

ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ.

ORIGENIS

OPERA OMNIA,

EX VARIIS EDITIONIBUS ET CODICIBUS MANU EXARATIS, GALLICIS, ITALICIS, GERMANICIS ET
ANGLICIS COLLECTA ATQUE ADNOTATIONIBUS ILLUSTRATA, CUM COPIOSIS INDICIBUS, VITA
AUCTORIS ET MULTIS DISSERTATIONIBUS,

OPERA ET STUDIO

DD. CAROLI ET CAROLI VINCENTII DELARUE,

Presbyterorum et monachorum Benedictinorum e congregatione S. Mauri

ACCURANTE ET DENUO RECOGNOSCENTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE

CURSUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS EDITORE.

PARS PRIOR TOMI SEXTI,

*CONTINENTIS PARTEM ALTERAM HEXAPLORUM QUÆ AD PRIMITIVUM REDUXIT ORDINEM,
NEMPE VERE HEXAPLAREM. INNUMERISQUE OMNIS GENERIS EXPURGAVIT ERRORIBUS,
NOVIS AUXIT INTERPRETUM LECTIIONIBUS, NOTISQUE ILLUSTRAVIT SEIS NON PAUCIS*

P. L. B. DRACH,

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE BIBLIOTHECARIUS HONORARICUS; PHILOSOPHÆ ET LITTERARUM DOCTOR; PONTIFICIARUM ACADE-
MIARUM RELIGIONIS CATHOLICÆ ET ARCADICÆ SOCIUS, NECNON SOCIETATIS NANCËE FIDEI ET LUGD. PARIENSISQUE SOCIETATIS
ASIATICÆ; LITTERARUM GRÆCARUM AC LATINARUM PROFESSOR; EQVES ORDINIS PIANI, GALLICÆ LEGIONIS HONORIS, S. GREGORII
MAGNI, S. SYLVESTRI, S. LUDOVICI CIVILIS MÉRITI LECENSIS SECUNDÆ CLASSIS, ETC., OLIM VERO IS SYNAGOGÆ RABBINUS ETIQUÆ
DOCTOR, ET SCHOLÆ CONSISTORIALIS PARIENSIS DIRECTOR.

VENIUNT 9 VOLUMINA 95 FRANCIS GALLICIS.

EXCUEBATUR ET VENIT APUD J.-P. MIGNE EDITOREM,

IN VIA DICTA D'AMEOISE, OLIM PROPE PORTAM LUTETIÆ PARIORUM VULGO D'ENFER
NOMINATAM, SEU PETIT-MONTROUGE, NUNC VERO INTRA MŒNIA PARISIENSIA.

ELENCHUS

OPERUM QUÆ IN HOC TOMO XVI CONTINENTUR.

ORIGENES.

Hexaplorum quæ supersunt.	col. 9
Lib. II, III, IV Regum.	11
Lib. I, II Paralipomenon.	235
Liber Job.	287
Liber Psalmorum.	567

13,311
2 11/904

HEXAPLORUM

QUÆ SUPERSUNT

LIBER II REGUM

SECUNDUM HEBRÆOS

II SAMUELIS.

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμαται.	AKYAAΣ.
כהנת 1	1.	1. Πλήσσον.
ואדמה על־ראשו 2	2.	2.
הנער 6	6.	6. Ὁ παῖς. 'Εκόλλησαν.
הדבירה		
הני 7	7.	7.
השבץ 9	9.	9. Ὁ σφιγκατήρ.
הנזר 10	10.	10. Ἀφόρισμα. Καὶ κλάνισον.
ואצעדה		
גר 15	15.	15. Πρῶστυλίου.
גש פנעדמו וינהו וימת 15	15.	15.
על־ראשך 16	15.	16.
לליבד בני־יהודה קשת הנה 18	18.	16. 48. Τοῦ διδάξει τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα κ τὸξον ἰδού γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθουῶς.
כתובה על־ספר הישר		
הצבי ישראל על־בביותך הלל 19	19.	19. Καὶ εἶπεν. ἀκρίθασαι Ἰσραὴλ περὶ τῶν τεθνηκότων σου τραυματιῶν. Πῶς ἔπεσον δυνατοί;
איך נפלו גבורים		
על־בביותך		
בהוצת 20	20.	20.
פךתעלונה		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. A caedendo.	1. A cede.	1. Percutiens.
2. Et humus super caput ejus.	2. Et pulvere conspersus caput.	2.
6. Puer.	6. Adolescens.	6. Puer.
Persequabantur eum.	Appropinquabant ei.	Adhaeserunt.
7. Ecce ego.	7. Adsum.	7.
9. Tremor.	9. Auguste.	9. Stringens.
10. Coronam.	10. Diadema.	10. Segregationem.
E. armillam.	Armillam.	Et brachiarium.
15. Peregrini.	15. Advena.	15. Advena.
15. Accede, occurre in eum: et percussit eum, et mortuus est.	15. Accedens irue in eum. Qui percussit illum, et mortuus est.	15.
16. Super caput tuum.	16. Super caput tuum.	16.
18. Ut docerent filios Juda arcum. Ecce scriptum super libro Jasar.	18. Ut docerent filios Juda arcum: sicut scriptum est in Libro justorum. Et ait: Considera Israel, pro his qui mortui sunt super excelsa tua vulnerati.	18. Ad docendum filios Israel et Jucā κ arcum: Ecce scriptum est in libro recti.
19. O decor Israel, super excelsis tuis vulneratus est. Quomodo ceciderunt potentes?	19. Inelyti Israel super montes tuos interfecti sunt: quomodo ceciderunt fortes?	19. Et dixit: Sollicite age, Israel, circa mortuos tuos vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes?
Super excelsis tuis.	Super montes tuos.	
20. In plateis.	20. In campis.	20.
Ne forte exaltent se.	Ne exsultent.	

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Τύπτων.	1.
2. Κοκκομασμένος.	2. Καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.	2.
6. Ὁ νεανίσκος.	6. Τὸ παιδάριον.	6.
Κατέλαβον αὐτόν.	Συνῆψαν αὐτόν. Ἄλλος, ἐκολληθήσαν αὐτόν.	
7. Πάρουρι.	7. Ἰσοῦ ἐγώ.	7.
9.	9. Σκότος δεινόν.	9.
10. Διάδημα.	10. Βαπτύλιον.	10. Διάδημα.
Βραχιάριον.	Χλιθόνα. Ἄλλος, βραχιάλιον.	Βραχιάριον.
15.	15. Παροίκου.	15.
15. Ἐπέθε αὐτόν.	15. Προσεβήθων ἀπάντησεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. Ἄλλος, προστάγαγε αὐτόν καὶ ἄψαθε αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἔβαλον αὐτόν ἐπὶ τὴν γῆν.	15. Ἄψα: αὐτόν.
16. Κατὰ τῆς κεφαλῆς σου.	16. Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου.	16.
18.	18. Τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς τοῦδα. Ἰσοῦ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθούς.	18.
19.	19. Στήλωσον, Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τῶν πεθονηκότων ἐπὶ τὰ ὄψα σου τραυματίων. Πῶς ἔπισσον δυνατοί;	19.
Ἐπὶ τὰ ὄψηλά σου.	Ἐπὶ τὰ ὄψη σου.	Ἐπὶ τὰ ὄψηλά σου.
20. Ἀμφόδοις.	20. Ἐν ταῖς ἐξόδοις.	20.
	Μήποτε ἀγαλλιάσωνται. Ἄλλος, μήθ᾽ ἡυμνήσωνται. Οἱ λοιποί, ἡυμνήσωνται.	
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Cadens.	1.
2. Pulvere conspersus.	2. Et terra super caput ejus.	2.
6. Adolescens.	6. Puerulus.	6.
Comprehenderunt eum.	Attingebant eum. <i>Alius</i> , haerebant ei.	
7. Adsum.	7. Ecce ego.	7.
9.	9. Tenebrae graves.	9.
10. Diadema.	10. Regale.	10. Diadema.
Brachiarium.	Armillam. <i>Al.</i> , brachialium.	Brachiarium.
15.	15. Incole.	15.
15. Irrue in eum.	15. Accedens occurre ei: et percussit eum, et mortuus est. <i>Alius</i> , accede ei, et attingite eum: et percusserunt eum, et proiecerunt eum in terram.	15. Tange eum.
16. Contra caput tuum.	16. Super caput tuum.	16.
18.	18. Ad docendum filios Juda. Ecce scriptum est in libro recti.	18.
19.	19. Signum erige, Israel, super mortuos in excelsis tuis vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes?	19.
Super excelsa tua.	In excelsis tuis.	Super excelsa tua.
20. In biviiis.	20. In exitibus.	20.
	Nequando exsultent. <i>Alius</i> , neque jacent se. <i>Reliqui</i> , jacent se.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

21 אל-טל אל-חמט על-כס עינכס וטו
תדובות כס שם נגעל כסן גבורים

21.

21.

תדובות
נגעל
גבורים

Ἀφαιρέματος.
Ἀπεθλήθη.

22 חל-ה 22

Ἠλειμμένος.
22. Ἀνηρημένων.

25 ריקס
גבו 25

23. Δυνατοί.

24 עדיים 24

24. Τρυφής.

25 על-בבוךך חל 25

25.

27 בלחבה 27

27. Ἐπιθυμητά.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

21. Ne ros, neque pluvia super vos : et agri elevationum : quia ibi projectus est clypeus fortium.

21. Nec ros nec pluvia veniant super vos, neque sint agri primitiarum : quia ibi abjectus est clypeus fortium.

21.

Elevationum.

Primitiarum.

Separationis.

Projectus est.

Abjectus est.

Abjectus est.

Fortium.

Fortium.

Unctus.

Unctus.

Unctus.

22. Interfectorum.

22. Interfectorum.

22. Interfectorum.

Inanis.

Inanis.

23. Roborati sunt.

25. Fortiores.

25. Potentes.

24. Delicis.

24. Delicis.

24. Voluptate.

25. Super excelsis tuis occisus est.

25. In excelsis tuis occisus est.

25.

27. Belli.

27. Belli.

27. Desiderabilia.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. II Regum.

V. 1. Ἀ., πλήσσω. Coisl. 2.

V. 2. Σ., κωκουασημένος. Reg. Coisl. vero 2, κωκουασημένος.

V. 6. Ἀ., ὁ παῖς. Σ., ὁ νεαν-. Coisl. 2.

Ibid. Ἀ., ἐκόλλησαν, melius ἐκόλλησαν. Σ., κατέλαθον αὐτόν. Sed Regius, Ἀ., κατέλαθον αὐτόν. Reg. et Drusius, Ἀ. ἄλλος, ἐκόλληθησαν αὐτῷ.

V. 7. Σ., πάροισι. Coisl. 2.

V. 9. Ἀ., ὁ στρατηγός. Coisl. 2.

V. 10. Ἀ., ἀφῳρισμα. Coisl. 2. Σ., Θ., διαδήμα.

Idem Reg. Hanc vero lectionem sequitur Vulgata.

Ibidem Ἀ., καὶ ἄλιον. Cod. Coisl. 2, qui addit, Σ., Θ., βραχίονον. Codex vero Regius, et Procop. post Theodoretum, Aquila. ascribunt βραχίονον.

Ἄ τιδωι κόςμος ἐστὶ χρυσός, ἢ τοῖς βραχίονι περι-

τιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν. Ὁ δὲ Ἀκύλα· βραχίονον αὐτόν κέκλιχεν. I. e. ἡ Armilla est ornamentum aureum, quod vel brachiis, vel manuum juncturis circumponitur. Aquila brachiarium appellavit. » Drusius habet, Ἀ., βραχίονον. Coisl.iani lecti. Fortasse sincerior videantur.

V. 15. Ἀ., προσηλύτου. Coisl. 2.

V. 15. Σ., ἐπέθε αὐτῷ. Θ., ἔφατ αὐτῷ. Ἄ. ἄλλος, προσάγαγε αὐτῷ etc. Reg. et Coisl. 2

V. 16. Σ., κατὰ τῆς κεφαλῆς σου. Coisl. 2.

V. 18 et 19. Ἀ., τοῦ διδάξει, et καὶ εἶπεν etc. Reg. eod. Hujus loci vocem unicam ἀκριβάσον, pro ἀκριβασται, affert Drusius nomine Aquilæ, cujus est tota clausula. Coisl. vero eum asteriseo, Ἀ., λω.

CAPUT II LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

5 אשר-עמו העלה דוד 5

5.

5.

6 אנשה אתכם דבחה 6

6.

6.

דבר הנה

7 תהקטב 7

7.

7. Ἐνισχύεσθεσαν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Quos secum ascendere fecit David.

5. Qui erant cum eo duxit David.

5.

6. Faciam vobiscum bonum.

6. Reddam gratiam.

6.

Rem hanc.

Verbum istud.

7. Confortentur.

7. Confortentur.

7. Confortentur.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	Ο'	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.
21.	21. Μὴ καταβάτω ὄμβρος, καὶ μὴ ὕεσις ἐφ' ὑμῶν, καὶ ἀπὸ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεί προσοχθήσθῃ θανάτων.	21. Μὴ πέσει ἐφ' ὑμῶν ὄμβρος, μήτε ὕεσις ἐπὶ τὰ ὕψη σου, ἕρη θανάτου, ὅτι ἐκεῖ ἐξήρηθη σκέπη δυνατῶν.
	Ἀπαρχῶν. Προσοχθήσθῃ. Δυνατῶν. Ἄλλοις, μαχητῶν. Ἐξήρηθη.	Θανάτου.
22. Ἀνηρημέλων. Διακονῆς.	22. Τραυματιῶν. Κενῆ.	22.
23.	23. Ἐκραταιώθησαν.	23. Δυνατοί.
24. Τρυφῆς.	24. Κόσμου.	24.
25.	25. Εἰς θάνατον ἐτραυματίστης.	25. Ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίας.
27.	27. Πολεμικά.	27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIHO.

21.	21. Non descendat ros, et non pluvia super vos : et agri primitiarum, quoniam ibi projectus est clypeus potentium.	21. Ne cadat super vos ros, neque pluvia super excelsa tua, montes mortis, quia ibi sublatum est tegumentum potentium.
	Primitiarum. Projectus est. Potentium. <i>Alius</i> , puguatorum. Est unctus	Mortis. Potentium.
22. Interfectorum. Vane.	22. Vulneratorum. Inanis.	22.
23.	23. Roborati sunt.	23. Potentes.
24. Voluptate.	24. Ornatu.	24.
25.	25. In mortem vulneratus es.	25. Super excelsis tuis vulneratus.
27.	27. Bellica.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I. lib. II. Regum.

τόξων. I. c. c. Aquila et reliqui, *arcum*.
Ibid. Σ., Θ., ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου. Coisl. 2.
V. 20. Σ., ἀπερόδαις. Coisl. 2.
Ibid. Ἄλλοις, μὲν γαυριάζονται. Reg. *Oi. I. c. c.*, γαυριάζουσιν. Coisl. 2.
V. 21. Θ., μὴ πέσει etc. Reg.
Ibid. Ἄ., ἀπειρημέλων. Θ., θανάτου. Reg. et Coisl. 2. Legit haud dubie Theodot. vocem מותות in duas separatam sic, מותות, ἕρη θανάτου, *montes mortis*. Ad Aquilam Dins us habet ἀπειρημέλων.
Ibid. Ἄ., ἀπερόδαις. Reg. et Coisl. 2.
Ibid. Ἄλλοις, μαχητῶν. Reg.
Ibid. Ἄ., ἡλειμαμένως. Reg.
V. 22 Ἄ., Σ., ἀνηρημέλων. Coisl. 2. Reg. item, sed sine interpretum nomine.

Ibid. Σ., διακονῆς. Coisl. 2.
V. 23. Ἄ., Θ., δυνατοί. Coisl. 2.
V. 24. Ἄ., Σ., τρυφῆς. Coisl. 2.
V. 25. Εἰς θάνατον ἐτραυματίστης. Sic Coisl. in textu. Lectio autem τῆς κοινῆς ita se habet ut eam locat Coisl. ad marg., scil. ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίας, additque idem codex : Θ., τὸ ἔπει, ut indicet Theodotionem ea quæ in textu LXX sunt habere. Sciendum quoque editionem Rom. habere τραυματία: pro τραυματίας eodorum Coisl. et Alexandini.
V. 27. Ἄ., ἐπιθυμητά. Reg. Quæ lectio sane suspecta videtur, nisi aliud legitur Aquila, puta, מותות pro מותות. Coisl. habet, Θ., ἐπιθυμητά.

CAPUT II. LIB. II. REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.
5.	5. <i>Vacat</i> .	5. ✕ Οὗς ἀνήγαγε Δαυὶδ.
6. Ἀμεύρομαι ὑμῶν πῶν γάρην ταύτην.	6. Ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. Τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἄλλοις, πῶν λόγον τοῦτον.	6.
	7. Ἐκραταιώθησαν.	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIHO.
5.	5. <i>Vacat</i> .	5. ✕ Quos reduxit David.
6. Reddam vobis gratiam hanc.	6. Faciam vobisemum bonum. Verbum istud. <i>Alius, id.</i>	6.
7.	7. Redolentur.	7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AK ΓΛΑΣΣ.

היל 8 ועברתו כהנים	8.	Εὐπορίας. 8. Ἐκ παρεμβολῆς βουνοῦ.
ועבדו 12 מכותנים גבעונה	12.	12. Καὶ οἱ δοῦλοι.
על־ברכת 15 יהו	15.	15. Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας. Ἵμου.
והריבו 16 הלקת הצרים	16	16. Κλῆρος τῶν στερεῶν.
ועדכאד 17 ויגף	17.	17. Ἔως σφόδρα.
נמה 19 האהה 20 מאהרני 21 אל־ההבמש 23 תחתי	19. 20. 21. 23.	19. 20. Μὴ σὺ. 21. 23. Πρὸς τὸν ἐνοπλισμὸν.
גבעת אמה 24 על־פני־היה דין	24.	24.
גבעון 25 לאגדה	25.	25. Εἰς δεσμὸν.
ועד־בתי 26	26.	26.
באחזי 27 בערבה 29 הותרני	27. 29.	27. 29. Ἐν ὀμαλῇ. Βεθορόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Virtutis. 8 Et transire fecit eum castra.	Fortitudinis. 8. Et circumduxit eum per castra.	Abundantiae. 8. Ex castris collis.
12. Et servi. De castris in Gabaon.	12. Et pueri. De castris in Gabaon.	12. Et servi.
15. Super piscinam. Pariter.	15. Juxta piscinam. In unum.	15. Super piscinam. Simul.
16. Et gladius ejus. Helcath Hassurim.	16. Delfixit gladium. Ager robustorum.	16. Sors solidorum.
17. Usque valde. Et cesus est.	17. Satis. Fugatusque est.	17. Usque valde.
19. Declinavit.	19. Declinavit.	19.
20. Num tu?	20. Tu ne?	20. Num tu?
21. A posterioribus ejus.	21. Quin urgeret eum.	21.
25. Ad quintam. Sub se.	25. In inguine. In eodem loco.	25. Ad armaturam.
24. Gabaath Amma. Super facies Giah via.	24. Collem aqueductus. Ex adverso vallis itineris.	24.
Gabaon. 25. In globum.	Gabaon. 25. In unum euncum.	25. In vinculum.
26. Et usquequo.	26. Et usquequo.	26.
27. A posterioribus.	27. Persequi.	27.
29. In solitudine. Bethoron.	29. Per campestria. Bethoron.	29. In planitie. Bethoron.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

α.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Γενναῖα.	Δυνατός.	
8. Περιεργαγεν αὐτοὺς εἰς Μαναιμ.	8. Καὶ ἀνέβησεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβόλης εἰς Μαναιμ.	8.
12.	12. Καὶ οἱ παῖδες. Ἐκ Μαναιμ εἰς Γαβαὼν. Ἄλλοι, ἐκ τῆς παρεμβόλης βουνοῦ.	12. Καὶ οἱ δοῦλοι. Ἐκ παρεμβολῶν βουνοῦ.
15.	15. Ἐπὶ τὴν κρήνην. Ἐπὶ τὸ αὐτό.	15. Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας.
16. ✕ Ἐνέπηξεν. Κληρὸς τῶν στερεῶν.	16. Καὶ μάχαιρα αὐτοῦ. Μερὸς τῶν ἐπιβολῶν.	16.
17. Ἔως σφόδρα. Καὶ ἐτροπόθη.	17. Ὡστε λίαν. Καὶ ἔπτασεν.	17.
19. Παρήλασεν.	19. Ἐξέκλιπε.	19.
20. Μὴ σὺ.	20. Εἰ σὺ.	20.
21. Ἀκολουθῶν αὐτῷ.	21. Ἐκ τῶν ἐπισθεν αὐτοῦ.	21.
25.	25. Ἐπὶ τὴν ψῆαν. Ἐποκάτω αὐτοῦ. Ἄλλοι, ἐπὶ τοῦ τόπου.	25.
24. Νάπηξ.	24. Τοῦ βουνοῦ Ἐμμαί.	24. Ἰδρωγαγοῦ.
Φάραγγος.	Ἐπὶ προσώπου Γαὶ ὄβου. Ἄλλοι, Γάγ. Ἄλλοι, τοῦ κατὰ πρόσωπον Γαὶς τῆς ὄβου.	Φάραγγος.
Αὐτοῦ σπηλαίου.	Γαβαὼν.	Τοῦ βουνοῦ.
25. Εἰς συτροφήν.	25. Εἰς συνάντησιν. Ἄλλοι, εἰς συναγωγὴν.	25.
26.	26. Καὶ ἕως πότε. Ἄλλοι, καὶ ἕως ἐσχέρτου.	26.
27. ✕ Διόκων.	27. Κατόπισθε.	27.
29. Διὰ παιδιᾶος.	29. Εἰς δυσμάς. Παρατείνουσαν.	29. Ἐν ὀμίλῃ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Strenni.	Potentes.	
8. Circumduxit eos in Manaim.	8. Et ascendere fecit eum ex castris in Manaem.	8.
12.	12. Et pueri. Ex Manaem in Gabaon. <i>Alius</i> , ex castris collis.	12. Et servi. Ex castris collis.
15.	15. Super fontem. In idipsum.	15. Super piscinam.
16. ✕ Deſixerunt. Sors solidorum.	16. Et gladius ejus. Portio insidiantium.	16.
17. Usque valde. Fugatusque est.	17. Ut cum maxime. Et cecidit.	17.
19. Præterivit.	19. Declinavit.	19.
20. Num tu?	20. Si tu?	20.
21. Sequens cum.	21. De post ipsum.	21.
25.	25. In inguine. Sub se. <i>Alius</i> , in loco.	25.
24. Saltus. Vallis.	24. Collem Emmat. Super faciem Gai viam. <i>Al.</i> Gag. <i>Alius</i> , e regione Giez viae.	24. (Collen) aqueductus. Vallis.
Ipsius speluncæ. 25. In cuneum.	Gabaon. 25. In concursum. <i>Alius</i> , in syn- agogam.	Collis. 25.
26.	26. Et usquequo. <i>Alius</i> , et us- que ad extremum.	26.
27. ✕ Persequens.	27. Post.	27.
29. Per campestre.	29. In occidente. Porrectum.	29. In planitie.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּצְוֶה		
וַיִּצְוֶה 50	50.	50.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ad castra.	Ad castra.	
50. Et numerati sunt.	50. Defuerunt.	50.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. II Regum.

V. 5. Θ., cum asterisco, οὐδ' ἀνηγγ-. Coislin. 2, hæc nempe desunt in Θ'.

V. 6. Σ., ἀμειψ-. Coislin. 2.

Ibid. Ἄ. ἰδὲ, τὸν λόγον τοῦτον. Reg.

V. 7. Ἄ., ἐνισχ-. Coislin. 2.

Ibid. Ἄ., εὐπορίας. Σ., γενναῖοι. Idem.

V. 8. Ἄ., ἐκ παρεμβολῆς βουνοῦ. Reg. Σ., περι-
τγγαγεν etc. Coislin. 2.

V. 12. Ἄ., Θ., καὶ οἱ δοῦλοι. Coislin. 2.

Ibid. Θ., ἐκ παρεμβολῶν βουνοῦ. Dmsius et Reg.,
et Coislin. 2.

V. 15. Ἄ., Θ., ἐπὶ τῆς κολουμβήθρας. Reg. Vide
infra, cap. iv, v. 12.

Ibid. Ἄ., Σ., ὄμοῦ. Coislin. 2.

V. 16. Σ., ἐνέπηξεν, cum asterisco. Coislin. 2.

Ibid. Ἄ., Σ., κληῖρος τῶν στερεῶν. Reg. et
Coislin. 2.

V. 17. Ἄ., Σ., ἕως σφίδρα. Coislin. 2.

Ibid. Σ., καὶ ἐτροπώθη. Reg. et Coislin. 2.

V. 19. Σ., παρήλασεν. Coislin. 2.

V. 20. Ἄ., Σ., μὴ σό. Idem.

CAPUT III LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ	4.	4.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ		Καὶ ἀραιούμενος.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 3	3.	3.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 4	4.	4. Ἀδωνίας.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 6	6.	6. Ἐνισχύων.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 7	7.	7.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 8	8.	8.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ		
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ		
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 9	9.	9.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ		
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 12	12.	12. Παρχαροῦμα.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 14	14.	14. Ἐμνηστευσάμενον.
וְאֶל־בְּרֵיכָהוּ 15	15.	15. Λαίς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Longum.	4. Longa concertatio.	4.
Et tennes.	Decreascens.	Et tenuis.
5. Chelcab.	5. Chelcab.	5.
4. Adonia.	4. Adonias.	4. Adonias.
6. Roborans se.	6. Regebat.	6. Prævalens.
7. Et nomen ejus.	7. Nomine.	7.
8. Isboseth.	8. Isboseth.	8.
Numquid caput canis?	Numquid caput canis?	
Ad fratres ejus et ad socios ejus.	Et super fratres et proximos ejus.	
9. Sic.	9. Hæc.	9.
Faciam.	Faciam.	
12. Pro se.	12. Pro se.	12. Statim
14. Despondi.	14. Despondi.	14. Despondi.
15. Laïs.	15. Laïs.	15. Laïs.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Μαναιμ.	Εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰαθιμ, εἰς τὴν παρεμβολὴν Μαδιάν.	
50. Διαπεφωνήχασιν.	50. Καὶ ἀπεσκέπησαν.	50.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Manaim.	In castra. <i>Maus</i> , in castra <i>Madiam</i> .	
50. Defuerunt.	50. Et numerati sunt.	50.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. II Regum.

V. 21. Σ., ἀκολούθῳν αὐτῶ. Idem.	δεσμῶν.
V. 25. Ἄ., πρὸς τὴν ἐνοπλί. Coislín. 2.	V. 26. Ἄ. <i>Ἰαθιμ</i> , καὶ ἕως ἐσχατῶ. Coislín. 2.
Ἐπὶ τὴν ψόαν. Coislín. 2. ψόαν.	V. 27. Σ., <i>διώζων</i> , cum asterisco. Coislín. 2.
Ibid. Ἄ. <i>Ἰαθιμ</i> , ἐπὶ τοῦ τόπου. Idem.	V. 29. Ἄ., θ., ἐν ἐμαλῆ. Coislín. 2. Σ., <i>διὰ πε-</i>
V. 24. Σ., οὐκίης. θ., ὑδραγωγῶ. Reg. Coislín. 2.	δαίδος. Idem.
habet. Ἄ., ὑδραγωγῶ. Τοῦ βουνοῦ Ἰμαίμ. Sic. Edit. Rom., Ἰμαίμ.	Ibid. Ἄ., Βεθωρῶ. Idem.
Ibid. Σ., θ., φάραγγος. Hæ et sequentes lectiones ex Reg. et Coislín. 2. probant.	Ibid. Σ., Μ. <i>αὐίμ</i> . Ἄ. <i>Ἰαθιμ</i> , εἰς τὴν παρεμβολὴν Μαδιάν. Reg. mendose.
Ibid. Σ., αὐτοῦ σπηλαίου. θ., τοῦ βουνοῦ. Reg.	V. 50. Σ., διαπεφωνήχασιν. Coislín. 2. Ἀπεσκέπησαν. Edit. Rom., ἀπεσκέπησαν.
V. 25. Ἄ., εἰς δεσμῶν etc. Reg. Coislín. alter,	

CAPUT III LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Μακρός.	1. Ἐπὶ πολὺ.	1.
Καὶ ἤλαττοῦτο.	Καὶ ἤσθένει.	
3.	3. Διόνοια. <i>Oi. δεσπῆ</i> , Ἄθια.	3.
4. Ἀδωνίας.	4. Ὀρνια.	4.
6. Κραταυόμενος;	6. Κρατῶν.	6.
7.	7. <i>Vacat. Accipit.</i> ἔ καὶ ὄνομα αὐτῆ.	7.
8.	8. Ἰεβουθέ. <i>Oi. δεσπῆ</i> , Ἰεβουθά.	8.
Μὴ κυνοκέφαλος.	Μὴ κεφαλῆ κυνός.	
	Περὶ ἀδελφῶν σου καὶ περὶ γυναικῶν. Ἄ. <i>Ἰαθιμ</i> , πρὸς τοὺς ἀδελφούς σου καὶ πρὸς ἑταίρους.	
9. Οὕτως.	9. Τάδε.	9.
Συμπράξω.	Ποιήσω.	
12. Ἀνθ' ἑαυτοῦ.	12. Εἰς Θεαίμ, ὅ ἦν, παραχρῆμα.	12.
14.	14. Ἐλαβον.	14.
15.	15. Σελλήμ. Ἄ. <i>Ἰαθιμ</i> , Σελλήμ.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Longum.	1. Ad multum.	1.
Et minuebatur.	Et infirmabatur.	
3.	3. <i>Dalua. Reliqui</i> , Ἄθια.	3.
4. Adonias.	4. Ornia.	4.
6. Roborans se.	6. Tenens.	6.
7.	7. <i>Vacat. Reliqui</i> , ἔ et nomen ei.	7.
8.	8. <i>Iebosthe. Reliqui</i> , Iebaal.	8.
Numquid Cynocephalus?	Numquid caput canis?	
	Pro fratribus tuis et pro nohis. <i>Alius</i> , ad fratres tuos et ad amicos.	
9. Sic.	9. Hæc.	9.
Simul agam.	Faciam.	
12. Pro se.	12. In Thebam, ubi erat, subito.	12.
14.	14. Accipi.	14.
15.	15. Sellem. <i>Al.</i> , Selles.	15.

ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

וַיִּדֹךְ 16	16.	16.
וַיִּכְרֹתוּ 21	21.	21.
וַהֲמָה 22	22.	22.
בַּהֲגִידוּ		Ἀπὸ τοῦ Γεδδούρ μονοζώνου.
יָדַעַת אַחֲרָאבִנִר 25	25.	25.
וַיֵּצֵא 26	26.	26.
בְּכִיבֵר הַסֵּרָה		Ἀπὸ τοῦ λάκκου τῆς ἀποστάσεως.
וַיִּמְתֵּן 27	27.	27.
הַחֲבִישׁ		Εἰς τὸν ἐνοπλισμόν.
בְּקֵן 28	28.	28.
וַיָּחֹל 29	29.	29.
זָב		Τυφλός.
בְּפִלְךָ		Ἄτρακτον.
יַחֲסֵר		
הַרְגוּ 30	30.	30. Ἀπέκτειναν.
בְּכִיבֵר הַסֵּרָה 33	33.	33.
בְּכִיבֵל 34	34.	34.
וַיִּסְפוּ		
לְהַבְרֹת 35	35.	35.
בְּעֵינָיו כְּלֵהֶעָם מִזֶּבֶךְ 36	36.	36. ✕ Ἀγαθόν.
רַךְ וַיִּשְׂחָה 39	39.	39. Ἀπαλθὸς καὶ κεχρισμένος.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

16. Abiit.	16. Sequabatur.	16.
21. Et percucient.	21. Incam.	21.
22. Et ecce.	22. Statim.	22.
Ex agmine.	Caesis latronibus.	A Goddur expedito.
25. Nosti Abner.	25. Ignoras Abner.	25.
26. Et egressus est.	26. Egressus itaque.	26.
A cisterna Sira.	A cisterna Sira.	A lacu detectionis.
27. Et divertere fecit eum.	27. Seorsum adduxit.	27.
In costa quinta.	In inguine.	In armaturam.
28. Innocens.	28. Mundus.	28.
29. Maneant.	29. Et veniat.	29.
Fluens.	Fluxum seminis sustinens.	Cacus.
In scipionem.	Fusum.	Fusum.
Et indigens.	Et indigens.	
50. Interfecerunt.	50. Interfecerunt.	50. Interfecerunt.
55. Num secundum mortem vilis?	55. Nequaquam ut mori solent ignavi.	33.
34. Ut cadere.	34. Cadere.	34.
Et adliderunt.	Congeminausque.	
53. Ad cibandum.	53. Cibum capere.	53.
56. In oculis omnis populi hominum.	56. In conspectu totius populi.	56. ✕ Bonum.
59. Tener et unctus.	59. Delicatus et unctus.	59. Tener et unctus.

Notae et variae lectiones ad cap. III lib. II Regum.

- V. 4. Σ., μακρός. Coisl. 2.
 Ibid. Ἀ., καὶ ἀραχισμένος etc. Hem.
 V. 5. *Oi Aitaci*, Ἀβιά. Idem. Neutra lectio Coisl. 2.
 Graeca cum Hebraeo consonat.
 V. 4. Ἀ., Σ., Ἄδωνιζ. Reg. et Coisl. 2. LXX legerunt אֲדֹנִיזִי qui scribunt Ὀφεία.
 V. 6. Ἀ., ἐνισχίζων. Σ., κραταυρούμενος. Coisl. 2.
 V. 7. *Aitaci*, καὶ ὄνομα αὐτῆ, cum asterisco. Coisl. 2.
 V. 8. *Oi Aitaci*, Ἰεσθιάλ. Reg.
 Ibid. Σ., μὴ κυναίφαλος. Reg. et Coisl. 2.
 Ibid. Ἀ., πρὸς τοὺς ἀδελφούς etc. Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
16. Ήκολούθησι.	16. Επάρουσατο.	16.
21. Καὶ συνθῶνται.	21. Καὶ διαθήσονται.	21.
22. Εὐθύς.	22. Καὶ ἰδοὺ. Ἐκ τῆς ἐξουσίας.	22.
25. Οἶδας τὴν Ἀδωννήρ.	25. Οἶδας τὴν κακίαν Ἀδωννήρ.	25.
26.	26. Καὶ ἀνέστρεψε. Ἀ.Ι.Ι.Θ. εἰς- ῤῥῆθον. Ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τοῦ Σιραμ.	26.
27. Καὶ παρήγαγεν. Κατὰ τῆς λαγόνος.	27. Καὶ ἐξέκλινεν. Εἰς τὴν φάκιν.	27.
28. Καθάρως.	28. Ἀθώς.	28.
29. Ἐθέλωσαν.	29. Κατανασχάτωσαν. Γουοβούζ. Σκυσάλην.	29.
Καὶ ἐνδείξ.	Καὶ ἐλαστοίμενος.	
30. Ἀπέκταναν.	30. Διαπρατηροῦντο.	30.
35.	35. Εἰ κατὰ τὴν θάνατον Νάβαλ. Ἀ.Ι.Ι.Θ. μὴ ὡς ἀποθνήσκει ἄφρων.	35.
34.	34. Ὡς νάβαλ. Καὶ συνήχη. Ἀ.Ι.Ι., προσέθετο. Ἀ.Ι.Ι.Θ. συνήθησε.	34. Ὡς νάβαλ.
35. Τοῦ μεταλλοδεῖν.	35. Περιδειπνήσαι.	35.
36.	36. Ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ἕξ ἀγα- θόν.	36. ἕξ Ἀγαθόν.
39. Ἀπλῆς καὶ κεχρισμένος.	39. Συγγενῆς καὶ καθιστάμενος.	39.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

16. Sequi latur.	16. Ibat.	16.
21. Et paciscuntur.	21. Et disponam.	21.
22. Statim.	22. Et ecce.	22.
	Ab excursionē.	
25. Nosti Abenner.	25. Nosti militiam Abenner.	25.
26.	26. Et revertit. <i>Alius</i> , exiit. A puteo Sciram.	26.
27. Et scorsum adduxit.	27. Et divertere fecit.	27.
Ad latus.	In inguine.	
28. M iudus.	28. Innocens.	28.
29. Veniant.	29. Incurrant. Seminfluus. Scytalam.	29.
Et indigenus.	Et egens.	
30. Interfecerunt.	30. Captabant.	30.
35.	35. Si juxta mortem Nabal. <i>A-</i> <i>lius</i> , numquid ut moritur stultus?	35.
34.	34. Sicut naphal. Et congregatus est. <i>Al.</i> , addidit se. <i>Alius</i> , convenit.	34. Sicut naphal.
35. Ad cibum sumendum.	35. Ad cibandum.	35.
36.	36. Coram populo ἕξ bonum.	36. ἕξ Bonum.
39. Tener et unctus.	39. Propinquus et constitutus.	39.

Nota et variae lectiones ad cap. III lib. II Regum.

- V. 9. Σ., οὕτως, Coisl. 2.
Ibid. Σ., συμπράξω, Reg.
V. 12. Ἀ., παραχρῆμα. Σ., ἀγθ' ἐκουτοῦ, Reg.
Euseb. *De locis Hebraicis*, p. 490. Sed, Coisl. 2.
Ἀ., Σ., ἀγθ' ἐκουτοῦ. Θ., παραχρῆμα.
V. 14. Ἀ., ἐμνηστεύσασθην, Coisl. 2.
V. 16. Ἀ., Azar, Reg.
V. 16. Σ., ἠκολούθει, Coisl. 2.
V. 21. Σ., καὶ συνθῶνται, Coisl. 2.
V. 22. Σ., εὐθύς, Coisl. 2.
Ibid. Ἀ., ἀπὸ τοῦ Γεδδούρ μοναζήσου, Præcep-
atque Reg. At Coisl. 2., Ἀ., ἀπὸ τοῦ εὐθύου

Σ., λόγου, quæ lectiones sinceriores videntur.

V. 25. Σ., εἶδας τὸν Ἀθεωνήρ. Coisl. 2.

V. 26. Ἀ. ἰδοὺ, ἐξῆλθεν. Reg.

Ibid. Ἀ., ἀπὸ τοῦ λακκου τῆς ἀποστάσεως. Reg.

Σ., καὶ παρήγαγεν. Coisl. 2.

Α., εἰς τὸν ἐνοπλισμόν. Reg. Σ., κατὰ τῆς ἰσλ. 2. Εἰς τὴν ψόαν. Aliter, ψύαν.

Σ., καθαρός. Coisl. 2.

Σ., ἐλθέτωσαν. Idem.

Ibid. Ἀ., τρυφός. Ita Reg. et Procop., cum hæc nota in hanc et sequentem lectionem: Ἀκού ἀτρακτον, τοῦτέστι βακτηρίαν εἰς τὸ ἐπιστηρίξει Γουβρόης μὲν καὶ λεπρός κατὰ νόμον ἀκάθαρ καὶ τῆς κοινῆς πολιτείας κεχωρισμένοι. Σκυτάλη γρῶνται οἱ τὸ σῶμα πεπηρωμένοι· ὅθεν Ἀκούε τρυφὸν τὸν τοιοῦτον ἐξέδωκε. I. e. ἡ Aquila, atractio, id est, baculum ad sustentaculum. Semini-

CAPUT IV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικαῖς γράμμασι.

וַיִּרְפוּ 1	1.
וַיִּתְרַחֵץ 2	2.
וַיִּסְבּוּ 4	4.
וַיִּשְׁבּוּ 5	5.
וַיִּתְרַחֵץ 7	7.
וַיִּתְרַחֵץ 8	8.
וַיִּשְׁבּוּ 9	9.
וַיִּתְרַחֵץ 11	11.
וַיִּתְרַחֵץ 12	12.

1. Καὶ παρεῖθυσαν.
Κατεσπουδάσθησαν.
2. Εὐξωνοί.
4.
5.
7. Τῆς ὀμαλῆς.
8.
9.
11.
12. Καὶ κόπτουσι.
Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Et remissæ sunt.

Territi sunt.

2. Principes agminum.

4. In festinando.

Miphiboseth

5. Et ipse recumbens.

7. Solitudinis.

8. Ultiones.

9. Qui redemit.

11. Etiam quia.

Justum.

12. Et præciderunt.

Super piscinam.

1. Et dissolute sunt.

Perturbatus est.

2. Principes latronum.

4. Cumque festinaret.

Miphiboseth.

5. Qui dormiebat.

7. Deserti.

8. Ultionem.

9. Qui eruit.

11. Quanto magis.

Innoxium.

12. Præcidentesque.

Super piscinam.

1. Et remissæ sunt

Soliciti fuerunt.

2. Accinetti.

4.

5.

7. Planitiei.

8.

9.

11.

12. Et cædunt.

Super piscinam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. II Regum.

V. 1. Ἀ., Σ., καὶ παρεῖθυσαν. Coisl. 2.

Ibid. Ἀ., κατεσπουδάσθησαν. Trium lectiones habet Coisl. 2.

V. 2. Ἀ., εὐξωνοί. Σ., λοχαγοί. Reg. et Coisl. 2.

V. 4. Σ., θοροβέσθαι. Coisl. 2.

Ibid. Ἀ. ἰδοὺ, Μεμφιθαλλ. Reg.

V. 5. Ἀ. ἰδοὺ, ὑπνωσε. Reg.

V. 7. Ἀ., τῆς ὀμαλῆς. Σ., πεδιάδος. Coisl. 2.

CAPUT V LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικαῖς γράμμασι.

וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת-בְּנָיָהוּ 2	2.
וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת-בְּנָיָהוּ 6	6.

2.
6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Etiam heri etiam nudiustertius.

6. Dicendo: Non ingredieris huc, nisi removes cæcos et claudos.

2. Et heri et nudiustertius.

6. Dictumque est David ab eis: Non ingredieris huc, nisi abstuleris cæcos et claudos.

2.

6.

fluis quidem et leprosus secundum legem immundi sunt, et a communi consortio separantur: baculo autem utuntur qui mutilo sunt corpore. Quare Aquila hujusmodi hominem *cæcum* exposuit Ἀλαλίαν vero secutus Vulgatus interpretis ἀπρακτον vocavit *fusum*. Coislinianus codex habet, Ἄ., Σ., ἀπρακτον. Σκουτάλλῃ. Edit. Rom., σκουτάλλης.

Ibid. Σ, καὶ ἐνδεδίξας. Coisl. 2.

V. 30. Ἄ., Σ., ἀπέκτειναν. Coisl. 2.

V. 55. Ἄ. *θεο*, καὶ ὡς etc. Coisl. 2.

V. 54. O, Θ., ὡς νάφθ' etc. Coisl. 2, qui habet ho. scholion: Ἡράκλειτος ἐκ ἔργου Νάφθ. l. e. Mutata sunt quæ habent *Nabal*.

Ibid. Ἄ. *θεο*, προσέθετο. Ἄ. *θεο*, προσέθετο. Reg.

V. 55. Σ., τοῦ μετακλιθεῖν. Coisl. 2.

V. 56. O, Ἄ., Θ., ἀγαθόν, cum asterisco. Coisl. 2.

V. 59. Ἄ., Σ., ἀπαλὸς καὶ κεκριμένους. Reg.

CAPUT IV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟῦΣ

O.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Καὶ παρεθήσαν.

Ἐθοροβήθησαν.

2. Λοχαγοί.

4. Θοροβεῖται.

5.

7. Πεδιάδοξ.

8.

9. Ὁ βυστάμενος.

11. Πόσω μᾶλλον.

Ἄνατιον.

12.

Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας.

SYMMACHUS.

1. Et remissæ sunt.

Turbati sunt.

2. Manipularii.

4. Cum turbaretur.

5.

7. Campestris.

8.

9. Qui eruit.

11. Quanto magis.

Innoxium.

12.

Super piscinam.

1. Καὶ ἐξέκλιθησαν.

Παρεθήσαν.

2. Ἡγούμενοι συστραμαγμάτων.

4. Σπεύδων.

Μεμφιבוσθέ. Ἄ. *θεο*, Μεμφι-
βαλλ.

5. Καὶ κούτως ἐκάθευθε. Ἄ. *θεο*,
ὑπνιωσα.

7. Κατὰ θυσμᾶς.

8. Ἐκδιώκων. Ἄ. *θεο*, τιμω-
ρίων.

9. Ὁς ἐλυτρώσατο.

11. Καὶ οὖν.

Δίκαιον.

12. Καὶ κολυβοῦσι.

Ἐπὶ τῆς κρίνης.

LXX INTERPRETES.

1. Et dissolute sunt.

Demissi sunt.

2. Principes agminum.

4. In festinando.

Μεμφιבוσθέ. *Alius*, Memphi-
baal.

5. Et ipse dormiebat. *Alius*,
dormivit.

7. Ad occidentem.

8. Vindictam. *Alius*, ultionem.

9. Qui redemit.

11. Et nunc.

Justum.

12. Et tuncant.

Super fontem.

1.

Ἐξέστησαν.

2.

4.

5.

7.

8.

9.

11.

12.

THEODOTIO.

1.

Perculsi sunt.

2.

4.

5.

7.

8.

9.

11.

12.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. II Regum.

V. 8. Ἄ. *θεο*, τιμωρίων. Item.

V. 9. Σ., ὁ βυστάμενος. Item.

V. 11. Σ., πόσω μᾶλλον. Reg.

Ibid. Σ., ἀνατίον. Item.

V. 12. Ἄ., καὶ κέπτουσι. Reg. Sed Coisl. 2,
Ἄ., ἀπέκοψαν.

Ibid. Ἄ., Σ., ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας. Item.

CAPUT V LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἀλλὰ καὶ πρὶν.

6. Λέγοντες· Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε
ἐάν μὴ ἐπὶ τῷ ἄρῃ τοὺς τυφλοὺς
καὶ τοὺς χωλοὺς.

SYMMACHUS.

2. Sed et prius.

6. Dicentes: Non ingredieris
huc, nisi in removendo cecos et
claudos.

2. Καὶ ἐχθρὸς, καὶ τρίτην.

6. Καὶ ἐβλήθη τῷ Δαυὶδ. Οὐκ
εἰσελεύσῃ ὧδε, ἐπὶ ἀντίστησαν οἱ τυ-
φλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ.

LXX INTERPRETES.

2. Et heri et multo tertius.

2.

6.

2.

6.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
אח ביצת 7	7.	7. Τὸ ὄχυρωμα.
כל־מכה יבסי ויגע בענור 8	8.	8. Πᾶς πατάσων Ἰεβουσαίου καὶ ἄψεται ἐν κρουνησμή.
אל־הצִיח 9	9.	9.
היה בביצתה ויקרא־לה עיר הדי 9		
כִּן־המלוא ובתה 9		Ἀπὸ πληρώματος.
וגדל 10	10.	10. Ἐπὶ τὸ μεῖζον.
עבאת 10		Στρατιῶν.
הבנו 12	12.	12.
ויבחר ואלישוע וגמג ופוע 15, 16	15, 16.	15, 16.
ואלישוע ואליהע ואליסלם 15, 16		
אל־המועדה 17	17.	17. Εἰς τὸ ὄχυρωμα.
רפאים 18	18.	18. Ῥαφαίμ.
בבעל־פריצים 20	20.	20. Ἐχων διακοπᾶς.
עעבדום 21	21.	21. Τὰ διαπονήματα αὐτῶν.
וינטישו 22	22.	22. Καὶ ἐπήλθον.
רפאים 22		Ῥαφαίμ.
הסב אל־אחרים 25	25.	25.
בסבל בנאים 25		Ἐξεναντίς τῶν ἀπίων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Munitionem.	7. Arcem.	7. Munimentum.
8. Omnis percussiens Jebusæum, et attinget in fistulam.	8. Qui percussisset Jebusæum, et tetigisset domatum fistulas.	8. Omnis percussiens Jebusæum, et attinget in scatebram.
In domum.	In templum.	-
9. Et habitavit David in munitione. vocavitque eam, civitatem David.	9. Habitavit autem David in arce, et vocavit eam, civitatem David.	9.
A Mello et intra domum.	A Mello et intrinsecus.	A plenitudine.
10. Et gaudis evadendo.	10. Atque suerescens.	10. In melius.
Exercituum.	Exercituum.	Exercituum.
12. Confirmasset eum.	12. Confirmasset eum.	12.
15, 16. Et Jehaar, et Elisue, et Nepheg, et Jephia, et Elisama, et Eliada, et Eliphath.	15, 16. Et Jehabar, et Elisua, et Nepheg, et Japhia, et Elisama, et Elioda, et Eliphaleth.	15, 16.

17. In munitionem.

18. Raphaim.

20. In Baal-Pherasim.

21. Dolores suos.

22. Et diffuderunt se.

Raphaim.

25. Gyra post tergum eorum.

Ex a verso mororum.

17. In praesidium.

18. Raphaim.

20. Baal Pharasim.

21. Sculptilia sua.

22. Et diffusi sunt.

Raphaim.

25. Gyra post tergum eorum.

Ex adverso pyrorum.

17. In munimentum,

18. Raphaim.

20. Habens diruptiones.

21. Labores suos.

22. Et supervenerunt.

Raphaim.

25.

Ex adverso pyrorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΗΝ.
7. Τὸ ὄχυρόμα.	7. Περροχίη.	7.
8. Ὃς ἐν τούτῃ Ἰθουσαίον, καὶ κατακρατήσῃ ἐπάλληξιος.	8. Ἡ: τούτων Ἰθουσαίων οὐκ εἶσιν ἐν παραξίφιδι. Εἰς οἶκον Ἰ.Ιθου, εἰς ἐκκλησίαν.	8.
9. Καὶ διέτριψε Δαυὶδ ἐν τῷ ὄχυρῷματι, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ πῶλον Δαυὶδ.	9. Καὶ ἐκάθισεν Δαυὶδ ἐν τῇ περιροχίῃ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πῶλις Δαυὶδ.	9.
Ἐπὶ προθέματος, καὶ εἶπο.	Ἐπὶ τῆς ἀγκυρας, καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ.	
10. Δουάμιον	10. Καὶ μαγαλόνμαρος.	10.
12. Ἦδῶρατεν αὐτόν.	12. Ἦτοματεν αὐτόν.	12.
15, 16.	15, 16. Καὶ Ἐβῶρ, καὶ Ἐλισουὸς, καὶ Ναφῆν καὶ Ἰερῆς, καὶ Ἐλισαμά, καὶ Ἐλιδὰς, καὶ Ἐλφαλάθ, Σαμαὶ, Ἰεσσιβῶθ, Νάθαν, Γαλαμ. ἄν. Ἰεβαῶρ, Θεητούς, Ἐλφφαλάτ, Ναγῆδ, Ναφῆζ, Ἰουαθάν, Λεσαμύς, Βαλίμαθ, Ἐλφραῶθ, Ἰ.Ιθου, καὶ Ἰεβαῶρ, καὶ Ἐλισουὸς, καὶ Ἐλφαλάθ, Ναγαῦθ, καὶ Ἰερῆς, καὶ Ἐλισαμάς, καὶ Ἐλιδὰς, καὶ Ἐλφαλάθ.	15, 16.
17.	17. Εἰς τὴν περιροχίην.	17.
18. Ῥαφαίμ.	18. Τιτάνων.	18.
20.	20. Ἐπάνω διακοπῶν.	20.
21. Τὰ γλυπτὰ αὐτόν.	21. Τοὺς θεοὺς αὐτόν.	21.
22. Καὶ ἐπέβησαν.	22. Καὶ συνέπεσαν.	22.
Ῥαφαίμ.	Τιτάνων.	
25. Κύκλευσον κατόπιον αὐτόν.	25. Ἀποστρέψου ἀπ' αὐτοῦ, Ἐξ ἐναντίας τοῦ κλυθμῶνος.	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. Munimentum.	7. Munitionem.	7.
8. Quisquis percussisset Jebuseum, et occupaverit propugnaculum.	8. Omnis percutiens Jebuseum, teneat in pugione. In domum. <i>Al.</i> , in ecclesiam.	8.
9. Et mansit David in munimento, et vocavit illud civitatem David.	9. Et sedit David in munitione, et vocata est haec, civitas David.	9.
Ab additamento et intus.	A summo, et domum suam.	
10. Virtutum.	10. Ut magnificatus.	10.
12. Confirmasset eum.	12. Paravit eum.	12.
15, 16.	15, 16. Et Ebear, et Elisue, et Naphe, et Jephies, et Elisama, et Elidae, et Elphalath, Samae, Jessibath, Nathan, Galamaan, Jebaar, Theesus, Eliphalat, Naged, Naphee, Jonathan, Leasamys, Baalimath, Elphath. <i>Alius</i> , et Jebaar, et Elisue, et Elphalath, Nagab, et Jephie, et Elisannus, et Elidae, et Elphalath.	15, 16.
17.	17. In munitionem.	17.
18. Raphaim.	18. Titanum.	18.
20.	20. Supra disruptiones.	20.
21. Sculptilia sua.	21. Id eos suos.	21.
22. Et supervenerunt Raphaim.	22. Ut concurrerunt. Titanum.	22.
25. Gira post tergum eorum.	25. Avertere ab eis. Ex adverso plactus.	25.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι	ΑΚΥΛΑΑΣ.
24 אֶת־קֶרֶן צַדִּיק בְּרֵאשִׁי הַבַּיִתָּא	24.	24. Ὑπόφον διαβήματος ἐν κερταῖς τῶν φρουρήσεων. Συντεμεῖς.
וְהָרָה לְהַטּוֹת		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
24. Vocem incessus in capite- bus mororum. Movebis te. Ad percutiendum.	24. Sonitum gradientis in ca- mine pyrorum. Inibis paelium. Ut percutiat.	24. Strepitum incessus in capi- tibus prasidiorum. Concides.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. II Regum.

<p>V. 2. Σ., ἀλλὰ καὶ πρόν. Coislín. 2. V. 6. Σ., λέγοντες etc. Coislínianus codex 1. V. 7. 'A, Σ., τὸ ὄχρωμα. Reg. Sic solent ambo vertere. V. 8. Hæc Aquile et Symmachi lectiones ex- hibent Procopius et codex Reg. ex Theodoro. V. 9. Σ., καὶ διέτριβε etc. Coislín. 2. Ibid. 'A., ἀπὸ πληρώματος. Σ., ἀπὸ προσθέματος καὶ ἔσω. Ita Reg. Ensebius vero <i>De locis Hebraicis</i>, cujus versionem Latinam tantum hoc loco habe-</p>	<p>mus ex Hieron. « Mello, civitas quam ædificavit Salomon. Porio Symmachus et Theodotio <i>adimple- tionem</i> transtulerunt. » V. 10. 'A., ἐπὶ τὸ μείζον. Reg. Ibid. 'A., στρατιῶν etc. Coislín. 2. V. 12. Σ., ἤδρασαν αὐτόν. Idem. V. 13 et 16. Ἄλιος, καὶ Ἰεθάχρ, καὶ Ἐλι- σουῆ etc. In LXX vero hæc nomina repetuntur et multiplicantur. V. 17. 'A., εἰς τὸ ὄχρωμα. De more Reg et</p>
---	---

CAPUT VI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
2 בִּבְעָלִי 2	2	2. Ἐχόντων. Γνωσσόχομον.
אָרֶן צִבְאוֹת		
5 וַיִּרְכְּבוּ 5	5.	5.
5 בְּכָל עֵץ 5	5.	5.
וּבְכָל עֵצִים		Καὶ ἐν σείστροις.
6 עַד־אָרֶן נָחֹן 6	6.	6. Ἔως ἀλωνος ἐτοίμης.
וַיִּשְׂקֶה		
7 וַיַּכְהוּ 7	7.	7. Καὶ ἐπέτηξεν αὐτόν.
עַל־הַשָּׁל 8 וַיַּחַר לְדָוִד 8	8.	Ἐπὶ τῇ ἔκνοια. 8.
10 לְהַסִּיר 10	10.	10.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. De dominis. Arcam. Exercituum.	2. De viris. Arcam. Exercituum.	2. De habentibus. Scriñium.
5. Et equitare fecerunt.	5. Imposuerunt.	5.
5. In omnibus lignis. Et in sistris.	5. In omnibus lignis. Sistris.	5. Et in sistris.
6. Usque ad arcam Nachon.	6. Ad arcam Nachon.	6. Usque ad arcam paratam
Et apprehendit.	Tenuit.	
7. Et percussit eum. Super errore.	7. Et percussit eum. Super temeritate.	7. Et percussit eum. Super insania.
8. Et ira fuit Davidi.	8. Contristatus est autem Da- vid.	8.
10. Divertere.	10. Divertere.	10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

24. Τόρον διαθήματος ἐν καρ-
λαῖς τῶν φρουρήσεων.
Συντεμεῖς.

24. Τὴν φωνὴν τοῦ συγκλειτισμοῦ
ἀπὸ τοῦ ἄλλου τοῦ κλαυθμῶνος.
Καταθήρη.
Κόπτειν. *Adlec*, τύπτειν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

24. Strepitum incessus in capi-
tibus praeidiorum.
Concides.

24. Vocem constrictionis a ne-
more fletus.
Descendes.
Ad cadendum. *Alius*, ad verber-
randum.

Notae et variae lectiones ad cap. V lib. II Regum.

Coislin. 2.
V. 18. 'Α., Σ., Παρσίμ. Reg. et Coislin. 2,
itemque v. 22.
V. 20. 'Α., ἔγων διακοπῆς. Reg.
V. 21. 'Α., τὰ διαπονήματα αὐτῶν. Σ., τὰ γλυπτά.
Coislin. 2.
V. 22. 'Α., καὶ ἐπὶ ἄλλων. Reg. et Coislin. 2, qui
Symmacho tribuit.
V. 25. Σ., κόκλευσον etc. Coislin. 2.
Ibid. 'Α., ἐξεναντίας τῶν ἀπίων. Ita Procop. et

Regius codex. Ibid. Coislin. 2 ad marginem, κατ-
εναντίον etc.
Ibid. Ἐξ ἐναντίας τοῦ κλαυθμῶνος. Edit. Rom.,
πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. Coislin. 2, κατεναντίον ἐν
ταῖς φρουρήσεσι.
V. 24. 'Α., Σ., τόρον διαθήματος etc. Coislin. 2.
Ibid. Τὴν φωνὴν τοῦ συγκλειτισμοῦ. *Alii*, συστα-
σμοῦ, commotionis. Sic mss. et ed. Complut. et Ald.
Ibid. 'Α., Σ., συντεμεῖς. Coislin. 2.
Ibid. *Adlec*, τύπτειν. Reg.

CAPUT VI LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ

2. Ἐχέλιτον. 2. Ἀπὸ τῶν ἀρχόντων. 2.
Κύβωτόν.
Τῶν δυνάμεων. *Adlec*. Σαβαώθ.
3. Ἐπέθηξαν. 3. Ἐπέθεσαν. 3.
5. Ἐν παντοίοις ξύλοις. 5. Ἐν ὄργανοις ἡρμωσμένοις. 5.
Καὶ ἐν σείστροις. Ἐν κυμβάλοις.
6. 6. Ἔως ἄνω Ναχόρ. *Adlec*, ἕως
ἄνω Ἄχόρ. *Adlec*, ἕως τῆς ἄνω
Ἐρνά τοῦ Ἰεβουσαίου.
Ἐκράτησεν. *Adlec*, ἐκρατείου-
σεν.
7. 7. Καὶ ἔπαισεν αὐτόν. *Adlec*,
καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.
ἔκ' Ἐπὶ τῆς προπεταίχ.
8. Ὁργίσθη Δαυὶδ. 8. Ἡθύμησε Δαυὶδ. Οἱ Δαυι.,
ἐλυπήθη Δαυὶδ.
10. Πραγαγεῖν. 10. Ἐκκλῆναι. 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. De habitibus. 2. De principibus. 2.
Aream.
Virtutum. *Alius*, Sabaoth.
3. Imposuerunt. 3. Ascendere fecerunt. 3.
5. In omnimodis lignis. 5. In organis modulatis. 5.
Et in sistris. In cymbalis.
6. 6. Usque ad aream Nachor. *A-*
lius, usque ad aream Achor. *Alius*,
usque ad aream Erna Jebusei.
Tenuit. *Alius*, firmavit.
7. 7. Et percussit eum. *Alius*, id.
ἔκ' Super temeritate.
8. Et ira fuit Davidi. 8. Contristatus est David. *He-*
liqui, id.
10. Adducere. 10. Divertere. 10.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικῶς γράμματα.

15, 14. ויהי כי צעדו נשאו ארץ
יהוה יששה עעדים ויזבח שיר ובוריא
יהוה וכונרר כנלדעו לפני יהוה

15, 14.

15, 14. Καὶ ἐγένετο ὅταν διεθ-
μάτισαν ἀβροντες τὸ γλωσσόκομον
ἐξ βήματα, καὶ ἐθυσίασε βοῦν καὶ
αιετούς. Καὶ Δαυὶδ ὀρχοῦμενος ἐν
παντὶ κράτει πρὸ προσώπου Κυρίου.
Ἐπένδυμα ἐξήχετον.

אפוד בד

15 בתרועה

15.

15.

16 כפזו וכונרר

16.

16. Διατινασόμενοι καὶ κινχο-
ρούμενοι.

והבו

17 עלות

17.

17.

18 בשם

18.

18.

19 ואישפר

19.

19. Καὶ ἀμυρίτην.

20 כהדגנבד

20.

20.

הרקיס

21 לצית אתי

21.

Κενῶν.

21. Ἐντελασθαί μοι.

22 ונקלתי עיד מואת והייתי שפל

22.

22. Καὶ ἀτιμασθήσομαι ἔτι ὑπὲρ
τοῦτο, καὶ ἔσομαι ταπεινός.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

15, 14. Et erat cum incederet
portantes arcam Domini sex pas-
sus, et immolabat bovem et cras-
sum. Et David saltabat in omni
robore ad facies Domini.

Ephod lineo.

15. In jubilatione.

16. Viriliter agentem, et saltan-
tem.

Et despexit.

17. Holocausta.

18. In nomine.

19. Et partem carnis.

20. Quam gloriosus fuit.

Inanium.

21. Præcipiendo mihi.

22. Et levis ero amplius præ
hoc, et ero humilis.

15, 14. Cumque transcendissent
qui portabant arcam Domini sex
passus, immolabat bovem et arie-
tem. Et David saltabat totis viri-
bus ante Dominum.

Ephod lineo.

15. In júbilo.

16. Subsilientem atque saltan-
tem.

Despexit.

17. Holocausta.

18. In nomine.

19. Et assaturam bubule car-
nis.

20. Quam gloriosus fuit.

De scurris.

21. Et præcepit mihi.

22. Et vilior fiam plus quam
factus sum : et ero humilis.

15, 14. Et factum est cum in-
cederent portantes scrinium sex
passus, et immolavit bovem et sa-
gnatum. Et David saltans in om-
ni robore ante faciem Domini.

Superindumentum eximium.

15.

16. Quatitentem se et saltantem.

17.

18.

19. Et amyriten.

18.

20.

Inanium.

21. Præcipiendo mihi.

22. Et inhonorabor amplius præ
hoc, et ero humilis.

Notæ et variæ lectiones 3d cap. VI lib. II Regum.

V. 2. 'A., Σ., ἐχόντων. Coislin. 2. Aliæ efferunt
lectiones, ἀπὸ τῶν ἱερῶν, Procopius. Reg. vero,
ἀπὸ τῶν ἀγίων. Cur autem בעלי ἀγίων et ἱερῶν ver-
terit nescio; nam hæc vox significat *quorū*, domi-
norum, et ἐχόντων, habentium, ut alibi vertunt 'A.
et Σ., quare præstare videtur Coisliniani lectio.

Ibid. 'A., γλωσσόκομον. Coislin. 2. Sic solet ver-
tere Aquila.

Ibid. 'A. λέος, Σαβαῶθ. Reg.

V. 5. Σ., ἐπέθηκον. Coislin. 2.

V. 5. Σ., ἐν παντοίοις ξύλοις. Idem.

Ibid. 'A., Σ., ἐν τείσεροις. Reg.

V. 6. 'A., ἕως ἄλωνος ἐτοίμης. Hæc interpretatio,
et sequentes, quæ a versione τῶν O' differunt, parti-
m ex codice Regio eruntur, partim ex Eusebio
De locis Hebraicis, qui sic habet: Nachon, ἄλωνος
Nachon, 'A., ἄλωνος ἐτοίμης. In edito A. excidit
autē ἄλωνος ἐτοίμης, nempe ob repetitionem li-
tere A, ut ex Hieronymi versione arguitur, quæ sic
habet: Nachon, arca Nachon : pro quo Aquila in-
terpretatur, arca præparata.

Ibid. 'A. λέος, ἐρχατώσεν. Reg.

V. 7. 'A., ἐπάτηξεν αὐτόν. Coislin. 2. 'A. λέος,
ἐπάτηξεν αὐτόν. Reg.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ.

THEODOTEN.

15, 11. Ὡς καὶ διέβησαν οἱ βασιλεύοντες ἐξ ὄβριμα, ἐθυσίασε βοῶν καὶ πρόβατον. Δαυὶδ δὲ ἦν ἐν τιάρᾳ ἔμπροσθεν Κυρίου.

Ἐπέπνευμα λινῶν.

15.

16. Σκιρτῶντα καὶ κυχγάζοντα

Ἐξουτέλιτον.

17. Ἀναφραῖς.

18. Διὰ τοῦ ὄβριματος.

19. Καὶ ἀμυρίτην.

20.

Εἰζαίον.

21. Ἐντεῖλασθαί μου.

22. Καὶ οὐτελέστερος ἔσομαι καὶ καπεινώτερος.

SYMMACHUS.

15, 11. Ut autem pertransierunt gestantes sex gradus, immolavit bovem et ovem. David autem erat in tiara ante Dominum.

Superindumentum linenum.

15.

16. Saltantem et effuse ridentem.

Vilipendit.

17. Oblationes.

18. Per nomen.

19. Et amyriten.

20.

Vilim.

21. Præcipiendo mihi.

22. Et vilior ero et humilior.

15, 11. Καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἀφέροντες τὴν κίθωτον ἑπτὰ χοροὶ, καὶ θύματα, μόσχους καὶ θόους. Καὶ Δαυὶδ ἀνακρούσας ἐν ὄργάνοις ἤρμωσάντων ἐνώπιον Κυρίου.

Στελεῖν ἐξάλλου. Ἄλλου, ἐφροδύσσινον.

15. Μετὰ κρυγῆς. Ἄλλου, ἀναφραῖς.

16. Ὁρμώμενον καὶ ἀνακρούμενον.

Ἐξουδένωτον.

17. Ὁλοκαυτώματα

18. Ἐν ὄβριματι.

19. Καὶ ἐταμυρίτην.

20. Τί δεδύξασται. Ἄλλου, τί ἔστιμος ἦν.

Ὁρμωμένον.

21. Κατατεῖσαι με.

22. Καὶ ἀποκαλοφθήσομαι ἐν οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος.

IAX INTERPRETES.

15, 11. Et erant cum eo portantes arcam septem chori: et victima, vitulus et agni. Et David pulsabat in organis modulatus coram Domino.

Stolam eximiam. *Alius*, ephud linum.

15. Cum clamore. *Alius*, jubilatione.

16. Saltantem et pulsantem.

Sprevit.

17. Holocausta.

18. In nomine.

19. Et assaturam.

20. Quam glorificatus est. *Alius*, quam honoratus fuit.

Saltantium.

21. Constituendo me.

22. Et discooperiar ultra sic, et ero inutilis.

15, 11.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. Ἐσομαι ἀχρεῖος.

THEODOTEO.

15, 11.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. Ἐρο inutilis.

Notæ et variae lectiones ad cap. VI lib. II Regum.

Ibid. ἄ ἐπὶ τῆ προσηπείᾳ. Ἄ., ἐπὶ τῆ ἐνοσίχ.

V. 8. Οὐ λειπὶ, ἐκασθήθῃ Δαυὶδ. Σ., ὄργιον etc.

Ibid. V. 10. Σ., παρακχρῆν. Idem.

V. 15 et 14. Hæc et Symmachi lectiones effert Coislin. 2.

Ibid. Ἄ., ἐπέπνευζ etc. Hæc lectiones ex Procopio et cod. Reg. prodeunt, sed pleniores ex Coislin. 2.

Vide supra, I Reg. II, 18.

V. 15. Ἄλλου, ἀλάκχρῶδ. Coislin. 2.

V. 16. Ἄ., διακνωσόμενον καὶ κυχγροόμενον.

Σ, σκιρτῶντα καὶ κυχγάζοντα. Reg. et Coislin. 2.

Ibid. Σ, ἐξουτέλιτον. Coislin. 2.

V. 17. Σ., ἀναφραῖς. Coislin. 2.

V. 18. Σ., διὰ τοῦ ὄβριματος. Coislin. 2.

V. 19. Ἄ., Σ., καὶ ἀμυρίτην. Coisl. 2, forte ἀμυρίτην ex ἄνωδος.

V. 20. Ἄλλου, τί ἔστιμος ἦν. Reg.

Ibid. Ἄ., κρυῶν. Σ., εἰζαίον. Coislin. 2.

V. 21. Ἄ., Σ., ἐντεῖλασθαί μου. Coislin. 2.

V. 22. Ἄ., καὶ ἀπειμασθήσομαι etc. Hæc Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Procopius. Coislin. verò 2 Symmachi tantum lectionem effert.

CAPUT VII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γραμματαί.	AKYAAΣ.
1 הנהייהו	1.	1.
2 בהיך היריעה ἐξέβλεως.	2. <i>Hebr., ἐν μέσῳ</i>	2.
6 ואהיה באהל	6.	6. Ἐν σκέπη.
8 בן־הנה באהר	8.	8. Ἐκ τῆς ὠραιότητος, Ἄπὸ ἐπισθεῶν.
10 ושכן ההוו	10.	10.
ירגו לענותו		Κλονηθήσεται. Κακουχηῖται αὐτόν.
11 ועשה	11.	11.
12 במועך והניתי	12.	12.
15 וננתי	15.	15.
15 כאשר הסרת בונס שאהל	15.	15.
16 ביתך ובבולכתך	16.	16. Ὁ οἶκός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου.
נכון		
18 הביאתני	18.	18. Ἠγαγές με.
19 והקפת עוד זאת	19.	19.
21 בעבור דברך	21.	21.
22 על־דען גדדת	22.	22. Ἐπὶ τοῦτο ἐμεγαλύνθης.
25 ולשים לו	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA

AQUILA.

1 Dedisset ei requiem.	1. Dedisset ei requiem	1.
2. In medio cortinae. <i>Hebr. int.,</i> in medio pellis.	2. In medio pellium.	2.
6. Et fui. In tentorio.	6. Sed ambulabam. In tabernaculo.	6. In tentorio.
8. E tugurio. De post.	8. De pascuis. Sequentem.	8. E specie. De post.
10. Et habitabit sub se. Movebitur. Ad affligendum eum.	10. Et habitabit sub eo. Turbabitur. Ut affligant eum.	10. Movebitur. Ad affligendum eum.
11. Faciet.	11. Faciat.	11.
12. De visceribus tuis. Et firmabo.	12. De utero tuo. Et firmabo.	12.
15. Et firmabo.	15. Et stabiliam.	15.
15. Quemadmodum recedere hæc a Saul.	15. Sicut abstuli a Saul.	15.
16. Domus tua et regnum tuum. Firmus.	16. Domus tua et regnum tuum. Firmus.	16. Domus tua et regnum tuum.
18. Deduxisti me.	18. Adduxisti me.	18. Duxisti me.
19. Et parum fuit adhuc hoc.	19. Sed et hoc parum visum est.	19.
21. Propter verbum tuum.	21. Propter verbum tuum.	21.
22. Idecirco magnificatus es.	22. Idecirco magnificatus es.	22. Super hoc magnificatus es.
25. Et ad ponendum sibi.	25. Et poneret sibi.	25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Κατοκλήρονόμησον αὐτόν. Ἄλλοι, κατέπαυσον αὐτόν.	1.
2.	2. Ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς.	2.
6. Ἄλλ' ἔμην. Ἐν σκίπῳ.	6. Καὶ ἔμην. Ἐν καταλύματι.	6.
8. Ἐκ τῆς νομῆς.	8. Ἐκ τῆς μάνδρας. <i>Vacat.</i>	8.
10. Ἀναπαύσεται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. Μετασταθήσεται.	10. Καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν. Μερισμῶσται. Ταπεινώσται αὐτόν. Ἄλλοι, μετακινήσται αὐτόν.	10.
11. Ποιήσται.	11. Οἰκοδομήσται.	11.
12. Ἐκ τῶν ἐγκάτων σου. Καὶ ἐδράσω.	12. Ἐκ τῆς κοιλίας σου. Καὶ ἐτοιμάσω.	12.
15. Καὶ ἐδράσω.	15. Καὶ ἀνορθώσω.	15.
15. Καθὼς ἀφείλον παρὰ Σαούλ.	15. Καθὼς ἀπέστησα ἀφ' ὧν ἀπέστησα.	15.
16. Ὁ οἶκός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου. Ἠδρασμένος.	16. Ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ. Ἀνορθωμένος.	16. Ὁ οἶκός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου.
18. Ἠγάγές με.	18. Ἠγάπησάς με.	18.
19.	19. Καὶ κατασκευρόνθη μικρόν. Ἄλλοι, κατασκευρόνται τὰ μικρὰ ταῦτα.	19.
21.	21. Διὰ τὴν δοῦλόν σου. Ἄλλοι, κατὰ τὴν λόγον σου.	21.
22. Διὰ μέγας εἶ.	22. Ἐνεκεν τοῦ μεγάλυνάί σε.	22.
25. Ἴνα τᾶξῃ ἑαυτοῦ.	25. Τοῦ θέσθαι σε.	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Hereditare fecit eum. <i>Alius</i> , dedit requiem ei.	1.
2.	2. In medio tabernaculi.	2.
6. Sed eram. In tentorio.	6 Et eram (inambulaus). In tentorio.	6.
8. E pascuo.	8. Ex mandra. <i>Vacat.</i>	8.
10. Requiescet super loco suo. Transferetur.	10. Et habitabit per se. Erit sollicitus. Ad humiliandum eum. <i>Alius</i> , ad transmovendum eum.	10.
11. Faciet.	11. Aedificabis.	11.
12. De visceribus tuis. Et firmabo.	12. Ex ventre tuo. Et parabo.	12.
15. Et firmabo.	15. Et erigam.	15.
15. Sicut abstuli a Saul.	15. Sicut removi ab iis a quibus removi.	15.
16. Domus tua et regnum tuum. Firmatus.	16. Domus ejus et regnum ejus. Erectus.	16. Domus tua et regnum tuum.
18. Duxisti me.	18. Dilixisti me.	18.
19.	19. Et factus sum parvus parum. <i>Al.</i> , et parva facta sunt exigua haec.	19.
21.	21. Propter servum tuum. <i>Alius</i> , secundum verbum tuum.	21.
22. Propterea magnus es.	22. Ut magnificares te.	22.
25. Ut statueret sibi.	25. Ad ponendum te.	25.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

וַיִּרְאוּ	
וַיִּתְּנוּן	24.
וַיַּעַשׂ	25.
וַיִּבֶן	26.
וַיִּתֵּן	27.
לְבָנוֹ	

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.24.
25.
26.
27.

ΑΚΥΛΑΣ.

Καὶ ἐπίφοθα.
24.
25. ✕ Καὶ ποιήσου.
26.
27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et horribilia.
24. Et firmasti.
25. Et fac.
26. Firma.
27. Revelasti.
Cor suum.

VULGATA LATINA.

Et horribilia.
24. Firmasti.
25. Et fac.
26. Stabilita.
27. Revelasti.
Cor suum.

AQUILA.

Et horribilia.
24.
25. ✕ Et fac.
26.
27.

Notæ et variae lectiones ad cap. VII lib. II Regum.

- V. 1. "Αλιος, κατέπαυσεν αὐτῶ, Reg.
V. 2. Το Ἐβραϊκόν, ἐν μέσῳ διέβρωσεν. Sic Reg.
atque ita legitur in editione Complutensi, et apud
Eusebium in Psalmo. LXXXVIII.
V. 6. Σ., ἀλλ' ἤμην. Coislín. 2.
Ibid. Ἀ., Σ., ἐν σκέπη. Idem.
V. 8. Ἀ., ἐκ τῆς ὄραιότητος. Σ., ἐκ τῆς νομῆς.

- Idem
Ibid. Ἀ., ἀπὸ ὀπισθεν. Reg. et Coislín. 2.
V. 10. Σ., ἀναπαύσεται etc. Coislín. 2.
Ibid. Ἀ., κλονηθήσεται. Σ., μετασταθήσεται. Idem.
Ibid. Ἀ., κακουγήσει αὐτόν. Ἐπισημασθε, μετακινήσει αὐτόν. Reg.
V. 11. Σ., ποιήσει. Coislín. 2

CAPUT VIII LIB. II REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

וַיִּכְנַעַם	1.
אֶת־יְצִיבוֹת הָאָמָה	
וַיִּבְרָדוּם בַּהֶבֶל הַשֵּׁנִי אֶת־	2.
אֶת־צִוְרָה וַיִּבְרָדוּ שְׁנֵי־הַבָּלִים לְחִבּוּרָה	
וַיִּבְלֵא הַהֶבֶל לַהַחֹזֶת	

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.1.
2.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Καὶ ἐκδύασεν αὐτούς.
Τὸν χαλιὸν τοῦ ὑδραγωγίου.
2.

וַיִּשְׂאֵן כֹּתֶחָ	
וַיִּבְלַתָּה לְהָשִׁיב יָדָה	3.
וַיִּנְד	4.
עַקְרָה	
וַיִּרְאֵם דְּמוֹשָׁן	5.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Et depressit eos.
Metheg Haama.
2. Et est eos mensus in funiculo, jacere faciendo eos ad terram. Et mensus est duos funiculos ad mortificandum, et plenitudinem funiculi ad vivificandum.

VULGATA LATINA.

1. Et humiliavit eos.
Frænum tributî.
2. Et mensus est eos funiculo coequans terre. Mensus est autem duos funiculos, unum ad occidendum, et unum ad vivificandem.

AQUILA.

1. Et punivit eos.
Frænum aqueductus.
2.

- Portantes munus.
5. In eundo ipsum ad convertendum manum suam.
4. Et cepit.
Et subnervavit.
5. Aram Damasci.
6. Præsidium.

- Sub tributo.
5. Quando profectus est ut dominaretur.
4. Et captis.
Subnervavit.
5. Syria Damasci.
6. Præsidium

1. Et punivit eos.
2.
4.
Extremavit, vel, expulit.
5.
6. Constitutos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
Καὶ ὑπερμυθήθη.	Καὶ ἐπερήνανται.	
24. Ἡδρατας.	24. Ἡτοίματας.	24.
25. \times Καὶ ποίησον.	25. <i>Deest</i> .	25.
26. Ἡδραταμένος.	26. Ἀνορθωμένος.	26.
27. Ἀκουσθὲν ἐποίησας.	27. Ἀπεκάλυψας.	27.
Διανοίαν ἑαυτοῦ.	Καρόδιαν ἑαυτοῦ.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Et permagna.	Et claritatem.	
24. Firmasti.	24. Parasti.	24.
25. \times Et fac.	25. <i>Deest</i> .	25.
26. Firmata.	26. Erecta.	26.
27. Auditum fecisti.	27. Revelasti.	27.
Mentem suam.	Cor suum.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. II Regum.

V. 12. Σ., ἐκ τῶν ἐγκάτων σου. Idem.	V. 18. Ἄ., Σ., ἤγγαγες με. Idem.
Ibid. Σ., καὶ ἑδράσω. Reg. Καὶ ἱτοιμάσω. Sic etiam Mlius.	V. 19. Ἄ. <i>Deest</i> , καταστρέφονται etc. Reg.
V. 15. Σ., καὶ ἑδράσω. Coislín. 2.	V. 21. Ἄ. <i>Deest</i> , κατὰ τὸν λόγον σου. Reg.
V. 15. Σ., καθὼς ἀφείλον etc. Idem.	V. 22. Ἄ., ἐπὶ τοῦτο etc. Coislín. 2. a quo etiam ceteræ lectiones usque ad finem capituli.
V. 16. Θ. Π', ὁ οὐκός σου etc. Idem.	V. 26. Ἀνορθωμένος. Coislín. In edit. Rom. hæc variant.
Ibid. Σ., ἤδραταμένος. Coislín. 2.	

CAPIT VIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1. Καὶ κατήσχησεν αὐτούς.	1. Καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς.	1.
Τὴν ἐξουσίαν τοῦ φόρου.	Τὴν ἀφωρισμένην.	
2. Καὶ διεμέτρησεν αὐτούς ἐν σχοινίοις, θάλλον αὐτούς εἰς γῆν.	2. Καὶ διεμέτρησεν αὐτούς ἐν σχοινίοις, κομίστας αὐτούς ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατώσαι, καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐξώγησεν. Ἄ. <i>Deest</i> , καὶ τὸ σχοινίσμα τοῦ πληρώματος ἐξώγησεν. Ἄ. <i>Deest</i> , καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ τρίτου σχοινίσματος ἐξώγησεν.	2.
Ἐμέτρησε δὲ δύο σχοινία εἰς τὸ θανατώσαι, ἐν δὲ εἰς τὸ περιστώσαι.	Φέροντας ξένια.	
Ἐπὶ φόρον.	5. Ἠθροισμένου αὐτοῦ ἐπιστήται τὴν χεῖρα αὐτοῦ.	3.
3. Ὅτε ἐπροσέτατο στήται τρέπαιον ἑαυτοῦ.	4. Καὶ προκατέλαβτο.	4.
4. Καὶ συνέλαβον.	Παρέκλυσε.	
Ἐνευρολόπησε.	5. Συρία Δαμασκῶ. Ἄ. <i>Deest</i> , ὁ Σύρος ἐκ Δαμασκῶ.	5.
5.	6. Φρουράν.	6.
6. Φρουρούς.		
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Et confudit eos.	1. Et fugavit eos.	1.
Potestatem tributí.	Segregatam.	
2. Et dimensus est eos in funiculis, conjiciens eos in terram. Dimensus est autem duos funiculos ad occidendam, unum autem ad conservandum.	2. Et mensus est eos in funiculis, sternens eos super terram. Et fuerunt duo funiculi ad occidendum, et duos funiculos vivificavit. <i>Mlius</i> , et funiculum plenitudinis vivificavit. <i>Mlius</i> , et plenitudinem tertii funiculi vivificavit.	2.
Sub tributo.	Ferentes xenia.	
3. Cum iret constituere tropæum sibi.	3. Eunte illo constituere manum suam.	3.
4. Et accepit.	4. Et præoccupavit.	4.
Subnervavit.	Dissolvit.	
5.	5. Syria Damasci. <i>Mlius</i> , Syrus ex Damasco.	5.
6. Præsidiatos.	6. Præsidium.	6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

<p>הָדָךְ 7 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שְׁלֹשֵׁי דָהָב אֲשֶׁר הָיוּ אֵלָיו עֲבָדֵי הַדְּדַעַזִּר וַיְבִיא יְרוּשָׁם</p>	<p>7.</p>	<p>7. Καὶ ἔλαθε Δαυὶδ τοὺς κλεισθὺς χρυσοῦς. Ἄλλοις, βραχιῶνια χρυσῶ.</p>
<p>שְׁלֹשֵׁי דָהָב 9 הִל 10 לְשֹׂאֵל אִישׁ מִלְחָמָה 11 כֶּבֶשׂ 12, 13 מִהַנְּתוּן אֲתָרָם בְּיַד־מִלְחָמָה שָׂמְנָה עֶשֶׂר אֶלֶף וַיִּשֶׂם בְּאֵדוֹם נְעִיבִים בְּכַל־אֲדוֹם שֵׁם נְעִיבִים</p>	<p>9. 10. 11. 15, 14.</p>	<p>Πανοπίας. 9. Τὴν ἐπιφανείαν. 10. Πολεμῶν. 11. Ὑπέταξεν. 15, 14. Ἐν φόραγγι τῶν ἀλώων</p>
<p>16 כּוֹזֵר 17 וְאַחִימֶלֶךְ וַיִּשְׂרִיחַ 18 וְהִבְרַתָּה וְהַפְּלִיחַ כַּהֲנִים</p>	<p>16. 17. 18.</p>	<p>16. Ὁ ἀναμνηστικόν. 17. Καὶ Ἀειμέλεχ. 18. Ἱερεῖς.</p>

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

<p>lvit. 7. Cepitque David scuta auri quae erant ad servos Adazerer, et adduxit ea in Jerusalem.</p>	<p>Profectus est. 7. Et tulit David arma aurea, quae habebant servi Adazerer, et detulit ea in Jerusalem.</p>	<p>7. Cepitque David torques au- reos. <i>Alius</i>, brachiatia aurea.</p>
<p>Scuta auri. 9. Virtutem. 10. Ad optandum. Vir bellorum. 11. Subegerat. 15, 14. A eademlo ipsum Aram in valle salis octodecim millia. Et posuit in Edom praesides, in omni Edom posuit praesides.</p>	<p>9. Robur. 10. Ut salutaret. Hostis. 11. Subegerat. 15, 14. Cum reverteretur capta Syria in valle salinarum, caesis decem et octo millibus. Et posuit in Idumaea custodes, statuitque praesidium.</p>	<p>Omnes armaturas. 9. Apparatum. 10. Bellans. 11. Subegerat. 15, 14. In valle salis.</p>
<p>16. Commemorans. 17. Et Achimelech. Et Saraia. 18. Et Cerethi et Phelethi. Sacerdotes.</p>	<p>16. A commentariis. 17. Et Achimelech. Et Saraia. 18. Et Cerethi et Phelethi. Sacerdotes.</p>	<p>16. Commemorans. 17. Et Aimelech. 18. Sacerdotes.</p>

Notae et variae lectiones ad cap. VIII lib. II Regum.

V. 1. Ἄ., ἐξόλ. Σ., κατήχη. Coisl. 2.
Ibid. Ἄ., τὸν χάλυβον τοῦ ὄδραγωγίου. Reg. Hic
vero Coislunianus 2 qui hanc Aquilae lectionem af-
fert, alteram ejusdem Aquilae exhibet cum versione
item Symmachii, ut saepe jam observatum est, et
infra occurret; scilicet: Ἄ., τὸν χάλυβον τοῦ πήλεις,
raum cubiti.

V. 2. Σ., καὶ διεμέτησεν etc. Coisl. 2.
Ibid. Καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐξώγησεν. Coisl. 2.
ad marg., καὶ τὸ ἐν σχοινίσματι ἐξώγησεν. I. e. Et
unum linculnulum vivificavit.

Ibid. Ἄλλοις, καὶ τὸ σχοινίσμα etc. Has duas
versiones sine interpretum nomine affert Reg. qui-
bus adnectitur altera Coisluniani 2.
Ibid. Σ., ὑπὸ φόρον, quem sequitur vulgata. Ex
Coisl. 2.
V. 5. Σ., ὅτε ἐπορευέσθε στήσαι τρόπαιον ἑαυτοῦ.
Reg. et Coisl. 2.
V. 4. Σ., καὶ συνέλαβον. Reg. et Coisl. 2.
Ibid. Ἄ., ἐξόρησεν. Sic Coisl. 2, quae lectio
suspecta. Σ., ἐνευροσκόπησε. Reg.
V. 5. Ἄλλοις, ὁ Σὺρος ἐκ Δαμασκού. Reg.
V. 6. Ἄ., ἐστρωμένους. Σ., φρουρούς. Coisl. 2.
Ibid. Ἄλλοις, ἐφάρετο. Reg.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἐπορεύετο. Ἄλλοι, ἐγέρθη.	
7.	7. Καὶ ἔλαθε Δαυὶδ τοὺς <i>χιλίωνας</i> τοὺς <i>χρυσούς</i> , οἳ ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Ἀδριαζάρ βασιλέως Σοβᾶ, καὶ ἔνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἄλλοι, τὰ ἴπια τὰ χρυσῶ καὶ τὰ δόρατα, καὶ ἔνεγκεν τούτα εἰς Ἱερουσαλήμ.	7.
Φορέτρας χρυσᾶς.		
9.	9. Τὴν δύναμιν.	9.
10. Ἀπάτασθαι.	10. Ἐρωτήσαι.	10.
Πόλεμων.	Ἀντικείμενος.	
11. Ὑπέταξεν.	11. Καθευνάστουεν.	11.
15, 14. Ἐν φάραγγι τῶν <i>σάων</i> . Ἔταξεν φρουρὰν ἢ κάστρα, ἐγκαθίστους.	15, 14. Ἐπάταξε τὴν Ἰδομμαίαν ἐν Γεβελέμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. Καὶ ἔθηκε ἐν τῇ Ἰδομμαίᾳ φρουρὰν ἐν πάσῃ τῇ Ἰδομμαίᾳ. Ἄλλοι, ἐπάταξε τὴν Ἰδομμαίαν καὶ Γεμέλ Ἀχίσις. Καὶ ἔθηκε Δαυὶδ ἐν τῇ Ἰδομμαίᾳ φρουρὰς ἐν πάσῃ τῇ Ἰδομμαίᾳ.	15, 14.
16. Ἐπὶ τῆς <i>μνήμης</i> .	16. Ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων.	16.
17.	17. Καὶ Ἀχιμελεχ. Καὶ Σατά. Ἄλλοι, Σαρᾶ.	17.
18. <i>Σχολάζοντες</i> .	18. Καὶ ὁ Χερθηὶ καὶ ὁ Φελεθί. Ἀδάρχαι.	18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Ibat. <i>Alius</i> , feriebatur.	
7.	7. Et cepit David armillas aureas, quae erant super pueros Adriaazar regis Soba, et adduxit eas in Jerusalem. <i>Alius</i> , arma aurea et hastas, et attulit ea in Jerusalem.	7.
Pharetras aureas.		
9.	9. Virtutem.	9.
10. Ad salutandum.	10. Interrogare.	10.
Bellans.	Adversarius.	
11. Subegerat.	11. Subjecerat.	11.
15, 14. In valle salis. Constituit praesidium, aut castra, praesidiarios.	15, 14. Percussit Idumaeam in Gebelem in octodecim millia. Et posuit in Idumaea custodiam in omni Idumaea. <i>Alius</i> , percussit Idumaeam et Gemel Aehis. Et posuit David in Idumaea custodias, in omni Idumaea.	15, 14.
16. Super memoriale.	16. Super commentarios.	16.
17.	17. Et Achimelech. Et Sasa. <i>Alius</i> , Sara.	17.
18. Vacantes.	18. Et Cherethi et Phelethi. Princeps aulae.	18.

Note et variae lectiones ad cap. VIII lib. II Regum.

V. 7. Ἄ., καὶ ἔλαθε Δαυὶδ etc. Hanc Aquile versionem et alteram sine nomine interpretis mutuanur ex eodem Regio cod. Postea sequuntur ex Goulin. 2 Aquile et Symmachi lectiones; nempe, Ἀχ., *πανοπλίαις, omnes armaturas*; Sym., *φορέτρας χρυσᾶς, pharetras aureas*.

Hic observare velim tres hoc loco vocis *χρυσῶν* Aquile versiones varias allerti, nempe *χρυσῶς, βραχίονα, et πανοπλίαις*. Duas vero postremas pro eadem voce alibi usurpat idem interpres, primam vero nusquam alibi.

Ibid. Ο΄, *φασάδος, Σοβᾶ*. Ed. Rom., *Σοβᾶ*.

V. 9. Ἄ., τὴν ἐπιφάνειαν. Reg.
V. 10. Σ., *ἀπάτασθαι*. Goulin. 2.
Ibid. Ἄ., Σ., *πόλεμων*. Idem.
V. 11. Ἄ., Σ., *ὕπέταξεν*. Idem.

V. 15 et 14. Ἄλλοι, ἐπάταξε τὴν Ἰδομμαίαν καὶ Γεμέλ Ἀχίσις. Καὶ ἔθηκε Δαυὶδ ἐν τῇ Ἰδομμαίᾳ φρουρὰς etc., ex cod. Regio. Lectionem cum asterisco, necnon Symmachi subjunctam habet Goulinianus 2, hoc modo: *καὶ ἔθηκεν ἐστηλομένην (et posuit praesidium)*. Postea ibi: Σ., ἔταξεν etc.

Ibid. Ἄ., Σ., ἐν φάραγγι *σάων*. Lusebinus *De locis Hebraicis*, Ἰερμὴλ, *σάω* Καὶ οὐκ εἶπε ὁ Βασιλεὺς

{A., Σ.] φάρμακα ἰλίων. A., Σ. manifeste exciderunt, ut liquet ex versione Hieronymi, quæ sic habet: *Gemala, regio Idumæorum: pro qua Aquila et Symmachus interpretantur, vallem Salis.*

V. 16. A., ὁ ἀνακραυγῆστων. Reg. et Procop. et Coislin. 2, qui postremus solus Symmachi versione exhibet.

V. 17. A., καὶ Ἀχιμέλεχ. Drusius, qui hanc no-

tam adjicit: *Quod scribendam Latine, Achimelech. Similis varietas in Rachab et Rahab, quod scribunt Παῦλ. Schol. ad hunc locum: ἐνταῦθα οἶμαι γραφικὸν εἶναι ἰμάρτημα. Si ita putas, falleris; οὐ γὰρ Ἀχιμέλεχ οὐδὲ Ἀβιάθαρ. Ἄλλ' Ἀβιάθαρ οὐδὲ Ἀχιμέλεχ. Hoc partim verum, partim falsum est. Verum est, Abiathar fuisse filium Achimelech. I Sam.*

CAPUT IX LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

עבד 2
 עבד האדם 5
 מִפִּיבוֹשֶׁת 6
 וְעֹבֵד 10
 וְהִבֵּאתָ הַיְהוָה לְךָ אֶת־אֲדָמְךָ לֶחֶם

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

2.
 5.
 6.
 10.

AKYAAΣ.

2. Δούλος.
 5.
 6.
 10. Ὑποουργήσεις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Servus.
 5. Numquid non adhue.
 6. Miphiboseth.

10. Et coles.

Et adduces, et erit filio domini
 tui panis.

VULGATA LATINA.

2. Servus.
 5. Numquid superest.
 6. Miphiboseth.

10. Operare.

Et inferes filio domini tui cibos
 ut alatur.

AQUILA.

2. Servus.
 5.
 6.
 10. Subiges.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. II Regum.

V. 2. A., δούλος. Reg.

V. 5. Σ., ἄρα etc. Coislin. 2.

V. 6. Ἄλλος, Μεμφισθαλ. Reg. Coislin. vero notat: Μεμφισθαλὲς κείται ἐν τῷ Ἑξαπλῷ παρὰ πάντων.

CAPUT X LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

דָּוִד 2
 לְחַבֵּי
 5 דַּבְּרֵיכֶם הוּא אֲתָאֲבִיךָ בְּעֵינַי
 מִיָּדָּהּ הָיָה כִּי־בָּרַחְתָּ מִן־עֵינַי
 וְעַתָּה אֲתָהֲשִׁיב וְלִהְיוֹתָ

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

2.
 5.

AKYAAΣ.

2.
 5. Ἄρα τιμῶν.

וְלִהְיוֹתָ

Χιτώνος αὐτῶν.

4 אֲתָהֲשִׁיב וְלִהְיוֹתָ

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Misericordiam.
 Ad consolandum eum.
 5. Num honoras David patrem
 tuum in oculis tuis, quia misit ad
 te consolatores, nonne pro explo-
 randa urbe et investiganda illa?

VULGATA LATINA.

2. Misericordiam.
 Consolans eum.
 5. Putas quod propter honorem
 patris tui, miserit David ad te
 consolatores? et non ideo ut in-
 vestigaret et exploraret civitatem?

AQUILA.

2.
 5. Num honorare.

Et evertenda illa.

Et everteret eam.

Tunicas eorum.

4. Dimidium barba eorum.

4. Dimidiam partem barbae eo-
 rum.

4

xv, 27; *falsum est, Abimelech non fuisse filium Abiathar. Hic Achimelech I Paralip.* xviii, 16, *Abimelech vocatur.* Hactenus Drusius.

Ibid. Ἀθιέϛ, καὶ Σαρῖ. Reg.

V. IS. O, καὶ ὁ Νεφθθὶ καὶ ὁ Φέλεϛθὶ. Hanc nō tam habent Regius et Procopius: τὸς σφροδονητάς καὶ τοὺς τοξότας οὕτω καλεῖ. I. e. *Fundibularios et*

sagittarios hoc nomine vocat.

Ibid. Ἄ, ἱερῶ. Σ., *τρυφάζοντες.* Coislin, qui addit ex Theodoro, τῆν κατακτατῶν ἔργων τῆς βασιλευχίης οὐκίαν, ἐν δὲ ταῖς Παράλιπομενίαις γράφει ὁμοίηταιροι. I. e. *Keim domus praejectivam habentes.* In *Paralipomenis vero dicit* (Theodoretus) *domestici,*

CAPUT IX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ,	Ο',	ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.
2.	2. Παις,	2.
5. Ἄρα οὐκ ἔστιν οὐκίτη.	5. Εἰ ὑπολείπεται.	5.
6.	6. Μεμφιθόστθ. Ἀθιέϛ, Μεμφιθόστθ.	6.
10. Ἐσοργήσεις.	10. Ἐργῶ.	10.

Καὶ εἰσώσεις τῶ οἴῳ τοῦ κυρίου σου ἔργους. Ἀθιέϛ, καὶ εἰσώσεις εἰς τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου ἔργους.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. Puer.	2.
5. Num non est amplius	5. Si residuus est.	5.
6.	6. Memphibosthe. <i>Mius, Memphibaal.</i>	6.
10. Exarabis.	10. Operare.	10.

Et inferes filio domini tui panes. *Mius*, et inferes in domum domini tui panes.

Notae et variae lectiones ad cap. IX lib. II Regum.

Ἐν ἄλλῳ δὲ Μεμφιθόστθ.

V. 10. Ἄ, ὑποργήσεις. Σ., γεσοργήσεις. Coisl. 2.

Ibid. Ἀθιέϛ, καὶ εἰσώσεις εἰς τὸν οἶκον etc. Reg.

CAPUT X LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ,	Ο',	ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.
2. Νήρον.	2. Ἐλκος.	2.
Παρακαλούμενος αὐτόν.	Παρακαλεῖται αὐτόν.	
7. Ἄρα τιμῶν.	7. Μὴ παρὰ τὸ θεξῆξεν Δαυὶδ τὴν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέσταλκέ σοι παρακαλοῦντας; οὐκ ἔνα ἐροῦνέσων τὴν πόλιν, καὶ κατακαπῆσων αὐτήν; Ἀθιέϛ, οὐχὶ ὀργῆξεν Δαυὶδ τὴν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ἀπέσταλκέ σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' ὅπως ἐροῦνέσων τὴν πόλιν, καὶ κατακαπῆσων αὐτήν.	5.
4.	Κατακαπῆσθαι αὐτήν. Ἀθιέϛ, κατατρέψαι.	
	4. ἕξ Τὸ ἔργισυ τοῦ πόρωνος αὐτῶν.	4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Gratiam.	2. Misericordiam.	2.
Consolans eum.	Ad consolandum eum.	
5. Num honorans.	5. Numquid eo quod David gloriificet patrem tuum coram te, quia misit tibi consolatores? Nuncne ut scrutarentur urbem, et explorarent illam? <i>Mius</i> , non ut honoret David patrem tuum coram te, misit tibi consolatores; sed ut scrutentur urbem et explorent eam.	5.
	Ut scrutentur eam. <i>Mius</i> , ut evertant.	
4.	4. ✕ Dimidium barbae eorum.	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
אתרמויהם 5 נבלים ישבתם	5.	Χιτωνας αυτων. 5. Ἐντροπέμενοι.
6 נכאשו בדוד ואתראם ציבא	6.	6.
ביעבה 7 העבא הגבורים	7.	7.
8, 9 וארם ציבא ורהוב ואישמום וכוענה לבדם בשדה וירא יזאב ניד היתה אליו פני הבליחבה כפינים ובואהור	8, 9.	8, 9.
16 ויצא אתאראם אשרמעבר הנהר ויבאו הילם	16	16. Καὶ ἐξήγαγεν τὴν Συρίαν τὴν ἀπὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦλθον ἐν δυνάμει αὐτῶν.
19 ויראו ארם להשיע ערו את בני עמון	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Vestes eorum. 5. Confusi. Et revertemini.	Vestes eorum. 5. Confusi turpiter. Et tunc revertemini.	Tunicas eorum. 5. Pudefacti.
6. Turpiter egerant in David.	6. Injuriam fecissent David.	6.
Et Aram Soba. Maacha.	Syrum Soba. Maacha.	
7. Exercitum robustorum.	7. Exercitum bellatorum.	7.
8, 9. Et Aram Soba, et Rohob, et Istob, et Maacha scorsum in agro. Et vidit Joab quod esset ad eum facies belli, a facibus, et a retro.	8, 9. Syrus autem Soba, et Ro- hob, et Istob, et Maacha, scorsum erant in campo. Videns igitur Joab, quod praeparatum esset ad- versum se praelium, et ex adverso et post tergum.	8, 9.
16. Et eduxit Aram qui a trans- itu fluminis, et adduxerunt virtu- tem suam.	16. Et eduxit Syros qui erant trans fluvium, et adduxit eorum exercitum.	16. Et eduxit Syriam quae de trans flumen: et venerunt in vir- tute sua.
19. Timueruntque Aram ad ser- vandum ultra filios Ammon.	19. Timueruntque Syri auxi- lium praebere ultra filiis Ammon.	19.

Notae et variaë lectiones ad cap. X lib. II Regum.

- V. 2. Σ., χιτων. Coisl. 2.
 Ibid. Σ., παρασκευσόμενος αυτων. Idem.
 V. 5. 'A., ἄρα τιμηται. Reg. Coisl. veto 2, Σ., ἄρα
 τιμων.
 Ibid. "A. U. c., ... ἀλλ' ὅπως ἐρρουνήσωσι. Edit.
 Rom., ἀλλ' ὅπως ὁ γ' ἐν ἐρρουνήσωσι.
 Ibid. "A. U. c., καταστρέψαι. Reg.
 V. 4. T³ ἤμυστο etc., cum aserisco. Coisl. 2.
 Ibid. 'A., χιτωνας αυτων. Θ', μαγδύας αυτων. In
 nunc locum Procopius et Reg., ἢ τὰ καλούμενα
 Ἀρχαδικία, ἢ τὰ μαντία. Ὁ δὲ Ἀκύλας, χιτωνας
 ερσιν I. e. *Vel eas, quas Arcadicas nominant: vel
 mantia. Aquila interpretatur χιτωνας.*
 V. 5. 'A., ἐντροπέμενοι. Σ., αίσχρροι. Reg. et
 Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

5. Μιχρήλ. Μανόθας ἀπὸ τῶν.
5. Ἠπιμομένου.
Καὶ ἐπιστραφῆσθε. Ἄλλοι,
καὶ ἀνακάμψατε.
6. Ἐκακοῦργησαν πρὸς Δαυὶδ. 6. Κατηγύθησαν ἐλπίς Δαυὶδ
τῆν Συρίαν Σοβᾶ. Ἄλλοι, τὸν
Σύρον Σοβᾶ.
Ἀμαλήκ. Ἄλλοι, Μααχά.
7. 7. Δύναμιν καὶ τοὺς δυνατοὺς.
Οἱ λαοὶ, τὴν στρατικὴν τῶν δυνα-
τῶν.
- 8, 9. 8, 9. Συρίας Σοβᾶ, καὶ Ἰσθὺ,
καὶ Ἰσθὺ, καὶ Ἀμαλήκ μόνον ἐν
ἀγρῷ. Καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐργασίθη
πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέ-
μου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναν-
τίας καὶ ἐκ τοῦ ὀπίσθεν. Ἄλλοι,
καὶ ὁ Σύρος Σοβᾶ, καὶ Ἰσθὺ, καὶ
Μααχά, καὶ ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ,
καὶ εἶδεν αὐτοὺς Ἰωάβ ὅτι γέγονα-
σιν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου πρὸς
αὐτὸν ἐξ ἐναντίας καὶ ὀπίσθεν.

16. Καὶ ἐξήγαγεν τοὺς Σύρους
τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἤγα-
γον τὴν δύναμιν αὐτῶν.

16. Καὶ ἐξήγαγον τὴν Συρίαν τὴν
ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ παρε-
γένετο Αἰλάμ.

16. Καὶ ἐξήγαγε τὸν Σύρον ἐν τῷ
τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμά, καὶ
παρεγένετο Αἰλάμ.

19.

19. Καὶ ἐφρόθη Συρία τοῦ πῶ-
σαι εἶτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών. Ἄλλοι,
καὶ ἐφρόθησαν οἱ Σύροι τοῦ δια-
σῶσαι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών εἶτι.

19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Turpes. Mantella eorum.
5. In honorati.
Et revertemini. *Alius*, et rever-
tite.
6. Maligne egerant in David. 6. Ignominia affecti erant popu-
lus David.
Syriam Suba. *Al.*, Syrum Suba.
Amalec. *Alius*, Maacha.
7. 7. Virtutem et potentes. *Reli-
qui*, exercitum potentium.
- 8, 9. 8, 9. Syria Suba, et Koob, et
Istob, et Amalec, soli in agro. Et
vidit Joab quia erat ad se contra-
ria facies praebli e regione contra,
et a tergo. *Alius*, et Syrus Suba,
et Istob, et Maacha, seorsim in
campo. Et vidit eos Joab, quia
facti sunt contraria facie praebli
ad se e regione et a tergo.

16. Et eduxit Syros qui trans
flumen: et adduxerunt virtutem
suam.

16. Et eduxerunt Syriam, que
trans flumen: et advenit Elam.

16. Et eduxit Syrum qui trans
flumen Chalama: et advenit
Elam.

19.

19. Et timuit Syria salvare ul-
tra filios Ammon. *Alius*, et time-
runt Syri salvare filios Ammon
ultra.

19.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. II Regum.

Ibid. Ἠπιμομένου. Edit. Rom., ἤπιμασμένου.
Ibid. Ἄλλοι, καὶ ἀνακάμψατε. Reg.
V. 6. Σ., ἐκακοῦργησαν etc. Coislun. 2.
Ibid. Ἄλλοι, τὸν Σύρον Σοβᾶ. Reg.
Ibid. Ἄλλοι, Μααχά. Idem.
V. 8 et 9. Ἄλλοι, καὶ ὁ Σύρος Σοβᾶ etc. Reg.
V. 16. Ἀ., ἀπὸ πέραν. Σ., ἐξεναντίας. Θ., Θ., ἐκ
τοῦ πέραν. Ita Eusebius *De locis Hebraicis*. Lectio-

nes pleniore Aquile et Symmachi affert Coislun. 2,
ubi ad Symmachum τοὺς πέραν, non ἐξεναντίας,
ut indicat Eusebius. Verum lectiones iste, quas
ipse affert in libro *De locis Hebraicis*, non semper
nec ad singula loca Iorassis usurpabantur ab
Aquila, Symmacho et Theodotione.

V. 19. Ἄλλοι, καὶ ἐφρόθησαν οἱ Σύροι etc. Reg.

CAPUT XI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּדְרֹשׁ 5	5.	5.
בַּתְּקִדְשָׁתָּהּ 4	4.	4. Ἀποκαλουμένη.
בִּיטְרִיאָתָהּ		
וּלְשָׁלוֹם הַבְּרִיחָהּ 7	7.	7
בְּבֵית הַבַּיִת 8	8.	8.
אַחֲרָיו בִּישָׁאת הַבַּיִת		
וְהָיָה כִּי יִבְנֶה אֶת-בְּנֵי-אֲשֶׁר־	11.	11.
אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה		
אֶת כִּלְדֵּי הַבְּרִיחָהּ 18	18.	18.
וְהָרַסָּהּ 25	25.	25.
וַיִּבְרָא 27	27.	27.
וַיִּרְעַת הַדָּבָר		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et requisivit.	5. Requisivit.	5.
4. Sanctificans se. Ab immunditia sua.	4. Sanctificata est. Ab immunditia sua.	4. Abtuta.
7. Et in pacem belli.	7. Quomodo administraretur bellum.	7.
8. E domo regis.	8. De domo regis.	8.
Post eum ferculum regis.	Secutusque est eum cibus re- gis.	
11. Vita tua et vita anime tue, si faciam verbum hoc.	11. Per salutem tuam, et per salutem anime tue, non faciam rem hanc.	11.
18. Omnia verba prelii.	18. Omnia verba prelii.	18.
25. Et destrue eam.	25. Ut destruas eam.	25.
27. Et collegit eam.	27. Introduxit eam.	27.
Et malum fuit verbum.	Et displicuit verbum.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. II Regum.

- V. 5. Σ., περιεργάσατο. Coislín. 2.
 V. 4. A., ἀποκαλουμένη. Reg.
 Hód. Σ., ἀπὸ μισθροῦ ἀντιφ. Θ., ἀπὸ ἀφ. Reg.
 et Coislín. 2 qui habent Σ., Θ., ἀπὸ μισθροῦ ἀντιφ. Reg.
 V. 7. Σ., περὶ τῆς σωτηρίας. Θ., εἰ ὑγαίνει etc.
 Coislín. 2.
 V. 8. A. I. I., ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως. Reg.

CAPUT XII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּתְגַּדֵּל 5	5.	5.
וַיָּבֵא דֹלֶךְ לְאִישׁ הַעֲשִׂירִי 4	4.	4. Καὶ ἦλθε παροδίτης τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et grandis exaserat.	5. Que creverat.	5.
4. Et venit viator ad vinum di- vitem.	4. Cum autem peregrinus qui- dam venisset ad divitem.	4. Et venit viator viro diviti.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

3.	Περὶ οὐρανῶν.	5.	Ἐξήτησι.	5.
4.	Ἄπὸ μισμοῦ αὐτῆς.	4.	Ἄγριαζόμενη.	4.
7.	Περὶ τῆς ποτηρίας.	7.	Ἄπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς.	7.
8.		7.	Καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου.	7.
		8.	Ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως. Ἄλλοι, ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως.	8.
			Ἄπιστοι αὐτοῦ ἄρτις τοῦ βασιλέως. Ἄλλοι, ἄπιστοι αὐτῶν τῶν παραστηκότων τῷ βασιλεῖ.	
11.		11.	Ἦός; ζῆς ἢ ψυχῆ σου, εἰ ποιῆσω τὸ βῆμα τούτου. Ἄλλοι, μὴ τῆν ζωὴν σου, καὶ μὴ τῆν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου· οὐ μὴ ποιῆσω τὸ πρῶτον τούτου.	11.
18.		18.	Ἄντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου. Ἄλλοι, πάντα τὰ βήματα τοῦ πολέμου.	18.
25.		25.	Καὶ κατέσπασεν αὐτήν. Ἄλλοι, κατέσκαψεν αὐτήν.	25.
27.		27.	Συνήγαγεν αὐτήν. Ἄλλοι, ἔλαβεν αὐτήν.	27.
			Καὶ ποιηρὸν ἐβάνη τὸ βῆμα. Ἄλλοι, καὶ ἐβάνη ποιηρὸν πρῶγμα.	

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3.	Curiose requisivit.	5.	Quasivit.	5.
4.	A pollutione sua.	4.	Sanctificata.	4.
7.	De salute.	7.	Ab immunditia sua.	7.
		7.	Et in pacem belli.	7.
8.		8.	Edomo regis. <i>Alius</i> , ex facie regis.	8.
			Post eum dimensum regis. <i>Alius</i> , post eos, qui substabant regi.	
11.		11.	Quomodo? vivit anima tua, si faciam verbum hoc. <i>Alius</i> , per vitam tuam, et per vitam anime tue, non faciam rem hanc.	11.
18.		18.	Omnia verba prelii. <i>Alius</i> , id. aliis verbis.	18.
25.		25.	Et destruxit eam. <i>Alius</i> , suffodito eam.	25.
27.		27.	Conduxit eam. <i>Alius</i> , accepit eam.	27.
			Et malum apparuit verbum. <i>Alius</i> , et apparuit mala res.	

Note et variæ lectiones ad cap. XI lib. II Regum

Ibid. Ἄλλοι, ἄπιστοι αὐτῶν etc. Reg.

V. 25. Ἄλλοι, κατέσκαψεν αὐτήν. Reg.

V. 11. Ἄλλοι, μὴ τῆν ζωὴν etc. Reg. et ita Compl.

V. 27. Ἄλλοι, ἔλαβεν αὐτήν. Reg.

V. 18. Ἄλλοι, πάντα τὰ βήματα etc. Reg.

Ibid. Ἄλλοι, καὶ ἐβάνη ποιηρὸν πρῶγμα. Reg.

CAPUT XII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

3.		5.	Καὶ ἐδρόμθη. Ἄλλοι, καὶ συνεστράφη.	5.
4.	Ἐλθόντος δὲ ξένου τῷ πλοῦσι.	4.	Καὶ ἦλθε πῆροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλοῦσι.	4.
			Καὶ ἦλθεν ὁδοπῆρος πρὸς τοῦ πλοῦσι.	
	SYMMACHUS.		LXX INTERPRETES.	
5.		5.	Et creverat. <i>Alius</i> , et nutrita fuerat.	5.
4.	Veniente autem peregrino, divit.	4.	Et venit viator viro diviti.	4.
			Et venit viator ad divitem.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
6 5 כי בקרבות האיש העשה זאת ואתה תחזקתה ישלם איובעתים	5, 6.	5, 6. Ὅτι ἄξιος θανάτου ὁ ἀνὴρ ὃ ποιήσας τοῦτο, καὶ τὴν ἀγνάδα ἀποτίσει τετραπλασίως.
7 הצלתך	7.	7.
8 ואם מעט ואספה לך כנסה וטהרה	8.	8. Καὶ εἰ ὀλίγον καὶ προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα.
9 בדוע בנית ואתדבר יהיה לעשות הרע בנינו	9.	9.
10 ועתה לאתכסור הרב במותך עדעולם עקב כי בותני	10.	10.
12 כי אתה עשית בסתר ואני אעשה אתהדבר הזה נגד כל־ישראל נגד השמים העביר	12.	12.
13 העביר	13.	13.
14 אפס כיד־אין נאצת אתדאבו יהיה ב בר הזה	14.	14. Ὅτι διαστύρων διέστυρας τοὺς ἐχθροὺς Κυρίου.
15 ויגף	15.	15.
16 ויבקש ולו ישכב ארצה	16.	16.
17 ויכסור	17.	17.
ללא ברה אתם לחם		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5, 6. Quia filius mortis vir faciens hoc: et agnam restituit quadruplo.	5, 6. Quoniam filius mortis est vir qui fecit hoc, ovem reddet in quadruplum.	5, 6. Quia dignus morte vir qui fecit hoc: et agnam solvet quadruplo.
7. Erui te.	7. Erui te.	7.
8. Et si parva, et adjiciam tibi sicut illa et sicut illa.	8. Et si parva sunt ista, adjiciam tibi multo majora.	8. Et si parum est adjiciam tibi secundum hæc.
9. Quare contempsisti verbum Domini faciendo malum in oculis ejus?	9. Quare ergo contempsisti verbum Domini, ut faceres malum in conspectu meo?	9.
10. Et nunc non recedet gladius de domo tua usque in sacculum, omnino quia contempsisti me.	10. Quam oh rem non recedet gladius de domo tua usque in sempernum, eo quod despexeris me.	10.
12. Quia tu fecisti in abscondito, et ego faciam verbum hoc coram omni Israel et coram sole.	12. Tu enim fecisti abscondite: ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel, et in conspectu solis.	12.
15. Transire fecit.	15. Transtulit.	15.
14. Veruntamen quia convitiando convitari fecisti inimicos Domini in verbo hoc.	14. Veruntamen quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini propter verbum hoc.	14. Quia convitiatus convitiatus fecisti inimicos Domini.
15. Et percussit.	15. Percussit quoque.	15.
16. Et quesivit.	16. Deprecatus est.	16.
Et pernoctavit et jacuit super terram.	Seorsum jacuit super terram.	
17. Et surrexerunt.	17. Venerunt.	17.
Et non comedit cum ei panem.	Nec comedit cum eis cibum.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5, 6. "Οτι δίκτος θανάτου ε άνθρ ο ποιήσας τούτο, και την άμνάδα άποτίσαι τετραπλασίως.

5, 6. Οτι υίος θανάτου ε άνθρ ο ποιήσας τούτο, και την άμνάδα άποτίσαι έπταπλασίωνα.

5, 6. Καί την άμνάδα άποτίσαι τετραπλάσιον.

7.

7. Έβόρσάμην σο. "Αλλος, ε βουσίμενός σο.

7.

8. Καί ει όλίγον έστι προσθήρω σοι πολλάπλασίως.

8. Καί ει μικρόν έστι προσθήρω σοι κατά ταύτα.

8. Καί ει όλίγα σοί έστι, προσθήρω σοι καθός ταύτα.

9.

9. Καί τι έτι έφάλλισας τον λόγον Κυρίου του ποιήσαι τή ποιηρόν εν άφθιάμοις αύτοδ;

9. Καί τι έτι έξουδένωσας τον Κύριον του ποιήσαι τή ποιηρόν ένωπίον αύτοδ;

10.

10. Καί νυν ούκ άποστήσεται βομφαία εκ του οίκου σου έως αιώνος, άνθ' έν οτι έξουδένωσάς με.

10. Καί νυν ούκ άποστήσεται βομφαία εκ του οίκου σου τον αιώνα ένεκεν τούτου έτι έξουδένωσάς με.

12.

12. "Οτι σύ έποίησας κρυβή, κήρυό ποιήσω τή όήμα τούτο έναντίον παντός Ισραήλ, και άπέναντι του ήλιου τούτου.

12. "Οτι σύ έποίησας έν κρυπτώ. Έγώ δέ ποιήσω τή όήμα τούτο ένόπιον παντός του Ισραήλ και ένόπιον του ήλιου.

13.

13. Παροξείδασα. "Αλλος, άρεϊλας.

13.

14. Πλήν έτι βλασφημήςται έποίησας τους έχθρούς Κυρίου δια του πράγματος τούτου.

14. Πλήν έτι παροξύνων παρώξυνας τους έχθρούς Κυρίου εν τή όήματι τούτου.

14. Πλήν έτι παρορνίζων παρώρνας τους έναντίους Κυρίου.

15. Καί έπάταξ.

15. Καί έθραυστα.

15.

16.

16. Έξήρησε. "Αλλος, ήξιου. Καί ηύλίσθη επί της γής. "Αλλος, ηύλίσθη και έκοιμήθη εν σακκω επί της γής.

16.

17.

17. Καί άνίστησαν. "Αλλος, προσήλθον. Καί ού συνέψαγεν αύτοίς άρτον. "Αλλος, ούδδ συνέδειπνησεν άρτον μετ' αύτων.

17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5, 6. Quia dignus morte vir qui fecit hoc: et agnam solvet quadruplo.

5, 6. Quia filius mortis est vir qui fecit hoc, et agnam restituet septuplo.

5, 6. Et agnam restituet quadruplo.

7.

7. Erui te. *Alius*, qui erui te.

7.

8. Et si parum est, adjiciam tibi multiplicitate.

8. Et si parum est adjiciam tibi secundum haec.

8. Et si pauca tibi sunt, adjiciam tibi secundum haec.

9.

9. Et quid quod vilipendisti verbum Domini, faciendó malum in oculis ejus?

9. Quid quod despexisti Dominum, ut faceres malum coram eo?

10.

10. Et nunc non recedet gladius de domo tua usque in sacculum, pro eo quod sprevisti me.

10. Et nunc non recedet gladius de domo tua aeternum, propter hoc quia contempsisti me.

12.

12. Quoniam tu fecisti in occulto, et ego faciam verbum hoc coram universo Israel, et coram sole hoc.

12. Quia tu fecisti in abscondito, ego autem faciam verbum hoc coram universo Israel, et coram sole.

13.

13. Transire fecit. *Alius*, abstulit.

13.

14. Verumtamen quia blasphemare fecisti inimicos Domini propter rem hanc.

14. Verumtamen quia excitans excitasti inimicos Domini in verbo hoc.

14. Verumtamen quia irritans irritasti adversarios Domini.

15. Et percussit.

15. Et percussit.

15.

16.

16. Quaesivit. *Alius*, deprecatus est. Et mansit super terram. *Alius*, mansit et dormivit in sacco super terram.

16.

17.

17. Et surrexerunt. *Alius*, accesserunt. Et non manducavit panem cum eis. *Alius*, neque manducavit panem cum eis.

17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ.
19 וירא	49.	19.
25 ויקרא את־שמי יְהוָה בעבד־יהוה	25	25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδιδία ἕνεκεν Κυρίου.
51 וישם בבגדה ובחרצו הברזל ובמגרות הברזל והעביר אותם בבלבן	51.	51.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
19. Et vidit.	49. Cum ergo David vidisset.	19.
25. Et vocavit nomen ejus Jedi-dia propter Dominum.	25. Et vocavit nomen ejus, Amabilis Domino, eo quod diligeret eum Dominus.	25. Et vocavit nomen ejus Jedi-dia propter Dominum.
51. Et posuit in serra et in trahis ferreis, et in securibus ferreis : et transire fecit eos in Malben.	51. Serravit, et circumegit super eos ferrata carpenta : divisitque cultris, et traduxit in typo laterum.	51.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII lib. II Regum.

V. 5. "A. l. l., καὶ συνεστράφη. Reg. V. 4. Hæcæ trium lectiones exhibet Coisl. 2. V. 5, 6. 'A., ὅτι ἄξιός ἐστι. Hæcæ pariter trium lectiones exhibet Coisl. 2. V. 7. "A. l. l. οὗ ῥυστάμενος. Reg. V. 8. 'A., καὶ εἰ ὀλίγον etc. Reg. et Coisl. V. 9, 10, 12. Theodotionis lectiones adfert Coisl. 2 V. 13. "A. l. l. οὗ ἀφείλε. Idem.	V. 14. 'A., ὅτι διασύρων etc. Hæc lectiones effert Coisl. 2, quæ in Regio codice mire perplexæ sunt. Ibid. Πλὴν ὅτι παροργίζων παρώργισας τοὺς ἐχθροὺς Κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. Verumtamen quia provocans provocasti inimicos Domini in verbo hoc. V. 15. Σ., καὶ ἐπάταξε. Reg. V. 16. "A. l. l., ἰξίου. Reg.

CAPUT XIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ.
2 וישׁב־בְּעֵינָיו	2.	2.
3 חנם	3.	3.
4 ככה דל	4.	4.
5 והתחל	5.	5.
7 הבריה	7.	7.
8 שׁנב	8	8.
את־הבצק		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et mirabile erat in oculis	2. Difficile ei videbatur.	2.
3. Sapiens.	3. Prudens.	3.
4. Sic tenuis.	4. Sic attenuaris macie.	4.
5. Et ostende te ægrum.	5. Languorem simula.	5.
7. Cibum.	7. Pulmentum.	7.
8. Jacens.	8. Jacebat.	8.
Conspersionem.	Farinam.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

49.

49. Καὶ συνῆκε. "Α.Ι.Ι.ε, καὶ εἶδε. "Α.Ι.Ι.ε, καὶ ᾤσθητο.

19.

25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδιδία, ἕνεκεν Κυρίου.

25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ

Ἰεδιδία ἐν λόγῳ Κυρίου.

25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀγαπητὸν Κυρίου, ἕνεκεν Κυρίου.

51.

51. Καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρῶτῳ, καὶ ἐν τοῖς τριβύλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ ὑποταμοῖσι σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλυνθίου. "Α.Ι.Ι.ε, καὶ διέπειρεν ἐν πρίοσι καὶ σκεπάροισι σιδηροῖς, καὶ περιήγαγεν αὐτοὺς ἐν Μάδδεβλάς.

51.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

49.

49. Et intellexit. *Alius*, et vidit. *Alius*, et s. usit.

19.

25. Et vocavit nomen ejus Jedidia in verbo Domini.

25. Et vocavit nomen ejus Je-

didia in verbo Domini.

25. Et vocavit nomen ejus dilectum Domini, propter Dominum.

51.

51. Et posuit in serra, et in tribulis ferreis, et in securibus ferreis, et transire fecit eos per fornacem. *Alius*, et serravit in serris, et in dolabris ferreis, et circumduxit eos in Maddeblas.

51.

Notæ et variae lectiones ad cap. XII lib. II Regum.

Bibid. "Α.Ι.Ι., ἤδλιεθη καὶ ἐκοιμήθη etc. Reg.

V. 17. "Α.Ι.Ι., προσῆλθον. Reg.

Bibid. "Α.Ι.Ι., οὐδὲ συνδείπνησαν etc. Hæc lectio Complutensis est hand dubie alterius interpretis.

V. 19. "Α.Ι.Ι., καὶ εἶδε. "Α.Ι.Ι., καὶ ᾤσθητο. Reg.

V. 25. "Α., καὶ ἐκάλεσε etc. Hæc lectiones affert Coislin. 2. Eadem imperfecte afferuntur in Regio, ubi ad Symmachum legitur, εἰς βραχίδια

ἀφορισμένων, quod scholion esse videtur, non autem versio vocis בְּרַחֲדִים.

V. 51. "Α.Ι.Ι., καὶ διέπειρεν ἐν πρίοσι etc. Reg. בְּרִיּוֹת vertit infra Aquila πρίων, III Reg. vii, 9, cuius est fortassis hæc interpretatio. בְּרִיּוֹת sic legebatur olim, ut liquet ex LXX, ex Vulgata, et ex altero interprete Græco; in hodiernis vero Bibliis Hebraicis legitur בְּרִיּוֹת, altera posita ad marginem lectione.

CAPUT XIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς. "Α.Ι.Ι.ε, καὶ ἴδονάτι ἐν ὀφθαλμοῖς.

2.

5.

5. Σοφός. "Α.Ι.Ι., φρόνημα.

5.

4.

4. "Ὅτι τὸ εὖτοις ἀσθενής. "Α.Ι.Ι.ε, ὅτι συντέτημα.

4.

5.

5. Καὶ μάλακίσθητι. "Α.Ι.Ι.ε, προσποιεῖτο ἐναρκεῖσθαι.

5.

7.

7. Βροῶμα. "Α.Ι.Ι.ε, δειπνον.

7.

8.

8. Κοιμώμενος. "Α.Ι.Ι.ε, ἐκάθευδεν.

8.

Σταῖς. "Α.Ι.Ι.ε, στήαρ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Et difficile in oculis. *Alius*, et impossibile erat in oculis.

7.

5.

5. Sapiens. *Alius*, prudens.

5.

4.

4. Quia tu sic infirmus. *Alius*, quia tabefactus es.

4.

5.

5. Et languesce. *Alius*, simula te exagitari.

5.

7.

7. Cibum. *Alius*, carnem.

7.

8.

8. Cubans. *Alius*, dormiebat.

8.

Pastam. *Alius*, adipem.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνοκαλῶς γραμματα.	ΑΚΥΛΑΣ.
16, 15 ויאמר לה אמנון קובי לני ותאמר לו אל-אודת הרעה הגדולה הזאת כאהרת אשר-עשית עמי	15, 16.	15, 16.
18 ועליה כתנת פסים	18.	18. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρ- πωτός.
19 וכתנת הפסים	19.	19. Καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπω- τόν.
20 ההרושי	20.	20.
אל-תשיתי את-לבך לדבר		
25 לשנתים ומום	25.	25.
24 עמד-עבדך	24.	24.
25 ורא-אבה	25.	25.
28 כמזב לב	28.	28.
29 וירכבו איש על-פחד	29.	29.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5, 16. Dixitque ei Amnon, Surge, vade. Dixitque illi: Ne fiant occasione[m] magni mali hujus præ alio, quod fecisti mecum	15, 16. Dixitque ei Amnon, Surge et vade. Quæ respondit ei: Majus est hoc malum, quo tunc agis adversum me, quam quod ante fecisti.	15, 16.
18. Et super eam tunica multo- rum colorum.	18. Quæ induta erat talari tu- nica.	18. Et super eam erat tunica intexta fructibus, <i>vel</i> manicata.
19. Et tunicam multorum colo- rum.	19. Talari tunica.	19. Et tunicam intextam fructi- bus, <i>vel</i> manicatam.
20. Tace. Ne ponas cor tuum ad verbum.	20. Tace. Neque affligas cor tuum pro hac re.	20.
25. Ad duos annos dierum.	25. Post tempus biennii.	25.
24. Cum servo tuo.	24. Ad servum suum.	24.
25. Et noluit.	25. Et noluisse.	25.
28. Quando bonum cor	28. Cum temulentus fuerit Am- non.	28.
29. Et equitaverunt vir super mulum suum.	29. Ascenderunt singuli mulas suas.	29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15, 16.	15, 16. Ὅτι μείζων ἢ κακία ἢ ἐσχάτη ἢ ἡ πρώτη. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμμών, Ἀνάστηθι, καὶ πορεύου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρο, περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἑτέραν ἢν ἐποίησας μετ' ἐμού. Ἄλλος, καὶ εἶπεν Ἀμμών, Ἀνάστηθι, πορεύου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρο, Μὴ ἀδελφε, ὅτι μεγάλη ἡ κακία ἢ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην ἢν ἐποίησας μετ' ἐμού.	15, 16.
18.	18. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν γιτών καρποτός. Ἄλλος, καὶ ἐπ' αὐτὴν ἦν γιτών ἀτραγαλιώτης.	18.
19. Χιτῶνα χειριδωτόν.	19. Καὶ τὸν χιτῶνα τοῦ καρποτοῦ. Ἄλλος, χιτῶνα ἀτραγαλιωτόν.	19.
20.	20. Κόφρουτον. Ἄλλος, σιῶπησον.	20.
	Μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι. Ἄλλος, μὴ προσποιῶ ἔν τῇ καρδίᾳ σου τοῦ λαλῆσαι.	
23.	23. Εἰς διατηρίδα ἡμερῶν. Ἄλλος, μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν.	23.
24.	24. Μετὰ τοῦ θούλου σου. Ἄλλος, πρὸς τὸν θούλον αὐτοῦ.	24.
25.	25. Καὶ ὄσα ἠθέλησε. Ἄλλος, καὶ ὄσα ἐβούλετο.	25.
28.	28. Ὡς ἐν ἀγαθουθῇ ἡ καρδία. Ἄλλος, ὅταν εἰ ἔχη ἡ καρδία.	28.
29.	29. Καὶ ἐπικάθεσαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ ἐπίβησαν ἕκαστος ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ.	29.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15, 16.	15, 16. Quoniam majus malum ultimum, quam primum. Et dixit ei Ammon, Surge, et vade. Et dixit ei Thamar circa malitiam magnam hanc, super alteram, quam fecisti mecum. <i>Alius</i> , et dixit Ammon, Surge, vade. Dixitque ei Thamar, Nequaquam frater, quia magnum malum ultima super primum, quod fecisti mecum.	15, 16.
18.	18. Et super eam erat tunica intexta fructibus, <i>vel</i> manicata. <i>Alius</i> , et super eam erat tunica talaris.	18.
19. Tunicam manicatam.	19. Et tunicam intextam fructibus, <i>vel</i> manicatam. <i>Alius</i> , tunicam talarem.	19.
20.	20. Obmutesce. <i>Alius</i> , tace. Ne posueris cor tuum ad loquendum. <i>Alius</i> , ne similes in corde tuo, ut loquaris.	20.
23.	23. In biennium dierum. <i>Alius</i> , post duos annos dierum.	23.
24.	24. Cum servo tuo. <i>Alius</i> , ad servum suum.	24.
25.	25. Et noluit. <i>Alius</i> , et nolebat.	25.
28.	28. Cum bonum factum fuerit cor. <i>Alius</i> , cum bene habuerit cor.	28.
29.	29. Et insederunt vir super mulam suam. <i>Alius</i> , et insederunt quisque super mulam suam.	29.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΙΛΑΣ.
51 וישב ארצה	51.	51.
52 הביתו כי אמנן	52.	52.
פועל-ימי אבשלום היתה שימה ביום		*Οτι ἐν ὀργῇ ἦν αὐτοῦ. Ἀβσσα- λώμ ἀπὸ τῆς ἡμέρας.
59 על-אמנן כירבות	59.	59.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
51. Et jacuit in terra.	51. Et cecidit super terram.	51.
52. Interemerunt, sed Amnon.	52. Occisi sint : Amnon solus.	52.
Quia super os Absalom erat positum a die.	Quoniam in ore Absalom erat positus ex die.	Quia in ira erat ipsi Abessalom a die.
59. Super Amnon, quod mortuus esset.	59. Super Amnon interitu.	59.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII lib. II Regum.

V. 2. "A.L.L., καὶ ἴδονάται etc. Reg.
 V. 5. "A.L.L., φρόνιμος. Reg.
 V. 4. "A.L.L., ὅτι συντέτηκας. Reg.
 V. 5. "A.L.L., προσποιῶ ἐνοχλεῖσθαι. Idem.
 V. 7. "A.L.L., δειπνον. Sic quedam exemplaria.
 V. 8. "A.L.L., ἐκάθευδεν. Reg.
 Ibid. "A.L.L., στέαρ. Reg.
 V. 15, 16. "A.L.L., καὶ εἶπεν Ἀμων etc. Sic Reg., tacito interprete, cujus versio plenior et sincerior est, quam ea quæ LXX Interpretum fertur.

V. 18, 19. Hornum versuum lectiones ad fidem Regii codicis Theodoretii et Procopii restituiimus. Reg. et Procop. vero hanc notam habent : Χιτὼν ἀστραγάλωτός. Σύμμ., χειριδωτός, Ἀκύλας, καρπατός, ἀπὸ τοῦ καρπούς ἐνυφασμένους ἔχων. Οἱ γὼν δὲ αὐτὸν καλοῦσι π.λενιμακίον. Ὁ δὲ Ἰώσηπος, πὼν μέγρι πὼν ἀστραγάλων διήκοντα I. e. τ Tunica talaris. Symmachus, *manicata* : Aquila, *καρπωτός*, ac si diceret, fructus intextos habens. Hodie *plumation* appellant. Josephus, ad talos usque demissam

CAPUT XIV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
2 חכמה	2.	2.
5 אבל	5.	5.
6 ויש	6.	6.
7 וכבני את-החלתו אשר- נשא ה לבלתי שוב-לראשו שם ושארית על- פני האדמה	7.	7.
10 המדבר, אלוך והבאתו אלי לראויסיך עוד לנגח בך	10.	10.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2 Sapientem.	2. Sapientem.	2.
5. Profecto.	5. Heu.	5.
6 Et percussit.	6. Et percussit.	6.
7. Et extinguunt prunam meam que relicta est, ut non ponatur viro meo nomen, et residuum super facies terre.	7. Et querunt extinguere scintillam meam, que relicta est, ut non supersit viro meo nomen et reliquiae super terram.	7.
10. Loquentem ad te, et adducunt ad me, et non addet ultra tergere in te.	10. Qui contraxerit tibi, adducunt eum ad me, et ultra non addet ut tangat te.	10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

31.	51. Καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆν γῆν. "A. l. c., καὶ ἐκλήθην ἐπὶ τῆς γῆς.	51.
32.	52. Ἐθανάτωσαν, ὅτι Ἄμμών. "A. l. c., τεθνήκασιν, διότι ἀλλ' ἦ Ἄμμών.	52.
"Ὅτι ἐν ὄργῃ ἦν αὐτῷ Ἄβεσσα- λώμ ἀπὸ τῆς ἡμέρας.	"Ὅτι ἐπὶ στόματός Ἄβεσσαλώμ ἦν καίμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας.	
39.	59. Ἐπὶ Ἄμμών, ὅτι ἀπέθανεν. "A. l. c., ὑπὲρ Ἄμμών τοῦ υἱοῦ αὐ- τοῦ τοῦ τεθνηκότος.	59.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

31.	51. Et cubuit super terram. A- lius, et sedit super terram.	51.
32.	52. Interfecit, quoniam Ammon. Alius, mortui sunt, quia nonnisi Ammon.	52.
Quia in ira erat ipsi Abessalom die.	Quoniam super os Abessalom erat positus a die.	
39.	59. Super Ammon, quia mortuus erat. Alius, super Ammon filium suum mortuum.	59.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII lib. II Regum.

nominat. » Drusius in hunc locum, *καρπωτόν, manulecatam. Notum ut καρπός pro manu usurpetur. Unde, πόνοι τῶν καρπῶν σου, quod male reddunt, labores fructuum tuorum. Hactenus Drusius, cui mallem adstipulari, quam Procopio, qui vult significari intexam fructibus.*

V. 20. "A. l. c., σιώπησον. Reg.

Ibid. "A. l. c., μὴ προσποιῶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦ
ἀλλῆσαι. Reg.

V. 25. "A. l. c., μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν. Reg.

V. 24. "A. l. c., πρὸς τὸν δαδὸν αὐτοῦ. Reg.

V. 25. "A. l. c., καὶ οὐκ ἐβόλλετο. Reg.

V. 28. "A. l. c., ὅταν εἶ ἔχῃ ἢ καρδίᾳ. Reg.

V. 29. "A. l. c., καὶ ἐπέθῃσαν etc. Reg.

V. 51. "A. l. c., καὶ ἐκλήθην ἐπὶ τῆς γῆς. Reg.

V. 52. "A. l. c., τεθνήκασιν, διότι ἀλλ' ἦ Ἄμμών. Reg.

Ibid. A. S., ὅτι ἐν ὄργῃ etc. Reg. Vix tamen
crediderim hanc versionem, quæ paraphrasim sapit,
esse Aquile, interpretis litteræ servientis.

V. 59. "A. l. c., ὑπὲρ Ἄμμών τοῦ etc. Reg.

CAPUT XIV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.	2. Σοφῆν. "A. l. c., φρόνιμον.	2.
5.	5. Μάλα. "A. l. c., ὄντως.	5.
.	6. Καὶ ἔπαυσεν. "A. l. c., ἐπάτα- ξεν.	6.
7.	7. Καὶ σθέσουσι τὸν ἀνθρακὰ μου, τὸν καταλειφθέντα, ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνο- μα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. "A. l. c., καὶ σθεσθήσεται ὁ σπινθήρ ὁ ὑπο- λειμμένος μοι τοῦ μὴ ὑπάρξαι τῷ ἀνδρὶ μου ὄνομα καὶ καίμμα ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.	7.
10.	10. Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμέ, καὶ οὐ προσ- θήσει ἔτι ἀλάσθαι αὐτοῦ. "A. l. c.,	10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. Sapientem. Alius, pruden- tem.	2.
5.	5. Valde. Alius, revera.	5.
6.	6. Et percussit. Alius, ferit.	6.
7.	7. Et extinguent prouam meam residuam, ita ut non ponatur viro meo reliquum et nomen super fa- ciem terre. Alius, et extinguetur scintilla relictæ mihi, ut non su- persit viro meo nomen et resi- duum super faciem terre.	7.
	10. Qui loquitur ad te, et duces eum ad me, et non adiuuet ultra tangere eum. Alius, loquentem ad	10.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON]
Ἑλληνοισὶς γράμματα.

ΑΚΥΑΑΣ.

11 זכר נא המלך את יהוה אלהיך כהרבות גאל הדם לשחת ולא ישמידו את בני	11.	11.
13 ולמה השבתה נזאת עליעם אלהים ומדבר המלך הדבר הזה כאשם לבלתי השיב המלך את דעתו	13.	13.
14 כידמות נמות זכמים הנעדים אדעה אשר לא יאספו ולא יושא אלהים נפש	14.	14.
15 ועתה אשר בבאתי לדבר	15.	15.
16 כי ישמע המלך להציל את אמתו	16.	16.
20 לבעבוד סבב את פני הדבר עשה עבדך	20.	20.

הנם כחכמת

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA.

AQUILA.

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui a multiplicanda redemptionem sanguinis ad corruptendum, et non disperdant filium meum.	11. Recordetur rex Domini Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum, et nequaquam interficiant filium meum.	11.
13. Et ad quid cogitasti sicut hoc super populum Dei, et loquens rex verbum hoc tanquam delinquens, ut non reducat rex expulsam suam.	13. Quare cogitasti huiuscemodii rem contra populum Dei, et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat ejectum suum?	13.
14. Quia moriendo morimur, et sicut aquae effuse in terram, quae non congregantur, et non tollit Deus animam.	14. Omnes morimur, et quasi aquae dilabimur in terram, quae non revertuntur: nec vult Deus perire animam.	14.
15. Et nunc quod venerim ad loquendum.	15. Nunc igitur veni, ut loquar.	15.
16. Quia audivit rex ad liberandam famulam suam.	16. Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam.	16.
20. Ut vertatur facies verbi, fecit servus tuus.	20. Ut verterem figuram sermonis huius, servus tuus Joab precepit.	20.
Sapienter secundum sapientiam.	Sapienter es, sicut habet sapientiam.	

τὴν λαλοῦντα πρὸς τὸ ῥήμα, ἀγαγε αὐτὸν πρὸς μὲ, καὶ οὐ μὴ προσθή- τη ἀψαθῆαι σου.

11.

11. Μνημονεύσατο δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν Κύριον Θεὸν αὐτοῦ πληθυνθη- ναι ἀγγιστέα τοῦ αἵματος τοῦ δια- φθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἐξάραται τὸν οἶνον μου. "Α.Ι.Ιωρ, μνησθήτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ Κυρίου Θεοῦ. "Οτι ἐὰν πληθύνωσιν οἱ ἀγγι- στεύοντες τὸ αἷμα ἐν τοῖς γεύθραις, καὶ οὐκ ἐξάξει τὸν οἶνον μου.

11.

15. Καὶ διατὶ ἐλογίζω τοιοῦτο κατὰ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ λογίζεται ὁ βασιλεὺς τὸν λογισμὸν τοῦτον ὡς πλημμέλειαν, ἵνα μὴ ἀναστρέψῃ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐξωστρέμενον αὐτοῦ

15. Ἴνα τί ἐλογίζω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν Θεοῦ; Ἡ ἐκ στόματος τοῦ βα- σιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέ- λεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασι- λέα τὸν ἐξωστρέμενον αὐτοῦ;

15. Ἴνα τί ἐλογίσθη οὗτος ἐπὶ λαὸν Κυρίου, καὶ ἐκ τοῦ παρελθῆναι τοῦ βασιλέως τὸν λόγον τοῦτον, τοῦ ἐγκρατεῦσθαι τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἀποστρέμενον ἀπ' αὐ- τοῦ;

14. Πάντως γὰρ θανάτῳ ἀποθι- νούμεθα, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τὸ κατα- συρόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθή- σεται, καὶ οὐ μὴ ἀρῇ ὁ Θεὸς ψυχῆν.

14. "Οτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὡσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερό- μενον ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ οὐ συναχθή- σεται, καὶ λήψεται ὁ Θεὸς ψυχῆν.

14. "Οτι τίθνηκεν ὁ οὐρανὸς σου, καὶ ὡς ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ οὐκ ἐλπίζει ἐπ' αὐτῷ ψυχῆ.

15

13. Καὶ νῦν ὃ ἔλθον λαλήσεται. "Α.Ι.Ιωρ, καὶ νῦν ὁ πῆρ ὦν ἔγω λαλή- σαι.

15.

16. "Οτι ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, ὥστε ἐξέλαι τὴν δούλην αὐτοῦ.

16. "Οτι ἀκούσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξελεύεται τὴν δούλην αὐτοῦ. "Α.Ι. Ιωρ, ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς ῥύσα- σθαι τὴν δούλην αὐτοῦ.

16.

20. Ὑπὲρ τοῦ περιελαθεῖν τὴν προσωποποιαν τοῦ ῥήματος τοῦτου ὃ ἐποίησεν.

20. Ἐνεκεν τοῦ παρελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τοῦτου ὃ ἐποίησεν ὁ δούλος σου. "Α.Ι.Ιωρ, ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λό- γου τοῦτου.

20.

Σοφὸς καθὼς σοφία. "Α.Ι.Ιωρ, φρόνιμος κατὰ τὴν φρόνησιν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS

11.

te verbum, adduc eum ad me, et non adficiet tangere te.

11.

15. Et ut quid cogitasti tale contra populum Dei, et cogitat rex cogitationem hanc tanquam delictum, ut non reducat rex expulsus suum?

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui, multiplicando redemptorem sanguinis ad disperdendum: et non tollant filium meum. *Alius*, recordetur, quaeso, dominus meus rex Domini Dei: quia si multiplicentur redimentes sanguinem in advenis, et non educes filium meum.

15. Ut quid cogitatum est sic super populum Domini, et ex eo quod praetereat regis verbum hoc, ut firmetur non reducere re- gem ejectum a se?

14. Omnino enim morte moriemur, et sicut aqua demissa super terram, quae non congregabitur: et non tollit Deus animam.

15. Ut quid cogitasti tale super populum Dei? Numquid ex ore regis verbum hoc tanquam delictum, ut non redire faciat rex ejectum suum?

14. Quia mortuus est filius tuus, et sicut aqua effusa super terram, quae non congregabitur: et non sperat in eo anima.

15

13. Et nunc quod venerim loqui. *Alius*, et nunc super quibus venio loqui.

15.

16. Quia audivit rex, ut liberet famulam suam.

16. Quia audivit rex, et liberabit famulam suam. *Aliter*, quia audivit rex ut eruat famulam suam.

16.

20. Ad circumducendam pro- soropociam sermonis hujus bene fecit.

20. Ut verterem faciem verbi hujus quod fecit servus tuus. *M.*, ut circummiret faciem verbi hujus.

20.

Sapienter sicut sapientia. *Alius*, prudens secundum prudentiam.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ובגרותו 26

26.

26.

באיתים שקריום באבן

Μααθασιμ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

26. Et in tondendo eum.

26. Et quando tondebat capillum.

26.

Ducentis siclis in lapide.

Ducentis siclis, pondere publico.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Regum.

V. 2. Ἄ.λ.λ., φρόνιμον. Reg.

V. 5. Ἄ.λ.λ., ὄντως. Reg.

V. 6. Ἄ.λ.λ., ἐπίταξεν. Reg.

V. 7. Ἄ.λ.λ., καὶ σθεσθήσεται etc. Reg.

V. 10. Ἄ.λ.λ., τὸν λαλοῦντα πρὸς σὲ ῥήμα etc. Reg.

V. 11. Ἄ.λ.λ., μνησθήτω δὴ ὁ κύριος etc. Reg.

V. 15. Σ., καὶ διατί etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis exhibet Coislin. 2.

V. 14. Σ., πάντως γὰρ etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis exhibet Coislin. 2. In editione Romana, postrema verba sic habent, καὶ λήφεται ὁ θεὸς ψυχῆν.

CAPUT XV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

5 ראה דברוך טובים ונכחים
ושמוע און לך באת הבולך

5.

5.

7 ארבעים

7. Ἀβραεῖμ.

7. Τεσσαράκοντα.

12 וישלח אבשרום את-אחיותשל
הגילני

12.

12.

ויהי הקשר אבין והעם הויף ורב
את-אבשרום

16 בגלטי

16

16.

21 חייהנה וחי אדני הבולך

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Vide, sermones tui boni et recti, et non est audiens te a rege.

5. Videntur mihi sermones tui boni et iusti. Sed non est qui te audiat, constitutus a rege.

5.

. Quadraginta.

7. Quadraginta.

7. Quadraginta.

12. Misitque Absalom ad Achitophel Gilonitam,

12. Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem.

12.

Fuitque colligatio valida, et populus vadens et multus cum Absalom.

Facta est conjuratio valida, populusque concurrens augebatur cum Absalom.

16. In pedibus suis.

16. Pedibus suis.

16.

21. Vivit Dominus, et vivit dominus in us rex.

21. Vivit Dominus, et vivit dominus meus rex.

21.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

26. 26. Καὶ ἐν τῷ γαίρεισθαι αὐτῶν
"A. l. l. c., καὶ ὅταν ἐκείριστο.
Διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ.
"A. l. l. c., καὶ ἦν ἑκατὸν σίκλων ἐν
τῷ σταθμῷ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

26. 26. Et in tendendo eum. *Alius*, et
cum tonderetur.
Ducentos siclos in siclo. *Alius*,
et erat centum siclorum in pon-
dere.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Regum.

V. 15. "A. l. l., καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν ἔγω λαλήσει. Reg.

Ibid. "A. l. l., φρόνημος κατὰ τὴν φρόνησιν. Reg.

V. 16. Σ., ὅτι ἔκουσεν etc. Coisl. 2. Postrema
vero lectio LXX Int. est editionis Romanae.

V. 26. "A. l. l., καὶ ὅταν ἐκείριστο. Reg.

V. 20. Σ., ὑπὲρ τοῦ παραχαγεῖν etc. Sic Coisl. 2.
Alius vero mendose habet, ὑπὲρ τοῦ παραχαγεῖν τὸ
πρῶτον ἂν etc.Ibid. "A. l. l., καὶ ἦν ἑκατὸν σίκλων ἐν τῷ σταθμῷ
Idem. Ms. Coisl. 2. hic habet, *Maujasim* ἔχει
τὸ Ἐβραϊκόν, ὃ ἔστι Σ. I. e. e. *Maathaim* habet He-
braicum, quod est ducenti.)

CAPUT XV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. 5. Ἴδοὺ οἱ λόγῳ σου ἀγαθοὶ καὶ
εὐκόλοι, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι
παρὰ τοῦ βασιλέως. "A. l. l. c., Ἴδοὺ
οἱ λόγῳ σου καλοὶ καὶ κατευθύνον-
τες, καὶ ὁ ἀκούσόμενος οὐκ ὑπάρ-
χει σοι παρὰ τοῦ βασιλέως.
7. Τεσσαράκοντα. 7. Τεσσαράκοντα.
12. 12. Καὶ ἐπέστειλεν ὁ Ἀβσσαλόμ
τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκονί. "A. l. l. c.,
καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀχιτόφελ τὸν Γα-
λαμωναῖον. "A. l. l. c., Γελαμωναῖον.
Καὶ ἐγένετο σύνορισμα Ἰσραὴλ,
καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πόλις
μετὰ Ἀβσσαλόμ. "A. l. l. c., καὶ ἦν
τὸ διαβόλιον πορευόμενοι καὶ πο-
ρευόμενοι, καὶ ὁ λαὸς ἐπορεύετο
καὶ ἐπληθύνετο μετὰ Ἀβσσαλόμ.
16. 16. Τοῖς ποσίν αὐτῶν. "A. l. l. c.,
ποσίν.
21. Ζῆ Κύριος, καὶ νῆ τὴν ζούην
τῆς ψυχῆς σου. 21. Ζῆ Κύριος, καὶ ζῆ ὁ κύριός
μου ὁ βασιλεὺς μου. 21. Ζῆ ἄρ, φησί, Κύριος, καὶ ζῆ
ἡ ψυχή σου, κυριε μου βασιλεὺς.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. 5. Ecce verba tua bona et faci-
lia: et qui audiat non est tibi a
rege. *Alius*, ecce sermones tui boni
et recti, et qui audiat non est tibi
a rege.
7. Quadraginta. 7. Quadraginta.
12. 12. Et misit Abessalom ad A-
chitophel Theconi. *Alius*, et vo-
cavit Achitophel Galamoncum. *Al.*,
Gelmancum.
- Et facta est coitio fortis, et po-
pulus pergens et multus cum A-
bessalom. *Alius*, et erat consultatio
vadens et firmata, et populus
ibat et augebatur cum Abessalom.
16. 16. Pedibus suis. *Alius*, pedites.
21. Vivit Dominus, et vivit do-
minus meus rex meus. 21. Vivit enim, inquit, Domi-
nus, et vivit anima tua, domine
mi rex.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ἸΑΚΥΛΛΑΣ.
25 על-פני דרך אתהבדבר	25.	25.
25, 26 השב אתדארן האיהים העיר אסדאכנא חן בעיני יהוה והשבני והראני אתי ואתדנתו ואם כה יאמר לא הפעתי כך הנני יעשה לי כאשר טוב בעיני	25, 26.	25, 26.
27 הרואה אתה שבר	27.	27.
28 מתהבהב בערבות	28.	28. Μέλλω.
31 כנר	31.	31. Ἀφρόνησον.
32 עדהראש 33, 34 אם עברת אתי והזת עלי לבישא ואסדהעיר השוב	32. 33, 34.	32. Ἔως τῆς ἄκρας. 33, 34. Φορτίον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Super facies viæ ad descen- tum.	25. Contra viam, quæ respicit ad desertum.	25.
25, 26. Reduc arcam Domini in urbem : si invenero gratiam in oculis Domini, et reducet me, et videre me faciet eam et domici- lium ejus. Et si sic dixerit : Non complacui in te : ecce ego, faciat mihi sicut bonum in oculis ejus.	25, 26. Reporta arcam Dei in urbem : si invenero gratiam in oculis Domini, reducet me, et ostendet mihi eam, et tabernacu- lum suum. Si autem dixerit mihi, Non places : præsto sum, faciat quod bonum est coram se.	25, 26.
27. Nonne videns tu ? revertere.	27. O videns revertere.	27.
28. Morans. In solitudine.	28. Abscondar. In campestribus.	28. Tardo.
31. Infatua.	31. Infatua.	31. Infatua.
32. Usque ad caput.	32. Summitatem.	32. Usque ad verticem.
33, 34. Si transieris mecum, et eris super me in onus ; et si in civitatem revertaris.	33, 34. Si veneris mecum, eris mihi oneri. Si autem in civitatem revertaris.	33, 34. Sarcinam.

Notæ et variae lectiones ad cap. XV lib. II Regum.

<p>V. 5. "A.L.L., ἰδοὺ οἱ λόγοι σου καλοὶ etc. Reg.
V. 7. Coislun. 2 habet hanc notam : Ἐν τῷ ἐξ-
απλό, τεσσαράκοντα καίτοι παρὰ πέντε, ἐν τῷ
Ἑβραῖο, ἄρβησιμ. l. e. « In hexaplo, quadraginta
jacet apud omnes, in Hebræo autem, arbaim. »
V. 12. "A.L.L., καὶ ἐκάλεισε τὸν Ἀμιθελ. etc. Reg.
Ibid. 0', σὺνστρεμμα. Aliter, σὺνστρεμμα.
Ibid. "A.L.L., καὶ ἦν τὸ διαψέσωσόν etc. Reg.</p> | <p>V. 16. "A.L.L., πεζοί. Reg.
V. 21. Σ., ζῆ Κόριος etc. Has Symmachi et Theo-
dotionis lectiones adfert Coislun. 2.
V. 25. "A.L.L., κατὰ τὴν ὄδον ἐλαίας etc. Reg.
V. 25, 26. "A.L.L., καὶ καθίστατω εἰς τὸν τόπον etc.
Reg. Extremam vero hujus lectionis partem Theo-
dotioni adseribit Coislun. 2.
V. 27. "A.L.L., θλίπε, τὸ ἀνάστρεψε. Reg.</p> |
|--|--|

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΟΤΗΡΝ.

25.	25. Ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον. Ἄλλοι, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἐλαίας τῆς ἐν τῇ ἔρημῳ.	25.
25, 26.	25, 26. Ἀπόστρέψον τὴν κίβωτον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἔάν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψῃ με, καὶ δείξῃ μοι αὐτήν, καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. Καὶ ἔάν εἴπῃ εὐνοία, Ὅλα ἤθελον ἐν σοί, ἰδοὺ ἐγὼ εἶμι, ποιεῖτο μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Ἄλλοι, καὶ καθιστάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· ἔάν εὕρω χάριν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψῃ με, ὕψομαι αὐτῇ καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. Καὶ ἔάν εἴπῃ μοι, ὅτι σὺ πεδονῶρά τε, ἰδοὺ ἐγὼ.	25, 26. Ποιεῖτο μοι τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
27.	27. Ἴδετε, σὺ ἐπιστρέψαις. Ἄλλοι, βλέπει, σὺ ἀνάστρες.	27.
28. Κρυθῆσομαι.	28. Στρατεύσομαι. Ἄλλοι, ἀλλήσομαι.	28. Προσδέχομαι ὄμμας.
Ἐν ταῖς παιδείαι.	Ἐν Ἀραβοθ. Ἄλλοι, ἐπὶ τῆς ἐλαίας.	
31. Ἀσύνετον ποίησον.	31. Διακρίδατον. Ἄλλοι, ματαίωσον.	31. Ματαίωσον.
52. Ἔως τῆς ἄκρας.	52. Ἔως τοῦ Ῥόος.	52.
55, 54. Βάρος.	55, 54. Ἐάν μὲν διαθῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα, καὶ ἔάν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἄλλοι, ἔάν διαθῆς μετ' ἐμοῦ, ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ φορτίος· ἔάν δὲ εἰς τὴν πόλιν ἀναστρέψῃς.	55, 54.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

25.	25. Ad faciem viæ in desertum. <i>Alius</i> , secundum viam oliuæ, que est in deserto.	25.
25, 26.	25, 26. Redue arcem Dei in civitatem : si invenero gratiam in oculis Domini, et reducet me, et ostendet mihi eam, et decorem ejus. Et si dixerit sic, Non volui in te, ecce ego sum : faciat mihi juxta id quod bonum in oculis suis. <i>Alius</i> , et sedeat in loco suo. Si invenero gratiam ante Dominum, et reducat me, videbo eam et decorem ejus. Et si dixerit mihi, quoniam non volui te, ecce ego.	25, 26. Faciat mihi quod placitum in conspectu ejus.
27.	27. Videte, tu reverteris. <i>Alius</i> , vide, tu revertere.	27.
28. Abscondar. In campestribus.	28. Castrametor. <i>Alius</i> , maucor. In Araboth. <i>Alius</i> , in olea.	28. Excipio vos.
31. Insipientem fac.	31. Dissipa. <i>Alius</i> , vanum fac.	31. Vanum fac.
32. Usque ad verticem.	32. Usque Roos.	32.
35, 54. Pondus.	35, 54. Si quidem transieris mecum, et eris super me in onus, et si reverteris in civitatem. <i>Alius</i> , si transieris mecum, eris super me sarcinæ ; si autem in civitatem revertaris.	35, 54.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. II Regum.

V. 28. Ἄ, μέλλω. Σ, κρυθῆσομαι. Coisl. 1. 2. Ἄλλοι, ἀλλήσομαι etc. Sic quædam exemplaria.

Ibid. Σ, ἐν ταῖς παιδείαι. Coisl. 1. Hodie legitur ΠΙΠΠ

V. 51. Ἄ, ἀφρόνησον. Drusius. Ἄλλοι, ματαίωσον. Reg. Sed diversam addert lectionem Aquilæ Coisl. 2 ; nimirum, κακοφρόνησον, malum mentem da. Ex eod. cod. deprompsimus lectiones Symma-

chi Theodotionisque hujus versus.

V. 52. Ἄ, Σ, ἔως τῆς ἄκρας. Eusebius *De locis Hebraicis*, ad vocem Ῥόος Coisl. vero 2, Σ, εἰς τὴν ἄκραν.

Ibid. Ἔως τοῦ Ῥόος. Ed. Rom., Ῥόος.

V. 55, 54. Ἄ, φορτίον etc. Coisl. 1.

Ibid. Ἄλλοι, ἔάν διαθῆς μετ' ἐμοῦ. Reg.

CAPUT XVI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 בעשׂ כהראשׁ ונבל	1.	1. Ὀλίνον ἀπὸ τῆς ἀκρας.
2 החבורים לבות-הבילד לרנב וללהם והקין	2.	2.
8 והנך ברעהך	8.	8.
10 כי וקלל	10.	10.
11 ואף כדעעה בן-הימיני	11.	11. Καὶ γε ὅτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινάϊου.
12 איני יראה יהוה בעוני והשיב יהיה לי טובה תחת קללתו	12	12.
15 בעלע	15.	15.
20 הבו לכם ענה	20.	20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Paululum a capite. Et nebel.	1. Paululum montis verticem. Uire.	1. Paulum a vertice.
2. Asini domui regis ad equi- tandum, et ad panes, et fructus.	2. Asini domesticis regis ut sedeant : panes et palathae.	2.
8. Et ecce tu in malo tuo.	8. Et ecce premunt te mala tua.	8.
10. Quod maledicat.	10. Ut maledicat.	10.
11. Et etiam quia nunc filius Jemini.	11. Quanto magis nunc filius Jemini?	11. Et utique quia nunc filius Jeminæi.
12. Forsitan respiciet Dominus in afflictionem meam : et reddet mihî Dominus bonum pro male- dictione ejus.	12. Si forte respiciat Dominus afflictionem meam : et reddat Dominus bonum pro maledictione hac.	12.
15. In costa.	15. Ex latere.	15.
20. Date vobis consilium.	20. Inite consilium.	20.

Notæ et variae lectiones ad cap. XVI lib. II Regum.

V. 1. א., Σ., ὀλιγον etc. Coislin. 1.

Ibid. Ἄλιος, ἀσράμινον. Sic unus.

V. 2. Ἄλιος, ὅσοι αἱ σπασχόμενοι etc. Reg.

V. 8. Ἄλιος, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν καρδίαν σου. Reg.

V. 10. Θ., διότι καταρᾶται με. Coislin. 2.

CAPUT XVII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
6 אסדאין אתה דבר	6.	6.
7 בפעם הזאת	7.	7.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6 Annon ? tu loquere.	6. Annon ? Quod das consilium.	
7. In vice hac.	7. Hac vice.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

1.	Ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἀρχας.	1.	Βραχὺ τι ἀπὸ τῆς ἰσχύος. Καὶ νέβελ. Ἄλλος, κοράμιον.	1.
2.		2.	Τὰ ὑποζύγια τῆς οἰκίας τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθήσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι, καὶ οἱ φόνικας. Ἄλλος, ὅσοι οἱ σταχυμένοι τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως ἐπιβάθου, καὶ οἱ ἄρτοι, καὶ αἱ παλάθαι, καὶ αἱ σταχυίδες.	2.
8.		8.	Καὶ ἰδοὺ τὸ ἐν τῇ κακίᾳ σου. Ἄλλος, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν κακίαν σου.	8.
10.		10.	Καὶ οὕτως καταράσθω.	10.
11.	Πόσῳ μᾶλλον νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰερμινάου.	11.	Καὶ προσέειπεν νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰερμινάου.	11.
12.		12.	Ἐἴπως ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς κατάρας αὐτοῦ. Ἄλλος, ὅπως ἴδοι τὴν ταπεινώσιν μου, καὶ ἀναποδώσει Κύριος ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς κατάρας.	12.
15.		15.	Ἐκ πλεονασμοῦ. Ἄλλος, κατὰ τὸ κλίτος.	15.
20.		20.	Φέρετε ἑαυτοῖς βουλήν. Ἄλλος, ὅτε αὐτοῖς βουλήν.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	Paulum a vertice.	1.	Paululum quid a Ros. Et nebel. <i>Alius</i> , vasculum.	1.
2.		2.	Subjugalia domui regis ad insilendum, et panes, et palmulae. <i>Alius</i> , asini instrati domui regis ad inscendum, et panes, et palathae, et avie.	2.
8.		8.	Et ecce tu in malo tuo. <i>Alius</i> , et ostendit mihi malum tuum.	8.
10.		10.	Et sic maledicat.	10.
11.	Quanto magis nunc filius Jeminai?	11.	Et insuper nunc filius Jeminai.	11.
12.		12.	Si forte inspiciat Dominus in humilitatem meam, et redire faciet mihi bona pro maledictione illius. <i>Alius</i> , ut videat humilitatem meam, et retribuet Dominus bona pro maledictione.	12.
15.		15.	Ex latere. <i>Alius</i> , secundum latus.	15.
20.		20.	Ferte vobis consilium. <i>Alius</i> , date vobis ipsis consilium.	20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. II Regum.

V. 11. Ἄ., καὶ γὰρ ὅτι νῦν etc. Coislín.

V. 15. Ἄλλ., κατὰ τὸ κλίτος. Sic quondam exempl.

V. 12. Ἄλλος, ὅπως ἴδοι τὴν ταπεινώσιν μου etc.

V. 20. Ἄλλος, ὅτε αὐτοῖς βουλήν. Reg.

Reg.

CAPUT XVII LIB. II REGUM

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

6.		6.	Εἰ δὲ μὴ, σύλλαλησον. Ἄλλος, ἢ πῶς σὺ λαλεῖς;	6.
7.		7.	Τὸ ἅπαξ τοῦτο. Ἄλλος, νυνὶ ταύτην.	7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6.		6.	Sin minus, tu loquere. <i>Alius</i> , aut quomodo tu loqueris?	6.
7.		7.	Vice hac. <i>Alius</i> , nunc hoc consilium.	7.

TO EBPAIKON,	TO EBPAIKON Ελληνιστοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
א כדום שכול בשדה 8	8	8.
9 הפחתים כינפה	9.	9.
14 המיובה	14.	14.
16 אליתרון הלילה בעברות המדבר גם עובר העבור פקדונם לביד ולגלהתם אשר אתי	16.	16
19 הרפית	19.	19. Πτισάνας.
20 עברו מונל המים ויבקשו ולא מוצאו וישבו ירושלים	20.	20.
22 עד־איר הבקר עד־אחד לאר נעדר אשר לא־עבר אתהירדן	22.	22.
24 et 27 כהנימה 25 על־הנבא	24 et 27. 25.	24 et 27. Εἰς παρεμβολάς. 25.
28 וספית וקלי	28.	28. Καὶ φρυκτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Sicut ursus orbat in agro.	8. Veluti si ursula raptis catulis in saltu seviat.	8.
9. Fovearum. Plaga.	9. In foveis. Plaga.	9.
14. Bonum.	14. Utile.	14.
16. Ne transigas noctem in transitibus deserti: et etiam transiendo transibis, ne forte deglutiat regem et omnem populum, qui cum eo.	16. Ne moreris nocte hac in campestribus deserti, sed absque dilatione transgredere: ne forte absorbeatur rex, et omnis populus, qui cum eo est.	16
19. Grana contusa.	19. Pisanas.	19. Ptisanas.
20. Transierunt rivum aquarum, et quæsierunt, et non inveniunt, et reversi sunt Jerusalem.	20. Transierunt festinanter, gustata paululum aqua. At hi qui querebant, cum non reperissent, reversi sunt in Jerusalem.	20.
22. Usque ad lucem matutini. Usque ad unum non defuit qui non transiret Jarden.	22. Donec dilucesseret: et ne unus quidem residuus fuit, qui non transisset fluvium.	22.
24 et 27. In Mahanaim.	24 et 27. In castra.	24 et 27. In castra.
25. Super exercitum.	25. Super exercitum.	25.
28. Et scyphos. Et tostum.	28. Tapetia. Et polentam.	28. Et tostum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

8.	8. Ως θύρατος ήτοιχομένη εν άγρω. "Αλλος, ως θύρασι περισφύσσει εν άγρω.	8.
9.	9. Βουβών. "Αλλος, αλλόθωσι. Θραύσεις. "Αλλος, πτώσεις.	9.
14. Τήν συμφέρουσαν.	14. Τήν αγαθήν.	14.
16.	16. Μη αλλοσθής την ύδατα εν "Αραβόθ της έρήμου. και γε διαβαίνου σπούσου, μή ποτε καταπέση τον βασιλέα, και πάντα τον λαόν τον μετ' αυτού. "Αλλος, μη αλλοσθής την ύδατα κατ' άστυάς της έρήμου· και γε διαβαίνου διάβηται τα ύδατα, όπως μη καταπέση ο βασιλεύς και πᾶς ο λαός μετ' αυτού.	16.
19. Πτισάνας.	19. "Αραφρόθ.	19. Παλάθας.
20.	20. Παρρήθου μικρόν του ύδατος· και εξήτησαν, και σύχ εύρον, και άνέστρεψαν εις "Ιερουσαλήμ. "Αλλος, διέτληθασι σπούδοντες· και εξήτησαν και σύχ εύρισκον αυτούς· και άναστρέψουσιν εις "Ιερουσαλήμ.	20.
22.	22. "Εως του φωτός του πρωί, έως ενος σύχ έλαθεν ής ού διέτλη τον "Ιορδάνην. "Αλλος, έως διεφραυσε το πρωί, έως του μη αποκαλυφθῆναι τον λόγον· ούτως διέτλησαν τον "Ιορδάνην.	22.
24 et 27.	24 et 27. Εις Μαναίμ.	24 et 27. Εις παρεμβόλεις.
25.	25. "Επί της δυνάμεως. "Αλλος, επί της στρατιάς.	25.
28. Υποστιμματα. Καί φροκτόν.	28. "Αμφιτάπους. Καί έλφιστον.	28.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Tanquam ursa orbata filiis in agro. <i>Alius</i> , tanquam ursae furiosae in agro.	8.
9.	9. Collium. <i>Alius</i> , canalium. Percussio. <i>Alius</i> , ruina.	9.
14. Füle.	14. Bouma.	14.
16.	16. Ne maneas nocte in Araboth deserti, etiam transiens festina, ne forte absorbeat regem et omnem populum, qui cum eo. <i>Alius</i> , ne maneas nocte ad occidentem deserti: etiam transiens transi aquas, ut ne absorbeatur rex et omnis populus cum eo.	16.
19. Πτισανας.	19. Araphoth.	19. Palathas.
20.	20. Praeterierunt pusillumaque: et quiesierunt, et non inuenierunt, et reversi sunt in Jerusalem. <i>Alius</i> , pertransierunt festinantes: et quiesierunt, et non inueniebant eos: et revertuntur in Jerusalem.	20.
22.	22. Usque ad lucem matutinam, usque ad unum non latuit, qui non transierit Jordanem. <i>Alius</i> , usquequo illuxit matutinum, donec non revelaretur verbum: sic pertransierunt Jordanem.	22.
24 et 27.	24 et 27. In Manaim.	24 et 27. In castra.
25.	25. Super virtutem. <i>Alius</i> , super excrementum.	25.
28. Υποστιμματα. Et tostium.	28. Tapetia. Et potentum.	28.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
20 וַשְׁבוֹת בָּקֶרֶךְ	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
29. Et coagulation s bovis.	29. Et pingues vitulos.	29.

Notae et variae lectiones ad cap. XVII lib. II Regum.

V. 6. "A. l. l., ἢ πῶς οὐ λαλεῖς. Reg. V. 7. "A. l. l., σὺ γὰρ ταύτην. Reg. V. 8. "A. l. l., ὡς ἄρα σοὶ παροιστεροῦται etc. Reg. V. 9. "A. l. l., ἀλλόγου. Reg. Ibid. "A. l. l., ἢ πῶς εἶπες. Reg. V. 14. Σ., τῆν σὺ μπερὸν σταν. Reg. et Coislin. 2.	<p>V. 16. Οἱ, καταπέσει. Aliter, καταπίη.</p> <p>Ibid. "A. l. l., μὴ ἀλλοισθηῖς τῆν νόκτα κατὰ θυ-
σμάς etc. Reg. Hic interpretes legit haud dubie בערבית
videturque esse Theodotion, qui illam vocem ערבית
solet vertere, θυσμάς.</p> <p>V. 19. 'A., Σ., περὶ ἀνάσ. "A. l. l., παλάθας. Ita</p> |
|---|--|

CAPUT XVIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 יהושית 2	2	2.
5 לא שיבו אלינו לב 5	5.	5.
כדעתה כבנו עשה אלפים		"Ὅτι νῦν ὅμοιος ἡμῖν δέκα χιλιά- δας.
ועתה טוב ניתהיה לנו בעיר לעזר		
6 השדה 6	6.	6.
7 וינגפו הכנפה 7	7.	7. Ἐθραύσθη.
8 החרב 8	8.	8.
10 תלוי באלה 10	10.	10.
15 אוישיתי בנפשו שקר 15	15.	15.
20 לא איש בשרה אתה 20	20.	20.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et tertiam partem.	2. Et tertiam partem.	2
5. Non ponent ad nos cor.	5. Non magnopere ad eos de nobis pertinebit.	3.
Quia nunc sicut nos decem millia.	Quia tu nunc pro decem millibus computaris.	Quia nunc similis nobis decem millia.
Et nunc bonum quia eris nobis a civitate ad auxiliandum.	Melius est igitur ut sis nobis in urbe presidio.	
6. In agrum.	6. In campum.	6.
7. Et caesi sunt. Plaga.	7. Caesus est. Plaga.	7. Confractus est.
8. Gladius.	8. Gladius.	8.
10. Pendentem in quercu.	10. Pendere de quercu.	10.
15. Aut fecissem in animam ejus mendacium.	15. Sed et si fecissem contra animam meam audacter.	15.
20. Non vir boni nuntii tu.	20. Non eris nuntius.	20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
29.	29 Καὶ τὰ ἄρθρα βρωῶν.	29. Καὶ γὰλᾶθρὰ μασχάρια.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
29.	29. Et saphoth bonum.	29. Et lacteos vitulos.

Notæ et variorum lectiones ad cap. XVIII lib. II Regum.

Procopius et Reg. Coislun. 1 habet, Θ., παλάθρας, et πιστάνας nisi Symmacho tribuit.

V. 20. "Α.Ι.Ι., διετέλεθον σπεύδοντες etc. Reg.

V. 22. "Α.Ι.Ι., ἕως διέφρασε τὸ πρῶτ' etc. Idem.

V. 24 et 27. Coislunianus 2. "Α.Ι.Θ., παρεμβόλας. Sed Drusius nisi Theodotiorum tribuit.

V. 25. "Α.Ι.Ι., ἐπὶ τῆς στρατιᾶς. Reg.

V. 28. Σ., ὑποστρώματα. Reg. Sed Coisl. 2, ὑποστρώματα. Quæ lectio sine nota videtur.

Ibid. "Α.Ι. καὶ φρουκτόν. Reg. Sed Coisl. 2 habet, "Α.Ι. Σ., φρουκτόν.

V. 29. Θ., καὶ γὰλᾶθρὰ μασχάρια. Coislun. 2. Regius vero sine interpretis nomine adfert.

CAPUT XVIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ τὸ τρίτον. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., καὶ ἐπίστευσεν.	2.
5.	5. Οὐ θήρουν ἐν' ἡμῶν καρδίαν. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., οὐ στήσεται ἐν ἡμῶν καρδίᾳ.	5.
Καὶ σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδων.	"Οὐ σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδων.	Καὶ νῦν ἀφαίρεθήσεται ἡ γῆ ἐξ ἡμῶν ἑξ ἡμῶν ἑξ ἡμῶν.
6.	Καὶ νῦν ἀγαθόν, ὅτι ἐπὶ ἡμῶν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., καὶ νῦν καλόν ἐστι, τοῦ εἶναι σε ἐν τῇ πόλει εἰς βοήθειαν ἡμῶν.	
6.	6. Εἰς τὸν ὄρουμόν. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., εἰς τὸ πεδίον.	6.
7.	7. Ἐπειτασεν. Θραυτίς. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., πληγή.	7.
8.	8. Μάχηρα. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., ῥομφαία.	8.
10.	10. Κρεμάμενον ἐν τῇ δροῦ. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., καὶ ἀνακρεμάσθη ἐν τῷ δένδρῳ.	10
15.	15. Μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., καὶ πῶς ποιῆσω ἐν τῇ ψυχῇ μου ἄδικον;	15.
20.	20. Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας τοῦ. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελισμοῦ εἰ σὺ.	20.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. Et tertiam partem. <i>Alius</i> , et tertiam.	2.
3.	3. Non ponent super nos cor. <i>Alius</i> , non stabit in nobis cor.	3.
Et tu ut nos decem millibus.	Quia tu sicut nos decem millia.	Et nunc auferetur terra ex nobis decem millibus.
	Et nunc bonum, quia eris nobis in civitate auxilium ad auxiliandum. <i>Alius</i> , et nunc bonum est, ut sis in civitate in auxilium nostri.	
6.	6. In sylvā. <i>Alius</i> , in agrum.	6.
7.	7. Cecidit. Percussio. <i>Alius</i> , plaga.	7.
8.	8. Gladius. <i>Atus</i> , frama.	8.
10.	10. Pendentem in quercu. <i>Alius</i> , et suspensus erat in arbore.	10.
15.	15. Non faciendo in animam ejus injuriam. <i>Alius</i> , et quomodo faciam in anima mea injustum?	15.
20.	20. Non vir boni nuntii tu. <i>Alius</i> , non vir boni nuntii es tu.	20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνιστοῖς γραμματαί.</i>	ΑΚΥΛΑΑΣ.
25 יהודיה ארץ	25.	25.
דרך הנבר ויעבר אדהנשי		<i>Τὴν διουσίμωσιν ενν.</i>
29 ראית החבין הנגל ל' שליח אתך עבר הסליך יואב יאתר עבדך יואב יעזר בה	29.	29.
50 התיצב	50.	50.
51 הקמים עליך	51.	51.
52 השדים ליגד	52.	52.
55 וירגז בליבתי	55.	55. Καὶ ἐκλονήθη.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Et sit quidquid, curram.	25. Quid enim si cucurrero ?	25.
Via planicie, et transiuit ipsum Chusi.	Per viam compendii, transiuit Chusi.	Diuidentem, <i>vel</i> compendiosam.
29. Vidi tumultum magnum in mittendo seruum regis Joab, et seruum tuum: et non novi aliquid.	29. Vidi tumultum magnum, cum mitteret Joab seruus tuus, o rex, me seruum tuum: nescio aliud.	29.
50. Sta.	50. Sta.	50.
51. Insurgentium super te.	51. Qui surrexerunt contra te.	51.
52. Num pax puero.	52. Estae pax puero ?	52.
55. Et conturbatus est. In eundo ipsum.	55. Contristatus itaque. Vadens.	55. Et commotus est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. II Regum.

V. 2. "A. *λεος*, καὶ ἐσπίσσευσεν. Reg.
 V. 5. "A. *λεος*, οὐ στήσεται ἐν ἡμῶν καρδία. Reg.
 Ibid. 2., καὶ οὐ ὡς ἡμεῖς δόξα γινώσκω. Sc. ex Theodoro Drusio. Θ., καὶ οὐν ἀφορεθῆσεται etc.
 Ita Coislin. Regius autem sine interpretis nomine.
 Ibid. "A., ὅτι οὐν etc. Coislin. 2 qui hanc alteram Symmachi adfert lectionem: Ὡς γὰρ γινώσκασίω ἡμῶν. Tu enim milles potior es nobis.

Ibid. "A. *λεος*, καὶ οὐν καλὸν etc. Reg.
 V. 6. "A. *λεος*, εἰς τὸ πεδίον. R. g.
 V. 7. "A., ἐθραύσθη. Coislin. 2.
 Ibid. "A. *λεος*, πληγή. Reg.
 V. 8. "A. *λεος*, βομφαία. Reg.
 V. 10. "A. *λεος*, καὶ ἀνεκρομάσθη ἐν τῷ δένδρῳ. Reg.
 V. 15. "A. *λεος*, καὶ πῶς ποιήσω ἐν τῇ ψυχῇ μου.

CAPIT XIX LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνιστοῖς γραμματαί.</i>	ΑΚΥΛΑΑΣ.
5. ויחטט	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et furatus est.	5. Et declinavit.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

25.	25. Ἐγὼ γὰρ ἐπέστειλα πρὸς Ἰακώβ, καὶ πρὸς Ἰακώβ, ἵνα ἐπιπέσωσιν ἐπὶ τοῦ Νουσί.	25.
Τὴν διατέμνουσαν.	Τὴν ὄδον τὴν τοῦ Κιζβέρ, καὶ ἐπιπέσωσιν ἐπὶ τοῦ Νουσί. Ἄλλοι, τὴν ὄδον τὴν διατεταγμένην, καὶ ἐπιπέσωσιν ἐπὶ τοῦ Νουσί.	Τὴν διατέμνουσαν.
29.	29. Ἐίδον τὸ πλῆθος τῶν μέγαν τῶν ἀποστειλῶν τὸν δαδὸν τοῦ βασιλέως Ἰωάβ, καὶ τὸν δαδὸν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκαί. Ἄλλοι, ἔγνωσα ἔργον μέγαν ὅπισθε μου ἐν τῷ ἀποστειλῶν Ἰωάβ τὸν παῖδα τοῦ βασιλέως τὸν δαδὸν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκαί.	29.
30.	30. Στεγλῶθητι. Ἄλλοι, παράστρηθε.	30.
31.	31. Ἐπαγορευμένον ἐπὶ σέ. Ἄλλοι, ἀνθεστηκότων σοι.	31.
32.	32. Ἢ εἰρήνη τῷ παιδάριῳ. Ἄλλοι, εἰ ὀργάνου τῷ παιδάριῳ.	32.
35.	35. Καὶ ἐταράχθη. Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτόν. Ἄλλοι, ἐν τῷ κλάειν αὐτόν.	35. Ἐδάκρυσεν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

25.	25. Quid enim si cucurrero? Alius, et quid si curram post Chusi?	25.
Dividentem, vel compendiosum.	Viam que Geubar, et transgressus est ipsum Chusi. Alius, viam constitutam, et pretergressus est Chusi.	Dividentem, vel compendiosum.
29.	29. Vidi multitudinem magnam in mittendo servum regis Joab et servum tuum; et non novi quid illic. Alius, audiui sonitum magnum post me, in mittendo Joab puerum regis servum tuum; et non novi quid illic.	29.
30.	30. Sta. Alius, a ista.	30.
31.	31. Insurgentium super te. Alius, adversantium tibi.	31.
32.	32. Si pax puero. Alius, si salvus est puer.	32.
35.	35. Et conturbatus est. Dum ipse iret. Alius, dum ipse fleret.	35. Lacrymatus est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. II Regum.

Ἰακώβ. Hic legit וַיִּשְׁלַח ut et interpretes Vulgate. LXXegerunt וַיִּשְׁלַח ut hodieque legitur in Bibliis. Sed cum nota, וַיִּשְׁלַח.

- V. 20. Ἄλλοι, οὐκ ἀπὸς ἐπαγγελισμοῦ εἰ σέ. Reg.
- V. 25. Ἄλλοι, καὶ πρὸς Ἰακώβ etc. Idem.
- Ibid. Ἄλλοι, τὴν ὄδον τὴν διατεταγμένην etc. Reg.
- V. 29. Ἄλλοι, ἔγνωσα ἔργον μέγαν etc. Reg.
- V. 30. Ἄλλοι, παράστρηθε. Reg.

- V. 31. Ἄλλοι, ἀνθεστηκότων σοι. Reg.
- V. 32. Ἄλλοι, εἰ ὀργάνου τῷ παιδάριῳ. Reg. et Coisl. 2, qui postremus habet, Θ., ἐδάκρυσεν. Regius vero sine interpretis nomine hanc versionem offert.
- Ibid. Ἄλλοι, ἐν τῷ κλάειν αὐτόν. Reg. Qui autem sic vertit, legit laud dubie וַיִּכְרַח, imitato s in 2.

CAPUT XIX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

5.	5. Καὶ διεκλίπτετο. Ἄλλοι, καὶ διεστέλλετο.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
5.	5. Et sufflutatus est se. Alius, et deluxit se.	5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς ὑποκειμένοις.

ΑΚΥΑΑΣ.

כִּאֲשֶׁר יִתְנַבֵּן הָעַם הַנִּלְכָּבִים
בַּיּוֹם

6	6.	6.
7	7.	7.
9	9.	9.
10	10.	10.
15	15.	15.
14	14.	14.
17	17.	17.
22	22.	22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Quemadmodum suffuraretur se
populus erubescens in fugiendo
ipsos.

Quomodo declinare solet popu-
lus versus et fugiens de praelio.

6. Quia novi hodie, quia si Ab-
salom vivens.

6. Et vere cognovi modo, quia
si Absalom viveret.

7. Quia non tu egrediens, si
pernoctabit vir tecum nocte: et
madum erit tibi hoc.

7. Quod si non exieris, ne unus
quidem remansurus sit tecum no-
cte hac: et pejus erit hoc tibi.

9. Certabat.

9. Certabat.

9.

10. Super nos.

10. Super nos.

10.

Siletis.

Siletis.

15. Si non princeps exercitus
fueris.

15. Si non magister militie
fueris.

15.

14. Et omnes servi tui.

14. Et omnes servi tui.

14.

17. Et prospere transierant
Jordauem ad facies regis.

17. Et irruentes Jordauem
ante regem.

17.

22. In adversarium.

22. In Satan.

22.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

Καθὼς διακρίπτεται ὁ λαὸς οἱ ἀπεργάζονται ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. Ἔλεος, καθὼς ὑποστρέφεται λαὸς ἠρημένος ἠτιμωμένος ἐν τῇ φυγῇ αὐτοῦ.

6. Ὅτι ἐργάσα σήμερον, ὅτι εἰ Ἄβεσσαλὸν ἔζη. Ἔλεος, οὕτως εἰ Ἄβεσσαλὸν ἔζη σήμερον.

7. Ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ ἀλεισθήσεται ἀπὸ μετὰ τοῦ πῆν νόκτα αὐτοῦ. Καὶ ἐπίρρωθι σαυσῆ, καὶ κακίῳ σοι τοῦτο. Ἔλεος, ὅτι εἰ μὴ σὺ ἐξέλθῃς εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ, εἰ ὑπώσῃ τις μετὰ σοῦ πῆν νόκτα αὐτοῦ, καὶ ἐπιρρώσῃ τοῦτο σαυσῆ, ὅτι κρίβῳ σοι ἔσται τοῦτο.

9. Διακρινόμενος. Ἔλεος, γογγύζων.

10. Ἐφ' ἡμῶν. Ἔλεος, ἐφ' ἐκιοτούς εἰς βασιλέα. Κορυφῶτα. Ἔλεος, σιωπᾶτο.

15. Εἰ μὴ ἄρχον δυνάμεως ἔστῃ. Ἔλεος, εἰ μὴ ἀρχιστράτηγος ἔστῃ μοι.

14. Καὶ πάντες οἱ δούλοι σου. Ἔλεος, καὶ πάντες οἱ παῖδες σου.

17. Καὶ κατεβύονον τὴν Ἰσραήλιν ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Ἔλεος, καὶ ἀποστρέψουσιν ἐπὶ τὴν Ἰσραήλιν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

22. Εἰς ἐπίβουλον. Ἔλεος, εἰς Σαῦν.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Quemadmodum sulfuratur se populus, qui confunduntur in fugiendo. *Mius*, quemadmodum subtrahit se populus victus, inhonoratus in fuga sua.

6. Quoniam novi hodie, quia si Abessalom viveret. *Mius*, nosti si Abessalom viveret hodie.

7. Quia nisi egrediaris hodie: si manebit vir tecum nocte hac. Et scito tibi, et malum tibi hoc. *Mius*, quoniam nisi tu egrediaris in occursum populi, si dormerit quis tecum hac nocte, et scias hoc tibi metipsi, quoniam pejus tibi erit hoc.

9. Disceptans. *Mius*, murmurans.

10. Super nos. *Mius*, super nosmetipsos in regem. Obmutescitis. *Mius*, siletis.

15. Si non princeps virtutis fueris. *Mius*, si non princeps exercitus fueris mihi.

14. Et omnes servi tui. *Mius*, et omnes pueri tui.

17. Et direxerunt Jordanem ante regem. *Mius*, et mittunt ad Jordanem in conspectu regis.

22. In insidiatorem. *Mius*, in Sautem.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וּבְסִיבֵשֶׁת 24	24.	24.
וְלֹא־עָשָׂה רַבִּי 25	26.	26.
וַיִּתֵּן לִי בְעַבְדְּךָ 27	27.	27.
וּמַה־יִּשְׂרָאֵל לִי עֵד צַדִּיקָה וְיִזְנֵק עַד אֱלֹהֵי־הַמֶּלֶךְ 28	28.	28.
בְּשִׁיבְתוֹ בְּמִדְבָּרִים 32	32.	32.
בְּמִעֵט 36	36.	36.
וַיִּשְׁבַּח־נָא 37	37.	37.
כֹּזֵב וְגַל אֲשֶׁר־תִּבְחַר עָלַי 38	38.	38.
כִּי־קָרִיב הַמֶּלֶךְ אֵלַי 42	42.	42.
בִּישָׂת וְלֹא־הָיָה דַבְּרוֹ הָאֵשֶׁן לִי לְהַשִּׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ 45	45.	45.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
24. Et Miphiboseth.	24. Miphiboseth quoque.	24.
Et non fecerat.	Intonsa barba.	
26. Decepit me.	26. Contempsit me.	26.
27. Et detraxit in servum tuum.	27. Insuper et accusavit me servum tuum.	27.
28. Et quid est mihi ultra iustitia, et ad clamandum ultra ad regem?	28. Quid ergo habeo juste querelæ? aut quid possum ultra vociferari ad regem?	28.
32. In conversione ejus in Mahanaïm.	32. Cum moraretur in castris.	32.
36. Quasi paululum.	36. Paululum.	36.
37. Revertatur, obsecro.	37. Sed obsecro ut revertar.	37.
Bonum.	Bonum.	
38. Et omne quod elegeris super me.	38. Omne quod petieris a me.	38.
42. Quia propinquus rex ad me.	42. Quia mihi propior est rex.	42.
Donativum.	Munera.	
45. Et non fuit verbum meum primum mihi ad reducendum regem meum.	45. Et non mihi nuntiatum est priori, ut reducerem regem meum.	45.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

24.	Καὶ οὐκ ἐκείρατο.	24. Καὶ Μερφίβοσθι. <i>Abba</i> , Μερφίβασι.	24.
26.	Καὶ οὐκ ἐκείρατο.	26. Ἐσθλάσταντι μου. <i>Abba</i> , ἀπέσθλάσταντι μου.	26.
27.		27. Καὶ μεθ' ἑδούτα εν τῷ ὄνομα σου. <i>Abba</i> , καὶ κατηύρα κατὰ τὸν ὄνομα σου.	27.
28.		28. Καὶ τίστε μάλιστα δικαιοσύνη, καὶ τοῦ καταγγέλαι με ἐτι πρὸς τὸν βασιλεῖα; <i>Abba</i> , ἐκ χειρὸς τίνας ἐστι μοι ἐτι δικαιοσύνη; καὶ ἐδόχησεν ἐτι πρὸς τὸν βασιλεῖα.	28.
32.		32. Ἐν τῷ ὄνομα αὐτοῦ εν Μανναίμ. <i>Abba</i> , εν τῷ καθήσθαι εν παρεμβόλαις.	32.
36.		36. Ἐξέσραχθι. <i>Abba</i> , ὅτι ἐπέφυον.	36.
37.		37. Καθίστατο δὲ. <i>Abba</i> , ἀποστρεψάτω.	37.
38.		Ἄγαθόν. <i>Abba</i> , ἀγαθόν.	
38.		38. Πάντα ἔσραχθι ἐν ἐκείρη ἐπι ἐμοί. <i>Abba</i> , καὶ ὁ λαὸς ἐπιτάξῃς μοι.	38.
42.		42. Διότι ἐγγίξει πρὸς με ὁ βασιλεύς. <i>Abba</i> , ὅτι ἐγγίξει ἡμῶν ὁ βασιλεύς.	42.
		Ἄσρα. <i>Abba</i> , προσφύγον.	
43.		43. Καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρὸς μοι τοῦ Ἰούδα, ἐπιστρέψαι τὸν βασιλεῖα ἐμοί. <i>Abba</i> , καὶ οὐκ ἐγένετο ῥῆμα μου πρὸς σου τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλεῖα μου.	43.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

24.	Et non totouderat.	24. Et Memphibosthe. <i>Abus</i> , Memphibatal.	24.
26.		26. Deceperat me. <i>Abus</i> , projecit me.	26.
27.		27. Et fallaciter egit in seruo tuo. <i>Abus</i> , et accusaverunt seruum tuum.	27.
28.		28. Et que est mihi ultra justificatio, et ut ego vociferer ultra ad regem? <i>Abus</i> , de manu cuiusnam est mihi ultra justitia? et clamavit ultra ad regem.	28.
32.		32. Cum ille habitaret in Manaim. <i>Abus</i> , cum ille sederet in castris.	32.
36.		36. Perparum. <i>Abus</i> , quia modicum.	36.
37.		37. Seleat, quaso. <i>Abus</i> , redeat.	37.
38.		Bonum. <i>Abus</i> , placitum.	
38.		38. Omnia quaecumque elegerit super me. <i>Abus</i> , et quodcumque preceperis mihi.	38.
42.		42. Quoniam appropinquat ad me rex. <i>Abus</i> , qui appropinquat nobis rex.	42.
43.		Tributum. <i>Abus</i> , refugium.	
43.		43. Et non est reputatum verbum meum primum mihi a Iuda, ad reducendum regem meum. <i>Ab.</i> et non factum est verbum meum primum ad reducendum regem meum.	43.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. II Regum.

V. 5. "Αλλος, καὶ διεστέλλετο. Reg.	V. 15. "Αλλος, εἰ μὴ ἀρχιστράτηγος ἔση μοι. Reg.
Ibid. "Αλλος, καθὼς ὑποστέλλεται etc. Reg.	V. 14. "Αλλος, καὶ πάντες οἱ παῖδες σου. Reg.
V. 6. "Αλλος, ὁδὸς εἰ Ἀβερσαλὼν etc. Reg.	V. 17. "Αλλος, καὶ ἀποστέλλουσιν ἐπὶ τὸν Ἱερὸν δάσχη etc. Reg.
V. 7. "Αλλος, ὅτι εἰ μὴ σὺ ἐξελύσῃ etc. Reg.	V. 22. "Αλλος, εἰς Σαδὼν. Reg. Videtur esse Aquila.
V. 9. Διακρινόμενος. Ed. Rom., κρινόμενος.	V. 24. "Αλλος, Μεμερθαάλ. Coisl. 2.
Ibid. "Αλλος, γογγύζων. Reg.	
V. 10. "Αλλος, ἐφ' ἑαυτοῦ εἰς βασιλέα. Reg.	
Ibid. "Αλλος, σιωπᾶτε. Reg.	

CAPUT XX LIB. II REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
וַיָּבֹא אִישׁ בְּלִיעַל 1	1.	1.
וְאִישׁ יְהוּדָה דָּבַק בְּמִלְכֹם 2	2.	2.
4 פה	4.	4.
5 וַיְחַדֵּךְ בְּקִרְבֵּימֵינֵי אִשֶׁר יַעֲרֹ 5	5.	5.1
6 יְהוֹצִיל עִינָי 6	6.	6.
8 בְּנִבְעִין 8	8.	8.
וַעֲשִׂימָא בֵּא לְפָנֵיהֶם		
בִּצְפֹתָה		
11 וְאִישׁ עַבְדֵי עָדָן 11	11.	11.
15 וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲרֹ, עָלָיו, בְּאַבְלָה בֵּית הַמִּוֶּנֶה וַיִּשְׁכְּנוּ כִּלְיָה אֲדִיהֶינָה	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et illic advenit vir absque jugo.	1. Accidit quoque ut ibi esset vir Belial.	1.
2. Et vir Juda adhaeserunt in rege suo.	2. Viri autem Juda adhaeserunt regi suo.	2.
4. Illic.	4. Adesto.	4.
5. Et moratus est a tempore statuto, quo l constituerat ei.	5. Et moratus est extra placitum quod ei constituerat rex.	5.
6. Et se liberet oculis nostris.	6. Et effugiat nos.	6.
8. In Gabaon.	8. In Gabaon.	8.
Et Amessa venit ad facies eorum.	Amasa veniens occurrit eis.	
Coniuncti.	Dependente.	
11. Et vir stetit super eum.	11. Interea quidam viri, cum stetissent juxta calaver Amase.	11.
15. Et venerunt, et angustiaverunt super eum in Abela Beth-Maacha, et effuderunt aggerem ad civitatem.	15. Venerunt itaque et oppugnabant eum in Abela, et in Bethmaacha, et circumdederunt munitonibus civitatem.	15.

Notae et variae lectiones ad cap. XIX lib. II Regum.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἐκείρατο. Reg. et Coislun. 2.
 V. 26. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἀπέβηψέ με. Reg.
 V. 27. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ κατηγορήσασι τὴν δούλῳν του.
 Reg.
 V. 28. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἐκ γειρῶς τίνας ἔστι μοι etc. Reg.
 V. 52. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἐν τῷ καθῆσθαι ἐν παρεμβολαῖς.
 Haec versio videtur esse Theodotius, qui vocem
 ׁלִבְיָדָי vertere solet παρεμβολαῖς.

V. 56. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἐπιθήσω. Reg.
 V. 57. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἀποστρέψατο. Reg.
 Ibid. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἄστατόν. Reg.
 V. 58. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ ὃ ἐν ἐπιπέδῳ μου. Reg.
 V. 42. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., οὐκ ἐγγίλει ἔργον ὁ θεσπιεύς. Reg.
 Ibid. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., προσεβόησα. Reg.
 V. 45. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ οὐκ ἐγένετο βῆμα μου etc. Reg.

CAPUT XX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

1.	1. Καὶ ἐκαὶ ἐπιπαύσατο οὗτος παρώνομος. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ ἐκαὶ ἀπῆγα ἀνὴρ οὗτος κούρας.	1.
2.	2. Καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη πρὸ βασιλέως αὐτοῦ. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., οἱ δὲ ἀνδρες Ἰούδα προσεβόησαν πρὸ τῶν βασιλέα αὐτοῦ.	2.
4.	4. Αὐτοῦ. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἐπαύθη.	4.
8.	5. Καὶ ἐβόησαν ἀπὸ τοῦ καιροῦ, οὐκ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυὶδ. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ ὑπέστητε τῆς διατάξεως, ἧς διατάξατο αὐτῷ Δαυίδ.	5.
6.	6. Καὶ σκίασε τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ σκεπασθήσῃ ἅψ ἡμῶν.	6.
8.	8. Ἐν Γαβζών. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. Καὶ Ἀmessai εἰσῆλθον ἔμπροσθεν αὐτοῦ. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ Ἀmessai παρεγένετο κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐξουγγμένην. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., ἀμφιμήχη.	8.
11.	11. Καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' αὐτοῦ. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ ἀνὴρ ἐπέστη αὐτῷ πρὸ Ἀmessai.	11.
15.	15. Καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολύροσκον ἐπ' αὐτοῦ ἐν Ἀβελ καὶ Φεσμαχρ., καὶ ἐξέβησαν πρὸ βόημα πρὸς τὴν πόλιν. "Α.Ι.Ι.Ε.Ο., καὶ παρ-	15.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Et ibi advocatus filius iniquus. <i>Alius</i> , et illic occurrebat vir filius pestilens.	1.
2.	2. Et vir Juda adhesit regi suo. <i>Alius</i> , viri autem Juda accesserunt circa regem suum.	2.
3.	4. Hic. <i>Alius</i> , <i>idem</i> .	4.
5.	5. Et tardavit a tempore, quo constituerat ei David. <i>Alius</i> , et procrastinavit a praecepto, quod praeceperat ei David.	5.
6.	6. Et teget oculos nostros. <i>Alius</i> , et se obtegit a nobis.	6.
8.	8. In Gabaon. <i>Alius</i> , super collem. Et Amessai intravit ante eos. <i>Alius</i> , et Amessai advenit ante faciem eorum. Conjuncto. <i>Alius</i> , oblongo.	8.
11.	11. Et vir stetit super eum. <i>Alius</i> , et vir institit ipsi Amessai.	11.
15.	15. Et advenerunt, et obsederunt super eum in Abel et Phermacha : et effuderunt aggerem ad civitatem. <i>Alius</i> , et a leverunt, et circum sederunt eum in Theloi	15.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

כעל העיר 21

21.

21.

21, 25. ויזאב אל כל העצבא יש-
אל בנינה בן יהודה על-הכרתי ועל-
הביתו ואדום עיריבוס

25, 24.

25, 24. Ἐπὶ τοῦ Χερεθί, καὶ ἐπὶ
τοῦ Φελεθί.

וגם עירא היארו היה בתן יהודי 26

26.

26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

21. Desuper civitate.

21. A civitate.

21.

25, 24. Et Joab ad omnem exer-
citum Israel, et Banaia filius Joi-
ada super Cherethi, et super Phe-
lethi, et Adoram super tributum.

25, 24. Fuit ergo Joab super
omnem exercitum Israel : Ba-
naias autem filius Joiadae super
Cerethæos, et Phelothæos. Adu-
ram vero super tributa.

25, 24. Super Cherethi et Phele-
thi.

26. Et etiam Ira larites erat sa-
cerdos Davidi.

26. Ira autem la ites erat sacer-
dos David.

26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. II Regum.

- V. 1. "A.λλoς, καὶ ἐκαὶ ἀπήντα ἀνήρ υἱὸς λοιμός. Reg.
- V. 2. "A.λλoς, οἱ δὲ ἄνδρες Ἰούδα etc. Reg.
- V. 3. "A.λλoς, ἐνταῦθα. Reg.
- V. 5. "A.λλoς, καὶ ὑστέρησε τῆς διατάξεως etc.
- V. 6. "A.λλoς, καὶ σκεπασθῆ ἀφ' ἡμῶν. Reg.
- V. 8. "A.λλoς, ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. Reg.
- Ibid. "A.λλoς, καὶ Ἀμεσσαὶ παραγένετο etc. Reg.
- V. 11. "A.λλoς, καὶ ἀνὴρ ἐπέστη etc. Reg.

CAPUT XXI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

בירח 2

2.

2.

ובני ישראל נשבעו להם ויבטחו
בזוהם ויבטחו בנאמתי לבני ישראל
ויהיה

Καὶ ἐξήτησε Σαούλ τοῦ πλήξει
αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλωσάαι αὐτὸν τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

אבותם 4

4.

4.

ביתם 5

5.

5.

ויהקענום ליהיה 6

6.

6. Καὶ ἀναπήξομεν αὐτοὺς τῷ
Κυρίῳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. De residuo.

2. Reliquia.

2.

Et filii Israel juraverunt eis, et
quæsiuit Saul percutere eos, in
zelando ipsam filiis Israel et Juda.

Filii quippe Israel juraverunt
eis, et voluit Saul percutere eos
zelo, quasi pro filiis Israel et Juda.

Et quæsiuit Saul percutere eos,
in zelando ipsum filiiis Israel et
Juda.

4. Dicentes.

4. Vultis.

4.

5. A stando.

5. Ut ne unus quidem residuus
sit.

5.

6. Et strangulabimus eos Do-
mino.

6. Crucifigamus eos Domino.

6. Et suffigamus eos Domino.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

ἐπέσαντο καὶ παρεκλήθησαν αὐτοὺς ἐν τῇ Ἰούδα καὶ Βακαρίας, καὶ Ἰδαίον μαχρακὰ ἐπὶ τῆν πόλιν.

21. 25, 24. Τὴν τῶν Χερεθίων, καὶ ἐπὶ τῶν Φελεθίων.

21. Ἀπέσπθην τῆς πόλεως. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς πόλεως.

21. 25, 24. Τὴν τοῦ παλθίου καὶ ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ.

26. Ἰ. ρας δὲ ὁ Ἰθέρτης ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυὶδ.

26. Καί τις Ἰθὲς ὁ Ἰθέρης, ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ. Ἄλλοι, καὶ Ἰωθάβ ὁ Ἰθέρης ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

Bennacha, et fecerunt vallum super civitatem.

21. 25, 24. Super Cherethæos et Phelethæos.

21. Desuper civitate. *Alius*, a civitate.

21.

25, 24. Et Joab ad omnem virtutem Israel, et Baneas filius Jodæ super Cherethi, et super Phelethi, et Adoram super tributum. *Alius*, et Joab erat super omnem exercitum Israel, et Baneas filius Jodæ, super lateritium, et super dynastas, et Adoram super tributum.

25, 24. Super lateritium et super potente.

26. Iras autem Iarites erat sacerdos Davidi.

26. Et etiam Iras, qui Iarin, erat sacerdos Davidi. *Alius*, et Jodæ, qui Iether, erat sacerdos Davidi.

26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. II Regum.

V. 15. Ἄλλοι, καὶ παρεκλήθησαν, καὶ παρεκλήθησαν etc. Reg.

Ibid. Ἄλλοι, καὶ Ἰωθάβ ἦν ἐπὶ πάντων τῶν στρατηγῶν etc. Reg. De Cerethi et Phelethi vide supra.

V. 21. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς πόλεως. Reg.

cap. viii, 19. Coislun. I habet, Θ., ἐπὶ τῶν δυνατῶν.

V. 25, 24. Ἄ., ἐπὶ τοῦ Χερεθί etc. Hæec trium lectiones exhibet Coislun. 2.

V. 26. Σ., Ἰθρας δὲ etc. Coislun. 2.

CAPUT XXI LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

2.

2. Ἐκ τοῦ ἐγγράμματος. Ἄλλοι, ἐκ τοῦ ἀγράμματος. Ἄλλοι, ἐκ τῶν κατακόπων.

2.

Τῶν δὲ υἱῶν Ἰσραὴλ ὁμοσάντων αὐτοῖς, ἐπεχείρησε Σαούλ πατάξαι αὐτούς, ἐγγράμματος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοσάντων αὐτοῖς, καὶ ἐξήγησε Σαούλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ἐγγράμματι αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Καὶ ἐπέησε Σαούλ συντελέσαι αὐτούς ἐν τῷ ἐγγράμματι υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

4.

4. Δέχεσθε. Ἄλλοι, θέλατε.

4.

5.

5. Τοῦ μὴ ἐστάναι. Ἄλλοι, τοῦ μὴ ἀντικαθίστασθαι.

5.

6. Ἵνα κρεμάσωμεν αὐτούς ἐπὶ τοῦ Κυρίου.

6 Καὶ ἐξήμασθωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ.

6. καὶ ἐξήμασθωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

2.

2. Ex reliquiis. *Alius*, de sanguine. *Alius*, de reliquiis.

2.

Cum autem filii Israel jurassent eis, tentavit Saul percutere eos, zelans super filios Israel et Juda.

Et filii Israel juraverant eis : et quaesivit Saul percutere eos, cum ipse zelaret filios Israel et Juda.

Et statuit Saul conficere eos, cum ipse zelaret filios Israel et Juda.

4.

4. Dicitis. *Alius*, vultis.

4.

5.

5. Ut non stet. *Alius*, ut non obsistat.

5.

6. Ut suspendamus eos in Domino.

6 Et exponamus ad solem eos Domino.

6. Exponamus ad solem eos Domino.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ,
בנבעת שאיל 7 ירבו הכולך על-בפוששה	7.	Ἐν Γαβαὼν Σαούλ. 7.
9 ויקיעם 10 לאדנתנה ענף השמים לנה	9. 10.	9. Καὶ ἀνέπηξεν αὐτούς. 10.
15 ויעף 16 בשקל הדישה	15. 16.	15. 16. Καίνηγ.
17 ולא תנבה אתהגר ישראל	17.	17.
20 איש בדין	20.	20. Ἄνηρ ἀντίδικος.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
In Gabaa Saul. 7. Et pepercit rex super Miphiboseth.	In Gabaa Saul. 7. Pepercitque rex Miphiboseth.	In Gabaon Saul. 7.
9. Et strangulaverunt eos.	9. Qui crucifixerunt eos.	9. Et suffliverunt eos.
10. Non dedit volucrum caelorum requiescere.	10. Non dimisit aves lacerare.	10.
15. Et deficiebat.	15. Deficiente autem David.	15.
16. Ponderis. Novo.	16. Uncias. Ense novo.	16. Novo.
17. Nec extinguas lucernam Israel.	17. Ne extinguas lucernam Israel.	17.
20. Vir mensurae.	20. Vir excelsus.	20. Vir adversarius.

Notae et variae lectiones ad cap. XXI lib. II Regum.

V. 2. "Αἰλος, ἐκ τοῦ ἀἴματος. "Αἰλος, ἐκ τῶν καταλοιπίων. Hanc postremam lectionem sequuntur quaedam τῶν Ὁ editiones.

Ibid. 'Α., καὶ ἐξήτησε etc. Hasc triam lectiones exhibet Coisl. 2.

V. 4. "Αἰλος, θέλειτε. Reg.

V. 5. "Αἰλος, τὸν μὴ ἀντιχθίστασθαι. Coisl. 2.

V. 6. 'Α., καὶ ἀναπήξωμεν etc. Reg. et Coisl. 2. Σ., ἵνα χρομάσωμεν etc. Θ., καὶ ἐξηλιάσωμεν etc. Coisl. 2.

Ibid. 'Α., Σ., Θ., ἐν Γαβαὼν Σαούλ etc. Coisl. 2. Edit. Rom., ἐν τῷ Γαβ.

V. 7. "Αἰλος, καὶ περιεποιήσατο etc. Reg.

V. 9. 'Α., καὶ ἀνέπηξεν αὐτούς. Sic Reg. et Drusius.

CAPUT XXII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ,
6 הכלי שאיל כבני קדמי בוקשי בזת	6.	6.
16 ויראו אפיקי ים	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Funes inferi circumdederunt me : praevenierunt me laquei mortis.	6. Funes inferni circumdederunt me : praevenierunt me laquei mortis.	6.
16. Et appaerunt effusiones maris.	16. Et appaerunt effusiones maris.	16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
Ἐν Γαβαὼν Σαουλ.	Ἐν Γαβαὼν Σαουλ.	Εν τοῦ βορρῶ Σαουλ.
7.	7. Καὶ ἐπέτατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μερφιθισθὲ. <i>Aliter</i> , καὶ περιποιήτατο ὁ βασιλεὺς τὸν Μερφιθισθὲ.	7.
9.	9. Καὶ ἐξήλιπται αὐτούς.	9.
10.	10. Οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπεῦσαι. <i>Aliter</i> , οὐκ ἀρῆκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καθίσαι.	10.
15. Πρὸς θείης γὰρ ἦν.	15. Ἐπρὸς θῆ, <i>Alit.</i> , ἐξῆλθῆ.	15.
16. Μάχαιραν.	16. Σιχλὼν. <i>Aliter</i> , σταθμῶν.	16. Παραζώνην.
17.	17. Καὶ οὐ μὴ σθείης τὸν λόγον Ἰσραὴλ. <i>Aliter</i> , καὶ οὐ μὴ σκεδάτης τὴν λυγρίαν Ἰσραὴλ.	17.
20. Ἄνθρωπος πρόχειρος.	20. Ἄνθρωπος Μαδὼν. <i>Aliter</i> , ἄνθρωπος ἐκ Μαδὼν.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES

THEODOTIŌ.

In Gabaon Saul.	In Galaon Saul.	In colle Saul.
7.	7. Et pepercit rex super Memphibosthe. <i>Alius</i> , et conservavit rex Memphibosthe.	7.
9.	9. Et ad solem exposuerunt eos.	9.
10.	10. Non dedit volneres caeli requiescere. <i>Alius</i> , non permisit volneres caeli sedere.	10.
15. Sux enim erat.	15. Iverat. <i>Alius</i> , resolutus erat.	15.
16. Gladio.	16. Siclorum. <i>Alius</i> , ponderum. Clava.	16. Parazona.
17.	17. Et non extingues lucernam Israel. <i>Alius</i> , et ne dissipet lucernam Israel.	17.
20. Vir procerus.	20. Vir Madon. <i>Alius</i> , vir ex Madon.	20.

Notae et variae lectiones ad cap. XXI lib. II Regum.

V. 10. *Aliter*, οὐκ ἀρῆκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καθίσαι. Reg.

V. 15. Σ., πρὸς θῆ. etc. Coisl. in. 2.

Ibid. *Aliter*, ἐξῆλθῆ. Coisl. in. in textu.

V. 16. *Aliter*, σταθμῶν. Idem.

Ibid. Α, κενὴν etc. Coisl. 2, qui habet ad Aquilam κενὴν, mendose.

V. 17. *Aliter*, καὶ οὐ μὴ σκεδάτης etc. Reg.

V. 20. Ille lectiones prodeunt ex codice Reg. Postrema, quae Theodotionis esse videtur, sic fortasse primitus habuerit, ἄνθρωπος ἐκ Δῶν. Postea vero Δῶν in Μαδὼν ex IAN mutatum fuit. Frequens est commutatio τῶς ὦ in ῶ, ut ignorat nemo.

CAPUT XXII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
6.	6. Ὠδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, προσέφθασάν με σκληρότητες θανάτου. <i>Aliter</i> , σπονδία ἔδου ἐκύκλωσάν με, καὶ προσέφθασάν με πίδαξ θανάτου.	6.
16.	16. Καὶ ὤφθησαν ἀρσενεὶς θανάτου. <i>Aliter</i> , καὶ ὤφθησαν αἱ πύργαι ἑδῶν θάτου.	16.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIŌ.		
6.	6. Dolores mortis circumdederunt me : praevenerunt me asperitates mortis. <i>Alius</i> , funes inferi circumdederunt me, et praevenerunt me compedes mortis.	6.
16.	16. Et apparuerunt emissiones maris. <i>Alius</i> , et apparuerunt fontes aquarum.	16.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
עבדגבור תמיים תחטב 26	26.	26.
על־רבים 28	28.	28.
ויהיה יתה השני 29	29.	29.
ברובי עמי 44	44.	44.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
26. Cum forti perfecto perfectus eius.	26. Et cum robusto perfectus.	26.
28. Super excelsos.	28. Excelsos.	28.
29. Et Dominus illustratit ob- scuritatem meam.	29. Et tu, Domine, illuminabis tenebras meas.	29.
44. A contentionibus populi mei.	44. A contradictionibus populi mei.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. II Regum.

V. 6. "A. L., *σχολία* etc. Sic quidam mss. et Reg. Complut.
V. 26. "A. L., *μετὰ ἀγδρός ἀθώου δθώος* ἐπη. Reg.
V. 16. "A. L., *καὶ ὁσφθησαν αὶ πηγαὶ τῶν ὕδατων.* Psalm. xvii, v. 26.

CAPUT XXIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
ונעים ובידות 1	1.	1.
לא עבות כנסה 4	4.	4.
ראש השלישי הוא 8	8.	8.
ישבו 10	10.	10.
לפשוט 15	15.	15.
ובועב 14	14.	14.
ולד־שם בשלישה כן־ 19, 18	18, 19.	18, 19. Καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρὶσι παρὰ τοὺς τρεῖς, ὅτι ἑνδοξος,
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et jucundus psalmis.	1. Egregius psaltes.	1.
4. Non densitates a splendore.	4. Absque nubibus rutilat.	4.
8. Caput trium hic.	8. Princeps inter tres.	8.
10. Revertentur.	10. Reversus est.	10.
Ad spoliandum.	Ad caesorum spolia detrahenda.	
15. Raphaim.	15. Gigantum.	15.
14. Et statio.	14. Et statio.	14.
18, 19. Et illi nomen inter tres. Prae tribus nonne gloriosus? et	18, 19. Nominatus in tribus : et inter tres nobilior, eratque eorum	18, 19. Et ipsi nomen in tribus pre tribus, quia gloriosus, et fuit illis

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
26.	26. Καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου περιουθήσῃ. Ἄλλος, μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ὀθώως ἔσῃ.	26.
28.	28. Ἐπὶ μετεώρων. Ἄλλος, ἐπὶ ὑπερηφάνων.	28.
29.	29. Καὶ Κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου. Ἄλλος, καὶ ὁ Κύριός μου ἀναλάμψει μοι ἐν σκότει μου.	29.
44.	44. Ἐκ μάχης λαῶν. Ἄλλος, ἐξ ἀντιλογιών λαοῦ μου. Ἄλλος, ἐξ ἀντιλογίας.	44.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

26.	26. Et cum viro perfecto perfectus eris. <i>Alius</i> , cum viro innocente innocens eris.	26.
28.	28. Super sublimes. <i>Alius</i> , in superbos.	28.
29.	29. Et Dominus illuminabit mihi tenebras meas. <i>Alius</i> , et Dominus meus illucebit mihi in tenebris meis.	29.
44.	44. De pugna populorum. <i>Alius</i> , a contradictionibus populi mei. <i>Alius</i> , a contradictione.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. II Regum.

V. 28. Ἄλλος, ἐπὶ ὑπερηφάνων. Reg.

V. 44. Ἄλλος, ἐξ ἀντιλογιών λαοῦ μου. Ἄλλος, ἐξ

σκότει μου. Reg.

ἀντιλογίας. Reg.

CAPUT XXIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.	4. Καὶ εὐπροσπεῖς ψάλμοι. Ἄλλος, ὄρατοι οἱ ψάλμοι.	4.
4.	4. Οὐ παρήλθεν ἐκ φέγγους. Ἄλλος, οὐκ ἐσκότασεν ἐκ φέγγους. Ἄλλος, οὐ σκοτάσει.	4.
8.	8. Ἀρχων τοῦ τρίτου ἐστίν.	8. Πρῶτος τῶν Γ' οὗτος.
10.	10. Ἐκάθησεν. Ἄλλος, ἐπίστρεψεν. Ἐκδιδύτικεν. Ἄλλος, σκυλεύειν.	10.
15.	15. Ῥαφαὴν. Ἄλλος, τῶν Τιτάνων.	15.
14.	14. Καὶ τὸ ὑπέσσεμα. Ἄλλος, καὶ τὸ σύσσεμα.	14.
18, 19.	18, 19. Καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν, ἐκ τῶν τριῶν ἐνεπίμων ἐνδοξο-	18, 19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4.	4. Et decori psalmi. <i>Alius</i> , speciosi psalmi.	4.
4.	4. Non transivit a splendore. <i>Alius</i> , non obtenebratus est a splendore. <i>Alius</i> , non obtenebrabitur.	4.
8.	8. Princeps tertii est.	8. Primus trium hic.
10.	10. Sedebat. <i>Alius</i> , reversus est. Ad spoliandum. <i>Alius</i> , idem.	10.
15.	15. Raphain. <i>Alius</i> , Titanum.	15.
14.	14. Et statio. <i>Alius</i> , id.	14.
18, 19.	18, 19. Et ipsi nomen in tribus, ex tribus illis gloriosus, et fuit illis	18, 19.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
השליטה הכי נכבד ויהי להם לשר ועד השליטה לא בא		καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθεν.
20 אריאל	20.	20. Λέοντα Θεοῦ.
25 אל-בושביעתי	25.	25. Ἐπὶ ὑπακοήν αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
erat eis in principem : et usque ad tres non pervenit.	princeps, sed usque ad tres pri- mos non pervenerat.	in principem, et usque ad tres non venit.
20. Ariel.	20. Duos leones.	20. Leonem Dei.
25. Ad auditum suum.	25. Auricularium, a secreto.	25. Ad obsequentiam ipsius.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. I Regum.

V. 1. "Α.Ι.Ι.ος, ὄραϊτοι etc. Complut.
V. 4. "Α.Ι.Ι.ος, οὐκ ἐσκότασεν ἐκ φέγγους. Α.Ι.Ι.,
οὐ σκοτάσει. Reg. Edit. vero Rom., Ὁ, οὐ Κύριος
παρῆλθεν ἐκ φέγγους.

V. 8. Θ., πρῶτος etc. Coislin.
V. 10. "Α.Ι.Ι.ος, ἐπέστρεψεν. Reg.
Ibid. "Α.Ι.Ι.ος, σκυλεύειν. Reg.

CAPUT XXIV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 ויסף אף יהוה להרות בישא לך	1.	1.
6 יאר ארץ תחתים השי	6.	6.
7 מיבנד צר	7.	7. Εἰς φραγμα Τύρου.
9 שבונה מאות חבישמאות	9.	9.
10 חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה יהוה העבר נא את עון עבדך כי נסכלתי מאד	10.	10.
16 וינחם רב עתה	16.	16. Παρεκλήθη.
22 ומני הבקר	22.	22.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et addidit ira Domini ardere in Israel.	1. Et addidit furor Domini ira- sci contra Israel.	1.
Vade.	Vade.	
6. Et in terram Thahathim Hadsi.	6. In terram inferiorein Hodsii.	6.
7. Munitionem Tyri.	7. Prope mœnia Tyri.	7. In munitionem Tyri.
9. Octingenta. Quingenta.	9. Octingenta. Quingenta.	9.
10. Peccavi valde quod feci : et nunc Domine, transire fac, quæso, iniquitatem servi tui : quia stulte egi valde.	10. Peccavi valde in hoc facto : sed precor, Domine, ut transferas iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis.	10.
16. Et poenituit.	16. Misertus est Dominus super afflictione.	16. Revocavit se.
Multum nunc.	Sufficit.	
22. Et vasa bovis.	22. Juga boum.	22.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
τάτου, καὶ τῆν αὐτῶν ἔρχων, ἀλλ’ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤλθεν.	ξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἔρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤλθε. Ἄλλοις, καὶ οὗτος τῆν ὀνομαστὸς ἐν ταῖς τριῖν, ὑπὲρ τοὺς δύο ἐνδοξος.	

20. Λέοντα Θεοῦ. 20. Ἄριήλ. 20.

25. Ἐπὶ τῶν ὑπερχόνων αὐτοῦ. 25. Ηὐρὸς πᾶς ἀκοῆς αὐτοῦ. 25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

είμης : et erat eorum princeps : in principem, et usque ad tres non venit. *Alius*, et hic erat nominatus in tribus, super duos gloriosus.

20. Leonem Dei. 20. Ariel. 20.

25. Super subditos suos, *vel*, obsequentes suos. 25. Ad auditiones suas. 25.

Noīre et variā lectiones ad cap. XXIII lib. II Regum.

V. 15. Ἄλλοις, τῶν τιτάνων. Complut. Ibid. Ἄλλοις, καὶ οὗτος τῆν ὀνομαστὸς etc. Reg.
 V. 14. Ἄλλοις, καὶ τὸ σύστημα. Reg. ('). V. 20. Ἄ., Σ., λέοντα Θεοῦ. Dunsius, *Leonem Dei*,
 V. 18, 19. Lectio Ἀ., Σ. ex Coislin. 2. V. 25. Lectio Ἀ., Σ. ex Coislin. 2.

(') In cod. Vatic. et apud incertum legitur hoc loco, ὑπόστημα et σύστημα, scil. e pro η, ex dialecto Ægyptia, ut ἀνάστημα, σύστημα aliaque similia. Sic i Paral. xi, 16 mss. Alexand. et Cantabrig. habent ὑπόστημα, cod. vero Vatic., σύστημα, Vulesis Sturzium *dial. Maced.* et *Alex.* p. 119. Drach.

CAPUT XXIV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4.	4. Καὶ προσέθετο ὁργῆν Κύριος ἐκκαῆσαι ἐν Ἰσραήλ. Βίδιζε. Ἄλλοις, πορεύθητι.	4. Καὶ προσέθετο ὁργῆ Θεοῦ τοῦ θυμωθῆναι ἐν Ἰσραήλ.
6. Καὶ εἰς τὴν κατωτέραν ὁδόν.	6. Καὶ εἰς γῆν Ἐθαόν. Ἄλλοις, εἰς γῆν Θαβασίων, ἣ ἐστὶν Ἄδασαί.	6.
7. Εἰς φρέγγα Τύρου.	7. Μάψαρ Τύρου.	7.
9.	9. Ὀκτακόσια. Πεντακόσια.	9.
10.	10. Ἢμαρτον σφόδρα ὃ ἐποίησα νῦν, Κύριε· παραθήλασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθητι σφόδρα. Ἄλλοις, ἤμαρτηκα σφόδρα ποιήσας τὸ ῥῆμα τοῦτο. Καὶ νῦν, Κύριε, περίελε τὴν κακίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐματαιώθητι σφόδρα.	10.
16. Παρεικλήθη.	16. Παρεικλήθη. Πολλὸν νῦν. Ἄλλοις, ἱκανόν.	16. Μετεμελήθη Κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ.
22.	22. Καὶ σκεύη τῶν βῶων. Ἄλλοις, καὶ τὰ ἄροτρα.	22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Et addidit iram Dominus accendere in Israel. 4. Et adjecit ira Domini furere in Israel.

Vade. *Alius*, ito.

6. Et in inferiorem viam. 6. Et in terram Ethaon. *Aliter*, in terram Thabason, quæ est Adasai.

7. In munitionem Tyri. 7. Mapsar Tyri.

9. 9. Octingenta. 9. Quingenta.

10. 10. Peccavi valde, quod feci nunc, Domine : transfer nunc iniquitatem servi tui : quoniam desipui valde. *Alius*, peccavi valde faciens verbum hoc. Et nunc, Domine, aufer malitiam servi tui, quia desipui valde.

16. Revocavit se. 16. Revocavit se. 16. Pœnituit Dominus super malitia.

Multum nunc. *Alius*, sufficit.

22. Et vasa boum. *Alius*, et aratra. 22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

V. 1. Θ., καὶ προσέθετο etc. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλοι, προσέθητι. Coislin. 2.
 V. 6. Σ., καὶ εἰς τὴν κατωτέραν ὁδόν. Θ', καὶ εἰς γῆν Ἐθίων. Sic legit Eusebius *De locis Hebraicis*, Ἀμειθθά, ἢ Ἄδασαι, σημαίνη τὴν κατωτέραν ὁδόν. Ubi vox Ἀμειθθά corrupta haud dubie est, nec cum versione Hieronymi consonat. Σημαίνη vero positum est pro Σύμμαχος, ut annotavit Martiaugustinus: et liquet ex versione Hieronymi: Ἐθιον Adasai: pro quo Symmachus posu it, inferiorem viam. Editio Romana habet: εἰς γῆν Θαθαίων· ἢ ἔστιν Ἄδασαι.
 Ibid. Ἀ., Σ., εἰς φράγμα Τύρου. Reg. Euseb. vero *De locis Hebraicis* sic habet: Μαλάρ Τύρου, Ἄ., ἄρα Τύρου. Hic nomen Symmachi excidit, et ἄρα pro φράγμα positum est, ut liquet ex versione Hieronymi, quæ sic habet: *Mabsar Tyri: pro quo*

Aquila et Symmachus interpretantur, munitam Tyrum.
 V. 9. Ὀκτακόσια. Coislin. 2 adnotat: ✕ ἑξακοσίας ἔχει ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ δὲ Θ. ἑννακοσίας. I. e. « *Quingenta* habet in hexaplo, apud Theodotionem autem, *nongenta.* »
 Ibid. Πεντακόσια. Cod. idem, πεντακόσια κέται ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ μόνου δὲ Θ. τετρακόσια. I. e. « *Quingenta* jacet in hexaplo, sed apud solum Theodotionem, *quadringenta* ('). »
 V. 10. Ἄλλοι, ἡμέτερα σφόδρα etc. Reg. Pro τὴν κακίαν alii habent, τὴν ἀδικίαν.
 V. 16. Ἀ., Σ., Θ', παρακλήθη. Θ., μετεμελήθη. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλοι, ἰκανόν. Coislin. 2.
 V. 22. Ἄλλοι, καὶ τὰ ἄροτρα. Idem.

(*) Schleusnerus, in *opusculis criticis*, emendat Theodoretum pro Theodotionem; et recte quidem: Montfauconius enim compendium scripture Θ. male intellexit. Dracn.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּשָׁב עֲדֹמָד 4	4.	4.
וַהֲרִי לְבִיחַ סַנַּת		
וַאֲדַנְיָ 5	5.	5.
וַעֲצָבו 6	6.	6.
9 עַם אֲבָן הַחֶלֶת אִשֶׁר-אֶעֱלֶה עִין רֹגֵל Ὁ Σύρος, ῥογήλ.	9.	9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελεθ τὸν πλησίον τῆς πηγῆς Ῥογήλ.
53 וַעֲלִיתֶם אַתֶּם וְבָנֵי	53.	53.
וַהֲרִיתִי וְהַשְׁלַתִּי 44	44.	44.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Pulchra admodum.	4. Pulchra nimis.	4.
Et erat regi accubans.	Dormiebatque cum rege.	
5. Et Adonia.	5. Adonias.	5.
6. Dolore affecit eum.	6. Corripuit eum.	6.
9. Cum lapide Zoheleth, qui apud fontem Rogel. Syrus, fontem.	9. Juxta lapidem Zoethe, qui erat vicinus fonti Rogel.	9. Apud lapidem Zoethe, qui prope fontem Rogel.
53. Et ascendetis post eum, et veniet.	53. Et ascendetis post eum, et veniet.	53.
44. Et Cerethi, et Phelethi.	44. Et Cerethi, et Phelethi.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. III Regum.

V. 4. Ἄλλοι, κατὰ τὸν εἶδος σφόδρα. Reg.
 Ibid. Ἄλλοι, καὶ ἦν τῷ θασυλαί σύγκριτος. Ita legit Procopius. Hanc item Drusius interpretationem adfert.
 V. 5. Ἄλλοι, Ὀρνίσις. Reg. Et sic legit Theodoretus. Procopius aut̄ διώνυμωσ, binominen, fuisse;

sed ex similitudine literarum τ et ς factum, ut modo Adonias, modo Ornias dicatur, quod alibi sæpe observatur.
 V. 6. Ἄλλοι, ἐπειμήτην. Sic quædam exemplaria, et Complut.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

In hunc librum II Regum, post hæc verba, καὶ ἐπιγράψατο Κύριος τῆ γῆ, καὶ συνεγράθη τὴ θραύσις ἐπάνωθεν Ἰσραὴλ habetur in Regum codice nota quæ sequitur :

Ἐν τῷ ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβοτέροις τῶν ἀντιγράφων ἕως ὧδε πληροῦται ἡ δευτέρα τῶν Βασιλείων. Διόδορος δὲ συνάπτει ταύτην τὰ ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ἑξαετίας Θεοδορήτω. l. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus huc desinit liber secundus Regnorum. Diodorus autem hinc conjungit ea quæ sequuntur usque ad mortem Davidis : similiterque Theodoretus.

Codex vero Coislinianus 2 notam Regii codicis fusus explicat his verbis : Ἐν τῷ ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβοτέροις τῶν ἀντιγράφων, ἡ μὲν δευτέρα τῶν

Βασιλείων πληροῦται ἐν τῇ κατα τὴν θραύσιν τοῦ λαοῦ διεγρήσει, καὶ τῆ τῆς ἄλλο τοῦ Ὁραὶ διαγράσει. Ἡ δὲ τρίτη τῶν Βασιλείων ἔσονται ἐκ τε τῆς κατὰ τὴν Ἀβισὰν τὴν Συναμίτιν ἱστορίας, καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀδωνίαν, καὶ τὴν αὐτοῦ τυραννίδα. Διόδορος δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν Βασιλείων συνάπτει καὶ ταῦτα ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ἑξαετίας Θεοδορήτω. l. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus, secundus Regnorum liber desinit in narrationem de plaga populi, et in emptionem aræ Olive. Tertius autem Regnorum liber init ab historia de Abisag Synamitide, et de Adonia, ejusque tyrannide. Diodorus vero secundo Regnorum libro hæc etiam conjungit usque ad mortem Davidis, similiterque Theodoretus.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	THEODORETUS.
4.	4. Καλὴ ἕως σφόδρα. Ἄλλως, καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. Καὶ τὴν θάλασσαν βασιλεύει. Ἄλλως, καὶ τὴν τῶν βασιλείῃ σύγκοιτος.	4.
5.	5. Ἀδωνίας. Ἄλλως, Ὀρνίας.	5.
6.	6. Ἀποκόλουσεν αὐτόν. Ἄλλως, ἐπιστήρην.	6.
9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελεθὶ τὸν πλησίον τῆς πηγῆς Ῥογήλ.	9. Μετὰ Αἰθῆ τοῦ Ζωελεθί, οὗ τὴν ἐχόμενα τῆς Ῥογήλ. Ἄλλως, τὸν ἐχόμενον Ἄν τοῦ Ῥογήλ.	9. Παρὰ τὸν λίθον Ζωελεθὶ τὸν ἐχόμενον Ἄν τοῦ Ῥογήλ.
55.	55. Vacat. Ἄλλως, καὶ ἀναβήσασθε ἐπίσω αὐτοῦ, καὶ εἰσελεύσασθε.	55.
41.	41. Καὶ τὸν Χερεθί, καὶ τὸν Φελεθί.	44.
SYMMACUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4.	4. Pulchra usque valde. <i>Alius</i> , pulchra forma valde. Et erat fovens regem. <i>Alius</i> , et erat regi lecti consors.	4
5.	5. Adonias. <i>Alius</i> , Ornias.	5.
6.	6. Prohibuit enim. <i>Alius</i> , increpavit.	6.
9. Apud lapidem Zoethe, qui prope fontem Rogel.	9. Cum Æthe Zoethei qui erat juxta Rogel. <i>Alius</i> , juxta Æn Rogel.	9. Apud lapidem Zoethy, qui juxta Æn Rogel.
55.	55. Vacat. <i>Alius</i> , et ascendetis post eum, et ingredietur.	55.
41.	41. Et Cherethi, et Phlethi.	41.

Notæ et variae lectiones ad cap. I lib. III Regum.

V. 9. Trium interpretum lectiones exhibet Coislin. Symmachi alia lectio est : ἐχόμενον τῆς πηγῆς Ῥογήλ. Sic Drusius, cod. Regius, et Theodoretus qui etiam ait Syrum posuisse Αἰνῶ.

Ibid. Ἄλλως, τὸν ἐχόμενον etc. Reg.

V. 55. Ἄλλως, καὶ ἀναβήσασθε etc. Reg.

V. 44. Ο΄, καὶ τὸν Χερεθί, καὶ τὸν Φελεθί. Regius notat, τοὺς σφενδαμίας καὶ τοὺς τοξότας. *judibularios et sagittarios*. Sic etiam supra, II Reg. viii, 49.

CAPUT II LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 ויצי	1.	1.
2 והזכרת והיית לאיש	2.	2.
3 ללכת בדרכיו לשבור הסתי מוצותיו ומישפטיו ועדותיו	3.	3.
- - -		
<p>רמוען תשגיל את כל-אשר תעשה ואת כל-אשר תפנה יים</p>		
4 בכר-לבבם	4.	4.
6 ולא-תורד שיבתי בשים שאל	6.	6.
- - -		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Præcepitque.	1. Præcepitque.	1.
2. Et confortaberis, et eris in virum.	2. Confortare, et esto vir.	2.
3. Ad ambulandum in viis ejus, ad custodiendum decreta ejus, præcepta ejus, et judicia ejus, et testimonia ejus.	3. Ut ambules in viis ejus, ut custodias ceremonias ejus, et præcepta ejus, et judicia et testimonia.	3.
Ut prudenter agas omnia que feceris, et omnia ad que respexeris.	Ut intelligas uniuersa que facis, et quocunq; te verteris.	
4. In toto corde suo.	4. In omni corde suo.	4.
6. Et non descendere facies cantium ejus in pace in sepulchrum.	6. Et non deduces canitiem ejus pacifice ad inferos.	6.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. III Regum.

V. 1. "A. l. c., καὶ ἐνσταθῆσθε. Reg. Ibid. "A. l. c., ἀκριθάματα. Sic Theodoretus et
 V. 2. Σ., ἀσφαλιζου etc. "A. l. c., καὶ κραταιω- Coislin. 2. Hæc autem versio familiaris est Aquilæ,
 θήσῃ. Coislin. 2. "A. l. c., εἰς ἀνδρα δυνάμειος. Reg. ut saepe dictum est.
 V. 3. "A. l. c., τοῦ πορεύεσθαι etc. Coislin. 2.

CAPUT III LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 כזבחים בבמות	2.	2.
- - -		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2 Immolantes in excelsis.	2. Immolabat in excelsis.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Καὶ ἀπεκρίνατο. Ἄλλος, καὶ ἐνσταύηατο.	1.
2. Ἀσραλίξου καὶ ἔσο εἰς ἄνδρα.	2. Καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔση εἰς ἄνδρα. Ἄλλος, εἰς ἄνδρα θονάχματος. Ἄλλος, καὶ κραταυθήτη.	2.
3.	3. Τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσει τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιοῦματα, καὶ τὰ κρίματα. Ἄλλος, τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, φυλάσσει τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, ἐντολῆς αὐτοῦ, καὶ τὰ μακρόβια αὐτοῦ. Ἄλλος, τὰ ἀκριβῆσματα αὐτοῦ. Ἴνα συνήτης ἢ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἐν ἐπιθειμασί σοι. Ἄλλος, ὅπως εὐδοθήῃ πάντα ἃ ποιήσεις, καὶ πανταχῆ ὅ ἂν ἐπιθέλῃς ἕκαστ.	3.
4.	4. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν. Ἄλλος, ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτῶν.	4.
6.	6. Καὶ οὐ κατὰξεις τὴν πόλιν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἔθου. Ἄλλος, καὶ κατὰξεις τὴν πόλιν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἔθου.	6.

SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIO.

1.	1. Et respondit. <i>Alius</i> , præcepitque.	1.
2. Confortare et esto in virum.	2. Et confortaberis, et eris in virum. <i>Alius</i> , in virum virtutis <i>Alius</i> , roboraberis.	2.
3.	3. Ad ambulandum in viis ejus, custodiendo mandata ejus, et justificationes, et judicia. <i>Alius</i> , ad ambulandum in conspectu ejus, custodiendo viam ejus, et præcepta ejus, et judicia ejus, mandata ejus, et testimonia ejus. <i>Alius</i> , accurata statuta ejus. Ut intelligas quæ facies secundum omnia quæcumque mandavero tibi. <i>Alius</i> , ut prosperent omnia quæ feceris, et quocumque respexeris illuc.	3.
4.	4. In toto corde suo. <i>Alius</i> , in tota anima sua.	4.
6.	6. Et non deduces canitiem ejus in pace in infernum. <i>Alius</i> , et deduces canitiem ejus in sanguine in infernum.	6.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. III Regum.

Itid. Ἄλλος, ὅπως εὐδοθήῃ etc. Coislin. 2. ubi LXX vacant.
V. 4. Ἄλλος, ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτῶν. Reg. et V. 6. Ἄλλος, καὶ κατὰξεις τὴν πόλιν αὐτοῦ ἐν
ms. Alex. quæ videntur respondere sequentibus, αἵματι εἰς ἔθου. Reg.

CAPUT III LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Ἦσαν θουμῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς. Ἄλλος, ἐθουμῶν ἐπὶ τοῖς ὑψηλοτάτοις.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Erant adolentes in excelsis. <i>Alius</i> , adolebant in excelsissimis.	2.

Nota.

V. 2. Ἄλλος, ἐθουμῶν ἐπὶ τοῖς ψήφιστάτοις. Reg. atque ita legit Procopius. In hoc vero capite

CAPUT IV LIB. III REGUM

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYΛAΣ.

12 בניכר
22 ויהי להם-שומה ליום אחד
שלשים כר סלת

12.
22.

12. Ἀπὸ πέραν.
22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

12. A transitu.
22. Et erat panis Salomo in diem unum, triginta cori similiae.

12. E regione.
22. Erat autem cibus Salomonis per dies singulos, triginta cori similiae.

12. De trans.
22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. III Regum.

V. 12. Ἄ., ἀπὸ πέραν. Σ., ἐξεναντίας, ut supra non semel.
Ibid. Μεσέβρ. Edit. Rom., Μεσέβρ.

V. 22. Ἄλλος, καὶ ταῦτα τὰ δέοντα etc. Reg. Et hæc est lectio edit. Rom. Prior autem est in textu Regii; posterior ad marg. Hoc capite Hebraica Bi-

CAPUT V LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYΛAΣ.

1, 2 וישלח הירם כֹּל־בְּצוּר אחד
עבדו אל-שלמה כי שביע כי אתו
מושחו לבֹּלֶךְ תחת אביתו כי אהב
היה הירם לדוד כל-הימים וישלח
שלמה אל-הירם

1, 2.

1, 2. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς Σολομῶν, ὅτι ἤκουσε ὅτι αὐτὸν ἤλειψαν εἰς βασιλεία ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χειράμ τὸν Δαυὶδ, καὶ τὰ ἐξῆς.

4 פגע רע

4.

11 ושלמה נתן להירם עשרים
אלף כר חטים מנות לביתו ועשרים
כר שֶׁבֶן

11.

11. Καὶ Σολομῶν ἔδωκε τῷ Χειράμ εἴκοσι χιλιᾶδας κόρων πυροῦ διατροφὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

16 הרדים בנם הנשים

16.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1, 2. Et misit Hiram rex Tyri servos suos ad Salomo, quia audierat, quod ipsum unxissent in regem pro patre ejus quia amabat Hiram Davidem omnibus diebus. Et misit Salomo ad Hiram.

1, 2. Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad Salomonem. Audivit enim quod ipsum unxissent in regem pro patre ejus: quia amicus fuerat Hiram David omni tempore. Misit autem Salomon ad Hiram.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri servos suos ad Solomon, quia audierat quod ipsum unxerant in regem pro patre ejus; quia amans erat Chiram Davidem, et cætera.

4. Occursus malus.

4. Occursus malus.

4.

11. Et Salomo dedit Hiram viginti mille coros tritici, cibum domui ejus, et viginti coros olei.

11. Salomon autem præbebat Hiram coros tritici viginti millia, in cibum domui ejus, et viginti coros purissimi olei.

11. Et Solomon dedit Chiram viginti mille coros tritici, alimentum domui suæ.

16. Dominantes in populum, qui faciebant.

16. Præcipientium populo, et his qui faciebant opus.

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. III Regum.

V. 1. Ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς etc. Ita textus hexaplorum. Edit. autem Rom. sic se habet: Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρεῖσαι τὸν Σαλωμῶν ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χειράμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμῶν πρὸς Χειράμ. I. e. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad ungendum Salo-

monem pro David patre suo: quia amabat Chiram David omnes dies. Et misit Salomon ad Chiram.

Coislinianus 2 omnes hujus loci versiones perspicue distinguit, et hanc notam habet in margine. Τοῦτο ἐν τῷ ἐξαπλῷ μετὰ πάσαν τοῦ ναοῦ τὴν οἰκδομήν, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν Σολομῶντος, καὶ τὴν τοῦ

Nota.

omnia confunduntur in LXX.

CAPUT IV LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

12. Ἐξήναντίας.

12. Μεσῆρ.

12.

22.

22. Καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμών περιέχοντα κόροι σημιάλλεως. Ἄλλοι, καὶ ταῦτα τὰ δόντα τῷ Σαλωμών ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἢ κόροι σημιάλλεως.

22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

12 E regione.

12. Meeber.

12.

22.

22. Et hoc prandium Salomoni, triginta cori simile. *Mius*, et haec erant necessaria Salomoni in una die, triginta cori simile.

22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. III Regum.

liba variant in numero versuum, et caput sequens inuenit a versu, qui est in Volgata vigesimus prius cap. IV. In Coisluniano autem 2 omnia inversa sunt hoc capite.

CAPUT V LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1, 2. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς δούλους ἑαυτοῦ πρὸς Σαλωμών, ἤκουσε γὰρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλείᾳ ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φίλος γὰρ ἦν Χειράμ τῷ Δαυὶδ πάσης τῆς ἡμέρας. Ἀπέστειλεν οὖν Σαλωμών πρὸς Χειράμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

4.

11. Εἴκοσι χιλιάδας κόρων σίτου εἰς τροφήν τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ εἰκοσι χιλιάδας βᾶτων ἐλαίου.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri seruos suos ad Solomon: audierat enim quod ipsum unxissent in regem pro David patre ejus. Amicus enim erat Chiram Davidi omnibus diebus. Misit igitur Solomon ad Chiram, et cætera.

4.

11. Viginti mille coros frumenti in escam domui suæ, et viginti mille batos olei.

16.

1, 2. Ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς Σαλωμών, ἤκουσε γὰρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλείᾳ ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φίλος γὰρ ἦν Χειράμ τῷ Δαυὶδ πάσης τῆς ἡμέρας. Ἀπέστειλεν οὖν Σαλωμών πρὸς Χειράμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

4. Ἀμάρτημα ποιηρόν. Ἄλλοι, ἀπάντημα ποιηρόν.

11. Καὶ Σαλωμών ἔδωκε τῷ Χειράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ, καὶ μαχίρ τῷ σίκῳ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι χιλιάδας βᾶθ ἐλαίου. Οἱ ἄλλοι, βᾶτων ἐλαίου.

16. Ἐπιστάται οἱ ποιῶντες. Ἄλλοι, ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιῶντων.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad Solomon: audierat enim quod ipsum unxissent in regem pro David patre ejus. Amicus enim erat Chiram Davidi omnibus diebus. Misit igitur Solomon ad Chiram, et cætera.

4. Peccatum malum. *Mius*, ocurso malus.

11. Et Salomon dedit Chiram viginti mille coros frumenti, et machir domui ejus, et viginti mille beth olei. *Alu*, batos olei.

16. Praefecti facientes. *Atus*, praefecti populi, qui faciebant.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. III Regum.

θεοῦ πρὸς αὐτὸν ἐπιφάνειαν, ὡς κατ' ἐκείνον τὸν τόπον τετυμνωμένον εὐρήσεις. I. e. *Hic locus in hoc caplo post totam peractam templi constructione u, et post orationem, Solomoni, et Dei ad eum aduentum locatur: ut etiam illo loco notatum reperies.*

V. 4. Ἄλλοι, ἀπάντημα ποιηρόν. Drusus.

V. 11. [Ita ed. Rom., quæ efficit Σάβωρον et Χειράμ.

Dracit.] In cod. Reg. in hunc versum hæc nota legitur. Τὸ μαχίρ μέτρον ἐουμνωόεται. Τὸ δὲ βᾶθ οἱ ἄλλοι βᾶτων ἠρμηνεύσαν. Ἐστὶ δὲ μέτρον Βαβακιστινὸν σ' ἑξήστας καὶ χροεὶς χωρῶν τέσσαρας, ὡς ἰωσήφους ἐπη' ὁ δὲ κόρος ἐστὶ μόδιος ἢ, ὡς εἶναι ἀρταβας ἢ. Id est, c Machir mensuram interpretantur. Beth autem alii batam interpretant sunt. Est au-

tem mensura Palaestinae, quae LXX sextarios capit et quatuor choas, ut Josephus ait. Cornu autem est mediorum triginta, ita ut sint artabae decem. Sic nota. Lectiones autem *μεγίρο*, item *βαίθ* et

βαίτον vitiatae videntur, nec ad Hebraicum quadrant. *Μαλχάλ* autem ponitur pro *μαχαλά*, תלבוש. Hujus porro versus lectiones pleniores adfert Coislin. 2, ut nos exhibemus.

CAPUT VI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ

- 1 בשביעים
- 2 ששים
- 3 והאלם
- 4 הלנו שקשים אטבויים
- 5 ויציע
- 6 ולדביר
- 9 ויוסף
- 10 ויבן את־הויציע על־כל־הבית

- 1. Βασεμονειμ.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 9.
- 10.

- 1. Ὁ γδοηκοστῷ.
- 2.
- 3.
- 4. Θυρίδας ἀποβλεπούσας βεθουμένης.
- 5.
- Καὶ χρηματιστηρίου.
- 9. Καὶ ὀρόφωσεν.
- 10. Καὶ ὠκοδόμησε τὸ στρώμα ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον πέντε πηγῶν ἀνάστημα αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 1. Octogesimo.
- 2. Sexaginta.
- 5. Et porticus.
- 4. Fenestras prospectivas obliquas.
- 3. Thalamum.
- Et ad oraculum.
- 9. Et texit.

- 1. Octogesimo.
- 2. Sexaginta.
- 3. Et porticus.
- 4. Fenestras obliquas.
- 5. Tabulata.
- Et oraculi.
- 9. Et texit.

- 1. Octogesimo.
- 2.
- 3.
- 4. Fenestras ad prospectum oblatas.
- 5.
- Et oraculi.
- 9. Et texit.

10. Et edificavit thalamum super omni domo, quinque cubitorum altitudinis.

10. Et edificavit tabulatum super omnem domum, quinque cubitiis altitudinis.

10. Et edificavit tabulatum super totam domum, quinque cubitorum altitudinis ejus.

11-14 ויהי דבר יהוה אל־שרמה לאמור : הבית הזה אשר־אחה בנה אב־תלך בחקתי ואת־בשעמי תעשה ושכרת את־דב־יציאתי ללכת בהם והקמת את־דברי אהך אשר דברתי אל־דוד אביך : ושונתי בהך בני ישראל ולא אעזב את־עממי ישראל : ויבן שימה את־הבית ויזכהו "A. L. L. U. , καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαλωμών λέγων Ὁ οἶκος οὗτος, ὃν σὺ οἰκοδομῆσαι, ἐὰν ὁδεύῃς τοῖς προστάγμασί μου, καὶ τὰ κρίματά μου ποιῆς, καὶ φυλάτῃς πάντα τὰς ἐντολάς μου, ἀναστρέψεται ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου ὃν

ἐλάλησα πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα σου. Καὶ κατασκευώσω ἐν μέσῳ οἴων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω τὸν οἶκόν μου Ἰσραὴλ. Καὶ ὠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν.

11-14. *Hebr.* Et fuit verbum Domini ad Salomo dicendo: Domus ista, quam tu ædificas, si ambulaveris in decretis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia præcepta mea, ambulando in eis, et statuam verbum meum tecum, quod locutus sum ad David patrem tuum: et habitabo in

15 A. Σ. Θ. "Εως τοῦ οἴκου. Θ'. "Εως τῶν δοκῶν.

16 A. Καὶ ὠκοδόμησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ χρηματιστηρίου ἡγιασμένου τῶν ἡγιασμένων. Σ. Καὶ ὠκοδόμησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ χρηματιστηρίου, εἰς ἅγιον ἅγιον. Θ'. Καὶ 20-17

ἐποίησεν ἐκ τοῦ θαβερ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. Θ. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ θαβερ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων.

16. *H.* Et edificavit sibi intra oraculum in san-

17-20. *H.* Et quadraginta in cubito erat domus ipsa, templum ad facies ejus. Et cedrus ad domum intrinsecus: sculptura instar funde colocyntarum, et apertiones florum: omnia cedrus, nec lapis apparebat. Et oraculum in medio domus intrinsecus parare fecit ad dandum ibi arcem fœderis Domini. Et faciebz ipsius oraculi viginti cubitorum longitudo, et viginti cubitorum latitudo, et viginti cubitorum statura ejus. Et opernit illud auro concluso. *A. Th.* Et quadraginta cubitorum erat domus: ipsum templum in otii abundantia. Et cedrus ad domum iatus, tornata complanata, et circumsculpta excidentia, omnia cedrus: non erat lapis qui vide-

17-20. *H.* Et quadraginta in cubito erat domus ipsa, templum ad facies ejus. Et cedrus ad domum intrinsecus: sculptura instar funde colocyntarum, et apertiones florum: omnia cedrus, nec lapis apparebat. Et oraculum in medio domus intrinsecus parare fecit ad dandum ibi arcem fœderis Domini. Et faciebz ipsius oraculi viginti cubitorum longitudo, et viginti cubitorum latitudo, et viginti cubitorum statura ejus. Et opernit illud auro concluso. *A. Th.* Et quadraginta cubitorum erat domus: ipsum templum in otii abundantia. Et cedrus ad domum iatus, tornata complanata, et circumsculpta excidentia, omnia cedrus: non erat lapis qui vide-

V. 16. *Ἄλλει*, ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων. Drossius, qui in haec capituli v. lectiones hae notat: *Quae adduxi ex isto capite, habentur in libris quibusdam editionis Vulgatae, et quamquam credibile sit*

ea descripta fuisse ex aliqua editione vetusta, tam en id pro certo affirmare non possumus. Dies nos, spero, docebit quod iure ignotius.

CAPUT VI LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ὁγδοηκοστῷ.
- 2.
- 3. Ἡρόπυλον.
- 4. Θουρίδας καὶ ἐκθέτας ἐπισκέποντας.
- 5. Καταστρώματα. Καὶ χρηματιστηρίου.
- 9.
- 10. Καὶ ὠκοδόμησε τὸ κατάστρωμα.

- 1. Τεσσαρακοστῷ.
- 2. Τεσσαράκοντα. Ἄλλει, ἐξήκοντα.
- 3. Ἐβὶ ἀλάμ.
- 4. Θουρίδας διακουπομένους κρουπτάς.
- 5. Μελάθρα. Καὶ τῷ Δαβὶρ.
- 9. Καὶ ἐκολλοστῆθησαν.
- 10. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς ἐνδύσμοους δι' ὄλου τοῦ οἴκου πάντες ἐν πᾶσι τὸ ὕψος αὐτοῦ.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4. Θουρίδας διακουπομένους κρουπτάς.
- 5.
- 9.
- 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Octogesimo.
- 2.
- 3. Vestibulum.
- 4. Fenestras et ecthetas ad prospectum.
- 5. Tabulata. Et oraculi.
- 9.
- 10. Et aedificavit tabulatum.

- 1. Quadragesimo.
- 2. Quadraginta. *Alīi*, sexaginta.
- 3. Ælam.
- 4. Fenestras prospicientes, occultas.
- 5. Melathra. Et ipsi Dabir.
- 9. Texit quoque laquearibus.
- 10. Et aedificavit ligamenta super totam domum, quinque cubitorum altitudo ejus.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4. Fenestras prospicientes, occultas.
- 5.
- 9.
- 10.

medio filiorum Israel: et non derelinquam populum meum Israel. Et aedificavit Salomo domum et perfecit eam. *Alīi*, et factum est verbum Domini ad Salomonem dicens: Domus haec, quam tu aedificas, si ambulaveris in mandatis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia praecepta mea, ad versandum in eis; statuam sermonem meum quem locutus sum ad David patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum Israel, et non derelinquam populum meum Israel. Et aedificavit Salo-

mon domum, et consummavit eam. *Vulg.* Et factus est sermo Domini ad Salomonem dicens: Domus haec, quam aedificas, si ambulaveris in praeceptis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia mandata mea, gradiens per ea; firmabo sermonem meum tibi, quem locutus sum ad David patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum Israel, et non derelinquam populum meum Israel. Igitur aedificavit Salomon domum, et consummavit eam.

15. II. Contignationis. A. S. *Th.* usque ad domum. *LXX.* usque ad trabes. *Vulg.* usque ad laquearia. *Et* aedificavit sibi intra oraculum (S. interius oraculi) sanctificati sanctificatorum. (S. In sanctum sanctorum). *LXX.* Et

fecit a Dabir in sanctum sanctorum. *Th.* Et fecit sibi intra Dabir in sanctum sanctorum. *Vulg.* Et fecit interiorem domum oraculi in sanctum sanctorum.

κοσι πηχῶν μῆκος, καὶ εἴκοσι πηχῶν πλάτος, καὶ εἴκοσι πηχῶν ἀνάστημα αὐτοῦ, καὶ περιεπέδησεν αὐτὸ χρυσίῳ ἀποκλειστώ. Σ. μ' πηχῶν ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ ὁ ναὸς ὁ ἱερότατος, καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκήν, ἐπανάστασις καὶ πέταλα καὶ ἀνάγλυφα πάντα κέδρινα, οὐκ ἐφαίνετο λίθος· καὶ χρηματιστήριον ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσω ἡρώματεν, ὥστε τεθῆναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ ἔμπροσθεν τοῦ χρηματιστηρίου κ' πηχῶν μῆκος, κ' δὲ πηχῶν πλάτος, καὶ κ' πηχῶν ὕψος, καὶ περιεπέδησεν αὐτὸ χρυσίῳ δοκιμῷ. Ο'. Καὶ μ' ἦν πηχῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ, ὁ ναὸς ὁ ἱερότατος, καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκήν, ἐπανάστασις, καὶ πέταλα καὶ

retur. Et oraculum in medio domus intrinsecus paravit, ad claudam ibi arcam federis Domini. Et ad faciem oraculi viginti cubitorum longitudo, et viginti cubitorum latitudo, et viginti cubitorum altitudo ejus: et obduxit illud auro incluso. S. Quadrangula cubitorum erat domus ipsam templum intimum: et ex cedro ad domum intimum complicationem altitudo, et laminae, et sculpturae omnes cedrinae, non apparebat lapis: et oraculum in medio domus interioris paravit, ut poneretur ibi arca testamenti Domini, et ante oraculum, XX cubitorum longitudo, XX cubitorum latitudo, et viginti cubitorum altitudo, et circumduxit illud auro pro-

οὐτόν· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσῷ σφραγιζομένον.
 "A. L., καὶ περιεπίληται Σαδὸρῶν τὸν οἶκον ἐνδοθεν
 χρυσῷ ἀποκλεισθῆναι, καὶ περιέσχεν ἐν καθυλόμασι
 χρυσίου κατὰ πρόσωπον τοῦ Δαβὶθ.

poterat in pariete. Oraaculum autem in medio domus, in interiore parte fecerat, ut poneret ibi arcam
 fœderis Domini. Porro oraaculum habebat viginti cubitos longitudinis, et viginti cubitos latitudinis,
 et operuit illud atque vestivit auro purissimo.

litorum. LXX. Duos cherubim decem cubitorum. *Alius*, duos cherubim ex lignis cypressinis decem
 cubitorum. *Vulg.* Duos cherubim de lignis olivarum decem cubitorum altitudinis.

κακολαμημένα χερουβιμ, καὶ φοίνικας, πίταλα δια-
 πεπιτατημένα. Καὶ περιέσχε χρυσῷ. Καὶ κατέθειεν
 ἐπὶ τὰ χερουβιμ, καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνικας τὸ χρυσίου.
 Καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ πολῶνι τοῦ ναοῦ· φιλιά ξύλων
 ἀκατέθου.

species, et anaglypha valde prominentia: et texit ea auro: et operuit tam cherubim quam palmas,
 et cetera, auro. Fecitque in introitu templi postes de lignis olivarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. III Regum.

ad David patrem tuum: et habitabo in medio filio-
 rum Israel, et non derelinquam populum meum
 Israel. *In quibusdam igitur evanplariis hæc non
 existant, quæ, puto, secutum Theodoretum hæc non
 tenuisse.*

Hujus note lectio Hexaplorum, parum differt a
 superiore.

V. 13. Θ' 17, ἕως τοῦ οἴκου. Sic Coislinianns 2.
 Hæc vero, necnon lectio τῶν Θ', ἕως τῶν δοκῶν, qui
 qua frare possint ad lectionem Hebraicam קצתו non
 video.

V. 16. Α., Σ., καὶ φιλιά. Lectiones Aquile et
 Symm. itemque Theodotii, ex eodem Coislun. 2
 prodeunt.

V. 17-20 Α., Θ., καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ
 οἶκος etc. Ita Drusius ex editionis Romanae notis.
 קצתו חרומאטיסתריון, sic Aquila et Symmachus
 vertunt Psalm. LXXII. 2. Ἐπιστολόμον, Aquila ita
 vertere solet vocem קצתו. Τῆ εὐσφολία, Drusius, *in
 otii abundantia*. Et de lectione Græca, et de versio-
 nis accuracione dubius sum. Lectio Aquile habetur
 item in Coisluniano 2, ubi legitur ἐν πηχεῖ pro πη-
 χῶν, et bis κέρως, ubi note edit. Rom. habent κέρ-
 ῶου. Hæc vero Coisluniani lectionem retinemus.
 Symmachi item lectio cum Ἐναπλάσι τῶν Θ' ex eo-

quadraginta cubitorum erat ipsium templum pro-
 foribus oraaculi. Et cedro omnis domus intrinsecus
 vestiebatur, habens tornaturas et juncturas suas
 labrefactas, et calaturas eminentes: omnia cedri-
 nis tabulis vestiebantur: nec omnino lapis apparere
 poterat.

obduxit auro. Et descendit super cherubim et su-
 per palmas aurum. Et sic fecit ostio templi: pos-
 tes lignorum juniperi. *Vulg.* Postesque angulo-
 rum quinque. Et duo astia de lignis olivarum: et
 sculpsit in eis picturam cherubim, et palmarum

dem Coisluniano prodit.

In Coislun. 2 ad vocem ἕως annotatur, ἐν τισι
 τῶν ἀπλόων ἀντιγράφου, ὡς γέγραπται: ἕως καίται,
 καὶ ἐν τούτῳ, καὶ ἐν τοῖς ἄνω.

Ibid. Καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ Δαβὶθ. Coislun. addit,
 τὸν τοῖμον, murum

V. 20. Καὶ μ' ἦν πηχῶν etc. Ita fert textus
 Hexaplorum. Edit. autem Rom. multo aliter. Καὶ
 τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ ναός. Κατὰ πρόσωπον
 τοῦ Δαβὶθ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσθου, δοκῶν: ἐκατὴ τῆν
 καθῶσθιν διαθήκης Κυρίου. Εἴκοσι πηχεῖς μήκος, καὶ
 εἴκοσι πηχεῖς πλάτος, καὶ εἴκοσι πηχεῖς τὸ ὕψος
 αὐτοῦ: καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσῷ σφραγιζομένον.
 l. e. Et quadraginta cubitorum erat templum se-
 cundum faciem Dabir in medio domus intus, ad
 dandum ibi arcam testamenti Domini: viginti cu-
 biti longitudine, et viginti cubiti latitudo, et viginti
 cubiti altitudo ejus: et circumobduxit illud auro
 concluso.

V. 25. "Α. L. C. C., δύο χερουβιμ ξύλων κοραπισσίων
 δέκα πηχῶν. Sic quidam editi et mss. In edit. au-
 tem Rom. hæc, ξύλων κοραπισσίων, prætermittitur.

V. 51-55. "Α. L. C. C., καὶ φιλιά, πενταπλάς etc.
 Hæc etiam vacant οἱ Θ'.

CAPUT VII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Περικλυφείας.	4. Μέλαθρα.	4.
6. Τὸ πρόσωλον.	6. Τὸ αἰλάμ.	6.
7. Καὶ φρακλιὰν τοῦ θρόνου, <small>ἔπου διακείει ἐκατὴ, πρόσωλον κρι- σείως.</small>	7. Καὶ τὸ αἰλάμ τῶν θρόνων οὗ <small>κρινεῖ ἐκατὴ, αἰλάμ τοῦ κριτηρίου.</small>	7.
9. Περικλυμένου πρόνου. <small>Τῶν ἀπαρισσμάτων.</small>	9. Κοκολαμημένα ἐκ διαστήματος. <small>Τῶν γεισιῶν.</small>	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Conspicilla.	4. Melathra.	4.
6. Vestibulum.	6. Elam.	6.
7. Et regiam throni, quo judi- cabit ibi, vestibulum judicii.	7. Et adam thronorum, quo ju- dicabit ibi, adam tribunalis.	7.
9. Serratis serra.	9. Calata ex intervallo.	9.
Summitatum.	Summitatem parietum.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיַּעַשׂ שְׁנַיִם כְּתֹרֶת עֲשֵׂה לָהֶם עֵץ ראשי העמודים 16	16.	16. Καὶ κεφαλίδες ἐπὶ δύο τῶν στύλων.
וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹתָבִים כְּשֵׁרָה אדבעים בת וכו' הנהיג 27	27.	27. Ὑποθέματα.
וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹתָבִים כְּשֵׁרָה אדבעים בת וכו' הנהיג 38	38.	38.
וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹתָבִים כְּשֵׁרָה אדבעים בת וכו' הנהיג 39	39.	39. Νότου.
וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹתָבִים כְּשֵׁרָה אדבעים בת וכו' הנהיג 40	40.	40. Ἀγγίστρα.
וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹתָבִים כְּשֵׁרָה אדבעים בת וכו' הנהיג 50	50.	50. Τὰς ὑδρίας.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
16. Et duo coronamenta fecit ad dandum super capita columnarum.	16. Duo quoque capitella fecit, quae ponerentur super capita co- lumnarum.	16. Et capitella super duas co- lumnarum.
27. Fulcimenta.	27. Bases.	27. Fulcimenta.
38. Et fecit decem conchas ae- reas, quadraginta batos capiebat concha una.	38. Fecit quoque decem luteris aeneos : quadraginta batos capie- bat luter unus.	38.
39. Meridiei.	39. Ad meridiem.	39. Anstri.
40. Scopas.	40. Scutras.	40. Vascula.
50. Et scyphos.	50. Hydrias.	50. Hydrias.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. III Regum.

V. 4. A., ἀποβ- etc. Coisl. 1.
 V. 6. 'A., πρόσμον etc. Coisl. 1 et 2.
 V. 7. 'A., καὶ πρόσμον etc. Has lectiones ex-
 hibet Coisl. 2.
 V. 9. 'A., πεπρισμένων ἐν πριστήρι. Σ., παπρ-
 Coisl. 2. Vide supra, II Reg. XII, 51.
 Ibid. 'A., τῶν παλεστρωμάτων, (sic in ms., ελοσοαι,
 ut nos restituimus.) Σ., τῶν ἀπαρτισμάτων. Coisl. 1,
 cum hac nota, οὐ δὲ ἐπιχώριοι τῆ οἰκείᾳ γλώσσῃ τὸ
 γισθῆς, τριήγος ὀνομάζουσιν. I. e. ε Incolæ autem
 lingua sua gissum vocant, *Trincho*.
 V. 16. Sic Coisl. 2 varias interpretationes ad-
 fert cum hac nota. Ἐν τῷ Ἑξαπλῷ πρὸς τούτων
 κείται ἡ οἰκοδομὴ τοῦ οἴκου ἱεροῦ τοῦ Αὐθάνου.
 Ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀπλῶν, ὡς τέθεικε Θεοδώρητος. I. e.
 ε In Hexaplo ante hæc exstat constructio domus
 saltus Libani. In quibusdam vero ex simplicibus
 exemplaribus, ut posuit Theodoretus. Ἀπλῶν hic

CAPUT VIII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת-הַתַּיִם 2	2.	2.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת-הַתַּיִם 22	22.	22.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת-הַתַּיִם 24 הנה	24.	24. Ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου, καὶ ἐν χειρὶ σου ἐπλήρωσας κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת-הַתַּיִם 28	28.	28.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶת-הַתַּיִם 39	39.	39.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Fortium.	2. Ethanim.	2.
22. Et stetit.	22. Stetit autem.	22.
24. Et locutus es in ore tuo, et in manu tua implevisti secundum diem hanc.	24. Ore locutus es, et manibus perfectisti, ut hæc dies probat.	24. Quæ locutus es in ore tuo, et in manu tua implevisti secun- dum diem hanc.
28. Ad audiendum præconium et orationem.	28. Audi hymnum et orationem.	28.
39. Verbum diei in die suo.	39. Per singulos dies.	39.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. III Regum.

V. 2. Σ., τῷ ἀρχαίῳ. Coisl. 1.
 V. 22. Ἄλλ. καὶ ἔστη. Sic ms. Alex.
 V. 24. 'A., ἔ ἐλάλησας etc. Aquile et Symm. le-
 ctionem effert Coisl. 2.
 V. 28. Ἄλλ., ἀκούειν etc. Sic quidam editi et
 mss.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

16. Καὶ ἐπιστόλιον πάλιν ἐπάνω τῶν στύλων.
 27. Βάσεις.
 58. Καὶ ἐποίησε δέκα λουτήρας χαλκοῦς, τεσσαράκοντα βραχέως ῥοῦδουτας τὸν λουτήρα.
 59. Μεσημβρίας.
 40. Ἄγγιστρα.
 50. Τὰς ὑδρίας.

SYMMACHUS.

16. Et epistylum rursus supra columnas.

27. Bases.
 58. Et fecit decem luteræ areos, quadraginta batos capientes luteræ singulas.
 59. Meridiei.
 40. Vascula.
 50. Hydrias.

16. Καὶ μέλαθρον ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν στύλων.
 27. Μεχονοθή.
 58. Καὶ ἐποίησε δέκα χυτροκαυλοῦς χαλκοῦς τεσσαράκοντα γοεῖς χροῦδουτα τὸν ἓνα χυτροκαυλοῦ.
 59. Νότου.
 40. Θερμαστραῖς.
 50. Ηρόθρα.

LXX INTERPRETES.

16. Et contignationem super utramque columnam.

27. Mechonoth.
 58. Et fecit decem chyrocaulos areos, quadraginta choas capientem unum chyrocaulum.
 59. Austri.
 40. Calfactoria.
 50. Vestibula.

16. Καὶ μέλαθρον ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν στύλων.
 27.
 58.
 59.
 40.
 50.

THEODOTIO.

16. Et contignationem super utramque columnam.

27.
 58.
 59.
 40.
 50.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. III Regum.

vocantur exemplaria quæ solum simplicemque textum τῶν Ο΄ habebant, ad discrimen τῶν Ἑξαπλόων, ubi etiam aliæ versiones cum Hebraico textu continebantur. Edit. Rom. aliter sonat. Καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων. Et duo coronamenta fecit ad dandum super capita columnarum.

V. 27. A., ὑποθ. Σ., βᾶσεις. Coislun. 2.

V. 58. Versionem aliam asterisco notatam, et Symmachi sequentem adfert Coislun. 2. * Καὶ ἔποίησε δέκα λουτήρας · χαλκοῦς τεσσαράκοντα βραχέως ὑπέφερε λουτήρ. Et fecit decem luteræ areos : quadraginta batos sustinebat luter.

V. 59. A., Ο΄, νότου etc. Vide supra, I Reg. xx, 41.

V. 41. A., Σ., ἄγγιστρα. Coislun. 1.

V. 50. A., Σ., τὰς ὑδρίας. Idem.

CAPUT VIII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Τῷ ἀρχίῳ.
 22.
 24. Ἄ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου καὶ ταῖς χερσὶ σου ἐπετέλεσας ὡςπερ ἐστὶ σήμερον.
 28.

2. Ἀθάνιν.
 22. Καὶ ἀνέστη. Ἄ.θ.θ., καὶ ἔστη.
 24. Καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου, καὶ ἐν χερσὶ σου ἐπέτελεσας ὡς ἡμέρα αὕτη.
 28. Ἀκούειν τῆς προσευχῆς. Ἄ.θ.θ.θ., ἀκούειν τῆς τέρψεως καὶ τῆς προσευχῆς.

59. Ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ. Ἄ.θ.θ.θ., ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Prisco (mense).
 22.
 24. Quæ locutus es in ore tuo, et manibus tuis perfecisti, ut est hodie.

2. Athanin.
 22. Et surrexit. *Alius*, et stetit.
 24. Nam locutus es in ore tuo, et manibus tuis implevisti, sicut dies hæc.

28. Ad audientiam orationem. *Alius*, ad audiendam delectationem et orationem.

59. In die anni. *Alius*, in die suo.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. III Regum.

V. 53. In hæc verba τότε ἐλάλησε etc., usque ad ἐν βιβλίῳ τῆς ψόθης, Coislun. 2 hæc notat. Ταῦτα ἐν τῷ Ἑξαπλόῳ παρὰ μόνους φέρεται τοῖς Ο΄. I. e. Hæc

in Hexaplo apud solos LXX feruntur.

V. 59. Ἄ.θ.θ., ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Sic quidam edit. et ms. Alex.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
הבילוא 15	15.	15. [καὶ πλήρωμα.]
פרעה בולך-בערים ענה וילדג	16.	16.
אתגזר וישפח באש את-הכנעני		
הישב בעיר הרג ויתנה שלמים לבוש		
אשת שלמה		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Mello.	15. Mello.	15. Et adimpletionem.
16. Pharao rex Ægypti ascendit et cepit Gazer, et succendit eam in igne : et Chananaeum habitantem in civitate interfecit : et tradidit eam missiones filiae suae uxori Salomo.	16. Pharao rex Ægypti ascendit, et cepit Gazer, succenditque eam igni : et Chananaeum, qui habitabat in civitate, interfecit, et dedit eam in dotem filiae suae uxori Salomonis.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. III Regum.

V. 15. 'A., Σ. [καὶ πλήρωμα] locum Eusebii *De locis Hebraicis* hic mutilum sic ex Latina Hieronymi interpretatione restituumus, qui habet A. S. *et adimpletionem*. Eandem porro vocem בולגאן πλήρωμα veritit Aquila supra, II Reg. v, 9.

Ibid. Μελώ. Ex cod. Alex. In Rom. edit. vaecat.

V. 16. 'A.L.L., Φαραώ βασιλεύς etc. Ita Drusius.

Hæc vero desunt in edit. Rom. τῶν Ὁ'.

In hunc porro locum τῶν Ὁ', καὶ ναῦν ἐποίησαν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν Γαζιῶν Γάβερ, τὴν οὖσαν ἐγομένην Αἰθῶθ, ἐπὶ τοῦ χειλούς τῆς ἐσχάτης Θαλάσσης ἐν γῆ Ἐδῶμ, hæc nota adfertur in edit. Rom. et in Coisl. 2, πρὸ τούτων κεῖται ἐν τῷ Ἐξαπλῶ σὺν ἄλλοις τιτίν καὶ τὰ κατὰ τὸν Φαραώ βασιλεῖα Αἰγυῖ-

CAPUT X LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
אלבגים 11	11.	11. Σούχνα.
ומסחר הרבדים 15	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Almgim.	11. Thyina.	11. Suchina.
15. Et negotiationem aromatariorum.	15. Negotiatores universique serua vendentes.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. III Regum.

V. 11. Aq. et Sym. lectiones ex Coisl. 2 adferimus, qui in textu LXX pro πελεκητά habet ἀπελέ-

CAPUT XI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
בקרבות ובהחות לאלהן 8	8.	8. Θυσιαῖς καὶ θυσιαζούσαις.
ישב יהוה שכן לשלמה את הוד האדמי 14	14.	14. Καὶ ἀνέστησε Κύριος ἀντικείμενον τῷ Σολομών τὸν Ἀδὰδ τὸν Ἰδουμαῖον.
לבען הית-גור להוד-עבדו כל-הימים לבני 56	56.	56. Ἐνεκα τοῦ εἶναι λύγνον τῷ Δαυὶδ δούλιφ μου πάσας τὰς ἡμέρας ἔμπροσθέν μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Sufficientibus et immolantibus diis suis.	8. Que adolebant thura, et imolebant diis suis.	8. Adolentibus et immolantibus.
14. Et suscitavit Dominus adversarium ipsi Salomo Hadad Idumeum.	14. Suscitavit autem Dominus adversarium Salomoni Adad Idumeum.	14. Et excitavit Dominus adversarium ipsi Solomon Adad Idumeum.
56. Ut sit lucerna David servo meo omnibus diebus coram me.	56. Ut remaneat lucerna David servo meo emunctis diebus coram me.	56. Ut sit lucerna David servo meo omnibus diebus coram me.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. III Regum.

V. 8. 'A., Σ., θυμι- etc. Coisl. 2. Ὁ' καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ ἑθυσίαν καὶ ἑθυσον etc. Ita sæpe laudatus Regius codex.

V. 14. 'A., καὶ ἀνέστησε etc. Aquila et Symm. lectiones effert Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
15. [Καὶ πλήρωμα.]	15. Μελώ.	15.
16.	16. <i>Vacat.</i> Ἄλλος, Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου [ἀνέβη] καὶ κατέλαθε τὴν Γάζερ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτήν, καὶ τὸν Χανααῖον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινε· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών.	16.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15. Et adimpletionem.	15. Melo.	15.
16	16. <i>Vacat.</i> <i>Alius,</i> Pharaō rex Ægypti ascendit, et cepit Gazer, et incendit eam : et Chanaanæum sedentem in civitate occidit : et dedit eam missiones filie sue, uxori Salomonis.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. III Regum.

που, ὅτι κατέλαθε τὴν Γάζερ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτήν, καὶ τὸν Χανααῖον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινε, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, γυναικὶ Σαλωμών. Ταῦτα δὲ παρὰ Θεοδορήτῳ καὶ τῶν ἀντιγράφων πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ κεῖται, ὡς καὶ ἐκεῖ σημειώσεται. I. e. « Ante hæc in Hexaplo cum aliis quibusdam et hoc habe-

tur; nimirum quæ spectant ad Pharaonem regem Ægypti; quod cepit Gazer, et incenderit eam, et Chanaanæum in urbe commorantem occiderit, eamque dederit in sponsalia filie sue, uxori Salomonis. Hæc autem apud Theodoretum et quedam exemplaria, ante constructionem Templi posita sunt, ut illic annotatur. »

CAPUT X LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11. Θύινα.	11. Πελεκηρά. Ἄλλ., ἀπολέκηρα.	11.
15	15. Ἐμπόρων. Ἄλλος, ἐμπόρων τῶν βωποπόλων.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11. Thyina.	11. Dolata. <i>Aliter,</i> non dolata.	11.
15	15. Mercatorum. <i>Alius,</i> mercatorum scrutariorum.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. III Regum.

κηρα.

V. 15. Ἄλλ., ἐμπόρων τῶν βωποπόλων. Ms. Alex.

CAPUT XI LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
8. Θουμώσας καὶ θουσιζούσας.	8. Αἱ ἐθουμῶν καὶ ἐθουσιζούσας αὐτῶν.	8.
14. Καὶ ἐπήγειρε Κύριος ἀντικείμενον τῷ Σαλωμών, τὸν Ἄδδ τὸν Ἰδομαῖον.	14. Καὶ ἤγειρε Κύριος σατάν τῷ Σαλωμών, τὸν Ἄδδ τὸν Ἰδομαῖον.	14.
56. Ὑπὲρ τοῦ διαμένονος λόγνον Δαυὶδ τῷ δούλῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας ἐμπροσθέν μου.	56. Ὅπως ἦ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ.	56.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
8. Adolentibus et immolantibus.	8. Quæ adolebant et sacrificabant idolis suis.	8.
14. Et excitavit Dominus adversarium ipsi Salomou, Adad Idumæum.	14. Et excitavit Dominus satan Salomoni, Ader Idumæum.	14.
56. Ut remaneat lucerna David servo meo cunctis diebus coram me.	56. Ut esset positio servo meo David omnes dies coram me.	56.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. III Regum.

V. 56. Ἄ., ἐνεκα τοῦ εἶναι etc. Hanc Aquile et Symm. lectionem ex eodem Reg.

et ex Coislin. 2 Ibid. Θέσις. *Aliter,* θέλησις, voluntas.

CAPUT XII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΑΑΣ.

Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

10. Σμύνη μικρὸν δάκτυλος, ὁ βραχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου ἐστίν.

10.

10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. Parvus meus grossus prae lumbis patris mei. Syrus et Josephus, brevissimus meus digitus crassior est lumbis patris mei.

10. Minimus digitus meus grossior est dorso patris mei.

10.

Nota.

V. 10. Σ., τὸ σμυνητότερόν μου etc. Haec lectioes pleniores, quam apud Drusum, e cod. Regio de-

CAPUT XIII LIB. III REGUM.

26, 27. וַיִּתְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁבְּרוּ וַיִּמְתְּנוּ בְּדַבַּר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר-לָנוּ וַיִּדְבַר אֱלֹהֵינוּ לְאָזְנוֹת הַבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲתֵהֱרִיב וַיִּהְיֶינָה אֲלֵינוּ אֲלֵנוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

26, 27. Hebr. Et tradidit enim Dominus leoni, et confregit eum, et occidit eum, juxta verbum Domini, quod locutus fuerat ei. Et locutus est ad filios suos dicendo, Sternite mihi asinum, et straverunt. Alius, Et dedit eum Dominus leoni, et contrivit eum, et occidit eum, secundum verbum Domini, quod locutus fuerat ei. Et locutus est ad filios suos,

Nota.

V. 26 27. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν etc. Haec in LXX Romanae editionis desunt, ac ex Reg. et Alex.

CAPUT XIV LIB. III REGUM.

1. וְעַתָּה הִנֵּה אֲנִי מְרִיבָה וְיָמִיתָ אֶת-אֲבִיחָא בְּיָמֵינוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

1. Hebr. In tempore illo aegrotavit Abiah filius Jeroboam. LXX. Hexaplorum. In tempore illo aegrotavit Abia filius Jeroboam. Aliter, et aegrotavit puer ejus aegrotatione valida valde. Et iivit Jeroboam interrogare de puero.

2. וַיֹּאמֶר יְרֹבֹאָם אֲדָמָה אֲנִי וְיָמִיתָ אֶת-אֲבִיחָא בְּיָמֵינוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

2. Heb. Et dixit Jeroboam ad uxorem suam: Surge nunc, et muta te, et non cognoscent quod tu uxor Jeroboam; et ibis Siloh. Ecce ibi Achiah propheta, ipse locutus est super me in regem super populum hunc. LXX. Hexap. Et uxori suae dixit Jeroboam: Surge, et immutaberis, et ne cognoscant quod tu uxor Jeroboam; et abi in super me, regnaturum me super populum hunc.

3. וַיֹּאמֶר יְרֹבֹאָם אֲדָמָה אֲנִי וְיָמִיתָ אֶת-אֲבִיחָא בְּיָמֵינוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

3. Heb. Et tolles in manu tua decem panes, et collyridas et vas mellis: et venies ad eum: ipse indicabit tibi, quid erit puero. LXX. Hexapl. Et accipe in manu tua homini Dei panes, et collyridas filiis ejus, et uvas passas, et vas mellis, et dices ad eum: ipse annuntiat tibi quid futurum sit puero. Aliter, et dixit Jeroboam

4. וַיֹּאמֶר יְרֹבֹאָם אֲדָמָה אֲנִי וְיָמִיתָ אֶת-אֲבִיחָא בְּיָמֵינוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

4. Hebr. Et fecit sic uxor Jeroboam, et surrexit, et abiit Siloh: et venit domum Achiah, et Achiah non poterat videre, quia caligabant oculi ejus praesentate ejus. LXX. Hexapl. Fecitque sic uxor Jeroboam, et surrexit, et profecta est in Selo, et ingressa est in domum Achia. Et homo senex sentio ejus. Aliter, et surrexit mulier, et sum-

5. וַיֹּאמֶר יְרֹבֹאָם אֲדָמָה אֲנִי וְיָמִיתָ אֶת-אֲבִיחָא בְּיָמֵינוּ. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦν ὁ Κύριος τοῖς ἀδελφοῖς μου κρητὰ καὶ ἐπαρῶν ἱεροσόλῃμα ἐρωτήσας περὶ τοῦ παιδαρίου. Ἄλλως, καὶ

5. Hebr. Et Dominus dixit ad Achiah: Ecce uxor Jeroboam venit ad querendum verbum a te super filio suo, quia aegrotans ipse, secundum hoc et secundum hoc loqueris ad eam. Et fuit cum intraret ipsa, et ipsa praeferebat se aliam. LXX. Hexapl. Et dixit Dominus ad Achia: Ecce uxor Jeroboam ingreditur ad exquirendum verbum a te super filio suo, quoniam aegrotans est: secundum hoc et secundum hoc loqueris ad eam. Et factum est cum ingrederetur, et ipsa se per-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

ΘΕΟΔΟΤΙΟΝ.

10. Ἐν μικρότερον μου μέλος
παρύτερον τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς
μου.

10. Ἡ μικρότης μου παρύτερα
τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου.

10.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

10. Minutum membrum meum
grossius est humbo patris mei.

10. Parvitas mea crassior humbo
patris mei.

10.

Nota.

sumptas exhibebimus.

CAPUT XIII LIB. III REGUM.

ῥιος τῶ λέοντι, καὶ συνέτριψεν αὐτὸν, καὶ ἐθανάτω-
σεν αὐτὸν, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν αὐτῶ.
Καὶ ἐλάλησε πρὸς υἱοὺς αὐτοῦ. Ἐπιπέξατέ μοι τὸν
ὄνον. Καὶ ἐπέταξαν.

Sternite mihi asinum : et straverunt. *Vulg.* La tra-
didit enim Dominus leonem, et confregit eum, et occi-
didit eum, juxta verbum Domini, quod locutus est
ei. Dixitque ad filios suos, Sternite mihi asinum.
Qui eum stravissent.

Nota.

desumuntur.

CAPUT XIV LIB. III REGUM.

ἤρρώστησε τὸ παιδάριον Ἰεροβοάμ, καὶ Ἀχιά ἦν ἐν
Σηλό, υἱὸς ἑ' ἐτῶν, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ·
καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
ἤμβλωσάντων.

Aliter, et aegrotavit puer Jeroboam, et Achia erat in
Selo, filius sexaginta annorum, et verbum Domini
cum eo : et homo senior, et oculi ejus caligabant.
Vulg. In tempore illo aegrotavit Abias filius Jero-
boam.

ἄ βασιλεῦσαι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον, Ἄλλως, καὶ εἶπε
πρὸς Ἀνώ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνάστηθι, πορεύου,
ἐπιρώτησον τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζήσεται
ἐκ τῆς ἀβόυστίας αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλόμ,
καὶ ὄνομα αὐτοῦ Ἀχιά, καὶ ὄντος ἦν υἱὸς ἑξήκοντα
ἐτῶν, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ.

Aliter, et dixit ad Anō uxorem suam : Surge, vade,
interroga Deum circa puerum, si vivet ex infirmi-
tate sua. Et homo erat in Silom, et nomen ei
Achia, et hic erat filius sexaginta annorum, et ver-
bum Domini cum eo. *Vulg.* Dixitque Jeroboam
uxori suae : Surge, et commuta habitum, ne cogno-
scais quod sis uxor Jeroboam : et vade in Silo,
regnaturus essem super populum hunc.

mihi est Abias propheta, qui locutus est mihi, quod

ἄ αὐτὸς ἀναγγελεῖ σοι τί ἔσται τῶ παιδίῳ. Ἄλλως,
καὶ εἶπεν Ἰεροβοάμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνά-
στηθι, καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῶ ἀνθρώπῳ τοῦ
Θεοῦ ἄρτους, καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ· καὶ
σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος.

ad uxorem suam : Surge, et accipe in manu tua
homini Dei panes, et collyridas filii ejus, et uvam,
et vas mellis. *Vulg.* Tolle quoque in manu tua de-
cem panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad
illum : ipse enim indicabit tibi, quid eventurum
sit puero huic.

ἄ μοι αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γέροντος αὐτοῦ. Ἄλλως, καὶ
ἀνέστη ἡ γυνή, καὶ ἔλαθεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρ-
τους καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον
μέλιτος τῶ Ἀχιά. Καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤμβλωσάντων τοῦ ἰδεῖν. Καὶ ἀνέστη
ἐκ Σαριρὰ, καὶ πορεύεται.

psis in manu sua panes, et duas collyridas, et uvam,
et vas mellis ipsi Achia : et homo senior, et oculi
ejus caligabant ad videndum. Et surrexit de Sarira,
et vadit. *Vulg.* Fecit, ut dixerat, uxor Jeroboam :
et consurgens abiit in Silo, et venit in domum Abias :
at ille non poterat videre, quia caligaverant oculi
ejus pro senectute.

ἄ καὶ κατὰ τοῦτο λαλήσεις πρὸς αὐτήν. Καὶ ἐγένετο
ἄ ἐν τῶ εἰσέρχεσθαι αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέκρυπτο.
Ἄλλως, καὶ ἐγένετο ἐλθεῖν αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν
πρὸς Ἀχιά τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιά τῶ παι-
δαρίῳ αὐτοῦ, Ἐξέλαθε δὴ εἰς ἀπαντήν Ἀνώ τῆ γυναῖκα
Ἰεροβοάμ, καὶ ἑραῖς αὐτῆ· Εἰσεῖθε καὶ μὴ στήξ,
filiō suo, qui aegrotat : haec et haec loqueris ei. Cum ergo illa intraret, et dissimularet se esse quae erat.

ἄ gnam simulabat. *Aliter*, et factum est in-
gredientē ipsa in urbem ad Achiam Selonitem, et
dixit Achia puero suo, Egredere in occursum Anō
uxori Jeroboam, et dices ipsi : Ingredere, et ne ste-
teas. *Vulg.* Dixit autem Dominus ad Achiam, Ecce
uxor Jeroboam ingreditur, ut consulat te super

6 ויהי משבע אחריה עת יקרא יגרוה באה בבהה
 ויאמר באי אשת ירבעם לבנה זה את בתננה ואמרו
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἐγένετο ὡς*
 * *ἔξουσαν Ἀγιά τῆς φωνῆς τῶν ποδῶν αὐτῆς, εἰς-*
 * *καὶ ἔρχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοίγματι· καὶ εἶπεν,*
 * *καὶ Ἠσαΐας, ἦσθη Ἰεροβοάμ, ἕνα τι τοῦτο σὺ ἀποξεί-*
 * *ῃ Ἰεροβοάμ, ἢ τίς ποδῶν σου ἀνοίγει;* et ego sum nuncius ad te durus. *Aliter,* quia haec dicit Dominus,

7 לבי אמרו לירבעם כהדאמר יהוה אליו ישראל
 וכן אשר הרבהוך במוך העם ואתך נניד על עמי
 ו' *Εξαιτ. β. πορεύεσθα εἰς τὸν Ἰερο-*
 * *Israel.* *LXX. Hexaplon.* * *Abiens die Jeroboam :* Haec dicit Dominus Deus Israel, Propterea quod

8 ואקדע אתהמבולמה בכות דוד ואתנה לך ויה
 היית כעבדו דוד אשר ימור כעמית ואשר הך אחרי
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἐβλήθη τὸ βασίλειον ἀπὸ οὐλοῦ Δαυὶδ, καὶ*
 * *ἰν ὀφθαλμοῖς μου.* *LXX. Hexaplon.* * *Et scidi regnum a domo David, et dedi illud tibi, et non fuisti sic-*

9 ותרע לעשות ככל אשרהו לפיך ותך ותעשה
 לך אלהים אחרים וכסנית להנעיסני ואת השנית
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἐπονηρέσω τὸν ποι-*
 * *ῶν ἡσθαι παρὰ πάντας ἕσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπόν*
 * *ῃ· facien do supra omnes quotquot fuerunt ante te ; et ivisti, et fecisti tibi deos alienos et conflabilia ad irritan-*

10 לכן הגני כביא רעה אליבות ירבעם וזכרתו
 לירבעם בישתין בקור עמיר ושום בישראל ובעתו
 ו' *Εξαιτ. β. διὰ τοῦτο ἴδω ἐγὼ ἄγω κακίαν πρός*
 * *ῃ· οὖλον Ἰεροβοάμ, καὶ ἐξολοθρεύσω τὸν Ἰεροβοάμ*
 * *ῃ· dam ipsius Jeroboam iningentem ad parietem, detentum et derelictum in Israel : et colligam*

11 הכות לירבעם בעיר ואגלו הכלבים והבת בשדה
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ τὰ κύνες ἐφ' ἡσθαι καταφάγου-*
 * *ῃ· τὸν Ἰεροβοάμ ἐν τῇ πόλει κατὰ φάγον-*
 * *ῃ· Mortuum ipsius Jeroboam in urbe comedent canes, et mortuum in agro comedent*

12 ואת קביו לכו לבותך בבאה רעליך העירה וכת
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ σὺ ἀναστῆσαι πορεύεσθαι*
 * *ῃ· Et tu surgens vade in domum tuam : cum intraverint pedes tui civitatem, mo-*

13 וספדוהו כל ישראל וקברו אתו כיהו לבדו יא
 לירבעם אלקבר וכן נביאדמו דבר טוב אליהוה
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἅ-*
 * *ῃ· ἴσθαι αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἰσραήλ, καὶ θάψουσιν αὐτόν.*
 * *Jeroboam.* *LXX. Hexaplon.* * *Et plangent eum omnis Israel et sepelient eum, quia hic solus ingredietur ipsi Jeroboam in sepulchrum, quoniam inventum est in eo verbum bonum circa Dominum*

14 והקים יהוה לו מלך על ישראל אשר ימרת
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἀναστήσει Κύριος ἐπ' αὐτῆς βασιλέα ἐπ' ἡσθαι,*
 * *ῃ· nus sibi regem super Israel, qui percutiet domum Jeroboam hac die, et adhuc etiam nunc.*

15 והנה יהוה את ישראל כאשר יניד הקנה במים
 ונתש את ישראל כעל האדמה המופה הוות אשר נתן
 לאבותיהם וזרם בעשב יתה וכן אשר עשי את
 ו' *Εξαιτ. β. καὶ ἄλ-*
 * *ῃ· ξησὶ Κύριος ἐπ' ἡσθαι ἅλμα ἀναστήσει ὁ ἄλμας*
 * *ῃ· cutiet Dominus Israel sicut movetur calamus in aqua : et evellat Israel de super terra bona hac, quam*

6. *Hebr.* Et fuit, cum audivit Achialm vocem pedum ejus venientis ad ostium, et dixit, Ingredere, uxor Jeroboam : cur hoc tu aliam prae te ferens, et ego missus ad te dura nuntiaturus. *LXX. Hexapl.* * *Et* * *factum est, ut audivit Aelia vocem pedum ejus,* * *ἰngrediente ipsa ostium, et dixit, Ingredere, uxor*

7. *Hebr.* Vade, dic ad Jeroboam, sic dixit Dominus Deus Israel, pro eo quod exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super populum meum

8. *H.* Et scidi regnum a domo David, et dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus meus David, qui custodivit praecepta mea, et qui ambulavit post me in toto corde suo ad faciendum tantum rectum

9. *H.* Et male fecisti faciendo prae omnibus qui fuerunt ante te. Et ivisti, et fecisti tibi deos alienos et conflabilia ad irritandum me, et me projecisti post tergum tuum. *LXX. Hexapl.* * *Et male egisti*

10. *Heb.* Ideirco, ecce ego adducens malum in domum Jeroboam : et excidam ipsi Jeroboam mingentem ad parietem, clausum et derelictum in Israel : et succidam posteriore domus Jeroboam, sicut succideretur stercus usque ad consummationem adduco malum in domum Jeroboam, et disper-

11. *Heb.* Mortuum ipsi Jeroboam in civitate comedent canes, et mortuum in agro comedent volneres caeli, quia Dominus locutus est. *LXX. Hexapl.* * *Et excidam*

12. *Heb.* Et tu, surge vade in domum tuam : in ingrediendo pedes tuos urbem, et morietur puer.

13. *Heb.* Et plangent eum omnis Israel, et sepelient eum, quia hic solus ingredietur ipsi Jeroboam in sepulchrum, quia inventum est in eo verbum bonum erga Dominum Deum Israel in domo

14. *Heb.* Et statuet Dominus sibi regem super Israel, qui excidet domum Jeroboam illa die, et quid etiam nunc? *LXX. Hexapl.* * *Et excidabit Domi-*

15. *Heb.* Et percutiet Dominus Israel sicut movetur arundo in aquis, et evellat Israel de super terra bona hac, quam dedit patribus eorum, et disperget eos trans flumen, eo quod fecerunt lucos suos irritantes Dominum. *LXX. Hexapl.* * *Et per-*

ἔξ νοῦτα· καὶ ἐγὼ εἶμι ἀπόστολος πρὸς τὴ σάκερος.
 "Α.Ι.θως, ὅτι τὰδε λέγει Κύριος, Σακερὰ ἐγὼ ἐπαπο-
 στέλλω ἐπὶ σέ. Καὶ εἰπήθην Ἄνθ' πρὸς τὸν Ἰερουσα-
 λαιμ τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπον αὐτῇ Ἄρχ'· Ἵνατί ἐνένογξας
 μοι ἄρτους, καὶ σαφυλῆν, καὶ κόλλύρια, καὶ σάκρον
 μέλιτος;

ἔξ θοάμ· Τὰδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ· Ἄνθ'
 ὃ ὅσον ὑψώσα σε ἀπὸ μέσου τοῦ λαοῦ, καὶ ἔδωκά
 σε ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ.
 Et exultavi te in medio populi, et dedi te ducem super populum meum Israel.

ἔξ ἔδωκα αὐτό σοι, καὶ οὐκ ἐγένου ὡς δοῦλος μου
 Δαυὶδ, ὃς ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ὡς ἐπο-
 ρεῦθη ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ τοῦ ποι-
 ἔξ ἦσαι σὺ εὐθὺς ἐν ὀφθαλμοῖς μου.
 Et factus tu servus meus David, qui custodivit mandata mea, et secutus est me in toto corde suo, facies quod placitum esset in conspectu meo.

ἔξ του· καὶ ἐπορεύθης, καὶ ἐποίησας σαυτῷ Θεοῦ
 ἐτέρους καὶ χινοεὶτὰ τοῦ παροργίσει με, καὶ ἐμὲ
 ἔξ ἐβρόχας ὀπίσω σου.
 Et dum me, et me projecisti post te. Vulg. Sed operatus es mala super omnes qui fuerunt ante te, et fecisti tibi deos alienos et confabiles, ut me ad iracundiam provocares, me autem projecisti post corpus tuum.

ἔξ οὐροῦντα πρὸς τείχον, ἐπιχόμενον καὶ καταλει-
 μωμένον ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐπιλέξω ἐπὶ οἶκον Ἰε-
 ἔξ ροβοάμ καθὼς ἐπιλέγεται ἡ κόπρος, ἕως τελειω-
 ἔξ θῆναι αὐτόν.
 Et super domum Jeroboam, sicut colligitur stercore, et donec consumptus fuerit. Vulg. Ideo ecce ego inducam mala super domum Jeroboam, et percussiam de Jeroboam mungentem ad parietem et clausum, et novissimum in Israel: et mundabo reliquias domus Jeroboam sicut mundari solet limus usque ad purum.

ἔξ ται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ κα-
 ἔξ ταφάγεται τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι Κύριος
 ἔξ ἐλάλησε.
 Et aves cœli, quia Dominus locutus est. Vulg. Qui mortui fuerint de Jeroboam in civitate, comedent eos canes: qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos aves cœli: quia Dominus locutus est.

ἔξ εἰς οἶκόν σου. Ἐν τῷ εἰσέρχῃσθαι τοὺς πόδας σου
 ἔξ τὴν πόλιν ἀποθάνεται τὸ παιδάριον.
 Et fietur puerulus. Vulg. Tu igitur surge, et vade in domum tuam: et in ipso introitu pedum tuorum in urbem, morietur puer.

ἔξ Ὅτι οὗτος μόνος εἰσελεύσεται τῷ Ἰερουσαλὶ πρὸς
 ἔξ τάφον, ὅτι εὐρέθη ἐν αὐτῷ ῥήμα κἀλλὸν περὶ τοῦ
 ἔξ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ ἐν οἶκῳ Ἰερουσαλὶ.
 Et Deum Israel in domo Jeroboam. Vulg. Et plangentem omnis Israel, et sepeliet: iste enim solus inferetur de Jeroboam in sepulcrum, quia inventus est super eo sermo bonus a Domino Deo Israel, in domo Jeroboam.

ἔξ ὡς πληξεί τὸν οἶκον Ἰερουσαλὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ,
 ἔξ καὶ ἐπὶ καίριε νῦν.
 Vulg. Constituit autem sibi Dominus regem super Israel, qui perentiet domum Jeroboam in hac die, et in hoc tempore.

ἔξ ἐν ὕδατι, καὶ ἐκτιλεῖ τὸν Ἰσραήλ ἀπὸ ἕνω τῆς
 ἔξ χθόνος τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκε τοῖς πατρά-
 ἔξ σιν αὐτῶν, καὶ λιχμήσει αὐτοὺς ἀπὸ πέτραν τοῦ
 ἔξ ποταμοῦ ἄνθ' ὃ ὅσον ἐποίησαν τὰ ἄλλα αὐτῶν
 ἔξ παροργίσαντες τὸν Κύριον.
 Et dedit patribus eorum, et ventilabit eos de trans flumen: quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent Dominum.

Dura ego inmitto super te. Et ingressa est Aio ad hominem Dei, et dixit ei Achia: Et quid attuleri mihi panes, et uvam, et collyridas, et vas mellis? Vul. Audivit Ahas sonitum pedum ejus introeuntis per ostium, et ait: Ingredere, uxor Jeroboam: quare aliam te esse simulas? ego autem missus sum ad te durus nuntius.

ἔξ extuli te e medio populi, et dedi te ducem super per populum Israel. Vulg. Vade, et dic Jeroboam: Hæc dicit Dominus Deus Israel: Quia exultavi te de

ut servus meus David, qui custodivit mandata mea, et qui ambulavit post me in toto corde suo, et faciendo rectum in oculis meis. Vulg. Et sedi regnum domus David, et dedi illud tibi, et non

dum me, et me projecisti post te. Vulg. Sed operatus es mala super omnes qui fuerunt ante te, et fecisti tibi deos alienos et confabiles, ut me ad iracundiam provocares, me autem projecisti post corpus tuum.

super domum Jeroboam, sicut colligitur stercore, et donec consumptus fuerit. Vulg. Ideo ecce ego inducam mala super domum Jeroboam, et percussiam de Jeroboam mungentem ad parietem et clausum, et novissimum in Israel: et mundabo reliquias

aves cœli, quia Dominus locutus est. Vulg. Qui mortui fuerint de Jeroboam in civitate, comedent eos canes: qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos aves cœli: quia Dominus locutus est.

fietur puerulus. Vulg. Tu igitur surge, et vade in domum tuam: et in ipso introitu pedum tuorum in urbem, morietur puer.

Deum Israel in domo Jeroboam. Vulg. Et plangentem omnis Israel, et sepeliet: iste enim solus inferetur de Jeroboam in sepulcrum, quia inventus est super eo sermo bonus a Domino Deo Israel, in domo Jeroboam.

Constituit autem sibi Dominus regem super Israel, qui perentiet domum Jeroboam in hac die, et in hoc tempore.

dedit patribus eorum, et ventilabit eos de trans flumen, propterea quod fecerunt lucos suos, provocantes Dominum. Vulg. Et percussiet Dominus Deus Israel, sicut moveri solet arundo in aqua, et evellet Israel de terra bona hac, quam dedit patribus eorum, ut irritarent Dominum.

16 ויתן אלהים-אל בליל המאית ירבעם אשר המא
 וְאִשֶׁר הִחְמִיא אֶת-יִשְׂרָאֵל
 LXX. Hexapl. ✠ Et dabit Dominus Israel propter peccata Jeroboam, qui peccavit, et qui peccata

16. Heb. Et tradet Israel propter peccata Jeroboam, qui peccavit, et qui peccata fecit Israel.
 LXX. Hexapl. ✠ Et dabit Dominus Israel propter peccata Jeroboam, qui peccavit, et qui peccata

17 ותקם אשת ירבעם ותוך ותבא תרעמה היא באה
 וְתִקַּם אִשְׁתֵּי יִרְבֵּעָם וְתִיךְ וְתָבָא תִרְעָמָה הִיא בָּאָה
 O. Ἐξαπλ. ✠ καὶ ἀνέστη ἡ
 ἡ γυνὴ Ἰεροβοάμ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαριρὰ (Θερ-
 ✠ uxor Jeroboam, et abiit in Sarira (Thersatha). Et factum est cum ingrederetur in vestibulo

17. Heb. Et surrexit uxor Jeroboam, et abiit, et venit in Thersa : ipsa ingrediente in limen domus, et puer mortuus est. LXX. Hexapl. ✠ Et surrexit uxor Jeroboam, et abiit in Sarira (Thersatha). Et factum est cum ingrederetur in vestibulo

18 ויקברו אתו ויספורלו כל-ישראל כדבר יהוה
 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיְסַפְּרוּלוֹ כָּל-יִשְׂרָאֵל כְּדָבַר יְהוָה
 O. Ἐξαπλ. ✠ καὶ
 ✠ ἐθαψάν αὐτόν, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν πᾶς Ἰσραὴλ κατὰ
 LXX. Hexapl. ✠ Et sepelierunt eum, et planxerunt eum omnis Israel, secundum verbum Do-

18. H. Et sepelierunt eum, et planxerunt eum omnis Israel, secundum verbum Domini, quod locutus fuerat in manu servi sui Achiahu propheta.

19 ויתר דברו ירבעם אשר נלחם ואשר בוך הנב
 וַיִּתֵּר דְּבָרוֹ יִרְבֵּעָם אֲשֶׁר נִלְחָם וְאֲשֶׁר בִּיךְ הַנָּבִי
 O. Ἐξαπλ. ✠ καὶ περὶ τὸν
 Ἰεροβοάμ, ὅσα ἐπο-
 Hexapl. ✠ Et reliquum verborum Jeroboam, quantum bellaverit, quantum regnaverit, ecce haec

19. Heb. Et residuum verborum Jeroboam, quibus pugnavit, et quibus regnavit, ecce haec scripta in libro verborum diurni regum Israel. LXX. Hexapl. ✠ Et reliquum verborum Jeroboam, quantum bellaverit, quantum regnaverit, ecce haec

20 והיומים אשר-בולך ירבעם עשרים ושתיים שנה
 וְהַיּוֹמִים אֲשֶׁר-בִּוְלַךְ יִרְבֵּעָם עֶשְׂרִים וְשֵׁנַיִם שָׁנָה
 O. Ἐξαπλ. ✠ וַיִּשְׁכַּב עִם-אֲבִיתָיו וַיִּבּוּלַךְ נָדַב בְּנוֹ הַתְּתִי
 ✠ καὶ αἱ ἡμέραι, ἃς ἐβασίλευσεν Ἰεροβοάμ, εἴκοσι
 ✠ Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti duo

20. Hebr. Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti et duo anni, et dormivit cum patribus suis : et regnavit Nadab filius ejus pro eo. LXX. Hexapl. ✠ Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti duo

27 א. Πρὸς θάλαμον τῶν τρε-
 χόντων. Σ. Εἰς τὸν τόπον ὅπου οἱ παρατρέχοντες. O.

27. Heb. super manu principum cursorum. A. ad thalamum currentium. S. in locum ubi transeur-

Notae et variae lectiones ad cap. XIV lib. III Regum.

Haec historia, quae maximam capitis xiv partem complectitur, in editione Romana LXX Interp. toto caelo differt ad Hebraico textu. Primam autem versionem Graecam, quam post Hebraicum locamus, habet editio Romana in notis, habent item codex Alexandrinus alique. Eratque in Hexaplis, ut indicat scholion editionis Romanae in fine capitis precedentis post verba : ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ubi sic legitur, μετὰ τοῦτο ἐν τῷ Ἐξαπλῷ κεῖται τὰ κατὰ τὴν νόσον καὶ τὴν τελευταίαν Ἀβιά τοῦ υἱοῦ Ἰεροβοάμ μετὰ ἀστερίσκων. I. e. « Postea in Hexaplo jaent ea, quae spectant ad agritudinem et mortem Abiae filii Jeroboam, cum asteriscis. » Codex vero Regius hanc notam habet : ὁ γλῶσσοι ἡ κατὰ τοῦ παιδίου ἀπόφασις, ὡς ἐν τῷ Ἐξαπλῷ, καὶ τοῖς ἀκριβοτέροις

τῶν ἀντιγράφων κεῖται, μετὰ τὴν ἐπὶ ταῖς δαμάλειον ἀπέθειαν γέγονε, et haec etiam Coislin. 2. Id est, « Manifestum est, sententiam contra puerum latam, ut in Hexaplo et in accuratioribus exemplaribus jaent, post impietatem circa vitulas admissam contigisse. »

V. I et sqq. Post Hexaplorum versionem locamus eam, quae in editione Romana fertur. Deinde aliam quae exstat in codice Regio, de quo frequenter egimus.

In quinque sequentibus versibus eandem τῶν O' Romanam subjungimus Hexaplarum. A sexto autem versu ita variat Romana, ut non poterit ad singulos versus distribui : sed huc rejecta est. Ταῦτα λέ-

CAPUT XV LIB. III REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

1 בני ביהוים יהוה נתן דוד נתן יהוה אלהיו לו
 נביר ביהוים יהוה נתן דוד נתן יהוה אלהיו לו
 5, 6. רק כדבר אורחה יהוה
 ובולחמה היה בין ירבעם ובין
 ירבעם כל-ימי חייו

4. Ἑλληνικῶς γραμμάσι.

4. Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ λόγον ἐν Ἱερουσαλήμ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ μετ' αὐτόν.
 5, 6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4 Quia propter David dedit Dominus Deus ejus ei lucernam in Jerusalem, ad suscitandum filium ejus post eum.
 5, 6. Tantum in re Urie Hethaei. Et bellum fuit inter Roboam et inter Jeroboam, omnibus diebus vite ejus.

4. Sed propter David dedit ei Dominus Deus suus lucernam in Jerusalem, ut suscicaret filium ejus post eum.
 5, 6. Excepto sermone Uriae Hethaei. Attamen bellum fuit inter Roboam et inter Jeroboam, omni tempore vite ejus.

4. Quia propter David dedit Dominus Deus ejus lucernam in Jerusalem, ad suscitandum filium ejus post eum.
 5, 6.

Κύριος τὸν Ἰσραὴλ χάριν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοάμ.
εἰς ἡμαρτιὰ καὶ εἰς ἐξῆμαρτιον Ἰσραὴλ.

καθάρ.) Καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ προουρῷ
εἰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε.

τὸ ῥῆμα Κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ θεοῦ αὐτοῦ
Ἰακώβ τοῦ προφήτου.

λέγησιν, ὅσα ἐθαύρασαν, ἰδοὺ ἀπὸ χειρῶν ἡμεῶν
εἰ ἐπὶ βιβλίῳ ῥημάτων τῶν ἡμερῶν βασιλείων Ἰσ-
ραὴλ.

καὶ δύο ἔτη. καὶ ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐ-
τοῦ, καὶ ἐθαύρασε Ναδάβ υἱὸς αὐτοῦ ἐντὶ αὐτοῦ.

Et: τὸ θεοκρούειν τῶν παραπροεχόντων. Ἄλλως, οἱ ἡγοῦ-
μενοὶ τῶν παραπροεχόντων.

Notae et variae lectiones ad

γὰρ Κύριος, ἰδοὺ τὸ ἀπελευθερῆσαι ἐμὸν καὶ ἔσται
εἰσαλευθερῆσαι σου τὴν πόλιν εἰς Σαριρὰ, καὶ τὰ κορῶ-
σά σου ἐξελθεύσονται σοὶ εἰς συνάντησιν, καὶ ἐρούσιν
σοὶ, τὸ παιδάριον τέθνηκεν ὅτι τάδε λέγει Κύριος,
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τὸν Ἰεροβοάμ οὐρούσα πρὸς
τοῖσιν, καὶ ἔσονται οἱ τέθνηκότες τοῦ Ἰεροβοάμ ἐν τῇ
πόλει, καταφάνονται οἱ κύνας, καὶ τὸν τέθνηκῶτα ἐν
τῷ ἀγρῷ καταφάνονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ
τὸ παιδάριον κλύεται, ὡς Κύριος, ὅτι εὐρέθη ἐν αὐτῷ
ῥῆμα κἀπὸ τοῦ Κυρίου. Καὶ ἀπέβη ἡ γυνὴ
ὡς ἦκουσε. Καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαριρὰ,
καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς
ἅπαν τὴν. Haec dicit Dominus, Ecce in alibus a
me : et erit ingrediente te civitatem in Sarira, et
puella tua egredientur tibi in occursum, et dicent

Ecce dicit Israel. Vulg. Et tradet Dominus Is-
raël propter peccata Jeroboam, qui peccavit, et peccare
fecit Israel.

domus, et puerulus mortuus est. Vulg. Surre-
xit itaque uxor Jeroboam, et abiit, et venit in
Thersa : cumque illa ingrederetur limen domus,
puer mortuus est.

mihi, quod locutus est in manu servi sui Aclae
prophete. Vulg. Et sepeliebant eum, et plauxit
cum omnibus Israel, juxta sermonem Dominum, quem
locutus est in manu servi sui Abie prophete.

scripta in Libro verborum dierum regum
Israel. Vulg. Reliqua autem verborum Jeroboam,
quomodo pugnaverit, et quomodo regnaverit, ecce
scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel.

vixit Nadab filius ejus pro eo. Vulg. Dies autem
quibus regnavit Jeroboam viginti duo anni sunt
et dormivit cum patribus suis : regnavitque Nadab
filius ejus pro eo.

rentes. LXX. In Thesue transeuntium. Aliter,
duces praecursorum. Vulg. in manum ducum sen-
turiorum.

cap. XIV lib. III Regum.

tibi, Paryulus est mortuus. Quoniam haec dicit Do-
minus : Ecce ego exterminabo de Jeroboam im-
pientem ad parietem : et erunt mortui Jeroboam, in
civitate comedent canes : et mortuum in agro es-
comedent volatilia caeli. Et paryulus plaugetur, Et
Domine quia inventum est in eo verbum bonum
circa Dominum. Et abiit mulier ut audivit. Et tac-
tum est ut intravit in Sarira, et paryulus mortuus
est : et exiit clamor in occursum.

V. 27. Α., πρὸς θάλασσαν etc. Σ., εἰς τὴν πόλιν
etc. Θ., εἰς τὸ θεοκρούειν etc. Sic Gustin. 2. Ἄλλως,
οἱ ἡγοῦμενοι etc. Sic edit. Rom. Quid porro lege-
rint qui ita verterunt illud, וְיָצְאָה לֹא
est divinare.

CAPUT XV LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.

4. Ἀλλὰ διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν Κυ-
ριος ὁ θεὸς αὐτοῦ λύχνον ἐν Ἱερου-
σαλήμ, ὥστε στήσαι τὸν οὐλὸν αὐτοῦ
μετ' αὐτόν.

5, 6.

SYMMACHUS.

4. Sed propter David dedit Do-
minus Deus ejus lucernam in Jeru-
salem, ut statuat filium ejus post
eum.

5, 6.

4. Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ
Κύριος ὁ θεὸς κατάλειμμα ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐ-
τοῦ μετ' αὐτόν.

5, 6. Vacat. Ἄλλως, ἐκτίθει ἐν
ῥῆματι Θεοῦ τοῦ Καταλείου. Καὶ
πόλεμος ἦν μεταξὺ Ῥοβοάμ καὶ
μεταξὺ Ἰεροβοάμ, πάσας τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

4. Quia propter David dedit ei
Dominus Deus residuum in Jeru-
salem, ut statuat filios ejus post
eum.

5, 6. Vacat. Alius, praeterquam
in verbo Uria Geththai. Et bel-
lum erat inter Roboam et inter
Jeroboam omnibus diebus vitae
ejus.

4. Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ
Κύριος ὁ θεὸς κατάλειμμα ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐ-
τοῦ μετ' αὐτόν.

5, 6.

THEODOTHO

4. Quia propter David dedit ei
Dominus Deus residuum in Jeru-
salem, ut statuat filios ejus post
eum.

5, 6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
9 ובשנת עשרים	9.	9.
12 הקדשים	12.	12. Τὰς τελετάς.
13 את־מִנְחָה Maacha.	13.	13. Καὶ τὴν Μαλάχα.
14 והבמות לא־סדה רק לבנ־אחא היה שלם עבודתה כל־ימיה	14.	14. . . . ἡ καρδία Ἀσά ἦν τελεσία μετὰ Κυρίου.
18 בן־טברמן בן־הויזן	18.	18.
27 ויכהו	27.	27.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Et in anno vicesimo.	9. In anno vigesimo.	9.
12. Effœminatos.	12. Effœminatos.	2. Teletas, i. e. initiationes.
15. Maacha. <i>Hebr. int.</i> , et Malcha.	15. Maacham.	15. Et Malcha.
14. Et excelsa non remota sunt : tantum cor Asa erat perfectum cum Domino omnibus diebus suis.	14. Excelsa autem non abstulit. Veruntamen cor Asa perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis.	14. cor Asa erat perfectum cum Domino.
18. Filium Tabremon filii Hezion.	18. Filium Tabremon filii Hezion.	18.
27. Et percussit eum.	27. Et percussit eum.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. III Regum.

V. 4. 'A., *δτ: δα:* etc. Coislm. 2. Quod autem ibid. dicitur, O', Θ., *ἐμοῖος οἱ P'*, *similiter tres interpretes*, si non est mendum, significat, ut puto, tres interpretes ut LXX vertere, quod sæpe dicitur, ut plerumque vidimus, cum parvum inter interpretes discrimen deprehenditur. Edit. Rom. paulum variat.

V. 5. "Α.Α.Ι.Ι.Ι.Ι., *ἐκτὸς ἐν ῥήματι* etc. Hæc in textu LXX desiderabatur : et in Romana editione inter notas, inque mss. quibusdam in ipso textu leguntur ex alio interprete, ut videtur, excerpta.

V. 9. "Α.Α.Ι.Ι.Ι.Ι., *ἐν ἔτει εἰκοστῷ*. Sic quidam mss. et in notis edit. Romanæ. Alex. habet *εἰκοστῷ*, mendose.

CAPUT XVI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
9 ויקשר עניו עבדו זמרי	9.	9.
24 שמרון	24.	24.
26 ובהמארתו	26.	26.
55 ויוסף	55.	55.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Et conspiravit super eum servus ejus Zamri.	9. Et rebellavit contra eum servus suus Zambri.	9.
24. Someron.	24. Samaria.	24.
26. Et in peccatis ejus.	26. Et in peccatis ejus.	26.
55. Et addidit.	55. Et addidit.	55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. III Regum.

V. 9. "Α.Α.Ι.Ι.Ι.Ι., *καὶ συνέσπασεν ἐπ' ἐαυτὸν* etc. In notis edit. Romanæ.

V. 24. "Α.Α.Ι.Ι.Ι.Ι., *Σαμαρείας*. "Α.Α.Ι.Ι.Ι.Ι., *Σομορών*. Coislm. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9.	9. Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ. Ἄλλοι, ἐν ἔτει εἰκοστῷ.	9.
12. Τὰς τελετάς.	12. Τὰς τελετάς. Ἄλλοι, τὰς στήλας.	12. Τὰς τελετάς.
15. Καὶ τὴν Μελίχά.	15. Ἄνα.	15. Καὶ τὴν Μελίχά.
14. Τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐ περιηρόθη ἡ μέντοι καρδία Ἀσά ἦν τελεία.	14. Τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρον πλήν ἡ καρδία Ἀσά ἦν τελεία μετὰ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ.	14. Πλήν ἡ καρδία Ἀσά ἦν τελεία μετὰ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας.
18.	18. Ὑἱὸν Ταβερεμά υἱοῦ Ἀζίν. Ἄλλοι, υἱὸν Τάβ ἐν Ῥαμάν υἱοῦ Ἀζαήλ.	18.
27.	27. Καὶ ἐχάραξεν αὐτόν. Ἄλλοι, καὶ ἐπεχάραξεν αὐτόν. Ἄλλοι, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.	27.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
.	9. In anno quarto et vigesimo. <i>Alius</i> , in anno vigesimo.	9.
12. Teletas.	12. Teletas. <i>Al.</i> , columnas.	12. Teletas.
15. Et Malcha.	15. Ana.	15. Et Malcha.
14. Excelsa autem non ablata sunt: atamen cor Asa erat perfectum.	14. Excelsa autem non abstulit: verumtamen cor Asa erat perfectum cum Domino omnibus diebus ipsius.	14. Verumtamen cor Asa erat perfectum cum Domino omnibus diebus.
18.	18. Filium Taberema filii Azin. <i>Alius</i> , filium Tab in Ramian filii Azael.	18.
27.	27. Et secavit eum. <i>Alius</i> , et circumvallavit. <i>Alius</i> , et percussit eum.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. III Regum.

V. 12. Ο΄, τὰς τελετάς· ὁμοίως σί Γ΄. Coislin. 2. sic. cf. notam vers. 4. supra.

V. 15. Α., Σ., Θ., καὶ τὴν Μελίχά. Idem. Sed pro Μελίχά lege ubique Μαχά.

V. 14. Ἄ., ἡ καρδία etc. Has lectiones adfert idem.

V. 18. Ἄλλοι, υἱὸν Τάβ ἐν Ῥαμάν υἱοῦ Ἀζαήλ.

In notis editionis Rom. Qui vero sic reddidit videtur legisse צפח צפח.

V. 27. Ἄλλοι, καὶ ἐπεχάραξεν etc. Has lectiones exhibent notæ editionis Romane: ἐπεχάραξεν videtur mendose positum. [Si Schleusnerum audias, leges, ἐπεχάραξεν. Diach.]

CAPUT XVI LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9.	9. Καὶ συνέστρεψεν ἐπὶ αὐτὸν Ζαμβρί. Ἄλλοι, καὶ συνέστρεψεν ἐφ' ἑαυτὸν τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ Ζαμβρί δ' ἄρχων.	9.
24.	24. Σεμερών. Ἄλλοι, Σαμαρείας. Ἄλλοι, Σομορών.	24.
26.	26. Καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ. Ἄλλοι, τοῖς ματαίαις.	26.
35.	35. Καὶ προσέθηκεν. Ἄλλοι, καὶ ἐπλεόνασεν.	35.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9.	9. Et convertit se super eum Zambri. <i>Alius</i> , et convertit in se servos suos, et Zambri princeps.	9.
24.	24. Semeron. <i>Alius</i> , Samarie. <i>Alius</i> , Somoron.	24.
26.	26. Et in peccatis ejus. <i>Alius</i> , vanis.	26.
35.	35. Et addidit. <i>Alius</i> , et superabundavit.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. III Regum.

V. 26. Ἄλλοι, τοῖς ματαίαις. Coislin. 2.

V. 35. Ἄλλοι, καὶ ἐπλεόνασεν. Sic quodam exempl.

CAPUT XVII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΣ.
6 והערבים כביאים לו לחם ובשר בבקר ולהם ובשר בערב בצפת 12	6. 12.	6. Καὶ οἱ κέραιες ἔφερον αὐτῷ ἄρτον καὶ κρέας τὸ πρωῖ, καὶ ἄρ- τον καὶ κρέας τὸ δεῖλης. 12. Ἐν τῇ λεγκυθία.
20 והוא אלהי הגם על הארבעה אשר אני כהנורר עבה העתה להבית אתדבנה על הילד 21	20. 21.	20. 21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Et corvi adherentes ei panem et carnem in mane, et panem et carnem in vespera.	6. Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane, similiter panem et carnes vesperi.	6. Et corvi terebant ei panem et carnem mane, et panem et car- nem vespere.
12. In lecytho.	2. In lecytho.	12. In lecythia.
20. Domine Deus mi, num etiam super viduam, qua ego hospitans cum ea, malefecisti ad mori faci- endum filium ejus?	20. Domine Deus meus, etiamne viduam apud quam ego utentique sustentor afflixisti, ut interficeres filium ejus?	20.
21. Super puerum.	21. Super puerum.	21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. III Regum.

V. 6. Coisl. 2., *οἱ Γ', καὶ οἱ κέραιες* etc., ut Reg. *Ἄ., Σ., Θ., ἄρτον καὶ κρέας τὸ πρωῖ, καὶ* etc. Hinc vides *οἱ Γ'* significare *Ἄ., Σ., Θ.*

V. 12. *Ἄ., ἐν τῇ λεγκυθία.* Coisl. 2, *Ἄ., ἐν τῇ λεγκυθίᾳ.* *Ἄ. Λ. Θ., ἐν καμψάκη.* Reg.

CAPUT XVIII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΣ
5 כן-בהמה 5	5.	5.
21 עד-דמותי אתם פסחים על-שת הכנפים 21	21.	21
25 בהרו לנס הפר האחד 25	25.	25. Ἐπιλέξαθε ἑαυτοῖς τὸν δά- μαλιν τὸν ἕνα. 27. Ὅτι ἐμίλια αὐτῷ. 28. Κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν. 29.
27 כי-שיחילי 27	27.	
28 כמושמים 28	28.	
29 ואין-קל ואין-ענה 29	29.	

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. De animali.	5. Jumenta.	5.
21. Usquequo vos claudicantes super duas cogitationes.	21. Usquequo claudicatis in duas partes.	21.
25. Eligite vobis juvenecum unum.	25. Eligite vobis bovem unum.	25. Eligite vobis juvenecum unum.
27. Quia meditatio ei.	27. Forsitan loquitur.	27. Quia colloquimur ipsi.
28. Juxta judicium ipsorum	28. Juxta ritum suum.	28. Juxta judicium ipsorum.
29. Et non vox, neque respon- dens.	29. Nec audiebatur vox, nec aliquis respondebat.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. III REGUM.

V. 5. *Ἄ. Λ. Θ., ἀπὸ τῶν κτηνῶν.* Sic ex mss. edit. Romana in notis.

V. 21. *Σ., ἕως πότε* etc. Coisl. 2.

V. 25. *Ἄ., ἐπιλέξαθε* etc. Lectiones Aquilæ et Symm. exhibet Coisl. 2, qui hanc addit notam : *Πίονα παρ' οὐδενὸς κείνεται ἐν τῷ Ἑξάπλῳ.* l. c. *ἢ Pin-guem,* apud neminem exstat in Hexaplo. Itaque in-

CAPUT XVII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Καὶ οἱ κέρρακις ἔφερον αὐτῶ
ἄρτον καὶ κρέας τῷ πρωῷ, καὶ ἄρ-
τον καὶ κρέας τῷ δευτέρῳ.

12.

20.

21.

SYMMACHUS.

6. Et corvi ferebant ei panem
et carnem mane, et panem et
carnem vespere.

12.

20.

21.

6. Καὶ οἱ κέρρακις ἔφερον αὐτῶ
ἄρτους τοπρωῷ, καὶ κρέα τοδευτέρῳ.

12. Ἐν τῶ κερράκι. Ἄλλοι,
καμράκι.

20. Vacat. Ἄλλοι, ὁ Κύριος ὁ
Θεός μου, εἰ ἔτι καὶ τὴν χίρην ἢ
πυροκῶ ἐκίχουτας, ὥστε ἀνολεῖν
τὸν υἱὸν αὐτῆς.

21. Τῶ παιδαρίῳ. Ἄλλοι, τῶ
μειραλίῳ.

LXX INTERPRETES.

6. Et corvi ferebant ei panes
mane, et carnes vespere.

12. In capsaca. *Al.*, campsaca.

20. Vacat. *Al.*, o Domine Deus
mi, si adhuc et viduam apud quam
ego hospito allivisti, ita ut inter-
ficeres filium ejus.

21. Puerulo. *Alius*, puero.

THEODOTIU.

6. Et corvi ferebant ei panem
et carnem mane, et panem et car-
nem vespere.

12.

20.

21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. III Regum.

V. 20. Ὁ Κύριος etc. Sic Coislin. 2, sine inter-
pretis nomine.

V. 21. Ἄλλοι, τῶ μειραλίῳ. Ita legit Procopius
hoc loco.

CAPUT XVIII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.

21. Ἔως πότε ὑμεῖς χωλαίνετε
ἐπὶ δυσὶ ἀμφοτέροις.

25. Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν βοῦν
τὸν ἕτερον.

27. Ὅτι ὁμιλεῖ.

28. Καθὼς ἔθος αὐτοῖς.

29.

SYMMACHUS.

5. De tabernaculis. *Alius*, de
jumentis.

21. Usquequo vos claudicatis
super duo cubit.

25. Eligite vobis bovem alterum.

27. Quia colloquitur.

28. Secundum morem suum.

29.

5. Ἀπὸ τῶν σκηνῶν. Ἄλλοι,
ἀπὸ τῶν κτηνῶν.

21. Ἔως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε
ἐπὶ ἀμφοτέροις ταῖς ἰγνύσις.

25. Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μό-
σχον τὸν ἕνα.

27. Ὅτι ἀδολοσχία αὐτῶ ἔστι.

28. Κατὰ τὸν ἔθισμόν αὐτῶν.

29. Ἄλλοι, καὶ ὅσα ἦν φωνή,
καὶ ὅσα ἦν ἀκρόασις.

LXX INTERPRETES.

5. De tabernaculis. *Alius*, de
jumentis.

21. Usquequo vos claudicabitis
in ambobus poplitibus.

25. Eligite vobis vitulum unum.

27. Quia fabulatio ei est.

28. Secundum consuetudinem
suam.

29. *Alius*, et non erat vox, et
non erat auditus.

THEODOTIU.

5.

21.

25.

27.

28.

29.

5.

21.

25.

27.

28.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. III Regum.

dicat in quibusdam exemplaribus haberi. (†)

V. 27. Ἄ., ὅτι ὁμιλεῖ αὐτῶ. Σ., ὅτι ὁμιλεῖ. Reg.
et Coislin. 2.

V. 28. Ἄ., κατὰ τὸ κρέμα etc. Coislin. 2.

V. 29 Ἄλλοι, καὶ ὅσα ἦν etc. Hæc que deside-
rantur in ebt. Romana, in quibusdam mss. et in
notis ejusdem edit. feruntur.

(†) Dignum est ut notetur nomen δάμαλις ab Aquila in masculino genere hic usurpatum, quia respondet
ad hebraicum דַּמַּי, *juvencus*.

BRACH.

CAPUT XIX LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

תחת רחם 5

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Subtus genistam.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

5.

VULGATA LATINA.

5. In umbra juniperi.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

5. (Ἰπποκράτους) ἄρκευθου.

AQUILA.

5. Sub junipero.

Nota.

Has Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Ensebius *De locis Hebraicis* apud Hieronymum in voce

Ἐρεμῶθ, his verbis: Ἐρεμῶθ, Ἀ., ἄρκευθου, Σ., σκῆπην. Ubi Hieronymus c. Rothem, pro quo Aquila

CAPUT XX LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

לשׁעלִים 10

את כל־הרבוץ 15

בנערני שׁרני הבדוּתת 14

אלוֹהוֹ עֵמָקִים 28
הִנְהַרְנָה שׁבִיעֵנִי 31

וַיִּתְחַפֵּשׂ בְּאֵפֶר עַל־עֵינָיו 38

כִּן בּוֹשֵׁפֶתֶךָ 40

כִּי הוֹעֵף 45

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Pugillis.

15. Omnem turbam.

14. In pueris principum provincialium.

28. Deus vallium.

31. Ecce, obsecro, audiuimus.

38. Et mutavit se in velo super oculos suos.

40. Sic iudicium tuum.

45. Contumax et sævus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

10

15.

14

28.
31.

38.

40.

45.

VULGATA LATINA.

10. Pugillis.

15. Omnem multitudinem.

14. Per pedissequos principum provincialium.

28. Deus vallium.

31. Ecce, audivimus.

38. Et mutavit aspersione pulveris os et oculos suos.

40. Hoc est iudicium tuum.

45. Contemnens et furibundus.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

10.

15.

14

28. Θεὸς κοιλάδων.
31.

38. Καὶ ἐσακέύετο ἐν σποδῶ ἐπὶ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

40.

45.

AQUILA.

10.

15.

14.

28. Deus vallium.

31.

38. Et conspersit se in cinere super oculos suos.

40.

45.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. III Regum.

Hoc cap. in editione Rom. inverso ordine post sequens jacet. Hujus vero præposterius ordinis occasione in Regio codice legitur: σαῦτα ἐν τῷ Ἑξαπλῶ πρὸς τῆς ἀπὸ τοῦ Ναβουθάϊ ιστορίας καίεται. I. e. *Hæc in Hexaplo ante historiam Nabuthæ jacet.* Numerum historia obsesse a Syris Samarie ante

historiam Nabothi in Hebraico et in Hexaplis jacebat, secus quam in LXX Interpretibus, ubi præ posterus ordo.

V. 10. Ἀ. Δ. Ι. Ζ, ταῖς ὄραξι'. Sic in mss. et in notis ad edit. Rom.

V. 15. Ἀ. Δ. Ι. Ζ, πάντα τοὺς ἦγον. Indidem.

CAPUT XXI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

וַיָּבֵא אַחַב אֶל־בֵּיתוֹ כִּי הוֹעֵף 4
עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֱלֹהֵי נַבְיָא

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Venitque Achab in domum suam, recedens et sævus super verbum quod locutus fuerat ei Naboth Jzraelita, et dixerat, Non

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4.

VULGATA LATINA.

4. Venit ergo Achab in domum suam indignans, et fremdens super verbo, quod locutus fuerat ad eum Naboth Jzraelites, dicens: Non

ΑΚΥΛΛΑΣ.

4.

AQUILA.

4.

CAPUT XIX LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. (Υποκλίτω) σκίπτειν.	5. Ὑπὸ γούτων ἄλλοις, ὑποκλίτω Ἰσραὴλ.	5.
SYMMACHI S.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Sub umbraculo.	5. Subtus plantam. <i>Alius</i> , sub Rothmen.	5.

Nota.

interpretatur ἄρκευθον, id est, *jaciterum* : Symmachus, *umbraculum*.

CAPUT XX LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
10.	10. Ἀλώπειξι. Ἄλλοις, ταῖς ὄραξι.	10.
15.	15. Ἐν ὄχλῳ. Ἄλλοις, πάντα τὸν ἄχρον.	15.
14. Διὰ παιδαρίων τῶν ἀργύρων τῆς πόλεως.	14. Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀργύρων τῶν χωρῶν.	14.
28. Θεὸς κοιλᾶδων.	28. Θεὸς κοιλᾶδων.	28. Θεὸς κοιλᾶδων.
51.	51. Ὅδα. Ἄλλοις, ἰδοὺ δὴ οἶδαμεν.	51.
58. Καταπασόμενος σποδῶ κατὰ τῶν ἐφθαλμῶν αὐτοῦ.	58. Καὶ καταδέχεται ἐν πελαμῶνι τοὺς ἐφθαλμούς αὐτοῦ.	58.
40.	40. Ἴδού καὶ τὰ ἐνοσθρα. Ἄλλοις, ἰδοὺ τὸ δικαστήριον.	40.
45. Διαταραγμένος καὶ συγκυρωπάζων.	45. Συγκυρωμένος καὶ ἐκκελυμένος.	45.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
10.	10. <i>Valpulus. Alius</i> , pugillis.	10.
15.	15. <i>Turbam. Alius</i> , omnem sonitum.	15.
14. Per pueros principum urbis.	14. In pueris principum regionum.	14.
28. Deus vallium.	28. Deus vallium.	28. Deus vallium.
51.	51. <i>Novi. Alius</i> , ecce profecto vidimus.	51.
58. <i>Aspersus pulvere contra oculos suos.</i>	58. Et colligavit in vitta oculos suos.	58.
40.	40. <i>Ecce et insidiæ. Alius</i> , ecce tu iudex.	40.
45. <i>Conturbatus et tristis.</i>	45. <i>Confusus et contristatus.</i>	45.

Note et varia lectiones ad cap. XX lib. III Regum.

V. 14. Σ, διὰ παιδαρίων etc. Coislin. 2. Symmachii lectiones mutuamur ex cod. Reg. et ex
 V. 28. Ἄ., Σ., Θ., Θεὸς κοιλᾶδων. Ex Eusebio Coislin. 2.
De locis Hebraicis.
 V. 51. Ἄλλοις, ἰδοὺ δὴ οἶδαμεν. Ex notis edit. Rom.
 V. 58. Ἄ., καὶ ἐσκαλεύσατο etc. Has Aquile et
 V. 10. Ἄλλοις, ἰδοὺ τὸ δικαστήριον. In notis edit. Rom.
 V. 15. Σ, διαταραγ. etc. Coislin.

CAPUT XXI LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4	4. Ἄλλοις, καὶ ἦλθεν Ἀχαάθ εἰς οἶκον αὐτοῦ συγκυρωμένος καὶ	4.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
4	4. <i>Alius</i> , et venit Achaab in domum suam confusus, et solutus super verbo, quod locutus fuerat ad eum Nabuthæ Jestacluta: et	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּדְרֹשׁ אֲדָמָי יִצְחָק יִצְחָק אֲתָן לְךָ אֶת־ נַחֲלַת אֲבֹתַי		
7 הנשפה בלימה על-יש-אל	7.	7.
27 ויהלך נ	27.	27.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
dabo tibi hereditatem patrum meo- rum.	dabo tibi hereditatem patrum meo- rum.	
7. Facies regnum super Israel.	7. Regis regnum Israel.	7.
27. Et ambulavit sensim.	27. Et ambulavit demisso ca- pite.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. III Regum.

V. 14. Ἄλλος, καὶ ἤλθεν Ἀγαθά etc. Sic in no- V. 7. Ἄλλος, ποιεῖς βασιλεὺς Ἰσραὴλ. In notis
tis ad edit. Rom. Hic LXX deficient ad edit. Rom.

CAPUT XXII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON. Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
עַד־כַּבֵּיחַ פַּעַמִּים אֵין בִּישְׁמִיךְ 16	16.	16. Ἔως πῶσον καθέσω ἐγὼ ὀραζίζω σε.
55 דם-הַמַּכָּה	55.	55.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
16. Usque ad tot vices ego ad- iuravi te.	16. Iterum atque iterum adjuro te.	16. Usque ad quot vices ego ad- iuro te.
55. Sanguis plage.	55. Sanguis plage.	55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. III Regum.

V. 16. Ἄ., ἔως πῶσον etc. Lectiones Aquilæ et Symm. exhibet Coislin. 2. Aliam, Regius.

LIBER QUARTUS REGUM.

CAPUT I LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 ויפס אהויה בעד השבנה בעדותו	2.	2. Καὶ ἔπεσαν Ἀαζία περὶ τῆν κιγκλιδωτὸν ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ.
לבו דרשו בבני דבוב אלהי עקרון	Βαβυλ Ζεβουβ ελωη Εκρων.	Πορευθέντες ἐκζητήσατε ἐν Βαβύλ Ζεβούβ θεῶν Ἀκκαρών.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et cecidit Achazia per can- cellum in coenaculum suum.	2. Ceciditque Ochozias per can- cellos coenaculi sui.	2. Et cecidit Aazia per cancel- latum in coenaculo suo.
Ite, inquire in Baalzebub deum Ezeron.	Ite, consulite Beelzebub deum Accaron.	Euntes exquirite in Baal Zebub, deo Accaron.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. IV Regum.

V. 2. Ἄ., καὶ ἔπεσαν etc. Ita Reg. qui hoc scho- Symmachi adjicit ut nos edimus.
lion addit, ἔστι δὲ οἶκος ὄρχα θεοῦς ἐπιτήδειος. I. e. Heid. Lectionem Hebraicarum vocum Græce,
c. Est autem domus ætatis tempore commoda. Lectionem Aquilæ pleniorē habet Coislin. 2 et Reg. Hebraici solum et Symmachi minus sinceram

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ἐκαλειμένους ἐπὶ τῷ ὄνομα, ὃ ἐλά-
λητε πρὸς αὐτὸν Ναθουθαὶ ὁ Ἰσρα-
ραηλίτης, καὶ εἶπεν, Οὕτως τοι
τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων μου.

7. Ποιῖς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραήλ.
"Α.Ι.Ι.ορ, ποιῖς βασιλεὺς Ἰσραήλ.

27. Καὶ ἐπορεύθη, "Α.Ι.Ι.ορ, καὶ
ἐπορεύθη κεκλιμένος.

7

21.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

dixit, Non dabo tibi hereditatem
patrum meorum.

7. Facis regem super Israel. *A-*
lius, facis rex Israel.

7.

27

27. Et ambulavit. *Alius*, et am-
bulavit reclinatus.

27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. III Regum.

V. 7. "Α.Ι.Ι.ορ, καὶ ἐπορεύθη κεκλιμένος. Ibid. Edit. Complut. habet κεκορῶς.

CAPUT XXII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

16. Ποσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε.

16. Ποσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε. "Α.Ι.Ι-
Ι.ορ, ἔτι ὄλις ἐγὼ ὀρκίζω σε.

16.

55.

55. Τὸ αἷμα τῆς τροπῆς. "Α.Ι.Ι.ορ,
τὸ αἷμα ἐκ τῆς τροπῆς.

35.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

16. Quoties ego adjuro te.

16. Quoties ego adjuro te. *Ali-*
ter, adline bis ego adjuro te.

16.

55.

55. Sanguis stragis. *Alius*, san-
guis vulneris.

55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. III Regum.

V. 55. Sic mss. quidam, et in notis edit. Rom. In textu autem, τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς πλεγγῆς.

LIBER QUARTUS REGUM.

CAPUT I LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας δι' ἐξό-
στρας αὐτοῦ οὐσῆς ἐν τῷ ὑπερήφῳ
αὐτοῦ.

Ἀπελθόντες πύθεσθε παρὰ τοῦ
Βαβλῆ μουσῆ θεοῦ Ἐκκαρόν.

SYMMACHIUS.

2. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ
δικτυοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερήφῳ αὐτοῦ.

2.

Δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ
Βαβλῆ μουσῆν θεοῦ Ἀκκαρόν.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Et cecidit Ochozias per ex-
os iam suam, quæ erat in cornacu-
lo suo.

2. Et cecidit Ochozias per cau-
cellum, qui in cornaculo suo.

2.

Abemites interrogate apud Beel-
zebul deum Ecron.

Ite, et inquirete in Baal muscam
deum Accaron.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. IV Regum.

exhibet.

Coislin. 2, Σ., καὶ ἀπέστειλον ἀγγέλους καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Δεῦτε καὶ ἐναζητήσατε ἐν Βαβλῆ μουσῆν
θεοῦ Ἀκκαρόν, εἰ ζήσομαι. I. e. εἰ Et misit nuntios,

et dixit ad eos: Ite, et inquirete in Baal muscam
deum Accaron, si vivam. In e Symmachi interpre-
tatio planior est ea quam in ipso textu delinim,
desumptam, ut videtur, ex Coisliniana lectione

CAPUT II LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
אֵלֵי יְהוָה נָא פִּי־שׁוֹמֵם בְּרוּחֶיךָ אֵלֵי	9.	9.
אֵלֵי יְהוָה נָא פִּי־שׁוֹמֵם בְּרוּחֶיךָ אֵלֵי	14.	14. Ἡθεὺς Κύριος ὁ Θεὸς; Ἡλίς, καίπερ αὐτός;
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
9. Et sit. obsecro, os duorum in spiritu tuo ad me.	9. Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus.	9.
14. Ubi Dominus Deus Eliahe etiam ipse?	14. Ubi est Deus Eliae etiam nunc?	14. Ubi Dominus Deus Eliae utique ipse?

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. IV Regum.

V. 9. Ἄλλος, γεννηθήτω τὸ πνεῦμα etc. Ita Reg., tacito interpretis nomine.

V. 14. Ἄ., ποῦ Κύριος etc. Aquilæ et Symmachi lectiones addert Coislin. 2.

Ibid. Ἄ.δ.α., χρύφιος. Ex Theodoro, qui sic

habet, ἀφφὸ, ὃ χρύφιος ἐρμηνεύεται, κατὰ τὴν ἔχουσαν τῶν ἄλλων ἐρμηνευτῶν. His adjicit Drusius: « Quid de hoc loco dicam? Suspectum mihi est, ὃ χρύφιος, id sonat, occultus, latens. Usurpatur au-

CAP. III LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
בֶּקֶר 4	4.	4. Ἦν ποιμνιοτρόφος.
אַשׁוּר 14	14.	14.
וּבְמִלָּה 21	21.	21.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Pecuarius.	4. Nutriebat pecora multa.	4. Erat pastor gregis.
14. Ego suscipiens.	14. Erubescerem.	14.
21. Et supra.	21. Desuper.	21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III lib. IV Regum.

V. 4. Ἄ., ἦν ποιμνιοτρόφος. Σ., ἦν τρέφων βοσκᾶ. Coislin. 2. Theodoretus, οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύται τὸ νοτιῆδ ἂν χρησιμοποιεῖται ἐρμηνεύσαν. Quinam vero sunt illi

alii interpretes? Non certe Aquila, nec Symmachus, nisi fortasse variæ eorum editiones varias interpretationes exhibuerint.

CAPUT IV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
וּבְפִי עָלָה יָדָיו וַיִּגְרָה עָלָיו	54.	54.
וַיִּגְרָה עָלָיו וַיִּנְעֹמֶנְעֵם (Al. ἐνεγύωσεν) ἐπ' αὐτόν.	55. Εγαδ. Coisl. 2, ουτεγαρ.	55. Ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτόν.
תָּרַח 59	59.	59.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
54. Et volas suas super volas ejus : et prostravit se super eum.	54. Et manus suas super manus ejus : et incurvavit se super eum.	54.
55. Et prostravit se super eum. <i>Hebr. int.</i> , membra imposuit super eum.	55. Incubuit super eum.	55. Inspiravit super eum.
59. Erucas.	59. Herbas agrestes.	59.

CAPUT II LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9	9. Γενεθήσεται ὁ θεὸς διπλαῖ ἐν πνεύματι σου ἐπὶ ἐμέ. Ἄλλοι, γενεθήσεται ἐν πνεύματι ἐν ἐπὶ σοὶ θεοσῶς ἐπὶ ἐμέ.	9.
11. Πῶς κούριος ὁ θεὸς ἦλθεν καὶ νῦν;	11. Πῶς ὁ θεὸς ἦλθεν ἀπρόσ; Ἄλλοι, κούριος.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Notae et variae lectiones ad cap. II lib. IV Regum.

tem eo sensu quo Graeci dicunt, ὁ θεῖνα. Itaque vidimus Aquilam et Symmachum longe Ruth. iv ad וְשָׁרָה וְיִצְחָק quaedam editiones habent, diversa interpretatione usos esse. (*)

(*) Quid sit ἀπρόσ multum disputarunt interpretes. Miror neminem illorum advertisse voces hebraicas כָּוַן כָּוַן propter obscuritatem a LXX retentes esse, ut non raro alibi, frequentissime vero his in Regum libris, quasi in omnibus capitibus. Divan.

CAPUT III LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Ἦν τρέφων βοσκήματα.	4. Νοσκήθ. Ἄλλοι, ἀρχηπόμην.	4.
11.	11. Ἐγὼ λαμβάνω. Ἄλλοι, ἐγὼ ἐδοσσωπόμην.	11.
21.	21. Καὶ εἶπον, ὦ. Ἄλλοι, καὶ ἐπᾶνω.	21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Notae et variae lectiones ad cap. III lib. IV Regum.

V. 11. Ἄλλοι, ἐγὼ ἐδοσσωπόμην. Regius, tacito edit. Rom. in notis, recte. Nam prior lectio εἶπον ὦ, vitio facta videtur ex ἐπᾶνω.

V. 21. ΟΨ, καὶ εἶπον, ὦ. Ἄλλοι, καὶ ἐπᾶνω. Sic

CAPUT IV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
54.	54. Καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ διέκαμψεν ἐπὶ αὐτόν. Ἄλλοι, καὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς αὐτόν.	54.
55. Ἐπέπεσεν ἐπὶ αὐτόν.	55. Συνέκαμψεν ἐπὶ αὐτόν. Ἄλλοι, ἐνεφύσησεν ἐπὶ αὐτόν. Ἄλλοι, συνέκαμψεν ἐπὶ αὐτόν. Ἄλλοι, διέκαμψεν ἐπὶ αὐτόν. Ἄλλοι, συνέκαμψεν αὐτόν.	55.
59.	59. Ἀριώθ. Ἄλλοι, ἀγροὶ ἀγροῦ.	59.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

54. Et manus suas super manus ejus; et incurvavit se super eum. Alius, et vestigia sua super vestigia ejus, et insullavit in eum.

55. Concurvavit se super eum. Alius, insullavit super eum. Alius, proenbuit super eo. Alius, inclinavit se super eum. Alius, cooperuit eum.

59. Arioth. Alius, herbas agrestes.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ

כרפס

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

Βοτάνην ἀγρίαν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Colocynthis.

Colocynthis.

Olas agreste.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. IV Regum.

V. 54. Ἄλλοι, καὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ etc. Sic Reg. V. 55. Has lectiones exhibet codex Reg. his verbis: Ἄ., ἐνεψεύσεν, Σ., ἐπέπεσεν. Ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ ἔστιν Ἑγγαδ̄ (l. Ἑγγαδ̄) ἐπ' αὐτόν· ἀντὶ τοῦ, ἐνεψεύσεν εἰς αὐτόν. Τὸ δὲ διεκάμφεν ἐπ' αὐτόν, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ ἐνεγύωσεν ἐπ' αὐτόν, ἀντὶ τοῦ συνέκαμφεν οἱ ἄλλοι εἰρήχασιν. Quæ postrema verba vitio laborant. Idem vero ad vocem συνέκαμφεν, συνέκοψεν supra scribit. Ubi notes vocem רהג' eodem loco his

legi, versu nempe 54 et 55, ac in textu codicis Regii primo ἐνεψύσεν, secundo συνέκαμφεν redditur: quæ igitur in nota leruntur usque ad hæc verba, τὸ δὲ, διεκάμφεν, ad primam lectionem respiciunt; ab his deinde verbis, ad secundam. In hæc autem loca hæc notat Drusius:

54. רהג'ו, alii, ἐνεψύσεν, *insufflavit. Theodoretus*, τὸ ἀγαθὸν (ita leg. vel certe τὸ ἐγαθὸν) οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύσατ' ἐνεψύσεν εἰρήχασιν. *Editio*

CAPUT V LIB. IV REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
שׂר צבא 1	1.	1.
והרים יצא נהדים 2	2.	2.
האלהים 7	7.	7.
כישא צמד פדים 17	17.	17.
השתחית בית רבנ 18	18.	18.
בבית ארץ 19	19.	19.
בגדים וזיתים 26	26.	26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Princeps militiæ.

1. Princeps militiæ.

1.

2. Et Aram egressi fuerant agmina.

2. Porro de Syria egressi fuerant latrunculi.

2.

7. Num Deus?

7. Numquid Deus.

7.

17. Onus parvis mulorum.

17. Onus duorum burdonum.

17.

18. Et incurvavero me in domo Remmon.

18. Si adoravero in templo Remmon.

18.

19. Milliare terre.

19. Electo terre tempore.

19.

26. Vestes et oliveta.

26. Vestes ut emas oliveta.

26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. IV Regum.

V. 1. Ἄλλοι, ἀρχιστρατήγος. Aliquot exemplaria, et Complut.

Ἄλλοι, καὶ Συρία etc. Ex notis ad edit. Rom.

V. 2. Ἄλλοι, ἐκ Συρίας ἐξήλθον μονόζωνοι.

V. 7. Ἄλλοι, μὴ θεός; Sic mss. quidam in notis ad edit. Rom.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

Τοῖς πῦρ ἀγγέλου. Ἄλλοι, ζωο-
λοῦσθαι.

SYMMACHUS.

LIX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Colocynthidam agrestem. *Alus*,
colocynthida.

Notae et variae lectiones ad cap. IV lib. IV Regum.

Vulgata, et inclinavit se. *Arius*, prostravit se. 55. πῦρ. *Alti*, συνέκαρψεν. *Alibi*, συνεκαρψεν. *Prius hodie legitur in edit. Romana. Sed Theodotus videtur habuisse ἐνέπνευσεν. Hae enim adfert, τὸ δὲ ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτὸν, συνεκαρψεν ὁ ἄλλος εἰσέρχατο. In alio scholio, τὸ δὲ ἐνεπνευσεν ἐπ' αὐ-
τὸν, συνέκαρψεν ὁ ἄλλος εἰσέρχατο. Vide si placet edit. Romanam, unde ista habeo. Hactenus Densius.*

hujusmodi sunt: Ἄ., ἐνέπνευσεν, *inspiravit*. Σ., ἐπέπεσεν, *prostravit se*. Ο' in textu, διέκκαρψεν, *pro-
cubuit*, et marg., συνέκαρψεν, *inclinavit se*. Ceteram
tanta interpretationum diversitas, vel ex variis in-
terpretum versionibus prodit, vel ex scholis poste-
rioris aevi.

V. 59. Ἄλλοι, ἀγγελοῦ ἀγγέλου. Densius.

Ibid. Ἄ., ζοῦσθαι ἀγγέλου. Coislun. 2. Ἄλλοι,
ζοῦσθαι ἀγγέλου. Reg.

Postremo Ἄ, Σ et Ο' lectiones in Coisluniano

CAPIT V LIB IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1.	1. Ἀγγέλου. Ἄλλοι, ἀγγελοῦ ἀγγέλου.	1
2.	2. Καὶ Συρία ἐξήλθεν μολόζουσι. Ἄλλοι, ἐκ Συρίας ἐξήλθεν μολό- ζουσι παρατήρουσι. Ἄλλοι, καὶ Συρία ἐξήλθε μολόζουσι παρατή- ρουσι.	2.
7.	7. Ὁ Θεός; Ἄλλοι, μή Θεός;	7
17.	17. Ὀνός, ζεύγους ἡμιμόνου. Ἄλ- λοι, γέμερ ζεύγους ἡμιμόνου.	17.
18.	18. Καὶ προσκαύησεν ἐν οἴκῳ Ρεμμάν. Ἄλλοι, καὶ προσκαυή- σεν ἅμα αὐτῷ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.	18.
19.	19. Δεβραθὰ τῆς γῆς. Ἄλλοι, Χαβραθὰ τῆς γῆς.	19.
26.	26. Τὰ ἱμάτια καὶ ἐκαθῶνας Ἄλλοι, τὰ ἱμάτια, ἕνα καὶ ἕνα ἐκα- θῶνας. Ἄλλοι, τὰ ἱμάτια, καὶ λήψα ἐν αὐτοῖς χίτους καὶ ἐκαθῶνας.	26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Princeps. <i>Alus</i> , princeps militie.	1.
2.	2. Et Syria exierunt accincti. <i>A- lius</i> , ex Syria exierunt accincti, praedatorum manus. <i>Alus</i> , et Sy- ria egressa est, accincti, praedato- rum manus.	2.
7.	7. Deus? <i>Alus</i> , Num Deus?	7.
17.	17. Onus, par mulorum. <i>Alus</i> , gomer paris mulorum.	17.
18.	18. Et adorabo in domo Rem- man. <i>Alus</i> , et adorabo simul ipsi Domino Deo.	18.
19.	19. Debratha terrae. <i>Alti</i> , Cha- bratha terre.	19.
26.	26. Vestimenta et oliveta. <i>Alti</i> , vestimenta, ut emas oliveta. <i>Alus</i> , vestimenta, et accipies cum eis hortos et oliveta.	26.

Notae et variae lectiones ad cap. V lib. IV Regum.

V. 17. Ἄλλοι, γέμερ ζεύγους ἡμιμόνου. Ex ms
Al'ox. exque notis ad edit. Rom.

V. 18. Ἄλλοι, καὶ προσκαυήσεν ἅμα etc. Reg.

V. 19. Ἄλλοι, Χαβραθὰ τῆς γῆς. Sic mss. in
notis ad edit. Rom.

V. 26. Ἄλλοι, τὰ ἱμάτια etc. Ibid.

CAPUT VI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וְשָׂאָה 5	5.	5.
וְשָׂאָה בְּלִי אֲבִיבִי 8	8.	8. Et, tōn tōpon tōn δεῖνα.
וְשָׂאָה 52	52.	52.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Petitem.	5. Mutuo acceperam.	5.
8. In loco abscondito, incelebri.	8. In loco illo et illo.	8. In locum hunc vel illum.
52. Num vidistis?	52. Numquid scitis?	52.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. IV Regum.

V. 5. Ἄλλος, κεχρησμένον. Ἄλλος, κεχρησμένον. Drusius, et notæ editionis Romanæ.

V. 8. Hæ lectiones prodeunt ex Eusebio *De locis Hebraicis* apud Hieronymum. Qua de re vide quæ diximus I Reg. xvi, 22, ubi lectionem ad Aquilam et Theodotionem unam eandemque posuimus, Eusebium et Hieronymum secuti, ut legitur in libro *De nom. Hebraicis*. Hic autem Theodotionis lectio-

nem aliam adferimus, quæ notatur ibidem ad vocem Febuoni: quia nimirum varie eandem vocem interpretatus est Theodotio. Regius eo-lex in textu sic habet, εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ Ἐλμωνί, ubi ad illud τόνδε τινὰ, supra scribitur Φελμωνί. Ad marg. vero legitur: ἐν ἑτέροις βιβλίοις γράφεται, εἰς τὸν τόπον Φελμωνί. Drusius hanc notam habet: ἠβλῆν ἠβλῆ. In aliqua editione, Φελωνί ἀλμωνί.

CAPUT VIII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וְקִיַּיִן וְרִנִּי אֲתִי יִבְרָךְ וְרִנִּי בְּאֶשֶׁר תִּעֲנֶיךָ 1	1.	1. Ἀνάστηθι καὶ πορεύθητι σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροίχησον οὓς παροικήσεις.
וְיִבְרַךְ הַהָד בֶּן־אָדָם 7	7.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδάδ βασιλεὺς Συρίας.
וַיִּשֶׁב עַד־בֶּשֶׁט 11	11.	11.
וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ 15	15.	15. Καὶ ἔλαθε τὸ στρώμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Surge, et vade tu et domus tua, et peregrinare in quo peregrinaberis.	4. Surge, vade tu et domus tua, et peregrinare ubicumque repereris.	4. Surge et vade tu et domus tua, et habita ubi habitaveris
7. Et Ben Hadad rex Syriæ.	7. Et Benadad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ
11. Et posuit usque ad pudenter.	11. Et conturbatus est usque ad suffusionem vultus.	11.
15. Et tulit stragulum.	15. Tulit stragulum.	15. Et accepit stragulum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. IV Regum.

V. 1. Ἄ., ἀνάστηθι etc. Has omnes lectiones exhibet Coislin. 2. O' edit. Rom., ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροίχαι οὓς ἐὰν παροικήσης.

Surge, et vade tu et domus tua, et incole ubicunque incolueris.

V. 7. Ἄ., Σ., Θ., καὶ ὁ υἱὸς Ἀδάδ etc. Idem

CAPUT IX LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּבְרָחוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בְּגָדוֹ וַיִּשְׂכְּמוּ וַיִּתְּנוּ אֶל־גַּרְם הַמַּעֲלֹת 15	15.	15. Καὶ ἔλαθεν ἀνὴρ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθραχν ὑποκάτω αὐτοῦ πρὸς ὑστῶδες τῶν ἀναβαθμῶν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Et festinaverunt, et tulerunt vir vestimentum suum, et posuerunt subter eum ad os graduum.	15. Festinaverunt itaque, et unusquisque tollens pallium suum posuerunt sub pedibus ejus, in similitudinem tribunalis.	15. Et accepit vir vestimentum suum, et posuerunt subter eum ad osseum graduum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.	5. Κακρομύβιον. "Αλλοι, κακρομύβιον. "Αλλοι, κακρομύβιον.	5.
8. Εἰς τὸν τόπον οὗν οὐδὲ τινα.	8. Εἰς τὸν τόπον τούδε τινὰ Ἐλμωνί. "Αλλοι, εἰς τὸν τόπον Φελωνί Ἐλμωνί.	8. Εἰς τὸν τόπον Ἐλμωνί.
52.	52. Εἰ εἶδατε. "Αλλοι, μὴ εἶδατε.	52.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Absconditum. <i>Atius</i> , mutuo acceptum. <i>Atius</i> , <i>id. aliter</i> .	5.
8. In locum nescio quem.	8. In loco illo quodam Elmoni. <i>Atiter</i> , in loco Pheloni Elmoni.	8. In locum Elmoni.
52.	52. Si vidistis. <i>Atius</i> , num notis?	52.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. IV Regum.

Sic loquuntur cum certum aliquem hominem significant, quem tamen nominare nolunt, ut Ruth iv, 1. Sed hic Pheloni Elmoni: quod Grace reddes eleganter, κἀθισσον ὧδε ὦ δεῖνα. Sic quod Matthæus xxvi, 18, πρὸς τὴν δεῖνα, *Ebraice convertes* עֲשֵׂהָן עִתָּהּ לְךָ πρὸς Φελωνί ἀλμωνί. Haecenus Drusius.

His subjicimus lectiones quales apud Coisl. 2 habentur, quæ cum Eusebio non prorsus consonant.

Sunt autem hujusmodi: Α΄, πρὸς τὸν τόπον δεῖνα τούδε τινὰ. Ad locum quemdam hunc aliquem. Σ΄, κατὰ τόπον τούδε. Ad locum hunc. Ο΄, εἰς τὸν τόπον τούδε τινὰ Ἐλμωνί. Ad hunc locum quemdam Elmoni.

V. 52. "Αλλοι, μὴ εἶδατε; Sic quedam exemplaria.

CAPUT VIII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἀναστῆτα ἀπέλθε εἰς καὶ ὁ οὐκός σου, καὶ παροίκαί σου ἄν εὐρηγῆς παροικεῖν.	1. Ἐξασπ. Καὶ πορεύου εἰς καὶ οὐκός σου, καὶ παροίκαί σου, καὶ παροίκαί σου, καὶ παροίκαί σου.	1. Ἀνάστηθι, δεῦρο εἰς καὶ ὁ οὐκός σου, καὶ παροίκαί σου ἄν παροικεῖς.
7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας.
11.	11. Καὶ ἔθηκαν ἕως ἀσπύργου. "Αλλοι, καὶ ἔκειτο τὰ δῶρα ἕως ὅς ἐσπύργου.	11.
15. Καὶ ἔλαθε τὸ στρώμα.	15. Καὶ ἔλαθε τὸ μαχθάρ.	15. Καὶ ἔλαθε τὸ μαχθάρ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Surgens vade tu et domus tua, et habita ubi habitandum repereris.	1. <i>Hexapl.</i> Et vade tu et domus tua, et habita ubicumque habitaveris.	1. Surge, vade tu et domus tua, et incole ubicumque incolueris.
7. Et filius Adad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ.
11.	11. Et posuit usque ad confusionem. <i>Atius</i> , et jacebant dona donec putruerunt.	11.
15. Et accepit stragulum.	15. Et accepit machbar.	15. Et accepit machbar.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. IV Regum.

Ο΄ edit. Rom., καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας. Et filius Ader rex Syriæ.

V. 11. "Αλλοι, καὶ ἔκειτο τὰ δῶρα etc. Ita Reg. (1) V. 15. Has lectiones exhibet Coisl. 2.

(1) Recte monet Schleusnerus pro ἐσπύργου legendum esse ἐσπύριττου. Deaca.

CAPUT IX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15. Ταχύνατοι δὲ ἔλαθον ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐπ' αὐτὸν, ἐφ' ἕνα τῶν ἀναβάθμων.	15. Καὶ ἔλαθον ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ γαρούμ ἕνα τῶν ἀναβάθμων.	15. Καὶ ἔλαθον ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ γαρούμ ἕνα τῶν ἀναβάθμων.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15. Festinantes autem acceperunt unusquisque vestimentum suum, et posuerunt super eum super unum graduum.	15. Et accepit unusquisque vestimentum suum, et posuerunt sub eo super garum unum graduum.	15. Et accepit unusquisque vestimentum suum, et posuerunt sub eo super garum unum graduum.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

20 וְהַבְּנֵי־הַמִּצְרַיִם יָרְאוּ בְּפָנָיו כִּי־יִשָּׁע
כִּי בַשָּׁמַיִם יִשָּׁע

20. Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

20. Καὶ ἡ ἔλασις ὡς ἔλασις Ἰησοῦ
υἱοῦ Ναμασί ὅτι ἐν παραπλήξει
ἐλαύνει.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

20. Et ductus sicut ductus Jehu filii Namesi, quia in temeritate ducit.

20. Est autem incessus quasi incessus Jehu filii Namesi, præceps enim graditur.

20. Et incessus ut incessus Jehu filii Namesi, quia in stoliditate ducit.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. IV Regum.

V. 15. Has omnes lectiones exhibet Coislin. 2. In edit. Rom. deest ἐνζ.

CAPUT X LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

10 וְנֹתָעַתְּ כִּי לֹא יִשָּׂא

10.

10. Γνωστε καίπερ ὅτι οὐ πεσιῖ-
ται.

11 וְיִבְדְּעוּ

11.

11.

12 בֵּית־עַקְרָה

12.

12. Οἶκον κάμψεως.

15 וַיִּבְצַע אֶת־יְהוֹשָׁפָט בְּן־חֲנָנִי

15.

15.

לְקִרְאָתוֹ וַיְבַרְכֵהוּ

27.

27.

27 לְבִהַרְרָאִית

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. Scitote nunc quod non cadet.

10. Videte ergo nunc quoniam non cecidit.

10. Scitote utique quod non ca-
det.

11. Et notes ejus.

11. Notos.

11.

12. Domum ligationis.

12. Cameram.

12. In domo curvationis.

15. Et invenit Jonadab filium Reehab in occursum sibi, et benedixit ei.

15. Invenit Jonadab filium Re-
chab in occursum sibi, et benedi-
xit ei.

15.

27. In latrinas.

27. Latrinas.

27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. IV Regum.

V. 10. א., γνῶτε etc. Has lectiones exhibet Coislin. 2 (*)

futura prænuntiant. [Hoc vero in loco idem est ac γνώστους. Vide Schleusnerum. Drach.]

V. 11. Ἄλλοις, καὶ τοῖς γνῶστας αὐτοῦ. In notis ad edit. Rom. et apud Drus. Sic vertit Aquila Lev. vii, 6, Symm. Dent. xviii, 11, A. Th. Prov. vii, 4. Γνώστας autem ait Theodoretus esse divinos, qui

V. 12. Α., οἶκον κάμψεως etc. Ex Eusebio De locis Hebraicis apud Hieron. ubi legitur ad vocem Bethæcad: Βαιθακᾶθ, τῆς Σαμαρείας, ἐνθα ἦλθεν Ἰούδας, τῆς λεγομένης ἀπέχουσα σημείους ἐν τῷ

(*) Etiam hic in LXX ἀφφῶ nihil aliud est quam שׂען hebraici textus. Drach.

CAPUT XI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁחַ יְהוֹיָדָע

4.

4. Καὶ ἔλαθε τοὺς ἄρχοντας τῶν
ἐκατοντάδων καὶ τοὺς τρέχοντας,
καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς πρὸς οἶκον
Κυρίου.

וַיִּקַּח אֶת־מְשִׁרְתֵי הַבַּיִת לְשָׂרֵי

וַיִּבְרָעוּ יוֹבָא אִתָּם אֱלֹהֵי בֵּית יְהוָה

6 אֶת־מִשְׁבֵּדֵת הַבַּיִת בִּסְסַ

6.

6. Ἐν τῷ οἴκῳ Μεσσαῆ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Et in anno septimo misit Joiada, et tulit principes centuriarum duces et cursores: et introduxit eos ad se domum Domini.

4. Anno autem septimo misit Joiada, et assumens centuriones et milites, introduxit ad se in templum Domini.

4. Et accepit principes centu-
riarum et cursores, et introduxit
eos ad domum Domini.

6. Custodiam domus sepositio-
nis.

6. Excubias domus Messa

6. In domo Messae.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20. Καὶ ἦ ἀγοστή ὡς ἀγοστή Ἰησοῦ Ναμεσσί, ὅτι ἀτάκτως ἦγεν.

20. Καὶ ὁ ἦγον ἦγεν τὸν Ἰησοῦ υἱὸν Ναμεσσί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἦγεν.

20. Καὶ ἦ ἀγοστή ἀγοστή Ἰησοῦ Ναμεσσί ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἦγεν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20. Et ductus ut ductus Jeu Namese, quia inordinate ducit.

20. Et ducens ducibat Jeu filium Namese, quia in commutatione ducibat.

20. Et ductus ductus Jeu Namessi, quia in commutatione ducibat.

Notæ et variae lectiones ad cap. IX lib. IV Regum.

V. 20. He item omnes ex Coislun. 2. Edit. Rom. pro ἦγεν habet ἐγένετο, factus est.

CAPUT X LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10. Ἴδετε οὖν νῦν ὅτι οὐ πεσεῖται.

10. Ἴδετε ἀφροῦ ὅτι οὐ πεσεῖται.

10.

11

11. Καὶ τοὺς γνώστους αὐτοῦ. Ἄλλοι, καὶ γνώστῃς αὐτοῦ.

11.

12. Οἶκον ἐκάστου.

12. Ἐν Βαθθακὰθ.

12.

15. Εὗρε τὸν Ἰωνὰδὰθ υἱὸν Ῥιχὰθ ἀπαντώντα αὐτὸν, (I. αὐτῷ,) ἵνα εὐλογῆσῃ αὐτόν.

15. Καὶ εὗρε τὸν Ἰωνὰδὰθ υἱὸν Ῥιχὰθ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

15.

27.

27. Εἰς λουτρῶνα. Ἄλλοι, εἰς κοπρῶνα. Ἄλλοι, εἰς λουτρῶνας.

27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Videte igitur nunc, quia non cadet.

10. Videte aphro quia non cadet.

10.

11.

11 Et notos ejus. *Alius, id.*

11.

12. In domo singulorum.

12. In Bethacath.

12.

15. Invenit Jonadab filium Richab occurrentem sibi, ut benediceret ei.

15. Et invenit Jonadab filium Rechab in occursum suum, et benedixit eum.

15.

27.

27. In latrinam. *Alius, in stercorarium. Alius, in latinas.*

27.

Notæ et variae lectiones ad cap. X lib. IV Regum.

μεγάλῳ πεδίῳ· Ἀκύλας, οἶκῳ· Σύμμαχος, κάμψους οἶκῳ ἐκάστου. Hæc quæ corruptissima sunt, ex Hieronymi versione sic restituenda sunt, ut indicat Martianus noster. Βαθθακὰθ, τῆς Σαμαρείας, ἐνθα ἦλθεν Ἰησοῦ, τῆς Λαγοῦνας ἀπέχουσα σημεῖους τε ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ· Ἀκύλας, οἶκῳ κάμψους. Σ., οἶκῳ ἐκάστου. Et sic quadrabunt ad versionem Hieronymi, quæ sic habet: Bethacath, vicus Samaritæ, ad

quem venit Jeu rex Israel: qui in latissimo campo situs, non amplius quimdecim millibus a Legionis oppido separatur: pro quo Aquila interpretatus est, domum curvantium: Symmachus, domum singulorum.

V. 15. Σ., εὗρε τὸν Ἰων- Coislun. 2.

V. 27. Ἄλλοι, εἰς κοπρῶνα. Ἄλλοι, εἰς λουτρῶνας. Reg.

CAPUT XI LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Τῷ δὲ ἔτει ἐβδόμῳ ἀπέστειλε Ἰοδαὶ καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ τοὺς παρατρέχοντας.

4. Καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Χορρί καὶ τὸν Ῥασίμ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου.

4. Καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Χορρί καὶ τὸν Ῥασίμ, καὶ εἰσέγαγεν αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου.

6.

6. Τῆν φυλακὴν τοῦ οἴκου. Ἄλλοι, τὸν οἶκον τοῦ Μεσαῖ. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς διαφθορῆς.

6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Anno autem septimo misit Judæe, et accepit centuriones et cursores.

4. Et sumpsit centuriones Chorri et Rasim, et introduxit eos in domum Domini.

4. Et sumpsit centuriones Chorri et Rasim, et introduxit eos in domum Domini.

6.

6. Custodiam domus. *Alius, domum Mesæ. Bethpa, a corruptione.*

6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
8 וְהָבָא אֶת־הַשְּׂדֵדֹת 8	8.	8. Καὶ ὁ εἰσερχόμενος πρὸς τοὺς περιθάλους.
10 אֶת־הַהַגְּיָתָא אֶת־הַשְּׂדֵדִים 10	10.	10.
12 אֶת־הַנֶּגֶד וְאֶת־הַעֲדוּת 12	12.	12. Τὸν ἀποριστην καὶ τὴν μαρτυρίαν.
14 קָשָׁר קָשָׁר 14	14.	14.
15 לְשֵׁדֶת 15	15.	15.
16 דֶּרֶךְ־מִבְּיַא הַסִּיּוֹם 16	16.	16.
17 הַבְּרִית 17	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8 Et veniens ad ordines.	8. Si quis autem ingressus fuerit septum templi.	8. Et ingrediens ad septa.
10. Lanceam et clypeos.	10. Hastas et arma.	10.
12. Diadema et testimonium.	12. Diadema et testimonium	12. Separationem et testimonium.
14. Colligatio, colligatio.	14. Conjuratio, conjuratio.	14.
15. Ad ordines.	15. Septa templi.	15.
16. Via introitus equorum.	16. Per viam introitus equorum.	16.
17. Fœdus.	17. Fœdus.	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. IV Regum.

V. 4. א, καὶ ἔλαβε etc. Hæc omnia exhibet Coishm. 2. O' edit. Rom., καὶ ἐν τῷ ἔτσι τῷ ἐβδόμενῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορθὶ καὶ τῶν Πασημ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον Κυρίου. Et in anno septimo misit Judæe, et accepit centuriones ipsorum Chorri et Rasim, et abduxit eos ad se in domum Domini.

V. 6. Οἱ λοιπ., ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς etc. Cod. Reg. et Drus. ex Theodoro, qui sic habet, τὸ μετὰ οἱ λοιποὶ ἐργαζομένοι ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς εἰρήχασαν τοὺς ἐσσι, μετὰ πάσης φυλακῆς, ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι βλάβην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θεῷ. I. e. « Messae reliqui interpretes, a corruptione, verterunt; hoc est, cum omni custodia; ita ut nullam detrimentum in domo

Dei accideret. » In Coislin. vero 2 ita legitur, ὅτε τὸ μεσσαιέ, ὅτε τὸ ἀπὸ διαφθορᾶς (sic) καίμενον εὐρον ἐν τῷ Ἑξάπλῳ, παρὰ δὲ Ἀκύλῳ μόνῳ, ἐν τῷ οἴκῳ Μεσσαιέ, ἐν δὲ τῷ Ἑβραϊῳ, ἡμμε λέχ (sic). I. e. « Neque Messae, neque a differentia, positum inveni in Hexaplo; sed apud Aquilam tantum, in domo Messae, in Hebraeo autem *anmelech*, i Quod postremum, Hebraei videlicet lectio, alio haud dubie pertinet.

V. 8. Α, καὶ ὁ εἰσερχ- Coisl. 2. Α.λ.λ., καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰ σιδηρώθ. Θ., πρὸς τοὺς περιθάλους. Reg. Θεοδοσιῶν, πρὸς τοὺς περιθάλους. Οὕτως ἐν τοῖς Παρραλειπομένοις φησὶν· Καὶ ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθάνεται, καὶ Ἰώσηπος

CAPUT XII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
5 וְהָבָא אֶת־בָּדָה בְּיָדָא בְּכָל־בֵּית־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל 5	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et ipsi reparabunt rupturam domus ad omnem que inveniatur ibi rupturam.	5. Et instaurent sarta tecta domus, si quid necessarium viderint instauratione.	5.

Nota.

V. 5. Σ., καὶ αὐτοὶ ἐπισκευασάτωσαν etc. Alia existit ejusdem interpretatio, scilicet: καὶ αὐτοὶ ἐπισκευάσουσι τὴν ἐπισκευὴν τοῦ οἴκου εἰς πᾶν ὃ εὕρεθησεται ἐκεῖ ἐπισκευασθῆναι. « Et ipsi roborabunt apparatus domus, in omne quod inventum fuerit ibi egens reparazione. » Duas hic vides Symmachi interpretationes, ex duabus ejus editionibus de-

sumptas, nisi fortasse vitio librarii littera Σ. pro Α. aut Θ. substituta fuerit. In vocem autem בְּכָל־בֵּית hæc notat Drusius: « Hieron., sarta tecta domus. Theodoretus, Βεδὴν καλεῖται τῶν ἐφθαρμένων ξύλων ἢ λίθων ἢ θεραπειᾶ. Ἢ δὲ τῶν Παρραλειπομένων βίβλος ἀντὶ τοῦ, ποιῆσαι τὸ βεδὴν, ἐπισκευάσαι τὸν

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

8.	8. Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰς σιδερόθ. Ἄλλοι, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰ σιδερόθ.	8. Περὶ τούτους περιβόλους.
10. Τὰ ὄπλα καὶ τὴν πανοπλίαν.	10. Τούτους περιμαστὰς καὶ τούτους τριτσούς. Ἄλλοι, τὰς φαρέτρας καὶ τὰ ὄπλα.	10.
12. Τὸ ἅγιον καὶ τὰ μαρτύρια.	12. Νέζερ καὶ τὰ μαρτύριον. Ἄλλοι, τὸ ἁγίασμα.	12.
14.	14. Σύμβεσμος, σύμβεσμος. Ἄλλοι, ἄνταρσις, ἄνταρσις.	14.
15.	15. Τῶν σιδερόθ.	15. Τῶν περιβόλων.
16.	16. Ὅθλον εἰσόδου τῶν ἵππων. Ἄλλοι, μετὰ τῶν εὐνοόχων.	16.
17.	17. Διαθήχην, Οἱ δευτεῖ, του-θήχην.	17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Et ingrediens in ipsas sideroth. <i>Alius</i> , et ingrediens in ipsa sideroth.	8. In septa.
10. Hastas et omnis generis armaturam.	10. Siroimastas et trissos. <i>Alius</i> , pharetras et hastas.	10.
12. Sanctum et testimonia.	12. Nezer et testimonium. <i>Alius</i> , sanctificationem.	12.
14.	14. Colligatio, colligatio. <i>Alius</i> , conjurato, conjurato.	14.
15.	15. Saderoth.	15. Septa.
16.	16. Viam introitus equorum. <i>Alius</i> , cum cumuchis.	16.
17.	17. Testamentum. <i>Reliqui</i> Te- dus.	17.

Notae et variae lectiones ad cap. XI libi. IV Regum.

ὁμοίως. I. e. ἢ Theodotio, in septa. Sic in Paralipomenis, *Et qui iugres us fuerit in domum Domini, morietur*. Et Josephus similiter. »

V. 10. Σ., τὰ ὄπλα καὶ τὴν πανοπλίαν. Reg. et Coislin. 2. Symmachum sequi videtur Vulgata.

V. 12. Ἄ., τὸν ἅγ- Σ., τὸ ἅγιον etc. Coislin. 2. Ἄλλοι, τὸ ἁγίασμα. Driusius.

V. 14. Ἄλλοι, ἄνταρσις, ἄνταρσις. Reg. et Coislin. 2. Hieronymus Comment. in cap. II Jerem., v. 9, haec habet : *Pro conjuratione, quam nos juxta Symmachum interpretati sumus, Aquila, et LXX, et Theodotio συμβεσμόν transtulerunt, quam nos colligationem possumus dicere. Unde et Athalia, cum in*

Templo sibi parari insidias deprehendisset, eodem verbo locuta est, conjuratio, conjuratio. Lectio autem illa, ἄνταρσις, ἄνταρσις, videtur haud dubie esse Symmachi, qui ita vertit Isa. xviii, 12.

V. 15. Θ., τῶν περιβόλων. Reg.

V. 16. Ἄλλοι, μετὰ τῶν εὐνοόχων. Reg. Qui ita vertit legisse videtur עִבְרִית pro עִיִּיִּי, nam הַ pro הַ ob similitudinem litterarum legi, non insolitum est.

V. 17. Οἱ δευτεῖ, διαθήχην του-θήχην πανταχοῦ εἰ-
πον οἱ ἄλλοι ἑρμηνευταί. I. e. ἢ Testamentum ubique foras veritum alii interpretes. » Non semper quidem, sed frequentissime.

CAPUT XII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

5. Καὶ αὐτοὶ ἐπισκευασάτωσαν τὰ βέδη τοῦ οἴκου, ὅπου ἂν εὐρεθῆ δεδόμενον ἐπισκευῆς.	5. Καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βέδεν τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὓ ἐκ ἐυ- ρεθῆ ἔκει βέδεν.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Et ipsi preparent ea quae desunt domui, ubicumque inventum fuerit quod eget preparatione.	5. Et ipsi stabiliunt bedec domus in omnibus, ubicumque inventum fuerit ibi bedec.	5.

Nota.

οἶκον Κυρίου λέγει. *Alii*, rimas domus : *Alii*, rupturam domus. In libro *Nom. Hebraicorum* Bedec, instauratio. Sic et glossae veteres, nisi quod in iis perperam bedec legitur. Porro בְּדֵי exponitur, instauratio, restitutio : inde appellatio. Nam בְּדֵי proprie locus ruptus ac dirutus, ac proinde instaurandus. Sed

B. David aliter opinatur, quem vide, si placet, in libro ubi vocum sensa collegit, qui vulgo Liber Ramicum vocatur. Radices enim Hebraei appellant, quas Graeci themata dicunt. Sane בְּדֵי scrutator, inquiror, institigo. Dicitur ergo, inquit, Bedec, hujusmodi locus, quod inquisitionis ac visitationis indigeat. »

CAPUT XIII LIB. IV REGUM.

ויהי 5 ויהי יהואה את בני יהוא ויבוע אתן יהוא
 כי ראה את-להי ישראל כי - לחץ אתם בידך את-
 ויהי יהוא לישארל ביישיע ויצאנו כותחה יד-ארם
 Theodoret. πῶς νοητέον τὸ, καὶ μετεμελήθη Κύριος,
 καὶ ἔκτειρεν αὐτούς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν
 πρὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ. Coislin. 2,
 in margine, Ταῦτα οὐ κεῖται οὔτε ἐν τῷ Ἐξαπλῶ
 παρὰ τοῖς Ο', οὔτε ἐν ἄλλῃ ἐκδόσει· ἀλλ' οὕτως φέ-
 ρεται. Καὶ ἠδεύθη Ἰωάχαζ τοῦ προσώπου Κυρίου,
 καὶ ἐπήκουσεν αὐτὸν (Ed. R. αὐτοῦ,) Κύριος, ὅτι

4, 5. *Hebr.* Et deprecatus est Joachaz facies Domini, et exaudivit eum Dominus, quia vidit oppressionem Israel; quia oppressit eos rex Aram. Et dedit Dominus Israeli servatorem, et egressi sunt de sub manu Aram. *Theodoret.* Quomodo intelligendum illud, et penituit Dominum, et miseratus est eos propter testamentum suum ad Abraham, et Isaac, et Jacob. *Coislin.* 2 in margine, *Hæc non extant in Hexaplo, in LXX, neque in alia quapiam editione; sed ita legitur.* Et deprecatus est Joachaz faciem

Nota

V. 4, 5. Hæc adfert Coislin. 2 docetque Theodoretum in exemplari suo post versum 5 hujus capi-

tis ea legisse quæ vers. 25 habentur, et editionem τῶν Ο' Hexaplaem sic habere ut ipse refert. In

CAPUT XIV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

שָׁמַע 7

7.

7.

יִקְחֵהוּ
לִבְךָ הַזֶּה 10

10.

10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Et cepit.

7. Et apprehendit.

7.

Joatheel.

Iecthel.

10. Cor tuum : gloriare.

10. Cor tuum: contentus esto gloria.

10.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. IV Regum.

V. 7. "Α.Ι.Ι.ε.ρ, καὶ συνεσπάσαστο. Reg.

Viid. "Α.Ι.Ι.ε.ρ, ἐξολόθρευμα. Reg.

V. 10. "Α.Ι.Ι.ε.ρ, ἡ καρδία σου ἢ βαρεῖα. Drusius

cum hac nota: « In commentariis Græcis legitur ἡ καρδία σου ἢ βαρεῖα, ἐνδοξάσθητι. Sunt autem duæ interpretationes vocis קָדָמְךָ, quæ bene ita red-

CAPUT XV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

עַזְרִיָּה 1

1.

1.

מִירוּשָׁלַם 2

2.

2. Ἐξ Ἱερουσαλήμ.

וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחֵפְשִׁית 5

5.

5. Καὶ ἐκάθητο ἐν οἴκῳ ἐλευθερίας.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Azaria.

1. Azarias.

1.

2. De Jerusalem.

2. De Jerusalem.

2. De Jerusalem.

5. Et habitavit in domo libera.

5. Et habitabat in domo libera seorsum.

5. Et sedebat in domo libertatis.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. IV Regum.

V. 1. Coislin. 2, οὗτος ἐν ταῖς βασιλείαις ποτὲ μὲν Ἀζαρίης, ποτὲ δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς Ἀζαριάης ὀνομάζεται.

V. 2. 'A., O', ἐξ Ἱερουσαλήμ. Reg.

V. 5. 'A., καὶ ἐκάθητο ἐν οἴκῳ ἐλευθερίας etc. Sic Coislin. Aquile et Symm. lectiones adfert. In LXX, pro Ἱερουσόθ, habet Coislin. 2, Ἀσφοῖθ. Apud Ensebium *De locis Hebraicis* sic legitur. Ἀσφοῖθ,

CAPUT XVI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

תַּבַּתֵּי הַבַּיִת 17

17.

17. Τὰ διαπήγματα μεχωνῶθ, βάσεις αὐται.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

17. Clausuras fulcimentorum.

17. Celatas bases.

17. Diapegmata mechonoth, bases iste.

Nota.

V. 17. 'A., τὰ διαπήγματα etc. Reg. Videtur, hæc miscuisse librarum, et fertasse μεχωνῶθ ex

CAPUT XIII LIB. IV REGUM.

εἶδε τὴν θλίψιν Ἰσραὴλ, ὅτι ἐθλίβον αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔδωκεν Κύριος τῷ Ἰσραὴλ σωτήρα (Id. R. σωτηρίαν) καὶ ἐξήλθον ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας. Μετὰ μόνου τὴν κατὰ τὴν θάνατον τοῦ Ἐλισαίου διαγήτην ἔχει οὕτως· Καὶ ἤλθει ἡ Κύριος αὐτοῦς, καὶ ἠκταίρησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπέθηκε πρὸς αὐτοὺς, δ.κ. τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραάμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

Dominus, et exaudivit eum Dominus, quia vidit afflictionem Israel, quia afflixit eos rex Syriæ: et dedit Dominus Israeli servatorem (Ed. Rom. salutem) et egressi sunt de sub manu Syriæ. Post enarratam igitur Elisari mortem sic habetur: Et miseratus est Dominus eorum, et miseratus est eos, et respexit ad eos, propter testamentum ejus cum Abraham, etc. Vulg. Deprecatu8 est autem Joachaz faciem

Dominus, et audivit eum Dominus: vidit enim angustiam Israel, quia attriverat eos rex Syriæ. Et dedit salvatorem Israeli, et liberatus est de manu regis Syriæ.

Nota.

editione quoque Romana eodem ordine proceditur, quo in Hexaplan.

CAPUT XIV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

7. Καὶ συνέλαθε. Ἄλλοι, καὶ συνεσπάσατο.

7. Ἰεθούλ. Ἄλλοι, ἐξολόθρουμα.

10. Ἡ καρδία σου, ἐνδοξάζεσθῃ. Ἄλλοι, ἡ καρδία σου ἡ βαρεία.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. Et cepit. *Alius*, et attraxit. Jethoel. *Alius*, exterminatio.

10. Cor tuum: gloriare. *Alius*, cor tuum aggravatum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. IV Regum.

διὰ, ἐνδοξάζεσθῃ: scil. qui olim vertit ἡ βαρεία, Hoc tam certum mihi, quam bis duo quatuor conficere. cum puncta deessent, legit 7227 aliis vocalibus.

CAPUT XV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἀζαρίας. Ἄλλοι, Ζαχαρίας.

2. Ἐξ Ἱερουσαλήμ.

5. Καὶ ἔβασίλευσεν ἐν οἴκῳ Ἀφροσούθ. Ἄλλοι, κρουφάιος.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Azarias. *Alii*, Zacharias.

2. De Jerusalem.

5. Et regnavit in domo Aphusoth, *Alii*, clam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. IV Regum.

Ἀφροσούθ, Ἄ, τῆς ἐλευθερίας, ubi Hieronymus, *Aphusitho*, vel *Aphusoth*: quod *Aquila* in libertatem rerit. Regius vero codex sic notat, ut et Theodoretus: Σύμμαχος, βικαι ἐγκυκλιεπιμένος. Deinde pergit: Ἰαφροσούθ, ὅτι δὲ λοιπὸν κρουφάιος ἐξέδωκεν, προσέειπεν, ἐνδὸν θαλάμου, I. e. *Aphusoth*. Reliqui, clam, ediderunt; id est, intra thalamum.

CAPUT XVI LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

17. Τὰ συγκλείματα των χειρῶν.

17. Clausuras ipsarum mechanoth.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Nota.

interpretatione Aquilæ expungendum est

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
מנחה 5	5.	5. Δῶρον.
ואשרים 10	10.	40.
ויעשו דברים רעים לה' ויעשו את הדבר הזה 11	11.	41. Καὶ ἐποίησαν ῥήματα κακὰ τοῦ παροργίσαι τὸν Κύριον.
ויעשו אשריה 16	16.	16. Καὶ ἐποίησαν ἀλσῶνα, καὶ ἐποίησαν ἄλσος περιθώμιον.
נבז		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Munus.	5. Tributa.	5. Donum.
10. Et lucos.	10. Et lucos.	10.
11. Et fecerunt verba mala ad irritandum Dominum.	11. Feceruntque verba pessima irritantes Dominum.	11. Et fecerunt verba mala ad irritandum Dominum.
16. Et fecerunt lucum.	46. Et lucos.	16. Et fecerunt lucum, et fece- runt lucum circa aram.
Militie.	Militiam.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. IV Regum.

V. 5. 'A., δῶρον. Σ., φόρον. Ita Reg. Drusius vero sic habet, *Oi λειπὸι, ἰῶρα*, cum hæc nota. *Theodoretus, μανὰ, δῶγα ἤρμαγευσαν οἱ ἰοισποῖ. Id est, dona sive munera. Hanc vocem multi cum μανὰ confundunt, sed inscite imperiteque. Exponitur etiam*

sacrificium. Suidas, μανὰ, θυρία, σπονδή, sacrificium, libamen; ita legendum, vulgo male μανὰ. Nam μανὰ id est γρ. Hactenus Drusius ex Theodoretis. Longe melius Regius codex et Coislin. 2 qui habent, 'A., δῶρον. Σ., φόρον.

CAPUT XVIII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
נחשת 4	4. Νουστῆμ.	4. Νασθῆμ.
ויעבד עבדה ויבנה עבדה במסע 9, 10	9, 10	9, 10.
שש שנים		
34 הנב ונבא	34.	34. (Ἀνὲ καὶ Γαυά.)
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Nohustan.	4. Nohestan.	4. Naastham.
9, 10. Et obsedit eam, et cepit eam a fine trium annorum.	9, 10. Et oppugnavit eam, et cepit. Nam post annos tres.	9, 10.
34. Hana et Ava.	34. Ana et Ava.	34. Ane et Gava.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. IV Regum.

V. 4. 'A. ἄλωρ, νεοθῆν. 'A. ἄλωρ, γλῆζός. Reg. At tunc interpretum et Hebraici lectionem clare effert Coislin. 2.

V. 9, 10. Σ., καὶ πολιορκίσας etc. Coislin. 2.

V. 34. [A., Ἀνὲ καὶ Γαυά.] Σ., ἀνεστάτισεν etc. Euseb. *De locis Hebraicis*, ubi sic legitur. Ἀναθουσταῦ, ἐν Ἠσαῖα. 'A., ἀνεστάτισεν καὶ ἐταπείνωσεν, καὶ ἐν βασιλείαις. Ubi legendum, Ἀναγουγάνα,

CAPUT XIX LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
קצה יער 25	25.	25.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Finis ejus : saltum.	25. Usque ad terminos ejus, et saltum.	25.

CAPUT XVII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Φόρον.	5. Μαννά.	5.
10.	10. Καὶ ἄλσθ, <i>Ol leici, Asta- rōth.</i>	10.
11.	11. Καὶ ἐποίησαν γουνοσός, καὶ ἐχάραξάν τοῦ παροργίσαι τὸν Κό- ρον. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, καὶ ἐποίησαν ἰόργος πονηρός.	11.
16.	16. Καὶ ἐποίησαν ἄλσθ.	16.

Ἰῆ δυνάμει. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, πῆ στρατιῆ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Tributum.	5. Manaa.	5.
10.	10. Et lucos. <i>Reliqui, Astaroth.</i>	10.
11.	11. Et fecerunt participes, et sculpsērunt ad irritandum Domi- num. <i>Alius, et fecerunt sermones malos.</i>	11.
16.	16. Et fecerunt lucos.	16.

Virtuti. *Alius, militiæ.*

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. IV Regum.

V. 10. *Ol leici, Astarōth*, Reg.

V. 11. Has lectiones exhibet Coislîn. 2.

V. 16. 'Α., καὶ ἐποίη- Coislîn. 2 qui duas hic

Aquila versiones exhibet. At verisimile est alteram esse Symmachî, qui sæpius פִּתְּוֹן vertit *περιθώμιον*infra. Est autem *περιθώμιον* id quod circa aram ponitur, nec alia occurrit specialis ejus vocis significatio.

Hibid. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, πῆ στρατιῆ. Reg.

CAPUT XVIII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Νεεσθάμ.	4. 'Εσθάν "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, Νεεσθάν. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, γχλός.	4. Νεεσθέμ
9, 10. Καὶ πολιορκίαις εἶλεν αὐ- τὴν μετὰ τρία ἔτη.	9, 10. Καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν, καὶ κατελύθη αὐτήν ἀπὸ πέλοσ τρεῶν ἐτῶν.	9, 10
54. Ἀνεστῆωσεν καὶ ἐταπεινω- σεν.	54. Ἀνὰ καὶ Ἀβά.	54.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Neestham.	4. Esthan. <i>Aliter, Neesthan. A- in, ces.</i>	4. Neesthen.
9, 10. Et cum obsidisset cepit eam post annos tres.	9, 10. Et obsidebat eam, et ce- pit eam a fine trium annorum.	9, 10.
54. Subvertit et humiliavit.	54. Ana et Aba.	54.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. IV Regum.

(sic LXX) ἐν Ἡσαΐῃ. 'Α., Ἀνὰ καὶ Γαυά. Σ., ἀνε-
στῆωσεν etc., ut quadret ad versionem Hieron.
quæ sic habet. *Ancugava: et hujus Esaias meminit,
quam Aquila transtulit Ane et Gava (scilicet 7 syl-**labam, quæ in medio nominis est posita, in conjun-
ctionem et est interpretatus.) Symmachus vero, sol i-
citavit et humiliavit. Legimus super hoc et in liquo-
rum libris. V. cap. 56 Isai. v. 45.*

CAPUT XIX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

25.	25. Εἰς μέσον ὄρουμό. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, εἰς μέλος ὄρουμό. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, εἰς μέ- ρος ὄρουμό. "Α.Ι.Ι.ε.ϛ, εἰς τέλος ὄρου- μό.	25.
-----	--	-----

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

25.	25. In medium sylvæ. <i>Alius, in membrum sylvæ. Alius, in partem sylyæ. Alius, in finem sylvæ.</i>	25.
-----	---	-----

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYMAΣ
25. הלא שמערת לברוח אתה עשיתי למוצי כדם ויצרתה	25.	25.
57. אררט	57.	57.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Numquid non audisti a longe? Illud feci a diebus quondam, et plasravi illud.	25. Numquid non audisti quid ab initio fecerim? Ex diebus antiquis plasravi illud.	25.
57. Ararat.	57. Armeniorum.	57.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. IV Regum.

V. 25. "Α.Α.Ι.Ο.Σ, εἰς μέλος θρουμοῦ etc. In notis edit. Rom. ubi legitur εἰς μέλον.

V. 25. "Α.Α.Ι.Ο.Σ, μή οὐκ ἔκρουστας; etc. Ibid. Hæc vero desunt in textu τῶν Θ'.

CAPUT XX LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYMAΣ.
12. ספרים ומנהג	12.	12.
18. יקח	18.	18.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Litteras et munus.	12. Litteras et munera.	12.
18. Tollent.	18. Tollentur.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. IV Regum.

V. 12. "Α.Α.Ι.Ο.Σ, ἐπιστολὰς καὶ δῶρα. Sic quædam exemplaria, et Complut.

CAPUT XXI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYMAΣ.
5. בשתי חצרות	5.	5.
6. ועשה אוב	6.	6. Καὶ ἐποίησε θελητήν.
7. וידענים אתה פסל האשה אשר עשה בבית	7.	7.
16. פה לפה	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. In duobus atriis.	5. In duobus atriis.	5.
6. Et fecit Pythonem.	6. Et fecit Pythones.	6. Et fecit voluntarium.
Et divinos.	Aruspices.	
7. Et posuit sculptile luci, quod fecerat in domo.	7. Posuit quoque idolum luci, quem fecerat, in templo.	7.
16. Os ad os.	16. Usque ad os.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. IV Regum.

V. 5. Σ., Θ', ἐν ταῖς δύοσι etc. Coisl. 2, qui etiam sic Aquila, qui sic vertit אוב Levit. xx, 6, et alibi.

Ibid. Καὶ γνώστας. Γνώστας δὲ οἶμαι, inquit Theodoretus, τοὺς δι' ἕπατος μαντευομένους κλη-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΝ.
25.	25. Ἄλλοι, μή οὐκ ἔχουσατε, ἢς ἀπομακρόθεν αὐτῶν ἐποίησα, εἰς ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχῆθων ἐπέλασα.	25.
57.	57. Ἄραράτ. [Θι.λο.πει], Ἄραμ: νίας.]	57.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
25.	25. <i>Alius</i> , annon aulisti a longe? Ipsam lect. a diebus primitivus plasmavi.	25.
57.	57. Ararat. <i>Reliqui</i> , Armenie.	57.

Notæ et variorum lectiones ad cap. XIX lib. IV Regum.

V. 57. Vide in Genesi cap. 8.

CAPUT XX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΝ.
12.	12. Βιβλία καὶ μαννά. Ἄλλοι, ἐπιστολάς καὶ δῶρα.	12.
18.	18. Ἀρῆσονται. Ἄλλοι, ληστῆσαι. Ἄλλοι, κτήσονται.	18.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
12.	12. Libros et manna. <i>Alius</i> , epistolas et munera	12.
18.	18. Capiet. <i>Alius</i> , capientur. <i>Alius</i> , capient.	18.

Notæ et variorum lectiones ad cap. XX lib. IV Regum.

V. 18. Et notis edit. Bom. Videntur autem esse variorum ejusdem interpretis lectiones.

CAPUT XXI LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΝ.
5. Ἐν ταῖς οὐσὶν ἀλλαῖς.	5. Ἐν ταῖς οὐσὶν ἀλλαῖς. Ἄλλοι, ἐν πάσαις ἀλλαῖς.	5.
6.	6. Καὶ ἐποίησε τεμένη. Ἄλλοι, ἐγγαστριμόθους. Καὶ γνάστας. Ἄλλοι, ἰδ.	6.
7. Καὶ ἔθηκεν γλυπτὸν ἐν τῷ (sic) τῷ περιβόλαιον ὃ ἐποίησαν ἐν τῷ οἴκῳ.	7. Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τοῦ οἴκου ἐν τῷ οἴκῳ.	7.
16. Ὡσπερ ἀγγεῖον ἄρησι στόμα-τος.	16. Στόμα εἰς στόμα.	16.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
5. In duabus aulis.	5. In duabus aulis. <i>Alius</i> , in omnibus aulis.	5.
6.	6. Et fecit delubra. <i>Alius</i> , ventriloquos. Et hariolos. <i>Alius</i> , id.	6.
7. Et posuit sculptile peribomium, quod fecit in domo.	7. Et posuit sculptile luci, in domo.	7.
16. Quasi vas usque ad os.	16. Os ad os.	16.

Notæ et variorum lectiones ad cap. XXI lib. IV Regum.

Ἐργα. 1. e. *Hariolos puto vocari eos qui a jecore vaticinantur.*

V. 7. Σ., καὶ ἔθηκεν γλ- Coisl. 2.
V. 16. Σ., ὥσπερ ἀγγεῖον etc. Reg. et Coisl. 2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּשְׂא 4	4.	4.
אַשְׁתּוֹ וְשֵׁם 14	14.	14.
לִבְנֵי הַנָּחַל 20 בְּשֵׁלֶם	20.	20. Ἐν εἰρήνῃ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Et consummet.	4. Ut conflatur.	4.
14. Uxorem Sellum.	14. Uxorem Sellum.	14.
20. Idcirco, ecce ego. In pace.	20. Idcirco. In pace.	20. In pace.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. IV Regum.

V. 4. Ἄλλοις, ᾠονεύσατε. Sic quaedam exemplaria, et Complut. editio.

V. 20. Σ., διὰ τοῦτο ἰδοῦ. Coislin. 2.

V. 14. Ἄλλοις, γυναῖκα Σελλῆμ. In notis ed. Rom. Ibid. Ἠ τρεῖς, ἐν εἰρήνῃ. Reg. et sic etiam Coislin. 2. Adjecit vero Regius codex, Σύμμαχος δὲ, ἐν

CAPUT XXIII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּבְנֶה 4 לְבַעַל וְלְאִשְׁרָה וְלִבְנֵי הַנָּחַל	4.	4. Τῷ Βαῦλ καὶ τῷ ἄλσώματι.
בְּשָׂדֵמוֹת קֶדְרוֹן 5 וּלְבִזְלוֹת	5.	Ἐν ἀρούραϊς Κέδρον.
6 אֶת־הָאִשְׁרָה	6.	6.
7 וַיִּתֵּן אֶת־בְּתוּלֵי הַקְּדֻשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אֲרָמוֹת שֵׁם בְּתָמִים לְאִשְׁרָה	7. Ἀκκοδατίμ.	7. Καὶ κατέλυσε τοὺς οἴκους ἐν- διπλαγημένον αἱ ἐν οἴκῳ Κυρίου· οὐ αἱ γυναῖκες ὑψιστὸν ἔκει οἴκους τοῦ ἄλσώματος.
10 וַיִּטְבֵּא אֶת־הַתְּבַת אֲשֶׁר בְּנֵי בְּעֻדָהֶם לְבַלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ אֶת בְּנֵי וְאֶת־בְּתוּלָתוֹ בְּאֵשׁ לְמוֹלֵךְ	10.	10.
11 בְּפָרוּרִים	11.	11.
15 הַמּוֹשָׁחֹת	15.	15.
35 אֶךְ הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ	35.	35.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Ipsi Baal et luco, et universae militiae caelorum. In campestribus Gedron.	4. Baal, et in luco, et universae militiae caeli. In convalle Gedron.	4. Ipsi Baal et luco. In arvis Cedron.
5. Et influentiis.	5. Duodecim signis.	5.
6. Lucum.	6. Lucum.	6.
7. Et diruit domos prostitutorum qui in domo Domini, ubi mulieres texentes ibi domos luco.	7. Destruxit quoque aedificulas effeminatorum, quae erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant quasi domunculas Iuci.	7. Et diruit domos prostitutorum qui in domo Domini: ubi mulieres texebant domos Iuci.
10. Et polluit Topheth quod in valle filii Ennom, ut non traderet vir filium suum et filiam suam per ignem ipsi Moloch.	10. Contaminavit quoque Tophet, quod est in convalle filii Ennom: ut nemo consecraret filium suum aut filiam per ignem, Moloch.	10.
11. In suburhanis.	11. In Pharurim.	11.
15. Destructionis.	15. Offensionis.	15.
35. Veruntamen aestimari fecit terram.	35. Cum indivisisset terrae per singulos.	35.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

- 4.
- 14.
- 20. Δὲ τοῦτο ἰδοῦ.
- 17. Ἰερουσαλήμ.

SYMMACHUS.

- 4. Σὺ ἔγιστος. "Αλλος, γυναι-
τατος.
- 14. Μητέρα Σαλλήμ. "Αλλος,
γυναίκα Σαλλήμ.
- 20. Οὐχ ὅπως ἰδοῦ.

LXX INTERPRETES.

- 4. Obsigna. *Alius*, conflata.
- 14. Matrem Sellum. *Alius*, uxo-
rem Sellem.
- 20. Non sic, ecce.

(Ἐπίγραφοι.)

THEODOTIO

- 4.
- 14.
- 20. Propterea, ecce.
- In Jerusalem.

- 4.
- 14.

In pace.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. IV Regum.

Ἰερουσαλήμ. Tres interpretes hic sunt A. S. Th., nisi forte dicatur, cum Symmachus aliam interpretationem eliderit, illeque sit unus ex quatuor in-

terpretibus, tres reliquos hic esse A. LXX. Th. Sed potuit Symm., qui duas versiones edidit, in altera possuisse ἐν Ἰερουσαλήμ, in altero vero ἐν εἰρήρῃ.

CAPUT XXIII LIB. IV REGUM

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

4. Τῷ Βαῦλ, καὶ εἰς τὸ περιβό-
μιον, καὶ πάσῃ τῇ διατάξει τοῦ οὐ-
ρανοῦ.

Ἐν τῇ φάραγγι Κεδρών.

5.

6.

7. Τὸν οἶκον τῶν πλεῖστων τῶν ἐν
τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες
ἔβρινον τῷ περιβωμίῳ.

10. Καὶ ἐμίχθη τὸν Ταφῆθ τὸν
ἐν τῇ φάραγγι οὐοῦ Ἐνούμ, ὥστε
μὴ παραφέρειν ἀνδρα τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ δακ-
τυλὸς τῷ Μολόχ.

11. Τοῦ φρουροῦ.

15.

55.

SYMMACHUS.

4. Ipsi Baal, et in peribomium,
et universo ordini cœli.

In valle Cedron.

5.

6.

7. Domum initiationum, quæ in
domo Domini, ubi mulieres texebant
peribomii.

10. Et contaminaverunt Tapheth
qui erat in valle filii Enom,
ut ne traderet vir filium
suum et filiam suam per ignem
ipsi Moloeh.

11. Præsidarii.

15.

55.

4. Τῷ Βαῦλ καὶ τῷ ἅλλαι, καὶ
πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐν ταφρημὸθ Κεδρών.

5. Καὶ τοῖς μαζουρόθ.

6. Ἄλλος. Θή. Αστροθ, Ἀστροθ,
ἢ Ἀσταροθ.

7. Καὶ καθέλε τὸν οἶκον τῶν Κα-
δητήμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὗ
αἱ γυναῖκες ἔβρινον ἐκεῖ χαστήμ
τῷ ἅλλαι.

10. Καὶ ἐμίχθη τὸν Ταφῆθ τὸν
ἐν φάραγγι οὐοῦ Ἐνούμ, τοῦ διακα-
ρτεῖν ἀνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀ-
νδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολόχ
ἐν πυρὶ.

11. Ἐν φρουρίμ.

15. Μοθῆθ. Ἄλλος, Μοσοθ.
"Αλλος, ἀφανισμοῦ.

55. Πᾶν ἐτιμολογήσῃ τὴν γῆν.
"Αλλος, τότε ἤρξατο ἡ γῆ φρο-
λογοῦσθαι.

LXX INTERPRETES.

4. Baal et Iuco, et omni vir-
tuti cœli.

In salemoth Cedron.

5. Et ipsis mazuroth.

6. Lucum. *Reliqui*, Asiroth, vel
Astiroth.

7. Et diruit domum ipsorum
Gadesim, qui in domo Domini, ubi
mulieres texebant illic chettum
Iuco.

10. Et contaminavit ipsum Ta-
pheth qui in valle filii Enom, ad
traduendum virum Elum suum,
et virum filiam suam ipsi Moloeh
in igne.

11. In pharurim.

15. Mosthath. *Aliter*, Mosoath.
Alius, destructionis.

55. Verumtamen æstimari fecit
terram. *Al.*, tunc cepit terra tri-
buta solvere.

4. Τῷ Βαῦλ, καὶ εἰς τὸ περιβό-
μιον, καὶ πάσῃ τῇ διατάξει τοῦ
οὐρανοῦ.

Ἐν τῇ φάραγγι Κεδρών.

5.

6.

7. Καὶ καθέλε τὸν οἶκον τῶν
Καδητήμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου,
οὗ αἱ γυναῖκες ἔβρινον ἐκεῖ βετ-
τήμ τῷ ἅλλαι.

10.

11.

15.

55.

THEODOTIO.

4. Ipsi Baal, et in peribomium,
et universo ordini cœli.

In valle Cedron.

5.

6.

7. Et diruit domum Gadesim
qui in domo Domini, ubi mulie-
res texebant ibi bettum Iuco.

10.

11.

15.

55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. IV Regum.

V. 4. 'A., τῷ Βαβλ etc. Has lectiones exhibet Coislín. 2.

Hibí. 'A., ἐν ἀροῦρο- Coislín. 2, Σ., Θ., ἐν τῇ φάραγγι Κέδρων. Reg. et Coislín. 2.

V. 5. Καὶ τοῖς μαζουρόθ. Drusius. « Alibi est הַרְרִי unde μαζουρόθ. Interpres retus, et duodecim signis. Hieronymus de veste sacerdotali, et zodiaco circulo. In libro Nominum Ebraicorum, Mazaroth, ζώδιον, quæ 12 signa mathematici asserunt. Veteres

glossæ, ζωδικῶν, qui est circulus, in quo 12 signa et alibi, Mazaroth, ζώδιον, i. e. signa horoscopi per 12 horas. Theodoretus ad hunc locum, τὸ μαζουρόθ ἀστέρως οἶμαι ὄνομα εἶναι, καὶ τοπαῖζω τὸν ἑωσφόρο οὕτως ὀνομάσθαι. nomen puto esse stellæ, conjicioque Luciferum sic nominari. »

V. 6. Οἱ λοιποὶ, Ἀσιρῶθ ἢ Ἀσταρῶθ. Sic Reg. codex cum hac nota: Τὸ δὲ ἄλλως, ὡς εἴρηται, οἱ λοιποὶ, Ἀσιρῶθ, ἢ Ἀσταρῶθ ἐρμηνεύουσιν, ὃ τῆν

CAPUT XXIV LIB. IV REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

וַיִּבְרָא 17

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

17.

ΑΚΥΛΑΣ.

17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

17. Patrum ejus.

VULGATA LATINA.

17. Patrum ejus.

AQUILA.

17.

Nota.

V. 17. Ἄλλοι, ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Reg.

CAPUT XXV LIB. IV REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

וַיִּבְרָא 12

וְאֵת הַיַּעֲבֹבִים 14

וְאֵת הַכִּוְרִית 17

הַשֶּׁבַע

VERSIO HEBRAICI TEXT.

12. Et in agricolas.

14. Et scopas.

17. Et coronamentum.

Retiaculum.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

12.

14.

17.

ΑΚΥΛΑΣ.

12.

14. Καὶ τὰ ἀγκιστρα.

17. Καὶ ἡ κεφαλὴς.

AQUILA.

12.

14. Et hamos.

17. Et capitellum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. IV Regum.

V. 12. Ἄλλοι, εἰς βοθυνώτας. Reg. et Coislín. 2.

V. 14. 'A., καὶ τὰ ἀγκιστρα. Σ., καὶ τὰς ἀναλη-

πηρας. Coislín. 2. Forcipes vertimus divinando, horum enim vasorum formam nonnisi conjectura

LIBER PRIMUS PARALIPOMENON.

CAPUT PRIMUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

וַיִּבְרָא 11
וְאֵת לְלוּדִים וְאֵת
עַבְיִים וְאֵת לְהַבִּים וְאֵת נַפְתָּלִים

וְאֵת פֶּטְרוּסִים וְאֵת נַפְתָּלִים 12
אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פֶּטְרוּסִים וְאֵת
נַפְתָּלִים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

11. Et Misraim genuit Ludim, et Ananim, et Lahabim, et Naphthuhim.

12. Et Petrusim, et Casluhim, quibus egressi sunt inde Philistim et Caphthorim.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

11.

12.

ΑΚΥΛΑΣ.

11.

12.

AQUILA.

11.

12.

11. Mesraim vero genuit Ludim, et Ananim, et Laabim, et Nephthuhim.

12. Phetrusim quoque et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthim et Caphthorim.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. IV Regum.

Ἄστροπτην διλοῖ, ἦτοι τὴν Ἀφροδίτην, ἣς τὸ ἕδωκον ἐνδον ἔστησαν ἐν τῷ θεῷ ναῷ. V. c. *Lucus*, ut dictum est. *Reliqui Asitoli, vel Astartoli interpretantur, quod Astartem significat, seu Venerem, cuius sculptam statuam intra divinum templum creaverunt.*
 V. 7. Ἄ., καὶ κατέλυσε etc. Has lectiones habet Coislun. 2, longe plentores quam Reg. et Procop.
 V. 10. Σ., καὶ ἐμόλυνον τὸν Τραπεζῶ etc. Drus. Sed et Coislun. 2, qui pro ἀνδρα fert *μεθόνα*, Id. in O'

pro Τραπεζῶ habet *Θραβῶ*, et loco τοῦ M. ἐν πορῆ, habet δὲ ἀπὸ πορῆς τῷ M., *per ignem usq. M.*
 V. 11. Σ., τὸν φροσρόν. Drusus ex Theodoro eto, qui hæc habet: τὸ δὲ φροσρόν, τὸν φροσρόν αἱ περὶ τὴν Σύμφρασον ἱεροῦργουσαι. Sed Coislun. 2 habet φροσρόν παρὰ πάντι, Phaurum *apud omnes*. Postul ergo Symmachus ita habuisse in altera edit.
 V. 15. Ἄ. *Ἄ. Ἄ. Ἄ.*, ἀφραστρόν, Reg.
 V. 20. Ἄ. *Ἄ. Ἄ. Ἄ.*, τότε ἵδρῆται etc. Coislun. 2.

CAPUT XXIV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17.	17. Υἱὸν αὐτοῦ. Ἄ. <i>Ἄ. Ἄ.</i> , ἀδελφόν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.	17.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17.	17. Filium ejus. <i>Alius</i> , patrum ejus.	17.

CAPUT XXV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
12.	12. Εἰς Γαβὴν. Ἄ. <i>Ἄ. Ἄ.</i> , εἰς βουνοτάς.	12.
14. Καὶ τὰς ἀναληπτήρας.	14. Καὶ τὰ Ἰαμίν.	14.
17. Καὶ τὸ ἀκρογωνιαῖον. Ἐπιθεμα.	17. Καὶ τὸ χοθάρ. <i>Σαβαχά.</i>	17.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
12.	12. In Gabin. <i>Alius</i> , in fossoribus.	12.
14. Et foreipes.	14. Et iamin.	14.
17. Et aagulare. Coronamentum.	17. Et elothar. <i>Sabaaha.</i>	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. IV Regum.

assequi possumus.

Coislun 2, qui in textu τῶν Ο' habet, καὶ τὸ χοθάρθ.

V. 17. Ἄ., καὶ ἡ κεφαλὴς. Σ., καὶ τὸ ἀκρογ. Idem

Héd. Σ., ἐπιθεμα. Coislun 2.

LIBER PRIMUS PARALIPOMENON.

CAPUT PRIMUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11.	11. Ἄ. Ἄ., καὶ Μεσραῖμ ἐγέννησε τοὺς Λουδιαῖμ, καὶ τοὺς Ἀναμίμ, καὶ τοὺς Λααβίμ, καὶ τοὺς Νεφθοῖμ.	11.
12.	12. Ἄ. Ἄ., καὶ τοὺς Φοροσιμ, καὶ τοὺς Νεφθοσιμ, θέν ἐξῆλθεν ἐκείθεν Φυλιστιμ, καὶ τοὺς Καφθοσιμ.	12.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11.	11. <i>Al.</i> , et Mesraim genuit Ludium, et Ananiam, et Laabim, et Nephthoim.	11.
12.	12. <i>Al.</i> , et Phorosium, et Caphoim, unde egressi sunt inde Phylistium, et ipsos Caphthorium.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνιστῶς ᾠκεύματα.</i>	AKYAAΣ.
15 וַיִּנְסֶן יֶלֶד אֶת־צִידֹן בְּכַח וְאֶת־הֵת	15.	15.
14 וְאֶת־הַיְבוּסִי יֶאֱתֶה הָאֲכֹרִי וְאֶת־ הַגֵּרְשִׁי	14.	14.
15 וְאֶת־הַחִי וְאֶת־הַעֲדָקִי וְאֶת־ הַסּוּזִי	15.	15.
16 וְאֶת־הָאֲרָדִי וְאֶת־הַצְּבֹרִי וְאֶת־ הַחֲבָתִי	16.	16.
17 בְּנֵי שֵׁם עִילָם וְאֶשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד יֶלֶד וְאַרְם וְעִיץ וְחֹל וְגֵתֵר וְכִיטָן	17.	17.
18 וְאַרְפַּכְשָׁד יֶלֶד אֶת־שֵׁלָה וְשֵׁלָה יֶלֶד אֶת־עֵבֶר	18.	18.
19 וְעֵבֶר יֶלֶד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בִימֵיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אֶחָז יֶקֶט	19.	19.
20 וַיִּקְמָן יֶלֶד אֶת־אֶלְפִידָד יֶאֱתֶה שְׁלֵשִׁי וְאֶת־הַעֲרַבִּים וְאֶת־יֶרֶחַ	20.	20.
21 וְאֶת־הַדּוֹרָם וְאֶת־אִזָּל וְאֶת־ דִּקְלָה	21.	21.
22 וְאֶת־עֵינָב וְאֶת־אֲבוּמָוֶל וְאֶת־ שָׁבָא	22.	22.
23 וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־הַחִיִּים יֶאֱתֶה יֹזָבֵב כֹּל־אֱלֹהֵי בְנֵי יֶקֶמָן	23.	23.
26 אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם	26.	26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

15. Et Chanaan genuit Sidon primogenitum suum, et Heth.

14. Et Jebuseum, et Amoreum, et Gergeseum.

15. Et Hevaum, et Araeum, et Sinaum.

16. Et Arvadeum, et Samareum, et Hamathicum.

17. Fili Sem, Elam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Uz et Hul, et Gether et Mosech.

18. Et Arphaxad genuit Selah, et Selah genuit Heber.

19. Et ipsi Heber nati sunt duo filii; nomen unius Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan.

20. Et Jectan genuit Elmodad, et Saleph, et Hasermoth, et Jerah.

21. Et Hadoram, et Uzal, et Decia.

22. Et Hebal, et Abimael, et Saba.

25. Et Ophir, et Havila, et Jobab. Omnes isti filii Jectan.

26. Abram ipse Abraham.

VULGATA LATINA.

15. Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethaem quoque.

14. Et Jebuseum, et Amorrhæum, et Gergeseum.

15. Hevaemque, et Araeum, et Sinaem.

16. Aradium quoque, et Samareum, et Hamathicum.

17. Fili Sem: Elam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Eus, et Hul, et Gether, et Mosoch.

18. Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber.

19. Porro Heber nati sunt duo filii, nomen unius Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan.

20. Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Jare.

21. Adoram quoque, et Uzal, et Decia.

22. Hebal etiam, et Abimael, et Saba.

25. Neenon et Ophir, et Hevila, et Jobab. Omnes isti filii Jectan.

26. Abram, iste est Abraham.

AQUILA.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

- 15. 15. "Α.Ι.Ι., καὶ Νααὴν ἐγέννησε τὸν Σάδωνα τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χιταίον.
- 14. 14. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Γεγουσίον, καὶ τὸν Ἀμορφαίον, καὶ τὸν Γεργεσαίον.
- 15. 15. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Εὐβαίον, καὶ τὸν Ἀροφαίον, καὶ τὸν Ἀπινουσίον.
- 16. 16. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Ἀραδίον, καὶ τὸν Σαμαραίον, καὶ τὸν Ἀραθί.
- 17. 17. "Α.Ι.Ι., καὶ υἱὸς Σήρ, Μήλα, καὶ Ἀσσόρ, καὶ Ἀραξιάδ, καὶ Λούδ, καὶ Ἀράμ· καὶ υἱὸς Ἀράμ, Οὐζ καὶ Οὐλ, καὶ Γεθέρ, καὶ Μοσόχ.
- 18. 18. "Α.Ι.Ι., καὶ Ἀραξιάδ ἐγέννησε τὸν Καίνα, καὶ Καίνα ἐγέννησε τὸν Σάλα· καὶ Σάλα ἐγέννησε τὸν Ἔβερ.
- 19. 19. "Α.Ι.Ι., καὶ τῷ Ἐβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. Ὄνομα τῷ ἐν Φαλέγ· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰεκτάν.
- 20. 20. "Α.Ι.Ι., καὶ Ἰεκτάν ἐγέννησε τὸν Ἐλμοδὰδ καὶ τὸν Σαλέφ, καὶ τὸν Ἀσερμόθ, καὶ τὸν Ἰαρέ.
- 21. 21. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Ἀδοράμ, καὶ τὸν Οὐζάλ, καὶ τὸν Δεκλί.
- 22. 22. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Γαβαὴλ καὶ τὸν Ἀβιμαήλ, καὶ τὸν Σάβα.
- 23. 23. "Α.Ι.Ι., καὶ τὸν Ὠφίρ, καὶ τὸν Εὐβὰ, καὶ τὸν Ἰοβὰβ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν.
- 26. 26. Ἀβραάμ. "Α.Ι.Ι.Ϟ, Ἀβραμ, αὐτὸς Ἀβραάμ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

- 15. 15. *Al.*, et Chanaan genuit Salonem primogenitum suum, et Chetæum.
- 14. 14. *Al.*, et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum.
- 15. 15. *Al.*, et Evæum, et Arochæum, et Asemnæum.
- 16. 16. *Al.*, et Aradium, et Samaræum, et Arathi.
- 17. 17. *Al.*, et filii Sem, Elam, et Assur, et Arphavad, et Lud, et Aram. Et filii Aram, Uz, et Ul, et Gether, et Mosoch.
- 18. 18. *Al.*, et Arphavad genuit Cainan, et Caina genuit Sala, et Sala genuit Eber.
- 19. 19. *Al.*, et Eber nati sunt duo filii; nomen uni Phaleg: quia in diebus ejus divisa est terra: et nomen fratri ejus Jectan.
- 20. 20. *Al.*, et Jectan genuit Elmodad, et Saleph, et Asermoth, et Jare.
- 21. 21. *Al.*, et Adoram, et Uzal, et Decla.
- 22. 22. *Al.*, et Gabaal, et Abimael, et Saba.
- 23. 23. *Al.*, et Ophir, et Evifa, et Jobab. Omnes hi filii Jectan.
- 26. 26. Abraham. *Alius*, Abram ipse Abraham.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικαῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
45 אשר בולנו בארץ אדום לפני בן־ישראל לפני ישראל	45.	45.
50 ושמ אשתו מכתובת אל בתד בכבוד בת בני העם ויבית הדו ויהו	50.	50.
עירם 54	54.	54.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
45. Qui regnaverunt in terra Edom, antequam regnaret rex in filios Israel.	45 Qui imperaverunt in terra Edom, antequam esset rex super filios Israel.	45.
50. Et nomen uxoris ejus Mehetabel filia Matred, filiae Mezaab. Et mortuus est Hadad : et fuerunt.	50. Et appellata est uxor ejus Meetabel filia Matred, filiae Mezaab. Adad autem mortuo.	50.
54. Hiram.	54. Hiram.	54.

Notæ et variae lectiones ad cap. I lib. I Paralipom.

V. 41. *Ἄλλος, καὶ Μεσράμ ἐγέννησε τοὺς Αουδαῖα* etc. Ita Reg. cujus lectiones et nomina sinceriora sunt iis quæ in notis editionis Romane feruntur, atque paucis admodum exceptis cum Hebræo con-

sonant. Hæc porro desiderantur in ed. τῶν Ὁ Rom. [V. 48 et 49. *Ἐθερ*, cum spiritu leni. Sic in omnibus optimæ notæ editionibus hic et Luc. iii. In Genesi x autem omnes habent *Ἐθερ. Βραχ.*]

CAPUT II LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικαῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
14 רדן	14.	14.
25 וארן ואנם	25.	25.
51 ישעי	51.	51.
54 יההע	54.	54.
55 והאשחילי	55.	55.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
14. Raddai.	14. Raddai.	14.
25. Et Aran et Asom.	25. Et Aram et Asom.	25.
51. Isei.	51. Jesi.	51.
54. Jeraa.	54. Jeraa.	54.
55. Et Esthaoliteus.	55. Esthaolite,	55.

Nota.

Variæ hujus capituli lectiones fere eadem habentur in Reg., Alex. et in notis Romane edit.

CAPUT III LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικαῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
25 אליעני	25.	25.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Elioenai.	25. Elioenai.	25.

Nota.

V. 25. In notis Romane edit.

CAPUT IV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικαῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
5 חצ לפני	5.	5
5 הלאה ונערה	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Asalephoni.	5. Asalephoni.	5.
5. Halaa et Naara.	5. Halaa et Naara.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

45. "Αλλοι, οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ πρὸ τοῦ βασιλεύσαι: ταυόεχ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

50. "Αλλοι, καὶ ὄνομα πῆ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβὲλ, θυγάτηρ Ματρὲδ, θυγάτηρ Μεζαὰδ. Καὶ ἀπέθωνεν Ἀδὰδ, καὶ ἐγένοντο.

54. Ζαφροῖν. "Αλλοι, Ἠράμ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

45. *Alius*, qui regnaverunt in Edom, antequam regnaret rex in filiis Israel.

50. *Alius*, et nomen uxori ejus Metabel, filia Matred, filia Mezaad. Et mortuus est Adad: et facti sunt.

54. Zaphoim. *Alii*, Eram.

Notæ et varia lectiões ad cap. I lib. I Paralipom.

V. 26. "Αλλοι, Ἀβραμ, ἀδελφὸς Ἀβραάμ. Reg., Alex. et alii (*).

V. 45. "Αλλοι, οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ πρὸ τοῦ etc. Reg., Alex. et alii in notis Rom. edit.

(*) Nota in Græca V. T. versione Ἀβραάμ semper spiritu aspero scribi. Ita Georg. Pasor in Etymasi nominum propr. N. T. Duceu.

V. 50. "Αλλοι, καὶ ὄνομα πῆ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβὲλ. Ibidem. Sed Reg. plenius habet θυγάτηρ Ματρὲδ, θυγάτηρ Μεζαὰδ etc.

V. 54. "Αλλοι, Ἠράμ. Ibidem.

CAPUT II LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14. Ζαβδαί. "Αλλοι, Πηδί.

25. Καὶ Ἀράμ καὶ Ἀσαν. "Αλλοι, Ἀρχιὸν καὶ Ἀσόμ.

51. Ἰσεμὴλ. "Αλλοι, Ἰεσί.

54. Ἰωχὴλ. "Αλλοι, Ἰεραά.

55. Καὶ υἱὸς Ἐσθὰμ. "Αλλοι, καὶ οἱ Ἐσθασολαῖοι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

14. Zabdai. *Alius*, Redi.

25. Et Aram et Asan. *Alius*, Archion et Asom.

51. Isemel. *Alii*, Jesi.

54. Jocheh. *Alii*, Jeraa.

55. Et filii Esthaam. *Alii*, et Esthaolei.

CAPUT III LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

25. Ἐλιθενάν. "Αλλοι, Ἐλιωνά.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

25. Elithenan. *Alii*, Elionai.

CAPUT IV LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ἐσκαδὲσφών. "Αλλοι, Ἐσκαδὲσφών.

5. Ἀοδά, καὶ Θωαδά. "Αλλοι, Χαλά, καὶ Μααρά.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Escadabbon. *Alii*, Escadesphon.

5. Aoda, et Thoada. *Alii*, Chala et Maara.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
קראח שבו יצאן 9	9.	9.
18 ינחיהל אביו נחיה	18.	18.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. labes.	9. Jab s.	9.
Vocavit nomen illius labes.	Vocavit nomen illius Jabes.	
18. Jecuthiel patrem Zanoë.	18. Ieuthiel patrem Zanoë.	18

Nota.

Hæc item lectiones ex iisdem desumptæ sunt. In versu 5, Reg., Ἐστραθεσφών.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
4-6 בני גוג בני שמי בני מיכא בני ראיה בני בעל בני בארה בני	4-6.	4-6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4-6. Filius ejus, Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.	4-6. Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.	4-6.

Nota.

Hanc lectionem habent Reg. et editio Romana in notis.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
15 בהגלות יהיה	15.	15.
54 לבידותם	54.	54.
78 לבידתם	78.	78.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. In transportando Domino.	15. Quando transtulit Dominus.	15.
54. In pagis eorum.	54. Per vicos.	54.
78. Ad orientem.	78. Contra orientem.	78.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 15. Ἄλλοι, ἐν τῇ μεταστάσει Κυρίου. In notis V. 54. Ἄλλοι, ἐπαύλεσιν. Sic quædam exemplaria, et Complut. Et sic infra.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
26, 27 אלושמו בני נון בני יהושע בני 26, 27	26, 27.	26, 27.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
26, 27. Laadan filius ejus, Ammiud filius ejus, Ehsama filius ejus, Nen filius ejus, Josue filius ejus.	26, 27. Qui genuit Laadan. Hujus quoque filius Ammiud, qui genuit Elisama, de quo ortus est Nun, qui habuit filium Josue.	26, 27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ
9	9. Ἰγαβήζ. "Α.Ι.θ.ε., Ἰαθής. Καὶ ἐκάλει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγα- βής. "Α.Ι.θ.ε., ἐν διαπτώσει· καὶ ἐπ- εκαλέσατο Ἰαθής.	9.
18	18. Νεσιήλ. "Α.Ι.θ.ε., Ἰεγ:θιήλ, πατέρα Ζανού.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9	9. Igabes. <i>Alii</i> , Labes. Et vocavit nomen ejus Igabes. <i>Alii</i> , in ruina: et vocatus est Labes.	9.
18.	18. Chethiel. <i>Alius</i> , Jechethiel, patrem Zanoi.	18.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4-6.	4-6. Υἱὸς Γόγγ υἱὸς Σεμεὶ, υἱὸς αὐτοῦ Μεχά. "Α.Ι.θ.ε., καὶ υἱὸς Γόγγ, Σεμεὶ υἱὸς αὐτοῦ, Μεχά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰρήτιν υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Βεργά υἱὸς αὐτοῦ, ὃν κληρονομήσῃς etc.	4-6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4-6.	4-6. Filii Gong filii Semei, fi- lius ejus Micha. <i>Alii</i> , et filii Gog, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Resu filius ejus, et Beera filius ejus, quem transtulit etc.	4-6.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
15.	15. Ἐν τῇ μετακίχ. "Α.Ι.θ.ε., ἐν τῇ μετακίχ Κυρίου.	15.
54.	54. Ἐν ταῖς κόμμασι αὐτῶν. "Α.Ι. θ.ε., ἐπέδρασαν.	54.
78.	78. Κατὰ δυσμάς. "Α.Ι.θ.ε., κατ' ἀνατολάς.	78.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15.	15. In transmigracione. <i>Alius</i> , in transmigracione Domini.	15.
54.	54. In pagis eorum. <i>Alius</i> , vil- lis.	54.
78.	78. Ad occidentem. <i>Al.</i> , ad orien- tem.	78.

Notae et variae lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 78. "Α.Ι.θ.ε., κατ' ἀνατολάς. In notis editionis Romanae.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
26, 27.	26, 27. Τῷ Λααδάν υἱὸς αὐτοῦ, υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς Ἐλισαμαὶ, υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησοῦ, υἱὸς αὐτοῦ. "Α.Ι.θ.ε., τῷ Λαδάν υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς Ἐλισαμαὶ, υἱὸς αὐτοῦ Νούν, υἱὸς αὐτοῦ Ἰησοῦς.	26, 27.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
26, 27.	26, 27. Ipsi Laadan filio ejus, filius Amiad, filius Elisamai, filius Nun, filius Jesue, filii ejus. <i>Alii</i> , ipsi Ladan filius Amiad, filius Eli- sami, filius ejus Nuu, filius ejus Jesus.	26, 27.

Nota.

V. 26. Ex edit. Rom. Reg. vero sic habet, οὐδὲς αὐτοῦ Νοῦν, οὐδὲς αὐτοῦ Ἰησοῦ.

CAPUT IX LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ
51 החבתים	51.	51.
55 בלשנת פטריום נחזבים ולילה עליהם במלאכה	55.	55.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
51. Sartaginum.	51. Eorum quæ in sartagine frangebantur.	51.
55. In cubiculis soluti, quia die et nocte super eos in opere.	55. Qui in exedris morabantur, ut die ac nocte jugiter suo ministerio deservirent.	55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. I Paralip.

V. 51. Ἀλλοι, τῶν τηγανιστῶν. Quædam exemplaria.

CAPUT XI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
5 ויאברו ישבו יום לדיון	5.	5.
8 מן-הבולא ועד-הסבוב ויאב יחיה את-שאר הניר	8.	8.

11 ישבעם	11.	11.
----------	-----	-----

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Dixeruntque habitatores Jebus ad David.	5. Dixeruntque qui habitabant in Jebus ad David.	5.
8. A Mello et ad usque gyrum. Et Joab vivificavit residuum urbis.	8. A Mello usque ad gyrum. Joab autem reliqua urbis exstruxit.	8.

11. Jesebaam.	11. Jesbaam	11.
---------------	-------------	-----

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. I Paralip.

V. 5. Ἀλλοι, εἰπον δὲ etc. Ita Reg. codex et in V. 8. Ἀλλοι, ἀπὸ τῆς Μαζλω etc. Ibid. Reg vero habet ἀπὸ τῆς Μζλω etc.

CAPUT XII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 נשקו קשת מימינים ומשמאלים באבנים ובחצים בקשת	2	2

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Armati arcu dextrantes et sinistrautes, in lapidibus et in sagittis, in arcu	2. Tendentes arcum, et utraque manu fundis saxa jacentes, et dirigentes sagittas.	2.

Nota

V. 2. Ἀλλοι, ἐκτεινοντες etc. Hæc prodeunt ex quibusdam exemplaribus, et ex Complut.

CAPUT IX LIB. I PARALIP.
Θ'.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

31.	51. Τοῦ περιόρου. "Αλλοι, πῶν περιουσιῶν.	51.
35.	55. Διαταταγμένοι εἰς ἑφῆμεριαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. "Αλλοι, ἐν τῷ παστοφορίῳ διαταταγμένοι εἰς ἑφῆμεριαν.	55.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
31.	51. Sartaginis. <i>Alius</i> , frigentium in sartagine.	31.
35.	55. Ordinatae vices, quoniam dies ac nox super eos in operibus. <i>Alii</i> , in pastophotio constituti per vices in diurnam operam.	55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. I Paralip.

V. 55. "Αλλοι, ἐν τῷ παστοφορίῳ etc. Ex notis edit. Rom.

CAPUT XI LIB. I PARALIP.
Θ'.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.	5. Εἶπον τῷ Δαυὶδ. "Αλλοι, εἶπον δὲ οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἰεβὴς τῷ Δαυίδ.	5.
8.	8. "Αλλοι, ἀπὸ τῆς Μααθ, καὶ ἕως τοῦ κέλιου. Καὶ Ἰοάβ περιεποιήσατο τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως, καὶ ἐπόλεμυτε, καὶ ἔλαθε τὴν πόλιν. "Αλλοι, ἀπὸ τῆς ἄκρας.	8.
11.	11. Ἰεσεβαθά. "Αλλοι, Ἰεσεβαθά.	11.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5.	5. Dixerunt Davidi. <i>Alius</i> , dixerunt autem habitantes Jebes Davidi.	5.
8.	8. <i>Alius</i> , a Maabo, usque ad circumtum. Et Joab conservavit residuum in bis: et bellavit, et cepit urbem. <i>Alii</i> , ab arce.	8.
11.	11. Jesebada. <i>Alii</i> , Jesebaal.	11.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. I Paralip.

Ibid. "Αλλοι, ἀπὸ τῆς ἄκρας. In notis ad edit. V. 11. "Αλλοι, Ἰεσεβαθά. Ibid. ut in Regio cod. Rom. pro Ἰεσεβαθά.

CAPUT XII LIB. I PARALIP.
Θ'.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.	2. Καὶ τῶν ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστεριῶν, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τῶν ἐκ δεξιῶν. "Αλλοι, ἐκτείνοντες τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερευόντες, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις, καὶ ἐν βέλεσι καὶ τῶν ἐκ δεξιῶν.	2.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Et arcu a dextris et a sinistris, et funditores in lapidibus et arcibus. <i>Alius</i> , tendentes arcum, utemur dextra et sinistra, et funditores in lapidibus, et in jaculis et arcu.	2.

CAPUT XV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
כד ושד כז 27	27.	27. Ἐπέδουμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
27. Ephod lineum.	27. Ephod lineo.	27. Superindumentum.

Nota.

V. 27. א., ἐπέδουμα etc. Has lectiones exhibet cod. Reg.

CAPUT XVI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
ושיבני 1	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et pacifica.	1. Et pacifica.	1.

Nota.

V. 1. Ἄλλοις, εἰρηγικά. Sic in edit. Rom. Videtur autem esse versio A. S. Th. qui sic frequenter

CAPUT XVII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
באהל אל-אהל ומבואו 5	5.	5.
והלך עשית את כל-המזלות 19 תחת	19.	19.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. De tentorio in tentorium, et de tabernaculo.	5. Mutans loca tabernaculi, et in tentorio.	5.
19. Et secundum cor tuum fecisti omnem magnitudinem hanc.	19. Juxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam hanc.	19.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 5. Sic Reg. et notæ edit. Rom. Reg. habet ἐν καταλύματι.

CAPUT XXI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
בדבר המלך את-ישאב 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Abominabile fuit verbum regis ipsi Joab.	6. Eo quod Joab invitus exsequeretur regis imperium.	6.

Nota.

V. 6. Ἄλλοις προσέχθησαν ὁ λόγος. In notis edit. Rom. Reg. vero sic, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως etc.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐπιπορίδα.

27. Στολή, θυσαυρίου. Ἄλλοι, ἐπὶ
Δαυὶδ ἐφόδον κοινόν.

27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

27. Superhumerales.

27. Stola byssina. *Alius*, super
David ephud commane.

27.

CAPUT XVI LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.

4. Καὶ ποτηρίου. Ἄλλοι, καὶ
ειργονικά. Ἄλλοι, καὶ τὰς εἰργονι-
κὰς.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4.

. Et salutaris. *Alius*, et paci-
fica. *Alius*, et pacificas.

4.

reddunt in Levitico.

CAPUT XVII LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι.
Ἄλλοι, ἐν σκηνῇ εἰς τὰς πύλας, καὶ
ἐν καλύμματι. Ἄλλοι, ἐν καταλύ-
ματι.

19. Ἄλλοι, ταύτην κατὰ τὴν
καρδίαν σου, τοῦ γνωρίσαι πάντα
τὰ μεγαλεῖά σου, Κύριε.

19. Ἄλλοι, ταύτην κατὰ τὴν
καρδίαν σου, τοῦ γνωρίσαι πάντα
τὰ μεγαλεῖά σου, Κύριε.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. In tabernaculo et in tegmine.
Alius, in tabernaculo in tento-
rium, et in tegmine. *Alius*, in di-
versorio.

5. In tabernaculo et in tegmine.
Alius, in tabernaculo in tento-
rium, et in tegmine. *Alius*, in di-
versorio.

19. *Alius*, hanc secundum cor
tuum, ad declarandas omnes ma-
gnificentias tuas, Domine.

19. *Alius*, hanc secundum cor
tuum, ad declarandas omnes ma-
gnificentias tuas, Domine.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 19. Ita Reg. Hæc vero desiderantur in textu τῶν Ο.

CAPUT XXI LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Κατίσχυσε λόγος. Ἄλλοι,
προσέχθησαν ὁ λόγος. Ἄλλοι, τὸ
ὄν ὄψμα τοῦ βασιλέως ἐσχυσεν ἐπὶ
τὸ ὄν.

6. Κατίσχυσε λόγος. Ἄλλοι,
προσέχθησαν ὁ λόγος. Ἄλλοι, τὸ
ὄν ὄψμα τοῦ βασιλέως ἐσχυσεν ἐπὶ
τὸ ὄν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Prævaluit verbum. *Alius*,
molestum fuit verbum. *Alius*, ver-
bum autem regis invaluit super
Joab.

6. Prævaluit verbum. *Alius*,
molestum fuit verbum. *Alius*, ver-
bum autem regis invaluit super
Joab.

TO EBPAIKON.

ועבך לרב 15

15

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

15.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.
15. Et tecum in multitudinae.VULGATA LATINA.
15. Habes quoque plurimos ar-
tifices.

15.

AQUILA.

Nota.

V. 15. Ἄλλος, καὶ μετὰ σοῦ Κύριος etc. In Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

ורבני אהרן בותקותם בני אהרן 1

1.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.
1. Et filius Aaron partitiones.
Et Aaron.VULGATA LATINA.
1. Porro filiorum Aaron hæ
partitiones erant: filii Aaron.

1.

AQUILA.

Nota.

V. 1. Ἄλλος, Ἀαρών, καὶ αὐτὸς etc. Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

הנבאים בבנרות 1

1.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1. Τῶν προφητῶν.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

בבנור הנבא 3

3

VULGATA.

3. Κιθάρα προφητεύων.

AQUILA.

4. Prophetantes in citharis.

1. Qui prophetarent in citharis.

1. Prophetarum.

5. In cithara prophetantis.

3. Qui in cithara prophetabat.

3. Cithara prophetans.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.

V. 1. Ἄ., τῶν προφητῶν etc. Codex Reg.

V. 3. Ἄ., κιθάρα προφητεύων etc. Idem Reg. Vc-

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

בן המלחמות 27

27.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

27.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

לשברים ולשפטים 29

29.

VULGATA LATINA.

29.

AQUILA.

27. De bellis.

27. De bellis.

27.

29. In præfectos et iudices.

29. Ad docendum et iudican-
dum.

29.

Notæ.

V. 27. Ἄλλοι, ἐκ πολέμων. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

וענף הגרמים 27

27.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι

27.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

27. Et super vineas.

VULGATA LATINA.

27. Vinearumque cultoribus.

27.

AQUILA.

Nota.

V. 27. Ἄλλος, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώνων. In notis edit. Rom. Reg. habet, καὶ ἐπὶ τῶν χορῶν, quod

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
15.	15. Καὶ μετὰ τοῦ πρόσθετος εἰς πλῆθος. "Α.Δ.Ι.Ε.Ι. καὶ μετὰ τοῦ Κυρίου πρόσθετος εἰς πλῆθος.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15.	15. Et tecum adde in multitudine. <i>Alit</i> , et tecum Dominus: adde in multitudine.	15.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει. "Α.Δ.Ι.Ε.Ι. Ἀαρὼν, καὶ αἱ διαίρέσεις υἱῶν Ἀαρὼν.	1.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Et filios Aaron distributione. <i>Alius</i> , Aaron, et distributione filiorum Aaron.	1.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Τῶν προφητευσάντων διὰ λύρας.	1. Τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις.	1.
5. Διὰ λύρας τοῦ προφητεύοντος.	5. Ἐν κινύρᾳ ἀνακρουόμενοι.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Prophetantium per lyram.	1. Pronuntiantes in citharis.	1.
5. Per lyram prophetantis.	5. In cithara pulsantes.	5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.
ceni קננן uterque, Aquila videlicet et Symmachus, modo κινύρα, modo λύρα vertunt.

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
27.	27. Ἐκ πόλεων. "Α.Δ.Ι.Ε.Ι. ἐκ πόλεμον.	27.
29. Εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς.	29. Τοῦ γραμματεῦσιν καὶ διακρίνεσιν.	29.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
27.	27. Ex civitatibus. <i>Al</i> , de bellis.	27.
29. In præceptores et iudices.	29. Ad scribendum et dijudicandum.	29.

Notæ.

V. 29. Σ., εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς. Reg.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	27. Καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων. "Α.Δ.Ι.Ε.Ι. καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώων.	27.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
27.	27. Et super agros. <i>Alius</i> , et super vineas.	27.

Notæ

aliqui reddunt, et super collas.

CAPUT XXIX LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
1, 2. אֲרִיִּים וְכַסְלֵי-כְהֵן כִּי לֹא לָאָדָם הַבִּירָה כִּי לַיהוָה	1, 2.	1, 2.

שהם

6. **וְלִשְׂרֵי בִּיאַת הַמֶּלֶךְ** 6.

11. **כִּי יִהְיֶה הַכְּבוֹלָה וְהַכְּתוּשָׁא לְכָל יְרֵאָה** 11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1, 2. Quia non homini ædes, sed Domino Deo. Et in omni fortitudine mea.	1, 2. Neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo.	1, 2.

Sohem.

Oayehinos.

6. Et in principes operis regis. 6. Et principes possessionum regis.

11. Et decor. 11. Et tibi laus.

Tibi, Domine, regnum et exaltatus ad omne caput. Tuum, Domine, regnum, et tu es super omnes principes.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX lib. I Paralip.

V. 1, 2. "A. l. c. i, 2: *שֵׁן אֲרִיִּים וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. Ibid. "A. l. c. i, 2: *שֵׁן אֲרִיִּים וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. Reg. Vide quæ diximus in notis edit. Rom. "A. l. c. i, 2: *שֵׁן אֲרִיִּים וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. Gen. ii, v. 12.

V. 6. "A. l. c. i, 6: *וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. Reg. Vide quæ diximus in notis edit. Rom. "A. l. c. i, 6: *וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. Gen. ii, v. 12.

LIBER SECUNDUS PARALIPOMENON.

CAPUT SECUNDUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
15. לְהָרָם אָבִי 15.	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Hiram-Abi.	15. Hiram patrem meum.	15.

Nota.

V. 15. "A. l. c. i, 15: *וְכַסְלֵי כְהֵן, אֲלֵל' הַ קְּסֵרִים* etc. In Regio codice et notis edit. Rom.

CAPUT IV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
2. שְׁלִישִׁים בְּאַרְבַּע יָמִים אֲרֵי כְּבִיִּים 2.	2.	2.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Triginta in cubito circumdabat illud circum.	2. Triginta cubitorum ambiebat gyrum ejus.	2.

CAPUT XXIX LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
4, 2.	4, 2. Ὅτι ὅλη ἀνθρώπου, ἀλλ' ἢ Κυρίου Θεοῦ, κατὰ πάντα τὴν ὄψαν. Ἄλλοι, ὅτι ὅλη ἀνθρώπου, ἀλλ' ἢ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἀνοδοῦναι. Καὶ ὅτι κατὰ πάντα. Ἄλλοι, ὅτι ὅλη ἀνθρώπου ἢ ἀνοδοῦναι, ἀλλ' ἢ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.	4, 2.
6.	6. καὶ οἱ ἀνοδοῦναι τοῦ βασιλέως. Ἄλλοι, καὶ οἱ ἀνοδοῦναι τοῦ βασιλέως.	6.
11.	11. <i>Vacat.</i> Ἄλλοι, καὶ ἡ ἐξομολόγησις. <i>Vacat.</i> Ἄλλοι, σὺ, Κύριε, ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἐπαρσις εἰς πάντα, καὶ εἰς πᾶσαν ἁγίαν.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4, 2.	4, 2. Quia non homini, sed Domino Deo, secundum omnem virtutem. <i>Alii</i> , quia non homini, sed Domino Deo adificas. Et ego secundum omnia. <i>Alii</i> , quia non homini adificatio, sed Domino Deo.	4, 2.
6.	6. Et adificatores regis. <i>Alius</i> , et acconona regis.	6.
11.	11. <i>Vacat.</i> <i>Alius</i> , et confessio. <i>Vacat.</i> <i>Alii</i> , tibi, Domine, regnum et elevatio super omnia, et in omne imperium.	11.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX lib. I Paralip.

edit. Rom.

V 11. Ἄλλοι, καὶ ἡ ἐξομολόγησις. Ex notis edit. Rom.

Ibid. Ἄλλοι, σὺ, Κύριε, ἡ βασιλεία etc. In notis edit. Rom.

LIBER SECUNDUS PARALIPOMENON.

CAPUT SECUNDUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
15.	15. Χιράμ τὸν πατέρα μου. Ἄλλοι, Χιράμ τὸν πατέρα μου.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15.	15. Chiram patrem meum. <i>Alius</i> , Chiram puerum meum.	15.

CAPUT IV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Τριάκοντα πύλων. Ἄλλοι, τριάκοντα πύλων ἐκάλκων εὐτέρη κλίση.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Trīginta culdorum. <i>Alius</i> , trīginta culdorum. Onca dabant ibid. in circuitu.	2.

Nota.

V. 2. "Αλλος, τριάκοντα πύργων etc. Ita Reg.

CAPUT V LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

דביר דביר לבס 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Ad oraculum domus.

VULGATA LATINA.

7. Ad oraculum templi.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. "Αλλος, εις τὸ γρηγορητικόν τοῦ οἴκου. Codex Regius. Vocem דביר sic vertunt A, Th.

CAPUT VIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

הבס סובה 5

5.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

5.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Emath Soba.

VULGATA LATINA.

5. Emath Soba.

5.

AQUILA.

Nota.

V. 5. "Αλλος, εις Αιμαθ Σοβά. In Reg. et notis edit Rom.

CAPUT X LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

קטני 10

10.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

10.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Parvus meus.

VULGATA LATINA.

10. Minimus digitus meus.

10.

AQUILA.

Nota.

V. 10. "Αλλος, ὁ ἄριστος δάκτυλος μου. Reg. Vide supra, III Reg. xii.

CAPUT XII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

הנינו 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Humiliati sunt.

VULGATA LATINA.

7. Humiliati essent.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. Σ., ἐγνωσιμέησαν. Reg. cum hac nota: Δὸ καὶ θεὸς μετέβαλε τὴν ὀργὴν τοῦ μὴ πανολεθρίων

CAPUT XIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON

עבדו רובו 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Et roboraverunt se contra Roboam.

VULGATA LATINA.

7. Prævaluerunt contra Roboam.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. "Αλλος, ἀνέστη. "Αλλος, ἐνίσχυσαν ἐπὶ Ῥοβόαμ. In cetis editionis Romanæ. Hæc postrema

CAPUT V LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7.

7. Εἰς τὴν δαβὴν τοῦ οἴκου. Ἄλλοι, εἰς τὸν γυμνασιῶν τοῦ οἴκου.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.

7. In dabit domus. *Alius*, in oraculum domus.

7.

Nota.

III Reg. vi, 19, et A. S., Psalm. xxxvii, 2.

CAPUT VIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

5.

5. Εἰς Βασιλοῦ. Ἄλλοι, εἰς Αἰγύθον Σοβῶ.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5.

5. In Basoba. *Alius*, in Æmuth Soba.

5.

CAPUT X LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

10.

10. Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου. Ἄλλοι, ὁ βραχυτάτος δάκτυλός μου.

10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10.

10. Parvus digitus meus. *Alius*, brevissimus digitus meus.

10.

CAPUT XII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7. Ἐπεπεπλήθησαν.

7. Ἐπεπλήθησαν.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. Resipuerunt.

7. Confusi sunt.

7.

Nota.

αὐτοῖς ἐπισημασθέν. I. e. Quapropter Deus ira non movit, ne ipsi extremam perniciem inferret.

CAPUT XIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7. Ἀνέστη πρὸς Ῥοβοῦμ. Ἄλλοι, ἔστη πρὸς Ἄδιδις, ἐπέστη ἐπὶ Ῥοβοῦμ.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.

7. Surrexit a Tyrsus Roboam. *Alius*, restitit. *Alius*, invaluit super Roboam.

7.

Nota.

lectio videtur esse alterius interpretis.

CAPUT XIV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וַיֵּשְׁבוּ אֶל-פְּנֵי הָאָרֶץ 7

7.

7.

וַיִּקְּמוּ אֹהֶל בִּמְקָם 13

13.

13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Adhuc ipsa terra ad facies
hostias.

13. Tentoria acquisitionis.

TO EBPAIKON

Ἑλληνιστοῖς γράμματα.

VULGATA LATINA.

7. Donec a bellis quieta sunt
omnia.

13. Caulas ovium.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Paralip̄.

V. 7. Ἄλλοτε, ἐν ᾧ τῆς γῆς κατοικεῖσθαι. Reg. et
notæ edit. Rom.V. 13. Ἄλλοτε, κτηνῶν. Ibid. Reg. habet κτήσεων.
Ibid. Ἄλλοτε, ἄμαζονες. Ibid. Quid legerint qui

CAPUT XV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וְעָדָה 1

1.

1.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Oded.

TO EBPAIKON

Ἑλληνιστοῖς γράμματα.

VULGATA LATINA.

1. Oded.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

AQUILA.

Nota.

V. 1. Ἄλλοτε, Ἄδэд, et sic habet Reg. Ἄλλοτε, Ἄδэд. In notis edit. Rom.

CAPUT XVII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וְהָיוּ שִׁבְעָה אֲלֶפֶס יִשְׁמָעֵל בְּאֵרֶם 11

11.

11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

11. Et hircos septem mille septin-
gentos.

TO EBPAIKON

Ἑλληνιστοῖς γράμματα.

VULGATA LATINA.

11. Et hircorum totidem.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

AQUILA.

Nota.

V. 11. He lectiones in notis edit. Rom. habentur. Reg. habet τεράριος ἐπιτακτοῦ τοῦ ἐπιτακτοῦ.

CAPUT XXI LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וַיִּזְחַזַּח 17

17.

17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

17. Joachaz.

TO EBPAIKON

Ἑλληνιστοῖς γράμματα.

VULGATA LATINA.

17. Joachaz.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

AQUILA.

Nota.

V. 17. Sic notæ editionis Romane et Regius codex, qui hanc notam habet in margine : Οἶμα: Ὁζο-

CAPUT XXII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וְהָיוּ 1

1.

1.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Ad ostrametationem.

TO EBPAIKON

Ἑλληνιστοῖς γράμματα.

VULGATA LATINA.

1. Qui inuerant in castra.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

AQUILA.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΕΣ.
7.	7. Τροπικὴ τῆς γῆς κατασκευασμένη. Ἄλλοι, ἐστὶ τῆς γῆς κατασκευασμένη.	7.
15.	15. Σκηνὰς κατασκευασμένας. Ἄλλοι, κατασκευασμένας. Ἄλλοι, κατασκευασμένας.	15.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTI.
7.	7. Coram terra domnabamur. <i>Alius</i> , in quo terra dom nabamur.	7.
15.	15. Tabernacula possessionum et Amazones. <i>Alius</i> , pecorum. <i>Mu</i> , Amazones.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Paralip.

ita verterunt, non satis video. LXX duplicem versionem exhibent τοῦ περὶ τῆς γῆς κατασκευασμένης et Ἄλλοι κατασκευασμένας.

CAPUT XV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΕΣ.
1.	1. Ὀδὸν. Ἄλλοι, Ἄδδον. Ἄλλοι, Ἄδδον.	1.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTI.
1.	1. Oded. <i>Alius</i> , Adad. <i>Alius</i> , Adio.	1.

CAPUT XVII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΕΣ.
11.	11. Ἑπτακοσίους. Ἄλλοι, ἑπτακοσίους ἑπτακοσίους. Ἄλλοι, ἑπτακοσίους πεπτακοσίους.	11.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES	THEODOTI.
11.	11. Septingentos. <i>Alius</i> , hircos septem mille septingentos. <i>Alius</i> , septem mille quingentos.	11.

CAPUT XXI LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΕΣ.
17.	17. Ὀφζιαν. Ἄλλοι, Ἰωζαχ.	17.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTI.
17.	17. Ochozias. <i>Alius</i> , Joachaz.	17.

Nota.

ζῆαν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς εὐρίσκεται. I. e. Puto Ochoziam, ut in sequentibus reperitur.

CAPUT XXII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΕΣ.
1.	1. Ἄμιαζονες. Ἄλλοι, Ἄμιαζονες.	1.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTI.
1.	1. Mimazones. <i>Alius</i> , Amazones.	1.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστὶς γραμματι.	AKYAAΣ.
2 ארבעים ושתיים שנה	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Quadraginta duorum annorum.	2. Quadraginta duorum annorum.	2.

Nota.

V. 1. Ἄλλοι, Ἀραζουεῖς. V. supra. Reg. habet hoc loco, Ἀραζουίρ.

CAPUT XXIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστὶς γραμματι.	AKYAAΣ.
1 השביעית	1.	1.
9 ויהן יהודע תקן לשני המאות את ההגנות	9.	9.
15 קשר קשר	15.	15.
18 להעלות	18.	18.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. [anno] septimo.	1. [anno] septimo.	1.
9. Et dedit Joiada sacerdos principibus centuriarum lanceas.	9. Deditque Joiada sacerdos centurionibus lanceas.	9.
15. Conjuratio, conjuratio.	15. Insidiae, insidiae.	15.
18. Ad ascendere faciendum.	18. Ut offerrent.	18.

Notae et variae lectiones ad cap. XXIII lib. II Paralip.

V. 1. Ἄλλοι, זעזי: ἐλλόδοι. Regius et notae edit. Rom.

V. 9. Ἄλλοι, καὶ ἐδωκεν Ἰωδαὶ etc. Ibid.

CAPUT XXIV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστὶς γραμματι.	AKYAAΣ.
20 לבשה את זכריה	20.	20.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
20. Induit Zachariam.	20. Induit Zachariam.	20.

Nota.

V. 20. Ἄλλοι, ἐνέδουε εὐε Ζαχαρίαν. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVI LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστὶς γραμματι.	AKYAAΣ.
5 הַמִּזְבֵּחַ בְּרֵאת הַאֵלִים	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Intelligentis in visionibus Dei.	5. Intelligentis et videntis Deum.	5.

Prosperare fecit eum Deus.

Direxit eum in omnibus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Τῶν εἰκοσι. <i>Al.</i> εἰκοσι καὶ δύο. <i>Al.</i> εἰκοσι, τὰς ἀρχαῖα καὶ δύο.	2.
SAMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Annorum viginti. <i>Alius</i> , viginti duorum. <i>Alius</i> , quadraginta duorum.	2.

Nota.

V. 2. Hanc numerorum varietatem exhibent notæ edit. Rom. Reg. habet εἰκοσι tantum.

CAPUT XXIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. [Ἐπει] τῷ ὀγδόῳ. <i>Al.</i> εἰς ἑβδόμῳ.	1.
9.	9. Καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὴ τὰς μαχηράς. <i>Al.</i> καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὴ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἑκατοντάρχους τεταγμένους, καὶ τὰς μαχηράς.	9.
15.	15. Ἐπιπέμους ἐπιπέμους. <i>Al.</i> σὺνδραμοὺς, σὺνδραμοὺς.	15.
18.	18. Καὶ ἀνέστη. <i>Al.</i> καὶ αὐτὸς ἀνέστη.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. [Anno] octavo. <i>Al.</i> anno septimo.	1.
9.	9. Et dedit Jodæ gladios. <i>Alius</i> , et dedit Jodæ sacerdos centuriones constitutos, et gladios.	9.
15.	15. Conjurantes conjuratis. <i>Alius</i> , colligatio, colligatio.	15.
18.	18. Et ad offerendum. <i>Alius</i> , et ipse obtulit.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. II Paralip.

V. 15. *Al.* σὺνδραμοὺς, σὺνδραμοὺς. Sic quedam exemplaria et Complut.

V. 18. *Al.* καὶ αὐτὸς ἀνέστη. Ibid.

CAPUT XXIV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
20.	20. Ἐδέξατο τὸν Ἀζαρίαν. <i>Al.</i> εἰδέξατο τὸν Ζαχαρίαν.	20.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
20.	20. Induit Azariam. <i>Alius</i> , induit Zachariam.	20.

CAPUT XXVI LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Τοῦ συνόντος ἐν φῶσιν Κυρίου. <i>Al.</i> τοῦ συνόντος ἐν ὄρασει Κυρίου. <i>Al.</i> συνόντος ἐν ὄρασει Θεοῦ. Ἐδέξατο αὐτὸν Κύριος. <i>Al.</i> κατεβύβησεν αὐτὸν ὁ Θεός.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Intelligentis in timore Domini. <i>Alius</i> , conversantis in visione Domini. <i>Alius</i> , intelligentis in visione Dei. Prosperè agere ipsi fecit Dominus. <i>Alius</i> , direxit cum Deus.	5.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וַיִּבְנֶה 6	6.	6.
וַיִּבְנֶה אֶת-הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה 10	10.	10.
וַיִּבְנֶה 21	21.	21.
וַיִּבְנֶה 25	25.	25.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Et cupit.	6. Destruxit.	6.
10. Quia diligens terram erat.	10. Erat quippe homo agriculturæ deditus.	10.
21. Libera.	21. In domo separata.	21.
Excisus fuerat.	Ejectus fuerat.	
25. In agro.	25. In agro.	25.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI lib. II Paralip.

- V. 5. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., τοῦ συνεστός etc. Ita Reg. κατασκευασεν vertit Aquila.
 Ibid. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., κατασκευασεν ἀπὸ τοῦ ὁ θεός. Sic Theodoretus, et edit. Complut. Hebraicum verbum בָּנָה V. 6. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., καθέλει. In notis edit. Rom.
 V. 10. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., φιλοκτήτοργος. Ita Reg. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ.,

CAPUT XXVII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וַיִּבְנֶה הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה לַיהוָה 5	5.	5.
וַיִּבְנֶה 4	4.	4.
וַיִּבְנֶה 5	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et in muro Ophel aedificavit multum.	5. Et in muro Ophel multa construxit.	5.
4. Palatia.	4. Castella.	4.
5. Pugnavit cum rege.	5. Pugnavit contra regem.	5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII lib. II Paralip.

- V. 5. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., καὶ ἐν τῷ τοίχῳ etc. Ita Reg. Aliæ lectiones in notis edit. Rom.
 V. 4. Ἀ.Ι.Ι.Ϟ.Ϟ., βῆρας. Sic edit. Complut. Vide scholion ad Amos 1, 12.

CAPUT XXVIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וַיִּבְנֶה 2	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Fecit ipsis Baalim.	2. Statuas Iudit Baalim.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6.	6. Κατέπαυσε. "A. U. C., καθή- λυε.	6.
10.	10. Ὅτι γεωργός ἦν. "A. U. C., γεωργόγεργός. "A. U. C., ἀνδρὶ γεω- ργόγεργός.	10.
21.	21. Ἀπφουσόθ. "A. U. C., γεω- φίως ἐγκατασταμένος. Οἱ ἀπφου- σουφίως.	21.
	Ἀπφουσόθ. "A. U. C., ἐξώσθη.	
25.	25. Ἐν τῷ πεδίῳ. "A. U. C., ἐν ἀγρῷ.	25.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
6.	6. Demolitus est. <i>Alius</i> , abstu- lit.	6.
10.	10. Quia agricola erat. <i>Alius</i> , amans agriculturæ. <i>Alius</i> , vir a- mans agriculturæ.	10.
21.	21. Applusoth. <i>Alius</i> , clam in- clusus. <i>Reliqui</i> , clam. Abscissus fuerat. <i>Alius</i> , expul- sus fuerat.	21.
25.	25. In campo. <i>Alius</i> , in agro.	25.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI lib. II Paralip.

ἀνδρὶ γεωργόγεργός. In notis edit. Rom.

Ibid. "A. U. C., ἐξώσθη. Sic Aldina.

V. 21. Οἱ ἀπφου, γεωφίως. Regius codex has
lectiones exhibet.

V. 25. "A. U. C., ἐν ἀγρῷ. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Καὶ ἐν τείχει Ὀπέλ ἐποδόμησε πολλά. "A. U., καὶ ἐν τῷ τείχει ἀπέ- θετο ὄπλα, καὶ ἐποδόμησε πό- λεις. "A. U. C., καὶ ἐν τῷ τείχει τοῦ Ὀπέλ ἐποδόμησεν εἰς πολλάς.	5.
4.	4. Οἰκήσεις. "A. U. C., βύρας.	4.
"	5. Ἐμαχίσαστο πρὸς βασιλέα. "A. U. C., ἐπόλεμησε μετὰ τοῦ βασι- λέως.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Et in muro Opelædificavit mul- ta. <i>Alius</i> , et in muro ejus deposuit arma, et ædificavit urbes. <i>Alius</i> , et in muro Opelædificavit quam plurimum.	5.
4.	4. Habitationes. <i>Alius</i> , magnas domos.	4.
5.	5. Pugnavit adversus regem. <i>A- lius</i> , pugnavit cum rege.	5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII lib. II Paralip.

V. 5. "A. U. C., ἐπόλεμησε etc. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ τοῖς εἰδωλοῖσι ἀπέδωκε. "A. U. C., ἀπέδωκε τοῖς βασιλέσιν.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Et doliis eorum. <i>Alius</i> , fecit ipsis Basiliam.	2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
5 בניה בן-דננם	5.	5.
אשר הריש		
8 במאתים ארף	8.	8.
12 עוריהו בן-יהוחנן	12.	12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. In valle Benennom.	5. In valle Benennom.	5.
Quas expulit.	Quas interfecit.	
8. Ducenta millia.	8. Ducenta millia.	8.
12. Azariahu filius Johanan.	12. Azarias filius Johanan.	12.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII lib. II Paralip.

- V. 2. *A. l. l. c.*, ἐποίησε τοῖς Βασιλείᾳ. In notis edit. Rom. edit. Complut. Reg. habet, ἐν γῆ Ἐννόμᾳ. Ibi d. *A. l. l. c.*, ὧν ἐξῆρες. In notis edit. Rom. Scd Reg., ἃ ἐξολόθησεν.

V. 5. Has lectiones præferunt notæ edit. Rom. et Reg., ἃ ἐξολόθησεν.

CAPUT XXIX LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
9, 10 בשבני על-זאת עתה עם- לבבני לנהית ביהת ליהוה אלהי ישראל	9, 10.	9, 10.
17 ששה עשר	17.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9, 10. In captivitate super hoc. Nunc cum corde meo pangere fedus Domino Deo Israel.	9, 10. Propter hoc scelus. Nunc ergo placet mihi ut incamius fedus cum Domino Deo Israel.	9, 10.
17. Sextadecima.	17. Sextadecima.	17.

Note.

V. 9, 10. *A. l. l. c.*, וזא עמם עמם etc. In Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXX LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
8 עי-שכם	8.	8.
15 ויתקדשו	15.	15.
25 בישראל	25.	25.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Cervicem vestram.	8. Cervices vestras.	8.
15. Et sanctificaverunt se.	15. Tandem sanctificati.	15.
25. Ex Israel.	25. Ex Israel.	25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
κ.	5. Ἐν τῇ Βενουόμ. "Αλλοι, ἐν πρὶ Ἰουδά. "Αλλοι, ἐν φάρακν Βενουόμ.	5.
8.	Ἦν ἐξωλόθησαν. "Αλλοι, ὅν ἐξήρη.	8.
42.	8. Τριακοσίας χιλιάδας. "Αλλοι, ὀκτακοσίας χιλιάδας. "Αλλοι, δια- κοσίας χιλιάδας.	8.
12.	12. Οὐδένεις ὁ τοῦ Ἰωανῶν. "Αλ- λοι, Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανῶν.	12.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
3	5. In Ge Benennom. <i>Alius</i> , interfa Enom. <i>Alius</i> , in valle Benennom. Quas exterminaverat. <i>Alius</i> , quas abstulerat.	5.
8.	8. Trecenta millia. <i>Alius</i> , octin- genta millia. <i>Alius</i> , ducenta millia.	8.
12.	12. Uthas filius Joani. <i>Alius</i> , Azarias filius Joann.	12.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII lib. II Paralip.

V. 8. "Αλλοι, ὀκτακοσίας χιλ- etc. Ita Reg. et
ceteræ edit. Rom.

V. 12. "Αλλοι, Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανῶν. Reg. et
alii.

CAPUT XXIX LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9, 10.	9, 10. Ὁ καὶ νῦν ἐστίν. Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστίν ἐπὶ καρδίας δια- θέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην Κυ- ρίου Θεοῦ Ἰσραήλ. "Αλλοι, καὶ νῦν εἰσὶν ἐπὶ τούτοις. Νῦν οὖν θέσθαι ἐπὶ καρδίας ὑμῶν, τὸν διαθέσθαι διαθήκην μετὰ Κυρίου Θεοῦ Ἰσ- ραήλ.	9, 10.
17.	17. Τρισηκαδικάτη. "Αλλοι, ἐκ- καδικάτη.	17.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
9, 10	9, 10. Quod et nunc est. Pro his nunc est super cor disponere tes- tamentum meum, testamentum Domini Dei Israel. <i>Alii</i> , et nunc sunt super his. Nunc igitur ponite super cor vestrum, disponere tes- tamentum cum Domino Deo Israel.	9, 10.
17.	17. Tertiadecima. <i>Alius</i> , sexta- decima.	17.

Notæ.

V. 17. "Αλλοι, ἐκκαδικάτη. Reg.

CAPUT XXX LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
8.	8. Καρδίας ὑμῶν. "Αλλοι, τοὺς τραχήλους ὑμῶν.	8.
15.	15. Ἠγνισαν. "Αλλοι, ἡγνίσθη- σαν. "Αλλοι, ἡγνίσθησαν.	15.
25.	25. Ἐξ Ἱερουσαλήμ. "Αλλοι, ἐξ Ἰσραήλ.	25.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
8.	8. Corda vestra. <i>Alii</i> , colla ve- stra.	8.
15.	15. Purificaverunt. <i>Alius</i> , puri- ficati sunt. <i>Alius</i> , sanctificati sunt.	15.
25.	25. De Jerusalem. <i>Alius</i> , ex I- srah.	25.

Notæ.

V. 8. *Ἄλλη*, τοὺς προχθίλους ἑμῶν. Ita Reg. et alii in notis edit. Rom.
 V. 15. *Ἄλλος*, ἑγγισθησαν, et sic Reg. *Ἄλλος*, ἑγγισθησαν. In notis edit. Rom.

CAPUT XXXII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
סוּמַרְבַּתַּן שֵׁנִי 5	5.	5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et munivit Mello.	5. Instauravitque Mello.	5.

Nota.

V. 5. *Ἄλλος*, καὶ ἐπισκόπησε τὸ ἀνάστημα. Utramque lectionem adfert Regius codex.

CAPUT XXXIV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
בְּיָמֵינוּ שֵׁנִי 22	22.	22.

בְּיָמֵינוּ

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
22. Custodis vestium.	22. Custodis vestium.	22.

In secunda. In secunda.

Notæ.

V. 22. *Ἄλλος*, ἱματισφύλακος. In notis edit. Rom. *Ο*, φυλάσσοσαν τὰς ἐντολάς, corrupte pro, φυλάσσοσαν τὰς ἐντολάς.

IN LIBRUM JOB MONITUM.

—

In colligendis libri Job variis interpretationibus et lectionibus hi nobis codices manuscripti et editi iuv-
 xilio fuerunt:

Codex Colbertinus num. 1952 recens quidem, sed ad antiqui et egregii exemplaris fidem descriptus, qui
 plura nobis suppeditavit quam ceteri omnes mss. Ibi asterisci et obeli notantur.

Codex Regius num. 1896, memb. XI. sæculi.

Codex Reg. 2454, membranaceus X. sæculi, ubi omnia, quæ possunt pictura exprimi, depictis imagini-
 bus representantur.

CAPUT PRIMUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וְיָרַח אֱוִיָּה 1	1.	1. Ἄνηρ ἦν ἐν γῆ Οὐς.
עֲוִיָּה אֱוִיָּה 5	5.	Ἄπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φοβού- μενος τὸν Θεόν. 5. Καὶ δουλεία πολλή σφόδρα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Vir erat in terra Hus.	1. Vir erat in terra Hus.	1. Vir erat in terra Us.
Perfectus, et rectus, et timens Deum.	Simplex, et rectus, ac timens Deum.	Simplex, et rectus, ac timeus Deum.
5. Et famulitium multum valde. Magnus præ omnibus filiis or- rientis.	5. Ac familia multa nimis. Magnus inter orientales.	5. Et servitus multa valde.

Note.

V. 25. Ἄλλος, ἐξ Ἱερραῖν. In notis edit. Rom.

CAPUT XXXII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Οἱ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Καὶ κατίσχυσε τὴν ἀνάγκην. Ἄλλος, καὶ ἐγκαθάρσει τὴν ἀνάγκην.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
5.	5. Et firmavit plenitudinem. Alius, et edificavit plenitudinem.	5.

CAPUT XXXIV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Οἱ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
22.	22. Φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς. Ἄλλος, ἡμαρτυροῦσιν.	22.
Ἐν τῇ δευτερώσει.	Ἐν Μασσαῖ. Ἄλλος, ἐν Μασσαῖ. Ἄλλος, ἐν Μασσαῖ.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
22.	22. Custodientem mandata. A- lius, custolis vestrum.	22.
In deuterosi.	In Masanae. Alius, in Masana. Alius, in Massena.	

Note.

Ibid. Σ., ἐν τῇ δευτερώσει. Reg. Reliquae lectiones ex edit. Rom.

IN LIBRUM JOB MONITUM.

Codex RB. PP. Oratorii in vico S. Honorati, membranaceus V. sæculi; commodante viro doctissimo Jacobo le Long, Congregationis Oratorii Presbytero.

Hieronymi versio libri Job, secundum editionem τῶν Ὁ Hexaplaem, edita primo tomo operum S. Hieronymi a D. Joanne Martiano nostro.

Nicetae Catena in Job, cura Londini anno 1657.

Note editionis Romanæ et Drusii.

CAPUT PRIMUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Οἱ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἀνθρώπος τις ἦν ἐν γῆρα τῇ Αὐσιτῆ.	1. Ἄνθρωπος ἦν ἐν τῇ Οὐσ.
Ἄμωμος.	Ἄκρηνός, ἄραμπτος, δίκαιος, θεοσεβής.	Ἄπλοσ καὶ εὐθύς καὶ θεοδόμος τὸν Θεόν.
5. Καὶ εὐπηρεσία πολλὴ σφόδρα. Μέγιστος πάντων τῶν ἀνατόλων κῶν.	5. Καὶ εὐπηρεσία πολλὴ σφόδρα. Ἐργαστὴς τῶν ἀφ' ἧλίου ἀνατόλων. Ἄλλος, μέγιστος.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
1.	1. Homo quidam erat in re- gione Ausitube.	1. Vir erat in terra Us
Inculpatus.	Verax, sine crimine, justus, co- lens Deum.	Simplex, et rectus, ac timens Deum.
5. Et familia multa valde. Maximus omnium orientalium.	5. Et ministerium multum valde. Nobilis inter eos qui a solis ortu. Alius, magnus.	5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΣ.
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 4	4.	4.
בְּיָמָיו הַקִּיּוֹם 5	5.	5.
וַיָּבֵיא בְּתוֹמָן בְּתוֹמָן בְּיָמָיו הַקִּיּוֹם 6	6.	Ἐἴπωσ ἤμαρτον οἱ υἱοί μου, καὶ ἠλόγησαν Θεὸν ἐπὶ καρδίᾳ αὐτῶν. 6.
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 8	8.	Καίγε Σατάν ἐν μέσῳ αὐτῶν. 8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. Ἄνῆρ ἀπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φο- βούμενος τὸν Θεόν.
אִישׁ הוּא וְיֵשׁוּב יִרְאֵה אֱלֹהִים 9	9.	9. [Μὴ ὠραεῖν] φοβεῖται τὸν Θεόν;
אִישׁ הוּא יִרְאֵה אֱלֹהִים 9	9.	11. Ἦ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐ- λογῆσει σε. 15.
אִישׁ הוּא יִרְאֵה אֱלֹהִים 11	11.	14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰὼβ. 15. Ἐπέπεσε Σαβᾶ.
אִישׁ הוּא יִרְאֵה אֱלֹהִים 15	15.	16. Ἔτι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. Ἦρ Θεοῦ.
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 14	14.	15
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 15 <i>Ὁ Ἐγγύλιος, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται.</i>	15	16
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 16 <i>Ὁ Ἐγγύλιος, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται.</i>	16	16
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 16	16	16
וַיְבֹרֵךְ אֱלֹהִים בְּיָמָיו 16	16	16

VERSIO HEBRAICI TEXT-	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Vir die suo.	4. Unusquisque in die suo.	4.
5. Circueierunt.	5. In orbem transissent.	5.
Forsitan peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in corde suo.	Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis.	Si forte peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in cordo suo.
6. Filii Dei.	6. Filii Dei.	6.
Et venit etiam Satan in medium eorum.	Affuit inter eos etiam Satan.	Et etiam Satan in medio eorum.
8. Super servum meum.	8. Servum meum.	8. Super servum meum.
Vir perfectus, et rectus, ti- mens Deum.	Homo simplex et rectus, et ti- mens Deum.	Vir simplex, et rectus, et ti- mens Deum.
9. Numquid gratis timet Job Deum?	9. Numquid Job frustra timet Deum?	9. Num gratis timet Deum?
11. Si non super facies tuas benedixerit tibi.	11. Nisi in faciem benedixerit tibi.	11. Annon in faciem tuam be- nedicet te.
15. Comedentes et bibentes vi- num.	15. Cum..... comederent et bi- berent vinum.	15.
14. Et nuntius venit ad Job.	14. Nuntius venit ad Job.	14. Et ecce nuntius venit ad Job.
15. Et deiapsus est Saba. <i>Hebr., inciderunt Sabbaite.</i>	15. Et irruerunt Sabaei.	15. Incidit Saba.
Et evasi tantum ego, solus ego ad nuntiamdum tibi. <i>Hebraeus,</i> sal- vatus autem sum ad annuntian- dum tibi.	Et evasi ego solus ut nuntiarem tibi.	
16. Adhuc illo loquente et hic venit.	16. Cumque adhuc ille loque- retur, venit alter.	16. Adhuc hic loquebatur, et hic venit.
Ignis Dei cecidit de caelo.	Ignis Dei cecidit de caelo.	Ignis Dei.
Et devoravit eos.	Consumpsit.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

4.	4. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν Ἄθ- θεος, καταπύει τὴν γαλαξίαν ἡμέραν.	4.
5.	5. Συναπέλασθησαν, Ἄθθεος, ἡμέ- ραν σου.	5.
6.	Μήποτε οἱ οἰοί μου ἐν τῇ διασολῇ αὐτῶν κακὰ ἐκασήσαν πρὸς Θεόν.	
6.	6. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, Ἄθθεος, οἱ οἰοί θ' οὖ.	6.
8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου.	Καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτοῦ. 8. Κατὰ τοῦ παιδός μου. "Αυθροσπος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής.	Ἄντικειμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν. 8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. "Αυτῆρ ἀπίστου καὶ εὐθύς καὶ φο- βούμενός τὸν Θεόν.
9.	9. Μὴ δώρακ' Ἰθὺ σίβεται τὸν Κύριον;	9.
11.	11. Ἢ μὲν εἰς πρόσωπόν τε εὐ- λογήσῃ.	11
13.	13. Ἢ Ἐφάργον ; καὶ ἔπιον οἶ- νον.	13.
14.	14. Καὶ Ἰθὺς ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰθὺ.	14.
15.	15. Καὶ ἐλθόντες οἱ ἀγγελοὶ τοῦ- του.	15.
	Σωθὴς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαργεῖσθαι σοί.	
16.	16. Ἐπι τοῦτου λαλοῦντος ἦλθεν ἔτερος. Ἠὕρ ἔπασεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄθ- θεος, πῦρ παρὰ τοῦ Θεοῦ καταπέ- λθη.	16. Ἐπι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. Ἠὕρ Θεοῦ.
Ἄπέπεινον.	Κατέφαγον.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

4.	4. Per singulos dies. <i>Alius</i> , unusquisque diem suum.	4.
5.	5. Consummati fuissent. <i>Alius</i> , copissent. Ne forte filii mei in mente sua mala cogitaverint adversus Deum.	5.
6.	6. Angeli Dei. <i>Alius</i> , filii Dei. Et diabolus venit cum eis.	6. Adversarius in medio eorum.
8. Super servum meum.	8. Super puerum meum. Homo sine crimine, verax, co- leus Deum.	8. Super servum meum. Vir simplex, et rectus, et timens Deum.
9.	9. Num gratis Job colit Domi- num?	9.
11.	11. Certe in faciem te benedi- cet.	11.
13.	13. Et Comedebant ; et libe- bant Vinum.	13.
14.	14. Et ecce nuntius venit ad Job.	14.
15.	15. Et venientes praedones. Salvatus autem ego solus veni ad annuntiandum tui.	15.
16.	16. A hinc isto loquente venit alius. Ignis cecidit de caelo. <i>Alius</i> , ignis a Deo deliquis est.	16. Adhuc hic loquebatur, et hic venit. Ignis Dei
Occidit.	Devoravit.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

17. בְּבָּרִים שָׁמַר וְשִׁירָה הַשָּׂמַיִם 17.
 19. הַמְּגִיבָה 19.
 20. אֶת-בְּרִיחִי 20.
 21. 21.

17.
 19.
 20.
 21.

17. Oi Chaldaeoi ἐπέθεσαν τρεῖς ὄρχλις.
 19. Ἄνεμος μέγας.
 20. Ἐνδύμα αὐτοῦ.
 21.

22. וְלֹא נָתַן הַבַּרְכָּה לְאִלֹּהִים 'O
 Ἐλάττω, ὅτι ἐμέμψατο τῷ Θεῷ.

22.

22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

17. Chasdim posuerunt tria ca-
 pita.
 19. Ventus magnus.
 20. Pallium suum.
 21.

17. Chaldaei fecerunt tres tur-
 mas.
 19. Ventus vehemens.
 20. Vestimenta sua.
 21. Sicut Domino placuit, ita
 factum est.

17. Chaldaei imposuerunt tres
 principatus, vel tres turmas.
 19. Ventus magnus.
 20. Indumentum suum.
 21.

22. Et non dedit insolsum Deo.
 Hebraeus, non consiliatus est Deo.

22. Neque stultum quid contra
 Deum locutus est.

22.

Notae et variae lectiones ad cap. I Job.

V. 4. 'A., Θ., ἀνήρ ἦν ἐν γῆ Οὐρ. Sic Colbertinus
 codex, ubi Οὐρ cum tenui spiritu. Drusius vero
 Aquilam nomi sic vertisse notat. Idem vero adjicit
 ἐν Οὐρ perperam aspiratum praeferi contra veterum
 morem, qui γ non aspirabant. Ea vero de re agitur
 in praefimularibus hujusce editionis col. 50. Priora
 verba, ἀνὴρ ἦν, secundum Aquilam et Theodotio-
 nem, ut versu 8.

Ibid. 'A., Θ. ἀπλοῦς, Σ., ἄμωμος. Ita, praeter Drusi-
 um, Orat. et unus Regius. Et quod alii plenus
 habent, interprete non indicato: ἀπλοῦς, καὶ εὐθύς,
 καὶ φθό-, non dubitamus esse Aquilae et Theodotio-
 nis, ut infra, v. 8.

V. 5. Ita lectiones Aquilae et Symmachi pleniores
 habent Orat. et unus Regius, quam Drusius, qui
 legit, 'A., δουλεύει. Σ., οἰκεῖται.

Ibid. Σ., μέγιστος πάντων τῶν ἀνατολικῶν. Sic
 Orat. et unus Reg.

V. 4. "Αλλος, ἕνατος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν. Sic
 Regius unus cum Drusio.

V. 5. "Αλλος, ἤρξαντο. Drusius cum hac nota:
 Id est, ἡπῆλ. Hujus contrarium in LXX, ὥς ἔν συν-
 τελέσεισαν. Noster habet, e cum in orbem transi-

sent, & melius.

Ibid. 'A., εἰπως ἤμαχρον etc. Drusius. Ἠλόγγησαν
 ibi ponitur pro κατηράσαντο, id est, benedixerunt
 pro maledixerunt: nam בָּרַב utrumque significat,
 quemadmodum Latine, sacer, sanctum, et execeran-
 dum sibi vult.

V. 6. "Αλλος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ. Ita Drusius et mss.
 Haec porro videtur esse lectio reliquorum interpre-
 tum: nam id littera Ἠbraice sonat. LXX, ἄγγελοι
 Θεοῦ, et sic etiam Deut. xxxii, 45.

Ibid. 'A., καίρις Σατάν etc. Lectionem Aquilae et
 Theodotionis habent Drusius et mss. יָצַח porro
 Σατάν reddit Aquila Num. xvi, 22.

V. 8. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. Sic Reg.
 unus et Colbertinus bombycinus.

Ibid. 'A., Θ., ἀνὴρ ἀπλοῦς etc. Drusius. Haec
 versio videtur esse Aquilae et Theodotionis, qui
 supra v. 4 ἦν verterunt ἀπλοῦς.

V. 9. 'A., φοβεῖται τὸν Θεόν. Haec interpretatio
 quasi scholium adfertur a Drusio. Sed Reg. unus et
 Colb. Aquilae tribuunt.

V. 11. 'A., ἦ ὅτι εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησαι σε.
 Sic Colb. et Reg. unus. Drusius non habet ἦ.

CAPUT II JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. בני האלהים 1.
 על-יהוה
 2. ויאמר 2.
 5. וידעו כהויוק ברחמו
 'O Ἐ-
 λλάττω, καὶ ἔτι ἔρχεται τῆς ἑαυτοῦ
 τελειότητος.
 יתסתי בו לבלתי רוח

1.
 2.
 5.

1.
 'Εναντίον τοῦ Κυρίου.
 2.
 5.
 Καὶ ἀνέσειτάς με ἐπ' αὐτοῦ τοῦ
 καταποντίσαι αὐτὸν ὀφθαλμῶν.

1. Filii Dei.
 Coram Domino.
 2. Et dixit.
 5. Et adhuc ipse insistens in
 perfectione sua. Hebraeus, et adhuc
 haeret suae perfectioni.

1. Filii Dei.
 In conspectu ejus.
 2. Qui respondens ait.
 5. Et adhuc retinens innocen-
 tiam.

1.
 Coram Domino.
 2.
 5.

Et incitasti me in eum ad de-
 glutendum eum gratis.

Tu autem commovisti me ad-
 versus eum, ut affligerem eum
 frustra.

Et incitasti me super ipso ad
 precipitandum eum gratis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.
17.	17. Ἴπποις ἐποίησαν ἡμῖν κίβητας τρεῖς. Ἄλλοις, τάγματα τρία.	17.
19.	19. Πνεῦμα μέγα.	19.
20. Ἐφραστρίδα αὐτοῦ.	20. Ἰράτεια αὐτοῦ.	20. Ἴβν ἐπονδύτην αὐτοῦ.
21.	21. ἢ Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο.	21.
22. Οὐδὲ ἤφρονεύσατο πρὸς τὸν Θεόν.	22. Οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ.	22.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17.	17. Equites fecerunt nobis capita tria. <i>Aliis, ordines tres.</i>	17.
19.	19. Spiritus magnus.	19.
20. Sagum suum.	20. Vestimenta sua.	20. Ependyten suum.
21.	21. ἢ Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Non stulte egit adversus Deum.	22. Non dedit insipientiam Deo.	22.

Nota et vario lectiones ad cap. I Job.

V. 15. Hæc vox ἔφαγον asterisco notabatur, ut videre est in edit. Job Latina apud Hieron. t. I.

V. 14. Ἄ., καὶ ἰδοὺ ἄγγελος etc. Colb.

V. 15. Ὁ Ἐφραίμ, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται. Sic Reg. unus et Colb. Sed prior pleniorum lectionem habet, et notam sequentem. Ἄντ' μὲν τοι τοῦ, ἐλθόντες οἱ ἀγγελοπορεύσαντες, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται ἔχει τὸ Ἑβραϊκόν (Colb. ὁ Ἑβραῖος,) εἶπουν οἱ Σαρακκαῖοί· τὸ δὲ, ἐπέθην ἐγὼ μένος, καὶ ἔρθηον ἀπαγγελῆκαί τοι, ὁ Ἑβραῖος, ἐπέθην, ἔχει, τοῦ ἀπαγγελῆκαί σοι. Colbertinus vero sic habet, Ἄκ., καὶ ἐπέπεσε. Ὁ δὲ Ἑβραῖος, οἱ Σαββαῖται, ἔχει, ἀπὸ τοῦ, οἱ Σαρακκαῖοί. Uterque igitur dicit Sabaitas esse eodem qui Saraœni. Quis autem sit Hebraeus ille, cujus lectiones addert uterque, in præliminariis disquirimus.

V. 16. Ἄ., θ., ἔτι οὗτος ἐλάλει etc. Sic Colbert. Drusus hanc lectionem quasi scholion addert.

Ibid. Ἄ., θ., πῶς Θεοῦ. Idem Colb. Ἄλλοις, πῶς παρὰ τοῦ Θεοῦ κατηνέχθη. Drusus. Videtur autem esse interpretationem Symmachi. Ibid. Θεοῦ, asterisco notabatur, quia deerat in LXX, ut videre est in edito Job Latino, de quo supra.

Ibid. Σ, ἀπίστεινον. Colbert.

V. 17. Ἄ., οἱ Ἀλλόδοι etc. Sic Colbert. Hanc vero interpretationem Drusus sine interpretis nomine et quasi scholion addert. Aliam vero, τάγματα τρία, Aquila tribuit edit. Rom.

Ibid. Ἄ., ἀνεμος μέγας. Ita Colbert. et Reg. I, itemque Drusus.

V. 20. Ἄ., ἔνδομα αὐτοῦ. Σ., ἐφραστρίδα αὐτοῦ. θ., τὸν ἐπονδύτην αὐτοῦ. Ex Colbert. et Reg. I. Drusus vero, schol., ἔνδομα. Ἄ., ἐφραστρίδα. θ., τὸν ἐπονδύτην. Lectio nostra asseritur ex Levit. viii, 7, ubi Aquila ἕνδομα vertit ἔνδομα, et ex I Reg. ii, 19, ubi Symmachus eandem vocem vertit, ἐφραστρία.

V. 21. Ὡς τῷ etc. Ad hæc addit Colbertinus codex: οὗ καὶ τὰ ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. Hæc igitur verba, Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο, non juvent in Hebræo, utpote quæ ab Hebræico abessent, obelo notabantur in Hexaplarī τῶν Ὁ' editione, ut videre est in editione Job Latina, de qua supra.

V. 22. Priorem lectionem Hebræi interpretis habet cum Druso Colbertinus codex et Regii duo. Alteram Symmachi Regius unus cum Druso.

CAPUT II JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.
1.	1. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.	1. Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
2.	2. Τότε εἶπεν. Οἱ ἄλλοι, καὶ εἶπεν.	2.
3.	3. Ἐτι δὲ ἔχεται ἀκακίας.	3.
	Σὺ δὲ εἶπας ὑπέρχοντα αὐτοῦ διακονῆς ἀπολέσαι.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Angeli Dei. <i>Alii, filii Dei.</i> Coram Domino.	1. Coram Domino.
2.	2. Tunc dixit. <i>Reliqui, et dixit.</i>	2.
3.	3. Alitue autem hæret innocentie.	3.
	Tu vero dixisti substantiam ejus frustra perdere.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασί.	AKYMAΣ.
4 עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו	4.	4.
5 אש לאאלה בניך יברך ὄσκα εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσει σε.	5.	5. Εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσει σε.
6 את נפשו ישמר	6.	6.
7 בשחץ הע	7.	7
8 להתגיד בו ἀναθεῖται ἐν αὐτῷ.	8.	8.
בתוך האשׁ	9.	Ἐντός τῆς ἀποδοῦ.
9	9.	9.
ותאמר לו אשׁתי עך כחוקך בתביתך ברך אלהים		Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.
10 הנבלות	10	10. Ἄ πόρροισῶν.
11 התובנו	11.	11.
השוחי הנעכותי		
ויועזו יחדו לבוא לנו - לו ילחמנו		
12 השמיוכה	12.	12.
13 וישבי אתי לארץ καὶ ἐκάθισεν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς 13.	13.	13.
ואין דבר אלי דבר		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Pelle[m] pro pelle, et cuncta, quæ viro, dabit pro anima sua.

5. Si non ad facies tuas benedicet tibi. *Hebraus*, si non in faciem tuam blasphemabit te.

6. Animam ejus serva.

7. In inflammatione mala.

8. Ad scalpendum se in ea. *Hebraus*, ad scalpendum se in eo. In medio cineris.

9.

Et dixit ei uxor sua.
Adhuc tu insistens in perfectione tua.
Benedic Deo.

10. Fatuarum.

11. Themanites.
Suhites.
Naamathites.
Convenerunt enim simul ad veniendum ad condolendum ei, et ad consolandum eum.

12. In cælum.

13. Et sederunt cum eo in terra. *Hebraus*, et sederunt juxta eum super terram.
Et non loquens a l eum verbum.

VULGATA LATINA.

4. Pelle[m] pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro anima sua.

5. Quod in faciem benedicat tibi.

6. Animam illius serva.

7. Ulcere pessimo.

8. Sanie[m] radebat.

In sterquilinio.

9.

Dixit autem illi uxor sua.
Adhuc tu permanes in simplicitate tua.
Benedic Deo.

10. De stultis.

11. Themanites.
Suhites.
Naamathites.
Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum et consolarentur.

12. In cælum.

13. Et sederunt cum eo in terrâ.
Et nemo loquebatur ei verbum.

AQUILA.

4.

5. Si non in faciem tuam benedicet te.

6.

7.

8.

Intra cinerem.

9.

Et dixit ei uxor sua.

10. Deffluentium.

11.

12.

13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

C.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

4. Χρῶτα ὑπὲρ γροσθῆ, καὶ πάντα ὅσα ἔχει (ἀνθρώ) προήσεται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

5.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐκ ἔτι.

7.

8.

Ἐπὶ σπυδαῖ.

9.

Ἦτι ἀμάρτης τῆ ἀπλότητι σου.

10.

11. Ὁ Θαυμανίτης.

Ναμαθίτης.

Συνετάξαντο γὰρ ὁμοῦ ἐλθόντες συμπηθήσται αὐτῷ καὶ παρακαθήσασθαι αὐτόν.

12.

13.

Καὶ οὐδὲς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν λόγον.

SYMMACHUS.

4. Pellem pro pelle, et omnia quaecumque habet (vir) largietur pro anima sua.

5.

6. Animae ejus ne tangas.

7.

8.

Supra cinerem.

9.

Adhuc maneas in simplicitate tua.

10.

11. Themanites.

Namathites.

Constiterunt enim simul congressi condolere illi et consolari eum.

12.

13.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

4. Δέσμα ὑπὲρ δέσματος, ὅσα υπάρχει ἄνθρω ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔκασται.

5. Ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν τε εὐνοήσῃται.

6. Τῆν ψυχῆν αὐτοῦ διαφράξου.

7. Ἐλκει παντρω. Ἄλλοις, ἐδέψανται.

8. Ἦτα τὸν ἐχθῶρα ἐδέψ.

Ἐπὶ τῆς κοπρίας.

9. Ἦ χρόνου δὲ πολλοῦ προσεδικότος :

Ἐἶπον αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Μέγρι: τίνας καρτερήσεις :

Ἐἶπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον. Ἄλλοις, κατὰ κράσιν τὸν Θεόν. Δ', εὐνοήσῃσιν Θεόν.

10. Ἀφρόνον.

11. Θαυμανῶν βασιλεῦς.

Σαυχέων τύραννος.

Ναναίου βασιλεῦς.

Καὶ παραγένοντο πρὸς αὐτόν ὁμοθυμαδόν, τοῦ παρακαλέσται καὶ ἐπιπέψασθαι αὐτόν.

12. Ἔξ εἰς τὸν οὐρανόν.

13. Παρακαθήσταν αὐτῷ ἔξ εἰς τὴν γῆν.

Καὶ οὐδὲς αὐτόν ἐλάλησεν.

LXX INTERPRETES.

4. Pellem pro pelle, quaecumque sunt homini, pro anima sua pendet.

5. Certe in faciem te benedict.

6. Animam ejus custodi.

7. Fleere madigno. *Alius*, elephantias.

8. Ut saniem raderet.

Supra sterquilinum.

9. Ἦ Tempore autem multo transacto :

Dixit ei uxor sua.

Usquequo perseverabis?

Die aliquod verbum in Domini-nam. *Alius*, maledic Benm *Tetrapt.*, benedic Deum.

10. Insipientium.

11. Themanorum rex.

Saurorum tyranus.

Minorum rex.

Et accesserunt ad eum unanimiter ad consolandum et ad visitandum eum.

12. Ἔξ In eorum.

13. Assederunt ei ἔξ in terram.

Et nemo eorum locutus est.

4.

5.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐκ ἔτι.

7.

8.

Ἐπὶ τῆς κοπρίας.

9.

Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Μέγρι:

Ἐἶπὸν τι ῥῆμα

εἰς Κύριον.

10.

11.

Σοίτης.

Νομαθίτης.

Καὶ ἐπιπέψασθαι

αὐτόν.

12.

13.

Καὶ οὐδὲς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν λόγον.

THEODOTIO.

4.

5.

6. Anima ejus ne tangas.

7.

8.

Supra cinerem.

9.

Et dixit ei uxor sua.

Usquequo

10.

11.

Soites.

Nomathites.

Et accesserunt

ad eum

unanimiter

ad

12.

13.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

V. 4. "Αλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Est haud dubie versio reliquorum interpretum. In versione Latina libri Job, quæ ad LXX interpretum fidem concinnata est (de qua superius) legitur, filii Dei.

Ibid. 'A., Θ., ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Hæc his leguntur eodem versu, ac postremo notantur asterisco in versione Latina sic ✕ ut staret coram Domino. In codice autem Colbertino in hæc verba, ἐναντίον Κυρίου, hæc leguntur, 'A., Θ., ὅσα ἤστειρισται οὐκ ἔστι τῶν ἐδόξαζοντα. ἀλλ' ἀφ' ἐτέρας ἐγδοξασαι ἐπειρήχθη, ὡς ὅτι τοῦ Ἑβραϊκοῦ οὕτως ἔργουτος. I. e. A., Th., quæcumque asterisco notantur, non sunt LXX Interpretum : sed ab altera editione inducta sunt, quia nempe Hebraicum sic habet.

V. 5. 'O Ἐξγαῖος, καὶ εἶπεν. Colbert. V. 5. 'O Ἐξγαῖος, καὶ εἶπεν. Colbert. Apollinarius Hebræi interpretis versionem adfert; atque in Regio et Oratoriensis Polychronius.

Ibid. 'A., καὶ ἀνέστεισας etc. Sic omnes mss. Colbert. autem et Regius naus habent, ἐπ' αὐτῶ τοῦ καταποντίσθαι αὐτόν. In hæc verba Drusius :

Ad præcipitandum eum, in mare videlicet calamitatum, ad demergendum eum : aut potius, ut præcipitarem, ut demergerem. Psalm. lxx. 10, בלע LXX, καταπόντισον, Hieron. præcipita. Thren. ii, 5, בלע LXX, καταπόντισον. Hieron. præcipitavit. Cohet. x, 12, תלעני בלעני καταποντισον αὐτόν, præcipitabant eum.

Hæc loca faciunt ut suspicer Aquilam edidisse ἀπολέσται, ad perdendum, quod nunc in editione Vulgata, et LXX, καταποντίσαι, ut præcipitarem : tamen non adserero. Volo ut sit arbitrium, non certum.

Hactenus Drusius, et modeste quidem. Verum Aquilæ et LXX lectiones nimia veterum codicum auctoritate nituntur, quam ut alias proponere liceat. Et alioquin Aquila vocem עלע solet vertere καταποντίσαι. Quare huic omnino standum lectio. i.

V. 4. Σ., χρωῖτα ὑπὲρ χρωτὸς etc. Sic Regius unus et Oratoriensis atque Drusius.

V. 5. 'A., εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησαι σε. Colbertinus. 'O Ἐξγαῖος, εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου βλασφημήσει σε. Regius unus.

V. 6. Σ., Θ., τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἄφη. Hanc lectionem et Symmachi adfert Drusius. Regii autem duo ut Theodotionis.

V. 7. 'Α.Ι.Ι.Ι.Ι.Ι., ἐλέψαντι. Colbert. Hanc vero lectionem notat infra scholium ejusdem codicis, ubi de Job, extra urbem super limo sedente dicitur, Οὐκ ἔδωνται γὰρ ἐν πόλει οὐκ ἠροδοῖται τοῖς ἄλλοις, οὐκ ἐλεψαντιώγτες. Non simuntur enim in uribus eum aliis vivere, ἢ qui elephantiasis morbo laborant.

V. 8. 'O Ἐξγαῖος, τὸ κνῆσθαι ἐν αὐτῶ. Sic Colbert. ex Apollinario, et Orat.

Ibid. 'A., ἐντὸς τῆς σποδοῦ. Drusius. Σ., ἐπὶ σποδοῦ. Colbert. et Regius unus Drusius vero, Σ., ἐπὶ

CAPUT III JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνιστὸς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 ויביל	1.	1.
5 והילולה אמר הרהב גבר 'O Ἐξγαῖος, καὶ ἔνευξεν ἐν ᾧ ἐνευξθη ἄσβεστος.	3.	3.
4 היום הזה אל-יודשהו	4.	4.
5 יגאלה חשך יבעתהו כסודו יום	5.	5. Mollūnai αὐτήν. Νέφωση. Καὶ ἐκθαμβήσασταν αὐτήν ὡς παραμυθία.
6 יקרהו אפר	6.	6. Σκοτομηγία.
אל-יהוה		
7 גיביר 'O Ἐξγαῖος, μεμωσω- μένη.	7.	7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et maledixit.	1. Maledixit.	1.
5. Et nox dixit : Conceptus est vir. Hebraeus, et nox in qua conceptus est homo.	5. Et nox in qua dictum est : Conceptus est homo.	5.
4. Dies illa. Ne requirat eam.	4. Dies ille. Non requirat eum.	4.
5. Polluant eam.	5. Obscurent eum.	5. Polluat eam.
Obscuritas. Terreant illam tanquam amari diei.	Tenebræ. Et involvatur amaritudine.	Obnubilatio. Et expavere faciant eam quasi amaritudines.
6. Tollat eam caligo.	6. Noctem illam teuebrosus turbo possideat.	6. Nox illunis.
Ne aduuetur.	Non computetur.	
7. Solitaria. Hebraeus, sola relicta.	7. Solitaria.	7.

Notæ et variae lectiones ad cap. II Job.

της σποδῶ. Nec prætermittendum est ibidem in hæc verba πῶς Θ', καὶ αὐτὸς ἐλάθητο, in Colbertino notari ad marginem, ὁδὸς ἦν πόντος, quæ verba quorundam spectent, non satis assequimur.

V. 9. Hæc abesse ab Hebræo sic notat Colbertinus : οὐ καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, non existat in Hebræico.

Ibid. Α., Θ', καὶ εἶπεν etc. Colbert.

Ibid. Σ., ἔτι ἐμμένης τῆ ἀπλότητί σου. Sic Colb. et Regius unus. Quæ sequuntur autem in LXX ab his verbis, λέγων, ἰδοὺ ἀκαμένο χρόνον ἐπιμαρῶν, usque ad hæc verba, αἰ μὲ νῦν συνέχουσιν, in Hebræo desunt, et obelis notantur in versione Latina. Origenes Epist. ad African. ait, πλείονα δὲ ἐν τοῖς ἑσπετέροις παρὰ τὰ Ἑβραϊκά. Plura sunt in nostris exemplaribus, quam in Hebræicis.

Ibid. In Colbertino sic habetur Δ' γρ. εὐλόγησον Θεόν. Illud vero Δ' ni fallor, significat Tetrapla, ubi sic scriptum habebatur. "Αλλοι καταράσων τῶν Θεῶν. Drusus. Videtur autem esse scholion.

V. 10. Α., ἀποθήρευσῶν. Sic Colbertinus. Vocem ἔστ Aquila vertere solet ἀποθήρεων.

V. 11. Σ., ὁ Θαιμακλίτης. Sic Colbert. qui hoc scholion habet, ἐθνὸς περὶ Σινά. I. e. *Gens circa montem Sina.*

Ibid. Θ., Σοῦτηρ. Colbert. qui notat etymon hoc modo : Σουχάτων, ἀδολοσχία αὐτῶν. Et infra, Ἐπι-

φάτ, ὁ δὲ με διέσπειρον. ἢ Θεὸς μου φασιπρόβ. Θαιμαίν. Ἐπιπέρι αὐτῶν. Βαλδὰδ, παλαιστὶς ἢ ἐπι-δεδός. Θαιμαίν πόντος Ἰουραίας, ὡς γρησὶ καὶ ὁ προφητῆς Ἰακώβ. Ἡ δὲ Ἐπιπέρι οὗτος Θαιμαίν, τοῦ Ἠσαῦ, ὃ γ' οὐκ ἔ γόρα καὶ ἔ κώμα, ὁ γ' οὖν, ἐπίροστα Ἡ τῶν δ' καπύτου σημεία. Τῆ Σουχάτων ἴσται γὰρ Μουθετών. Τοῦτον ἦν βασιλεὺς ὁ Βαλδὰδ : τὸ γὰρ τῶρα νος ἐπιπέρι καὶ τοῦ βασιλέως καίται. I. e. *Sauchororum, i. e. exercitatio, sive meditatio eorum.* Et infra : *Alphaz, Deus me dissipavit, sive Deus meus contemptio : Tharman, deliquim corum : Baldad, vetustus gloriosa. Tharman est urbs Idumæarum, ut etiam propheta Amos. Uliphaz vero filius Tharman, filii Isau, a quo Theman habuerit nomen regio et vicus qui est dec mo quinto a Petris lapide. Sauchopolim dicunt esse Moabitum. Horum vox est Baldad : nam tyrannus hic pro rege usurpatur.*

Ibid. Σ., Νοραθίτης. Θ., Νοραθίτης. Colbert.

Ibid. Σ., σουταξάντο γάρ etc. Drusus.

V. 12. Hæc quæ asterisis notantur hic et in edit. Latina Hieronymi, desunt in LXX. Polychronius vero dicit, πινά τῶν ἀντιγράφων ἔχει, καὶ ἀνορθῶντες εἰς τὸν ὄρανον, I. e. *Quadam exemplaria habent, et suspicantur in eodem.*

V. 15. Ὁ Ἐὶγ αἶες, καὶ ἐκθήσαν etc. Orat. et Drusus, itemque Nicete catena edita.

Ibid. Σ., Θ', καὶ σδέδεις etc. Colbert.

CAPUT III. JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΗΣ.
1.	1. Κατηράσατο. "Αλλος, ἐξοδῶρησον.	1.
5. Καὶ ἡ νύξ ἐν ἧ ἐκουήθη ἐν-θροῦπος.	5. Καὶ ἡ νύξ ἐκείνη, ἧ εἶπεν, ἰδοὺ ἄρσεν.	5.
4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Μὴ ἀντιποιήσαιτο αὐτῆς.	4. Ἡ νύξ ἐκείνη. Μὴ ἀναζητήσαι αὐτῆν. "Αλλος, μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν.	4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη.
5. Ἄγιός.	5. Βαλδὰδ δὲ αὐτῆν. Σκότος. Καταραθίτη ἡ ἡμέρα. "Αλλος, καταραθίτη ἡ ἡμέρα. "Αλλος, καὶ τραχίτη.	5. Ἀγγιστευσάτω αὐτῆν. Σουθέφαια.
6. Μῆδὲ συναφθεῖη.	6. Ἀπενόγκωτο αὐτῆν σκοτος. "Αλλος, ἀνατεῖλαι ἐπ' αὐτῆν (σκότος.)	6.
7. Ἐκθλήτος.	7. Ἰδὲσι.	7.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Maledixit. <i>Alius</i> , convitiati, est.	1.
5. Et nox in qua conceptus est homo.	5. Et nox illa, qua dixerunt, Ecce masculus.	5.
4. Dies illa. Ne sibi vindicet eam.	4. Nox illa. Ne requirat eam. <i>Alius</i> , ne sit in catalogo noctium.	4. Dies illa.
5. Caligo.	5. Excipiat autem eam. Tenebræ. Maledicta sit dies, <i>Alius</i> , perfringatur dies. <i>Alius</i> , et turbetur.	5. Jure propinquitatis redimatur illam. Subitum coactio.
6. Neque conjungatur.	6. Auferant eam tenebræ. <i>Alius</i> , orantur super eam (tenebræ).	6.
7. Ejecta	7. Ne sit. Dolor.	7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

הגנה 8 הגתודים ערר ליותן	8.	8. Οἱ παρεσκευασμένοι ἐξεγείρωσι Λευιαθάν.
9 ויקח לאמר יאמן ואמר יראד בנענע	9.	9.
12 ומהר שדיים כי אמן	12.	12.
13 הבומלאים בתיהם כסף	13.	13.
16 כנבל כעללים לא ראה איר	16.	16.
17 הדלו הגז	17.	17. Ἐπαύσαντο κλονήσεως.
18 יהד אחרים שאננו לא שמוע קול גוש	18.	18. Ἄμα θέσμητοι εὐθύνθησαν, οὐκ ἤκουσαν φωνῆν εἰσπράσσοντος.
19 הששי באהבו	19.	19.
25 אשר דרנו נפתרה	25.	25.
ויוסף אלה בעדו		
24 כי לפני לחבי אהתו הבא	24.	24. Ὅτι εἰς πρόσωπον ἕρτου μου στεναγμός μοι ἐλευσεται.
ויתנו כפיים שאנתי		
26 דא שלותי הגז	26.	26. Οὐκ εὐπάθησα. Κλονήσις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Canticum.	Laude digna.	
8. Parati suscitare Leviathan.	8. Qui parati sunt suscitare Leviathan.	8. Qui preparati sunt ad excitandum Leviathan.
9. Expectet ad lucem, et non : nec videat in palpebris.	9. Expectet lucem, et non videat, nec ortum surgentis aurora.	9.
12. Et cur ubera, quod sugerem.	12. Cur lactatus uberibus.	12.
15. Implentibus domos suas argento.	15. Et replent domos suas argento.	15.
16. Sicut abortivus, Sicut parvuli non viderunt lucem.	16. Abortivum. Vel qui concepti non viderunt lucem.	16.
17. Cessaverunt terrorem. Robore.	17. Cessaverunt a tumultu. Robore.	17. Cessaverunt a commotione.
18. Pariter vineti peccati fuerunt, non audierunt vocem exactoris.	18. Et quondam vineti pariter sine molestia, non audierunt vocem exactoris.	18. Simul vineti abundarunt, non audierunt vocem exactoris.
19. Manumissus a domino suo.	19. Et servus liber a domino suo.	19.
25. Cujus via abscondita est.	25. Cujus abscondita est via.	25.
Et texit Deus circa eum.	Et circumdedit eum Deus tenebris.	
24. Quia ad facies panis mei suspirium meum veniet. Et effusi sunt sicut aqua rugitus mei.	24. Antequam comedam suspire. Et tanquam inundantes aqua, sic rugitus meus.	24. Quia in faciem panis mei suspirium mihi veniet.
26. Non tranquillus fui. Tremui.	26. Nonne dissimulavi? Indignatio.	26. Non bene fait mihi. Commotio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Οἱ μέλλοντες διεγείρουσιν τὸν Λευιθάβν.

9. Ἡροσδοκηθεὶς φῶς καὶ μὴ εἶη ὑποκείμενος ἐν σκοτεινῷ.

12.

15. Οἰκοδομησάντων ἐρείπια ἑαυτοῦς.

16. Κατορογίον.

17. Ἐπαύσαντο σείοντες.

18. Ὅμοσ' δεσμιῶται ἀγέληται, οὐκ ἔκασταν φωνὴν ἔπαναγκάστου.

19.

25.

Ἀπέφραξεν ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ.

24.

25.

SYMMACHUS.

8. Qui excitaturi sunt Leviam.

9. Expectetur lux, et non sit ad manendum in tenebris.

12.

15. Qui edificaverunt structuras sibi.

16. Abortivum.

17. Cessaverunt concitantes.

18. Simul vinciti vacui a turbis, non audierunt vocem coactoris.

19.

25.

Obstruxit Deus contra eum.

24.

26.

Ἐγερσάντων. Ἄλλως, ἀγέληται.

8. Ὁ μέλλον τὸ μέγα κίτος χρορῶσασθαι.

9. Ὑποκείμενος, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδωι ἑωσπέδρον ἀνατέλλοντα.

12. Ἴνα τίδ' ἔμαστος ἐβήλαται. Ἄλλως, τὴν κακίαν ἐβήλαται.

15. Οἱ ἐπλήσαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγορογίου.

16. Ἐκτρογία.

Ἵσπερονήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς.

17. Ἐξέκασταν θυμὸν ὀργῆς.

Σώματι. Ὁμοσίου, ἐσθῆ.

18. Ὅμοθυμῶδες δὲ οἱ πένονται οὐκ ἔκασταν φωνὴν φοροῦσάντων.

19. Καὶ θεράπων οὐ δεδουκῶς τὸν κύριον ἑαυτοῦ. Ὁμοσίου, ἐκείθεν ἄπὸ τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ.

25.

Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ.

24. Ἡρὸ γὰρ τῶν σίτων μου σπανιμὸς ἦκει.

Δακρῶν δὲ ἐγὼ συνεχόμενος ἔβην. Ἄλλως, καὶ γυθίσεται ὡς ὕδατα βουρήματα μου.

26. Ὅστε εἰρήνευτα.

Ὅργη.

LXX INTERPRETES.

Letitia. *Alius*, exultatio.

8. Qui magnam cetum capturus est.

9. Permaneat, et in lucem non veniat, nec videat Luciferum exorientem.

12. Quare autem ubera suxi. *Alius*, malitiam auxi.

15. Qui repleverunt domos suas argento.

16. Abortivum.

Sicut infantes qui non viderunt lucem.

17. Accenderunt furorem frae. Corpore. *Reliqui*, fortitudine.

18. Pariter autem seculares non audierunt vocem exactoris.

19. Et servus non timens dominum suum. *Reliqui*, liber a dominis suis.

25.

Conclusit enim Deus contra eum.

24. Ante cibum enim metum genuit venit.

Et illo ego coarctatus timore. *Alius*, et effundentur ut aque rugitus mei.

26. Neque in pace fui.

Ira.

8. Οἱ ἔτοιμοι ἐξορπύονται δράκοντος.

9.

12.

15.

16.

Ἐμάρτυρον μὴ ἴδωι φῶς.

17. Ἐξέκασταν ὀργῆς θυμῶν.

18.

19.

25. Ὅτι ὁ Θεὸς τὴν ὁδὸν ἀπακρύβη ἐπ' αὐτοῦ.

21.

26.

THEODOTIO.

8. Qui parati sunt excitare draconem.

9.

12.

15.

16.

Fetus non videns lucem.

17. Sedaverunt ire furorem

18.

19.

25. Cujus via abscondita est ab eo.

24.

26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III Job.

V. 1. In Colbert. sic Δ. ελαιδόρησεν. Vide in notis ad cap. II, v. 9.

V. 2. 'Ο 'Ερραϊῆς καὶ ὁ Σ., καὶ ἡ νύξ etc. Sic Regius unus. Hanc autem versionem Drusius uni Symmacho tribuit.

V. 4. Σ., Θ., ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Colbert. et Regius unus.

Ibid. Σ., μὴ ἀντιποιήσαιο αὐτῆς. Colbert. et Regius unus. Drusius autem hanc lectionem in sequenti versu mutilam reposerat. Ibid. "Α.Ι.Ι.Ος, μὴ γένοιτο etc. Colbert. est forte scholion.

V. 5. 'Α., μολῶναι αὐτῆν. Θ., ἀγγιττευσάτω αὐτῆν. Drusius.

Ibid. 'Α., νέφους etc. Sic Drusius et Nicetas cum Oratoriensi, qui duo postremi ad Θ. habent συννεφία. Drusius, συννεφία.

Ibid. 'Α., καὶ ἐκθαμβήσασαν etc. Drusius. "Α.Ι.Ι.,

καταραχθεῖη ἡ ἡμέρα. Colbert. qui habet, ἐν ἄλλω ἀντιγράφῳ, καταραχθεῖη. "Α.Ι.Ι., καὶ καταραχθεῖη. In edit. Job Latina hæc cum asterisco leguntur, et conturbent eam quasi amaritudines diei.

V. 6. 'Α., σοτομηνία. Nicetas et Drusius. Ibid. Colbert. Δ'. γρ. ἀνατεῖλαι ἐπ' αὐτῆν σκότος. Vide in notis ad cap. II, v. 9.

Ibid. Colbert., Orat. et Drusius. Σ., μὴδὲ συναρθεῖη.

V. 7. 'Ο 'Ερραϊῆς, μεμονωμένῃ. Colbert., Regius unus et Nicetas. Σ., ἐκθλιγτός. Regius unus et Colbert., hic postremum cum asterisco.

Ibid. "Α.Ι.Ι., ἀγαλλίαμα. Drusius.

V. 8. 'Α., οἱ παρασκευασμένοι etc. Has lectiones exhibet Drusius.

V. 9. Σ., προσδοκηθεῖη φῶς etc. Sic lectionem ulenam exhibent Oratoriensis et Nicetas. Partem

CAPUT IV JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYNAΣ.

הנכה דבר ארץ תלעה 2
 כושל 4
 ותבהל 5
 תקנוך יתם דרנוך 6
 אןן 8
 ליש אבד כבלי-סרף 11
 יאלי דבר יגב 12
 ותקה אזני שבין בנהו
 בשעפים בהזיונות לילה 15
 על-פני 15

2.
 4.
 5.
 6.
 8.
 11.
 12.
 15.
 5.

2. Μήτι ἐπαροῦμεν λαλήσαι πρὸς σέ;
 4.
 5.
 6. Ἢ ὑπομονὴ σου, καὶ ἀπλότης τῶν ὁδῶν σου.
 8. Ἄνωφελές.
 11. Λίς ὄλεστο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν θύραν.
 12.
 15. Ἐν παραλλαγαῖς ἀπὸ ὀραματισμῶν νυκτός.
 15.
 "Οχέστο.

יהלך
 'Ο 'Ερραϊῆς, καὶ ἔφραξαν αἱ εἰρήεις τῆς κεφαλῆς μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Numquid tentabimus verbum ad te? Molestè feres.
 4. Labantem.
 5. Et territus es.
 6. Expectatio tua, et integritas viarum tuarum.
 8. Iniquitatem.
 11. Leo major perit absque præda.
 12. Et ad me verbum furtive dictum est.
 Et suscepit auris mea pusillum de eo.
 15. In ramusculis a visionibus noctis.
 15. Super facies meas.

2. Si cuperimus loqui tibi, forsitan molestè accipies.
 4. Vacillantes.
 5. Conturbatus es.
 6. Patientia tua, et perfectio viarum tuarum.
 8. Iniquitatem.
 11. Tigris perit eo quod non haberet prædam.
 12. Porro ad me dictum est verbum absconditum.
 Et quasi furtive suscepit auris mea venas susurri ejus.
 15. In horrore visionis nocturnæ.
 15. Me præseute.

2. Numquid assumemus loqui ad te?
 4.
 5.
 6. Patientia tua, et simplicitas viarum tuarum.
 8. Inutile.
 11. Leo perit eo quod non haberet venationem.
 12.
 15. In alterationibus a visionibus noctis.
 15.

Transibit.

Transiret.

Abiit.

Horripilare faciet crimem carnis meæ. *Hebraus*, et inhorruerunt cines capitis mei.

Inhorruerunt pili carnis meæ.

Note et variae lectiones ad cap. III Job.

vero solam postremam adfert Colbert., καὶ μὴ εἴη ὑπομαρτυρῶν ἐν σκότειο.

V. 12. "A.L.L., τὴν κακίαν ἠδύξιστα. Colbert. Videtur esse scholion.

V. 15. Σ., ἀνοδομαχάκτων ἐρίπια (sic, pro ἐρίπια) ἐαυτοῖς. Regius unus. Colbert. autem et Regius alter, ἀνοδομαχάκτων.

V. 16. Σ., κατορυγμέν. Colbert. Ibid. Θ., ἐμάρτυρον μὴ ἰδών (sic, pro ἰδών) φῶς. Colbert.

V. 17. A., ἐπαύσαντο κλονήσας. Sic Colbert. et Regius unus. Drusius, κλονήσαι. Symmachi et Theodotionis lectionem exhibent item codl. Drusius omnia invertebat.

Ibid. OI. ἡ ἐπιτολὴ, ἐπὶ δὲ. Colbert.

V. 18. A., ἅμα δέσμεται etc. Sic lectiones plenas ex Colbert. et aliis mutamur. In edit. Job Latina pro εὐθύστησαν, quod habet Apudā, legitur, -abun-

duerunt, cum asterisco.

V. 19. OI. Ἀπειλὴ, ἐπεθύητος etc. Ita Colbert. et Regius unus. In LXX, εὐ αὐτὸ δεδουκώς deest in edit. Rom.

V. 25. Θ., εὐ ἢ ὀδὸς etc. Ita Colbert., cum asterisco. Hic vero LXX vacant, sed in quibusdam Bibliis hae adpuncta sunt, ut notat ibidem Colbert., τὸν δὲ τῶν βιβλίων ἔχει ἐν τῷ μεταξὺ, εὐ ἢ ὀδὸς ἀπεκρόθη ἐπὶ αὐτοῦ.

Ibid. Σ., ἀπέφραξεν etc. Orat. et Regius unus cum Drusio.

V. 21. A., ὅτι εἰς πρόσωπον etc. Collb. et Drus.

Ibid. "A.L.L., καὶ γυθῆσαι etc. Drusius. Videtur autem esse Apudā, qui πῖσῶ βροχίγγα vertere solet.

V. 26. A., οὐκ εὐπέδησα. Drusius.

Ibid. A., κλονήσαι. Colbert. Drusius vero hic vocem κλονῆσαι, quasi scholion adfert.

Perperam reulit huc Mentf. hanc Symmachi versionem quae pertinet ad alteram versus 14 partem : καὶ οἰκοδομήσονται, qui edificavit solitudines sibi. Drusen.

CAPUT IV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Ἐὰν ἀναλαβῶμεν λόγον μο- χθήσας.	2. Μὴ πολλὰς σοι κληθήσεται ἐν κόποις.	2. Εἰ ληψόμεθα λαλήσεται πρὸς τὸ κατακάτας.
4. Σφάλλονται.	4. Ἀσθενούντας.	4.
5.	5. Ἐσποδίσταται. "A.L., ἐθροβήθη.	5.
6.	6. Ἐλπὶς σου, καὶ ἡ κακία 1. ἀκακία τῆς ὁδοῦ σου.	6. Ἡ ὑπόμνησί σου, καὶ ἀπόλησί τῶν ὁδῶν σου.
8.	8. Τὰ ἄτοπα.	8.
11. Ἀνοπύστατος λέων ἀπόλατο.	11. Μυρμηγκόλειον ὄλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχρον βόρην.	11. Θήραν.
12. Πρὸς ἐμὲ δὲ ἐλαλήθη λαθραίως εἰς ἐν κλιπῆ.	12. Εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγο- γόναι ἐν λόγοις σου.	12.
Καὶ ἐδέξατο τὸ οὖς μου ψιθυρι- σάν παρ' αὐτοῦ.	Ἡ ἴτερον εὐ δέξεταιί μου τὸ οὖς ἐξίστα παρ' αὐτοῦ ;	
15. Ἐν ἐκπλήξει ἀπὸ ὄραμάτων νοκτερῶν.	15. Φόβος δὲ καὶ ἔλθο νοκτερῶν.	15.
15.	15. Ἐπὶ πρόσωπί μου. "A.L. Θ., διὰ τοῦ προσώπου μου. Ἐπλήθειν. Ἐφροξεν δέ μου τρέμει, καὶ σάρο- καί. "A.L. Θ., ἀντιπίπτει μοι ὁ φόβος.	15.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIC.
2. Si assumamus sermonem moleste ferēs.	2. Num saepe sermo tibi habitus est in molestia ?	2. Si assumamus loqui ad te, laborabis.
4. Lapsos.	4. Infirmantes.	4.
5.	5. Festinasti. <i>Alius</i> , conturbatus es.	5.
6.	6. Spes tua, et simplicitas vie tuae.	6. Patientia tua, et simplicitas vitarum tuarum.
8.	8. Absurda.	8.
11. Subsistere non potens leo perit.	11. Myrmecoleon perit eo quod non haberet escam.	11. Venationem.
12. Ad me vero sermo factus est clam quasi furtim.	12. Si quod autem verbum ve- rax fuisset in sermonibus tuis.	12.
Et suscepit auris mea susurra- tionem ab eo	Numquid non capiet auris mea ab eo magnifica ?	
15. In terrore a visionibus no- cturnis.	15. Timore autem et sonitu no- cturno.	15.
15.	15. In faciem meam. <i>Alius</i> , per faciem meam. Incurrit. Hortuerunt autem pili mei et carnes. <i>Alius</i> , ex opposito spuat mibi terror.	15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
16 יעבד ו לא אביר בראהו	16	16.
18 דבסיה וקני אשכנז 18 הן בעבדיו לא יאמיץ ובבילאמי ישים תהלה	18.	18
19 אף ו שנני בתו הכיר	19.	9.
אשר בעפר יכודם		Ἵν γήενος ὁ θεμέλιος.
21 הלא נסעו יתרה במ	21.	21.

אלל

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
16. Stabit, et non agnosceam aspectum ejus. Murmur silens et vocem audiam.	16. Stetit quidam, cujus non agnoscebam voltum. Et vocem quasi auræ lenis adivi.	16.
18. Ecce in servis suis non eredit, et in angelis suis ponet vesaniam.	18. Ecce qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis reperit pravitatem.	18.
19. Etiam habitantes domos luti.	19. Quanto magis hi qui habitant domos lutæ.	19.
Quorum in pulvere fundamentum.	Qui terrenum habent fundamentum.	Quorum terrenum est fundamentum.
21. Nonne profecta est dignitas eorum in eis.	21. Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis.	21.
Et non.	Et non.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV Job.

V. 2. Sic omnes mss. Drusius vero lectiones Symmachii et Theodotionis permixtas et truncas refert sic : εἰ λεψόμεθα λαλήσαι πρὸς σέ, ἐάν ἀναλλάθωμεν λόγον.
V. 4. Σ., σφαλέντας. Ita Colbert. et Regius unus.
V. 5. Ἀ. ἄλλο, ἐθοροσθήθης. Sic Drusius. Colbertinus autem hoc scholion adjicit : σπεύδεις ἀποβόλψαι μὴ φέρον αὐτόν.
V. 6. Ἀ., θ., ἡ ὑπομονή σου etc. Pergit Reg. unus, μάταιον πλέκει συλλογισμόν, quæ postrema verba scholion hand dubie sunt. Interpretationem autem illam, ἡ ὑπομονή σου etc. Oratoriensis codex et Drusius Aquilæ tribuunt. Colbertinus autem et Regius unus, Theodotioni. Utriusque putamus esse.
V. 8. Ἀ., ἀνοσφελές. Colbert. et Regius unus. Sic vocem ἴκκ vertere solet Aquila. Addit Colb. Δ* γρ. ὄσπια. I. e., in *Tetraplis scriptum*, absurda. Vide in notis cap. II, v. 9.
V. 11. Ἀ., ἄς ὄλετο etc. Sic Drusius, et Regius unus, qui habet, λείς (*). Colbertinus autem, εἰσώ-

(*) ἄς. Sic sine vocis discrimine, iisdemque litteris, reddit Aquila vocem שׁלֵי fontis Hebraici. Verum non raro et apud profanos occurrit hoc vocabulum, sed accentu signatum circumflexo. Hesiod. Scut. 172, μέγας ἄς. Theocritus saepe. Hom., ἄς σίντην et ἄς ἡϋγένειος. Iliad. A', 480, O', 275. Necnon alii quos longius foret nominare. Drach.

CAPUT V JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 בני לאויל יהרגו כנש	2.	2. εὐελεγόμενον.
3 ונקים נהו פתאם	3.	3. Καὶ κατηρασάμην τὴν εὐπρόπειαν αὐτοῦ παραχρήμα.
4 ונשאו	4.	4. Καὶ ἐπιτριβήσονται.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Quia stultum occidet iracundia.	2. Vere stultum interficit iracundia.	2
Et ardellionem.	Parvulum.	Emu qui demulsetur.
3. Et imprecatus sum habitaculo ejus statim.	3. Et maledixi pulchritudini ejus statim.	3. Et maledixi decori ejus statim.
4. Et conterentur.	4. Et conterentur.	4. Et conterentur.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

16. Ἐστη τις ὄν (l. ου) οὐκ ἐγνώ-
ριτα τὸ εἶδος.
Ἡραμίαις φωνῆς ἤκουον.
18. Ὅρα ἐν δούλοις αὐτοῦ ἀθε-
ταύτης, καὶ ἐν ἀγγέλοις αὐτοῦ εὐ-
ρηται ματαιώτητα.
19. Ἦσαν μᾶλλον ἐν ταῖς κατα-
σκευαῖσιν οἰκίας πηλίας.
Ἦν γῆρας ὁ θεράμιος.

16. Ἐίδον καὶ οὐκ ἔην μορφή πρὸ
ὀφθαλμοῦ μου.
Ἄλλ' ἦ αἶσαν καὶ φωνὴν ἤκουον.
18. Εἰ κατὰ πάθειον αὐτοῦ οὐ
πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγγελίῳ αὐτοῦ
σαλεύει τι ἐπινοήσει.
19. Τούς δὲ κατασκευάστας οἰκίας
πηλίας.
Ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
πρῶτον ἔβησαν.
21. Πυροπόσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ
ἐξηράθησαν. Ἄλλοι, συναξήσαν
τὸ ὑπόλειμμα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ἐξέ-
λιπον.
Ἐπεὶ τὸ μὴ ἔχειν. Τετραπλ., διὰ
τὸ μὴ ἔχειν.

16.
18
19.
21

21

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

16. Stetit quidam, cujus non
agnovi speciem.
Quietam vocem audivi.
18. Vide, in servis suis inconstan-
tia, et in angelis suis inveniet
vanitatem.
19. Quanto magis in habitanti-
bus domos luteas.
Quorum terrenum est funda-
mentum.
21

16. Vidi, et non erat figura ante
oculos meos.
Sed auram et vocem audiveram.
18. Si contra pueros suos non
credit, adversus angelos autem
suos pravum quid cogitavit.
19. Habitantes autem domos
luteas.
Ex quibus et ipsi de eodem lato
sumus.
21. Insullavit enim eis, et ex-
siccaverunt. *Alus*, una abstulit resi-
duum illorum in ipsis: defecerunt.
Quia non habebant. *Tetrapl.*,
propterea quod non habebant.

16.
18.
19.
21.

Notæ et variae lectiones ad cap. IV Job.

λετο mendose. Σ., ἀνοπόστατος λέων ἀπόλετο. Sic
Colb. et Regius unus, qui habet, ἀπόλυται. Colb.
ibidem, Θ., θῆραν, cum hoc scholio subjuncto, καὶ
οἱ δουλοὶ οὐκ εἰς διαδοχὰς παραπέμπονται.
V. 12. Σ., πρὸς ἐμὲ δὲ etc. Ita Regius unus et
Colbert. Regius alter habet πρὸς ἐμὲ διακλήθη.
Apud Drus. et Orat. deest ὡς post καθάρως, male.
Ibid. Σ., καὶ ἐδέξατο etc. Colbert., Regii duo, et
Drusius, qui omittit illud παρ' αὐτοῦ.
V. 15. Ἄ., ἐν παραλλαγαῖς etc. Drusius. Σ., ἐν
ἐκπλήξει etc. Sic Colbert. et Regius unus, Drusius
vero sic habet, ἐν ἐκπλήξει ἀπὸ ὀράματός μου συ-
κτρονοῦ.
V. 15. Ἄ. l. l., διὰ τοῦ προσώπου μου. Drusius.
Ibid. Ἄ., ὄρατο. Colbert.

Ibid. Ὁ Ἐξ ὧν αἶς, καὶ ἐπριξην etc. Colbert.
V. 16. Σ., ἔστη τις etc. Sic Regius et Colbert.
Apud Drusium prosperam legitur, *Symm.*, ἔστη καὶ
οὐκ ἐπιγνώσθηται.
V. 18. Σ., ὄρα ἐν δούλοις αὐτοῦ. Colbert. Apud
Drusium autem deest, ὄρα.
V. 19. Σ., πόση μᾶλλον etc. Sic Colbertius, Re-
gius unus, Nicetas, et Drusius, in quo postremo
deest ἐν.
Ibid. Ἄ., Σ., ὦν γῆρας ὁ θεράμιος. Nicetas et
Drusius Aquile tributant. Colbert. et Regius unus
Symmacho. Puto esse utriusque.
V. 21. Ἄ. l. l., συναξήσαν etc. Drusius, Colberti-
us autem sic habet Ἄ. l. l., ἐξέλιπον.
Ibid. Δ., διὰ τὸ μὴ ἔχειν.

CAPUT V JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

2.
Νήπιον.
5.
4. Καὶ ταπεινωθήσονται.
SYMMACHUS.
2.
Infantem.
5.
4. Et humiliabuntur.

2. Καὶ γὰρ ἄχρονα ἀναρεῖ ὄρη.
Πεπλοκμήσου.
5. Ἄλλ' εὐθέως ἐθρόθη αὐτῶν ἢ
δίαιτα.
4. Κολαθροισθήσαν.
LXX INTERPRETES.
2 Etenim stultum perimit ira.
errantem.
5. Sed statim absumpta est il-
lorum habitatio.
4. Contentantur.

2. Τὸν γὰρ ἄχρονα ἀναρεῖ ὄρη.
3.
4. Καὶ κατενόθησαν.
THEODOTIU.
2. Stultum enim occidit ira.
5.
4. Et contracti sunt.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
ו אשר קצירו 5	5.	5.
רעב יאכל ואל כווצים יקחהו		Πεινῶν φάγεται. Αὐτὸς δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσεται.
וישאף צמיום הולם		Ἀφειλεύσαντο διψῶντες εὐπορίαν αὐτοῦ.
6 מי לא יצא בעשר און	6.	6.
7 ובני רשף יגבורו עוף	7.	7. Καὶ υἱὸὶ πτήνων.
10 על פני הוצות	10.	10. Ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτάτων.
11 ישע	11.	11.
12 מפסד	12	12. Ἀκυροῦντα.
13 ועצת נפתלים נסהרה	13.	13.
16 לדל	16.	16. Ἀτόνη.
18 ויהבש	18.	18. Καὶ μοστώσει.
19 בשש צרות יצילך	19.	19. Ἐν ἕξ θλίψεσι βύσσει σε.
ובשבוע		Καὶ ἐν ἑπτά.
21 בשוטי לשיץ החמא	21.	21.
כושד כי יבוא		Ἀπὸ προνομῆς ἐπερχομένων.
25 כי עם אבני השדה ביהקך	25.	25.
24 ופסקת כור ורא החמא	24.	24. Καὶ ἐπισκέψη ὀραϊότητά σου, καὶ οὐ μὴ ἀμαρτήση.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Cujus messem.	5. Cujus messem.	5.
Famelicus comedet. Et de spinis capiet eam.	Famelicus comedet. Et ipsum rapiet armatus.	Esuriens comedit. Ipse autem ab armatis tolletur.
Et absorbebunt sitibundi virtutum eorum	Et bibent sitientes divitias ejus.	Abstraverunt sitientes opulentiam ejus.
6. Quia non egredietur de pulvere iniquitas.	6. Et de humo non oritur dolor.	6.
7. Et filii pennae elevabunt volatum.	7. Et avis ad volatum.	7. Et filii volueris.
10. Super facies platearum.	10. Universa.	10. Super faciem extimarum.
11. Salute.	11. Sospitate.	11.
12. Et facientem irritas.	12. Qui dissipat.	12. Abrogantem.
13. Et consilium pravorum præcipitatur.	13. Et consilium pravorum dissipat.	13.
14. Tenui.	14. Egeno.	14. Invalido.
15. Et fasciabit.	15. Medetur.	15. Et curabit.
16. In sex angustiis eruet te.	16. In sex tribulationibus liberabit te.	16. In sex tribulationibus liberabit te.
Et in septima.	Et in septima.	Et in septem.
17. In flagello lingue abscondes te.	17. A flagello lingue abscondes te.	17.
A vastitate cum veniet	Calamitatem, cum venerit.	A direptione invadentium.
25. Quia cum lapidibus agri habes tum.	25. Sed cum lapidibus regionum pactum tuum.	25.
24. Et visitabis habitaculum tuum, et non peccabis.	24. Et visitans speciem tuam, non peccabis.	24. Et visitabis decorem tuum, et non peccabis

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.
5.	5. Ἄ γὰρ ἐκείνοι συναγαγού- "Αλλοι, ἐθίβισαν.	5.
Πεινῶντες φάγονται.	Δίκαιοι ἔδουσαν.	
Αὐτοὶ δὲ πρὸς ἐνόπλιον ἀφθήσονται.	Αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξείρῃται ἔσονται.	
Ἀναβροφῆσαι διψῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν.	Ἐκταρωσιν ἐπιθή αὐτῶν ἡ ἐπιγῆς.	
6. Οὐ γὰρ ἐξελούσεται ἀπὸ κού- νεως ἕδωρη.	6. Οὐ γὰρ μὴ ἐξείθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος.	6.
7. Ἐὰ τίνα τῶν πετεινῶν ὑψο- σι περὰ.	7. Νεοσσὸι δὲ γουπῆς τὰ ὑψηλὰ πέτανται. "Αλλοι, νεοσσὸι δὲ ἁετῶν τὰ ὑψηλὰ πέτανται.	7.
10.	10. Ἐπὶ τὴν ὑπὸ οὐρανόν.	10.
11.	11. ἢ Ἐν σπηραίῃ.	11.
12. Διαλύσεται.	12. Διαλύσασονται.	12. Διασκιδάσται.
15. Βουλὴ δὲ σκολιὰ παραθῆ- σεται.	15. Βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξεί- στησεν.	15.
16. Πτωχῶ.	16. Ἄδουάτω.	16.
18. Ἐπιθήσεται.	18. Πάλιν ἀποκαθήσεται.	18.
19.	19. Ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξεί- λειται. Ἐν δὲ τῷ ἕδωρῃ.	19. Καὶ ἐν ἐπιτά.
21.	21. Ἀπὸ μάστιγος γλώττης σε κρύψει. "Αλλοι, σκαπέταται γὰρ οὐ- τόυς ἀπὸ ἀντιλογίας γλώττης. "Αλ- λοι, ἀπὸ σκαροφυτίας. Ἄπὸ κακῶν ἐρχομένου.	21.
23.	23. ἢ Ὅτι μετὰ ἕβου ἀφροῦ συνθήκη σου.	23.
24. Οὐ δυσπραγήσει.	24. Ἢ δὲ δίκαια τῆς σκευῆς σου οὐ γῆ ἀμάσει.	24.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

5.	5. Quae enim illi congregave- runt. <i>Alius</i> , messuerunt.	5.
Esurientes comedunt.	Iusti comedent.	
Ipsi autem ab armatis tollentur.	Ipsi vero de malis non libera- buntur.	
Absorbeat sitiens virtutem eorum.	Exhauriatur fortitudo eorum.	
6. Non enim egredietur de pul- vere dolor.	6. Non enim prodiet de terra labor.	6.
7. Filii volatilium extollunt alas.	7. Pulli autem vulturis alte vo- lant. <i>Alius</i> , pulli autem aquila- rum alte volant.	7.
10.	10. Super eam quae sub caelo.	10.
11.	11. ἢ In salutem.	11.
12. Dissolvetur.	12. Qui avertit.	12. Dissipabit.
15. Consilium autem tortuosum turbabitur.	15. Consilium autem astutorum disjecit.	15.
16. Pauperi.	16. Infirmitas.	16.
18. Obligabit.	18. Rursus restituit.	18.
19.	19. Sexies de necessitatibus te eruet. In septimo autem.	19. Et in septem.
21.	21. A flagello linguae abcondet te. <i>Alius</i> , teges enim eos a contra- dictione linguae. <i>Alius</i> , a calumnia. A malis venientibus.	21.
23.	23. ἢ Quia cum lapidibus agri fusus tuum.	23.
24. Non infelicitur ages.	24. Conversatio autem taberna- culi tui non peccabit.	24.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON	AKYAAΣ.
שׁוֹד 26	Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	26.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
26. Acervus tritici.	26. Acervus tritici.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V Job.

V. 2. Θ., τὴν γὰρ etc. Sic unus eod.
Ibid. Drusius. Ἄ., θελεγόμενον. Σ., νήπιον, bene.
Colbertinus vero, Ἄ., θελεγόμενον καὶ νήπιον. Unus
Regius, Ἄ., θελεγόμεθα. Præstat lectio Drusii.

V. 5. Ἄ., καὶ κατηρασάμεν τὴν εὐπρέπειαν αὐτοῦ
πραχρόμα. Omnes præter Drusium habent αὐτῶν
pro αὐτοῦ, quæ postrema lectio cum Hebraico con-
sonat. Nicetas mans hunc locum Symmacho tribuit:
ceteri, Aquila.

V. 4. Ἄ., καὶ ἐπιτιθήσονται. Sic omnes. Σ., καὶ
ταπεινώσονται. Hanc lectionem omnes Symmacho
tribuunt præter Drusium. Estque vere Symmachi.
Sed Olympiodorus apud Nicetam, et eod. Oratorien-
sis, καὶ ταπεινώθησαν, et humiliantur, legunt.
Θ., καὶ κατεκλάσθησαν. Omnes præter Drusium,
qui Symmacho καὶ κατεκλάσθησαν, et Theodotioni
καὶ ταπεινώθησονται tribuit.

V. 5. Ἄ., Ἄλλος, ἐθέρισαν. Drusius.

Ibid. Ἄ., πεινῶν φάγεται. Drusius. Σ., πεινῶντες
φάγονται. Regius unus cum Drusio. Colbertinus au-
tem, πεινῶντες, φάγοντες.

Ibid. Ἄ., αὐτὸς δὲ πρὸς ἐνόπλιον ἀρθήσεται. Sic
Regius unus et Colbert. qui habet ἐνοπλιον. Symma-
chi vero lectionem adfert Drusius.

Ibid. Ἄ., ἀφεικίσαντο etc. Drusius. Σ., ἀναρρό-
φήσαι διψῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν. Colbert. pro δύνα-
μιν, διάνοιαν habet male. Ad Aquilam videtur le-
gendum αὐτῶν pro αὐτοῦ.

V. 6. Σ., οὐ γὰρ ἐξελεύσεται etc. Sic omnes.

V. 7. Σ., τὰ τέκνα τῶν πετεινῶν ὑψοῦσι περὰ.
Ἄ., καὶ υἱὸς πτήνων. Sic Drusius. Colbert. autem,
Ἄ., πτήνου οἶον γυμνός. Lege πτήνους οἶον γυμνός.
Avis, quasi vulturis. Idem Colbert. aliam lectionem
adfert, νεοστοὶ δὲ αὐτῶν τὰ ὑψηλὰ πέτανται.

CAPUT VI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON	AKYAAΣ.
וְהָיָה יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁבַע	Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	2.
עַל-כֵּן דִּבְרֵי לֵוִי		5.
וְהָיָה לְךָ יְהוָה ἡ		4.
דְּרוֹתֶיךָ		5.
וְהָיָה לְךָ יְהוָה ἡ		6.
דְּרוֹתֶיךָ		8.
וְהָיָה לְךָ יְהוָה		9.
וְהָיָה לְךָ יְהוָה ἡ		10.
וְהָיָה לְךָ יְהוָה ἡ		11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Utinam appendendo appen- deretur mea ira.	2. Utinam appenderentur pec- cata mea, quibus iram merui.	2.
3. Ideo verba mea absorpta sunt.	3. Unde et verba mea dolore sunt plena.	3. Super hoc verba mea concul- cata sunt.
4. Saddai. <i>Hebraeus, id.</i> Spiritus meus.	4. Domini. Spiritam meum.	4. Potentis. Spiritus meus.
5. Numquid ruget onager super gramen?	5. Numquid rugiet onager, cum habuerit herbam?	5.
An mugiet?	Aut mugiet?	
6. Numquid comedetur insipi- dum absque sale?	6. Aut poterit comedi insalsum, quod non est sale conditum?	6.
8. Et expectationem meam.	8. Quod exspecto.	8. Patientiam.
9. Solvat manum suam.	9. Solvat manum suam.	9. Cum injecerit manum.
10. Et erit adhuc consolatio mea.	10. Et hæc mihi sit consolatio.	10. Et erit adhuc consolatio mea.
11. Et quis finis meus, et pro- longem animam meam?	11. Aut quis finis meus, ut pa- tienter agam?	11. Et quis finis meus, qua longanimis ero?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

26.

26. Acervus. Alias, cumulus.

26.

Notæ et variae lectiones ad Cap. V Job.

V. 10. 'Α., ἐπὶ πρόσωπον ἐξοστίζου. Colbert. et Reg. unus. Drusius vero id quasi scholion adfert.

V. 11. Ἐν σωτηρίᾳ. Sic Colbert. cum asterisco. In versione Latina legitur, in salutem, cum asterisco item, quia omissum fuerat in LXX Interpret.

V. 12. 'Α., ἀκουούσα. Σ., διαλύσει. Θ., διασκοῦσαι. Sic Colbert. et Regius unus. At Drusius et Nicetas ex Olympiodoro, 'Α., ἀκουούσα. Σ., διαλύουσα, διασκοῦσα. Postremus vero Symmachii et Theodotionis lectiones sic retulisse videtur Olympiodorus, ut cum Aquile lectione consonarent. Colbertinus fide dignior est, quia exscriptus ex alio qui ad Tetrapla ipsa adornatus fuerat.

V. 15. Σ., βουλή δὲ σοφία παραχθήσεται. Nicetas, et Drusius, et Colbertinus, qui postremus interpretis nomen facit.

V. 16. 'Α., ἀτόνος. Σ., πτωχῶ. Drusius. Colbert.

vero habet πτωχῶ tantum, sine interpretis nomine.

V. 18. 'Α., καὶ μαπόσει. Σ., ἐπιδοῦται. Drusius.

V. 19. 'Α., ἐν ἐξ etc. Drusius. Videtur Theodotionis quoque esse, ut sequens lectio.

Id. 'Α., Ο., καὶ ἐν ἐπτά. Drusius.

V. 21. 'Αλλοι, σκεπάσεις τας etc. Colbertinus. Suspicio desumptum ex alio loco. 'Αλλοι, ἀπὸ σοφοποιίας. Item Colbert.

Id. 'Α., ἀπὸ προνοίας ἐπιρρομένον. Sic omnes.

V. 25. Hunc versiculum cum asterisco adfert editio libri Job Latina, quia in LXX non legitur.

V. 24. 'Α., καὶ ἐπισκέψῃ ὀφθαλμοῦτά σου, καὶ οὐ μὴ ἀμαρτήσῃ. Drusius et Regius unus, qui postremus habet καὶ οὐ διαμαρτήσῃ. Σ., οὐ θυσμαρτήσῃ. Drusius.

V. 26. 'Αλλοι, σωροί. Regius unus.

CAPUT VI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ὡς εἶθε ἐσταθμίξομαι μου ἢ ὀργή.

3. Διὰ τοῦτο οἱ λόγοι μου κατά-πικροι.

4. Σαδδαι.

Ἀναπνοή μου.

5. Μὴ στένει λιμῶ ὄναγρος παρ-ούσης γλάσῃ;

Ἥ μήκησεται;

6. Μήτι βρωθήσεται ἀνάροτον, τῶ μὴ ἔχειν ἄλας;

8.

9. Ἐπιθαλῶν τὴν χεῖρα.

10.

11.

SYMMACHUS.

2. Utinam appenderetur ira mea.

3. Ideo sermones mei peramari.

4. Saddai.

Respiratio mea

5. Num gemet fame onager, presente gramine?

Aut mugiet?

6. Numquid comedetur insipidum, quod non habeat salem?

8.

9. Cum injecerit manum.

10.

11.

2. Εἰ γὰρ τις ἰστέων στήται μου τὴν ὀργήν.

3. Ἄλλ' ὡς εἶκαι τὰ βήματα μου ἐστὶ φάσμα.

4. Κυρίου.

Θυμῶς. Ἄλλοι, γλῶσ.

5. Τί γὰρ; μὴ διακουῆς κενάξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σίτα ἔσπῳν;

Εἰ δὲ καὶ βήξει;

6. Εἰ βρωθήσεται ἄροτος ἐν αὐτῷ ἄλας;

8. Ἐπιθα.

9. Εἰς τέλος δέ.

10. Εἴη δὲ μου πόλις πάρος.

11. Τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέλ-πται μου ἢ ψυχῆ;

LXX INTERPRETES

2. Si enim quis appenderet iram meam.

3. Sed ut videtur verba mea sunt mala.

4. Domini.

Furor. Alias, ira.

5. Quid enim? Numquid frustra onager clamabit, nisi escas requirens?

Numquid et erumpet?

6. Si comedetur panis absque sale?

8. Spem.

9. In finem autem.

10. Sit autem mea civitas sepulcrum.

11. Quod tempus meum, ut sustineat anima mea?

2.

5. Ἐργαστοι.

4.

5.

6.

8.

9.

10. Καὶ ἔσται ἔτι παράκλησίς μου.

11.

THEODOTIO.

2.

3. Laboriosa.

4.

5.

6.

8.

9.

10. Et erit adhuc consolatio mea.

11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΦΑΑΣ.
אני 15	15.	15.
בבוקיבם 17	17.	17.
הביטו ארחות תבא הרינות 19	19.	19
שכח קני-לבו		
כי-עתה 21	21.	21. Ὅτι νῦν.
מה-נמרצו אבדו-יש 25	25.	25. Τί ἐμοχθηρώθησαν λόγοι εὐ- θεῶς.
פני-בי 28	28.	28.
שבו נא אל-תהי עילה 29	29.	29. Μὴ γίνῃσθε παρανομία.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Fratres mei.	15. Fratres mei.	15.
17. De loco suo.	17. De loco suo.	17.
19. Respexerunt semitas Thema: itinera Saba expectaverunt sibi.	19. Considerate semitas Thema, itinera Saba, et expectate pau- lisper.	19.
21. Quia nunc.	21. Nunc.	21. Quia nunc.
25. Quam roborata sunt eloquia rectitudinis.	25. Quare detraxistis sermoni- bus veritatis.	25. Quam improbi fuerunt ser- mones recti.
28. Respice in me.	28. Præbete aurem.	28.
29. Convertimini nunc ne sit iniquitas.	29. Respondete, obsecro, absque contentione.	29. Ne sitis iniquitas.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI Job.

V. 2. Σ., ὡς εἶθε etc. Drusius.

V. 5. Α., ἐπὶ τοῦτο ῥήματα μου κατεπατήθησαν. Drusius, qui hanc notam adjicit: κατεπατήθησαν, proculcata fuerunt, i. e. spreta et contempta vehementer. Fieri potest ut fallar. Inclino ut credam hunc interpretem edidisse, κατεπόθησαν, id est, absorpta fuerunt. Quod verbum Hebræum עָרַפְתִּי potius denotat. Drusii conjectura libenter adstipulor: cum maxime facilissima sit hujusmodi vocum commutatio. Σ., δια τοῦτο οἱ λόγοι μου κατὰπειροσι. Ita omnes mss. Apud Drusium deest illud, δια τοῦτο. Th., ἐγγυνοσι. Sic Colbert, Regius unus, et Drusius.

V. 4. Α., τοῦ ἱκανοῦ. Τὸ Ἑβρ., Σ., σεδδω. Caveat eruditus lector ne hic illud τὸ Ἑβραϊκόν confundat cum interprete Hebræo, qui passim adfertur hoc libro: nam hic agitur de voce Hebraica σεδδω. Græcis litteris reddita, ut in Hexaplis erat.

Id vero notat Scholiastes codicis Colbertini, qui sic habet, ἀπὸ τοῦ Κυρίου, σεδδω. καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ὃ ἐρμηνεύεται, ἱκανόν. Drusius ad vocem τοῦ ἱκανοῦ hæc notat:

« Suspīcor, non affirmo, Aquilæ esse. In edit. Romana Symm., σεδδω. Schol., ἀπὸ τοῦ, ἱκανοῦ. Suspicionem meam jurat, vel potius roborat, quod Exod. v, 5, שָׂדֵי בַאֲלֵי, Α., ἐν Θεῷ ἱκανῶ. Hieron. in Comment. Ezech. 1. Saddai, Aquila, Symmachus, Theodotio ἱκανόν transtulerunt, quod fortem potentemque significat. Idem Epist. 156. Saddai Aquila interpretatur, ἀξιμῶν, quod nos robustum, et sufficientem ad omnia perpetranda possumus dicere. Hoc nomen Dei non certe percipit Philo Byblius in historia Phœnicum, quam Sauchniato composuit lingua patria, cum Saddai Græce redderet, dicens significare ἀγρόν aut ἀγρότητα. Nam perspicue confundit שָׂדֵי

CAPUT VII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΦΑΑΣ.
הלל-צבא לאיש על-א-רץ 1	1.	1. Μήτι οὐ στρατεία τῶν ἀνθρώ- πων ἐπὶ τῆς γῆς;
כמה אקים 4	4.	4. Πότε ἀναστήσομαι.
ימי 6	6.	6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Nomen militia homini super terram?	1. Militia est vita hominis super terram.	1. Numquid non militia homi- num super terram?
4. Quando surgam.	4. Quando consurgam.	4. Quando surgam.
6. Dies mei.	6. Dies mei.	6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΗΡΗΝ.
15.	15. Ἐγγύστατοι μου. Ἄλλοις, ἀδελφοί μου.	15.
17.	17. Ὅπερ ἦν. Ἄλλοις, ὅπου ἦν.	17.
19.	19. Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, ἀτραπούς Σαβῶν οἱ διερῶντες. Ἄλλοις, ἀποβλέπουσιν εἰς ὁδοὺς Θαιμάν, ὁδοιπορίας Σαβὰ προσδοκῶσιν ἐαυτοῖς.	19.
21.	21. Ἀτὰρ δέ.	21. Ἀλλὰ μὴν.
25.	25. Ἀλλ' ὡς ἔοικε φαῦλα ἀληθινῶν ῥήματα. Ἄλλοις, λυπηρα.	25.
28.	28. ✕ Σχολάσατέ μοι.	28.
29.	29. Καθίσατε ὀη, καὶ μὴ εἴη ἄδικον.	29.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15.	15. Proximi mei. <i>Alius</i> , fratres mei.	15.
17.	17. Quod erat. <i>Alius</i> , ubi erat.	17.
19.	19. Videte vias Themanorum, semitas Sabeorum intuentes. <i>Alius</i> , respiciunt in vias Theman, itinera Saba expectant sibi.	19.
21.	21. Nunc autem.	21. Sed quidem.
25.	25. Sed ut videntur vilia veracis verba. <i>Alius</i> , tristia.	25.
28.	28. ✕ Vacate mihi.	28.
29.	29. Sedete utique, et ne sit iniquum.	29.

Nota et varias lectiones ad cap. VI Job.

cum וְעַתָּה , quæ vox posterior agrum denotat, qui et וְעַתָּה dicitur.)

Ibid. Ἄ., πνεῦμα. Σ., ἀναπνοή. Ἄλλοις, γόλος. Colbert. et Regius unus.

V. 5. Σ., μὴ στένει λιμῶ etc. Omnes mss. et Drusius.

Ibid. Σ., ἢ μετρήσεται. Regius unus et Colbert.

V. 6. Σ., μῆτι βρωθήσεται etc. Omnes mss. et Drusius.

V. 8. Ἄ., ὀπομονῆν. Colbert. Regius unus habet ἀπομονῆν, minus recte.

V. 9. Ἄ., Σ., ἐπιβαλὼν τῆν χεῖρα. Omnes mss. et Drusius.

V. 10. Ἄ., Θ., καὶ ἔσται ἔτι παράκλησίς μου.

Omnes mss. et Drusius. Ubi vocem עַתָּה *adhuc*, עַתָּה legerunt LXX, qui verterunt *πόλις*. Mutatio τοῦ ו in י et י in י admodum frequens est.

V. 11. Ἄ., καὶ τί τὸ τέλος etc. Colbert. et Orat. Apud Drusium καὶ desideratur.

V. 15. Ἄ.λ.λ., ἀδελφοί μου. Colbert. Videtur esse reliquorum interpretum.

V. 17. Ἄ.λ.λ.οις, ὅπου ἦν. Colbert.

V. 19. Ἄ.λ.λ.οις, ἀποβλέπουσιν εἰς ὁδοὺς etc. Sic mss. et Drusius. Regius unus ait ex altero interprete desumptum esse, ἕτερος τῶν ἐρμηνευτῶν.

V. 21. Ἄ., ὅτι νῦν. Θ., ἀλλὰ μὴν. Sic mss.

V. 25. Ἄ.λ.λ.οις, λυπηρῶ. Colbert.

Ibid. Ἄ., τί ἐμοχθηρώθησαν etc. Drus. et Colb.

V. 28. Hæc cum asteriseo erant in Hexaplis. In editione Latina legitur *vacate mihi*, cum asteriseo.

V. 29. Ἄ., μὴ γίνῃθε παρανομία. Drusius

CAPUT VII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΗΡΗΝ.
1.	1. Πότερον οὐχὶ πειρατήριον ἔστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;	1.
4.	4. Πότε ἡμέρα, ὡς δ' ἂν ἀναστῶ;	4. Πότε ἀναστήσομαι.
6.	6. Ὁ δὲ βίος μου. Οἱ λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου.	6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Numquid non tentato est vita hominis super terram?	1.
4.	4. Quando dies, ut resurgam?	4. Quando surgam.
6.	6. Vita autem mea. <i>Reliqui</i> , dies mei.	6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῦς γραμμασί.

ΑΚΥΛΑΟΣ.

קָלוּ בַיָּמֵי אֶרֶץ			
וַיִּכְלוּ בְּאֶשׁ תְּקִיָּה			
8 לֹא־תִשְׂרַנּוּ עֵין רֵאִי	8.		8. ✘ Οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλμὸς ὑμῶν ἐρῶντός με;
עֵינֶיךָ בִּי וְאִנּוּנִי			
9 כֹּלָה עֵין וַיִּלָּךְ	9.	9.	
11 גַּם	11.	11.	11. Τοιγαροῦν.
אִשִּׁיחָה בְּבוֹר נַפְשִׁי			
12 אִם־תִּנּוּן	12.	12.	
13 כִּי־תִכְבְּדוּ	13.	13.	
15 וַתִּבְחַר כִּוְחָן נַפְשִׁי	15.	15.	15. Καὶ αἰρεῖται ἀγγέλον ἢ ψυχὴ μου.
16 בֹּחַת בִּיעֲצוּבוֹתַי	16.	16.	
18 וַתִּפְקְדֵנִי לְבַקְרִים	18.	18.	18. Ὅτι ματαιότης αἱ ἡμέραι μου.
20 כִּיָּה אֶפְעַל	20.	20.	
20 כִּיָּה אֶפְעַל			

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

Fuerunt veloces præ radio tentis.	Velocins transierunt, quam a texente tela succiditur.	
Et defecerunt in fine expectationis.	Et consumpti sunt absque ulla spe.	
8. Non intuebitur me oculus videntis me.	8. Nec aspiciet me visus hominis.	8. ✘ Nonne cognoscit oculus videntis me?
Oculi tui in me, et non ego.	Oculi tui in me, et non substam.	
9. Defecit nubes et abiit.	9. Sicut consumitur nubes et pertransit.	9.
11. Etiam.	11. Quapropter.	11. Quapropter.
Confabulabor in amaritudine anime meae.	Confabulabor cum amaritudine anime meae.	
12. Aut cetus.	12. Aut cetus.	12.
Custodiam. <i>Hebraeus</i> , labores.	Carcere.	
15. Consolabitur me.	15. Consolabitur me.	15.
Se tollet in eloquio meo memm cubile.	Et revelabor loquens mecum in strato meo.	
15. Et elegit strangulationem anima mea.	15. Elegit suspendium anima mea.	15. Et eligit laqueum anima mea.
Mortem ab ossibus meis.	Et mortem ossa mea.	
16. Recusavi.	16. Desperavi.	16.
Quia vanitas dies mei.	Nihil enim sunt dies mei.	Quia vanitas dies mei.
18. Et visites eum in matutinis.	18. Visitas eum diluculo.	18.
Ad momenta probabis eum.	Subito probas illum.	
20. Quid faciam? <i>Hebraeus</i> , quid te loqui?	20. Quid faciam?	20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

1. Ημετέρας ἡμετερας.	1. Κακρότερος κακός. <i>Et est, dicitur, 2. ος.</i>	
2. Αἱ ἡμέραι μου ἀνηλώθησαν, μή οὐτως ἐλπίδός.	2. Ἀπώλωκε δὲ ἐν κενῇ ἐπίδῳ.	
8.	8. ☩ Οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλμὸς μὲς ὀρώοντός με.	8. ☩ Οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλμὸς μὲς ὀρώοντός με.
	☩ Οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἔμοί, καὶ ☩ οὐκέτι εἶμι.	
9. Καθάπερ ἀναλωθεῖσα νεφέλη ἀπαλάχγησται.	9. Ὡσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ.	9.
11. Διαλογθήσομαι τῷ παραπικρασμῷ τῆς ψυχῆς μου.	11. Ἄτῃρ ὄν.	11. Τουλαροῦν.
12.	12. Ἄνοξο πικρίαν ψυχῆς μου.	
15. Παρηγορήσει με.	15. Ἡ ὀργάκων. <i>"Αλλος, ἦ κῆτος, φολακῆν.</i>	15.
	15. Παρκαλέσει με.	
	Ἄνοξο δὲ πρὸς ἑμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον τῆ νοίτη μου.	Συμβασιτάσει με ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου ἢ νοίτη μου.
15.	15. Ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχῆν μου.	15.
Καὶ θάνατον διὰ τῶν ὀστέων μου.	Ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστέᾱ μου.	
16.	16. ☩ (Ἀποστάμην.)	16.
"Οτι ματαιότης αἱ ἡμέραι μου.	Κενὸς γάρ μου ὁ βίος. <i>"Αλλος, ἀτμός γάρ αἱ ἡμέραι μου.</i>	
18.	18. Ἡ ἐπισκοπήν αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τῆ προῶ. <i>"Αλλος, καὶ ἐπισκόπη αὐτὸν προῶς.</i>	18.
Αἰφνιδίως ἐκδοκιμάσεις αὐτόν.	Καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς.	
20.	20. Τί δυνήσομαί σοι πρᾶξαι.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Velocior textura.	Exilior est quam loquela. <i>Te-trapl., cursore.</i>	
Dies mei consumpti sunt, non existente spe.	Periit autem in vana spe.	
8.	8. ☩ Non cognoscit oculus vi- ☩ dentis me.	8. ☩ Non cognoscit oculus vi- ☩ dentis me.
	☩ Oculi tui in me, et non sub- ☩ sisto.	
9. Ut consumpta nubes abibit.	9. Tamquam nubes expurgata de caelo.	9.
11.	11. Propterea itaque.	11. Quapropter.
Colluquar cum amaritudine anime meae.	Aperiam amaritudinem anime meae.	
12.	12. Aut draco. <i>Alius, aut cetus.</i>	12.
	Custodiam.	
15. Consolabitur me.	15. Solabitur me.	15.
	Et referam ad me ipsum priva- tım sermonem lecto meo.	Simul portabit me in meditati- one mea lectus meus.
15.	15. Absolves a spiritu meo ani- mam meam.	15.
Et mortem per ossa mea.	A morte autem ossa mea.	
16.	16. ☩ Repuli.	16.
Quia vanitas dies mei.	Vana est enim vita mea. <i>Alius,</i> vapor enim dies mei.	
18.	18. Certe visitationem ejus faci- es usque mane. <i>Alius, et visites</i> eum mane.	18.
Suluto probas illum.	Et in requie judicabis eum.	
20.	20. Quid potero tibi facere?	20.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

לביש

לביש

21 וְשִׁחַתְתִּי וְאִיִּנִי

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In occursum.

Contrarium.

In onus.

Gravis.

21. Et quaeres me mane, et non ego.

21. Et si mane me quaesieris, non subsistam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII Job.

V. 1. Ἀ., μῆτι οὐ στρατεία etc. Colbert. et Regius unus.

V. 4. Ἀ., Θ., πότε ἀναστήσομαι. Sic omnes.

V. 6. Οἱ Λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου. Colbertinus.

Ibid. Σ., ταχύτερα ὑφάσματος. Δ^ς γρ. δρομέως. Sic Colbertinus post Symmachi versionem, indicans, ut putamus, in Tetraplis legi δρομέως pro ὑφάσματος. Hæc autem lectio δρομέως, videtur huc translata ex cap. ix, v. 24. Coislinianus bombycinus xiv sæculi, qui incipit a fine capitis vi habet, οἱ Λοιπ., δρομέως.

Ibid. Σ., αἱ ἡμέραι etc. Sic Reg. unus et Drusius. Suspicio autem, illud αἱ ἡμέραι, non a Symmacho repetitum, sed postea, ut sententia quadraret, ad-

ditum.

V. 8. Ἀ., Θ., οὐ περιθλήψεται etc. Hæc asterisco notantur in cod. Colbertino, ut indicetur hæc quæ olim in τοῖς Θ' desiderabantur, ex Aquila et Theodotione desumpta fuisse. Asterisco etiam notantur in versione Latina de qua sæpe agimus. In Tetraplis legebatur, οὐκ ἀτενιεῖ, non perspiciet, ut notat Colb.

ibid. Οἱ ὀφθαλμοὶ σου etc. Hæc item asterisco signantur in Colbert. et in edit. Latina.

V. 9. Σ., καθάπερ etc. Sic tres mss., Nicetas et Drusius.

V. 11. Ἀ., Θ., τοιγαροῦν. Colb. et Regius unus.

Ibid. Σ., διαλεχθήσομαι etc. Sic quatuor mss. Nicetas et Drusius.

CAPUT VIII JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

2 וְרוּחַ כְּבוֹד

2.

2.

3 יַעֲרֹת

3.

3. Σκελίσει.

יעֲרֹת צַדִּיק

6 מִן

6.

6.

9 וּבְיָמֵינוּ

9.

9.

11 וְשָׂא אָדָּהּ

11.

11. Ἡ πληθυνθήσεται ἔλος.

12 עֲדָנוּ בְּאָבוֹ לֹא יִקְטָף

12.

12. Ἐτι αὐτοῦ ἐν ὥρᾳ αὐτοῦ οὐ περιπλαθήσεται.

14 וּבֵית עַמְבִּישׁ מִבְּמִתָּהּ

14.

14. Οἶκος ἀράχνης ἡ πεποιθεις αὐτοῦ.

15 יִשְׁקֵן עַל-בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲבֹד

15.

15.

16 רֶטֶב הוּא לְבַיְתֵ-שִׁבְעִישׁ

16.

16. Ἐνιχυμὸς ἐστιν εἰς πρόσωπον ἤλιου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Et spiritus validus.

2. Spiritus multiplex.

2.

3. Pervertet.

3. Supplantat.

3. Supplantabit.

Pervertet justitiam.

Subvertit quod justum est.

6. Habitaculum.

6. Habitaculum.

6.

9. Dies nostri.

9. Dies nostri.

9.

11. Crescet pratum.

11. Aut crescere carectum.

11. Aut crescet palus.

12. Adhuc eo in virore suo, non succidetur.

12. Cum adhuc sit in flore, nec carpatur manu.

12. Adhuc eo in specie sua existente, non perfringetur.

14. Domus aranæ fiducia ejus.

14. Et sicut tela aranearum fiducia ejus.

14. Domus aranæ fiducia ejus

15. Innitetur super domum suam, et non stabit.

15. Innitetur super domum suam, et non stabit.

15.

16. Humidus ipse ad facies solis.

16. Humectus videtur, antequam veniat sol.

16. Humidus est coram sole.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΗΝ.

Κατανοουκῆν σου; Ἄλλοι, ἐναντιώσθαι;

Φοροῖον. Ἄλλοι, φορτικός.

21. Καὶ ζητήσεις με, καὶ οὐκ ἐπιθήσεις.

21. Ὁρθρίζων δὲ οὐκ ἐπιθήσει.

21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et loquerer adversum te? *Alius*, ad adversandum?

Pondus. *Alius*, molestus.

21. Et queres me, et non ultra existam.

21. Mane autem surgens ultra non ero.

21

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII Job.

V. 12. Ἄλλοι, ἢ κῆτος. Colbert. Vocem קָטָן κῆτος vertunt Symmachus psalm. lxxvii, 13, et Aquila Isai. xxvii, 1.

Ibid. Ὁ Ἐλφαῖος, πόνους. Sic omnes.

V. 15. Σ., παρηγορήσει με. Sic omnes mss. Drusus vero perperam καταγορήσει.

Ibid. Θ., συμβαστάσει με etc. Sic mss. et Drus.

V. 15. Ἄ., καὶ αἰρεῖται etc. Sic Oratoriensis, Regius unus, Nicetas et Drusus.

Ibid. Σ., καὶ θάνατον etc. Sic omnes.

V. 16. In versione Latina, *repuli* cum asterisco legitur, quia deest in LXX. Græca conjectando dedimus.

Ibid. Ἄ., Σ., ὅτι ματαίωτος αἱ ἡμέραι μου. Sic variant mss. Colbert. et Oratoriensis locum hunc

Aquila tribuunt; Regius unus, Nicetas, et Drusus, Symmacho. Ibid. Ἄλλοι, ἀτμός γὰρ αἱ ἡμέραι μου. Duo mss. et Drus. Prior lectio est forte Aquila; posterior vero Symmachii.

V. 18. Ἄλλοι, καὶ ἐπιπέπη etc. Regius unus et Drusus.

Ibid. Σ., ἀφροδίως ἐκδοκιμάσεις αὐτόν. Sic duo mss. Drusus, ἐκδοκιμάσεις.

V. 20. Ὁ Ἐλφαῖος, τί σε ἐβλάψα. Sic Colbertinus, Regius unus et Drusus.

Ibid. Ἄλλοι, ἐναντιώσθαι. Drusus.

Ibid. Ἄλλοι, φορτικός. Drusus, qui ut scholion adfert: sed videtur esse varia lectio.

V. 21. Σ., καὶ ζητήσεις με etc. Sic Regius unus.

CAPUT VIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΗΝ.

2. Πνεῦμα πολυῤῥῆμον. 2. Πνεῦμα βαρότατον.

5. Ἄδικήσει. 5. Ἄδικησει.

Εἰς ἄδικον μεταστρέφεται τὸ δίκαιον. 7. Ταράξει τὸ δίκαιον.

6. Δίκαιον. 6. Εὐπρέπειαν.

9. 9. Ὁ βίος ἡμῶν. Ὁ λοιπὸν αἱ ἡμέραι ἡμῶν. 9.

11. Ἡ πληθυνθήσεται ἔλκος. 11. Ἄξι.

21. 12. Ἡ ὑψωθήσεται βοῦτομον. 12.

11. Οἶκος ἀράχνης ἢ ποποθησὶς αὐτοῦ. 14. Ἐπιθήσει ἐπὶ βίβης, καὶ οὐ μὴ θερισθῆ.

15. Ἐρεισθήσεται ἐπὶ οἶκον καὶ οὐ στησεται. 14. Ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποθήσεται ἢ σκηνῆ.

16. 15. Ἐκὼν ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στηῆ.

16. 16. Ὑγρὸς γὰρ ἔστιν ὑπὸ ἡλίου. 16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Spiritus multiloquus. 2. Spiritus gravissimus.

5. Injusteaget. 5.

In id quod injustum est pervertet quod justum est. Turbabit quod justum est.

6. Habitationem. 6. Decorem

9. Vita nostra. *Reliqui*, dies nostri. 9.

11. Aut crescet palus. 11. Aut exaltabitur pratium? 11. Ac

12. 12. Adhuc in sua radice consistit, et non metetur. 12.

14. Domus araneæ fiducia ejus. 14. Aranea autem evadet ejus tabernaculum. 14.

15. Innitetur super domum suam, et non stabit. 15. Si suffulserit domum suam, non stabit. 15.

16. 16. Humidus enim est sub sole. 16.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

יִנְקֶתִי
עַל-גַּג שְׂדֵיךָ 17 17

Ἐμπροσθεν αὐτοῦ.
17.

יָהּ

הוֹדֵא לִי יִבְחַשְׁתָּם 20 20.

20.

לֹא יִהְיוּן בְּיַד-מוֹטֵם
יָהּ 21 21.

21.

תְּרִיעָה
וְהָאָה 22 22.

Ἰαλαγγροῦ.
22. Καὶ σκέπη.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ramus ejus tener.
17. Super fontem radices ejus.

Germen ejus.
17. Super acervum petrarum
radices ejus.

In conspectu ejus.
17.

Aspiciet.
20. Ecce Deus non reprobabit
perfectum.

Commerabitur.
20. Deus non projiciet simpli-
cem.

20.

Nec apprehendet in manu ma-
lignorum.

Nec porriget manum malignis.

21. Risu.

21. Risu.

21.

Jubilatione.

Jubilo.

Jubilatione.

22. Et tentorium.

22. Et tabernaculum.

22. Et tentorium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII Job.

V. 2. Θ., πνεῦμα βαρύτερον. Tres mss. et Drus.

V. 5. Ἀ., σκελίσει. Sic Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., εἰς ἄδικον etc. Drusius.

V. 6. Θ., εὐπρόπειαν. Colbert. et Reg. unus.

V. 9. Οἱ ἰουδαῖοι, αἱ ἡμέραι ἡμῶν. Colbert. et Reg.

V. 11. Ἀ., Σ., ἡ πληθυνθήσεται ἔλος. Colbert.

Drusius vero uni Symmacho tribuit. Θ., Ἀχι. Sic
Colbert. Vide quæ diximus Gen. xi. 2.

V. 12. Ἀ., ἔτι αὐτοῦ etc. Colbert.

V. 14. Ἀ., Σ., οἶκος ἀράχνης ἡ πεποθήσις αὐτοῦ.

Ex Colbertino qui sic habet, Ἀ., Σ., ἡ πεποθήσις.
Drusius locum totum addit, sed quasi scholion.

V. 15. Σ., ἐρεισθήσεται etc. Sic omnes mss., Ni-
cetas et Drusius.

V. 16. Ἀ., ἔνικμος etc. Sic omnes mss., Nicetas
et Drusius. Colbertinus tamen, Oratoriensis et Re-
gius unus habent ἔνικμος. Regius alter, Nicetas et
Drusius, ἔνικμος, quæ lectio præstare videtur.

Ibid. Ἀ., ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Sic Colbertinus :
quid vero legerit Aquila, ignoro. Symmachii et
Theodotionis lectionem adferunt duo mss. et Drus.

V. 17. Θ., ἐπὶ βροχῶν βίξαι αὐτοῦ. Drusius, qui
conjectando tantum Theodotioni tribuit, et hanc no-
tam adjicit : « Hieron., super acervum petrarum.

CAPUT IX JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

אֵל יַעֲבֹד
אֵלָיו 5 5.

5.

וַיִּשְׁלֶם 4 4.

4. Εἰρήνευσεν.

וַיִּבְנוּ הַרִים וְלֹא יָדְעוּ 5 5.

5.

וַיִּתְבַּחֵשׁ 6 6.

6.

וְהָאָה 9 Ὁ Ἐθγῶς,
καὶ πάντα τὰ ἄστρα τὰ κυκλῶντα
αὐτῶν.

9.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Non respondebit ei.
Mille.

5. Non poterit ei respondere,
Mille.

5.

4. Pacem habuit.

4. Pacem habuit.

4. Pacem habuit.

5. Transferens montes, et non
cognoverunt.

5. Qui transtulit montes, et ne-
scierunt.

5.

6. Contremiscent.

6. Concutiuntur.

6.

9. Et Clima, et penetralia au-
stri. Hebraeus, et omnia astra cir-
cumstantia austrum.

9. Et Hyadas, et interiora au-
stri.

9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Κλάδος αὐτοῦ. 17.	Ῥάδαμονος αὐτοῦ. 17. Ἐπὶ συναγωγῆν αἰθῶν κοι- μῆται. Ζήσεται. "Α.Δ.Λ.Θ., συμπλακῆ- ται.	Παραφυλῆς αὐτοῦ. 17. Ἐπὶ βουβῶν βίβραι αὐτοῦ.
20.	20. Ὁ γὰρ Κύριος οὐ μὴ ἀπο- ποιήσεται τὸν ἄκακον. "Α.Δ.Λ.Θ., πα- ρὰ τὴν ἀπεθῆ εἶη ἂν ὁ αὐτεθῆς.	20. Οὐκ ἀπόσεται.
Οὐδὲ ὀρέξει ρίζα κακούργους. 21.	Ἢν δὲ θῶρον ἀπεθῶς οὐ δέξεται. 21. Γέλωτος. Ἐξομολογήσεως.	21. Ἄκαλαγμοῦ.
22. Καὶ σκηρῆ. YMMACHUS.	22. Δίαιτα δέ. LXX INTERPRETES.	22. Καὶ σκηρῆ. THEODOTIU.
Ramus ejus. 17.	Germen ejus. 17. In congregatione lapidum dormit. Vivet. <i>Alius</i> , complicabitur.	Fruticatio ejus. 17. Super collem radices ejus. 20. Non repellet.
20.	20. Dominus enim non impro- babit innocentem. <i>Alius</i> , pre im- pio fuerit certe pius.	
Nec porriget manum malignis. 21.	Nec ullum munus impij accipiet. 21. Risu. Confessione.	21. Jubilatione.
22. Et tabernaculum. YMMACHUS.	22. Habitatio autem. LXX INTERPRETES.	22. Et tabernaculum. THEODOTIU.

Notæ et variae lectiones ad cap. VIII Job.

Alibi ἢ *idem reddit acervus lapidum*: *Aquila*, λέθω-
ριον *vel* λέθωριον. *Hosea* XII, 11. *Hieronymus*, acervus.
Et in Comment. dicit proprie significare θῶνας.
I. e. *ex arena tumulos congregatos, qui maxime in*
deserto et in littoribus plante venio, vel auferuntur, vel
minuuntur. *LXX ibi transferunt, γέλωτος*, testudin-
es: *Symm.*, lapidum acervos: *Theodotio*, colles.
Et revera, *inquit*, si θῶνας respicias, habent simili-
tudinem marinarum testudinum in deserto agro,
vel in ripis atque littoribus paullulum humo emi-
nentium.

Ibid. "Α.Δ.Λ.Θ., συμπλακῆσεται. *Reg.* unus.

V. 20. Θ., οὐκ ἀπόσεται. "Α.Δ.Λ.Θ., παρὰ τὴν
ἀπεθῆ etc. *Sic* *Regius*. Sed hoc postremum videtur
esse scholion

Ibid. Σ., οὐδὲ ὀρέξει: etc. *Colbert.*

V. 21. *Colbertianus* habet ad verbum γέλωτος.
Δ'. γρ. ἀγαλλιάσεως. I. e., *Tetrapla habent scri-
ptum*, exultatione.

Ibid. Α., Θ., ἀλλογαμοῦ. *Sic* *Colbert.* et *Reg.*
Hanc vero interpretationem *Drusus* ut scholion
adfert.

V. 22. Α., καὶ σκῆπη. Σ., Θ., καὶ σκηρῆ. *Colbert.*
et *Reg.* unus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. ἄ Οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ. Χιλιῶν.	5. Ἦτα μὴ ἀνταίπη. Χιλιῶν.	5. ἄ Οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ.
4. Διετέλειπεν.	4. Ἐπέμεινον.	4.
5. Ἐξαιρῶν ὄρη καὶ ἀδηλοποιῶν αὐτὰ.	5. Ὁ πάλαιον ὄρη, καὶ οὐκ οἴ- δασι.	5.
6.	6. Σχλεθόνται. Οἱ λοιποὶ, περι- τραπήσονται.	6.
9.	Καὶ Ἀρκτουροῦ, καὶ ταμεῖα νότου.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
5. ἄ Non respondebit ei. Mille.	5. Ut non contradicat. Mille.	5. ἄ Non respondebit ei.
4. Perseveravit.	4. Sustinuit.	4.
5. Qui auferit montes, et oc- cultos reddit eos.	5. Qui in vetustatem perducit montes, et nesciunt.	5.
6.	6. Quatiuntur. <i>Reliqui</i> , subver- tentur.	6.
9.	9. Et Arcturum, et penetralia austri.	9.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἑλληνιστῶς γραμματαί.

ונבלאות 10	10.	10. Θαυμάσια.
ולא-אבין 11	11.	11.
הן יחתרף 12	12.	12.
אלוה לא-ישיב אפו 15	15.	15.
תחתו שחתו עזרי רהב ὅπ' αὐτοῦ πάντα ἀπέλλυται.		Μετ' αὐτοῦ.
אשר אם-צדקתי לא אענה 15	15.	16.
למושפטיו אתחנן		
בשערה 17	17.	17.
הנם		Καὶ δωρεάν.
אם-לכה אבין 19	19.	19.
אם-אצדק פי ירשיעני 20	20.	20.
חס-אני ויעקשני		
פתאם לכסת נקים 23	23.	23.
נתנה ביד-רשעי פני- שפטיה וכה אם-לא אפני מי-הוא	24.	24.
ויבו קלו כמי רץ 25	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

40. Et mirabilia.	40. Et mirabilia.	40. Admiranda.
41. Et non intelligam.	41. Non intelligam.	11.
12. En rapiet.	12. Si repente interroget.	12.
15. Deus non avertet iram suam.	13. Deus, cujus ira nemo resistere potest.	15.
Sub eo incurvaverunt se adju- tores superbiae. <i>Hebraeus</i> , sub eo omnia pereunt.	Sub quo curvantur qui portant orbem.	Cum eo.
15. Qui si justus fuero, non respondebo.	15. Qui etiam si habuero quid- piam justum, non respondebo.	15.
Ad facientem judicare me de- precabor.	Sed meum judicem deprecabor.	
17. In turbine.	17. In turbine.	17.
Gratis.	Sine causa.	Et gratis.
19. Si ad potentiam robustus.	19. Si fortitudo quaeritur, ro- bustissimus est.	19
20. Si justificavero me, os meum condemnabit me.	20. Si justificare me voluero, os meum condemnabit me.	20.
Integer ego, et perversum fac- iet me.	Si innocentem ostendero, pra- vum me comprobabit.	
25. Subito ad tentationem in- nocentium.	25. Et non de penis innocen- tium.	25.
24. Terra data est in manu im- pii, facies judicium ejus operiet. Si non, ubi, quis ipse?	24. Terra data est in manu impii, vultum judicium ejus ope- rit: quod si non ille est, quis ergo est?	24.
25. Et dies mei leves fuerunt prae cursore.	25. Dies mei velociores fuerunt cursore.	25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

10. 10. Ἐξήκιστα.
 11. 11. Οὐδ' ὡς ἔγνων. Ἄλλως, οὐδὲ ἐννοήσω.
 12. 12. Ἐάν ἀπαλλάξῃ.
 15. 15. Αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὄργῃν.
 Ἰπὸ αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κίητ, τὰ ὑπὸ οὐρανῶν.
 13. 13. Ἐάν γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου.
 ἕκ τοῦ κρίματος αὐτοῦ δετηθήσομαι.
 17. 17. Ἐνόρω.
 Διακονῆς. Ἄλλως, ἀναίτιος.
 19. 19. Ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει.
 20. 20. Ἐάν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀπεθήσει. Οἱ λοιποὶ, καταδικάσῃ με.
 Ἐάν τε ὦ ἕμεμπτος, σχολιῶς ἀποθήσομαι. Ἄλλως, κἄν ἀναίτιος ὦ, οὐ γνώσομαι. Ἄλλως, ἀπίστῳ ἐγὼ, καὶ ἐστρέβλωσέ με.
 25. 25. Ἄλλὰ δίκαιοι.
 24. 24. ἕκ Παραδέδοται ἡ γῆ εἰς γείρας ἀσεβῶν, πρόσωπα κριτῶν ἕκ αὐτῆς συγκαλύπτει. Εἰ δὲ μὴ ἕκ αὐτῆς, τίς ἐστιν; Ἄλλως, πρόσωπων.
 25. 25. ἕκ Ὅ δὲ θλῆς μου ἐστὶν ἐλαῖ ἕκ φρότερος δρομέως. Οἱ λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου.

10. 10. Ἰπὸ περιπέθη.
 11. 11.
 12. 12.
 15. 15.
 Μπ' αὐτοῦ.
 13. 13. Ὅστις εἰ δικαιοθήτωμαι, οὐκ ἀποκριθήσεταιί μου.
 ἕκ τοῦ κρίματος αὐτοῦ δετηθήσομαι.
 17. 17.
 Καὶ δωρικῶν.
 19. 19.
 20. 20.
 25. 25. Ἄφνω δίκαιοι.
 24. 24. ἕκ Παραδέδοται ἡ γῆ εἰς γείρας ἀσεβῶν, πρόσωπα κριτῶν ἕκ αὐτῆς συγκαλύπτει. Εἰ δὲ μὴ ἕκ αὐτῆς, τίς ἐστιν;
 25. 25. ἕκ Ὅ δὲ θλῆς μου ἐστὶν ἐλαῖ ἕκ φρότερος δρομέως.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

10. 10. Admirabilia.
 11. 11. Neque sic novi. *Alius*, neque cogitabo.
 12. 12. Ecece abripit.
 15. 15. Deus ejus ira averti non potest.
 Sub illo autem curvabuntur, qui nituntur arrogantia.
 15. 15. Si enim fuero justus, non exaudiet me.
 ἕκ Judicium ejus rogabo.
 17. 17. Per proenam.
 In vanum. *Alius*, sine causa.
 19. 19. In robore validus est.
 19. 19. Quoniam scilicet valet potentia.
 20. 20. Si justior appaream, os meum condemnabit me.
 Sive fuero sine crimine, pravus evadam. *Alius*, quamvis innocuus fuero, non cognoscam. *Alius*, sumplex ego, et depravavit me.
 25. 25. Statim justus.
 25. 25. Sed justus.
 24. 24. ἕκ Terra tradita est in manus impiorum. Facies judicium ἕκ ejus operit. Quod si non ipse, ἕκ quis est? *Alii*, vultum.
 25. 25. ἕκ Vita autem mea levior est ἕκ cinisore. *Reliqui*, dies mei.
10. 10. Admodum excellentia.
 11. 11.
 12. 12.
 15. 15.
 Cum eo.
 15. 15. Qui si justificatus fuero non respondebit mihi.
 ἕκ Judicium ejus rogabo.
 17. 17.
 Et gratis.
 19. 19.
 19. 19.
 20. 20.
 20. 20.
 25. 25. Statim justus.
 25. 25. Sed justus.
 24. 24. ἕκ Terra tradita est in manus impiorum. Facies judicium ἕκ ejus operit. Quod si non ipse, ἕκ quis est?
 25. 25. ἕκ Vita autem mea levior est ἕκ cinisore.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

טובה

26. הלפני עבר אמות אבה כנשר
יבוש עליו אהל

26.

26.

27. שיהי

27.

27

29. למה זה הבל אנגע

29.

29. Εἰς τί τοῦτο μάτην κοπιῶ;

31. או בשחת הטבילי

31.

31. Καὶ τότε ἐν διαφθορᾷ βαπτίσεις με.

34. יסר

34.

34.

ואבותי

Αὐτοῦ.

אלהבעתני

Μὴ ἐκθλιθῆτω με.

35. כי לא יקן אומי עבדי

35.

35.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Bonum.

Bonum.

26. Transierunt cum navibus
Lib-h, sicut aquila volabit ad
es-am.

26. Pertransierunt quasi naves
poma portantes, sicut aquila vo-
lans ad eseam.

26.

27. Eloqui mei.

27. Loquar.

27.

29. Utquid jam vane laborabo?

29. Quare frustra laboravi?

29. Ad quid hoc frustra laboro

31. Tunc in foveam demerges
me.

31. Tamen sordibus intingens
me.

31. Et tunc in corruptionem
demerges me.

34. Removeat.

34. Auferat.

34.

Et terror ejus.

Et pavos ejus.

Ejus.

Ne me terreat.

Non me terreat.

Non me atterat.

35. Quia non sic ego apud me.

35. Neque enim possum me-
tuens respondere.

35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX Job.

V. 3. Σ., Θ., οὐ γὰρ ὑπακούσῃ αὐτῷ. Sic Colbert. cum asterisco. Versio autem Symmachi et Theodot. versioni LXX Interpretum præmissa fuit in Hexaplis; ita ut utraque postea remaneret. LXX vero sic habent, ἵνα μὴ ἀνταίψῃ. Interpretationes autem tam Symmachi et Theodotionis, quam LXX que ambæ in hodiernis Bibliis habentur, respondent his verbis Hebraicis יענין אלה. Colbert. notat in Te raphis legi οὐδὲ οὐ μὴ ἀνταίψῃ, non contradicit, in versione videlicet LXX hac posita nota de mote Δ*. γρ. οὐδὲ οὐ etc.

Ibid. Σ., Θ., γέλω. Sic unus codex.

V. 4. Α., εἰρήνευσεν. Σ., διετέλεσεν. Sic omnes n.s.s., Nicetas et Drusius.

V. 5. Σ., ἐξαιρῶν ὄρη, καὶ ἀδελφοποιῶν αὐτά. Sic omnes m.s.s., Nicetas et Drusius. [Edit. Rom. effert ἐξαιρῶν. Drusii.]

V. 6. Οἱ αἰσιῶ. περιτραπήσονται. Drusius.

V. 9. Ο' Ἐγγύς, καὶ πάντα etc. Sic Colbert., Nicetas et Drusius.

V. 10. Α., θαυμάσια. Θ., ὑπερμεγέθη. Colbert.

V. 11. Ἄλλος, οὐδὲ ἐνοσῆσω. Colbert.

V. 12. Σ., ἰδοὺ ἀναρπάσει. Sic Reg. unus. Colbert. habet ἴδοι ἀναρπάσῃ.

V. 13. Σ., ὁ Θεὸς οὐ ἀναπόστρεπτος ἡ ὀργή. Orat. et Colbert. qui postremus οὐν pro οὐ habet perperam. Hanc versionem exhibent Nicetas et Drusius, qui legunt οὐ.

Ibid. Σ., ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ etc. Sic omnes; sed Colbert. et Regius unus habent ἀλαζονείαν male, ut videtur. Α., Θ., μετ' αὐτοῦ. Colbert. et Reg. unus. Heb. ai vero interpretis lectionem adferunt omnes præter Drusium.

V. 15. Θ., ὅστις εἰ δικαιοθ-. Sic Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Θ., τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι. Sic Reg. unus et Colbert. qui postremus habet Θ. cum asterisco, ut notet hæc ex Theodotione in textum LXX Interpretum, qui hic deficiebat, inducta fuisse. Versio item Latina vetus, de qua supra, hæc cum asterisco refert, ut nos edimus.

V. 17. Σ., διὰ καταγίδος. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Α., Θ., καὶ ὄρωσαν. Sic Colbert. et Reg. unus. H. vero Drusius quasi scholion adfert. Ἄλλ.

CAPUT X JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

עֵי 1

1.

1. Ἐπ' ἐμέ.

אלהרשיעני 2

2.

2. Μὴ καταδικάτης με.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Adversum me.

1. Adversum me.

1. Super me.

2. Ne condemnes me.

2. Noli me condemnare.

2. Ne condemnes me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ',	ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.
ⲗ. Ἀγαθόν.	ⲗ. Ἀγαθόν.	ⲗ. Ἀγαθόν.
26. Ἀπῆλθον ἁμαρτίας μου ὡς πτω- δοῦμαι, ὡς ἀπὸς ἐπιχόμενος ἐπὶ βόρην.	26. Ἢ καὶ ἔστι μουσὸν ἔργον ὁδῶν, ἧ ἀπὸ τοῦ πτωμένου ξηρούμενος; βόρην;	26.
27.	27. Ἀλλῶν.	27. Ἀλλῶν τε γὰρ.
29.	29. Διὰ τί οὕτως ἀπέθανον;	29.
31.	31. Ἰκανῶς ἐν βύπῳ με ἐβάλες;	31.
34.	34. Ἀπολλάξαιτο. <i>Oi λοιποὶ</i> , ἀποστηράτω.	34.
Αὐτοῦ.	Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ.	Αὐτοῦ.
	Μὴ με περιβάιτω.	Μὴ ἐκθλάβέτω με.
35. Οὐ γὰρ εἶμι ἐγὼ δ' αὐτὸς παρ' ἐργασίῃ.	35. Οὐ γὰρ οὕτω συνειπίσταμαι.	35.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

ⲗ. Bonitatem.	ⲗ. Bonitatem.	ⲗ. Bonitatem.
26. Abierunt quemadmodum naves festinantes, ut aquila volans ad cibum.	26. Numquid est et navibus vestigium vie, aut aquile volan- tis querentis escam?	26.
27.	27. Loquens.	27. Confabulationis.
29.	29. Quare non mortuus sum?	29.
31.	31. Satis in sorde me tinaxisti.	31.
34.	34. Avertat. <i>Reliqui</i> , abscedere faciat.	34.
Ejus.	Timor autem ejus.	Ejus.
	Non me transversum agat.	Me non atterat.
35. Non enim sum ego ipse a- pucl me ipsum.	35. Non enim sic conscius sum.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX Job.

ἀναπίως, Nicetas et Drusus sic habent, *ei λοιποὶ*,
ἀναπίως.

V. 19. Σ., ἐν τῇ ἐργίᾳ κραταῶς ἔστιν. Sic Orator.,
Reg. manus, Nicetas et Drusus. Reg. vero alter hæc
Theodotiani tribuit.

V. 20. Σ., ἐν δικαιοσύνης etc. Drusus, Nicetas
autem habet, *ei λοιποὶ, καταδικάζει* με.

Ibid. Ἄλλοι, κἄν ἀναπίως ὦ, ὃ γινώσκωμαι. Sic
Reg. manus; sed Theod. alio pertinet, nempe ad ver-
sum 21, ubi 278 ἄν γὰρ 277. Ἄλλοι, ἀπὸ τοῦ
ἐγὼ etc. Drusus.

V. 25. Σ., Θ., ἔργον δίκαιοι. Sic unus colex.

V. 24 et 25. Hosce quatuor στιχοὺς, seu versicu-
los, asteriscis notat versio Latina Job apud Hiero-
nymum. Duos tantum versiculos notat Colbert,
nempe, *πρόσωπα κρατῶν αὐτῆς συγκαλύπτει*, εἰ δὲ
μὴ αὐτῆς, τίς ἐστίν. De quibus ait ex Θ' ὁ δ' β', i. e.,
duo versiculi ex Theodotio. Verum quia versiculos
asterisco notatos non raro prætermittit Colbertinus,
editionem Latinam Hieronymi sequimur. Notandum
autem est in Bibliis τῶν Θ' legi, *παράδιδωμαι γὰρ*,
pro *παράδδομαι* γῆ, quam postremam lectionem ve-

ram esse arguunt tum textus Hebraicus, tum editio
illa Latina Hieronymi ad LXX fidem cum obelis et
asteriscis concinnata. Unde nos versionem Latinam
horum versuum excerpimus. Σ., *αἱ ἡμέραι μου* etc.
Coislin. bomb. Postrema verba, *ἀπὸ κράτην, καὶ οὐκ*
εἶδωσαν, habentur in τοῖς Θ' edit. Rom.

Ibid. Ἄλλοι, *πρόσωπον*. Sic Colbertinus.
Ibid. Σ., καὶ οὐκ τίς ἔστιν; Sic omnes.

Ibid. *Oi λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου*. Sic Colbert. me-
lius quam Drusus, qui uni Symmacho tribuit.

Ibid. Σ., Θ., *ἀγαθόν* cum asterisco. Editio Latina
Hieronymiana habet, *bonitatem*, cum asterisco item.

V. 26. Σ., *ἀπῆλθον ἁμαρτίας* etc. Sic omnes.
V. 27. Θ., *ἀδολογίας*. Colbertinus.

V. 29. Ἄ., *διὰ τί τοῦτο* etc. Sic omnes.

V. 31. Ἄ., καὶ τίς etc. Colbert. et Reg. unus.
V. 34. *Oi λοιποὶ, ἀποστηράτω*. Colbert. et Reg.

unus.
Ibid. Ἄ., Σ., Θ., αὐτοῦ. Idem.

Ibid. Ἄ., Θ., μὴ ἐκθλάβέτω με. Idem. Sed Colb.
uni Aquile tribuit.

V. 35. Σ., ὃ γὰρ εἶμι ἐγὼ etc. Idem.

CAPIT X JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ',

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1.	1. Ἐπ' αὐτόν.	1. Εἰς ἑμαυτόν.
2.	2. Μὴ με ἀπεθεῖν δίδαταί.	2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Super meipsum.	1. In meipsum.
2.	2. Ne me esse inquam doceas.	2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

5 כי-תעשש	5.	5.
4 אב-כראית אנש תראה	4.	4.
5 כימי גבר	5.	5.
8 עזבדני	8.	8.
יחד סביב ותבלעני		Ἄμα κύκλω κατεποντισάς με.
10 תתיכני	10.	10. Ἀπέσταξας.
תקפ'אני		Ἐπηξας.
11 תשכני	11.	11.
12 עשית עמדי	12.	12. Ἐποίησας μετ' ἐμοῦ.
15 בלבבך	15.	15.
14 לא תקני	14.	14. Οὐκ ἀθωώσεις με.
15 וצדקתי לא-איש ראשי	15.	15. Καὶ δικαιοθεῖς οὐκ ἀρῶ κα- φαλῆν.
16 <i>Tō</i> ויגארה כשחל העודני <i>Ἐβραϊκῶν</i> , ἔάν τε γὰρ εὐσθενῆς <i>ᾧ</i> ὡς λέων, πιάσεις με.	16.	16.
ותשב תתפלא בי		Καὶ ἐπιστρέψας ἐθαυμάστωσας ἐν ἐμοί.
17 עדיך ונגדי ותרב	17.	17.
ועבא		Καὶ στρατιάς.
19 אוכל	19.	19. Οὐκ ἀνηνέχθη.
21 בטרם אלך	21.	21.

ועלמות

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Numquid bonum tibi quod opprimas?	5. Numquid bonum tibi videtur, si calumniaris me?	5.
4. Num secundum videre hominis videbis?	4. Aut sicut videt homo, et tu videbis?	4.
5. Sicut dies viri?	5. Sicut humana sunt tempora.	5.
8. Elaboraverunt me.	8. Plasmaverunt me.	8.
Pariter circum, et degluties me.	Totum in circuitu: et sic repente praecepitas me.	Simul in orbem praecipitasti me.
10. Fundes me.	10. Mulsisti me.	10. Stillare fecisti me.
Coagulabis me.	Me coagulasti.	Coagulasti.
11. Cooperies me.	11. Compegisti me.	11.
12. Fecisti mecum.	12. Tribuisti mihi.	12. Fecisti mecum.
15. In corde tuo.	15. In corde tuo.	15.
14. Non mundes me.	14. Mundum me esse non pateris.	14. Non purgabis me.
15. Et si justus lui, non elevabo caput meum.	15. Et si justus, non levabo caput.	15. Et justificatus non extollam caput meum.
16. Et multiplicetur sicut leo veneris me. <i>Hebraeus</i> , si enim robustus fuero sicut leo, apprehendes me.	16. Et propter superbiam quasi leonem capies me.	16.
Et revertaris, mirabilis sis in me.	Reversusque mirabiliter me crucias.	Et reversus mirabilis fuisti in me.
17. Testes tuos coram me et se multiplicet.	17. Instauras testes tuos contra me.	17.
Et militia.	Et pæne militant in me.	Et militias.
19. Deferar.	19. Translatus.	19. Non detatus sum.
21. Antequam vadam.	21. Antequam vadam.	21.
Et umbra mortis.	Opertam mortis caligine.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΊ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

3.	3. Ἡ καλὸν σοὶ εἶναι ἀδικησαι, Ἄλλο εἰ, μὴτι ἀγαθὸν σοὶ, ὅτι σου κοφανατήσης;	3.
4.	4. Ἡ καθὼς ὄρα ἄνθρωπος καὶ βλάψῃ;	4. Ἡ καθὼς ὄρα ἄνθρωπος καὶ βλάψῃ;
5.	5. Ἡ ὡς ἡμέραι ἀνθρώπου;	5.
8.	8. Ἐπλάσαν με. Ἄλλο εἰ, ἤτοιμασαν.	8.
10.	10. Μετὰ πάντα μεταβάλλον με ἔπαισας.	10. Ἄμα κύκλιον κατεπόντισάς με.
11.	11. Μετὰ ἡμετέρας.	11.
11.	11. Ἐνεύρας. Ἄλλο, συνέβραψας.	11.
12. Παρέτυχες μοι.	12. Ἐβου παρ' ἐμοί.	12. Ἐποίησας μετ' ἐμοῦ.
15.	15. Ἐν σκοτειῶ.	15.
14. Οὐ καθαρῶσαι με.	14. Οὐκ ἀθώων με παποιήκας.	14. Οὐκ ἀθώοσαις με.
15.	15. Ἐάν δὲ ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι.	15.
16.	16. Ἀγρυπνοῦμαι γὰρ ὡσπερ λέων εἰς σφαγήν.	16.
17. Μάχτοράς σου κατέναντί μου αὐξήσων	17. Ἐπλανακινίζων ἐπ' ἐμὲ τῆν ἔτασίν μου.	17. Καὶ ἐπιστρέψας ἐθαυμάσωσας ἐν ἐμοί.

19. Σκοπεμένην θανάτῳ.
SYMMACHIUS.

19. Πειρατήρια.
19. Οὐκ ἀπελλήλαργν.
21. Πρὸ τοῦ με πορευθῆναι. Ἄλλο εἰ, πρὸ τοῦ με ἀπέλευθιν.
Σκοπεμένην καὶ γνωφεράν.
LXX INTERPRETES.

19. Δουάμεις.
19. Οὐκ ἀντηνέχθηγ.
21.
THEODOTIO.

3.	3. An bonum est tibi, si inique egero? <i>Alius</i> , numquid bonum tibi quod calumniaris?	3.
4.	4. Aut sicut videt homo, vides?	4. Aut sicut videt homo, vides?
5.	5. Sicut dies hominis?	5.
8.	8. Plasmaverunt me. <i>Alius</i> , preparaverunt.	8.
10.	10. Postea mutans percussisti me.	10. Simul in orbem precipitasti me.
10.	10. Mulsisti me.	10.
11.	11. Coagulasti.	11.
11.	11. Consernisti. <i>Alius</i> , consmisti.	11.
12. Tribuisti mihi.	12. Posuisti apud me.	12. Fecisti mecum.
15.	15. In teipso.	15.
14. Non mundabis me.	14. Non innocentem me fecisti.	14. Non purgabis me.
15.	15. Si autem justus fuero, non possum suspicere.	15.
16.	16. Capior enim sicut leo ad occisionem.	16.
17. Testes tuos coram me multiplicans.	17. Iterum enim commutans graviter me perdis.	17. Et reversus mirabilis fuisti in me.
19.	19. Instaurans in me inquisitionem meam.	19. Virtutes.
19.	19. Tentationes.	19. Non delatus sum.
21.	21. Non sum translatus.	21.
21.	21. Antequam eam. <i>Alius</i> , antequam abeam.	21.
21.	21. Tenebrosam et caliginosam.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לְעֵינַי וְלִשְׁמֵעַי וְלִשְׁמֵעַי וְלִשְׁמֵעַי 22 וְ	22.	22.
Ἐγὼ αὖτις, εἰς ἄγην σκοτεινὴν ὑπὲρ τῆς σκότειας.		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
22. Terram obscuritatis sicut caeco. <i>Hebraeus</i> , in terram tene- brosum super tenebras.	22. Terram miserie et tene- braum.	22

Nota et variæ lectiones ad cap. X Job.

- V. 1. 'A., ἐπὶ ἑμέ. Θ., εἰς ἑμαυτὸν. Colbert. et
Ros. unus.
- V. 2. 'A., μή καταδικάσῃς με. Drusius, qui legit
καταδικάσεις: sed melius, καταδικάσῃς.
- V. 5. 'A. *Ἄλλος*, μήτι ἀγαθὸν σοι ὅτι σοκοφανή-
σῃς. Drusius, Regius autem unus habet, ὅταν σοκο-
φανήσῃς.
- V. 4. Hanc et sequentem versiculum asterisco
notat editio Latina Hieronymi. Primus autem ver-
siculum, ἢ καθὼς ὄρα ἄνθρωπος βλέψῃ, exstat in edi-
tione Romana et in hodiernis Bibliis, atque ex edi-
tione illa Hexaplati et in Vulgatas editiones transiit,
ut alia bene multa loca. Secundus versiculum non
item; ab hodiernis enim Bibliis abest.
- V. 5. in edit. Hieronymiana, *tanquam* x dies ho-
minis.
- V. 8. 'A. *Ἄλλος*, ἤτοίμασαν. Ex Drusio.
- Ibid. 'A., Θ., ἅμα κύλιον etc. Sic omnes mss. et
Drusius.
- V. 10. 'A., ἀπέσταξας. Sic Colbert.
- Ibid. 'A., ἔπηξας. Colbert.
- V. 11. 'A. *Ἄλλος*, σου ἐρόψας. Drusius.
- V. 12. 'A., Θ., ἐποίησας μετ' ἐμού. Σ., παρέσχες
μοι. Colbert.

CAPUT XI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
הרבה דברים לא יענה 2	2	2.
וואין בומים 3	3.	3. Καὶ οὐκ ἔστιν ἀνατρέπων σε.
בעיניך 4	4.	4.
ואולם 5	5.	5.
ויפתח שפתו עךך		
תגלמות חכמה 6	6.	6. Ἀποβόητους σοφίας.
במוךך		
החקך אלום 7	7.	7. Μητι ἐξιγνισαμὸν Θεοῦ;
גבהי שמים ביה-תפעל 8	8.	8.
ויקהר 10	10.	10.
בבנים ילבב 12	12.	12.
וזרמת א' י' בפךך 15	15.	15. Ἐκπασάσεις.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Numquid multitudini verbo- rum non respondebitur?	2. Numquid qui multa loquitur, non et audiet?	2.
3. Et non est pufaciens.	3. A nullo confutaberis.	3. Et non est qui evertat te,
4. In oculis tuis.	4. In conspectu tuo.	4.
5. Et vere.	5. Atque utinam.	5.
Et aperiret labia sua tecum.	Et aperiret labia sua tibi.	
6. Occulta sapientiæ.	6. Secreta sapientiæ.	6. Secretos sapientiæ.
De iniquitate tua.	Quam meretur iniquitas tua.	
7. Num investigationem Deum?	7. Forsitan vestigia Dei.	7. Numquid investigationem Dei?
8. Altis cælorum, quid opera- beris.	8. Excelsior celo est, et quid facies?	8.
10. Et congregare fecerit.	10. Vel in unum coaretaverit.	10.
12. Concavus cordabitur.	12. Vir vanus in superbiam erigetur.	12.
15. Et expandeis ad eum volas tuas.	15. Et expandisti ad eum manus tuas.	15. Expandes.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
22	22. Εἰς γῆν σκότους αἰώνου.	22
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
22.	22. In terram tenebrarum eternarum.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X Job.

V. 15. Colbertinus Δ* γρ. ἐν ἐμαυτῷ. Id est, ut opinor, τετραπλί. In *Tetraplis scriptum*, in m. p. 30.

V. 14. Α., Θ., οὐκ ἀθώοσις με. Σ., οὐ καθαρίσσις με. Sic Colbert. Nicetas autem et Drusius hæc sine interpretum nomine afferunt.

V. 15. Α., καὶ δικαιοθιὰς etc. Ita Colbert., Orat., Drusius et Nicetas.

V. 16. Τὸ Ἐγγαῖδον, ἐάν τε γὰρ εὐσθενὲς ὃ ὡς λέων, πιάσεις με. Sic Nicetas, Drusius, et Regius unus, qui habet, πιάσεις. Puto autem hic legendum esse, ὃ Ἐβραῖος, non τὸ Ἐβραῖόν.

Ibid. Α., Θ., καὶ ἐπιστρέψας etc. Sic omnes mss.,

Drusius et Nicetas, qui postremus uni Theodotio tribuit.

V. 17. Σ., μάστοράς σου etc. Drusius. Hic vero deficit eo lex Colbert., desuntque quatuor folia.

Ibid. Α., καὶ στρατιάς. Θ., δυνάμεις. Reg. unus.

V. 19. Α., Θ., οὐκ ἀνιγέθηεν. Idem.

V. 21. Ἄλλος, πρὸ τοῦ με ἀπέθυσεν. Idem.

Ibid. Σ., σκεπόμενον θανάτῳ. Reg. unus, Orat. et Drusius.

V. 22. Ὁ Ἐγγαῖς, εἰς γῆν σκοτ. Regius unus, Orat., Nicetas et Drusius.

CAPUT XI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Μὴ ὁ πολυλόγος ἀναντιρρήτος ἔσται;	2. Ὅτι πολλὰ λόγον, καὶ ἀντακούσεται.	2.
5.	5. Οὐ γὰρ ἔστιν ὁ ἀντικειρόμενός σου.	5.
7.	4. καὶ Ἐναντίον αὐτοῦ.	4.
8.	5. Ἄλλὰ πῶς εἶ; Ἄλλος, ἀλλ' εἶθε ἦν ὅπως εἶν. καὶ Καὶ ἀνοίξει χεῖρά αὐτοῦ μετὰ σου.	5.
6. Ἀπορήτου σοφίας.	6. Δύναμιν σοφίας.	6.
7.	Ἦν ἡμάρτημα. Ἄλλος, παροραμένα.	
8. Ἀπορήσεις πῶς εἶν ἐπίκου;	7. Ἦ ἔργος Κυρίου;	7.
	8. Ἐγγυλὸς ὁ οὐρανός, καὶ τί ποιεῖται; Ἄλλος, μεταφωρότητα οὐρανοῦ τίς καταργεῖ;	8.
10.	10. καὶ Ἦ συναγέρη.	10.
12. Διακενῆς θρασύνοται.	12. Ἄλλος νήγεται λόγους.	12
15. Ἀπλώσεις πρὸς αὐτὸν τὰς παλάμας σου.	15. Ὑπτάσεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν.	15. Ἐπίτασας.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
2. An multiloquus irrefutabilis erit?	2. Qui multa dicit, et vicissim audiet.	2.
5.	5. Non enim est qui contradicat tibi.	5
4.	4. καὶ Ante eum.	4.
5.	5. Sed quomodo? <i>Alius</i> , sed utinam.	5.
6. Arcanæ sapientiæ.	6. Vim sapientiæ. Quæ peccasti. <i>Alius</i> , neglecta.	6.
7.	7. Aut vestigium Domini?	7.
8. Difficultates quomodo adieris?	8. Altum cælum, et quid facies? <i>Alius</i> , altitudines cæli quis perficiet?	8.
10	10. καὶ Aut congregaverit.	10
12. In vanum autlacter agit.	12. Aliter natat sermonibus.	12
15. Expandes ad ipsum palmas tuas.	15. Expandes autem manus ad eum.	15. Expandisti.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

וְאֵלֶּיךָ תִּשְׁבַּח הַשָּׁמַיִם בְּאָזְנוֹתַי 14
לְבַסְתָּ הַשֶּׁמֶשׁ 18
וְעֵינֵי הַשָּׁמַיִם מִן הַכֹּהֲנִים 20

14.
18.
20.

14 Μὴ σκηνώσῃτω ἐν σκέπη σου
παρκανομία.
18. Ἐν ἐλπίδι κοιμηθήσῃ.
20.

וְתוֹקָתָם תִּפְשֶׁי וְשֵׁב

✧ Ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπόλεια.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

14. Et ne habitare facias in
tentoriis tuis iniquitatem.
18. In fiducia jacebis.
20. Et oculi impiorum deficient.

14. Et non manserit in taber-
naculo tuo iniquitia.
18. Scurus dormies.
20. Oculi autem impiorum de-
ficient.

14. Ne habitet in tentorio tuo
iniquitas.
18. In spe dormies.
20.

Et spes eorum exhalatio animæ.

Et spes illorum abominatio.

✧ Spes enim eorum perditio.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI Job.

V. 2. Σ., μὴ ὁ πολυλάλος etc. Sic omnes mss. præter Colbertinum, qui deficit, ut diximus. Sic item Nicetas et Drusius.

Ibid. Ἄλλοι, παρρωραμένω. Drusius, qui hanc vocem ut scholion adfert.

V. 5. Ἄ., καὶ οὐκ ἔστιν etc. Sic Reg. unus.

V. 7. Ἄ., μήτε ἐξιγνησιασµὸν Θεοῦ; Reg. unus.

V. 4. Editio Latina Hieronymi hæc cum asterisco habet, *fui ante eum*.

V. 8. Ἄλλοι, μεταωρότητας etc. Drusius, qui hæc ut scholion adfert. Sed est revera alicujus interpretis. Symmachi autem versio an huc pertineat, ignoramus. (')

V. 5. Ἄλλοι, ἀλλ' εἶθε ἦν ὅπως ἄν. Drusius. Ibid. Καὶ ἀνοίξει χεῖρ αὐτοῦ μετὰ σοῦ. Hujus loci versionem cum asterisco habet editio Latina supra memorata.

V. 10. Editio Latina Hieronymi cum asterisco habet illud, *et congregaverit*, quod in LXX prætermittitur.

V. 6. Ἄ., ἀποβόητους σοφίας. Drusius. Σ., ἀποβόητους σοφίας. Reg. unus.

V. 12. Σ., διακενής θρασύνηται. Sic Colbertinus. Drusius vero θρασύνηται solum habet.

(') Hic Symmachi locus respicit priorem præcedentis commatis partem, *ὡς τὸν πῦρ ἵσθηται, num per-
vestigationem Dei assqueris?* Sic vero restituendum docet Schleusnerus: *πορείας Θεοῦ πῶς ἂν ἐφίκοιο;* DRACH.

CAPUT XII JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

וְעֵינֵיכֶם תִּשְׁבַּח הַבּוֹת הַחַיִּים 2
וְהָרַךְ 7
וְתָרַךְ אֶת הַיָּדָיִם לְפָנָיִם 8
וְעַל הַיָּדָיִם 9
וְיָדָיִם כִּי יִדְּבַר בְּכֹהֲנֵיכֶם 9
עֲשֵׂתָהּ וְתָרַךְ

2.
7.
8.
9.
9.

2. Καὶ σὺν ὑμῖν τελειώματα σο-
φίας.
7. Καὶ φωτίσει σοί.
8.
9.

בְּשֵׁר 10

10.

10. ✧ Κρέως.

בְּיַשִּׁיּוּם הַחַבֵּה 12

12.

12. Ἐν παλαιαῖς σοφία.

עַל-אִישׁ 14

14.

14. Ἐπ' ἄνδρα.

וְהַרְשִׁיה 16

16.

16.

בְּחִלְהֵם וְעֵינֵיכֶם שׁוֹלֵה 17

17.

17. Ἀπάγων συμβούλους λάφυ-
ρα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Et vobiscum morietur sa-
pientia.

2. Et vobiscum morietur sa-
pientia.

2. Et vobiscum perfectiones sa-
pientiae.

7. Et docebit te.

7. Et docebunt te.

7. Et illuminet tibi.

8. Vel loquere terræ, et docebit
te.

8. Loquere terræ, et responde-
bit tibi.

8.

Et narrabunt tibi pisees maris.

Et narrabunt pisees maris.

9. Quis non scit in omnibus
his, quia manus Domini fecit hæc?

9. Quis ignorat quod omnia
hæc manus Domini fecerit?

9.

10. Carnis.

10. Carnis.

10. ✧ Carnis.

12. In decrepitis sapientia.

12. In antiquis est sapientia.

12. In antiquis sapientia.

14. Super virum.

14. Hominem.

14. Super virum.

16. Et persistentia.

16. Et sapientia.

16.

17. Abducens consiliarios ma-
nubias.

17. Adducit consiliarios in stul-
tum linem.

17. Abducens consiliarios ma-
nubias.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

14. Μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ σου παρανομία.

14. Ἄδικία δὲ ἐν διαίτη σου μὴ ἀλλοσθήσῃ.

14. Μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ σου παρανομία.

18.

18. Ἀναφανείσῃ σοι εἰρήνη.

18.

20.

20. ✕ Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακίησονται.

20. Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν ἐκλείψουσιν.

✕ Ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπόλεια.

✕ Ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπόλεια.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

14. Ne habitet in tabernaculo tuo iniquitas.

14. Iniquitas autem in habitatione tua non maneat.

14. Ne habitet in tabernaculo tuo iniquitas.

18.

18. Apparebit tibi pax.

18.

20.

20. ✕ Oculi autem impiorum tabescent.

20. Oculi autem impiorum deficient.

✕ Spes enim eorum perditio.

✕ Spes enim eorum perditio.

Notae et variae lectiones ad cap. XI Job.

V. 15. Ἄ., ἐκπατάξεις. Sic Reg. unus. Colbert. vero, ἐκπατάξεις. Σ., ἀπλώσεις etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Θ., ἐπέταξας. Oratoriensis, Regius alter et Drusius.

versio in editione Latina Hieronymi cum asterisco legitur sic, oculi autem impiorum tabescent. Θ., ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν ἐκλείψουσιν. Sic Colbert. et Reg. unus, melius quam Drusius et Regius alter, qui habent, Θ., οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκλείψουσιν.

V. 14. Ἄ., μὴ σκηνωσάτω ἐν σκῆπη etc. Hæc ut scholion addert Drusius. Videntur autem Aquilæ esse, ut supra, vii, 22. Σ., Θ., μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ etc. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Ἄ., Σ., Θ., ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπόλεια. Sic Colbert. cum asterisco. Sic item LXX in Bibliis hodiernis, ita ut hæc præpostero ordine ponantur, et versiculus præcedens hunc sequatur, secus quam in Hebræo et in Vulgata, ubi hic ultimus, ille penultimus locatur.

V. 18. Ἄ., ἐν ἐλπίδι κοιμηθήσῃ. Sic Oratoriensis et Reg. unus cum Drusio. Colbert. autem et Reg. alter, κοιμηθήσῃ.

V. 20. Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακίησονται. Horum

CAPUT XII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

2. Ἡ σὺν ὑμῖν ἡ τελειότης τῆς σοφίας;

2. Ἡ μεθ' ὑμῶν τελουθήσῃ σοφία;

2.

7. Καὶ δηλώσῃ σοι.

7. Ἐάν σοι εἴπωσι.

7.

8. Ἡ ἐμίλητον τῆ γῆ καὶ μηνύσει σοι.

8. Ἐκδιήγησῃ γῆ, ἐάν σοι φράσῃ.

8.

9.

9. ✕ Καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. Τίς οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

9. ✕ Καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. Τίς οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

10.

10. ✕ Κρέως.

10.

12. Ἐν μακροχρονίῃ σοφία.

12. Ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία.

12.

14.

14. Κατ' ἀνθρώπων.

14.

16.

16. Καὶ ἰσχύς.

16. Καὶ σωτηρία.

17. Διάγων βουλευτικούς εἰς ἀβουλίαν.

17. Διάγων βουλευτὰς ἀιχμαλώτους.

17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Aut vobiscum perfectio sapientiae?

2. Aut vobiscum morietur sapientia?

2.

7. Et declaret tibi.

7. Si tibi dicant.

7.

8. Aut colloquere terræ, et indicabit tibi.

8. Enarra terræ, si tibi dicat.

8.

9.

9. ✕ Et referent tibi pisces maris. Quis nescit in his omnibus, quia manus Domini fecit hæc?

9. ✕ Et referent tibi pisces maris. Quis nescit in his omnibus, quia manus Domini fecit hæc?

10.

10. ✕ Carnis.

10.

12. In longævis sapientia.

12. In multo tempore sapientia.

12.

14.

14. Contra homines.

14.

16.

16. Et virtus.

16. Et salus

17. Traducens consiliarios ad inopiam consilii.

17. Qui ducit consultores eamptos.

17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
יהי ל 18 ויאכר אור בסינחהם	18.	18.
20 מכיר שפה למבטחה	20.	20.
יבעם וקנים יקה		... λήψεται
25 מישיא לזרים ויאכדם עמח לזרים ויחם	25.	25.
24 מכיר	24.	24. Ἀριστῶν.
לא דרך 25 ישיאם	25.	25.
ויהנם		

VER IO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Lu-lau dūt. 18. Ut ligavit cingulum in humi- lis eorum.	In stuporem. 18. Et praecingit fune renes eo- rum.	18.
20. Removens labium veraci- bus. Et discretionem senum tollet.	20. Commutans labium vera- cium. Et doctrinam senum auferens.	20. ... Accipiet.
25. Multiplicans gentes, et per- dit eas : distendens gentes, et ducit eas.	25. Qui multiplicat gentes, et perdit eas, et subversas in inte- grum restituit.	25.
24. Removens. Ab que via.	24. Qui immutat. Per iniviam.	24. Removens.
25. Palpabunt. Et errare fecit eos.	25. Palpabunt. Et errare eos faciet.	25.

Notae et variae lectiones ad cap. XII Job.

V. 9. 'A., καὶ σὺν ὑμῖν τελευτώματα σοφίας. Dnus. habet τελευτώματα σοφίας tantum. Σ., ἢ σὺν ὑμῖν ἢ τελευτώτης τῆς σοφίας. Colbert.
V. 7. 'A., καὶ φωτίση σοι. Σ., καὶ δηλώση σοι. Sic Colbert. Reg. unus habet φωτίσει, et δηλώσει.
V. 8. Σ., ἢ ἐμύλησον etc. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. et v. 9. Quae asteriscis notantur, ex Theodot. in textum LXX Interpretum injecta sunt, ut notat Colbert. colex his verbis, ἐκ θ. οὐ γ', i. e., tres στιχοι, seu versiculi ex Theodotione desumpti sunt. Στίχοι autem dicebantur sectiones sive ἄσματα periodici, quae a linea ducbantur; ita ut hi tres versiculi

hoc modo jacerent in antiquis exemplaribus :
Καὶ ἐξηγγήσοναί σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης,
Τίς (Ed. R. τίς σὺν) οὐκ ἔγνω ἐν παντι τοῦτοις,
Ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;
Editio item Latina Hieronymi haec asteriscis notat.
V. 10. 'A., Ὁ, χροῖως. Colb. cum asterisco, similiterque in edit. Latina, carnis, cum asterisco.
V. 12. 'A., ἐν παλαιότης σοφία. Σ., ἐν μακροβρονή-
σασι σοφία. Orat. et Regii duo.
V. 14. 'A., ἐπ' ἀνδρα. Colbert. Editio Latina habet, circum hominum, cum asterisco, forte ex Theodotione, qui Graece habuerit, περὶ ἀνθρώπων.

CAPUT XIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 לא-נפיר אנכי מכם	2.	2.
5 יהוכח אל-אל אחפץ	5.	5.
4 מפלי-שקר רפאי אל מכם	4.	4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2 Non cadens ego a vobis.	2. Nec inferior vestri sum.	2.
5. Et altercari ad Deum volo.	5. Et disputare cum Deo cupio.	5.
4 Concinnatores mendacii, mendicanti vobis omnes vos.	4. Prius vos ostendens fabricatores mendacii, et cultores peruersorum dogmatum.	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
Ἐξίστην.	Ἐξίστηρα.	Ἐξίστην.
18. Καὶ περιζωνούσων αὐτοὺς σπονδῶν κατὰ λαγύρων.	18. καὶ κατὰ περιζωνούσων αὐτοῦ. καὶ φέρον αὐτοῦ.	18.
20. Περιτρέπων χεῖρας ἀπλανή- των.	20. Διαλλάττων χεῖρας πιστῶν.	20.
Καὶ ἐπιστήματι γερόντων ἀφαι- ρῶν.	Σύνισται δὲ πρὸς ἐστέρων ἔγνω.	
25	25. καὶ Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπο- λλῶν αὐτὰ, καταστρουμένων καὶ ἔθνη, καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.	25. καὶ Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπο- λλῶν αὐτὰ, καταστρουμένων καὶ ἔθνη, καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.
24. Παρτρέπων.	24. Διαλλάττων.	24. Μεθίστων.
Δ' ἀνοδίας.	Ἐν ὁδῷ ἢ οὐκ ἔδεισαν.	
25.	25. Ἐγλαφώντασαν. Ἄλλοι, φε- λαφώντασ.	25.
	Ἐλαφθρίστησαν. Ἄλλοι, πλανω- μένους.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
In pavorem mittens.	In pavorem misit.	In pavorem mittens.
18. Et circumcingens eos fune circum illa.	18. καὶ Et circumdedit cingulo καὶ lumbos eorum.	18.
20. Convertens labia non erran- tium.	20. Qui permutat labia fidelium.	20.
Et scientiam senum auferens.	Intelligentiam autem senum no- vit.	
25.	25. καὶ D eiciens gentes, et per- καὶ idens eas; sternens gentes, et καὶ in via deducens eas.	25. καὶ D eiciens gentes, et per- καὶ idens eas; sternens gentes, et καὶ in via deducens eas.
24. Evertens.	24. Permutans.	24. Transfers.
Per inviam.	Et via, quam non noverunt.	
25.	25. Palpent. Ἄλλοι, palpant s. Errant. Ἄλλοι, errantes.	25.

Notæ et variae lectiones ad cap. XII Job.

V. 16. Θ., καὶ σπονδῶν. Colbert. et Reg. unus.
 V. 17. Ἄ., ἀπάρων etc. Has Aquilæ et Symmachi
 lectiones habent Orat., Regii duo et Drusius.
 Ibid. Σ., Θ., ἐξίστην. Colbert. et Reg. unus.
 V. 18. Σ., καὶ περιζωνούσων etc. Sic omnes. In
 editione Latina cum asterisco legitur: *Et circum-*
dedit balteo renes eorum.
 V. 20. Σ., περιτρέπων etc. Sic Orat., Reg. unus,
 Nicetas et Drusius.
 Ibid. Ἄ., ἔξίστηται. Colbert. Σ., καὶ ἐπιστήματι γε-
 ρόντων ἀφαιρῶν. Orator., Regius unus et Drusius.
 Psalm. xxxiii, v. 4, vocem **פגמ** vertit Aquila, γερμα,
gastum; Symmachus vero, *τρέπον, modum.*

V. 25. Colbertinus hic habet, ἐκ Θ. αὶ β'. id est,
 hi duo στίχοι, seu versiculi, ex Theodotione desu-
 mantur. Sunt autem hi duo στίχοι:
 Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπολλῶν αὐτὰ,
 Καταστρουμένων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.
 Editio item Latina hæc asterisco notat.
 V. 24. Ἄ., ἀρστῶν. Σ., παρτρέπων. Θ., μεθί-
 στῶν. Sic Orat., Reg. unus et Nicetas. Colbert. vero
 ad Aquilam legit, ἀρίστησι. Drusius perperam,
 Ἄ., Θ., μεθίστων.
 Ibid. Σ., δὲ ἀνοδίας. Reg. unus.
 V. 25. Ἄλλοι, φηλαφώντασ. Drusius.
 Ibid. Ἄλλοι, πλανωμένους. Drusius.

CAPUT XIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
2. Καὶ ἐγὼ καταθέστερός εἰμι ὄμνων.	2. καὶ Καὶ οὐκ ἀσυνετότερός εἰμι καὶ ὄμνων.	2.
5.	5. Ἐὐλόγησθαι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. ἔκω βούληται. Ἄλλοι, ἔκω θέλοι ἐλόγησθαι ὄμνῃσ.	5.
4. Προσθήσθε ψεύσματι, καὶ ἔλατρός ἐπίπλοιστό μου, κατασκευά- ζοντες ἕλογα.	4. Ὑμεῖς δὲ ἐστε ἱατροὶ ἄδικοι, καὶ ἔλατρός ἐμῶν πάντες.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Nec inferior vestri sum.	2. καὶ Et quidem ego non sum καὶ vobis insipientior.	2.
5.	5. Et arguam in conspectu ejus, si voluerit. Ἄλλοι, si voluerit, ar- guam vos.	5.
4. Adjungimini mendacio, et medici lucati mei, concinnantes absurda.	4. Vos autem estis medici in- justi, et curatores malorum omnes.	4.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνιστῶς ὑφ' ἡμετέρων.	AKYAAΣ.
ו ותהי לכם להכבדה 5	5.	5.
7 הלא אל הדברו	7.	7.
ולו		
8 'O 'Eφφαῖος, ὁ ἡγεμὼν τῆς ἐκκλησίας;	8.	8.
9 הטיב כי יחזקר אתכם	9.	9.
10 אים בסתר פנים תשאין	10.	10.
11 'O 'Eφφαῖος, ἔχων ἀποστολὴν ἐκ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ταχὺ ἔρχεσθε.	11.	11.
12 זכרונכם	12.	12.
13 הן	13.	13. Ἴδού δὲ με.
19 'O 'Eφφαῖος, ἵνα μὴ καλῆσω.	19.	19.
20 אך-שתים אל-תעש עבדי	20.	20. Πλὴν δύο μὴ ποιήσης μετ' ἐμοῦ.
21 'O 'Eφφαῖος, οὐκ ἐκ-κλινοῦ.	21.	21. Μάχρονον.
22 או אדבר והשיבני	22.	22.
23 העלה נדה תערוץ	23.	23.

VERSIO HEBRAICA TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et esset vobis ad sapientiam.	5. Ut putaremini esse sapientes.	5.
7. Numquid Deo loquemini?	7. Numquid Deus indiget vestro mendacio?	7.
Et ei.	Ut pro illo.	
8. Num facies ejus accipietis?	8. Numquid faciem ejus accipitis?	8.
<i>Hebraeus</i> , reveremini?		
9. Numquid bonum quod inquireret vos?	9. Aut placebit ei quem celare nihil potest?	9.
10. Si in abscondito facies acceperitis.	10. Quoniam in abscondito faciem ejus accipitis.	10.
11. Nonne celsitudo ejus turbabit vos? <i>Hebraeus</i> , si averterit faciem suam, turbabimini.	11. Statim ut se commoverit, turbabit vos.	11.
12. Memoriae vestre.	12. Memoria vestra.	12.
13. Ecce.	13. Etiam si.	13. Ecce vero me.
19. Quia nunc taceo. <i>Hebraeus</i> , ut non loquar.	19. Quare tacens consumor?	19.
20. Verumtamen duo ne facias mecum.	20. Duo tantum ne facias mihi.	20. Verumtamen duo ne facias mecum.
Ne abscondam me. <i>Hebraeus</i> , non declinabo.	Non abscondar.	
21. Longe fae.	21. Longe fac.	21. Longe fac.
22. Aut loquar, et responde mihi.	22. Aut certe loquar, et tu responde mihi.	22.
23. Num folium propulsatum confringes?	23. Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

5. Καὶ νομισθήσεσθε φρόνιμοι.	5. Καὶ ἀποθήσεται ὑμῶν σοφία. Ἄλλως, εἰς σοφίαν.	5.
7. Ἄρα ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ λαλεῖτε;	7. Πότερον οὐκ ἔναντι Κυρίου λαλεῖτε; Ἐναντι δὲ αὐτοῦ. Ἄλλως, ἔναντι τοῦ Θεοῦ.	7.
8. Ἄρα δύνασθε κρούει αὐτόν;	8. Ἢ ὑποστελεῖσθε;	8. Ἢ πρόσωπον αὐτοῦ ἐσθλά- νετε;
9.	9. Καὶ ἄν γὰρ ἐάν ἐξεργιάσῃ ὑμᾶς. Ἄλλως, μήτε ἀγαθόν; Ἄλλως, συμ- φέρει μοι γὰρ ἐξετασθήναι ὑμᾶς.	9.
10. Μὴ κρούει πρόσωπον αὐτοῦ δυσιωπήθησθε;	10. Εἰ δὲ καὶ κρυφῆ πρόσωπα θαυμάσθε.	10.
11. Μὴ οὐχὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ ποιήσεται ὑμᾶς;	11. Πότερον οὐχὶ ἡ δόξα αὐτοῦ στροβήσεται ὑμᾶς;	11.
12.	12. Ὑμῶν τὸ γαυρίαμα. <i>Οἱ λοι- τοί, μνημόσυνον ὑμῶν.</i>	12.
15.	15. Ἐάν με.	15.
19.	19. Ὅτι νῦν κωφεύσω.	19.
20.	20. Δυσὲν δέ μοι χρήσῃ. Ὅς κρουθήσομαι.	20. Πλὴν δύο μὴ ποιήσῃ μετ' ἐμοῦ.
21.	21. Ἀπέχου.	21. Μάκρυνον.
22.	22. Ἢ καλήτερις, ἐγὼ δὲ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν. <i>Οἱ λοιποί, καλήσω, καὶ ἀποκρίνη μοι.</i>	22.
25. Ἄρα φύλλον ἐκπίπτει σὺ καταδυναστεύεις;	25. Ἢ ὡς φύλλον κινουμένον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐδλαθηθήσῃ;	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

5. Et reputabimini prudentes.	5. Et evadet vobis sapientia. <i>Aliter, ad sapientiam.</i>	5
7. Numquid pro Deo loquimini?	7. Numquid non coram Domino loquimini? In conspectu autem ejus. <i>Alius,</i> coram Deo.	7.
8. Num potestis abscondere ipsum? (<i>f. abscondi ab eo?</i>)	8. An subtrahetis?	8. An faciem ejus accipitis?
9.	9. Bonum enim si investiget vos. <i>Alius, Nonne bonum? Alius, con- venit enim mihi examinari vos.</i>	9.
10. Numquid clam faciem ejus reverebimini?	10. Quod si clam personas mi- rati fueritis.	10.
11. Annon commotio ejus ter- rebit vos?	11. Nonne commotio ejus ver- sabit vos?	11.
12.	12. Elatio vestra. <i>Reliqui, me- moriale vestrum.</i>	12.
15.	15. Si me.	15.
19.	19. Quia nunc obmuteseam.	19.
20.	20. Duo autem mihi praebeas. Non abscondar.	20. Verumtamen duo ne facias mecum.
21.	21. Abstine.	21. Longe fac.
22.	22. Aut loqueris: ego autem tibi dabo responsum. <i>Reliqui, loquar, et respondebis mihi.</i>	22.
25. Num folium excidens tu do- minio subigis?	25. Numquid quasi folium, quod movetur a vento, tu verberis?	25.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

ΑΚΥΛΑΣ.

וְנָתַתְּ בְּרֶגְלֶיךָ עַל עֵצִים 27

27.

27. Καὶ ἔθηξας ἐν ξυλοπέδῃ τοῦ ποδῶ μου.

וְנָתַתְּ בְּרֶגְלֶיךָ עַל עֵצִים 27
Ἑβραῖος. τὰ δὲ Ἑβραῖα τῶν ποδῶν μου περιχράττεις.

וְנָתַתְּ בְּרֶגְלֶיךָ עַל עֵצִים 28

28.

28.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

27. Et ponas in cippo pedes meos.

27. Posuisti in nervo pedem meum.

27. Et posuisti in compede pedem meum.

Super radices pedum meorum imprimetur. *Hebraeus*, vestigia autem pedum meorum circumseribis.

Et vestigia pedum meorum conscribasi.

28. Et ipse ut patredo veteri scet

28. Qui quasi patredo consumendus sum.

28.

Notae et variae lectiones ad cap. XIII Job.

V. 2. Σ., καὶ οὐ καταδεέστερός εἰμι ὑμῶν. Sic Reg. unus. Versio autem quae fertur LXX Interpretum, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia est forte Theodotionis.

V. 5. Ἄλλος, ἔάν θέλοι etc. Colbert. sine interpretis nomine.

V. 4. Σ., προστίθεσθε ψεύσματα etc. Orator, Reg. unus, Nicetas et Drusius. Colbertinus haec tantum Symmacho tribuit, καὶ ἱσχυροὶ ἐπιπλάστοι etc., quibus asterisem praeimitit. Drusius suspicatur illud, κατασκευάζοντες ἄλογα, esse Symmachi, vel Theodotionis: sed reclamant omnes mss. et ed. ti.

V. 5. Σ., καὶ νομισθήσεσθε φρόνιμοι. Colbert. et Reg. unus.

V. 7. Σ., ἄρα ὑπὲρ etc. Colbert.

Ibid. Ἄλλος, ἐναντίον τῷ Θεῷ. Colbert.

V. 8. Σ., ἄρα δύνασθε κρῦψαι αὐτόν; Colbert. sine

Symmachi nota; nam ex conjectura tantum Symmacho adscribitur. Θ., ἢ πρόσωπον αὐτοῦ λαμβάνετε; Colb., Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Postea, ἔ Ἑβραῖος, δυσωπεισθε. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius ex Olympiodoro.

V. 9. Ἄλλος, μὴτὶ ἀγαθόν. Ἄλλος, συμμέρει etc. Colb. Haec postremum videtur esse scholion.

V. 10. Σ., μὴ κρύψα etc. Orat., Nicet. et Drusius.

V. 11. Ὁ Ἑβραῖος, ἔάν ὑποστρέψῃ etc. Colbert., Orat. et Drusius. Σ., μὴ ἀρχῆ etc. Colbert., Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 12. Ὁ ἄσπεδ, μηχανόσπον ὑμῶν. Colbert.

V. 13. Ἄ., ἰδοὺ δὴ με. Colbert. Reg. autem unus bis habet, ἰδοὺ λή με, mendose.

V. 19. Ὁ Ἑβραῖος, ἵνα μὴ κἀλήσω. Reg. unus et Drusius.

V. 20. Ἄ., Θ., πλὴν δύο etc. Colbert., Regii duo,

CAPUT XIV JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

ΑΚΥΛΑΣ

וְשָׂבַע רֶגֶן 1

1.

1. Πλήρης κλονήσεως.

מִיָּדוֹ מֵהוֹר מִחוֹר מִשִׁבְעָא 4

4.

4. Τίς δώσει καθαρόν ἀπὸ μεταμμένου;

וְהָיָה 5

5.

5.

וְהָיָה 6

6.

6.

וְהָיָה 7

7.

7. Καὶ ὁ κορμὸς αὐτοῦ.

וְהָיָה 8 Ὁ Ἑβραῖος, ἐν σποδείῃ.

8.

8. Ἐν χεῖ.

וְהָיָה 9 Ὁ Ἑβραῖος, ἀπὸ τοῦ πράγματός ποιῆσει καρπόν.

9.

9.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

וְהָיָה 11

11.

11.

4. Quis dabit mundum ex immundo?

1. Repletur multis miseris.
4. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine?
5. Apud te.
Constituisti terminos ejus.
6. Recede.
7. Rami.
8. In pulvere.
9. Et faciet contam quasi cum primum plantata est.
11. Quomodo si recedant aquae de mari.

4. Plenus commotionis.
4. Quis dabit purum ex polluto?
5.
6.
7. Et truncus ejus.
8. In pulvere.
9.
11.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
27. Ὑπὸ ξύλου αἰρωτῆς τὸν πόδα μου.	27. Ἐθὺς δὲ μου ἐν πόδα μου κολώματι. Ἄλλως, ἐν πάτωματι. Εἰς δὲ βίβας τοῦ ποδῶν μου ἀπέβου.	27. In palmaribus ligni pedem meum.
28. Τοῦ ὁμοίως σηπιδόνι παλαιουμένου.	28. Ὁ παλαιούται ἴσα ἀνωθῖ.	28.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
27. Sub ligno carceris pedem meum.	27. Posuisti pedem meum in impedimento. <i>Alius</i> , in pedica. Ad radices autem pedum meorum pervenisti.	27. In inserta pedem meum.
28. Qui tamquam ulcus patridam veterascit.	28. Quod veterascit sicut uter.	28.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII Job.

Nicetas et Drusius. *Ibid.* Colbert. Δ⁵. γρ., μοι γρησι. *In Tetraptis scriptum*, mihi, opus.
Ibid. Ὁ Ἐγγύτως, ὡς ἐκλίνωθ. Colbert., Reg. unus et Drusius.
 V. 21. Α., Θ., μάκρονον. Colbert. et Reg. unus.
 V. 25. Σ., ἄρα φύλλον etc. Colbert. et Reg. unus.
 V. 27. Α., καὶ ἔθρηξας etc. Colbert., Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Σ., ὑπὸ ξύλον etc. Collb., Orat., Reg. unus. Θ., ἐν ταλαιπωρίᾳ etc. Colbert. Has lectiones germanas esse non ambigimus. Alie proponuntur, sed vitate et mendose, nimirum in edit. Romana, Α., ὡς ἀπὸ ξύλου αἰρωτῆς. Σ., ἐν ταλαιπωρίᾳ. Regii duo et Oratoriensis, Ἄξ. δὲ καὶ

Σύμμαχος, ὁ μὲν, ἐν ταλαιπωρίᾳ, ὁ δὲ, ὑπὸ ξύλου αἰρωτῆς. Unus tamen Regius habet, ὡς ἀπὸ ξύλου αἰρωτῆς. Nicetas vero ex Polychronio et Olympiodoro: Ἄξ. μὲν καὶ Σύμα, ὁ μὲν, ἐν ταλαιπωρίᾳ, ὡς ὑπὸ ξύλου αἰρωτῆς· ὁ δὲ, ἐν ξυλοπέδῳ. Uta notes Oratoriensem, Regium unum, et Nicetam, qui perplexas illas lectiones attulerant, mox veram Aquile lectionem, qualem nos adoptavimus, Aquile nomine adferre (*).
Ibid. Ὁ Ἐγγύτως, τὰ δὲ ἔρησι etc. Orat., Regii duo et Drusius.
 V. 28. Σ., τοῦ ὁμοίως etc. Colbert., Reg. unus et Nicetas.

(*) Lectionem incerti vitiose edidit Montl. ἐν ποδακίρη, hic et in lexico graeco hexaplari. Nos reposuimus ποδοκίρη. Cf. Hesychium sub hac voce, necnon Pollncis onomast. VIII, 42. Πυκνῆ.

CAPUT XIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
4.	4. Πλήρης ὀργῆς.	4.
4.	4. Τίς γὰρ καθάρος ἔσται ἀπὸ βόπου;	4.
5. Παρὰ τοῦ ὄρον αὐτοῦ ἔταξας.	5. Παρ' αὐτοῦ. Ἄλλ., παρ' αὐτοῦ. Εἰς γρόνον ἔθου.	5.
6.	6. Ἀπόστα.	6. Ἄνω.
7.	7. Καὶ ὁ βλάστημα αὐτοῦ.	7. Καὶ ὁ κορμῆς αὐτοῦ.
8.	8. Ἐν γῆ.	8. Ἐν γόματι.
9.	9. Πούται δὲ θριαμβὸν ὄσπερ νεύουτον.	9.
11. Ὡς ἔκρηθ' ὕδατα ἀπὸ θαλάσσης.	11. Χρόνος γὰρ σπανίζεται θάλασσα.	11.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4.	4. Plenus iracundie.	4.
4.	4. Quis enim mundus erit a sorde?	4.
5. Apud te.	5. Ab eo. <i>Alius</i> , apud eum. In tempore posuisti.	5.
6. Terminum ejus constituisti.	6. Discede.	6. Remitte.
7.	7. Et germen ejus.	7. Et truncus ejus.
8.	8. In terra.	8. In aggere.
9.	9. Faciet autem messem sicut novella plantatio.	9.
11. Sicut effluunt aquæ a mari.	11. Tempore enim rarebit mare.	11.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΟΣ

וְהָאֵלֹהִים יִשְׁמְרוּן וְהָאֵלֹהִים יִשְׁמְרוּן
וְהָאֵלֹהִים יִשְׁמְרוּן

12 עד-בלתי שבים לא יקיש 12.

ולא יערו כושנהם

14 היהיה 14.

איהל עד- בוא הליפתי

15 הכסף 15.

16 צעדי 16.

17 חתם בצדור פשעי 17.

18, 19 ואלם הרדטטל יבול וצד 18, 19.

יעתק כמקובו : אבנים ו יחקק
ביום תשטף כפיהיה עשר-אדף
ותקות אגיש האבדת

21 ולא יבין לבו 21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et fluvius. *Hebraeus*, et torrens.
12. Usque ad non caelum non ex-
purgiscuntur.

Et non suscitantur a somno suo.

14. Numquid vivet ?

Expectabo donec veniat immu-
tatio mea.

15. Concupisces.

16. Gressus meos.

17. Signata in fasciculo prae-
varicatio mea.

18, 19. Et vere mons cadens de-
fluit, et saxum transferetur e loco suo.
Lapides contuderunt aquae, in-
undabit nascentia sponte ejus pul-
verem terrae, et expectationem
hominis perdidisti.

21. Et non advertet eis.

Fluvius.
12. Donec atteratur caelum, non
evigilabit.

Nec consurget de somno suo.

14. Rorsum vivat ?

Expecto donec veniat immutatio
mea.

15. Porriges dexteram.

16. Gressus meos.

17. Signasti quasi in sacco delicta
mea.

18, 19. Mons cadens defluit, et sa-
xum transfertur de loco suo. La-
pides excavant a pae, et alluvione
paulatim terra consumitur : et ho-
minem ergo similiter perdes.

21. Non intelliget.

12. Ἔως παλαυθῆ ὁ οὐρανὸς
οὐκ ἐξεργισθῆσονται.

14. Μήσει ζήσεται ;
Ἐλπιδῶ ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ ἀλλαγμά
μου.

15.

16.

17.

18, 19.

21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV Job.

V. 1. Ἀ., πλήρης κλονήσεως, Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 4. Ἀ., εἰς δόξαι etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Σ., παρὰ σοί. Ibidem. Manuscripti vero in textu τῶν Ὁ' habent παρ' αὐτῶν, editi, παρ' αὐτοῦ.

Ibid. Σ., ὄρον αὐτοῦ ἑταξας. Colb. et Reg. unus.

V. 6. Θ., ἄνεξ, Ibidem.

V. 7. Ἀ., Θ., καὶ ὁ κορμὸς αὐτοῦ. Sic Drusius. Colbert. vero, εἰ δεσπῶ, ὁ κορμὸς.

V. 8. Ὁ' Ἐγγαῖος, ἐν σποδισῶ etc. Sic omnium lectiones recte Nicetas notavit. Drusius vero et Colbert. Aquila et Theodotiois lectionem conjungunt, et mi Aquila tribunt sic, Ἀ., ἐν γοῖ ἐν γόμασι.

V. 9. Ὁ' Ἐγγαῖος, ἀπὸ τοῦ πράγματος etc. Sic habent duo mss. et Drusius ex Polychronio : ὁ μὲν Ἑλληνικοῦς, ἀπὸ τοῦ τέλους ἑσραχεν' ὁ δὲ Ἑβραῖος,

ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει κορπόν. Ille vero Hellenicus, sive Græcus, videtur esse aliquis interpretum, nempe Aq., Sym. vel Theodotio ; Hebræus autem, ut alibi diximus, videtur esse Græcus quidam interpres ex Hebræis. Sed res dubio non vacat, ac secus opinatur Drusius, qui credit ipsum textum Hebræicum aliquando ab Olympiodoro, nonnunquam a Polychronio citari, ipsosque verba Hebræica Græce reddere. Vide in Preliminaribus.

V. 11. Σ., ὅς ἐκρεῖ ὕδατα ἐκ τῆς θαλάσσης. Sic omnes mss. et editi. Duo legunt, ἐκ θαλάσσης.

Ibid. Ὁ' Ἐγγαῖος, καὶ γεματόρους. Omnes mss. Drusius illud quasi scholion adfert.

V. 12. Ἀ., Θ., ἕως παλαυθῆ etc. Ex Colbertino et Regio tuo. Ὁ' ed. Rom. non habent ἤ ante οὐ μή.

Ibid. Hæc Theodotiois lectio cum asterisco

Ποταμός δέ.

<p>12. ... ἕως ἂν ἔλθῃ ἡ ἀγία φύσις μου.</p> <p>13.</p> <p>16.</p> <p>17. Ἐπισπορεύσεις γὰρ τὴν ἀνομίαν μου.</p> <p>18, 19. Τὰ παραλειπόμενα . . . οὕτω προσδοκίαν ἀνδρῶς ἀπολέσεις.</p>	<p>12. Ἔως ἂν ὁ οὐρανὸς ᾗ, ὃ μὴ συρραφῆ, καὶ οὐκ ἐξυπνοθήσεται.</p> <p>13. Ὅκ ἐξυπνοθήσεται ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ.</p> <p>14. Ζήσεται; Ὑπομονῶ ἕως πάλιν γένομαι.</p> <p>15. Μὴ ἀποποιού.</p> <p>16. Μοῦ τὰ ἐπιτηθεύματα. <i>Οὐ λειποί, τὰ διαθήματα μου.</i></p> <p>17. Ἐπφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βάλαντιῳ.</p> <p>18, 19. ✕ Καὶ πλὴν ὕρος πίπτων ✕ διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. ✕ Αἶθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσαν ὕδατα ὕπνια τοῦ χόματος τῆς γῆς; καὶ ὕπομονῆν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.</p>	<p>12. Ἔως παλαιωθῆ ὁ οὐρανὸς οὐκ ἐξυγερθήσεται.</p> <p>13. Ὅκ ἐξυπνοθήσεται ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ.</p> <p>14. Μήτιι ζήσεται; Ἐλπῶ ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ ἄλλαγμα μου.</p> <p>15. Ἐπιποθήσεις.</p> <p>16.</p> <p>17.</p> <p>18, 19. ✕ Καὶ πλὴν ὕρος πίπτων ✕ διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. ✕ Αἶθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσαν ὕδατα ὕπνια τοῦ χόματος τῆς γῆς; καὶ ὕπομονῆν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.</p>
<p>21.</p>	<p>21. Οὐκ ἐπίσταται ✕ περὶ αὐτῶν.</p>	<p>21.</p>

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et flavius.

<p>12. ... Donec venerit sancta natura mea.</p> <p>13.</p> <p>16.</p> <p>17. Accumulabis enim iniquitatem meam</p> <p>18, 19. Residua... sic expectationem viri perdes.</p>	<p>12. Donec fuerit eorum, non consuetur, et non evigilabunt. ✕ Non suscitabitur de somno suo.</p> <p>14. Vivet? Sustinebo donec rursus fiam.</p> <p>15. Ne repellas.</p> <p>16. Adinventiones meas. <i>Reliqui, gressus meos.</i></p> <p>17. Signasti autem iniquitates meas in sacculo.</p> <p>18, 19. ✕ Equidem mons cadens ✕ deficiet, et petra veterascet de loco suo. Lapides consumuntur aquis, et alluvione frequentium gurgitum minuitur arena terre: spem vero hominis perdidisti.</p>	<p>12. Donec veterascat eorum non expergiscuntur. ✕ Non suscitabitur de somno suo.</p> <p>14. Numquid vivet? Sperabo donec venerit mutatio mea.</p> <p>15. Desiderabis.</p> <p>16.</p> <p>17.</p> <p>18, 19. ✕ Equidem mons cadens ✕ deficiet, et petra veterascet de loco suo. Lapides consumuntur aquis, et alluvione frequentium gurgitum minuitur arena terre: ✕ spem vero hominis perdidisti.</p>
<p>21.</p>	<p>21. Ignorat ✕ de iis.</p>	<p>21.</p>

Notæ et variae lectiones ad cap. XIV Job.

Græce prodit ex Colbertino; Latine ex editione Latina Hieronymi.

V. 14. Α., Θ., μήτιι ζήσεται; Colbert. Ibid. Α., Θ., ἐλπῶ etc. Has Α., Th. et sequentem Symmachi lectiones habent omnes mss. et editi. Hinc porro Symmachi, ἡ ἀγία φύσις, vitium prosum videtur. An legendum ἡ ἀλαξίς, ut respondeat Hebraice voci וְשֵׁשֶׁת?

V. 15. Θ., ἐπιποθήσεις, Colbert. et Reg. unus. V. 16. *Οὐ λειποί, τὰ διαθήματα μου.* Colbert. et Reg. unus. V. 17. Σ., ἐπισπορεύσεις γὰρ etc. *Idem.*

V. 18, 19. Notat Colbertinus, hic quinque versiculos ex Theodotione desumptos esse, ἐκ Θ. οὐ εἴ, ἰ. e., ex *Theodotione quinque versiculū.* Erant autem

illi 5 versiculi :

Καὶ πλὴν ὕρος πίπτων διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. Αἶθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσαν ὕδατα ὕπνια τοῦ χόματος τῆς γῆς. καὶ ὕπομονῆν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.

quorum versionem exscripsimus ex edit. Latina Hieron. ubi asteriscis notantur, quemadmodum et in Colbert. Sed Latina a Græcis tantillum differunt.

Ibid. Σ., τὰ παραλειπόμενα, *Colb. et Reg. unus.* Ibid. Σ., οὕτω προσδοκίαν ἀνδρῶς ἀπολέσεις. Sic Colbert. Drusus vero, προσδοκίαν ἐκάστου ἀνδρῶς ἀπολέσεις

V. 21. περὶ αὐτῶν. Sic Colbert. cum asterisco, et edit. Latina item cum asterisco, *de us,* quia deest in LXX.

CAPUT XV JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 דעת-רוח 2.	2.	2.
4 אף אתה תפז ידעה והגרע שיהא לשפוטא	4.	4.
5 ותבהר לשון עוזבים	5.	5.
7 תלילת 7 'Ο Ἐργαῖος, συνε- λῆψθης.	7.	7.
8 הבסיד אלוה תטביע	8.	8. Ἀπόβόητα.
10 גב-שבב נס-ישיש בני נביר ביאבוק ימים	10.	10.
12 כיה-יחקך לבך וכמה ירוכבו עיניך	12.	12.
14 כיה-אמיש	14.	14.
15 הן בקדשי לא יאביו ושבים לא-דנו בנינו	15.	15. Καὶ ὅτι δικαιωθήσεται;
16 אף-מי	16.	16.
18 ולא כהיו במאבותם	18.	18.
20 ביהולל	20.	20. Ἐν δόλῳ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Scientiam ventii.	2. Quasi in ventum loquens.	2.
4. Etiam tu dissipabis timorem.	4. Quantum in te est, evacuasti timorem.	4.
Et imminues loquelam ad facies Dei.	Et tulisti preces coram Deo.	
5. Et eliges linguam versutorum.	5. Et imitaris linguam blasphemantium.	5.
7. Es formatus, <i>Hebraeus</i> , conceptus es.	7. Formatus.	7.
8. Aut in secreto Dei audies?	8. Numquid consilium Dei audisti?	8. Secreta.
10. Etiam canus, etiam decrepitus inter nos, provecus præ patre tuo dehus.	10. Et senes et antiqui sunt in nobis, multo vetustiores quam patres tui.	10.
12. Quid capiet te cor tuum? Et quid conivent oculi tui?	12. Quid te elevat cor tuum? Et quasi magna cogitans, attentos habes oculos.	12.
14. Quid homo? Et quod justificet se natus mulieris? <i>Hebraeus</i> , et quomodo justificabitur proles mulieris?	14. Quid est homo? Et ut justus appareat natus de muliere?	14. Et quod justificabitur?
15. Ecce in sanctis suis non credet, et cœli non fuerunt mundi in oculis ejus.	15. Ecce inter sanctos ejus nemo inmutabilis, et cœli non sunt mundi in conspectu ejus.	15.
16. Etiam quia.	16. Quanto magis.	16.
18. Et non celarunt a patribus suis.	18. Et non abscondunt patres suos.	18.
20. Excrucians se.	20. Superbit.	20. In dolore.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΪ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Περὶ γνώσεως πνεύματος.	2. Συνέγνωσ πνεύματι.	2.
4. Καὶ ἀναίδην ὀμλήσας ἐναντία τῷ Θεῷ.	4. Οὐ καὶ τὸ ἀπεισεῖ μο φέβου, συνεπέλετο δὲ ῥήματα ταυκάτα ἔναντι τοῦ Κυρίου.	4. Οὐ καὶ ἄρ τὸ παρεστειρω φέβου.
5.	5. Οὐδὲ διάκρινας ῥήματα δουκαστώ.	5. Καὶ ἐπέλετο γνώσεσιν παυόλεσσιν.
7.	7. Ἐπέληξας.	7.
8. Ὁμιλίαν.	8. Πόντοπμα Κυρίου ἀκήχασας; Ἄλλε σ, ἢ συμθόλλω σοι ἐχρήματα ὁ Θεός;	8. Μυστηρίων.
10. Πόλε μρονώτερος.	10. ἢ Καίη προεθόλης καίη; ἢ παυαθς ἐν ἡμῖν μαρότερος τοῦ ἢ πατρός σου ἡμέρας.	10. ἢ Καίη προεθόλης καίη; ἢ παυαθς ἐν ἡμῖν μαρότερος τοῦ ἢ πατρός σου ἡμέρας.
12. Τί ὄτι ἐπέρησέ σε ἡ καρδία σου.	12. Τί ἐπέληξασιν ἡ καρδία σου; ἢ τί ἐπέληξασιν (ul. ἐπέληξασιν) οἱ ὀφθαλμοί σου; Ἄλλε σ, ἢ τί ἀνέθεξάν οἱ ὀφθαλμοί σου;	12. Τί ὄτι ἐπέρησέ σε ἡ καρδία σου.
14.	14. Τίς γάρ ὢν βροτός; ἢ ὄης ἐσόμενος δίκαιος γεννητός γεννατός;	14. Τί ἔστιν ἄθροιστος; καὶ ὄτι δίκαιοθήσεται;
15. Ἰδοὺ ἐν ἀγίοις αὐτοῦ οὐδαίς ἄσπετος, οὐδὲ οὐρανὸς ἀσπίδος, (πόση μᾶλλον ἄθροιστος;)	15. Εἰ κατὰ ἀγίον οὐ πιστεύει, οὐρανὸς δὲ οὐ κἀκαθὸς ἐναντίου αὐτοῦ.	15.
16. Πόση μᾶλλον;	16. Ἐξ ὅ.	16.
18. Καὶ οὐκ ἐργήσαντο ἀπὸ των πατέρων αὐτοῦ.	18. Καὶ οὐκ ἐκροψάν πατέρες αὐτοῦ.	18.
20. Ἄλαξο εὐεταί.	20. Ἐν ερροντέδι.	20. Ματαυόδατι.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
2. Circa scientiam spiritus.	2. Scientie spiritus.	2.
4. Et impoderter collocutus es contraria Deo.	4. Non enim tu repudiasti timorem? Consummasti autem verba talia coram Domino.	4. Non enim tu repudiasti metum.
5.	5. Nec dididicisti verbi potentium.	5. Et elegisti linguam versutam.
7.	7. Concretus es.	7.
8. Colloquium.	8. Aut constitutionem Dei audisti? <i>Alius</i> , aut te consiliario usus est Deus?	8. Mysterium.
10. Provector.	10. ἢ Sed et senex et decrepitus in nobis est, gravior patris tui diebus.	10. ἢ Sed et senex et decrepitus in nobis est, senior patris tui diebus.
12. Quid quod extulit te cor tuum?	12. Quid ausum fuit cor tuum? Aut quid sustinuerunt oculi tui? <i>Alius</i> , et quid respexerunt oculi tui?	12. Quid quod extulit te cor tuum?
14.	14. Quis enim cum homo sit? Aut tanquam futurus justus natus de muliere?	14. Quid est homo? Et quod justificabitur?
15. Ecce in sanctis ejus nemo est mutabilis, neque coram est sine macula. (quanto magis homo?)	15. Si in sanctis non credit, et cor iam non est mundum ante eum.	15.
16. Quanto magis?	16. Sine vero.	16.
18. Et non negavit a patribus suis.	18. Et non relevavit patres eorum.	18.
20. Arroganter agit.	20. In sollicitu hinc.	20. Vanus hinc.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

וכספֿר שׁוֹנִים נצפֿנו לעוֹשׂי

21 שׁוֹנִים 21 Ὁ Ἐφραΐτης, σκώλευσσις,

21.

21.

22 וצפֿו הוא אל־ה־חרב

22.

22.

25 יתגבר

25.

25.

26 בעבו גבו כגנני

26.

26.

27 כִּי־נִסְרָה פָּנָו בְּחִלְבֵי וַיֵּשׂ

27.

27.

27 Ὁ Ἐφραΐτης, τῆς
καρδίαν αὐτοῦ... πικελίην καὶ
διπλοῖδα.

32 לֹא רִעֲנָה

32.

32.

34 כִּי־עֵדֶת חֲרָף גִּלְבּוּד

34.

34. Ὅτι συναγωγὴ ὑποκριτοῦ
ἀκαρπός.

35 הרה עבול ויוד אין

35.

35. Συνέλαθε (πόνον), καὶ ἔτεκε
ἀνωφελές.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et numerus annorum absconditi sunt ad timendum.

Et numerus annorum lucertus est tyrannidis ejus.

21. Vastator. *Hebræus*, spoliatio.

21. Insidias.

21.

22. Et conspectus ipse ad gladium.

22. Circumspectans undique gladium.

22.

25. Se roborabit.

25. Roboratus est.

25.

26. In densitate umbonum seu-
torum ejus.

26. Et pingui eervice armatus est.

26.

27. Quia operuit facies suas in adipe suo et lecit lubricum super inguine. *Hebræus*, cor suum.... arvinam et diploidem.

27. Operuit faciem ejus crassitudo, et de lateribus ejus arvinam dependet.

27.

32. Non viruit.

32. Arescent.

32.

34. Quia comitium hypocritæ solitarium.

34. Congregatio enim hypocritæ sterilis.

34. Quia synagoga hypocritæ infructuosa.

35. Concipere laborem, et parere mendacium.

35. Concepit dolorem, et peperit iniquitatem.

35. Concepit laborem et peperit inutile.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV Job.

V. 2. Σ., περί γνώσεως πνεύματος. Colbert.

V. 10. Colbertinus, ἐκ θ. οἱ β'. I. e. *Ex Theodotione duo versiculi*. Sunt autem hi versiculi,

V. 4. Θ., ὁ γὰρ σὺ παρ-. Colbert., Regii duo, Nicetas et Drusius.

Καὶ γε πρεσβύτης, καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, Βαρύτερος τοῦ πατρὸς σου ἡμέραις.

Ibid. Σ., καὶ ἀναίδην etc. Sic omnes mss. et editi. Oratoriensis tamen, Regius unus et editio Rom. habent ἀνείδην. Nicetas et Colbertinus, ἀναίδην. Drusius item habet ἀναίδην, quia in exemplari suo edit. Romanæ ita emendatum clamor fuerat, in nostro item ita correctum est. Utraque lectio quadrare potest.

Versionem exscriptimus ex edit. Latina Hieronym., ubi hæc asteriscis notantur.

V. 5. Θ., καὶ ἐξελέξω etc. Colbert., Reg. unus.

Ibid. Σ., πολυχρονιώτερος. Sic omnes.

V. 7. Ὁ Ἐφραΐτης, συνελήφθης. Sic omnes mss. et Nicetas. Drusius vero id quasi scholion adfert.

V. 12. Σ., Θ., τί ὅτι ἐπήρξεν σε etc. Hunc locum Nicetas et Drusius uni Symmacho tribuunt; Colb. et alter codex Theodotionis et Symmacho.

V. 8. Α., ἀπὸ βόρρη etc. Has lectiones eodem modo omnes referunt.

Ibi 4. Ἀλλος, ἢ τί ἀνέβλεψαν etc. Sic unus codex.

Ibid. Ἀλλος, ἢ συμβούλιον etc. Colbert. Est fortis scholion, nisi sit Hebræi interpretis, qui liberiori modo vertere solet.

V. 14. Θ., τί ἐστιν ἄνθρωπος; Colbert., Reg. unus et Drusius.

Ibid. Lectiones Hebræi, Aquilæ et Theodotionis habent omnes mss.

V. 15. Σ., ἰδοὺ ἐν ἀγίοις etc. Sic omnes mss. et Drusius. Illud vero, πόσος μᾶλλον ἄνθρωπος, habet Drusius tantum, videturque scholion esse; nam

CAPUT XVI JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

2 בְּנִיבֵי עֹשֶׂי 2

2.

2. Παράκλητοι πόνων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Consolatores laboris omnes vos.

2. Consolatores onerosi omnes vos estis.

2. Consolatores laborum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

Καὶ ἀριθμὸς ἐτῶν κικρυμαίνους Ἰσχυροῦ.

Ἐτη δὲ ἀριθμητὰ δοξαζόμενα δυναστῆ. Ἄλλοι γ, ἐν ἀλίγῳ δυναστῶσιν.

Καὶ ἀριθμὸς ἐτῶν κικρυμαίνους Ἰσχυροῦ.

21.

21. Καταστραφῆ.

21.

22. Προεσκοπεύθη γὰρ εἰς μάχαιραν.

22. Ἐντάσσεται γὰρ ἔδη εἰς χεῖρας σιδήρου.

22.

23.

23. Ἐτραχηλίαστο.

23. Κατισχύσαστο.

26.

26. Ἐν πάχει νότου ἀσπίδος, αὐτοῦ. Ἄλλοι γ, θαρβῶν τοῖς ἀμυντηρίοις αὐτοῦ.

26. Ἐν πάχει νότου ἀσπίδος, αὐτοῦ.

27. Ἐπεκαλύφθη γὰρ... καὶ ἐπάχυνε περιελέην κατὰ ψῆας.

27. Ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν μηρῶν.

27. Ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν μηρῶν.

52. Οὐκ εὐθαλήσει.

52. Οὐ μὴ ποκίση.

52.

54.

54. Μαρτύριον γὰρ ἀπεθοῦς θάνατος.

54. Ὅτι συναγωγή ὑποκριτῶ ἀκαρπῶς.

55.

55. Ἐν γαστρὶ δὲ λήψεται ὀδύνας, ἀποθήσεται δὲ αὐτῷ κενά.

55.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et numerus annorum absconditus est forti.

Ami autem numerati potenti dati sunt, Alius, in parvo dominatum habent.

Et numerus annorum absconditus est forti.

21.

21. Subversio.

21.

22. Previsus enim est ad gladium:

22. Decretus enim est jam in manus ferri.

22.

23.

23. Induravit cervicem.

23. Roboratus est.

26.

26. In crassa cervice scuti sui. Alius, confidens armis ad defensionem suam.

26. In crassa cervice scuti sui.

27. Operus est enim... et pinguem reddidit avumam juxta lumbos.

27. Quia operuit faciem ejus in adipe suo; et fecit capistrum super femora.

27. Quia operuit faciem ejus in adipe suo; et fecit capistrum super femora.

52. Non florebis.

52. Non condensabitur.

52.

54.

54. Testimonium enim impii mors.

54. Quia synagoga hypoerite uluctuosa.

55.

55. In ventre enim concipiet dolores, evenient autem ei vana.

55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV Job.

ibid ad versum sequentem pertinet.

Καὶ ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν μηρῶν.

Versio asterisais notata ex editione Latina Hieronymi prodi.

V. 16. Σ., πόσω μᾶλλον. Sic Colth. et Reg. mss.

V. 18. Σ., καὶ οὐκ ἔρηψαντο etc. Colbert. et Reg. mss.

V. 20. Lectiones A., S., Th. habent omnes.

Ibid. Σ., Θ., καὶ ἀριθμὸς etc. Sic omnes; sed alii Symmacho, alii Theodotio tribuunt.

V. 21. Ὁ Ἐλφαῖος, σκύλευσις. Sic tres mss., Nicetas et Drusius.

V. 22. Σ., προεσκοπεύθη etc. Omnes mss. et Drusius.

V. 23. Θ., κατισχύσαστο. Colbert.

V. 26. Ἄλλοι γ, θαρβῶν τοῖς ἀμ-. Colbert. Videatur esse scholon.

Ibid. Colbert., ἐκ Θ. οἱ γ', id est, tres versiculi ex Theodotio, cum asterisais, nimirum:

Ἐν πάχει νότου ἀσπίδος αὐτοῦ.

Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ,

Ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ.

Ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ.

CAPUT XVI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

2. Παρηγοροῦντες πάντες ἐπαχθεῖς ἐστέ.

2. Παρακλήτορες κακῶν πάντες.

2. Παράκλητοι κόπιον.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Consolutores omnes onerosi estis.

2. Consolutores malorum omnium.

2. Consolutores laborum.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYMAΣ.
5 הקץ אִי בַהֲדוֹסֵי־יָצֵק טוּ תַעֲנֶה	5.	5.
4 לֹא יֵשׁ נַפְשָׁם תַּחַת נַפְשִׁי אֶהְיֶה עִינֵיכֶם בְּמַלְיָם וְאֶנְוֶה עֲלֵיכֶם בְּכַף רֹאשִׁי	4.	4. Ὀφελον.
5 אֲבִינֶנְכֶם בְּכַף יָדִי	5.	5.
6 הֲאֵל־יִחְשֵׁךְ כִּמְנִי	6.	6.
7 כִּי־כִמִּי יִחְדָּךְ הַלֵּאמֹר	7.	7.
הַשְׂמֹת נִלְחַמְתִּי		
8 לֵעַד הִיָּה וְיָקָם בִּי כַחֲשִׁי בַפְנֵי יַעֲקֹב	8.	8.
9 צָרוּ וְיִלְמוּשׁ עֵינָיו לִי	9.	9.
11 וְעַל יְדֵי רַשְׁעִים יִרְמָנִי	11.	11.
12 וְאִהְיֶה בְעֵינֵי וְיַפְעֵלֵנִי Ἐθελῶμαι, λαθῶν με τοῦ σέγοντος διετινάξεν	12.	12.
16 צִלְמוֹת	16.	16.
18 תַּנְסִי	18.	18.
כִּיקִים 22 מִן־שְׁמֹת בִּישְׁפָר	22.	22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Numquid finis? Aut quid roborabit te, si responderis?	5. Numquid habebunt finem? Aut aliquid tibi molestum est, si loquaris?	5.
4. Utinam esset anima vestra pro anima mea: adjungerem me super vos in sermonibus, et moverem super vos in caput meum.	4. Atque utinam esset anima vestra pro anima mea: consolarer et ego vos sermonibus, et moverem caput meum super vos.	4. Utinam.
5. Roborarem vos in ore meo.	5. Roborarem vos ore meo.	5.
6. Non prohibebitur dolor meus. Quid a me abibit.	6. Non quiescet dolor meus. Non recedet a me.	6.
7. Laborare me fecit.	7. Oppressit me.	7.
Desolasti omnem conventum meum.	Et in nihilum redacti sunt omnes artus mei.	
8. In testem fuit, et surrexit in me macies mea, in facies meas respondebit.	8. Et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam contradicens mihi.	8.
9. Hostis meus acuet oculos suos in me.	9. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est.	9.
11. Super manus impiorum divertere faciet me.	11. Et manibus impiorum me tradidit.	11.
12. Et apprehendit in cervicem meam, et contritum dispersit me. <i>Hebraeus</i> , prehensa cervice mea discussit me.	12. Tenuit cervicem meam, confregit me.	12.
16. Umbra mortis.	16. Caligaverunt.	16.
18. Operias.	18. Operias.	18.
Locus.	Locum.	
22. Quia anni numeri.	22. Breves anni.	22.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

ΟΊ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ

5. Ἦνα.
 4. Εἴθε ὄρετε τοὺς ἔμοις ὑπέκει-
 σθε πάθειν, ἑτέρως προσηγορεύου-
 ὄν ὑμῖν λόγους, καὶ ἐκίνησα ἄν ἐφ'
 ὑμῖν τὴν κεφαλάν.
 5. Καὶ ἐπίβρωσα ἄν ὄρες ἐν τῷ
 στόματί μου.
 6. Οὐκ ἐδόθει ἡ πόσις μου.
 Τι μου ἀπογορήσει ;
 7. Ἐκόποιί με.
 Κατέδρατάς με ἀδικαίπτοις ἐν
 ζυγῷ.
 8. Καὶ ἀνίστη μοι καταφουδύμα-
 νος, κατὰ πρόσωπόν μου ἀντιλέγων
 μοι.
 9. Οὐ ἐναντίον μου ὄξυναν τοὺς
 βρυχληροὺς κλέων, ἕκαστος εἰς ἑμέ.
 11. Εἰς χεῖρας ἀτιθῶν ἐνέβαλέ
 με.

5. Ἦνα. *Οἱ Δεῖσι, Ἦνα.*
 4. Ἦ τί παρενοχλήσει σοι, ὅτι
 ἐξ απογορήσει ;
 4. Εἰ ὑπέκειται γὰρ ἡ ψυχὴ ὑμῶν
 ἀντὶ τῆς ἐμέ. Ἐπὶ ἐσκέομαι ὄρεον
 ῥήματα, κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφα-
 λήν.
 5. Εἴθ' ὅτι ἐπὶ ὄρε ἐν τῷ στόματι
 μου.
 6. Οὐκ ἐδόθη τὸ τραύμα.
 Τι ἕκαστον τροθήσεται ;
 7. Κατάκοπόν με ποποίησε.
 καὶ Καὶ ἐπέβρωσέν με.
 8. καὶ Καὶ εἰς μαρτύριον ἐγενονή-
 κεν ὄρε, καὶ ἀνίστη ἐπ' ἐμέ τὸ φου-
 δύμα μου, κατὰ πρόσωπόν μου
 ἐκ ἀνταποκρίσθηται.
 9. Ἀκίτων βρυχληρῶν ἐνέβαλον.
 11. Ἐπὶ δὲ ἀτιθέσω ἐξέβαλέ με.

5.
 4. Ἦ τί παρενοχλήσει σοι, ὅτι
 ἐξ ἀπογορήσει ;
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 11.

12.
 16.
 18.
 22.

12. Αὐθῶν με τῆς κόμης διετίθει.
 16. Σκιά Ἄλλοι, σκιά θανάτου.
 18. Ἐπικαλύψης. *Οἱ Δεῖσι,*
προσέλιθ.
 Τόπος, Ἄλλοι, στάσις.
 22. Ἐπὶ δὲ ἀριθμητά. Ἄλλοι,
 τὸ πέρας.

12.
 16.
 18.
 22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Ἦνα.
 4. Etinam vos meis subicere-
 mini affectibus : alius colloentus
 fuisset vobiscum sermonibus, et
 movissem super vos caput.
 5. Et roborassem vos in ore
 meo.
 6. Non minuetur labor meus.
 Quid a me abscedet ?
 7. Laborare me fecit.
 Colligasti me indesimenter in
 jugo.
 8. Et insurrexit in me calu-
 gnians, ad faciem meam contra-
 dicens mihi.
 9. Qui contra me sunt acuerunt
 oculos suos, unusquisque in me.
 11. In manus impiorum injecit
 me.

5. Ordo. *Reliqui*, terminus.
 καὶ Aut in quo molestum tibi
 erit, quia respondebis ?
 4. Si subjecta esset anima ves-
 tra pro mea. Deinde insultabo in
 vos verbis : movebo autem contra
 vos caput.
 5. Sit autem fortitudo in ore
 meo.
 6. Non dolebo vulnus.
 Quid minus vulnerabor ?
 7. Lassatum me fecit.
 καὶ Et apprehendisti me.
 8. καὶ Et in testimonium factus
 sum, et surrexit super me
 mendacium meum : contra faci-
 em meam respondebit.
 9. Acie oculorum irruit.
 11. Et super impios projecit
 me.

5.
 καὶ Aut in quo molestum tibi
 erit, quia respondebis ?
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 11.
 12.

16.
 18.
 22.

16. Umbra. *Alii*, umbra mortis.
 18. Operias. *Reliqui*, attendas.
 Locus. *Alius*, statio.
 22. Anni enim dinumerati. *Alius*,
 letumus.

16.
 18.
 22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI Job.

V. 2. 'A., παράλλητοι πόνου etc. Trinum lectiones habent omnes mss. et editi sine discrimine.

V. 5. *ΟΙ ΛΕΙΠΟΙ ΠΕΡΑΣ*. Sic Colbert. Idem vero adjicit, Δ^τ. *ΠΑΤΑΞΙΣ*. Sic mendose pro *παράταξις*, ut liquidum videtur. (*Tetrapla*, acies.)

Ibid. Σ., ἕνα. Colbert.

Ibid. Hæc Theodotionis lectio in textum LXX inducta fuit; ideo asterisco notatur in Colbert. et in editione Latina Hieron. cujus versionem adscriptimus cum asterisco.

V. 4. 'A., ὄφελον. Sic omnes.

Ibid. Σ., εἶθε ὑμεῖς τοῖς ἐμοῖς etc. Sic omnes mss. Symmacho tribuunt. Drusius id quasi incerti attulerat; sed est vere interpretatio Symmachi.

V. 5. Σ., καὶ ἐπέβρωσα etc. Sic omnes.

V. 6. Σ., οὐκ ἐνδύσει ὁ πόνος μου. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., τί μου ἀπογορήσει. Coll. et Reg. unus.

V. 7. Σ., ἐκόπωτέ με. Ibidem.

Ibid. Σ., κατέδραξέ με etc. Regii duo, Orato

CAPUT XVII JOB.

TO EBPAIKON.

רוחי הבלה 1

אם לא התרים 2

5-5 מידהוא לידי ותקע : כידלבם
צמת משכל על-ני לא תרומם :
להלך יגיד רעים

ועיני בנו תכלה

לבושל 6

ותבה 7

ונקני על-הנהף יתערה 8

ויאחו צדוק דרכי 9

תשובו 10

12 לילה ליום ישיבו או- קתנו
בפני-השך

לרובה 14

תקיתי 15

1.

2.

3, 5.

6.

7.

8.

9.

10.

12.

14.

15

4.

2.

5, 5.

6. Παραβολήν.

7.

8.

9.

10. ✕ Ἐπιστρέψατε.

12.

14. Σήπην.

15.

AKYΛAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Spiritus meus corruptus est.

2. Si non illusores.

5-5. Quis ipse ad manum meam percutiat se. Quia cor eorum abscondisti ab intelligentia: propterea non exaltabis. Sed partem indicabit amicis.

Et oculi filiorum ejus consumentur.

6. In proverbium.

7. Et caligavit.

8. Et innocens super hypocritam suscitabitur.

9. Et tenebit justus viam suam.

10. Revertimini.

12. Noctem in diem ponent: lucem propinquam: a facie tenebrarum.

14. In vermem.

15. Præstolatio mea.

VULGATA LATINA.

1. Spiritus meus attenuabitur.

2. Non peccavi.

3-5. Et cujusvis manus pugnet contra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea non exaltabuntur. Prædam pollicetur sociis.

Et oculi filiorum ejus deficient.

6. In proverbium.

7. Caligavit.

8. Et innocens contra hypocritam suscitabitur.

9. Et tenebit justus viam suam.

10. Convertimini.

12. Noctem verterunt in diem, et rursus post tenebras spero lucem.

14. Vermibus.

15. Præstolatio mea.

AQUILA.

4

2.

3-5.

6. Parabolam.

7.

8.

9.

10. ✕ Convertimini.

12.

14. Putredinem

15.

Notae et variae lectiones ad cap. XVI Job.

riensis, Nicetas et Drusius. Versio autem τῶν Ὁ asterisco notatur in editione Latina Hieronymi, de qua scripsit. He vero notat Olympiodorus in Colbertino, Ἐπεμ ἀντίγνωμα εὐτως ἔχει, καὶ ἀπὸ λέξεσθ μου, εἰς μαρτύριον ἐγενήθη.

V. 8. Σ., καὶ ἀνέστη μοι etc. Reg. unus, Oratoriensis, Nicetas et Drusius. Quae autem asterisco notantur, ex alio interprete in LXX inducta fuere, puta Theodotione, ut alibi passim. Latina item asteriscis notantur, ut in editione Hieronymi, et tantillum discrepant a lectione τῶν Ὁ hodieina.

V. 9. Σ., αἱ ἐναντίον μου etc. Sic Regi duo, Nicetas et Drusius.

V. 11. Σ., εἰς; μέρους etc. Omnes. Drusius vero habet, Ἐθαλί με.

V. 12. Ὁ Τῆ ἀνθρ, ἰαβὼν με etc. Omnes

V. 16. Ἄλλοι, καὶ θανάτου. Colbert. ex Olympiodoro, Ἐπεμ ἀντίγνωμα, καὶ θανάτου, ἔχοντα.

V. 18. Ὁ ἰαβελ, προσέχη. Colbert. et Reg. unus. Ibid. Ἄλλοι, σάκτις. Ibidem.

V. 22. Ἄλλοι, τὸ μέρος. Colbert. Est forte scholion.

CAPUT XVII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ὁ

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

- 1.
- 2. Παραλλόλισμαι.
- 5-5. ✕ Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρούψας ἀπὸ φρονήσεως. Διὰ τοῦτο ὁ μὴ ὑψώσης αὐτούς· τῆ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας.
- Ὁφθαλμοὶ δὲ τέκνων αὐτῶν ἐκλείψουσιν.
- 6. Παραβολήν.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 14. Σκοληχίασιν.
- 15.

- 1. Ὁλέκωμαι πνεύματι φερόμενος. Ἄλλοι, φρονεῖσθαι τοῖς ἰσχυρισμοῖς.
- 2. Νίσσομαι.
- 5-5. ✕ Τίς ἐστὶν ὁτός; Τῆ μερί μου συνδεδήτω. Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρούψας ἀπὸ φρονήσεως. Διὰ τοῦτο ὁ μὴ ὑψώσης αὐτούς· τῆ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας.
- Ὁφθαλμοὶ δὲ ἐπ' οἰσὶς ἐπίκρυσαν.
- 6. Θρούλλημα.
- 7. Πεπώρωνται. Ὁ ἰαβελ, ἔμμευρόθησαν.
- 8. Δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπαυσταίη.
- 9. Σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὀδόν.
- 10. Ἐρείδετε καὶ δεῦτε ὀή.
- 12. ✕ Νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκα ✕ (1. ἔθηκην), φῶς ἔγγυς ἀπὸ προσώπου σκότους.
- 14. Σαπρία.
- 15. Ἡ ἐλπίς μου. Ὁ ἰαβελ, ἡ ὑπομονή μου.

- 1.
- 2.
- 5-5. ✕ Τίς ἐστὶν ὁτός; Ἡ μερί μου συνδεδήτω. Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρούψας ἀπὸ φρονήσεως. Διὰ τοῦτο ὁ μὴ ὑψώσης αὐτούς· τῆ μερίδι ἀναγγελεῖ κακία.
- Ὁφθαλμοὶ δὲ τέκνων αὐτῶν ἐκλείψουσιν.
- 6. Παραβολήν.
- 7.
- 8.
- 9. Καὶ ἀσθίξεται δίκαιος τῆς ἑαυτοῦ ὀδοῦ.
- 10. ✕ Ἐπιστρέψατε.
- 12. ✕ Νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκα ✕ (1. ἔθηκην), φῶς ἔγγυς ἀπὸ προσώπου σκότους.
- 14. Σκοληχίασιν.
- 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1.
- 2. Circumventus sum.
- 5-5. ✕ Quia cor eorum abscondisti a prudent a. Propter hoc non exaltabis eos. Partī annuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum deficient.
- 6. Parabolam.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 14. Vermiculatioem.
- 15.

- 1. Pereo spiritu agitated. Alius, interimor cogitationibus.
- 2 Supplico.
- 5-5 ✕ Quis est iste? Ad manum meam ligetur; quia cor eorum abscondisti a prudentia. Propter hoc non exaltabis eos. Partī annuntiabit mala.
- Oculi autem super filios tabuerunt.
- 6. Fabulam.
- 7. Exsecrati sunt. Reliqui, obscurati sunt.
- 8. Justus autem super iniquum consurgat.
- 9. Teneat autem fideleis viam suam.
- 10. Incumbite et venite, queso.
- 12. ✕ Noctem in diem posuerunt. Lux prope faciem tenebrarum.
- 14. Tabem.
- 15. Spes mea. Reliqui, patientia mea.

- 1.
- 2.
- 5-5. ✕ Quis est iste? Ad manum meam ligetur; quia cor eorum abscondisti a prudentia. Propter hoc non exaltabis eos. Partī annuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum deficient.
- 6. Parabolam.
- 7.
- 8.
- 9. Et retinebit justus viam suam.
- 10. ✕ Convertimini.
- 12. ✕ Noctem in diem posuerunt. Lux prope faciem tenebrarum.
- 14. Vermiculatiōem.
- 15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON, Ἑλληνικοῖς γραμμασί.	AKYAAΣ.
תְּסַמְכֵנִי בִּי יְשׁוּעָה		
16 אֲסִדֶּה עַל-עַשׂ בַּהַר	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Et praestolationem meam quis intuebitur eam?	Et patientiam meam quis considerat?	
16. Num pariter super pulverem requies?	16. Putasne saltem ibi erit requies mihi?	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII Job.

V. 1. Ἄλλοι, φρονέομαι τοῖς λογισμοῖς. Colbert.
 V. 2. Σ., παραλόγοις. Colbert.
 V. 5. Colbertinus habet, ἐκ θ. οἱ δ', id est, *quatuor versiculi, στίχοι, ex Theodotione*. Notat postea post primum versiculum, Symmachum deinde cum Theodotione concurrere. Itaque sic quatuor versiculi erant in Hexaplari τῶν Ὁ' editione :
 ✕ θ. τίς ἐστὶν οὗτος ; σὴ χειρὶ μου συνδεδετήτω,
 ✕ Σ. θ. ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυσαν (l. ἔκρυσας)
 ἀπὸ φρονήσεως
 ✕ Διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσης αὐτούς.
 ✕ Τῇ μερίδι ἀναγγέλλει (l. ἀναγγελεῖ) κακίας.
 Hos item versus asteriscis notat editio Latina, ut nos edimus. In codice Colbertino post illud ἐκ θ. οἱ δ' subijcitur $\aleph \ \Re \ \bar{a}$, quo significatur, ut puto, solum Theodotionem in primo versiculo haberi *μόνος πρὸς ἄ.* Symmachum deinde indicat pro secundo, tertio et quarto, hoc modo, ✕ C ✕ ✕ ✕ (*)

(*) Certo certius est alterum siglum, \Re non πρὸς sed Θεοδοτίων significare : sic vero enodantur omnes difficultates e quibus se non potuit expedire ill. hexaplorum instaurator, ut ingenue fatetur in

CAPUT XVIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασί.	AKYAAΣ.
5 בודיע 5	5.	5.
4 בִּרְךָ נַפְשִׁי בַּשָּׁמַי	4.	4.
5 וְלֹא-יָגֵה שְׂבִיב אֲשֵׁי	5.	5.
6 אִזְרַח הַשֶּׁךְ בְּאַהֲלָי	6.	6.
עליו		
7 וְתִשְׁלֹכְהוּ עֵצָהוּ	7.	7.
9 יִהְיֶה עָלָיו צַבִּיִּים	9.	9.
10 וּבִלְבָדָתִי עֲלִי-נִתִּיב	10.	10.
11, 12 לְהַגְלִי הִי רֵעַב אֲנִי	11, 12.	11, 12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Quare.	5. Quare.	5.
4. Rapiens animam suam in furore suo.	4. Qui perdis animam tuam in furore tuo.	4.
5. Et non splendet scintilla ignis ejus.	5. Nec splendet flamma ignis ejus.	5.
6. Lux tenebrescit in tabernaculo ejus.	6. Lux obtenebrescet in tabernaculo illius.	6.
Super eum.	Super eum.	
7. Et projiciet eum consilium suum.	7. Et precipitabit eum consilium suum.	7.
9. Roborabit super eum siti-limidos.	9. Et exardescet contra eum sitis.	9.
10. Et decipula ejus super semitam.	10. Et decipula illius super semitam.	10.
11, 12. In pedibus ejus. Erit famelicum robur ejus.	11, 12. Et involvent pedes ejus. Attenuetur fame robur ejus.	11, 12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἦτα ἀγαθὰ μου ἔβρομαι,	Καὶ τὴν ἐπίδα μου εἰς προσηύ- ται·
16.	16. ἢ Ἦ ἐροθροκαθὼν ἐπὶ ῥ' ἄματός καταβροθροῦται;	16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

	Aut bona mea videbo?	Et sp in meam quis pravidebi?
16.	16. ἢ Aut pariter in cinerem descendemus?	16.

Notae et variae lectiones ad cap. XVII Job.

V. 5. Σ., Θ., ὀφθαλμοὶ δὲ etc. Colb. et Reg. unus.
 V. 6. Ἄ., Σ., Θ., παραβόλῃν. Colbert. legit Ἄ.,
 Θ. Orat. et Reg. unus. Σ., Θ. Drusius, *el. laicel.*
 V. 7. *Ol. laicel.*, ἤμακρῶθησαν. Colbert. et Reg.
 unus.
 V. 8. Colbertinus sic habet, Δτ. δικαίῳ παρόνομος
 ἐπαυέστη. «*Tetrapla*, justo iniquus insurrexit.»
 V. 9. Θ., καὶ ἀνθέξεται etc. Sic miss. et Drusius.
 V. 10. Ἄ., Θ., ἐπισπράγγηται. Colbertinus cum
 asterisco.
 V. 11. Colbert. ἐξ θ. οἱ β', id est, *hi duo versi-*

culi ex Theodotione.
 Νόκτα εἰς ἡμέραν ἔθηξα,
 Φῶς ἔγγυς ἀπὸ προσώπου σκότους.
 In versione tamen Latina non notantur asteriscis,
 quia quaedam hujusmodi praetermittantur.
 V. 11. Ἄ., σῆπτν. Reg. et Colbert. Σ., Θ., τρι-
 ληξίασν. Idem. Sed Reg. Theodotioni, Colbert.
 Symmacho tribuit.
 V. 15. *Ol. laicel.*, ἢ ὑπομονή. Idem.
 Ibid. Θ., καὶ τὴν ἐπίδα etc. Idem.
 V. 16. Haec notantur asterisco in edit. Latina.

Preliminaribus necnon in nota ad xvi, 21 hujus libri. Cf. infra xv, 25, et xvi, 21, 28. DRACH.

CAPUT XVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.	5. Διατί δέ; Ἄλλοι, ἔνα τί δέ;	5.
4.	4. Κέχηρηταί σοι ὄρηται.	4. Διαροπάζων ψυχὴν αὐτοῦ ἐν θυμῷ αὐτοῦ.
5. Μέντοιγε καὶ οὐκ ἀποθήσεται αὐτῶν ἢ ψιλόξ.	5. Καὶ οὐκ ἀποθήσεται αὐτῶν ἢ ψιλόξ.	5. Οὐ λάμψει τὸ φῶς αὐτοῦ.
6.	6. Τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν δικαίῳ. Ἄλλοι, τὸ δὲ φῶς οὐ μακρὰν μὲν σκότους. Ἐπ' αὐτῷ. <i>Ol. laicel.</i> , αὐτοῦ.	6.
7.	7. Σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἢ βουλή.	7. Καταρῶβάζει αὐτὸν ἢ βουλή αὐτοῦ.
9.	9. ἢ Κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν δι- ἢ φέροντας.	9.
10.	10. ἢ Καὶ ἢ σπύλληδες αὐτοῦ ἐπὶ ἢ σπύλλους.	10.
11, 12.	11, 12. Πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐ- τοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στενώ. Ἄλλοι, πολλοὶ περὶ πόδας αὐτοῦ ἐν λιμῷ	11, 12.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

5.	5. Cur autem? <i>Mius</i> , ut quid autem?	5.
4.	4. Usa est te ira.	4. Diripiens animam suam in furore suo.
5. Si quidem et non procedet eorum flamma.	5. Et non procedet flamma eorum.	5. Non splendeat lumen ejus.
6.	6. Lux ejus tenebrae in habita- culo. <i>Mius</i> , lux autem non procedit mihi tenebris. Super eum. <i>Reliqui</i> , ejus.	6.
7.	7. Erret autem ejus consilium.	7. Cum impetu deturbabit eum consilium suum.
9.	9. ἢ Confortabit super eum si- fientes.	9.
10.	10. ἢ Et captio ejus in semitis.	10.
11, 12.	11, 12. Multi autem circa pes- des ejus veniant, in angustia fa-	11, 12.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
בְּנֵי בִרְתָּא 13	13.	13.
בְּמִוָּחֶיךָ 14 וְהַצֵּינֵהוּ לְבִיךָ בִּרְהוּת	14.	14. Καὶ ἐπιθήσεται αὐτῷ τοῦ βασι- λέως ἀνυπαρξία.
וְהָיָה כִּי יִבְרָא בְּאֶהָרָא כִּי יִבְרָא 'Εξαιτός, κατασκηνώσει ἐν σκη- ναῖς οὐκ αὐτοῦ.	15.	15.
וְהָיָה עַל-בְּנֵהוּ גִבְרִית		
קִצְוֵיךָ 16	16.	16.
זְכָרֵךָ 17	17.	17.
וְלֹא-שֵׁם לוֹ עַל-בְּנֵי-חַוָּץ		
לֹא מִן לוֹ וְלֹא-נֶגֶד בְּעַמּוֹ 19	19.	19. Οὐ γονεῖς αὐτῷ, καὶ οὐκ ἔγ- γονοι ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
עַל-יְבוֹמוֹ מִשְׁבוֹ אַחֲרָיו 20	20.	20. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῶν ἀδημο- νήσουσιν ὑστερον.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
13. Primogenitus mortis.	13. Primogenita mors.	13.
14. De tabernaculo ejus. Et incidere faciet eum ad regem terrorum.	14. De tabernaculo suo. Et caelet super eum, quasi rex, interitus.	14. Et invadet eum regis interitus
15. Habitabit in tabernaculo ejus sine illo. Heb. int., habitabit in tabernaculis non suis.	15. Habitent in tabernaculo il- lius socii ejus, qui non est.	15.
Spargetur super habitaculum ejus sulphur.	Aspergatur in tabernaculo ejus sulphur.	
16. Messis ejus.	16. Messis ejus.	16.
17. Memoria illius.	17. Memoria illius.	17.
Et non nomen ei super faciebus plateæ.	Et non celebretur nomen ejus in plateis.	
19. Non filius ei, et non nepos in populo ejus.	19. Non erit semen ejus, ne- que progenies in populo suo.	19. Non parentes ei, et non ne- potes in populo ejus.
20. Super diem ejus obstupue- runt novissimi.	20. In die ejus stupebunt novis- simi.	20. In die eorum terrebuntur postea.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII Job.

V. 2. "Αλλος, ἕνα τί δέ. Colbert.
V. 4. Θ., διαρπάξων etc. Colbert. et Drusius.
V. 5. Σ., μέντοιγε καὶ οὐκ etc. Colbert., Orat. et
Reg. unus. Lectionem Theodotionis iidem.
V. 6. "Αλλος, τὸ δὲ φῶς etc. Reg. unus.
Ibid. Οἱ λοιποὶ, αὐτοῦ. Colbert.
V. 7. Θ., καταρράξει etc. Omnes.
V. 9 et 10. Hæc asteriscis notantur in edit. Latina
Hieronymi.
V. 11, 12. "Αλλος, πολλὰ περὶ πόδας etc. Has
lectiones mutuamur ex codicibus, et ex Nicetas.
V. 13. Σ., Θ., πρῶτος θάνατος. Sic Reg. unus
et Colbert. cum asterisco ad vocem πρῶτος. In
editione Latina Hieronymi legitur, *matura mors*,
cum asterisco, ad vocem *matura*.
V. 14. Σ., Θ., ἐκ σκηπῆς αὐτοῦ. Reg. unus Sym-
machi, Colbert. Theodotioni tribuit.
Ibid. Α., καὶ ἐπιθήσεται etc. Sic omnes mss. et
editi.

V. 15. 'Ο Ἐξαιτός, κατασκηνώσει etc. Sic Colb.,
Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius. Θ., κατασκη-
νώσει ἐν τῇ σκηπῆ αὐτοῦ ἀνυπαρξία. Nicetas et Dru-
sius. LXX, κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηπῆ αὐτοῦ ἐν
νοκτὶ αὐτοῦ, in nocte ejus, sive ut alia exemplaria
habent, ἐν σώματι αὐτοῦ, in corpore ejus. Qui ver-
terunt ἐν νοκτὶ αὐτοῦ, legerint oportet conjunctim
בְּלַיְלָה. Hactenus quidem omnia quadrant. Verum
magnam hic perturbationem adfert Colbertinus codex,
qui ad hunc locum notam hujusmodi adfert
prætermisso asterisco, ἐκ Θ. οἱ Α°, ubi existimo
illud Α° mendose poni pro Α°, id est λοιποὶ, et tunc
significabit, ex Theodotione reliqui versiculi. Quinam
vero sint illi reliqui versiculi, non difficile est as-
sequi; scilicet ii qui consequenter ponuntur, ante-
quam commentaria variorum adjeiciat, ut facere so-
let: quod etiam indicat librarius, eum ad ultimum
versiculum notulam habet cum asterisco, ut indicet
asteriscos huc desinere. Sunt autem illi versiculi

SYMMACHUS.

Ο.

THEODOTIEN.

τραυθ. *Α.Π.*, πολλόν δὲ παρὶ πόδας ἔθει: ἐν ἡμέρᾳ στενῇ.

15. ἄ Ἡρώδης ; θάνατος.

15. ἄ Ἡρώδης ; θάνατος. *Α.Π.* τωρ, αὐτοῦ τὰ ὄραϊα θάνατος.

15. ἄ Ἡρώδης ; θάνατος.

14. Εξ σκηνῆς αὐτοῦ.

14. Εξ διαίτης αὐτοῦ.

14. Εξ σκηνῆς αὐτοῦ.

Σχολή δὲ αὐτῶν ἀνάγκη αἰτίη βασιλικῆ.

13.

13. Κατασκηνώσαι ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νοκτὶ αὐτοῦ. *Α.Π.* αἰ, ἐν σκίματι αὐτοῦ.

13. Κατασκηνώσαι ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἀνοπαρξεία.

Κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπέη αὐτοῦ θεῖο.

ἄ Λικμηθήσεται ἐπὶ ὄραϊότητι αὐτοῦ θεῖον.

16. Ἠ χαιτή.

16. Θερισμὸς αὐτοῦ.

16.

17.

17. Τὸ ἀνηρόστονον αὐτοῦ. *Α.Π.* αἰ, οἱ παίδες αὐτοῦ.

17.

Καὶ οὐκ ἔσται ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον ἀγορᾶς.

ἄ Καὶ ὑπάρξει ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον ἔξωτέρω. *Α.Π.* τωρ, καὶ ὑπάρχει.

ἄ Καὶ ὑπάρξει ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον ἔξωτέρω.

19.

19. Οὐκ ἔσται ἐπίγνωτος ἐν λαῷ αὐτοῦ.

19.

20.

20. Ἐπ' αὐτοῦ ἐστύναξον ἔσχατοι.

20.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTHO.

nis. *Α.*, multi circa pedes ejus in angustia famis. *Α.*, multorum autem circa pedes veniat in angustia famis.

15. ἄ Matura ; mors.

15. ἄ Matura ; mors. *Α.*iter, mors speciosa ejus.

15. ἄ Matura ; mors.

14. De tabernaculo ejus.

14. De habitaculo ejus.

14. De tabernaculo ejus.

Et teneat eum necessitas causa regali.

13.

13. Habitabit in tabernaculo ejus in nocte ejus. *Α.*ti, in corpore ejus.

13. Habitabit in tabernaculo ejus interitus.

Aspergentur speciosa ejus sulphure.

ἄ Ventilabitur in pulchritudine ejus sulphur.

16. Coma.

16. Messis ejus.

16.

17.

17. Memoriale ejus. *Α.*ti, pueri ejus.

17.

Et non erit nomen ejus super faciem fori.

ἄ Et erit nomen ei super faciem extra. *Α.*ius, et est.

ἄ Et erit nomen ei super faciem extra

19.

19. Non erit cognominatus in populo suo.

19.

20.

20. Super eum genuerunt ul-timi.

20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII Job.

tres numero, nempe

Κατασκηνώσαι ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νοκτὶ αὐτοῦ, Κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπέη αὐτοῦ ἐν θεῖο, Ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ξηρανοθήσονται.

His vero tribus versiculis asterisemi unum præmittit edito Latina Hieronymi, quæ sic habet,

Habitet in tabernaculo ejus in nocte ejus, Aspergentur speciosa ejus sulphure, Subter radices ejus siccabitur.

Hinc autem videatur tres illos versiculos ex Theodotione in editionem τῶν Ὁ' indulos fuisse de more, quia illa deficiebat. Attamen versus primi versio alia Theodotionis adfertur supra ex Ursino et Niceta, nempe κατασκηνώσαι ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἀνοπαρξεία. Hanc autem versionem nec Colbertinus, nec alii codices habent : unde suspitio oritur illud ἀνοπαρξεία, quod jacet pro, ἐν νοκτὶ αὐτοῦ, translatum hinc fuisse ex versione Aquila præcedentis versus : ac Theodotionem vere transtulisse ἐν νοκτὶ

αὐτοῦ, quamobrem hanc difficultatem non tanti esse putamus. Sed altera major oritur ex ipso Colbertino codice, qui postquam notam illum ἐξ Ὁ. οἱ Ἀ' posuerat, statim subjicit pro versu sequenti præmisso asterisco, Ὁ. λικμηθήσεται ἐπὶ ὄραϊότητι αὐτοῦ θεῖον, ubi legitur in editione τῶν Ὁ' hodierna, κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπέη αὐτοῦ ἐν θεῖο. Unde sequatur versionem quæ in τῶν Ὁ' legitur, non desumptam fuisse ex Theodotione, secus quam in nota codicis Colbertini dicitur, quandoquidem ipse Colbertinus et reliqui codices aliam Theodotionis adferunt longe diversam ab ea quam præferunt LXX quæ tempore Hieronymi eadem erat, ut videre est in versione Latina supra. Libenter crederem hic Theodotionis nomen substitutum fuisse pro alterius interpretis nomine, quod sane non infrequenter accidit : quia enim prima tantum nominis littera præmittitur, facile est ut in aliam litteram commutetur. Veruntamen non raro accidit ut ejus-

dem interpretis diverse non modo lectiones, sed etiam interpretationes ferantur: qua de re in Prae-
liminaribus.

V. 16. Σ., ἡ χαίτη, Colbertinus.

V. 17. Ἄ. *Αἰεὶ, οἱ παῖδες αὐτοῦ*. Idem.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἔσται etc. Omnes. Reg. tamen

CAPUT XIX JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

5	5.	5.
4	4.	4.
5	5.	5. Καὶ ἐλέγησα ἐπ' ἐμὲ ὄνειδι- σμών μου.
6	6.	6
7	7.	7.
8	8.	8.
12	12.	12.
15	15.	15. Ξένος.
17	17.	17.
18	18.	18.
19	19.	19
26	29.	20. Ἐν ὄργῳ καὶ ἐν χροῆσι μου ἐκολλήθη τὸ ὄστού μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Jam decem vicibus pudore affecistis me.	5. En decies confunditis me.	5.
4. Error meus.	4. Ignorantia.	4.
5. Et argueritis super me op- probrium meum.	5. Et arguitis me opprobriis meis.	5. Et arguitis super me oppro- brium meum.
6. Pervertit me. <i>Hebraeus</i> , percus- sit.	6. Afflixerit me.	6.
7. En clamabo injuriam, et non exaudiar.	7. Ecce clamabo vim patiens, et nemo audiet.	7.
8. Semitam meam sepsit, et non transibo.	8. Semitam meam circumsepsit, et transire non possum.	8.
Et super semitis meis.	Et in calle meo.	
12. Exercitus ejus.	12. Latrones ejus.	12.
Et straverunt super me viam suam, et castrametati sunt circa tabernaculum meum.	Et fecerunt sibi viam per me, et obsederunt in gyro tabernacu- lum meum.	
15. Extraneus.	15. Peregrinus.	15. Peregrinus.
17. Et deprecabor filios uteri mei.	17. Et orabam filios uteri mei.	17.
18. Etiam iniqui despexerunt in me.	18. Stulti quoque despiciebant me.	18.
19. Viri secreti mei.	19. Consiliarii mei.	19.
20. In pelle mea et in carne mea adhesit os meum.	20. Pelli meae, consumptis car- nibus, adhesit os meum.	20. In pelle mea et in carne mea agglutinatum est os meum.
Et evasi in pelle dentium meo- rum.	Et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.	

opus habet, καὶ οὐκ ἔστι. Ibid. Theodotiani versio las et Drusius. τὸν ὄφ. tribuitur a Collettino cum asterisco. V. 20. 'Α., ἐν τῇ ἡμέρᾳ etc. Otoriensis, R. g. V. 19. 'Α., οὐ γινώσκεις αὐτόν etc. Tres mss., Nicomus et Drusius.

CAPUT XIX. JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ
5. Εὐδοτο δέκατον κατηγήνατέ με.	5. Κατῶλαθέτέ μου.	5. Τοῦτο δέκατον κατηγήνατέ με.
4.	4. Πλάσας. Οἱ θεοὶ, θνητόν τιμα.	4.
5.	5. Ἐνάλλασθε δέ μοι ὄνειδοι.	5. Καὶ ἐλόγησα ἐπ’ ἐγὼ ὄνειδισμῶν μου.
6.	6. Ὁ παράξας.	6.
7. Ἐάν κραυγᾶτο ἀδικούμενος, οὐκ εἰσακουσθήσεται.	7. Ἴδοὺ γελῶ ὄνειδοι, οὐ λαλήσω.	7.
8.	8. ἢ Κόκλῳ περιεκόλληται, ἢ καὶ οὐ μὴ διαθῶ.	8.
	Ἐπὶ προσώπῳ μου.	
12. Λόγῳ αὐτοῦ.	12. Πειρατήρια αὐτοῦ.	12. Μολῶζωναι αὐτοῦ.
	ἢ Καὶ ἐποίησαν δι’ ἐμοῦ τὴν ἢ ὄδον αὐτῶν, καὶ περιεκόλλωσαν ἢ τὴν σακχῆν μου. Ἄλιως, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκόκλωσαν ἐγκάθετοι.	
15.	15. Ἀλλογενής.	15. Ξένος.
17. Καὶ προσεκαλούμην κολακίῳν υἱὸς παίδιον μου.	17. Προσεκαλούμην δὲ κολακίῳν υἱὸς παλλακίδων μου.	17.
18.	18. Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με ἀπειρήσαντο.	18. Καί γε ἄφρονες ἀπόσαντό με.
19. Οἱ συνόμιλοί μου.	19. Οἱ ἰδόντες με.	19.
20.	20. Ἐν δέρματί μου ἔσταπτησαν αἱ σάρκες μου.	20.
Καὶ ἐξέτιλλον τὸ δέγμα μου ὁδοῦσιν ἐμοῖς.	Τὰ δὲ ὀστέα μου ἐν ὁδοῦσιν ἔχευον.	

SYMMACHUS.

- 5. Jam decies pudore affecistis me.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. Si clamavero injuria affectus, non exaudiar.
- 8.
- 12. Turm.e ejus.
- 15.
- 17. Et advocabam adulaus filios parvorum meorum.
- 18.
- 19. Sodales mei.
- 20.

Et evellbam pellem meam dentibus meis.

LXX INTERPRETES.

- 5. Loquimini contra me.
- 4. Error. Reliqui, ignorantia.
- 5. Insultatis autem mihi opprobrio.
- 6. Qui turbavit.
- 7. Ecce ridebo vituperio, non loquar.
- 8. ἢ Circumseptus sum, nec evale.
- In vultu meo.
- 12. Tentationes ejus.
- ἢ Et fecerunt per me viam ἢ suam, et circumdederunt tabernaculum meum. Ἄλιως, vīs meis in circūitu insederunt insidiantes.
- 15. Alienigena.
- 17. Et advocabam adulaus filios pellicum mearum.
- 18. Illi vero in seculum me aversati sunt.
- 19. Qui videbant me.
- 20. In pelle mea putruerunt carnes meae.

Et ossa mea in dentibus haerent.

THEODOTIO.

- 5. Jam decies pudore affecistis me.
- 4.
- 5. Et arguitis super me opprobrium meum.
- 6.
- 7.
- 8.
- 12. Acceti ejus.
- 15. Peregrinus.
- 17.
- 18. Etiam insipientes repulerunt me.
- 19.
- 20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
21 הַנִּי	21.	21.
24 בַּעֲטֵב־בַּדָּל לְעַד בַּצִּיר יִחַזְבֵּן	24.	24.
25 נֹאֲלִי הוּא וְאֶהְיֶה עַל־עַפְרַיִם יָקִים	25.	25.
27 כִּלְוֵי כִלְוֵי בִּהְיִי בַּחֲבִי	27.	27.
28 כִּי הִאֲבִירָהּ בַּהֲדַרְהֲרָהּ וְשִׁשׁ דָּבַר נִמְצָא־בָּהּ <i>Ὁ Ἑξάπλωτος, καὶ ἀμάρτημα λόγου.</i>	28.	28.
29 גִּירוּ לָכֵן וּ מִפְּנֵי־הַרֵב	29.	29.
רַבִּינָן הֲדַרְנָן שְׁדִין		<i>Ὁ Ἵππος γινώσκει ἅτι ἐστὶ κρι- σις.</i>

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Misere mihi mei.	21. Misere mihi mei.	21.
24. In stylo ferreo. In perpetuum in petra sculpe- rentur.	24. In stylo ferreo. Vel cetera sculptantur in silice.	24.
25. Redemptor meus vivit, et novissime super pulverem statu- rus.	25. Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrectu- rus sum.	25.
27. Defecerunt renes mei in sinu meo.	27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.	27.
28. Quia dicitis, Cur persequi- mur eum, et radix verbi inventa est in me? <i>Hebraeus, .. et pecca- tum verbi.</i>	28. Quare ergo nunc dicitis, Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?	28.
29. Timeate vobis a faciebus gla- dii.	29. Fugite ergo a facie gladii.	29.
Ut sciatis quod iudicium.	Et scitote esse iudicium.	Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 1. Σ., Θ., τοῦτο δέκατον κατηχόνατέ με. Reg. unus et Nicetas, melius quam ceteri et Drusius qui habent, μοι.
 V. 4. *Ὁλιγοί, ἀγρόγημα.* Sic Reg. unus, Nicetas et Drusius.
 V. 5. Α., Θ., καὶ ἐλέγγεστε etc. Sic duo mss. et Drusius. Colbertinus vero, καὶ ἐλέγγεσαι ἐπ' ἐμὲ δειδοσμή.
 V. 6. Ὁ Ἑξάπλωτος, ἐπληξε. Sic Orator., sic item Colbert. ex Polychronio, Nicetas ex Olympiodoro, Drusius ex Origène.
 V. 7. Σ., ἐάν χρυσάσω etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius; sed Colbert., ἐπακουσθή-
 σι μου.
 V. 8. ✕ κύλιφ περιφοδ-. etc. Hæc notantur

asterisco in edit. Latina.
 Ibid. Colbertinus, Δ^π, ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου, *super semitas autem meas.* Reliqui autem mss. et editi, οἱ ἄλλοι, ἐπὶ δὲ ἀτρο-
 V. 12. Σ., λόγοι αὐτοῦ. Θ., μονόζωνοι αὐτοῦ. Omnes.
 Ibid. Hæc, *Et fecerunt per me viam suam, et circumdederunt tabernaculum meum,* in Latina Hieronymi editione cum asteriscis jacent, quia nempe in editionem τῶν Ὁ Hexaplarum invecata fuerant. Hodie in textu τῶν Ὁ non leguntur. Ex Latinis porro non dubia conjectura Græca concinnavimus, qualia erant apud Theodotionem, vel Aquilam, vel apud utrumque.
 V. 15. Α., Θ., ξένος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
3, 4 מִי־יָדַע אֲשֶׁר יִשְׁמַע כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי	3, 4.	3, 4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Correctionem ignominie meæ audiam, et spiritus intelli- gentiæ meæ respondebit mihi Non-	3, 4. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiæ meæ respondebit mihi. Hoc scio a	3, 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21.	21. Ἐγγίστατέ μοι. Ἄλλος, ἐγγίσατέ μοι.	21.
21.	24. ✕ Ἐν γραφῆσιν πιδερῶν ; ✕ Εἰς μαρτύριον ; ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι.	24.
25.	25. Ἀδοναὶός ἐστιν ὁ ἐλάσειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.	25. Ὁ ἀγγιστεύς μου ἔξῃ, καὶ ἐσχατὸν ἐπὶ χθόνατος ἀναστήσει.
27.	27. Πάντα δὲ μοι συντελέησται ἐν κόλπῳ.	27. Ἐξέλιπον οἱ νεφροὶ μου ἐν τῷ κόλπῳ μου.
28. Λέγετε δέ· Τί ἐστὶν ὃ διώξομεν αὐτὸν, καὶ βίξω λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28. Εἰ δὲ καὶ ἐραῖτε, τί ἐροῦμεν ἐναντι αὐτοῦ, καὶ βίξω λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28.
29. Εὐλαθεῖσθε ὑπὲρ ἐκρυπῶν τῆν μάχιστρον.	29. Εὐλαθεῖσθε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος.	29.
	Καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἐστὶν αὐτῶν ἡ ὕλη. Ἄλλος, καὶ τότε γνώσατε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.	Ὅπως γινώτα ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

21.	21. Misere mihi. <i>Alius</i> , appropinquate mihi.	21.
24.	24. ✕ In stylo ferreo ; ✕ In testimonium ; aut in petris insculpta.	24.
25.	25. Perennis est qui soluturus me est super terra.	Propinquus meus vivit, et ultimum e pulvere excitabit.
27.	27. Omnia vero mihi consummata sunt in sinu.	27. Defecerunt renes mei in sinu meo.
28. Dicitis autem : Quid est quo persequemur eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28. Quod si et dixeritis, Quid dicemus contra eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28.
29. Metuite vobis gladium.	29. Cavete utique et vos a tegmine. Et tunc cognoscent, ubi est eorum materia. <i>Aliter</i> , et tunc cognoscetis ✕ quia est iudicium.	29. Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notes et variae lectiones ad cap. XIX Job.

V. 17. Σ., καὶ προσεκαλούμεν etc. Sic Colbert. Reg. unus habet προσεποιούμεν etc. Editio Latina, ✕ uteri mei.

V. 18. Θ., καίγε ἄφρονες etc. Sic tres mss. et editi.

V. 19. Σ., οἱ συνόμοιόι μου. Collb. et Reg. unus.

V. 20. Α., ἐν δέσματι etc. Sic omnes mss. et editi.

Ibid. Σ., καὶ ἐξέτιλλον etc. Sic omnes. Haec perplexa sunt in τοῖς Ο΄.

V. 21. Ἄλλ., ἐγγίστατέ μοι. Collb. et Reg. unus.

V. 24. In stylo ferreo. Haec asterisco notantur in edit. Latina. Et infra, εἰς μαρτύριον, apud Collb. In edit. vero Latina in testimonis cum asterisco legitur.

V. 25. Θ., ὁ ἀγγιστεύς μου etc. Sic Colbert., Reg. unus, Dunsius et Niretas.

V. 27. Θ., ἐξέλιπον etc. Omnes.

V. 28. Ὁ Ἐγγιστεύς, καὶ ἀμάρτυμα λόγου. Sic omnes. Symmachi vero lectionem sic pleniorē habent Orat. et Reg. unus; alii non habent illud, καὶ βίξω λόγου etc.

V. 29. Σ., εὐλαθεῖσθε etc. Sic Collb., Reg. unus, Niretas et Drusus. Versio Latina Hieron., ✕ a gladio.

Ibid. Α., Θ., ὅπως γινώτα ὅτι ἐστὶ κρίσις. Sic Colbert. Ceteri vero, οἱ λοιποὶ habent. I. e. *Reliqui interpretes*. Illud autem, ὅτι ἐστὶ κρίσις, quia est iudicium, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia cum in LXX deesset, ex Aquila et Theodotione desumptum fuit. Graeca ex eadem Hieronymiana editione restituumus.

CAPUT XX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5, 1. Ἀπ' αἰῶνος.	5, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσωμαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μη	5, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσωμαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μη
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5, 4. A sacculo.	5, 4. ✕ Eruditionem confusio- ✕ nis mee audiam, et spiritus ✕ sapientie respondebit mihi.	5, 4. ✕ Eruditionem confusio- ✕ nis mee audiam, et spiritus ✕ sapientie respondebit mihi.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

וְעַל-עַפְרַיִם הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יְהוּדָה הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

5.

5.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

6.

Καὶ εὐφροσύνη ὑποκρίτου ὡς
ἀθροῦς.

6. Ἐπιγρᾶ αὐτοῦ.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

10.

10. Ἐπιστρέψουσιν.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

11-15.

11-15.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא
וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

14.

14.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

15.

15.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

16.

16.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

17.

17.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

19.

19.

וְעַל-יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲדִירָתָא

20.

20.

VLRSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

ne hec nosti a saeculo, a quo pos-
situs est homo super terram?

principio, ex quo positus est
homo super terram.

5. Quod laus impiorum de pro-
pinqno. *Hebraeus*, exultatio enim
impiorum ad breve.

5. Quod laus impiorum brevis
sit.

5.

Et letitia hypocrite ad mo-
mentum. *Hebraeus*, et letitia eo-
rum ad momentum.

Et gaudium hypocrite ad in-
star puncti.

Et letitia hypocrite confertim.

6. Sublimitas ejus.

6. Superbia ejus.

6. Elatio ejus.

Et caput ejus.

Et caput ejus.

10. Placabant.

10. Atterentur.

10. Convertent se.

11-15. Ossa ejus replta sunt
occulis ejus, et cum eo super pul-
verem jacebit. Si dulce fuerit in
ore ejus malum, celabit illud sub
lingua sua. Pareat super eo, et
non derelinquet illud.

11-15. Ossa ejus implebuntur
vitiis adolescentie ejus, et cum eo
in pulvere dormient. Cum enim
dulce fuerit in ore ejus malum,
abscondet illud sub lingua sua.
Pareat illi, non derelinquet illud.

11-15.

Et prohibebit illud.

Et celabit.

14. Fel aspidum in interiori
ejus. *Hebraeus*, et fuit venenum
aspidum in intestinis ejus.

14. In fel aspidum intrinsecus.

14.

15. De ventre illius.

15. De ventre illius.

15.

16. Caput aspidum suget.

16. Caput aspidum suget.

16.

17. Torrentes mellis.

17. Torrentes mellis.

17.

19. Domum rapuit, et non ædi-
ficabit eam.

19. Domum rapuit, et non ædi-
ficavit eam.

19.

20. In desidiatio ejus non eva-
dit.

20. Et cum habuerit quæ con-
cupierat, possidere non poterit.

20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ὅτι εὐθηνία ἀπεθῶν ἐπὶ δόλο-
γον.

5. ταῦτα ἔργους ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀπὸ
τοῦ εὐθέως ἀθροιστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς;
5. Εὐφροσύνη δὲ ἀπεθῶν πτόρω
ἐξίστηται.

5. ταῦτα ἔργους ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀπὸ τοῦ
εὐθέως ἀθροιστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς;
5.

Χαρμονή δὲ παραλόγου ἀπόδοται.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα.
Ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ. *Οἱ Δαιτεῖ,*
καὶ κεφαλή αὐτοῦ.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

10. Ἐποίησαν.

10. Ὁλέσασσαν.

10.

11-15. Παραβάσεως αὐτοῦ.

11-15. ὅτι αὐτοῦ ἐνεπλή-
σθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ'
αὐτοῦ ἐπὶ χόματος κοιμηθήσε-
ται. Ἐὰν γλοκκαθῆ ἐν τῷ στό-
ματι αὐτοῦ κακίη, κρύψει αὐ-
τὴν ὑπὸ τῆς γλώσσης αὐτοῦ,
καὶ φέσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκα-
ταλόψαι αὐτήν.

11-15.

Καὶ συνάξει. *Αἱ ἑσ,* καὶ συν-
έξει.

14

14. καὶ Νολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ
αὐτοῦ.

14. καὶ Νολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ
αὐτοῦ.

15.

15. Ἐξ ἀκτίας αὐτοῦ. *Οἱ Δαιτεῖ,*
ἐκ γαστροῦ αὐτοῦ.

15.

16. Νολὴν ἀσπίδων μολῆσεται.

16. Θουβὸν δὲ δρακόντων θηλή-
σειεν. *Οἱ Δαιτεῖ,* γολὴν ἀσπίδων
μολῆσει.

16.

17. Ῥεῖθρα μέλιτος.

17. Νομάς μέλιτος.

17.

19. Οἰκίαν ἔρπασε, καὶ οὐκ ἀνοί-
κοδομήσει αὐτήν.

19. Δαίταν δὲ ἔρπασε, καὶ οὐκ
ἔστησεν.

19.

20. Σχῶν καὶ ἐπεθόμεν οὐ διασώ-
σει.

20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σω-
θήσεται.

20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Numquid haec nosti a saeculis
ex quo positus est homo super
terram?

Numquid haec nosti a saeculis
ex quo positus est homo super
terram?

5. Quoniam prosperitas impio-
rum brevis.

5. Laetitia autem impiorum
ruina insignis.

5.

Gaudium vero iniquorum per-
ditio.

6. Elatio ejus.

6. Ejus dona.
Sacrificium autem ejus. *Reliqui,*
et caput ejus.

6. Elatio ejus.

10. Inferent.

10. Disperdant.

10.

11-15. Transgressionis ejus.

11-15. Ossa ejus repleta sunt
juventute ejus, et cum illo in
cinere dormient, si dulcis fue-
rit in ore ejus malitia, abscon-
det eam sub lingua sua, pariet
ei, et non relinquet eam.

11-15.

Et congregabit. *At,* et continebit.

14.

14. Fel aspidis in ventre
ejus.

14. Fel aspidis in ventre ejus.

15.

15. Ex domo ejus. *Reliqui,* de
ventre illius.

15.

16. Fel aspidum suget.

16. Furorem draconum suget.
Reliqui, fel aspidum suget.

16.

17. Fluentia mellis.

17. Pabula mellis.

17.

19. Domum rapuit, et non re-
edificabit eam.

19. Et habitaculum diripuit, et
non statuit.

19.

20. Habens quae desiderabat,
non servabit.

20. In desiderio suo non salva-
bitur.

20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
21 אִין־שִׁירָה לְאֵלֹהִי	21.	21.
25 יְהִי וְלִבֹּלָה בְּמִנִּי	25.	25.
וּכְבוֹד		
25 וּבְרַחֲמֵי בִּסְדֵרְתִּי יִהְיֶה עִלָּי	25.	25. Καὶ ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.
26 מִכִּינִי לְעֵינָי	26.	26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκακρυμένοις αὐτοῦ. Πῶρ μὴ φουσιθέν.
אִשׁ לֹא־נִכְפָּה		
29 רִשְׁעֵי בֹאֲלֵהִים	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
25. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet placere.	25. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	25.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26 Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ἐκ θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αἰῶνος. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebraei interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν-. Ibidem. Sed Drusius et Nicetas habent *χαρμονή*. Colbert. et Reg. unus, *χαρμωσύνη*.

V. 6. Α., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλή αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. Α., ἐπιστρέψουσιν, Σ., ἐποίησουσιν. Sic omnes.

V. 11, 15. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ὅστ' αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ γῶματός κοιμηθήσεται.
Ἐὰν γλοκυνθῆ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,
Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τῆν γλώσσαν αὐτοῦ,
Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.

In editione τῶν Ο' ad postremum versiculum legitur οὗ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραβάσεως αὐτοῦ. Ita reddit *עלובו*.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. Ὁ Ἐβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
2 וְהִתְחַנְּתָה תְּחִיבוֹתַי	2.	2.
3 שִׁאֲנִי	3.	3.
וְאָחַר דְּבַר־הַלְעִיב		
4 וְאִם־מְדוּעַ	4.	4.
5 וְהִשְׁבַּח	5.	5. Ἐξασπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestrae.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
5. Ferte me. Et postea verba mea subsannes.	5. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	5
4. Et si car.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
21. Οὐκ ἀπέλιμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.	21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλοιπον τοῖς ✕ βρώμασιν αὐτοῦ.	21.
25. Ἐπιβρέξει.	25. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.	25. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.
26. Ἄνευ φουσίματος.	26. Πᾶν δὲ σκότος αὐτοῦ ὑπομένει.	26. Ἀποκίχρυσται τοῖς ἐγκαικρομένοις αὐτοῦ.
29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.	29. Ἄσεβους παρὰ Κυρίου.	29. Ἦρ μὴ φουσιθῆν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
21. Non reliquit de cibo suo.	21. ✕ Non erunt reliquie ac ✕ cibis ejus.	21.
25. Pluet super.	25. Si quo modo sit implere ventrem suum.	25. Si quo modo sit implere ventrem suum.
26. Absque flatu.	26. Omnes autem tenebræ ipsi permanent.	26. Absconditum est occultis ejus.
29. Contradictionis a Deo.	29. Impii a Domino.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., *χολῆν ἀσπίδων μωζήσεται*. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, *ei laqueo, χολῆν ἀσπίδων μωζήσεται*.

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., *βείρωα μέλιτος*.

V. 19. Σ., *αἰκίαν ἤραπατε* etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., *σχών ἔπιεθ-*. Sic omnes.

V. 21. Σ., *οὐκ ἀπέλιμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ*. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius veto, *οὐκ ἀπολείψει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ*. Versio hujus I ei τὸν Θ notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 25. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter *℞ ℞* ἀντὶ τοῦ ἔπος quo forte significatur solum Theodotionem ἔπος pro ἔπος habere. Sed hæc hariolandi dicimus. [Notam codicis hoc modo legas: *μόνος Θεοδοτίων*

ἀντὶ etc. Cf supra xvii, 5. Drach.]

Ibid Σ., Θ, *ἐπιβρέξει*. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. aler Theodotioni. Drusius solum legit, *βρέξει*.

V. 25. Ἄ., Θ., *καὶ ἀστραπή* etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius unī Aquile tribuunt. Consequenter in ed. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. Ἄ., Θ., *ἀποκίχρυσται τοῖς ἐγκαικρομένοις αὐτοῦ*. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, Ἄ., *ἐγκέκρυσται τοῖς ἐγκαικρομένοις αὐτοῦ*.

Ibid. Ἄ., Θ., *πῦρ μὴ φουσιθῆν*. Σ., *ἀνευ φουσίματος*. Sic omnes præter Drusium, qui habet, Ἄ., Θ., *πῦρ μὴ φουσιθῆν ἀνευ φουσίματος*, ommissa Symmachi nota.

V. 29. Σ., *ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ*. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν.	2. Ἴνα μὴ ᾤ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἢ παράκλησις.	2.
3. Ἀνάσχεσθε.	3. Ἄρατε.	3. Ὑπηρεύκατε.
Καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσατε.	Εἴτε οὐ καταχλεύατέ με.	
4.	4. Ἥ διατί.	4. Εἰ μὴ.
5. Ἀφθογγοὶ γίνεσθε.	5. Θαυμάσατε.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIQ.
2 Et sit hoc pœnitentia vestra.	2. Ut non sit mihi a vobis hæc consolatio.	2.
3. Sustinete.	3. Sustinete.	3. Sustinete.
Et post sermones meos sistetis.	Deinde non deridebitis me.	
4.	4. Aut quare.	4. Nisi.
5. Obmutescite.	5. Mirabimini.	5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
על - פה		
6 ונבחרתי	6.	6.
8 נכון לפניהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרתו		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עובם	12.	12. ✕ Ὀργάνου
15 יבלי בסוב ימיהם וברגע שאחל יחתו	15.	15.
15 מחדשיו כידועם ומהדועם כי נפגעהו	15.	15.
19 אלה יעפן-לבנו אינו	19.	19.
ישים		
20 נידו	20.	20.
21 כי כיה-הפנז בביתו אהרין ומוספר הדשיו הצנו <i>Ἐξ αἰῶν. Τὴ γὰρ γρηγοῦσι τῆς οὐρίας αὐτοῦ μὴ ἐαυτοῦ;</i>	21.	21. Ἡμισυθῆσαν.
22 האל ילמד דעת	22.	22.
לבוים		
25 זה ימות בעצם הבז בלו שלאן ושליו	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca ejus.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
15. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendent.	15. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendent.	15.
15. Quid Saddai, quod servivimus ei, et quid utilitatis capivimus, quod occurrerimus ei?	15. Quis est Omnipotens ut servivamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et eum reddiderit.	
20. Infortunium sum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quæ voluntas ejus in domo sua post se? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. <i>Ex Hebraico.</i> Quid enim opus halet domo sua post se?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
25. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	25. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Θορυβοῦμαι.
 8. Διαμένει ἐμπροσθεν αὐτῶν.
 10. Οὐκ ἐξέτισσε.
 11.
 12. ἢ Κιθάρας.
 15.
 15. Ἴνα δουλεύσωμεν αὐτῷ.
 19.
 20. Πτώσιν.
 21.
 22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπι-
 στήμαν ;
 25.

Ἐπὶ τιαχόου. *Θεοδοτῶν*. ἐπὶ τιο-
 ματι.
 6. Ἐττοδλακα.
 8. Κατὰ ψόχην.
 10. Οὐκ ἠμολόγησε.
 Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.
 11. Ὡς πρόβατα αἰώνια. *Α. Α. Α.*,
 ταῖς ἐπιγοναῖς.
 12. Ψάλμου.
 15. ἢ Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς
 ἢ τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει
 ἢ ἔξου ἐκοιμήθησαν.
 15. ἢ Τὶ ἱκανὸς ἔστι δουλεύσω-
 ἢ μεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια ἔστι
 ἢ ἀπαυτῆσθαι αὐτῷ ; *Α. Α. Α.*,
 ἔάν δουλεύσωμεν αὐτῷ ;
 19. Ἐκλείπει υἱός (al. υἱός)
 τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.
 ἢ Ἀναπαύσσει πρὸς αὐτὸν καὶ
 ἢ γνώσεται.
 20. Σφαγήν.
 21. ἢ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν
 ἢ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ
 ἢ ἀριθμὸὶ μηνῶν αὐτοῦ διεπρέθη-
 ἢ σαν. *Α. Α. Α.*, ἤμισυθήσαν.
 22. Ἡδύτατον ὄχι ; ὁ Κύριός ἐστιν
 ὁ διδάσκων τόνον ;
 Σφραῖς. *Α. Α. Α.*, φόνους. *Οἱ Δου-*
πεῖ, ὑψήλους.
 25. ἢ Οὗτος ἀποθάνεται ἐν κρή-
 ἢ ται ἀπλοσύνῃς αὐτοῦ ἕως δὲ
 ἢ εὐθουῶν καὶ εὐπαθῶν. *Οἱ Δου-*
πεῖ, ἰσχύων ἡμιωας.

6.
 8.
 10.
 11.
 12.
 15.
 15.
 19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοὺς
 υἱοὺς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ.
 ἢ Ἀναπαύσσει πρὸς αὐτὸν καὶ
 ἢ γνώσεται.
 20.
 21. ἢ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν
 ἢ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἀ-
 ἢριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διεπρέθησαν.
 22.
 25. ἢ Οὗτος ἀποθάνεται ἐν κρή-
 ἢ ται ἀπλοσύνῃς αὐτοῦ ἕως δὲ
 ἢ εὐθουῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Perturbor.
 8. Permanet in conspectu eorum.
 10. Non abortivit.
 11.
 12. Citharæ.
 15.
 15. Ut serviamus ei.
 19.
 20. Casum.
 21.
 22. Numquid Deum docet
 quis scientiam ?
 25.

Super maxillam. *Rel.*, super os.
 6. Sollicitus sum.
 8. Secundum animam.
 10. Non factum immaturum pe-
 perit.
 Pregnans.
 11. Sicut oves aeternæ. *Alius*,
 torturis.
 12. Psalmi.
 15. ἢ Et finierunt in bonis vi-
 ἢ tam suam, atque in requie in-
 ἢ feri dormierunt.
 15. ἢ Quid est Omnipotens quia
 ἢ serviemus ei, aut que utilitas,
 ἢ quia obviam ibimus ei? *Alius*,
 si serviamus ei ?
 19. Deficient filiis bona ejus.
 ἢ Reddet ei, et sciet.
 20. Necem.
 21. ἢ Quia nulla (sic) voluntas
 ἢ ejus in domo sua post eum.
 ἢ Licet numerus mensium ejus
 ἢ dimidiatus sit. *Alter*, dimidiati
 sunt.
 22. Annon Dominus est qui do-
 cet intelligentiam ?
 Sapientes. *Alius*, e.cedes. *Reliqui*,
 excelsos.
 25. ἢ Hic morietur in robore
 ἢ simplicitatis suæ, totus in a-

6.
 8.
 10.
 11.
 12.
 15.
 15.
 19. Deus abscondet filiis ejus
 injustitias ejus.
 ἢ Reddet ei, et sciet.
 20.
 21. ἢ Quia nulla (sic) voluntas
 ἢ ejus in domo sua post eum.
 ἢ Licet numerus mensium ejus
 ἢ dimidiatus sit.
 22.
 25. ἢ Hic morietur in robore
 ἢ simplicitatis suæ, totus in a-

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἐλληγενικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

24 יבח עבדתו ישקה
26 ורבה
27 ידעתי כחשביתונם ויזבורת
עלי החכיקן

24.
26.
27.

24.
26. Σήπη.
27.

28-55 כי האבירו איה בית-הדוב
ואיה אהל ו משננות רשעים : הלא
שאלתם עוברי דרך ואהתם רא
הנברו : כי ליום איד יהשך רע ליום
עברות יזבלו : כי-יגיד על-פניו
דרגו והוא-עסה כי ישלם-לו :
והוא לקברות יזבל ועל-גדיש ישקוד :
בתקור-לו רגבי נהל ואחריו כל אדם
וישוך ולפניו אין מספר

28-55.

28-55. Ὑπεξαίρεθήσεται.
Ἐπὶ θημωνίας.

54 ותשובתונם נשאר-כעל

54.

54.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabitis.

28-55. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaeorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducetur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei eespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ves-
tras et sententias contra me ini-
quas.

28-55. Dicetis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et haec eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet eorum viam ejus,
et quae fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulera ducetur, et in conge-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Coeyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

24.

26. Putredo.

27.

28-55. Eruetur.
Super acervo.

54. Et responsionibus vestris
remansit praevaticatio.

54. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

54.

Notae et variae lectiones ad cap. XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 5. Σ., ἀνάγκησθε Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τούτῃ etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., εἰ μή. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquile et Symmachi lectiones sic omnes,
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἄρθουσι.

Ibid. Θ. *Jouiel*, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θοροθούμαι. Omnes.

V. 8. Σ., διαμένει ἐμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Ἀ., οὐκ ἐξέτριψε. Σ., οὐκ ἐξέτριψε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Dunsius,
Σ., οὐκ ἐξέτριψε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquile, secundam Symmachi

Ibid. Ἀ., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἀ. ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asteriseo habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Ἀ., ὀργάνου. Σ., κηθάρης. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, Ἀ., ὀργάνου, inductum in
textum τῶν Θ' eum asteriseo erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 15. Hi versus asteriseis notantur in ed. Latina.

V. 15. Colbertinus, praemisso asterisco, ἐξ Θ. σὶ
β', i. e. *hi duo versiculi ex Theodotione.* Postea
subsequitur, Σ., ἔνζ. Ac deinde, praemisso item
asterisco, et ἐάν προ ὅτι, pergit idem, καὶ ταῦτα
καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. *Hac etiam in Hebraico*

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῷ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαγίγεται.

24.

26.

26. Σαπρία.

26.

27. Οἶδα τὰς ἐνομήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐνοσίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἔμou.

27. Ἦστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τὸ λῆρῃ ἐπίκειται μοι.

27.

28-55. Συντηρεῖται.

28-55. ἢ Ὅτι ἐρίετε, ποῦ ἔστιν οἶκος ἀρχόντος, καὶ ποῦ ἔστιν ἡ σκέπη τῶν συγκρομάτων τῶν ἀπεθόντων; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀποικίας κωφίξεται ὁ ποιητής. Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Ἐἰς ἀναγγελίᾳ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τήρῃ αὐτοῦ, καὶ ἡ αὐτοῦ ἐπιλήσει; Ἐἰς ἀναποδώσει αὐτοῦ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπνέθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγροπνησεν. Ἐγλυκίσθησαν αὐτῷ χεῖμαί του, καὶ ὄπιον αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπεινύσεται. καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναθήρηται. Ἄ λῆρῃ, ἐπὶ σωρῶν.

28-55. ἢ Ὅτι ἐρίετε, ποῦ ἔστιν οἶκος ἀρχόντος, καὶ ποῦ ἔστιν ἡ σκέπη τῶν συγκρομάτων τῶν ἀπεθόντων; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀποικίας κωφίξεται ὁ ποιητής. Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Ἐἰς ἀναγγελίᾳ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τήρῃ αὐτοῦ, καὶ ἡ αὐτοῦ ἐπιλήσει; Ἐἰς ἀναποδώσει αὐτοῦ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπνέθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγροπνησεν. Ἐγλυκίσθησαν αὐτῷ χεῖμαί του, καὶ ὄπιον αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπεινύσεται, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναθήρηται.

54. Καὶ γὰρ ἀντιρρήσεις ὑμῶν ἐλείφθησαν ἀνεπιστημόνους.

54. Τὸ δε ἐμὲ καταπαύσθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

54.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

24. Et medulla ossium ejus irrigatus.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

24.

26.

26. Putredo.

26.

27. Novi cogitationes vestras et mentes vestras injustas contra me.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

27.

28-55. Conservatur.

28-55. ἢ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transiunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem ire deducentur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et que ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulera deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. Alius, super tumulum.

28-55. ἢ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transiunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem ire deducentur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et que ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulera deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles.

54. Etenim contradictiones vestrae relictae sunt inscienter.

54. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

54.

Notae et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

facient. In editione quoque Latina hî versiculi asteriscis notantur.

τὴ γὰρ γρήξει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. I. e. duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt, qui item in editione Latina, unde versiculus excerptimus asteriscis notantur. Que sequatur autem, ὁσῶν τοῦ Θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo utebatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi θέλημα τοῦ Θεοῦ. Postrema autem verba cum siglo quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum habeo. (c)

V. 19. Θ., ὁ Θεὸς κατακρύψει etc. Colbert, Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. A., Ἄλλως, ἤματι ἐβήθησαν. Sic omnes præter

Ibid. Θ., ἀναποδώσει etc. Colbert, cum asterisco. Item editio Latina illud, Reddet ei, et sciet, cum asterisco habet.

V. 20. Σ., πῶστων. Omnes.

V. 21. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. αὶ β', ὁσῶν τοῦ Θεοῦ ἔξ ἑαυτοῦ.

(c) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. exstabat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beati Augustini annotationes in Job: Quia multa voluntas ejus (illud ejus præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) in domo sua post eum. Quæ

Drusium, qui legit ἡμισυθησεται. minus recte.
 V. 22. Σ., μὴ τὸν Θεὸν etc. Colb., Nicetas et Drusius.
 Ibid. *Ol. λοιπεῖ*, ὑψιγλῶς. Colbert. Alius vero,
 φόνους forte mendose, et sic edit. Rom.
 V. 25. Colbert., ἐξ θ. οἱ β', i. e. *hi duo versiculi*

ex Theodotione, cum asteriscis de more. In edit.
 etiam Latina asteriseo notantur.
 Ibid. *Ol. λοιπεῖ*, ὑψιγλῶν ἕμωγος. Colbert.
 V. 24. Σ., καὶ τῷ μωλῶ etc. Sic Colb. et Orat.
 qui postremus habet ἀρδόμενος.

sibi vult hoc *ejus*, αὐτοῦ? Respondent Aug. pariter et Nicetas, hoc pronomen referri ad Deum (nomina-
 tam in fine versus præcedentis). Sensus igitur, ut exponunt iidem, planus evadit. « Dum vivit impius (in
 ε domo sua), nullo modo obsequitur voluntati Dei (nulla voluntas ejus), ut Deo adhaerereat (post eum, *vel*
 ε *ut nunc jacet in textu LXX*, cum eo, μετ' αὐτοῦ). » Ergo, recte observat codex Colb. ad primum αὐτοῦ :
εἶπω, τὸν Θεοῦ, i. e. *Sic, Dei*; quasi diceret : Hoc αὐτοῦ non expugnandum propter alterum αὐτοῦ pro-
 xime sequens; primum enim refertur ad Deum, alterum vero ad impium, scil. ἐν ὄρω αὐτοῦ, *in domo sua*
 (ipsum impiū), ut dedita opera vertunt SS. Hier. et Aug., non autem, *in domo ejus*, ut aliqui male. Post
 hujusmodi monitum ita pergīt codex : *μόνος Θεοδοτίων ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ τί γὰρ*, etc. I. e., *solus Theo-*
dotio præfert hæc ex Hebraico fonte, quid enim etc. Cf. que diximus supra ad xvii, 5. DRACH.

CAPUT XXII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וְהִפְצֵן לְשׂוֹנֵי בֵּיתוֹ בְּצַעַת בְּיַד הַנְּבִיאִים	5.	5.
וְיִבְחַק 4	4.	4.
וְהִנֵּה 6	6.	6.
וְיִבְחַק פֶּהד פְּתָאִים 10	10.	10.
וְשַׁעֲת־בְּיָמָיו הַנֶּבֶךְ 11	11.	11. Καὶ πλῆθος ὕδατων καλύψει σε.
וְגִבַּה 12	12.	12.
וְאִמְרַת בְּהִיָּדַע אֵל הַבְּעֵד עַרְפָּל יִשְׁפֹּט : עֵינָיו כְּתֵר־לֵי יֵלֵא יִרְאֶה וְחֹג שָׁמַיִם יִתְחַךְ : הָאָרֶץ עֵלַם תִּשְׁבֹּר אֲשֶׁר דָּרְטוּ בִּיתְרֵאִין : אֲשֶׁר־קָמוּטוּ וְלֹא־עֵרַת גֹּהַר וְיִנְקַן יִסְדָּם	15-16.	15-16.
וְכִי־יִבְעַל 17	17.	17.
וְהוּא בֹלֵא בְּתֵיחֶם מִוֶּבֶן 18	18.	18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησε τοὺς αἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Numquid voluntas Saddai quod justificeris? et si lucrum quod perlicias vias tuas?	5. Quid prodest Deo, si justus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?	5.
4. Argnet te.	4. Argnet te.	4.
6. Gratis.	6. Sine causa.	6.
10. Et terruit te pavor subito.	10. Et conturbat te formido subita.	10.
11. Et inundatio aquarum operiet te.	11. Et impetu aquarum inundantium non oppressum iri.	11. Et multitudo aquarum operiet te.
12. In sublimitate.	12. Excelsior.	12.
15-16. Et dixisti, Quid novit Deus? Numquid per caliginem judicabit? Nubes abscondit ei, ut non videat, et ambitum cœlorum perambulabit. Numquid semitam sæculi observabis, quam calcaverunt viri iniquitatis? qui succisi sunt, et non tempus: fluvius diffusus est fundamento eorum.	15-16. Et dicis, Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem judicat. Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa cardines cœli perambulatur. Numquid semitam seculorum eustodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui? Qui sublati sunt ante tempus suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum.	15-16.
17. Et quid operabitur?	17. Et quasi nihil pesset facere.	17.
18. Et ipse implevit domos eorum bono.	18. Cum ille implesset domos eorum bonis.	18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

V. 26. 'Α., τήρη. Colbert.
 V. 27. Σ., ὄλα τὰς etc. Colbert., Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.
 V. 28.55. "Ο: ἐρεῖτε. Sic Colbert. In edit. Rom. legitur, ὥστε ἐρεῖτε. Ille vero notat Colbert., ἐκ θ. σὶ γ', id est, ex Theodotione *tredecim versiculi*, premissio de more asterisco. Illi vero 15 versiculi asteriscis notantur in editione Latina Hieronymi, unde versionem desumpsimus. Illos autem versiculos littera majuscula initiali singulos distinximus

in Græco, neque necesse est eos hic repetere. In fine 15 versiculorum notat Colbertinus *℣ τττ* τὰ Η', id est, nisi fallimur, *μόνος πρὸς τὰ γ'*, i. e. *solus ad tredecim versiculos*, scilicet Theodotio, *τά* pro *τοῖς* mendose. (")
 Ibid. 'Α., ὑπεξαιρεθήσεται. Σ., συντηρεῖται. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
 Ibid. 'Α., ἐπὶ θημωνίας. Colb. et Reg. unus addunt θ.
 V. 54. Σ., καὶ γὰρ ἀντιρρόηται etc. Colbert.

(*) Confidimus jam tibi, benigne lector, persuasum esse sigla quæ nunc denuo ob oculos habes, nihil aliud significare quam, *μόνος θ. τὰ Η'* minime est mendose scriptum, denotat enim τὰ articulus, *ea quæ* ferunt isti versiculi. Sensus porco note integræ is est: *μόνος θ. τὰ γ'*, i. e., solus Theodotio habet ea quæ legis in his tredecim versiculis. DRACH.

CAPUT XXII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	α.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Μὴ χοῦξῃσι Ἰακὼβς ἕνα δικαιοθῆς; ἢ κερσάναί (κάν) ἀμωμος ἢ ὄλης σου;	5. Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἐάν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἀμωμπος; ἢ ὠφέλεια, ὅτι ἀπώστης τὴν ὁδὸν σου;	5.
4.	4. Ἐλέγξει. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι.	4.
6. Ἐπὶ ἀκατίας.	6. Διακονῆς.	6.
10. Καὶ ταράσσει σε φόβος ἐξοψυγῆς.	10. Καὶ ἐσπούδατέ σε πλοῆμος ἐξοψυγῆς.	10.
11.	11. Κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψε.	11. Καὶ πλῆθος ὕδατων καλύψει σε.
12.	12. Νεῖον. Ἄλλος, αἰών.	12.
15-16. Περιγραφή... ἀλώσονται πρὸ καιροῦ.	15-16. ✕ Καὶ εἶπας, τί ἔγνω ὁ Ἰακωβός; ἢ κατὰ τοῦ γνώφου κρινεῖ; Νεφέλη ἀποκρυφή αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὁραθήσεται; Καὶ γῶσον οὐρανὸς διαπορευέσεται. Μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις; ἢν ἐπάτησαν ἄνδρες δίκαιοι (i. ἄδικοι), οἳ συνελήφθησαν ἄωροι; Ποταμὸς ἐπιρροβέων οἱ θεομέλαιο αὐτῶν.	15-16.
17.	17. Τί ἐπάξεται.	17. Τί ἐργάται.
18.	18. Ὅς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.	18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Numquid indiget Potens, (i. Deus,) ut justus sis? aut lucrabitur si immaculata fuerit via tua?	5. Quid enim curæ est Domino, si tu fuisti operibus sine crimine? aut utilitas, quod simplicem facies viam tuam?	5.
4.	4. Arguet. <i>Alius</i> , disseret tecum.	4.
6. Super culpæ expertes.	6. Frustra.	6.
10. Et turbat te metus repente.	10. Et sollicitavit te bellum insigne.	10.
11.	11. Et dormientem te aqua operuit.	11. Et multitudo aquarum operiet te.
12.	12. Habitans. <i>Alius</i> , <i>id.</i>	12.
15-16. Circumscriptionem..... Capientur (vel destructur) ante tempus.	15-16. ✕ Et dixisti, Quid novit Deus? et an per nebulam judicat? Nubes latibulum ejus: non videbunt. Et ambitum cœli percurrit. Ergone semitam sæculi custodis, quam calcaverunt viri iniqui, qui capti sunt immaturi? Fluminis decurrentis fundamenta eorum.	15-16.
17.	17. Quid inducet.	17. Quid facit.
18.	18. Ille vero implevit domos eorum bonis.	18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

TO EBPAIKON.

20 אִם-לֹא נִחַד קִימָנוּ וַיִּתְרַם אֲבִיָּה אִשׁ

22 תִּירָה
24 וַיִּשִׁיר-עַל-עַפְרַיִם בְּעַר וּבַעֲרָ נְהַלִּים אִפְיָר

28 וַתַּגִּיד-אֲבִיר וַיִּקַּם לָךְ

29, 30 בַּיַּד הַשְׁמֹולִי וְהַאֲבִיר גִּידָה יִשָּׁה עִינֵימֵי וַיִּשַׁע : וַיִּבְלֵם אִי-נִקְיָן וַיִּבְלֵם בְּבֵר נִפְיָךְ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Si non succisa fuit subsistitia nostra, et residuum eorum devoravit ignis?

22. Legem.

24. Et pone super pulverem mationem, et in petra torrentes Ophir.

28. Et decernes sermonem, et fumus erit tibi.

29, 30. Cum humiliaverint se, et dices: Exaltatio, et demissio oculis salvabit. Liberabit insulam innocens, et liberabitur in puritate volarum tuarum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

20.

22.

24.

28.

29, 30.

VULGATA LATINA.

20. Nonne succisa est erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?

22. Legem.

24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos.

28. Decernes rem, et veatit tibi.

29, 30. Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria; et qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur. Salvabitur innocens: salvabitur autem in munditia manuum suarum.

AKYAAΣ.

20.

22. Νόμον.

24.

28.

29, 30.

AQUILA.

20.

22. Legem,

24.

28.

29, 30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 5. Σ., μή γρήξει Ἰζακλός etc. Sic Colb., Orat., Reg., unus, Nicet. et Drusius. In hæc autem, ἣ ὤφελαια, ἔσι: ἀπλώσης, notat Colbertinus præmisso asterisco, Θ., ἢ ἢ κ', quo significari videtur viginti versiculos sequentes ad unum Theodotionem emendatos fuisse.

V. 4. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι. Colbert. Reg. autem unus, διελεγθήσεται σοι.

V. 6. Σ., ἐπὶ ἀναπίλους. Sic Regii duo et Orat. Drusius autem ἀναπίλους solum.

V. 10. Σ., καὶ ταράσσει σε φόβος ἐξαιφνης. Sic Colbert. et Reg. unus recte. Nicetas autem et Drusius ἐξαιφνης pro ἐξαιφνης habent perperam, ut ex Hebraica voce אַתְּאֵת arguitur.

sius ἐξαιφνης pro ἐξαιφνης habent perperam, ut ex Hebraica voce אַתְּאֵת arguitur.

V. 11. Ἀ., Θ., καὶ πλῆθος ὑδάτων καλύψει σε. Sic Colb. et Reg. unus, qui postremus habet πλῆθος. Drusius et Nicetas loco τοῦ Ἀ. Θ. habent, ἄλλοι, leguntque καλύψει.

V. 12. Ἄλλος, οὐκ ὄν. Colbert. et Reg. unus.

V. 15-16. Colbertinus hanc notam habet, ἐξ Θ. οὐ ἦ, id est, *Hi octo versus ex Theodotione*. In edit. quoque Latina, unde interpretationem desumpimus, hi versiculi asteriscis notantur.

Ibid. Σ., περιγραφή. Colbert. et Reg. unus. Ibid. Σ., ἀλώσονται πρὸ καιροῦ. Sic omnes.

CAPUT XXIII JOB.

TO EBPAIKON.

3, 4 עָלַי אָבִיר אֲנִי וְנִכְחַד כִּי אֶבְרָחָה כִּי אֶבְרָחָה
5 כִּי אֶבְרָחָה
6 אֶבְרָחָה עִמָּדִי

8 הֲאֵין קָדַם אֲדַבְרָךְ יְהוָה וְהֵאֵין יָדַעְתִּי
וְהֵאֵין אֲבִיר לִי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3, 4. Usque ad locum ejus: dispositionem ad faciem ejus judicium.

5. Eloquia.

6. Disceptabit mecum.

Non tamen ipse ponet in me.

8. En ante ibo, et non ipse; et retro, et non intelligam eum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

3, 4.

5.

6.

8.

VULGATA LATINA.

3, 4. Et veniam usque ad solium ejus. Ponam coram eo judicium.

5. Verba.

6. Contendat mecum.

Nec magnitudinis sue mole me premat.

8. Si ad orientem iero, non appareat: si ad occidentem, non intelligam eum.

AKYAAΣ.

3, 4.

5.

6.

8.

AQUILA.

3, 4.

5.

6.

8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 20.
- 22. Εξομολόγηται.
- 24. Καὶ ἐν τῷ ἀχροτόμῳ ὡς ὄχτους χροσίου προσωπίου.
- 28.
- 29, 50. Καὶ διαφεύξεται καθαρότητι χειρῶν ἵναστος.

- 20. * καὶ ἐν τῷ ἀχροτόμῳ ὡς ὄχτους χροσίου προσωπίου.
- 22. Ἐξομολόγηται.
- 24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ γόματι ἐν πύρρα, καὶ ὡς πύρρα λιμυαῖός σου.
- 28. Ἀποκαταστήσει δὲ σοὶ διαίτην.
- 29, 50. * Ὅτι ἐταπεινώσων ἐαυτὸν καὶ ἑταίρους, ὑπερηφανεύσεται. * Καὶ κούφοντα ὀφθαλμοῖς σου. * Ὑψύσεται ἀθῶον, καὶ διασώβηται ἐν καθαροῖς χειρῶν σου.

- 20.
- 22.
- 24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ γόματι ἐν πύρρα, καὶ ὡς πύρρα λιμυαῖός σου.
- 28. Καὶ ἑταίροις ῥῆμα καὶ σταθίσεται σοὶ.
- 29, 50. * Ὅτι ἐταπεινώσων ἐαυτὸν καὶ ἑταίρους, ὑπερηφανεύσεται. * Καὶ κούφοντα ὀφθαλμοῖς σου. * Ὑψύσεται ἀθῶον, καὶ διασώβηται ἐν καθαροῖς χειρῶν σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

- 20.
- 22. Confessionem.
- 24. Et in praecepto quasi rivos amni primi.
- 28.
- 29, 50. Et effugiet munditia manuum unus iusque.

- 20. * Numquid non demolita est substantia eorum, et reliquias eorum comedit ignis?
- 22. Emittationem.
- 24. * Et ponas illud super aggerem in petram, et in saxa torrentis Ophir.
- 28. Et restituet tibi habitaculum.
- 29, 50. * Quia humiliavit semetipsum, et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salvabit. Erue innocentem, et salvabitur in munditia manuum tuarum.

- 20.
- 22.
- 24. * Et ponas super aggerem in petra, et tanquam petra torrentis Ophir.
- 28. Et debiles verbum, et stabit tibi.
- 29, 50. * Quia humiliavit semetipsum et dices, Elevatus est superbia, et inclinatam oculis salvabit. Erue innocentem eam, et salvabitur in munditia manuum tua um.

Notae et variae lectiones ad cap. XXII Job.

V. 17. Θ., τί ἐργάται. Sic omnes.
 V. 18. A., Θ., καὶ αὐτός δὲ etc. Sic Reg. unus. At Colbert. et Regius alter, A., Θ., καὶ αὐτός tantum. Drusius, Θ., αὐτός δὲ ἐνέπληται tantum.
 V. 20. Colbertinus notat ex Θ. οἱ β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione*. Cum asteriscis, ut et Colb., addit editio Latina Hieronymi.
 Ibid. *A. Alet*, εἰ μὴν ὑψύσεται. Colbert.
 V. 22. A., νόμος. Σ., ἐξομολόγηται. Colbert. et Reg. unus.
 V. 24. Colbert. ut supra, ex Θ. οἱ β'. Hi autem duo versiculi asteriscis item notantur in editione Latina.

[Ad Theodotionem appositivus versionem latinam secundam litteram; quae Hieronymiana, ut videt, nimis discrepat a Graeco. Duval.]
 Ibid. Σ., καὶ ἐν τῷ ἀχροτόμῳ. Sic omnes. Apud Drusium deest καὶ.
 V. 28. Θ., καὶ ἑταίροις ῥῆμα etc. Omnes.
 V. 29, 50. Colbertinus, ex Θ. οἱ δ'. Notans hos quatuor versiculos ex Theodotione desumptos esse. In editione Latina tpsu graphico obeli positi fuerant pro asteriscis.
 Ibid. Σ., καὶ διαφεύξεται καθαροῖς etc. Colb., Regi duo, Nicetas et Drusius.

CAPUT XXIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 5, 4. Ἔως τῆς ἑδρας αὐτοῦ προσθήσω ἐμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν.
- 5. Ἰάματα.
- 6. Διαδικάζεται μοι.
- Μόνον αὐτός μὴ ἐπιτιθέσθω μοι.
- 8. Ἰδὸς ἐάν προσέγομαι αὐτῷ, ἀφανής ἐστιν· κἄν ἀκούσθῃ, οὐκ αἰσθήσομαι.

- 5, 4. Καὶ ἔλθωμι εἰς τέλος· εἴποιμι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα.
- 5. Ἰάματα.
- 6. Ἐπελευσεται μοι. *A. Alet*, διαδικάζει με.
- Ἔτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χροήσεται.
- 8. Εἰ γὰρ πρότερος προσέδομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἶμι· πᾶ δὲ ἐπὶ ἐσχάτοις, τί ὄλεα;

- 5, 4.
- 5.
- 6.
- 8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

- 5, 4. Usque ad sedem ejus, apponam in conspectu ejus iudicium.
- 5. Verba.
- 6. Disceptat mecum.
- Solummodo ipse ne imponat mihi.
- 8. Ecce si praecessero eum, non apparet; et si sequar, non sentiam.

- 5, 4. Et venerim in finem, dicam vero mei ipsius iudicium.
- 5. Salvationes.
- 6. Superveniet mihi. *Misus*, disceptabit mecum.
- Deinde in nimis me non utetur.
- 8. Nam si primus ambulavero, et non ultra sum; quae autem in novissimis, quid novi?

- 5, 4.
- 5.
- 6.
- 8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

9 שְׂבִיאוֹל בְּעֵשֶׂתוֹ וְלֹא־אָהוּ יַעֲטֶף
יָבִין וְלֹא אֶרְאֶה
10 בְּחֲנִי
11 בְּאִשְׁרוֹ אֲהוּהָ הַגְּלִי

9.
10.
11.

9.
10. Ἐδοκίμασαν.
11.

15 עַל־כֵּן כִּפְנֵי אַבְרָהָם אֶתְחַבֵּן
וְנִפְחָה כִּמְנֵי

15.

15. ✕ Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου
✕ αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, (al. τε-
✕ τήραγμαί) κατανοήσω καὶ πτοη-
✕ θήσομαι ἐξ αὐτοῦ.

16 הַבְּהִילֵנִי

16.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Sinistra cum faciet ipse, et non apprehendam : operiet dextera, et non videbo.

9. Si ad sinistram, quid agam ? non apprehendam eum : si me vertam ad dexteram, non videbo illum.

9.

10. Probavit me.

10. Probavit me.

10. Probaverunt.

11. In gressum ejus apprehendit pes meus.

11. Vestigia ejus secutus est pes meus.

11.

15. Ideirco a facie ejus terrebor, intelligam et timebo ab eo.

15. Et ideirco a facie ejus turbatus sum, et considerans eum, timore sollicitor.

15. ✕ Ideirco a facie ejus turbabor : considerabo, et timebo ab eo.

16. Terruit me.

16. Conturbavit me.

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII Job.

V. 3, 4. Σ., εἰς τῆς ἔδρας etc. Sic Regii duo, Orat., Nicetas et Drusius.

tamen habet, αἰδεσθήσομαι pro αἰσθήσομαι.

V. 5. Σ., ῥήματα. Regii duo, Orat. et Drusius.

V. 9. Colbertinus hic habet cum asterisco, ἐκ Θ. οἱ β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione*. Editio Latina Hieronymi hos versiculos cum asteriscis adfert, quales nos edimus : sed a Græco discrepant.

V. 6. Σ., διαδικάζεται μοι. Reg. unus, Orator., Nicet. et Drusius ; alter vero Regius, διαδικάζει με.

Ibid. Σ., μόνου αὐτοῦ etc. Sic omnes.

V. 10. Ἀ., ἐδοκίμασαν. Colbert. et Reg. unus.

V. 8. Σ., ἰδοῦ ἐάν etc. Sic omnes. Colbertinus

V. 11. Θ., ἐχράτησεν etc. Hæc asterisco notantur

CAPUT XXIV JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1 עֵתִים
לֹא־הָיוּ יָמֵי

1.

1. Καιροί.

2 יָשִׁיעַנִי

2.

2. Προσλαμβάνουσιν.

3 חֲבִירִי

3.

3.

4 יָמוּ אֲבִינִים בְּדַרְךְ

4.

4.

יָדָה חֲבֵאֵי עֵשֶׂת־אֲרָרִי

5.

5.

5 פְּרָאִים

בְּמִדְבַּר 'O Ἑβραῖος, ἐπὶ ἐρχίμου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Tempora.

Non viderunt dies ejus.

2. Attigerunt.

3. Asinum.

4. Divertere facient egentes de via.

Pariter latuerunt humiles terræ.

5. Onagri.

In deserto. *Hebr. int., id.*

1. Tempora.

Ignorant dies illius.

2. Traustulerunt.

3. Asinum.

4. Subverterunt pauperum viam.

Oppresserunt pariter mansuetos terræ.

5. Onagri.

In deserto.

1. Tempora.

2. Assumunt.

3.

4.

5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

- 9. Ἡ Ἀριστοτέλ ποίησεν τὸ σὺν τοῦ, καὶ ὁ κατίπρον. Ἡ ροβία ὁ δὲ δέξῃ, καὶ ὁκ ἔβραμα.
- 10. Δίχρονι δὲ με.
- 11. Ἐξέδοσθη δὲ ἐν τοιαύταισιν αὐτοῦ. Ἄλλως, ἢ ἐκράτησεν ὁ πόνος μου πᾶς ὁδὸς αὐτοῦ.
- 15. Ἐπὶ τοῦτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπυδαθῶ, (al. τε-πάραγμα) κατανοήσω καὶ πτοή-θῆσμαι ἐξ αὐτοῦ. Ἄλλως, ἔματ-χάνω, καὶ κατανοῶν πτοήσμαι.
- 16. Ἐθροῦθητέ με.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIΩ.

- 9. Ad levam quid agam? non apprehendam. Convertatur ad dexteram, et non videbo.
- 10. Probavit autem me.
- 11. Egređiar autem in preceptis ejus. *Aliter*, tenuit pes meus vias ejus.
- 15. Idcirco a facie ejus turbabor: considerabo, et timebo ab eo. *Alius*, anxius sum et considerans obstupescio.
- 16. Conturbavit me.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXIII Job.

in Colbertino, eorumque versio in editione item Latina Hieronymi asterisco notatur, qualem nos damus.
 V. 15. Colbertinus promisso asterisco, ἐξ τῶν Ἀζῶλα καὶ Θ. σί β', τεπάραγμα. Illud autem τεπάραγμα videtur item esse Aquile et Theodotionis, loco τῶ κατασπυδαθῶ, quod hodie in versione

τῶν ΟΪ legitur. Editio Latina Hieronymi quam sequimur, habet *turbabor*, et hos duos versiculos astericeis notat. Drusius ad hanc vocem ἔβρα hoc cum scholion addfert, ἐθροῦθητε καὶ ἐπαρῶθητε, i. e., *percussus et turbatus sum*.

V. 16. Σ, ἐθροῦθητέ με. Sic Colbert et Regius unus.

CAPUT XXIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

- 1. Ἦρα.
- 2. Ἐπαρῶθησαν.
- 3. Ἐποῦθησαν. Ἄλλως, ἔβαν.
- 4. Ἐξέκλιναν ἐδουάτους ἐξ ὁδοῦ δικαίας.
- 5. Ὅμοιο ἀφανεῖς ἐποίησαν πραεῖς γῆς.
- 5. Ὅμοιο ἢ ἄγριοι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIΩ.

- 1. Horæ.
- 2. Transgressi sunt.
- 3. Subjugale. *Alius*, asinum.
- 4. Divertere fecerunt impotentes a via justa.
- 5. Subverterunt enim pauperum viam.
- 5. Simul latentes fecerunt mites terre.
- 5. Asini ἢ feræ.

Simul latentes fecerunt mites terre.

Et simul absconditi sunt mites terre.

Et simul absconditi sunt mites terre.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ἸΑΚΥΘΑΑΣ.

Ἑλλητικοῖς ᾠδαμασι.

יצאו בפלים בישחרו לטרף

Ἐξέρχονται ἐν κατέρχει αὐτῶν, ὀρθρίζοντες εἰς ἄλωσιν.

עריבה לו לחם לנערים

8.

8 בודם הרים ירטבו

8.

9 ועל-עני יחבלי

9.

9.

12, 15 ואלוה לא-ישיים תפלה :
המה ו הו במרדו-אור

12, 15.

12, 15.

14-18 יבוליה יהו כננב : ועין
נאף שמרה נשף לאמר לא-תשורנו
עין וסתר פנים ישים : החר בהנך
בתים יזבום ההבו-לבו לא-ידעו
אור : כי יחוו בקך לבו עלמות כי
יכור בלחית עלמות : קל-הוא
על-פני-מים

14-18.

14-18.

24 ככל

24.

24.

25 יאם-לא אשו
וישם לאל בילתי

25.

25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Egressi sunt ad opus suum surgentes mane ad rapinam.

Egrediuntur ad opus suum : vigilantes ad praedam.

Egrediuntur in opus suum, mane surgentes ad capturam.

Solitudo ei panis pueris.

Preparant panem liberis.

8. Ab inundatione montium madescunt.

8. Quos imbres montium rigant.

8.

9. Et super pauperem accipient pinguis.

9. Et vulgum pauperem spoliaverunt.

9.

12, 15. Et Deus non ponet insulsum : ipsi fuerunt inter rebelles lumini s.

12, 15. Et Deus inultum abire non patitur. Ipsi fuerunt rebelles lumini.

12, 13.

14-18. Et in nocte erit tamquam fur : et oculus adulteri observavit crepusculum, dicendo, Non aspiciet me oculus, et absconsionem facierum ponet. Fodit in tenebris domos, die signaverunt sibi : non cognoverunt lucem. Quia pariter mane eis umbra mortis, cum agnoverit terrores umbrae mortis : levis ipse super facies aquarum.

14-18. Per noctem vero erit quasi fur. Oculus adulteri observat caliginem dicens : Non me videbit oculus : et operiet vultum suum. Perfodit in tenebris domos, sicut in die condixerant sibi, et ignoraverunt lucem. Si subito apparuerit aurora, arbitrantur umbram mortis : et sic in tenebris quasi in luce ambulat. Levis est super faciem aquarum.

14-18.

24. Sicut omnes.

24. Sicut omnia.

24.

25. Et si non, ubi.

25. Quod si non est ita.

25.

Et ponere ad Deum sermonem meum.

Et ponere aute Deum verba mea.

Notae et variae lectiones ad cap. XXIV Job.

V. 4. ἸΑ, Θ., ζαροῖ. Colbert. et Reg. unus.

Fad. Hnd, *nescierunt dies ejus*, non expressum in LXX a terisco notatur in edit. Latina Hieronymi. Ex Latinis Graeca restituta uncinis inclusimus.

V. 2. ἸΑ., *πρὸς ἀποβλέποντες*. Sic unus. Reg., *πρὸς ἐπιβλέποντες*, *assumpserunt*. Colbert., *πρὸς ἐμβλέποντες*, *assumpsisti*. Nicetas, *πρὸς ἀποβλέποντες*, *assumentes*.

V. 5. ἸΑ, Δ, Ἰα. Colbert. et Reg. unus.

V. 4. Σ., *πρὸς ἀποβλέποντες* etc. Colbert., *Regius*

unus et Drusius.

Ibid. Σ., *ὁμοῦ ἀφανείς* etc. Omnes. Lectionem vero τῶν Θ' ex Theodotione desumptam cum asterisco et Θ. notat Colbertinus, et editio Latina Hieronymi, cuius versionem adhibemus.

V. 5. Vox Ἰαροῖ asterisco notatur, et in editioe Latina *feri* notatur cum asterisco.

Ibid. ἸΑ, *Ἐξέρχεται*, ἐπ' ἐρῆμου. Drusius.

Ibid. ἸΑ, *Ἐξέρχονται ἐν κατ-* Omnes. Colbertinus

Ἐκπορεύονται.

Ἐξέρχονται τὴν ἑαυτῶν τάξιν.

Ἦδὺς ἑκάστη αὐτῶν ἄρτος εἰς νεανίσκους.

Ἦδὺς ἑκάστη αὐτῶ ἄρτος εἰς νεοτέρους.

Ἦδὺς ἑκάστη αὐτῶ ἄρτος εἰς νεοτέρους.

8.

8. ἢ Ἀπὸ ψευδαἰσίου ὄρεον ὑψηλοῦ νοσταί.

8. ἢ Ἀπὸ ψευδαἰσίου ὄρεον ὑψηλοῦ νοσταί.

9. Καὶ πτωχὸν ἤνεχθ' ἄραζον.

9. Ἐκπαπεινώτα δὲ ἐταπεινώσαν.

9.

12, 15. Ὁ Θεὸς δὲ οὐκ ἐμπνέει μοῖραν. Ἄλλ' αὐτοὶ γενόμενοι ἀποστάντα φώτος.

12, 15. Αὐτὸς δὲ διατὶ πούτου ἐπιτακοπήν οὐ παροίηται; ἐπὶ γῆς ὄντων καὶ οὐκ ἐπιγνώσαν.

12, 15.

14-18. Σύντακτον προσώπου περιτιθέμενος... Ὡς ἐν σφαγίδι κοῦψουσι ἑαυτοὺς. ἔν τῷ γίνηται αὐτοῖς ὄρθρος τριὰ θανάτου. Φωραθεὶς γὰρ ἀνόπαρτος ἔστιν θιασθὲς θανάτου... Ἐπιπέλων ὕδατι.

14-18. ἢ Καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς. Καὶ ὀφθαλμὸς μοῖρῶν ἢ ἐφύλαξίς σκότος, λέγω, οὐ προνοῖται με ὀφθαλμῶς. Καὶ ἀποκροθῆν προσώπου ἔθετο. Διόρθρον ἐν σκότει οὐκίαις. Ἠμέρας ἢ ἐσφαγίτην ἑαυτοῦς. Οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς. Ὅτι ὀρθρομαθὸν τὸ πρὸ αὐτοῖς τριὰ θανάτου. Ὅτι γινώσεται πάσχος τριὰς θανάτου. Ἐλαφρὸς ἔστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος.

14-18. ἢ Καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς. Καὶ ὀφθαλμὸς μοῖρῶν ἢ ἐφύλαξίς σκότος, λέγω, οὐ προνοῖται με ὀφθαλμῶς. Καὶ ἀποκροθῆν προσώπου ἔθετο. Διόρθρον ἐν σκότει οὐκίαις. Ἠμέρας ἢ ἐσφαγίτην ἑαυτοῦς. Οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς. Ὅτι ὀρθρομαθὸν τὸ πρὸ αὐτοῖς τριὰ θανάτου. Ὅτι γινώσεται πάσχος τριὰς θανάτου. Ἐλαφρὸς ἔστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος.

21.

21. Ἐπερ μολόγη, Ἄλλες, ὡσπερ γλῶσση.

21.

25. Ἄλλ' οὖν.

25. Εἰ δὲ μή.

25.

Καὶ τάξει παρὰ τῷ Θεῷ τὸν λόγον ὑπέρο ἔμοῦ.

Καὶ θῆται εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Eeunt.

Egressi suum ipsorum ordinem.

Suavis unicuique ipsorum panis ad pueros.

ἢ Suavis factus est ei panis in adolescentibus.

ἢ Suavis factus est ei panis in adolescentibus.

8.

8. ἢ De stillicidiis montium madescent.

8. ἢ De stillicidiis montium madescent.

9. Et a paupere pignus tollebant.

9. Eum autem qui ceciderat humiliaverunt.

9.

12, 15. Deus autem non inspirat stultitiam. Sed ipsi fuerunt deficientes a luce.

12, 15. Ipse cur hominivisitacionem non fecit? cum super terram ipsi etessent, et non agnoverunt.

12, 15.

14-18. Operimentum vultus circumponens... Quasi in sigillo abscondent seipsos, si fuerit eis matutinum umbra mortis; deprehensus enim de medio tollitur morte violenta... Inuavigans aque.

14-18. ἢ Et nocte erit sicut fur. Oculis adulteri observat tenebras, dicens, Non videbit me oculus. Et latibulum faciei posuit. Suffodit in tenebris domos. Per diem obsignaverunt semetipsos. Non cognoverunt lucem, quia simul eis mane umbra mortis. Quia cognosceat perturbacionem umbrae mortis. ἢ Levis est super faciem aque.

14-18. ἢ Et nocte erit sicut fur. Oculis adulteri observat tenebras, dicens, Non videbit me oculus. Et latibulum faciei posuit. Suffodit in tenebris domos. Per diem obsignaverunt semetipsos. Non cognoverunt lucem, quia simul eis mane umbra mortis. Quia cognosceat perturbacionem umbrae mortis. ἢ Levis est super faciem aque.

21.

21. Sicut malva. Alius, sicut herba.

21.

25. Sed nunc.

25. Alioquin.

25.

Et statuet apud Deum sermonem pro me.

Et ponet in nihilum verba mea.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV Job.

tamen habet ἐπέρχονται. Sed alio loco idem legit ἐξέρχονται. Idem codex hæc notat in versionem τῶν Θ, τάξει οὐ κείται ἐν τῷ Ἐβραϊκῷ. Σ, ἐκπορεύονται. Sic Reg. unus.

Ibid. Σ, ἦδὺς ἑκάστη etc. Sic omnes. Ibidem autem notat Colbertinus litteram Θ, præmisso asterisco, ut indicet versionem quæ ἐν τῷς Θ habetur, esse Theodotionis. Similiter editio Latina eidem asteriscum præmittit.

V. 8. Hæc pariter asterisco notantur in Colbert. cum nota Θ. Asteriscus etiam præmittitur in edit. Latina.

V. 9. Σ, καὶ πτωχὸν ἤνεχθ' ἄραζον. Omnes.

V. 12, 15. Σ, ὁ Θεὸς δὲ οὐκ etc. Hunc insignem Symmachi locum ex Colbertino et ex duobus Regibus mutauimus.

V. 14-18. Hi novem versiculi asteriscis notantur in Colbertino, quemadmodum et in edit. Latina

Acronymi, unde versionem mutuamur.

Ibid. Σ., *καίπατρου προσώπου* etc. Sic omnes mss. et Nicetas.

Ibid. Σ., *ὡς ἐν σφραγίδι* etc. Hunc Symmachi locum, cujus minimam partem addert Drusius, plenum ex mss. mutuamur.

CAPUT XXV JOB.

TO EBPAIKON.

2	הַבִּישׁ לְ שָׁלוֹם	2.
5	הֲיִשׁ בִּסְפֵר אֱמֻנָה	5.
4	אִי־הָ יִבְהַר יִבְהַר יִלְדֵי אִשָּׁה	4.
5	לֹא-הָיָה	5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Dominium.
Pacem.
5. Numquid est numerus agnibus ejus?
Lux ejus.
4. Et quomodo mundus erit natus muliere.
5. Non sunt mundæ.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικῶς γράμμασι.

2. Potestas.
Concordiam.
5. Numquid est numerus militum ejus?
Lumen illius.
4. Aut apparere mundus natus de muliere.
5. Non sunt mundæ.

VULGATA LATINA.

2. Potestas.
Concordiam.
5. Numquid est numerus militum ejus?
Lumen illius.
4. Aut apparere mundus natus de muliere.
5. Non sunt mundæ.

AKYAAΣ.

2. Ἐξουσία.
5.
4.
5. Οὐ διαυγιθήσεται.

AQUILA.

2. Domini.
5.
4.
5. Non dilucidæ erunt.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV Job.

V. 2. A., Θ., *ἐξουσία*. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. *ὀλιγαίαι*, *τὴν εἰρήνην*. Colbert.

V. 5. Σ., *μὴ ἔστιν* etc. Colbert., Orat., Reg. unus,
Nicetas et Drusius.

CAPUT XXVI JOB.

TO EBPAIKON.

5	וַיִּשְׁאֲלוּ	5.
5-10	הַרְפָּאִים יִחַלְלוּ בַּהֶתַּת בָּיִם וַיִּשְׁנִיחֵם : עָרוֹם שְׂאִי־לָהּ נִגְחַ יֵאָרֶץ כִּסּוֹת לְאֶבְדָּחֶן : נִסְחָה יִצְפֵּן עַל-תְּהַלְתִּי תִּלְהָ אֶרֶץ עַל-בְּלוֹיָהּ : צָרָה-בָּיִם בַּעֲבוּר וְלֹא יִבְקַע עֵינַי הַחַתָּם : בִּיאֵהוּ פְּנֵי-כִסֵּה בְרִשָּׁה עָלָיו עֵינָיו : הֵקֵן הֵק עַל-פְּנֵי-כִּסּוֹם עַד-תְּנַלְתֵּת אֹהֶל עַם-הַשָּׁדֶךְ	5-10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Consulisti.
5-10. Numquid gigantes formantur de sub aquis, et habitatores eorum. Nudus infernus coram eo, et non operimentum perditioni. Extendens aquilonem super vacuum, suspendens terram super nihilum, ligans aquas in nubibus suis, et non scissa est nubes sub eis : tenens facies solii : expandit super illud nubem suam : statum circino descripsit super facies aquarum, usque ad perfectionem lucis cum obscuritate.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικῶς γράμμασι.

5. Consulisti.
5-10. Ecce gigantes gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis. Nudus est infernus coram illo, et nullum est operimentum perditioni. Qui extendit aquilonem super vacuum, et appendit terram super nihilum. Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erumpant pariter deorsum. Qui tenet vultum solii sui, et expandit super illud nebulam suam. Terminum circumdedit aquis, usque dum finiantur lux et tenebræ.

VULGATA LATINA.

5. Dedisti consilium.
5-10. Ecce gigantes gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis. Nudus est infernus coram illo, et nullum est operimentum perditioni. Qui extendit aquilonem super vacuum, et appendit terram super nihilum. Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erumpant pariter deorsum. Qui tenet vultum solii sui, et expandit super illud nebulam suam. Terminum circumdedit aquis, usque dum finiantur lux et tenebræ.

AKYAAΣ.

5. Συμβούλευσας.
5-10. Ῥαφαίμ .. ἐπὶ κενώματι.

AQUILA.

5. Consulisti.
5-10. Raphaim... super inane...

Ibid. Σ., ἐπιπλέον ὕδατι. Sic legendam, non ut habent aliquot mss. et Drusius, ἐπιπλέον.
V. 21. Ἄλλοι, ὡς περ γιότ. Sic Reg. unus.

V. 25. Σ., ἄλλ' οὐκ. Colbert.
Ibid. Σ., καὶ τάξει etc. Ita Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXV. JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

- 2.
- 3. Μή ἐστιν ἀριθμὸς τῶν στρατιῶν αὐτοῦ;
Ἐπιτάγματα.
- 4. Διὰ τίνας ἄρθρῳπος ἔσται τυχθεὶς ἐπὶ γυναικίῳ;
- 5.

- 2. Προσέμου.
- Τὴν σύμπαταν. Οἱ λοιποὶ, τὴν εἰρήνην.
- 3. Μή γὰρ τις ὑπολάβῃ ὅτι ἐστὶ παράνομος πειραταίς.
Ἐνεδρα παρ' αὐτοῦ.
- 4. Ἢ τίς ἂν ἀποκαθάρσεται αὐτὸν γωνητῆς γυναικίῳ;
- 5. Οὐ καθαρὰ.

- 2. Τέξουσις.
- 3.
- 4.
- 5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 2.
- 3. Num est numerus exercituum ejus?
Præcepta.
- 4. Qua e mundus erit natus e muliere?
- 5.

- 2. Exordium.
- Universitatem. Reliqui, pacem.
- 3. Nemo enim putet esse muram piratis.
Insidie ab eo.
- 4. Vel quisnam mundaverit se natus ex muliere?
- 5. Non mun he.

- 2. Domini.
- 3.
- 4.
- 5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV Job.

Ibid. Σ., ἐπιτάγματα. Colbert. et Drusius.
V. 4. Σ., διὰ τίνας etc. Colbert., Reg. unus,

Orat., Nicetas et Drusius.
V. 5. Ἄ., οὐ διακριθῆται. R. g. unus.

CAPUT XXVI. JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

- 5. Συνεβόλευσας.
- 5-10. Θεομάχοι.... καὶ οἱ γειτῶντες αὐτοῖς.... ὄρον περιέγραψεν.

- 5. Συμβεβόλευσαι.
- 5-10. ἢ Μὴ γίγαντες μαιωθή-
* τονται Ἐποκίτωθεν ὕδατος,
* καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Καὶ
* οὐκ ἐστὶ περιβολαῖον τῆ ἀπο-
* λείξ. Ἐκτείνων βροχὴν ἐπ' οὐ-
* δὲν, Κρημνίζων γῆν ἐπὶ μηδέσας.
* Δεσμύτων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐ-
* τοῦ. Καὶ οὐκ ἐβράγγη νέφος ὑπο-
* κίτω αὐτοῦ. Ὁ κρατὶν πρόσω-
* πον θρόνου. Ἐκπτείνων ἐπ'
* αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. Πρόσταγμα
* ἐβύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος,
* Μέγροι συντελείας φωτὸς μετὰ
* σκότους. Ἄλλοι, οὐκ ἐβράνε...
* Ἄλλοι, ἔθετο σκότος ἀποκρυφῆν
αὐτοῦ.

- 5.
- 5-10. ἢ Μὴ γίγαντες μαιωθή-
* τονται Ἐποκίτωθεν ὕδατος,
* καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Καὶ
* οὐκ ἐστὶ περιβολαῖον τῆ ἀπο-
* λείξ. Ἐκτείνων βροχὴν ἐπ' οὐ-
* δὲν, Κρημνίζων γῆν ἐπὶ μηδέ-
* νας. Δεσμύτων ὕδωρ ἐν νεφέλαις
* αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐβράγγη νέφος
* ὑποκίτω αὐτοῦ. Ὁ κρατὶν
* πρόσωπον θρόνου. Ἐκπτείνων
* ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. Πρόσ-
* ταγμα ἐβύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον
* ὕδατος, Μέγροι συντελείας φωτὸς
* μετὰ σκότους.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 5. Consulisti.
- 5-10. Dei hostes... et qui vicini erant eis... terminum circumscrispsit.

- 5. Dedisti consilium.
- 5-10. ἢ Numquid gigantes re-
* digentur in nihilum subter a-
* quam, et proximi eorum? Nu-
* dus infernus eorum eo, et non
* est velamen perditioni. Exten-
* dens aquilonem super nihilum,
* suspendens terram super nihili-
* lum (in aerem), ligans aquam in
* nubibus suis, et non est scissa
* nubes ab eo. Qui tenet faciem
* solii, et extendens super eum
* nubem suam. Præceptum cir-
* cumdedit super faciem aquæ,
* usque ad consummationem lucis.
* Alius, non imavit. Alius,
* posuit tenebras latitudinem suam.

- 5.
- 5-10. ἢ Numquid gigantes re-
* digentur in nihilum subter a-
* quam, et proximi eorum? Nu-
* dus infernus eorum eo, et non
* est velamen perditioni. Exten-
* dens aquilonem super nihilum,
* suspendens terram super nihili-
* lum (in aerem), ligans aquam
* in nubibus suis, et non est
* scissa nubes ab eo. Qui tenet
* faciem solii, et extendens super
* eum nubem suam. Præceptum
* circumdedit super faciem aquæ,
* usque ad consummationem lucis.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ
11 ירושפי	11.	11. Διεινήθησαν.
ויהבדו		
12 כיהץ רהב	12.	12.
15 נהש ברה	15.	15.
14 וביה שבוץ דבר נשמעו בו ורעם גבורתו בני יתבון	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Contenterentur, Et admirabuntur.	11. Contremiscunt. Pavent.	11. Concussæ fuerunt.
12. Percussit superbiam.	12. Percussit superbum.	12.
15. Serpentem fugacem.	15. Coluber tortuosus.	15.
14. Et quam pusillum verbum audivimus ab eo, et tonitru fortitudinum ejus quis intelliget.	14. Et cum vix parvam stillam sermonis ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudini illius intueri?	14.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI Job.

V. 5. 'A., Σ., σενεθούλευσας. Colbert.
 V. 5-10. Colbertinus cum asteriscis habet, ἐκ θ. οἱ αὐτ', id est, *Hi undecim versiculi ex Theodotione*, videlicet inducti sunt in versionem LXX. Hos item versiculos asteriscis notat editio Latina Hieronymi, unde versionem excerptimus (*). Ultimus porro versiculus deficit: ac post illud, *ad consummationem lucis, addas, cum tenebris*, ut cum Hebræo consonet עִם-הַשֶּׁךְ.
 Ibid. 'A., Παρρασίμ. Σ., θεομάχοι. Sic Colbert. et Reg. unus.
 Ibid. Colbert. Σ., καὶ οἱ γειτνιῶντες αὐτοῖς, melius quam Drusius qui habet γείτονες.
 Ibid. 'A., ἐπὶ κενώματι. Sic omnes.

(*) Duodecim habet hæc versio versiculos (στίχους) quorum tertius est: *Nudus infernus coram eo*, et non exprimitur græce in textu Theodotii qualem cum profert Montf. Editio autem Rom. LXX habet: Γυμνὸς ἐ ἔδης ἐνὸπλιον αὐτοῦ, et ad amussim respondet hebraico, עָרוֹם שְׂאוֹל נָגַדוּ. Dracn.

CAPUT XXVII JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
1 ויקף אזב שאת בישוי	1.	1. Καὶ προσέθηκεν Ἰὼβ ἄρας παρὰβολῆν αὐτοῦ.
2 הסיר בישבמי	2.	2.
3 כי כל ענין נשבתו בו	3.	3.
5 לא אסיר תבתי	5.	5.
6 ולא ארפה	6.	6.
8 כי יבצע	8.	8.
9 כי תבוא	9.	9.
15 והחלת עריונים בישוי יקח	15.	15.
17 נקו	17.	17. Ἄθωσι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et addidit Job assumere parabolam suam.	1. Addidit quoque Job assumens parabolam suam.	1. Et addidit Job assumens parabolam suam.
2. Removeve fecit iudicium meum.	2. Qui abstulit iudicium meum.	2.
5. Quia omm tempore halitus meus in me.	5. Quia donec superest halitus in me.	5.
5. Non removevo perfectionem meam.	5. Non recedam ab innocentia mea.	5.
6. Et non dimittam eam.	6. Non deseram.	6.
8. Cum corraserit.	8. Si avarè rapiat.	8.
9. Cum venerit.	9. Cum venerit.	9.
15. Et hereditatem fortium ab Omnipotente accipiet.	15. Et hereditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipient.	15.
17. Innocens.	17. Innocens.	17. Innocentes.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

- 41. Θραμβούονται.
- 42. Συγκλήξ ἀλαζονείαν.
- 15. Τὸν ὄφιν τὸν συγκλείοντα.
- 44. Τί δὲ ψεύδισμα τῶν λόγων αὐτοῦ ἀκούσομεν, ἕπου βροντῆν δυναστείας αὐτοῦ οὐδὲς ἐνοήσεται;

- 41. Ἐπιτάθησαν.
- Ἐξίστησαν.
- 12. Ἐστρωται τὸ κήτος.
- 15. Δράκοντα ἀποστᾶτην.
- 44. Καὶ ἐπιλαμῶδα λόγου ἀκούσομεθα ἐν αὐτῷ. Σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν;

- 41.
- 12.
- 15.
- 44.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 41. Obstupescunt.
- 42. Confringit arrogantiam.
- 15. Serpentem concludentem.
- 44. Quid vero susurrum sermōnum ejus audiemus, quando tonitru potentiae ejus nemo cogitabit?

- 41. Expansae sunt.
- Obstupuerunt.
- 12. Stratus est cetus.
- 15. Draconem desertorem.
- 44. Et super stillam verbi audiemus in eo: virtutem autem tonitru ejus quis scivit?

- 41.
- 41.
- 42.
- 45.
- 44.

Notae et variae lectiones ad cap. XXVI Job.

Ibid. Ἄλλως, οὐκ ἐβόησαν. Colbert. Suspectum.
 Ibid. Ἄλλως, ἔθετο σκότος etc. Colbert. (*)
 Ibid. Σ., ὄρον περιέγραψεν. Omnes.
 W. 14. X., διεκινῆθησαν. Omnes. Et similiter sequentem Symmachi lectionem, θραμβούονται.

V. 12. Σ., συγκλήξ ἀλαζονείαν. Omnes.
 V. 15. Σ., τὸν ὄφιν etc. Omnes.
 V. 44. Σ., τί δὲ ψεύδισμα etc. Hunc locum Symmachi mutilum advertit Drusius. Sed Colbert., Orat. et Nicetas plenum habent, ut nos edimus.

(*) Nihil habetur in hebraico textu cui responderi possit haec lectio quam Montfauconius nobis vendit at pro incerti interpretis fragmento. Est autem scho ion ex psal. xvii, 12 depraemtum, ubi LXX, καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυψῆν αὐτοῦ (hebr. וַיִּסְתֵּר יְהוָה פָּנָיו, posuit teubras latibulum suum), a lectore quodam, ut non inepte autumat Kreyszigius, hic in Colbertino codice adscriptam. Draken.

CAPIT. XXVII. JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

- 1.
- 2. Ὅς παρῆθε τὴν κρίσιν μου.
- 3. Ὅτι μέχρις οὗ ἢ ἀναπνοή μου ἐν ἐμοί.
- 3. Οὐκ ἐκστήσομαι τῆς ἀπλότητός μου.
- 6.
- 8.
- 9.
- 15. Καὶ κληρονομία ἦν οἱ ἀκαμπίς παρὰ τοῦ Ἰακωβὸς κομίζονται.
- 47. Ἀναίτιοι.

- 1. Ἐπι δὲ προσθεὶς Ἰὸβ εἶπε τῷ προσώμῳ.
- 2. Ὅς οὕτω με κέκριτε.
- 3. Εἰ μὴν ἐτι τῆς πνοῆς μου ἐνοούσης.
- 3. Οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκαμίαν μου.
- 6. Οὐ μὴν προσῶμαι. Ἄλλως, οὐ μὴ προσῶμαι.
- 8. Ὅτι ἐπέχει. Οἱ λοιποὶ, ὅτι πλεονεκτεῖ.
- 9. Ἢ ἐπὶ θούσης. Οἱ λοιποὶ, μὴ ἐπὶ θούσης.
- 15. Κατ' ἕνα δὲ δυναστῶν ἐλευθεύεται παρὰ Παντοκράτορος ἐπὶ αὐτοῦς.
- 47. Ἀληθινοί.

- 1.
- 2.
- 3.
- 5.
- 6.
- 8.
- 9.
- 6.
- 17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1.
- 2. Qui neglexit iudicium meum.
- 3. Quia donec halitus meus in me.
- 3. Non recedam a simplicitate mea.
- 6.
- 8.
- 9.
- 15. Et hereditas quam inflexibiles ab Omnipotente referunt.
- 47. Inculpati.

- 1. Adhuc autem adiciens Job dixit proœmio.
- 2. Qui sic me iudicavit.
- 3. Si quidem adhuc halitu meo immanente.
- 3. Non enim separabo a me innocentiam meam.
- 6. Non certe dimittam. Alius, nequaquam dimittam.
- 8. Quia expectat. Reliqui, quia avarus est.
- 9. Aut adveniente. Reliqui, ipsa non adveniente.
- 15. Possessio vero potentium venit ab Omnipotente super eos.
- 17. Veraces.

- 1.
- 2.
- 3.
- 5.
- 6.
- 8.
- 9.
- 15.
- 17.

15. Et hereditas quam inflexibiles ab Omnipotente referunt.
 17. Innocentes.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

18. -נצ 18
20. ב'הרז 20
לילה גבתי סיפה

18.
20.

18.
20. Ἄνοπαρξία.
Νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκρύ-
γαι.
21-25.

21-25. וישעיהו ידך יישרתו כדום ייך וישעיהו
מבוקמו ווישרך עליו ולא תביל בימי
בריה יבחה : ישפק עליו גפיו
וישרך עליו מבוקמו

21-25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

18. Custos.
20. Terrores.
Nocte furatus est eum turbo.

18. Custos.
20. Inopia.
Nocte opprimet eum tempestas.

18.
20. Inexistentia.
Nocte in adverso casu ne effu-
giat.
21-25.

21-25. Tolle eum eurus, et ibit,
et turbine commovebit eum de loco
suo: et projiciet super eum, et
non parcat: de manu ejus fugien-
do fugiet. Plaudet super eum pal-
mis suis, et sibilabit super eum
de loco suo.

21-25. Tolle eum ventus urens,
et auferet, et velut turbo rapiet
eum de loco suo Et mittet super
eum, et non parcat: de manu e us
fugiens fugiet. Stringet super eum
manus suas, et sibilabit super il-
lum intuens locum ejus.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII Job.

V. 1. Ἀ., καὶ προσέθηκον etc. Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 2. Σ., ἢ παρεῖθε etc. Colbert., Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.

V. 3. Σ., ὅτι μέχρις οὗ etc. Colbert.

V. 5. Σ., οὐκ ἐκστήσομαι etc. Omnes.

V. 6. Θ., οὐκ ἀφήσω. Colbert., Reg. unus.

V. 8. Οἱ Λοιποί., ὅτι πλεονεκτεῖ. Sic Colb. Reg.

unus, Nicetas et Drusius.

V. 9. Οἱ Λοιποί., μὴ ἐπελθοῦσθε. Colbert.

V. 17. Σ., Θ., καὶ κληρονομίαν etc. Sic omnes: sed Drusius, κληρονομίαν.

V. 17. Ἀ., Θ., ἀθῶσι. Σ., ἀνάπτοι. Colbert. et Reg. unus.

V. 18. Colbert. in hæc verba, & συνετήρησε, quæ illi in textu locantur, in marg. asteri-cum ponit

CAPUT XXVIII JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

יָקוּ 1.
ו' עֶפְרַיִם 2
וְאָבֶן יִצְחָק נְחוּשָׁה
χάλκός θ' ἀπὸ λίθων χιονεύεται
5
9-4 נעו : ארץ מובטח יצא לחם
ותחתייהו נהפך כמור-אש : מקוב-
ספיר אבניה ועפרת זהב לו : תיב
לא ידעו עיני ולא שופתי עין איה :
לא-הדרגתו בני-שחקן לא-ענה
עליו שחל : בחלמיש שיה יד

1.
2.
3.
4-9.

1.
2.
3. Τέλος.
4-9.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Fundent.
2. Et lapis fusus æs. Hebraus,
æes autem e lapidibus conflatur.
5. Finem.
4-9. Motæ sunt. Terra ex ipsa
egredietur panis, et subter eam
versus est ut ignis: locus sapphi-
riti lapides ejus, et pulveres auri
ei. Semitam non cognovit avis,
nec vidit eam oculus vulturis. Non
calcaveront eam filii superbiæ:

1. In quo conflatur.
2. Et lapis solutus calore, in
æes vertitur.
5. Tempus.
4-9. Et invios. Terra, de qua
oriebatur panis in loco suo, igne
subversa est. Locus sapphiri la-
pides ejus, et glebæ illius aurum.
Semitam ignoravit avis, nec intui-
tus est eam oculus vulturis. Non
calcaverunt eam filii inastitorum,

1.
2.
5. Finem.
4-9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

18. Ἡ συντήρησις.
 20. Ἄνοπαρξία.
 Νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκψύ-
 γου.
 21-25. Ἐκσυριεῖ.

18. Ἡ συντήρησις.
 20. Ἄδδύται.
 Νυκτὶ δὲ ἐψύχεται αὐτὸν ψύχος.
 21-25. Ἡ ἀναλήθηται αὐτὸν
 καύσων, καὶ ἀπυλῶνται, καὶ
 λικαίηται αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
 τοῦ. Καὶ ἐπιβόηται ἐπ' αὐτὸν,
 καὶ οὐ φαίνεται. Ἐκ χειρὸς αὐ-
 τοῦ ψυγὴ ψυξέται. Κροτήρηται
 ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ
 συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
 τοῦ. Ἄ.δ.δ.σ., ὡς κοινοστός.

18.
 20.
 Νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκψύ-
 γου.
 21-25. Ἡ ἀναλήθηται αὐτὸν
 καύσων, καὶ ἀπυλῶνται, καὶ
 λικαίηται αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου
 αὐτοῦ. Καὶ ἐπιβόηται ἐπ' αὐτὸν,
 καὶ οὐ φαίνεται. Ἐκ χειρὸς αὐ-
 τοῦ ψυγὴ ψυξέται. Κροτήρηται
 ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ
 συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
 τοῦ.

SYMMACHUS.

LIX INTERPRETES.

THEODOTIO.

18. Que servavit.
 20. Inexistentia.
 Nocte in adverso casu ne effu-
 giat.
 21-25. Exsibilabit.

18. Que servavit.
 20. Dolores.
 Nocte autem sustulit eum ca-
 ligo.
 21-25. Tolleit eum astus, et
 abibit, et ventilabit eum de
 loco suo, et projiciet super
 eum, et non parcat. De manu
 enim ejus fuga fugiet. Plaudet
 super eum manibus suis, et
 trahet eum de loco suo. *Alius,*
 ut pulvis.

18.
 20.
 Nocte in adverso casu ne effu-
 giat.

21-25. Tolleit eum astus, et
 abibit, et ventilabit eum de loco
 suo, et projiciet super eum, et
 non parcat. De manu enim ejus
 fuga fugiet. Plaudet super eum
 manibus suis, et trahet eum de
 loco suo.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXVIII Job.

hæc spectantem, ἡ συντήρησις, ubi versio Latina Hieron. habet, *que servavit*. Hæc vero absunt hodie a versione τῶν Θ., sed olim ex Symmacho addita fuerant, ut indicat Colbert. his verbis, ἐκ τῶν Σ., *ex versione Symmachi*.

V. 20. Ἄ. Σ., ἀνοπαρξία. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusus vero uni Symmacho tribuit. Supra cap. xviii, v. 14, eandem vocem vertit Aquila ἀνοπαρξία.

Ibid. Ἄ., Σ., Θ., νυκτὸς ἐν περιστάσει etc. Collb. et Reg. unus.

V. 21-25. Colbert. cum asteriscis, ἐκ Θ., σὶ σ', id est, *Hi sex versus ex Theodotione*. Notantur item asterisci in edit. Latina Hieronymi: sed asterisci quidam excidere, ut contingit non raro in ea edit.

Ibid. Ἄ.δ.δ.σ., ὡς κοινοστός. Colbert.

Ibid. Σ., ἐκσυριεῖ. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1.
 2.
 5. Προθεσμίαν.
 4-9.

1. Ὅθον διεθρεῖται. Οἱ λοιποὶ, ὅθον χονεουθῆ.
 2. Χαλκὸς δὲ ἔτα λίθος λατομει-
 ται.
 5. Τάξιον.
 4-9. Ἡ ἐσταλεύθησαν. Ἐγὼ ἐξ
 αὐτῆς ἐξέλευσεται ἄροτος, Ὑπο-
 κάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πύρ.
 Τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐτῆς.
 Καὶ χόμα χροσίον αὐτῆς· Τρί-
 βος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν,
 καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλ-
 μὸς γυπὸς. Οὐκ ἐπάτησαν αὐ-

1.
 2.
 5. Πέρας.
 4-9. Ἡ ἐσταλεύθησαν. Ἐγὼ ἐξ
 αὐτῆς ἐξέλευσεται ἄροτος, Ὑπο-
 κάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πύρ.
 Τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐ-
 τῆς, καὶ χόμα χροσίον αὐτῆς·
 Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετει-
 νόν, καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν
 ὀφθαλμὸς γυπὸς. Οὐκ ἐπάτησαν

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.
 2.
 5. Tempus præstitutum.
 4-9.

1. Unde percolatur. *Reliqui*,
 unde conflatur.
 2. Es autem quædam Imodum lap-
 sis caditur.
 5. Ordinem.
 4-9. Commoti sunt. Terra
 de qua egressus est panis, sub-
 ter eam versus est quasi ignis.
 Locus sapphiri lapides ejus,
 et aurum ejus agger est. Sem-
 itam quam non cognovit avis,
 nec vidit eam oculus vulturis,

1.
 2.
 5. Terminum.
 4-9. Commoti sunt. Terra
 de qua egressus est panis, sub-
 ter eam versus est quasi ignis.
 Locus sapphiri lapides ejus,
 et aurum ejus agger est. Sem-
 itam quam non cognovit avis,
 nec vidit eam oculus vulturis,

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

10 בערות
יארים
ראתה עיני

10.

10.

11 הבש
ותעלמה יצא אור
12 המינא

11.

11. Ἐξερεύνησεν.

12.

12.

13 ערכה

13.

13. Τάξιν αὐτῆς.

14-19 יהוים אבור לא ביה היא
יום אבור אין עבדו : לא יהן כגור
תהתיה ולא ישקל כסף בתורה : לא
תסלח בנתם איפור בשהם יכר
זספור : לא יערנגרה זהב זונגורת
זתבורתה כל-פו : ראבורת זגביש
לא יזכר זבישך חכמה מפנינים : לא-
יערנגה פטדת-נוש כנתם מחר לא
תסלה

14-19.

14-19. Οὐκ ἀναβλήθησεται....
Γλυκύ δὲ σοφία παρὰ τὰ περιθάλ-
πτα.

21 זעלמה מעיני כל-הו זבינך
השכיים נסתרה

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

non transiit juxta eam leo. In si-
licem misit manum suam.

nec pertransiit per eam leaena.
Ad silicem extendit manum suam.

10. In rupibus.
Rivos.
Vidit oculus ejus.

10. In petris.
Rivos.
Vidit oculus ejus.

10.

11. Fasciavit.
Et absconditum educet lucem.

11. Serutatus est.
Et abscondita in lucem produ-
xit.

11. Perscrutatus est.

12. Invenietur.

12. Invenitur.

12.

15. Ordinem ejus.

15. Pretium ejus.

15. Ordinem ejus.

14-19. Vorago dixit, Non in me
ipsa; et mare dixit, Non apud me.
Non dabitur aurum purum pro ea,
et non ponderabitur argento pretium
ejus: non aestimabitur cum
auro Ophir, cum onyche pretioso
et sapphiro. Non adaequabit eam
aurum et crystallus, nec permuta-
tio ejus vas olivae. Coralia et
unio non commemorabuntur, et
tractio sapientiae praemargaritis.
Non adaequabit eam smaragdus
Aethiopiae, cum auro mundo non
aestimabitur.

14-19. Abyssus dicit, Non est in
me: et mare loquitur, Non est
mecum. Non dabitur aurum obri-
zum pro ea, nec appendetur ar-
gumentum in commutatione ejus.
Non conferetur tinctis Indiae colo-
ribus, nec lapidi sardonio pre-
tiosissimo, vel sapphiro. Non adae-
quabitur ei aurum vel vitrum,
nec commutabuntur pro eo vasa
auri: Excelsa et eminentia non
memorabuntur comparatione ejus:
trahitur autem sapientia de oc-
cultis. Non adaequabitur ei topa-
zium de Aethiopia, nec tincturae
mundissime componetur.

14-19. Non rejicietur... (res) dul-
cis autem sapientia est praerebus
spectabilibus.

21. Abscondit se ab oculis omnis
viventis, et a volucri caeli oculata
est.

21. Abscondita est ab oculis
omnium viventium, volucres quo-
que caeli latet.

21.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

ἢ τὴν οὐσίαν ἀναζώνου. Ὁ παρήμενος αὐτὴν ἔβου. Ἐν ἀκροτάτῳ ἐξή-
* ταιώσ' ἄρα αὐτοῦ

ἢ αὐτὴν οὐσίαν ἀναζώνου. Ὁ παρ-
* ἔβου αὐτὴν ἔβου. Ἐν ἀκροτά-
* τῳ ἐξήταται ἄρα αὐτοῦ.

40. Ρεῖθρα.

10. Διὰ τῆς Ἀ.δ.δ. ς, βιναι.

10. Ὁ οὐροφάτα.

41. Ἀπὸ δὲ ὑπερορωμένου προήθη
φῶς.

Παταρῶν.
Ἐβὶ μου ὁ θεθαλάμβος. Ὁ ἄπεισ,
δε αὐτοῦ.

11. Ἐξερῶνθησεν.

42. Τέμνημα αὐτῆς.
43. Τέμνημα αὐτῆς.

11. Ἄσκαλύβεν.
Ἐβὶ τῆς δὲ αὐτοῦ ὀνόματι εἰς φῶς.

12.

12. Ἐβὶ τῆς. Ὁ ἄπεισ, εὐρεθῆ-
ται.

13. Σύνεστιν.

44-19. Χρυσίῳ πρωτεύῳ... [Κρῶ-
σταλλὸς διαφανῆς], οὐδὲ ἀντικα-
στέλλεται σκευῆτι χρυσοῖς....
ὕψηλά καὶ ὑπερορωμένα οὐ μνη-
σῶνται.... οὐκ ἀναβληθήσεται.

15. Ὁν αὐτῆς.
11-19. ἢ Ἄβυσσος εἶπεν, οὐκ
ἔστιν ἐν ἐμοί, καὶ θάλασσα εἶ-
* πεν, οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Ὁ δῶ-
* σται συγκλιστῶν ἀντ' αὐτῆς,
* καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον
* ἀντάλλαγμα αὐτῆς. καὶ οὐ συμ-
* βαταθήσεται χρυσίῳ ἠφείρ.
* Ἐν ὄνυχι, χρυσίῳ καὶ σαρραί-
* ρῳ. Ὁκ ἰσθηθήσεται αὐτῆ χρυ-
* σίῳ καὶ ὄνυχι, καὶ τὸ ἄλλαγμα
* αὐτῆς σκευῆ χρυσῆ. Μετέωρα
* καὶ Γαβίς οὐ μνησθήσεται. καὶ
* ἔλασον σαρρίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώ-
* τατα. Ὁκ ἰσθηθήσεται αὐτῆ χρυ-
* σίῳ Αἰθιοπίας, χρυσίῳ καθαροῦ
* οὐ συμβαταθήσεται. Ἄ.δ.δ. ς,
* σαρδωνυχίῳ. Ἄ.δ.δ. ς, οὐκ ἀντιτα-
* θησθήσεται.

14-19. ἢ Ἄβυσσος εἶπεν, οὐκ
ἔστιν ἐν ἐμοί, καὶ θάλασσα εἶ-
* πεν, οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Ὁ δῶ-
* σται συγκλιστῶν ἀντ' αὐτῆς,
* καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον
* ἀντάλλαγμα αὐτῆς. καὶ οὐ συμ-
* βαταθήσεται χρυσίῳ ἠφείρ.
* Ἐν ὄνυχι, χρυσίῳ καὶ σαρραί-
* ρῳ. Ὁκ ἰσθηθήσεται αὐτῆ χρυ-
* σίῳ καὶ ὄνυχι, καὶ τὸ ἄλλαγμα
* αὐτῆς σκευῆ χρυσῆ. Μετέωρα
* καὶ Γαβίς οὐ μνησθήσεται. καὶ
* ἔλασον σαρρίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώ-
* τατα. Ὁκ ἰσθηθήσεται αὐτῆ χρυ-
* σίῳ Αἰθιοπίας, χρυσίῳ καθαροῦ
* οὐ συμβαταθήσεται.

21.

21. ἢ Ἀέλιθε πάντα ἄνθρωπον,
καὶ ἀπὸ πτερινῶν τοῦ οὐρανοῦ
ἢ ἐκρύβη.

21. ἢ Ἀέλιθε πάντα ἄνθρωπον,
καὶ ἀπὸ πτερινῶν τοῦ οὐρανοῦ
ἢ ἐκρύβη.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

ἢ nec calcaverunt eam filii arro-
gantium, nec transit super
eam leo. In durissimo lapide
extendit manum suam.

ἢ nec calcaverunt eam filii arro-
gantium, nec transit super eam
leo. In durissimo lapide exten-
dit manum suam.

40. Fluenta.

10. Gurgites. Al., oras.
Fluviorum.

10. Munimenta.

41. Ex despecto autem processit
lux.

Vidit meus oculus. Reliqui, vi-
dit (oculus) ejus.

11. Perscrutatus est.

42. Inventa est.

Ostendit autem virtutem suam
in lumine.

12.

43. Pretium ejus.
44-19. Auro primo... crystallus
pellucida... neque commutabitur
vasis aureis... excelsa et eminentia
non memorabuntur... non re-
ficietur.

12. Inventa est. Reliqui, inve-
nietur.

13. Intelligentiam.
14-19. ἢ Ἄβυσσος εἶπεν, Non
est in me, et mare dixit, Non
est mecum. Non dabitur aurum
conclusum pro ea, et non ap-
pendetur argentum in commu-
tatione ejus. Non erit deterior
auro Ophir, onyche pretioso et
sapphiro: non æquabitur ei
aurum et vitrum, nec commu-
tatio ejus vasa aurea: et ex-
celsa et Gabis non erunt in
memoria, et trahes sapientiam
de oculis. Non componetur
ei topazium Æthiopicæ: auro
mundo non comparabitur. A-
lius, sardoniochio. Alius, non com-
parabitur.

21.

21. ἢ Latet ab oculis hominis,
et a voluerum (sic) cœli abscon-
dita est.

21. ἢ Latet ab oculis hominis,
et a voluerum (sic) cœli abscon-
dita est.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

הבין 25
וביום תגן כבודה 25
להיות קולית 26
הבינה יגם הקרה 27

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

25.
25.
26.
27.

ΑΚΥΛΑΣ.

25.
25. Καὶ ὕδωρ ἐσταθμῆρατα (al. ἐσταθμίσατο) ἐν καταμετρήσει.
26.
27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

25. Intellexit.
25. Et aquas appendit in mensura.
26. Coruscationi tonitruorum.
27. Preparavit eam, et etiam investigavit eam.

VULGATA LATINA.

25. Intelligit.
25. Et aquas appendit in mensura.
26. Procellis sonantibus.
27. Et preparavit et investigavit.

AQUILA.

25.
25. Et aquam ponderavit dimensione.
26.
27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII Job.

V. 1. *Οἱ ἄιται*, ὅθεν *χωνεσθη*. Sic omnes.

V. 2. *Ὁ Ἐβραῖος*, *χλκδς* δὲ etc. Omnes.

V. 5. 'A., *πέλος*. Σ., *προθεσμεταν*. Θ., *πέρας*. Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.

V. 4. Colbertinus ad verbum *ἐσαλευθησαν*, hæc notat, præmisso asterisco, ἐξ Θ. τὸ ἡμιστίχιον, *ὁμοίως καὶ οἱ θ'*, id est, *Ex Theodotione hemistichium*, (sive *media pars hujus versiculi*.) *similiterque novem versiculi sequentes*, qui versiculi asteriscis notantur in eodem codice. Hemistichium autem dicitur, vox *ἐσαλευθησαν*, ejus versio Latina, *commoti sunt*, asterisco signatur etiam in editione Latina Hieronymi, ut et novem versiculi sequentes, quales nos representamus. Ubi notes etiam hos tres versiculos, qui pertinent ad versum 5 et 4 hujus capituli: *Et omnem finem ipse invenit, Lapis tenebræ et umbræ mortis, Discissio torrentis a cinere*: asteriscis notari in eadem edit. Latina. Sed cum hos minime notet Colbertinus, nec plena fides

semper habenda sit eidem editioni Latinæ, hæc monuisse satis esto.

V. 10. Θ., *ὄχυρόματα*. Sic Regii duo, Orat. et Drusius. Ibid. Nicetas: Θ., *ὄχυρόματα*. Σ., *βείθρα* male; nam versio illa Symmachii ad sequentem vocem pertinet, ut in iisdem mss. indicatur, et res ipsa docet.

V. 11. 'A., Θ., *ἐξερευνησεν*. Regii duo et Orat. Aquile tribunt; Colbert., Nicetas et Drusius, Theodotioni. Puto utriusque esse.

Ibid. Σ, *ἀπὸ δὲ ὑπερ*- etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 12. *Οἱ ἄιται*, *εὐρεθήσεται*. Regii, Colbert., Orat. et Drusius.

V. 15. 'A., *τάξιον* etc. Sic omnes.

V. 14-19. Colbertinus habet, ἐξ Θ. *οἱ θ'*, id est, *Hi duodecim versiculi ex Theodotione desumpti sunt*. Qui versiculi in eodem codice asteriscis notantur, itemque in editione Latina Hieronymi, in qua tamen aliquot asterisci hinc inde librarii oseitantia prætermissi sunt.

CAPUT XXIX JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ב מוֹחֲנַנִי כִּירְחֵי קָדֶם 2
כִּימוֹ אֶהְיֶה יֹשִׁיב
בְּהָלוֹ 5
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בְּיָמַי הַרְבִּי 4
בַּסֵּד אֵלֶּה עָלַי אֶהְיֶה
סְבִיבֹתַי נִעְזוּ 5
נַעֲרִים 8

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
2.
3.
4.
5.
5.
8.

ΑΚΥΛΑΣ.

2. Τίς δόθη με κατὰ τοὺς μῆνας τοὺς πρώτους;
5
4.
5.
8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Quis dabit mihi secundum menses antiquos?
Secundum dies, Deus custodiebat me.
5. In faciendo splendere ipsum.
4. Sicut eram in diebus adolescentiæ meæ.
In secreto Dei in tabernaculo meo.
5. Circuitus mei pueri mei.
8. Pueri.

VULGATA LATINA.

2. Quis mihi tribuat, ut sim juxta menses pristinos?
Secundum dies quibus Deus custodiebat me.
5. Splendebat.
4. Sicut fui in diebus adolescentiæ meæ.
Quando secreto Deus erat in tabernaculo meo.
5. Et in circuitu meo pueri mei.
8. Jvenes.

AQUILA.

2. Quis dederit mihi secundum menses primos?
5.
4.
5.
8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

25. Σουήχαν.
25. Ὑδωρ δὲ ἐξήλωσε μέτρον.

25. Σουήστηρον.
25. καὶ ὕδατος μέτρα.

25.
25.

26. Εἰς κτύπον φωνῶν.
27.

26. Ἐν τινάγματι φωνῶν.
27. Ἐτοιμάσας ἐξηγίασεν.

26.
27. Διέταξεν αὐτὴν καὶ ἐρευνή-
την αὐτήν.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

25. Intellevit.
25. Aquam vero adaequavit men-
suræ.
26. Ad strepitum vocum.
27.

25. Constituit.
25.... Et aquae mensuras.
26. In concussione voces.
27. Cum parasset, investigavit.

25.
25.
26.
27. Ordinavit eam et perscru-
tans est eam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII Job.

Ibid. Α, οὐκ ἀναβλήθησεται. Omnes mss. et
Dreusius.

Ibid. Σ., γουσίω πρωσίω. Sic omnes mss. et
Dreusius. Α, Αλλοι, παρόννη. Dreusius. Α, Αλλοι, οὐκ
ἀντισταθμισθήσεται. Colbertinus.

Ibid. Σ., κρύσταλλος διαφανής. Hanc lectionem
adferunt Colbertinus et Reg. unus sine interpretis
nomine. Putamus esse Symmachi : sed rem non
exploratum esse duobus vicinis indicamus.

Ibid. Σ., οὐδὲ ἀντικαταλλάχθησεται etc. Sic omnes
mss. et Dreusius.

Ibid. Σ., ὄψηλὰ καὶ etc. Sic locum plenum habent
omnes mss., truncatum adulterat Dreusius. LXX ha-
bent, μετέωρα καὶ Γαβίς. In eum vero locum hoc
notatur in Colbertino : τινὲς φασιν ὅτι Γαβίς λέ-
γεται τὸ ὑπερέρον τοῦ γαβίους τοῦ μεδίανου, ὃ κα-
λεῖται κομμουλιόν. Id est, *Quidam dicunt Gabis
vocari, quod supereminet in labro medimi, et vo-
catur cummulatum.*

Ibid. Σ., οὐκ ἀναβλήθησεται. Nicetas. Sic eandem

vocem vertit Aquila supra, v. 16.

Ibid. Α., γουσίω δὲ etc. Colbert., Orat., Nicetas
et Dreusius.

V. 21. Colbertinus cum asterisco, ἐξ θ. ὁ β.
i. e., *Hi duo versiculi ex Theodotione.* In editione La-
tina, secundus versiculus, *et a volucrum caeli abscon-
dita est,* et sequens (v. 22), *perditio et mors dixerunt,*
asteriscis notantur. Sed ibi asterisci frequenter se-
cus quam oportebat locantur. Præstat Colbertinum
sequi. In eadem versione Latina, hi duo versiculi,
*Et viam tempestatis vocibus. Tunc ridit eam, et ex-
ponit eam;* quorum prior pertinet ad hodiernum
versum 26, posterior ad 27, asteriscis notantur secus
quam in Colbertino.

V. 25. Σ., σουήχαν. Sic omnes.

V. 25. Α., καὶ ὕδωρ etc. Has Aquilæ et Symma-
chi lectiones exhibent omnes mss. et editi.

V. 26. Σ., εἰς κτύπον φωνῶν. Omnes.

V. 27. Θ., διέταξεν etc. Omnes.

CAPUT XXIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Τίς δὴ με κατὰ τοὺς μῆνας
τοὺς πρώτους;

2. Τίς ἄν με θέτῃ κατὰ μῆνα
ἐμπροσθεν;

2.

5.

Ἡμερῶν, ὧν με ὁ Θεὸς ἐφύλα-
ξεν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας αἱ ὁ Θεὸς ἐφύ-
λασσε με.

4. Ὡσπερ ἤμην ἐν ἡμέραις νεό-
τητός μου.

4. Ὡς ἤμην ἐπιβριθὼν ὁδοῦς.

4.

Ὅποτε περιέφρασεν ὁ Θεὸς τὴν
σχηγὴν μου.

Ὅτε ὁ Θεὸς ἐπισκοπήν ἐποιεῖτο
τοῦ οἴκου μου.

5.

5. Κύκλω δὲ μου οἱ παῖδες. Α, Α-
λλοι, ἀγόμενοι ὑπὲρ ἑρῶδ.

5.

8. Νέοι.

8. Νεανίσκοι.

8. Νέοι.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Quis dederit mihi secundum
menses primos?

2. Quis utique me ponat se-
cundum mensem prius?

2.

Dierum, quibus me Deus custo-
divit.

Secundum dies quibus Deus cu-
stodabat me.

5.

5. Lucebat. *Aluis,* splendebat.

5.

4. Sicut eram in diebus juven-
tutis meæ.

4. Cum eram gravescens viis.

4.

Quando circumvallabat Deus
tabernaculum meum.

Cum Deus visitationem faciebat
domus meæ.

5.

5. In circuitu autem meo pueri.
Aluis, ducti a me.

5.

8. Juvenes.

8. Adolescentes.

8. Juvenes.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΓΓΛΑΣ.
קמו עבדו ש-ים 9	9.	9.
ותעידני 11	11.	11. Ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ.
בזכות איבד עלי תבא 15	15.	15.
ורב אלמנה ארנן ואמר עסדקני אמע 18	18.	18
20, 19 שרשי בתה אלתי כיום ובל זלך בקצירי : נבדדי חדש עבדי וקשתי בידי תהליף	19, 20.	19, 20.
21 ויחלו	21.	21.
24 אשחק אליהם לא יאמיני	24.	24.
ואור פני לא יפולך		
25 אבחר דרנם ואשב ראש ואשנן כבולך בנדה כאשר אבלים נחם	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Surgebant, stabant.	Assurgentes stabant.	
9. Principes.	9. Principes.	9.
11. Et perhibebat testimonium mihi.	11. Testimonium reddebat mihi.	11. Testificatus est de me.
15. Benedictio pereuntis super me veniebat.	15. Benedictio perituri super me veniebat.	15.
Et cor viduæ canere faciebam.	Et cor viduæ consolatus sum.	
18. Et dicebam, cum nido meo exspirabo.	18. Dicebamque : In nidulo meo moriar.	18.
19, 20. Radix mea aperta ad aquas, et ros morabitur in messe mea. Gloria mea recens mecum, et arcus meus in manu mea innovabitur.	19, 20. Radix mea aperta est secus aquas, et ros morabitur in messione mea. Gloria mea semper innovabitur, ut arcus meus in manu mea instaurabitur.	19, 20.
21. Et expectabant.	21. Expectabant.	21.
21. Ridebam ad eos, non credebant.	24. Si quando ridebam ad eos, non credebant.	24.
Et lumen facierum mearum non cadere faciebant.	Et lux vultus mei non cadebat in terram.	
25. Eligebam viam eorum, et sedebam caput, et habitabam sicut rex in agmine, quemadmodum lugentes consolatur.	25. Si voluissem ire ad eos, sedebam primus : cumque sederem quasi rex circumstante exercitu, eram tamen moerentium consolator.	25.

Notæ et variorum lectiones ad cap. XXIX Job.

V. 2. Α., Σ., τις δόξα με etc. Sic. Colbert. et Reg. unus. Alii vero sequentem interpretationem Theodotionis huic adiungunt, quasi Aquilæ et Symmachi esset.

Ibid. Θ., זאת אצל הַמַּעֲרָא etc. Colbert. et Reg. unus. In aliis hæc prioribus subjuuguntur quasi Aquilæ et Symmachi.

V. 5. Ἄλλος, ἔλαμπεν. Colbert. et Reg. unus.

V. 4. Σ., ὡσπερ ἔλαμπεν etc. Omnes. Colbert. tamen et Reg. unus habent, ὡσπερ ἔδε ἔλαμπεν etc.

Ibid. Σ., ὅποτε περιέφρασαν ὁ Θεός etc. Ita om-

nes mss. Drusius vero habet, ὁ Κύριος.

V. 5. Ἄλλος, ἀγόμενοι ὑπ' ἐμοῦ. Colb. et Reg. unus.

V. 8. Σ., Θ., νόοι. Reg. unus. Colbertinus autem deliecit usque ad cap. xxxi.

Ibid. Σ., παρίσταντο. Reg. unus.

V. 9. Οἱ λαοὶ, οἱ ὑργοντες. Regii eodd., Nicetas et Drusius.

V. 11. Α., Σ., ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Regii, Orat., Nicetas et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Ἡκρίσταντο.	Ἔστησαν.	
9.	9. Ἄδρσι. <i>Οἱ ἰσπερὶ, οἱ ἄρμον-</i> <i>τες.</i>	9.
11. Ἐμαυρόρητο περὶ ἐμοῦ.	11. Ἐξήκλιον.	11.
13. Κατήντα.	13. ἢ Ἐλόγηά ἀπολλομένου, ✕ ἐπ' ἐμῶ ἔλθοι. Στόμα δὲ γήρας με εὐλόγησε.	13. <i>Καὶ καρδίαν γήρας τῦφρον</i>
18. Ἔλεγον δὲ μετὰ τῆς νοσητῆς μου γηράσκειν.	18. Εἶπα δὲ, Ἥ ἤλικία μου γη- ράσει.	18.
19, 20. Ἥ δόξα μου ἀνανεώσεται παρούσά μοι.	19, 20. ἢ Ἥ δόξα διήγουσται ✕ ἐπὶ ὕδατος, καὶ ὄρεος ἀλλοσθή- σεται ἐν τῷ θερισμῷ μου. Ἥ ✕ δόξα μου κενή (ἢ κενή) μετ' ✕ ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ ✕ πορεύεται.	19, 20.
21. Ἐπήρουν.	21. Προσέγουν.	21.
24. Προσεγγέλιον αὐτοῖς, οἱ δὲ οὐκ ἐπίστευον.	24. Ἐὰν γελᾶτω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύουσι. ✕ Καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου ✕ οὐκ ἀπίπτειεν.	24.
25. Εἰ προσεβλήμην ὁδεῦσαι πρὸς αὐτούς... ἐν στρατοπέδῳ, καθὼς ἀπάγει αὐτούς ὁδηγῶν.	25. ἢ Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, ✕ καὶ ἐκθήματα ἄρμων. Καὶ κατε- ✕ στήσουσιν ὡσαύ βασιλεῖς ἐν μονο- ✕ τῶναις, ὅτι τρόπον παθαινοῦς ✕ παρακαλῶν.	25.

SYMMACHIUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Adstant.	Steterunt.	
9.	9. Potentes. <i>Reliqui</i> , principes.	9.
11. Testificatus est de me.	11. Declinavit.	11
15. Occurrebat.	15. ✕ Benedictio perituri super ✕ me veniebat (<i>vel</i> , veniat). Os autem viduæ me benedixit.	15. <i>fit cor viduæ exhilaravi.</i>
18. Dicebam autem cum nido meo consenescere.	18. Dixi autem, <i>Ætas</i> mea se- rescet.	18.
19, 20. Gloria mea renoualitur præsens mihi.	19, 20. ✕ <i>Ralix</i> mea patet ad ✕ aquas, et tos maualitur in ✕ messe mea. <i>Gloria</i> mea nova ✕ mecum, et arcus meus in manu ✕ mea gradietur.	19, 20.
21. Laudabant.	21. Attendebant.	21.
24. Arridebam eis: illi vero non credebant.	24. Si rideam ad eos, non cre- dent. ✕ Et lux vultus mei non con- ✕ euebat.	24.
25. Si eligebam iter facere ad eos... in exercitu, quemadmodum abducit eos dux itineris.	25. ✕ Elegi viam eorum, et sedi ✕ princeps, et habitabam sicut ✕ rex cinctus fortibus, quasi tri- ✕ stes consolans.	25.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX Job.

V. 15. Hunc versiculum cum asterisco habet editio Latina Hieronymi.

Ibid. Σ., κατήντα. Regii, Orat., Nicet. et Drusius.

Ibid. Θ., καὶ καρδίαν etc. Idem.

V. 18. Σ., ἔλεγον δὲ etc. Idem.

V. 19, 20. Hi quatuor versiculi cum asteriscis habentur in edit. Latina Hieronymi, ntpote ex Theodotone huc translati.

Ibid. Σ., ἢ δόξα μου etc. Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 21. Σ., ἐπήρουν. Reg. unus.

V. 24. Σ., προσεγγέλιον αὐτοῖς. Orat., Reg. unus, Nicet. et Drusius.

Ibid. Hi quatuor versiculi, a καὶ φῶς, asteriscis notantur in edit. Latina Hieronymi.

V. 25. Σ., εἰ προσεβλήμην etc. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., ἐν στρατοπέδῳ. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., καθὼς ἀπάγει αὐτούς ὁδηγῶν. Sic Orat. Drusius vero omittit, καθὼς.

TO EBPAIKON.	CAPUT XXX JOB.	AKYAAΣ.
	TO EBPAIKON Ἑλληνιστῶς γραμματα.	
1 עֵינַיִם מִכֵּי רַ בָּיִם עִבְדֵי בְלִיַּי צָנִי	1.	1. Βραχέεις παρ' ἐμὲ τὰς ἡμέ- ραις.
2 עֵלֶיבוּ אַבְדֵי כֹלָה	2.	2.
3 בַּחֶסֶר וּבְנֶפֶן נִכְרִיד	3.	3.
4 הַקְטִיבִים מִלֵּיחַ עֵלֶי-שֵׁחַ	4.	4.
וַיִּשְׂרַשׁ רֶחֱבִים לְחֹבִים		
7 בֵּין שִׂחִים יִתְקֵי	7.	7.
8 בְּלִי-שָׁם	8.	8.
12 אֲרֻחֹת אֵדָם	12.	12. Τρίβους ἐπιθλοσμοῦ.
15, 16 עֲבָרָה יִשְׁעֵי : וְעַתָּה אֲעֲלֶי תִּשְׁתַּקֵּךְ נַפְשִׁי	15, 16.	15, 16.
17 לַיְלָה	17	17.
18 כִּפְי כְתֻמֵּי יֶאֱרָעֵי	18	18.
20 עֲבֹדֹתַי : וְהִבְטַח בִּי	20.	20.
22 וְהִבְוֵגְנֵי תִשׁוּהַ	22.	22.
26 טוֹב קִיַּתִּי וַיִּבֵּא רַע	26.	26.
27 וְלֹא-דָבַר	27.	27.
29 לְתַנִּים	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Minimi prae me diebus. Cum canibus pecoris mei.	1. Juniores tempore. Cum canibus gregis mei.	1. Breviores me diebus.
2. Super ipsis periit senium.	2. Et vita ipsa putabantur indigui.	2.
3. In penuria et in esurie solitarius.	3. Egestate et fame steriles.	3.
4. Succidentes malvam super virgulto. Et radix juniperorum panis eorum.	4. Et mandebant herbas et arborum cortices. Et radix juniperorum erat cibus eorum.	4.
7. Inter arbusta rudebant.	7. Qui inter hujuscemodi latabantur.	7.
8. Absque nomine.	8. Ignobilium.	8.
12. Semitas contritionis suae.	12. Quasi fluctibus semitis suis.	12. Semitas scaturiginis.
15, 16. Transiit salus mea. Et nunc contra me vertet se anima mea.	15, 16. Pertransiit salus mea. Nunc autem in memetipso marcescit anima mea.	15, 16
17. Nocte.	17. Nocte.	17.
18. Sicut os tunicae meae rinxit me.	18. Quasi capitio tunicae succinxerunt me.	18.
20. Steti et intellexisti in me.	20. Sto, et non respicis me.	20.
22. Et liquefacies me subtilitate.	22. Elisisti me valide.	22.
26. Bonum expectavi, et venit malum.	26. Expectabam bona, et venerunt mihi mala.	26.
27. Et non siluerunt.	27. Absque ulla requie.	27.
29. Draconibus.	29. Draconum.	29.

CAPIT XXX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1.
- 2. Ἀπόλατο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζωῆν.
- 3.
- 4. Ἀποκαίζοντες φλόγαις φρυτῶν.
Καὶ βίξαι ξύλων ἀγρίων ἢ σίτησις αὐτῶν.
- 7. Μεταξὺ φρυτῶν ἀγρίων ἔχουσταις λιμῶδες.
- 8.
- 12.
- 13, 16. Τὰ καταθύμιά μου.
- 17.
- 18.
- 20.
- 22.
- 26. Ἀγαθὰ προσεδεχόμενον, ἔλεθε δέ μοι κακὰ.
- 27. Οὐκ ἐπαύσατο.
- 29. Ἄθυμῶν.

- 1. Ἐσχαίτοι.
- Κουδὸν τῶν ἐμῶν νεφελῶν. Οἱ δεῖπτοι μετὰ τῶν κωνῶν τῶν προβάτων μου.
- 2. ἢ Ἐπὶ αὐτοῖς ἀπόλατο τὸν πρὸς τήκεται.
- 5. Ἐν βυδαίῃ, καὶ λιμῶ ἀγροῦσι.
- 4. Οἱ περικαλλόντες ἄλιμα ἐπὶ ἔχουσται.
- Οἱ καὶ βίξαις ξύλων διακτετόντο ὑπὸ λιμῶ μετ' ἄλλου.
- 7. Ἀνακρίτων ἐπέχου βοήσονται.
- 8. Ἀτίμων. Ἄλλοι, ἀουδόμεν.
- 12. Τρόβου ἀπολαίσις.
- 13, 16. Ἡ σωτηρία μου ἢ παρ' ἢ ἔλεθεν. Καὶ νῦν ἐπὶ ἐμὲ ἐκρηθῆται ἡ ψυχή μου.
- 17. Νυκτὶ. Ἄλλοι, νυκτός.
- 18. ὁ Ὡσπερ τὸ περιστόμιον ἢ τοῦ χιτῶνος μου περιέτεχε με.
- 20. ἢ Ἐστησαν δὲ, καὶ κατεῖχον ἡμᾶς.
- 22. ἢ Καὶ ἀπέβροχῆς με ἀπὸ πρὸ σωτηρίας.
- 26. Ἐγὼ δὲ ἐπέχου ἀγαθοῖς, ἵδου συνήντησάν μοι μάλλον ἐμίσει κακῶν.
- 27. Οὐκ ἐπαύσεται.
- 29. Στερόμων.

- 1. Νιότεροι μου ἐμίσεισι.
- 2.
- 5.
- 4.
- 7.
- 8.
- 12.
- 13, 16.
- 17.
- 18.
- 20.
- 22.
- 26.
- 27.
- 29.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1.
- 2. Perit ipsis quidquid ad vitam pertinebat.
- 3.
- 4. Qui vellicant cortices stirpium.
Et radix lignorum agrestium cibis eorum.
- 7. Inter frutices agrestes sonantes famelicium.
- 8.
- 12.
- 13, 16. Desiderabilia mea.
- 17.
- 18.
- 20.
- 22.
- 26. Bona expectabam, venerunt autem mihi mala.
- 27. Non cessavit.
- 29. Animo deficientium.

- 1. Minimi.
Canibus meorum gregum. Reliqui, cum canibus ovium mearum.
- 2. ἢ Super eos peribat con-
ἢ summatio.
- 5. In egestate et fame sterilis.
- 4. Qui circubant alima in resonante.
Qui et radices lignorum manducabant propter magnam famem.
- 7. Inter bene sonantes clamabant.
- 8. Ignobilium. *Alii*, absque nomine.
- 12. Senitas perditionis.
- 15, 16. ἢ Transit ἡ salus mea.
ἢ Et nunc super me effluet
ἢ anima mea.
- 17. Nocte. *Alius*, *id.*
- 18. ἢ Quasi ora vestimenti mei
ἢ circumdedit me.
- 20. ἢ Steterunt autem, et con-
ἢ sideraverunt me.
- 22. ἢ Et projecisti me a salute.
- 26. Ego autem inherens homis, ecce occurrerunt mihi magis dies malorum.
- 27. Non silebit.
- 29. Sirenum.

- 1. Juniores me diebus.
- 2.
- 5.
- 4.
- 7.
- 8.
- 12.
- 13, 16.
- 17.
- 18.
- 20.
- 22.
- 26.
- 27.
- 29.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ה כ י
ל עה שרה 50

50.

50.

לעצמי תרה מי תרה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Uluē.

Struthionum.

50. Denigrata est super me.

50. Denigrata est super me.

30.

Et os meum ustulatum est ab
aestu.

Et ossa mea aruerunt prae can-
mate.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXX Job.

V. 4. Α., βαρχεῖς etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis habent Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Ol. *λειπει*, μετὰ τῶν κονῶν etc. *Idem*.

V. 2. Σ., ἀπόλατο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζωῆν. Orat., Reg. alter, Nicetas et Drusius. In editione Latina Hieronymi hæc cum asterisco leguntur, *In eis peribat omnis vita*. Quæ fortasse pertinent ad versionem Symmachi. Textus τῶν Ο' in Alex. cum aster.

V. 5. In editione Latina cum asterisco legitur, *In egestate et fame instabiles*. Qui sic vertit legisse videtur ἄστατοι, pro ἀγονοί, ut hodie habetur in

τοῖς Ο'.

V. 4. Σ., ἀποκνίζοντες φλοιὸς φυτῶν. Sic Regii duo, Orat., Nicetas et Drusius. In edit. Latina cum asterisco legitur, *qui rodabant cortices arborum*: quæ ad Symmachi versionem quadrant: LXX vero longe diversa exprimunt.

Ibid. Σ., καὶ ῥίξα ξύλων ἀγρίων ἢ σίτησις αὐτῶν. Sic omnes præter Drusium, qui habet, *σίτων ἀγρίων*, male.

V. 7. Σ., μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἠγοῦντες λιμῶδες. Sic omnes præter unum Regium, qui habet, *λιμῶ-
δεις*. Ibi editio Latina cum asterisco, *Et inter ar-
bores clamabant*.

CAPUT XXXI JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON.
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 ברית כרתו עיני
ובח אתבנין עלי בתולה

1.

1.

2, 5 ונהלת שדו כמורומים: הלא-
איד לעול

2, 5.

2, 5.

5 עשׂ-שא

5.

5.

6 ושקלני במאזני צדק

6.

6. Σταθμίσει με ἐν ζυγῷ δικαίου.

7 אם תבה

7.

7.

8 נצאני ישראל

8.

8.

9 ארבעי

9.

9. Ἐντῆραυσα.

10 'O 'Eδφῶος, ἀλέγαι.

10.

10.

15 אם אבאם

15.

15. Ἀπέβδυσα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Fœdus percussi oculis meis.

1. Pepigi fœdus cum oculis
meis.

1.

Et quid considerabo super vir-
ginem.

Et ne cogitarem quidem de vi-
gine.

2, 5. Et hereditas Sadaï de
excelsis, nonne contritio iniquo?

2, 5. Et hereditatem Omnipot-
entis de excelsis? Numquid non
perditio est iniquo.

2, 5.

5. Cum mendacio.

5. In vanitate.

5.

6. Appendit me in bilancibus
iustitiæ.

6. Appendat me in statera iusta.

6. Ponderabit me in statera iu-
sta.

7. Si declinavit.

7. Si declinavit.

7.

8. Et germina meâ eradicentur.

8. Et progenies meâ eradicetur.

8.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

10. Molat. *Hebræus int. id.*

10. Scortum alterius sit.

10.

15. Abhorruï.

15. Contempsï.

15. Projeci.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
Στραυθόκαυμήλιον.	Στραυθόν.	
50.	50. Έστραυθαται ἡ γυνὴ μου. <i>Dei</i> <i>pro</i> , ἐμελέλυθη εἰς βλάβος. Ἐὰ δὲ ὅσταν μου ἔπι καύματος. Ἄλλως, τα δὲ ὅσταν μου ἡ κατε- φρόνη ἄπὸ καύματος.	50.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THE ODOTIO.
Struthocam borum.	Struthionum.	
50.	50. Obtenebrata est valde. <i>Rubi-</i> <i>qui</i> , denigrata est profunde. Ossa vero mea ab aestu. <i>Mito</i> , ossa vero mea. <i>frava</i> sunt ἄ caumate.	50.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXX Job.

V. 8. Ἄλλως, ἀνοσόμεον. Sic Reg. unus.
V. 12. Ἄ., τρέβουσι ἐπιλάουσμοῦ. Sic omnes mss.
Diusius vero, Σ., ἐπιλάουσμοῦ.
V. 15, 16. Σ., τὰ καταθόμενά μου. Omnes.
Ibid. *Transit*, etc. Sic cum asteriscis habet editio Latina Hieronymi et Alex. cod.
V. 17. Ἄλλως, νοκτός. Reg. unus.
V. 18. Hunc versiculum asterisco notant Alex. et editio Latina: unde arguitur fuisse ab Origene inductum.
V. 20 et 22. Hos versiculos asteriscis notant Alex. et editio Latina.
V. 26. Σ., ἀγαθὴ προσδεχόμενον etc. Sic Regii, Nicetas et Drusus.
V. 27. Σ., ὄνα ἐπαύτατο. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusus.
V. 29. Σ., ἀθουρόν. Reg. unus. Videtur autem esse vox corrupta: forte *αἰθουρόν*, *mercorum*, vel *fulgarum*.
Ibid Σ., στραυθόκαυμήλιον. Omnes. Sic etiam verit Symmachus Thren. iv, 5.
V. 50. *Θι* *λεπτοί*, ἐμελέλυθη εἰς βλάβος. Omnes.
Ibid. Ἄλλως, τα δὲ ὅσταν μου κατεφρόνη etc. Sic unus. Illud autem, *frava sunt*, asterisco notatur in edit. Latina et in Alex., qui habet, *συνεφρόνη*.

CAPIT XXXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1.	1. ἢ Διαθήκην ἐθήκην τοῖς ἢ ἐφθάρμοις μου.	1.
Καὶ οὐδὲν ἐνενόησα περὶ παρθένου.	Καὶ οὐ συνέσω ἐπὶ παρθένου.	
2, 5.	2, 5. Καὶ κληρονομία Ἰακώβ ἐξ ἐξέστηον. Οὐκ ἔστι (1. ὁ γὰρ) ἀπόλοιτα τῷ ἀδελφῷ.	2 3.
5. Μετὰ ματαιότητος.	5. Μετὰ ψευδοκαυθῶν.	5. Μετὰ ματαιότητος.
6.	6. Ἐστραυθαί γὰρ ἐν ζυγῷ δι- καίῳ.	6.
7.	7. Εἰ ἐξέκλινα.	7.
8. Καὶ τὰ ἐκγονά μου ἐκριζώ- θειν.	8. Ἀββέξου δὲ γενόμενον ἐπὶ γῆς.	8.
9. Ἐνθάρουσα.	9. Ἐγκάθουτος ἐγνοόμενον.	9.
10.	10. Ἀρέστα.	10.
15. Ἐπεφρόνησα.	15. Ἐφάλησα.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. <i>β</i> Testamentum feci oculis <i>β</i> meis.	1.
Et nihil cogitavi de virgine.	Et non intelligam super virgine.	
2, 5.	2, 5. <i>β</i> Et hereditas Omnipoten- <i>β</i> tentis de excelsis. Nonne perditio erit iniquo?	2, 5.
5. Cum vanitate.	5. Cum irrisoribus.	5. Cum vanitate.
6.	6. Steti enim in statera justa.	6.
7.	7. Si declinavit.	7.
8. Et progemes mea eradicentur.	8. Sine radice autem sim super terram.	8.
9. Invidiosus sum.	9. Obsedi.	9.
10.	10. Placeat.	10.
15. Contempsi.	15. Despexi.	15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς ᾠδαμασι.	AKYAAΣ.
11 וְכִי יָבִיִן עִם אֲשֵׁרָה	14.	14.
15 בְּבֶטֶן	15.	15.
16 וְעֵינַי	16.	16.
18 כִּי בִנְיָמִין עָלְמִי כִּי אֲבִי יִבְרָכֶנּוּ אֲבִי אֲחֵנָה	18.	18.
21 עַל-וְתִים	21.	21.
22 מִשִּׁנְכֹה תְּפִיל	22.	22. Πεσάτω.
23 וְיִשְׂאֵתִי	23.	23.
24 מִבְּטֹחַי	24.	24.
25 כְּבִיד	25.	25.
27 וַיִּפֶת וַתִּשָּׂק יָדוֹ לְפִי	27.	27.
29 וַתִּתְעַרְרֵתִי מִדְּמוּצֵי רֵעַ	29.	29.
31 אֲסֹרָה לֹא אֲבִידוּ כִּתִּי אֲחֵלִי	31.	31. Εἰ μὴ εἶπον.
כִּי-יִתֵּן בְּמִשְׁרֹוֹ רֵא נִשְׁבַּע		
35	35.	35.
39 בְּלִי-נֶכֶף הַבְּחֵתִי	39.	39.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

44. Et cum visitaverit, quid respondebo illi?	14. Et cum quaesierit, quid respondebo illi?	44.
45. In ventre.	15. In utero.	45.
46. Et oculos.	16. Et oculos.	16.
48. Quia a pueritia mea crevit mecum tanquam pater, et ab utero matris meae deduxi illam.	18. Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio, et de utero matris meae egressa est mecum.	18.
21. Contra pupillum.	21. Super pupillum.	21.
22. Ab humero.	22. A junctura.	22.
Cadat.	Cadat.	Cadat.
23. Et a celsitudine ejus.	23. Et pondus ejus.	23.
24. Fiducia mea.	24. Fiducia mea.	24.
25. Multum.	25. Plurima.	25.
27. Et soluxit se.	27. Et letatum est.	27.
Et osculata est manus mea os meum.	Et osculatas sum manum meam ore meo.	
29. Et exultavi me, quia invenit eum malum.	29. Et exultavi, quod invenisset eum malum.	29.
31. Si non dixerunt.	31. Si non dixerunt.	31. Si non dixerunt.
Viri tabernaculi mei.	Viri tabernaculi mei.	
Quis det de carne ejus non satietur.	Quis det de carnibus ejus ut satietur.	
35.	35.	35.
39. Absque pecunia.	39. Absque pecunia.	39.
Libare Dei.	Albixi.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΪ.	ΘΕΟΔΟΤΗΣ.
14. Ἐὰν ἐπιζητήσῃ, τί ἀποκρισόμεναι αὐτῷ;	14. Ἐὰν δὲ καὶ ἐπινοήσῃ, τίνα ἀπόκριτον ποιήσομαι;	14.
15. Ἐν ὄμῳ τρέπω.	15. Ἦν γαστήρ.	15.
16.	16. Ἦν ὄφθαλμοί. Ἄλλως, τοὶ δάκρυον.	16.
18.	18. Ἡ Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέ- τη τροφὸν ὡς πατήρ, καὶ ἐξ ἡ- μέτερός σου μητρός μου ἐδάχησα.	18. Ἡ Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξ- έτη τροφὸν ὡς πατήρ, καὶ ἐξ ἡ- μέτερός σου μητρός μου ἐδάχησα.
21. Κατὰ ὄφθαλμῶν.	21. Ὄφθαλμῶν.	21.
22. Τοῦ ἀκροαρίου.	22. Κλειδίον. Ἀποσταίη.	22. Τοῦ ἀγγύλιος.
25. Καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ.	25. Ἀπὸ τοῦ ἀγγύλιος αὐτοῦ.	25.
24. Ἀφροδίτου μου.	24. Ἐπιποθήσεται. Ἄλλως, ἐπὶ χροῖ- μου.	24.
25. Ἐυλόγιος.	25. Ἀναριθμήτοις.	25.
27. Εἰ ἐπιλατόνηρ.	27. Εἰ ἐπιπατήθη.	27.
Καὶ προσεκύθησεν ἡ γαστήρ μου περὶ τὸ στήθος μου.	Εἰ δὲ γαστήρ μου ἐπιπέσῃ ἐπὶ στή- θος μου ἐφθέλησα.	
29. Καὶ ἐπανέστην ὅτε κατέλα- βον αὐτὸν κάκιστος.	29. Καὶ εἶπεν ἡ καρδία μου. Εὐχῆ.	29.
51.	51. Εἰ δὲ καὶ πολλὰκις εἶπον. Ἄλλως, εἰ μὴ πολλὰκις εἶπον.	51.
Οἱ ἄνδρες τῆς σαρκός μου.	Οἱ θεράπωνοί μου. Τίς ἐν δόξῃ ἔμεν πῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθήσεται.	Οἱ ἄνδρες τῆς σαρκός μου. Τίς δόξῃ πῶν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ ἐμπλησθήσεται.
55.	55. Ὁ Νεφέρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἢ ἐδαθείκων.	55.
59.	59. Ἄνευ τιμῆς. Ἄλλως, ἄνευ ὄφθαλμῶν.	59.
Ἐπιπέσῃ ἐστέρησεται.	Ἐδύσεται.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Si quæsierit, quid respon- debo illi?	14. Si autem visitationem, quod responsum dabo?	14.
15. In simili modo.	15. In ventre.	15.
16.	16. Oculum, <i>Alius</i> , lacrymis.	16.
18.	18. ꝯ Quia ab adolescentia mea ꝯ nutritam quasi pater: de ꝯ ventre matris mee dux eis sui.	18. ꝯ Quia ab adolescentia ꝯ mea nutritam quasi pater: ꝯ de ventre matris mee dux eis sui.
21. Contra pupillum.	21. Pupillo.	21.
22. A summitate humeri.	22. A junctura. Discadat.	22. A cervice.
25. Et pondus ejus.	25. A prehensione ejus	25.
24. Fiduciam meam.	24. Confidi, <i>Alius</i> , fortunulinem meam.	24.
25. Gloriosus.	25. Innumeris.	25.
27. Si dilatatum est.	27. Si deceptum est.	27.
Et adoravit manus mea circa os meum.	Quod et si manum meam impo- nens ori meo osculatus sum.	
29. Et insurrexi quando com- prehendit eum afflictio.	29. Et dixit cor meum, Euge.	29.
51.	51. Si autem et sæpe dixerunt. <i>Alius</i> , si non sæpe dixerunt.	51.
Viri tabernaculi mei.	Ancille mee. Quis utique det nobis, ut car- nibus ejus saturemur.	Viri tabernaculi mei. Quis dederit de carnibus suis, et saturabimur.
55.	55. ꝯ Manum Domini si non ꝯ timui.	55.
59.	59. Sine pretio. <i>Reliqui</i> , absque pecunia.	59.
Spe privavi.	Afflicti.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ
ההת הבה ו הנה 40	40.	40.
באשה		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
40. Pro tritico egrediatnr spina.	40. Pro frumento oriatnr mlti tribulus.	40.
Herba fœtens.	Spina.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXI Job.

V. 4. Primus versiculus asterisco notatur in editione Latina Hieronymi. In Colbertino autem hæc desiderantur usque ad versum 5 hujus capituli.
Ibid. Tres mss., Σ., καὶ οὐδὲν ἐνενόησα περὶ παροθέου. Sic Nicetas etiam. Drusius vero, ἐνόησα.
V. 2, 5. Hosce duos versiculos asteriscis notat editio Latina Hieronymi.
V. 5. Σ., Θ., μετὰ ματαιότητος. Reg. unus. Drusius autem id uni Symmacho tribuit.
V. 6. Ἄ., σταθμίσει με etc. Sic omnes.
V. 7. Colbert. et Reg. unus habent, Σ., ἀντὶ τοῦ καὶ γνοίη. Nescio quid sibi velint.
V. 8. Σ., καὶ τὰ ἔργονά μου ἐχρησθήσεται. Sic omnes mss. recte, atque Nicetas. Drusius vero, καὶ τὰ ἔργονά μου βλάσθησεται, quod omnino contrarium sensum elliciat.
V. 9. Ἄ., Σ., ἐνὶ ὄρευσσα. Sic omnes mss. Nicetas autem habet, οἱ ἄειποι, ἐνὶ ὄρευσσα.
V. 10. Ὁ Ἐγγύς, ἀλέσαι. Drusius.
V. 15. Ἄ., ἀπέβρυξα. Σ., ὑπερφρονήσα. Hæc libri variant. Colbert., Orat. et Reg. unus habent, Ἄ., ἀπέβρυξα, ἢ ὑπερφρονήσα. Drusius vero, Σ., ἀπέβρυξα. Illud autem, ἀπέβρυξα, Aquila adscribendum, ut omnes mss. probant: alteram vero lectionem, ὑπερφρονήσα, Symmachi esse puto.
V. 14. Σ., ἐὰν ἐπιζητή, τί ἀποκρινοῦμαι αὐτῷ; Sic omnes mss. et Nicetas. Drusius vero tantum habet, ἐὰν ἐπιζητή.
V. 15. Σ., ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
V. 16. Ἄλλος, τοῖς δάκρυσιν. Sic unus codex.
V. 18. Colbert., ὁμοίως ἐκ θ. οἱ β', i. e. Similiter ex Theodotione duo versiculi. Illi autem duo versiculi asteriscis notantur in Alex. et in editione Latina Hieronymi.
V. 21. Σ., κατὰ ὄργανον. Sic omnes mss. ut est:

CAPUT XXXII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
כי הוא צדיק בעיני 1	1.	1.
בן-ברכאל 2	2.	2.
רם		
5 בענה	5	5.
4 הסה את-אויב בדברים	4.	4.
5 ויהר אפו	5.	5.
6 דעי	6.	6. Γνώσων.
8 אכן יהת-הוא באניש	8.	8.
11 אאין עד-תבינתיהם עד-תקרהו ביין	11.	11. Ἐξεργιάση.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Quia ipse justus in oculis suis.	1. Eo quod justus sibi videre- tur.	1.
2. Filius Barachel.	2. Filius Barachel.	2.
Ram.	Ram.	
5. Responsonem.	5. Responsonem rationabilem.	3.
4. Expectavit ipsum Job in ver- bis.	4. Expectavit Job loquentem.	4.
5. Et iratus est furor ejus.	5. Iratus est vehementer.	5.
6. Scientiam meam.	6. Sententiam meam.	6. Cognitionem.
8. Profecto spiritus ipse in ho- mine.	8. Sed, ut video, spiritus est in hominibus.	8.
11. Auscultavi usque ad intelli- gentias vestras, donec investiga- retis sermones:	11. Audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini sermonibus:	11. Investigaret.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
40. Ἀντὶ σίτου βλαστῆράτω ἄκαυτος. Ἀντιεσπέρητα.	40. Ἀντὶ ποροῦ ἄρα ἐξέλιθαι μοι κνήδη. Βάτος.	40. Ἀκαυθία.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
40. Pro frumento germinet spina. Imperfecta.	40. Pro tritico germinet mihi u. lica. Spina.	40. Spina.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXI Job.

in Hebræo, Nicetas et Drusius, κατὰ ὄρακλόν.
 V. 22. Σ., τοῦ ἀκαυθίου. Θ., τοῦ κνήδου. Sic omnes mss., et Nicetas. Drusius vero, Θ., Σ., τοῦ ἀλγίνου τοῦ ἀκαυθίου.
 Hb. l. A., περάτω. Drusius.
 V. 25. Σ., καὶ τὸ βῆρος αὐτοῦ. Sic habent omnes mss. numero quatuor, et Nicetas. Drusius autem, ἀπὸ τοῦ βῆρους αὐτοῦ.
 V. 24. Σ., ἀροθίαν μου. Omnes.
 V. 25. Σ., ἐνδύξας. Colbert.
 V. 27. Σ., εἰ ἐπλατύνθη. Sic mss. Forte, ἐπλαγῆθη, *deceptum est.*
 Hb. l. Σ., καὶ προσεκύνησεν etc. Sic omnes præter Colbert., qui habet, προσεκίνησα et στήματός μου.
 V. 29. Σ., καὶ ἐπανέστην etc. Omnes.
 V. 51. Has lectiones suis interpretibus adscriptas singulatum adferunt Colbertius et Reg. unus, Nicetas autem et Drusius confertim adulerunt sic :

οἱ λοιποὶ, εἰ μὴ πολλάκις εἶπον οἱ ἄνθρωποι τῆς πατρῆς μου, τίς ὄψθ' ἐόν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ ἐμπλασθήσεται.
 V. 55. Hanc locum asterisco notant Colbertius, Alex., et editio Latina Hieronymi. Colbertius vero hanc notam habet ἢ ἤ μὴ ἐκπέσει αὐτὸν κατὰ πῶδες. Hæc autem quo pertineant ignoro.
 V. 59. Οἱ Δαιμόνι, ἔγω ἀργυροῦ. Sic Colb. et Reg. unus.
 Hb. l. Σ., ἐλπίδος ἐσπέρησεν. Mss., et Drusius.
 V. 40. Σ., ἀντὶ σίτου etc. Orat., Reg. unus et Drusius, Θ., ἀκαυθία. Colbert., et Reg. alter, Nicetas vero totum sic hab. 4. Θεοδοσίω δὲ καὶ Σύμμαχος, ὁ μὲν ἀντὶ τοῦ κνήδη, ἄκαυθια ἐξέδωκαν, ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ βῆρος, ἀντιεσπέρητα. Oratoricus vero codex hæc habet, ἔπειροι δὲ οὕτως τραυήνευσαν, οὗ δὲ ἐπαχθῆς φησι τὰς θεραπανίαισι γέγονα, quæ quo pertineant reperire non potuimus.

CAPUT XXXII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1. Διὰ τὸ κέρτεν δίκαιον φαίνεσθαι ἐπὶ αὐτῶν.	1. Ἦν γὰρ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν. Ἀ. l. l., ἐκαστῶν. Ἀ. l. l. c., ἐναντίον αὐτοῦ.	1.
2. Συρίας.	2. Τοῦ Βαραχιήλ. Οἱ Δαιμόνι, οὐδὲ τοῦ Βαραχιήλ. Ράμ.	2.
3. Ἐναντίον.	3. Ἀντιθίτα.	3.
4. Ἐπλήξε τὸν ἰὼθ λόγοις.	4. Ἐπέμεινε δοῦνα ἀπόκρισιν ἰὼθ.	4.
5. Θυμὸς αὐτοῦ.	5. καὶ Καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ.	5. καὶ Καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ.
6.	6. Ἐπιστήμη.	6. Γνώσιν.
8. Ὅντως δε πνεῦμα Θεοῦ ἐστὶν ἐν ἀνθρώποις.	8. Ἀλλὰ πνεῦμά ἐστὶν ἐν βροτοῖς.	8.
11. Ἠχοσάμην ἐφ' ὅσον ἐφροναίτε, ἐφ' ὅσον ἐξετάζετε λόγους.	11. Ἐνωτίστεθέ μου τὰ βήματα. Ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούοντων, ἄλλως οὐ ἐτάστατε λόγους.	11. Ἴδού ἐξεδεξάμην τοὺς λόγους ὑμῶν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Eo quod ipse justus apparet coram illis.	4. Erat enim justus coram illis. <i>Al., justior ipsis. Al., antese ipsum.</i>	1.
2.	2. Ipsius Barachiel. <i>Reliqui, filius Barachiel.</i>	2.
Syriae.	Ram.	
3. Oppositum.	3. Opposita.	3.
4. Percelluit ipsum Job verbis.	4. Sustinuerat dare responsionem Job.	4.
5. Furor ejus.	5. καὶ Et iratus est furor ejus.	5. καὶ Et iratus est furor ejus.
6.	6. Scientiam.	6. Cognitionem.
8. Revera autem spiritus Dei est in hominibus.	8. Sed spiritus est in hominibus.	8.
11. Audiui in quantum sentiebatis, in quantum exanimabatis sermones.	11. Auribus percipite verba mea. Dicam enim vobis audientibus, quousque expendatis sermones.	11. Ecce excepi sermones vestros.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
12, 15. יעדיכם אתבון והנה אין לאיום ביניכם עינה אחריו כינחם בך האחריו כינחמו הכביתו אין ידפני	12, 15.	12, 15.
15-17. דתו לאדענו עוד העתיקו מהם בלם : והגזלתו כדלא ידברו בו עשדו לאדענו עוד : אענה אפרד אמי חלקי	15-17.	15-17.
18. העיקתני	18.	18.
19. כין לא יפתח	19.	19.
20. ואענה	20.	20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12, 15. Et ad vos considerabam, et ecce non contra Job arguens, respondens sermonibus ejus ex volis : ne forte diceretis, Invenimus sapientiam : Deus propulsavit eum.	12, 15. Et donec putabam vos aliquid dicere, considerabam; sed, ut video, non est qui possit arguere Job, et respondere ex vobis sermonibus ejus. Ne forte dicatis, Invenimus sapientiam, Deus project eum.	12, 15.
15-17. Consternati sunt, non responderunt ultra : removerunt a se eloquia. Et expectavi, sed non locuti sunt. Sed steterunt, non responderunt ultra. Respondebo etiam ego partem meam.	15-17. Extimuerunt, et non responderunt ultra, abstulerunt a se eloquia. Quoniam igitur expectavi et non sunt loquuti : steterunt, nec ultra responderunt. Respondebo et ego partem meam.	15-17.
18. Coaretavit me.	18. Coaretat me.	18.
19. Tamquam vinum non aperietur.	19. Quasi mustum absque spiraculo.	19.
20. Et respondebo.	20. Et respondebo.	20.

Notae et variae lectiones ad cap. XXXII Job.

- V. 1. Σ., δὲ τὸ αὐτὸν etc. Sic omnes.
- V. 2. *Oi Aciπoi*, σὺς τοῦ Βαρλαμήλ. Colbert.
- Ibid. Σ., Συρίας. Colbert. et Reg. unus. Symmachus hic habuit ρσ *Syria*.
- V. 5. Σ., ἐνצנτίον. Colbert. et Reg. unus.
- V. 4. Σ., ἐπληξε τὸν Ἰὼβ λόγους. Sic mss.
- V. 5. Colbertinus praemisso asterisco Θ. habet, ut notet haec, καὶ ἐθυμώθη ὀργῆ αὐτοῦ, Theodotionis esse. Similiter editio Latina.
- Ibid. Σ., θυμὸς αὐτοῦ. Colbert.
- V. 6. Ἄ., Θ., ἰσῶς. Colbert.
- V. 8. Σ., ὄσως δὲ etc. Sic omnes.
- V. 11 usque 15. Hic omnia depravarunt Nicetas et Drusius. Interpretationes autem suis auctoribus redditas edimus ut habentur in codicibus Colbertino et duobus Regiis. Colbertinus vero haec de more appositis asteriscis exhibet, qualia erant in vetustis exemplaribus. Sic autem habet ex Olym-

piodoro : ἕτερα ἀντίγραφα μετὰ τὸ, ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούοντων, ἔχει καὶ τοῦτους τοὺς στίχους, ✕ Ἰδοὺ ✕ ἤκουσα τοὺς λόγους ὑμῶν, ἠρωτισάμην ἄλλοι ✕ συνέσεως ὑμῶν : οἱ δὲ ἕτεροι ἐρημήνευται οὕτως ✕ ἐκδεσθῶκασιν. Θ., ἰδοὺ ἐξεδεξάμην τοὺς λόγους ✕ ὑμῶν. Σ., ἤκουσάμην ἐπ' ὅσον ἐπρρονεῖτε, ἐφ' ✕ ὅσον ἐξετάξετε λόγους, καὶ μέλοι τοῦ ἐφικέσθαι ✕ ὑμῶν ἐνεγόνον. Theodotionis autem versio haec verba respicit לרהלתו לדבריוכס הן.

Ibid. Ἄ., ἐξῆγγιάσει, Colbert. et Reg. 1.

Hic autem Colbertinus quatuor versiculos asteriscis notat, et Theodotionis esse ait. Asteriscis similiter notavit editio Latina Hieronymi. Scholion autem Colbertini codicis sic habet, praemisso asterisco, ✕ ἐκ Θ. σὶ δ' ἸϞ ΠϞ Ἄ., ἐξῆγγιάσει. Quid autem sibi velint postremae sigla, nondum satis assequi potuimus. [Ex Θ. σὶ δ' μόνος Θ. I. e. Illi quatuor versiculi desumpti sunt ex Theodotione, qui solus eos habet. Aquila, ἐξῆγγιάσει. DRACON.]

CAPUT XXXIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
5. ישר	5.	5. Ἐὐθεία.
7. נדעת	4.	7. Ἐνώσις.
8. ריח-אל	4.	4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Rectitudo.	5. Simplici corde.	5. Rectum.
Et scientiam.	Sententiam.	Scientiam.
4. Spiritus Dei.	4. Spiritus Dei.	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

12, 15. Καὶ μέχρι τοῦ ἐγκλιθεῖν ὁμῶν ἐπορεύου.

12, 15. ☩ Καὶ μέχρι ὁμῶν του-
☩ ἴστο. Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔγ' ἐπὶ τῷ Ἰὼβ
☩ ἐδέχθην, ἀταπακροῦμαι ὅτι
☩ ματα αὐτοῦ ἐξ ὁμῶν. Ἦα μὴ
☩ εἴπητε, Ἐδραμεν σφίαν τοῦ θεοῦ
☩ προσθήμενοι.

12, 15. ☩ Καὶ μέχρι ὁμῶν του-
☩ ἴστο. Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔγ' ἐπὶ τῷ Ἰὼβ
☩ ἐδέχθην, ἀταπακροῦμαι ὅτι
☩ ματα αὐτοῦ ἐξ ὁμῶν. Ἦα μὴ
☩ εἴπητε, Ἐδραμεν σφίαν τοῦ θεοῦ
☩ προσθήμενοι.

15-17. ☩ Τὸ μέρος μου.

15-17. ☩ Ἐπτοῦθησαν, οὐκ ἀπο-
☩ κριθῆσαν ἐπὶ. Ἐπαλάτισαν ἐξ
☩ αὐτῶν λόγου. Ἐπέμνησα, ὃ
☩ γὰρ ἐδέχθην. Ὅτι ἔστησαν,
☩ οὐκ ἀποκριθῆσαν ἐπὶ ἀποκριθῶ.

15-17. ☩ Ἐπτοῦθησαν, οὐκ ἀπο-
☩ κριθῆσαν ἐπὶ. Ἐπαλάτισαν ἐξ
☩ αὐτῶν λόγου. Ἐπέμνησα, ὃ
☩ γὰρ ἐδέχθην. Ὅτι ἔστησαν,
☩ οὐκ ἀποκριθῆσαν ἐπὶ ἀποκριθῶ.

18. Συγκαίει με.

18. Ὀλέει.

19. Ὡς ὄνος νέος ἀδιάπτωτος.

19. Ὡσπερ ἀσπὴς γαίλακος ζῆλον
☩ διδομένης.

19.

20.

20. Vacant

20. Καὶ ἀποκριθῶ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOFIO.

12, 15. Et usquequo pertinge-
retis cogitabam.

12, 15. ☩ Et donec intellige-
☩ rem vos. Et ecce non est qui
☩ arguat Job, et respondeat ser-
☩ monibus ejus ex vobis. Ne di-
☩ catis, Invenimus sapientiam Do-
☩ mini.

12, 15. ☩ Et donec intellige-
☩ rem vos. Et ecce non est qui
☩ arguat Job, et respondeat ser-
☩ monibus ejus ex vobis. Ne di-
☩ catis, Invenimus sapientiam Do-
☩ mini.

15-17. ☩ Partem meam.

15-17. ☩ Obstupuerunt, non re-
☩ sponderunt ultra. Dececerunt
☩ ab eis sermones. Quia ego ex-
☩ spectavi, et non sunt locuti.
☩ Steterunt et non responderunt
☩ ultra. Respondebo et ego.

15-17. ☩ Obstupuerunt, non re-
☩ sponderunt ultra. Dececerunt
☩ ab eis sermones. Quia ego ex-
☩ spectavi, et non sunt locuti.
☩ Steterunt et non responderunt
☩ ultra. Respondebo et ego.

18. Comburit me.

18. Perdit.

19. Ut vinum novum, quod spi-
ritum non emisit.

19. Sicut uter msto fervens
☩ ligatus.

18.

19.

20.

20. Vacant.

20. Et respondebo.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXII Job.

Editio Latina Hieronymi hic aliquatenus variat : nec abs re erit hic referre versiculos asteriscis signatos, qui ibidem feruntur.

☩ Ecce patiens fui in verba vestra, ☩ et audiui vestram prudentiam, usquequo discenteretis sermones, ☩ et donec intelligerem vos, ☩ et ecce non est qui arguat Job, ☩ et respondeat sermonibus ejus ex vobis. ☩ Ne dicatis, Invenimus sapientiam. ☩ Dominus abiecit eum, et non vir. ☩ Nec dum ad me locutus est : ☩ et in sermonibus vestris non respondebo ei. ☩ Obstupuerunt, non responderunt ultra : ☩ dececerunt ab eis sermones. ☩ Quia ego exspectavi, et non sunt locuti, ☩ et steterunt, et non responderunt ultra. ☩ Respondebo et ego partem meam, ☩ et annuncio scientiam meam. ☩ Homini veto permisistis loqui talia verba.

Tres autem posiremi versiculi, asteriscis notati, non leguntur in editione τῶν Θ, sed in Hebræo habentur, excepto ultimo, Homini etc., qui abest. [Sextum versiculum sic edidit Martianicus : Ne di-

catis, invenimus sapientiam Domini. Sed appime recte annotat Vallarsius : « Expunximus quam hic Martianicus addebat Domini vocem, quod neque in originali ullo sit libro, nec genuinam contextus aut sententie vim servet : præterea ob subsequentis immediate recursum, quæ eadem est, errore veteris amanuensis facile videatur repetita. » Porro in primo versiculo habet Montfaucouiana editio potens mendose pro patiens, et ita correximus. Dracii.]

V. 15-17. Hi quatuor item versiculi ex Theodotione desumpti dicuntur in Colbertino, qui sic habet cum asterisco de more ἔ ἐξ θ. οἱ δ'. [I. e., solus Theodotio præfert, et ex eo isti quatuor versiculi. Dracii.]

In ultimo versiculo illud, τὸ μέρος μου, asterisco rotatur, et dicitur esse Symmachi.

V. 18. Σ., συγκαίει με. Colbert., Regii duo et Drusius.

V. 19. Σ., ὡς ὄνος ἐστ. Sic omnes.

V. 20. Θ., καὶ ἀποκριθῶ. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

3. Ἀπὸ ἔ.

3. Καθαρὰ.
☩ Σόφισις.

3. Ἐθελει.
☩ Γνώσις.

4. Πνεῦμα θεοῦ.

4. Πνεῦμα θεοῦ.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOFIO.

3. Simplex.

3. Mundum.
☩ Intellectus.

3. Rectum.
☩ Scientia.

4. Spiritus Dei.

4. Spiritus divinus.

4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וְהָאֵלֹהִים כַּסֵּף לֹאֵל 6	6.	6.
וְהַבְּעֵד 7	7.	7. Ἐκθαμβήσῃ σε.
אֵךְ אִסְרַת בְּאָזְנִי 8	8.	8.
וְכִי־אֵלֹהִים רִיבֹנִית בְּנִי כָל־דְּבָרָיו לֹא־יִעָנֶה 13	13.	13. Τί οὖν πρὸς αὐτῶς (1. αὐτὸν) ἰδικάσω; ὅτι πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἀποκρινεῖται.
וְכִי־בִאֲחַת יְדִבֶּה־אֵל 14	14.	14.
וּבִשְׂתֵי־לֵא יִשְׂרָאֵל		
וּבְחֹלֶם וּדְרִיזִין לִילֵה 15	15.	15.
תִּדְבַח וּבְמוֹסְרֵם יְהוָה 16	16.	16. Καὶ ἐν παιδείᾳ αὐτῶν πλήξει αὐτούς;
וּרְיֹם עֲצָמוֹת אֶרֶץ בְּבוֹכָאוֹב 19	19.	19.
וְיִשְׁבִי 21 'Ο Ἐξέλιος, ἕως ἂν ἐκλεψῶσιν.	21.	21
וְיִשְׁתַּח 22	22.	22.
וְיִשׁוֹב לִבּוֹ עַל־בְּנוֹ 23	23.	23. Ἐπιστρέψει εἰς ἡμέραν νεότητος αὐτοῦ.
וְיִעָתֵר אֶל־אֱלֹהִים וּדְרִיזֵהוּ 26	26.	26.
בְּתַרְוָעָה		Ἐν ἀλαλαγμῶ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Ecce ego secundum os tuum Deo.	6. Et me sicut et te fecit Deus.	6.
7. Terrebit te.	7. Non te terreat.	7. Terrebit te.
8. Verumtamen dixisti in auribus meis.	8. Dixisti ergo in auribus meis.	8.
13. Cur adversus eum contendisti? quia omnia verba sua non respondebit.	13. Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba responderit tibi.	13. Quid igitur adversus eum litigabas? quia omnia verba sua non respondebit.
14. Quia in uno loquetur Deus.	14. Semel loquitur Deus.	14.
Et in duobus non intuebitur eum.	Et secundo idipsum non petit.	
15. Per somnium visionis noctis.	15. Per somnium in visione nocturna.	15.
Soporem.	Sopor.	
16. Et in vinculo suo obsignabit.	16. Et erudiens eos instruit disciplina.	16. Et in correptione eorum percuetur eos.
19. In dolore.	19. Per dolorem.	19.
Et multitudo ossium ejus fortis.	Et omnia ossa ejus marcescere facit.	
21. Et confringentur. <i>Hebraeus int.</i> , donec defierant.	21. Nudabuntur.	21.
22. Corruptioni.	22. Corruptioni.	22.
23. Revertetur ad dies adolescentie suae.	23. Revertatur ad dies adolescentie suae.	23. Revertetur in diem juventutis suae.
26. Orabit ad Deum et benevolet ei.	26. Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit.	26.
In jubilo.	In jubilo.	In jubilo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Ἄρα τοιοῦτός εἰμι ὅσος σὺ, οὐκ εἶμι θεός.

6. Στήθι κατ' ἐμέ, καὶ ἐγὼ κατὰ σὲ

6.

7.

7. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ διαμορφώθη.

7.

8.

7. Στροβήσεται.
8. Ἡ Πᾶν εἶπας ἐν τοῖς ὄσι μου.

7.

15. Τί οὖν αὐτῷ διαδικάζῃ; πάντες γὰρ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀνανεῖθῃται.

15. Λόγους δὲ, Διαπὶ τῆς δίκης μου οὐκ ἐπαχθήκε μου πᾶν βῆμα.

15.

11. Ὅτι ἄπαξ λαλήσει ὁ θεός.

14. Ἐν γὰρ τῷ ἄπαξ λαλήσει ὁ Κύριος.

14.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ. Ἄλλοτε, ἐκ δευτέρου οὐκ ἀκουρόσει αὐτῷ.

15. Ἐν ἐνοπιῷ ὄραματί μου νοκτός.

15. Ἐνοπιῶν ἢ ἐν μελατῇ νοκτοσῆ.

15.

Δεινὸς φόβος.

Ἐκστασις.

16.

16. Ἐν εἶδατε φόβου τοιοῦτος αὐτοῦς ἐξεφόβηται.

16.

19. Διὰ πόνου.

19. Ἐπὶ μαλακίᾳ.
ἢ Καὶ πλῆθος ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκηται.

19.

ἢ Καὶ πλῆθος ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκηται.

21.

21. Ἔως ἂν σαπῶσιν.

21.

22.

22. Εἰς θάνατον. *Οἱ λοιποὶ*, εἰς διαφθοράν.

22.

25.

25. Ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνορθώοντα ἐν ἀνορθώοις.

25. Ἐπιστρέψει εἰς ἡμέραν νεότητος αὐτοῦ.

26.

26. Εὐξήμενος δὲ πρὸς Κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται.

26. Δεληθήσεται τοῦ θεοῦ, καὶ εὐλογῆσει αὐτόν.

Ἐν ὑμνολογίᾳ.

Ἡ προσώπω Ἰλαρῷ, (*ἀ.β.λ.*, καθαρῷ) σὺν ἐξηγορίᾳ.

Μετὰ ἐξημολογήσεως.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

6. Perfecto talis sum qualis tu: non sum Deus.

6. Sta contra me, et ego contra te.

6.

÷ Ex eodem formati sumus.

7.

7. Turbabit.

7.

8.

8. ✕ Verumtamen dixisti in auribus meis.

8. ✕ Verumtamen dixisti in auribus meis.

15. Quid igitur cum illo disceptes? omnes enim sermones ejus irrefutabiles sunt.

15. Dieis autem: Cur judicium meum non exaudivit, meum omne verbum?

15.

14. Quia semel loquetur Deus.

14. Semel enim loquatur Dominus.

14.

In secundo autem. *Alius*, secundo, non abrogabit ipsi.

15. Per somnium in visione mea nocturna.

15. Somnium, aut in meditatione nocturna.

15.

Savus timor.

Exstasis.

16.

16. In specibus timoris talibus eos exterruit.

16.

19. Per laborem.

19. In languore.

19.

✕ Et multitudo ossium ejus emareuit.

✕ Et multitudo ossium ejus emareuit.

21.

21. Donec putruerint.

21.

22.

22. Ad mortem. *Reliqui*, ad corruptionem.

22.

25.

25. Restituet autem illum virum factum inter homines.

25. Revertetur in diem juventutis suae.

26.

26. Deprecatus autem ad Dominum, et accepta et erunt.

26. Deprecabitur Deum, et benedicet ei.

In hymnis.

Facie hilari, (*al.*, pura) cum confessione.

Cum confessione.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON
Ἑβραϊστικὴ γράμματα.

AKYAAΣ.

לְאִישׁ

28-29 פדה נפשי בעיני בשרי
והייתי כאחד תראה : הקד נלתי ארצה
ופעלתי אל מעשים שליט עשרי עמך

28, 29.

28, 29.

50 להשיב נפשו

50.

50.

51-55 תהרש ואנוי ארבע : אחד
ישתבלין השיבני דבר מיד השפתי
צדקך : אבדתי אתהו שבעתי
ההרש ואאלףך חכמה

51-55.

51-55.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Homini.

Homini.

28, 29. Redemit animam meam a transeundo in fossam, et vita mea lucem videbit. Ecce omnia ista operabitur Deus vicibus tribus cum viro.

28, 29. Liberavit animam suam, ne pergeret in interitum, sed vivens lucem videret. Ecce, haec omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos.

28, 29.

50. Ad convertendum animam suam.

50. Ut revocet animas eorum.

50.

51-55. Tace, et ego loquar : si sunt sermones, responde mihi verbum : quia volui justificare te. Si non, in audi me : tace, et docebo te sapientiam.

51-55. Et tace, dum ego loquor. Si autem habes quod loquaris, responde mihi, loquere : volo enim te apparere justum. Quod si non habes, audi me : tace, et docebo te sapientiam.

51-55.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXXIII Job.

V. 5. א., θ., εὐθεία. Σ., ἀπλή. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Α., θ., γυνῶνας. Ibidem.

V. 4. Σ., πνεῦμα θεοῦ. Ibidem.

V. 6. Σ., ἄρα τοιοῦτός εἰμι etc. Sic Reg. unus nomine Symmachi. Colbertinus autem sine interpretis nomine.

Ibid. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ διαρρηγμένα. Ad haec adnotat Colbertinus ὅς κείναι ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, i. e. non jacet in Hebraico.

V. 7. Α., ἐλεγχθήσεται. Σ., Colbert., Reg. unus et Drusius.

V. 8. Ex Theodotione cum asterisco in Colbertino. Editio item Latina asteriscum habet.

V. 15. Α., τί ὄν πρὸς αὐτὸν ἐδικάσω etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi sic omnes habent. ad Aquilam Drusius legit ἐδικάσω, male.

V. 14. Σ., ὅτι ἄπαξ etc. Reg. unus, Colbertinus eandem interpretationem adfert, sed sine interpretis nomine.

Ibid. Α., ἄλλοις, ἐκ δευτέρου οὐκ ἀκυρόσαι αὐτῶ. Hanc interpretationem, quam sine auctoris nomine adferunt Colbertinus et Reg. unus, puto esse Symmachi, ut precedentem.

V. 15. Σ., ἐν ἐνοσηπῶ etc. Ibidem.

CAPIT. XXXIV. JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑβραϊστικὴ γράμματα.

AKYAAΣ.

3, 4 קולך באתן בלתי
ישמעו לאמר : מיטעם
בחרהו ימי

3, 4.

3, 4.

5 הנהי שישפני

5.

5. Ἀπέστησεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρίμα.

6 על-משפתי אנוי

6.

6. Καὶ περὶ τὴν κρίσιν μου ψεύσμαι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3, 4. Quia auris sermones probabit, et palatum gustabit ad edendum. Iudicium eligamus nobis : sciamus inter nos quid bonum.

3, 4. Auris enim verba probat, et gultus : escas gustat dijudicat. Iudicium eligamus nobis, et inter nos videamus, quid sit melius.

3, 4.

5. Removeere decet iudicium meum.

5. Subvertit iudicium meum.

5. Amovit a me iudicium.

6. In iudicio meo ventur.

6. In iudicando enim me mendacium est.

6. Et circa iudicium meum, mendacium.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

Ἀνθρώπων. Θ. Ἐπιπύ. ἀνθρώπων

28, 29. Δις τρίς πρὸς ἑκάστην.

28, 29. ἢ Δύστην ψυχῆ μου πύ. ἢ πῆ ἔλθην εἰς διαφθοράν. Καὶ ἢ ἢ ψῆ μου φερόμεται. Ἰδοὺ πάντα ἢ πάντα ἐργάται Ἰθρυρὸς, ὄδους ἢ τρίς μετὰ ἀνθρώπων.

28, 29. ἢ Δύστην ψυχῆ μου πύ. ἢ πῆ ἔλθην εἰς διαφθοράν. Καὶ ἢ ἢ ψῆ μου φερόμεται. Ἰδοὺ πάντα ἢ πάντα ἐργάται Ἰθρυρὸς, ὄδους ἢ τρίς μετὰ ἀνθρώπων.

30. Ὅσοι μετακαλίεται τὴν ψυχὴν μου.

30. Καὶ ἐβόησατο τὴν ψυχῆν μου.

30.

31-55. Σίγα, καὶ διδάξω σε φρόνησιν.

31-55. ἢ Κόφρυστον, καὶ ἐγὼ ἢ εἶμι, λαλήσω. Εἰ εἰπὶ σοὶ λόγος, ἢ ἀποκρίθητί μοι, λάλησον, ἢ ἢ γὰρ δικαιοθῆναί σε. Εἰ μὴ, τὸ ἢ ἀκούσθην μου. Κόφρυστον καὶ διδάξω σε σοφίαν.

31-55. ἢ Κόφρυστον, καὶ ἐγὼ ἢ εἶμι, λαλήσω. Εἰ εἰπὶ σοὶ λόγος, ἢ ἀποκρίθητί μοι, λάλησον, ἢ ἢ γὰρ δικαιοθῆναί σε. Εἰ μὴ, τὸ ἢ ἀκούσθην μου. Κόφρυστον καὶ διδάξω σε σοφίαν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

28, 29. Bis ter ad quemlibet.

Hominiibus. Reliqui, homini.

28, 29. ἢ Salva animam meam ἢ ne veniam in corruptionem, et ἢ vita mea lucem videbit. Ecce ἢ hæc omnia faciet Deus, vices ἢ tres cum viro.

28, 29. ἢ Salva animam meam ἢ ne veniam in corruptionem, et ἢ vita mea lucem videbit. Ecce ἢ hæc omnia faciet Deus, vices ἢ tres cum viro.

30. Ad revocandum animam meam.

30. Et eruit animam meam.

30.

31-55. Tace, et docebo te prudentiam.

31-55. ἢ Tace, et ego loquar. ἢ Si est tibi sermo, responde ἢ mihi, loquere. Volo enim justificarī te. Alioquin audi me: ἢ tace, et docebo te sapientiam.

31-55. ἢ Tace, et ego loquar. ἢ Si est tibi sermo, responde ἢ mihi, loquere. Volo enim justificarī te. Alioquin audi me: ἢ tace, et docebo te sapientiam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIII Job.

Ἰbidem. Θ., Ἐκπασις. Colbert. V. 16. Ἄ., καὶ ἐν παιδείᾳ etc. Colbert. et Reg. unus. V. 19. Σ., διὰ πόνου. Ibidem. Ἰbid. Θ., καὶ πλῆθος etc. Sic cum asterisco Colbertinus, indicans hunc versiculum ex Theodotione in LXX inductum fuisse. V. 21. Ὁ Ἐργάτης, ἕως ἐν ἐκλείψουσιν. Colbert. et Reg. unus. V. 22. Οἱ Ἀσπελ, εἰς διαφθοράν. Colbert. V. 25. Ἄ., Θ., ἐπιστρέψαι εἰς ἡμέραν etc. Colb. et Reg. unus. V. 26. Θ., ἐεργήσεται etc. Sic omnes. Ἰbid. Ἄ., ἐν ἀλλογαῶ etc. Has lectiones sic ef-

ferunt omnes mss. Brunsius vero, Ἄ., Θ., ἐν ἀλλογαῶ. Σ., ἐν ὑπεροχῆ. Ἰbid. Θ. Ἀσπελ, ἀνορθωτο. Colbert. et Reg. unus. V. 28 et 29. Colbertinus habet cum asteriscis, ἐξ Θ. ὁ δ. I. e. *Hi quatuor versiculi ex Theodotione, qui versiculi asteriscis notantur in edit. Latina.* Ἰbid. Σ., δις τρίς πρὸς ἑκάστην etc. Sic lectionem habent Oratoriensis et Regii duo. Brunsius vero, Σ., δις τρίς πρὸς ἑκάστην tantum, et perperam, ut liquet. V. 31-55. Colbertinus, ἐξ Θ. ὁ δ. I. e. *Hi quinque versiculi ex Theodotione, cum asteriscis de more, atque etiam in editione Latina.* Ἰbid. Σ., σίγα etc. Sic Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

3, 4.

3, 4. ἢ Ὅτι ὁδὸς λόγου δοκιμαῖ. ἢ ζῆι, καὶ λόγος γέσται ἔργου. ἢ σιν. Κρίσιν ἐδόμηθα ἑαυτοῖς, ἢ γνόμην ἀναχέσθην ἑαυτοῦ, ὅτι ἢ καλόν.

3, 4. ἢ Ὅτι ὁδὸς λόγου δοκιμαῖ. ἢ ζῆι, καὶ λόγος γέσται ἔργου. ἢ σιν. Κρίσιν ἐδόμηθα ἑαυτοῖς, ἢ γνόμην ἀναχέσθην ἑαυτοῦ, ὅτι ἢ καλόν.

5. Παρέστρεψεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρίμα.

5. Ἀπήλαξέ μου τὸ κρίμα.

5.

6.

6. Τέθεισται ἐν τῷ κρίματι μου

6. Καὶ παρὰ τὴν κρίσιν μου τίθεισται.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3, 4.

3, 4. ἢ Quia auris verba probat, et guttur gustabit cibum. ἢ In iudicium eligamus bonis, sensententiam asidit inter nosmetipsos, ἢ quid est bonum.

3, 4. ἢ Quia auris verba probat, et guttur gustabit cibum. ἢ Ja licentiam eligimus nobis, sensententiam inter nosmetipsos, ἢ quid est bonum.

5. Avertit a me iudicium.

5. Removit iudicium meum.

5.

6.

6. Mentitus est in iudicio meo.

6. In circa iudicium meo, mendaciam.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON *Ἑλληνιστοῖς γραμματοῖ.	AKYAAΣ.
אנוש חצי ברזל ששע		
8.	8.	8.
9 כי אמר לא יספק גבר ברצתו עבדאלהים	9.	9.
10 חללה לאה כדשע ישדו בעל	10.	10.
11 כי פעל אדם ישלם לו ובארה איש וכונאט	11.	11.
16, 17 ואשר בנה שבעהזאת האזינה לקול כלו : האה שינא כיששט הבוש	16, 17.	46, 17. Et si non intelligis, audi. ὁ μισῶν κρίσιν ἐπιδίδται εἰς ἕατον ;
19 שרים	19.	19.
22 ואין עלמות להכתי שם פעלו אין	22.	22. ✕ Οὐδέ ἐστι σκιά θανάτου ✕ τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιούντας τὰ ✕ ἄνομα.
23 כי לא על-איש ושים עוד	23.	23.
24 להרך אל-אל במישפט	24.	24.
25-54 לכן יכיר כונעדהים והפך לילה וידכא : החת רשעים ספקם בבוקים ראים : אשר על-כן פרו באחריו ובל-דבשו לא השנילו : להביא עליו צעקת-דל וצעקת עניים	25-54.	25-54.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Dolore plena sagitta mea absque prævaricatione.	Violenta sagitta mea absque ullo peccato.	
8.	8.	8.
9. Quia dixit, Non proficiet vir in complacendo ipso eum Deo.	9. Dixit enim : Non placebit vir Deo, etiam si eucurrerit eum eo.	9.
10. Absit a Deo ab improbitate, et Omnipotens ab iniquitate.	10. Absit a Deo impietas, et ab Omnipotentente iniquitas.	10.
11. Quia opus hominis reddet ei, et juxta viam viri invenire faciet ei.	11. Opus enim hominis reddet ei, et juxta vias singulorum re- stituet eis.	11.
16, 17. Et si intelligentia, audi hoc, ausculta vocem eloquiorum meorum. An etiam odio habens judicium obligabit.	16, 17. Si habes ergo intelle- ctum, audi quod dicitur, et ausculta vocem eloqui mei. Numquid qui non amat judicium sanari potest ?	16, 17. Et si non intelligis, audi. Num qui odit judicium, alligabit ad medelam ?
19. Principum.	19. Princeipum.	19.
22. Nec umbra mortis ad laten- dum ibi operantes iniquitatem.	22. Et non est umbra mortis, ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem.	22. ✕ Et non est umbra mor- tis, ut latent qui faciunt mi- ✕ qua.
25. Quia non super virum im- ponet amplius.	25. Neque enim ultra in homi- nis potestate est.	25.
24. Ad eundem ad Deum in ju- diciom.	24. Ut veniat ad Deum in judi- cium.	24.
25-54 Ideo manifestabit opera eor- um, et convertet noctem, et conter- entur. Pro improbis percussit eos in loco videntium. Qui ideo recesserunt de post eum, et omnes vias ejus non intellexerunt : ad adducen- dum super eum clamorem egeni, et clamorem afflictorum audiet. Et ipse requiescere faciet, et quis con-	25-54. Novit enim opera eorum : et ideo inducet noctem, et con- terentur. Quasi impius percussit eos in loco videntium. Qui quasi de industria recesserunt ab eo, et omnes vias ejus intelligere no- luerunt : ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, et audiret vocem pauperum. Ipso enim con-	25-54.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

Ἄνατις.
 8.
 9. Οὐχὶ σωθήσεται ἀνὴρ;
 10. Ἄπειρή τοῦ Θεοῦ ἀνομία, καὶ τοῦ Ἰακώβου ἀδικία.
 11. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐκάστω συμβήσεται, ἐπὶ αὐτοφρόνῳ ἐλέγξει αὐτόν.
 16, 17. Εἰ μὴ συνιῆς, ἄκουε. Ἄρα δ' ἰμισὸν κρίσιν ἐπιθήσει εἰς ἕασις;
 19.
 22.
 25. ἢ Ὁ γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπῳ κείται ἔστι.
 24.
 25-51. Αὐτοῦ δὲ ἤραμεν δίδοντας εἰς κατακλιθεῖς; ... περὶ ἔθνους... ὅτι πρὸς Θεὸν ῥήσιν ἀνέλαθον, οὐχ ἔξω ἀκούστας... τὸ διατάξασθαι μου..... ἀποδοκιμάσης.

Ὁ Βίβλον τὸ βίβλος μου ἔγωγε ὀδύνη κίνας.
 8. Οὐχ ἄκαρτόν.
 9. Μὴ γὰρ εἶπαρ ὅτι οὐκ ἔστι ἐπιτακτὴ ἀνδρῶν, καὶ ἐπιτακτὴ αὐτῶ παρὰ Κυρίου.
 10. Μὴ μοι εἶη ἕνασις Κυρίου ἀπειρήσαι, καὶ ἕνασις Παντοκράτορος ταρᾶσαι τὴ δικαιοσύνην.
 11. Ἄλλ' ἀποδοθεὶς ἀνθρώπῳ καθὼ ποιῶ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρῶν εὐρήσεται αὐτόν.
 16, 17. Εἰ δὲ μὴ συνιῆς, ἄκουε ταῦτα, ἐνωτίξου φωνῆ ῥημάτων: ἔπε τὸ τὸν μισοῦντά ἄνομια, καὶ τὸν ὀλλόντα τοὺς ποιητοὺς.
 19. Ἐντίμου. Οἱ Δεῖποι, ἀρχόντων.
 22. ἢ Ὁδὲ ἔστι τόπος τοῦ κροῦ, ἢ θῆραι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄδικα.
 25. Ὅτι οὐκ ἐπὶ ἄνδρα θήται ἔστι.
 24. Ὁ γὰρ Κύριος πάντα ἐργαζῆ.
 25-51. ἢ Ὁ φροσίζον αὐτῶν τὰ ἢ ἔργα, καὶ σπράζει νόματα καὶ ἢ ταπεινοῦθῶνται. Ἐσθῆσε δὲ ἢ ἀσθεῖς, ἄρατὸ δὲ ἕνασιον αὐ-
 ἢ τοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου ἢ Θεοῦ, Δικαιοῦματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἢ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπὶ

Ὁ Βίβλον τὸ βίβλος μου ἔγωγε ὀδύνη κίνας.
 8.
 9. Ὅτι εἶπαρ, ὃ κροῦσάσθαι ἀνὴρ ἐν τῷ ὀδοκμαζῆται αὐτόν παρὰ Θεοῦ.
 10.
 11.
 16, 17
 19.
 22. ἢ Ὁδὲ ἔστι τοῖς κροῦσάσθαι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἢ ἄνομια.
 25.
 24. Τοῦ προαγγεῖν πρὸς τὸν Ἰακώβον ἐν κρίματι.
 25-51. ἢ Ὁ φροσίζον αὐτῶν τὰ ἢ ἔργα, καὶ σπράζει νόματα καὶ ἢ ταπεινοῦθῶνται. Ἐσθῆσε δὲ ἢ ἀσθεῖς, ἄρατὸ δὲ ἕνασιον αὐ-
 ἢ τοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου ἢ Θεοῦ, Δικαιοῦματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἢ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπὶ

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Sine causa.
 8.
 9. Nomen salvabitur vir?
 10. Absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas.
 11. Et secundum viam suam unicuique continget, in via publica arguet eum.
 16, 17. Si non intelligis, audi. Num qui odit iudicium, alligabit ad medicam?
 19.
 22.
 25. ἢ Quis non in homine situm est ultra.
 24.
 25-51. Ipso autem quietem dante, quis condemnabit?... circa gentem... quia ad Deum sermonem habui, non ero sine impedimento... tu declara mihi... probes.

Violentum iaculum meum absque iniquitate.
 8. Non peccavit.
 9. Ne enim dixeris, quia non erit visitatio viri, et visitatio ipsi a Domino.
 10. Absit a me coram Domino impie agere, et coram Omnipotente turbare iustitiam.
 11. Sed reddat homini sicut facit unusquisque eorum, et in semita viri inveniet eum.
 16, 17. Si autem non sis monitus audi haec, auribus percipe vocem verborum. Vide tu eum qui odit injusta, et perdit malignos.
 19. Honorati. Beliqui, principum.
 22. Neque erit locus ut latitent qui faciunt iniqua.
 25. Quoniam non super virum ponet ultra.
 24. Dominus enim omnes respicit.
 25-51. Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et iustitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse

Violentum iaculum meum absque iniquitate.
 8.
 9. Quia dixit: Non perichitabitur vir, quando probabitur cum Deo.
 10.
 11.
 16, 17.
 19.
 22. ἢ Et non est umbra mortis, ἢ ut latitent qui faciunt iniqua.
 25.
 24. Ut producantur ad Fortem in iudicio.
 25-51. Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et iustitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse quiete-

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

ישמעו : יהוא ישקפו | וזמי ירשעו
ישכר פנים וזמי ישורנו ועלגנו יעל
אדם יהו : במיך אדם הנח מיכרשי
עם : מי אל אל המיב בשאתי לא
אחבל : בלעדי אחזה אתה הרנו אסד
על פערתי לא אסיה : המושך
ישלמנה | מי מאסת מי אתה הנח
ה אמי וכוהד יערת דבר : אנשי
לבב יאמרו לו וגבר חכם ישמע לו

55 לא בהשיל

55.

55.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

dennabit? et abscondet facies, et quis intuebitur eum? et super gentem et super hominem pariter. Qui regnare facit hominem hypocritam propter perversitates populi. Quia ad Deum, qui dicit, Peperci, non corrumpam. Sin minus video, tu doce me. Si iniquitatem operatus sum, non addam. Nam a te repetet illam, quia remisti, quia tu diges, et non ego : Et quod nosti loquere, non addam. Viri cordati dicant mihi, et vir sapiens audiat me.

cedente pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est qui contempletur eum? et super gentes et super omnes homines? Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo. Si erravi, tu doce me : si iniquitatem locutus sum, ultra non addam. Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim cepisti loqui, et non ego : quod si quid nosti melius, loquere. Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me.

55. Non cum intellectu.

55. Non sonant disciplinam.

55.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIV Job.

V. 5, 4. Colbertinus, cum asteriscis, ex Θ. σι δ'. I. e. *Hi quatuor versiculi ex Theodotione*, qui versiculi asteriscis item notantur in editione Latina Hieronymi.

V. 5. Ἀ., ἀπέστησαν etc. Sic lectiones Aquilæ et Symmachi distinguunt Colbert. et Reg. unus, Nicetas et Drusius confertim ponunt sic, Ἀ., Σ., παρεστρεψε καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρίμα.

V. 6. Ἀ., Θ., καὶ περὶ τὴν κρίσιν etc. Sic Colbertinus. At Drusius Symmacho et Aquilæ hanc versionem trilit.

Ibid. Θ., βίαιον etc. Sic cum asterisco Colbertinus, notans hunc versiculum ex Theodotione in LXX translatum. Editio Latina pariter asterisco notat. Ibid. Σ., ἀνατίθεις, Colbert.

V. 8. Οὐ γὰρ ἀμαρτῶν. Colbert., οὐ καίτοι ἐν τῷ

Ἑβραϊκῷ. I. e., *non exstat in Hebraico.*

V. 9. Σ., οὐ γὰρ σωθήσεται... Θ., ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυνεύσει etc. Sic omnes mss. Olympiodorus vero notat, ἀναγνωστέον δὲ τὸ μὲν τοῦ Θεοδοτίωνος κατὰ ἀπόφρασιν, τὸ δὲ τοῦ Συμμάχου ἐν ᾗθει καὶ κατὰ ἐρώτησιν. Id est, *Theodotionis verba affirmandi, Symmachi vero interrogandi more legenda sunt.*

V. 10. Σ., ἀπαίτη τοῦ Θεοῦ etc. Sic omnes.

V. 11. Σ., καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 16, 17. Ἀ., Σ., εἰ μὴ συνειδῆς etc. Sic mss. Nicet. et Drusius habent, οἱ λοιποί, et cætera distrahunt.

V. 19. Οἱ λοιποὶ, ἀρχόντων. Sic Colbert., Reg. unus et Drusius.

V. 22. Colbertinus hic notat, ἐξ Ἀκυλά καὶ Θ. τὸ ἦμισυ, καὶ ὁ ἐξῆς. Id est, *Ex Aquila et Theodotione*

CAPUT XXXV JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

5 בידעתי כי לא יסור

5.

5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Quia dixi, Quod proderit tibi.

5. Dixisti enim : Non tibi plas-

5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

* καὶ τὸ ἀποκρίσασθαι ἐπὶ ἐμοί· καὶ
 * καὶ τὸ σὺνδὲ ἰσχυρῶς ἐπιτίθειαι,
 * καὶ τὸ κατακλιναί τε καὶ ἰσχυ-
 * ρῶς πρὸς ὅσους, καὶ τὸ ἐβῆσαι
 * αὐτοῖς· καὶ κατὰ ἄδραμα, καὶ
 * κατὰ ἀδρόσπον ἄγραν· βατα δὲ
 * ἀδρόσπον ἐπακοῦστρο ἀπὸ ἄστρου
 * ἡμαί σου· οὐκ ἔστι τὸ ἐπακο-
 * ῦστρο ἄδραμα, ἔβησαι, ὅλα ἐπι-
 * ροράζω· ἄνω ἡμαί σου ἄδραμα,
 * ἐν δαίτῳ μου· ἐν δαίτῳ ἄδραμα
 * πάργον, ὅ μὴ προσθήσω· μή
 * παρὰ τοῦ ἀποτίσαι αὐτῶν, ὅτι
 * ἀπόστει· ὅτι τὸ ἐβῆσαι, καὶ ὅλα
 * ἐβῆσαι, καὶ τὸ ἔργον ἄδραμα.
 * Δὲ τὸ ἀποκρίσασθαι ἐπὶ ἐμοί· τα-
 * * τα· ἄλλο δὲ τὸ ἐβῆσαι, καὶ μου
 * ἐν δαίτῳ· ἄλλο δὲ ὅτι μὴ τοκοῦ
 * ἐν δαίτῳ τῷ ἐπακοῦστρο, ὅτι ἀδ-
 * ρος ἄδραμα τὰ ἔργα.

* καὶ τὸ ἀποκρίσασθαι ἐπὶ ἐμοί· καὶ
 * καὶ τὸ σὺνδὲ ἰσχυρῶς ἐπιτίθειαι,
 * καὶ τὸ κατακλιναί τε καὶ ἰσχυ-
 * ρῶς πρὸς ὅσους, καὶ τὸ ἐβῆσαι
 * αὐτοῖς· καὶ κατὰ ἄδραμα, καὶ
 * κατὰ ἀδρόσπον ἄγραν· βατα δὲ
 * ἀδρόσπον ἐπακοῦστρο ἀπὸ ἄστρου
 * ἡμαί σου· οὐκ ἔστι τὸ ἐπακο-
 * ῦστρο ἄδραμα, ἔβησαι, ὅλα ἐπι-
 * ροράζω· ἄνω ἡμαί σου ἄδραμα,
 * ἐν δαίτῳ μου· ἐν δαίτῳ ἄδραμα
 * πάργον, ὅ μὴ προσθήσω· μή
 * παρὰ τοῦ ἀποτίσαι αὐτῶν, ὅτι
 * ἀπόστει· ὅτι τὸ ἐβῆσαι, καὶ ὅλα
 * ἐβῆσαι, καὶ τὸ ἔργον ἄδραμα.
 * Δὲ τὸ ἀποκρίσασθαι ἐπὶ ἐμοί· τα-
 * * τα· ἄλλο δὲ τὸ ἐβῆσαι, καὶ μου
 * ἐν δαίτῳ· ἄλλο δὲ ὅτι μὴ τοκοῦ
 * ἐν δαίτῳ τῷ ἐπακοῦστρο, ὅτι ἀδ-
 * ρος ἄδραμα τὰ ἔργα.

35. 05 ἰσχυρῶς.

55. 05 ἐν τούτοις.

55.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS

* quietem dabit, et quis poterit
 * conlemare? Abscondet tacem-
 * * ciam, et quis videbit eum? Et
 * contra gentem, et contra homi-
 * * nimum simul. Qui regnare
 * * facit hominū hypocritam
 * * propter perversitatem populi.
 * * Quia ad Dominum loqui coepi,
 * * non cessabo. At quod minus
 * * video tu ostende mihi. Si in-
 * * quietam operatus sum, non
 * * adificiam. Numquid a te exiget
 * * eam, quam repulisti? Tu enim
 * * elegisti, et non ego. Et si quid
 * * scis, loquere. Propterea pruden-
 * * tes corde dicent haec: et vir
 * * sapiens audiet verbum meum.
 * * Mihi, quia non auferet quis dicere
 * * tortori, quod injuste accepi mea.

* tem dabit, et quis poterit con-
 * * demare? Abscondet tacem, et
 * * quis videbit eum? Et contra
 * * gentem, et contra hominum si-
 * * mul. Qui regnare facit homi-
 * * nem hypocritam propter per-
 * * versitatem populi. Quia ad Do-
 * * minum loqui coepi, non ces-
 * * sabo. At quod minus video tu osen-
 * * de mihi. Si inquietam opera-
 * * tus sum, non adificiam. Num-
 * * quid a te exiget eam, quam
 * * repulisti? Tu enim elegisti, et
 * * non ego. Et si quid scis, loque-
 * * re. Propterea prudentes corde
 * * dicent haec: et vir sapiens au-
 * * diet verbum meum.

55. Non prudens.

55. Non in intellectu.

35.

Nota et variæ lectiones ad cap. XXXIV Job.

media pars versiculi, et sequens versiculus. Quae item
 notantur asteriscis in editione Latina Hieronymi;
 ita ut illud, *ὁδὲ ἔστι σκιὰ θανάτου*, sit media pars
 versiculi praecedentis, illud autem, *τὸ ἀποκρίσασθαι*
ἐπὶ ἐμοί ποιοῦντας τὰ ἄνομα, sit versiculus sequens.
 Notat autem Colbertinus in textu hodierno, qualem
 representat ille, non haberi plenam lectionem, ut
 ab Aquila et Theodotione restituta fuerat. Nam legitur
 ibi, *ὁδὲ ἔστι* (vel *ἔστιαι*) *τόπος*: cum certum
 sit Aquilam et Theodotionem legisse, *ὁδὲ ἔστι σκιὰ*
θανάτου: tum quia *יהי* ita solent vertere, tum
 maxime quia editio Latina cum asterisco habet, et
 non est umbra mortis.

V. 25. Illud Symmachii, *ὅ γὰρ* etc., cum asterisco
 insertum fuerat in versionem τῶν Ὁ Hexaplarum:
 quapropter in Colbertino, propter asteriscum poni-

tur Σ. Secundum Symmachii lectionem Latine ver-
 titur in editione Hieronymi, praemisso item asteri-
 sco.

V. 24. Θ., *τὸ προκαθίναι* etc. Colbert. et Reg.
 unus.

V. 25-51. Ab hoc versu asterisei notantur in
 Colbertino, ut nos exhibemus, pariterque in editione
 Latina, quia nempe haec ex Theodotione desumpta erant.

Hud. ἄλλοι, ὅτι μὴ τοκοῦ etc. Reg. unus.

Hud. Σ., ἀποκρίσασθαι etc. Omnes.

Hud. Σ., παρὰ ἔθνοισι. Reg. unus.

Hud. Σ., ὅτι πρὸς ἑθνοῖς etc. Omnes.

Hud. Σ., ἐν δαίτῳ. Omnes.

Hud. Σ., ἀποδοκιμάσας. Colbert. et Reg. unus.

V. 55. Σ., ὅ μὴ προσήμας. Colbert. et Reg. unus.

CAPIT. XXXV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

5. Εἶπας γὰρ ὅτι οὐδὲν τοκοῦ αὐτῷ σου.

5. Vacat.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

5. Dixisti enim, Nihil conferet tibi.

5. Vacat.

5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
6 אב־הפאת מוֹד־תפלה־בו	6.	6.
7-10 או מוֹד־בידך יקה : לא־ישך מוֹדך רשעך וליב־אדם צדוקך : מרב עשוקים ויעקן ישועי מודע רבים : לא־אמר איה איה עשׁ	7-10.	7-10.
נתי זכרות בלילה		Μελωδίας.
11 בלפני משהמת ארץ	11.	11.
יבו חן השמים והבטני		Καὶ σοφίξει ἡμᾶς ὑπὲρ τὰ κατὰ τὸν ἀέρα διαπτάμενα πετεινά.
15 יעתה כוֹ־אין בקר אבני	15.	15.
ולא־ידע בפש באד		
16 ואיום הכל ישנה־פיהו	16.	16.
בבל־דעת בולן עמר		

VERSIO HEBRAICHTEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Si peccaveris, quid operaberis contra eum?	6. Si peccaveris, quid ei noceris?	6.
7-10. Vel quid de manu tua accipiet? viro sicut tu impietas tua, et filio hominis justitia tua: pre multitudine vim patientium clamare facient. Clamabunt propter brachium multorum. Et non dixit, Ubi Deus factor meus?	7-10. Aut quid de manu tua accipiet? homini qui similis tui est, nocerit impietas tua: et filium hominis adjuvabit justitia tua. Propter multitudinem clamantium clamabunt: et ejulabunt propter vim brachii tyrannorum. Et non dixit, Ubi est Deus qui fecit me?	7-10.
Dans cantica in nocte.	Qui dedit carmina in nocte.	Melodias.
11. Qui docet nos pre jumentis terre. Et pre volatili caeli faciet nos sapientes.	11. Qui docet nos super jumenta terre. Et super volucres caeli erudit nos.	11. Et sapientes nos facit super volucres in aere volantes.
15. Et nunc quia non visitavit ira ejus. Et non cognovit in copia valde.	15. Nunc enim non infert furorem suum. Nec ulciscitur seelus valde.	15.
16. Et Job vane aperiet os suum. Absque scientia sermones multiplicat.	16. Ergo Job frustra aperit os suum. Et absque scientia verba multiplicat.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXV Job.

V. 5. Σ., εἴπας γὰρ ὅτι οὐδὲν συμβαλεῖται σοι. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Olympiodorus illam Symmachi interpretationem respondere dicit his verbis, ἡ ἐρεῖς τί ποιήσω ἀμαρτών, quæ in codice Colbertino, et apud Nicetam habentur in ipso textu τῶν Θ', sed ab editione Romana absunt, nec supra allatis Symmachi verbis respondere videntur.

V. 6. Σ., ἐν ἀμάρτης etc. Colbert. et Reg. unus. V. 7-10. Colbertinus habet, ἐξ θ. οἱ ς', id est, *hi sex versiculi ex Theodotione*, qui versiculi asteriscis notantur tam in Colbertino, quam in editione Latina Hieronymi.
Ibid. Σ., ἡ παράνομία σου etc. Colb. et Reg. unus.
Ibid. Ἄ. ἄλορ, ὁ δίδως αἰνέσεις ἐν νυκτί. Ἄ., με-

CAPUT XXXVI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 כֹּ־ת	2.	2.
VERSIO HEBRAICHTEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Sta.	2. Sustine.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Ἐὰν ἀμάρτης, τί εὐργάσω αὐτόν;

7-10. Ἡ παρανομία σου... τοκουραντιῶν... οὐκ εἶμι βραχίονος.

11. Διδάσκων ἡμεῖς ὑπὲρ τὰ κατήνη τῆς γῆς.

15. Ἐπιλογιζόμενος.

Μηδὲ γνωρίζων παραπτώματα σφόδρα.

16.

Ὡς ἀνόητος λόγους βαρεῖς ἐποίησατο.

SYMMACHUS.

6. Si peccaveris, quid facies ei?

7-10. Iniquitas tua... sycophantiatum... propter vim brachii.

11. Qui docet nos super jumentis terra.

15. Reputans.

Neque cognoscens delicta valde.

16.

Quasi stultus sermones graves fecit.

ἡφῶδης. Ibidem.

V. 11. Σ., διδάσκων etc. Ita Colbert. et Reg. unus. Prusius vero et Nicetas, οἱ κιστοί, habent, ac deinde hac premissa inscriptione, presentem Symmachi lectionem cum sequenti Aquilae et Theodotionis conjungunt, et quidem perperam.

Ibid. Α., Θ., καὶ σοφίξει etc. Colb. et Reg. unus.

6. Ἢ ἡμάρτης, τί πρῶξαι.

7-10. Ἡ τί ἐκ χειρὸς τοῦ ἡφῶδαι. Ἄνδρὶ τῶ ἡμῶν τοῦ ἡ ἀσθένειά σου, καὶ οὐκ ἄθροῦτος ἢ δικαιοσύνη σου. Ἄπὸ πείθους ἢ τοκουραντιῶν κιστριῶνται. Ἡ ἡτῶνται ἀπὸ βραχίονος πόλιον. Καὶ οὐκ εἶμι, ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με;

Ὁ καταπύσσων φυλακὰς νυκτερινὰς. Ἄλλος, ὁ διδοὺς κίνεσις ἐν νυκτί.

11. Ὁ διδράζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς.

Ἄπὸ δὲ πετεινῶν ὄρανόν.

15. Ἡ καὶ οὐκ εἶμι οὐκ εἶμι ἐπιλογιζόμενος ὄργην αὐτοῦ.

Ἡ ὄχι ἔγνω παραπτώμα τι σφόδρα.

16. Ἡ καὶ τῶ ἡματιῶς ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἡ ἔν ἡγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

LXX INTERPRETES.

6. Si peccasti, quid facies?

7-10. Ἡ Aut quid de manu tua accipiet. Viro simili tibi impietas tua, et filio hominis justitia tua. A multitudine calumniantium clamabunt, vociterabuntur a brachio multorum. Et non dixit: Ubi est Deus qui fecit me?

Qui distribuit custodias nocturnas. Alius, qui dat laudes nocturnas.

11. Qui separat me a quadrupedibus terra.

Et a volatilibus caeli.

15. Ἡ Et nunc quia non est visitans iram suam.

Ἡ Nec cognovit delicta vehementer.

16. Ἡ Et Job vane aperit os suum.

Ἡ In ignorantia verba multiplicat.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXV Job.

V. 15. Colbertinus, ἐκ Θ. οἱ δ', id est, ex Theodotione quatuor hi versiculi, qui asterisibus notantur ibidem et in edit. Latina Hieronymi.

Ibid. Σ., ἐπιλογιζόμενος. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., μηδὲ γνωρίζων etc. Ibidem.

V. 16. Σ., ὡς ἀνόητος (Colbert. et Reg. unus ἀναίσθητος) λόγους βαρεῖς ἐποίησατο. Sic alii.

CAPUT XXXVI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

2.

SYMMACHUS.

2.

2. Mænon.

LXX INTERPRETES.

2. Mane.

2. Ὑπόμεινον.

THEODOTIUS.

2. Sustine.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῦ γραμματισμοῦ.	AKYAAΣ.
5 לביהקן	5.	5.
4 מיד אמתם לא שקר בולי	4.	4
המים דעות עבך		
7-8 כבודו בה לב לא יזהה השע ומיטשני עינים יתן לא יגידני בעדוק עיניו ואת מבלשים לבסא	5-7.	5-7.
9 יבשניהם כי יתגברו	9.	9. ὅταν δυνατοῦσθωσιν.
10 ויגל אגנם לחוסר	10.	10.
יואכר מיד ישיבין בואן		
11 אמדושיבני ויעבדו וכלו יסיהם בסוג ושניהם בנעמיים	11.	11.
13 ישיבו אף	13	13.
14 הבית	14.	14.
16 ואף הסיקדו כי פיה צר רחב לא מועק תהתיה וחת שלהקך ביה דשן Ὁ Ἐργαῖος, καὶ προστάτη ἰσχυροῦ σο.	16.	16.

VERSIO HEBRAICAE TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. A longinquo.	5. A principio.	5.
4. Nam vere non mendacium sermones mei. Perfectus scientis tecum.	4. Vere enim absque mendacio sermones mei. Et perfecta scientia probabitur tibi.	4.
5-7. Fortem potentia cordis non vivificabit impium, et iudicium afflictorum tribuet. Non prohibebit a justo oculos suos, et cum regibus solo.	5-7. Cum et ipse sit potens. Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit. Non auferit a justo oculos suos, et reges in solio collocat.	5-7.
9. Et praevaricationes eorum, quia praevalerunt.	9. Et scelera eorum, quia violenti fuerunt.	9. ...Cum potentia instructi fuerint.
10. Et revelabit aurem eorum ad co-reptionem.	10. Revelabit quoque aurem eorum, ut corripiat.	10
Et dicit quod revertantur ab iniquitate.	Et loquetur, ut revertantur ab iniquitate.	
11. Si audierint et servierint, fuerint dies suos in bono, et annos suos in delectationibus.	11. Si audierint et observaverint, complebunt dies suos in bono, et annos suos in gloria.	11
15. Ponent iram.	15. Provocant iram.	15.
14. Morietur.	14. Morietur.	14.
16. Si etiam removit te ab ore angustiae, latitudinem non angustam pro eo, et requies mensurae tuae plena pinguedine. <i>Hebraeus</i> int., et insuper decepit te.	16. Igitur salvavit te de ore angusto latissime, et non habente fundamentum subter se : requies autem mensurae tuae erit plena pinguedine.	16.

SYMMACHOS.

ΟΙ.

THEODOTIEN.

5. Διὰ μακροῦ.
 4. Ὅτι ὄντως ἀφροδίς οἱ λόγοι μου.
 5-7.
 9. Ὅτι καταδουλόσασον κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
 10.
 Ἴνα μετανοήσουσι.
 11. Πάλαιόσασον... ἢ μετ' εὐδοξίας.
 15. Ἐποίησαν ὄργην.
 14. Θανατοθῆραται.
 16.
 15. Ἐποίησαν θυμὸν.
 14. Ἀποθάουσι.
 16. ἢ Καὶ προσέπει ἠπάτησά σε ἢ ἐκ στόματος ἐχθροῦ ἔβυστος, ἢ Κατάχρησις ὑποκάτω αὐτῆς· Καὶ ἢ κατέβη τράπεζά σου (Ἄλλως, καὶ θέσις τῆς τραπέζης σου) πλήρης πίστεως.

5. Μακροῦ.
 4. Δίκαια ἔρο ἐπ' ἀληθείας.
 Καὶ οὐκ ἔδοξα ῥήματα ἀδικίῃ σου αὐτῆ.
 5-7. ἢ Δουλοῦντες ἰσχυρῆ καρδίᾳ ἢ ἀπέβη ὅς μὴ ζωοποιήσῃ, καὶ ἢ ῥήματα πτωχῶν δώσει, Οὐκ ἢ ἔσθου ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοῦ ἢ αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλείου εἰς ἀβύσσου.
 9. Καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν ὅτι ἰσχυροῦται.
 10. Ἄλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακουσεται. ὅτι ἄκουσεν, καὶ ἀποκαλύψει τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς παιδείας
 ἢ Καὶ εἶπον, ἐπιπαισθηθήσονται εἰς ἀδικίας.
 11. ἢ Ἴνα ἀνοήσουσι, καὶ δουλοῦσασον, δουλοῦσασον τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθῶς, καὶ τὰ ἢ ἴση αὐτῶν μετ' εὐδοξίας. Ἄλλως, ἐν εὐπραγίαις. Ἄλλως, ἐν εὐπραγίαις.
 15. Ἐγένου θυμὸν.
 14. Ἀποθάουσι.
 16. ἢ Ἢ δὲ ζῶν αὐτῶν πτωχοῦ ἢ μόνη ἐπὶ ἀγγέλου :

5.
 4. Ὅτι ἀληθῶς οὐκ ἀδικοῦ αὐτῶν μου.
 Ἄκουσαι γυνώσκεις μετὰ σοῦ.
 5-7. ἢ Δουλοῦντες ἰσχυρῆ καρδίᾳ ἢ ἀπέβη ὅς μὴ ζωοποιήσῃ, καὶ ἢ ῥήματα πτωχῶν δώσει, Οὐκ ἢ ἔσθου ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοῦ ἢ αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλείου εἰς ἀβύσσου.
 9.
 10.
 ἢ Καὶ εἶπον, ἐπιπαισθηθήσονται εἰς ἀδικίας.
 11. ἢ Ἴνα ἀνοήσουσι, καὶ δουλοῦσασον, δουλοῦσασον τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθῶς, καὶ τὰ ἢ ἴση αὐτῶν.
 15.
 14.
 16. ἢ Καὶ προσέπει ἠπάτησά σε ἢ ἐκ στόματος ἐχθροῦ ἔβυστος, ἢ Κατάχρησις ὑποκάτω αὐτῆς· καὶ ἢ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πίστεως.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. De longe.
 4. Quia vere sine mendacio sermones mei.
 5-7.
 9. Quia tyrannidem exercebant secundum opera sua.
 10.
 Et penitentiam agant.
 11. Antiquabunt... cum gloria.
 15. Feecerunt iram.
 14. Occidetur.
 6.

5. De longe.
 4. Que justa sunt loquar in veritate.
 Et non injusta verba injuste intelliges.
 5-7. ἢ Fortis robore cordis ἢ non vivificabit impium, et iudicium pauperum dabit. Non ἢ auferet a justo oculos suos, et ἢ cum regibus in solio.
 9. Et delicta eorum, quoniam valebunt.
 10. Sed justum exaudiet. Reliqui, et revelabit aures eorum ad institutiones.
 ἢ Et dixit, quia convertentur ἢ ab iniquitate.
 11. ἢ Si audierint te et servierint, complebunt dies suos in ἢ bonis, et annos suos ἢ in gloria. Ἄλλως, in decoribus. Ἄλλως, in prosperitatibus.
 15. Ordinabunt furorem.
 14. Morietur.
 6. Vita autem eorum vulnerata ἢ ab angelis :

5.
 4. Quia vere non injusti sermones mei.
 Inculpate cognitione tecum.
 5-7. ἢ Fortis robore cordis ἢ non vivificabit impium, et iudicium pauperum dabit. Non ἢ auferet a justo oculos suos, et ἢ cum regibus in solio.
 9.
 10.
 ἢ Et dixit, quia convertentur ἢ ab iniquitate.
 11. ἢ Si audierint te et servierint, complebunt dies suos in ἢ bonis, et annos suos.
 15.
 14.
 16. ἢ Et quia decepit te ab ore ἢ inimi abyssus, effusio subter ἢ eum, descendet mensa tua ἢ plena pinguedine.

6. ἢ Et quia decepit te ab ore ἢ inimi abyssus, effusio subter ἢ eum, descendet mensa tua ἢ plena pinguedine.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικὸς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
19 וְכֹל בְּאַבְרָמִי־בְנֵה	19.	19.
20 אֶל־תִּשְׂאֵף הַלַּיְלָה לְעֹלֵי־עֵבִים הַחֶהָב	20.	20.
25 וְבוֹן־בֶּקֶד	25.	25.
24 וְבוֹן־אֲבוֹר	24, 25.	24, 25.
24 אִשֶׁר שָׂרְרוּ אַנְשִׁים יָנִי אָדָם הַזֶּה־בּוֹ	24, 25.	24, 25.
26 אֲנֹשׁ יָבוֹט בִּרְחֹק 26 הָקֵד־אֵל שְׂמִיָּה וְלֹא נָדַע בּוֹסֵף שְׂמִיָּה וְלֹא־חָקַר	26.	26.
28 אִשֶׁר־יִזְנוּ שָׁחֲקִים	28.	28.

29 אָף אֲבֹה־וְבִי בִפְרִשִׁי־עַב חֲשָׂאוֹת כִּנְהוּ	29.	29.
50 הָקֵד־פְּרִשׁ עֲלֵי אֵיזֵי וְשִׂרְשִׁי	50.	50.
51 כִּי־בָם	51.	Kat βίβας. 51.
52 יִהְיֶה אֵבֶל לְבִנְיָמִן עַל־כַּפֵּים	52.	52.
וַיִּצַו עֲלֶיהָ בְּבוֹשְׁפֵינֵי		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

19. Nec omnes fortitudines potentie.
20. Ne anheles nocte, ad ascendendum populos sub se.
25. Quis visitavit?
Et quis dixit?
24, 25. Quod intuiti sunt homines. Omnes homines viderunt illud.
Homo intuebitur a longe.
26. Ecce Deus magnus, et non sciimus: numeri annorum ejus, et non inquisitio.
28. Quam stillabunt nubes.

VULGATA LATINA.

19. Et omnes robustos fortitudine.
20. Ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis.
25. Quis poterit scrutari.
Aut quis potest ei dicere?
24, 25. De quo cecinerunt viri. Omnes homines vident eum.
Unusquisque intuetur procul.
26. Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram: numerus annorum ejus inestimabilis.
28. Qui de nubibus fluunt.

AQUILA

19.
20.
25.
Aut quis dicit?
24, 25.
26.
28.

29. Insuper si intelliget expansiones nubes, fremitus tabernaculi sui.
50. Ecce extendit super ipsum lumen suum.
Et radices.
51. Quia in ipsis.
Dabit escam ad copiam.
52. Super manus.
Et precepit super eam in occurrente.

29. Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum.
50. Et fulgurare lumine suo desuper.
Cardines.
51. Per hæc enim.
Et dat escas multis mortalibus.
52. In manibus.
Et precepit ei, ut rursus adveniret.

29.
50.
Et radices.
51.
52.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΙ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

49.

20. Μὴ πρόθυμῳθης νοκτὸς ἐπιαναβῆναι· λαοὺς ἐπὶ τόπους αὐτῶν.
25. Ὅς ἐξῆταξαι.

24, 25

Ἐκατὸς ἀποβλέπων μακρόθεν.

26.

28. Ἄ τινα βούβονται ἐκ τοῦ αἰθέρος.

49. ἢ Καὶ πάντα τοὺς κρατῶντα, τῶν ἰσοῦ.
20. ἢ Μὴ ἱψύκλιτος τῆν νόκτα, τοῦ αναβῆναι λαοὺς ἐπὶ αὐτῶν.
25. Τίς δεῖ τινα εἰ ταξίαν.
ἢ τίς δεῖ τινα.

24, 25. ἢ Ὡς ἤρῳν ἄδρας· ἢ πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ.

Ἔοσι τιροσάφιν· οἷα εἰα φροσί.
26. ἢ Ἴδοῦ ὁ Ἰεργόρθε πάλῳ, καὶ ἢ ὁ προστάθρα, ἠρόθῳ ἐπὶ αὐτῶν (Α. Ἰ. Ἡ. ὁδοῦ) καὶ ἀπίε· ἢ κρατος.

28. Βούβονται παλαιώματα.

— Ὅραν ἴδοτο κτήνετι, (Α. Ἰ. Ἡ. ὁδοῦ, μέτρα καὶ ὄροσε,) οἶδασι· δεῖ κλίσης τὰξῶν ἐπὶ τούτοις πᾶσι· οὐκ ἐξῆταται τοῦ ἢ δεῖ τινα, οὐδὲ διαλλάσσεται τοῦ ἢ κρατος ἀπὸ σώματος :

29.

50. Ἐκπατάξει ἐπ' αὐτὴν φῶς αὐτοῦ.

Καὶ βίζας.

51. Διὰ γὰρ αὐτῶν.

Ἡαρέξει τροφήν πνευμάτιν.

52. Παλάμας.

Καὶ ἐπιτάξει αὐτῷ ὥστε ἀπαντήσαι.

29. Καὶ ἴεν σουῖ ἀπικτάσει. Ἀ. Ἰ. Ἡ. ἀπικτάσει. Ἀ. Ἰ. Ἡ. ἀπικτάσεις.

50. Ἰδοῦ ἔκτανοι ἐπ' αὐτὴν Ἰδοῦ.

Καὶ βίζώματα.

51. Ἐν γὰρ αὐτοῖς.

Δόσει τροφήν τῷ ἐσθούσι.

52. Ἐπὶ χειρῶν.

Καὶ ἐπιτάξει αὐτῷ ὥστε ἀπαντήσαι. Ἀ. Ἰ. Ἡ. ἀπικτήσαι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

49.

20. Ne studeas nocte, ut ascendant populi ad loca sua.

25. Qui examinalit.

24, 25.

Unusquisque intuetur procul.

26.

28. Quae fluent ex aethere.

29.

50. Extendit super eam lumen suum.

Et radices.

51. Per ipsa enim.

Præbebat cibum plurimum.

52. Palmis.

Et præcipiet ei ut occurrat.

49. ¶ Et omnes qui habent fortitudinem.

20. ¶ Ne extrahas noctem, ut ascendant populi pro eis.

25. Quis autem est qui discutiatur. Aut quis est qui dicatur.

24, 25. ¶ Que laudaverunt viri. Omnis homo respicit ad eum.

Quicumque vulnerati sunt mortales.

26. ¶ Ecce Deus multus, et nescimus: numerus amorum ejus (Alis, Avorum) ejus infinitus.

28. fluent antiquitates.

— Horam posuit jumentis (Al. mensuram et terminos), et sciunt cubilis ordinem. In his omnibus non obstupescit animus tuus, nec mutatur cor tuum a corpore :

29. ¶ Et si constitit extendere. Alii, extensiones.

50. Ecce extendet super eum Edo.

Et radices.

51. In ipsis enim.

Dabit escam valido.

52. In manibus.

Et mandavit de ea in occurrant. Alii, occurrat.

49. ¶ Καὶ πάντα τοὺς κρατῶντα, τῶν ἰσοῦ.

20. ἢ Μὴ ἱψύκλιτος τῆν νόκτα, τοῦ αναβῆναι λαοὺς ἐπὶ αὐτῶν.

25.

24, 25. ἢ Ὡς ἤρῳν ἄδρας· ἢ πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ.

26. ἢ Ἴδοῦ ὁ Ἰεργόρθε πάλῳ, καὶ ἢ ὁ προστάθρα, ἠρόθῳ ἐπὶ αὐτῶν καὶ ἀπίετασι.

28.

29. ἢ Καὶ ἴεν σουῖ ἀπικτάσει ἢ νορέξει, ἰσότῃτα σαρκῆς αὐτοῦ.

50. Ἰδοῦ ἔκτανοι ἐπ' αὐτὴν Ἰδοῦ.

51.

52.

49. ¶ Et omnes qui habent fortitudinem.

20. ¶ Ne extrahas noctem, ut ascendant populi pro eis.

25.

24, 25. ¶ Que laudaverunt viri. Omnis homo respicit ad eum.

26. ¶ Ecce Deus multus, et nescimus: numerus amorum ejus infinitus.

28.

29. ¶ Et si cogitaverit extendere nebulam, a quo ad tabernaculum.

50. Ecce extendit super eum Edo.

51.

52.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

אָנֹכִי עֹלָם בְּעֵינֶיךָ

55.

55.

בְּקִרְבְּךָ אֵלֹהִים עֹלָם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

55. Annuntiabit super eam amicis ejus.

55. Annuntiat de ea amico suo.

55.

Acquisitio furoris super ascendente.

Quod possessio ejus sit, et ad eam possit ascendere.

Note et variæ lectiones ad cap. XXXVI Job.

V. 2. Θ., ὑπόμεινον. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Σ., διὰ μακροῦ. Ibidem.

V. 4. Σ., ὅτι θυγὴς ἀψευδῆς etc. Sic iidem duo codices lectiones Symmachii et Theodotionis non lactenus observatas offerunt.

Ibid. Θ., ἀγορεύει γυνώσκεις μετὰ σοῦ. Ibidem.

V. 5 7. Colbertinus, ἐξ Θ. οἱ θ', id est, *hi quatuor versiculi ex Theodotione*. Quos versiculos ille asteriscis notat: itemque editio Latina Hieronymi. Sed in hac editione asterisci frequenter secus positi sunt.

V. 9. Α., ἔταν θουγαρωθῶσιν. Σ., ἔτι κατῆδ- etc. Sic Colbert. et Reg. unus.

V. 10. Θ., οἱ ἀποκάλυψαι etc. Ibidem.

Ibid. Colbertinus, ὁμοίως ἐξ Θ. οἱ θ', *similiter hi quatuor versus ex Theodotione*. Nimirum, hujus ultimæ partis, a καὶ εἶπεν, et sequentis.

Ibid. Σ., ἕνα μετανοήσωσι. Ibidem.

V. 11. Σ., πάλαιόσωσιν. Colbertinus. Legit haud dubie Symmachus יבדד, ב pro ב, ut frequenter ac-

cidit.

Ibid. Σ., μετ' εὐδοξίας, cum asterisco, Colbert., et sic insertum fuerat in textu LXX Interpretum, ut supra vides.

V. 15. Σ., ἐποτήσαν ὀργήν. Colbert. et Reg. unus.

V. 14. Σ., θανατωθήσεται. Colbert.

Ibid. Π δὲ ζωὴ αὐτῶν etc. Ad hæc sic Colbert., οὐ καίται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἡμιστίχιον. I. e., hoc hemistichium non exstat apud Hebræos.

V. 16. Colbertinus, ἐξ Θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione*. In Colbertino et in aliis codicibus legitur, καὶ προσέπει ἡπάτησέ σε, et *insuper quia decepit te*. In editione autem Romana, καὶ προσεπήτησέ σε, et *superdecepit te*.

Ibid. Θ' Ἐρφαῖος, καὶ προσέπει ἡπάτησέ σε. Drusius.

Ibid. Α. λέει, καὶ θέσις τῆς τραπέζης σου. Colb. et Reg. unus.

V. 19. Colbertinus, ἐξ Θ. οἱ γ', i. e., *hi tres versiculi ex Theodotione*. Nimirum hemistichium hujus versiculi, et versiculus subsequens.

CAPUT XXXVII JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

אֶחָד אֶחָד לִבִּי וַיְהִי
בְּסוֹקוֹבוֹתֵי שְׂמֹנֶת שָׁבוּעַ בְּיַד קִלְיָהוּנָה
בְּפִי יוֹסֵף : הִתַּת כְּלֵי הַשָּׁמַיִם יִשְׂרָאֵל
וְאָזְנוֹ עַל־הַנְּבוּרֹת הָאָרֶץ : אֶהְיֶה וְ
יִשְׁאֹר־קִיל וַיַּעַם בְּקִוְיָהּ מֵאֵין וְלֹא
יַעֲרַב כִּי־וַשְׁבוּ מִלּוֹ : יַעַם אֵל
בְּקִרְבְּךָ נִשְׁלָאֵת

4-5.

1-5. Καὶ φθογγή... ἐφεδρεύσεις αὐτοῦ... ὑπερβαραίας αὐτοῦ.

עשה גדולות ולא בדע

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1-5. Etiam ad hoc expavescit cor meum, et luxatur e loco suo. Audite audiendo eum tremore sonitum ejus, et sonum de ore illius procedentem. Subter omne caelum directio ejus, et lux ejus super alias terras. Post ipsum rugiet voce: tonabit in voce altitudinis suæ, et non tardabit ea, cum audita fuerit vox ejus. Tonabit Deus in voce sua mirabiliter.

1-5. Super hoc expavit cor meum, et emotum est de loco suo. Audite auditionem in terrore vocis ejus, et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes celos ipse considerat, et lumen illius super terminos terræ. Post eum rugiet sonitus, tonabit voce magnitudinis suæ; et non investigabitur, cum audita fuerit vox ejus. Tonabit Deus in voce sua mirabiliter.

1-5. Et vox... sessiones ejus... præstantiæ suæ.

Faciens magna, et nesciemus.

Qui facit magna et inscrutabilia.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

57. Ἀπαγγελεῖ περὶ τούτου ἐπιπέ-
ρω αὐτόν.
Ζήλον περὶ ἀδικίας.

57. Ἀπαγγελεῖ περὶ αὐτοῦ ἐπιπέ-
ρω αὐτόν.
Κρίσιμα καὶ περὶ ἀδικίας ἄλλοι,
Καρίων ἀγίων.

57.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

57. Annuntiabit super hoc amicum
suum.
Zelum circa iniquitatem.

57. Annuntiabit de eo amicum
suum.
Possessio, et de iniquitate. *Alii*,
Domina possessio.

57.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXXVI Job.

- V. 20. Σ., καὶ προσβληθῆς etc. Omnes.
- V. 25. Σ., ὅς ἐξοπάτησιν. Colbert. et Reg. unus.
- Ibid. Α., ἢ τίς ἐρεῖ. Idem.
- V. 24 et 25. Colbertinus, ἐκ θ. οἱ β', i. e., *hi duo versiculi ex Theodotio e.*
- Ibid. Σ., ἕκαστος ἀποβί-. Sic omnes.
- V. 26. Colbertinus, ἐκ θ. οἱ β', *hi duo versiculi ex Theodotio e.*
- Ibid. Ἄλλοι ε, ἰδῶν. Sic unus.
- V. 28. Σ., ἃ τινὰ βούψ- etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Hi versiculi cum obelis ex Colbertino, qui addit hanc notam, ὅπου οἱ δ' ὁ κούται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ὅθ' καὶ ἐβδόμησαν. I. e., *hi quatuor (versiculi) non jacent in Hebraico; quapropter obelis notati sunt.*

V. 29. Colbertinus, ἐκ θ. τὸ ἡμιπέτριον, καὶ ο' β', id est, *hemistichium et duo versiculi ex Theodotio e.* Nuncium, hic versiculus et hemistichium sequens (γ). Verum Theodotus admisit videtur ἕως αὐτοῦ, ut ea vox Hebraica וְיָג et versio Latina cum asteriscis indicant, LXX legunt * γ' ἰδῶ.

- V. 50. Σ., ἐκ τούτου etc. Omnes.
- Ibid. Α., καὶ βίβας.
- V. 51. Σ., δια γὰρ αὐτῶν. Colbert., Reg. unus et Drusius.
- Ibid. Σ., πρὶ ἰστῶ etc. Sic omnes.
- V. 52. Σ., παλάμαι. Colbert. et Reg. unus.
- Ibid. Σ., καὶ ἐπιπέρω etc. Omnes.
- V. 55. Σ., ἀπαγγελεῖ περὶ τούτου etc. Sic omnes. Drusius unus habet, αὐτοῦ.
- Ibid. Σ., ζήλον περὶ ἀδικίας. Omnes.

(*) Theodotiana lectionis versionem latinam ex Job S. Hieronymi huc transtulit Montfauconius. Cum autem τῶν Ὁ' textus discrepet ab h. misticho Theodotio, quod illi non insertum deprehendimus, maluit Nobili vrsionem, quæ melius cum littera concordat, restituere. Deyce.

CAPUT XXXVII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1-5. Καὶ περὶ τούτου πρήσσει ἡ
καρδία μου... ἀκρω... καὶ οὐκ
ἂν ἐξηγιασθήσεται ἀκουσθέντος τοῦ
φύφου αὐτοῦ.

1-5. καὶ ἀπὸ ταύτης ἐταρά-
ξῃ γῆν καρδία μου. Καὶ ἀπερρόθῃ
καὶ ἐκ τοῦ στόμου αὐτοῦ. Ἄκουσ
καὶ ἀκούσθ' ἐν ὁρῇ θυμοῦ Κυρίου.
καὶ καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἐξοπάτησιν. Ἐποίησεν πάντες
τοῦ ἀκουσθῆναι τὸν φῶν αὐτοῦ. καὶ
τὸ φῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν αὐτοῦ
τῆς. Ὅπου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν
τῆς. Ἐποίησεν πάντες τοῦ ἀκουσθῆναι
αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἂν ἐξηγιασθήσεται
τοῦ φῶν. Ὅτι ἀκούσθ' ἐν φῶν
αὐτοῦ. Ἐποίησεν ὁ Ἰακώβ ἐν φῶν
αὐτοῦ τὰ κάρδια.

Ἐποίησεν γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ἔδει-
κνεν. Ἄλλοι ε, ποῖον μεγάλα, καὶ
ὁ φῶσῶμεθα.

1-5. καὶ ἀπὸ ταύτης ἐταρά-
ξῃ γῆν καρδία μου. Καὶ ἀπερρόθῃ
καὶ ἐκ τοῦ στόμου αὐτοῦ. Ἄκουσ
καὶ ἀκούσθ' ἐν ὁρῇ θυμοῦ Κυρίου.
καὶ καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἐξοπάτησιν. Ἐποίησεν πάντες
τοῦ ἀκουσθῆναι τὸν φῶν αὐτοῦ. καὶ
τὸ φῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν αὐτοῦ
τῆς. Ὅπου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν
τῆς. Ἐποίησεν πάντες τοῦ ἀκουσθῆναι
αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἂν ἐξηγιασθήσεται
τοῦ φῶν. Ὅτι ἀκούσθ' ἐν φῶν
αὐτοῦ. Ἐποίησεν ὁ Ἰακώβ ἐν φῶν
αὐτοῦ τὰ κάρδια.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

1-5. Et de his expavescit cor
meum... terminos... et non investi-
gabatur, cum auditus fuerit stre-
pitus ejus.

1-5. καὶ ἐν τῇ ἐπιπέρω ἐταρά-
ξῃ τὸν φῶν μου, καὶ οὐκ ἂν ἐξηγια-
σθήσεται ἐν φῶν αὐτοῦ. Ἄκουσ
καὶ ἀκούσθ' ἐν ὁρῇ θυμοῦ Κυρίου.
καὶ καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἐξοπάτησιν. Ἐποίησεν πάντες
τοῦ ἀκουσθῆναι τὸν φῶν αὐτοῦ. καὶ
τὸ φῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν αὐτοῦ
τῆς. Ὅπου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν
τῆς. Ἐποίησεν πάντες τοῦ ἀκουσθῆναι
αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἂν ἐξηγιασθήσεται
τοῦ φῶν. Ὅτι ἀκούσθ' ἐν φῶν
αὐτοῦ. Ἐποίησεν ὁ Ἰακώβ ἐν φῶν
αὐτοῦ τὰ κάρδια.

Fecit enim magna, que nescivim-
us. *Alui*, faciens magna, et
nescimus.

1-5. καὶ ἐν τῇ ἐπιπέρω ἐταρά-
ξῃ τὸν φῶν μου. Καὶ οὐκ ἂν ἐξηγια-
σθήσεται ἐν φῶν αὐτοῦ. Ἄκουσ
καὶ ἀκούσθ' ἐν ὁρῇ θυμοῦ Κυρίου.
καὶ καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
καὶ ἐξοπάτησιν. Ἐποίησεν πάντες
τοῦ ἀκουσθῆναι τὸν φῶν αὐτοῦ. καὶ
τὸ φῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν αὐτοῦ
τῆς. Ὅπου αὐτοῦ ἐπὶ τὸ φῶν
τῆς. Ἐποίησεν πάντες τοῦ ἀκουσθῆναι
αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἂν ἐξηγιασθήσεται
τοῦ φῶν. Ὅτι ἀκούσθ' ἐν φῶν
αὐτοῦ. Ἐποίησεν ὁ Ἰακώβ ἐν φῶν
αὐτοῦ τὰ κάρδια.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῦς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΑΣ.
6 בן שלג יאמר	6.	6. Συντάσσειν χιόνι.
והשם ביסוד והשם ביסודות עיו		
7 בידד נל אדם	7.	7.
9 כוזה	9.	9. Συσσειομοι.
ומבזרים קרה		Καὶ ἀπὸ Μαζούρ
10 מושבות אל יהן דקרה	10.	10.
11 אהדברו ימרה עב	11.	11.
12 והוא מושבות ו מוהפך	12.	12.
בתחבולתי לשלים		Ἐν σιχαώσει.
15 לשבט	15.	15.
14 והתבין	14.	14. Καὶ κατανόησον.
15 התדע בשום אלה עליהם	15.	15.
17 אשר בנדך חמים	17.	17. Οὐχ ἱμάτιά σου θερμά ;
בהשקט ארץ בידום		
18 תדקיע עמו לשחקים	18.	18. Αὐτὸς ἐστερέωσε τὸν οὐρανὸν εἰς τροπέας.
הוקים כראי מוצק		Ἐνισχύουσαι ὡς ὕραις συγ- χυσεως.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Quia nivi dicet.	6. Qui precipit nivi.	6. Qui precipit nivi.
Et imbri pluviae, et imbri plu- viarum fortitudinis suae.	Et hyemis pluviis, et imbri for- titudinis suae.	
7. In manu omnes homines.	7. Qui in manu omnium homi- num.	7.
9. Turbo.	9. Tempestas.	9. Turbines.
Et a dispergentibus frigus.	Ab Areturo frigus.	Et a Mazur.
10. A flatu Dei dabit gelu.	10. Flante Deo concrescit gelu.	10.
11. Etiam serenitas defatigabit nubem.	11. Frumentum desiderat nubes.	11.
12. Et ipsa circuitibus volvensse.	12. Quae lustrant per circuitum.	12.
In consiliis ejus ad operandum eos.	Quocumque eas voluntas gu- bernantis duxerit.	In gubernatione.
13. Ad virgam	13. In una tribu.	13.
14. Et intellige.	14. Et considera.	14. Et considera.
15. Num nosti cum ponit Deus (animum) super eis ?	15. Numquid scis quando pre- ceperit Deus pluviis ?	15.
17. Quod vestimenta tua calida.	17. Nonne vestimenta tua ca- lida sunt ?	17. Nonne vestimenta tua ca- lida ?
In quietando terram a meridie.	Cum perflata fuerit terra au- stro.	
18. Expandes eum coaethera ?	18. Tu forsitan cum Deo fabri- catus es celos ?	18. Ipse firmavit caelum in con- versiones.
Fortia sicut speculum fustum.	Qui solidissimi quasi ære fusi sunt.	Quae valide sunt ut visio con- fusionis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΙ.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.
6.	6. Συναστειον γινεαι. <i>ΟΙ δε περὶ γινεαι εἶρη.</i>	6.
Καὶ χειμῶν ὑποτῆς χειμάται, ὕμ- θροις ἐγγυος αὐτοῦ.	Καὶ χειμῶν ὑποτῆς, καὶ χειμῶν ὑποτῆν θουασταίται αὐτοῦ.	
7.	7. Ἐν χειρὶ παντὸς ἀθρόπου. "Αθροει, τὰ πάντα τοῦ ἀθρόπου.	7.
9. Καταιγίς.	9. Ἰούδααι. + Ἄπὸ δὲ ἀκαρτερῶν ψύχου.	9. Καταιγίς. + Ἄπὸ δὲ ἀκαρτερῶν ψύχου.
10. Ἄπὸ ἐμφυσήματος Θεοῦ θα- θήσεται πάρος.	10. + Καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰαχρουῦ + θούσαι πάρος.	10. + Καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰαχρουῦ + θούσαι πάρος.
11. Ἀλλὰ καὶ καρπῶ ἐπιθρίσει νεφέλη.	11. Καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσει νεφέλη.	11.
12. Αὐτὸς δὲ κυκλήθην ἀναστρέ- φεται.	12. + Καὶ αὐτὸς κυκλήορατα δια- ξῆ περιέξει.	12. + Καὶ αὐτὸς κυκλήορατα ξῆ διαστρέψει.
Ἐν τῇ κυβισνήσει αὐτοῦ εἰς τὸ ἐργάζεσθαι αὐτὰ.	Ἐν θεοβουλαθῶθ , εἰς ἔργα αὐ- τόν.	
15. Εἰς ψυλῆν.	15. Εἰς παιδείαν.	15.
11. Ἐνθουμήθηται.	11. Νοθετοῦμενος. "Α.Ι., νοθετόου.	11. Καὶ τόνος.
15. Ἴδρα γούση πῶτα ἐταξῆν ὁ θεὸς περὶ αὐτόν.	15. Οὐδῶμεν ὅτι ὁ θεὸς ἐθετο ἔργα αὐτοῦ.	15.
17. Ὅπως ἡμάτια σου θερμά.	17. Σὺ δὲ ἡ στολή θερμή. Ἰσοχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. "Αθροει, + ἡτοχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς ξῆ γῆς ἀπὸ νότου.	17. ξῆ Ἰσοχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς + ἀπὸ νότου.
18. Εἰς ἀθήρα.	18. Στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς πλάκωματα. Ἰαχρουαὶ ὡς ὄρασις ἐπιχούσις.	18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

6.	6. Quí precipit niví. <i>Reliqui, niví dicet.</i>	6.
Et hyems pluvíis pluet vehe- menter, imbribus fortitudinis ejus.	Et hyems pluvia, et hyems plu- viarum potentie ejus.	
7.	7. In manu omnis hominis. <i>A- lus, omnia hominis.</i>	7.
9. Tempestas.	9. Dolores. ξῆ Et de promptuariis frigus.	9. Tempestas. ξῆ Et de promptuariis frigus.
10. Ab insufflatione Dei dabitur gelu.	10. ξῆ Et a spiratione Fortis ξῆ dabit gelu.	10. ξῆ Et a spiratione Fortis ξῆ dabit gelu.
11. Sed et fructu onusta erit nubes.	11. Et electum format nubes.	11.
12. Ipse vero in orbem verti- tur. In gubernatione ejus, ad ope- randum ea.	12. ξῆ Et ipse circuitus trans- ξῆ vertet. In Theebulathoth, ad opera eorum.	12. ξῆ Et ipse circuitus trans- ξῆ vertet.
15. In trífum.	15. In disciplinam.	15.
11. Cogita.	11. Commonitus. <i>Mus, com- moneate.</i>	11. Et intellige.
15. Num forte scias quando ordi- naverit Deus de us?	15. Novimus quod Deus posue- rit opera sua.	15.
17. Quando vestimenta tua ca- lida.	17. Tua vero stola est calida. Quiescít autem super terram. <i>Aliter, ξῆ quiescente terra ab ξῆ austro.</i>	17. ξῆ Quiescente terra ab austro.
18. In athera.	18. Fimbris cum eo in anti- quitates. Valida ut visio effusionis.	18.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
20 אִם-דִּבְרַת אִישׁ נִי יִבְלֶה	20.	20.
21 בְּחַר הוּא בְּשִׁפְחוֹ	21.	21. Τηλαυγήης.
22 הָב יָאֵתָה עַל-אֵלֶיךָ בְּדַת הַד'	22.	22. Χρυσίον ἤξει.
25 יִשְׁדֵּי לֹא-בִצְמַחְתָּ וּכְשִׁשְׁפֵי רִבְבִי דַקְדַּק לֹא יִעֲנֶה	25.	25. Καὶ χρῆσιν καὶ πλῆθος; δικαιοσύ- νης οὐ κακοῦχῆται.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA.	AQUILA.
20. Si dixerit quispiam cum ab- sorptus est.	20. Etiamsi locutus fuerit homo, devorabitur.	20.
21. Lucidum ipsum in caelis.	21. Subito aer coegetur in nubes.	21. Fulgidus.
22. Aurum veniet. Super Deum terribilem decoris.	22. Aurum venit. Et ad Deum formidolosa laudatio.	22. Aurum veniet.
25. Omnipotens non invenimus eam. Et iudicio et multitudine justi- tiae non affliget.	25. Digne cum invenire non possumus. [Magnus fortitudine] et iudicio et iustitia, et enarrari non potest.	25. Et iudicium et multitudinem iustitiae non male tractabit.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVII Job.

V. 1. Hi undecim versiculi, utpote ex Theodotione desumpti, asteriscis notantur in Colbertino : nempe in editione Latina Hieronymi, ubi tamen asterisci nunquam secus ponuntur, et versio non quadrat semper ad Græcum.

Ibid. Σ., καὶ περὶ τοῦτων πηγήσαι ἡ καρδία μου. Orat., Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., ἀκρον. Colbert.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἄν etc. Sic omnes. Drusius omittit ἄν, et legit, αὐτοῦ, pro αὐτῆς.

Ibid. Α., καὶ φθογγή. Sic omnes.

Ibid. Α., ἐφεδρεύσει εἰς αὐτό, insidet in ipsum.

Ibid. Α., ὑπερφρεσία; αὐτοῦ. Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.

Ibid. Α., ποῶν μεγάλα etc. Reg. unus.

V. 6. Οἱ λοιποὶ, γόνι ἐρεί. Α., Οἱ συντάσσων γόνι. Colbert. et alius. Notandum est quatuor versiculos, qui obelo notantur capite precedenti, v. 28, hic etiam repeti apud Colbertinum, atque in exemplari quo usus est Olympiodorus, qui hac annotat : οὗτοι οἱ ὀβελισμένοι οἱ ὅ' ἐν τισὶν ἀντιγράφοις ὀπίσω κείνται πρὸς α' στίχων, μετὰ τὸ, ἐς κλάσιν

ἐδὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθῆτων βροντῶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς τετραπλοῖς Ὁριγένους εὐρομεν. I. e. Hi quatuor versiculi obelis signati, in quibusdam exemplaribus retro jacent ante viginti versiculos, post illud : Obumbravit autem nubes inenarrabilibus fulguribus; ut in Tetraplis Origenis invenimus.

Ibid. Σ., καὶ χειρῶν etc. Sic mss. Drusius legit, ἐμβροσς, male.

V. 7. Α., ἅλας, τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου. Colbert. et Reg. unus.

Hic habet Colbertinus, ἐκ θ. οἱ β', i. e., hi duo versiculi ex Theodotione, cum asteriscis de more. ✕ θ., καὶ χειρῶν ὑδάτων δυναστείας αὐτοῦ. Ἐν ✕ χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίσει. [Respicunt autem hæc verba Hebraici textus : תְּחַרְתֶּם בְּכַף הַיָּדוֹם יְהוָה אֱדַם כֹּל-בֵּית-בִּידָה עָנִי, et Latine ita sonant in editione S. Hier. : Et tempestas imbrum potestatis (non potestas, ut fert editio Montfauconiana) ejus. In manu omnis hominis signat, (non vero signetur, ut fert eadem editio) Præterea suspicamur ὑδατων legendum esse.]

V. 9. Α., συστειρομαι. Sic Drusius. At Colbert. et Reg. unus habent, συγχετισμός, conclusio. Idem

CAPUT XXXVIII JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
2 בְּחֹשֶׁךְ עָנָה	2.	2.
4 אִישׁה הָיָה בִּישְׁדוֹת-אֵין	4.	4.
5 קָ	5.	5. Καρόνα.
6 אֵדָנָה	6.	6. Αἱ βάσεις αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Obtenebrans consilium.	2. Involvens sententias.	2.
4. Ubi fuisti cum formarem terram?	4. Ubi eras quando ponebam fundamenta terræ?	4.
5. Lineam.	5. Lineam.	5. Regulam.
6. Bases illius.	6. Bases illius.	6. Bases illius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
20.	20. Ἐν ἄθροιστον ἐστὶν ἡ καταπονήσει. Ἄλλως, ἔαν εἴπῃ, ἀήρ καταπονήσει.	20
21. Συννεφέσει τὸν ἀέρα.	21. Τηλαυγὴς ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασι.	21.
22. Περὶ δὲ Θεοῦ φοβερὸς αἴνος.	22. Νέφη χρυσουφόδοντα. Ἐπὶ τοῦτοις μαγῶν ἢ ὀδῶν καὶ τῶν.	22. Χρυσίον ἤξει. Ἐπὶ τῷ Θεῷ μαγῶν ἢ ὀδῶν.
25. Τὸν Ἰκαλὸν οὐκ ἐξουρίσκομεν.	25. Παντοκράτορος, καὶ οὐκ οὐρίσκομεν ἄλλον. Ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακούειν αὐτόν.	25.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
20.	20. Et stans faciam hominem tacere. Alius, si dixerit, vir absorbebitur.	20.
21. Obnubilabit aerem.	21. Splendidum est in antiquitatibus.	21.
22. De Deo autem formidanda laus.	22. Nubes coloris aurei. In his magna est gloria et honor.	22. Auram veniet. In Deo magna gloria.
25. Omnipotentem non invenimus.	25. Omnipotentis, et non invenimus alium. Qui justa judicat, non patas exaudire eum?	25.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXXVII Job.

vero codices adijciunt, Σ., Θ., καταγίς.
 Ibid. Colbertinus, ἐκ Θ., δὲ β', indicans duos versiculos sequentes, qui in LXX leguntur, ex Theodotione desumptos esse.
 Ibid. Α., καὶ ἀπὸ Μαζούρ. Drusius.
 V. 10. Σ., ἀπὸ ἐμφυσήματος etc. Sic omnes.
 V. 11. Σ., ἀλλὰ καὶ καρπῶ etc. Reg. unus, Nicetas et Drusius. Ibid., πρό καταπλάσει, ut legitur in τοῖς Θ', Reg. unus et Nicetas dicunt alia exemplaria habere, καταπλήσει, *percellit*. Colbertinus vero Δ, id est, Tetrapli, καταπλήσει.
 V. 12. Σ., αὐτὸς δὲ κωκ- etc. Omnes. Hic et duo sequentes versiculi ex Theodotione in τοῖς Θ' inducti sunt teste Colbertino, ἐκ Θ., δὲ γ', et edit. Latina, que sic reddit hunc locum, absque asteriscis: *et ipsa per circuitum vertitur in gubernaculis, ad operanda omnia quæ mandaverit eis*.
 Ibid. Α., ἐν οὐκνώσει. Colbertinus, Ibid. Σ., ἐν τῇ κούβερνῆσει etc. Omnes. In τοῖς Θ' legitur, ἐν Θεοουλαθῶθ, ubi vox Hebraica תולדתיה non sine quodam vitio litteris Græcis exprimitur. Colbertinus et Nicetas: *Ἐτιμὰ ἀντίγραφα, ἐν τοῖς κατωτάτω θελὲς ἔργα αὐτοῦ*. I. e. *Alia exemplaria, in im-*

inis ponens opera sua.
 V. 15. Σ., εἰς ψυλῆν. Colbert. et Reg. unus.
 V. 14. Α., καταπόνησον. Σ., ἐθρομήθητι. Θ. καὶ πόνος. Sic tres mss. Drusius vero sine distinctione Α., Th., S., καταπόνησον, τύσει, ἐθρομήθητι.
 V. 15. Σ., ἄρα γνώστη etc. Sic omnes.
 V. 17. Α., οὐκ ἰσχυρὰ σου θεοργά. Σ., ὀπίστε etc. Drusius.
 Ibid. Versiculo sequenti in ex Theodotione esse sumptum eum asterisco notat Colbertinus.
 V. 18. Α., αὐτὸς ἐστρωσσε etc. Aquile et Symmachi lectiones sic distinctas adferunt Colbertinus, Reg. unus et Nicetas. Ix duabus unam efficitur Drusius, qui Symmacho, et Oratoriensis, qui Aquile ipsam tribuit.
 Ibid. Α., ἐνιπρόστυ etc. Colbert. et Nicetas.
 V. 20. Ἄλλως, ἔαν εἴπῃ etc. Colbert.
 V. 21. Α., τηλαυγὴς. Reg. unus. Σ., συννεφέσει τὸν ἀέρα. Drusius.
 V. 22. Α., Θ., χρυσίον ἤξει. Colbert.
 Ibid. Σ., περὶ δὲ Θεοῦ etc. Symmachi et Theodotionis lectiones ex Drusio, Niceta et mss. mutuumur.
 V. 25. Σ., τὸν Ἰκαλὸν etc. Drusius.
 Ibid. Α., καὶ κρίνει etc. Drusius.

CAPIT XXXVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2. Σκοτεινὸς γνώμη.	2 Ὁ κρόπτον με θουλήν. Ἄλλως, σκοτεινὸς ἐν καρδίᾳ.	2.
4. Μὴ συμπορῆς δημιουργῶντι τῷ Θεῷ τὸν κόσμον;	4. Πού ἦς ἐν τῷ θεμελιῶν με τῆν γῆν;	4.
5. Σχινίον μέτρον.	5. Σπαρτίον.	5.
6. Οἱ κατὰσηρες.	6. Οἱ κρίζοι.	6. Αἱ βάσεις αὐτοῦ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
2. Obscurus consilio.	2. Qui celat me consilium. Alius, obscurus in corde.	2.
4. Num aderas Deo creati mundum?	4. Ubi eras cum fundarem terram?	4.
5. Funiculum mensurium.	5. Funiculum.	
6. Pali.	6. Cicuti.	6. Bases illius.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικῶς γράμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΣ.
7 כלבני אלהים	7.	7. Ἄμα υἱὸι Θεοῦ.
8 בניהו	8.	8. Ἐν τῷ παλατίῳ.
9 בשימי ענן לבשי	9.	9. Περιεβησα.
11 ופא ושיח במאן גרין	11.	11.
12 ונתת שחי בקימי	12.	12. Ἐγνώρισας τῷ ὄρθρῳ τὸν αὐτοῦ.
13 ויבונג השבר	15.	15. Συντρίψεις.
16 עד גבמרים	16.	16.
ובחקר תהום	18.	18. Ἐν ἐξεγχεασμῷ ἀθύσσου.
18 התבוננת	18.	18. Μὴ κατενόησας;
19 ישן	19.	19. Σαίρνῳ.
20 נתובית בוחי	20.	20.
22 ברד	22.	22. -
24 א"י	24.	24. Φθῶς.
כדים		
25 בו דפלט לשמן תעלה	25.	25. Τίς διεβλον; Ἄλλως, τίς δὲ ἔστειλε τῷ κατακλυσμῷ ὄβραγοῖόν;
להוי קלות		Εἰς κλύπον φρονῶν.
27, 26 להבסור על ארץ לא	26, 27.	26, 27.
איש מדבר לאדם בו : להשבוע		
שאה ובשיחה ולהנצחה בינא דשא		
28 הויש לביסור אב	28.	28. Μῆτις ἔστιν ὑετῷ πατῆρ;

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Omnes filii Dei.	7. Omnes filii Dei.	7. Simul filii Dei.
8. In emergendo ipso.	8. Quando erumpbat.	8. Cum luctaretur.
9. In ponendo me nubem vestimentum ejus.	9. Cum ponerem nubem vestimentum ejus.	9. Circumvolvi.
11. Et hic ponet in elatione fluctus tuos.	11. Et hic confringes tumentes fluctus tuos.	11.
12. Scire fecisti auroram locum suum.	12. Et ostendisti auroræ locum suum.	12. Notum fecisti diluculo locum suum.
15. Et prohibebitur.	15. Auferetur.	15.
Confringetur.	Confringetur.	Confringes.
16. Usque ad fletus maris.	16. Profunda maris.	16.
Et in investigatione abyssi.	Et in novissimis abyssi.	In investigatione abyssi.
18. Numquid intellexisti?	18. Numquid considerasti?	18. Numquid cogitasti?
19. Habitat.	19. Habitat.	19. Habitat.
20. Semitas domus ejus.	20. Semitas domus ejus.	20.
22. Grandinis.	22. Grandinis.	22.
24. Lux.	24. Lux.	24. Lux.
Eurus.	Æstus.	
25. Quis divisit ad inundationem aqueductum.	25. Quis dedit vehementissimo iubri cursum.	25. Quis divisit? <i>Aliter</i> , quis misit diluvio aqueductum?
Ad coruscationem tonitruorum.	Et viam sonantis tonitru.	Ad fragorem vocum.
26, 27. Ad pluere faciendum super terram, non vir : desertum, non homo in eo : ad sativandum sontudinem et eremum, et ad germinare faciendum exitum herba.	26, 27. Ut plueret super terram absque homine in deserto, ubi nullus mortalium commoratur. Ut impleret inviam et desolatam, et produceret herbas virentes.	26, 27.

28. Numquid est pluvie pater ?

28. Quis est pluvie pater ?

28. Num quis est pluvie pater ?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	G.	THEODORETUS.
7.	7. Παντες ἄγγελοί μου.	7. Άρχαὶ οὐλοῦ.
8.	8. Ὅσοι ἐμαίμαστον. Ἄνωθεν, ὡς ἐμαίωτο.	8.
9. Ὡς νεφέλη περιέβησα αὐτήν.	9. Ἐθέμην δὲ αὐτῆν νεφέσ ἀμαίμασιν.	9.
11. Ἔως ὅδε τιτάθθω τὸ ἐπαρμα τῶν κορυφῶν σου.	11. Ἄλλ' ἐν σκαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κορυφάτα.	11.
12.	12. Τροσφύρος δὲ εἶδε τὴν ἐσπυτοῦ παῖζιν.	12. Τροσφύρος τὸν ἐσπυροῦ τοποῦ αὐτοῦ.
13. Περιαιρεθήσεται. Συντριβήσεται.	13. Ἀφῶδες. Συνέτριβήσεται.	13.
16. Ἔως συνοχῆς πηγῆς.	16. Ἐπὶ πηγῆν βαλάστας. Ἐν δὲ ἔχρησιν ἀβύσσου.	16.
18. Μὴ ἐνανόησας;	18. Νενουθήσεται.	18. Μὴ τοιόμας;
19.	19. Ἀλλήξεται.	19. Ἠραμί.
20. Ἄτραπὸς οὐκίσεως.	20. Τροβῶσ αὐτοῦ.	20.
22. Κροσσάλλου.	22. Χιλῶσ.	22.
24.	24. Πάχρη.	24. Φῶς.
Ἄνεμος.	Νότος.	
25.	25. Τίς δὲ ἤτοίμασεν ὑποθῶ ἀβύρω ῥῆσιν;	25. Τίς δὲ ἐποίησε τὴν κατακλυσμοῦ ὑδραγωγῶν;
Εἰς ψῶρον βροσῆς.	Ἐὐδὸν δὲ καθοιμῶν.	
26, 27.	26, 27. & Τοῦ ἐστίται ἐπὶ γῆν & εἰ δὲ οὐκ ἀνῆρ. Ἐρημον δὲ οὐκ ἔσται ὑπάρχει ἀβύρωσιν ἐν αὐτῇ. Τοῦ & γροσάται ἀβύρωσιν καὶ οὐκίσεως. & Καὶ τοῦ ἐκθλασθῆσαι ἐξοδῶν & χιῶσ. Ἄ. ἄ. ἄ. ἐκθλασθῆσαι ἀνάρωσιν.	26, 27. & Τοῦ ἐστίται ἐπὶ γῆν & εἰ δὲ οὐκ ἀνῆρ. Ἐρημον δὲ οὐκ ἔσται ὑπάρχει ἀβύρωσιν ἐν αὐτῇ. Τοῦ & γροσάται ἀβύρωσιν καὶ οὐκίσεως. & Καὶ τοῦ ἐκθλασθῆσαι ἐξοδῶν & χιῶσ.
28. Ἄρα ἐστὶν ὑποθῶ πατῆρ;	28. Τίς ἐστὶν ὑποθῶ πατῆρ;	28.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Omnes angeli mei.	7. Siml filii Dei.
8.	8. Cum fremeret. <i>Alius</i> , cum obstetricaretur.	8.
9. Quasi nube circumvolypsimi.	9. Posui autem ei nubem operimentum.	9.
11. Hucusque ordinetur elatio fluctuum tuorum.	11. Sed in teipso comminuetur fluctus tui.	11.
12.	12. Lucifer autem novit suum ordinem.	12. Notum fecisti dabo ubi locum suum?
13. Auferetur. Confringes.	13. Abstulisti. Confrigisti.	13.
16. Usque ad coarctationem fontis.	16. Ad fontem maris.	16.
	In vesigiis autem abyssi.	
18. Num pot cogitasti?	18. Admonitus es.	18. Num pot intellexisti?
19.	19. Manet.	19. Quae est.
20. Semitas habitations.	20. Semitas eorum.	20.
22. Glacii.	22. Grandinis.	22.
24.	24. Pinna.	24. Luv.
Ventus.	Notus.	
25.	25. Quis autem preparavit pluviam vehementi fluxum?	25. Quis misit diluvio apicem tuam?
At sonum tonitru.	Viam autem tempestatum.	
26, 27.	26, 27. & Ut et pluit super & terram, ubi non est vir, in & deserto, ubi non est homo: & ut satiet inviam et inhabitabilem. & lem, et ut germinet herbe & avor. <i>Alius</i> , germinabit repululationem.	26, 27. & Ut et pluit super & terram, ubi non est vir, in & deserto, ubi non est homo: ut & satiet inviam et inhabitabilem. & et ut germinet herbe vivor.
28. Num est pluvia pater?	28. Quis est pluviae pater?	28.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

הקרה 29
 והנה ההוא יהלכו 50 'O 'Ety.
 πρόσθετον δὲ ἀθύσσου πηγύσσεται.

29.
 50.

29. Πάρος.
 50.

ההשד בעדמת מיכה 51
 ההניא בורות בעתו 52

51.
 52.

51. Ἡ συνάψεις μέρια Ηλιαάδος;
 52.

ההם
 הקת 53
 השפעת כים 54
 ברים 55

53.
 54.
 55.

Καθοδηγήσεις;
 53. Ἀκριθείας.
 54. Καὶ ὀρμηὶ ὑδάτων.
 55.

הנני
 או ביה נתן לשכני בניה 56
 והבנו שביום בוי ושכני 57

56.
 57.

Ἰδοὺ ἴμετες,
 56.
 57.

היה 59
 ביה ישנה 40

59.
 40.

59.
 40.

בססה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

29. Gelu.
 50. Et facies abyssi capientur.
Hebraeus int., facies autem abyssi
 condensatur.
 51. Numquid ligabis delicias
 Chima?
 52. Numquid exire facies sigua
 caelestia in tempore suo?
 Duces ea?
 53. Statuta.
 54. Et redundantia aquarum.
 55. Fulgura.
 Ecce nos.
 56. Aut quis dedit contempla-
 tioni intelligentiam?
 57. Aut deluxus caelorum quis
 quiescere faciet?
 59. Praedam.
 40. Cum incurvant se.

29. Glacies.
 50. Et superficies abyssi con-
 fringitur.
 51. Numquid conjungere valebis
 micantes stellas Pleiadis?
 52. Numquid producis Lucife-
 rum in tempore suo?
 Consurgere facis?
 53. Ordinem.
 54. Et impetus aquarum.
 55. Fulgura.
 Adsumus.
 56. Aut quis dedit gallo intelli-
 gentiam?
 57. Et concentum caeli quis dor-
 mire faciet?
 59. Praedam.
 40. Quando cubant.

29. Gelu.
 50.
 51. Au conjunges partes Pleia-
 dis?
 52.
 Deduces?
 53. Accurate statuta.
 54. Et impetus aquarum.
 55.
 Ecce nos.
 56.
 57.
 59.
 40.

In umbraculo.

In antris.

Notæ et variaë lectiones ad cap. XXXVIII Job.

V. 2. Σ., σκοτεινὸς γνώμη. Sic omnes, præter
 Regium unum, qui habet, Σ, σκοτεινὸς ἐν καρδίᾳ.
 V. 4. Σ., μὴ συμπάρης etc. Sic Oratoriensis et
 Regius unus.
 V. 5. 'A., κανόνα. Σ., σχορνόν μέτρον. Omnes.
 V. 6. 'A., Θ., αὶ ψάσεις αὐτοῦ. Σ., οἱ κατάπηγες.
 Sic omnes mss. Drusius vero habet, οἱ ἄλλοι, αὶ
 ψάσεις, οἱ κατάπηγες.
 V. 7. 'A., Θ., ἄμα υἱὸν Θεοῦ. Sic omnes mss.
 Drusius, οἱ ἄλλοι, ἄμα υἱὸν Θεοῦ.
 V. 8. 'A., ἐν τῷ παλατίῳ. Drusius. "Αλλος, ὅτε
 ἐμαυότο. Codex unus et Nicetas.
 V. 9. 'A., περιβλήσα. Sic unus. Σ., ὡς νεφέλη
 περιβλήσα αὐτῷ. Drusius et Nicetas. Sed Colberti-
 nus. Σ., ὡς νεφέλην περιβλήσα αὐτῷ, quasi nubem
 circumvolat ipsi. Forte altera lectio est Aquilæ, al-

tera Symmachi.
 V. 11. Σ., ἕως ὧδε etc. Omnes.
 V. 12. 'A., Θ., ἐγνωρίσας etc. Sic Colbertinus.
 Drusius sine interpretum nomine habet, οἱ λοιποί.
 V. 15. Σ., περιαιρηθήσεται. Reg. unus.
 Ibid. 'A., Σ., συντρέψεις. Hanc versionem Reg.
 unus Symmacho, Colbertinus Aquilæ tribuit.
 V. 16. Σ., ἕως συνοχῆς πηγῆς. Colbert. et Reg.
 unus.
 Ibid. 'A., ἐν ἐξιγισταμῷ ἀθύσσου. Ibidem.
 V. 18. 'A., μὴ κατενόησας etc. He trium lectio-
 nes ex iisdem codd. prodeunt. Drusius habet, 'A.,
 μὴ συνήκας tantum.
 V. 19. 'A., σχορνόν. Θ., ἴραμεῖ. Sic omnes mss.
 Drusius, οἱ ἄλλοι, σχορνόν, ἴραμεῖ.
 V. 20. Σ., ἀτραπούς αἰκίσεως. Omnes mss. et

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΗΝ.
29.	29. Κρόστᾶλλον;	29. Πάροι.
30.	30. Πρώτοπον ὑπέβωσ τῆς ἐπιτη- ξῆ; Ἄλλοι, πρόσωπον δὲ ἀβύ- σσου τῆς ἐπιξῆου;	30.
31. Εἰ συνάξεις ῥόρα Πλαϊαδῶς;	31. Σουδάξ δὲ δευτέρου Πλαϊαδῶς;	31.
32. Ἢ ἀναφύσσει τὰ σκορπισθέν- τα κατὰ κάρθη αὐτοῦ (al. αὐτῶν) ἐλάσσον;	32. Ἢ διαουίξεται μαζουρόθ ἐν κάρθῳ αὐτοῦ;	32.
33. Διατίξεται;	Ἄξεται αὐτὰ;	33. Σουτάγγρον.
34.	33. Τροπάξ;	34. Καὶ ῥορή ἕδωσσον.
35.	34. Καὶ τῶ ῥορ ἕδωσσον.	35.
Ἡἄρωςμον.	35. Καρχαυόσα. θῆλ. σπὶ, ἄστρα- πῆξ.	35.
36. Ἢ τίς ἕδωσ. μαρωραμένη ἕδωσσον;	36. Ἢ ποικιλιχῆ ἐπιστήμα;	36.
37. Καὶ ῥορῶνα ὀβρανοῦ τῆς κα- μήτης; Ἄλλοι, ἧ ῥορῶνα ὀβρανοῦ τῆς συνθήτης;	37. Ὀβρανοῦ δὲ τῆς γῆς ἕδωσσον;	37.
39. Θῆρα.	39. Βορῶν.	39. Θῆρα.
40.	40. Δεδόξαται γάρ. Ἄλλοι, ὅτι φωλοδούσι. Ἐν ὕλαις Ἄλλοι, ἐν κοίταις.	40.

SAMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

29.	29. Glacies.	29. Gela.
30.	30. Faciem impii quis exterruit? <i>Alius</i> , Faciem autem abyssi quis condensavit?	30.
31. Si conjunges partes Pleia- dis?	31. Aut intellexisti nexum Pleia- dis?	31.
32. Aut produces dissipata in tempore suo singula?	32. An aperies Mazuroth in tem- pore suo? Dices ea?	32.
33. Ordines.	33. Conversiones.	33. Statuta.
34.	34. Et tremore aquae.	34. Et impetus aquarum.
35.	35. Fulmina. <i>Reliqui</i> , fulgura.	35.
Adsumus.	Quid est?	
36. Aut quis dedit stulto soletu- tiam?	36. Aut variegandi scientiam?	36.
37. Et organa celi quis sedabit? <i>Alter</i> , aut organa celi quis com- pomet?	37. Et caelum in terram inclina- vit?	37.
39. Praedam.	39. Escam.	39. Praedam.
40.	40. Timberunt enim. <i>Alius</i> , quia in latibulis agunt. In sylvis. <i>Alius</i> , in cubilibus.	40.

Notae et variae lectiones ad cap. XXXVIII Job.

Drusus.

V. 22. Σ, κροστᾶλλον. Drusius.

V. 24. Ἄ., Θ., φῶς. Sic mss. Drusius vero id uni Aquilae tribuit.

Ibid. Σ., ἀνομος. Reg. unus.

V. 25. Ἄ., τίς διεῖλεν. Sic Drusius, qui postea habet, οἱ ἄλλοι, τίς δὲ ἐστειλεν etc. Colbert. et Reg. unus. Ἄ., Θ., τίς δὲ ἐστειλεν etc. Ambas lectiones edimus.

Ibid. Ἄ., τίς κτόπον etc. Omnes.

V. 26, 27. Hi quatuor versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in edit. Latina.

Ibid. Ἄλλοι, ἐλάσσεται ἀναφύσσει. Colbert. et Reg. unus.

V. 28. Lectionem Aquilae habet Drusius; Symmachus vero mss.

V. 29. Ἄ., Θ., πᾶρος. Colbert. et Reg. unus.

V. 30. Ἰο. Ἐγγύατος, πρόσωπον δὲ etc. Drusius.

V. 31. Ἄ., ἧ συνάξεις etc. Drusius. Σ., εἰ συνά-
ξεται etc. Colbert.

V. 32. Σ., ἧ ἀναφύσσει etc. Omnes. In hunc locum hanc notam habet Drusius: *In Hebraeo est* פִּתְּוֹת *quam vocem Hieronymus Luciferum interpretatur, ut Theodoretus, ἰωσφῶρον; Santes, signa celestia. Chrysostomus; Μαζουρόθ τὰ σκορπισμένα τῶν ἀστέρων; ἃ ἐν τῇ συνθήτῃ ἕδωσα κἀνομοῦμαι. Ἄλλοι δὲ φάσι μαζουρόθ Ἰωσφῶν, μὲν εἶναι δέξιν, σημεῖον δὲ τῶν ἀστέρων κῶσα. I. e. Mazuroth, stellatum certus: qui ex consuetudine Zodiaci vocatur. Alii vero dicunt Mazuroth Hebraeam quidem esse vocem, significare vero canem stellam.*

Ibid. Ἄ., καθόλη γῆς etc. Colbert.

V. 35. Trium lectiones adferunt Colbert. et Reg.

anus.
V. 54. 'A., 6., και ὄρη ὑδάτων. lidem.
V. 55. *Oi Aeioloi, ἀστραπέες.* lidem.

libl. 'A., ἰδοὺ ἡμεῖς. Colbert. et Reg. unus. Dru-
sius vero, ἰδοὺ ἐσμέν, *ecce sumus.* Σ., *πάρσμεν.*
Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIX JOB.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ <i>Ἑλληνικῶς γραμμάτι.</i>	ΑΚΥΛΑΑΣ.
1 יעלו סלע	1.	1.
2 תכפר ירחים תבליאנה	2.	2.
3 תגרענה ילדיהן תפלהנה	3.	3.
הבליהם תשליחנה		<i>ἠδίνησαν, ἀπολείπουσιν.</i>
4 יחלמו בניהם	4.	4.
י-בו בבר יצאי ולא-שבו לבי		
6 ערבה ביתי ובטננותי בלהה	6.	6. Ἵμαλῆν.
7 נוגש	7.	7. Εἰσπράκτου.
9 רים	9.	9. Ἵνόκερωσ.
10 אס-ישדד עמקים אחרין	10.	10.
11 ותעזב אלמי	11.	11.
12 ישים	12.	12.
יאסף 13 כסף רננים נעלסה	13.	13. Παρόργισον αἰνούτων συνα- ναπλέκει. <i>Ἐρόδιος.</i>
אס-אברה הם זה ונצה		
14, 15 כי-תעזב לארץ ביציה ועל-גפ-תחמם : ותשבה כי-רגל תזרה וזית השדה תרישה	14, 15.	14, 15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Caprarum petrae.	1. Ibecum in petris.	1.
2. Numerabis menses, imple- bunt.	2. Dinumerasti menses conce- ptus earum?	2.
3. Incurvabunt se, suos foetus effringent. Dolores suos emittunt.	3. Incurvantur ad factum et pari- riunt. Et rugitus emittunt.	3. Foetus emiserunt, et cessant.
4. Convalescunt filii earum. Multiplicant se in frumento. Egrediuntur, et non revertun- tur ad eas.	4. Separantur filii earum. Et pergunt ad pastum. Egrediuntur, et non revertun- tur ad eas.	4.
6. Solitudinem domum ejus. Et habitacula ejus salsuginem.	6. In solitudine domum. Et tabernacula ejus in terra salsuginis.	6. Planam.
7. Exactoris.	7. Exactoris.	7. Exactoris.
9. Rhinoceros.	9. Rhinoceros.	9. Rhinoceros.
10. An agricolabit valles post te?	10. Aut confringet glebas val- lium post te?	10.
11. Et derelinquas ad eum.	11. Et derelinques ei.	11.
12. Reddat. Congreget.	12. Reddat. Congreget.	12.
15. Ala exultantium leta. An penna ciconie et pluma?	15. Penna struthionis similis est. Pennis herodii et accipitris.	15. Alam laudantium simul complicat. Erodinus.
14, 15. Quia derelinquet in terra ova sua, et super pulverem cale- faciet ea. Et obliviscetur quod pes	14, 15. Quando derelinquit ova sua in terra, tu forsitan calefacies ea? Obliviscitur, quod pes con-	14, 15.

V. 56. Σ., ἤ τις ἔδοξε etc. Omnes.
 V. 57. Prior Symmachii lectio est Drusii, post-
 terior vero Colbertini et Regii unius.

V. 59. Σ., θ, θέρων, Colbert. et Reg. unius.
 V. 60. "Αλλοι, ὅτι προΐουσι. Idem.
 Ibid. "Αλλοι, ἐν κούραις, Drusius.

CAPUT XXXIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

- 1.
- 2. Ἡρθίθηρας δὲ σελήνας πλη-
 ρώσαι αὐτάς;
- 3. Ἀποβαλλόνται τὰ τέκνα αὐ-
 τῶν.
 Ἰθύνθησαν, ἀπολείπουσιν.
- 4.
 Πληθύνουσιν ἐν ἀγρότεσι.
 Ἐξελθόντα οὐχ ὑποστρέψαι πρὸς
 αὐτάς.
- 6. Οἶκον ἀνέκρητον.
 Γῆν αὐτοῦ.
- 7.
- 9.
- 10. Ἡ ἡμάλισαι κολιβάδας ἀκολου-
 θῶν σοι;
- 11.
- 12. Ἀποκαταστήσει.
 Συλλέξει.
- 15. Πτερόν ἀρκαίου περιφύε-
 ται.
 Εἰ ἐναγκαλίεται ὁ κύκνος πτε-
 λούς αὐτοῦ.
- 14, 15.

- 1. Τραγελάφουρον πέτρας.
- 2. Ἡρθίθηρας δὲ μήλας αὐτῶν;
- 3. Ἐξίθροψας δὲ αὐτῶν τὰ παι-
 δια ἔξω γέθου;
- 3. Ἰθύντας δὲ αὐτῶν ἔξαρπασ-
 τήσιν αὐτάς;
- 4. 3. Ἀποθήξουσιν τὰ τέκνα αὐ-
 τῶν.
 3. Πληθυνθήσονται ἐν γρονθήματι.
 3. Ἐξελεύονται, καὶ οὐ μὴ ἀνα-
 κήσονται αὐτοῖς.
- 6. Δίκαιον αὐτοῦ ἔρημον.
 3. Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλ-
 κήσονται.
- 7. Φορολόγιον.
- 9. Μονόκερος.
- 10. Ἡ ἐκούσαι σου ἀδελκάς ἐν
 ποδίῳ;
- 11. Ἐπαφήσεις δὲ αὐτῆ;
- 12. Ἀποδώσει.
 Εἰσίοισι.
- 15. Πτερόν τερπομένον νεύλασ-
 σα.
 Ἐν συλλέθῃ ἀσίδα καὶ νέσσα.
- 14, 15. 3. Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν
 3. τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπὶ γῆν
 3. θάψεται, καὶ ἐπιλάθεται ὅτι ποῦς
 3. σκερπίαι, καὶ θηρία ἀγροῦ κα-
 3. ταπατήσεται.

- 1. Νεθρόν ἐν πέτρᾳ.
- 2.
- 3. Ἐκὼν δώσωσι τὰ παιδία αὐτῶν,
 διαπέσει αὐτά;
- 3. Ἰθύντας δὲ αὐτῶν ἔξαρπασ-
 τήσιν αὐτάς;
- 4. 3. Ἀποθήξουσιν τὰ τέκνα αὐ-
 τῶν.
 3. Πληθυνθήσονται ἐν γρονθήματι.
 3. Ἐξελεύονται, καὶ οὐ μὴ ἀνα-
 κήσονται αὐτοῖς.
- 6. Ἀρκαί.
- 3. Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ
 3. ἀλκυσθήσονται.
- 7.
- 9.
- 10.
- 11. Μὴ ἐγκαταλείψεις;
- 12.
 Σὺ ἄξει.
- 15.
- 14, 15.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

- 1.
- 2. Dimmerasti autem lunas, ad
 implendum eas?
- 3. Emittuunt filios suos.
 Fetus emisermnt, et cessant.
- 4.
 Ad multiplicandum in agresti.
 Egressi non revertentur ad eas.
- 6. Domum non habitata.
 Terram ejus.
- 7.
- 9.
- 10. An complanabit valles se-
 quens te?
- 11.
- 12. Restituet.
 Colliget.
- 15. Ala uitoris circumnascitur.
 Si ulnis complectetur cyenus
 pennas suas.
- 14, 15.

- 1. Tragelaphorum petre.
- 2. Numerasti autem menses earum?
- 3. Nutrivisti autem limulos eorum sine metu?
- 3. Partus autem earum emittes?
- 4. 3. Abrumpent filii earum.
 3. Multiplicabuntur in tritico.
 3. Exibunt, et non revertentur
 3. ad eas.
- 6. Habitationem ejus desertam.
 3. Et habitacula ejus salsuginem.
- 7. Exactoris.
- 9. Unicornis.
- 10. Aut ducet sulcos tuos in campo?
- 11. Dimittes autem ei?
- 12. Reddet.
 Inferet.
- 15. Ala letantium neclassa.
 Si conceperit asida et nessa.
- 14, 15. 3. Et relinquit in terra
 3. ova sua, et in pulvere cale-
 3. scunt, et oblita est quia p. s. dis-

- 1. Hinnulorum in petra.
- 2.
- 3. Si dederint prolem suam, salvabis eam?
- 3. Partus autem earum emittes?
- 4. 3. Abrumpent filii earum.
 3. Multiplicabuntur in tritico.
 3. Exibunt, et non revertentur
 3. ad eas.
- 6. Araba.
- 3. Et habitacula ejus salsuginem
- 7.
- 9.
- 10.
- 11. Num dereliques?
- 12.
 Congregabit.
- 15.
- 14, 15.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνιστοῖς γραμματοῖ.

ΑΚΥΑΑΣ.

16	16.	16.
17	17.	17.
18	18.	18.
19	19.	19.
20	20.	20.
21	21.	21. Ἐν κοιλάδι. Εἰς ἀπάντησιν ὄπλου.
22	22.	22.
24	24.	24.
25	25.	25.
28	28.	28.
50	50.	Καὶ δολοφονημάτων. 50. Ἐστομισμένοι.
52	52.	52.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

dispergat ea, et bestia agri conculcet ea.	conculcet ea, aut bestia agri conterat.	
16. Duriter tractat filios suos.	16. Duratur ad filios suos.	16.
17. Quoniam oblivisci fecit eum Deus sapientiam. Et non impertitus est ei intelligentiam.	17. Privavit enim eam Deus sapientia. Nec dedit illi intelligentiam.	17.
18. Secundum tempus in altum elevaverit se.	18. Cum tempus fuerit in altum alas erigit.	18.
19. Tonitru.	19. Minutium.	19.
20. Decor.	20. Gloria.	20.
21. In valle. In occursum armature.	21. Terram. In occursum armatis.	21. In valle. In occursum teli.
22. Gladii.	22. Gladio.	22.
24. Cum impetu et ira effodiet.	24. Fervens et fremens sorbet (terram.) Nec reputat tubæ sonare clangorem.	24.
25. Et a longe odorabitur bellum.	25. Procul odoratur bellum.	25.
28. Petram habitabit, et morabitur. Et munitionem.	28. In petris manet, et.... comoratur. Atque inaccessis rupibus.	28. Et munimenti.
50. Absorbent sanguinem. Et ubi occisi, ibi ipse.	50. Lambert sanguinem. Et ubicunque cadaver fuerit, statim adest.	50. Ore degustantes.
52. Numquid contendere cum Omnipotente eruditio? arguas Deum respondeat ei.	52. Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet respondere ei.	52.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

C.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

16.	16. Ἐπεσπύθησαν τὰ τέκνα φ' ἐκείνης. Ἄλλοι, καταπορεύσει τῆ νεοσσοτροφία.	16.
17. Παρεΐλεν. Καὶ οὐκ ἔνευμεν αὐτῇ σόνεσιν.	17. Ὅτι κατεσπύθησαν αὐτῇ ὁ Θεὸς σφίσι. ἢ Καὶ οὐκ ἐπαύρισε αὐτῇ ἐν τῇ σόνεσι.	17.
18. Πατομένη.	18. Κατὰ καιρὸν ἐν ὕδασι ὑψώ- σεται.	18.
19. Κλαγγήν.	19. Φόβον.	19. Χροματισμόν.
20. Φόβος.	20. Δόξαν.	20. Φόβος.
21. Εἰς ἀπάντησιν καταγράφαιτων.	21. Ἐν πεδίῳ. Συναπτῶν βασιλείῃ. Ἄλλοι, βί- λαι.	21. Ἐν κοιλάδι. Εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω.
22. Μυχίρας.	22. Σιδήρου.	22. Μυχίρας.
24. Ἐν ἄλωι καὶ ὀργῇ ὡς κατα- πίνων. Καὶ οὐ δηλωθήσεται ὑπὸ ἤχου σάλπιγγος.	24. Καὶ ὀργῇ ἀφανισί. Καὶ οὐ μὴ πιστεύσει ἕως ἂν ση- μάνῃ σάλπιγξ.	24.
25. Καὶ πέρβωθεν ἀλλοιάξει πο- λεμικόν.	25. Πέρβωθεν δὲ ἐσφραίνεται πόλεμον.	25.
28. Ἐν πέτρᾳ ἤρεσμων αὐλισθη- σεται.	28. Αὐλιζέται ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας. Καὶ ἀποκρύφει.	28.
50. Κατακρύφουσιν αἷμα. Ὅπου δὲ σάρκας τετρομένων, πάραισι.	50. Φύρουται ἐν αἷματι. Ὅθ' ἂν ὦσι τεθνεῶτες, παρα- χρῆμα εὐρίσκονται.	50.
52. Ἄρα ὁ δίκαιζόμενος πρὸς τὸν Ἰκάνον περιγενήσεται, διελεγγόμε- νος Θεῷ, ἀντιβέγγεται τι;	52. Μὴ κρίσιν μετὰ Ἰκάνου ἐκ- κλίνας; Ἐλέγγων δὲ Θεὸν ἀποκρι- θήσεται αὐτῷ;	52.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

	✕ pergit ea, et bestie conculca- ✕ bunt ea.	
16.	16. ✕ Obduravit contra filios ✕ suos. <i>Alius</i> , laborabit in nutrien- dis pullis suis.	16.
17. Abstulit. Et non distribuit ei intelligenti- am.	17. Quia tacere fecit ei Deus sapientiam. ✕ Et non distribuit ei intel- ✕ ctum.	17.
18. Volans.	18. ✕ Cum tempus fuerit, in ✕ altum se levabit.	18.
19. Clangorem.	19. Timorem.	19. Hinnitum.
20. Timor.	20. Gloriam.	20. Timor.
21. In occursum cataphractorum.	21. In campo. Occurrens regi, <i>Alius</i> , telo.	21. In valle. In occursum teli.
22. Machaera.	22. Ferri.	22. Machaerae.
24. In commotione et ira veluti absorbens. Et non indicabitur a sonitu tuba.	24. Et iracundia evertet. Nec credet donec significaverit tuba.	24.
25. Et procul jubilabit bellum.	25. Procul autem odoratur bel- lum.	25.
28. In petra quiescens manebit.	28. Moratur in summitate pe- trae. Et abscondito.	28.
50. Absorbent sanguinem. Ubi autem carnes caesorum, ad- sunt.	50. Consparguntur in sanguine. Ubi autem fuerint cadavera, confestim reperiuntur.	50.
52. Num qui contendet cum Omnipotente vincet, redargutus a Deo, contra loquetur aliquid?	52. Numquid iudicium cum Omnipotente declinat? Et arguens Deum respondebit?	52.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
34. הָן קָלְתָּ 34	34.	34. Ἴδὸν ἐλαφρόθυγον.
35. וְשֵׁנִים אֶתְּחִיל דְּבַרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וְשֵׁנִים וְלֹא אֶזְכֹּר 35	35.	35.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
34. Ecce contemptibilis sum.	34. Qui leviter locutus sum.	34. Ecce levior factus sum.
35. Semel loentus sum, et non respondebo, et bis, et non addam.	35. Unum loentus sum, quod utinam non dixissem, et alterum, quibus ultra non addam.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIX Job.

V. 1. Θ., νεβρῶν ἐν πέτρῃ. Colbert. et Reg. unus, qui hoc scholion adjiciunt, ἀντὶ τοῦ, αἰχαγρῶν, i. e. *ac si diceret, caprorum agrestium.*

V. 2. Σ., ἡρόθμης δὲ etc. Drusius. In Colbertino autem legitur, Ἄ., Θ., σελήνης.

V. 5. Σ., ἀποβάλλονται τὰ etc. Colbert. et Reg. unus. Θ., ἐὰν δώσωσι etc. Sic omnes; sed in prima et secunda voce variant. Drusius, ἐὰν δώσωσι. Nicetas, Orator., Reg. unus, ἐὰν δώσωσι. Colbert. et Reg. alter, ἐνδώσωσι.

Ibid. Ἄ., Σ, ὠδίνησαν, ἀπολείπουσιν. Regii duo et Nicetas. Hic versulus cum tribus sequentibus, ex Theodotione desumpti, asteriscis notantur in Colbertino codice, ubi legitur, ἐκ Θ. οἱ ὅ, ex Theodotione quatuor.

V. 4. Σ, πηλοθύνειν ἐν ἀγρότῳ. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἐξελθόντα σύχ etc. Ibidem.

V. 6. Sic trium lectiones habet Drusius. Colbertinus autem, Ἄ., Θ., Σ, οἶκον ἀείχητον.

Ibid. Σ., γῆν αὐτοῦ. Reg. unus. Hic versus asterisco praemisso dicitur Theod. esse in Colb.

V. 7. Ἄ., εἰσπράχτου. Drusius. Vide Evod. v, 15.

V. 9. Ἄ., ῥινόκερω. Reg. unus et Drusius. Sic etiam Hieronymus et Santes Pagninus.

V. 10. Σ., ἡ ὄμαλίσει etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 11. Θ., μὴ ἐγκαταλείψεις. Colb. et Reg. unus.

V. 12. Σ., ἀποκαταστήσει. Colbert. Ibid. Σ., συλλέξει. Θ., συνάξει. Ibidem.

V. 15. Ἄ., πετερόγιον etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi exhibent Orator., Reg. unus, Nobilius et Drusius. Nicetas autem unius Symmachi interpretationem adfert. Hieron., ✕ penna struthionis mixta est.

Ibid. Ἄ., ἐροδῖος. Sic Reg. unus. Σ., εἰ ἐναγκαλίσει etc. Drusius. Polychronius vero apud Nicetam, ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀσίδα πτηνὸν μέγιστον, πλήν εὐθηθεῶς, ἣν Ἀκύλας ἐροδῖον καὶ ἰέρακα ἐκδέδωκεν, i. e. *est autem asida, magna avis, sed stolidus, quam Aquila crolium et accipitrem interpretatus est.* Hieron., ✕ alis herodionis et accipitris.

Versiculi sequentes asteriscis notantur hic et in codice Colbertino et in editione Latina Hieronymi: quia ex Theodotione in LXX inducti sunt.

CAPUT XL JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
5. הָאֵן חַפֵּר בְּיַמִּי תְּדַשְׁעַנִּי חַפֵּר בְּיַמִּי תְּדַשְׁעַנִּי 5	5.	5.
4. וְאִם־דָּוַרְתִּי כִּאֵן וְלֹךְ 4	4.	4.
5. הַדָּר וְהַדָּר 5	5.	5.
7. גִּזְרָה 7	7.	7.
הַבְּנִיעִיהָ		Καὶ ἀπόβρυξον.
8. מִבְּנֵים הַעֲשֶׂר יְהוָה 8	8.	8.
11. בְּמִתְנִי 11	11.	11. Ἐπὶ νότου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Numquid adhuc dissipabis iudicium meum? facis me impium ut iustificeris.	5. Numquid irritum facies iudicium meum, et condemnabis me ut tu iustificeris?	5.
4. Et si brachium sicut Deo tibi?	4. Et si habes brachium sicut Deus?	4
5. Et gloriam et decorem.	5. Esto gloriosus, et speciosus induere vestibus.	5.
7. Superbum.	7. Superbos.	7.
Incurvare fac eum.	Confunde.	Et abijce.
8. Absconde eos in pulvere simul.	8. Absconde eos in pulvere simul.	8.
11. In lumbis ejus.	11. In lumbis ejus.	11. Supra dorsum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

54. Ἦσὶς κόρυς ἐπέριτα	54.	54.
55. Μὴ ἀναφθιγγέσῃς ἢ ἐπὶ- μυρα ὑπὸ ἀκακίας; Ματαριθῶνος ὕπὸ παιδείας.	55. ἢ Ἐπι ἑγὼ ἀποκρίνομαι; 55. ἢ Ἄποδ' ἢ κακία, ἐπὶ δὲ ἢ τῷ υἱοτέρῳ οὐ προσθήσω.	55.

SYMMACHUS,

LXX INTERPRETES,

THEODOCTO,

54. Ecce leviter leci.	54.	54.
55. Annon loentus sum que ausus sum (dicere) ex innocentia? Respiceo ex correptione.	55. ἢ Quid adhuc ego respondeo? 55. ἢ Semel loentus sum, et ἢ iterum non adjiciam.	55.

Notae et variae lectiones ad cap. XXXIX Job.

- V. 16. Ἄλλ., καταπονήσει etc. Drusius.
- V. 17. Σ., παρήλθον, et postea, καὶ οὐκ ἐναι-
μιον etc. Omnes. Hieron., ἢ, quia despexit eam Do-
minus in sapientia.
- V. 18. Σ., ποταμένη, Colbert., et Reg. unus. Se-
quens autem versiculus notatur asterisco in Col-
bertino, ut et alii precedenti.
- V. 19. Σ., κάκρη, Colbert., et Reg. unus. At
Drusius, κρουρήν, unus recte. Hnd. Colbert., Reg.
unus et Drusius, Θ., χροματισμόν.
- V. 20. Σ., Θ., φίδος, Colbert., et Reg. unus.
- V. 21. Ἄ., Θ., ἐν κοιλίᾳ. Hnd.
- Hnd. Ἄ., Θ., εἰς ἀπάντην ὀπίου, Colbert. et
Reg. unus, qui postremus habet συνάντην, Σ., εἰς
ἀπάντην καταγράτων. Hnd. Drusius s.c. con-
tentum habet, εἰ ἀπόδ', εἰς ἀπάντην ὀπίου, καὶ εἰς
ἀπάντην καταγράτων. Θ., συναπτόν βράχιον.
Ἄλλ., βέλει, melius. Notat Colbertinus sic legi in
Tetrapl., Δ. βέλει.
- V. 22. Σ., Θ., μαχίρας, Colbert. et Reg. unus.

- V. 24. Σ., ἐν τάλῳ etc. Omnes.
- Hnd. Σ., καὶ οὐκ ἀγροθήσεται etc. Collb. et Reg. unus.
- V. 25. Σ., καὶ πόρ' ὄθειν ἀκακίᾳ πολυμακόν, Reg.
unus, qui habet ἀλλ' ἄξιο, male.
- V. 28. Σ., ἐν πέτρῳ etc. Colbert. et Reg. unus.
- Hnd. Ἄ., καὶ ἄχορρόματος, Colbert., Reg. unus
et Drusius.
- V. 50. Ἄ., ἐστοματῶνος, Drusius. () Σ., καταβή-
σθων ἀμα, Colbert. et Reg. unus.
- Hnd. Σ., ἕπου δὲ etc. Colbert. et Reg. unus.
- V. 52. Σ., ἔρα ὁ δικάζ- etc. Omnes.
- V. 54. Ἄ., ἰδὸς ἔλαφρ- etc. Aquila et Symmachi
lectionem habet Drus. in LXX haec perplexa sunt.
- Hnd. Τί ἐτι ἑγὼ ἀποκρίνομαι. Non habetur in
Hebraico, ut notat Colbertinus, qui ita legit.
- V. 55. Σ., μὴ ἀναφθιγγέσῃς etc. Colbert. et Reg.
unus. Sed haec interpretatio non consonat cum
Hebraeo hodierno.

The capitum distinctionem, ut in Vulgata habe-
tur, sequimur: ea diversa est in Hebraeo.

() ε Hanc vocem, ο ita Schleusnerus, ε Montf. ne vertere quidem ausus est. ε Sed in lexico suo hexa-
plari dat versionem quam hic induimus. Euchs transtulit στομάζομαι, ore accipio. Drux.

CAPUT XL JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Μὴτι παρακούσῃς κρίσιν μου; Ἄδικον ποιῆσεις με, ἢ ἀδικαι- οσύνης;	5. Μὴ ἀποποιῶ μου τὸ κρίμα. Οἶόν δέ με ἄλλως σοὶ κρηματικέ- ναι, ἢ ἢ ἀδικανῆς δικαιοσύ; Τε- τραπλ., ἢ ἀποποιῶ;	5.
4. Ἀκούσῃς... ὡς Θεοῦ ὑπάρ- χου-	4. Ἢ βραχίον σου ἐστι κατὰ τοῦ Κυρίου;	4.
5.	5. Δόξην καὶ τιμὴν.	5. Ἐσπ' ἔπειαν καὶ ὕψος.
7.	7. Ἐπιρήσανον. Ἄλλ., ε, ἐργί- κακον. Σέβειον.	7.
8. Κατάχουτον αὐτοῦ εἰς κόνιν.	8. Κρύβου δὲ εἰς γῆν ἄρρομαθόν.	8.
11. Ἐπὶ λαγόνος.	11. Ἐπ' ὄσφύ.	11. Ἐπὶ λαγόνος.

SYMMACHUS,

LXX INTERPRETES,

THEODOCTO,

5. Numquid irritum facies ju- dicium meum? Injustum facies me, ut justificeris?	5. Ne repellas judicium meum. Putas autem me aliter tibi respon- disse, quam ut appareas justus? Tetrapl., an repellis?	5.
4. Irritum facies... ac si Dei exis- tas?	4. Aut brachium fili est contra Dominum?	4.
5.	5. Gloriam et honorem.	5. Decorem et celsitudinem.
7.	7. Superbum, <i>Alius</i> , principem mali. Exstingue.	7.
8. Glorie eos in pulvere.	8. Absconde autem in terra si- mul.	8.
11. Super ilia.	11. In humo.	11. Super ilia.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
כסוד ארז 12	12.	12.
במסיל ברזל 15	15.	15.
ראשית דרתי אל 14	14.	14. Κεφάλαιον ἰδῶν Ἰσχυροῦ.
העשו וגש דרבו 16	16.	16.
צללו 17	17.	17.
ערכו בתל 18	18.	18. Ἰτέα: χειμάρρου.
לא יהפז 19	19.	19. Ἰταν.
במקשים יקבצו 20	20.	20. Ἐκλύσεις δὲ Λευιαθάν;
ובחבל תשקיע לשונו 21	21.	21. Καὶ σχοινῶσις συνδήσεις τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ;
ובחזה תקב להיות 22	22.	22. Ἀπαλά.
הירבה ארך החטום אסר 25	25.	25.
התשקק 24	24.	24.
יהציהו בין כנענים 25	25.	25. Ἔως ἡμισυσοῦσιν αὐτὸν μεταξὺ Χανααίων.
החבול בשנות עירו 26	26.	26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

13. Sicut cedrus.	12. Quasi cedrum.	12.
15. Sicut virga ferrea.	15. Quasi lamina ferrea.	15.
14. Principium viarum Dei.	14. Principium viarum Dei.	14. Capitulum viarum Fortis.
Facientis eum, applicabit gladium suum.	Qui fecit eum, applicabit gladium ejus.	
16. Et caeno.	16. In locis humentibus.	16.
17. Umbra ejus.	17. Umbra ejus.	17.
Salices torrentis.	Salices torrentis.	Salices torrentis.
18. Non festinabit.	18. Non mirabitur.	18.
Quia.	Quod.	Cum.
19. Tolle eum.	19. Capiet.	19. Capiet.
In laqueis perforabit nasum.	In sudibus perforabit nares ejus.	
20. Extrahes Leviathan?	20. An extrahere poteris Leviathan?	20. Trahes autem Leviathan?
Et in fune demerges linguam ejus?	Et fune ligabis linguam ejus?	Et funibus colligabis linguam ejus?
21. Et in spina perforabis maxillam ejus?	21. Aut armilla perforabis maxillam ejus?	21.
22. Numquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur tibi mollia? <i>Hebraeus interpret. id.</i>	22. Numquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur tibi mollia?	22. Mollia.
25. Numquid feriet?	25. Numquid feriet?	25.
24. Numquid ludes?	24. Numquid illudes?	24.
25. Dimidiabunt eum inter negotiatores.	25. Divident illum negotiatores.	25. Donec dimidiabunt eum inter Chananeos.
26. Numquid replebit in umbraculis pellem ejus?	26. Numquid implebis sagenas pelle ejus?	26.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ

12.	12. Ὡς κισπάριστον. <i>Οὐ δεσπεί, ὡς κισπάρισ.</i>	12.
15. Ὡς συμβλήματα σιδηρῶ.	15. Σιδηρὸς γυθὸς.	15.
14. Καψάλαιον ὄδῳ Ψερροῦ.	14. Ἄρρη πλάσματος Κυρίου.	14. Καψάλαιον ὄδῳ Ψερροῦ.
Ποιηθὲν προσαχθῆναι τῇ μαχαίρᾳ αὐτοῦ.	Ἡ ποιημένον ἐργαταπαίξιθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.	
16.	16. Βούτορον. <i>Οὐ δεσπεί, κάθουτρον.</i>	16.
17. Σὺν ταῖς παραφουάτιν.	17. Σὺν βαθάμνοις.	17.
18. Οὐ καταπλαγήσεται.	Καὶ κλῶνις ἀγροῦ.	18.
19.	18. Οὐ μὴ αἰσθηθῆ.	18.
Ἐν περόνῃ τροπηθήσεται τὴν βίβλα.	19. Δέξεται.	19.
20. Ἐλάσεις δὲ Ασοιαθάν;	Ἐνσκολιουόμενος τρήσει τὴν βίβλα.	20.
	20. Ἄξιος δὲ δράκοντα;	20.
	<i>Vacat.</i>	
21.	21. Ἐλλίψ δὲ τροπήσεις τὸ χειλὸς αὐτοῦ.	21. Καὶ χαλινοῦ τρήσεις σαχόνε αὐτοῦ;
22.	22. Ἀλήσει δὲ σοι δεήσει, ἐκότηρὸς μαλακῶς;	22. Ἀπαλά.
25.	25. Θήσεται;	25. Μὴ διαθήσεται;
24. Μὴ ἐμπαίξεις;	24. Παίξῃ;	24.
25. Διαμερισθῆσονται μεταξὺ μεταθῶλον.	25. Μεριστῶνται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνος.	25. Ἀγοράσουσιν αὐτόν.
26. Μὴ πληρώσεις σιγναῖς τὸ σῶμα αὐτοῦ;	26. Ἢν δὲ πλοσὴν συναλθὸν οὐ μὴ ἐνέγκωσι βύρσαν μίαν οὐράς αὐτοῦ.	26.

SYMMACHI'S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12.	12. Sicut cupressum. <i>Reliqui, sicut cedrus.</i>	12.
15. Ut commissuræ ferri.	15. Ferrum fusile.	15.
14. Capitulum viarum Fort's.	14. Principium formationis Domini.	14. Capitulum viarum Fortis.
Factum ad applicandum gladio suo.	Factum ut illuderetur ab angelis ejus.	
16.	16. Carectum. <i>Reliqui, humidum.</i>	16.
17. Cum surculis.	17. Cum ramis.	17.
18. Non consternabitur.	Et sarmenta agrî.	18.
19.	18. Non sentiet.	18.
19. Tubula perforabitur naso.	Quia.	19.
20. Trabes autem Leviathan?	19. Accipiet.	19.
	Intortus forabit nasum.	
	20. Duces autem draconem?	20.
	<i>Vacat.</i>	
21.	21. Et arnilla perforabis labium ejus.	21. Et freno perforabis maxillam ejus?
22.	22. Lequetur autem tibi prece, supplicatione mollior?	22. Mollia.
25.	25. Ponet?	25. Numquid disponet?
24. Numquid illudes?	24. Ludes?	24.
25. Disperientur inter negotiatores.	25. Partiuuntur autem eum Phœnicum gentes.	25. Vendent eum.
26. Num replebis tabernaculis pellem ejus?	26. Omne navigans conveniens, non ferent pellem tuam caudæ ejus.	26.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
ובצלם דגים 27 דבר בלהבם אל - הורף	27.	27. Μνήσθητι πολέμου, ἡ πρωτ- θῆς.
28 הן - תהלתו נזבה	28.	28.
הגם אל - בראיו וטל		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Et in massa piscium.	Et gurgustium piscium.	
27. Memento belli, ne addas.	27. Memento belli, nec ultra addas.	27. Memento belli, ne addas.
28. Ecce spes ejus mentita est.	28. Ecce, spes ejus frustrabitur eum.	28.
Nonne etiam ad aspectus ejus deturbabitur?	Et videntibus cunctis præcipita- bitur.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XL Job.

<p>V. 5. Σ., μήτι παρακωρύψεῖς etc. Drususius.
 V. 4. Σ., ἀκωρύψεις etc. Colbert. et Reg. unus.
 V. 5. Θ., εὐπρέπειαν καὶ ὕψος. Colbert. et Reg.
 unus.
 V. 7. "A.L.L., ἀρχέκλακον. Reg. unus. Forte scho-
 lion.
 Ibid. Α, καὶ ἀπόρροψον. Colbert. et Reg. unus.
 Apud Drusium legitur, ἐπίστρεψον, <i>converte</i>. In
 Vulgata habetur, <i>confunde</i>.
 V. 8. Σ., κατὰχρῶτον αὐτοῦς εἰς κόνιν. Colbert.,
 Reg. unus et Drususius.
 V. 11. Α., ἐπὶ νότῳ. Σ., Θ., ἐπὶ λαγόνος. Sic ex
 mss.
 V. 12. Οἱ Λοιποί, ὡς κέδρος. Colbert. et Drususius.</p> | <p>V. 15. Σ., ὡς συμβλημάτα σιδήρεᾶ. Omnes mss.
 Drususius vero, σιδήρου.
 V. 14. Α., Σ., Θ., κεφάλαιον ὀδῶν Ἰσχυροῦ. Reg.
 unus habet, Α., κεφάλαιον. Θ., Σ., ὀδῶν Ἰσχυροῦ.
 Colbert. Α., κεφαλῆ. Θ., Σ., ὀδῶν Ἰσχυροῦ. Reg.
 alter, Drususius et Nicetas, οἱ ἄλλοι, κεφάλαιον ὀδῶν
 Ἰσχυροῦ. Vide ad vocem primam Genesicis.
 Ibid. Σ., ποιηθὲν etc. Sic omnes.
 V. 16. Οἱ Λοιποί, κήθυρον. Colbert. qui hanc
 vocem ad πάπυρον versionis τῶν Ο' refert.
 Ibid. Σ., σὺν ταῖς παραφυσίαις. Nicetas et Colbert.
 V. 17. Α., ἰτέαι χειμᾶρόου. Omnes.
 V. 18. Σ., οὐ καταπλαγήσεται. Colbert, Reg.
 unus et Drususius.</p> |
|---|--|

CAPUT XLII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לא - אכזה בני ועירנו	1.	1. Οὐδὲ μὴ ἀσπλαγχνήσω ὅταν ἐξεγείρω αὐτόν.
5 לא - אהרניש בדין ודבר גבורות והין עיני	5.	5. Περὶ αὐτοῦ... καὶ διορθῆσεται τάξει αὐτοῦ.
4 בנפל רכנו מני וביא	4.	4.
5 דלתו סביבות שניו	5.	5.
6 גאיה אפיקי בגנים	6.	6. Σῶμα αὐτοῦ ὑπερεκχύσεις θυ- ρεῶν.
7 אהר באהר וגשו והיה	7.	7. Ἄναπνοή.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Non crudelis quod suscitet eum.	1. Non quasi crudelis suscitabo eum.	1. Neque immisericors ero, eum suscitabo enim.
5. Non silebo propter eum, et verbum fortitudinum, et gratiam dispositionis ejus.	5. Non parcam ei, et verbis po- tentibus, et ad deprecandum com- positis.	5. Circa eum... et dabitur or- dini ejus.
4. Cum duplicitate freni ejus quis veniet?	4. Et in mediam oris ejus quis intrabit?	4.
5. Portas. Circuitus dentium ejus.	5. Portas. Per gymna dentium.	5
6. Superbia fortitudines scuto- rum.	6. Corpus illius quasi scuta fu- sila.	6. Corpus ejus supereffusione scutorum.
7. Una in unam adiuventur. Et ventus.	7. Una uni conjungitur, Spiraculam.	7. Respiratio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
Καὶ ἐν ἰχθυοφόροις.	Καὶ ἐν πλοίοις ἀλιῶν.	
27.	27. Μνησθήεις πόδας σου τὸν γυμνωμένον ἐν πόνεσσι.	27.
28.	28. Καὶ μεμνηθεὶς πλοῦτός σου.	28. Ἴδου ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διεφύευστο.
Ἄλλὰ καὶ ὁ Θεὸς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καταλάλει.	Οὐχ ἰδούσας αὐτόν;	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
Et in massis piscium.	Et in naviculis piscatorum.	
27.	27. Recordatus belli quod fuit in ore.	27.
28.	28. Et non ultra sint.	28. Ecce principium ejus mentium est.
Sed et Deus speciem ejus deicit.	Nonne vidisti eum?	

Notæ et variorum lectiones ad cap. XLII Job.

Ibid. 'A., ὅταν. Colbert. V. 19. 'A., λήψεται. Colbert. et Reg. unus. Ibid. Σ., ἐν πλοίοις etc. Omnes. V. 20. 'A., Σ., ἐλάσεις δὲ Ἀουθάν. Colbert. habet, 'A., Σ., Ἀουθάν. Reg. unus ut nos. posuimus. Drusius id mihi Symmacho tribuit. Oratoriensis et Reg. alter, οἱ λοιποὶ, Ἀουθάν. Ibid. 'A., καὶ σχονίσις etc. Hinc versiculum Latine tantum adfert Drusius. V. 21. Θ., καὶ γλινοῦ etc. Omnes. V. 22. 'O. 'Εἰς ἄρας, ἀρα πληθύνει etc. Drusius. Ibid. 'A., Θ., ἀπλά. Colbert. Reg. unus habet, ἀπλά. V. 25. Θ., μὴ διαθήσεται. Colbert. et Reg. unus.	V. 24. Σ., μὴ ἐμπαίξῃς. Colbert. et Reg. unus. V. 25. 'A., ἕως ἤμας. Orator. et Reg. unus cum Drusio qui non habet ἕως. Secunda versio Aquile adscribitur a Drusio, sed est Symmachi. Tertia Theodotianis. V. 26. Σ., μὴ πληρώσῃς etc. Drusius. Ibid. Σ., καὶ ἐν ἰχθυοφόροις. Drusius. V. 27. 'A., μνησθήεις πόδ- etc. Drusius. V. 28. Θ., ἴδου ἡ ἀρχὴ etc. Omnes. Ibid. Σ., ἀλλὰ καὶ ὁ Θεὸς etc. Omnes. Ceterum his tribus postremis versiculis LXX sic ab Hebraico differunt, ut vix possint singulis locis adscribi.

CAPUT XLII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
4.	4. Οὐ δέδοικας δεῖ ἡτόλμασθαί μοι;	4. Οὐδὲ μὴ ἀσπὸν ἀγγίχῃτω, ὅταν ἐξεγείρω αὐτόν.
5. Καὶ θεωρήσεται τάξις αὐτοῦ.	5. ✕ Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν, ✕ καὶ λόγῳ θυνάμειος ἐλαίσει τὸν ✕ ἴσον αὐτοῦ.	5. ✕ Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν, ✕ καὶ λόγῳ θυνάμειος ἐλαίσει τὸν ✕ ἴσον αὐτοῦ.
4. Εἰς ὑποδιπλωσιν φολίδος αὐτοῦ τίς ὑποδόσει;	4. Εἰς δεῖπνός σου θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;	4.
5.	5. Πύλας. Οἱ λοιποὶ, θύρας, κύκλιον ὀδόντων. Οἱ λοιποὶ, περὶ τοὺς ὀδόντας.	5.
6. Ὑπερφρονεῖ προσερχόμενος ἐν θυροῖς ταῖς ἐγκατα αὐτοῦ.	6. Τὰ ἐγκατα αὐτοῦ ἀπιδέος χάλυξαι.	6.
7.	7. ✕ Εἰς τοῦ ἐνός κολλῶνται. Ημεῖμα δέ.	7. ✕ Εἰς τοῦ ἐνός κολλῶνται.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
4.	4. Non timuisti quia paratus est mihi?	4. Neque in misericors ero, cum suscitabo eum.
5. Et dabitur ordini ejus.	5. ✕ Non tacebo propter eum, ✕ et sermo virtutis miseretur æqualis sui.	5. ✕ Non tacebo propter eum, ✕ et sermo virtutis miseretur æqualis sui.
4. In duplicitatem squamæ ejus quis subibit?	4. In pleam autem thoracis ejus quis utique ingrediatur?	4.
5.	5. Portas. Reliqui, januas. In circuitu dentium. Reliqui, circa dentes.	5.
6. Superbit procedens cum scutis visceribus suis.	6. Interiora ejus scuta ærea.	6.
7.	7. ✕ Unus uni adherent. Spiritus autem.	7. ✕ Unus uni adherent.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
8 אִישׁוֹ בְּאַחֵיוּ יִדְבֶקֶן יִתְלַבְּזוּ יָלֵא יִתְפַּדְדוּ	8.	8. Ἐκαστὸς τῷ πλησίον αὐτοῦ προσκόλληθήσεται.
9 עֲשׂוּשְׁתֵּי תַהֲלֵ אֵר כִּנְעַנְפֵי שֶׁחַר	9.	9. Πταρυγὸς αὐτοῦ φέγγος πυρός.
10 כִּדְדוּ אִישׁ	10.	10.
13 דַּבְּהָ	13.	13. Ἐκλιμῆ.
14 בִּשְׂרֹו דְבִקָּו יִצִּיק עֲלֵי בִלְיֹוֹמָשׁ	14.	14.
16 בִּישְׁתֵּי יַעֲרֹו אֵילִים	16.	16. . . . ὑποσταλήσονται ἰσχυ- ροί.
17 כּוֹשִׁיעָהוּ חֶרֶב בְּלִי תַקִּים הַנִּית בִּסְעַ וְשִׂרְיָה	17.	17.
18 לְהַבֵּן	18.	18. Εἰς ἄχυρα.
19 לֹא יִבְרִיחֵנִי בְּקֶשֶׁת אֲבִנֵי קֶלֶעַ	19.	19.
20 כֶּקֶשׁ נִחְשְׁבוּ הַיְהִי לְרֵעִשׁ כֹּדֵק	20.	20. ✕ Ὡς καλὰμῆ ἐλογίσθησαν ✕ σφύρα.
21 הַדְּדוּי חֶרֶשׁ	21.	21. Ὀξύντηρες ὀστράκων.
22 יִרְתִּיחַ	22.	22. Καγγλάσει.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Vir in fratre suo adhaerebunt.	8. Una alteri adhaerebit.	8. Quisque proximo suo adhaerebit.
Tenebunt se, et non separabuntur.	Et tenentes se nequaquam separabuntur.	
9. Sternutationibus ejus clarebit lux.	9. Sternutatio ejus splendor ignis.	9. Sternutatio ejus splendor ignis.
Ut palpebrae aurorae.	Ut palpebrae diluenti.	
10. Scintille ignis.	10. Tede ignis.	10.
15. Dolor.	15. Egestas.	15. Egestas.
14. Decidentiae carnis ejus cohaerent: concreta in eo non movebitur.	14. Membra carniū ejus cohaerentia sibi: mittet contra eum fulmīra, et ad locum aliū non ferentur.	14.
16. Ab altitudine ejus timebunt fortes.	16. Cum sublatus fuerit, timebunt angeli.	16. ... metuent fortes.
17. Attingentis eum gladius non stabit, lancea profectionis, et lorica.	17. Cum apprehenderit eum gladius, subsistere non poterit, neque hasta, neque thorax.	17.
18. Ad paleam.	18. Quasi paleas.	18. In paleas.
19. Non fugabit eum filius arcus.	19. Non fugabit eum vir sagittarius.	19.
Lapides funde.	Lapides funde.	
20. Sicut stipulae reputatae sunt catapultae.	20. Quasi stipulam aestimabit malleū a.	20. ✕ Sicut calamus reputati ✕ sunt mallei.
Ad vibrationem haste.	Vil rāntem hastam.	Glypei.
21. Acumina teste.	21. Radii solis.	21. Acumina teste.
22. Fervere faciet.	22. Fervescere faciet.	22. Fervere faciet.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.

8.	8. Ἄνθρωπὸν ἀδελφῶν αὐτοῦ προσκολληθήσεται.	8
	ἢ Συνέρονται, καὶ ὃ μὴ ἀποσχέσασθωσιν.	8. Συνέρονται, καὶ ὃ μὴ ἀποσχέσασθωσιν.
9.	9. Ἐν παρρησίᾳ αὐτοῦ ἐπιπαύσκειται φέγγος.	9.
	Εἶδος ἐπιπύρου. <i>Οἱ λαοὶ, ὡς εἶδος ἐπιπύρου.</i>	
10.	10. Ἐσθάραι πυρός. <i>Οἱ λαοὶ, διὰ τὸ πυρὸς.</i>	10.
15.	15. Ἀπόθραϊα.	15.
14.	14. Σάρκας αὐτοῦ περικεχυμέναι αὐτῷ ἀκάνεις.	14.
	14. Σάρκας δὲ σώματος αὐτοῦ κεκλήρηται· καταχέει ἐπ' αὐτὸν, ὡς σαλευθήσεται.	
16.	16. Ἐπὶ τῆς κινήσεως αὐτοῦ ἐπλαθήσονται ἰσχυροί.	16.
	16. Στραφέντος δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρέαι.	
17.	17. Κατακλιθῶσα αὐτὸν μάχιστρα ὄχθ' ὑποστήσεται, ἢ οὐδὲ λόγγης δρύϊς καὶ θόρακος·	17.
	17. ἢ Οὐδὲ λόγγης ἄρσις καὶ ἢ θόρακος· Ἐάν συναντήσωσιν αὐτῷ λόγγαι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσι, δόρυ καὶ θόρακα.	
18.	18. Ὡς ἄχουρα.	18. Εἰς ἄχουρα.
19.	19. Ὁ φρυαδεύσει αὐτὸν ἀνήρ τοξότης.	19.
	19. Ὁ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον γάλακον.	
	Πετροδόλον. Ἄλλιος, πέτρος σφενδόνης. <i>Οἱ λαοὶ, λίθους σφενδόνης.</i>	
20.	20. ἢ Ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν ἢ σφόραι.	20. ἢ Ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν ἢ σφόραι.
	Σαιμοῦ πυρφόρου.	
Σαιμόνου θοροῦ.	21. Ὀβελίσκοι δρύϊς.	21. Σιδήριον τέκτονος.
21. Σιδήρια τέκτονος.	22. Ἄναξτε.	22.
22.		

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOIIO.

8.	8. Vir fratri suo adhaerebit.	8.
	ἢ Continebuntur et non dividuntur.	8. Continebuntur et non dividuntur.
9.	9. In sternutamento ejus effulget lumen.	9.
	Species luciferi. <i>Reliqui, ut species luciferi.</i>	
10.	10. Foci ignis. <i>Reliqui, lampades ignis.</i>	10.
15.	15. Perditio.	15.
14. Carnes ejus circumfusa ipsi stabiles.	14. Carnes autem corporis ejus sunt agglutinatae: effundit super eum, non commovebitur.	14.
16. A commotione ejus verentur fortes.	16. Cum autem se verterit, timor bestiarum.	16.
17. Comprehendens eum gladius non subsistet, ἢ neque haste elevatio et thoracis·	17. ἢ Neque haste elevatio et ἢ thoracis· Si occurrerint ei lancee, nihil facient, hastam et thoracem.	17.
18. Ut paleas.	18. Paleas.	18. In paleas.
19. Non fugabit eum vir sagittarius.	19. Non vulnerabit eum acies areus.	19.
	Fundam. <i>Al., petras fundae. Reliqui, lapides fundae.</i>	
20.	20. ἢ Sicut stipulam aestimabit ἢ malleum.	20. ἢ Sicut stipulam aestimabit ἢ malleum.
Commoto clypeo.	Concussionem igniferam.	
21. Ferramenta fabri.	21. Obelisei acui.	21. Ferramentum fabri.
22.	22. Fervere facit.	22.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

כְּבֹרְקָה
25 יִחְשֶׁה הַהַיִם לְשִׁיבָה

25.

Μυροψήφιστον.
25.

21 אֵין-עַל-עַם-בִּישָׁלָה

21.

21.

הַעֲשֵׂה לְבִי-חַת

25 אַת כֹּל-גִּבְוָה יִרְאֶה

25.

25.

עַל-כֹּל-בְּנֵי-שָׁמַיִן

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ut ollam pigmenti.

Quasi cum unguenta bulliunt.

Vas unguentarium.

25. Reputabit abyssum in canitem.

25. Æstimabit abyssum quasi senescentem.

25.

24. Non super pulverem comparatio ejus.

24 Non est super terram potestas quæ comparetur ei.

24.

Qui factus est ad non conterendum.

Qui factus est ut nullum timeret.

24.

25. Omne sublime videbit.

25. Omne sublime videt.

25.

Super omnes filios superbiæ.

Super universos filios superbiæ.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLI Job.

V. 1. 'A., Θ., οὐδὲ μὴ ἀσπλαγχνήσω etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 3. Colbertinus habet cum asterisco, ἐξ Θ. οἱ β', i. e., *hi duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt.* Editio item Latina Hieronymi, cujus versionem mutuatam, illos asteriscis notat.

Ibid. 'A., πρὸ αὐτοῦ. Reg. unus.

Ibid. 'A., Σ., καὶ δωρήσεται etc. Reg. unus Aquile tribuit, Colbert. Symmacho. Verisimilius est esse Aquile tantum.

V. 4. Σ., εἰς ὑποδίπλωσιν etc. Omnes.

V. 5. *Oi λοιποὶ, θύρας.* Colbert.

Ibid. *Oi λοιποὶ, περὶ τοὺς ὁδοὺς.* Colbert. Nicetas vero id Theodotioni adscribit.

V. 6. 'A., σῶμα αὐτοῦ etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Symmachi lectionem pleniorē

edimus.

V. 7. Hic versiculus ex Theodotione desumptus est, ut cum asterisco et Θ. notat Colbertinus.

Ibid. 'A., ἀναπνοῆς. Colbertinus habet ἀναπνοῆς, male.

V. 8. 'A., ἕκαστος etc. Drusius.

Ibid. Hic versiculus cum asterisco et Θ. notatur in Colbertino.

V. 9. 'A., πταροῦς αὐτοῦ etc. Drusius.

Ibid. *Oi λοιποὶ, ὡς εἶδος ἐωσφόρου.* Colbert.

V. 10. *Oi λοιποὶ, θαλοὶ πυρός.* Colbert. Drusius uni Aquilæ adscribit.

V. 15. 'A., ἐλλομία. Drusius.

V. 14. Σ., σάρκες αὐτοῦ etc. Omnes.

V. 16. 'A., ὑποσταλήσονται ἰσχυροί. Drusius. Σ., ὑπὸ τῆς κινήσεως etc. Omnes.

CAPUT XLII JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

2 וְלֹא-יִבְצֵר כִּמְךָ מוֹמָה

2.

2.

5 בְּלִי-דַעַת לִבְּן הַגִּדְוָה

5.

5.

5 שְׁמַעְתִּיךָ וַעֲתָה עֵינִי רֹאֶיךָ

5.

5.

6 עַל-כֵּן אֶמְצֵא

6.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Et non prohibebitur a te cogitatio.

2. Et nulla te latet cogitatio.

2.

5. Absque scientia, ideo annuntiaui.

5. Absque scientia, ideo insipienter locutus sum.

5.

5. Audivi te: et nunc oculus meus vidit te.

5. Audivi te, nunc autem oculus meus videt te.

5.

6. Ideo reprobo

6. Ideo ipse me reprehendo.

6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

ὡς ἀναθρασυτομένην ἄρτυτον.
 23.
 24. Οὐκ ἔστιν ἐπὶ γῆς ἐξουσία
 θεοῦ.
 25.
 Παντὸς βρομῶδους.

SYMMACHUS.

Ut ebulliens condimentum.
 23.
 24. Non est super humum potestas ejus.
 25.
 Omnis foetidi.

Ὡσπερ ἐξέλιπτρον.
 23. ✕ Ἐλογίστατο θύραστον ὡς
 ✕ περίπατον.
 24. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς
 ἔμοιον αὐτῷ.
 ✕ Ἡποικημένον ἐγκαταπαίξει-
 ✕ σθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου.
 25. Πᾶν ὑψηλὸν ὄραϊ.

Πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδατιν.

LXX INTERPRETES.

Tamquam vas unguentarium.
 23. ✕ Computavit abyssum
 ✕ quasi deambulacrum.
 24. Non est super terram simile
 ei.
 ✕ Factum ad illudendum ab
 ✕ angelis meis.
 25. Omne sublime videt.
 Omnium quæ in aquis.

23. ✕ Ἐλογίστατο θύραστον ὡς
 ✕ περίπατον.
 24.

✕ Ἡποικημένον ἐγκαταπαίξει
 ✕ σθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου.

25. Πᾶντα ὑπερήφανον ἐμδολέζε-
 ται.

Υἱῶν βαναυσίας.

THEODOTIO

23. ✕ Computavit abyssum
 ✕ quasi deambulacrum.
 24.
 ✕ Factum ad illudendum ab
 ✕ angelis meis
 25. Omnem superbum inspa et.
 Filiorum illiberadicis.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLI Job.

V. 17. Σ., καταλκβοῦσα etc. Omnes. Illud autem οὐδὲ λέγγης etc., nomine Symmachi asterisco notatur in Colbertino. Et in versionem LXX hexapla rem inductum fuerat: atque in editione Latina Hieronymi secundum versionem Symmachi reperitur, ut nos edimus.

V. 18. Α., Θ., εἰς ἄχρα. Σ., ὡς ἄχρα. Colbert. V. 19. Σ., ὁ φραδαῖσται etc. Colbert., Orator. et Reg. unus.

Ibid. *Οἱ λαοὶ, λίθους σφενδόνης.* Colbert., Reg. unus, Orator. et Nicetas. Drusus habet, πέτρος σφενδόνης.

V. 20. Hic versiculus, qui in LXX legitur, ex Α., Θ. cum asterisco notatur in Colbertino.

Ibid. Α., ἀσπίδος. Σ., σπειόμενου θυροῦ. Sic omnes. Nicetas vero habet, ἄλλος, σπειόμενου θυροῦ.

V. 21. Lectiones Aquile et Theodotionis habent quidam cum Drusio. Symmachi, Orat. et Reg. unus.

V. 22. Α., καγγιάσει. Tres mss. et Drusus.

Ibid. Α., μωρεψητρον etc. Aquile et Symmachi lectiones habent omnes.

V. 23. Hunc versiculum asterisco et nota Θ. signat Colbertinus.

V. 24. Σ., οὐκ ἔστιν ἐπὶ etc. Sic Colbert., Orat. et Reg. unus.

Ibid. Hic versiculus Θ. cum asterisco notatur a Colbertino.

V. 25. Θ., πάντα ὑπερήφ. Sic omnes præter Drusium, qui habet πᾶν.

Ibid. Σ., παντὸς βρομῶδους. Sic Reg. unus, Nicetas et Drusus. Alii habent βρομῶδους Ibid. Θ., υἱῶν βαναυσίας. Omnes.

CAPUT XLII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

2.
 3. [Οὐκ] ἔγνω, διὰ τοῦτο ἐλά-
 λησα ανοήτως.
 4.
 6. Διὰ τοῦτο κατήγων ἑμαυτοῦ.

SYMMACHUS.

2.
 3. [Non] sciebam, ideo locutus
 sum insipienter.
 5.
 6. Ideo reprehendi meipsum.

2. Ἄδυναται δὲ σοι οὐδὲν. *Οἱ ἀλλοι, καὶ οὐκ ἀφαιρέθηται ἀπὸ σοῦ ἐπιθύμημα.*
 3. Φειδόμενος δὲ ὀρημάτων, καὶ σε οἶσται κρούπειν; Τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἢ οὐκ ᾔδειν;
 5. Ἦκουόν σου τὸ πρότερον, νῦν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἑώρακέ σε. *Οἱ λαοὶ, ἤκουόν σε, νῦν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἑώρακέ σε.*
 6. Διὸ ἐπαύλιτα ἑμαυτόν.

LXX INTERPRETES.

2. Nihil autem tibi est impossi-
 ble. *Mhi*, et non auferetur a te cogitatio.
 3. Parens autem verbis, et te putat celare? quis autem annuntiat mihi quæ non noveram?
 5. Audivi te antea: nunc autem oculus meus vidit te. *Reliqui*, audivi te: nunc autem oculus meus vidit te.
 6. Quamobrem sprevi meipsum.

THEODOTIO.

2.
 3.
 5.
 6.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

והחביתי על-עפר יאפר
7 חרה אפי בך ובשני רעיך
כי לא דרחתם אלי נזניה
8 והנליתם עליה
עליכם
כי ו אס-פניו אטא לבית עשית
עבונם נזניה

7.

8.

Καὶ παρεκλήθη ἐπὶ χολ καὶ
σποδῶ
7.

8. Καὶ ἀναθιβάτετε θλοκαυτώ-
ματα.

אלי נזניה
נעבדו אוב

9.

9.

9 השחית
הנעמות
וישא יהיה את-פני אוב

10 בהתפללו

10.

10.

11 לפנים

11.

11.

וונחמו

על- כל-הרעה

נזם זהב אהר

12 בוראשתו

12.

Ἐνώπιον χρυσοῦν ἕν.

12.

14 יפוכיה

14.

14. Ἴεμιμα.

קציעה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et respuseam in pulvere et cinere.

Et ago pœnitentiam in favilla et cinere.

Et consolationem accepi in pulvere et cinere.

7. Iratus est furor meus in te, et in duos socios tuos.

7. Iratus est furor meus in te, et in duos amicos tuos.

7.

Quia non locuti estis ad me rectum.

Quoniam non estis locuti coram me rectum.

8. Et ascendere facite ascensionem.

8. Offerite holocaustum.

8. Et offerite holocaustomata.

Super vos.

Pro vobis.

Nam utique facies ejus suscipiam ad non faciendum vobiseum abjectionem.

Faciem ejus suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia.

Ad me rectum.

Ad me recta.

Sicut servus meus Job.

Sicut servus meus Job.

9. Subites.

9. Subites.

9.

Naamathites.

Naamathites.

Et suscepit Dominus faciem Job.

Et suscepit Dominus faciem Job.

10. In orando ipsum.

10. Cum oraret ille.

10.

11. Prius.

11. Prius.

11.

Et consolati sunt.

Et consolati sunt.

Super omne malum.

Super omni malo.

Inaurem auream unam.

Inaurem auream unam.

Inaurem auream unam.

12. Præ principio ejus.

12. Magis quam principio ejus.

12.

14. Lemima.

14. Diem.

14. Hicimima.

Casia.

Cassiam.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Ἦρημαι δὲ ἠμαρτάνω, ἵνα καὶ σὺ
ἴδῃ.

7. Ὁργισθήθῃ ὁ θυμὸς μου σοί, καὶ
τοῖς δουλοῖν ἐταίροις σου.

... ἑρθῶς.

8. Ἀναφορᾶν.

Ἄληθές ἐπ' ἑμοῦ.

9. Ὁ Σοῖ.

Ναμαθίτης.

Καὶ προσέειπε τὸ θεὸς τὸ πρότι-
νον Ἰώβ.

10. Ἐν τῷ προσηύξασθαι αὐτόν.

11. Πρῶν.

Ἐπὶ πάσης τῆς κακίας.

Ἐπιβόρνον.

12. Ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν.

14. Ἰεμεμιά.

7. Ἦμαρτάνω τὸ κατ' αἶμα ἔδοξεν σοί.

Ὅν γὰρ ἐλάλησατε ἐνώπιόν μου
ἀληθῶς ἑοῦδόν.

8. Καὶ ποιήσῃ κήρυξόν σου.

Ἐπὶ ἑμοῦ Ἰάβ, ἐπὶ ἑμοῦ.

Ἐνώπιόν σου αὐτοῦ ἐλάλησα, εἰ μὴ
γὰρ εἶπ' αὐτόν, ἀπόστα ἀνὸς ἑμοῦ.
Ὅτι ἀλήθεια, ἐνώπιόν σου παρὰ
δέξομαι. Εἰ μὴ γὰρ εἶπ' αὐτόν, ἀπό-
στα ἀνὸς ἑμοῦ.

Ἄληθές,

Κατὰ τὸ θεοῦποντός μου Ἰώβ.
Ἄ. λέει, ὡς ὁ δουλός μου Ἰώβ.

9. Ὁ Σαυίτης.

Ὁ Μινάιος.

Καὶ ἔλυσε τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῖς
διὰ Ἰώβ.

10. Ἐξῆμαρτον δὲ αὐτόν.

11. Ἐκ πρώτου.

Καὶ παρεκάλεισαν. Ἄ. λέει, καὶ
παρεμυθήσαντο.

Ἐπὶ πάντων.

Τετραδραχμῶν χρυσῶν.

12. Ἡ τὰ ἔμπροσθεν.

14. Ἡμέραν. Ἄ. λέει, ἕμαμα,
ἕμαμα, ἕμαμα, ἕμαμα.

Κασίαν. Ἄ. λέει, Κασίαν.

7. Ἐθρομώθη ἡ ὀργή μου ἐν σοί,
καὶ ἐν τοῖς δουλοῖς σου.

Ὅν γὰρ ἐλάλησατε ἐνώπιόντα.

8. Ὁσκαλίωσάν σου.

Καθὼς ὁ δουλός μου Ἰώβ.

9. Ὁ Σοῖτης.

Νομαθίτης.

10.

11. Ἐμπροσθεν.

Ἐνώπιον χρυσῶν ἑν.

12. Ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEOBOTIO.

Putavi autem me terram et cin-
nerem.

7. Iratus est furor meus tibi, et
duobus sociis tuis.

...recte.

8. Oblationem.

7. Peccasti tu, et duo amici
tui.

Non enim locuti estis coram me
verum quidpiam.

8. Et faciet holocaustum.

Pro vobis. *Alius*, super vos.

Faciem ejus accipiam: nam nisi
propter ipsam, perdidissem utique
vos. *Alia*, faciem ejus suscipiam.
Nisi enim ejus gratia, perdidissem
vos.

Verum super me.

Verum.

Contra famulum meum Job.
Alius, sicut servus meus Job.

9. Sauchites.

Minæus.

Et solvit peccatum eis propter
Job.

10. Et cum ille precatus esset.

11. A principio.

Et consolati sunt. *Alius*, *it.*

Super omnibus.

Tetradrachmum auri.

12. Præ his que antea.

14. Diem. *Alii*, Hymema, Hy-
mema, Hymema.

Casiam. *Alius*, Cesium.

7. Excanduit ira mea in te, et
in duos amicos tuos.

Non enim locuti estis quod re-
ctum erat.

8. Holocaustum.

Sicut servus meus Job.

9. Soites.

Nomathites.

10.

11. Antea.

In aurem auream unam.

12. Super priora.

14.

Circa omnem malitiam.

Ornamentum narium.

12. Super priora.

14. Hiemima.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
קרן הסוד 16 וירא את־בני זמרת בני זמרת	16.	Καρναφύλ. 16.
17 ושמע ימים	17.	17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ceren-laphuc.	Cornustibii.	Carnaphuc.
16. Et vidit filios suos, et filios filiorum suorum quatuor generationes.	16. Et vidit filios suos, et filios filiorum suorum usque ad quartam generationem.	16.
17. Et satur dierum.	17. Et plenus dierum.	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLII Job.

V. 2. *Οἱ ἄλλοι, καὶ οὐκ ἀγαιρεθήσεται:* etc. *καὶ οὐκ ἀγαιρεθήσεται:* etc. Omnes.
 V. 5. Σ., ἔγγων etc. Drusius. Sine dubio legendum, *οὐκ ἔγγων.*
 V. 5. *Οἱ ἄλλοι, ἔγγων σε* etc. Reg. unus, Drusius et Nicetas.
 V. 6. Σ., *διὰ τοῦτο, κατέγγων ἐμαυτοῦ.* Reg. unus. Ibid. Α., *καὶ παρεκλήθη* etc. Drusius.
 V. 7. Σ., *ὠργισθῆ ὁ θυμὸς μου* etc. Drusius Symmachi et Theodotionis lectiones sic habet.
 Ibid. Σ., *ὀργῶς.* Colbert., Reg. unus et Drusius. Θ., *οὐ γὰρ ἐκλήθη* etc. Drusius.
 V. 8. Α., *καὶ ἀναθεθήσεται διακαυτώματα.* Drusius. Colbertinus vero, Reg. unus et Oral. Α., Θ., *δο-*
κασίωσιν, forte melius. Σ., *ἀναφοράν.* Sic omne .
 Ibid. Colbertinus habet, Δ, *ὕπερ ὕμων,* i. e., *Tetrapla,* ut sæpe dictum est.
 Ibid. *Οἱ ἄλλοι, πρόσωπον αὐτοῦ* etc. Sic Colbert. et alii pleniorē quam Drusius interpretationem adferunt.
 Ibid. Σ., *ἀληθὲς ἐπ' ἐμοῦ.* Sic Colbert.
 Ibid. Θ., *καθὼς ὁ δοῦλ-* etc. Colbert. et Reg. unus. Drusius id quasi scholion adfert.
 V. 9. Σ., *ὁ Σωὶ* etc. Colbert. et Reg. unus, ut et in sequenti.
 Ibid. Σ., *καὶ προσήκατο* etc. Omnes.
 V. 10. Σ., *ἐν τῷ προσεῖξασθαι αὐτόν.* Reg. unus. Colbertinus vero Symmacho et Theodotioni tribuit.

IN LIBRUM PSALMORUM MONITUM.

In eruedis et emendandis Psalterii lectionibus hi libri tum manuscripti tum editi a nobis adhibiti sunt : Codex Reg. num. 1877, egregia notæ, decimæ sæculi, cui prorsus similis in Vaticano exstat eadem manuscriptus ; ita ut non modo paginae, sed etiam lineæ singulae eadem voce desinant. Codex Reg. num. 1876. X sæculi. Codex Reg. num. 1877. XI sæculi. Codex Reg. X sæculi, num. 1878, elegantissime descriptus cum depictis imaginibus. Codex Colbertinus num. 646, recens. Codex alter Colbertinus συγχρωδς, sive distinctis versiculis, exaratus, num. 5995, scriptus anno 1070. Codex Vaticanus num. 754. X sæculi, unde sexdecim diuinitas psalmorum lectiones nancisci potui mus. Codex Coislinianus noni vel decimæ sæculi. Codex alter Coislinianus relictus.

PSALMUS PRIMUS.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
1 אֲשֶׁר־וַיְהִי אֲשֶׁר־וַיְהִי אֲשֶׁר־וַיְהִי	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Beatitudines viri, qui non ambulavit	1. Beatus vir qui non abiit.	1.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

Καρναφόζ.

Ἀμαλθιακὸς κόρυς.

16. Ἡ καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἰοὺς τῶν υἰῶν αὐτοῦ τετάρτην γενεάν.

16. Ἡ καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἰοὺς τῶν υἰῶν αὐτοῦ τετάρτην γενεάν.

17. Πλήρης ἤμῃ ρῶν. Ἄλλ., ἐμπληρωμένος ἤμῃ ρῶν.

17.

Τὰ δὲ πάντα ἐτηξήσαν, διακόσια τεσσαράκοντα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTO.

Carnophoc.

Amalthiae cornu.

16. Ἡ εἶδεν Ἰὼβ υἱοὺς αὐτοῦ καὶ υἱοὺς υἰῶν αὐτοῦ τέταρτον γενεάν.

16. Ἡ εἶδεν Ἰὼβ υἱοὺς αὐτοῦ καὶ υἱοὺς υἰῶν αὐτοῦ τέταρτον γενεάν.

17. Plenus diebus. *Alius*, satur diebus.

17.

Omnes autem anni quibus vixit, ducenti quadraginta.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII Job.

V. 11. Σ., πρὸν etc. Reg. unus.

Ibid. Ἄλλοι, καὶ παρεμυθίσαντο. Idem.

Ibid. Σ., πρὸ πάντης etc. Omnes.

V. 12. Σ., θ., ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν. Collett.

V. 14. Ἄ., Σ., Ἰερμια. Drusius, Colbertinus vero, Ἄ., ὕμνημα. Σ., ὕμνημα. Reg unus, Ἄ., ὕμνημα. Σ., ὕμνημα. [Nobilius, Drusius et Lambertus Bos elegerunt Ἰερμιά, cum leni spiritu. Dracon.]

Ibid. Ἄλλοι, Κερίαν. Drusius.

Ibid. Ἄ., Σ., καρναφόζ. Drusius, Colbertinus autem, Καρναφόζ. Reg. unus, καρναφόζ.

V. 16. Hi duo versiculi asteriscis notantur in Colbertino, et in edit. Latina Hieronymi.

V. 17. Ἄλλοι, ἐμπληρωμένος ἡμῶν. Drusius.

Ibid. Τὰ δὲ πάντα etc. In Colbertino sequitur hu-

jusmodi nota: Οὗ καίτι ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. : Non existat in Hebraico. Sic etiam in Regio uno, ubi loco τῶν, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ legitur, παρὰ τοῖς λοιποῖς, apud reliquos.

Oratorum vero codex hanc habet: Ἰστίον ἐπιμέγει τοῦ, περὶ ὕμνημα καὶ πλὴν ἡμῶν. Ἄξ. καὶ Σίμια. ἐπιβύτας συνεπέσαναν τὴ βιβλίον, ὡς εἶη τῷ Ἑβραϊκῷ ἀκόσμησόντες. Ὁ δὲ Θεοδοσίον συμπληρῶσαι τοῖς Ο΄. I. e., Sciendum est, ad illud, senex et plenus diebus, Aquilam et Symmachum librum terminare, utpote Hebraicum sequentes. Theodotto autem cum LXX Interpretibus desinit. Quæ sequuntur vero apud LXX et Theodotionem ex Syro desumpta dicuntur: atque obelis notantur in edit. Latina Hieronymi.

IN LIBRUM PSALMORUM MONITUM.

Codex tertius Coislimianus X sæculi.

Eusebius in Psalmos a nobis editus anno 1706.

Hilarius in Psalmos unam tantum lectionem suppeditavit.

Chrysostomus in Psalmos editus a Sarilio et Frontone Ducero, manuscriptis etiam ad lectiones asserendas usi sumus.

Hieronymus, maxime epistola ad Suniam et Uretlam, itemque Breviarium ejusdem nomine editum.

Theodoretus in Psalmos editus a Sirmondo.

Catena a Daniele Barbaro edita latine in quinquaginta psalmos.

Catena a Corderio edita in totum Psalterium.

Agellius in Psalmos.

PSALMUS PRIMUS.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Μακάριος ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐπορεύθη. Ἄλλοι, ἀμειψίτος ὁ ἀνθρώπος, ὃς οὐκ ἐπέριεπάτησεν. Ε΄, Γ΄, τέλειος ὁ νεώτερος ὃς οὐκ ἀπήλθε.

1. Τέλειος ὁ νεώτερος ὃς, οὐκ ἀπήλθε.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTO.

1. Beatus vir qui non abiit. *Alius*, irreprehensibilis homo qui non ambulavit. V, VI, perfectus junior qui non abiit.

1 Perfectus junior qui non abiit.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμματι.

ΑΚΥΛΑΣ.

בַּעֲשֵׂת הַשָּׁנָה

Ἐν συνελεύσει ἀσεβῶν.

וּבְמִשְׁכַּח יָשִׁיב לֹא יִשָּׁב

Καὶ ἐν καθέδρῃ χλευαστῶν (οὐκ ἐκθήσει).

וְכִי יֵאָמֵר בְּתוֹרַת יְהוָה הַפְּסִי
וּבְתוֹרַת יְהוָה יִשָּׁב וְלֹא יִשָּׁב

2.

2. Ἄλλ' ἐν νόμῳ Κυρίου βουλήματτα αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φθέγγεται ἡμέρευσιν καὶ νόματα.

וְהָיָה בְּעַן הַשָּׁנָה 5

5.

5. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλλον μεταπεφυτευμένον.

עַל-הַמַּיִם אֲשֶׁר פָּדוּ וְיָקוּ

Ἐπὶ διεξόδου πῶν ὑδάτων, 5 καρπὸν αὐτοῦ δόξη.

וְהָיָה לֹא-יִשָּׁב

Καὶ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποπεσεῖται.

4 לֹא-יָקוּ הַשָּׁנָה

4.

4.

כִּי

5 בַּעֲשֵׂת

5.

5. Ἐν συναγωγῇ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In consilium impiorum. Hieron., in consilio impiorum.

In consilio impiorum.

In conventu impiorum.

Et in consessu derisorum non sedit. Hieron., et in cathedra derisorum non sedit.

Et in cathedra pestilentiae non sedit.

Et in cathedra derisorum (non sedit).

2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte. Hieron., idem.

2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte.

2. Sed in lege Domini voluntates ejus, et in lege ejus loquetur die ac nocte.

5. Et erit sicut lignum plantatum. Hieron., et erit tanquam lignum transplantatum.

5. Et erit tanquam lignum quod plantatum est.

5. Et erit tanquam lignum transplantatum.

Super rivus aquarum, quod fructum suum dabit. Hieron., juxta rivulos aquarum, quod fructum suum dabit.

Secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit.

Super exitus aquarum, quod fructum suum dederit.

Et folium ejus non defluet. Hieron., et folium ejus non defluet.

Et folium ejus non defluet.

Et folium ejus non decidet.

4. Non sic impii. Hieron., id.

4. Non sic impii, non sic.

4.

Sicut gluma. Hieron., tanquam pulvis.

Tanquam pulvis.

5. In coetu. Hieron., in congregate.

5. In consilio.

5. In congregatione.

Note et variae lectiones ad Psalmum I.

V. 1. Θ., E', Γ', πέλειος ὁ νεώτερος etc. Ex notis elicit. Ro caute. Mirum sane vocem פִּיִּי hos interpretes vertisse, ὁ νεώτερος, quam vulgo ἀνήρ, nonnumquam ἀνθρώπος interpretantur. Alia lectio, ἀμεμπτος ὁ βυθροπος etc., quam sine interpretis nomine addit Vaticanus, videtur esse Symmachi. Ubi notandum est, Vaticanum ad superiorem lectionem E', Γ' tantum, non autem Theodotionem praevocitare. Sane praemissa Theodotionis nota suspecta mihi est. Psalm. cxvii, ὁ. A., S., Th. פִּיִּי אֵשׁ וְעָוֶן מַאֲחִירִים.

Ibid. A., ἐν συνελεύσει ἀσεβῶν. Sic unus habet. Θ', Γ', ἐν βουλῇ ἀλλοτριῶν. Drusus. Sed Eu-

thymius sic in Latina editione: *Vel aliter consilium impiorum pro concilio et conventu intelligendum, quemadmodum Aquila et Theodotio interpretati sunt.* Non verterit igitur Theodotio, ἐν βουλῇ, nisi mendum sit apud Euthymium Ἄλλοτριον, ἐν συνεδρίῳ παρανόμων. Sic Vaticanus, sine interpretis nomine; sed videtur esse Symmachi.

Ibid. A., καὶ ἐν καθέδρῃ etc. Horum interpretum lectiones sic habet Drusus, itemque Vaticanus. Hieronymus Aquilam sequitur, quod persaepe observatur in Psalmis.

V. 2. Codex Vaticanus sic habet: 'A., Σ., E', Γ', ἐν νόμῳ Κυρίου φθέγγεται ἡμέρευσιν καὶ νόματα, ubi

Καὶ ἐν καθέδρῃ ἐπιθετῶν οὐ κοινοῦσιν.

2. Ἄλλ' ἐν νόμῳ Κυρίου βουλῆματα αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φθάνεται ἡμέρουσιν καὶ νύκτα.

3. Εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, ὁ καρπὸν αὐτοῦ δώσει.

4. Ὡς ὁ γρόσς, Ἄλλε εἰ, ὡς κωνορτός.

5. Ἐν συναλεύσει.
SYMMACHUS.

Et in cathedra impostorum non communicavit.

2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus loquetur die ac nocte.

3.

In exitibus aquarum, quod fructum suum dederit.

4.

5. In conventu.

Ἐν βουλῇ ἐπιθετῶν. Ἄλλε εἰ ἐν συναλεύσει καταλέγουσιν. Εἰ, ἤ, ἐν βουλῇ συναλεύσει.

Καὶ ἐπὶ καθέδρῃ ἐπιθετῶν οὐ κοινοῦσιν. Εἰ, ἤ, καὶ ἐπὶ καθέδρῃ παραθύρων οὐ κοινοῦσιν.

2. Ἄλλ' ἤ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ φθάνεται ἡμέρας καὶ νυκτός. Εἰ, ἤ, καὶ ἐν νόμῳ Κυρίου βουλῆματα αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φθάνεται ἡμέρουσιν καὶ νύκτα.

3. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον.

Ἐὰν τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, ὁ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει.

Καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποβούσεται.

4. Ὁς ὡς τὸς οἱ ἀπὸ βίβης, ὡς ὁ σῦτος.

Ὡς ὁ γρόσς, Ἄλλε εἰ, ὡς κωνορτός.

5. Ἐν βουλῇ, Ἄλλε εἰ, ἐν ὁδῷ.

LXX INTERPRETES.

In consilio iniquorum. *Alius*, in concilio iniquorum. V, M, in consilio extraneorum.

Et in cathedra pestilentium non sedit. V, M, et in cathedra iniquorum non repertus est.

2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte. V, M, sed in lege Domini voluntates ejus, et in lege ejus loquetur die ac nocte.

3. Et erit tanquam lignum quod plantatum est.

Secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit.

Et folium ejus non defluet.

4. Non sic impii, non sic. Tamquam pulvis. *Alius*, id.

5. In consilio. *Alius*, in via.

Ἐν βουλῇ ἐπιθετῶν.

2.

3.

4.

5. Ἐν συναγωγῇ.

THEODOLOTI.

In consilio extraneorum.

2.

3.

4.

5. In congregatione.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum I.

quæ media intersunt, ob similitudinem prætermisisse videtur. Ἡμέρουσιν vox perrara.

V. 5. Ἄ., καὶ ἔσται etc. Sic unus Regius ex Origene. Hic tonymus Aquilam sequitur.

Ibid. Ἄ., ἐπὶ διεξόδους etc. Has lectiones exhibet Vaticanus codex.

Ibid. Ἄ., καὶ φύλλον etc. Sic Vaticanus. Ex Colbertinis autem unus habet ad marg., ἀποστρέψεται, sine interpretis nomine.

V. 4. Origenes, ὅτι τὸ Ἑβραϊκὸν ἰδιότροπον τῆρ λέξιον, ὅτι τὸν ἐργασίοντον ὁδῶν, l. e., Neque Hebraicam lectionem duplicavit, neque interpretum quispium. Hipsium, quod Origenes, annotat etiam

Theodoretis. In codicibus autem duobus Regiis hæc nota legitur, τὸ δευτέρου, εὐχ' εἴπωσιν, παρ' ὁδῶν καί τινι ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. l. e., *Illud*, non sic, secundo dictum, apud nullum existit in *Hexaplo*.

Ibid. Ἄλλε εἰ, ὡς κωνορτός. Vaticanus, sine interpretis nomine.

V. 5. Ἄ., ἐν συναγωγῇ. Sic duo mss. et Eusebius in Psalmos. Brunsius vero habet, Ἄ., ἐν συναγωγῇ. Θ., ἐν συνέδρῳ. Σ., ἐν συναλεύσει. Lectionem Symmachii alter codex sic habet, ἐν ὁμίῳ, in colloquio. Postremam vero lectionem, ἐν ὁδῷ, mutamur ex codice Colbertino περιχρῆσις 8. pto xi sæccli: estque forte schelou.

PSALMUS II.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΛΑΣ.

Ἑλληνικαῖς γραμμασι.

1. אֱלֹהִים הָרַעַת אֶת-עַמּוֹתָי
וְלִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָדָתָהּ
2. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
3. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
4. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
5. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
6. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי

1.
2.
3.
4.
5.
6.

1. Ἴνατι ἐθροισθῆθσαν ἐθνη,
καὶ φύλα φθέγγεται κενῶς.
2.
3.
4. Μυχθήτει αὐτούς.
5. Ἐπιφθέγγεται.
κατασπουδάσει.
6. Καὶ ἐγὼ εἰδικάμηγ, βασιλέα μου.

7. אֲנִי אֶבְרָכְךָ אֱלֹהֵי יְהוָה

7.

7. Ἀναγγέλλων Ἰσχυροῦ ἀκριθασμόν.

8. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
9. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי
10. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי

9.
10.

Κύριος εἶπε πρὸς μέ· Τέκνον μου εἰ σὺ, ἐγὼ σήμερον ἔτεκόν σε.
9. Προσρήξεις αὐτούς.
10. Καὶ νῦν βασιλεῖς ἐπιστημώθητε.

12. וְיָדָתָהּ אֶת-עַמּוֹתָי

12.

12. Καταφιλῆσατε ἐκλεκτῶς, μήποτε ὀργισθῆ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ut quid tumultuatae sunt gentes. *Hieron.*, quare turbabuntur gentes.

1. Quare fremuerunt gentes.

1. Quare turbate sunt gentes.

Et populi meditantur inane. *Hieron.*, et tribus meditantur inania.

Et populi meditati sunt inania.

Et tribus loquentur vane.

2. Astabunt reges terrae, et principes consultant pariter. *Hieron.*, consurgunt reges terrae, et principes traetabunt pariter.

2. Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum.

2.

3. Dirumpamus. *Hieron.*, id.

3. Dirumpamus.

3

4. Subsannabit eos. *Hieron.*, id.

4. Subsannabit eos.

4. Ridebit eos.

5. Loquetur. *Hieron.*, id.

5. Loquetur.

5. Eloquetur.

Terrebit eos. *Hier.*, conturbabit.

Conturbabit.

Exagitabit.

6. Et ego constitui regem meum. *Hieron.*, ego autem ordinavi regem meum.

6. Ego autem constitutus sum rex ab eo.

6. Et ego servavi regem meum.

7. Narrabo ipsum statutum Domini. *Hieron.*, annuntiabo Dei praeceptum.

7. Praedicans praeceptum Domini ejus.

7. Annuntians accuratum Fortis statutum.

8. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te. *Hieron.*, id.

8. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.

8. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.

9. Confractos disperges eos. *Hieron.*, conteres eos.

9. Confringes eos.

9. Effring s eos.

10. Et nunc reges intelligite. *Hieron.*, nunc ergo reges intelligite.

10. Et nunc reges intelligite.

10. Et nunc, reges, ediscite.

12. Osculamini Filium, ne forte irascatur. *Hieron.*, adorate pure, ne forte irascatur.

12. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur.

12. Osculamini electe, ne forte irascatur.

Notae et variae lectiones ad Psalmum II.

In hunc psalmum talia notat Origenes in multis codicibus manuscriptis: Δυσὸν ἐντυγχόντες Ἑβραϊκαῖς συντηρήσασθαι, ἐν μὲν τῷ ἑτέρῳ εὐρομένῳ ἀρχῆν δευτέρου ψάλμου τούτου· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ συνήπτο τῷ πρώτῳ. καὶ ἐν ταῖς ἑρμηνείαις δὲ τῶν ἀποστόλων τῷ

Υἱός μου εἰ σὺ, ἐγὼ σήμερον γενένηκά σε, ἐλέγγο εἶναι τοῦ πρώτου ψάλμου. Ὡς γὰρ γέγραπται, φησὶν, ἐν πρώτῳ ψάλμῳ, Υἱός μου εἰ σὺ. Τὰ ἑλληγνικά δὲ ἀντίγραφα δευτέρου εἶναι τούτου μὲνείει. Ἐν μέντοι τῷ Ἑβραϊκῷ οὐδεὶς τῶν ψάλμων ἀριθμὸς

PSALMUS II.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.
1. Εἰς τί ἔθνη κολῶ.	1. Ἦσαν ἐξ ἠσυχίου ἔθνη. Καὶ λαὸ ἐμολύθησαν κινῶ.	1.
2. Συνίστανται βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἑπαρχοὶ συσκέπτονται ἐμολύ- μαθόν.	2. Πηρόστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συσθήθησαν ἐπιστάτου.	2.
3. Διακλύωμεν.	3. Διαβήξωμεν.	3.
4. Καταγέλωται αὐτούς.	4. Ἐκμωκτρῶν αὐτούς. Διάψαλμα.	4.
5.	5. Αἰλήται. Ταράξαι.	5.
6. Κἀγὼ ἔγρισα τὸν βασιλέα μου.	6. Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἰ, καὶ ἐγὼ ἔδικατάμην, βασιλέα μου. Ἦ, κἀγὼ ἔσωσα τὸν βασιλέα μου.	6.
7.	7. Διαγγέλλου τὸ πρόσταγμα Κυρίου. Ἦ, καταγγέλλου εἰς θεῶν διαθήκην. Κύριος εἶπε πρὸς μέν Ἰδοὺ μου εἰ σὺ, ἐγὼ σήμερον γενήσονται σοί.	7. Διαγγέλλου Ἰαχέρου πρόστα- γμα.
9.	9. Συντρέψεις αὐτούς.	9.
10.	10. Καὶ ὧν βασιλεῖς τόνετε.	10.
12. Προσκυνήσατε καθαρῶς μή- ποτε ὀργισθῆ.	12. Δράξασθε παιδείας, μήποτε ὀργισθῆ. Ἄ.κ.θ.ε, ἐπιλάβεσθε ἐπι- στήμη.	12.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUS.
1. Ad quid gentes tumultuan- tur.	1. Quare fremuerunt gentes. Et populi meditati sunt inania.	1.
2. Consurgunt reges terræ, et principes tractant simul.	2. Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum.	2.
3. Diffringamus.	3. Dirumpamus.	3.
4. Irridebit eos.	4. Subsannabit eos. Diapsalma.	4.
5.	5. Loquetur. Conturbabit.	5.
6. Et ego noxi regem meum.	6. Ego autem constitutus sum rex ab eo. V, et ego servavi regem meum. VI, et ego salvavi regem meum.	6.
7.	7. Prædicans præceptum Do- mini. VI, annuntians in Deum testamentum. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.	7. Annuntians Fortis præce- ptum.
9.	9. Confringes eos.	9.
10.	10. Et nunc reges intelligite.	10.
12. Adorate pure, ne forte ira- scatur.	12. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur. Alius, acci- pите scientiam.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum II.

παράκειται, πρῶτος εἰ τῶν ῥ. β. ῥ. γ. I. e., Cum in exemplaria duo Hebræica incidissemus, in altero quidem secundi psalmi principium invenimus hoc loco; in altero autem hic primo conjungebatur. Et in Actibus apostolorum, illud, Filius meus es tu, ego

hodie genui te, dicitur esse ex psalmo primo. Sicut enim scriptum est, inquit, in primo psalmo, Filius meus es tu. Græca vero exemplaria hunc secundum esse indicant. In Hebræo siquidem nulli psalmorum numerus apponitur, sive primus, sive secundus, vel

tertius fuerit.

V. 4. 'Α, ἰναπὶ ἐθοροῦσθῆσαν etc. Has Aquila et Symmachi Lectiones habent Vaticanus et Drusius. In hunc vero locum nota Origenes in uno Regio : Ἐμφανὲς δὲ ἄστυμον ἦχον τῶν θοροῦσθόντων ἢ λέξις. Et δὲ μὴ ἐπὶ θοροῦσθον ἐξέδωκαν οἱ λοιποὶ, ἐν ἧν εἰπέην, ἐμεγαλύνθησαν. I. e., Representat autem inconditione tumultuantium turbam : quod si reliqui de multa interpretati non essent, dici poterat, arrogantia egerunt. In Aquila vero legit Origenes, ἐθοροῦσθσαν, turbaverunt : quae lectio non spernenda.

Ibid. 'Α., καὶ ψόλα etc. Vaticanus et Drusius. Hic Aquilam sequi videtur Hieronymus.

V. 2. Σ., συνίστανται etc. Vaticanus et Drusius. V. 5. Σ., διακόψωμεν. Vaticanus.

V. 4. 'Α., μωθῆσαι ἀποῦς, melius, μωθῆσαι. Σ., καταγέλασαι. Vaticanus. Ibid. Διάλαμα. Codices Origeniani ferunt hanc notam : Οὐ καίται παρὰ Σ. καὶ Θ. I. e., non erstat in Symmacho et Theodotione. Διάλαμα in aliquot exemplaribus τῶν Ὁ male jacebat.

V. 5. 'Α., ἐπιφθέξεται. Vaticanus.

Ibid. 'Α., κατασπουδάσει. Vaticanus.

V. 6. 'Α., E', καὶ ἐγὼ ἐδίασάμην. Sic Vaticanus et Drusius. Colbertinus vero codex unus, καὶ

PSALMUS III.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

2. יהוה ביהרבי צרו רבים קמים

2.

2. . . πολλοὶ ἐπανίσταντο ἐπ' ἐμέ.

5. באלהים סלה

5.

5. Ἐν τῷ Θεῷ. 'Αελ.

5. ויעשו אקרא

5.

5. Καλέσω. Καὶ ἐπακούσεται μου.

8. ביהר קדשו סלה

8.

'Εξ ὄρους ἡγιασμένου ἀποῦ 'Αελ.

8. כי תהיית את כל איבי ליה

8.

8. Ὅτι ἐπληξας συμπάντων ἐχθρόν μου σιαγόνα.

9. סלה

9. Σελ.

9. 'Αελ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Domine, quam multiplicati sunt angustantes me? multi insurgentes adversum me. Hieron., Domine, quare multiplicati sunt hostes mei? multi consurgunt adversum me.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant te? multi insurgunt adversum me.

2. ... multi insurrexerunt super me.

5. In Deo. Hieron., id. Selah. Hieron., semper.

5. In Deo ejus. Vacat.

5. In Deo. Semper.

5. Clamabo. Hieron., id. Et exaudivit me. Hieron., et exaudiet me.

5. Clamavi. Et exaudivit me.

5. Vocabo. Et exaudiet me.

De monte sanctitatis suae, selah. Hieron., de monte sancto suo semper.

De monte sancto suo.

De monte sancto suo semper.

8. Quia percussisti omnes inimicos meos maxilla. Hieron., quia percussisti omnium inimicorum meorum maxillam.

8. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa.

8. Quia percussisti omnium inimicorum meorum maxillam.

9. Selah. Hieron., semper.

9. Vacat.

9. Semper.

Nota et variae lectiones ad Psalmum III.

V. 2. 'Α., πολλοὶ ἐπανίσταντο ἐπ' ἐμέ. Ex Vaticano, qui subdit, Σ., Θ., ὁμοίως τοῖς Ὁ, id est, Symmachus et Theodotio habent ut LXX.

enso, ubi vocis יהוה versiones omnes adfert.

V. 5. 'Α., ἐν τῷ Θεῷ etc. Vaticanus sic habet, 'Α., ἐν τῷ Θεῷ. Σ., διὰ τοῦ Θεοῦ. Θ., ὁμοίως τοῖς Ὁ, Th. ut LXX.

V. 5. 'Α., καλέσω etc. Has omnes lectiones exhibet idem Vaticanus.

Ibid. Vaticanus hanc notam habet : Θ., Σ., διάψαμα ἢ E', διὰ παντός. Καὶ δι' ὅλης τῆς ψήφου ἐπὶ τῶν διαψάματων ὁμοίως ἐκδέδωκαν. Ea vero de re fusius agit Origenes in Opusculo post Praeiminaria

Ibid. 'Α., E', Γ', καὶ ἐπακούσεται μου. Vaticanus. Sed Theodoretus ait Aquilam vertisse, καὶ ἐπήκουσέ μου.

Ibid. 'Α., ἐξ ὄρους ἡγιασμένου etc. Sic Vaticanus et Theodoretus, qui habet, ὀρίου, ut et Drusius. Lectionem Symmachi omnes similiter exhibent.

ἔξω διασωσάμεν (1. Σ., κήρῳ ἔχρησα etc. V. l. unus et D. unus.

V. 7. A., ἀκαρτέλλου Ἰσραὴλ ἀκροάσασθαι. Hanc lectionem sine interpretis nomine addidit Drusius et Vaticanus. Sed hic postremus, cum eam post interpretationem τῶν Ὁ' attulisset, notam ei apposuit, qua indicabat eam esse abis omnibus anteposendam. Ceterum esse Aquilae non dubium est, ut ex voce ἀκροάσασθαι liquet, Aquilae admodum frequentata ipsique peculiari. Aliæ interpretationes habentur in eodem Vaticano et apud Drusium.

Ibid. A., Κόρυς εἶπε πρὸς μέ· Τέκνον μου εἶ

σὺ etc. Sic duo missi, Regii, indicantes eam in quo differat Aquila a LXX Interpretibus, notant Aquilam habere τέκνον μου, et ἔτεκνον.

V. 9. A., προσερχέσθαι εὐτόλμοι, Vaticanus et Drusius.

V. 10. A., καὶ τὸν βασιλῆα ἐπιστηρόθητε, Regii unus, Vaticanus et Drusius, Vaticanus vero interpretis nomen non addebat.

V. 12. Sic e Vaticano lectiones Aquilae et Symmachi mutuaamur pleromae quoniam apud Drusium. Tertia lectio, ἐπὶ τῷ τοῦ ἐπιστήμης, ex duobus Collectinis prodit, sine interpretis nomine.

(1) Lectio διασωσάμεν nihili est, profecta ab ammanense in perito. Διασωσάμεν vero est verba διάσωρα. Cf. lectionem Aquilae Ju. l. XVI, 15. Drusius.

PSALMUS III.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

5. Διὰ τοῦ Θεοῦ, Διάψαλμα.

5. Ἐθέλητα.

Ἐξ ἔθρου ἀγίου αὐτοῦ, Διάψαλμα.

8. Ὅτι ἐπάταξας πάντα, τοῦς ἐχθρούς μου κατὰ σιαγόνα.

9.

2. Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

5. Ἐν τῷ Θεῷ, Διάψαλμα. V, διαπαντός, Γ', εἰς τέλος.

5. Ἐξέκραξα, Καὶ ἐπήκουσέν μου, E, Γ', καὶ ἐπακούσεται μου.

Ἐξ ἔθρου ἀγίου αὐτοῦ, Διάψαλμα.

8. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοῦς ἐχθροῦς μου κατὰ σιαγῶν.

9. Vacat, E, διαπαντός, Γ', εἰς τέλος.

2. Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

5. Ἐν τῷ Θεῷ, Διάψαλμα.

5. Κεκράξασαι.

8.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

5. Per Deum, Diapsalma.

5. Clamavi.

De monte sancto suo, Diapsalma.

8. Quoniam percussisti omnes inimicos meos in maxillam.

9.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

5. In Deo, Diapsalma. V, perpetuo, VI, in finem.

5. Clamavi, Et exaudivit me, V, VI, et exaudiet me.

De monte sancto suo, Diapsalma.

8. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa.

9. Vacat, V, perpetuo, VI, in finem.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

5. In Deo.

Diapsalma.

5. Clamabo.

8.

9.

Notæ et varie lectiones ad Psalmum III.

Ibid. Διάψαλμα. Ceteri autem ut supra.

V. 8. Lectiones Aquilae et Symmachi habet unus Regius. Monet autem Eusebius in hunc psalmum, vocis Hebraeae sensum esse, σιαγόνα. Οἱ δὲ Ὁ' pergit ille, μιτῶως, ἐξέδουαυ, ἤ κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἀντιγραφα ἐπέρος ἐσχηκότα, καθά φασί τινες τῶν Ἰβραίων, ἤ τῆς κλίσεως τῆ εὐπλιεῖς ἀποσεύγοντες. I. e., S ptiaginta vero Interpretes, sine causa, ediderunt, sive quia vetustiora exemplaria variabant, ut quidam Hebraeorum testificantur; sive ut a vocis ti-

litate declinarent. Hæc autem Eusebius ex Origene mutatus est, ut videtur in catena Daniels Barlami ad hunc versum (1).

V. 9. Ση. Vide supra versu 5. At LXX hic τὸ διάψαλμα non ponunt; quia, ut videtur, secundum vocis significationem, διάψαλμα est pausa quedam in medio psalmi posita. Verisimile item est, Symmachum et Theodotium eo unum exemplo hic τὸ διάψαλμα praetermississe.

(1) Verosimilius est LXX Intt. legisse εὐπλιεῖς pro τῶν. Græch.

TO EBPAIKON.	PSALMUS IV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 לְשׁוּעָה בְּנִיחָת בְּיַמֵּי יְהוָה	1.	1. Τῷ νικητοῦν ἐν ψαλμοῖς μελό- δημα τῷ Δαυίδ.
2 עֲנֵנִי	2.	2. Ἐπάκουσόν μου.
3 בְּנֵי אִישׁ עֲדֹבְסָה נְבִדוּ סֵלָה	5. Σελ.	5. Ἔως πότε οἱ ἐνδοξοὶ μου. Ἄει.
4 וְדַעַי כִּי־הַשְׁלָה	4.	4.
5 הֵשׁוּ וְאֵלֶי־הַשְׁמָחַ אֲבוֹנֵי בְלִבְכֶם עַל־מוֹטְטֶכֶם וְדַעַי סֵלָה	5. Σελ.	5. Κλονεῖσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, λέγετε ἐν καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ κοι- τῶν ὑμῶν, καὶ σιωπήσατε, ἄει.
6 וּבְסִדְרוֹ אֵל־יְהוָה	6.	6.
7 נִסְחָה־עֲלֵיךָ	7.	7. Ἐπαρον.
8 בְּעֵת דַּגְמָם וְתִירוֹשָׁם רַבָּה	8.	8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου, καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθη- σαν.
9 לְבָדֵד בַּמִּצַּח תִּוְשִׁיבֵנִי	9.	9. Κατ' ἴδιον εἰς πεποιθήσιν καθίσσεις με.

VERSIΟ HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori in Neginoth cantium Davidi <i>Hieron.</i> , victori in canticis : psalmus David.	1. In finem in carminibus : psalmus David.	1. Victori in psalmis cantium ipsi David.
2. Exaudi me. <i>Hieron.</i> , exaudiisti me.	2. Exaudivit me.	2. Exaudi me.
3. Filii viri. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Usquequo gloriam meam. <i>Hieron.</i> , usquequo iuclyti mei. Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	3. Fibi hominum. Usquequo gravi corde.	3. 5. Usquequo gloriosi mei. Semper.
4. Et scitote quod segregavit. <i>Hieron.</i> , et cognoscite quoniam mirabilem reddidit.	4. Et scitote quoniam mirificavit.	4.
5. Contremisette, et ne peccetis : dicite in corde vestro, super cubili vestro, et tacete, selah. <i>Hieron.</i> , irascimini, et nolite peccare : loquimini in cordibus vestris super cubilia vestra, et tacete. Semper.	5. Irascimini, et nolite peccare : que dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.	5. Conturbemini, et ne peccetis, dicite in cordibus vestris, supra cubilia vestra, et silete, semper.
6. Et sperate in Domino. <i>Hieron.</i> , et fide in Domino.	6. Et sperate in Domino.	
7. Eleva super nos. <i>Hieron.</i> , leva super nos.	7. Signatum est super nos.	7. Tolle.
8. A tempore frumentum eorum et vinum novum eorum multiplicata sunt. <i>Hieron.</i> , in tempore frumentum eorum et vinum eorum multiplicata sunt.	8. A fructu (a tempore) frumenti, vini et olei sui multiplicati sunt.	8. A fructu (a tempore) frumenti, et vini $\frac{1}{2}$ et olei ἃ sui multiplicati sunt.
9. Solus in fiducia habitare facies me. <i>Hieron.</i> , specialiter securum habitare fecisti me.	9. Singulariter in spe constituti me.	9. Separatim in fiducia constitui me.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IV.

V. 1. Sic Vaticanus, Drusius et alii codices. Vaticanus tamen legit ad omnes τῷ Δαυίδ. Alii vero, τῷ Δαυίδ. Theodoretus sic Theodotionis lectionem effert, τῷ νικητοῦν etc. Alii omnes, εἰς τὸ νῆξος, recte. Hæc Drusii notam adferre libet.

Ἡ Νικητοῦν, hoc est, τῆς νῆξος ποσόντων. *Macarius Ægyptius nescio ubi τῆς νῆξος σοι ποιεῖ dixit pro,* licet te violere, hoc est, ποιεῖ σε νικῆν.

Εἰς τὸ νῆξος. *Huic etiam tribuitur, νικητοῦν, ut liquet ex fragmentis nostris, victori. Ita Hieronymus citat, et Eusebius lib. x, ἐπιθεῖς. Videntur Hieronymus Proemio in Daniele. Porro Habac, iii, 19, in Vulgata τῷ νικητοῦν με.*

Ἐπιθεῖς ὅδῃ est oda que canitur ob partam victoriam. *Hieronymus Proemio in Daniele ait proprie triumphum sive palmam significare. Cæ erum*

PSALMUS IV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος διὰ ψαλτηρίου, ψῆθ' τῷ Δαυίδ.

1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς, ψῆθ' τῷ Δαυίδ

1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2.

2. Ἐπίηκουσέ μου. *Reliqui*, ἐπακούστω μου.

2.

3. Υἱὸ ἀνδρός.
Ἔως πότι ἡ δόξα μου.
Διὰ ψάλμα.

3. Υἱὸ ἀνθρώπου.
Ἔως πότι βαρυκάρδιαι.
Διὰ ψάλμα. V, διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

3. Υἱὸ ἀνδρός.
Διὰ ψάλμα.

4.

4. Καὶ γινώτε ὅτι ἐθαυμάστισαι. *Aliter*, ἀλλὰ γινώτε ὅτι ἐθαυμάστισαι.

4.

5. Ὁργίσθητε, ἀλλὰ μὴ ἀμαρτήτε· διαλέθητε ἐν καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν ἤσυχάσατε. Διὰ ψάλμα.

5. Ὁργίσεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε. Ὁ λόγος ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν, καταλύθητε. Διὰ ψάλμα. V, διαπαντός. Γ', εἰς τὸ τέλος.

5. ... σιωπῆτε. Διὰ ψάλμα.

6.

6. Καὶ ἐπίσχετε ἐπὶ Κύριον. *Aliter*, καὶ πεποιθήτε τῷ Κυρίῳ.

6.

7. Ἐπίσημον ποίησον.

7. Ἐσημασίωθη ἕψ' ἡμᾶς

7.

8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ σίνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.

8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ σίνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.

8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ σίνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.

9.

9. Κατὰ μόναν ἐπὶ ἐκείνῳ κατόπιστάς με.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEOPHOTO.

1. Triumphale per psalteria, canticum ipsi David.

1. In finem in psalmis, canticum ipsi David.

1. In victoriam in hymnis, psalmus ipsi David.

2.

2. Exaudivit me. *Reliqui*, exaudi me.

2.

3. Filii viri.
Usquequo gloria mea.

3. Filii hominum.
Usquequo gravi corde.

3. Filii viri.

Diapsalma.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

Diapsalma.

4.

4. Et scitote quoniam mirificavit. *Aliter*, sed scitote quoniam mirificavit.

4.

5. Irascimini, sed ne peccetis: disserite in cordibus vestris, super cubilibus vestris quiescite. Diapsalma.

5. Irascimini, et ne peccetis: que dicitis in cordibus vestris, super cubilibus vestris, compungimini. Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

5. ... tacete. Diapsalma.

6.

6. Et sperate in Domino. *Aliter*, et fideite in Domino.

6.

7. Insigne fac.

7. Signatum est super nos.

7.

8. A fructu (a tempore)umenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.

8. A fructu (a tempore)umenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.

8. A fructu (a tempore)umenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.

9.

9. Singulariter in spe habitare fecisti me.

9.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum IV.

apud Basilium hom. in psalmum xiv ἐπινίκιον legitur, genere neutro. Possset exponi, ad canendum, ἐπινίκιον, ut פְּנִינָה sit nomen pro infinitivo. Nec aliud sane voluisse videntur Hebræi veteres, quos David Grammaticus laudat Profat. in hunc librum, qui פְּנִינָה ponunt inter genera cantionum quibus usus vir pin in hoc opere. Sunt autem decem numero.

dico instrumenta musica manu aut plectro unde פְּנִינָה. 2. פְּנִינָה, ψαλμός, psalmus. 3. פְּנִינָה, Hallelu-ia. 4. הַשְּׁמַיָה, Hasehel, sive Maschal. 5. הַשְּׁמַיָה, ὕμνος, laus, hymnus. 6. הַשְּׁמַיָה, oratio. 7. הַשְּׁמַיָה, εὐλογία, benedictio. 8. פְּנִינָה, unde פְּנִינָה, ἐπινίκιον. 9. פְּנִינָה, ψῆθ', canticum. 10. פְּנִינָה, ἔξοχολόγησις ἢ εὐχαριστία, confessio, sive gratiarum actio.

Sic illi. Nunc ad Symmachum, a quo digressi sumus. Ἐπινίκιον genus est cantilenæ, quod canebatur victoribus, alio vocabulo καλλίνικος dictum. Dicitur et ὕμνος ἐπινίκιος. *Gregorius Nysseus Oratione quam scripsit de Occursu Domini, ἡμεῖς δὲ τῷ φιλαθροῦσι Θεῷ τὴν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄσωμεν. Est etiam ἐπινίκιον victoria præmium, ut in illo Macarii Ægyptii, hom. 45, καὶ τὰ ἐπινίκια καὶ τοὺς στεφάνους λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ βασιλέως. Lexicon vetus, ἐπινίκιος, victorialis; ἐπινίκια ἄγω, triumpho.* Haetenus Prusius.

V. 2. Ἄ., *ei Ἀειποῖ, ἐπάκουσόν μου.* Sic unus. Vaticanus autem, *οἱ πάντες, ἐπάκουσον.*
 V. 5. Σ., Θ., *οἱ ἄνδρες.* Vaticanus.
 Ibid. Ἄ., *ἕως πότε οἱ ἔνδοξοι μου.* Sic Eusebius et Colbertinus unus. Σ., *ἕως πότε ἡ δόξα μου.* Eusebius.
 Ibid. Σέλ. Vide supra in nota ad v. 3 psalmi in V. 4. Ἄλλος, ἀλλὰ γνῶτε etc. Unus codex.
 V. 5. Ἄ., *κλονεῖσθε etc.* Has Aquilæ et Symmachi lectiones mutuamur ex duobus codicibus Regiis. Unus notat Aquilam legisse ἡσυχάσατε. Col-

PSALMUS V.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνιστὶς γράμμασι.

1	1.	1.
2	2.	2.
3	3.	3.
4	4.	4.
5	5.	5.
6	6.	6.
7	7.	7.
8	8.	8.
9	9.	9.
10	10.	10.
11	11.	11.
12	12.	12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori. <i>Hieron., id.</i> Super Nehiloth, canticum Davidi. <i>Hieron.,</i> pro hereditatibus, psalmus David.	1. In linem. Pro ea quæ hereditatem consequitur, psalmus David.	1. Victori. Super ea (vel pro ea) quæ hereditatem consequitur, psalmus David.
2. Verba mea. <i>Hieron., id.</i>	2. Verba mea.	2. Sermones meos.
3. Orabo. <i>Hieron.,</i> deprecor.	3. Orabo.	3.
4. Et speculabor. <i>Hieron.,</i> et contemplanor.	4. Et videbo.	4.
5. Non habitabit te malus. <i>Hieron.,</i> nec habitabit iuxta te malignus.	5. Neque habitabit iuxta te malignus.	5. Non proselytus accedet tibi malignus.
6. Non stabunt. <i>Hieron., id.</i>	6. Neque permanebunt.	6. Neque permanebunt.
7. Abominabitur. <i>Hieron., id.</i>	7. Abominabitur.	7.
8. Incurvabo me in templo sanctitatis tuæ in timore tuo. <i>Hieron.,</i> adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.	8. Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.	8. Adorabo ad templum sanctificatum tuum in timore tuo.
9. Propter inimicos meos. <i>Hieron., id.</i> Dirige ad facies meas viam tuam. <i>Hieron.,</i> dirige ante faciem meam viam tuam.	9. Propter inimicos meos. Dirige in conspectu tuo viam meam.	9. Propter insidiantes mihi. Dirige in faciem meam viam tuam.
10. Intimum eorum pravitates. <i>Hieron.,</i> interiora eorum insidie.	10. Cor eorum vanum est.	10. Intimum eorum insidiosum.
11. Rebellerunt contra te. <i>Hieron.,</i> provocaverunt te.	11. Irritaverunt te.	11. Litigaverunt tecum.
12. Et exsultabunt. <i>Hieron.,</i> et lætentur.	12. Gloriabuntur.	12. Exsultabunt.

bertinus, περιγρηως scriptus sic effert, Ἦρ., i. e., Origenes, ἡσυχαστατο λυπηθηται. Hic Aquilam sequitur Hieronymus.

V. 6. Ἄλλοι, καὶ ποποῖθαι τῷ Κυρίῳ. Ex Chrysostomo, Drusius sine interpretis nomine.

V. 7. Ἄ., ἐπαρου. Σ., ἐπίσημον ποιήσαν. Sic Corderius et Drusius.

V. 8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου etc. Vaticanus hic notat, οὐ τὸ ἴδιον, id est, tres Interpretes similiter. Legendum esse ἀπὸ καρποῦ, certum est, sicut ab initio etiam apud LXX olim positum fuisse monet

Origenes apud Danielem Barbarum *In Hebraeo, inquit, a tempore, habetur. Sic quoque Septuaginta posuere, ut totius dictionis sententia sit: In tempore, quo framenti, hordei, et leguminum omnium messi, est, multiplicati sunt.* Augustinus item legit, *a tempore.* Ex Origene igitur colligimus τὸ, ἀπὸ καρποῦ, ob similitudinem in ἑπὶ καρποῦ mutatum fuisse. Illud autem, καὶ ἰστίου, obelo notatur, quia non est in Hebraeo, nec in aliis interpretibus.

V. 9. Ἄ., κατ' ἰδίαν etc. Vaticanus et Drusius, Aquilam sequitur Hieronymus, qui vertit, *specialiter.*

PSALMUS V.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ἐπιόνιος.
- Ἐπὲρ τῆς κληρονομώσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
- 2. Τὰ ῥήματά μου.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.
- 7.
- 8. Προσκυνήσω τῷ ναῷ τῷ ἁγίῳ σου ἐν φόβῳ σου.
- 9. Διὰ τοῦς ἀποθήκωντάς με.
- Ὁμάλιστον ἐμπροσθέν μου τὴν ὄδον σου.
- 10.
- 11.
- 12.

- 1. Εἰς τὸ τέλος.
- Ἐπὲρ τῆς κληρονομώσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
- 2. Τὰ ῥήματά μου.
- 3. Προσεύξομαι. Οἱ ἄσπελοι, εὐξομαι.
- 4. Καὶ ἐπύξομαι. Ἄλλοι, καὶ σκοπήσω. Ἄλλοι, ἀποκαπεύσω.
- 5. Οὐδὲ παρακίσει σοι πονηροσύμηνος.
- 6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.
- 7. Βδελύσσεται. Ἄλλοι, ἀποστρέφεται.
- 8. Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίον σου ἐν φόβῳ σου.
- 9. Ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν μου.
- Κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὄδον μου. Ἄλλοι, ἐνώπιόν μου τὴν ὄδον σου.
- 10. Ἡ καρδία αὐτῶν ματαία.
- 11. Παρεπίκρανάν τε.
- 12. Καυχῶσονται.

- 1. Εἰς τὸ τέλος.
- Ἐπὲρ τῆς κληρονομώσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
- 2. Τὰ ῥήματά μου.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.
- 7.
- 8.
- 9.
- Κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὄδον μου.
- 10.
- 11.
- 12.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Triumphate.
- Super ea (vel pro ea) que hereditatem consequitur, psalmus David.
- 2. Verba mea.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. Neque permanebunt.
- 7.
- 8. Adorabo in templo sancto tuo in timore tuo.
- 9. Propter affligentes me.
- Complana in conspectu meo viam tuam.
- 10.
- 11.
- 12.

- 1. In finem.
- Super ea (vel pro ea) que hereditatem consequitur, psalmus David.
- 2. Verba mea.
- 3. Orabo. Reliqui, precabor.
- 4. Et videbo. Alius, et speculabor. Alius, et considerabo.
- 5. Neque habitabit juxta te malignus.
- 6. Neque permanebunt.
- 7. Abominatur. Alius, aversatur.
- 8. Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.
- 9. Propter iniurios meos.
- Dirige in conspectu tuo viam meam. Alius, coram me viam tuam.
- 10. Cor eorum vanum est.
- 11. Irritaverunt te.
- 12. Gloriantur.

- 1. In victorian.
- Super ea (vel pro ea) que hereditatem consequitur, psalmus David.
- 2. Verba mea.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. Neque permanebunt.
- 7.
- 8.
- 9.
- Dirige in conspectu tuo viam meam.
- 10.
- 11.
- 12.

TO EBPAIKON.

15. כְּעֵת רִצְיָן הַעֲבָרִי

TO EBPAIKON

Ἑλληγικοῖς γράμμασι.

15.

AKYAAΣ.

15. Στεφανώσεις αὐτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

15. Ut scuto voluntate corona-
bis eum. *Hieron.*, ut scuto placabi-
lilitatis coronabis eum.

VULGATA LATINA.

15. Ut scuto bonae voluntatis tuae
coronasti nos.

AQUILA.

15. Coronabis eum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum V.

V. 1. 'A., τῷ νικητοῖ. Σ., ἐπινομίος. Vaticanus, qui addit, καὶ δι' ὄλης τῆς γραφῆς etc., i. e., *et per totam scripturam*. Scilicet in toto psalmorum libro ita vertunt. Th., εἰς νόμος, ut supra psalm. iv.

Ibid. 'A., Σ., Ο', Θ., ὑπὲρ τῆς κληρονομώσεως etc. Drusus. At verisimile est Aquilam et Symm. illud דוד במוֹרָד לְדָד pro more suo vertisse, ut supra psalm. iv.

V. 2. 'A., τὸς λόγους μου. Σ., Ο', Θ., τὰ βήματά μου. Ex Vaticano.

V. 5. *Oi Aciπoi*, εὐξομαι. Sic Vaticanus habet. Drusus autem, εὐχρημαι.

V. 4. 'A. λέος, καὶ ἀποκρήσω etc. Sic Chrysosto-

mus. 'A. λέος, καὶ ἀποσκοπέσω. Vaticanus. Hesy-
chius autem apud Damielem Barbarum ita habet :
*Videbo. Aliqui, videbis, tradidere; Aquila, conside-
rabo, et inspiciam* etc. Hinc liquet alterutram ex
allatis Graecis interpretationibus esse Aquilæ.

V. 5. 'A., οὐ προσηλυτεύσει σοι πονηρός. Vatica-
nus et Drusus.

V. 6. 'A., Σ., Ο', Θ., οὐδὲ διαμενοῦσι. Vatican. sic
habet, *οἱ Ο', οἱ Γ', οὐδὲ διαμενοῦσι*, quo significatur
LXX et tres Interpretes, nempe 'A., Σ., Θ. sic habere.

V. 7. 'A. λέος, ἀποστρέφεται. Vaticanus.

V. 8. 'A., προσκυνήσω etc. Has lectiones exhibet

PSALMUS VI.

TO EBPAIKON.

1 רבונות בנינות
על השבנות
במוֹרָד לְדָד
2 יהוה אל־באשׁ הַטְּחַנִּי
ואל־בהתקף תוכחי
3 הנני
4 זכרך
בשאל
8 עשׂה סוֹעַס
עֲתָקָה בַּל־עֲרִי
9 בעלי אֵין
11 ויִבְחָלֵךְ בְּאֵד

TO EBPAIKON

Ἑλληγικοῖς γράμμασι.

1.

2.

3.

6.

8.

9.

11.

AKYAAΣ.

1. Τῷ νικητοῖ ἐν ψαλμοῖς.
Ἵπὲρ τῆς ὀγδόης.
Μελῳδία τῷ Δαυὶδ
2. Κύριε, μὴ ἐν θυμῷ σου ἐλέγ-
ξῃς με.
Καὶ μὴ ἐν ὄργῃ σου παιδεύῃς
με.
3.
6. Μνήμη σου.
8. Αὐχμώθη.
Μετῆρῆθην ἐν πάσιν ἐνδεδεσμοῖσί
με.
9. Ἐργαζόμενοι ἀνωφελές.
11. Καὶ κατασπουδασθήτησαν
σφόδρα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori in neghinoth. *Hieron.*,
victori in canticis.

Super octavam. *Hieron.*, super
octava.

Canticum ipsi David. *Hieron.*,
psalmus David.

2. Domine, ne in furore tuo ar-
guas me. *Hieron.*, *id.*

Neque in exardescencia tua
corripias me. *Hieron.*, neque in
ira tua corripias me.

3. Miserere mei. *Hieron.*, *id.*

6. Memoria tui. *Hieron.*, recor-
datio tui.

In sepulcro. *Hieron.*, in inferno.

8. Erosus est prae indignatione.
Hieron., caligavit prae amaritudine.

Inveteravi in omnes angustia-
tores meos. *Hieron.*, consumptus
sum ab omnibus hostibus meis.

9. Operantes iniquitatem. *Hie-
ron.*, qui operamini iniquitatem.

11. Et terrebuntur valde. *Hie-
ron.*, et conturbentur vehementer.

VULGATA LATINA.

1. In finem in carminibus.

Pro octava.

Psalmus David.

2. Domine, ne in furore tuo ar-
guas me.

Neque in ira tua corripias me.

3. Miserere mei.

6. Qui memor sit tui.

In inferno autem.

8. Turbatus est a furore.

Inveteravi inter omnes inimi-
cos meos.

9. Qui operamini iniquitatem.

11. Et conturbentur vehemen-
ter.

AQUILA.

1. Victori in psalmis.

Super octavam.

Canticum ipsi David.

2. Domine, ne in furore tuo ar-
guas me.

Neque in tumultu tuo corripias
me.

3.

6. Memoria tui.

8. Squallidus fuit.

Sublatus sum in omnibus alli-
gantibus me.

9. Operantes inutile.

11. Et exagitentur valde.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΥ.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
15. Συμμαχία καλλίστη ἐπέχισας ἤμᾱς.	15. Ὡς ὀπλοῦ εὐδοκίας ἐστὶ γυνωστας ἤμᾱς.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΟ.
15. Commilitio optimo circumvallasti nos.	15. Ut telo beneplaciti coronasti nos.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum V.

Vaticanus.

V. 9. Aquila et Symmachi lectiones habent Vaticanus et Drusius.

Ibid. Trium lectiones exhibent tres mss. cum Drusio. Hieronymus vero Epist. ad Sunnam et Fret. c. Dirige in conspectu meo viam tuam. *Pro quo habetur in Græco, κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου, hoc est, dirige in conspectu tuo viam meam. Quod nec Septuaginta habent, nec Aquila, nec Symmachus, nec Theodotus; sed sola zonnæ editio. Denique et in Hebræo ita scriptum reperi, OSER LAPHANMI DARCHACH. Quod omnes voce simili*

transulerunt, Dirige in conspectu meo viam tuam.

V. 10. Ἄ., Ἐντρον χυτῶν ἐπιθούσων. Sic unus cod. Vaticanus.

V. 11. Ἄ., προσήρισαν ἐν σοι. Vaticanus.

V. 12. Ἄ., γαυρήσουσιν. Vaticanus et Drusius.

V. 15. Lectionem Aquila habent Vaticanus, Begeus unus, et Drusius. Symmachii autem unus Begeus: sed puto esse scholion Chrysostomi, qui ait, ὁ δὲ λέγει τοιοῦτον ἐστὶ, συμμαχία καλλίστη ἐπέχισας ἤμᾱς. 4. e. Quod autem dicit, tale est: Nos optimo munisti auxilio. Hanc vero Chrysostomi explanationem quidam postea pro Symmachii lectione habuerunt. Forte ob vocem συμμαχία.

PSALMUS VI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΥ.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
1. Ἐπίνικος διὰ ψαλτηρίων.	1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς.	1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ὑμνοῖς.
Ἐβδὴ τῷ Δαυὶδ.	Ἐπὲρ τῆς ὀργῆς.	Ψάλμος τῷ Δαυὶδ.
2. Κύριε, μὴ τῆ ὀργῆ σου ἐλέγξῃς με.	2. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με.	2
5.	Μηδὲ τῆ ὀργῆ σου παιδεύσῃς με.	Μήτε τῷ θυμῷ σου παιδεύσῃς με.
6. Ἀνάμνησίς σου.	5. Ἐλέησόν με. Ἄλλησ, δώρησά μοι.	5.
8. Ἐφλέγμασιν ἀπὸ πικρασμοῦ.	6. Ὁ μνημονεύων σου.	6
Ἐπιδανώθηρ διὰ τοῦ θλίβοντάς με.	Ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ.	Ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ.
9.	8. Ἐπαράχθη ἀπὸ θυμοῦ.	8.
11. Σφόδρα.	Ἐπαλαύθηρ ἐν παντί τοῖς ἐχθροῖς μου.	Ἐπαλαύθηρ ἐν παντί τοῖς ἐχθροῖς μου.
	9. Ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.	9.
	11. Καὶ παρεχθίστησαν σφόδρα.	11. Καὶ παρεχθίστησαν σφόδρα.

SYMMACHEUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΟ.
1. Triumphalis per psalteria.	1. In finem in psalmis.	1. In victoriam in hymnis.
Canticum ipsi David.	Super octavam.	Psalmus ipsi David.
2. Domine, ne in ira tua arguas me.	2 Domine, ne in furore tuo arguas me.	2.
	Neque in ira tua corripias me.	Neque furore tuo corripias me.
5.	5. Miserere mei. <i>Misus</i> , con-fona mihi.	5
6. Recordatio tui.	6. Qui memor sit tui.	6.
	In inferno autem.	In inferno autem.
8. Inflammatus est ab amaritudine.	8. Turbatus est a furore.	8.
Attritus sum propter affligentes me.	Inveteravi inter omnes inimicos meos.	
9.	9. Qui operamini iniquitatem.	9.
11. Valde.	11. Et conturbentur vehementer.	11. Et conturbentur vehementer.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON.

ΑΚΥΛΑΣ.

רגע

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

Ἄθροως.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Subito. Hieron., id.

Vel-eiter.

Confertim.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VI.

V. 1. Pro titulo vide supra.

V. 5. Ἄλλος, δώρησαι μοι. Vaticanus. Videtur omnino Aquilæ esse : nam sic vertit ille infra psalm. ix et alibi in libro Psalmorum.

V. 2. Lectiones Aquilæ et Symmachi exhibet Vaticanus pro toto versiculo, ac pro sequenti item Aquilæ et Theodotionis lectiones adfert. (*)

V. 6. Ἄ., μνήμη σου. Σ., ἀνάμνησίς σου. Vati-

(*) Certum est vel Aquilam legisse כְּהַבִּיתָ, cum הַ loco ה, vel in ipso Aquila legendum esse חֲלוּף aut, quod probabilius, חֲלוּף sensu vocis חֲלוּפוּסִים. Cf. verbum חֲלוּפוּסִים vel חֲלוּפִים. DRACH.

PSALMUS VII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1 שָׁנִין לִדְוֶה אֲשֶׁר-שָׁד לַיהוָה
עַל-דַּבְרוֹתַי בְּיַמֵּי

1.

1. Ὑαλμὸς ὑπὲρ ἀγγουίας τῷ Δα-
υὶδ, ὃν ἦσε τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν
λόγων Αἰθίοπος υἱοῦ Ἰεμενεί.

5 וְחִלַּצְתָּ צַרְרֵי רַגְלִי

5.

5. Εἰ ἀνήρπασα τοὺς θλίβοντάς
με ματαίως.

6 כִּי

6. Σελ.

6. Ἄει.

7 בַּעֲבֹדֹת צַרְרֵי

7. Βεγαθρωθ. Αι., Βεθρωθ.

7. Ἐν ἀνοπερθεσίαις ἐνδεδισμούν-
των με.

כּוֹשֶׁמַט

8

8.

8 תְּסִיבְךָ
יַעֲלֶיהָ לְבוֹרוֹם שִׁבְחָה

8. Ουαλα.

Καὶ ἐπὶ ταύτῃ εἰς τὸ ὕψος ὑπερ-
σπράψον.

9 יְהוָה יִדֵן עִמּוֹ

9.

9.

שֶׁפְּסָנֵי יְהוָה כַּעֲדָקִי וְנִתְּמוּ עָלַי

Κατὰ τὸ δίκαιόν μου, καὶ κατὰ
τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμέ.

10 וְגִבְרָה נָא רַע וְרַשָׁעִים וְהַטְּוִן
צַדִּיק

10.

10. Συντελεσθήτω δὴ πονηρία
ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐδράσειε δίκαιον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Signavit ipsi David, quod cecinit Domino super verba Chus filii Jemini. Hieron., psalmus David, quem cecinit Domino super verbis Chus filii Jemini.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

1. Psalmus pro ignorantia ipsi David, quem cecinit Domino super verbis Æthiopsis filii Jemini.

5. Et erui angustiatorem meum inaniter. Hieron., et dimisi hostes meos vacuos.

5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.

5. Si abripui tribulantes me in vanum.

6. Selah. Hieron., semper.

6. Vacat.

6. Semper.

7. Propter indignationes hostium meorum. Hieron., indignans super hostes meos.

7. In finibus inimicorum meorum.

7. In celeritatibus alligantium me.

Judicio. Hieron., id.

In præcepto.

8. Circumdabit te. Hieron., circumdet te.

8. Circumdabit te.

8.

Et super eam in altitudinem revertere. Hieron., et pro hac in altum revertere.

Et propter hanc in altum regredere.

Et super hac in altum revertere.

9. Dominus judicabit populos. Hieron., id.

9. Dominus judicet populos.

9.

Judica me, Domine, secundum justitiam meam, et secundum perfectionem meam super me. Hieron., secundum justitiam meam, et secundum simplicitatem meam, que est in me.

Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me.

Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me.

10. Consumet nunc malum impios, et stabilis justum. Hieron., consummatur malum iniquorum, et confirmetur justus.

10. Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum.

10. Consumatur, quæso, malitia peccatorum, et stabilis justum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐξείψους.

Διὰ τῶν ἄλκων.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Repente.

Velocity.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VI.

causus et Drusius.

Hbd. Θ, θ, ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ. Vaticanus.

V. 8. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Vaticano et Drusio.

Hbd. Α, α, μετήρθην etc. Ex Vaticano et Drusio.

V. II. Α, α, καὶ κατασπουδασθήσῃσαν σφῆδρα. Vati-

causus et Drusius. Hieronymus indicat omnes *προσφα* edidisse. Vaticanus habet, *ἀρούρας καὶ οἶ γ.*

Hbd. Α, α, ἀρούρας. Σ, ἐξείψους. Vaticanus. Drusius minus recte habet: τ Α, ἐξείψους. *Alius, nescio quis, ἀρούρας.*

PSALMUS VII

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἀγνόημα τῷ Δαυὶδ, ὃν ᾄσει τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Νουσι υἱοῦ Ἰεμενι.

5.

6. Διάψαλμα.

7. Ἐν γόῳ τῶν θλιδόντων με.

8. Κυκλώσῃ σε.

9.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν ἀπλοτητά μου ἐπὶ ἔμοι.

10. Ἀπορωθήτω κάκωσις κατὰ τῶν ἀσεβῶν, καὶ καταθουεῖς δικαιοσύνης.

SYMMACHUS.

1. Ignorantia ipsi David, quem cecinit Domino super verbis Chusi filii Jemini.

5.

6. Diapsalma.

7. In ira tribulantium me.

8. Circundet te.

9.

Secundum justitiam meam, et secundum simplicitatem meam, que est in me.

10. Consummetur vexatio contra impios, et diriges iustum.

1. Ἰακώβος τῷ Δαυὶδ, ὃν ᾄσει τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Νουσι υἱοῦ Ἰεμενι.

5. Ἀποπέτοιμα ἔρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κινός.

6. Διάψαλμα. Ε, διαπαντός. Γ, εἰς τέλος.

7. Ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου.

Ἐν προστάγματι. Ἄλλος, ἐν κρίματι.

8. Κυκλώσῃ σε.

Καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον.

9. Κύριος κρινεῖ λαούς. Ἄλλος, Κύριος δικάσει λαούς.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου. Καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπὶ ἔμοι.

10. Συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμικτωλῶν, καὶ καταθουεῖς δικαιοσύνης.

LXX INTERPRETES.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.

6. Diapsalma. V, perpetuo VI, in finem.

7. In finibus inimicorum meorum.

In præcepto. *Alius, in judicio.*

8. Circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere.

9. Dominus judicabit populos. *Alius, ut.*

Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me

10. Consumatur, queso, nequitia peccatorum, et diriges iustum.

1. Ἰακώβος τῷ Δαυὶδ, ὃν ᾄσει τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Νουσι υἱοῦ Ἰεμενι.

5. Ἀποπέτοιμα ἔρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κινός.

6. Διάψαλμα.

7. Ἐν θυμῷ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς μου.

8.

Καὶ ἐπάνω ταύτης εἰς τὸ ὕψος ἐπίστρεψον.

9.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου.

10. Καὶ καταθουεῖ δικαίος.

THEODOTIO.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.

6. Diapsalma.

7. In furore super inimicos meos.

8.

Et supra hanc in altum revertere.

9.

Secundum justitiam meam.

10. Et prosperabit justus.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

ובחן לבית וכליות אלהים

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

12. אלהים שופט צדק ואל ועמך בכל יום

12. Zoovη.

12. Ἀπειλούμενος κατὰ πάντα ἡμέραν.

13. הרבו לבושים

13.

13.

דרך

14. להלכים

14.

14.

15. יחבל

15. Iεθαλ.

15.

והרה עבול ויהי שקר

Καὶ ἔτεκε ψεῦδος.

16. בשחת ופעל

16.

16. Ἐν διαφθορᾷ ἦν εἰργάσατο. AQUILA.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

Et probans corda et renes Deus. Hieron., probator cordis et renum Deus.

Scrutans corda et renes Deus.

12. Deus iudex justus, et Deus indignans in omni die. Hieron., Deus iudex justus et fortis comminans tota die.

12. Deus iudex justus, fortis. Numquid irascitur per singulos dies.

12. Comminans per omnem diem.

13. Gladium suum acuet. Hieron., id

13. Gladium suum vibrabit.

13.

Tetendit. Hieron., id.

Tetendit.

14. In ardentibus. Hieron., ad comburendum.

14. Ardentibus.

14.

15. Parturiet.

15. Parturiit.

15.

Et concepit laborem, et peperit mendacium. Hieron., concepto dolore, peperit iniquitatem.

Concepit dolorem, et peperit iniquitatem.

Et peperit mendacium.

16. In foveam, operabitur. Hieron., in interitum, quem operatus est.

16. In foveam quam fecit.

16. In corruptione, quam fecit.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VII.

V. 1. Ἄ., ψαλμός ὑπὲρ ἀγνοίας etc. Sic Drusius et Martianus noster. Symmachi ita proferant Corderius et Drusius, ἀγνόημα τῷ Δαυὶδ. Martiamens totum titulum secundum Symmachum adfert ut nos edimus. Vox ψαλμός alicubi præfixa suspecta solis videtur: veroque similis est Symmachum vocem שַׁי אֲגִנוּמָא vertisse. In Breviario quod Hieronymo tribuitur, legitur: A., pro ignoratione David, qui cecinit Domino pro verbis Ethiopis. S., pro ignoratione David, quod cecinit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

Hebraicum verbum Græcis litteris exprimit. Idem codex Aquilæ et Theodotionis lectiones adfert, quas Drusius item adtulerat, sed sine interpretum nomine.

V. 9. Ἄ., Κύριος δικάσει λαούς. Sic Drusius sine interpretis nomine.

Ibid. Ἄ., κατὰ τὸ δίκαιόν μου etc. Sic Aquilæ lectionem habent codices tres et Chrysostomus. Drusius legit, Ὁ, i. e. omnes, κατὰ τὴν δικαιοσύνην. Unus item codex, Ἄ., Σ., Ὁ., κατὰ τὴν δικαιοσύνην. Simili nota deceptus est Drusius. Nam ut jam observatum est, cum tenue discrimen inter ἐργηνοτάς deprehenditur, aliquando librarii, vel etiam auctores id annotare negligunt. Lectionem Symmachi ex Drusio mutuamur.

V. 5. Ἄ., εἰ ἀνῆρασα etc. Has lectiones ex Vaticano mutuamur, qui monet Theodotionem ut LXX habere.

V. 10. Lectiones trium Interpretum ex mss. restituumus, quæ apud Drusium lacerae et mutilæ erant.

V. 6. Ὁ Ἐξυῖος, σὺ. Ἄ., ἀεὶ etc., ut supra psalm. iii, vers. 5.

Ibid. Θ., ἐταπῆς καρδιῶν καὶ etc. Sic Colbertinus unus. Ἄ., δομαίων. Coislin. bombycinus xiii vel xiv sæculi. Est, ut videtur, lectio Aquilæ, quæ vocem קַב ita solet vertere.

V. 7. Ἄ., ἐν ἀνυπερβείαις etc. Hæ lectiones prodeunt ex Drusio et ex mss. Drusius et Vaticanus habent, Ἄ., ἐν ἀνυπερβείαις, quam lectionem firmat Hebraicus textus. Duo legunt, ἐν ἀνυπερβείαις. Ibid. Ἄ., ἐν κρίματι. Drusius.

V. 12. Interpretationes Theodotionis et VI edit. exhibet Colbertinus unus. In hunc item locum ita

V. 8. Σ., κωιωσάτω σε. Sic unus. Drusius vero id sine interpretis nomine adfert. Ibid. Colbertinus unus, Ἐξυῖος, Ουαλα, sic

PSALMUS VIII

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

1. ויבצר עני הגוים

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. Τῷ νικησοῦν ὑπὲρ τῶν κτηνῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Λαμνασση, ἀλ ἀγεθθθ.

AQUILA.

1. Victori super Githith. Hieron., victori pro tercularibus.

1. In finem pro tercularibus.

1. Victori pro tercularibus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

Ἐπέσει καρδίαν καὶ ἄφρονος ὁ
θεός. Ἄλλοι, σοφικῶς.

Ἐταπής καρδίαν καὶ ἀφροῦ. ὁ
θεός.

12. Τὴν μάχιστον αὐτοῦ ἀνοή-
τοι.
[Ἐκτανεῖ.]
14. Εἰς τὸ καίειν.
15
Καὶ κοίτης καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν.

12. Ὁ θεὸς χρητὴς δίκαιος καὶ
ἐπιγνώσκει. Μὴ ὀργήν ἐπαίρει καὶ
ἐκαστην ἡμίρην. Ἄλλοι, ἐμβρι-
μώμενος κατὰ πάντα ἡμίρην. Ἦ,
ὁ θεὸς δίκαιος.

12. Ὁ θεὸς χρητὴς δίκαιος, ὁ
ἐπιγινώσκων.

13. Τὴν μάχιστον αὐτοῦ ἀνοή-
τοι.
[Ἐκτανεῖ.]
14. Εἰς τὸ καίειν.
15
Καὶ κοίτης καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν.

15. Τὴν βλαφείαν αὐτοῦ ἐπέβω-
σαι.
Ἐδότεται.
14. Τόξ κατεκλόνει.
15. Ὠδύνηται.
Συνέλθε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνο-
μίαν.

15.
14.
13.

16. Εἰς διαφθορὰν ἦν εἰργάσατο.
SYMMACHUS.

16. Εἰς βλάβην ἦν εἰργάσατο.
LXX INTERPRETES.

16.
THEODOTIO.

Scrutatus corda et renes Deus.
Aius, probans.

Scrutator cordium et renum
Deus.

12.
15. Gladium suum acuet.

12. Deus iudex justus, et fortis.
Numquid iram inticens per
omnem diem. Aius, tremens per
omnem diem. VI, Deus justus.

12. Deus iudex justus, pte-
ctor meus.

Extendet.
14. Ad comburendum.
15.
Et concepit et peperit iniquita-
tem.

Intendit.
14. Ardentibus.
15. Parturit.
Concepit laborem et peperit
iniquitatem.

14.
15.

15. In corruptionem quam fecit.

16. In foveam quam fecit.

16.

Notae et variae lectiones ad Psalmum VIII.

recte edisserit Agellius : *Deus iudex justus, fortis et patiens : nunquid irascitur per singulos dies? Obscurior est hic versus, et obscuritate fecit, nisi fallor, diversarum interpretationum, quod in editione LXX solet accidere, congestio. Nam verbum, fortis, non est LXX: nusquam enim in Psalmis sic solet reddere Hebraeorum nomen לָחַץ et, sed ex Aquila interpretatione sumptum, qui solet ἐπιγνώσκει, fortem, interpretari. Praeterea alterum nomen quod sequitur, [et patiens,] ex altera interpretatione manavit, comprehendens duo Hebraei verba עָנָה לָחַץ et toem, non irascens, quod idem est ac patiens, qui Graece dicitur, μακροθυμῶς. Tertia quoque interpretatio adjecta est. [Nunquid irascitur per singulos dies?] quod sive LXX sive alius quispiam interpretatus sit, non quasi per interrogationem intellexit, sed per negationem, sic: Et non irascitur per singulos dies; et sine interrogatione intelligere videtur Basilii, Theodorus Antiochenus, Theodorctus, et de nostris Augustinus etc.*

Ibid. Ἄ., ἀπειλόμενος etc. Sic Drusius. Hanc autem versionem Aquila sequitur Hieronymus, ut saepissime alias in psalmis. Sequentem lectionem, ἐμβριμώμενος etc., sine interpretis nomine adfert

Drusius; sed videtur esse Symmachi. Martianus noster secundam versionem Aquila, primam vero quam Aquila adseribit, Drusius Symmacho tribuit: nescio unde mutuatus. MSS. nostri nihil hic adferunt. Certe priorem versionem Aquila esse crediderim, quia Ezech. xvi, 51, עָנָה veritē ἀπειλή. In Breviario Hieronymi: *Quod Aquila quoque translatit, et pulchre ait: Comminans et infundens in omni die. Gosslin. bomb., Ἐξ ἄρας, ζώοντι, lege, ζώοντι.*

V. 15. Σ., τὴν μάχιστον etc. Vaticanus et Drusius. Ibid. Σ., ἐκτανεῖ. Sic in schedis meis scriptum repertum: nescio unde; quamobrem me mis inclusi. Videtur porro Symmachi esse: eam in futuro dicitur ut in precedenti Symmachi lectione.

V. 15. Ἐβλ. Sic vocem עָנָה exprimit Colbertinus noster.

Ibid. Ἄ., καὶ ἔτεκε ψεδός. Σ., καὶ κοίτης etc. Lectiones Aquila et Symmachi ex tribus nss. decerpimus.

V. 16 Ἄ. ἐν διαφθορᾷ etc. Σ., εἰς διαφθορὴν etc. Duo nss.

PSALMUS VIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ὑπὲρ τῶν ἰσχυῶν.
SYMMACHI S.
i Triumphale pro torcularibus.

1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἰσχυῶν.
LXX INTERPRETES.
1. In finem pro torcularibus.

1. Εἰς τέλος ὑπὲρ τῆς γασθρίδος.
THEODOTIO.
1 In victionem pro gettilude.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικὸς γράμματον.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

בּוֹחֵר יְהוָה 2 בּוֹהַ - אֲדוֹר שְׁבַךְ	2.	Μελέθημα τῷ Δαυίδ. 2.
אֲשֶׁר תָּנָה הוֹדֵךְ עַל-הַשָּׁמַיִם		Τὸ ὑπερμέγεθός σου.
5 בּוֹי עֵלְיָיִם יִסְדַּת עוֹ	5.	5. Ἐκ στόματος βρεφῶν. Ἐθεμελιώσας κράτος.
לְבוֹנֵן צִוְחֵיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּבוֹזֵנְךָ		Διὰ τῶν ἐνδοσμοῦντάς σε. Τοῦ παύσαι.
1 כִּי - אֲרָאָה יִשְׁבַּיִךְ	4.	4. Ὅτι ὄψομαι τῶν οὐρανῶν σου.
בּוֹנֵה - אֲנִישׁ כִּי - תּוֹכְנֵנִי בּוֹנֵה - אֲנִישׁ כִּי - תּוֹכְנֵנִי	5.	Ἡτοίμασας. 5.
תִּפְקְדֵנִי		
6 וְהִזְכַּרְתִּי כִּי - עַם בְּאֵלֹהִים	6. Οὐδαστηγούματ μελέωσιμ.	6. Βραχύ τι παρὰ Θεόν.
וּבְכּוֹד וְהִרְרָה תַעֲבֹרָהּ		Δόξα καὶ ἀξιόματι στέψεις αὐ- τόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , psalmus David.	Psalmus David.	Canticum ipsi David.
2. Quam illustre nomen tuum. <i>Hieron.</i> , quam grande est nomen tuum.	2. Quam admirabile est nomen tuum.	2.
Qui das laudem tuam super caelos. <i>Hieron.</i> , qui posuisti glo- riam tuam super caelos.	Quoniam elevata est magnificen- tia tua super caelos.	Excelsam magnitudinem tuam.
5. Ex ore parvulorum. <i>Hieron.</i> , ex ore infantium.	5. Ex ore infantium.	5. Ex ore infantium.
Fundasti fortitudinem. <i>Hieron.</i> , perfecisti laudem.	Perfecisti laudem.	Fundasti imperium.
Propter angustiores tuos. <i>Hie- ron.</i> , propter adversarios tuos.	Propter inimicos tuos.	Propter alligantes te.
Ad cessare faciendum inimicum et se ulciscentem. <i>Hieron.</i> , ut quies- cat inimicus et alter.	Ut destruas inimicum et ulto- rem.	Ut quiescere facias.
4. Quoniam videbo caelos tuos. <i>Hieron.</i> , videbo enim caelos tuos.	4. Quoniam videbo caelos tuos.	4. Quoniam videbo caelos tuos.
Preparasti. <i>Hieron.</i> , fundasti.	Fundasti.	Preparasti.
5. Quid homo quod recorderis ejus? <i>Hieron.</i> , quid est homo quon- iam recordaris ejus?	5. Quid est homo quod mem- or es ejus?	5.
Visitas eum. <i>Hieron.</i> , visitas.	Visitas eum.	
6. Et deficere facies eum paulu- lum a Deo. <i>Hieron.</i> , minues eum paulominus a Deo.	6. Minuisti eum paulominus ab angelis.	6. Breve quid a Deo.
Et gloria et decore redimiturus es eum. <i>Hieron.</i> , gloria et decore coronabis eum.	Gloria et honore coronasti eum	Gloria et dignitate coronabis eum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΙΝ.

- Ὠδὴ τῷ Δαυὶδ.
2.
"Ὅτι ἐπέβησάν τῶν ἑπαινῶν σου ὑπερ-
δύο τῶν οὐρανῶν.
5. Ἐκ στόματός νεπίων,
Συνεστήσω κράτος.
"Ὅσοι παῖδες ἐχθρῶν καὶ τιμω-
ροῦνται ἑαυτοῦ.
4. "Ὅτι ἔψαλας τοῖς οὐρανῶς
σου.
5.
6. Βραγὺ τι παρὰ Θεόν.

- Ὠδὴ τῷ Δαυὶδ.
2. Ὡς θαυρατὸν τὸ ὄνομα σου.
"Αλλελοῦ, τί μέγα τὸ ὄνομα σου.
"Ὅτι ἐπέβη ἡ μεγαλοπρεπεία σου
ὑπερδύο τῶν οὐρανῶν.
5. Ἐκ στόματος νεπίων.
Κατηρτίσω αἶνον. Ὡ, συνεστήσω
ἔργον.
"Ἐργα τῶν ἐχθρῶν σου.
Τὸς καταλύεται ἐχθρῶν καὶ ἐκδι-
κητῆρ. "Αλλελοῦ, ὅσοι καταλύεται
ἐχθρῶν καὶ τιμωροῦνται αὐτῶν. Ὡ,
ὅσοι παῖδες ἐχθρῶν καὶ τιμωροῦν-
ται ἑαυτοῦ.
4. "Ὅτι ἔψαλας τοῖς οὐρανῶς
ἡ σου. Ὡ, ἔργον γέγον.
Ἐθαυμάσιος. Ὡ, ἤδραστος.
5. τί ἐστὶν ἄθροιστος ὅτι μεγαλή-
σκη αὐτοῦ; Ἐ, τί ὅ κατ' ἄδρα ὅτι
μεγαλοῦτος αὐτοῦ;
Ἐπισκέπη αὐτοῦ. "Αλλελοῦ, ἐπι-
σκεπή αὐτοῦ.
6. Ἠλάττωσας αὐτὸν βραγὺ τι
παρ' ἀγγέλους. "Αλλελοῦ, βραγὺ τι
θεόν. Ἐ, βραγὺ τι παρὰ Θεόν. Ὡ,
δύο τῶν παρὰ Θεόν.
Δόξῃ καὶ τιμῇ ἑταφάνωσας αὐ-
τόν. "Αλλελοῦ, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐπί-
φαις αὐτοῦ.

- Ὠδὴ τῷ Δαυὶδ.
2.
"Ὅτι ἐπέβησάν τῶν ἑπαινῶν σου ὑπερ-
δύο τῶν οὐρανῶν.
5.
Δὲ τοῖς ἐνδοξοῦσάς σε.
4. "Ὅτι ἔψαλας τοῖς οὐρανῶς;
σου.
5.
Ἡθαύμαστος.
6. Βραγὺ τι παρὰ Θεόν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- Canitum ipsi David.
2.
Qui ordinasti laudem tuam su-
per caelos.
3 Ex ore infantium.
Constituisti imperium.
Adcessare faciendum inimicum
et se ulcipientem.
4. Quoniam video coelestios.
5.
6. Breve quid a Deo.

- Psalmus ipsi David.
2. Quam admirabile est nomen
tuum. *Alius*, quam grande est no-
men tuum.
Quoniam elevata est magnifi-
centia tua super caelos.
5. Ex ore infantium.
Perfectisti laudem. *MI*, constitu-
sti fortitudinem.
Propter inimicos tuos.
Ut destruas inimicum et ulto-
rem. *Alius*, ad destruendum in-
micum et ulcipientem ipsum. *MI*,
ad cessare faciendum inimicum
et se ulcipientem.
4. Quoniam video caelos ἡ
tuos. *MI*, video enim.
Fundasti. *MI*, firmasti.
5. Quid est homo quod memori-
es ejus? *V*, quid unusquisque
homo quod recorderis ejus?
Visitas eum. *Alius*, visites eum.
6. Minuisti eum paulominus ab
angelis. *Alius*, breve quid a Deo. *VI*, paulu-
lum a Deo.
Gloria et honore coronasti eum.
Alius, gloria et honore coronatus
eum.

- Psalmus ipsi David.
2.
4. Quoniam video caelos tuos.
5.
6. Breve quid a Deo.

Θ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
7 תבשרוהו בנשי דין	7.	7.
8 בדבות ידו	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Dominari facies eum in operibus manuum tuarum. <i>Hieron.</i> , dabis ei potestatem super opera manuum tuarum.	7. Et constituisti eum super opera manuum tuarum.	7.
8. Animalia agri. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	8. Pecora campi.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VIII.

V. 1. *Ααμναστη*. Sic Colbert. unus, in quo vox Hebraica תבשרוהו Graecis litteris sic exprimitur. Adiecit Chrysostomus, ἢ ἀγγεθθθ. Ceteræ lectiones ex eodem et ex duobus Regii codicibus desumptæ sunt.

V. 2. *Ἄλλος, τί μέγα τὸ ὄνομά σου*. Drusius. *Ibid.* Ἄ., τὸ ὑπερμέγαθός σου. Vaticanus. *Ibid.* Σ., ὅς ἐταξας τὸν etc. Colbertinus unus.

V. 5. Ἄ., ἐκ στόματος βροφῶν. Drusius. *Ibid.* Ἄ., ἐθεμελίωσας κράτος. Sic Drusius. Reg.

autem unus, Ἄ., ἐθεμελίωσας ἰσχόν. Σ., συνεστήσω κράτος. At VI editio, συνεστήσω ἰσχόν. Drusius. *Ibid.* Ἄ., Θ., διὰ τοῦς ἐνδοσμοῦντός σε. Sic dua mss. Drusius autem hanc unī Aquilæ adscribit. *Ibid.* Ἄ., τοῦ παύσαι. Chrysostomus. Savil., Σ., Γ', ὥστε παύσαι etc. Codex Colbertinus hanc versioem Symmacho tribuit; Drusius sextæ editioni. Altera interpretatio, ὥστε καταλῦσαι etc., prodit ex catena Corderii.

V. 4. Ἄ., Σ., Θ', ὅτι ὄψομαι τοῦς ὄργανούς σου. Sic mss. Hieronymus vero ad Sun. et Fret.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 לבינצה על-כורת לבן בזבור להו	1. Αλφωθ βεν.	1. Τῷ νικητοῖῳ νεανιώτητος τοῦ υἱοῦ, μελόδημα τοῦ Δαυὶδ.
5 ואעצה אזכרה שמך עליון	5	5. Καὶ γαυριάζω.
4 בשיראויבו אהר וישלו ואבדו בפניך	4.	4.
5 מיד-עשית בישפטו דונו ישבת לכטא שופטו עתן-	5.	5. Ὑπερεδικατάς μου. Ἐκάθισται ἐπὶ θρόνου, ὃ κρίνων δικαιοσύνην.
7 הרבות לנצה	7. Αρβωθ.	7. Ἐρημα.

VERSIO HEBRAICI TEXT	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori al-muth-laben canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori super morte filii canticum David.	1. In finem pro occultis filii, psalmus David.	1. Victori juventutis filii, canticum Davidis.
5. Et exultabo. <i>Hieron.</i> , et gaudebo.	5. Et exultabo.	5. Et exultabo.
Canam nomen tuum, Altissime. <i>Hieron.</i> , canam nomini tuo, Altissime.	Psallam nomini tuo, Altissime.	
4. In revertendo inimicos meos retrorsum, impingent et peribunt a facie tua. <i>Hieron.</i> , cum ceci lerint inimici mei retrorsum, et cernerint et perierint a facie tua.	4. In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur et peribunt a facie tua.	4.
5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam, sedisti in solo iudicans justitiam. <i>Hieron.</i> , fecisti enim iudicium meum et causam meam: sedisti super solium iudex justitie.	5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam: sedisti super thronum qui iudicas justitiam.	5. Iudicasti pro me: sedisti super thronum, qui iudicas justitiam.
7. Solitudines. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> in finem. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Frangæ. In finem.	7. Deserta.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ

7.	7. Καὶ κατέστηρας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Ἄλλως, ἐπὶ τὰ ἔργα.	7. Ἐξουσιάζειν ἐποίησεν, καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν σου.
----	---	--

8.	8. Τὰ κτήνη τοῦ πεδίου. Ἄλλως, τὰ κτήνη τὰ ἄγρια.	8.
----	---	----

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.	7. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. <i>Alius</i> , super opera.	7. Dominari fecisti eum operibus manu a tuarum.
----	---	---

8.	8. Pecora campi. <i>Alius</i> , pecora agrestia.	8.
----	--	----

Nota et variae lectiones ad Psalmum VIII.

« Et dicitis quod, tuos, in Graeco non habeat. Verum est, sed in Hebraeo legitur, SAMACHA, quod interpretatur, eos los tuos, et de editione Theodotionis in LXX Interpretibus additum est sub asterisco. » Γ', ὄρθο γὰρ. Sic Drusius. Colbertinus autem hanc lectionem Aquilae tribuit.

Ibid. Ἄ., Θ., ἡτόματας. Sic Colbertinus unus. Drusius autem id uni Aquilae tribuit. Γ', ὑδροματας. Drusius.

V. 5. E', τ' ὁ κατ' ἄνδρα etc. Sic unus codex. Drusius vero interpretem tacet.

Ibid. Ἄλλως, ἐπιουσίη αὐτῶν. Sic unus.

V. 6. Lectionem Hebraicam Graecis litteris ex Chrysostomo addit Drusius. Lectiones sequentes ex collicibus mutuamur, qui in nomine interpretum mire variant. Drusius sic habet, Θ., E', βραχὺ τι παρὰ Θεοῦ. *Alius*, ὀλίγον παρὰ Θεοῦ. Vaucianus, Ἄ., ὀλίγον παρὰ Θεοῦ. Σ., βραχὺ τι Θεοῦ. Gordon., Ἐπὶ ῥος, βραχὺ τι Θεοῦ. Ἄλλως, ὀλίγον πρὸς Θεοῦ.

Ibid. Ἄ., ὀλίγον καὶ ἐξουσιάζει etc. Colbert, unus.

V. 7. Θ., ἐξουσιάζειν ἐποίησας αὐτὸν etc. Colbert.

V. 8. Ἄλλως, τὰ κτήνη τὰ ἄγρια. Drusius.

PSALMUS IX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

1. Ἐπιούσιον περὶ θανάτου τοῦ υἱοῦ, ἕκτα τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ. E', τῷ νικητοῦ ὑπὲρ ἀκαθαρσίας τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ. Γ', εἰς τὸ τέλος νεανικότητος τοῦ υἱοῦ.	1. Τῷ νικητοῦ ὑπὲρ ἀκαθαρσίας τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
---	--	--

5. Καὶ γαυριάζω.	5. Καὶ ἀγαλλιάσομαι.	5.
------------------	----------------------	----

4. Ἀναστραφέντων τῶν ἐχθρῶν μου εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ προσηύχοντων καὶ ἀπολομένων ἐκ προσώπου σου.	4. Ἐν τῷ ἀποστραφέντων ἐχθρῶν μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἀσθενήσουσι καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου.	4.
--	--	----

5.	5. Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δικαίαν μου, ἐκθέτας ἐπὶ θρόνου ὁ κριτὴν δικαιοσύνης.	5.
----	--	----

7. Ἐρείπια.	7. Αἱ φρυγάναι.	7.
-------------	-----------------	----

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
------------	------------------	------------

1. Triumphate de morte filii canticum Davidis.	1. In finem pro occultis filii, psalmus David. V, victi de florida aetate filii, psalmus David. VI, in finem, iuventutis filii.	1. Victori de florida aetate filii, psalmus David.
--	---	--

5. Et exultabo.	5. Et exultabo.	5.
-----------------	-----------------	----

Cuiam nomini tuo, Altissime.	Psallam nomini tuo, Altissime.	
------------------------------	--------------------------------	--

4. Aversis inimicis meis retrorsum, ac collis atque perditis a facie tua.	4. In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur et peribunt a facie tua.	4.
---	---	----

5.	5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam : sedisti super thronum qui iudicas iustitiam.	5.
----	--	----

7. Parietiae	7. Fraxea.	7.
--------------	------------	----

In saeculum. *Alius*, perpetuo.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

אבד זכר	Εμμα.	
המה	8. Ἰησιθ.	8. Καθεδεῖται.
8 ישב		Ἰθόρασεν εἰς κρόνον τὸν θρόνον αὐτοῦ.
בזמן לבישבת נסא	10.	10. Τῷ ἐπιτρίπτῳ.
10 לך	11.	Εἰς κρονον.
לעתיד		11. Καὶ πεποθήσουςι.
11 ויבטחו		
כי לא יעזבו	12.	12. Τῷ καθημένῳ.
12 ישב		Ἐναλλαγῆς αὐτοῦ.
עליו	14.	14. Ἐδορήτατό μοι Κύριος, εἶδε
14 הנני יהוה ו האה עמי		κακούχίαν μου.
15 תהלתך	15.	15.
16 מבעי	16.	16.
17 נדע ו יהוה בישבת עשה	17.	17.
כפי		
הנני כל	Εγγασον σελ.	Ἐδῆ ἀεί.
18 ישבו	18.	18. Ἄναστρέψουσι.
19 כי לא רנצה ישבח	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Periit memoria eorum. <i>Hieron., id.</i>	Periit memoria eorum.	
Ipsis <i>Hieron., cum ipsis.</i>	Cum sonitu.	
8. Sedebit. <i>Hieron., id.</i>	8. Permanet.	8. Sedebit.
Paravit ad iudicium solium suum. <i>Hieron., stabilivit ad iudicandum solium suum.</i>	Paravit in iudicio thronum suum.	Firmavit ad iudicium thronum suum.
10. Tenui. <i>Hieron., oppresso.</i>	10. Pauperi.	10. Attrite.
In temporibus. <i>Hieron., opportuna.</i>	In opportunitatibus.	In tempore.
11. Et sperabunt. <i>Hieron., et confident.</i>	11. Et sperent.	11. Et confident.
Quoniam non derelinquisti. <i>Hieron., id.</i>	Quoniam non derelinquisti.	
12. Habitanti. <i>Hieron., habitatori.</i>	12. Qui habitat.	12. Sediti.
Studia ejus. <i>Hieron., cogitationes ejus.</i>	Studia ejus.	Mutationes ejus.
14. Miserere mei, Domine, vide afflictionem meam. <i>Hieron., id.</i>	14. Miserere mei, Domine, vide humilitatem meam.	14. Condonavit mihi Dominus, vidit afflictionem meam.
15. Laudes tuas. <i>Hieron., id.</i>	15. Laudationes tuas.	15. id.
16. Demersæ sunt. <i>Hieron., id.</i>	16. Infixæ sunt.	16.
17. Notus est Dominus, iudicium fecit. <i>Hieron., agnitus est Dominus iudicium faciens.</i>	17. Cognosceetur Dominus iudicia faciens.	17.
Volarum suarum. <i>Hieron., manuum suarum.</i>	Manuum suarum.	
Meditatio, salah. <i>Hieron., meditatio semper.</i>	Vacat.	Canticum semper.
18. Revertantur. <i>Hieron., convertantur.</i>	18. Convertantur.	18. Revertentur.
19. Quoniam non in aeternum oblivioni erit. <i>Hieron., id.</i>	19. Quoniam non in finem oblivio erit.	19.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΣ.
Ἀπόλασαι.	Ἀπόλατο τὴ μαχμήσουου αὐτοῦ. Μετ' ἤχρου. Ἀλλοι, σὺν αὐτοῖς.	
8.	8. Μένει.	8.
Ἡθόρασε κρίτσι τὸν θρόνον αὐτοῦ.	Ἡτοίμασεν ἐν κρίτσι τὸν θρόνον αὐτοῦ.	
10. Τῷ πεθλασμένῳ. Ἐπικαίρωσ.	10. Τῷ πόνηρι. Ἐν εὐκαίρωσι.	10.
11. Καὶ πεποθήρουν.	11. Καὶ ἐπιπέσασσαν. Ὅτι οὐκ ἐγκατέλειπες. Ἀλλοι, οὐ γὰρ ἐγκατέλειπες.	11.
12.	12. Τῷ κατοικοῦντι.	12.
Τῆς μαχμῆς αὐτοῦ.	Τὰ ἐπιτηθεύματα αὐτοῦ. Ἀλλοι, τὰ μαχμηήματα αὐτοῦ.	
14.	14. Ἐλέησον με, Κύριε, ἕδο τὴν ταπεινώσιν μου.	14.
15. Τῆς ὑμνήσεις σου.	15. Τῆς αἰδέσεις του.	15. Τούς ἐπαίνους σου.
16.	16. Ἐνεπέγησαν. Ἀλλοι, ἐθαπίσθησαν.	16.
17.	17. Ἐνόστατε Κύριος κρίματα ποιῶν. Ἀλλοι, ἐγνώσθη Κύριος κρίμα ποιήσας. Χειρῶν αὐτοῦ. Ἀλλοι, τερσῶν αὐτοῦ.	17.
Μέλος διαψάλματος.	Ἦδὴ διαψάλματος. Ἀλλοι, μελήθημα αἰεὶ.	Ἔθρογγὴ αἰεὶ.
18.	18. Ἀποστραφήσασαν.	18.
19.	19. Ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπλήσθησται. Ἀλλοι, οὐ γὰρ εἰς τέλος ἐπλήσθησται.	19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIΘ.

Perdidisti.	Periit memoria eorum.	
	Cum sonitu. <i>Alii</i> , cum ipsis.	
8.	8. Manet.	8.
Firmavit iudicio thronum suum.	Paravit in iudicio thronum suum.	
10. Fracto. Opportune	10. Pauperi. In opportunitatibus.	10.
11. Et confident.	11. Et sperent.	11.
	Quoniam non dereliquisti. <i>Alius</i> , non enim dereliquisti.	
12.	12. Habitantī.	12.
Machinas ejus.	Studia ejus. <i>Alius</i> , machinamenta ejus.	
14.	14. Miserere mei, Domine, vide humilitatem meam.	14.
15. Hymnos tuos.	15. Laudationes tuas.	15. Laudes tuas.
16.	16. Infixe sunt. <i>Alius</i> , demerse sunt.	16.
17.	17. Cognoscetur Dominus iudicia faciens. <i>Alius</i> , agnitus est Dominus cum iudicium fecit. Manuum suarum. <i>Alius</i> , vocarum suarum.	17.
Melos diapsalmatis.	Canticum diapsalmatis. <i>Al.</i> , melodia semper.	Vox semper.
18.	18. Avertantur.	18.
19.	19. Quoniam non in finem oblivio erit. <i>Alius</i> , non enim in finem oblivio erit.	19.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνιστῶς γραμμένον.

ΑΚΥΛΑΣ.

תְּמוֹת עֲנִיִּים

20 אֲדַרְשֶׁנּוּ אִישׁ
עַל-פָּנָיִךְ

21 שִׁיחָה יִהְיֶה וּ בֹרַח לֹאֵם

כֹּהֵן

20.

21.

Σλ.

20. Μη θρασυνέσθω άνθρωπος.

21. Θεός, Κύριε, φόβημα αὐτοῖς.

Ἄει.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1 לַעֲתִית בַּעֲדַי 1.

2 דַּלְפָן 2.

יִהְיֶשׁוּ

3, 4. 4 כִּי-הִלֵּל רִשָׁע עַיִן-הָאֵזוֹת

נִפְשׁוֹ וַיִּבְעַע בְּרַךְ נַאֲפָן וַיִּזְחַק רִשָׁע
גִּבְבֹה אַפָּי בַל-יִדְרִיִּי

אֵין אֱלֹהִים כִּי-יִבְזָזֶהוּ

5 בִּזְמוֹת בּוֹשְׁפִיךָ

כֹּל-צִרְרוֹתָיִם יִפְחֶה

1.

2.

3, 4.

1. Εἰς καιρὸν θλίψεως

2. Καίεται.

Συλληφθήσονται.

3, 4. Ὅτι ὕμνησεν ἀσεβῆς ἐπὶ
πόθῳ ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ πλεονέκτης
εὐλογίας διεσπυρε τὸν Κύριον ἀσε-
βῆς. Ὅταν ὑβώθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ
οὐκ ἐκζητεῖ.

5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Expectatio pauperum. *Hieron.*,
idem.

20. Non roboretur homo. *Hie-*
ron., non confortetur homo.

Super facies tuas. *Hieron.*, ante
faciem tuam.

21. Pone, Domine, timorem eis.
Hieron., pone, Domine, terrorem
eis.

Selah. *Hieron.*, semper.

Patientia pauperum.

20. Non confortetur homo.

In conspectu tuo.

21. Constitue, Domine, legi fa-
torem super eos.

20. Ne ferociat homo.

21. Pone, Domine, timorem
eis.

Semper.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. Ad tempora in angustia. *Hie-*
ron., in temporibus angustiae.

2. Insequetur. *Hieron.*, ardet.

Comprehendentur. *Hieron.*, ca-
piuntur.

3, 4. Quoniam laudavit impium
super auiditate animæ suæ, et a-
varo benedixit: irasci fecit Domi-
num impius. Secundum fastum fu-
roris sui non quaeret. *Hieron.*, quia
laudavit impius desiderium animæ
suæ: et avarus applaudens sibi
blasphemavit Dominum. Impius
secundum altitudinem furoris sui
non requirit.

Non Deus omnes cogitationes
ejus. *Hieron.*, non est Deus in
omnibus cogitationibus ejus.

5. Altitudo judicia tua. *Hieron.*,
longe sunt judicia tua.

Omnes hostes suos sufflabit. *Hie-*
ron., omnes inimicos suos despicit.

1. In opportunitatibus, in tri-
bulatione.

2. Incenditur.

Comprehenduntur.

3, 4. Quoniam laudatur peccator
in desiderii animæ suæ, et ini-
quus benedicitur. Exacerbavit Do-
minum peccator. Secundum mul-
titudinem iræ suæ non quaeret.

Non est Deus in conspectu ejus.

5. Auferuntur judicia tua.

Omnium inimicorum suorum
dominabitur.

1. In tempus tribulationis.

2. Uritur.

Comprehendantur.

3, 4. Quia celebravit impius in
desiderio animæ suæ, et avarus be-
nedicens detraxit Domino impius.
Cum exaltatus fuerit furor ejus,
non requirit.

5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

	Ἡ ὑπομονὴ τῶν πονήτων. Ἄλλοι, ἡ προσδοκία πραπίτων.	
20.	20. Μὴ κραταιούσθω ἄθροιστος. Ἐνώπιόν σου Ἄλλοι, κατὰ πρῶτον σου.	20.
21. Τάξον, Κύριε, νόμον αὐτοῖς.	21. Κατάστησον, Κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτοῖς.	21. Κατάστητον, Κύριε, νόμον αὐτοῖς.
Διάψαλμα.	Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.	Διάψαλμα.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. Ἐν καιροῖς θλίψεως.	1. Ἐν εὐκαιρίας, ἐν θλίψει.	1.
2. Φλέγεται.	2. Ἐμπορίζεται. Σύλλαμβάνονται.	2.
3, 4. Ὅτι ἀνόμιος παράνομος κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ πλεονέκτης εὐλογίας, παρώξυνε τὸν Κύριον. Κατὰ μετρωρισμὸν θυμοῦ αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκζητήσῃ.	3, 4. Ὅτι ἐπιναίεται ὁ ἄμικτος ὁδὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἄδικον ἐνευλογεῖται. Παρώξυνε τὸν Κύριον ὁ ἄμικτος ὁδός. Κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσῃ.	3, 4.
5.	Ὅχι ἔστιν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἄλλοι, οὐκ ἔστι Θεὸς ἐν πάντα; ἐνοσίχθων αὐτοῦ. Ἄλλοι, δι' ὅλον τῶν ἐνοσημάτων αὐτοῦ.	5.
Ἄντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐκφυσῇ.	5. Ἀνταναιρείται τὰ κρίματά σου. Ἄλλοι, ἔρηται ἡ κρίσις σου. Ἄλλοι, ἀφανίζεται.	5.
	Ἄντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακριούσσι.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7 Patientia pauperum. *Alius*, expectatio mansuetorum.

20. 20. Non confortetur homo. 20.

In conspectu tuo. *Alius*, ante faciem tuam.

21. Constitue, Domine, legem 21. Constitue, Domine, legislatorem super eos. 21. Constitue, Domine, timorem ipsi.

Diapsalma. Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem. Diapsalma.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. In temporibus angustie,	1. In opportunitatibus, in tribulatione.	1.
2. Ardet.	2. Incenditur. Comprehenduntur.	2.
3, 4. Quoniam laudans iniquus secundum concupiscentiam, et avarus benedicens, exacerbavit Dominum. Secundum sublimitatem furoris sui non requirit.	3, 4. Quoniam laudatur peccator in desideriis anime sue, et iniquus benedicitur. Exacerbavit Dominum peccator. Secundum multitudinem ire sue non quaeret.	3, 4.

Non est Deus in conspectu ejus. *Alius*, non est Deus in omnibus cogitationibus ejus. *Alius*, per omnes cogitationes ejus.5. 5. Auferuntur judicia tua. *Alius*, sublatum est iudicium tuum. *Alius*, deletur. 5.

Omnes hostes suos exsufflat. Omnium inimicorum suorum dominabitur.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασί.

AK YAAΣ.

6 אָבִיר בְּלִבִּי בְּלֹא אֲמוּנָה לִדְרֹגִי
אֲשֶׁר לֹא בִרְעַ

6.

6.

7 אֱלֹהִי וְפִיהוּ בְּלֹא

7.

7.

אֲוִן

8 וְיִשָּׁב וּבִמְאֹרֵג הַצְּרִיִם בְּמִסְתָּרִים
יִהְרֵג נִמְנֵי

8.

Ἀνορελίξ.
8. Ἐνέθρογ ἀύλων.

9 לְהִלְכָה
בְּאֵרֶיהָ בְּסִנְהָ

9.

9.

בְּמִישָׁנו

בְּרִשְׁתָּהּ

10 וְזָכְרָה יִשָּׁה וְנִפְלָא בְּעֵצִיבוֹ
חַלְכָאִים

10.

10. Ὁ δὲ ὀλασθεὶς καμψθήσεται,
ἐπιπεσόντος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἰσχυ-
ρῶν αὐτοῦ, τοῖς ἀσθενέτιν.

12 קִיבֵה יִהְיֶה אֵל

12

12. Ἀνάστηθι, Κύριε, Ἰσχυροῦς
μου.

בִּשְׂא יִדָּךְ

15 אָבִיר בְּלִבִּי לֹא תִדְרֹשׁ

15.

15.

14 רִאתָה וּבִנְיָאָתָה וְעָמַל וּכְעָס וְ
תְבִיבֵי

14.

14. Εἶδες, ὅτι σὺ πόνον καὶ παρ-
οργισμὸν ἐπιθλέπεις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Dixit in corde suo, Non movebor in generationem et generationem quod non in malo. Hieron., loquitur in corde suo: Non movebor: in generatione et generatione ero sine malo.

6. Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem siue malo.

6.

7. Exsecratione os ejus plenum est. Hieron., maledictione os ejus plenum est.

7. Cujus maledictione os plenum est.

7.

Iniquitas. Hieron., id.

Dolor.

Inutile.

8. Sedebit in insidiis villarum, in latibulis interficiet innocentem. Hieron., sedet insidians juxta vestibula in absconditis, ut interficiat innocentem.

8. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem.

8. Insidiis aularum.

9. Ad pauperem. Hier., robustos.

9. In pauperem.

9.

Sicut leo in tugurio. Hieron., quasi leo in cubili.

Quasi leo in spelunca.

In trahendo eum. Hieron., cum attraxerit eum.

Dum attrahit eum.

In rete suo. Hieron., ad ret suum.

In laqueo suo.

10. Atteret se, humiliabitur, et cadet in robustis ejus congregatio attritorum. Hieron., et contractum subjiciet, et irruet viribus suis valenter.

10. Inclinet se, et cadet cum dominatus fuerit pauperum.

10. Ille vero fractus curvabitur, cadente ipso cum fortibus ejus, ipsis infirmis.

12. Surge, Domine Deus. Hieron., id.

12. Exsurge, Domine Deus.

12. Surge, Domine, Fortis meus.

Leva manum tuam. Hieron., id.

Exaltetur manus tua.

15. Dicens in corde suo, te non requisituro. Hieron., dicens in corde suo, quod non requiras.

15. Dixit enim in corde suo, Non requirit.

15.

14. Vidisti quippe tu laborem, et iram respicies. Hieron., vides quia tu laborem et furorem respicies.

14. Vides, quoniam tu laborem et dolorem consideras.

14. Vidisti, quia tu laborem et furorem respicies.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

6. Λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ περιτραπήσονται εἰς γενεὴν καὶ γενεὴν. οὐτε ἔσονται ἐν κακοῖσι.

7.

8. Ἐγκάθηται ἐνεδροῶν περὶ τῆς αὐλῆς, ἐν ἀποκρύφοις, ἀποκτείναι ἀναίτιον.

9. Εἰς τοὺς ἀθηνεῖς σου.

13.

12. Ἀνάστηθι, Κύριε, Ἰσχυροὺς μου.

15.

14. Ὁρᾷς ὅτι σὺ πόνον καὶ παρεφρισμὸν ἐποπτεύεις.

SYMMACHUS.

6. Dicens in corde suo, Non eventur in generationem et generationem. neque ero in afflictione.

7.

8. Insidet insidians ad aulās, in absconditis, ut interficiat innocentem.

9. In infirmos tuos.

10.

12. Surge, Domine, Fortis meus.

15.

14. Vides quia tu laborem et furorem respicis.

6. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ μὴ ταλάνθῃ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὴν ἄνευ κακοῦ.

7. Οὐ ὄρῳς τὸ σπῆμα αὐτοῦ γίμει. Ἄλλοι, οὐ τινος κατόρας πύργος τὸ σπῆμα.

Ἡδόνος.

8. Ἐγκάθηται ἐνεδροα μετὰ πλουσίων ἐν ἀποκρύφοις, τοῦ ἀποκτείνειν ἀθώον. Ἄλλοι, ἐγκρύπτεται μετὰ δόλου.

9. Εἰς τὸν πίνυρα.

Ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ. Ἄλλοι, ὡς λέων ἐν τῷ περιφράγματι.

Ἐν τῷ ἐλκυστῇ αὐτοῦ. Ἄλλοι, ἐν ἐλκυστῇ αὐτοῦ.

Ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ. Ἄλλοι, ἐν τῇ παγίδι.

10. Κόψαι καὶ ποσειῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυροῦνται τῶν πονήτων.

12. Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός.

Ἐψοθήτω ἡ χεὶρ σου. Ἄλλοι, ἔπαρον τὴν χεῖρά σου.

15. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ ζητήσῃ. Ἄλλοι, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· Οὐκ ἐζητήσῃ.

14. Βλέπεις ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς.

LXX INTERPRETES.

6. Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem sine malo.

7. Cujus maledictione os ejus plenum est. *Alius*, ejus maledictione plenum os.

Labor.

8. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem. *Alius*, absconditur cum dolo.

9. In pauperem.

Quasi leo in ovili. *Alius*, quasi leo in circumvallatione.

Dum attrahit eum. *Alius*, in attractione ejus.

In laqueo suo. *Alius*, in sagena.

10. Inclinabit se et cadet cum dominatus fuerit pauperum.

12. Exsurge, Domine Deus.

Exaltetur manus tua. *Alius*, leva manum tuam.

15. Dixit enim in corde suo, Non requiret. *Alius*, dicens in corde suo, Non requiret.

14. Vides quia tu laborem et furorem consideras.

6.

7.

8.

9.

10.

12.

15.

14. Βλέπεις ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς.

THEODOTI.

6.

7.

8.

9.

10.

12.

15.

14. Vides quia tu laborem et furorem respicis.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΑΑΣ.

Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

לכת בידך

עלך יושב
אסה ו הית

ענה

15 יהושע השני בלחמנו

17 תנין לבס הקשוב אונך

18 לשבט יתום תך

Ἐπὶ σὲ καταλείπει.

Βοηθῶν.

15.

17. Τὴν πρόθεσιν τῆς καρδίας αὐτῶν ἠχροάσατο ὁ οὖς σου.

18. Κρῖναι ὄρφανῶ καὶ τεθλασμένῳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ad dandum in manu tua. Hieron., ut detur in manu tua.

Super te relinquet. Hieron., tibi relinquuntur.

Tu fuisti. Hieron., tu es factus.

Adjuvans. Hieron., adjutor.

15. Quares impietatem ejus, non invenies. Hieron., queres impietatem ejus, et non invenies.

17. Parare facies cor eorum, intendere facies aurem tuam. Hieron., preparasti ut cor eorum audiat auris tua.

18. Ad judicandum pupillum et tennem. Hieron., ut judices pupillum et oppressum.

Ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est.

Tu eris.

Adjutor.

15. Quæretur peccatum illius, et non invenietur.

17. Preparationem cordis eorum audivit auris tua.

18. Judicare pupillo et humili.

Super te relinquit.

Adjuvans.

15.

17. Proposui in corde eorum, audivit auris tua.

18. Ad judicandum pupillo et attrito.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IX.

V. 1. Hasce varias tituli interpretationes adferunt quatuor mss. cum tantillo discrimine. Ad Aquilam Corder. solus legit, νεότητος : ad Symmachum codex unus Regius habet, ὑπὲρ τοῦ οὐθοῦ τοῦ θανάτου, male : ad Theodotionem idem Regius, ὑπὲρ αἰγμῆς. Voces Hebraicas Græce scriptas ἀλμὸθ βην, adfert Vaticanus. [In lectione Sextæ edidit Montf., νεανιότηης, latine vero, juvenilitatis. Sed absque dubio νεανιότηης legendum, Schleusnerus in opus. crit., affert sequentem varietatem lectionum ex Origenis Select. in psal. Σύγγυμος, ὑπὲρ τοῦ θανάτου τοῦ οὐθοῦ. Ἀνάλας, ὑπὲρ τῆς νεότητος. DRACH].

V. 5. Ἄ., Σ., καὶ γαυριάσῃ. Drusius, Corderius autem habet, ἀλλοε, καὶ γαυριάσσομαι, et ita Chrysostomus in codice quodam Coisl. bombycino.

Ibid. et v. 4. Σ., ἤσω etc. Sic unus Regius, Drusius, et Corderius, qui legit, ἀναστραφέντων. [Schleusnerus ibid. : In versione Symmachii reponi debet, προσκόψαντων. Nam προσκόπτειν, non προσκόπτειν, respondet hebraico verbo לַשְׁחַת.

V. 5. Ἄ., ὑπερεδίασας etc. Unus Reg.

V. 7. Hebr., αρωθ. Colbertinus, qui postremam lectionem in Vaticano et Drusio Σ. signatam, Theodotioni tribuit. Ibid. Ἄλλοε, διερχόμενος. Coisl. bombycinius.

Ibid. Σ., ἀπόλασας. Sic codex unus. Drusius, ἀπόλασας tantum, non indicato interprete.

Ibid. Hebr., εμαα. Drusius, Chrysostomus legerat εμ : sed εμμα legendum.

V. 8. Hebr., ἰστθ. Drusius ex Chrysostomo. Ἄ., χαθεδείσαι. Colbert. unus. Drusius vero tacito interprete.

Ibid. Ἄ., ἤδρασαν εἰς χρίσαι etc. Sic Colbert. et Reg. unus ex Apollinario ad psalmum LXXXVIII. Σ., ἤδρασαν χρίσαι etc. Reg. unus.

V. 10. Has Aquile et Symmachii lectiones sine interpretum nomine adfert Drusius ; sed unus Reg. Aquile et Symmacho tribuit.

Ibid. Ἄ., εἰς καιρόν. Σ., ἐπικαιρώς. Unus Reg. et Corderius.

V. 11. Ἄ., Σ., καὶ πεποθήσονται. Sic Theodoretus : Ἀνάλας καὶ Σύμμαχος πεποθήσονται ὀριστικῶ ἀντὶ προστακτικῶ χρησάμενοι ῥήματι. Aquila et Symmachus, confident, dixerunt, verbo utentes medicandi pro imperandi.

Ibid. Ἄλλοε, οὐ γὰρ etc. Sic unus.

V. 12. Ἄ., τῷ καθήμενῳ. Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐναλλαγὰς αὐτοῦ. Σ., τὰς μηχανὰς αὐτοῦ. Sic quidam mss. cum Agellio, Corderio et Drusio. Chrysostomus ad Symmachum legit μηχανήματα.

V. 14. Ἄ., ἐδωρήσατο etc. Sic unus Regius. Jam vidimus Aquilam verbum ἦν per δωρεῖσθαι persæpe vertere.

V. 15. Σ., τὰς ὑμνήσεις etc. Colbert. unus.

V. 16. Ἄλλοε, ἐθαπτίσθησαν. Drusius. Videtur esse Symmachii, qui vocem ἦν per ἐθαπτίσθην vertit psalm. LXXVII, 5.

V. 17. Ἄλλοε, ἐγνώσθη etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλοε, τάρσων αὐτοῦ. Drusius sine interpretis nomine. Sed est, ut videtur, Aquile, qui vocem ἦν ita vertit psalm. LXXVII, 72, et CXXVI, 119 ; Isai. XLIX, 16.

Ibid. Hebr., εγγαων σελ. Colbert. unus. Aquile et Symmachii lectiones habent Vaticanus, Colbert. et Drusius. Theodotionis vero Colbertinus, ut et sequentem, μελήσθημα.

V. 18. Ἄ., ἀναστρέψουσι. Colbert.

V. 19. Ἄλλοε, οὐ γὰρ εἰς etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλοε, ἡ προσδοκία πρώτου. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

Ἰνα δαθωσιν, εἰς χεῖρας σου.	Τοῦ παραδόξου αὐτοῦ εἰς χεῖρας σου.	
Σὺ ἐγκαταλείπαι.	Σὺ ἐγκαταλείπεται.	Τὸν δὲ καταλείπεται.
	Σὺ ἦσθα. Ἄλλοι, τὸ ἐγένου.	
	Ἄλλοι, τὸ ἔση.	
	Βοηθός. Ε, Γ, βοηθῶν.	Βοηθῶν.
15. Ἐκζητηθήσεται ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ, ἵνα μὴ εὐρεθῆ αὐτός.	15. Ζητηθήσεται ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ.	15. Ἐκζητηθήσεται ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ, ἵνα μὴ εὐρεθῆ.
17. Ἐτοιμάσεις καρδίας αὐτῶν προσέχειν ὄσος σου.	17. Ἦν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέχει τὸ ὄσος σου.	17.
18.	18. Κεῖραι ὀργανῶ καὶ ταπεινῶ.	18.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Ut dentur in manus tuas.	Ut tradas eos in manus tuas.	
Tibi derelinquit.	Tibi derelictus est.	Super te relinquuntur.
	Tu eras. <i>Alius</i> , tu es factus. <i>Alius</i> , tu eris.	
	Adjutor. V, VI, adjuvans.	Adjuvans.
15. Requiretur impietas ejus, ut non inveniatur ipse.	15. Quæretur peccatum illius, et non inuenietur.	15. Exquiratur impietas ejus, ut non inueniatur.
17. Preparabis cor eorum, ut intendat auris tua.	17. Preparationem cordis eorum attendit auris tua.	17.
18.	18. Judicare pupillo et humili.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IX.

V. 20. Ἄ, μὴ θρασυνέσθω ἄνθρωπος. Corderius, itaque Drusius, sed facito interprete.

Ibid. Ἄλλοι, κατὰ πρόσωπόν σου. Corderius.

V. 21. Ἄ, ὁσὸ Κόριε etc. Trium lectiones exhibent Vaticanus, Colbertinus unus atque Drusius. Sed Colbertinus eam quæ Theodotienis est, Aquile adseribit.

Ibid. Hebr., πλ etc. Vide supra psalm. III, 5.

V. 1. Hebræi hunc psalmum in duos dividerunt : cur autem id fecerint, vide Theodoretum ad psalm. cxv. Hac vero de re Agellius sic loquitur. *Quod scripsit quidam vir utale nostra eruditissimus, a veterioribus Hebræis hunc psalmi hujus divisionem esse factam, non a veteribus amitam, id secus est, cum Hebræa distinctio sit in Hexaplis Origenis, et ceteri interpretes, atque etiam Syrus ex hoc loco decimum psalmum numerarint, et a superiore dividerint : quod etiam scholion Græcum in catena Græca testatur his verbis : ἐντεῦθεν ἡ ἐκδοσις ἀρχὴν τοῦ ε΄ ψαλμοῦ περιέχει.*

Ibid. Ἄ, εἰς χεῖρας etc. Ex Vaticano et ex Drusio.

V. 2. Ἄ, κἀτάται. Drusius. Vaticanus vero, ἐκκἀτάται. In verbo κἀτά, ε suppressi frequentissimum est in vetustissimis codicibus Græcis, ut in Commentariis Eusebii in psalmis sæpe observavimus. Σ., κλέγεται. Vaticanus et Drusius.

Ibid. Ἄ, πολληροθήσων. Chrysostomus.

V. 3. 4. Hunc locum ante lacrum et interpretum nominibus earentem apud Drusium, ex Regio uno, Colbertino uno et Vaticano restituvimus. Chrysostomus vero primam lectionem Symmachio, secundam Aquile tribuit.

Ibid. Ἄ, ὅταν ὀψέθῃ etc. Colbertinus. Drusius vero sine interpretum nomine addidit. [E catena Patrum Græc. et Corderii, p. 185, ad hanc lectu-

nem : Ἄλλοι, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ μεταορισμοῦ αὐτοῦ, secundam multitudinem sublimitatis ejus. Duxit.]

Ibid. Ἄλλοι, ὅσα ἔστι θεοὺς ἐν πάσαις ἐνοχλαῖς αὐτοῦ. Drusius. Videtur autem esse Symmachii, qui תרעב vertit ἔνοχαι. Job xvi, 27. Altera item versio apud Drusium est.

V. 5. Ἄλλοι, ἦσταῖ ἡ κόλιε σου. Drusius Ἄλλοι, ἀφανίζονται. Colberti. στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., πάντας τοὺς etc. Regius unus.

V. 6. Hunc Symmachii locum plenum mutuvimus ex Colbertino et ex Regio uno.

V. 7. Ἄλλοι, ὃ τινος κατάρας etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Ἄ, ἀνοσφάξ. Drusius. Sic vocem תס de more vertit Aquila.

V. 8. Σ., ἐγκλίθηται etc. Sic Regius unus, Vaticanus et Drusius. Sed Vaticanus habet, πρὸς τὰς πόλεις, que lectio non spernenda. Regius, πρὸς τὰς πόλεις, ad portas. Ἄ, ἐνέδρα πόλεων. Vaticanus. Agellius ait : *Aquila et Symmachus transtulerunt, πόλεις. Ἄλλοι, ἐγκρόπεται μετὰ ὄσος.* Coslin. unus.

V. 9. Σ., εἰς τοὺς ἀθροεὺς σου. Vaticanus.

Ibid. Ἄλλοι, ὅς δέον etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλοι, ἐν ἐκαστῶ αὐτοῦ. Chrysostomus.

Ibid. Ἄλλοι, ἐν τῇ σαγγίῃ. Drusius.

V. 10. Ἄ, ὃ δὲ θλασθεὺς etc. Drusius sine auctoris nomine. Sed Chrysostomus, Ἄ, ὃ δὲ θλασθεὺς etc.

V. 12. Ἄ, Σ., ἀνάστηθι, Κόριε, ἰσχυρός μου. Vaticanus.

Ibid. Ἄλλοι, ἔπαρον τὴν γαῖρά σου. Drusius.

V. 15. Ἄλλοι, λέγον etc. Coslin. hombyc.

V. 14. Lectiones Aquile et Symmachii ex Vaticano, Regio uno, Theodoretio, Corderio et Drusio. Vaticanus ad Aquilam habet, ὄσος. Idem Vaticanus,

θ. ὁμοίως τοῖς Θ', *Th. ut LXX.*
 Ibid. Σ., ἐνὰ δευτέρῳ etc. *Drusius, Vaticanus habet τερτῶσιον.*
 Ibid. 'A., ἐπὶ τῷ κατὰ- etc. *Hæsee trium lectio-*

nes ex Vaticano mutuamur.
 Ibid. 'A. ἱ. ἱ. ἱ., σὺ ἐγένου. 'A. ἱ. ἱ., σὺ ἔση. *Drus.*
 Ibid. 'A., Θ., Ε', Ζ', βοηθῶν. *Vaticanus.*
 V. 13. Σ., ἐκζητηθήσεται etc. *Symmachi lectio-*

PSALMUS X.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

לְבוֹנֵנָה לְדָוִד 1
 נִידוּ הַרְנָם צִפּוֹר 2
 כִּינֵנו הַצֶּמַח עַל-יְתֵר 3
 לִירֵדָה בְּמוֹת אֶפְרַיִם לְבִן 4
 נִי הַשְּׂמֹת יְהִרְסֶק 5
 צִדִּיק כִּי-הוּא עֵל 6
 עַשְׂפוֹ יִבְחֵנו 7
 יְהוָה צִדִּיק יִבְחֵן חַדְשֵׁנו 8
 יֵאָהֵב הַמוֹס שְׂנֵאָה נַפְשׁוֹ 9
 יִבְסֹר עַל-רַשְׁעִים פְּחִים 10
 לְעֵשֶׂת

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

1. Τῷ νικοποιῶ τῷ Δαυὶδ.
 Ἀναστατοῦ εἰς τὰ ἔρη ὡς στρουθίου.
 2. Ἠδρασαν βέλως αὐτῶν ἐπὶ τὴν νευράν.
 3. Ὅτι οἱ θεμέλιοι καθαιρεθῆσονται.
 Δίκαιος τί κατειργάσατο;
 4. Ὁραματίζονται.
 Τὰ βλέφαρα αὐτοῦ δοκιμάζει.
 5. Κύριος δίκαιον δοκιμάζει, καὶ ἀσεβῆ.
 Καὶ ἀγαπῶντα ἀδικὰ ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.
 6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori ipsi David. *Hieron., victori, psalmus David.*
 Transvola montem vestrum, passer. *Hieron., transvola in montem ut avis.*
 2. Paraverunt sagittam suam super nervum. *Hieron., posuerunt sagittam suam super nervum.*
 Ad sagittandum in ipsa caligine in rectos corde. *Hieron., ut sagittent in abscondito rectos corde.*
 3. Quoniam fundamenta destruentur. *Hieron., quia leges dissipatae sunt.*
 Justus quid operatus est? *Hieron., id.*
 4. Videbunt. *Hieron., vident.*
 Palpebrae ejus probabunt. *Hieron., palpebrae ejus probant.*
 5. Dominus justum probabit et impium. *Hieron., Dominus justum probat: impium autem.*
 Et diligentem rapinam odio habuit anima ejus. *Hieron., et diligentem iniquitatem odit anima ejus.*
 6. Pluet super impios laqueos. *Hieron., pluet super peccatores laqueos.*
 Terrorum. *Hieron., tempestatum.*

1. In finem, psalmus David.
 Transmugra in montem sicut passer.
 2. Paraverunt sagittas suas in pharetra.
 Ut sagittent in obscuro rectos corde.
 3. Quoniam quae perfecisti destruxerunt.
 Justus autem quid fecit?
 4. Respiciunt.
 Palpebrae ejus interrogant.
 5. Dominus interrogat justum et impium.
 Qui autem diligit iniquitatem adit animam suam.
 6. Pluet super peccatores laqueos.
 Pucellarum.

1. Victori ipsi David.
 Abscede in montes sicut passer.
 2. Firmaverunt sagittam suam super nervum.
 3. Quoniam fundamenta diruentur.
 Justus quid operatus est?
 4. Vident.
 Palpebrae ejus probant.
 5. Dominus justum probat et impium.
 Et diligentem iniqua odit anima ejus.
 6.

nem habent tres mss. et Drusius., Theodotionis Vaticanus.

V. 17. 'Α., τὴν πρόθεσιν etc. Aquile et Symmachi lectones mutuanur ex Colbertino. Drusius ex dua-

bis unam fecerat, et Symmacho tribuerat. Theodoretus ait Symmachum vertisse πρόθεσιν.

V. 18. 'Α., κρῖνα; etc. Colbertinus. Drusius etiam, sed tacito interprete.

PSALMUS X.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπιβόλιος τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίου. "Α.Ι.Ι.Ι., μετανικίου.	1. Τῷ νικοπολίῳ, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
2. Ἦδρασαν βέλος αὐτῶν ἐπὶ τὴν νευράν. ... ὡς ἐν ζόφῳ.	2. Ἠτοίμασαν βέλη εἰς ψαρίστραν. "Α.Ι.Ι., εἰς βελούχην. Τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ. "Α.Ι.Ι., ἀσελῆνῳ νοκτί. Γ', εἰς τὸ ἐπιδαΐσαι τὸ σάβως εἰς τὸ φῶς.	2. Τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ.
3. Ὅτι οἱ θεσμοὶ καταλύθησαν.	3. Ὅτι ἡ κατηρέσεια καθεῖλον. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι., ὅτι αἱ διδασκαλίαι συντριβήσονται. Γ', ὅτι αἱ διαδόχαί.	3.
Δίκαιος τί ἔδρασαν;	Δίκαιος τί ἐποίησε;	Δίκαιος τί ἐποίησε;
4.	4. Ἀποβλέπουσι. Τὰ βλέψαρχα αὐτοῦ ἐξετάζει.	4. Ἐπιβλέπουσιν.
5.	5. Κύριος ἐξετάζει τὴν δίκαιον καὶ τὴν ἀσεβῆ. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι., Κύριος δίκαιος ἐξεταστής. Ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.	5.
6.	6. Ἐπιθρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς παγίδας. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι., ὅσοι ἐπὶ παρανόμους ἰνθρακας. Καταγίδη. "Α.Ι.Ι.Ι.Ι., καταγίδος.	6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphalis Davidis.	1. In finem, psalmus David. Transmigra in montes sicut passer. <i>Alius</i> , transmove te.	1. Victori, psalmus David.
2. Firmaverunt sagittam suam super nervum. ...quasi in caligine.	2. Paraverunt sagittas in pharetram. <i>Alius</i> , in sagittarum thecam. Ad sagittandum in nocte illumi rectos corde. <i>Alius</i> , in illoni nocte. VI, ad exhibendum tenebras in lucem.	2. Ad sagittandum in nocte illumi rectos corde.
3. Quia leges dissipatae sunt. Iustus quid fecit?	3. Quoniam quae perfecisti destruxerunt. <i>Alius</i> , quia doctrinae conterentur. VI, quia successiones. Iustus quid fecit?	3. Iustus quid fecit?
4.	4. Respiciunt. Palpebrae ejus examinant.	4. Inspiciunt.
5.	5. Dominus examinat justum et impium. <i>Alius</i> , Dominus justus examinatur. Qui autem diligit iniquitatem odit animam suam.	5.
6.	6. Pluet super peccatores lacuos. <i>Alius</i> , pluet super peccatores carbones. Procellam. <i>Al.</i> , procelle.	6.

TO EBPAIKON.

7 ישר יהוה פניו

7.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Rectum videbunt facies ejus. *Hieron.*, rectum videbunt facies eorum.

VULGATA LATINA.

7. Æquitatem vidit vultus ejus.

7.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum X.

V. 1. Titulus secundum tres Interpretes ex Colbertino et ex Eusebio in Psalmos.

Ibid. 'A., ἀναστατοῦ etc. Ἄλλος, μετακινουῦ. Sic Chrysostomus habet.

V. 2. 'A., Σ., ἤδρασαν βέλος etc. Vaticanus et Drusius. Ἄλλος, εἰς βελοθήκη. Sic Colbertinus συζητηῶς scriptus.

Ibid. Σ., ὡς ἐν ζόφῳ etc. Has lectiones mutuamur

ex Vaticano, Corderio et Drusio.

V. 5. Has lectiones sinceræ effert Vaticanus, Drusius et alii mutilas habent.

Ibid. 'A., δίκαιος τί etc. Vaticanus.

V. 4. Aquilæ et Theodotionis lectiones adfert Drusius.

Ibid. Vaticanus: Τὸ, εἰς τὸν πένητα, ἐν τῇ σελευτῶν Ὁ ἔλατο μόνον ἀμφιθλίως. I. e. *Illud, in pauperem, in sola LXX Interpretum columna dubie ja-*

PSALMUS XI.

TO EBPAIKON.

1 לִבְנֵי עַל-הַשְׁבִּיעִית כּוֹבוֹר לְדָר

2 הַסִּיד

כִּי-פָנוּ אֲבוֹנִים מִבְּנֵי אָדָם

5 שֶׁפֶת הַלִּקְוֶת בִּלְבָב וּלְבַב יִדְבַר

5 נִגְבִּיר

שֶׁפֶתֵינוּ אֲתָנוּ כִּי אֲדֹנָי לָנוּ

6 כִּישָׁר עֵינַיִם מֵאַנְקַת אֲבוֹנִים

אֲשֵׁית בִּישָׁע יִפִּית לִי

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. Ἀσεμινθ.

2.

5.

5.

6.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποῦ ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, μελιώδημα τῷ Δαυίδ.

2. Ἄγνος.

"Ὅτι ἐπεράνθησαν οἱ πιστοὶ ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

5.

5.

Χελεὶ πάρεστιν ἡμῖν, τίς δεσπότης ἡμῶν;

6. Ἀπὸ προνομῆς πενήτων, ἀπὸ αἰρωγῆς πτωχῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori super octavam, canticum ipsi David. *Hieron.*, victori pro octava, psalmus David.

2. Pius. *Hieron.*, castus.

Quoniam desierunt fideles a filiis hominum. *Hieron.*, quoniam imminuti sunt fideles a filiis hominum.

5. Labia blanditiarum in corde et corde loquentur. *Hieron.*, labium subdolum in corde et corde loquuntur.

5. Roboremus. *Hieron.*, id.

Labia nostra nobiscum, quis dominus nobis? *Hieron.*, labia nostra nobiscum sunt, quis noster dominus est?

6. Propter vastitatem afflictorum, et propter clamorem inopum. *Hieron.*, propter miseriam inopum, a gemitu pauperum.

Ponam in salute, illaqueabit eam. *Hieron.*, ponam in salutari auxilium eorum.

VULGATA LATINA.

1. In finem pro octava, psalmus David.

2. Sanctus.

Quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.

5. Labia dolosa in corde et corde locuti sunt.

5. Magnificabimus.

Labia nostra a nobis sunt, quis noster dominus est?

6. Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum.

Ponam in salutari, fiducialiter agam in eo.

AQUILA.

1. Victori super octavam, canticum ipsi David.

2. Castus.

Quoniam terminati sunt fideles a filiis hominum.

3.

5.

Labia adsunt nobis, quis dorni-nus noster?

6. Ob vastitatem pauperum ob gemitum egenorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

7. Εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. "A. l. l. c.", εὐθύτητας ὄψεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. Æquitatem vidit vultus ejus. *Alius*, rectitudines videbit vultus ejus. 7.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum X.

cebat. Ea de re agitur in Preliminaribus. *Ibid.* "A., τὰ βλεψ.". Sic mss.

V. 5. "A., Κύριος δίκαιον etc. Hanc lectionem, ut et sequentem, ex Colbertino desumpsimus.

Ibid. Agellius Vaticanis mss. usus notat hanc interpretationem sequi post precedentem sic, Κύριος δίκαιον δοκιμάζει· καὶ ἀσεβῆ, καὶ ἀγαπῶντα ἔδικα ἐμίσησαν ἢ ψυγῆ αὐτοῦ. Itaque hæc postrema pars perinde atque superior Aquile est, quam sequitur

Hieronymus.

V. 6. "A. l. l. c.", ὕσαι ἐπὶ etc. *Drusus*.

Ibid. Vaticanus sic habet, πνεῦμα καταγίγως. *U. O.*, καταγίγως.

V. 7. "A. l. l. c.", εὐθύτητας ὄψεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. *Drusus*. Legerat ipse, αὐτῶν: sed ut ibidem monet, alii habent, αὐτοῦ, et quidem melius. *Coisl.* bombeycinus, τὰ πρόσωπα αὐτοῦ.

PSALMUS XI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος... ὁδῆ τῷ Δαυὶδ. 1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ, ψάλλῃς τῷ Δαυὶδ. 1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ, ψάλλῃς τῷ Δαυὶδ.

2. "Ὅτι ἐξέλειπον αἱ πίστεις ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀνθρώπων. 2. "Ὅτις. 2. "Ὅτι ὀλιγόθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀνθρώπων.

3. Νεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ λαλοῖ. 3. Νεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν.

5. Μεγαλυνοῦμεν. "A. l. l. c.", δυναστεύομεν. 5. Μεγαλυνοῦμεν. "A. l. l. c.", δυναστεύομεν.

6. Διὰ κακοπάθειαν πτωχῶν, διὰ αἰμογῆν πονητῶν. 6. Τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστί, τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν; "A. l. l. c.", τίς κυριεύσει ἡμῶν;

6. Διὰ κακοπάθειαν πτωχῶν, διὰ αἰμογῆν πονητῶν. 6. Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πονητῶν.

Τίξω σωτήριον ἐμφανές. 6. Θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρόρητισσομαι ἐν αὐτῷ. "A. l. l. c.", ἐν σωτηρίῳ σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale... canticum ipsi David. 1. In finem pro octava, psalmus David. 1. In finem pro octava, psalmus David.

2. Quoniam defecit fides a filiis hominum. 2. Sanctus. 2. Quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.

3. Labia dolosa in corde alio et alio loquuntur. 3. Labia dolosa in corde et corde locuti sunt. 3.

5. Magnificabimus. *Alius*, roborabimus. 5.

Labia nostra apud nos sunt, quis noster dominus est? *Alius*, quis dominabitur nobis?

6. Propter vexationem pauperum, propter ejulatium egenorum. 6. Propter miseriam inopum, et propter gemitum pauperum. 6.

Statuam salutare conspicuum. 6. Ponam in salutari, fiduciahter agam in eo. *Alius*, in salute tua.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
תְּרַצַּ 7	7.	7.
וְיָרֵד לִי מִן הַשָּׁמַיִם וְיִשְׁרַף אֶת הָעֲוֹנוֹתַי כִּי כִּי אֲנִי חַיִּים וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם	Βασιλαρχ.	Χωροδὸν τῆ γῆ. Διουλισμένον. 8. Φυλάξεις αὐτά.
בְּיָמֵינוּ 8	8.	8. Φυλάξεις αὐτά.
וְיָרֵד לִי מִן הַשָּׁמַיִם וְיִשְׁרַף אֶת הָעֲוֹנוֹתַי כִּי כִּי אֲנִי חַיִּים וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם	9.	9.
כִּי כִּי אֲנִי חַיִּים וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם וְעוֹלָם	Χραμ ζωλωθ λεβνη Αδαμ.	Κατὰ τὸ ὕψος εὐωνυμέμοι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Conflatum. <i>Hieron.</i> , igne probatum.	7. Igne examinatum.	7.
In elibano in terram. <i>Hebr. int.</i> , fluens in terra. <i>Hieron.</i> , separatum a terra.	Probatum terræ.	Proceedens in terra.
Fusum. <i>Hieron.</i> , colatum.	Purgatum.	Defecatum.
8. Servabis ea. <i>Hieron.</i> , custodies nos.	8. Servabis nos.	8. Servabis ea.
A generatione hac in sæculum. <i>Hieron.</i> , a generatione hac in æternum.	A generatione hac in æternum.	
9. Circumquaque impii ambulant. <i>Hieron.</i> , in circuitu impii ambulabunt.	9. In circuitu impii ambulant.	9.
Secundum sublimitatem vilitas filiis hominum. <i>Hieron.</i> , cum exaltati fuerint vilissimi filiorum omnium.	Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.	Secundum altitudinem vilipens filijs hominum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

V. 1. 'A., τῶ νικοποῦῳ etc. Vaticanus. Vide supra psalm. vi.
Ibid. Hebr. אַשְׁמֵנוּθ. Colbert. Coislin. vero hombycinus, אַשְׁמֵנוּθ.
V. 2. 'A., ἀγνός. Drusius. Vaticanus item, sed hic postremum facito interprete.
Ibid. Aquile et Symmachi lectiones mo'amamur ex duobus Regiis, Vaticano et Colbertino.
V. 5. Σ., γένη δόλια ἐν κ ρδιχ etc. Vaticanus et Drusius. In Breviario tamen Hieronymi sic legitur :

S., labia lubrica, in corde aliud est, et aliud loquitur.
V. 5. 'A. ἄλλος, δυναστεύσομεν. Corder. et Drusius.
Ibid. 'A., χεῖλη πάρεστιν etc. Drusius. "Ἄλλος, τίς κυριεύσει ἡμῶν. Corderius.
V. 6. 'A., ἀπὸ προνομῆς etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Vaticanus et Drusius.
Ibid. Σ., τάζω etc. Theodoret., Corder. et Drus. "Ἄλλος, ἐν σωτηρίῳ σου. Drusius.
V. 7. "Ἄλλος, χωνεύμενον. Drusius.
Ibid. 'O 'Eὐγαῖος, τὸ ῥέον etc. Hebrai et Aquile lectiones exhibet Drusius, Aquile tantum Vatica-

PSALMUS XII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
לְבִנְיָמִן בְּיָמֵינוּ 1	1.	1. Τῷ νικοποῦῳ, ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
עַד-עַד אֲנִי יְהוָה הַשָּׁמַיִם 2	2.	2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήση μου τέλειον;
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori psalmus ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori psalmus David.	1. In finem, psalmus David	1. Victori, psalmus ipsi David.
2. Usquequo, Domine, obliuisceris mei æternum? <i>Hieron.</i> , usquequo, Domine, obliuisceris mei penitus?	2. Usquequo, Domine, obliuisceris me in finem?	2. Usquequo, Domine, obliuisceris mei penitus?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

7. 7. Περὶ προσημειώσεων. Ἄλλοι, γυναικόμενοι. 7.
Δοκίμωον τῆ τῆ.

8. 8. Φυλάξεις ἡμᾶς. Ἄλλοι, φυλάξεις αὐτούς. 8. Φυλάξεις αὐτά.
Ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς αἰῶνα. Ἄλλοι, ἅμα τῆ γενεᾷ τῆ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄλλοι, τῆ αἰωνία.

9. 9. Κύκλιον οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι. Ἄλλοι, κύκλιον ἀσεθῶν ἐμπεριπατήσουσι. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι. 9.
Ἄλλοι, κύκλιον ἀσεθῶν ἐμπεριπατήσουσι. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι.

Ὅταν ὑψωθῶσιν οἱ εὐτελεῖς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

Κατὰ τὸ ὄρος τοῦ ἐπιλόκουσας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ἐξουθένηταις.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. 7. Igne examinatum. Alius, conflatum. 7.
Probatum terræ.

8. 8. Servabis nos. Alius, servabis eos. 8. Servabis ei.
A generatione hac et in æternum. Alius, simul cum generatione quæ in sæculum. Alius, æterna.

9. 9. In circuitu impij ambulat. Alius, in circuitu impiorum inambulabunt. Reliqui, ambulabunt. 9.
Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. Et, contempstisti.

Cum exaltati fuerint tenues filiorum hominum.

Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. Et, contempstisti.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

mus. Illud autem *לְעַבְרָא* ex Hebræo sic legitur in Coislm. bombæ, βαλλιστο, lege βαλλιστό.

Ibid. Ἄ., δούλοισμένον. Vaticanus et Drusius.

V. 8. Ἄ., θ., φυλάξεις αὐτά. Vaticanus. Ἄλλοι, φυλάξεις αὐτούς. Drusius.

Ibid. Ἄλλοι, ἅμα τῆ γενεᾷ etc. Drusius.

V. 9. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι. Vaticanus.

Ἄλλοι, κύκλιον ἀσεθῶν ἐμπεριπατήσουσι. Sic minus codex.

Ibid. Lectionem Hebraicam ex Chrysostomo mutavimus. (*) Reliquarum versionum auctores ex Vaticano ediscimus. Drusius vero sine interpretum nomine adulterat.

(*) Lectio Hebraica apud S. Chrysostomum, edit. Montf. sic sonat : *χάρμ ζώλλῶθ λεθούτ ἀδάμ*. Drusius autem eandem sic refert : *χάρμ ζώλλῶθ λεθούτ ἀδάμ*. Additque : Puto legendum *χάρμ*, vel certe, *χράμ*. Sed hoc minus sincerum est. Draven.

PSALMUS XII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπιθίκιος ψῆθ τοῦ Δαυίδ. 1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυίδ. 1. Εἰς νίκας, ψαλμὸς τοῦ Δαυίδ.
 2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐκλανθήνη μου εἰς τέλος; 2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐπικλήση μου εἰς τέλος; 2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum David. 1. In finem, psalmus David. 1. In victoriam, psalmus ipsi David.
 2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? 2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem? 2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
עַד-לִמָּוֶת תִּסְתֵּר אֶת-פְּנֵי כוֹחֵי 5 אֲשֵׁר עִמָּי	5.	Ἔως πότε κρύψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; 5.
וְעַתָּה יָבוֹא יוֹמִי	4.	Ἵθύναις ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας. 4. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.
4 הַאִירָה לִּי כִּן-אֵינִן הַבֵּיט	4.	4. AQUILA
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
Usquequo abscondes facies tuas a me? <i>Hieron.</i> , usquequo abscondes faciem tuam a me?	Usquequo avertis faciem tuam a me?	Usquequo abscondes faciem tuam a me?
5. Ponam consilia. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	5. Ponam consilia.	5.
Dolorem in corde meo in die. <i>Hieron.</i> , dolorem in corde meo per diem.	Dolorem in corde meo per diem.	Dolores in corde meo per diem.
4. Illumina oculos meos ne forte dormiam mortem. <i>Hieron.</i> , illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.	4. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.	4. Illumina oculos meos, ne unquam dormiam in mortem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XII.

V. 1. Sic Regius unus tituli interpretationes exhibet.
 V. 2. 'A., ἕως πότε etc. Lectiones A., S. ex eodem.
 Ibid. 'A., Σ., Θ., ἕως πότε κρύψαι etc. Idem, et Vaticanus.
 V. 5. 'A. I. I. C., τὰξω γράμας. Drusius.
 Ibid. 'A., O', Θ., ὀδύνας etc. Sic Drusius, qui lectionem quoque Symmachi adfert, ut et Reg. unus. Ibid. 'A., O', Θ., φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου etc. Vaticanus.
 Vaticanus: Τὸ, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου, οὐκ ἔκειτο παρ' οὐδενὶ ἐν τῷ τετρασελίῳ, οὔτε ἐν τῷ Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, οὔτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. *Illud*, psallam nomini Domini altissimi, *apud neminem in quadruplici columna jacebat, neque in ea, quæ est Eusebii Pamphili, neque*

PSALMUS XIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לְבוֹנֵה כּוֹמָר לְהוֹר אֶבֶר בְּבֵל 4 הֲלֵא יִדְעוּ כָל-פְּעָלֶיךָ אֵין	1. 4.	1. Τῷ νικητοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. Ἐἶπεν ἀποβρέων. 4. Μὴ οὐκ ἐπέγνωσαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνοφελεῖς;
אֲנִי לְהוֹר	4. AQUILA.	4. AQUILA.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori psalmus ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori psalmus David.	1. In finem, psalmus David.	1. Victori, psalmus ipsi David.
Dixit rudis. <i>Hieron.</i> , dixit stultus.	Dixit insipiens.	Dixit effluens.
4. Nonne cognoverunt omnes operantes iniquitatem? <i>Hieron.</i> , nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?	4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?	4. Nonne cognoverunt omnes operantes inutile?
Comederunt panem. <i>Hieron.</i> , ut cibum panis.	Sicut escam panis.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIII.

V. 1. Sic unus codex ut supra ad omnes interpretes. Vide psalmum vi.
 Ibid. A., εἶπεν ἀποβρέων. Vide notam supra I Reg. xv, 23.
 Vaticanus in hæc verba, τὰφος ἀνεργάμενος ὁ λά-
 ρος ἀπὸ τῶν, *sepulchrum patris est guttur eorum*, usque ad, ἀπέγνωσι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, *ante oculos eorum*, quæ sunt ad marginem, et non in textu conscripta, hæc notat, οὐδ' αὖ μὸς κείνται τῶν ψαλμῶν. Πόθεν δὲ ὁ ἀπόστολος εἶληφεν αὐτοὺς ζητητέον, id

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἔως πότε καρδίαις τῶ προσηυπῶν σου ἀπ' ἔμοῦ;

5.

Μέριμναν ἐν τῇ διανοίᾳ μου καθ' ἡμέραν.

4.

Ἔως πότε ὑποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἔμοῦ;

5. Θῆς καὶ βούλας, Ἄλλ., τῆξο γυῖμάς.

Ἰδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας.

4. Φόβησον τοὺς ἐχθρῶνάς μου, μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατόν.

Ἔως πότε καρδίαις τῶ προσηυπῶν σου ἀπ' ἔμοῦ;

5.

Ἰδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας.

4. Φόβησον τοὺς ἐχθρῶνάς μου, μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατόν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Usquequo abscondes faciem tuam a me?

5.

Sollicitudinem in mente mea quotidie.

4.

Usquequo avertis faciem tuam a me?

5. Ponam consilia. *Alius*, ordinabo sententias (*vel*, consilia).

Dolores in corde meo per diem.

4. Illumina oculos meos, ne unquam dormiam in mortem.

Usquequo abscondes faciem tuam a me?

5.

Dolores in corde meo per diem.

4. Illumina oculos meos, ne unquam dormiam in mortem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XII.

in *Hebraico*. Eadem habentur in notis edit. Rom., itemque scholion Hesychii, quod respicit priora huius versiculi verba, nempe: ἔτι τῷ κυρίῳ etc., sicque habet: τοῦτον τὸν στίχον δύο ζυγὰς τῶν ὀβ' ἐρηγνευτῶν εἶπον· διότι παρὰκειται τὸ σημεῖον τὸ διὰ τοῦ μέλανος, ὃ λέγεται ἡμνίσκος· διὰ μὲν τῆς κεφαλῆς τῆς μέσης σημαίνει τὸν στίχον, διὰ δὲ τῶν δύο σημείων τῆς ἐπιποσθεν καὶ τῆς ὑποκάτω, τὰς

δύο ζυγὰς τῶν ἐρηγνευτῶν ἤνιστα. Cui scholici hanc interpretationem adjunxerunt: *Hunc versiculum duos ordines LXX Interpretum dixerunt: quare appositum est signum illud quod atriamento fit, et vocatur lemniscus: per medium quidem virgulam significat versiculum: per duo autem puncta, unum supra, et alterum infra, indicavit duos ordines ipsorum interpretum.* Ea de re in Praefationibus agitur.

PSALMUS XIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπὶ νίκης ὄδῃ τοῦ Δαυὶδ.

4. Μὴ οὐ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;

Ἵσπερ ἄρτου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum Davidis.

4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?

Tamquam panem.

1. Eἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. Εἶπεν ἄρτου.

4. Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;

Ἐρώσει ἄρτου.

1. In finem, psalmus David.

Dixit insipiens.

4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?

Comestione panis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIII.

est, nusquam exstant in psalmis; undenam vero Apostolus excerpserit eos (versiculos) quarendum est.

V. 4. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Colbertino στιχηρῶς scripto.

Ibid. Σ., ὡσεὶ ἄρτου. Drusus.

Ibid. Vaticanus; Ο΄, ἢ οὐ εἶναι ἤν φέρεται, οὐκ εἴρηται τοῖς ἔθνεσι περιττῶ. I. e., LXX, ἢ ubi non erat timor, non dicitur a tribus alis.

PSALMUS XIV.

TO EBPAIKON

יָבֹיט לְהַרְעוֹת אֶת יְבִיטִי 4

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Juravit affligere se, et non mutabit. *Hieron.*, jurat ut se affligat, et non mutat.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4.

VULGATA LATINA.

4. Qui jurat proximo suo, et non decipit.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

4. Ὁμόσας τοῦ κακῶσαι καὶ οὐ σφάλλῃ.

AQUILA.

4. Qui jurat ut se affligat, et non fallit.

Nota.

In hunc psalmum haec pauca mutuamur ex Drusio et ex Vaticano. Qui postremus postquam Symmachii lectionem attulerat, nempe, ὁμόσας ἐταῖρος εἶναι, καὶ μὴ ἀλλαχεῖς, adjicit, Ἀ., Θ., τοῦ κακῶσαι,

et consequenter, Ἀ., Σ., οὐ σφάλλῃ. Illud autem, οὐ σφάλλῃ, haec Hebraica verba procul dubio respiciunt יְבִיטִי אֶת יְבִיטִי quae supra a Symmacho sic vertuntur, καὶ

PSALMUS XV.

TO EBPAIKON.

1 בִּנְתָם לְדָוִד
שְׁבִירָתִי אֶל כִּי־חִסְתִּי בָךְ
2 מִזְבַּחַי בַּל־עֲלִיךָ
5 וְאִדְרִי כָל־חַפְצֵי־בַם
4 יְרֵבִי עֲצֻבוֹתַי אַחֵר בַּהֲרֹן

בַּל־אֶסְךָ וּבְנִיהֶם מִדָּם

6 הַבָּלִים נִפְלִי־יָי
בְּנִעֻמִּים
9 כְּבוֹדִי

11 שִׁבְעַת שְׁבוּחֹתַי
אֶת־פִּנְיִי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Machtham Davidi. *Hieron.*, humilis et simplicis David.

Custodi me, Deus, quoniam speravi in te. *Hieron.*, id.

2. Bonum meum non super te. *Hieron.*, bene mihi non est sine te.

5. Et inelytis omnis voluntas mea in eis. *Hieron.*, et magnificentis omnis voluntas mea in eis.

4. Multiplicabuntur idola eorum, retro festinabunt. *Hieron.*, multiplicabuntur idola eorum: post fergum sequentium.

Non libabo libamina eorum de sanguine. *Hieron.*, id.

6. Funes ceciderunt mihi. *Hieron.*, id.

In jucundis. *Hieron.*, in pulcherrimis.

9. Gloria mea. *Hieron.*, id.

11. Satietas letitiarum. *Hieron.*, plenitudo letitiarum.

Cum faciebus tuis. *Hieron.*, ante vultum tuum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4.

VULGATA LATINA.

1. Tituli inscriptio David.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

2. Quoniam bonorum meorum non eges.

5. Mirificavit omnes voluntates meas in eis.

4. Multiplicate sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus.

6. Funes ceciderunt mihi.

In praelaris.

9. Lingua mea.

11. Adimplebis me letitia.

Cum vultu tuo.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1. Τοῦ ταπεινόςφρονος καὶ ἀπλοῦ τοῦ Δαυὶδ.

Φύλαξόν με, ὁ Ἰσχυρός.

2. Ἀγαθούνη μου οὐ μὴ ἐπὶ σέ.

5. Ὑπερμεγέθεισί μου πᾶν θέλημα ἐν αὐτοῖς.

4. Πληθυνθήσονται διαπονήματα αὐτῶν.

Ὁὐ μὴ σπείσω σπονδὰς αὐτῶν ἐξ αἰμάτων.

6. Σχοινία ἐπέπεσαν μοι.

Ἐν τοῖς εὐπρεπέσι.

9.

11. Πλησμονὴ εὐφροσυνῶν.

AQUILA.

1. Humilis et simplicis David.

Custodi me, Fortis.

2. Bonitas mea non super te.

5. Maximis meis omnis voluntas in eis.

4. Multiplicabuntur labores eorum.

Non libabo libamina eorum de sanguinibus.

6. Funes ceciderunt mihi.

In condecensibus.

9.

11. Satietas letitiarum.

PSALMUS XIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Ὁμόσας ἐταῖρος εἶναι, καὶ μὴ ἀλλάξεις.

SYMMACHUS.

4. Qui juravit se amicum esse, et non mutavit.

4. Ὁμοῦσόν τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔθυσον.

LXX INTERPRETES.

4. Qui jurat proximo suo, et non decipit.

4. Ὁμόσας τοῦ καθῶσαι, καὶ ὃ σφάλη.

THEODOTIO.

4. Qui jurat ut se alligat, et non fallit.

Nota.

μὴ ἀλλάξεις, ita ut duae Symmachi versiones eodem loco adferantur : nisi fortasse, Ἄ., Σ., ὃς ὠρῶναιμιν in libris Regum, et quidem non infrequenter.

PSALMUS XV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ταπεινόφρονος καὶ τοῦ ἀμώμου Δαυὶδ.

Φύλαξόν με, ὁ Θεός, ὅτι ἤλπιτα ἐπὶ σέ.

2. Ἀγαθὸν μοι οὐκ ἔστιν ἄνευ σου.

3. Εἰς τοὺς μεγάλους πᾶν τὸ θελήμα μου ἐν αὐτοῖς.

4. Ἐπληθύνθησαν τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, εἰς τὰ ὀπίσω ἐτάχοναν.

1. Στηλογραφία τῷ Δαυίδ. Ε', Γ', μαθητὰ τοῦ Δαυίδ.

Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σὲ ἤλπιτα.

2. Ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου εὐχρηστῶν ἔχεις.

3. Ἐθαυμάστουσι πάντα τὰ θελήματά μου ἐν αὐτοῖς.

4. Ἐπληθύνθησαν οἱ ἀπόθευαι αὐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐτάχοναν ἄλλοι, πολλὰ αἱ κακοπάθειαι αὐτῶν ἀκόσμησαι ταχέως.

Ὁ μὴ συναχθῆτο τῆς συναγωγῆς αὐτῶν ἐξ αἰμάτων.

6. Σχονία ἐπέπεσάν μοι. Ἐν τοῖς κρατίστοις.

9. Ἡ γλῶσσά μου. *Ἠάντεες*, ὀξεῖα μου.

11. Πληρώσεις με εὐφροσύνης. Μετὰ τοῦ προσώπου σου.

1. Στηλογραφία τῷ Δαυίδ.

Φύλαξόν με, ὁ Ἰσχυρός.

2.

3. Θαυμαστόν μοι, πάντα τὰ θελήματα μου ἐν αὐτοῖς.

4.

6. Σχονία ἐπέπεσάν μοι.

9.

11. Ἐπέτα εὐφροσύνας.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Humilis et incu-pati David.

Custodi me, Deus, quoniam speravi in te.

2. Bonum mihi non est sine te.

3. In magnos omnis voluntas mea in eis.

4. Multiplicata sunt idola eorum, retrorsum acceleraverunt.

6. Funes inciderunt mihi.

In pulcherrimis.

9.

11. Satietas letitiarum.

Apud vultum tuum.

1. Tituli inscriptio David. V, VI, machtham ipsius David.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

2. Quoniam bonorum meorum non egēs.

3. Mirificavit omnes voluntates meas in eis.

4. Multiplicatae sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt. *Atius*, multae afflictiones eorum, sequentes festinanter.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus.

6. Funes ceciderunt mihi.

In praeclaris.

9. Lingua mea. *Ommes*, gloria mea.

11. Adimplebis me letitia.

Cum vultu tuo.

1. Tituli inscriptio David.

Custodi me, Fortis.

2.

3. Mirabile mihi, omnes voluntates meae in eis.

4.

6. Funes ceciderunt mihi.

9.

11. Septem letitias.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XV.

V. 1. Has omnes lectiones mutuantur ex Vaticano codice. Aquilam hic, ut frequentissime alibi, sequitur Hieronymus.

Ibid. Σ., φύλαξόν με, ὁ Θεός etc. Sic duo Regii. Vaticanus vero, Σ., ὁμοίως τοῖς Ὁ'. LXX habent lamen, Κύριε. At parvum hoc discrimen neglexit Vaticanus.

V. 2. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Vaticanus, Theodoretus, Eusebius et Drusius. Hic

postremus ad Symmachum legit, ἀγαθόν μου. Vaticanus autem, Theodoretus et Eusebius, ἀγαθόν μοι, melius. Symmachum hic sequitur Hieronymus.

V. 5. Hæcæ trium lectiones habent Vaticanus et Drusius.

V. 4. Hic magna exemplarium varietas. Vaticanus et Drusius, Ἄ., πληθυνθήσονται διαπονήματα αὐτῶν. Σ., πολλὰ αἰ κακοπάθειαι αὐτῶν ἀκολούθησάν τε καὶ ἐπληθύνθησαν τὰ εἰδωλα αὐτῶν, εἰς τὰ ὀπίσω ἐτάχθησαν. Hoc item modo legit Agellius,

PSALMUS XVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1	1.	1.
שמענה יהיה ו צדק		Ἦκουσον, Κύριε, δίκαιον.
הקשיבה רנתי		Προσχῆς τῆ αἰνέσει μου.
בלא שפתי מרכבה		2.
2 כולפנך כושפמי ינא	9.	Οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδίωσαν εὐθύ- τητας.
עיןך ההוינה בו שרים		4.
4 אני שוכרתי אדות פריץ	4.	5. Ἀντιλάβεσθαι.
5 תבך	5.	7.
7 הפלה	7.	8. Ὡς κόρη.
8 מאשך	8.	10.
10 הלבבו פגרו	10.	11. . . . τῶ ἐκκλῆσαι ἐν τῆ γῆ.
11 אשרתי ענה כנבתי עניהם	11.	
ישיהו לנכות בארץ		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Oratio Davidi. Hieron., oratio David.	1. Oratio David.	1. Oratio David.
Audi, Domine, justitiam. Hieron., audi, Deus, justum.	Exaudi, Domine, justitiam.	Audi, Domine, justum.
Attende clamori meo. Hieron., intende deprecationem meam.	Intende deprecationem meam.	Attende laudationi meæ.
In non labiis doli. Hieron., absque labiis mendacii.	Non in labiis dolosis.	
2. A faciebus tuis iudicium meum egrediat. Hieron., de vultu tuo iudicium meum prodeat.	2. De vultu tuo iudicium meum prodeat.	2.
Oculi tui videant rectitudines. Hieron., oculi tui videant æquitates.	Oculi tui videant æquitates.	Oculi mei videant rectitudines.
4. Ego custodivi semitas effractoris. Hieron., ego observavi vias latronis.	4. Ego custodivi vias duras.	4.
5. Sustentando. Hieron., sustentata.	5. Pertice.	5. Ad suscipiendum
7. Segrega. Hieron., mirabilem fac.	7. Mirifica.	7.
8. Ut pupillam. Hieron., id.	8. Ut pupillam.	8. Ut pupillam.
10. Adipe suo clauerunt. Hieron., adipe suo concluserunt.	10. Adipem suum concluserunt.	10.
11. Ingressu nostro nunc circumdederunt me: oculos suos ponent ad declinandum in terram. Hieron., incedentes adversum me nunc circumdederunt me: oculos suos posuerunt declinare in terram.	11. Projicientes me nunc circumdederunt me: oculos suos stauerunt declinare in terram.	11. . . . ad declinandum in terram.

Note et variae lectiones ad Psalmum XV.

eodem forte Vaticano codice usus. At duo mss. Regii antiquissimi, itemque Daniel Barbarus ex Theodoro Antiocheno tertiam lectionem, quae ab aliis Theodotioſi tribuitur, Symmacho adscribunt, et quidem recte : is enim ΨΣΣ vertit εἰδωλα, Isai. XLVI, 1.

Ibid. A., οὐ μὴ σπείσω etc. Eusebius, Regius unus et Drusius.

V. 6. Vaticanus habet, A., Θ., ὁμοίως τοῖς Ὁ.

Σ., ἐνόησαν.

Ibid. A., ἐν τοῖς εὐπ- etc. Regii duo.

V. 9. *Ἠρώτες, δόξα μου*, Vaticanus.

V. 11. A., Σ., πλησμοῦς εὐφροσύνης. Θ., ἐπὶ εὐφροσύνας. Sic Vaticanus melius quam Drusius, qui primam versionem Aquile et Theodotioſi tribuit, secundam Symmacho.

Ibid. Σ., παρὰ τῶ προσώπου σου. Vaticanus et Drusius.

PSALMUS XVI.

SYMMACHUS.

Θ.

THEODOTIUS.

- 1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.
- Ἄκουσον, Κύριε, δικαιοσύνης.
- Οὐ διὰ χειλέων δολίων.
- 2. Ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρίσις μου ἐξελεύσεται.
- Οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
- 4. Ἐγὼ ἐφυλαξάμην ὁδοὺς παραβάτου.
- 5. Συγκράτησον.
- 7. Παραδόξασον
- 8. Ὡς κόρη.
- 10. Τῷ στόματι αὐτῶν ἀπεφράγησαν.

11. Μακαρίζοντές με παραχρῆμα περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔταξαν ἑτεροκλίνας ἐν τῇ γῆ.

SYMMACHUS.

- 1. Oratio David.
- Audi, Domine, justitiam.
- Non per labia dolosa.
- 2. A facie tua iudicium meum egrediatur.
- Oculi mei videant rectitudines.
- 4. Ego observavi vias transgressoris.
- 5. Contine.
- 7. Mirabilem fac.
- 8. Ut pupillam.
- 10. Adipem suum concluserunt.
- 11. Beatificantes me statim circumdederunt me : oculos suos ordinarunt ad alio declinandum in terra.

- 1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ. E., Γ., ἰδ.
- Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς δικαιοσύνης.
- Πρόσχευς τῆ δόξῃ μου.
- Οὐκ ἐν χειλέσι δολίσις.
- 2. Ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι.
- Οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
- 4. Ἐγὼ ἐφυλάξα ὁδοὺς σκληράς.
- 5. Κατάρτισται.
- 7. Θαυμάστωσον.
- 8. Ὡς κόρη.
- 10. Τὸ στόμα αὐτῶν συνέκλειται.

11. Ἐκβαλόντες με γυνὴ περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνας ἐν τῇ γῆ.

LXX INTERPRETES.

- 1. Oratio David. V, VI, ἰδ.
- Exaudi, Domine, justitiam.
- Intende deprecationem meam.
- Non in labiis dolosis.
- 2. De vultu tuo iudicium meum prodeat.
- Oculi mei videant rectitudines.
- 4. Ego custodivi vias duras.
- 5. Perforce.
- 7. Mirifica.
- 8. Ut pupillam.
- 10. Adipem suum concluserunt.
- 11. Projicientes me nunc circumdederunt me : oculos suos statuerunt declinare in terram.

- 1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.
- Ἄκουσον, Κύριε, δικαιοσύνης.
- 2.
- Οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
- 4.
- 5. Τελειώσον.
- 7.
- 8.
- 10.

11.

THEODOTIUS.

- 1. Oratio David.
- Audi, Domine, justitiam.
- 2.
- Oculi mei videant rectitudines.
- 4.
- 5. Perforce.
- 7.
- 8.
- 10.
- 11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
זכנפיר 12	12.	12.
דבמה פנו הכרועה 15	15.	15. Πρόφθασον τὸ πρόσωπον αὐ- τοῦ, κάμψον αὐτόν. Ῥομφαίαν σου.
חרבך יהוה מכותים בהלך חרבך 14 בהים	14.	14. Κύριε, ἀπὸ τεθνηκότων ἐκ καταδύσεως μέρους αὐτῶν ἐν ζωῇ.
ועצנתך תכלה בסנים ישבעו בנים והנהו יתרם לעיליהם		Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου πλη- ρώσεις γαστέρας αὐτῶν. Ἐμπλη- σθήσονται δὲ υἱὸν· καὶ ἀφίξουσιν αὐτὰ περιουσίαν τοῖς βρέφεσιν αὐ- τῶν.
בהקץ תמונתך 15	15.	15. Ἐν τῷ ἔξυπνισθῆναι ὁμοιώ- σεώς σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Et sicut catulus leonis. <i>Hieron.</i> , catuli leonis.	12. Et sicut catulus leonis.	12.
15. Præveni facies ejus, incurva eum. <i>Hieron.</i> , præveni faciem ejus, incurva eum.	15. Præveni eum, et supplantâ eum.	15. Præveni faciem ejus, incurva eum.
Gladio tuo. <i>Hieron.</i> , qui est gladius tuus.	Frameam tuam.	Frameam tuam.
14. Domine, a viris, de tempore pars eorum in vita <i>Hieron.</i> , a viris manus tue, Domine, qui mortui sunt in profundo, quorum pars in vita.	14. Domine, a paucis de terra divide eos in vita eorum.	14. Domine, a mortuis ex immersione pars eorum in vita.
Et abscondito tuo implebis ventrem eorum. Saturabuntur filii, et reponent residuum suum parvulis suis. <i>Hieron.</i> , et quorum de absconditis tuis replesti ventrem. Qui saturabuntur filiis, et dimittent reliquias suas parvulis eorum.	De absconditis tuis adimpletas est venter eorum. Saturati sunt filii, et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.	Et absconditis tuis replebis ventres eorum. Implebuntur autem filii: et relinquent ipsa facultates puerulis suis.
15. In evigilando imaginem tuam. <i>Hieron.</i> , cum evigilavero similitudine tua.	15. Cum apparuerit gloria tua.	15. Cum expergiscetur similitudo tua.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVI.

V. 1. Vaticanus sic habet, Ἀ., Σ., τοῦ Δαυὶδ. E. Ἦ ὁμοίως τοῖς Ο', i. e., *Aquila et Symmachus, τοῦ Δαυὶδ. Quinta vero et sexta editio habent ut LXX.* Verum LXX etiam hodie τοῦ Δαυὶδ habent: sed tunc scilicet τῷ Δαυὶδ legebatur, ut etiam legitur supra psalm. iv.
Ibid. Ἀ., ἄκουσον, Κύριε, δίκαιον. Sic Regius unus, qui etiam Symmachi et Theodotionis lectiones exhibet.
Ibid. Ἀ., πρόσθε τῆ αἰγέσαι μου. Vaticanus.
Ibid. Σ., οὐ δὲ χεῖλ-. Sic codd. duo, Corderius, Theodoretus et Drusius.
V. 2. Σ., ἀπὸ τοῦ προσ- etc. Vaticanus.
Ibid. Οἱ ὀφθαλμοί μου etc. Vaticanus hæc notat,

Ἀ., Σ., Θ. ὁμοίως οἱ γ' etc. De nota οἱ Γ' in Præliminaribus.
V. 4. Σ., ἐγὼ ἐφυλαξάμην ὁδοῦ παραβάτου. Sic Colbert. et Drusius. Duo Regii autem, ὁδοῦ ἐφυλαξάμην παραβάτου.
V. 5. Ἀ., ἀντιλαθέσθαι etc. Trium lectiones exhibet Vaticanus.
V. 7. Σ., παραδόξασον. Sic mss.
V. 8. Ἀ., Σ., Ο', ὡς κέστην. Vaticanus.
V. 10. Σ., τῷ στέατι etc. Sic tres mss. et Drusius.
V. 11. Ἀ., τοῦ ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῆ. Vaticanus et Drusius. Lectionem vero Symmachi plenam effecerunt quatuor mss., sed pro ἔταξαν, unus habet ἔθεντο, alter ἐτάραξαν, male (?).

(*) Longe aliter Symmachi versio profertur a' Eusebio in Comment. ad h. l., quod vide. Dracu.

PSALMUS XVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
יחיה עבדך יהוה 1	1.	1. Νικοποιῶ τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δαυὶδ.
סעני 5	5.	3. Πέτρα μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori servo Domini, David. <i>Hieron.</i> , id.	1. In finem, puero Domini David.	1. Victori servo Domini, David,
5. Fortitudo mea <i>Hieron.</i> , id.	5. Fortitudo mea.	5. Petra mea.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

12.

12 Καὶ ὡσαύτ' ἐκρυψάς, ἡ ψυχή σου.

12.

15. Πρόφθατον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ὄκλασον αὐτόν.

15. Πρόφθασον αὐτούς, καὶ ὑποσκέλιτον αὐτούς.

15. Πρόφθατον αὐτούς, καὶ ὑποσκέλιτον αὐτούς.

Εἰς μάχηράν σου.

Ψομφαίαν σου.

14. Κύριε, ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἀπὸ ἐνδεδοκότων ἢ μερίς αὐτῶν ἐν ζωῆσιν.

14. Κύριε, ἀπόλλου ἀπὸ γῆς, διαμέρισον αὐτούς ἐν ζωῇ αὐτῶν.

14.

Καὶ τῶν ἀποθέτων σου πληροῦσαι τὰς γαστέρας αὐτῶν. Χορτάσθησονται δὲ υἱοί, καὶ ἀφήσουσι τὰ κέβητα αὐτῶν τοῖς υἱητοῖς αὐτῶν.

Καὶ τῶν κρυφωμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστήρ αὐτῶν. Ἐχορτάσθησαν υἱοῖσιν, καὶ ἀφήκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς υἱητοῖς αὐτῶν.

15. Ἐξυπνισθεὶς τῆς ὁμοιωτάτης σου.

15. Ἐν τῷ ἐφθῆναι τὴν δόξαν σου.

15. Ἐν τῷ ἐφθῆναι γὰρ τὴν δόξαν σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIŌ.

12.

12. Et sicut catulus leonis .4-
lius, catulus.

12.

15. Præveni faciem ejus, et ille-
ctere fac eum.

15. Præveni eos, et supplantā eos.

15. Præveni eos, et supplantā eos.

In gladium tuum.

Furcam tuam.

14. Domine, a mortuis a demer-
sis portio eorum in viventibus.14. Domine, perdens de terra
divide eos in vita eorum.

14.

Et depositis tuis implebis ven-
tres eorum. Saturabuntur autem
filii, et dimittent reliquias suas
infantibus suis.Et de absconditis tuis aimpletus
est venter eorum. Saturati sunt
filii, et dimiserunt reliquias suas
parvulis suis.15. Expergefactus similitudine
tua.

15. Cum apparuerit gloria tua

15. Cum videbitur enim dextera
tua.

Note et variae lectiones ad Psalmum XVI.

V. 12. Ἄλλος, σκόλαξ. Coislin. unus.

V. 15. Ἄ., πρόφθατον etc. Lectiones Aquile, Symmachi et Theodotionis sic habet Vaticanus.

Ibid. Ἄ., Θ', ψομφαίαν σου. Ex Theodoro in notis edit. Rom.

V. 14. Lectiones Aquilæ et Symmachi sic habent omnes mss. Lectio Symmachi mendose jacet apud Drusium, sic, Κύριε, ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἐνδεδοκότων ἢ μερίς ἐν ζωῆσιν.

Ibid. Lectiones Aquilæ et Symmachi plenas mutamur ex quatuor mss. Agellius ad Symmachum

habet, χορτάσθησονται δὲ υἱοί, similiterque Eusebius, Theodoretus et Drusius. Sed Regius unus habet υἱῶν, filiiis, erasis prioribus: nam prima manu videtur habuisse υἱοί. Ad finem versiculi notat Vaticanus, Ἄ., Σ, Θ., τὰ κατάλοιπα τοῖς υἱητοῖς. At duo priores longe diversam interpretationem habent, ut vides, (*)

V. 15. Ἄ., ἐν τῷ ἐξυπνισθεῖσιν σου, ac si legisset ἔξυπνισθεῖσιν σου.

(*) Ὑπνισθῶν, sic effert edit. Rom. Usitatissimum erat antiquis librariis ad litteram adjungere e Montf. mendose edidit υἱῶν. Dracyn.

PSALMUS XVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

4. Ἐπιπέδιον τοῦ δούλου Κυρίου
τοῦ Δαυὶδ.4. Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί Κυρίου
τῷ Δαυίδ.

4.

5. Πέτρα μου.

5. Ἐπίθετό μου.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIŌ.

4. Triumphale servi Domini Da-
vid.4. In finem puero Domini Da-
vid.

4.

5. Petra mea.

5. Foritulo mea.

5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וְהָעָרָב וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	8.	8. Καὶ ἐκινήθη καὶ ἐσεισθη ἡ γῆ.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	9.	9. Ἀπὸ στόματος αὐτοῦ φάγεσαι.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	15.	15. Χάλαζα καὶ ἀνθρακες πυρός.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	14.	14.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	17.	17.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	19.	19.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	20.	20.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	25.	25. Ὅτι ἐβουλήθη ἐν ἐμοί.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	26.	26. Μετὰ ὅσους ἐσειθήση...
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	28.	28. Ἄσθν πένητα.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	51.	51. Τέλειος.
וְהָעֵשׂוּי וְהָעֵיטוֹן יָרְדוּ בְּיַד יְהוָה לְעֵינֵי יְהוָה	51.	51.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Et movit se et contremuit terra. <i>Hieron.</i> , commota est et contremuit terra.	8. Commota est et contremuit terra.	8. Et mota est et concussa est terra.
Moverunt se et concussa sunt, quoniam furor fuit ei. <i>Hieron.</i> , concussa sunt et conquassata sunt, quoniam iratus est eis.	Conturbata sunt et commota sunt, quoniam iratus est eis.	
9. Ex ore ejus edet. <i>Hieron.</i> , ex ore ejus devorans.	9. A facie ejus exarsit.	9. Ab ore ejus edet.
15. Grando et carbones ignis. <i>Hebr. int. et Hieron., id.</i>	15. Grando et carbones ignis.	15. Grando et carbones ignis.
14. Et Altissimus dedit vocem suam, grando et carbones ignis. <i>Hieron.</i> , et Altissimus dedit vocem suam, grandinem et carbones ignis.	14. Et Altissimus dedit vocem suam, grando et carbones ignis.	14.
17. Mittet de altitudine, capiet me. <i>Hieron.</i> , mittet de alto, et accipiet me.	17. Misit de summo, et accepit me.	17.
19. In die contritionis meae. <i>Hieron.</i> , in die afflictionis meae.	19. In die afflictionis meae.	19.
20. In latitudinem. <i>Hieron., id.</i> Quoniam complacuit in me. <i>Hieron.</i> , quia placui ei.	20. In latitudinem. Quoniam voluit me.	20. Quia voluit me.
25. Coram oculis suis. <i>Hieron.</i> , in conspectu oculorum ejus.	25. In conspectu oculorum ejus.	25.
25. Cum misericorde misericors eris, cum viro perfecto perfectus eris. <i>Hieron.</i> , cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocenter ages.	26. Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris.	26. Cum sancto sanctus eris.
28. Populum afflictum. <i>Hieron.</i> , populum pauperem.	28. Populum humilem.	28. Populum pauperem.
51. Perfecta. <i>Hier.</i> , immaculata. Eloquium Domini conflatum. <i>Hieron.</i> , eloquium Domini igne examinatum.	51. Impolluta. Eloquia Domini igne examinata.	51. Perfectus.
54. Sicut cervarum. <i>Hieron.</i> , coequans pedes meos cervis.	54. Tamquam cervorum.	54.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

IV.

ΘΕΟΔΟΥΤΗΝ.

8.	8. Καὶ ἐταλῶθη καὶ ἐταλῶθη ἐγένετο ἡ γῆ.	8.
Περικεράπησαν, ὅτι ὀργίσθη αὐτοῖς.	καὶ ἐταλῶθησαν καὶ ἐταλῶθησαν, ὅτι ὀργίσθη αὐτοῖς.	
9. Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἀναλίσκων.	9. Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καταφύσσων.	9.
15. Χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.	15. Χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.	15. Χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
11. Καὶ ὁ Ὑψίστος ἔδωκεν ἔργον ἐκαστοῦ μετὰ χαλᾶζης καὶ ἀνθράκων πυρός.	11. Καὶ ὁ Ὑψίστος ἔδωκεν φωνὴν ἐκαστοῦ.	11.
17.	17. Ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐρῶν καὶ ἐλάτῃ με.	17. (Ἐξαπέστειλεν) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ποιτήριον μοι.
19. Ἐν ἡμέρᾳ ταλαιπωρίας μου.	19. Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου.	19.
20. Εἰς ἐβρυχωρίαν.	20. Εἰς πλάτυσμα.	20.
25. Τὴν ἀντικρὺ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.	25. Ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.	25.
26. Πρὸς ὅσιον ὅσιος πράξεις, καὶ μετὰ τοῦ κεχαριστομένου χαρισιοθήσῃ.	26. Μετὰ ὀπίου ὀσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρός ἀθώου ἀθώως ἔσῃ. Ἐ, μετὰ ὀπίου ὀσιωθήσῃ.	26. Μετὰ ὀπίου ὀσιωθήσῃ...
28. Ἀλὸν πρᾶον.	28. Ἀλὸν ταπεινόν.	28.
51.	51. Ἄρωμος.	51.
Ῥῆσις τοῦ Κυρίου δόκιμος.	Ἐὰ λόγῳ Κυρίου πεπορωμένα.	
54.	54. Ὡσαὶ ἐλάφου, οἱ λοιπεὶ, ὥσαὶ ἐλάφου.	54.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Et commota est et contremuit terra.	8.
Eversa sunt, quoniam iratus est eis.	Et conturbata sunt et commota sunt, quoniam iratus est eis.	
9. Ex ore ejus consumens.	9. A facie ejus exarsit.	9.
15. Grando et carbones ignis.	15. Grando et carbones ignis.	15. Grando et carbones ignis.
14. Et Altissimus dedit sonum suum cum grandine et carbonibus ignis.	14. Et Altissimus dedit vocem suam.	14.
17.	17. Misit de summo, et accepit me.	17. Misit de caelo salutem mihi.
19. In die afflictionis meae.	19. In die afflictionis meae.	19.
20. In latitudinem.	20. In latitudinem.	20.
25. E regione oculorum ejus.	25. In conspectu oculorum ejus.	25.
26. Cum sancto sancte ages, et cum gratioso gratiosus eris.	26. Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris.	26. Cum sancto sanctus eris.
28. Populum mansuetum.	28. Populum humilem.	28.
51.	51. Impolluta.	51.
Sermo Domini probatus.	Eloquia Domini igne examinata.	
54.	54. Tamquam cervi Reliqui, tamquam cervicium.	54.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
ועל בביותי ועבודתי		Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψώματά μου στή- σεις με.
56. כגן ישקך	56.	56.
ועתוך הרבני		Καὶ πρότης σου ἐπλήθονέ με.
57. תרחיב	57.	57.
49. תברוע קבני ההרי	49.	49. Κάμψεις ἐπανεστηχότα μου
41. ערך	41.	41.
44. הפלמני בריבני	44.	44. Διασώσεις με ἀπὸ δικαστῶν.
45. ישמעו לי	45.	45. Ὑπήκουσέ μοι.
46. יברו ויהרגי	46.	46.
47. ובחך צורי	47.	47.
48. האל הנותן נקמות לי ויהב- עמים תחתי	48.	48.
49. בפרטי מאיבי	49.	49.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et super excelsa mea stare faciet me. *Hieron.*, et super excelsa statuens me.

56. Sentum salutis tuæ. *Hieron.*, clypeum salutis tuæ.

Et mansuetudo tua multiplicabit me. *Hieron.*, et mansuetudo tua multiplicavit me.

57. Dilatabis. *Hieron.*, id.

40. Incurvabis resistentes mihi subltus me. *Hieron.*, id.

41. Dorsum. *Hieron.*, id.

44. Erues me a contentionibus. *Hieron.*, salvabis me a contradictionibus.

45. Obtemperabunt mihi. *Hieron.*, obaudiet mihi.

46. Decident et expavescent. *Hieron.*, defluent et contrahentur.

47. Et Benedictus qui est petra mea.

48. Deus dans ultiones mihi, et duxit populos sub me. *Hieron.*, Deus qui das vindictas mihi, et congregas populos sub me.

49. Erutor meus ab inimicis meis. *Hieron.*, qui servas me ab inimicis meis.

VULGATA LATINA.

Et super excelsa statuens me.

56. Protectionem salutis tuæ.

Et disciplina tua correxit me in finem, et disciplina tua ipsa me docebit.

57. Dilatasti.

40. Supplantasti insurgentes in me subtus me.

41. Dorsum.

44. Eripies me de contradictionibus.

45. Obedivit mihi.

46. Inveterati sunt et claudicaverunt.

47. Et benedictus Deus noster.

48. Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me.

49. Liberator meus de inimicis meis iracundis.

AQUILA.

Et super excelsa mea statues me.

56.

Et mansuetudo tua replevit me.

57.

40. Incurvabis insurgentem in me.

41.

44. Servabis me a litibus.

45. Obedivit mihi.

46.

47.

48.

49.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVII.

V. 1. Tituli versiones partim ex Eusebio in Psalmos, partim ex duobus mss. eruinms.

V. 2. 'A., Σ., πέτρα μου. Cod. unus, Regius et Eusebius.

V. 7. Hæc nota habetur in duobus mss. Regiis : Ο', ἀγίου αὐτοῦ, παρ' οὐδενὶ κεῖται ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. I. e. LXX, sancto suo, apud nullum exstat in Hexaplo.

V. 8. 'A., καὶ ἐκνήθη etc. Drusius.

Ibid. Σ., περιστρέψαν etc. Eusebius.

V. 9. 'A., ἀπὸ στόματος etc. Drusius.

V. 13. 'O' Ἑλλάϊος, 'A., Σ., Ο', Θ., E, Γ', γέ-

λαῖα καὶ ἀθροακες πύργος. Sic unus Regius. Notandum autem est hunc versiculum non existisse in versione τῶν Ο', sed ex Theodotionis editione adjectum fuisse. Qua de re Hieronymus ad Suniam et Fretelam : « Sed sciendum, quia de Hebraico et de Theodotionis editione in Septuaginta Interpretibus sub asterisco additum sit. »

V. 14. Σ., καὶ ὁ Ὑψιστος etc. Ex duobus Regiis

V. 17. Θ., ἔξαπ-. Unus codex.

V. 19. Σ., ἐν ἡμέρα etc. Colbertinus συχηρῶς scriptus et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΥΝ.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ἱστῶν μου.

36.	Καὶ τὸ ὑπακούειν μοι αὐξήσεται με.	36. <i>Οἱ πάντες, ὑπερασπιστὸν σωτηρίας σου. Ὅ, ὑπερασπιστὴρα σωτηρίας σου.</i>	36.
37. Εὐροχώρησας.	37. Ἐπλάτυνας.	Καὶ ἡ παιδεία σου αἰσθῆ με δοῦξαι.	37.
40.	40. Συναποδίδας πάντας τοὺς ἐπινοσταμένους ἐπ' ἐμέ.	40.	40.
41.	41. Νῶτον. Ἄλλοι, ὑποχειρίους.	41.	41.
44. Ῥύσθη με ἀπὸ ἀντιλογιῶν.	44. Ῥύσθη με ἐξ ἀντιλογιῶν.	44.	44.
45. Ὑπήκουσέ μοι.	45. Ὑπήκουσέ μοι. Ε', Ὅ, ὑπήκουσάν μου.	45. Ὑπήκουσάν μου.	45.
46. Ἀτιμωθήσονται καὶ ἐντραπήσονται.	46. Ἐπαλαϊώθησαν καὶ ἐχθόλαν.	46.	46.
47.	47. <i>Οἱ πάντες, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεός μου.</i>	47.	47.
48. Ὁ Θεὸς ὁ παρασχὼν τιμωρίας ἐμοί, καὶ ὑποτάξων λαὸς ὑπ' ἐμέ.	48. Ὁ Θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, καὶ ὑποτάξας λαὸς ὑπ' ἐμέ.	48.	48.
49.	49. Ὁ βυσσὴς μου ἐξ ἐχθρῶν μου ὀργίλων. <i>Ἡύτερ, ὁ βυσσὴς μου ἐξ ἐχθρῶν μου.</i>	49.	49.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOY'

Et super excelsa statuens me.

36.	Et obedire me angebit me.	36. <i>Omnes, clypei protectionem salutis tue. VI, clypeatum protectorem salutis tue.</i>	36.
37. Latos fecisti.	37. Dilatasti.	Et disciplina tua correxit me.	37.
40.	40. Impedivisti omnes insurgentes super me.	Et disciplina tua ipsa me do-	40.
41.	41. Dorsum. <i>Mius, subjectos.</i>	cebit.	41.
44. Eripies me de contradictio-	44. Eripe me de contradictione.		44.
nibus.			
45. Obedivit mihi.	45. Obedivit mihi. V, VI, obedierunt mihi.	45. Obedierunt mihi.	
46. Inhonorabuntur et confundentur.	46. Inveterati sunt et claudicaverunt.	46.	
47.	47. <i>Omnes, et benedictus Deus meus.</i>	47.	
48. Deus præbens ultiones mihi, et subijciens populos sub me.	48. Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me.	48.	
49.	49. Liberator meus de inimicis meis iracundis. <i>Omnes, liberator meus de inimicis meis.</i>	49.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVII.

V. 20. Σ., εἰς εὐροχώριον. Eusebius et Drusius. Ibid. Ἄ., ὅτι ἐθέλω ἴθι ἐν ἐμοί. Codex unus et Eu ebius.

V. 25. Σ., τὴν ἀντικρίαν etc. Eusebius et Agellius.

V. 26. Ἄ, Ο, Θ., Ε', μετὰ ὅτιου ὀσιωθήσῃ. Sic Regii duo: idem Symmachi lectionem adferunt qualem nos damus. Drusius vero sic male diviserat, *Symm.*, πρὸς ὅτιον ὀσιως πράξεις. *Alius*, μετὰ καχ- etc.

V. 28. Ἄ., λαὸν πόνηρα. Σ., λαὸν πρῶον. Sic duo mss. et Eusebius.

V. 31. Ἄ., τέλειος. Eusebius.

Ibid. Σ., βῆσις τοῦ Κροίσου etc. Drusius.

V. 34. *Οἱ λοιποὶ*, ὡσεὶ ἐλάφων. Hieron. ad Smo et Fret. « *In Hebræo pluralis numerus est CIA LAIOTII; et omnes interpretes pluralem numerum transtulerunt.* »

Ibid. Ἄ., καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη ἄμα etc. Drusius.

V. 36. *Οἱ πάντες*, etc. Sic duo mss.

Ibid. Ἄ., καὶ πρῶτης σου etc. Sic recte Agellius. Mss. quidam habent, καὶ πρῶτης μου, vel καὶ παιδεία μου, utrumque peiperam. Ceteræ lectiones etc.

mss. Hic vero versio LXX et versio Theodotionis in unam coaluere in hodiernis Bibliis τὸν O, ut notatur in codice Coisliniiano ix vel x sæculi. Versio Vulgata ex LXX et Theodotione simul.

V. 57. Σ., εὐρυχώρητας. Theodoretus.

V. 40. Α., κάμψεις etc. Drusius.

V. 41. Α.λλος, ὑπομετρώους. Sic duo Coisliniiani.

V. 44. Α., διασώσεις etc. Sic quidam mss Cois-

TO EBPAIKON.	PSALMUS XVIII.	TO EBPAIKON	AKYAAΣ.
		Ἑλληγνικοῖς γραμμασι.	
לְבַנְנָה בַּבֹּיֶרֶת הַזֶּה 1	1.		1. Τῷ νικοποιῷ, μελόδημα πῶ Δαυΐδ.
וְיָלֶה יְהוָה-דַּעַת 5	5.		5.
וְאִין אָבִיר וְאִין דְּבִירִים בְּלֹ 4	4.		4. Οὕτε γὰρ λόγους, οὕτε ῥήματα.
נְשִׁבְעֵי קָרְם 5	5.		5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ κανὼν αὐτῶν.
בְּלִי-הָאָרֶץ וְיֵצֵא קִים 5	5.		Τῷ ἡλίῳ ἔθετο σκῆνωμα ἐν αὐ- τοῖς.
וְשִׁבְעֵי קָרְם 5	5.		6.
וְיָלֶה יְהוָה-דַּעַת 8	8.		8. Τέλειος.
בְּקָדְוִי 9	9.		9.
וְשִׁבְעֵי קָרְם 10	10.		10.
וְשִׁבְעֵי קָרְם 15	15.		15. Ἄγνοιας.
וְגַם בַּיּוֹדִים וְהַחֵךְ עֲבָדְךָ 14	14.		14. Καί γε ἀπὸ ὑπερηφάνων συν- τήρησον τὸν δοῦλόν σου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.	
1. Victori, canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori, psalmus David.	1. In linem, psalmus David.	1. Victori, canticum ipsi David.	
5. Dies diei eructabit sermonem, et nox nocti indicabit scientiam. <i>Hieron.</i> , dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.	5. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.	5.	
4. Non sermo, et non verba, ut non audita sit vox eorum. <i>Hieron.</i> , non est sermo, et non sunt verba, quibus non audiat vox eorum.	4. Non sunt loquelæ neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.	4. Neque enim sermones, neque verba.	
5. In omnem terram exivit linea eorum. <i>Hieron.</i> , in omnem terram exivit sonus eorum.	5. In omnem terram exivit sonus eorum.	5. In omnem terram exivit linea eorum.	
Soli posuit tabernaculum in eis. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> <i>Syrus</i> , in ipsis posuit solis tabernaculum.	In sole posuit tabernaculum suum.	Soli posuit tabernaculum in eis.	
6. Ad eurrendam viam.	6. Ad eurrendam viam.	6.	
8. Perfecta. <i>Hieron.</i> , immaculata.	8. Immaculata.	8 Perfecta.	
9 Præcepta. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	9. Justitiæ.	9.	
10. Mandus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	10. Sanctus.	10.	
15. Errores. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	15. Delicta.	15. Ignorantias.	
14. Etiam ab insolentibus prohibe servum tuum. <i>Hieron.</i> , a superbis quoque libera servum tuum.	14. Et ab alienis parce servo tuo.	14. Etiam a superbis conserva servum tuum.	

Notæ et varæ lectiones ad Psalmum XVIII.

V. 1. Tituli interpretationes eruntur ex codice Colbertino, itemque ex Eusebio et Theodoro.

V. 5. Σ., O, ἡμέρα τῆς etc. Sic unus Regius. In Symmachi interpretatione sunt qui legant, ἀναγγε-
λεῖ, indicabit.

V. 4. Α., οὕτε γὰρ λόγους etc. Ex uno Regio. Symmachi autem versio ex duobus Regiis.

V. 5. Α., εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ κανὼν αὐ-

τῶν. Sic Drusius. ἦρ est κανὼν, norma, linea. Σ., ἀλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ ἦχος αὐτῶν. Videtur Symmachus legisse ἐבְּלִקְוִי vel ἐבְּלִקְ. Nam ἦρ sæpe vertit ἦχος: et certe huic lectioni et interpretationi favere videtur secunda pars versiculi, *et in fines orbis terrarum verba eorum.*

Ibid. Lectiones Aquilæ, Symmachi, Theodotionis et V edit. ex quatuor mss. et ex Eusebio in Psal-

linianus unus habet, Σ, O. *ὁμοίως οἱ Ο', βύστη με ἐξ ἀντιλόγων.* Sed hæc perplexa sunt.
 V. 43. Sic Coislinianus codex.
 V. 46. Σ, ἀτιμωθήσονται etc. Reg. unus et Cor-

der. et sic Theodoretus. Alius Reg., ἡτιμωθήσαν.
 V. 47. H., καὶ ἐδόξαζες ὁ Θεὸς μου. Sic duo mss.
 V. 48. Σ, ὁ Θεὸς ὁ παρασφύων etc. Eusebius.
 V. 49. H., ὁ βουτήξ μου etc. Sic duo mss.

PSALMUS XVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.
- 5. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐραύγεται βῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν.
- 4. Οὐ βήσεν οὐδὲ λόγους ὧν οὐκ ἀκούονται φωναί.
- 5. Ἄλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ ἦχος αὐτῶν.
- Τῷ ἤλιῳ ἔταξε σκηνὴν ἐν αὐτοῖς.
- 6. *
- 8.
- 9.
- 10.
- 15. Ἄγνοήματα.
- 14. Καὶ γὰρ ἀπὸ ὑπερηφανῶν συνοφειστον τὴν δούλω σου.

- 1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ
- 5. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐραύγεται βῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν.
- 4. Οὐκ εἰσι λαλαί οὐδὲ λόγους, ὧν οὐβὶ ἀκούονται αἱ φωναί αὐτῶν.
- 5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξήλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.
- Ἐν τῷ ἤλιῳ ἔθετο τὸ σκηνώμα αὐτοῦ. Ε', τῷ ἤλιῳ ἔθετο σκηνώμα ἐν αὐτοῖς.
- 6. Δραμεῖν ὄδον ἢ αὐτοῦ : Οἱ πάντες, ὄραμεν ὄδον.
- 8. Ἄγνωστος. Ἄλλος, ἄμεμπτος. Ἄλλ., καθαρὸς.
- 9. Δικαιώματα Ἄλλος, ἀκριβήματα, προστάγματα.
- 10. Ἄγνος, Ἄλλος, ἕπιος.
- 15. Παραπτώματα.
- 14. Καὶ ἀπὸ ἀλλοτριῶν ψεῖται τοῦ δούλου σου.

- 1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
- 5.
- 4.
- 5.
- Τῷ ἤλιῳ ἔθετο σκηνώμα ἐν αὐτοῖς.
- 6.
- 8.
- 9.
- 10.
- 15.
- 14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Triumphale canticum ipsius David.
- 5. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.
- 4. Non sermonibus, neque verbis, quorum non audiantur voces.
- 5. Sed in omnem terram exivit sonus eorum.
- Soli constituit tabernaculum in eis.
- 6.
- 8.
- 9.
- 10.
- 15. Ignorantias.
- 14. Etiam a superbis conserva servum tuum.

- 1. In finem, psalmus David.
- 5. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.
- 4. Non sunt loquela neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.
- 5. In omnem terram exivit sonus eorum.
- In sole posuit tabernaculum suum. V, soli posuit tabernaculum in eis.
- 6. Ad currendam viam ἢ suam : Omnes, ad currendam viam.
- 8. Immaculata. Alius, inculcata. Alius, pura.
- 9. Justificationes. Alius, precepta. Alius, statuta.
- 10. Castus. Alius, sanctus.
- 15. Delicta.
- 14. Et ab alienis parce servo tuo.

- 1. In victoriam, psalmus ipsi David.
- 5.
- 4.
- 5.
- Soli posuit tabernaculum in eis.
- 6.
- 8.
- 9.
- 10.
- 15.
- 14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVIII.

mos sinceræ damus. Syri Interpretis addert Drusus ex Questionibus, quæ Justin Martyris nomine circumferuntur.
 V. 6. *Οἱ πάντες, ὄραμεν ὄδον.* Sic duo codices. Vox autem, αὐτοῦ, sequens in LXX, quia in Hebræo non est, obelo notum, ut monet Hieronymus.
 V. 8. Ἄ., τέλειος. Unus cod. et Eusebius.
 V. 9. Ἄλλ., ἀκριβήματα. Ἄλλ., προστάγματα. Coislín. unus. Videtur autem prima versio esse

Aquila, secunda Symmachi.
 V. 10. Ἄλλ., ἕπιος. Coislín.
 V. 15. Ἄ., ἀγνοίας. Drusus. Σ., ἀγνοήματα. Coislín. 1.
 V. 14. Ἄ., Σ., καὶ γὰρ ἀπὸ ὑπε- etc. hanc versionem Symmacho tribuit Drusus. Sed Aquila adscribit Colbert., Reg. unus, Euseb. et Gorderius. Videtur esse utriusque.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XIX. TO EBPAIKON Ἑλληνιστοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
לְבַנְנָה בְּזִבְחֵךְ לְדָוִד 1	1.	1. Τῷ νικησποῦῶ μελόδημα τῷ Δαυίδ.
2 וְשִׁבְּךָ 2	2.	2
4 וְעִירְתֵךְ יִדְשָׁנָה 4	4.	4.
כֹּלָה 5	5.	Ἄελ.
7 בְּגִבּוֹרֹת וְשֵׁן יִמִּינִי 7	7.	7.
8 וְנִחַחְנִי בְּשִׁמְדֵי־הַהָרָה אֲהַיְטֵנִי וְגִבּוֹר 8	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, canticum ipsi David. *Hieron.*, victori, psalmus David.
2. Extollet te. *Hieron.*, protegat te.

4. Et oblationem tuam in cinerem reducat. *Hieron.*, et holocaustum tuum pingue fiat.

Selah. *Hieron.*, semper.

7. In fortitudinibus salus dexteræ ejus. *Hieron.*, in fortitudine salutis dextere ejus.

8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri recordabimur. *Hieron. idem.*

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.

2. Protegat te.

4. Et holocaustum tuum pingue fiat.

Vacat.

7. In potentatibus salus dexteræ ejus.

8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsi David.

2.

4.

Semper.

7.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIX.

V. 1. De inscriptione frequenter superius actum est.

V. 2. Ἄλλος, προσεθεσθῆναι σου etc. Coislinianus. He vero trium lectiones videntur esse A., S., Th.

V. 4. Σ., καὶ τὴν ἀναφορὰν σου πύονα ποιήσῃ. Sic unus codex. Alter legit, πλείονα, minus recte. Reliquæ lectiones ex Drusio.

Ibid. Heb. sel. etc. Vide supra psalm. iii.

V. 7. Σ., παρεδόξως. Sic unus codex. Eandem

PSALMUS XX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνιστοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

לְבַנְנָה בְּזִבְחֵי־לְדָוִד 1	1.	1. Τῷ νικησποῦῶ, μελόδημα τῷ Δαυίδ.
3 וְאִדְשָׁתָּ 3	3.	3.
סִיָּה 4	4.	Ἄελ.
5 עוֹלָם וְעַד 5	5.	5. Εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.
7 תְּחַדְדֵנִי בְּשִׂמְחָה אֲתִדְבַּחְךָ 7	7.	7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, canticum ipsi David. *Hieron.*, victori, psalmus David.

5. Et prolationem. *Hieron.*, et voluntate.

Selah. *Hieron.*, semper.

5. Saeculum et in perpetuum. *Hieron.*, in saeculum et in aeternum.

7. Leticabis eum in gaudio cum faciebus tuis. *Hieron.*, et hilarabis eum letitia apud vultum tuum.

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.

5. Et voluntate.

Vacat.

5. In saeculum saeculi.

7. Leticabis eum in gaudio cum vultu tuo

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsi David

3.

Semper.

5. In aeternum et ultra.

7.

PSALMUS XIX

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.
2.
4. Καὶ τὴν ἀναφορὰν σου πύουα ποιήσῃ.
Διάψαλμα.
7. Παραδόξως.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
2. Ὑποραπίσαι σου. Ἄλλοι, προσπαθεῖν σοι. Ἄλλοι, σκαπίσαι σε. Ἄλλοι, φωνάξαι σε.
4. Καὶ τὸ θεοκτύπημα σου πινυάτω. Ἄλλοι, φαιθρονάτω, στεασάτω.
Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Ὅ, εἰς τέλος.
7. Ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
2.
4.
Διάψαλμα.
7.

8. Ἡμεῖς δὲ ἐν ὄνοματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθήμεθα.

8. Ἡμεῖς δὲ ἐν ὄνοματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐπικαλεσθήμεθα.

SYMMACHUS,

LXX INTERPRETES,

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum ipsius David.
2.
4. Et oblationem tuam pinguem faciat.
Diapsalma.
7. Inexpectate.
8.

1. In finem, psalmus David.
2. Protegat te, *Alius*, patriocinetur tibi. *Alius*, tegat te. *Alius*, custodiat te.
4. Et holocaustum tuum pingue faciat. *Alii*, letum reddat, impinguet.
Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
7. In potentatibus salus dextera eius.
8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri magnificabimur.

1. In victoriam, psalmus ipsi David.
2.
4.
Diapsalma.
7.
8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIX.

autem vocem **דַּיָּרָרָרָרָר** Symmach. vertit psal. LXXXIV, 10, *παρὰ προσδοκίαν* eodem sensu, i. e., *prater expectationem*. Coishm. minus hoc loco habet, **Σ.**, ἐν δυναστείαις τῆς σωτηρίας ἡ δεξιᾶ, *In potentia salu-*

tis dextera. Sed prestare videtur altera lectio, *παροδόξως*: nisi sint due Symmachi versiones, ut ahlii. V. 8. Theodotionis versionem adfert Daniel Barbarns, qualis hodie in Vulgata nostra exprimitur.

PSALMUS XX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.
5.
Διάψαλμα.
5. Καὶ εἰς ἀπέραντον.
7. Χαροποιήσεις αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ μετὰ τοῦ προσώπου σου.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
5. Καὶ τὴν θέλησιν. Ἄλλοι, δεξιᾶν.
Διάψαλμα. Ε', διηνεκῶς. Ὅ, εἰς τέλος.
5. Εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ε', εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.
7. Εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
5.
Διάψαλμα.
5. Εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.
7.

SYMMACHUS,

LXX INTERPRETES,

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum ipsius David.
3.
Diapsalma.
5. Et in infinitum.
7. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

1. In finem, psalmus David.
5. Et voluntate. *Al.*, supplicatione.
Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
5. In sæculum sæculi. V, in æternum et ultra.
7. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

1. In victoriam, psalmus ip David.
5.
Diapsalma.
5. In æternum et ultra.
7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
9 תבוצא ירך לנל-איכך יבייך תבוצא שנאך	9.	9.
12 כודבמו עלך רעה	12.	12.
השמו בוכה בל-חזלו		
15 מן השיתבו עמם במיתוך הנין על-פניהם	15.	15. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὄμιον, ἐν τοῖς κάλοις σου ἐδράσεις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Inveniet manus tua omnes inimicos tuos : dextera tua inveniet odientes te. <i>Hieron., id.</i>	9. Inveniat manus tua omnibus inimicis tuis : dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.	9.
12. Quoniam inclinaverunt super te malum. <i>Hieron., id.</i>	12. Quoniam declinaverunt in te mala.	12.
Cogitaverunt cogitationem, non poterunt. <i>Hieron., cogitaverunt scelus, quod non poterunt.</i>	Cogitaverunt consilia que non potuerunt stabilire.	
15. Quoniam pones eos in humerum : in funibus tuis preparabis vultum eorum. <i>Hieron., quoniam pones eos humerum : funes tuos firmabis contra facies eorum.</i>	15. Quoniam pones eos dorsum : in reliquis tuis preparabis vultum eorum.	15. Quoniam pones eos humerum, in funibus tuis firmabis super faciem eorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XX.

- V. 1. De titulo sæpe actum est.
 V. 5. Ο, καὶ τῆν θέλησιν. "A. l. loc, θέλησιν. Prior lectio olim in Bibliis posita, mutata fuit in θέλησιν ex altero exemplari.
 V. 5. Sic ex mss. et Drusio.
 V. 7. Σ., γαρροποιήσεις etc. Sic mss. Sed Theodoretus et Corder. legunt, παρὰ τῶ προσώπῳ σου. Drusius, παρὰ τοῦ προσώπου σου.
 V. 9. Σ., καταλήψεται etc. Sic Theodoretus, duo mss. et Drusius. Unus codex habet, πάντας τοὺς

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לוכנע על-אילת השחר בישחר לדך	1.	1. Τῷ νικασποῦ ὑπὲρ τῆς ἐλάφου τῆς ὀρθρινῆς, μελόδημα τῷ Δαυίδ.
2 אלו אלו לבוה עבתני רחוק מישעתי דברי שאנתי	2.	2. Ἰσχυρέ μου, Ἰσχυρέ μου. Ἰνατί ἐγκατέλιπές με ; Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου αἱ λόγῳ τοῦ βρυγῆματός μου.
5 אלהי אקרא יובם ולא תענה	5.	5. Ὁ Θεός μου, βοήσω ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori super cervam aurora, canticum ipsi David. <i>Hieron., victori pro cervo matutino, canticum David.</i>	1. In linem, pro susceptione matutina, psalmus David.	1. Victori super cervam matutinam, canticum ipsi David.
2. Deus meus, Deus meus. <i>Hieron., id.</i>	2. Deus, Deus meus.	2. Fortis mi, Fortis mi
Et qui! dereliquisti me? <i>Hier., quare dereliquisti me?</i>	Quare me dereliquisti?	Quare me dereliquisti?
Longe a salute mea verba rugitus mei. <i>Hieron., id.</i>	Longe a salute mea verba delictorum meorum.	Longe a salute mea verba rugitus mei.
5. Deus meus, clamabo interdum, et non respondebis. <i>Hieron., Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies.</i>	5. Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies.	5. Deus meus, clamabo die et non exaudies.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Κατάληψεται ἡ γαίρ σου πάντα τοὺς ἐχθρούς σου, ἡ δεξιὰ σου εὐρήσει τοὺς μισθόντάς σε.

12. Ὅτι συνέφραξαν κατὰ σοῦ εἰς κακόν.

Ἐλογίσαντο ἐννοίας ἀδυνάτους.

15. Ὅτι τάξεις αὐτοὺς ἀποστρέψους, τοῖς περιλειπομένοις σου ἰδράσεις κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.

SYMMACHUS.

9. Comprehenlet manus tua omnes inimicos tuos, dextera tua inveniet odientes te.

12. Quoniam obstruxerunt contra te in malum.

Cogitaverunt cogitationes impossibiles.

15. Quoniam stantes eos aversos, residuis tuis firmabis ad faciem eorum.

9. Εὐρεθήσῃ ἡ γαίρ σου πάντα τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὐρήσει τοὺς μισθόντάς σε.

12. Ὅτι ἐκλίναν εἰς σέ κακὰ ΕΨ, ἀνθ' ὧν ἐλόγησαν.

Ἐλογίσαντο βουλήν, ἣν οὐ μὴ δύνωνται στήσαι.

15. Ὅτι θέσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλείποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

9. Inveniat manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

12. Quoniam declinaverunt in te mala. V, pro eo quod declinaverunt.

Cogitaverunt consilium, quod non poterunt stabilire.

15. Quoniam pones eos dorsum: in reliquiis tuis preparabis vultum eorum.

9.

12.

15.

THEODOTIΩΝ.

9.

12.

13.

Notæ et variarum lectiones ad Psalmum XX.

μισθόντάς σε.

V. 12 Σ., ὅτι συνέφραξαν etc. Sic omnes mss. Drusius item habet, sed sine interpretis nomine. Agellius ad psalm. lxiij legit, συνέφρασαντο.

Hbid. Σ., ἐλογίσαντο etc. Sic Theodoretus, omnes

mss. et Gorder.

V. 15. Ita mss. nostri. Aquile plenam lectionem exhibet Coislinianus unus. Ad Symmachum vero codex Colbert. σαχηρῶς scriptus habet θέσεις pro τάξεις, et sic etiam Theodoretus.

PSALMUS XXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπιπέσεις ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινῆς, ὡς δὴ τοῦ Δαυὶδ.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου.

Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν ὀδυρμῶν μου.

5. Ὁ Θεός μου, βοήσω ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro susceptione matutina, canticum ipsius David.

2. Deus meus, Deus meus.

Longe discesserunt a salute mea verba gemituum meorum.

5. Deus meus, clamabo interdiu ad te, et non exaudies.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινῆς, ψαλλὸς τοῦ Δαυὶδ.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου

Ἰναπὶ ἐγκατέλιπές με;

Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπομπῶν μου. ΕΨ, μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῆς βοήσεώς μου. ΤΨ, μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν ὀδύσεών μου.

5. Ὁ Θεός μου, κερᾶξομαι ἡμέρας πρὸς σέ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, pro susceptione matutina, psalmus David.

2. Deus meus, Deus meus.

Quare me derelinquisti?

Longe a salute mea verba delictorum meorum. V, longe a salute mea verba clamoris mei. VI, Fuge a salute mea verba supplicationum mearum.

5. Deus meus, clamabo interdiu ad te, et non exaudies.

1.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου.

Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῆς βοήσεώς μου.

5.

THEODOTIΩΝ.

1.

2. Deus meus, Deus meus.

Longe a salute mea verba clamoris mei.

5.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚ ΓΑΛΣ.

ולילה ולא דימייה לי		Καὶ νυκτὸς, καὶ οὐκ ἔστι σιγή μοι.
קדוש 4	4.	4.
הויית		Ἕμνος.
15. אבירי בשן כתרני	15.	15. Δαμάλαισι ταῦροι πίονες πέριέσχον με.
14. ארזה סרף ושאה	14.	14. Ὡς λέων ἀλίτκων καὶ βροχόμενος.
15. נשפתי	15.	15. Ἐξηχούθην.
17. כי כסביו כלבים נארו	17.	17. Ὅτι ἐκούκλωσάν με θηραταί. Ἥσχυοναν.
21. הודתי	21.	21. Μοναχίην.
24. ולא שקץ	24.	24.
26. וישבעי	26.	26.
28. כל-משפחות גוים	28.	28. Πᾶσαι αἱ συγγένειαι τῶν ἐθνῶν.
30. כר-דשני-ארץ לפניו ירעו כל-זרדו עפר	30.	30. Πάντες οἱ λιπαροὶ τῆς γῆς. Εἰς πρόσωπον αὐτοῦ κάμψουσι πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς χθὺν.
31. ומפשו לא היה הרע יעבדו	31.	31. Αὐτῷ ζῆ.
יפטר לאדני		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et nocte, et non est silentium mihi. <i>Hieron.</i> , et nocte, nec est silentium mihi.	Et nocte, et non ad insipientiam mihi.	Et nocte, et non est silentium mihi.
4. Sanctus. <i>Hieron.</i> , sancte. Laudes. <i>Hieron.</i> , laus.	4. In sancto. Laus.	4. Hymnus.
15. Robusti Basan circumdederunt me. <i>Hieron.</i> , tauri pingues vallarunt me.	15. Tauri pingues obsclerunt me.	15. Buculi pingues circumdederunt me.
14. Leo rapiens et rugiens. <i>Hieron.</i> , quasi leo capiens et rugiens.	14. Sicut leo rapiens et rugiens.	14. Sicut leo rapiens et rugiens.
15. Effusus sum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	15. Effusus sum.	15. Effusus sum.
17. Quoniam circumdederunt me canes. <i>Hieron.</i> , circumdederunt me venatores.	17. Quoniam circumdederunt me canes.	17. Quoniam circumdederunt me venatores.
Quasi leo. <i>Hieron.</i> , fixerunt.	Foderunt.	Pudore affecerunt.
21. Unicam meam. <i>Hieron.</i> , solitariam.	21. Unicam meam.	21. Solitariam.
24. Neque abominatus est. <i>Hieron.</i> , neque contempsit.	24. Neque despexit.	24.
26. Et saturabuntur. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	26. Et saturabuntur.	26.
28. Universae familiae gentium. <i>Hieron.</i> , universae cognationes gentium.	28. Universae familiae gentium.	28. Universae cognationes gentium.
30. Omnes pingues terrae. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	30. Omnes pingues terrae.	30. Omnes pingues terrae.
Ad facies ejus curvabunt se omnes descendentibus pulverem. <i>Hieron.</i> , ante faciem ejus curvabunt genu universi qui descendunt in pulverem.	In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.	In faciem ejus curvabunt se omnes descendentibus in pulverem.
31. Et animam suam non vivificabit, semen serviet ei. <i>Hieron.</i> , et anima ejus non vivet: semen serviet ei.	31. Et anima mea illi vivet, et semen meum serviet ipsi.	31. Illi vivit.
Narrabitur Domino. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Annuntiabitur Domino.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

Καὶ νυκτὸς, καὶ οὐ σιγή μοι.
 4. Ἐν ἁγίοις.
 Ὕμνος.
 15. Ταῦροι σιτιστὸν περιέσχον
 με.
 14. Ὡς λέων ἐθιτρούων θρουχώ-
 μενος.
 15. Ἐξήχθηθην.
 17. Ὅτι ἐκόκλωσάν με κύνες.
 21. Μονόγεντα.
 24.
 26. Καὶ χορσαθήσονται.
 28. Πᾶσαι αἱ συγγένειαι τῶν
 ἔθνων.
 30. Πάντες οἱ λιπαροὶ τῆς γῆς.
 Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἐκλάττουσι πάν-
 τες οἱ καταβαίνοντες εἰς κόβιν.
 31. Οὐ ἡ ψυχὴ ζῆται, σπέρμα δὲ
 λατρεύεται αὐτῷ.
 Ἀναγραφῆσται ἐν βιβλίῳ τῷ
 Κυρίου.

Καὶ νυκτὸς, καὶ οὐκ εἰς ἄνοσιον
 ἐμοί. Ἄλλως, οὐκ εἰς ἀφροσύνην.
 Εἰ, σιωπῆ.
 4. Ἐν ἁγίῳ.
 Ἑπαινος.
 15. Ταῦροι πίνους περιέσχον με.
 14. Ὡς λέων ἐ ἀρπάξου καὶ
 ὠροῦμενος.
 15. Ἐξήχθηθην.
 17. Ὅτι ἐκόκλωσάν με κύνες.
 Ὡρουξάν.
 21. Μονόγεντῆ.
 24. Οὐδὲ προσώχθησε. Ἄλλως,
 οὐκ ἀπεθροῦκτό.
 26. Ἐμπληθήσονται.
 28. Πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνων.
 30. Πάντες οἱ πίνους τῆς γῆς.
 Ἐνώπιον αὐτοῦ προσπεσοῦνται
 πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν
 γῆν.
 31. Καὶ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῆ, καὶ
 τὸ σπέρμα μου δουλεύεται αὐτῷ.
 Εἰ, τῆ, Ζ, καὶ ἡ ψυχὴ μου.
 Ἀναγγελεῖσται τῷ Κυρίῳ.

Καὶ νυκτὸς, καὶ οὐ σιγή μοι.
 4.
 Ὕμνος.
 15. Δυνάσται Βασάν διεδαγματοῦ-
 σαντό με.
 14.
 15. Ἐξήχθηθην.
 17. Ὅτι ἐκόκλωσάν με κύνες.
 21.
 24.
 26.
 28.
 30.
 31. Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ζῆ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

Et nocte, nec est silentium
 mihi.
 4. In sanctis.
 Hymnus.
 15. Tauri saginati circumdele-
 runt me.
 14. Sicut leo venans rugiens.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdele-
 runt me venatores.
 21. Unitatem.
 24.
 26. Et saturabuntur.
 28. Universæ cognationes gen-
 tium.
 30. Omnes pingues terræ.
 In conspectu ejus procumbent
 omnes descendentes in pulvrem.
 31. Cujus anima vivet, semen
 autem serviet ipsi.

Et nocte, et non ad stultitiam
 mihi. *Alius*, non ad stultitiam. V,
 silentium.
 4. In sancto.
 Laus.
 15. Tauri pingues obsederunt
 me.
 14. Sicut leo rapiens et rugiens.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdele-
 runt me canes.
 Foderunt.
 21. Unigenitam.
 24. Neque offensus est. *Alius*,
 neque abominatus est.
 26. Implebuntur.
 28. Universæ familie gentium.
 30. Omnes pingues terræ.
 In conspectu ejus cadent omnes
 qui descendunt in terram.
 31. Et anima mea illi vivit, et
 semen meum serviet ipsi. V, VI,
 VII, et anima mea.

Et nocte, nec est silentium
 mihi.
 4.
 Hymnus.
 15. Potentes Basan tradaverunt
 me.
 14.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdele-
 runt me canes.
 21.
 24.
 26.
 28.
 30.
 31. Et anima ejus vivit.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
פֶּשַׁע כִּי עָשִׂיתָ 52	52.	52. Ὅτι ἐποίησες.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
52 Quia fecit. <i>Hieron.</i> , quem fecit.	52. Quem fecit Dominus.	52. Quia fecit.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXI.

V. 1. Sic tituli lectiones ex mss. eruiimus. Agellius ad Symmachum habet, ὑπὲρ τῆς βοθηθείας τῆς ὀρθρωθῆς.

V. 2. A., Ἰσχυρὸς μου, Ἰσχυρὸς μου etc. Sic mss. et Eusebius in *Demonstr. evang.* Priorem lectionem Drusus Symmacho tribuit, sed mendose.

Ibid. Hanc notam eruiimus ex duobus manuscriptis: *Ἠρόστρεος μοι, οὐ πρόσκειται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ἀλλ' ἐν μέσῳ* O. I. e. Attende mihi, non erstat in *Hebraico, sed in solis LXX. Vulg., respice in me.*

Ibid. A., Ὁ ἰσχυρὸς ἐγκατέλιπέ με; Sic Drusus ex Eusebio *De Demonstr. evang.*

Ibid. A., μακρὰν etc. Has omnes lectiones ex mss. nostris et ex Druso excerpsimus. Corder. ad Aquilam habet, τῆς βραχυτέρας μου, perperam. In hunc locum Theodoretus hæc dicit: ἰστέον ὡς τῶν

παρὰπτωμάτων οὐδεις τῶν ἄλλων ἐρμηνευτῶν ἐμνημόνευσεν· ἀλλ' ὁ μὲν Ἀκύλας βραχυψύχως μου· ὁ δὲ Σόμ. ἰσχυρῶν μου· ὁ δὲ Θεόδ. βοήσεως μου. Id est, Sciendum est nullum aliorum interpretum delictorum mentionem fecisse; sed Aquilam habere, fugitivus mei; Symmachum, genitivum meorum; Theodotionem, clamoris mei (!).

V. 5. A., Σ., ὁ Θεός μου etc. Sic in codice *Demonstr. evang.* Eusebii.

Ibid. A., καὶ νεκτὸς καὶ οὐκ ἔστι σιγή. Drusus. Addendum autem, μοι. Martianeus noster legit, καὶ νεκτὸς καὶ οὐ σιγήσεις. Symmachi et Theodotionis eandem habet ipse Martianeus. Alius, οὐκ εἰς ἀπροσόντων. Duo Coisluniani.

V. 4. Σ., ἐν ἀγίοις. Drusus.

Ibid. A., Σ., Θ., ὕμνος. Idem.

(*) Manifestum est LXX Int. legisse שָׁמַיִם pro שָׁמַיִם. Drach.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
מוֹצֵיֵד לְדָוִד 1	1.	1. Μετῴθημα τῷ Δαυὶδ.
בַּמַּדְבָּר דָּשָׁא יִרְבִּיעַנִי 2	2.	2. Ἐν ὠρανότῳ πύλας κατασκευώσωτέ με.
נִתְחַלְבֵּי 2	2.	2.
בְּמַעְלֵי 3	3.	3.
בְּכִסֵּי רוּחַ אֶךְ מִזֵּב 3	3.	3. Ποτήριόν μου μεθύσκων.
דַּשְׁבָּתִי 6	6.	6.
לְאַרְךְ יָמַי 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , psalmus David.	1. Psalmus David.	1. Canticum ipsi David.
2. In tuguriis germinis faciet occubare me. <i>Hieron.</i> , in pascuis herbarum acclinavit me.	2. In loco pascuæ ibi me collocavit.	2. In pulchritudine herbae habitare fecit me.
Ducet me. <i>Hieron.</i> , enutrivit me.	Educavit me.	
3. In orbitis. <i>Hieron.</i> , per semitas.	3. Super semitas.	3.
5. Calix meus inebrians. Verumtamen bonum. <i>Hieron.</i> , et calix meus inebrians. Sed et benignitas.	5. Et calix meus inebrians quam preclarus est!	5. Calix meus inebrians.
6. Et revertar. <i>Hieron.</i> , et habitabo.	6. Et inhabitem.	6.
In longitudinem dierum. <i>Hieron.</i> , in longitudine dierum.	In longitudinem dierum.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXII.

V. 1. De titulo saepe.

V. 2. A., Σ., ἐν ὠρανότῳ πύλας. Drusus.

V. 5. Σ., ἀνεκτήσατό με. Drusus.

Ibid. Σ., δι' ἀτραπῶν. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

52.

52 Ἐν ἰσοπέδῃ ἐκέρχιστος.

52.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

52.

52 Quem laeet Dominus.

52.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXI.

V. 15. Aquila aliter, ταύροι λιπαροὶ περιέτχον με. Iterum aliter, δονάσται Βασιλῶν διεδοικματίσαντό με. Haec variae Aquilae lectiones exhibent mss. nostri. Prima ut jaet non videtur Aquilae esse posse; non enim unum vocem ἄνθρωπος tribus ipse vocibus translulerit, θαμάλαιοι, ταύροι, πίονες, qui nunquam παραφρασευτικῶς vertere solet. Secunda lectio sincerior videtur; tertia lectio in duobus exemplaribus Aquilae tribuitur, in aliis Theodotiensi. Lectionem Symmachi sic habent duo mss.

V. 14. Α., ὡς λέων etc. Has Aquilae et Symmachi lectiones habent Colbert. et Eusebius.

V. 15. Ἐξήγγεθην etc. Codex Regius antiquissimus hanc exhibet notam: Ἐξήγγεθην μετὰ τοῦ η καίται ἐν τῷ Ἐξάπλῳ παρὰ πάντων ὁμοίω δὲ καὶ Ἀπολυτάρως καὶ Εὐσέβειος γράφει. I. e. Ἐξήγγεθην cum η jaeta in Hexaplo apud omnes: similiterque scribunt

Apolinarius et Eusebius. Legi tamen debet ἐξήγγεθην.

V. 17. Martianicus ad Θ. habet κόνες. Drusius vero, Α., Θ., ζουρνέται.

Ibid. Α., ἔτχοναν. Drusius.

V. 21. Α., ἡσυχία. Σ., ἡσυχίατα. Drusius.

V. 24. Α. Α. Β. Γ., ὅσα ἀπεβδύθησάντο. Colbert.

V. 26. Σ., καὶ κοροσθήσονται. Eusebius.

V. 28. Α., Σ., πᾶσαι etc. Idem Euseb. et Colbertinus.

V. 50. Α., Σ., πάντες οἱ ἄνθρωποι. Colbertinus.

Ibid. Α., εἰς πρόσωπον etc. Aquilae et Symmachi

lectiones sic plenas habent Colbertinus et Eusebius.

V. 51. Lectiones Α., Σ., Θ. etc. habent Colbertinus et Drusius; Symmachi tantum Eusebius.

Ibid. Σ., ἀναχρησθήσεται etc. Eusebius et Drusius.

V. 52. Α., ὅτι ἐσοίησθε. Drusius.

PSALMUS XXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ὁδὴ τῷ Δαυὶδ.

2. Ἐν ὀρεινότητι: πᾶς κατοικήσασέ με.

Ἄνεκτιστό με.

5. Δι' ἀτραπιῶν.

5. Καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με διόλου ἀγαθόν.

6. Ἡ κατοικήσις μου.

Εἰς μακρὸς χρόνους.

SYMMACHUS.

1. Canticum ipsi David.

2. In pulchritudine herbe habitare fecit me.

Restauravit me.

5. Per semitas.

5. Et calix tuus inebrians me omnino bonus.

6. Habitatio mea.

In diuturnitatem temporis.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2. Εἰς τὴν ὄρειον γῆρας ἐκαί με κατοικήσασθε.

Ἐξέθροσε με.

5. Ἐπὶ πρόθεος.

5. Καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον. Ἦ, id. E. καὶ ποτήριόν μου μεθύσκον.

6. Τὸ κατοικεῖν με.

Εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

LXX INTERPRETES.

1. Psalmus ipsi David.

2. In loco pascuae ibi me collocavit.

Educavit me.

5. Super semitas.

5. Et calix tuus inebrians quam optimus. VI, id. V, et calix meus inebrians.

6. Ut inhabitem.

In longitudinem dierum.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2.

5.

5.

5. Ποτήριόν μου μεθύσκον.

6.

THEODOTIU.

1. Psalmus ipsi David.

2.

5.

5.

5. Calix meus inebrians.

6.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXI.

V. 5. Α., Θ., ποτήριον etc. Has lectiones mutuumur ex Colbertino et ex Martiane editione.

V. 6. Σ., ἡ κατοικήσις μου. Drusius.

Ibid. Σ., εἰς μακρὸς χρόνους. Eusebius et Colbert.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXIII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 לִידָה בְּחַמְרָה	1.	1. Τῷ Δαυὶδ μελόδημα.
2 כִּי-חַיָּא עַל-יְכוּסִים יִסְדָּה יַעֲלֶה-נְהַרְוֹת יִכְנֹנֶה	2.	2.
3 בְּבֹקִים קָדַשׁ	3.	3. Ἐν τόπῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ.
6 פִּיךָ יַעֲרֶב	6.	6. Πρῶτον σὺ Ἰακώβ.
7 שֵׁנַי שְׁעָרִים וְהַשִּׁנַּיִם הַנִּשְׂאָר פִּתְחֵי עוֹלָם	7.	7. Ἄρατε, πύλαι, κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε ἀνοίγματα αἰῶνια.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi psalmus. <i>Hieron.</i> , psalmus David.	1. Prima sabbati, psalmus David.	1. Ipsi David canticum.
2. Quia ipse super maria fundavit eam, et super flumina præparavit eam. <i>Hieron.</i> , ipse super maria fundavit eum, et super flumina præparavit eum.	2. Ipse super maria fundavit eum, et super flumina præparavit eum.	2.
3. In loco sanctitatis ejus. <i>Hieron.</i> , in loco sancto ejus.	3. In loco sancto ejus.	3. In loco sanctificationis ejus.
6. Facies tuas Jacob. <i>Hieron.</i> , faciem tuam Jacob.	6. Faciem Dei Jacob.	6. Faciem tuam Jacob.
7. Elevate, portæ, capita vestra, et elevate vos, fores sæculi. <i>Hieron.</i> , levate, portæ, capita vestra, et elevamini, januæ sempiternæ.	7. Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales.	7. Elevate, portæ, capita vestra, et elevamini, apertiones æternæ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIII.

Hanc notam in titulum legimus in codice Regio antiquissimo : Ἐν ἐνόις ἀντιγράφοις εὗρον, τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων· ἐν δὲ τῷ ἑξαπλῷ τοῦτο οὐ πρόβ-
 ζεται. I. e. *In quibusdam exemplaribus inveni, prima sabbatorum. At in hexaplo id non exstat.*
 V. 2. Σ., οὗτος ἐπὶ θαλάσσης etc. *Drusius.* Apud

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXIV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 לִידָה	1.	1.
3 קִיךָ לֹא יִבְשׂוּ	3.	3. Οἱ προσδοκῶντες σε οὐ μὴ καταισχυνθῶσι. Αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀποστατούντες.
יִבְשׂוּ הַבְּגָדִים		
4 אֶהְיֶה לְבִדְוֵי	4.	4.
5 אֶהְיֶה קִוְיָתִי כֹל הַיּוֹם	5.	5.
7 וְשָׁעֲנִי אֱלֹהֵי הַחַיָּה	7.	7. Καὶ ἀθεσιῶν μου μὴ μνησθῆς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi. <i>Hieron.</i> , psalmus David.	1. In linem, psalmus David.	1.
3. Expectantes te pudore non afficientur. <i>Hieron.</i> , qui sperant in te non confundentur.	3. Qui sustinent te non confundentur.	3. Qui expectant te non confundentur.
Pudore afficientur prævaricantes. <i>Hieron.</i> , confundantur qui iniqua gerunt.	Confundantur omnes iniqua agentes.	Confundantur deficientes.
4. Semitas tuas doce me. <i>Hieron.</i> , id.	4. Et semitas tuas edoce me.	4.
5. Te expectavi omni die. <i>Hieron.</i> , te expectavi tota die.	5. Te sustinui tota die.	5.
7. Ut prævaricationum mearum ne memineris. <i>Hieron.</i> , et scelerum meorum ne memineris.	7. Et ignorantias meas ne memineris.	7. Et transgressionum mearum ne memineris.

PSALMUS XXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Τῷ Δαυὶδ ψδμή.	1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ τῆς μετῆς τοῦ ἁββάτου.	1.
2. Ὅσους ἐπὶ θαλάσσης ἐθεμελίωσαν αὐτῆν, καὶ τὸν ποταμὸν ἤβρασαν αὐτῆν.	2. Ἀυτῆς ἐπὶ θαλάσσης ἐθεμελίωσαν αὐτῆν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἤβρασαν αὐτῆν.	2.
3.	3. Ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.	3.
4. Πρόσωπόν σου Ἰακώβ.	4. Τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. V, VI, Γ', πρόσωπον σου Ἰακώβ.	4.
5. Μετάβατε πόλεις, οἱ ἄρχοντες, ὕμνων, ὑψώθητεσαν δὲ αἱ πόλεις αἰώνιοι.	5. Ἀναβατε πόλεις, οἱ ἄρχοντες, ὕμνων, καὶ ἐπύρρηξτε, πόλεις αἰώνιοι.	5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

1. Ipsi David cauitum.	1. Psalmus ipsi David prima sabbati.	1.
2. He super maria fundavit eam, et cum fluminibus firmavit eam.	2. Ipse super maria fundavit eam, et super flumina preparavit eam.	2.
3.	3. In loco sancto ejus.	3.
4. Faciem tuam Jacob.	4. Faciem Dei Jacob. V, VI, faciem tuam Jacob.	4.
5. Transire facite portas, principes, vestras, extollantur vero porte aeternae.	5. Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portae aeternales.	5.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXIII.

Corderius autem, 'A., ἤβρασαν, firmavit.

V. 6. 'A., Σ., E, Γ', πρόσωπον etc. Drusus.

V. 5. 'A., ἐν τόπῳ etc. I unus codex et Drusus

Versus item 7 lectiones adfert idem Drusus.

PSALMUS XXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1.
2.	2. Οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταγυνοῦσιν.	2.
3. Αἰσχυροθήτωσαν οἱ ἀποστατοῦντες.	3. Αἰσχυροθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες. E, αἰσχυροθήτωσαν οἱ ἀποστατοῦντες.	3.
4. Καὶ τὰς πορείας σου διδάξόν με.	4. Καὶ τὰς τρίβους σου διδάξόν με.	4.
5. Σὺ ἀναμείνω ὅλην τὴν ἡμέραν.	5. Σὺ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.	5.
6. Καὶ παραπτώματων μου μὴ μνησθῆς.	6. Καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆς.	6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

1.	1. Psalmus ipsi David.	1.
2.	2. Qui sustinent te non confundentur.	2.
3. Confundantur deficientes.	3. Confundantur iniqua agentes. V, confundantur deficientes.	3.
4. Et gressus tuos doce me.	4. Et semitas tuas edoce me.	4.
5. Te exspecto totam diem.	5. Te sustinui tota die.	5.
6. Et delictorum meorum ne memineris.	6. Et ignorantias meas ne memineris.	6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΜΑ Ἑλληνικῶς γραμμάσει.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
על־כן יורה המאִים בדרך 8	8.	8. Διὰ τοῦτο φωτίσει ἀμαρτωλοὺς ἐν ὁδῷ.
דרכי 9	9.	9. Ὁδὸν ἑαυτοῦ.
יורה בדרך יבהר 12	12.	12. Φωτίσει αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἧ ἐκλέξεσται.
כִּד יורה לִיראִי 14	14	14. Ἀπόβλεπτον Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
יבדוּתוֹ לְהוֹדוּעִים		Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ γνωρίσει αὐτοῖς.
יורה 16	16.	16. Μοναχός.
אני		Ἐγώ.
הרהיבי 17	17.	17.
מבוציקותי		Ἐκ τῶν συνοχῶν μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Propterea docebit peccatores in via. <i>Hieron., id.</i>	8. Propter hoc legem dabit delinquentibus in via.	8. Propterea illuminabit peccatores in via.
9. Viam suam. <i>Hieron., id.</i>	9. Vias suas.	9. Viam suam.
12. Docebit eum in via, eligat. <i>Hieron., quem docebit in via quam elegit.</i>	12. Legem statuet et in via quam elegit.	12. Illuminabit eum in via quam eliget.
14. Secretum Domini timentibus eum. <i>Hieron., id.</i>	14. Firmamentum est Dominus timentibus eum.	14. Secretum Domini timentibus eum.
Et pactum suum ad docendum eos. <i>Hieron., et pactum suum ostendet eis.</i>	Et testamentum ipsius ut manifestetur illis.	Et fedus suum notum faciet eis.
16. Unicus. <i>Hieron., solus.</i>	16. Unicus.	16. Solitarius.
Ego. <i>Hieron., sum ego.</i>	Sum ego.	Ego.
17. Dilatatae sunt. <i>Hieron., multiplicatae sunt.</i>	17. Multiplicatee sunt.	17.
A coarctationibus meis. <i>Hieron., de angustiis meis.</i>	De necessitatibus meis.	De angustiis meis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIV.

V. 1. Eusebius in Psalmos: Παρά τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. l. c. *Apud reliquos interpretes, psalmus Davidis.*

V. 5. Ἄ., οἱ προσδοχοί. Sic unus codex.

Ibid. Ἄ., Σ., Θ., Ε', ἀισχυροθήσαντες οἱ ἀποστατούντες. Sic Eusebius, Colbertinus et Drusius. Corderius vero legit, ἀπιστούντες, *non credentes, increduli.* Agellius, ἀθετούντες, *improbantes, aspernantes.*

V. 4. Σ., καὶ τὰς πορείας etc. Colbertinus et Eusebius.

V. 5. Σ., σὲ ἀναμένω etc. Colbertinus.

V. 7. Ἄ., καὶ ἀθεσιῶν μου etc. Ex Drusio et altero exemplari.

V. 8. Ἄ., διὰ τοῦτο φωτίσει etc. Aquile et Symmachi lectiones ex Colbertino et Reg. uno.

V. 9. Ἄ., Σ., ὁδὸν ἑαυτοῦ. Ex Colbertino, Eusebio et Corderio.

V. 12. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Drusio.

V. 14. Ita nomina interpretum distinguuntur in Colbertino codice. Ad VI editionem Corderius legit *καρπίασμα Κυρίου*: ad Symmachum vero Colbe-

PSALMUS XXV.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΜΑ Ἑλληνικῶς γραμμάσει.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
יָשׁוּב 1	1.	1. Κεῖθόν με.
בְּתוֹ		Ἐν ἀπλοτητί μου.
כִּסְיִי 87		Ὁὐκ ἀπουήσω.
בְּיָקִין 6	6.	6. Ἐν ἀθωότητι.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Judica me. <i>Hieron., id.</i>	1. Judica me.	2. Judica me.
In perfectione mea. <i>Hieron., in simplicitate mea.</i>	In innocentia mea.	In simplicitate mea.
Non vacillabo. <i>Hieron., non deficiam.</i>	Non infirmabor.	Non deficiam.
6 In munditia. <i>Hieron., in innocentia.</i>	6. In innocentes.	6. In innocentia.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

8. Διὰ τοῦτο ὑποδείξει ἀμαρτανουσίαν ἐδῶν.

8. Διὰ τοῦτο νομοθετήσ. ἀμαρτανουσίαν ἐν ἐδῶν.

8.

9. Ὅδῶν ἐαυτοῦ.

9. Ὅδῶς αὐτοῦ.

9.

12. Ὁ ὑποδείξει ὁδὸν ἣν ἐπιλέγεται.

12. Νομοθετήσ. αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἣ ἤρρετίσται.

12.

14. Ὁμιλίᾳ Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

14. Κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν. Εἰ, μυστήριον Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Γ', κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν.

14. Μυστήριον Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς.

Καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλώσει αὐτοῖς.

Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς.

16. Μόνος.

16. Μονογενής.

16.

Ἐγὼ εἶμι.

Εἶμι ἐγὼ.

Ἐγὼ.

17. Πλατεῖαι.

17. Ἐπληθύνθησαν.

17. Ἐπληθύνθησαν.

Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8. Propterea docebit peccantes in via.

8. Propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

8.

9. Viam suam.

9. Vias suas.

9.

12. Cui ostendet viam quam eligat.

12. Legem statuet ei in via quam elegerit.

12.

14. Colloquium Domini timentibus eum.

14. Firmamentum est Dominus timentibus eum. V, mysterium Domini timentibus eum. VI, firmamentum Dominus timentum se.

14. Mysterium Domini timentibus eum.

Et foedus suum declarabit eis.

Et testamentum ipsius ut manifestetur illis.

Et foedus suum declarabit eis.

16. Solus.

16. Unigenitus.

16.

Ego sum.

Sum ego.

Ego.

17. Late.

17. Multiplycate sunt.

17. Multiplycate sunt.

De necessitatibus meis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXV.

tinus στιχρῶς scriptus, Regius unus et Theodoretus, μυστήριον Κυρίου. Sed alii, ὁμιλία Κυρίου, atque ita legit Daniel Barbarus, qui sic habet : *Aquila uicium Domini vertit; Symmachus, colloquium Domini; Theodotio et Quinta editio, secretum Domini.* Ita ille ex Eusebio, qui sic habet item in editione nostra : que lectio confirmatur etiam ex aliis locis, ubi Symmachus vocem Hebraicam דבר vertit ὁμιλία. Sic psalm. LIV, 15, et Job XV, 8.

Ibid. 'A., καὶ τὴν συνθ- etc. Drusius. Sed loco γνωρίζει potius legendum γνωρίζαι, ad notum fa-

ciendum. Symmachii vero lectionem habent Corder. et Coisl. unus. Coisl. unus alius ad vocem αὐτοῖς, habet, 'A., Σ., Ε', αὐτοῖς, Θ., B., αὐτῶν. Quid autem sibi velit illud B. ignoramus.

V. 16. 'A., μοναχός. Σ., ἁόσιος. Drusius.

Ibid. 'A., Θ., ἐγὼ etc. Drusius.

V. 17. Σ., πλατεῖαι etc. Idem.

Ibid. 'A., ἐκ τῶν συναγκῶν μου. Colbertinus unus et Drusius. Sed Colbertinus alter στιχρῶς scriptus, ἐκ τῶν συναγκῶν, ut et Coisl. unus.

PSALMUS XXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

1. Κρῖνόν με.

1. Κρῖνόν με.

1. Κρῖνόν με.

Ἐν ἀμαρτωσίᾳ μου.

Ἐν ἀκακίᾳ μου.

Οὐ περιτραπήσομαι.

Οὐ μὴ σκλευθῶ. Γ', *id.*

6.

6. Ἐν ἁθώσι.

6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Judica me.

1. Judica me.

1. Judica me.

In puritate mea.

In innocentia mea.

Non exvertar.

Non commovebor. VI, *id.*

6.

6. Inter innocentes.

6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
אֶתְּךָ בַּחַבֵּץ		
9 עַם אֲשֶׁר בְּיָמַי	9.	9.
12 בְּחַבֵּץ	12.	12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Altare tuum. <i>Hieron., id.</i>	Altare tuum.	
9. Et cum viris sanguinum. <i>Hieron., id.</i>	9. Et cum viris sanguinum.	9.
12. In rectitudine. <i>Hieron., in recto.</i>	12. In directo.	12.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXV.

V. 4. Α., Σ., Ο', Θ., χρῆνόν με. Sic Drusius, itemque Coislunianus, et Colbertinus συγχρηρῶς scriptus, qui hanc notam habet: ἐν τῷ ἑξῆς ἀπλῶ καὶ τοῖς Ο' καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐρμηγνευταῖς, χρῆνόν με, καίτοι. Id est, in *Hexaplo et in LXX necnon apud reliquos omnes interpretes legitur, χρῆνόν με.*

Ibid. Α., ἐν ἀπλότῃ μου. Σ., ἐν ἀρωμ-. Drusius et Coislunianus unus.

Ibid. Α., οὐκ ἀτον- etc. Idem.

V. 6. Α., ἐν ἀθώστ-. Drusius.

[Ad vocem כְּבַחֵץ dedit Montf. Symmachii versionem τὸ ἀνάκτορον, cum hac nota: ε Σ., ἀνάκτορον.

PSALMUS XXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לַיהוָה	1.	1.
2 בְּקֶרֶב עַל מִן בַּחֲרָבִים לֵאמֹר אֶתְּךָ	2.	2.
3 בְּחַבֵּץ	3.	3.
4 בְּנֶעֱם	4.	4.
6 יְרוּם רֹאשִׁי עַם אֲנִי בְּבִיחָי	6.	6. Ἵψωθήσεται ἡ κεφαλὴ μου ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς μου τοὺς κύκλῳ μου.
7 וְאֶזְבְּחָה בְּהַר תְּרוּעָה		Καὶ θύσω.
8 לָךְ אֶתְּךָ לִבִּי בְּנֶשֶׁא פִּי	8.	8. . . ἐξήτησαν πρόσωπά μου.
9 אֶל-תְּמוּשָׁנִי	9.	9. Μη ἐάσης με.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi. <i>Hieron., David.</i>	1. Psalmus David priusquam linniretur.	1.
2. In appropinquando super me maligni ad edendam carnem meam. <i>Hieron., dum appropinquarent mihi maligni, ut comederent carnem meam.</i>	2. Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.	2.
3. Castra. <i>Hieron., ia.</i>	3. Castra.	3.
4. In amoenitate. <i>Hieron., pulchritudinem.</i>	4. Voluptatem.	4.
6. Exaltabit caput meum super inimicos meos circuitibus meis. <i>Hieron., exaltabit caput meum super inimicos meos, qui sunt in circuitu meo.</i>	6. Exaltavit caput meum super inimicos meos. Circuitivi.	6. Exaltabitur caput meum super inimicos meos, qui sunt in circuitu meo.
7. Et sacrificabo. <i>Hieron., et immolabo.</i>	Et immolavi.	Et sacrificabo.
Sacrificia vociferationis. <i>Hieron., hostias jubili.</i>	Hostiam vociferationis.	
8. Tibi dixit cor meum, Quærite facies meas. <i>Hieron., tibi dixit cor meum, Quæsivit vultus meus.</i>	8. Tibi dixit cor meum, Exquisivit te facies mea.	8. ... Quæsierunt facies meas.
9. Ne derelinquas me. <i>Hieron., id.</i>	9. Ne derelinquas me.	9. Ne deseras me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
9. Καὶ μετὰ ἀνδρῶν μειζήρων.	9. Καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἰματιῶ.	
12. Ἐν ὀμίλῳ.	12. Ἐν εὐθείᾳ.	12
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUO.
	Mitare tuum.	
9. Et cum viris sanguinaris.	9. Et cum viris sanguinum.	9.
12. In plano.	12. In directo.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXV.

Reg. unus et Coislinianus. Interpres Theodoretū vertit *palatum*. Verum, ut planum facit Schlen-
suerus, hæc versio pertinet ad $\overline{\eta\eta\eta\eta}$ $\overline{\eta\eta\eta\eta}$ versus
8 sequentis, quod LXX reddiderunt, *ἐμπρέπειαν*
οἴκου σου, decorem domus tuæ. Ecce verba Theo-
doretū: Ἀνὰ τῆς εὐπυεπειᾶς ὁ Σύμμαχος ἀνάκτο-

ρον πρέπειαν, i. e., pro εὐπρέπειᾳ Symmachus
posuit ἀνάκτορον. Drusii.]

V. 9. Σ., καὶ μετὰ ἀνδρῶ. Regius unus et Coislini-
nianus ex Theodoro.

V. 12. Σ., ἐν ὀμίλῳ. Drusius.

PSALMUS XXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1.	1. Τοῦ Δαυὶδ, πρὸ τοῦ χρησθῆσαι.	1.
2. Ἐν τῷ ἐγγίξαι ἐπ' ἐμὲ κα- κούργους εἰς τὸ καταφαγεῖν τὰς σάρ- κας μου.	2. Ἐν τῷ ἐγγίξαι ἐπ' ἐμὲ κα- κούργους, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου.	2.
3. Πόλεμος ἐμπαρασκευάς.	3. Παιρμύδολῃ. Ἄλλοι, στρατό- πέδον, παράταξις.	3.
4. Τὸ κάλλος.	4. Τὴν περιπόνητα.	4.
6.	6. Ὑψώσα τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου. Ἐκύκλωσα. Ἄλλοι- πέδ, ὑψώσει τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου τοὺς κύκλω μου. Καὶ ἔθουσα. Θουσίαν ἀλάλαγμόυ. Ἄλλοι, θου- σίαν ἀνέστασις.	6.
8. Σὺ προσελάλει ἡ καρδία μου, ἀεὶ ἔξῃται τὸ πρόσωπόν μου.	8. Σὺ εἶπεν ἡ καρδία μου, Ἐξεξή- τησα τὸ πρόσωπόν σου. Ε', Τ', ἰδ.	8.
9. Μὴ ἀποβέβηξ με.	9. Μὴ ἐγκαταλίπηξ με. Ἄλλοι, μὴ ἀποσκορακίστηξ με.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIUO.
1.	1. Ipsius David priusquam lini- retur.	1.
2. Cum appropinquarent super me maligni ad devorandas carnes meas.	2. Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.	2.
3. Prælium præparatum.	3. Castra. <i>Alii</i> , exercitus, acies.	3.
4. Pulchritudinem.	4. Voluptatem.	4.
6.	6. Exaltavit caput meum super inimicos meos. Circuivi. <i>Reliqui</i> , exaltabit caput meum super ini- micos meos, qui sunt in circuitu meo. Et immolavi. Hostiam vociterationis. <i>Alius</i> , hostiam laudis.	6.
8. Tibi colloquebatur cor meum, te quærebat vultus meus.	8. Tibi dixit cor meum, Exqui- sivi faciem tuam. V, VI, ἰδ.	8.
9. Ne proicias me.	9. Ne derelinquas me. <i>Alius</i> , ne abicias me.	9.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
11. הוֹדוּ יְהוָה דְּבָרָךְ	11.	11. Φωτίσον με.
12. קְמוּ עִמִּי עֲדוּ עִמִּי וְשִׁבַּח הַיְהוָה	12.	12. Ἀντίστησάν μοι. Μάρτυρες ψεύδους. Καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία.
15. לֹא הֶאֱמַנְתִּי לְדִמְיֹת בְּנֵי-הָאָדָם	15.	15. Ἐπίστευσα τοῦ ἰδεῖν ἐν ἀγαθῷ Κυρίου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Doce me, Domine, viam tuam. <i>Hieron.</i> , ostende mihi, Domine, viam tuam.	11. Legem pone mihi, Domine, in via tua.	11. Illumina me.
12. Surrexerunt in me <i>Hieron.</i> , surrexerunt contra me.	12. Insurrexerunt in me.	12. Steterunt contra me.
Testes falsitatis. <i>Hieron.</i> , testes falsi.	Testes iniqui.	Testes mendacii.
Et loquens rapinam. <i>Hieron.</i> , et apertum mendacium.	Et mentita est iniquitas sibi.	Et deleta est iniquitas.
15. Nisi crederem videre in bonitatem Domini, <i>Hieron.</i> , ego autem credo, quod videam bona Domini.	15. Credo videre bona Domini.	15. Credidi videre in bono Domini.

Note et variæ lectiones ad Psalmum XXVI.

Nota de titulo in Regio uno: Ταύτην ἐν τῷ ἑξαπλῶ τῆς ἐπιγραφῆς οὐχ εὗρον· ἀλλ' ἐν ἐνίοις ἀντιγραφοῖς. I. e., *Hanc inscriptionem in Hexaplo non inveni, sed in quibusdam exemplaribus.* Vide Theodoretum in hunc psalmum.

V. 2. Σ., ἐν τῷ ἐγγίξεν etc. Sic Colbert. unus, Eusebius et Corderius, qui postremus habet κακοῦντας pro κακούργους.

V. 5. Σ., πόλεμος ἐμπ-. Has lectiones exhibet Coislin. unus.

V. 4. Σ., τὸ κάλλος. Drusius et Coislin. unus.

V. 6. Ἀ., ὑψώθησεται etc. Drusius, unus codex et Corder.

Ibid. οἱ λοιποὶ, ὑψώσει etc. Sic unus Reg. et Agellius.

Ibid. Ἀ., καὶ θύσω. Idem Regius.

Ibid. Ἀλιος, θυσίαν αἰδέσεως. Sic quædam exemplaria, ut notat Agellius.

V. 8. Lectiones Aquilæ et Symmachi adfert Drusius. In uno codice autem monetur, Quintam et Sextam editionem ut LXX habere.

PSALMUS XXVII.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1. אָרָא 1	1.	1.
אֲלֹהֵי הַתְּהוֹמֹת כִּי-נִי בְּנֵי-תְהוֹמֹת כִּי-נִי וְנִשְׁלַחַת עִם-יָדִי בֹרַח		Μὴ κορυψώσης.
2. דָּבַר 2	2	2. Χρηματιστήριον.
4. הַשֵּׁם נִשְׁמָע לָהֶם 4	4.	4.
7. וַיִּעֲלֶה לִּבִּי 7	7	7. Καὶ ἐγυροῦσα τὸ ἡ καρδίᾳ μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Clamabo. <i>Hieron.</i> , id.	1. Clamabo.	1.
Ne sileas a me. <i>Hieron.</i> , ne obsurdescas.	Ne sileas a me.	Ne obsurdescas.
Ne forte sileas a me, et assimiler descendentibus lacum. <i>Hieron.</i> , ne forte tacente te mihi, comparer his qui descendunt in lacum.	Nequando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum.	
2. Adytum. <i>Hieron.</i> , oraculum.	2. Templum.	2. Oraculum.
4. Redde retributionem suam illis. <i>Hieron.</i> , id.	4. Redde retributionem eorum ipsis.	4.
7. Et exsultavit cor meum. <i>Hieron.</i> , gavisum est cor meum.	7. Et reforuit caro mea.	7. Et exsultavit cor meum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

11. Ὑπόδειξόν μοι, Κύριε, τὴν ὁδὸν σου.

11. Νομοθέτησάν μοι, Κύριε, τὴν ὁδὸν σου.

11. Φώτισόν με.

12.

12. Ἐπαυέστησαν μοι.

12.

Μάρτυρες ψεύδετε.

Μάρτυρες ἄδικτοι.

Καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία.

Καὶ ἐφάνη τὸ ἡ ἀδικία ἐαυτοῦ.

15. Ἐπίστειον ἰδεῖν τὴν ἀγαθὸν σὺν Κυρίου.

15. Ἐπιστεύω τὸ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου.

15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

11. Ostende mihi, Domine, viam tuam.

11. Legem pone mihi, Domine, in via tua.

11. Illumina me.

12.

12. Insurrexerunt in me.

12.

Testes mendaces.

Testes iniqui.

Et deleta est iniquitas.

Et mentita est iniquitas sibi.

15. Credebam videre bonitatem Domini.

15. Credo videre bona Domini.

15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVI.

V. 9. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent duo Regii, Colbertinus unus et Eusebius; aliam vero anonymi Eusebius et Theodoretus, nempe *μὴ ἀποσοχαλίσης με*, qui illam in textu τῶν Θ' referunt: ut et Coslunianus unus, in cuius margine legitur, *μὴ ἀποδοκιμάσης με, μὴ ἀπορόβησής με, μὴ ἀποδιώξής με, μὴ ἐξορίσης με, μὴ ἐξουθενώσης με*.

V. 11. Α', Θ', φώτισόν με. Σ., ὑπόδ- etc. Theodoretus, Drusius et quidam mss. (*)

V. 12. Α'. ἀπέστησαν μοι. Sic Theodoretus.

Colbert. vero *πεντηκῶς scriptus, ἀπέστησαν μοι*.

Ibid. Α', *μάρτυρες ψεύδους*. Idem codex. Drusius autem habet, Σ', *μάρτυρες ψεύδετε*.

Ibid. Α', Σ', *καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία*. Hanc versionem Gorderius Aquilæ tribuit, Drusius vero Symmachi. Versionem autem Aquilæ Drusius Latine tantum adtulit hoc modo, *et apparuit injustitia*. Gorderius autem vertit, *et abolita est iniquitas*.

V. 15. Versionem Aquilæ et Symmachi habent Colbertinus et Eusebius.

(*) In Drusii Miscell., cent. 1, cap. 65, legitur: « In Theodoretis, ps. xxvi; Pro, *legem pone mihi*, Aquila quidem et Theodotio *illumina* dixerunt. Locus suspectus de vitio. Nam apud Euthymium laudatur Aquila, qui hic verterit, *doce me*. » Et postea allegat Drusius propria Euthymii verba. Dracyn.

PSALMUS XXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1.

1. Ἐπέκραξα. "Αλλος, κερράξομαι.

1.

Μὴ σιγήσης ἐξ ἑμοῦ.

Μὴ παρασιωπήσης ἐπ' ἑμοί.

Μὴ ποτε ἤσυχάσαντός σου ἄποβῶ μου, ὁμοιωθῶ τοῖς καταθάνουσιν εἰς λάκκον.

Μὴ ποτε παρασιωπήσης ἐπ' ἑμοί, καὶ ὁμοιωθῆσμαι τοῖς καταθάνουσιν εἰς λάκκον. "Αλλ., εἰς βόθρον.

2. Νρηματιστήριον.

2. Νάον.

2. Δατείρ.

4. Ἀναπόδος αὐτοῖς πρὸς ὃ ἐπώρτησαν αὐτοῖς.

4. Ἀπόδος τὸ ἀναπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

4.

7. Ἐκραύθη ἡ καρδία μου.

7. Καὶ ἀνέθλαεν ἡ σὰρξ μου. Ε', ἐκραυάθη ἡ καρδία μου.

7. Καὶ ἀνέθλαεν ἡ καρδία μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Clamavi. *Alus*, clamabo.

1.

Ne taceas ex me.

Ne taceas super me.

Ne forte quiescente te procul a me, assimilabor descendentibus in lacum.

Nequando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum. *Alus*, in loveam.

2. Oraclum.

2. Templum.

2. Habir.

4. Retribue ipsis secundum quod ipsi fecerunt.

4. Redde retributionem eorum ipsis.

4.

7. Exhilaratum est cor meum.

7. Et tollent caromena, V, exhilaratum est cor meum.

7. Et tollent cor meum

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וְשִׁירֵי אֲדָמָה 9 וְשִׁשׁ	9.	Καὶ ἀπὸ ἄσματος μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ. 9. Καὶ ἔπαρον αὐτούς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Et de cantico meo confitebor ei. <i>Hieron.</i> , et in cantico meo confitebor illi.	Et ex voluntate mea confitebor ei.	Et de cantico meo confitebor ei.
9. Et extolle illos. <i>Hieron.</i> , et subleua eos.	9. Et extolle illos.	9. Et extolle illos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVII.

V. 1. "Α. *Α.Ι.Ι.ο.ς*, κεκραξῶμαι. Sic quædam exemplaria.
 Ibid. 'A., μὴ κωφεύσης etc. Lectionem Aquilæ et Symmachi adfert Drusius; Symmachi tantum Eusebius.
 Ibid. Σ., μήποτε etc. Colbertinus et Drusius.
 "Α.Ι.Ι.ο.ς, εἰς βόθρον. Coislinianus unus.
 V. 2. 'A., Σ., χρηματιστήριον. Θ., δαχείρ. Drus.

PSALMUS XXVIII.		
TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1. הַבּוֹ לַיהוָה בְּנוֹ אֱלֹהִים וְעַד 2 בְּהַדְרַת - קִדְשׁ 6 וַיִּרְסְדִים כְּבוֹ - עַגְל	1. 2. 6.	1. Καὶ κράτος. 2. Ἐν διασπρῶσει ἠγιασμένη. 6. Καὶ σκιρτώσει αὐτάς.
שִׁירִין 7 עֶבֶב 8 יְחִיל יְחִיל יְהוָה 9 קוֹל יְהוָה יְחִילֵל אֵילָנָה	7. 8. 9.	7. 8. Ὡδίνοντος. Ὡδινήσει Κύριος. 9. Φωνὴ Κυρίου ὠδίνοντος ἐλάφους.
10 יְהוָה לְבוֹיֵי יִשְׂבַּע	10.	10. Κύριος εἰς κατακλυσμὸν ἐκάθισεν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Date Domino filios arietum. <i>Hieron.</i> , afferte Domino filios arietum. Et fortitudinem. <i>Hieron.</i> , et imperium.	1. In consummatione tabernaculi. Afferte Domino, filii Dei, afferte Domino filios arietum.	1.
2. In decore sanctitatis. <i>Hieron.</i> , in decore sancto.	Et honorem.	Et imperium.
6. Et exsilire faciet eas quasi vitulum. <i>Hieron.</i> , et disperget eas quasi vitulus.	2. In atrio sancto ejus. 6. Et comminet eas tanquam vitulorum.	2. In decore sanctificato. 6. Et exsilire faciet eas.
Sion. <i>Hieron.</i> , Sarion.	Dilectus.	
7. Succidens. <i>Hieron.</i> , dividens.	7. Intercidentis.	7.
8. Tremefaciet. <i>Hieron.</i> , parturire faciens.	8. Concutientis.	8. Parturire facientis.
Parturire faciet Dominus. <i>Hieron.</i> , id.	Commovet Dominus.	Parturire faciet Dominus.
9. Vox Domini parturire faciet cervas. <i>Hieron.</i> , vox Domini obstetricans cervis.	9. Vox Domini preparantis cervos.	9. Vox Domini parturire facientis cervos.
10. Dominus in diluvio sedit. <i>Hieron.</i> , Dominus diluvium inhabitat.	10. Dominus diluvium habitare facit.	10. Dominus in diluvio sedit.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Καὶ ἐν ᾠδαῖς μου ὑμνήσω αὐτόν.

Καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξημωσά-
γησάμαι αὐτόν.

9. Καὶ ὑψώσω αὐτούς.

9. Καὶ ἔπαρον αὐτούς.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et in canticis meis cantabo
ijsum.Et ex voluntate mea confitebor
ei.

9. Et subleva eos.

9. Et extolle illos.

9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

V. 4. Σ., ἀναπαύδος etc. Colbertinus περιχρῶς
scriptus.Gonder. legit ἀνοήσαι, *florabit*. Drusius, ὑπερόβη,
Ibid. A., καὶ ἀπὸ ἀγαπᾶτος μου etc. Aquila etet Eusebius, qui habet ἀνοήσαι, *florcat*, pro ἑκφρόβη.

Symmachi lectiones adfert Eusebius.

V. 9. Ex Colbertinis duobus.

PSALMUS XXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

1.

1. Ἐξῆδός σου σαρρής.

1.

Καὶ δόναμιεν.

= Ἐνέγκαστε τῷ Κυρίῳ, υἱοὶ Θεοῦ;
ἐνέγκαστε τῷ Κυρίῳ υἱὸς αἰῶν.

Καὶ τιμῆν.

2. Ἐν διαπρωπέει ἀγλή.

2. Ἐν ἀλλῇ ἀγλή αὐτοῦ.

2.

6. Καὶ ὀργεῖσθαι ἐποίησεν αὐτάς.

6. Καὶ ἑπύονεῖ αὐτάς ὡς τὴν
μόσχον. Ἐ, καὶ σκισσοποιήσεται αὐ-
τάς ὡς τὴν μόσχον.

6.

Ἡ ἑγκαπημένος. *Θεί δ' ἐπει, Σα-
ρρήν*

7. Καταδικαροῦντος.

7. Διακρίπτοντος.

7.

8. Ἐκτοκίζοντος.

8. Συσταίοντος.

8.

Ἐκτοκίσει Κύριος.

Συσταίσει Κύριος

9. Φωνὴ Κυρίου πληθύνοντος παι-
δία.9. Φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένου
ἐν ἄρσους. Ἐ, φωνὴ Κυρίου μακρομέ-
νου ἐν ἄρσους.

9.

10. Κύριος ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ
ἐλάθειεν.10. Κύριος τὴν κατακλυσμὸν κατε-
κίσει.

10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. In exitu tabernaculi.

1.

= Afferte Domino, filii Dei; af-
ferite Domino filios arietum.

Et potestatem.

Et honorem.

2. In decore sancto.

2. In atrio sancto ejus.

2.

6. Et saltare fecit eas.

6. Et comminet eas tanquam
vitulum. V, et exsilire faciet eas
quasi vitulum.

6.

Dilectus. *Reliqui*, Sarion.

7. Dividentis.

7. Intercidentis.

7.

8. Parturire facientis.

8. Concipientis.

8.

Parturire faciet Dominus.

Commovebit Dominus.

9. Vox Domini multiplicantis
campus.9. Vox Domini preparantis cer-
vos. V, vox Domini obstetrican-
tis cervis.

9.

10. Dominus supra diluvium
sedet.10. Dominus diluvium inhabi-
tare facit.

10.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVIII.

V. 1. In titulum hanc notam habent duo Regii : *וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ עֵבְרוֹן עַל תֹּף הַיְּזָאֵלִים כִּי הָיָה עִירֵיךָ עַל הַיְּזָאֵלִים*. I. e. *Neque hanc inscriptionem in Hexaplo reperi, sed in quibusdam exemplaribus.*

Ibid. Hic LXX Interpretes versiones duas exhibent. Prior est, *ἐνέγκαστε τῷ Κυρίῳ, υἱὸς Θεοῦ*, quæ obelo notabatur; altera, *ἐνέγκαστε τῷ Κυρίῳ υἱὸς ζωντῶν*, ex aliis interpretibus desumpta fuerat. Eusebius in hunc psalmum hæc habet : *ἀλλ' οἱ υἱὸς*

τῶν ζωντῶν. Καὶ ταῦτα φησὶ κατὰ τὴν Ἑβραίων ἀνάμνησιν, καθ' ἣν οὐκ ἐκφέρεται τὸ Ἑνέγκαστε τῷ Κυρίῳ, υἱὸς Θεοῦ. Διὸ καὶ ὠθέλειται παρὰ τοῖς ὧς μὴ κείμενον μᾶτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, μᾶτε παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς. I. e. Sed filii arietum. Id vero dico secundum Hebraicam sententiam, in qua nentiquam effertur illud : Afferte Domino, filii Dei. Quapropter hoc in LXX Interpretibus obelo notatur, utpote quod neque in Hebraico exemplari, nec apud reliquos interpretes compareat. Hinc vero patet non

PSALMUS XXIX.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON	AKYMAΣ.
	Ἑλληνιστὶς γράμμασι.	
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 2	2.	2. Ἐνέσωσάς με.
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 4	4.	4.
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 5	5.	5. Τῷ μνημοσύνω...
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 6	6.	6. Ὅτι ἀβροῦμας ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 7	7.	7.
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ 8-10	8-10.	8-10. Ἐν τῷ ὄρει μου.
וַיִּבֶן תַּאֲוֶתֶךָ		Ἀπέκρυψας τὸ προσωπὸν σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Exaltasti me. <i>Hieron.</i> , sal vasti me.	2. Suscepisti me.	2. Salvasti me.
4. Vivificasti me. <i>Hieron.</i> , id.	4. Salvasti me.	4.
5. Memoriae sanctitatis ejus. <i>Hieron.</i> , id.	5. Memoriae sanctitatis ejus.	5. Memoriali...
6. Quoniam momentum in furore ejus. <i>Hieron.</i> , quoniam ad momentum est ira ejus. In voluntate ejus. <i>Hieron.</i> , in reprobatione ejus.	6. Quoniam ira in indignatione ejus. In voluntate ejus.	6. Quoniam coacervatio (vel, festinatio) in furore ejus.
7. In quiete mea. <i>Hieron.</i> , in abundantia mea.	7. In abundantia mea.	7.
8-10. Domine, in voluntate tua stare fecisti in monte meo fortitudinem. <i>Hieron.</i> , Domine, in voluntate tua posuisti monti meo fortitudinem. Abscondisti facies tuas.	8-10. Domine, in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem. Avertisti faciem tuam.	8-10. In monte meo. Abscondisti faciem tuam.
Fui territus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Dominum orabo. Quid lueri in sanguine meo, in descendendo me ad foveam? Numquid confitebitur tibi pulvis? Numquid annuntiabit veritatem tuam? <i>Hieron.</i> , et factus sum conturbatus. Ad Dominum clamabo, et Dominum deprecabor. Quae est utilitas in sanguine meo, dum descendero in corruptionem? etc. ut <i>Vulg.</i>	Et factus sum conturbatus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Deum meum deprecabor. Quae utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?	

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXVIII.

solum ea, quae prorsus adjectiva erant, neque ex Hebraeo versa fuerant, obelo notata fuisse; sed nonnumquam etiam ea quae ex Hebraico non recte a LXX Interpretibus expressa fuisse putabantur, ut hoc exemplo videre est.

Ibid. A., καὶ κρατός, Σ., καὶ δόναμον. Drusius, V. 2. Aquile et Symmachi lectiones mutuamur ex Eusebio et ex duobus mss. Gorderius bis legit ἐν εὐπροσειῇ. [Quae videtur vera esse lectio. Nam uterque Interpret eo fere semper vocabulo utitur ad δόνα, *decorum*, exprimentum. Dracu.]

V. 6. A., καὶ περιπέτοι αὐτοῖς. Σ., καὶ ἐξέβηται ἐπιόρησον τὸς αὐτοῖς. Sic mss., et Drusius. Quinte autem edit. Gorderius.

Ibid. Ol. Δ. ἐπιβ., Σαρδόν. Eusebius, qui ait vocem σαρούδου significare ἐξροήνας, *principes*.

V. 7. Σ., καταδικαίρομένους. Drusius.

V. 8. Hujus versus lectiones habent Drusius et unus codex.

V. 9. Ex Drusio et uno codice.

V. 10. Aquila et Symmachi lectiones ex Drusio.

PSALMUS XXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	O.	ΘΕΟΔΩΤ.ΩΝ.
2.	2. Ὑπέλαβές με	2.
4. Ἄνεξώσωσάς με.	4. Ἐσωσάς με.	3.
5. Ἀναμνησάσκοντες τὸν ἀγαθόν σου αὐτοῦ.	5. Ἐν τῇ μνήμῃ τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.	5.
6.	6. Ὅτι ὄργη ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ. Ἐ, ὅτι συντέλεια ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.	6.
Ἐν τῇ διαλλαγῇ αὐτοῦ.	Ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.	
7. Ἐν τῇ ἡραμίᾳ μου.	7. Ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου.	7.
8-10. Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ἔστησας τῷ προπύργῳ μου τὸ κρατος.	8-10. Κύριε, ἐν τῷ θελήματι σου παρήστας τῷ κάλλει μου δόναμον. Ἐ, ἐν τῷ ὄρει μου.	8-10.
Ἐν τοῖς κακοῖς γενόμενος ἔλαγον. Ἠρὸς σέ, Κύριε, βοήσω, καὶ σέ τὸν Δεσπότην μου ἱκετεύσω. Τί κέδος ἐν τῷ αἵματί μου, κατανεχθέντες μου εἰς διαφθοράν; Μὴ ἐξομολογήσεται σοι κόνις, ἢ ἀπαγγελαὶ τῆν ἀλήθειαν σου;	Ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος. Ἠρὸς τὸ, Κύριε, κικρόζομαι, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου διεθίζομαι. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου ἐν τῷ καταθῆναι με εἰς διαφθοράν; Μὴ ἐξομολογήσεται σοι γὰρ, ἢ ἀπαγγελαὶ τῆν ἀλήθειάν σου;	

SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Suscepisti me.	2.
4. Vivificasti me.	4. Salvasti me.	4.
5. Commemorantes sanctificationem ejus.	5. Memoriae sanctitatis ejus.	5.
6.	6. Quoniam ira in indignatione ejus. V, quoniam consummatio in furore ejus.	6.
In reconciliatione ejus	In voluntate ejus.	
7. In quiete mea.	7. In abundantia mea.	7.
8-10. Domine, in beneplacito tuo stare fecisti primo patienti meo fortitudinem.	8-10. Domine, in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem. V, in monte meo.	8-10.

Avertisti faciem tuam.

In malis positus dicebam : Ad te, Domine, clamabo, et te Dominum meum deprecabor. Quae utilitas in sanguine meo, me dejecto in corruptionem? Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?

Et factus sum conturbatus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Deum meum deprecabor. Quae utilitas in sanguine meo, dum de-scendo in corruptionem? Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam!

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
15 יִבְרַךְ וְיִשְׁבַּח וְיִשְׁתַּבַּח וְיִשְׁתַּבַּח וְיִשְׁתַּבַּח וְיִשְׁתַּבַּח	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Ut canat tibi gloria, et non taceat. <i>Hieron.</i> , ut laudet te gloria, et non taceat.	15. Ut canet tibi gloria mea, et non compungar.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIX.

V. 2. 'A., ἀνεσωτάς με. Sic unus Reg. et sic etiam legisse videtur Hieronymus, qui sæpissime Aquilam sequitur, vertitque, *salvasti me*. Daniel item Barbarus legit, *reservasti me*. Drusius. 'A., ἀνεθίστας με, *ascendere fecisti me*. Corderius in catena, 'A., ἀνανεώτάς με, *renovasti me*.
 V. 4. Σ., ἀνεζώωτάς με. Drusius.
 V. 5. Aquile et Symmachi lectiones sic habet Drusius.

V. 6. 'A., ὅτι ἀθροῖσμός ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ. Sic mss. Drusius ἀθροῖσμός tantum. Hæc autem vox hic melius *festinatio*, ni fallor, quam *concernatio* vertitur.
 Ibid. Σ., ἐν τῇ διαλλαγῇ αὐτοῦ. Hanc lectionem adfert Agellius.
 V. 7. Σ., ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου. Drusius.
 V. 8. Symmachi lectio ex Drusio emittur, et ex mss. quorum unus habet ἔστησα. Ibidem ad vocem

PSALMUS XXX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1	1.	1.
בְּצַדִּיקִים 2	2.	2.
כִּלְעִי 4	4.	4. Πέτρα μου.
תַּתְּלוּנִי		καὶ διαβαστάξεις με.
10 כִּי צַר־לִי	10.	10. Ὅτι στενὸν ἐμοί.
עֵשָׂה בְּעַם עֵינַי		ἀγχμώθη ἐν παροργισμῷ ὁ ὀφθαλμὸς μου.
11 כֹּל	11.	11. ... γὰρ τὰ ὀστᾶ μου ἀγχμώθη.
בְּעֵינַי כָּחַ יַעֲבֹב עֵשָׂה		12. Παρὰ πάντων.
12 כּוֹל	12.	14. Συστροφῆς.
14 כּוֹנֵן	14.	16.
16 בְּיַד עֵתִי	16.	18. Σιωπησάτωσαν εἰς ᾄδου.
18 יִדְבֹּן לְשֹׁאֵל	18.	

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1.	1. Pro exstasi.	1.
2. In justitia tua. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	2. In justitia tua.	2.
4. Petra mea. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	4. Fortitudo mea.	4. Petra mea.
Et deduces me. <i>Hieron.</i> , et enutries me.	Et enutries me.	Et gestabis me.
10. Quoniam angustia mihi. <i>Hieron.</i> , quoniam tribulor.	10. Quoniam tribulor.	10. Quoniam angustum mihi.
Contabuit in indignatione oculus meus. <i>Hieron.</i> , caligavit in furore oculus meus.	Conturbatus est in ira oculus meus.	Squalluit in iracundia oculus meus.
11. Defecerunt. <i>Hieron.</i> , consumptæ sunt.	11. Defecerunt.	11.
In iniquitate mea fortitudo mea, et ossa mea corrosa sunt. <i>Hieron.</i> , infirmata est in iniquitate virtus mea : et ossa mea contabuerunt.	Infirmata est in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata sunt.	... et ossa mea squalluerunt.
12. De omnibus. <i>Hieron.</i> , apud omnes.	12. Super omnes.	12. Apud omnes.
14. Pavorem. <i>Hieron.</i> , congregatione.	14. Commorantium.	14. Congregatione.
16. In manu tua tempora mea. <i>Hebr. m.</i> , et <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	16. In manibus tuis sortes meæ.	16.
18. Silebunt in sepulcro. <i>Hieron.</i> , taceant in inferno.	18. Deducantur in infernum.	18. Sileant in inferno.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

15. Ἦνα ἕδῃ σε ὀδῶν, καὶ μὴ παραιοσπῆσῃ.

15. Ὅπως ἂν ψάλλῃ σοὶ ἡ ὀδὸς μου, καὶ σὺ μὴ καταλυθῶ. Ἄλλως, σὺ μὴ μετακλιθῶ. Ἄλλως, σὺ μὴ μεταγῶ.

15. Ἦνα ἕδῃ σοὶ ὀδῶν καὶ μὴ ἀποσπῆσῃ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15. Ut canteat te gloria, et non faceat

15. Ut canteat tibi gloria mea, et non compungar. *Alius*, non puniat me. *Alius*, *id. aliter*.

15. Ut canteat tibi gloria, et non faceat.

Note et variae lectiones ad Psalmum XXIX.

יְהִי לִי מִן הַרְרֵי מוֹנֵי מוֹנֵי tres interpretationes observantur ex varietate lectionis o. t. e. Aquila et V. editio, quos sequitur Hieronymus, legerunt יְהִי לִי מִן הַרְרֵי *monti meo*, ut hodieque legitur in Hebraico b. xlvii. Symmachus, qui venit in τῶ προπύργῳ μου, legit hand dubie יְהִי לִי מִן הַרְרֵי *genitori meo*, ex הִרְהִי, הִרְהִי *genitor*. LXX Interpretes, qui videntur in τῶ κάλλει μου, legerunt יְהִי לִי. Ibid. Ἄ., ἀπέκρουψας etc. Drusus.

XX. 8-10. Hanc totam Symmachi interpretationem ex Eusebio in Psalmos et ex uno Colbertino mutavimus.

V. 15. Lectionem Symmachi adferunt mss., Prusius et Theodoretus, qui legit ἀποσπῆσῃ. Lectionem Theodotius habet Colbertinus στιχῶδες scriptus. Binas postremas lectiones sine interpretum nomine adfert Agellius.

PSALMUS XXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1.

1. Ἐκστασίως.

1.

2. Ἐν τῇ ἐλεημοσίῳ σου.

2. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

2.

4. Πέτρα μου.

4. Κρατιώμα μου.

4.

Καὶ τρυμνήσεις με.

Καὶ διαθρήσεις με.

10.

10. Ὅτι θλίβομαι.

10.

Ἐθρόθη διὰ παρορμηθέν ὁ ὀφθαλμός μου.

Ἐπαράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου.

11. Ἀνηλόθη.

11. Ἐξέλιπον.

11.

Διὰ τὴν ἀνοσίῳ μου ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὰ ὀστέ μου ἐσρωτίσταν.

Ἠθρόθησαν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὰ ὀστέ μου ἐπαράχθησαν.

12.

12. Περὰ πάντας.

12.

14.

14. Παροικούστων.

14.

16.

16. Ἐν ταῖς χερσὶ σου οἱ κληροὶ μου. *Οἱ θεοὶ*, ἐν τῇ χειρὶ σου οἱ κληροὶ μου.

6.

18. Σιωπηράτουςαν εἰς ἅδου.

18. Καταχθείησαν εἰς ἅδου.

18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Pro exstasi.

1.

2. In misericordia tua.

2. In justitia tua.

2.

4. Petra mea.

4. Fortitudo mea.

4.

Et erulis me.

Et conturbas me.

10.

10. Quoniam tribulor.

10.

Turbatus est propter iracundiam oculus meus.

Conturbatus est in ira oculus meus.

11. Consumptae sunt.

11. Defecerunt.

11.

Propter afflictionem meam fortitudo mea, et ossa mea cariem passa sunt.

Infirmata est in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata sunt.

12.

12. Super omnes.

12.

14.

14. Commorantium.

14.

16.

16. In manibus tuis sortes meae, *Reliqui*, in manu tua tempora mea.

16.

18. Sileant in inferno.

18. Delucantur in infernum.

18.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
<p>20 כבוד רב בייך אשׁר צפנת לי בסכה</p> <p>21 בסכה</p> <p>22 ברוך יהוה כי הפילא חסדו לי בעיר ביצור</p> <p>25 ואני אבורתי בהפזי</p>	<p>20.</p> <p>21.</p> <p>22.</p> <p>25.</p>	<p>20. Τὴ πολὺ τὸ ἀγαθὸν σου, ὃ ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε</p> <p>21.</p> <p>22.</p> <p>25. Καὶ ἐγὼ εἶπον ἐν θαμβήσει μου.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>20. Quam multum bonum tuum, quod abscondisti timentibus te. <i>Hieron.</i>, quam nulla est bonitas tua, quam abscondisti timentibus te.</p> <p>21. In tugurio. <i>Hieron.</i>, in umbra.</p> <p>22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munitionis. <i>Hieron.</i>, benedictus Dominus, quoniam mirabilem fecit misericordiam suam mihi in civitate munita.</p> <p>25. Et ego dixi in festinando me. <i>Hieron.</i>, ego autem dixi in sapere meo.</p>	<p>20. Quam magna multitudo dulcedinis tue, Domine, quam abscondisti timentibus te.</p> <p>21. In tabernaculo.</p> <p>22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.</p> <p>25. Ego autem dixi in excessu mentis meae.</p>	<p>20. Quam multum bonum tuum, quod abscondisti timentibus te.</p> <p>21.</p> <p>22.</p> <p>25. Et ego dixi in stupore meo.</p>

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXX.

V. 1. Eusebius in Psalmos : Οὕτως ἐν τῇ Ἑβραίων γραφῇ, οὕτως παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς ἢ προγραφῇ περιέχει, ἐκστάσεως. I. e. *Neque in Hebraeorum scriptura, neque apud reliquos interpretes titulus præfert, pro extasi.*

In hunc psalmum hæc notat unus Regius : διὰ πάντων δὲ τῶν ἐρμηγιέων (sic) τὸ μέτριον αὐτοῦ τοῦ φρονήματος μεμαθήκαμεν. I. e. *Ex omnibus interpretationibus modestiam animi ejus edidicimus.*

V. 2. Σ., ἐν τῇ ἑλεσημ. Sic Euseb. et codex unus.

V. 4. Ἀ., Σ., πέτρα μου. Drusius.

Ibid. Ἀ., καὶ διαβάσταξαις με. Colbertinus unus.

Σ., καὶ τημελήσεις με. Sic omnes.

V. 10. Ἀ., ὅτι στεγνὸν ἐμοί. Sic mss. Alii vero, στεγνὸν μοι.

Ibid. Ἀ., ἀγμῶθη etc. Has lectiones habent Theodoretus, Colbertinus unus et Drusius.

V. 11. Σ., ἀνηλώθη. Drusius. Sequentes Aquila et Symmachii lectiones exhibent Eusebius, mss. duo et Drusius.

V. 12. Ἀ., παρὰ πάντων. Drusius.

V. 14. Ἀ., συστροφῆς. idem.

V. 16. Hanc Hebraei et reliquorum interpretum

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ
<p>2 ואין ברוחי רמיה</p> <p>3 כי חתרשתי ברוי עשמו בשאגתי בלה רובים</p> <p>4 הנהך לשדו בהרמוני קוי</p> <p style="text-align: center;">פלי</p>	<p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p>	<p>2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὄλλος.</p> <p>3. Ὅτι ἐκώφευσα, κατεπίθην τὰ ὀστά μου ἐν βρουγήματι μου.</p> <p>4. Ἐστράφη εἰς προνομίην μου ἐν ἐρημώσσει θερείχ.</p> <p>Ἄελ.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>2. Nec est in spiritu ejus dolus. <i>Hieron.</i>, id.</p> <p>3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea in rugitu meo omni die. <i>Hieron.</i>, quia tacui, attrita sunt ossa mea : in rugitu meo tota die.</p> <p>4. Versus est humor meus in siccitates æstatis. <i>Hieron.</i>, versatus sum in miseria mea, cum exardesceret æstas.</p> <p>Selah. <i>Hieron.</i>, jugiter.</p>	<p>2. Nec est in spiritu ejus dolus.</p> <p>3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, cum clamarem tota die.</p> <p>4. Conversus sum in arumna mea dum configitur spina.</p> <p>Vacat.</p>	<p>2. Nec est in spiritu ejus dolus.</p> <p>3. Quoniam obtutuui, detrita sunt ossa mea in rugitu meo.</p> <p>4. Conversa est in direptionem meam in vastitate æstiva.</p> <p>Semper.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20. Τί πολὺ τὸ ἀγαθόν σου, ὃ ἐκρούφας τοῖς φοβουμένοις σε.

20. Ὡς πολὺ τὸ πλάθος τῆς ἰουδοιότητός σου, Κύριε, τῆς ἐκρούφης τοῖς φοβουμένοις σε.

20.

21. Τὸν σκέπη.

21. Τὸν σκεπῆ.

21.

22. Ἐδόξηται Κύριος ὁ παραδόξιας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐμοὶ ὡς ἐν πόλει περιπεφραγμένῃ.

22. Ἐδόξηται Κύριος ἐπιπέλασματι τοῦ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιεφραγμένῃ.

22.

25. Ἐγὼ δὲ εἶπον ἐν τῇ ἐκπλήξει μου.

25. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκτάσει μου.

25. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκτάσει μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20. Quam multum bonum tui quod abscondisti timentibus te.

20. Quam magna multitudo dulcedinis tue, Domine, quam abscondisti timentibus te.

20.

21. In tentorio.

21. In tabernaculo.

21.

22. Benedictus Dominus qui gloriosam lecit misericordiam suam mihi quasi in civitate munita.

22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam in civitate munitioris.

22.

25. Ego vero dixi in consternatione mea.

25. Ego autem dixi in excessu mentis mee.

25. Ego aut in dixi in excessu mentis mee.

Nota et variae lectiones ad Psalmum XXX.

lectionem exhibent duo mss. Lectio LXX Interpretum, κληροί μου, vitata fuisse videtur pro κληροί μου, ex mutatione τοῦ A in A, quam frequenter contigisse ostendimus in Preliminaribus.

V. 18. Colbertinus unus, Eusebius et Drusius. Duo autem primi habent ἕδην.

V. 20. Hanc versionem Aquile et Symmacho tribuunt Theodoretus et Daniel Barbarus, et recte quidem, ut puto. Duo mss. et Drusius uni Symmacho adscribunt. Theodoretus vero legit, ὃ ἐκρούφας ἀπέθετον τοῖς φοβουμένοις σε. Illud vero ἀπέθετον, depositum, est versio altera τοῦ פָּשַׁע quae forte pertinet

ad Symmachum.

V. 21. Σ., ἐν σκέπη, Drusius.

V. 22. Eusebius, Σ., ἐδόξηται Κύριος ὁ παραδόξιας etc. Sed alii, ὁ παραδόξιας. Sic quatuor mss., Theodoretus et Drusius. Hanc vero lectionem praepotandam arbitror: nam convenit eum Hebraeo. Videturque Eusebio lectio a librariis vitata fuisse; postquam enim lectionem Symmachi adtulit, explanationem adjicit vocis παραδόξιας congruentem.

V. 25. Sic mss. Drusius vero Aquile et Symmachi lectionem habet; alii etiam Theodotianis.

PSALMUS XXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ δόλος. E', Γ', id.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ δόλος.

5. Ὅτι ἐπέγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστά μου ἀπὸ τοῦ κράξαι με πάνταν ἡμέραν.

5. Ὅτι ἐπέγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστά μου, ἀπὸ τοῦ κράξαι με ὅλην τὴν ἡμέραν.

5. Ὅτι ἐκοπίασα.

4. Μετεστράφη μοι εἰς διαφθοράν, ὡς καύσος θερμόν.

4. Ἐστράφη εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγγῆναι ἄκανθαν. E', ἐστράφη εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐρημωθῆναι ὀπίσθην.

4. Ἐστράφη εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγγῆναι ἄκανθαν.

Δι' ἀλόμα.

Δι' ἀλάμα. E', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

Δι' ἀλόμα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Nec est in ore ejus dolus.

2. Nec est in spiritu ejus dolus. V, VI, id.

2. Nec est in spiritu ejus dolus.

5. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, eo quod lamenter tota die.

5. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, cum clamarem tota die.

5. Quoniam laboravi.

4. Conversa est mihi in corruptionem ut ardor aestivus.

4. Versus sum in aerumnam dum configitur spina. V, versus est in aerumnam dum vastarentur iuges.

4 Versus sum in aerumnam dum configitur spina.

Dapsalima.

Dapsalima. V, prop. tao. VI, in finem.

Dapsalima.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

5 אבן תו אהיה עלי כשני ליהוד

5.

5.

יהיה נשאת עין הפאתי כיה

Καὶ σὺ ἦρας ἀνομίαν ἀμαρτίας μου ἄξι.

6.

6 עלה את יתפלה כלה הסוד
אורך יצרת כפאת רק לשמה כיום
ימים אלה לא יגעו

6.

8. Ἐπιστημόσω σε καὶ φωτισώ σε ἐν ὁδῷ ταύτης, ἣ παρεύστη.

8 אשכנח ו יאריך בודקדו תוך
אינשה עליך עני

8.

והרננו 11

11.

11. Καὶ σινοποιήσατε.
AQUILA.

VERSO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

5. Dixi, Confitebor super me iniquitatem meam Domino. Hieron., dixi, Confitebor scelus meum Domino.

5. Dixi, Confitebor adversum me iniquitiam meam Domino.

5.

Et tu abstulisti iniquitatem peccati mei semper. Hieron., et tu misisti iniquitatem peccati mei.

Et tu remisisti impietatem peccati mei.

Et tu abstulisti iniquitatem peccati mei semper.

6 Super hoc orabit omnis misericors ad te, in tempore inveniendi. Verumtamen in inundatione aquarum multarum, ad eum non pertingent. Hieron., pro hac orabit omnis misericors ad te, tempus inveniens, ut cum inundaverint aquae multae, ad illum non accedant.

6. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum multarum ad eum non approximabunt.

6.

8. Intelligere faciam te, et docebo te in via qua ambules. Hieron., docebo te, et monstrabo tibi viam per quam ambules.

8. Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradieris.

8. Scire faciam te, et illuminabo te in via hac, qua ibis.

Consulam super te oculo meo. Hieron., cogitabo de te oculo meo.

Firmabo super te oculos meos.

11. Et jubilate. Hieron., et laudate.

11. Et gloriamini.

11. Et laudate.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXXI.

V. 2. Ex Hieronymo Epist. ad Snam et Fretelem.

V. 3. Σ., Ο, εἶπα etc. Ex Agellio.

V. 5. Lectionis Aquilae partem habet Eusebius. Totam effert mss. et Drusius. Lectionem Symmachi adierunt Eusebius et mss. Colbertinus unus et Agellius legunt ἀπειρήσα, ceteri ἀπεσώθησα. Theodotianis lectionem mutnamur ex Colbertino.

Ibid. Aquilae lectionem sic habent mss. et Drusius. Symmachi autem lectio varie fertur. Drusius habet, ἵνα σὺ ἀπέλης τὴν ἰσχυρὸν ἀμαρτίαν μου. Colbertinus unus atque Eusebius, ἵνα σὺ ἀπέλης τὴν ἀμαρτίαν. Sed idem Eusebius, quibusdam interpositis, sic habet: ἵνα σὺ ἀπέλης τὴν ἀπέθειαν τῆς ἀμαρτίας μου, cui lectioni favet Agellius, qui Symmachi versionem sic Latine dedit, ut tu auferas impietatem peccati mei.

V. 4. Lectiones Aquilae, Symmachi, Theodotianis et Quinte habent mss. et Drusius.

In vocem כיה vide supra, psalmo III.

PSALMUS XXXII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 דרוג
ישמחים באה תהיה

1.

1. Abesite.
Τοῖς εὐθέτοις ὀρανοῦται ἡ ὕμνησις.

5 חסידים בן פרושה

5.

5.

VERSIÓ HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Laudate. Hieron., id. Rectis decora laus. Hieron., reos decet laudatio.

1. Exsultate. Rectos decet cellaudatio.

1. Laudate. Rectis pulchra est cantatio.

5. Benefacite modulando in iudatione. Hieron., diligenter psalite in júbilo.

5. Bene psallite in vociferatione.

5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Εἶπα, Ἀγροῦσθε κατ' ἑμοίαν τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Ἦρα σὺ ἀφέλῃς τὴν ἀσέβειαν τῆς ἀμαρτίας μου.

6. Περὶ τούτου προσεύχεται πᾶς ὁσὶς σοὶ καρὸν εὐρόν, ὥστε ἐπιπλῦσοντα ὕδατα πολλὰ πρὸς αὐτὸν μὴ ἐγγίξαι.

8. Συνατίσω σοι, καὶ ὑποδείξω σοι ὁδὸν ἣν ὀδεύσεις.

Βουλεύσομαι περὶ σοῦ τῷ ὀφθαλμῷ μου.

11. Καὶ εὐφραμεῖτε.

SYMMACHUS.

5. Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Domino.

Ut tu auferas iniquitatem peccati mei.

6. Pro hoc orabit omnis sanctus tibi tempus inveniens; ita ut inundantes aque multe ad eum non appropinquent.

8. Intelligere te faciam, et monstrabo tibi viam qua ambules.

Cogitabo de te oculo meo.

11. Et benedicite.

5. Εἶπα, Ἀγροῦσθε κατ' ἑμοίαν τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Καὶ σὺ ἀφέλῃς τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.

6. Ἐπεὶ τούτου προσεύχεται πρὸς σὲ πᾶς ὁσὶος ἐν καρτῷ εὐρόν, πρὸς αὐτὸν κατακλύσματα ὕδατων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγίξουσι.

8. Συνατιῶ σοι καὶ συμβήσω σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ἣ παραύτη.

Ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

11. Καὶ καυχᾶσθε.

LXX INTERPRETES.

5. Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Domino.

Et tu remisisti impietatem cordis mei.

6. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Veruntamen in diluvio aquarum multarum ad eum non appropinabunt.

8. Intellectum tibi dabo, et instinam te in via hac qua gradieris.

Firmabo super te oculos meos.

11. Et gloriamini.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXXI.

Nonnihil tamen suspicionis est, ἀνομίαν pro ἀσέβειαν lectum olim fuisse apud Symmachum: nam sic vocem קָרַח vertit infra Symmachus psalmi XLViii. Drusique lectio supra suadere videtur ἀνομίαν mutatum fuisse in ἀνομιαν, ac Eusebins allata ut superius Symmachi lectione, ita expositionem suam concinnat, ut ἀνομίαν legisse videatur: unde conjectare licet librarios ἀσέβειαν ex versione τῶν Ὁ transulisse in versionem Symmachi.

V. 6. Σ., περὶ τούτου προσεύχεται etc. Sic Euse-

bins et mss. Drusius vero, ὑπὲρ τούτου. Infea Drusus omittit σοι, sed legitur in mss. et ex Hebraico לְךָ exprimitur.

V. 8. Lectionem Aquila mutamur ex mss. Apud Drusium omittitur ταύτη. In versione Symmachi unus legit συνατίσεις. Alius postea, ὀδεύσεις. Alius, ὀδεύης.

Ibid. Σ., βουλεύσομαι etc. Sic Eusebius, duo mss. et Drusius.

V. 11. Ita Drusius et mss.

PSALMUS XXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Εὐφραμεῖτε.

5. Ἐπιμελῶς ψάλλετε μετὰ σαρματίας.

SYMMACHUS.

4. Benedicite.

5. Diligenter psallite cum significatione.

4. Ἀγαλλιάσθε. Τοὺς εὐθέσι πρόποι αἰνεσίς.

5. Καλῶς ψάλλετε ἐν ἀλάλαγγμῳ.

LXX INTERPRETES.

1. Exultate.

5. Bene psallite in jubilatione.

THEODOTIO.

1.

5.

TO EBPAIKON.

- 6 בָּנִים 6
- כָּל־צְבָאוֹת
- 7 כָּסֶם מִדַּבַּר בְּיַד הוֹסֵם 7
- 8 יָגִיד 8
- 14 מִכֹּסֶם־שִׁבְתֵי הַשָּׁמַיִת 14
- 15 הַיָּצֵר יְהוָה לִבָּם 15
- 16 גִּבּוֹר לֹא־יִצְלַח בְּרִבּוֹתָהּ 16

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 6. Facti sunt. *Hieron.*, firmati sunt.
- Omnis exercitus eorum *Hieron.*, omnis ornatus eorum.
- 7. Congregans sicut acervum aquas maris. *Hieron.*, congregans quasi in utre aquas maris.
- 8. Paveant. *Hieron.*, ipsum formident.
- 4. De habitaculo sedis suae prospexit. *Hieron.*, de firmissimo solio suo perspexit.
- 15. Formans pariter cor eorum. *Hieron.*, fingens pariter cor eorum.
- 16. Potens non eruetur in multitudine potentiae. *Hieron.*, nec fortis liberalitur in multitudine virtutis.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 6.
- 7.
- 8.
- 14.
- 15.
- 16.

VULGATA LATINA.

- 6. Firmati sunt.
- Omnis virtus eorum.
- 7. Congregans sicut in utre aquas maris.
- 8. Commoveantur.
- 14. De preparato habitaculo suo respexit.
- 15. Qui finxit sigillatim corda eorum.
- 16. Et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suae.

AKYAAΣ.

- 6. Ἐποιήθησαν.
- Ἡᾶτα στρατιὰ αὐτῶν.
- 7.
- 8. Ἰποσταλήσονται.
- 14. Ἀπὸ ἐδράσματος καθέδρας αὐτοῦ.
- 15. Ἄμα.
- 16.

AQUILA.

- 6. Facti sunt.
- Omnis exercitus eorum.
- 7.
- 8. Coercebuntur.
- 14. De stabilimento sedis ejus.
- 15. Simul.
- 16.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXXII.

Eusebius in Psalmos : Κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν ἀνάγνωσιν, καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς ἑρμηνευτὰς ἀνεπίγραφος ἔστιν ὁ ψαλμός. I. e. Secundum Hebraicam lectionem, et secundum Hebraicam interpretationem, hic psalmus caret inscriptione.

V. 1. Regius unus sic habet : πανταρχὸν ἀγαλλιάσθε, ὁ μὲν Ἀκύλας, αἰρεῖτε, ὁ δὲ Σύμμαχος, εὐσημεῖτε, ἑρμηνεύσεν.

Ibid. Ἀ., τοῖς εὐθέσιον etc. Drusius et mss.
 V. 5. Σ., ἐπιμελῶς ψάλλετε etc. Unus codex. Hic Symmachum sequi videtur Hieronymus.
 V. 6. Ἀ., ἐποιήθησαν etc. Ex Drusio.
 Ibid. Ἀ., ἡᾶτα στρατιὰ etc. Ex mss. et ex Drusio.
 V. 7. Σ., συνήγαγεν etc. Drusius.

PSALMUS XXXIII.

TO EBPAIKON.

- 1 דָּוִד בְּשִׁנְתוֹ אֶת־פָּנָיו לִפְנֵי אֲבוּלֶיךָ וַיִּגְדַּלְתָּהּ 1

- 4 יְהוָה 4
- 5 מִכָּל־מַטְרֹתַי הַצִּלֵּנִי 5

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 1. Davidi in mutando ipso gustum suum ad facies Abimelech : et expulit eum et abiit. *Hieron.*, David. Quando commutavit os suum coram Abimelech, et ejecit eum et abiit.
- 4. Pariter. *Hieron.*, id.
- 5. Ex omnibus timoribus meis eripuit me. *Hieron.*, et de omnibus angustiis meis liberavit me.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 1.
- 4.
- 5.

VULGATA LATINA.

- 1. Davidi, cum immutavit vultum suum coram Abimelech, et dimisit eum, et abiit.
- 4. In idipsum.
- 5. Et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

AKYAAΣ.

- 1. Τοῦ Δαυὶδ, ὅτε ἠλλοίωσε τὸ γεῦμα αὐτοῦ εἰς πρόσωπον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ ἀπήλυθεν.
- 4. Ὁμοθυμαδόν.
- 5. Ἀπὸ πασῶν συστροφῶν μου ἀνεβόησατό με.

AQUILA.

- 1. Davidis, quando immutavit gustum suum in facie Abimelech : et expulit eum et abiit.
- 4. Unanimiter.
- 5. Ab omnibus complicationibus meis eripuit me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

6. Ἐγένοντα Ἡῖτα ἢ διακρίσεις αὐτῶν.	6. Ἐστεροώθησαν. Ἡῖτα ἢ δόνησις αὐτῶν.	6.
7. Συνήγαγον ὡς ἐν ἀγκῶ ὕδατα τῆς θαλάσσης.	7. Συνήγαγον ὡς ἐν ἀγκῶ ὕδατα θαλάσσης.	7.
8. Ἐλλαθροίωσαν.	8. Σαλευθήτωσαν.	8.
14. Ἀπὸ ἐδραίας κατοικίας αὐτοῦ ἐπέβλεψεν.	14. Ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ ἐπέβλεψεν.	14.
15. Ὁ πλάστων κατὰ μόνας ἐκάστην καρδίαν αὐτῶν.	15. Ὁ πλάστας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν. E, ἕμα.	15.
16. Οὐδὲ ἀνόρετος διαφεύξεται διὰ πλήθος ἰσχύος αὐτοῦ.	16. Καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ.	16.
SYMMACHUS.		THEODOTIO.
6. Facti sunt.	6. Firmati sunt.	6.
Omnis ornatus eorum.	Omnis virtus eorum.	
7. Congregavit quasi in utre a- quas maris.	7. Congregans sicut utrem a- quas maris.	7.
8. Revereantur.	8. Commoveantur.	8.
14. De firma habitatione sua respexit.	14. De preparato habitaculo suo respexit.	14.
15. Qui fingit singulariter uni- cuique cor eorum.	15. Qui fluxit sigillatim corda eorum. V, simul.	15.
16. Neque fortis effugiet propter multitudinem fortitudinis suae.	16. Et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suae.	16.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXXII.

V. 8. Α., ὑποσταλήσονται. Sic Theodoretus et duo mss. Cujus vocis versionem tantum Latinam adulterant Daniel Barbarus et Drusus sic, *formidabunt*; sed melius, ni fallor, vertitur, *coercebuntur*.

V. 14. Aquilae versionem sic habent omnes; Symmachi vero interpretationem adfert Drusus sic: ἀπὸ ἐδρας κατοικίας αὐτοῦ. Alii habent, ἀπὸ ἐδραίας κατοικίας etc., quam lectionem praeponendam pu-

tamus.

V. 15. Σ., ὁ πλάστων κατὰ μόνας. Sic Eusebius et codex unus. Drusus loco τοῦ, κατὰ μόνας, habet ὁμοῦ, et hanc unam Symmachi vocem adfert. Legitur et καταμόνας.

V. 16. Σ., οὐδὲ ἀνόρετος etc. Hanc lectionem ex uno Regio mutuamus.

PSALMUS XXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Τοῦ Δαυὶδ, ὅποτε μεταμόρφω- σε τὴν τρέπον τὸν ἑαυτοῦ ἔμπρο- σθεν Ἀβιμέλεχ.	1. Τῷ Δαυὶδ, ὅποτε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέ- λεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλ- θεν. E, τοῦ Δαυὶδ, ὅτε ἠλλοίωσε τὸ γῶμα αὐτοῦ εἰς πρόσωπον Ἀβι- μέλεχ, καὶ ἐξέβλεπεν αὐτὸν, καὶ ἀπῆλθεν.	1.
4.	4. Ἐπισταυτό.	4.
5. Καὶ ἐκ πασῶν τῶν περιστά- σεων ἐξέλιτό με.	5. Καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐξῆύτατό με. Ἀ.θεο, ἐκ πα- σῶν θλίψεων.	5.
SYMMACHUS.		THEODOTIO.
1. Davidis, quando transforma- vit modum suum coram Abime- lech.	1. Davidi, cum immutavit vul- tum suum coram Abimelech, et dimisit eum, et absit. V, Davidis, quando immutavit gustum suum in facie Abimelech, et expulit eum et abiit.	1.
4.	4. In idipsum.	4.
5. Et de omnibus angustiis meis liberavit me.	5. Et de omnibus peregrinationi- bus meis eripuit me <i>Alius</i> , ex omnibus tribulationibus.	5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYTAAS.
הבשו 6 בו 25	6. 25.	6. Αποβόψατε. 25. Ἐν αὐτῷ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Aspexerunt. <i>Hieron.</i> , aspici- cite. 25. In eo. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	6. Accedite. 25. In eo.	6. Aspici- te. 25. In eo.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXXIII.

In primum versum vide Eusebium in Psalmos, qui hac de re fuse et erudite disserit, et Aquilæ atque Symmachi lectiones adfert.

V. 4. Ἄ., ὁμοθυμαδόν. *Drusius.*
V. 5. Ἄ., ἀπὸ πασῶν συστρωφῶν etc. Sic unus codex. Symmachi vero lectionem adferunt alter ce-

PSALMUS XXXIV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYTAAS.
ל'הד 1 והרן הנית וכגד לקראת הדשו 5	1 5.	1. Τοῦ Δαυὶδ. 5. Καὶ γύμνασον λόγγην, καὶ περιεφραξὼν ἐξ' ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.
כי-הנם טבנו-לי שחת השתם 7	7.	7
הנם הפנו לנפשי		Ἄνατιώς διεβόησαν τὴν ψυχῆν μου.
לא ידע 8 תחת טובה 12 שכול לנפשי	8. 12.	8. Οὐ γινώσκουσι. 12. Ἄντι ἀγαθῶσύνης. Ἄτεκνωσιν τῆ ψυχῆ μου.
ואני בהותם לבשרי שק 13	13.	13. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀβρώστικ αὐτῶν, ἐνδυσίς μου σάκκος.
השוב כרע נאח לי התהלכתי 14	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi. <i>Hieron.</i> , David.	1. Ipsi David.	1. Ipsi David.
5. Et nuda lanceam, et claudite in occursum persequentem me. <i>Hieron.</i> , evagina gladium, et pre-occupa ex adverso persequentem me.	5. Effunde frameam, et conclude adversus eos qui persequuntur me	5. Et nuda lanceam, et circumvalla ex adverso persequentium me.
7. Quoniam gratis absconderunt mihi foveam retis sui. <i>Hieron.</i> , quoniam frustra absconderunt mihi insidias retis sui.	7. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui.	7.
Gratis foderunt anime mee. <i>Hieron.</i> , sine causa foderunt anime mee.	Supervacue exprobraverunt animam meam.	Sine causa discerpserunt animam meam
8. Non cognosceat. <i>Hieron.</i> , quem ignorat.	8. Quem ignorat.	8. Non cognoscenti.
12. Pro bono. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	12. Pro bonis.	12. Pro bonitate.
Orbitatem anime mee. <i>Hieron.</i> , sterilitatem anime mee.	Sterilitatem anime mee.	Orbitatem anime mee.
15. At ego cum ipsi agrotarent, vestis mea saccus. <i>Hieron.</i> , ego autem cum infirmarer ab eis, induchar cilicio.	15. Ego autem cum mihi molesti essent, induchar cilicio.	15. Mihi autem in infirmitate eorum saccus erat indumentum.
Revertebatur. <i>Hieron.</i> , revertetur.	Convertetur.	
14. Ac si socius, ac si frater meus, ambulabam. <i>Hieron.</i> , quasi ad amicum, quasi ad fratrem meum, sic ambulabam.	14. Quasi proximum et quasi fratrem nostrum, sic complacebam.	14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

THEODOTIEN.

6.
25. Ἐπ' αὐτῶ.

6. Πρὸς ἄθασιν.
25. Ἐπ' αὐτῶν.

6.
25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6.
25 Super eo.

6. Accedite.
25. Super eum.

6.
25.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIII.

dex et Drusius. Agellius variam τῶν O' lectionem habet, nempe, ἐκ πατῶν θλίψεων.

V. 6. Ἄ, ἀποθλίβεσθε, Drusius.
V. 25. Ἄ, ἐν αὐτῶ, Σ, ἐπ' αὐτῶ, Drusius.

PSALMUS XXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

THEODOTIEN.

4. Τοῦ Δαυὶδ.

4. Τῷ Δαυὶδ.

4

5. Καὶ γύμνωσον λόγγην, καὶ περιβραξῶν ἐξ ἑναντίας τῶν καταδικαζόντων με.

5. Ἐκχεσον ῥομφαίαν, καὶ συγκλείσον ἐξ ἑναντίας τῶν καταδικαζόντων με. Ε', καὶ γύμνωσον λόγγην, καὶ περιβραξῶν ἐξ ἑναντίας τῶν καταδικαζόντων με.

5. Καὶ γύμνωσον λόγγην καὶ περιβραξῶν ἐξ ἑναντίας τῶν καταδικαζόντων με.

7. Ὅτι ἄνακτις κατέχρουσάν μοι διαφθορὰν δικτύων αὐτῶν.

7. Ὅτι δωρεὰν ἔχρουσάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν.

7

Ἄνακτις ὑπώρυσεν τὴν φυγὴν μου.

Μήτηρ ἐνεσίτισεν τὴν φυγὴν μου.

8. Ἦν οὐ γνώσκουσι.

8. Ἦν οὐ γνώσκουσι.

8.

12. Ἀντὶ ἀγαθοῦ.

12. Ἀντὶ καλοῦ.

12.

Ἀποστραμμένα κατὰ τῆς φυγῆς μου.

Ἀποκλίαν τῆ φυγῆ μου.

15. Ἐγὼ δὲ ἐν ταῖς ἀβήρωσταις αὐτῶν τὸ ἔνδυμα σάκκος.

15. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῦς παρενοχλεῖν μοι, ἐνεδυόμην σάκκου. Ε', ἐγὼ δὲ ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτοῦς.

15. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτοῦς.

Ἐπίστρουψεν.

Ἀποστραφήσεται.

14. Ὡς πρὸς ἐταῖρον, ὡς πρὸς ἀδελφὸν ἀνестράφη.

14. Ὡς πλησίον, ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον οὕτως ἐτήρῃσσαν.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Ipsius David.

4. Ipsi David.

4.

5. Et nuda lanceam, et circumvallā ex adverso persequentium me.

5. Effunde frameam, et concludē adversus eos qui persequuntur me. V, et nuda lanceam, et circumvallā ex adverso persequentium me.

5. Et nuda lanceam, et circumvallā ex adverso persequentium me.

7. Quoniam sine causa absconderunt mihi corruptionem retium suorum.

7. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui.

7.

Sine causa foderunt animam meam.

Supervacue exprobraverunt animam meam.

8. Quem non novit.

. Quem ignorant.

8.

12. Pro bono.

12. Pro bonis.

12.

Aversa contra animam meam.

Sterilitatem anime mee.

15. Mei autem in infirmitatibus eorum indumentum saccus.

15. Ego autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio. V, ego autem cum tumultuarentur ipsi.

15. Ego autem cum tumultuarentur ipsi.

Reversa est.

Convertetur.

14. Ut cum socio, ut cum fratre conversabar.

14. Quasi proximum et quasi fratrem nostrum, sic complacēbam.

14.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON
Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

AKYAAΣ.

באכסו עמי כדבר שדדתי

15. ובצילתי שדדתי באכסו

באכסו עמי נפוש ולא ידעתי

קרעני ולא ידבתי

16. בדנפתי לפני בניגה הרק עליו
שניבו

17. אדני נכיה תראה

18. יודדתי
בעם עצום אהרתיך

19. שואני הום

20. כי לא שויב ידבתי ועל-הענין
ארץ דבתי ברבות ידבשון

22. אל-תחרש

25. לרובי

15.

16.

17.

18.

19.

20.

22.

25.

15. Καὶ ἐν σκασμῷ μου ἐψόφθησαν καὶ συνελέγησαν.

Ἐρῶ ῥηξάν, καὶ οὐκ ἐπιώπησαν.

16.

17.

Τὴν μοναχίην μου.

18. Ἐν λαῷ ὑπερβύθῳ αἰνέσω σε.

19. Ἐχθροῖνόντες με ἀνατίωσ.

20. . . . καὶ ἐπὶ ἀθροία γῆς ῥήματα ἐπιθεσίων λογίζονται.

22.

25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Tamquam lugens matrem atratis incurvabam me. *Hieron.*, quasi lugens mater tristis incurvabar.

15. Et in claudicatione mea letati sunt et congregaverunt se. *Hieron.*, et in infirmitate mea letabantur et congregabantur.

Congregaverunt se super me percussi, et non cognovi. *Hieron.*, collecti sunt adversum me percipientes, et nesciebam.

Prosciderunt et non siluerunt. *Hieron.*, scindentes, et non tacentes.

16. In hypoeritis subsannatoribus subsannatione, fremendo super me dentibus suis. *Hieron.*, in simulatione verborum fictorum fremdebant super me dentibus suis.

17. Domine, quamdiu videbis. *Hieron.*, Domine, quanta aspicies.

Unicam meam. *Hieron.*, solitariam meam.

18. In populo osseo laudabo te. *Hieron.*, in populo forti laudabo te.

19. Oñdentes me gratis. *Hieron.*, edentes me frustra.

20. Quia non pacem loquentur: et super tranquillos terre verba fraudum cogitabant. *Hieron.*, non enim pacem loquuntur, sed in rapina terre verba fraudulentata committunt.

22. Ne taceas. *Hieron.*, id.

25. Ad litem meam. *Hieron.*, in causam meam.

Quasi lugens et contristatus, sic humiliabar.

15. Et adversum me letati sunt et convenerunt.

Congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti.

16. Tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione, fremuerunt super me dentibus suis.

17. Domine, quando respicies.

Unicam meam.

18. In populo gravi laudabo te.

19. Qui oderunt me gratis.

20. Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur: et in iracunda terre loquentes, dolos cogitabant.

22. Ne sileas.

25. In causam meam.

15. Et in claudicatione mea letati sunt et congregati sunt.

16.

17.

Solitariam meam.

18. In populo osseo laudabo te.

19. Adversantes mihi sine causa.

20. . . . et in locis confertis terre verba fraudulentiarum cogitant.

22.

25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

C.

THEODORET.

Ὡς προθύου καὶ σκληροπλάτου
ὄψεως ἐταπεινώθη. Ἄλλοι, ὡς
προθύου ἁμαρτηρίου σκληροπώου
ἐκόφη.

15. Σκάζοντες δὲ μου, ἠέφραϊ-
νοντο καὶ ἤθρολίζοντο.

15. Καὶ κατ' ἐμοῦ ἐφράθησαν
καὶ θρολίζησαν. Ἦ, καὶ ἐν τῇ ἀπει-
θείᾳ μου ἠέφραθησαν.

15.

Συγγήγαστο κατ' ἐμοῦ πλῆγται,
καὶ οὐκ ἔγνωσαν.

Συγγήγησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγας,
καὶ οὐκ ἔγνωσαν.

Ἀποβόηξαντες, οὐκ ἤρῶμιον.

Διστήθησαν καὶ οὐ κατενόγη-
σαν.

16. Ἐν ὑποκρίσει ῥήματα πε-
πλατμένους ἔπρουν κατ' ἐμοῦ ὀδόν-
τας αὐτῶν.

16. Ἐπείρασάν με ἐμοκτῆρισάν
με μοκτῆρισμόν, ἔθρολξαν ἐπ' ἐμὲ
τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.

16.

17.

17. Κύριε, πόσα ἐπόβην. Οἱ δι-
πέλ, Κύριε, πόσα ὄβην.

17.

Τὴν μονότητά μου.

Τὴν μονογενῆ μου.

18. Ἐν λαῷ παμπληθεῖ αἰνέσω
σε.

18. Ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.

18.

19.

19. Μισοῦντές με δωρίζα.

19.

20. Οὐ γὰρ εἰς εἰρήνην λαλοῦσιν,
ἀλλὰ περὶ συναρπαγῆς ἐν τῇ γῆ
λόγους δόλους λογίζονται.

20. Ὅτι ἐμοῦ μὲν εἰρηγικά ἐλά-
λουσιν, καὶ ἐπ' ὀργῆν δόλους διελογί-
ζοντο. Ἐ, ὅτι οὐκ εἰρήνην λαλοῦσιν,
καὶ ἐπὶ συντελείᾳ γῆς ῥήματα δόλια
λογίζονται.

20.

22. Μὴ ἡσυχάτης.

22. Μὴ παρατιωπήτης.

22.

25. Εἰς τὴν δικαιοσύνην μου.

25. Εἰς τὴν δίκην μου.

25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODORET.

Quasi lugens et contristatus, sic
humiliabar. *Alius*, quasi lugens
uterinum meste incubabar.

15. Claudicante autem me, keta-
bantur et congregabantur.

15. Et adversum me ketati sunt
et convenerunt. V, et in infirmi-
tate mea ketati sunt.

15.

Congregabantur contra me per-
cussores, et nesciebam.

Congregata sunt super me fla-
gella, et ignoravi.

Scindentes non quieverunt.

Discissi sunt, et non compuncti
sunt.

16. In hypocrisi verbis fictis ser-
tabant contra me dentes suos.

16. Tentaverunt me, subsannav-
erunt me subsannatione, fren-
duerunt super me dentibus suis.

16.

17.

17. Domine, quando respicies.
Reliqui, Domine, quanta aspicies.
Unigenitam meam.

17.

Unitatem, vel solitudinem, meam.

18. In populo quam plurimo
laudabo te.

18. In populo gravi laudabo te.

18.

19.

19. Qui oderunt me gratis.

19.

20. Non enim ad pacem loquuntur
sed de direptione in terra
verba dolosa cogitant.

20. Quoniam mihi quidem pa-
cifica loquebantur, et super in-
cundiam dolos cogitabant. V, quo-
niam non pacem loquuntur, et
super consummatione terre verba
dolosa cogitant.

20.

22. Ne quiescas.

22. Ne sideas.

22.

25. In justificationem meam.

25. In causam meam.

25.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
28. תהנה בְּלִיְהוָה	28.	28. Ὑμνήσει σε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
28. Loquetur. Hieron., medita- bitur.	28. Meditabitur.	28. Cantabit te.
Tota die. Hieron., id.	Tota die.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIV.

V. 1. Ἄ, Σ., τοῦ Δαυὶδ. Sic mss. Drusius vero hanc lectionem uni Aquilæ adscribit.
 V. 5. Lectionem Ἄ, Σ., Θ., Ε', plenam mutamur ex uno Regio : Drusius mutilam adtulit.
 V. 7. Sic Euschius recte. Drusius vero lectionem Symmachi sic exhibet : ἀναπίως ὄρουσαν μοι διαφθόραν διακτύων αὐτῶν, minus recte, ut ipse suspicatur.
 Ibid. Sic Eusebius. Drusius vero Symmachi solum lectionem adfert. Duo mss. ad Symmachum habent ἀναπίως διεβόρησαν etc. Nempe Symmachum pro Aquila posuerunt.
 V. 8. Ἄ, οὐ γνώσκ- etc. Drusius. [Lectionem Symmachi sic dedit Montf. : ὁ μὴ αἶδεν. Nos cum Schleusnero reposuimus ἦν, ut referatur ad παγίδα, laqueum, in provincia antecedentibus. Dracu.]
 V. 12. Ἄ, ἀντὶ ἀγαθ- etc. Drusius.
 Ibid. Ἄ, ἀπέκνωσιν τῆ ψυχῆ μου. Sic duo mss. Symmachi vero lectionem habent Eusebius, Colbert, et Drusius. Agellius legit, συνεστραμμένα.
 V. 15. Has omnes lectiones sic exhibent Eusebius et mss. Drusius vero Symmachi lectionem non adfert.
 Ibid. Σ., ὑπέστρεψεν. Drusius.
 V. 14. Σ., ὡς πρὸς ἐταῖρον etc. Idem.
 Ibid. Ἄ, ὡς πηνθῶν etc. Hanc lectionem sine interpretis nomine adfert Drusius.
 V. 15. Ἄ, ἐν σκαμπῶ μου etc. Unus Colbertinus

PSALMUS XXXV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2, 5. נאם-פשו לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לנגד עיניו ביהחליק אליו בעיניו רבוץ עינו לשנא Ἐξπαύει, ... ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ- τοῦ δεδούλωσεν τοῦ εὐρεῖν τῆν ἀνο- μίαν αὐτοῦ, καὶ μισῆσαι.	2, 5.	2, 5.
4. הדל להשכול להיביב	4.	4.
5. רע לא יבאם	5.	5. Καλὸν οὐκ ἀπέβουψε.
6. אבינתך עד-שהקים	6.	6.
7. צדקך כהררי אלה בושפריך	7.	7. Δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Ἱερουσαλ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2, 5. Dictum prævaricationis impio in interiori cordis mei : Non favor Dei in conspectu oculorum ejus. Quoniam tenuit ad se in oculis ipsius, ad inveniendum iniquitatem suam ad odiendum. Hebr. int. ... in oculis ejus dolose egit, ad inveniendum iniquitatem suam et odiendum. Hieron., dixit seclus impii in medio cordis ejus, non esse timorem Dei ante oculos ejus. Quoniam dolose egit adversus eum in oculis suis : ut inveniret iniquitatem ejus ad odiendum.	2, 5. Dixit injustus ut delinquat in senectipso, non est timor Dei ante oculos ejus : quoniam dolose egit in conspectu ejus, ut inveniat iniquitas ejus ad odium.	2, 5.
4. Pesit intelligere ad bene faciendum. Hieron., cessavit cogitare bene facere.	4. Noluit intelligere ut bene ageret.	4.
5. Malum non reprobabit. Hieron., malum non abjiciet.	5. Malitiam autem non olivit.	5. Malum non abjecit.
6. Veritas tua usque ad aethera. Hieron., files tua usque ad nubes.	6. Veritas tua usque ad nubes.	6.
7. Justitia tua sicut montes Dei. Hieron., justitia tua quasi montes, Domine.	7. Justitia tua sicut montes Dei.	7. Justitia tua sicut montes Fortis.
Judicia tua. Hieron., id.	Judicia tua.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
28. Πᾶσαν ἡμέραν.	28. Μελέτηται. Ἰόλῳ τῆν ἡμέραν.	28.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
28.	28. Meditabitur.	28.
Tota die.	Tota die.	

Note et variae lectiones ad Psalmum XXXIV.

habet ἐν σκοτασμοῖ. Symmachi lectio eadem apud Eusebium, Colbertinum et Drusium. Quinte editionis versionem ex Eusebio et Colbertino codice desumpsimus.

Ibid. Σ., συνήργηστο etc. Sic Theodoretus et unus Regius. Drusius autem, συναλέγησαν ἐπὶ ἐμῇ πληγῆτι, καὶ οὐκ εἶδα, quam lectionem ipse ex versione Latina Theodoretii expressisse videtur.

V. 15. Versionem Aquilae sic habent Eusebius, mss. et Drusius. In lectione autem Symmachi variatae. Drusius habet, ἀποβόηξαντες. Eusebius et Colbertinus, ἀποβόησσοντας.

V. 16. Σ., ἐν ὑποκρίσει βήμασι etc. Sic Drusius et Agellius. Colbertinus autem unus, φθίγγασσι.

V. 17. *Οὐ θέλω, Κύριε, πάντα εἶπῃ.* Eusebius.

Ibid. *Ἄ., τῆν μοναχίαν μου. Σ., τῆν μοναχική μου.* Daniel Barbarus ad utrumque verit *solitariae meae*; sed propter iam.

V. 18. Aquilae lectionem exhibent Eusebius et mss. Symmachi duo codices.

V. 19. *Ἄ., ἐχθραίνοντός με ἀναίτιος.* Unus Regius.

V. 20. Has lectiones exhibent Drusius et unus codex.

V. 22. Σ., μὴ ἔσυχ-. Drusius.

V. 23. Σ., εἰς τῆν δικ-. Idem.

V. 28. *Ἄ., ὀργήσαι σε.* Idem.

Ibid. Σ., πᾶσαν ἡμέραν. Idem.

PSALMUS XXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2, 5. Φησὶν περὶ ἀσυνήσιας τοῦ ἀσεβοῦς ἐδόθη ἐν καρδίᾳ μου. Οὐ πρόκειται φόβος Θεοῦ ἀσεβούς τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ὅτι ἐξήλιθώθησαν τὰ περὶ αὐτοῦ δοκίμ, τοῦ εὐρεθῆναι τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ εἰς τὸ μισθῆναι αὐτήν.	2, 5. Φησὶν ὁ παρὰ νόμος τοῦ ἀσεβοῦς ἐδόθη ἐν καρδίᾳ, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ὅτι ἐδόθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ εὐρεθῆναι τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι.	2, 5.
4. Ἀπέχετο τοῦ ἐννοεῖν εὐπράγῃται.	4. Οὐκ ἔβουλήθη συνίνα: τοῦ ἀγνοῦναι.	4.
5. Καλὸν οὐκ ἀποδοκιμάσει.	5. Τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθησι.	5. Καλὸν οὐκ ἀπόστα.
6. Ἡ βεβαιότης σου μέχρι τῶν αἰθέρων.	6. Ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν.	6.
7.	7. Ἡ δικαιοσύνη σου, ὡς ὄρη Θεοῦ. Τὰ κρίματά σου. <i>Ἄ. ἢ., τὰ ἀκριβέστατα. Ἄ. ἢ., τὰ προστάγματα.</i>	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2, 5. Dixit de defectione impii inus cor meum: Non est propositus timor Dei ante oculos ejus. Quoniam tibi videtur ea quae circa eum sunt, ut inveniatur iniquitas ejus ut odio habeatur ipsa.	2, 5. Dixit injustus ut delinquat in semetipso, non est timor Dei ante oculos ejus: quoniam dolose egit in conspectu ejus, ut inveniret iniquitatem suam et odisset.	2, 5.

4. Abstinuit ab intelligendo ut bene faceret.	4. Noluisset intelligere ut bene ageret.	4.
5. Malum non reprehabit.	5. Malitiam autem non odit.	5. Malum non repulit.
6. Firmi as tua usque ad aethera.	6. Veritas tua usque ad nubes.	6.
7.	7. Justitia tua sicut montes Dei.	7.

Aethera tua. *Mms.*, accurate statuta. *Mss.*, precepta.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμματα.	AKYAAΣ.
8 ביהיוקר הסוד ובני אדם בעל כנפך יהסין	8.	8.
9 השקם	9.	9. Ἡστίεις αὐτούς.
11 ועדקתך לישיו-לב	11.	11.
15 שם נפלו בעלי ארץ ההו ולא- יכלו קים	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Quam pretiosa est misericordia tua. *Hieron., id.*

8. Quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam.

8.

Et filii hominum in umbra alarum tuarum sperabunt. *Hieron.,* et filii Adam in umbra alarum tuarum sperabunt.

Filii autem hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt.

8.

9. Potabis eos.

9. Potabis eos.

9. Potabis eos.

11. Et justitiam tuam ad rectos corde. *Hieron.,* et justitiam tuam rectis corde.

11. Et justitiam tuam his qui recto sunt corde.

11.

15. Ibi ceciderunt operarii iniquitatis : expulsi sunt et non potuerunt surgere. *Hieron.,* ibi ceciderunt operantes iniquitatem : expulsi sunt, et non potuerunt surgere.

15. Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem : expulsi sunt, nec potuerunt stare.

15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXV.

V. 1. Eusebii nota : Οὕτως ψαλμὸς, οὕτως ᾠδὴ, οὕτως τι τοιοῦτον ἐπιγράφεται. I. e. Neque *psalmus*, neque *cauticum*, neque quidpiam simile inscribitur.

V. 2 et 5. Lectionem Hebraici adfert Eusebius. Lectionem Symmachii Eusebius ac Drusius : in cujus fine Eusebius et Colbertinus unus legunt, εἰς τὸ μισθῆναι. Drusius vero, τὸ μισθῆναι.

V. 4. Σ., ἀπειχέτο etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 5. Has omnes lectiones adferunt quidam mss. et Drusius. Regius autem unus pro ἀποδοκίμασαι habet ἀπεδοκίμασε.

V. 6. Σ., ἡ θεβαιότης σου μέχρι πῶν αἰθέρων. Sic Regius unus, Colbertinus unus et Eusebius. Dr-

PSALMUS XXXVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

1 לדיד
אל-תהרהר בבורעים

1.

1.

Μὴ διαμάχου ἐν πονηρευομένοις.

2 בני כחציר
3 ורעה אבונה

2.

2.

3. Καὶ νέμου πίστιν.

5 גול
7 דום 1 ליהוה והתחיל לו

5.

5.

5. Κόλιε.
7. Σίγησον τῷ Κυρίῳ καὶ ἀποκαρδόκλαι αὐτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Davidi. *Hieron.,* David.

1. Psalmus ipsi David.

1.

Ne succenseas in malignis. *Hieron.,* noli contendere cum malignis.

Noli emulari in malignantibus.

Ne dimica in malignantibus.

2. Quoniam sicut herba. *Hieron., id.*

2. Quoniam tamquam fenum.

2.

5. Et pascere veritatem. *Hieron.,* et pascere fide.

5. Et pasceris in divitiis ejus.

5. Et pascere fidem.

5. Devolve. *Hieron.,* volve.

5. Revela.

5. Volve.

7. Tace Domino, et expecta eum. *Hieron., id.*

7. Subditus esto Domino, et ora eum.

7. Tace Domino, et expecta eum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

8. Τί τίμιον τὸ ἔλεός σου.
 Υἱὸὶ δὲ τῶν ἀνηρόπων ἐπὶ σκιά
 τῶν περὶόρων σου ἀμαρηνύσῃσι.
 9. Ποταίς αὐτούς.
 11. Καὶ τὴν ἐλεημοσύνην σου τοῖς
 ἀπλοῖς τῆν καρδίαν.
 15. Ὅπου πίπτουσιν οἱ ἐργαζό-
 μενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθηται, καὶ
 οὐ δύνησονται στήλαι.

8. Ὡς ἐπὶ πλάγας τὸ ἔλεός σου.
 Οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνηρόπων ἐν σκί-
 πῃ τῶν περὶόρων σου ἐλαπόσῃσι.
 9. Ποταίς αὐτούς.
 11. Καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ἐν
 τοῖς ὑβρίσι τῆ καρδίας.
 15. Ἐκεῖ ἔπιπτον πάντες οἱ ἐργα-
 ζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθηται,
 καὶ οὐ μὴ δύνησονται στήλαι.

8.
 9. Ποταίς αὐτούς.
 11.
 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

8. Quam pretiosa est misericor-
 dia tua.
 Filii autem hominum sub um-
 bra alarum tuarum a solitudine
 vacabunt.
 9. Potabis eos.
 11. Et misericordiam tuam sim-
 plicibus corde.
 15. Ubi cadunt operantes ini-
 quitatem : impelluntur, et non
 poterunt stare.

8. Quemadmodum multiplicasti
 misericordiam tuam.
 Filii autem hominum in tegni-
 me alarum tuarum sperabunt.
 9. Potabis eos.
 11. Et justitiam tuam his qui
 recto sunt corde.
 15. Ibi ceciderunt omnes qui
 operantur iniquitatem ; expulsi
 sunt, et non poterunt stare.

8.
 9. Potabis eos.
 11.
 15.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXXV.

sins autem habet, καὶ ἡ ζῆβαιότης σου ἕως τῶν αἰ-
 θερίων.
 V. 7. Α., δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Ἰσχυρά. Sic
 Ensebins, Drusus et aliquot mss. Sed duo Collier-
 nini unusque Regius, ὡς ὄρη Ἰσχυρά, et sic etiam
 legit Daniel Barbarus, qui vertit, *montes fortes*.
 Ibid. Coislín. ad vocem κρημάτα, in imagine po-

nit ἀκροβάματα, προστάγματα.
 V. 8. Σ, τί τίμιον etc. Mss. quidam et Drusus.
 Ibid. Σ, υἱοὶ δὲ etc. Sic quidam mss. et Drusus.
 V. 9. Ποταίς αὐτούς. Sic omnes habent ex Drusio.
 V. 11. Σ., καὶ τὴν ἐλεημ- etc. Drusus.
 V. 15. Σ., ὅπου πίπτουσιν etc. Sic duo mss. et
 Theodoretus.

PSALMUS XXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1.
 Μὴ φιλονεικίαι κακούργους.
 2. Ὅτι ὡσαὶ γλώφα.
 5. Καὶ ποιμαίνου διηνεκῶς.
 5. Ἐπιχόλισον.
 7. Ἐπόλαζε τῷ Κυρίῳ καὶ ἐκί-
 πους αὐτοῦ.

1. Τῷ Δαυίδ. Ἄλλει, τοῦ Δαυίδ.
 Μὴ παραζήλου ἐν πονηροσυσ-
 μένοισ. Ε΄, μὴ ἐρθεῖζου ἐν πονηροσυσ-
 μένοισ. Γ΄, μὴ φιλονεικίαι κακούρ-
 γους.
 2. Ὅτι ὡσαὶ γόρτος.
 5. Καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλού-
 τῳ αὐτοῦς.
 5. Ἀποχόλιψον.
 7. Ὑποτάχθη τῷ Κυρίῳ, καὶ
 ἐκίπτευσον αὐτόν.

1.
 Μὴ παρερθεῖζου.
 2.
 5.
 5.
 7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1.
 Ne altercare cum maleficis.
 2. Quoniam sicut virentia.
 5. Et pascere assidue.
 5. Devolve
 7. Quiesce Domino, et supplica
 ei.

1. Ipsi David. *Alii*, ipsius Da-
 vid.
 Noli amulati in malignantibus.
 V, ne incitate in malignantibus.
 VI, ne altercare cum maleficis.
 2. Quoniam tanquam fenum.
 5. Et pasceris in divitiis ejus.
 5. Revela.
 7. Subditus esto Domino, et ora
 cum.

1.
 Ne irritate.
 2.
 5.
 5.
 7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΛΛΑΣ.
12. וְיִשָּׁע לְצַדִּיק יִזְרֹק עֵינָיו	12.	12.
15. אֲדַבֵּר יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר	15.	15.
17. יִסְמַךְ צְדִיקִים	17.	17.
18. יִדַע יְהוָה יוֹם הַחַסְדִּים	18.	18.
20. כִּי דִשְׁעִים יִאֲבֹד וְאִיֵּם יִהְיֶה	20.	20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.
22. בְּכַדְוֹ וּבְקִלְיוֹ	22.	22. Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.
25. וְדַרְבֵּנוּ יִחַץ	25.	25.
25. בְּעַר יְהוָה הָיִיתִי גַם־צֹדֵק	25.	25.
וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נִעַם וְיִשָּׁע בְּמִקְשָׁה־לֵּב		
26. כָּל־הַיּוֹם הֵנִן וּבִלְיוֹן	26.	26. Ὅλην τὴν ἡμέραν θεωρεῖται καὶ θανεῖσκει.
27. וְשָׁן לְעוֹלָם	27.	27.
28. אֶת־הַחַסִּדִּים	28.	28.
32. צִיָּה	32.	32.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Machinans impius contra justum, et frendens super eum dentibus suis. <i>Hieron.</i> , cogitat impius de justo, et frendet adversum eum dentibus suis.	12. Observabit peccator justum, et studebit super eum dentibus suis.	12.
15. Dominus iridebit ei. <i>Hieron.</i> , Dominus deridebit eum.	15. Dominus autem iridebit eum.	15.
17. Et sustentans justos. <i>Hier.</i> , sublevat autem justos.	17. Confirmat autem justos.	17.
18. Sciens Dominus dies perfectorum. <i>Hieron.</i> , novit Dominus dies immaculatorum.	18. Novit Dominus dies immaculatorum.	18.
20. Quia impii peribunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	20. Quia peccatores peribunt.	20. Quia peccatores peribunt.
Et inimici Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Inimici vero Domini.	Et inimici Domini.
22. Benedicti ejus. <i>Hieron.</i> , qui benedicti fuerint ab eo.	22. Benedicentes ei.	22.
Et maledicti ejus. <i>Hieron.</i> , et qui maledicti.	Maledicentes autem ei.	
25. Et viam ejus volet. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	25. Et viam ejus volet.	25.
25. Puer fui, etiam senui. <i>Hieron.</i> , puer fui, siquidem senui.	25. Junior fui, etenim senui.	25.
Et non vidi justum derelictum, et semen ejus querens panem. <i>Hieron.</i> , et non vidi justum derelictum, neque semen ejus querens panes.	Et non vidi justum derelictum, et semen ejus querens panem.	
26. Omni die miserans et mutuans. <i>Hieron.</i> , tota die donat et commodat.	26. Tota die miseretur et commodat.	26. Tota die donat et commodat.
27. Et habita in saeculum. <i>Hieron.</i> , et inhabitata in sempiterno.	27. Et inhabitata in saeculum saeculi.	27.
28. Pios suos. <i>Hieron.</i> , sanctos suos.	28. Sanctos suos.	28.
32. Speculans. <i>Hieron.</i> , considerat.	32. Considerat.	32.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΣ.

12. Ένοσεί ὁ ἀπεθής περὶ τοῦ δικαίου, καὶ βρόχει κατ' αὐτοῦ τοὺς δόδοντας αὐτοῦ.

15. Καὶ ὁ Κύριος καταγέλασται αὐτοῦ.

17. Καὶ ἀντιλαχθένεται τῶν δικαίων.

18. Γινώσκων ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀνομῶν.

20. Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογούμενοι ὑπὸ αὐτοῦ.

Καταρρόμενοι ὑπὸ αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ εὐδοκῆται.

25. Νεώτερος ἐγενόμην, ἀλλὰ καὶ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὴ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν θρῆτους.

26.

27. Καὶ ἠραμύσεις εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28.

52.

SYMMACHUS.

12. Cogitat impius de justo, et stridet contra eum dentibus suis.

15. Et Dominus deridebit eum.

17. Et suscipit justos.

18. Præscivit Dominus dies immaculorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Et inimici Domini.

22. Benedicti ab eo.

Maledicti ab eo.

25. Et via ejus accepta est.

25. Junioris fui, sed etiam senii.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus querens panes.

26.

27. Et quiesces in sæculum sæculi.

28.

52.

12. Παρατηροῦνται ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον. καὶ βρόχει ἐπ' αὐτὸν τοὺς δόδοντας αὐτοῦ.

15. Ὁ δὲ Κύριος ἐκατέλασται αὐτόν.

17. Ὑποστηροῖσι δὲ τοὺς δικαίους.

18. Γινώσκων ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀνομῶν.

20. Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογούμενοι αὐτόν.

Οἱ δὲ καταρρόμενοι αὐτόν.

25. Καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ θελήσει.

25. Νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὴ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν θρῆτους.

26. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλαί καὶ δεξιζοί.

27. Καὶ κατασκήνω εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28. Τοὺς ἁγίους αὐτοῦ. Ἄλλοι, τοὺς ἀγαθούς αὐτοῦ.

52. Κατανοεῖ. Ἄλλοι, περιενοεῖ.

LXX INTERPRETES.

12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.

15. Dominus autem iridebit eum.

17. Confirmat autem justos.

18. Novit Dominus dies immaculorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini.

22. Benedicentes ei.

Maldicentes autem ei.

25. Et viam ejus volet.

25. Junior fui, etenim senii.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus querens panes.

26. Totâ die miseretur et comedat.

27. Et inhabita in sæculum sæculi.

28. Sanctos suos. Ἄλλοι, castos suos.

52. Considerat. Ἄλλοι, circumspicit.

THEODOTUS.

12.

15.

17.

18.

20.

22.

25.

25.

26.

27.

28.

52.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ
55. ילא ירשיענו בהשפטו	55.	55. . . . ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν.
55. ראתי רשע ערץ ובהערה בארץ רען	55.	55.
57. ישמר אתכם וראה ישר כו"א אחרית לאיש שולם	57.	57. Ἐσχατον.
58. ישמעו נשכחו קחו אחרית רשעים נחרתה	58.	58. Καὶ ἔσχατον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

55. Nec condemabit eum in iudicando eum. Hieron., et non condemnat eum, cum iudicatur.	55. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.	55... in iudicando eum.
55. Vidi impium terrificum, et diffundentem se sicut laurus viridis. Hieron., vidi impium robustum, et fortissimum sicut indigenam virentem.	55. Vidi impium superevaltatam, et elevatum sicut cedros Libani.	55.
57. Custodi integrum, et vide rectum, quia novissimum viro pax. Hieron., custodi simplicitatem, et vide rectum : quia erit ad extremum viro pax.	57. Custodi innocentiam, et vide æquitatem : quoniam sunt reliquie homini pacifico.	57. Novissimum.
58. Et prævaricantes debentur pariter : novissimum impiorum exciditur. Hieron., prævaricantes autem debentur pariter, et novissimum impiorum peribit.	58. Injusti autem disperibunt simul : reliquie impiorum interibunt.	58. Et novissimum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

V. 1. Ἄλλοι, τοῦ Δαυὶδ. Sic unus.	V. 12. Σ., ἔνοσεῖ ὁ ἀσεβῆς etc. Sic Colbert. unus.
Ibid. Ἀ., μὴ διαμάχου etc. Has variorum interpretum lectiones ex mss. multis, ex Eusebio, item Theodoreto et Drusio mutuamur.	V. 13. Σ., καὶ ὁ Κύριος καταγελάσει αὐτοῦ. Sic duo Colbertini. Alius vero legit, ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν.
V. 2. Σ., ὅτι ὡσαύτ' ἡλιόθεν. Sic mss. et Drusius, in quo deest, ἔτι.	V. 17. Σ., ἀντιλαμβάνεται etc. Drusius.
V. 5. Ἀ., καὶ νέμου πίστιν. Eusebius et Drusius ; sed in postrema deest καὶ ad utrumque.	V. 18. Σ., προσίδεν ὁ Κύριος etc. Sic Eusebius et mss. Drusius vero, προσεῖδε Κύριος etc.
V. 5. Ἀ., κύλιε etc. Drusius.	V. 20. Regius unus eodex et Coislin. qui in hæc verba, ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, hæc notant ex Theodoreto : Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος συνδέσμων τεθεικότας, τοὺς αὐτοὺς ἐδειξάν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοῦ Κυρίου ἐχθροὺς. I. e. Aquila et Symmachus conjunctionem ponentes, eosdem ipsos esse demonstrant peccatores atque Dei hostes. Ubi respicitur ad se-

PSALMUS XXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
5. נתתי בי	5.	5.
4. כפני דעכך	4.	4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμβρομιήσεώς σου.
כפני המאתי		
7. קדר הלכתי	7.	7.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	‡ VULGATA.	AQUILA.
5. Defixæ sunt in me. Hieron., infixæ sunt mihi.	5. Infixæ sunt mihi.	5.
4. Propter iram tuam. Hieron., a facie indignationis tuæ.	4. A facie ire tuæ.	4. A facie indignationis tuæ.
Propter peccatum meum. Hieron., a facie peccati mei.	A facie peccatorum meorum.	
7. Atratus ambulavi. Hieron., mœrens ambulavi.	7. Contristatus ingrediebar.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

55. Οὐδὲ καταδικάσει κρινόμενον.

55. Οὐδὲ γὰρ καταδικάσει αὐτόν, ὅταν κρινῆται αὐτός.

55.

55.

55. Εἶδον τὴν ἀπεθῆ ὑπερβολόμενον, καὶ ἐπαυρόμενον ὡς τὰς γέδρους τοῦ Αἰθίου. Ὅ, εἶδον ἀπεθῆ καὶ ἀκαθῆ ἀντιπουρόμενον ἐν σκληρότρῃ, καὶ λέγοντα, Εἶπὲν ὡς αὐτόχθων περιπατῶ ἐν δικαιοσύνῃ.

55.

57. Φύλαττε ἀπλότῃρα, καὶ ὄρα εὐθύ, ὅτι ἐστὶ μέλλοντα ἀνθρώπου εἰρηγικῆ.

57. Φύλαττε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτῃρα, ὅτι ἐστὶν ἐγκαταλείμμα ἀνθρώπου εἰρηγικῆ.

57.

58. Οἱ δὲ ἀθετοῦντες ἐξκληισθῆσονται ὁμοῦ· τὰ ἔργατα τῶν ἀνόμων ἐκκαπῆσεται.

58. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιποσῶ, τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται.

58.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

55. Nec condemnabit iudicium.

55. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

55.

55.

55. Mihi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedrus Libani. VI, vidi impium et impudentem sibi vindicantem in duritie, et dicentem : Sum sicut indigena ambulans in iustitia.

55.

57. Custodi simplicitatem, et vide rectum, quia sunt futura homini pacifico.

57. Custodi innocentiam, et vide equitatem : quoniam sunt reliquie homini pacifico.

57.

58. Prævaricantes autem delentur simul : novissima iniquorum excinduntur.

58. Injusti autem disperibunt simul : reliquie iniquorum interibunt.

58.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

quentem A. S. lectionem, que p r conjunctionem καὶ incipit. Putarim ego Aquilam vel Symmachum, vel utrumque hic vertisse ἀσεβεῖς, non ἁμαρτωλοί, ac librarios vocem ἁμαρτωλοί ex LXX in hos interpretes transtulisse. Nam Hieronymus, qui vel alterutrum vel utrumque sequitur, hic vertit, *impii*, atque sic solent illi vocem Hebraicam צַדִּיקִים vertere.

V. 22. Σ., οἱ ἐλλογγημένοι ὑπὸ αὐτοῦ. Drusius.

Ibid. Σ., καταρώμενοι ὑπὸ αὐτοῦ etc. Idem.

V. 25. Σ., καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκάζεται. Idem. Gorderius pro εὐδοκάζεται, legit εὐδοξάζεται. Sed prior lectio præstare videtur, quia ad Hebraicam vocem quadrat.

V. 25. Σ., νόος ἐγενόμην. Sic Eusebius.

Ibid. Σ., Θ', καὶ ὄρα εἶδον etc. Eusebius.

V. 26. A., ἔλεγον τὴν ἡμέραν etc. Drusius.

V. 27. Σ., καὶ ἤραμήσεις εἰς αἰῶνα. Eusebius.

V. 28. A., *λέγει*, τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. Coislin, unus.

Sic vertit Aquila supra psalm. xi, 2.

V. 52. A., *λέγει*, περισκοπεῖ. Drusius.

V. 55. A., *λέγει*, ἐν τῷ κρινεσθαι αὐτόν. Lectiones Aquila et Symmachi ex uno Colbertino.

V. 55. Ὅ, εἶδον ἀσεβῆ etc. Drusius.

V. 57. Σ., φύλαττε ἀπλότῃρα etc. Sic mss. Drusius truncam adtulit. Eusebius et duo mss. habent, ἀνθρώπου εἰρηγικῆ. Duo autem alii mss., ἀνθρῆ εἰρηγικῆ : sed hi videntur ex LXX versione lapsa graphico mutuari. A., ἔργατων. Drusius.

V. 58. Σ., οἱ δὲ ἀθετοῦντες etc. Sic Theodoretus et duo mss. A., καὶ ἔργατων. Drusius.

PSALMUS XXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

5. Καθίκαται μου.

5. Ἐνεπέχησάν μου.

5.

4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἁμυριμῆσώς σου.

4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου.

4.

Διὰ τὰς ἁμαρτίας μου.

Ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου.

4.

7. Σκυθρωπὸς περιεπάτων.

7. Σκυθρωπάξων ἐπορευόμην.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Attingunt me.

5. Infixe sunt mihi.

5.

4. A facie indignationis tuæ.

4. A facie ire tuæ.

4.

Propter peccata mea.

A facie peccatorum meorum.

4.

7. Mœrens ambulabam.

7. Contristatus ambulabam.

7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

הָיָה לִּי מִלְּחָמָה מִלְּחָמָה 8
 וְלִי שְׂמֵחָה מִלְּחָמָה 9
 וְלִי שְׂמֵחָה מִלְּחָמָה 12
 קָרָבָה מִלְּחָמָה
 וְלִי שְׂמֵחָה 15
 וְלִי שְׂמֵחָה 17
 וְלִי שְׂמֵחָה 18
 וְלִי שְׂמֵחָה 20
 וְלִי שְׂמֵחָה 21
 מִלְּחָמָה
 וְלִי שְׂמֵחָה 25

8.
9.
12.

15.
17.
18.
20.
21.

25.

8. Ὅτι ἐμπλήρωθησαν αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας.
 9. Ἐβρυχώμην ἀπὸ βρυγμοῦ σῆς καρδίας μου.
 12.

15. Καχίαν μου.
 17.
18.
20.
21.

25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Quoniam illa mea plena fuerunt foeditate. *Hieron.*, quoniam lumbi mei repleti sunt ignominia.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusioneibus.

8. Quoniam impleta sunt illa mea ignominia.

9. Rugii prae palpitatione cordis mei. *Hieron.*, rugiebam a gematu cordis mei.

9. Rugiebam a gemitu cordis mei.

9. Fremebam a fremitu cordis mei.

12. Diligentes me et sceii mei ex adverso plagae meae steterunt. *Hieron.*, cari mei et amici mei quasi contra lepram meam steterunt.

12. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt.

12

Et propinqui mei a longinqua steterunt. *Hieron.*, et vicini mei longe steterunt.

Et qui iuxta me erant de longe steterunt.

15. Mala meum. *Hieron.*, mala mihi.

15. Mala mihi.

15. Malitiam meam.

17. Super me magnificaverunt se. *Hieron.*, super me magnificentur.

17. Super me magna locuti sunt.

17.

18. Ad claudicationem paratus. *Hieron.*, ad plagas paratus sum.

18. In flagella paratus sum.

18.

20. Viventes roborati sunt. *Hieron.*, viventes confortati sunt.

20. Vivunt et confirmati sunt.

20.

21. Adversabantur mihi. *Hieron.*, id.

21. Detrahebant mihi.

21.

Bonam. *Hieron.*, id.

Bonitatem.

25 Festina. *Hieron.*, id.

25. Intende.

25.

Note et variae lectiones ad Psalmum XXXVII.

V. 5. Σ, καθίζησά μου. Drusius.

αἱ ψαῖαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων ἢ ἀτιμίας.

V. 4. Α, Σ, ἀπὸ προσώπου etc. Eusebius et Drusius.

Huius vero R. γίνος, ἔστι ἀτιμίας, quod est quasi scholion ex Aquilae versione desumptum: quamobrem has voces, ἢ ἀτιμίας, ex Symmachii loco expraevimus. [Ἐμπλήσθησαν. Ita nonnullam interpretes, pro ἐνεπλήσθησαν. Inaccn.]

III. Σ, διὰ τῆς ἀκαρσίας μου. Iidem.

V. 7. Σ, σπυθροπὸς περισπάσων. Sic Drusius. Codex nuns Regius habet ἐπάσων prima manu; sed deinde emendatum est. περισπάσων.

V. 9. Α, ἐβρυχώμην etc. Sic mss. et Drusius. Duo colices habent ἐβρυχάμην.

V. 8. Lectionem Aquilae sic habent mss. et Drusius, qui postremus ad Symmachum ita legit: ὅτι

V. 12. Σ, οἱ φίλοι μου etc. Sic Theodoretus et

PSALMUS XXXVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

וְלִי שְׂמֵחָה מִלְּחָמָה 1

1.

1. Τὸ νικησάμῃ ὑπὲρ Ἰδοῦν, μελέδμημα τοῦ Δαυὶδ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori ipsi Ithum, canticum David. *Hieron.*, pro victoria Ithum, David psalmus.

1. In finem, ipsi Ithum, canticum David.

1. Victori super Ithum, canticum David.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ω.	ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.
8. Ὅτι αἱ ψαῖαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων.	8. Ὅτι ἡ ψαῖά μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμάτων.	8.
9.	9. Ὁρούρηγν ὑπὸ σπουαχημῶ τῆς καρδίας μου.	9.
12. Οἱ φίλοι μου καὶ ἐταῖροί μου ἐξεναντίας ἐν τῇ πλῆρῃ μου ἀνέστησαν.	12. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πῆρσιόν μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν.	12.
Καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν.	Καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρῶθεν ἔστησαν.	
15. Κακὸν μου.	15. Τὰ κακά μοι.	15.
17. Καταμεγαλύνοντό μου.	17. Ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοβόηκόμεναι.	17.
18. Εἰς τὸ σκάζειν παρενοχλούμαι.	18. Εἰς μάστιγας ἵσταί με.	18.
20. Ζῶντες ὑπερισχύουσιν.	20. Ζῶσι καὶ κοκκαταίσονται.	20.
21. Ἀντέκειντό μοι.	21. Ἐνδοξάλλόν με. Δικαιοσύνη. Οἱ δειπῶν, ἀγαθούνη.	21.
25.	25. Πρώτης. Οἱ δειπῶν, σπουσον.	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8. Quoniam iumbi mei impleti sunt illusionibus.	8. Quoniam anima mea impleta est illusionibus.	8.
9.	9. Rugiebam a gemitu cordis mei.	9.
12. Amici mei et socii mei ex adverso in plaga mea obstiterunt.	12. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt.	12.
Et vicini mei longe steterunt.	Et qui juxta me erant de longe steterunt.	
15. Malum meum.	15. Mala mihi.	15.
17. Magnificabant se contra me.	17. Super me magna locuti sunt.	17.
18. Ad claudicandum paratus sum.	18. In flagella paratus.	18.
20. Viventes prevalent.	20. Vivunt et confirmati sunt.	20.
21. Adversabantur mihi	21. Detrahant mihi.	21.
25.	Justitiam. Reliqui, bonitatem.	
	25. Intende. Reliqui, festina.	25.

Notæ et variz lectones ad Psalmum XXXVII.

duo Regii. Drusius sic habet, ἐξεναντίας τῇ πλῆρῃ μου ἔστησαν, minus recte.

Ibid Σ., καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν. Unus Reg.

V. 15. Drusius habet, Ἄ., κακίον μου, κακὸν μου, ac recte suspicatur primum Aquila, secundum Symmachii esse. Vide infra psalm. xxxix, 15.

V. 17. Σ., καταμεγαλύνοντό μου. Sic Colbertinus unus melius quam Drusius, καταμεγαλύνονται.

V. 18. Σ., εἰς τὸ σκάζειν etc. Drusius.

V. 20. Σ., ζῶντες ὑπερισχύουσιν. Idem.

V. 21. Σ., ἀντέκειντό μοι. Idem.

Ibid. Οἱ δειπῶν, ἀγαθούνη. Sic unus codex Coislunianus vero hanc notam habet: Ὁριγένης καὶ Θ', Θ., Ε', Γ', ἀγαθούνη: Εὐσέβιος καὶ Δ', δικαιοσύνη. I. e. *Origenes et LXX, Th., V, VI, bonitatem; Eusebius et Tetrapla, justitiam.*

Ibid. Οἱ δειπῶν, σπουσον. Drusius.

PSALMUS XXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ω.	ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.
1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ Ἰθθύου, ψδὴ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, τῆς Ἰθθύου, ψδὴ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ Ἰθθύου ψδὴ τῆς Δαυὶδ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale super Ithium, canticum David.	1. In finem, ipsi Ithium, canticum David.	1. In victoriam super Ithium, canticum ips. David.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστοῖς γραμματα.	AKYAAΣ.
2 אֶשְׁמְרָה דַּבְּרֵי כֹסֶפֶתַי בְּלִשְׁוֹן אֲשֶׁמְרָה לִפְנֵי כֹסֶפֶתַי בְּעֵד רִשְׁתִּי לִשְׁוֹן	2.	2.
5 נֶאֱמַרְתִּי דַבְּרֵיהֶם הִחֲשִׂינוּ כִּסְפֵיהֶם וַיִּצְאֵם בְּעֵד	5.	3. . . . σωπῆ εἰρήνησα ἀπὸ θγα- θού. . . .
4 הֵם יָדוּ אֶת בְּקִרְבִּי בְּהִנְיָ הַשְׁמַד אֶת־שֵׁן	4.	4.
6 הֵנָּה כֹּסֶפֶתַי וְיִתְּתָה יְמִי וְחָדְלָה מִפִּי בְּדַךְ אֶךְ גִּלְגַּלְתִּי בְּלִשְׁוֹן אֲדָם בְּעֵד	6.	6. Καὶ ἡ κατάδοσίς μου ὡς οὐκ ἔστιν ἐναντίον σου. Ἦξ ἄγθρωπος ἐστειλωμένος. Ἄξι.
סִיָּה	Σελ.	Ἄξι.
7 מִי־אֶשְׁמַר	7.	7. Τίς συλλέξει αὐτά.
8 וְעַתָּה מִהֲדַקִּימִי אֲדַמּוּ תְהִלָּתִי לְךָ הָיָה	8.	8. Ἡ καρδοκία μου μετὰ σοῦ.
9 בִּכְלֹל שִׁמְעִי הַצִּיּוֹן הַרְסַתְּ נֶאֱמַר אֶת־הַשְׁמַדִּים	9.	9. . . . ὄνειδος ἀπορρόβοντι: μὴ θῆς με.
10 נֶאֱמַרְתִּי אֵל אֶשְׁמַדְתֶּם מִי־אֶתֶּם בְּעֵד	10.	10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Dixi, Custodiam vias meas a peccando in lingua mea. Custodiam ori meo epistomidem, cum adhuc impius iuxta me. *Hieron.*, dixi, Custodiam vias meas, ne peccem in lingua mea: custodiam os meum silentio, donec est impius contra me.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

2.

3 ... silentio silui a bono. . . .

4.

5. Obmutui silentio, tacevi de homo, et dolor meus conturbatus est. *Hieron.*, *id.*

5. Obmutui, et humiliatus sum, et sibi a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Caluit cor meum in interiori meo: in meditatione mea exarsit ignis. *Hieron.*, incaluit cor meum in medio mei, in meditatione mea incensus sum igni.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exarsit ignis.

6. Ecce palmes delisti dies meos. *Hieron.*, ecce breves posuisti dies meos.

6. Ecce mensurabiles posuisti dies meos.

Et tempus meum tanquam nihil coram te. *Hieron.*, et vita mea quasi non sit in conspectu tuo.

Et substantia mea tanquam nihil sum ante te.

Et demersio mea quasi non est coram te.

Utique universa vanitas, omnis homo stans. *Hieron.*, omnia enim vanitas, omnis homo stans.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Omnis homo erectus.

Selah. *Hieron.*, semper.

Vacat.

Semper.

7. Quis colligens ea. *Hieron.*, cui dimittat ea.

7. Cui congregabit ea.

7. Quis colliget ea.

8. Et nunc quid expectavi, Domine? expectatio mea in te ipsa. *Hieron.*, Nunc ergo quid expecto, Domine? prestolatio mea in es.

8. Et nunc que est expectatio mea? Nunc Dominus? et substantia mea apud te est.

8. Expectatio mea tecum.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium stulti ne ponas me. *Hier.*, ab omnibus iniquitatibus meis libera me: opprobrium stulto ne ponas me.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti delisti me.

9. . . . opprobrium effluentis ne ponas me.

10. Obmutui, non aperiam os meum: quia tu fecisti. *Hieron.*, *id.*

10. Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΝΟΣ.

2. Εἶπον, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, μὴ ἀμαρτάνω δια τῆς γλώσσης μου. Φυλάξω τὸ στόμα μου φέμι, ὅτι σὺντος ἀπεθούς ἐξ ἰναστίας μου.

5. Ἄλλως ἐγενόμην σιγῆ, ἐταπειθῆν μὴ ὄν ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἀναταρῶθην.

1. Ἐξέθερα μὲν ἡ καρδία μου ἐντός μου· ἐν τῷ ἀναπαύειν με ἐν καταύματι πύρι.

6. Ἰδὼν ὡς σπιθιμὸς ἔδωκας τὰς ἡμέρας μου.

Καὶ ἡ βίωσις μου ὡς σὺδὲν ἀντιχούς σου.

Μόνον γὰρ ἀρετὸς πᾶς ἄνθρωπος ἐπέως.

Διὰ ψάλλμα.

7.

8. Νῦν οὖν τί προσδοκῶ, Δίπποτα; ἡ ἀναμονὴ μου εἰς σὲ ἔστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀθεσιῶν μου ἐξέλασέ με, ἐπονεϊδίπτον ἄρρονι μὴ πείρης με.

10. Ἄλλως ἐγενόμην, οὐκ ἀνοίξω τὸ στόμα μου· σὺ γὰρ ἐποίησας.

SYMMACHIUS.

2. Dixi, Custodiam vias meas, ad non peccandum per linguam meam. Custodiam os meum freno, cum adhuc esset impius ex adverso mei.

5. Sine loquela factus sum silentio: tacui non existens in fono, et turbatus sum.

4. Incaluit cor meum intra me, cum animo versarem, conburebar igne.

6. Ecce quasi palmos dedisti dies meos.

Et vita mea quasi nihil in conspectu tuo.

Solum enim vapor omnis homo stans.

Diapsalma.

7.

8. Nunc igitur quid exspecto, Domine? patientia mea in te est.

9. Ab omnibus transgressionibus meis erue me, exprobrabilem insipienti ne statuas me.

10. Sine loquela factus sum, non apertam os meum: tu enim fecisti.

2. Εἶπα, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, μὴ ἀμαρτάνω ἐν γλώσσῃ μου. Ἐθέμι, τὸ στόματί μου φεμι, ὅτι ἐν τῷ στυτήναι τῶν ἀμαρτωλῶν ἐναντίον μου.

5. Ἐταπειθῆν καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἀντημα μου ἀνακαίνισθην.

1. Ἐθερα μὲν ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελατῇ μου ἐκαυθήσεται πύρι.

6. Ἰδὼν πάλαιός ἔθεο τὰς ἡμέρας μου. Ἄλλως, πάλαιός ἔθεο.

Καὶ ἐπέστασις μου ὡς σὺδὲν ἐνὸπιν σου.

Ἰδὼν τὰ σύμπαντα ματαύματι, πᾶς ἄνθρωπος, ζῶν.

Διὰ ψάλλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

7. Τίς σολήξει αὐτά.

8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονὴ μου; σὺ γὰρ ὁ Κύριος: Καὶ ἡ ὑπέστασις μου παρὰ σὲ ἔστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ἔλασέ με, ἐπονεϊδὸς ἄρρονι μὴ πείρης με. Ε', ἐπονεϊδὸς ἄρρονι μὴ πείρης με.

10. Ἐταπειθῆν, καὶ οὐκ ἔνοιξω τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶς ποιήσας με.

LXX INTERPRETES.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consideret peccator adversum me.

5. Obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.

6. Ecce antiquos posuisti dies meos. Miter, mensurabiles posuisti.

Et substantia mea tamquam nihilam ante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo viveus.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc que est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me. V, opprobrium stulto ne dederis me.

10. Obmutui, et non aperui os meum: quoniam tu es qui fecisti me.

4.

5.

4.

6.

Διὰ ψάλλμα.

7. Τίς σολήξει αὐτά.

8.

9.

10.

THEODOTIO.

2.

5.

4.

6.

Diapsalma.

7. Quis colliget ea.

8.

9.

10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
12 על עוןך תהום עש הסודר	12.	12.
אך הול בל אדם		<i>Πλήν μάτην πᾶς ἄνθρωπος.</i>
15 אין אלהים	15.	15.
14 השם כסמו ואמיתו כסרם אך ואיני	14.	14.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Propter iniquitatem. <i>Hieron.</i> , pro iniquitate. Et liquescere fecisti ut tinea desiderium ejus. <i>Hieron.</i> , et posuisti quasi tinea desiderabilia ejus. Verumtamen vanitas omnis homo. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	12. Propter iniquitatem. Et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus. Verumtamen vane conturbatur omnis homo.	12. Verumtamen frustra omnis homo.
15. Ne sileas. <i>Hieron.</i> , ne ob sudeasas.	15. Ne sileas.	15.
14. Claude a me, et roborabor, antequam vadam, et non ego. <i>Hieron.</i> , parce mihi, ut rideam antequam vadam, et non subsistam.	14. Remitte mihi, ut refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero.	14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVIII.

Tituli lectiones ex mss. eruimus.
 V. 2. Lectionem Symmachi plenam sic habet Eusebius in Psalmos.
 V. 5. 'A., *σωπή ἐσίγησα ἀπὸ ἀγαθῶν*. Hanc Aquile lectionem vitiatam adfert Colbertinus *στυγερῶς* scripsit, sic: *σωπῆς σιγῆς ἀπὸ ἀγαθῶν*. Symmachi, Eusebius. In versione Aquilæ, *σωπῆς*, ultima littera C erat \ominus , et ad sequentem vocem pertinebat *ἐσίγησα*. Postrema vero littera A ab imperito librario ommissa fuit, ob repetitionem litteræ A in ἀπό.
 V. 4. Ita Symmachi lectionem efferunt mss. Duo autem Colbertini habent *ἀναπολῶν* pro *ἀναπολείν*.
 V. 6. Σ., *ἰδοὺ ὡς σπιθαμᾶς* etc. Eusebius et Drusius.
 Ibid. 'A., καὶ ἡ καρ-. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Eusebius, Theodoretus, duo mss. et Drusius.
 Ibid. Σ., *μόνον γὰρ* etc. Eusebius.
 Ibid. Σέλ. Vide psalmo III.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXXIX. TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
2 שם קמתי יתה וישמע שמיני	2.	2.
3 כי ברך	3.	3.
6 רבות עשית לי אלה יתה אלהי משאתך ויהשבתך אלינו אין עך אלהיך	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Expectando expectavi Dominum, et declinavit ad me, et audivit clamorem meum. <i>Hieron.</i> , expectans expectavi Dominum, et inclinatus est ad me, et audivit clamorem meum.	2. Expectans expectavi Dominum, et intendit mihi, et exaudivit preces meas.	2.
3. Ex cisterna. <i>Hieron.</i> , de lacu.	3. De lacu.	3.
6. Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas erga nos, ut non comparatio apud te. <i>Hieron.</i> , multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas pro nobis, non invenio oculum coram te.	6. Multa fecisti tu, Domine Deus, mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.	6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.
12. Δε' ἀδικίαν. Καὶ διαλύσεις ὡς εὐρώτα τὸ ἐπι- θυμητὸν αὐτοῦ.	12. Ὑπὲρ ἀνομίας. Καὶ ἐξέτιξας ὡς ἀρχαίην τῆς φυλλῆς αὐτοῦ. Ἄλλοι, ἀνιλωσας. Ἄλλοι, ἐταπείνωσας. Ἡτὴν μᾶλλον παρακρούσαι πᾶς 50- θροπτος.	12.
15. Μὴ παρακούσης.	15. Μὴ παρασινοπήσης.	15.
14. Ἀπόσχου μου ἵνα μὴ εὐδαιμό- νησιν ἀπελθεῖν με, καὶ μὴ ὑπάρ- χουσιν.	14. Ἄνεξ μοι ἵνα ἀναψύξω, πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκ εἴμι μὴ ὑπάρξω.	14.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIQ.
12. Propter iniquitatem.	12. Propter iniquitatem.	12.
Et dissolvit ut cariem deside- rabile ejus.	Et tabescere fecisti sicut ama- nem animam ejus. <i>Alius</i> , ab- sumpsisti. <i>Drus</i> , humiliasti.	
	Vermittamen vane conturbatur omnis homo.	
15. Ne mauditum pretereas.	15. Ne sileas.	15.
14. Abstine a me ut videam, antequam abeam, et non subsi- stam.	14. Remitte mihi, ut refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero	14.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XXXVIII.

V. 7. Ita Drusius. Agellius vero sic habet : *Theodotus autem ad Hebraicam aptius vertit* : Et aescit quis colliget ea.

V. 8. Σ., ὄν ὄν etc. Eusebins et Drusius. Unus legit παρὰ σοί loco τοῦ, εἰς σέ. Lectio Aquilæ in mss.

V. 9. Ἄ... θυειδος ἀπορρέουσι etc. Eusebins et Drusius. Aquila vocem נָבַל *nabal*, semper vertit ἀπορρέων. Symmachi versionem exhibet Eusebins, necnon Quintæ.

V. 10. Σ., ἄλλος etc. Eusebins et Drusius. Prior legit, ὅτι ἀνοήεις, alter, ὅτι ἀνοήτω, quem sequimur, quia cum Hebraico consentit.

V. 12. Σ., δε' ἀδικίαν. Drusius.

Ibid. Σ., καὶ διαλύσεις etc. Idem. Lectiones alias in fine versus exhibet Colbert. *σπληνῶς scriptus.*

Ibid. Ἄ., πλὴν etc. Sic unus codex.

V. 15. Σ., μὴ παρακούσης. Drusius.

V. 14. Σ., ἀπόσχου μου etc. Drusius. Colbertius vero *σπληνῶς scriptus, ἀπόσχου μοι.*

PSALMUS XXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.
2.	2. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύ- ριον, καὶ προσέειπε μοι, καὶ εἰστή- κουσε τῆς δαήσεως μου. Ἄλλοι, ἀναμέτων ἀνέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προκλήθεός εἰστήκουσέ μου.	2.
5.	5. Ἐκ λάκκου. Ἄλλοι, ἐκ 94- θρου.	5.
6. Πάμπολλα ἐποίησας σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, τὰ θαυμάσια σου, καὶ τοὺς θαυματοποιήσεις σου οὐκ ἔστι τις ἄμι- ωθήσειτά σοι.	6. Πολλὰ ἐποίησας σὺ, Κύριε ὁ Θεός, τὰ θαυμάσια σου, καὶ τῶς θαυματοποιήσεις σου οὐκ ἔστι τις ἄμι- ωθήσειτά σοι.	6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIQ.
2.	2. Expectans expectavi Domi- num, et attendit mihi, et exaudi- vit supplicationem meam. <i>Alius</i> , expectans expectavi Dominum, et advocatus exaudivit me.	2.
5.	5. De lacu. <i>Alius</i> , ex fossa.	5.
6. Perquam multa fecisti tu, Domine Deus meus, prodigia tua, et cogitationes tuas pro nobis, non est exponere super te.	6. Multa fecisti tu, Domine Deus, mirabilia tua : et cogitatio- nibus tuis non est qui similis sit tibi.	6.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικὸς γράμματι.

ΑΚΥΛΑΑΣ

אָזְנֵי אֶתְּרַם עָשִׂיתִי מִלְּבָבִי			
7 אָזְנֵי מִלְּבָבִי כִי	7.		7. Ὡτία δὲ ἑσκαψῆς μοι.
8 אֶתְּרַם אֶתְּרַם עָשִׂיתִי מִלְּבָבִי	8.		8. Ἐν εἰλήματι τοῦ βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.
9 חֲפָצִי וְהִתְרַךְ בְּתֶךְ בִּוְעִי	9.		9. Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.
11 חֲפָצִי	11.		11.
12 חֲפָצִי	12.		12.
14 חֲפָצִי	14.		14.
15 חֲפָצִי וְהִתְרַךְ בְּתֶךְ בִּוְעִי	15.		Εἰς τὸ βορθῆσαι μοι σπεῦσον. 15.
16 חֲפָצִי וְהִתְרַךְ בְּתֶךְ בִּוְעִי	16.		Κακίαν μου. 16. Οἱ λέγοντές μοι, Ἄχ, ἀά.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Annuntiabo et loquar, fortiora fuerant, quam ut narrentur. *Hieron.*, si narrare voluero et numerare, plura sunt quam ut narrari queant.

Annuntiavi et locutus sum, multiplicati sunt super numerum.

7. Aures fodisti mihi. *Hieron., idem.*

7. Aures autem perfecisti mihi.

7. Auriculas autem fodisti mihi.

8. Tunc dixi. *Hieron., id.*

8. Tunc dixi.

8.

In volumine libri scriptum est de me. *Hieron., id.*

In capite libri scriptum est de me.

In volumine libri scriptum est de me.

9. Volui, et lex tua in medio viscerum meorum. *Hieron.*, volui, et legem tuam in medio ventris mei.

9. Volui, et legem tuam in medio cordis mei.

9. Et legem tuam in medio ventris mei.

11. Misericordiam tuam. *Hieron., id.*

11. Misericordiam tuam

11.

In caeto multo. *Hieron.*, in ecclesia multa.

A concilio multo.

In ecclesia magna.

12. Custodiant me. *Hieron.*, servabunt me.

12. Suseperunt me.

12.

14. Velis. *Hieron.*, placeat tibi.

14. Complaceat tibi.

14.

Ad auxilium mei festina. *Hieron.*, ad adjuvandum me festina.

Ad adjuvandum me respice.

Ad adjuvandum me festina.

15. Pudore afficientur et erubescant pariter quærentes animam meam. *Hieron.*, confundantur et verebantur simul quærentes animam meam.

15. Confundantur et verebantur simul qui quærent animam meam.

15.

Malum meum. *Hieron.*, mala mihi.

Mihi mala.

Malitiam meam.

16. Qui dicunt mihi, Aa, aa. *Hebr. int., id. Hieron.*, qui dicunt mihi Vah yah.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

16. Qui dicunt mihi, Aa, aa.

Note et variae lectiones ad Psalmum XXXIX.

V. 2. Ἄλλος, ἀναμύθου etc. Sic Colbertinus σπυγρῶς scriptus, sine interpretis nomine. Videtur autem esse Symmachii.

V. 5. Ἄλλος, ἐκ βῆθρου. Coislín.

V. 6. Lectionem Symmachii plenam sic exhibet Eusebius. Agellus vero legit, ἐκβῆσθαι σοι.

Ibid. Eusebius, Σ, ἐκ ἀπαγγελίῳ καταγγελίῳ etc.,

atque sic habent duo mss., Drusius vero ex editione Romana, ἐκ ἀπαγγελίῳ, καὶ ἐκ λέγω.

V. 7. EX codice Coisluniano.

V. 8. Σ, ὅτε εἶπον. Idem.

Ibid. Ἄ., ἐν εἰλήματι τοῦ βιβλίου etc. Hæc variant mss. et editi. Nam tres mss. illud ἐν εἰλήματι etc. Aquile pariter et Symmacho tribuunt. Drusius

SYMMACHUS.

Θ.

THEODOTUS.

Ἐν ἀπαργήθεισιν καταργήθει, πλείον ἐστὶ τοῦ ἀπαργήθηναι.

Ἀπαργήθηναι καὶ ἐθάρσει, ἐπὶ ἐθάρσει καὶ ἐπὶ ἀπαργήθηναι.

7. Ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

7. Ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ. Ἄλλως, ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

7. Ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

8. Ὅτε εἶπον.

8. Ὅτε εἶπον.

8.

Ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

Ἐν κεφαλῇ βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ. Ἄλλως, ἐν τῷ πύθηναι τοῦ ἔρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

9. Προβουλήθην τὸν νόμον σου ἐνδύον πῶν ἐγκάτων μου.

9. Προβουλήθην, καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου.

9. Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου.

11. Τὴν γλῶσσαν σου.

11. Τὴν γλῶσσαν σου.

11.

Ἐν πληθύει.

Ἀπὸ συναγωγῆς πόλεως.

Ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ.

12. Περιφρασσέτω με.

12. Ἀποκρίσθητέ μοι.

12.

14.

14. Εὐδόκησον. Ἄλλως, θύλασον.

14.

15. Ἐσφίονται καὶ ἀσχημονήσιν οἱ ζητούντες τὴν ψυχὴν μου.

15. Κατασφισθήσονται, καὶ ἀσχημονήσονται ἅμα οἱ ζητούντες τὴν ψυχὴν μου.

15.

Κάκωσέν μου.

Μὴ κακῶσέν μου.

16.

16. Οἱ λέγοντές μοι, Εὐγε, εὐγε.

16. Οἱ λέγοντές μοι, Εὐγε, εὐγε.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

Si annuntians denuntiam, plura erunt quam ut sciam possint.

Annuntiaui et locutus sum, multiplicati sunt super numerum.

7. Auriculas autem preparasti mihi.

7. Auriculas autem perfecisti mihi. V, VI, id. LXX aliter, corpus autem perfecisti mihi.

7. Auriculas autem perfecisti mihi.

8. Quando dixi.

8. Tunc dixi.

8.

In libro definitionis tue scriptum est de me.

In capite libri scriptum est de me. Alius, in tomo.

9. Precepisti legem tuam intra viscera mea.

9. Velui, et legem tuam in medio cordis mei.

9. Et legem tuam in medio ventris mei.

11. Gratiam tuam.

11. Misericordiam tuam.

11.

In multitudine.

A concilio multo.

In ecclesia magna.

12. Circummaniant me.

12. Susceperunt me.

12.

14.

14. Complacet tibi. Alius, velis. Ad adjuvandum me respice.

14.

15. Confunduntur et turpiter agunt qui quaerunt animam meam.

15. Confundantur et reverentur simul qui quaerunt animam meam.

15.

Afflictionem meam.

Mihi mala.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIX.

primum sic unam auctorum exhibet, deinde aliam Symmachi lectionem adfert. Hæc vero prior lectio primum a Didymo, deinde a Theodoro induta videtur. Eusebius autem utriusque, Aquilæ nempe et Symmachi, suam peculiarem versionem adscribit, qualem nos edimus; quem sequuntur aliquot mss., etiam ex his qui priorem lectionem attulerant. C. q.

diderim ego Didymum, et ex Didymo Theodoretum lapsu memorie Aquilæ et Symmachi eam lectionem adscripsisse, quæ unius Aquilæ erat. Corderius, qui lectionem Aquilæ et Symmachi unam ex Didymo attulerat, in notis suis nostræ sententiæ adstipulatur, et suam cuique tribuit ut supra. V. 9. Lectionem Aquilæ habet unus codex;

Symmachii, Eusebius. Vide Hieron. Epist. ad Suniam et Fretelam.
 V. 11. Σ., τὴν χάριν σου. Drusius.
 Ibid. A., θ', ἐν ἐξ-. Ita mss. omnes cum Drusio.
 Duo tamen ad Symmachum habent, ἐν πλήθει.
 V. 12. Σ., περιφρασσέτω με. Drusius.

V. 14. "Α. ἄτος, θέλησον. Colbertinus σαχτηρῶς scriptus.
 Ibid. A., εἰς τὸ βοῆθ-. Sic unus codex. Vide Hieronymum ad Suniam et Fretelam, ubi vocem σπεύσον sine interpretis nomine adfert.
 V. 15. Σ., ἐντρέπονται (τε. Eusebius. Verum

PSALMUS XL.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληγικαῖς γραμμασί.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 לְבִנְיָמִן בְּצִוְיָר דָּוִד	1.	1. Τῷ νικοποιῷ μελωδῆμα τῷ Δαυὶδ.
2 אֲשֶׁר בִּשְׁבִיל אֱלֹהִים	2.	2. Ἐπὶ πτωχόν.
בַּיּוֹם רַע 3 יְהוָה וְיִשְׁבַּחְהוּ יְהוָה	3.	3. Κύριος φυλάξει αὐτὸν, καὶ ῥυθώσει αὐτόν.
יִאֲסֶה בְּאֵץ וְאֵלֵה־תַּתְּהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִי		Ἐν ψυχῇ ἐχθροῦ.
4 יְהוָה יִסְעֶדֶנִי	4.	4. Κύριος βοήθησται αὐτῷ.
5 אֵיךְ אֶמְרָתִי יְהוָה חֲנֹנִי רַחֵם נַפְשִׁי כִּי־הִבְאֵתָ לִּי	5.	5.
6 אִיבִי יִאֲסֶה רַע לִי כִּמְרֵי יָמֹת וְאֵבֶד יִשְׁכַּח	6.	6.
7 וְאֵם־בָּא לְרֵאִיתָ וְשָׁאֵל יִדְבַר לְבִי יִקְבֹּץ־אֵץ לִי יֵאֵס לְהוֹץ יִדְבַר	7.	7. Καὶ ἐὼν ἐλθὼν τοῦ ἰδοῦν...

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori canticum ipsi David. Hieron., pro victoria psalmus David.	1. In finem psalmus ipsi David.	1. Victori canticum ipsi David.
2. Beatitudines intelligentis ad tenentem. Hieron., beatus qui cogitat de paupere.	2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.	2. Super egenum.
In die mala. Hieron., id.	In die mala.	
3. Dominus custodiat eum et vivificet eum. Hieron., Dominus custodiet eum et vivificabit eum.	3. Dominus custodiat eum et vivificet eum.	3. Dominus custodiet eum et vivificabit eum.
Beatificetur in terra. Hieron., et beatus erit in terra.	Et beatum faciat eum in terra.	
Et ne tradas eum in anima inimicorum ejus. Hieron., et non tradet eum anime inimicorum suorum.	Et non tradat eum in animam inimicorum ejus.	In anima inimici.
4. Dominus faveat eum. Hieron., Dominus confortabit eum.	4. Dominus opem ferat illi.	4. Dominus auxiliabitur ei.
5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi. Hieron., id.	5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.	5.
6. Inimici mei dicent malum mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus? Hieron., inimici mei loquuntur: malum omni: Quando morietur, et peribit nomen ejus?	6. Inimici mei dixerunt malum mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?	6.
7. Et si venerit ad videndum, mendacium loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi. Egre- dietur foras, loquetur. Hieron., et si venerit ut visitet, vana loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi, egrediens foras de- get.	7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egre- diebatur foras, et loquebatur in idipsum.	7. Et si venerit ad videndum...

existimo eum ita posuisse, ut ad seriem orationis versionem Symmachii accommodaret; veroque simile est, vertisse Symmachium ἐντραπίβησαν καὶ ἀτραχυοῦνται ut alibi: nam Daniel Barbarus ex Symmachio hanc vocem Latine sic adfert, *paudebant*.

Bibl. A., καχίαν etc. Drusius.

V. 16. *Tē Tēg*, etc. Ita Eusebius et codex unus Regius et quidem recte. Drusius autem hoc nomen avertit, *Syn.*, 2, 2, male ut videtur; et sic etiam Codex in catena.

PSALMUS XL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

THEODOTIEN.

1. Ἐπινίκιος ὄψθῃ τῷ Δαυὶδ.

1. Εἰς τὸ νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

1. Εἰς τὸ νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2. Ἐπὶ πτωχόν.

2. Μακάριος ὁ σπουδὸν ἐπὶ πτωχόν καὶ πόνηρα.

2. Ἐπὶ πτωχόν.

Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως.

Ἐν ἡμέρᾳ πονηρῶ.

5. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ περισώσει αὐτόν.

5. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζήσεται αὐτόν.

5. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζήσεται αὐτόν.

Καὶ μακαριστὸς ἔσται ἐν τῇ γῆ.
Καὶ οὐκ ἐκδώσει αὐτόν εἰς ψυχῆς ἐχθρῶν.

Καὶ μακαρίσται αὐτόν ἐν τῇ γῆ.
Καὶ μὴ παραδοῖ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ.

Εἰς ψυχῆν.

4.

4. Κύριος βοηθήσει αὐτόν.

4. Κύριος βοηθήσει αὐτόν.

5. Ἐγὼ λέγοντος, Κύριε, σκέταίρον με, ἔσται τῆν ψυχῆν μου, καὶ εἰ ἡμαρτόν σοι.

5. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐκέηρόν με, ἔσται τῆν ψυχῆν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.

5.

6. Οἱ ἐχθροί μου ἔλεγον περὶ ἐμοῦ κακὰ, Ἥτες ἀποθάνη, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;

6. Οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακὰ μου Ἥτες ἀποθάνεται, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;

6.

7. Καὶ εἰσεπορεύετο ἐπισκέψασθαι, ματαῖα ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ: ἠθροῖσεν ἀδικίαν ἑαυτοῦ, ἐξερχόμενος δὲ ἔξω καταλάλει.

7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, ματῆν ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνήγαγον ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιταυτοῦ. Ἐ, ὧ, καὶ εἰ.

7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, ματῆν ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνήγαγον ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιταυτοῦ.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETIS.

THEODOTIHO.

1. Triumphale canticum ipsi David.

1. In finem, psalmus ipsi David.

1. Pro victoria, psalmus David.

2. Super egenum.

2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.

2. Super egenum.

In die afflictionis.

In die mala.

5. Dominus custodiet eum et salvabit eum.

5. Dominus custo liat eum, et vivificet eum.

5. Dominus custodiet eum, et vivificabit eum.

Et beatus erit in terra.

Et beatum faciat eum in terra.

Et non tradet eum in manus inimicorum.

Et non tradat eum in manus inimici ejus.

In animam.

4.

4. Dominus opem ferat illi.

4. Dominus auxiliabitur ei.

5. Me dicente, Domine, miserere mei, sana animam meam, etiamsi peccaverim tibi.

5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.

5.

6. Inimici mei dicebant de me mala, Quando morietur, et peribit nomen ejus?

6. Inimici mei dixerunt mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?

6.

7. Et ingrediens ad visitandum, vana loquebatur cor ejus: coarcevit iniquitatem sibi: egrediens vero foras, detrahebat.

7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum. V, VI, et si.

7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασί.	AKYNAΣ.
8 וְהָאֵלֹהִים עָלַי יִתְחַשְׁבוּ כְּלֹשְׁמַי עָלַי וְהִשְׁבֵּי רַעָה לִּי	8.	8
9 דְּבַר-בְּלִיעַל יִצְנֹק בִּי וְאִשֶׁר שָׂנֵא לְאִדְמוּסִיף לִקְרֹם	9.	9.
10 גַּם-אִישׁ שְׂלֹמִי וְ אִשֶׁר- בְּסוּחָתִי בִּי אֵשֶׁל לְרַעֲמֵי הַדְּמִיל עָלַי עָקֵב	10.	10. Καὶ γὰρ ἀνὴρ εἰρήνης μου, ὃς ἐπαποίθησα.... κατεμεγάλυνθη μου πτέρνα.
11 וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן הַקְּיֹמֵנִי וְאִשְׁלִיחַ לְהֵם	11	11.
12 מִזֶּמֶת יָדַעְתִּי כִּי-הִנֵּחַת בִּי בִּי לְאִדְמוּסִיף אִזְבִּי עָלַי	12	12.
15 וְאֵנִי בְּרַעֲמֵי הַמִּטַּת בִּי וְהַצְּבִינִי לְפָנֶיךָ יְשׁוּעִים	15.	15. Διὰ τῆν ἀπλότητα.
14 אָמֵן וְ אָמֵן	14.	14. Πισπιστωμένως, πισπιστωμέ- ως.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Simul super me mussitabant omnes odio habentes me, super me cogitabant malum mihi. Hieron., simul adversum me murmurabant omnes o'ficantes me : contra me cogitabant malum mihi.	8. Adversum me susurrabant omnes inimici mei, adversum me cogitabant mala mihi.	8.
9. Verbum Behal effusum in ipsum : et qui accubuit non addet surge. e. Hieron., verbum diaboli infundebant sibi : Qui dormit non addet ut resurgat.	9. Verbum iniquum constituerunt adversum me : Numquid qui dormit non adjiciet ut resurgat ?	9.
10. Etiam vir pacis mea, cui fidebam in eo, comedens panem meum, magnificavit super me calcaneum. Hieron., sed homo pacificus meus, in quo habui fiduciam : qui manducavit panem meum, et vavit contra me plantam.	10. Etenim homo pacis mea, in quo speravi, qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.	10. Et quidem vir pacis meæ, cui confisus eram... magnificatus est contra me calcaneo.
11. Et tu, Domine, miserere mei, et resuscitare me fac, et redam eis. Hieron., et tu, Domine, miserere mei : et eleva me, et redam eis.	11. Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me : et retribuam eis.	11.
12. In hoc cognovi quoniam complacuisti in me, quia non iurabit inimicus meus super me. Hieron., in hoc cognovi quod velis me : quia non insultabit inimicus meus mihi.	12. In hoc cognovi quoniam voluisti me : quoniam non gaudebit inimicus meus super me.	12.
15. Et ego in integritate mea, sustentasti in me, et statuisti me ad facies tuas in sæculum. Hieron., ego autem in simplicitate mea adjutus sum a te, et statues me ante faciem tuam in perpetuum.	15. Me autem propter innocentiam suscepisti : et confirmasti me in conspectu tuo in æternam.	15. Propter simplicitatem.
14. Amen et amen. Hieron., amen, amena.	14. Fiat, fiat.	14. Fideliter, fideliter.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XL.

Titulus ut supra frequenter.

V. 2. א, Σ., Θ., ἐπὶ πτωχόν. Sic mss. et D usus. Sed Gorderius lectionem Symmachii adfert, Μαζάρτος ὁ ἐννοῶν ἢ προσήγαγε περὶ τῶν πενήτων. I. e. Batus qui intelligit ea que conveniunt erga pauperes. Forte in superiore nota Σ. irrepsit post A.

Eusebius : Τὸ δὲ, καὶ ἀέντητα, ὅτε ἐν τῷ Ἱθρακίῳ, ὅτε παρὰ τοῖς λοιποῖς ἑρμηνευταῖς ἐμμενεται, (ex Theodoretis) ὅτε παρὰ τῷ Σόφω. I. e.

Illud autem, et pauperem, neque in Hebraico, neque apud reliquos interpretes comparat, (ex Theodoretis) neque apud Syrum.

Ibid. Σ., ἐν ἡμέρα κακώσεως. Ita Regius unus [Præterea reperitur hæc Symmachii versio in Eusebio comment. ad h. l., apud Theodoretum, et in catena Patrum Græc.]

V. 5. א., Θ., Κύριος φυλάξει αὐτὸν etc. Hæ lectiones prodeunt ex Euthymio, Eusebio et Daniele Barabato.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Ὁμοθυμαδὸν ἐψιθύριζον κατ' ἔμου πάντες οἱ μεσούντές με, παρὶ ἔμου ἐνοσούντες κακὰ μοι.

9. Λόγος παράνομος ἐκκέχυτο ἐνδον αὐτῶν, καὶ πιστὸν οὐκ ἔτι ἀναστήσεται.

10. Ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος, ὃς εἰργραυέ μοι, ᾧ ἔπεισθίον, συνασθίον μοι ἄριστον ἐμὸν, καταμεγαλύνθη μου ἀκολούθῳ.

11. Σὺ δὲ, Κύριε, σὺ καταρῶν με, καὶ ἀνέγειρῶν με, ἵνα ἀνταποδώσω αὐτοῖς.

12. Διὰ τοῦτο γινώσκωμαι ὅτι θελήσετε με, ἐὰν μὴ καταλάβῃ ὁ ἐχθρός μου.

15. Ἐμου δὲ διὰ τὴν ἀπλότητά ἀντέσχω, καὶ παραστήσεις με ἐμπροσθέν σου δι' αἰῶνος.

11. Ἀμήν, ἀμήν.

SYMMACHUS.

8. Simul contra me susurrabant omnes odientes me : de me cogitabant mala mihi.

9. Sermo iniquus effusus erat intra eos : et qui cecidit non ultra surget.

10. Sed et homo qui pacem habebat mecum, cui confisus eram, comedens mecum panem meum, magnificavit se contra me cum sequeretur.

11. Tu autem, Domine, miserere mei, et excita me, ut retribuam eis.

12. Propter hoc cognoscam quia voles me : et non obloquatur inimicus meus.

15. Me autem propter simplicitatem suscipe, et statues me coram te in perpetuum.

11. Amen, amen.

8. Κατ' ἔμου ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροὶ μου, κατ' ἔμου ἐλογίζοντο κακὰ μοι.

9. Λόγος παράνομος κατέχυτο κατ' ἔμου. Μὴ ὁ κοιμώμενος σὺ γὰρ προσθήσει τοῦ ἀναστήναι :

10. Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ᾧν ἔλπιτα, ὁ ἐσθίου ἄριστος μου, ἐμεγαλύνεν ἐπ' ἔμῃ περιουσιμῶν.

11. Σὺ δὲ, Κύριε, ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.

12. Ἐν τούτῳ ἔγνωσα ὅτι τεθέληκάς με, ὅτι οὐ μὴ ἐπιχρῆ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἔμῃ.

15. Ἐμου δὲ διὰ τὴν ὀκακίαν ἀντελάθου, καὶ ἐθεθαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα.

11. Γένοιτο, γένοιτο.

LXX INTERPRETES.

8. Adversum me susurrabant omnes inimici mei, adversum me cogitabant mala mihi.

9. Verbum iniquum constituerunt adversum me : Numquid qui dormit non adjiciet ut resurgat?

10. Etiam homo pacis mee, in quo speravi, qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

11. Tu autem Domine, miserere mei, et resuscita me : et retribuam eis.

12. In hoc cognovi quoniam voluisti me : quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

15. Me autem propter innocentiam suscepisti : et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

11. Fiat, fiat.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

Ibid. Σ., καὶ μακαριστός etc. Sic mss.

Ibid Σ., καὶ οὐκ ἐκδώσει etc. Eusebius. Drusius vero ad Symmachum hoc solum adfert, ἐν ψυχραῖς. Sed melius, ni fallor, Eusebius, εἰς ψυχράς.

V. 4. Ἄ., Θ., Κύριος βοήθ. Sic mss. et Drusius.

V. 5. Σ., ἔμου δὲ ἐγίνοντο etc. Eusebius in *Demonstratione evangelica*.

V. 6. Σ., οἱ ἐχθροὶ μου etc. Ex Eusebio *De Demonstratione evang.*

V. 7. Ἄ., καὶ ἐν ἔθῃ etc. Mattianus noster.

Symmachii vero locus ex *Demonstr. evang.* ut supra. Symmachii lectio aliter exprimitur in catena Ceteri denique his verbis : εἰσπορευόμενος τοῦ ἐπισκοπῆσαι, μάτην ἐλάλει.

V. 8. Σ., ὁμοθυμαδὸν etc. Indidem.

V. 9. Σ., λόγος παράνομ. Eusebius *Demonstr. evang.*

V. 10. Ἄ., καί τις ἀνὴρ etc. Lectio Aquile ex Eusebio et ex duobus mss. prodit. Daniel Barbarus Theodoretus esse ait. Theodoretus utrique tribuit

8.

9.

10. Καί τις ἀνὴρ εἰρήνης μου, ᾧ ἔπεισθήσα... καταμεγαλύνθη μου πτέρω.

11.

12.

15.

14.

8.

9.

10. Et quidem vir pacis mee, cui confisus eram... magnificatus est contra me calcaneo.

11.

12.

15.

11.

THEODOTIO.

Lectio Symmachi ex *Demonstr. evang.* prodit. Aquila porro et Theodotionis versio sic exprimitur in catena Cordetii : καί γε ἀνήρ εἰρήνης μου, ὃ

ἐπαποθήσα, ὃν δόλον εἶχε ἐγύμνωσε. Sed postrema verba, ὃν δόλον εἶχε ἐγύμνωσε, videntur glossema esse.

PSALMUS XLI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYΛAΣ.

1 לְמוֹנֵה בַּיַּמִּים לְבִנְיָמִן כַּחַד
2 כַּאֲשֶׁר תִּשְׁמַע
אֲלֵךְ אֱלֹהִים
3 לְאֱלֹהִים לֹאֵל הוּא
4 לֵהם יִסֹּס וְיִלְחָה
5 אֵלֶּה אֲזַכֵּר וְאֲשַׁבַּח עַל־י
כִּי אֶשְׁמַח וְבִךְ אֲדַמַּם עַד־בֵּית
אֱלֹהִים בְּקִלְ-רִמָּה יִתְהַד חֲסִידוֹ הַגָּד
6 בַּיַּם תִּשְׁמַח וְנֶפֶשׁ וְהִתְבַּחַּח
עַל־י הַתְּהוֹמוֹת לְאֱלֹהִים בַּיַּם עַד־אֲזַכֵּר
יְשׁוּעַת כְּבוֹד אֱלֹהֵי
7, 8 עַל־י נֶפֶשׁ תִּשְׁמַח עַל־י
אֲזַכֵּר כַּאֲשֶׁר יִדְרֹן וְהִתְבַּחַח בַּיַּם

1.
2.
3.
4.
5.

1. Τῷ νικοπολίῳ ἐπιστήμονος τῶν οὐλῶν Κορέ.
2. Ὡς ἀλλῶν πεπρασιασται.
3.
4.
5.

Εἰσελεύσασμαι ἐν συταίῳ προδι-
βάζων αὐτοῦς ἕως οἴκου τοῦ Θεοῦ,
ἐν φωνῇ αἰνέσεως καὶ εὐχαριστίας,
ὄχλου ἐροτάζοντος.

6. Τί κατακύπτεις ἡ ψυχὴ μου ;
ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεκῶς
ὁμολογήσασμαι αὐτῷ. Ταῖς δὲ σωτη-
ρίαις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, Θεός
μου.

7, 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

1. Victori erudiens, filiis Core. *Hieron.*, victori intellectus, filiis Core
2. Quemadmodum cervus anhelabit. *Hieron.*, sicut areola preparata.
Ad te, Deus. *Hieron., id.*
3. Ad Deum, ad Deum vivum. *Hieron.*, ad Deum fortem vivum.
4. Panis die ac nocte. *Hieron.*, panes per diem et noctem
5. Horum recordabor et effundam super me. *Hieron.*, horum recordatus sum, et effu li in me.
Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei : in voce jubilationis et confessionis, turba tripudians. *Hieron.*, quia veniam ad umbra-culum, tacebo usque ad domum Dei, in voce laudis et confessionis, multitudinis festa celebrantis.
6. Cur deprimes te, anima mea, et tumultuaberis super me? Exspecta Deum, quia adhuc confitebor ei salutes facietum ejus, Deus mi. *Hieron.*, quare incurvaris, anima mea, et quare conturbas me? exspecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutaribus vultus ejus.
7, 8. Super me anima mea deprimens se idcirco recordabor tui de terra Jarden et Hermonim de monte pusillo. Varago ad vo-

1. In finem intellectus, filiis Core.
2. Quemadmodum desiderat cervus.
Ad te, Deus.
3. Ad Deum fortem vivum.
4. Panes die ac nocte.
5. Haec recordatus sum et effudi in me.
Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei : in voce exultationis et confessionis, sonus epulantis.
6. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo quoniam adhuc confitebor ei : salutare vultus mei et Deus meus.
7, 8. Ad meipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui de terra Jordanis et Hermonim a monte modico. Alyssus

1 Victori scientis filiorum Core.
2. Ut pratum imbrem sitit.
3.
4.
5.
6. Quid deprimeris, anima mea? Exspecta Deum, quoniam assidue confitebor ei. Saluti autem vultus ejus, Deus meus.
7, 8.

V. 11. Σ., οὐ δὲ, Κύριε, etc. Ex Eusebio *De demonstr. evang.* et ex MSS.

V. 12. Σ., διὰ τοῦτο γνώσομαι etc. Indidem.

V. 15. Σ., ἐμοῦ etc. Indidem. Lectio autem Aquilae ex Eusebio in *Psalmos*.

V. 14. Ita semper ut supra Num. v, 22, et ablé.

PSALMUS XLII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

1. Ἐπινίκιος συνέταξεν πῶν υἱῶν Κορέ.

2. Ὡς σπεύδει ἔλαφος.

3.

4. Ὡς ἄρτος συνάξωός μου.

5. Ταῦτα ἀναπόδῶν διέχεα ἐπ' ἔμμου.

"Ὅτι ἐξελεύσομαι εἰς τὴν σιγήν, διαβάσταχθήσομαι ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· μετὰ φωνῆς εὐφροσύνης καὶ ἑξομολογήσεως πλήθους πανηγυριζόντων.

6. Τί κατακάμπτῃ ἡ ψυχὴ μου, καὶ τί θρονοῦν κατ' ἐμοῦ ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεκῶς ἐξομολογήσομαι αὐτῷ τὰς σωτηρίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

7, 8. Ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχὴ μου κατάρχεται, ὅταν ἀναμνησθῶμαι σου ἀπὸ γῆς Ἰορδάνου, καὶ ἀπὸ Ἑρμονιῆ, ὄρους μικροτάτου. "Α-

SYMMACHUS.

1. Triumphale intelligentiæ filiorum Core.

2. Ut festinat cervus.

3.

4. Ut panis mihi constitutus.

5. Hæc animo volvens diffudi super meipsum.

Quia egrediar in tabernaculum, bajalabor usque ad domum Dei, cum voce acclamationis et confessionis multitudinis celebritatem agentium.

6. Quid incurvaris, anima mea, et quid turbas mores contra me? Expecta Deum, quia assidue confitebor et salutes vultus ejus.

7, 8. Super me anima mea turbescit, quando recorder tui de terra Jordanis, et de Hermonium monte minimo. Abyssus abyssum

1. Εἰς τὴ πόλις, εἰς σόουσαν τοῖς υἱῶς Κορέ.

2. Ὅν τρέπον ἐπιποθεῖ ὁ ἔλαφος. Γ', ὅν τρέπον πόδιον πρακταθῆ.

Ἡρὸς εἰς, ὁ Θεός.

3. Ἡρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν Θεόν τὸν ζῶντα. "Α.Ι.Ι.α. πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα.

4. Ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός.

5. Ταῦτα ἐμμήστην καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ.

"Ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σιγῆς θραυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἑξομολογήσεως, ἔχου ἑορταζόντων.

6. Ἰνατί περιλυπὸς εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἰνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ Θεός μου. Ε', τί ταπεινύσεται;

7, 8. Ἡρὸς ἐμμουτὴν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη, διὰ τοῦτο μνησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμονιῆ ἀπὸ ὄρους μικροῦ. "Αβύσσος

LXX INTERPRETES.

1. In finem, in intelligentiam filiis Core.

2. Quemadmodum desiderat cervus. VI, quemadmodum campus imbrem sicut.

Ad te Deus.

3. Ad Deum, ad Deum vivum. Α.Ι.Ι.α, ad Deum, ad Fortem viventem.

4. Panis die ac nocte.

5. Hæc recordatus sum et effudi in me.

Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei: in voce exsultationis et confessionis, soni festum agentium.

6. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor ei salutare vultus mei, Deus meus. V, quid humiliaris?

7, 8. Ad meipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui de terra Jordanis et Hermonium a monte modico. Abyssus

1. Εἰς τὴ πόλις τοῖς ἡγαπημένοις τοῖς υἱῶς Κορέ.

2.

3.

4.

5.

6.

7, 8.

THEODOTIŌ.

1. In victoriam dilectis filius Core.

2.

3.

4.

5.

6.

7, 8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληγικὸς γράμμασι.

AKYΛAΣ.

מַצֵּיחַ תְּהוֹמֵי אֲרָצְתְּךָ קוֹרָא לְקַיֵּץ
 צוֹרְרֶיךָ
 בְּהַרְשִׁיבֶנְךָ עֵלְיָךְ עַד עַד
 9 וְזַמְרִינָה שִׁירָה עִמִּי
 10 סֵלֶנִי
 לְבַשְׂתְּךָ אֵלַיךְ בְּהָרֵץ אֵימָה
 11 בְּרֵחַת בְּעַמְּבֹרֵי הַרְשִׁיבֵנִי שִׁירָה
 12 בְּהַר הַשְׁתַּחֲוִיָּה וְנִשְׁבַּח יְהוָה
 תְּהוֹבֵי עָלַי הַתְּהוֹלִי לְאַהֲבָהם בְּיָדְךָ
 אֲדַע וְיִשְׁעֵת בְּנֵי אֲדָמָה

9.
10.
11.
12.

Θῆ συντριμμοί σου.
 9. Καὶ ἐν νυκτὶ ᾄσμα αὐτοῦ μετ' ἑμοῦ.
 10. Πέτρα μου.
 11. Ἐν τῷ φρονεῦσαί με ἐν ὄσσεισιν μου, ἀνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου.
 12. Τί κατακύπτεις, ἡ ψυχὴ μου; ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι ἔτι ἐξέμο- λογήσονται αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου καὶ Θεός μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

raginem clamans, ad vocem fistu-
 larum tuarum. Hieron., in incipso
 anima mea incurvatur. Propterea
 recordabor tui de terra Jordanis
 et Chermonim de monte minimo.
 Abyssus abyssum vocat in voce
 cataraetarum tuarum.

abyssum invocat in voce catara-
 etarum tuarum.

Omnes illisiones tuae et fluctus
 tui super me transierunt. Hieron.,
 omnes gurgites tui et fluctus tui
 super me transierunt.

Omnia excelsa tua et fluctus tui
 super me transierunt.

9. Et in nocte canticum ejus
 mecum. Hieron., et nocte cantu-
 cum ejus mecum.

9. Et nocte canticum ejus.

Contritiones tuae.

9. Et in nocte canticum ejus
 mecum.

10. Petrae meae. Hieron., petra
 mea.

10. Susceptor meus es.

10. Petra mea.

Et quid atratus ambulabo in
 oppresse inimici. Hieron., quare
 tristis incedo affligente inimico.

Quare tristis incedo dum affligit
 me inimicus.

11. In occisione in ossibus meis
 affecerunt me probri inimici mei.
 Hieron., dum me interfecerunt in
 ossibus meis, exprobraverunt
 mihi hostes mei.

11. Dum confringuntur ossa mea,
 exprobraverunt mihi qui tribulant
 me.

11. In occidendo me in ossibus
 meis, exprobrabant me inimici
 mei.

12. Cur deprimes te, anima mea,
 et cur tumultuaberis super me?
 Expecta Deum, quia adhuc confi-
 telor ei, salutes ducierum mearum
 et Deus meus. Hieron., quare in-
 curvaris, anima mea, et conturbas
 me? Expecta Dominum, quoniam
 adhuc confitebor ei, salutaribus
 vultus mei et Deus meus.

12. Quare tristis es, anima mea,
 et quare conturbas me? Spera in
 Deo, quoniam adhuc confitebor
 illi, salutare vultus mei et Deus
 meus.

12. Cur incurvas te, anima mea?
 Expecta Deum, quia adhuc confi-
 telor ei, salutare vultus mei et
 Deus meus.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLI.

E. A. Σ, τῶν οὐρῶν Κορῆ. Eusebii. Reliqua
 ex psalmo iv.

V. 2. A, ὡς ἀλλῶν etc. Sic ex edit. Romana
 Agellii atque Drusii. Hieronymus Aquilam de
 more sequitur, et ἀλλῶν vertit, *areola preparata*.

Ibid. [A] אֵלֶיךָ אֲהַיָּבֵנִי hanc dedit Montf. versionem
 Symmachii: Τῆς πρὸς τὸν Θεὸν προίτας. *Progres-
 sionis ad Deum*. Et in nota subjecta: Eusebius in
 Psalmos. (Sed, inquit, Scleusnerus, male hausit.)
 Et respice si attente legas ipsius Eusebi verba,
 quae longius esset hic transcribere, videbis τῆς
 πρὸς etc. Eusebi explicatio nem esse textus τῶν Θ',
 non autem versionem Symmachii. Eam ob causam

delevimus Drach.]

V. 5 Θ', πρὸς τὸν Θεόν [πρὸς τὸν Θεόν] τὸν ζῶντα.
 "A. l. l. c. πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν Ἰσχυρόν τὸν ζῶντα.
 Hodierna exemplaria τῶν Θ' habent, πρὸς τὸν Θεόν
 τὸν ζῶντα: sed ut optime annotat Agellius, repetitio
 illius πρὸς τὸν Θεόν, quae in Hebraeo exstat, ab
 imperitis libraribus quasi inutilis ommissa fuisse vi-
 detur. Illud autem πρὸς τὸν Ἰσχυρόν, quod in qui-
 busdam τῶν Θ' Biblis reperitur, ex aliorum inter-
 pretum versione desumptum est.

V. 4 Σ. ὡς ἄρτος etc. Drusius.
 V. 5 Σ. ταῦτα ἀγαπ. Sic niss. et Drusius.
 Ibid. A, εἰσελεύσονται ἐν συσκήτῳ etc. Has lectio-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

α.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ

θυσίας ἀθύστων ἀπαντᾷ ἀπὸ ἤχου τῶν κρουσῶν σου.

Ἦσαι αἱ καταρτίδες σου καὶ τὰ κύματα σου ἐπάνω μου παρήλθον.

9. Καὶ κατὰ νόματα ᾄδῃ παρ' αὐτοῦ.

10. Πέτρα μου.

Ἵνατί σκυθρωπὸς περιπατῶ θλίβουτος ἐχθροῦ.

11. Ὡς σφαγγὴν διὰ τῶν ὀστέων μου, ὠνεΐδισάν με οἱ ἐναντίοι μου.

12. Τί κατατήκη, ἡ ψυχὴ μου; Ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεχῶς ἐξομολογήσομαι αὐτῷ τὰς σωτηρίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

occurrit, a sonitu fontium tuorum.

δύστρον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρτάκτων σου.

Ἦντες οἱ μεταφορισμοὶ σου καὶ τὰ κύματα σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.

9. Καὶ νοκτὸς ᾄσῆσεται.

10. Ἀντιλήπτωρ μου εἶ.

Ἵνατί σκυθρωπίζων παρούσομαι ἐν τῷ ἐχθλίθειν τὸν ἐχθρόν μου.

11. Ἐν τῷ καταθλίβῃσθαι τὰ ὀστέα μου, ὠνεΐδισάν με οἱ θλίβοντές με.

12. Ἵνατί περιβύπος εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἵνατί σουταχράστεις με; Ἐλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

LXX INTERPRETES.

abyssum invocat in voce cataractarum tuarum.

THEODOTI.

12. Ἠ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

Omnes procellae tuae et fluctus tui supra me transierunt.

9. Et per noctem canticum ab ipso.

10. Petra mea.

Ut quid tristis ambulo affligente inimico.

11. Quasi occisionem per ossa mea, exprobrabant me adversarii mei.

12. Quid contabescis, anima mea? Expecta Deum, quia assidue confitebor ei salutes vultus ejus.

Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt.

9. Et nocte declerabit.

10. Susceptor meus es.

Quare tristis incedo dum alligit inimicus meus.

11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi qui tribulant me.

12. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus

9.

10.

11.

12. Salus vultus mei.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLII.

nes pleniores exhibet Eusebius. Alii item, sed mutilas referunt. Ibidem loco τοῦ προβιβάζων, Agellius legit, παραβιβάζων.

V. 6. Lectionem Aquilae ex Eusebio in Psalmos et ex mss. erimus. Lectionem Symmachi plenam addert Eusebius. E, τί ταπεινῶσαι. Agellius.

V. 7 et 8. Σ., ἐπ' ἐμὲ etc. Sic Enseb. in Psalmos. Ibid. Σ., πᾶσαι etc. Ex Eusebio in Psalmos. Lectionem Aquilae exhibet Dunsius.

V. 9. Α., καὶ ἐν νοκτὶ etc. Eusebius in Psalmos. Lectionem vero Symmachi habet Dunsius.

V. 10. Α., Σ., πέτρα μου. Eusebius.

Ibid. Σ., Ἵνατί σκυθ.

V. 11. Aquilae et Symmachi lectiones partim ex mss. partim ex Dunsio.

V. 12. Ex Eusebio, ut supra. Coislin., O, Θ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

PSALMUS XLII.

TO ERPAIKON.

TO ERPAIKON
Ἐπιθρονοῦ τρυφῶντος.

ΑΚΥΑΑΣ.

1. שִׁשְׁנֵי אֱלֹהִים וְדוֹבָה

1.

1.

בְּאֵיזוֹ כוֹרֵבֹת יְעִילָה

Ἀπὸ ἀνδρός ἐπιθροῦτος καὶ πα-
ρανομίας.

2. בְּעֵינַי

2.

2.

לְכִיחָדָה אֶתְהַדֵּךְ בְּחוּץ אָוִיב

3. 5. שְׁלֹחַת אֶרֶץ וְאֶבְיָרָהּ חֶבֶה יְחַנְי
יְבִיאֵנִי אֶל־הַר־קֹדֶשׁךָ וְאֶל־
מִשְׁכַּנְתְּךָ

5. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα ὁδηγήσῃ
με, καὶ ἄξῃ με εἰς τὸ ὄρος ἅγιόν
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. דַּבְּרָאֵה וְאֶל־כוֹרֵבֹת אֱלֹהִים אֶל־
אֵל שִׁכַּחַת עֵינַי יֵאֵדָךְ בְּנִגְדֵי אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי

4.

4.

5. 3. כִּי־תִשְׁתַּדְּדֵהוּ וְנִשְׂבֵי וְכִי־
תִּחְבֵּי עַל־הַחֲלוּלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עַי
אֲדַנְי וְיִנְעַת פִּנֵי אֱלֹהֵי

3.

3.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Judica me, Deus, et litiga.
Hieron., judica me, Deus, et dis-
cerne.

1. Judicame, Deus, et discerne.

1.

A viro doli et iniquitatis. *Hie-*
ron., a viro iniquo et doloso.

A viro iniquo et doloso.

A viro deceptionis et iniquitatis.

2. Fortitudinis meae. *Hieron.*,
fortitudo mea.

2. Fortitudo mea.

2.

Ut quid atratus ambulabo in
oppressione inimici. *Hieron.*, quare
tristis incedo, alligente inimico.

Quare tristis incedo, dum affli-
git me inimicus.

5. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam, ipse ducent me, indu-
cent me ad montem sanctitatis
tuae, et ad tabernacula tua. *Hie-*
ron., mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipse ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum et in tabernacula tua.

5. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa me deduxerunt,
et adduxerunt in montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua.

5. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum letitiae exsultationis meae:
et confitebor tibi in cithara, Deus,
Deus meus. *Hieron.*, et introibo
ad altare Dei, ad Deum letitiae et
exsultationis meae: et confitebor
tibi in cithara, Deus, Deus meus.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum, qui letificat juventutem
meam: confitebor tibi in cithara,
Deus, Deus meus.

4.

5. Cur deprimes te, anima mea,
et cur tumultuaberis super me?
Spera in Deo, quoniam adhuc con-
fitebor ei, salutes facierum mearum
et Deus meus. *Hieron.*, quare
incurvaris, anima mea, et quare
conturbas me? Expecta Dominum,
quoniam adhuc confitebor et sal-
utibus vultus mei et Deo meo.

5. Quare tristis es, anima mea,
et quare conturbas me? Spera in
Deo, quoniam adhuc confitebor
illi, salutare vultus mei, et Deus
meus.

5.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLII.

V. 1. Eusebii in Psalmos: Ἀναπύργου παρ'
ἑβραίων ὁ ψάλλόμενος δὲν ἔσσι παρὰ τοῖς ἡσπερῶσι ἐρ-
μηνεύουσιν ἐπιθροῦτος ἐξ ἑνὸς ἀλλ' ἀπὸ δύο ὑμέρου ἑτοι-
μασθέντος πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὁ δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον
ἐν ἀναπύργου ἡσπερῶσι, καὶ ἐκ τῆς ἐπιθροῦτος διασέβας.
I. e. *Hic psalmus caret inscriptione apud Hebraeos,*

*quamobrem neque apud reliquos interpretes titulum
habet. Imo vero quod pars esse videtur precedentis
psalmi, demonstratur cum ex similibus in utroque
loquendi modis, tum ex sententia affini.*

Ibid., Σ., ἡρῶν μοι. Sic Eusebius in Psalmos.
Vox sequens, καὶ ὑπερδύνατον, habetur in notis

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Κρίνον μου, ὁ Θεός, καὶ ὑπερδικήσον.

2. Σωτηρία μου.

Ἰναὶ κλυθροπάδης περιπατῶ, θλίβουτος ἐγθρόσῃ;

5. Ἀπόστειλον τὴ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα με ὁδηγήσῃς, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίου σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Ἰνα εἴλω πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὴν εὐφροσύνην τῆς εὐθυμίας μου, καὶ ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν ψαλτηρίῳ, ὁ Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Τί καταχέριστε, ψυχή μου, καὶ τί θορυβεῖς ἐπ' ἐμέ. Ἀνάμεινον τὸν Θεόν, εἰσαὶ γὰρ ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, τῇ σωτηρίᾳ τοῦ προσώπου μου, καὶ τῷ Θεῷ μου.

SYMMACHI S.

1. Judica mihi, Deus, et defende.

2. Salus mea.

Ut quid tristis ambulo, affligente inimico?

5. Mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me, et intro lucem me ad montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

4. Ut veniam ad altare Dei, ad Deum letitiam boni animi mei, et confitebor tibi in psalterio, Deus, Deus meus.

5. Quid effluis, anima mea, et quid conturbas super me? Expecta Deum, semper enim confitebor ei, salutis vultus mei, et Deo meo.

1. Κρίνον με, ὁ Θεός, καὶ δικάσον.

Ἰναὶ ἀθροῦπος ἀδικου καὶ θροῦλου.

2. Κραταίωμα μου. Ἄλλος, ἰσχύς μου.

Ἰναὶ κλυθροπάδων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐγθρόν μου.

5. Ἐξομολογήσομαι τὴ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἀπὸ με ὁδηγήσων καὶ ἤγαγον με εἰς τὸ ἕρος ἁγίου σου, καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου. Ἢ, ἀπόστειλον τὴ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα με ὁδηγήσῃς, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίου σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν εὐφραίνοντά τὴν νεότητά μου. Ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν κithαρᾷ, ὁ Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Ἰναὶ περιόλουπος εἶ, ἡ ψυχή μου, καὶ Ἰναὶ συνταράσσεις με; Ἴκτισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτηρίῳ τοῦ προσώπου μου, ὁ Θεός μου.

LXX INTERPRETES.

1. Judicame, Deus, et discerne.

A viro iniquo et doloso.

2. Fortitudo mea. *Alius, id.*

Quare tristis incedo, dum affligit inimicus meus?

5. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt me in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua. V. mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui laetificat juventutem meam: confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.

5. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor illi, salutare vultus mei, Deus meus.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1.

2.

5. Ἀπόστειλον τὴ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα με ὁδηγήσῃς, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίου σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4.

5.

THEODOTIO.

1.

2.

5. Mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

4.

5.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XLII.

edit. Rom. et apud Drusium. Agellius legit ὑπερ-ζώνησον, sed inuis rec. e, ni fallor.

Ibid. Ἄ, ἀπὸ ἀθρο- etc. Drusius.

V. 2. Σ., σωτηρία μου. Ἄλλος, ἰσχύς μου. Coislin.

Ibid. Σ., Ἰναὶ κλυθρ. Eusebius, ut in psalmo

precedenti, versu 10.

V. 5. Ἄ, Σ., Θ., Ἢ, ἀπόστειλον τὴ φῶς σου etc. Sic unus ex Colbertinis, qui tres tantum priores interpretes commemorat. Theodoretus vero ait, *et deus est, Reliqui*. Agellius demum hanc versionem Quinte etiam editioni tribuit.

V. 4. Σ, ἔλα ἔλθο πρὸς etc. Sic Regius unus, qui vertit, *ut veniam*. Drusius autem habet *ἐλάτ*. Colbertinus *σταχτηρῶς* scriptus. et Daniel Barbarus, *ἐλθόν*, minus recte, atque infra *σοι* omittit.

PSALMUS XLIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι	AKYAAΣ.
2 בְּיָמַי קָדַם	2.	2.
5 תָּדַע לְאֲבוֹתַי	5.	5.
וְהִשְׁלַחַם 4 כִּי לֹא בְהַרְבֵּם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְרוּעַם לֹא הוֹשִׁיעָה לָבוֹ	4.	Καὶ ἐξέπεστοίλας αὐτούς. 4.
וְאִיר פִּנְךָ כִּי רָצִיתָם		
5 אֲתָהּ הָיָה כִּלְכֵי אֱלֹהִים צִיָּה יִשְׁיַעֲיֵת יַעֲקֹב	5.	5.
6 צָרִינוּ נִנְחָה	6.	6.
נָבוֹס		Συμπατήσομεν.
7 אֲבַטַח	7.	7.
8 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ	8.	8.
9 בְּאֱלֹהִים הִלְלֵנִי כִּלְהוֹדֹם	9.	9. Ἐν τῷ Θεῷ καυχησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. In diebus quondam. *Hieron.*, in diebus antiquis.

5. Male fecisti populis. *Hieron.*, *idem*.

Et emisisti eos. *Hieron.*, *id*.

4. Nec enim in gladio suo sederunt terram, et brachium eorum non salvavit eos. *Hieron.*, non enim in gladio suo sederunt terram, neque brachium eorum salvavit eos.

Et lux facierum tuarum, quia voluisti eos. *Hieron.*, et lux vultus tui, quoniam complacuisti eis.

5. Tu ipse rex meus, Deus, præcipe salutes Jacob. *Hieron.*, tu es ipse rex meus, Deus: præcipe pro salutibus Jacob.

6. Hostes nostros cornu petemus. *Hieron.*, hostes nostros ventilabimus.

Conculcabitur. *Hieron.*, *id*.

7. Confidam. *Hieron.*, *id*.

8. Quoniam servare fecisti nos. *Hieron.*, quia salvasti nos.

9. In Deo laudavimus omni die. *Hieron.*, in Domino gaudebimus tota die.

2. In diebus antiquis.

5. Affixisti populos.

Et expulisti eos.

4. Nec enim in gladio suo sederunt terram, et brachium eorum non salvavit eos.

Et illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis.

5. Tu es ipse rex meus, qui mandas salutes Jacob.

6. Inimicos nostros ventilabimus cornu.

Spernemus.

7. Sperabo.

8. Salvasti enim nos.

9. In Deo laudabimur tota die.

2.

5.

Et emisisti eos.

4.

5.

6.

Conculcabitur.

7.

8.

9. In Deo gloriabimur tota die.

V. 5. Σ., τί καταβρέβεις etc. Eusebiius. Ibid. 772, Aquila, ἀνεργαῶς, *assidue*. Elem. V, ταπεινωῦσαι. Orusius. Et infra.

PSALMUS XLIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἀρχαίαις "Α.Ι.Ι.Ο.ς, ἐν ἡμέραις ταῖς πρώταις. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, ἐν ἡμέραις ταῖς ἀρχαῖαις.	2.
3. Καὶ ἐξήλασας αὐτούς.	3. Ἐκάκωστας λαούς. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, ἐκάκωστας φύλα. Καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.	3.
4.	4. Ὅθ' γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, καὶ ὁ βραχίον αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, οὐ γὰρ ἐν τῇ μαχαίρᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, οὐδὲ ὁ βραχίον αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. Καὶ ὁ φωτιστὴς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, καὶ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.	4.
5. Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς μου, ὁ Θεὸς ἐνεσίλαι περὶ τῆς σωτηρίας Ἰακώβ.	5. Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐνεταλάμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.	5.
6. Συμπατήσομεν.	6. Τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν κρατιοῦμεν. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, τοὺς βλήθοντας ἡμᾶς κρατιοῦμεν. Ἐξουθενώσομεν.	6.
7.	7. Ἐλπῶ. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, πέποιθα.	7.
8.	8. Ἔσωσας γὰρ ἡμᾶς. "Α.Ι.Ι.Ο.ς, ὅτι ἔσωσας ἡμᾶς.	8.
9. Τὸν Θεὸν ὑμνοῦμεν ὅλην τὴν ἡμέραν.	9. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν.	9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOOTIO.

2.	2. In diebus antiquis. <i>Alius</i> , in diebus prius. <i>Alius</i> , in diebus antiquitus.	2.
3. Et expulisti eos.	3. Affixisti populos. <i>Alius</i> , affixisti tribus. Et expulisti eos.	3.
4.	4. Nec enim in gladio suo possederunt terram, et brachium eorum non salvavit eos. <i>Alius</i> , non enim in gladio suo possederunt terram, neque brachium eorum salvavit eos. Et illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti in eis. <i>Alius</i> , et lux vultus tui, quoniam complacuisti in eis.	4.
5. Tu es rex meus, Deus, manda de salute Jacob.	5. Tu es ipse rex meus et Deus meus, qui mandas salutem Jacob.	5.
6. Conculcabitimus.	6. Inimicos nostros ventilabimus cornu. <i>Alius</i> , tribulantes nos ventilabimus cornu. Spernemus.	6.
7.	7. Sperabo. <i>Alius</i> , confidi.	7.
8.	8. Salvasti enim nos. <i>Alius</i> , quia salvasti nos.	8.
9. Deum celebrabimus tota die.	9. In Deo laudabimur tota die.	9.

TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνιστοῖς γραμματοῖς.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
10 אף-זנחת	10.	10.
זלא-תצא בעבאיתינו		
11 תשיבנו אהור בנינו צר ומושנאנו ששנו לנו	11.	11.
12 תתננו כצאן באהל ובמים זריתנו	12.	12.
13 המורה-עבך בלא-הון זלא- רבות במחזירותם	13.	13.
14 תשיבנו הרפדה לשכננו רגב וקלם לסבוביתנו	14.	14.
15 תשובנו כושל בניים בנינו ראש בלאבם	15. Μαροσθ.	15.
16 כל-היום כלבתי נגדי יבשת פני כסתנו	16.	16.
17 מקול כחרף וביקף בפני איוב ובתנקהם	17.	17. Καὶ βλασφημοῦντο;

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

10. Etiam elongasti. *Hieron.*,
verum tu projecisti.

10. Nunc autem repulisti.

10.

Et non egredieris in exercitiis
nostris. *Hieron.*, *id.*

Et non egredieris, Deus, in vir-
tutibus nostris.

11. Reduces nos retrorsum ab
hoste, et odio habentes nos diri-
puerunt tibi. *Hieron.*, vertisti ter-
ga nostra hosti: et qui oderunt
nos, diripuerunt sibi.

11. Avertisti nos retrorsum post
inimicos nostros, et qui oderunt
nos diripiebant sibi.

11.

12. Dabis nos ut pecus comesti-
tionis, et in gentibus dispersisti
nos. *Hieron.*, dedisti nos quasi
gregem ad vorandum, et in genti-
bus dispersisti nos.

12. Dedisti nos tanquam
escarum, et in gentibus dispersi-
sti nos.

12.

13. Vendes populum tuum sine
pretio, et non multiplicasti in
pretiis eorum. *Hieron.*, vendidisti
populum tuum sine pretio: nec
grandis fuit commutatio eorum.

13. Vendidisti populum tuum
sine pretio, et non fuit multitudo
in commutationibus eorum.

13.

14. Pones nos opprobrium vi-
cinis nostris, subsannationem et
derisum iis qui sunt in circuito
nostro. *Hieron.*, posuisti nos oppro-
brium vicinis nostris, subsannatio-
nem et irrisum his qui erant in
circuito nostro.

14. Posuisti nos opprobrium vi-
cinis nostris, subsannationem et
derisum iis qui sunt in circuito
nostro.

14.

15. Pones nos proverbium in
gentibus, commotionem capitis in
populis. *Hieron.*, posuisti nos si-
militudinem in gentibus, commo-
tionem capitis in tribubus.

15. Posuisti nos in similitudi-
nem gentibus, commotionem cap-
itis in populis.

15.

16. Omni die verecundia mea con-
tra me, et confusio faciei mee
operuit me. *Hieron.*, tota die con-
fusio mea contra me, et ignomi-
gia faciei mee cooperuit me.

16. Tota die verecundia mea
contra me est, et confusio faciei
meae cooperuit me.

16.

17. A voce exprobrantis et con-

17. A voce exprobrantis et ob-

17. Et blasphemantis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

10. Καὶ οὐ προσέβηχ' ἐν τοῖς στρατεύματιν ἡμῶν.

11. Ἐταξῆς ἡμᾶς ἐσχάτους παντὸς ἐναντίου, καὶ οἱ μισούντες ἡμᾶς διασπάζουσιν ἑαυτοῖς.

12. Ἐδόκασ ἡμᾶς ὡς βοσκῆματα βοσκήσεως, καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐλίχμας ἡμᾶς.

15. Ἀπέδου τὸν λαόν σου οὐχ ὑπάρξει· καὶ οὐ πολλὴν ἐποίησας τὴν τιμὴν αὐτῶν.

14. Ἐποίησας ἡμᾶς προσηλακισμὸν μετὰ χλιυασμῶν τοῖς κόκλῳ ἡμῶν.

15. Ἐποίησας ἡμᾶς παραβόλῃν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησεν καρφαλὴς ἐν ταῖς ψυχαῖς.

16. Δι' ὄλης ἡμέρας ἤ ἀσχημόνους μου ἀνταγῶν μου, καὶ ὁ κατασχρημὸς τοῦ προσώπου μου κλύεται με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ βλαστημούντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ τιμωροῦντος ἑαυτοῦ.

SYMMACHUS.

10. Et non accedes in exercitibus nostris.

11. Statuisti nos ultimos omnium adversariorum, et qui oderunt nos diripiunt sibi.

12. Dediti los ut pecus comestitionis, et in gentibus ventilasti nos.

15. Tradidisti populum tuum sine substantia, et non multum fecisti pretium eorum.

14. Fecisti nos opprobrium cum derisione iis qui sunt in circuitu nostro.

15. Fecisti nos parabolam in gentibus, commotionem capitis in tribubus.

16. Per totam diem opprobrium meum contra me est, et pulor vultus mei operit me.

17. A voce exprobrantis et blas-

10. Νῦν δὲ ἀπόσω. Ἄθεος, καὶ παρ' ἀπόσω. Ἄθεος, καὶ ἐξ ἀπόσω. Ἄθεος, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀπόσω.

Καὶ οὐκ ἐβλάστη ἐν ταῖς δουλείματιν ἡμῶν.

11. Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν, καὶ οἱ μισούντες ἡμᾶς διέσπασον ἑαυτοῖς.

12. Ἐδόκασ ἡμᾶς ὡς πρόβατα βοσκήσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι ἐλίχμας ἡμᾶς.

15. Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἕνευ τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις αὐτῶν. Ἄθεος, πίπρακας. Ἄθεος, ἐν οὐχ ὑπάρξει.

14. Ἔθου ἡμᾶς δουλοῖς τοῖς κλιτοῖς ἡμῶν, μουκτριστοῖν καὶ κατακλιτοῖς τοῖς κόκλῳ ἡμῶν. Ἄθεος, συμπεῖρα. Ε', χλιυασμῶν. Γ', Ζ', κατακλιτοῖς.

15. Ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβόλῃν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησεν καρφαλὴς ἐν τοῖς λαοῖς. Ἄθεος, εἰς ἀίγιγισιν. Ἄθεος, μετακλισημα.

16. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἤ ἐντροπή μου κατανοσίων μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχρὸς τοῦ προσώπου μου ἐκλύεται με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ βλαστημούντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.

LXX INTERPRETES.

THEODOOTIΩ.

10. Nonne autem repulisti. *Alius, et utique cepulisti. Alius, id. aliter. Alius, sed ad haec repulisti.*

Et non egredietis in virtutibus nostris.

11. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros, et qui oderunt nos diripiunt sibi.

12. Dediti nos tanquam oves escarum, et in gentibus dispersisti nos.

15. Vendidisti populum tuum sine pretio, et non fuit multitudo in commutationibus eorum. *Alius, vendidisti. Alius, in non substantia.*

14. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et derisum iis qui sunt in circuitu nostro. *Alius, pompam. V, derisionem. VI, VII, irrisionem.*

15. Posuisti nos in parabolam in gentibus, commotionem capitis in populis. *Alius, in narrationem. Alius, transmotionem.*

16. Tota die verecundia mea contra me est, et confusio faciei meae cooperuit me.

17. A voce exprobrantis et ob-

10.
11.
12.
15.
14.
15.
16.
17.
10.
11.
12.
15.
14.
15.
16.
17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
18 ולא שקרנו בבריתך	18.	18.
19 לא נכסנו אהרר רבנו	19.	19.
ותבו אשרנו בני אהררך		
20 כי דניתנו בביקוש תנים תהם עלינו בצלמית	20.	20. Ὅτι συνέθλασας ἡμᾶς ἐν τό- πῳ ἀοικήτῳ, καὶ ἐπεπόμασας ἡμῶν σικλὸν θανάτου.
21 אבדשנתנו שם אלהינו ונפיש כפינו לאל זר	21.	21. Ὁὐκ ἐπελαθόμεθα σου, οὐδὲ παρέβημεν τὰς πρὸς σὲ συνθήμας.
22 ויהקר	22.	22. Ἐξιχνιάσει.
23 לביה תישן ו אדנו הקינעה אל- תהנה לבנח	23.	23.
25 לבהר פגור הכתור השנח ענינו ורחצנו	25.	25.
26 שהה	26.	26. Κατέκυψεν.
27 קובה עזרתה לנו ופדנו	27.	27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

tumelia afflicentis, a facie inimici et ulciscētis se. *Hieron.*, a voce exprobrantis et blasphemantis : a facie inimici et ultoris.

loquentis, a facie inimici et persecu-
quentis.

18. Nec mentiti sumus in pacto tuo. *Hieron.*, *id.*

18. Et inique non egimus in te-
stamento tuo.

18.

19. Non se vertit retrorsum cor nostrum. *Hieron.*, et non est conversum retro cor nostrum.

19. Et non recessit retro cor
nostrum.

19.

Et declinavit pes noster de semita tua. *Hieron.*, nec declinaverunt gressus nostri a semita tua.

Et declinasti semitas nostras a
via tua.

20. Quoniam contrivisti nos in loco draconis, et operuisti super nos in umbra mortis. *Hier.*, quoniam dejecisti nos in loco draconum, et operuisti nos umbra mortis.

20. Quoniam humiliasti nos in
loco afflictionis, et cooperuit nos
umbra mortis.

20. Quoniam contrivisti nos in
loco inhabitabili, et quasi operculo
clausisti nobis umbram mortis.

21. Si obliti sumus nominis Dei nostri, et expandimus palmas nostras ad deum alienum. *Hieron.*, si obliti sumus nominis Dei nostri et expandimus manus, etc.

21. Si obliti sumus nomen Dei
nostrum, et si expandimus manus
nostras ad deum alienum.

21. Non obliti sumus tui, neque
transgressi sumus pacta tecum.

22. Investigabit. *Hieron.*, *id.*

22. Requiret.

22. Investigabit.

23. Ut quid dormitas, Domine? expergiscere, ne elonga te in perpetuum. *Hieron.*, consurge, quare dormitas, Domine? evigila, quare projecis nos in sempiternum?

23. Exsurge, quare obdormis,
Domine? exsurge, et ne repellas in
finem.

23.

25. Ut quid facies tuas abscondis? oblivisceris afflictionis nostrae et oppressionis nostrae. *Hieron.*, quare faciem tuam abscondis? oblivisceris afflictiones et angustias nostras.

25. Quare faciem tuam avertis?
oblivisceris inopiae nostrae et tri-
bulationis nostrae.

25.

26. Depressa est. *Hieron.*, incurvata est.

26. Humiliata est.

26. Inclinata est.

27. Surge, auxiliare nobis, et redime nos. *Hieron.*, *id.*

27. Exsurge, Domine, adjuva nos
et redime nos.

27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

18. Οὐδὲ παρελογισάμεθα τὴν συνθήκην σου.

19. Οὐδὲ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν.

Οὐδὲ μετακλίθη τὰ ὑπερθύοντα ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

20.

21.

22. Ἐξέρουήσει.

24. Ἰνατί ὡς ὁ ὑπὸν εἶ, Δέσποτα; Ἐξέφυκτον, καὶ μὴ ἀποβῆναι εἰς πέλος.

25. Ἰνατί τὸ πρόσωπόν σου κρύπτεις; ἐπέλασθαι τῆς κακότητος (αἰ. κακουχίας) ἡμῶν καὶ θλίψεως.

26. Κατακλῆθη.

27.

SYMMACHUS

phemitis, a facie inimici et ulciscentis se.

18. Neque delusimus facies tuam

19. Neque abcessit in posteriora cor nostrum.

Neque declinata sunt quae nos corrigunt de via tua.

20.

21.

22. Examinabit.

24. Ut quid quasi dormiens es, Domine? Expergiscere, et ne repellas in linem.

25. Ut quid faciem tuam abscondis? oblivisceris afflictionis nostrae et tribulationis.

26. Incurvata est.

27.

18. Καὶ οὐκ ἐπαλοισάμενοι τὴν συνθήκην σου.

19. Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν. Ἄλλως, οὐκ ἀποχώρητον. Ἄλλως, καὶ οὐκ ἀπεστράφη ἡ καρδία ἡμῶν.

Καὶ ἐξέλιαναι τὰς ὑπερθύον ἡμῶν ἀπὸ τῶν ὁδῶν σου. Ἐ, καὶ οὐκ ἐξέλιαναι τὰ διαθήματα ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

20. Ὅτι ἐταπεινώσας ἡμεῖς ἐν τόπῳ κακότητος, καὶ ἐπεκλήθημεν ἡμᾶς κατὰ θυάτου. Ἄλλως, ἐν τόπῳ πειρήσου. Ἄλλως, καὶ ἐπεκλήθησας ἡμᾶς ἐν κατὰ θυάτου.

21. Εἰ ἐπέλασθόμεθα τὸ ὄνομα σου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰ διαπειτάμενοι τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἄλλότριον.

22. Ἐκξητήσει.

24. Ἐξερῆσθητι, Ἰνα τί ὑπνοῖς, Κύριε; Ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπέστη εἰς πέλος. Ἄλλως, ἐξεπνέσθητι.

25. Ἰνατί τὸ πρόσωπόν σου ἀποκρύπτεις; ἐπέλασθαι τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν. Ἄλλως, τῆς κακίας ἡμῶν.

26. Ἐταπεινώθη.

27. Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῶν, καὶ ἐσπερῶσαι ἡμᾶς. Ἄλλως,

LXX INTERPRETES.

loquentis, a facie inimici et persequeatis.

18. Et inique non egimus in testamento tuo.

19. Et non recessit retro cor nostrum. *Alius*, non abcessit. *Alius*, nec aversum est cor nostrum.

Et declinasti semitas nostras a viis tuis. *Y*, et non declinasti gressus nostros a via tua.

20. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, et cooperuit nos umbra mortis. *Alius*, in loco sirenium. *Alius*, et operuisti nos in umbra mortis.

21. Si oblitus sumus nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras ad deum alienum.

22. Requiret.

24. Exsurge, quare obdormis, Domine? Exsurge, et ne repellas in linem. *Alius*, evigila.

25. Quare faciem tuam avertis? oblivisceris inopie nostrae et tribulationis nostrae. *Alius*, malitiae nostrae.

26. Humiliata est.

27. Exsurge, Domine adjuva nos, et redime nos. *Alius*, sta prote-

THEODOTIO.

18

19.

20.

21.

22.

24.

25.

26.

27.

18.

19.

20.

21.

22.

24.

25.

26.

27.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

תבין קרבן

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

Διὰ τὸ ἑλεός σου.

AQUILA.

Propter misericordiam tuam.
Hieron., id.

Propter nomen tuum.

Propter misericordiam tuam.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XLIII.

V. 1. Nota Eusebii: Οὐδὲ ψάλλων, οὐδὲ ᾄδων, οὐδὲ ὕμνον ἔχει ἢ προοραστή. I. e. Neque psalmum, neque canticum, neque hymnum habet inscriptio.

V. 2. "Α.λλος, ἐν ἡμέραις, etc. Sic mss. quidam et Drusius.

V. 3. "Α.λλος, ἐκάκωσας φῶλα. Reg. unus.

Ibid. "Α., καὶ ἔξαπ- etc. Duo Regii et Drusius.

V. 4. "Α.λλος, οὐ γὰρ ἐν τῇ μαχαίρᾳ etc. Chrysost.

Ibid. "Α.λλος, καὶ τὸ φῶς etc. Drusius.

V. 5. Σ., σὺ εἶ etc. Eusebius et duo Regii; sed unus ex eis adjicit nescio unde, ἐντελεῖται σωτηρίας

Ἰαζιόθ.

V. 6. "Α.λλος, τοὺς θλίβ-. Drusius.

Ibid. "Α., Σ., συμπ-. Idem.

V. 8. "Α.λλος, ὅτι ἔσωσας ἡμέτε. Chrysostomus.

V. 9. Has Aquila et Symmachii versiones addert Eusebius in Psalmis. Regius item unus Symmachii lectionem habet. ()

V. 10. Hæc lectiones exhibet Drusius.

Ibid. Σ., καὶ οὐ προσ-. Eusebius et note editionis Romane; ubi omnes versus sequentes usque ad decimum octavum secundum Symmachium una se-

() Parum recte intellexit Montf. locum Eusebii unde has deprompsit lectiones, easque refingere debuimus. Vide Schleusneri Opusc. crit. ad hunc versum. Dracen.

PSALMUS XLIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

לִבְנֵי שְׁשׁוּמִים עַל־שֵׁשׁוּמִים
בְּשֵׁשׁוּמִים שֵׁשׁוּמִים וְדוּחַת

1. Αλ σωσαννι... ιδιωθ.

1. Τῷ νικοποιοῦ ἐπὶ τοῖς κρίνοις τῶν υἱῶν Κορῆ, ἐπιστήμονος ἄσπρα προσφιλίας.

2 רחש לבי ו דבר טוב

2.

2.

אמר אני בששי
לשני עב ו כומר כהור

Τὰ ποιήματά μου ἔξαγγέλω.
Ἡ γλώσσά μου σχοίνος γραμματέως ταχυοῦ.

5 ופִּיפִית בִּבְנֵי אֲדָם

5.

5. Κάλλει ἐκαλλιώθης ἀπὸ υἱῶν ἰθρόπων.

דוּחַת קַן בַּשִּׁשְׁוּמִים

על־כן
4 חגור הרך על־דורך

4.

4

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victor super sosannim filiis Core erudiens canticum amorum. *Hieron.,* victori pro filiis filiorum Core, eruditionis canticum amantissimi.

1. In finem, pro iis qui conuntabantur filiis Core, ad intellectum, canticum pro dilecto.

1. Victori super filiis Core, scientis canticum amicitia.

2. Eructavit cor meum verbum bonum. *Hieron., id.*

2. Eructavit cor meum verbum bonum.

2.

Dicens ego opera mea. *Hieron.,* dico ego opera mea.

Dico ego opera mea.

Facta mea enuntiabo.

Lingua mea stylus scribae velocis. *Hieron., id.*

Lingua mea calamus scribae velociter scribentis.

Lingua mea iuncus scribae velocis.

5. Pulcher fuisti pre filiis hominum. *Hieron.,* decore pulchrior es filius hominum.

5. Speciosus forma pre filiis hominum.

5. Pulchritudine pulcher factus es a filiis hominum.

Effusa est gratia in labiis tuis. *Hieron., id.*

Diffusa est gratia in labiis tuis.

Propterea. *Hieron., id.*

Propterea.

4. Accinge te gladio tuo super femur. *Hieron.,* accingere gladio tuo super femur.

4. Accingere gladio super femur tuum.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

πῆθι ἀπὸ καρβόλας μου, ἡ, μου, καὶ
βύβου ἡ, μου.

↑ Ένακου τοῦ ὀνόματί σου.

Διὰ τὸ ἔλεός σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Propter misericordiam tuam.

gens nos, et libera nos.

Propter nomen tuum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIII.

ne legitur.

V. 15. "Αλληλο, πέπρακας etc. Colbertinus.

V. 14. Θ., E, γλυκυσμένον etc. Drusius.

V. 15. "Αλληλο, εἰς ἀγάπην, et postea, "Αλληλο, μετακλίθη. Drusius. "Ο' Ἐξο, Μανουῆ. Chrysol.

V. 17. "Α, καὶ βλαστὴρ σόδοτος. Drusius ex Euthymio.

V. 18. Σ., οὐδὲ παρῶ. Eusebius et Drusius.

V. 19. Σ., οὐδὲ ἀπέστη etc. Eusebius. Sequentes vero lectiones habet Drusius. Quinta etiam Coislunianus unus.

Ibid. Σ., οὐδὲ μετακλίθη etc. Eusebius, Theodoretus, Drusius et mss. quorum unus habet μετακλίθη, alius, μετατέθη. Lectionem Quinta addit

Regius unus. Itemque Coislunianus, qui habet, καὶ οὐκ ἐξήκωντο etc.

V. 20. Lectionem Aquile sic habet Eusebius. Hec prout verba, καὶ ἐπιπέρατας etc. Drusius Quinta editioni tribuit; sed prestat Eusebium sequi.

V. 21. "Α, οὐκ ἐπὶ ἀσθένεια etc. Hanc Aquile lectionem, que in uno codice Latinus, vel suspectum, vel saltem vitiosam putamus.

V. 22. "Α, ἐξο etc. Drusius.

V. 24. Σ, ἰνατί etc. Eusebius in Psalmos.

V. 26. "Α, κατίκα etc. Drusius.

V. 27. "Αλληλο, πῆθι etc. Item.

Ibid. "Α, Σ., διὰ τὸ ἔλεός σου. Idem

PSALMUS XLIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων
τῶν οἴων Κορὴ σου εὐτυχίας, ἅπαντα εἰς
τὸν ἀγαπῆτόν.

2. Ἐκινήθη ἡ καρδία μου λόγον
ἀγαθῶ.

Ἐὰ ποιήματά μου ἐξήχησάμην.

Ἡ γλῶσσά μου γραφεῖον γρα-
φῶς ταχυῶ.

5. Κάλυξις καλὴς εἶ παρὰ τοῦ,
οἴους τῶν ἀνθρώπων.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοι-
οδηγημένων, τοῖς οἴοις Κορὴ εἰς
εὐτυχίαν, ὅλη ὑπὲρ τοῦ ἀγαπῆτόν.

2. Ἐξερρέξατο ἡ καρδία μου λό-
γον ἀγαθῶ. "Αλληλο, ἐξήρηπτος.

Λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου.

Ἡ γλῶσσά μου ἄλλαμος γραφ-
ματίως ὄξυγράφου.

5. Ἐξοκαλὴς καλὴς παρὰ τοῦς
οἴους τῶν ἀνθρώπων. Εἶ, καλὴς
ὄξυγράφου παρὰ τοῦς οἴους τῶν ἀν-
θρώπων.

Ἐξήχησθαι χάρις ἐν χεῖράσι σου.
"Αλληλο, ἀνεκλήθη χάρις τοῖς χεῖράσι
σου.

Διὰ τοῦτο. "Αλληλο, ἐπὶ τοῦτο.

4. Περιζῶσαι τὴν ὄψιν σου
ἐπὶ τὸν μηρόν σου. "Αλληλο, ζῶσαι
μάχιράν σου ἐπὶ μηρόν. "Αλληλο, πε-
ριζῶσαι τὴν μάχιράν σου ἐπὶ μηρόν.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὅλη τοῖς ἀγαπῆ-
μένοις τοῖς οἴοις Κορὴ, εὐτυχίας
ἅπαντα εἰς τὸν ἀγαπῆτόν.

2.

5.

4.

4.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro floribus, fi-
liorum Core intelligentie cantum
in dilectum.

2. Commotum est cor meum
verbo bono.

Facta mea enuntiabo.

Lingua mea graphium scribe
velocis.

5. Pulchritudine pulcher es præ
filiis hominum.

4.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, pro iis qui commu-
tabuntur filiis Core, ad intelle-
ctum, cantum pro dilecto.

2. Eructavit cor meum verbum
bonum. *Alius*, iurepsit.

Dico ego opera mea.

Lingua mea cadamus scribe ve-
lociter scribens.

5. Speciosus forma præ filiis
hominum. V, pulchritudine specio-
sus factus es præ filiis hominum.

Diffusa est gratia in labiis tuis.
Alius, effusa est gratia in labiis
tuis.

Propterea. *Alius*, super hoc.

4. Accingere gladio tuo super fe-
mur tuum. *Alius*, cinge gladium
tuum super femur. *Alius*, circum-
pone gladium tuum super femur.

THEODOTIU.

1. In Victoriam, cantum dilec-
tis filiis Core, intelligentie can-
tum in dilectum.

2.

5.

4.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

הַנֶּהֱנֶה הַנֶּהֱנֶה

5 צלח ותורק נדארת לבינק

6 בלב איבוי הבינק

7 כסאך אלהים עולם ועד

שבט ביישר שבט בלכותך

8 אהבת צדק ותשנא רשע על-כן וביישרך אלהים אלהך שכן אהבתך ביהשן *Εξ' αὐτοῦ, χαρᾶς, ἀγαλλιάσεω, ἀγαλλιάσεω.*

9 כל-בתוך

כף-היכלי שן כוני שבוהך

10 בנקרותך

נצבה שגל ליבינק בתם אושיר

5.

6.

7.

8. *Ελοσιμ Ελοσιχ, σαλιου.*

9.

10.

5.

Καὶ φωτίζει σε ἐπὶ φοβερά ἢ δεξιὰ σου.

6. Κατὰ καρδίας οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλείως.

7. Ὁ θρόνος σου, Θεὲ, εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.

Σκῆπτρον εὐθύτητος σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου.

8. Ἠγάπησας δίκαιον, καὶ ἐμίσησας ἀσεβήματα· ἐπὶ τούτῳ κλειψέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἐλαίῳ χαρᾶς ἀπὸ ἐπιλήρων σου.

9.

Ἄπὸ ναῶν ὀδόντος.

10.

Ἐστῆλώθη σύγκοιτος ἐκ δεξιῶν σου ἐν βάμματι Ὠφείρ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Gloria tua et decore tuo. *Hieron., id.*

Specie tua et pulchritudine tua.

Ἐστῆλώθη σύγκοιτος ἐκ δεξιῶν σου ἐν βάμματι Ὠφείρ.

5. Prosperare. *Hieron.,* prospere ascende.

Et docebit te terribilia dextera tua *Hieron., id.*

6. In corde inimicorum regis. *Hieron., id.*

7. Solium tuum, Deus, æternum et perpetuum. *Hieron.,* thronus tuus, Deus, in sæculum et in æternum.

Virga rectitudinis virga regni tui. *Hieron.,* sceptrum æquitatis sceptrum regni tui.

8. Dilexisti justitiam et odisti impietatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ sodalibus tuis. *Hieron.,* oleo exsultationis præ participibus tuis. *Hebr. int.,* lætitiæ, splendoris, exsultationis.

9. Omnia vestimenta tua. *Hieron.,* in cunctis vestimentis tuis.

Ex palatiis dentis. *Hieron.,* de domibus eburneis.

Quibus lætificaverunt te. *Hieron., id.*

10. In pretiositatibus tuis. *Hieron.,* in honore tuo.

Adstitit conjux ad dexteram tuam in massa Ophir. *Hieron.,* stetit conjux in dextera tua, in diademate aureo.

5. Prospere procede.

Et deducet te mirabiliter dextera tua.

6. In corda inimicorum regis.

7. Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi.

Virga æquitatis virga regni tui.

8. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

9. A vestimentis tuis.

A domibus eburneis.

Ex quibus delectaverunt te.

10. In honore tuo.

Adstitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato.

5.

Et illuminabit te ad terribilia dextera tua.

6. Juxta eor inimici regis.

7. Thronustuus, Deus, in sæculum et ultra.

Sceptrum rectitudinis sceptrum regni tui.

8. Dilexisti justum, et odisti impietatem, propter hoc unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ amicis tuis.

9.

A templis dentis.

10.

Stetit conjux a dextris tuis in tinctura Ophir.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

IV.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.

Ἡ θρασυότης σου καὶ τὸ κάλλος σου. Ἄλλοι, τὴν ἔπαυλόν σου καὶ τὴ ἀξιομά σου. Ἄλλοι, ἐπὶ δόξης τῆς σου καὶ διαπρεπείᾳ σου. Ἄλλοι, ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐπρόσπεια σου.

Ἡ θρασυότης σου καὶ τὸ κάλλος σου. Ἄλλοι, τὴν ἔπαυλόν σου καὶ τὴ ἀξιομά σου. Ἄλλοι, ἐπὶ δόξης τῆς σου καὶ διαπρεπείᾳ σου. Ἄλλοι, ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐπρόσπεια σου.

Ἡ θρασυότης σου καὶ τὸ κάλλος σου. Ἄλλοι, τὴν ἔπαυλόν σου καὶ τὴ ἀξιομά σου. Ἄλλοι, ἐπὶ δόξης τῆς σου καὶ διαπρεπείᾳ σου. Ἄλλοι, ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐπρόσπεια σου.

5. Κατενώθευ. Ἄλλοι, πρόκοπτι. Καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δόξα σου.

5. Κατενώθευ. Ἄλλοι, πρόκοπτι. Καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δόξα σου.

5. Κατενώθευ. Ἄλλοι, πρόκοπτι. Καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δόξα σου.

6. Κατὰ καρδίᾳς οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως.

6. Ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.

6. Ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.

7. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, αἰῶνος καὶ ἔτι.

7. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

7. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

8. ... ἐλαχίον ἀγαθισμῶ παρὰ τοὺς ἐπαιούς σου.

8. Ἡγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχριστέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαχον ἀγαθισμῶ παρὰ τοὺς μετόχους σου.

8. Ἡγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχριστέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαχον ἀγαθισμῶ παρὰ τοὺς μετόχους σου.

9. Ἀπὸ πάντων ἰσχυρίων σου. Ἄλλοι, εἰς τὴν ἰσχυρίαν σου. Ἄλλοι, πάντα τὰ ἰσχύια σου.

9. Ἀπὸ πάντων ἰσχυρίων σου. Ἄλλοι, εἰς τὴν ἰσχυρίαν σου. Ἄλλοι, πάντα τὰ ἰσχύια σου.

9. Ἀπὸ πάντων ἰσχυρίων σου. Ἄλλοι, εἰς τὴν ἰσχυρίαν σου. Ἄλλοι, πάντα τὰ ἰσχύια σου.

Ἀπὸ νεῶν ἐλεφαντίνων.

Ἀπὸ βήρων ἐλεφαντίνων.

Ἀπὸ νεῶν ἐλεφαντίνων.

10. Ἐν τῷ τιμῶν σε. Πλεῖστη ἡ παλλὰκῆ ἐκ δεξιῶν σου ἐν χρυσῷ πρωτοῖο.

10. Ἐν τῇ τιμῇ σου. Ἄλλοι, ἐν τοῖς ἐνδόξοις σου. Πλεῖστη ἡ βασιλίσσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἰσχυρισμῶ διαχρύσοι. Ἐ. Ἦ. ἐν βήματι Ὠφείλο.

10. Ἐν τῇ τιμῇ σου. Ἄλλοι, ἐν τοῖς ἐνδόξοις σου. Πλεῖστη ἡ βασιλίσσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν διαδόματι χρυσῷ ἐν σουφίρο.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Specie tua et pulchritudine tua. *Alius*, laudem tuam et dignitatem tuam. *Alius*, super gloria tua et decore tuo. *Alius*, gloria tua et decor tuus.

Specie tua et pulchritudine tua. *Alius*, laudem tuam et dignitatem tuam. *Alius*, super gloria tua et decore tuo. *Alius*, gloria tua et decor tuus.

Specie tua et pulchritudine tua. *Alius*, laudem tuam et dignitatem tuam. *Alius*, super gloria tua et decore tuo. *Alius*, gloria tua et decor tuus.

5. Monstrabit tibi terribilia dextera tua.

5. Prosperere procede. *Alius*, profice.

5. Monstrabit tibi terribilia dextera tua.

6. Juxta eor inimici regis.

6. Et deducet te mirabiliter dextera tua.

6. Juxta eor inimici regis.

7. Thronus tuus, Deus, aeternus et ultra.

7. In corde inimicorum regis.

7. Thronus tuus, Deus, in saeculum saeculi.

8. ...oleo splendoris pra amicis tuis.

7. Thronus tuus, Deus, in saeculum saeculi.

7. Thronus tuus, Deus, in saeculum saeculi.

9. A templis eburneis.

8. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exsultationis pra consortibus tuis.

8. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exsultationis pra consortibus tuis.

10. In honorando te.

9. A vestimentis tuis. *Alius*, in vestitum tuum. *Alius*, omnia vestimenta tua.

9. A vestimentis tuis. *Alius*, in vestitum tuum. *Alius*, omnia vestimenta tua.

Adstitit concubina a dextris tuis in auro primo.

10. In honorando te. *Alius*, in gloriosis tuis.

10. In honorando te. *Alius*, in gloriosis tuis.

Adstitit regina a dextris tuis in vestitu deamato. V. M. in tinctura Opbi.

Adstitit regina a dextris tuis in vestitu deamato. V. M. in tinctura Opbi.

Adstitit regina a dextris tuis in diademate aureo ex Suphir.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΡΧΑΙΑΣ.
וְהִנְיָה 12	12.	12.
וְיָדָהּ אֶת־בְּרִיתָא וְהִנְיָהּ 15	15.	15. Καὶ προσκλήσων αὐτῆ. Θυγάτηρ Σόρ.
וְהִנְיָהּ בְּמִנְיָהּ 14	14.	14.
וְהִנְיָהּ 15	15.	15.
וְהִנְיָהּ		
וְהִנְיָהּ		
וְהִנְיָהּ אֶת־בְּרִיתָא 17	17.	17. Ἄνεθ' τῶν πατέρων σου ἔσονται σοι υἱοὶ σου.
וְהִנְיָהּ אֶת־בְּרִיתָא 18	18.	18. Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου καθ' ἐκάστην γενεάν, διὰ τοῦτο λαοὶ ὀμνήσουσί σε εἰς αἰῶνα διηνεκώς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Et concupiscet, <i>Hieron., id.</i>	Circumdatus varietate. 12. Et concupiscet.	12.
Quoniam ipse Dominus tuus. <i>Hieron.,</i> quia ipse etc.	Quoniam ipse est Dominus Deus tuus.	15. Et adora eum.
15. Et inuova te ei, <i>Hieron.,</i> et adora eum.	15. Et adorabunt eum.	15. Et adora eum.
Filia sor, <i>Hieron.,</i> filia fortis.	Filiae Tyri.	Filia sor.
In munere, <i>Hieron.,</i> in muneribus.	In muneribus.	
14. Ex ocellaturis auri, <i>Hieron.,</i> fasciis aureis.	14. In fibulis aureis.	14.
15. In sentulatis, <i>Hieron., id.</i>	15. Circumamicta varietatibus.	15.
Sociæ ejus, <i>Hieron.,</i> amicæ ejus.	Proxime ejus.	
Ad lactea, <i>Hieron.,</i> ducentur.	Aferentur.	
17. Pro patribus tuis erunt filii tui, <i>Hieron., id.</i>	17. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.	17. Pro patribus tuis erunt tibi filii tui.
18. Memorare faciam nomen tuum in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in sæculum et perpetuum. <i>Hieron.,</i> recordabor nominis tui in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in sæculo et in æternum.	18. Memores erunt nominis tui in omni generatione et generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum et in sæculum sæculi.	18. Memorabo nomen tuum per unamquamque generationem: propterea populi celebrabunt te in sæculo semper.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XLIV.

V. 1. Tituli lectiones suppeditant Eusebius, mss., Orusius et Hieronymus Epist. ad Principiam; ita ut que in aliis deficiunt, ex aliis suppleantur. Non mittenda autem Hieronymi verba. *In Hebraico,* sic ille, *scriptum est.* LAMANASSE AL. SOSANNIM LABSE CORE MESCIII, SIR IBIDOTH, quod nos in Latinum vertimus: Victori pro filijs filiorum

Core, eruditionis canticum amantissimi. *Symmachus more suo manifestius, triumphum pro floribus, interpretatus est. Igitur SOSANNIM vel,* pro his qui commutandi sunt, *vel in filia transfertur et flores: MESCIII, quoque et eruditionem, et doctissimum sonat. SIR,* canticum: *IDIDIA antiquum Salomonis est nomen, qui alio sensu pacificus appella-*

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

	12.	12.	12.
	15.	15.	15.
Δοξα εἴπαι.	14.	14.	14.
13.	13.	13.	13.
17.	17.	17.	17.
18.	18.	18.	18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETIS.

THEODOTIO.

12.	Circum lata, variegata	12.
Ipse enim Dominus tuus	12. Quia concupivit. <i>Alius</i> , ut concupiscat.	12.
15. Et adora eum.	Ipse enim est Dominus tuus.	15. Et adora eius.
Filii autem fortis.	Filii Tyri. <i>Alius</i> , filia fortissima (vel optimi). <i>Υ</i> , filia sor.	Filii Tyri.
Dona levit.	In numeribus.	Honorabunt.
14.	14. In fimbriis aureis. <i>Alius</i> , per fimbrias aureas.	14.
15.	15. Circumamicti, variegata. <i>Alius</i> , amicti variegati. <i>Alius</i> , indumentum ejus in variegatis.	15.
	Proxima ejus. <i>Alius</i> , amice ejus.	
	Affertur. <i>Alius</i> , sequentur. <i>Alius</i> , reducentur.	
17. Pro patribus facti sunt filii tui.	17. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.	17.
18. Memorabo nomen tuum per unquamque generationem: propterea populi celebrabunt te in seculum semper.	18. Memores erunt nominis tui in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum et in seculum seculi. <i>Alius</i> , super hoc populi confitebuntur tibi.	18. Memorabo nomen tuum per unquamque generationem: propterea populi celebrabunt te in seculum semper.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLIV.

tar. Lectiones Hebraeas Graecis litteris descriptas addfert Chrysostomus.

V. 2. Σ., ἐπιθήρη etc. Sic Eusebius, mss. et Drusius.

Ibid. Σ., τὰ ποιήματά μου ἐξαγγεῖλον. Sic Agellius, qui hanc versionem tunc Symmacho adscribit. Eusebius Aquila et Symmachi lectiones sic edidit,

τὰ διακόμενα.

Ibid. Α., ἡ γλῶσσά μου σθένος etc. Hasce Aquila et Symmachi lectiones addfert Eusebius. Chrysostomus vero ad Symmachum legit, ὡς γράφειν.

V. 5. Α., ἀλλὰ etc. Aquila et Symmachi lectiones habent Eusebius et Drusius; Quinte editionis Colbertinus manus. Eusebius vero in hunc locum

sic habet : Ἐπεὶ δὲ ἡ Ἑβραϊκὴ λέξις, καὶ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταί, τὴν ἀνωτέρω διάνοιαν περιγράφαντες, ἀπὸ ἐτέρας ἀρχῆς τὴν ἔκθεσιν ἐποιήσαντο, εἰκότως καὶ ἡμεῖς ἐξ ἐτέρας ἀρχῆς τὴν ὄρατον κάλυπται παρὰ τοῦς *vlebe* τῶν ἀρθώσεων, παρεθήκαμεν. I. e. *Quia vero Hebraica lectio et reliqui interpretes, superiore sententia circumscripta, alio deinde principio in expositione usi sunt, congruenter nos etiam illud speciosus forma prae filiis hominum, ab alio initio duximus.* Deinde vero Eusebius Aquilae et Symmachi lectiones consequenter adfert, ut nos edimus. In catena Corderii ad Aquilam legitur, καὶ λέγει καλλωπῆσεως.

Ibid. "A. I. C. C., ἀνεχῶθη χάρις etc. Drusius.

Ibid. "A. I. C. C., ἐπὶ τοῦτω. Drusius.

V. 4. "A. I. C. C., ζῶσαι etc. Drusius.

Ibid. "A. I. C. C., τὸν ἔπαινον σου. etc. Sic mss.

Ultima vero lectio, ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐπρέπεια σου, est in Coisluniano bombycino.

V. 5. "A. I. C. C., πρόκοπτε. Drusius.

Ibid. 'A., καὶ φωτίζει σε etc. Chrysostomus. Has Aquilae et Symmachi lectiones sine interpretum nomine adfert Drusius.

V. 6. 'A., Σ, κατὰ καρδίας etc. Idem. Sic etiam notatur in codice Coisluniano.

V. 7. 'A., ὁ ὀρθός σου etc. Sic Eusebius et mss. Vide Hieron. ad Principium. Symmachi versionem adferunt mss. et Drusius, Theodotio Martiano noster.

Ibid. 'A., σκήπτρον etc. Drusius.

V. 8. 'A., ἡγάπησας etc. Lectiones Aquilae et Symmachi partim ex Eusebio in Psalmos, partim ex mss. mutamur. Hebraicae voces Graece scriptae ex Chrysostomo : scholion autem ex mss.

PSALMUS XLV

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לבנצח לבנו קרה על-עבודת שיר	1.	1. Τῷ νικηστικῷ τῶν υἱῶν Κορέ, ὑπὲρ τῶν νεανιοτήτων μελόδημα. 2.
2 בערות נבצח בואד	2.	2.
3 ובמוש	3.	3. Σφάλλασθαι.
4 יהמו יחבורו מיסיו רעשו הר ב באוהו	4.	4. Ἐν τῇ ὑπερημανίᾳ αὐτοῦ.
5 נחר פלגו ישבוהו עיר-אלהים	5. Φαλαγγαυ.	5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαίσεις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
קדש מושבו עליון		
6 לבנות בקר	6.	6. Τῷ νεῦσαι πρωταν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori filius Core, super alamo, canticum. <i>Hieron.</i> , victori filiorum Core, pro juventutibus canticum.	1. Filius Core.	1. Victori filiorum Core, super juvenilitatibus canticum.
2. In tribulationibus inventum valde. <i>Hieron.</i> , (auxilium) in tribulationibus inventus es validum.	2. In tribulationibus quae invenerant nos nimis.	2.
5. Et in movendo. <i>Hieron.</i> , et concussi.	5. Dum transferentur.	5. In vacillando.
4. Sonabunt, turbabuntur aquae ejus, contremisceat montes in sublimitate ejus. <i>Hieron.</i> , sonantibus et intumescantibus gurgitibus ejus, et agitatibus montibus in potentia ejus.	4. Sonuerunt et turbate sunt aquae eorum; conturbati sunt montes in fortitudine ejus.	4. In superbia ejus.
Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	Vacat.	Semper.
5. Fluminis rivi ejus letificabunt civitatem Dei. <i>Hieron.</i> , fluminis divisiones letificant civitatem Dei.	5. Fluminis impetus letificat civitatem Dei.	5. Fluminis divisiones letificant civitatem Dei.
Sanctum habitaculum Altissimi. <i>Hieron.</i> , sanctum tabernaculum Altissimi.	Sanctificavit tabernaculum suum Altissimi.	
6. Respicendo mane. <i>Hieron.</i> , in ipso ortu matutino.	6. Mane diluculo.	6. Annucendo mane.

V. 9. "Α.Ι.Ι.ορ, εἰς τὸν ἱματ· etc. Drusius.
 Ibid. 'A., ἀπὸ ναῶν ὀδόντος Sic Eusebius et tres mss. recte. Drusius vero, 'A., Σ, ἀπὸ ναῶν ὀδόντων. Theodoretus, 'A., Σ., ἀπὸ ναῶν ἐλεφαντίνου. Hierque male. Suspicio autem apud Theodoretum Aquilam huic postremæ interpretationi a librariis præfixam fuisse.
 Ibid. "Α.Ι.Ι.ορ, ἔθεν τῆ ὑψοραναυ etc. Drusius.
 V. 10. Σ., ἐν τῷ etc. Idem sine interpretis nomine.
 Ibid. 'A., ἐταγλῶθη etc. Sic Martianaus noster. Ad Aquilam vero Agellius legit σύγγραις. Ibid. Drusius ait Quintam et Sextam habere ἐν χροσῷ ἤρσιρ.
 Ibid. Eusebius in Psalmos : περιβεβλημένη, ποικιλιμένη, οὐ φέρεται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e., non exstat in Hebraico.
 V. 12. "Α.Ι.Ι.ορ, ἕνα ἐπιθυμήτη. Drusius.

Ibid. Σ., ἀπόδ γάρ etc. Unus codex et Drusius.
 V. 15. 'A., Θ., καὶ προσκύνῃσιν αὐτῷ, Σ., καὶ προσκύνει αὐτῷ. Ita Theodoretus. Colbertinus autem et Daniel Barbarus habent, 'A., Θ., προσκυλίγησιν αὐτῷ. Drusius, Σ, καὶ προσκύνῃσιν αὐτῷ. At Colbertinus προσκύνει exhibet. Theodoreti lectionem prestare putamus.
 Ibid. 'A., Ε', θυγα. Sic Martianaus.
 Ibid. Σ., δῶρα οἶσαι. Drusius. Θ., τιμήσουσι. Eusebius.
 V. 14. "Α.Ι.Ι.ορ, διὰ τωσρ. Drusius.
 V. 15. "Α.Ι.Ι.ορ, ἕμφ. Ex Drusio.
 Ibid. "Α.Ι.Ι.ορ, αἱ φίλαι αὐτῆς. Ex eodem.
 Ibid. "Α.Ι.Ι.ορ, ἀκούσθησους etc. Ex eodem.
 V. 17. 'A., ἀντὶ τῶν etc. Eusebius.
 V. 18. Sic mss. et Drusius. Unus autem codex ad Symmachi versionem πᾶσαν ponit pro ἐκάρτην.

PSALMUS XLV.

SYMMACHOS.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον τῶν υἱῶν Κορῆ, ὑπὲρ τῶν αἰώνιων, φῶδῃ.
 2.
 5.
 4. Ἠχούτων καὶ θολομένων τῶν ὕδατων, καὶ σειρομένων ὄρεων ἐν τῷ ἐνδοξασμῷ αὐτοῦ.
 Διάψαλμα.
 5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαιρέσεις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 Τὸ ἄγιον τῆς κατασκηνώσεως τοῦ Ὑψίστου.
 6. Περὶ τῶν ὄρθρων.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορῆ, ὑπὲρ τῶν κρυφίων, ψαλμῶς.
 2. Ἐν θλίψεσιν ταῖς εὐρούσαις ἡμεῖς σφόδρα. "Α.Ι.Ι.ορ, ἐν θλίψεσιν εὐρισκόμενος σφόδρα. "Α.Ι.Ι.ορ, εὐρέθη.
 5. Μετατίθεσθαι. Ε', σαλεύεσθαι.
 4. Ἠγγισαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν· ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταύρει αὐτοῦ. Ε', Γ', ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ.
 Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.
 5. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 Ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψίστος.
 6. Τῷ προσώπῳ. "Α.Ι.Ι.ορ, τῷ προῶ, προῶ.

1.
 2.
 5.
 4.
 5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαιρέσεις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 6.
 6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale filiorum Core super æternis, canticum.
 2.
 5.
 4. Cum sonarent et turbarentur aque, et concuterentur montes in celebritate ejus.
 Diapsalma.
 5. Fluminis divisiones letificant civitatem Dei.
 Sanctum habitationis Altissimi.
 6. Circa diluendum.

1. In finem, super filiis Core, pro areanis, psalmus.
 2. In tribulationibus quæ invenerunt nos nimis. *Alius*, in tribulationibus inventus valde. *Alius*, inventus est.
 5. Dum transferentur. V, in commovendo.
 4. Sonuerunt et turbate sunt aquæ eorum; conturbati sunt montes in fortitudine ejus. V, VI, in superbia ejus.
 Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
 5. Fluminis impetus letificant civitatem Dei.
 Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.
 6. Vultu. *Alius*, mane, mane.

1.
 2.
 5.
 4.
 Diapsalma.
 5. Fluminis divisiones letificant civitatem Dei.
 6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

הבן גרים 7
כסו במלכות
צבאות 8
כשבית 10
קצץ
עלות ישרף באש

7.

8. Σαθωθ.
10.

7. Συνήχθησαν ἔθνη.
Ἐσφάλησαν βασιλεῖαι.
8.
10.

הרבו ודעו 11

11. Θυαργου Θυαδου.

11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Souerunt gentes. *Hieron.*, conturbate sunt gentes.

Moti sunt regna. *Hieron.*, concussa sunt regna.

8. Exercituum. *Hieron.*, *id.*

10. Cessare faciens. *Hieron.*, compescuit.

Et concidet. *Hieron.*, *id.*

Plaustra comburet igni *Hieron.*, *id.*

11. Cessate et cognoscite. *Hieron.*, *id.*

7. Conturbate sunt gentes.

Inclinata sunt regna.

8. Virtutum.

10. Auferens.

Et confringet.

Et scuta comburet igni.

11. Vacate et videte.

7. Congregatae sunt gentes.

Vacillarunt regna.

8.

10.

11.

Notae et variæ lectiones ad Psalmum XLV.

V. 1. Sic unus Colbertinus titulum secundum Aquilam et Symmachum offert. Chrysostomus habet, "Α.Ι.Ι.Ο.Σ, ἐπὶ νεοτήτων, ἄσμα. Cui consonat Hieronymus, qui vertit, *pro iuuentutibus*.

V. 2. "Α.Ι.Ι.Ο.Σ, ἐν θλίψι. Chrysostomus. Drusius habet, *ei Δευσιδ, εὐρέθη εὐρισκόμενος*. Ibi autem duorum lectiones indicantur, quarum alter εὐρέθη habuit; alter vero, qui a Chrysostomo sine interpretis nomine addertur, εὐρισκόμενος.

V. 5. Aquile et Quintæ editionis lectiones sic habet Drusius.

V. 4. Sic Eusebius et duo mss. qui loco ἐνδοξασμῶ habent omnes παραδοξασμῶ. Drusius, ἐνδοξασμῶ. Aquile et reliquorum lectionem addert Drusius. Ad Symmachum malim ἐνδοξασμῶ, qui psalmo sequenti vocem ἰναλ ex eadem radice interpretatur ἐνδοξασμῶν. Vocem παραδοξασμῶς ἰναλ exprimit, Isai, ix, 6.

Ibid. 'Ο 'Εὐλαῖος, σελ etc. Vide supra psalm. iii.

V. 5. 'Α., Σ., Θ., τοῦ ποστ. Hanc versionem exhibent Eusebius et Colbertini duo, qui eam Aquile et Symmacho tribuunt. Colbertinus στιχηρῶς scri-

PSALMUS LXVI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

לבוזנצ לבני-קרה כובור 1
תקועו כה 2
הריעו לאלהים בקול רנה

1.

2.

1. Τῶ νικοποιῶ τῶν υἱῶν Κορε, μελῳδῆμα.
2

ידבר עמים תהונו 4

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori filiis Core, psalmus. *Hieron.*, victori filiorum Core, psalmus.

2. Plaudite palma. *Hieron.*, plaudite manibus.

Jubilare Deo in voce exsultationis. *Hieron.*, jubilate Deo in voce laudis.

4. Duct populos subter nos. *Hieron.*, congregavit populos subter nos.

1. In finem, pro filiis Core, psalmus.

2. Plaudite manibus.

Jubilare Deo in voce exsultationis.

4. Subjecit populos nobis.

1. Victori filiorum Core canticum.

2.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	α.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	7. Ἐπαρχήθησαν ἔθνη, Ἄλλοι, συνέχθη ἔθνη.	7.
Περιτρέψαν βασιλείαι.	Ἐκλίον βασιλείαι.	
8.	8. Δουήσου.	8.
10.	10. Ἀντανήσου. Ἄλλοι, ἔφραζου.	10.
	Σοφάλατοι. Ἄλλοι, συνέλατοι.	
	Καθ' ἑαυτοὺς κατακαύσει ἐν πυρὶ. Ἄλλοι, καὶ ἀμάξιας ἐμπρήσει ἐν πυρὶ. Ἄλλοι, ἄρματα κατακαύσει ἐν πυρὶ.	
11.	11. Σοφάλατοι καὶ γνότοι. Ἄλλοι, ἐλάτοι ἕνα γνότοι. Ἄλλοι, ἰάθηται. Ἄλλοι, ἰάθηται.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

7.	7. Conturbate sunt gentes. Alius, congregatae sunt gentes.	7.
Evecta sunt regna.	Inclinata sunt regna.	
8.	8. Virtutum.	8.
10.	10. Auferens Alius, de medio tollens.	10.
	Confringet. Alius, confregit.	
	Et senta comburet igni. Alius, et plaustra comburet igni. Alius, id. aliter.	
11.	11. Vacate et videte. Alius, cessate ut cognoscatis. Alius, propi namini. Alius, sanamini.	11.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLV.

ptus etiam Theodotio, quemadmodum et Drusius, qui haec Latine tantum sic habet: *Fluminis divisiones laticant civitatem Dei.* Lectio Hebraica φάλαγχα ex Chrysostomo.
 Ibid. Σ., τὸ ἄγρον τῆς καταστροφῆσεως etc. Eusebius et Drusius. Colbertinus autem unus habet, σκηνώσεως.
 V. 6. Ἄ., τὸ νεύσαι πρῶτον. Σ., περι τὸν ὄρθρον. Agellius. Drusius vero postremam versionem sine interpretis nomine adfert.
 V. 7. Ἄ., συνέχθησαν ἔθνη. Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐσπάρθησαν βασιλείαι. Mss. Drusius vero, Σ., περιστρέψ., et sic Eusebius.
 V. 8. Ὁ Ἐξήλιος, σαθροῦ. Regius unus.
 V. 10. Ἄλλοι, ἀφραζῶν. Colbertinus στοιχηθῶς scriptus.
 Ibid. Ἄλλοι, συνέλατοι. Drusius.
 Ibid. Ἄλλοι, καὶ ἀμάξιας ἐμπρ. Idem. Ultimam lectionem habet Coishmianus hombyricus.
 V. 11. Has lectiones exhibet idem Drusius. Lectio Hebraica σαρφρου σαδου ex Chrysostomo, ubi prior syllaba σσ in σαρφρου supervacanea est.

PSALMUS XLVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	α.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιον τῶν υἱῶν Κορέ, φῶς.	1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορέ, ψαλμός.	1. Εἰς τὸ τέλος τῶν υἱῶν Κορέ, ἕσσμα.
2.	2. Κροτήσατε χεῖρας. Ἄλλοι, κροτήσατε χεῖρι.	2.
	Ἀλαλάσατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγγελλίας. Ἄλλοι, σημάνατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ εὐφρημίας. Ἄλλοι, εὐφρημίας.	
4. Ὑπέταξτε βασιλεῖς ἡμῖν.	4. Ὑπέταξτε λαοὺς ἡμῖν.	4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1. Triumphale filiorum Core, canticum.	1. In finem, pro filiis Core, psalmus.	1. In victoriam filiorum Core, canticum.
2.	2. Plaudite manibus. Alius, plaudite manu.	2.
	Jubilate Deo in voce exultationis. Alius, significate (vel, tuba canite) Deo in voce benedictionis. Alius, benedicite.	
4. Subiecit reges nobis.	4. Subiecit p putos nobis.	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
את - תהלתו 5 את גאון יצחק ס'ה 9 על-גוים 9	5. Σελ. 9.	5. Κληρονομίαν ἡμῶν. Τὸ ὑπερφερέες Ἰακώβ. Ἄει. 9.
10 נדביו עבדים נאססו עם אלה אברהם כני לאלהים בני-אדון ברא גלה	10. Εμ ελοι Αβρααμ.	10. "Ὅτι τοῦ Θεοῦ θυροὶ γῆς, σφύ- δρα ἀνεβιβάσθησαν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Hereditatem nostram. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Excellentiam Jacob. <i>Hieron.</i> , gloriam Jacob. Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	5. Hereditatem suam. Speciem Jacob. <i>Vacat.</i>	5. Hereditatem nostram. Excellentiam Jacob. Semper.
9. Super gentes. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	9. Super gentes.	9.
10. Magnifici populorum aggregati sunt cum populo Dei Abraham. <i>Hieron.</i> , principes populorum congregati sunt, populus Dei Abraham.	10. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham.	10.
Quoniam ipsius Dei senta terræ, vehementer elevatus est. <i>Hieron.</i> , quoniam dii, senta terræ, vehementer elevati sunt.	Quoniam dii fortes, vehementer elevati sunt.	Quoniam Dei senta terræ, multum exaltati sunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVI.

V. 1. Ad titulum hæc habet Eusebius : Δοκεῖ μοι τῆς τῆς προγραφῆς ἐσφαλμένως ἔχειν· οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν υἰῶν Κερὲ, ἀλλὰ τοῖς υἰοῖς Κερὲ, ἢ τῶν υἰῶν Κερὲ ἔγρην ἐπιγεγράφθαι κατὰ τὰς ἔμπροσθεν προγραφάς· οἱ γὰρ λοιποὶ ἐρμηνεύονται καὶ τὸ Ἑβραϊκὸν ὁμοίως ἔχουσι τοῖς ἔμπροσθεν. I. e. *Fidetur mihi inscriptio mendose posita: neque enim, pro filiis Core, sed filiis Core, aut filiorum Core, perinde atque in prioribus titulis, inscriptum oportuit. Reliqui enim interpretes et Hebraicum exemplar similem*

prioribus præferunt inscriptionem.
V. 2. "A. l. l., κρατήσατε χειρί. Drusius.
Ibid. "A. l. l., σημάνατε etc. Chrysostomus." A. l. l., εὐφημήσατε. Sic unus Regius et Drusius.
V. 4. Σ., ὑπέταξε βασιλεῖς ἡμῖν. Theodoretus. Quis autem credat Symmachum vertisse βασιλεῖς, reges, ubi עַמְּוֹיָם populos legitur? nisi forte dicatur, hæc quoad sensum synonyma esse; nam perinde dici potest, Deum Israelitis subjecisse reges Cha-

PSALMUS XLVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 שיר מנוחה לבני קרה	1.	1.
2 גדול יתה ובוהל ברא	2.	2.
5 יפה בית משיש כל-הארץ	5.	3. Καλῶ βλαστῆματι, χάροματι πάσης τῆς γῆς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Canticum psalmi filii Core. <i>Hieron.</i> , canticum psalmi filiorum Core.	1. Psalmus cantici filii Core, secunda sabbati.	1
2. Magnus Dominus et laudabilis valde. <i>Hieron.</i> , magnus Dominus et laudabilis nimis.	2. Magnus Dominus et laudabilis nimis.	2.
3. Pulcher climate gaudium universæ terræ. <i>Hieron.</i> , specioso germine, gaudio universæ terræ.	3. Fundatur exultatione universæ terræ.	3. Specioso germine, gaudio universæ terræ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Κληρονομίαν ἡμῶν. Τὴν ἐνδοξασιμὴν Ἰακώβ.	5. Κληρονομίαν αὐτοῦ. Τὴν καλλομένην Ἰακώβ. Ε΄, τὴ καύχημα Ἰακώβ.	5.
Διάψαλμα.	Διάψαλμα. Ε΄, διαπαντός. Ϛ΄, εἰς τέλος.	Διάψαλμα.
9.	9. Ἐπὶ τὰ ἔθνη. Ἄ.λ.λ.ς, ἐπάνω τῶν ἐθνῶν.	9.
10. Ἀρχοντες λαῶν ἐθροίσθησαν, λαὸς τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ. Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ ὑπερασπισμοὶ τῆς γῆς.	10. Ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ. Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπήχθησαν. Ε΄, ὑπερ- ασπισμοὶ τῆς γῆς.	10. Ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ. Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ ὑπερασπισμοὶ τῆς γῆς.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Hereditatem nostram.	5. Hereditatem suam.	5.
Gloriam Jacob.	Speciem Jacob. V, glorificatio- nem Jacob.	
Diapsalma.	Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.	Diapsalma.
9.	9. Super gentes. <i>Alius</i> , supra gentes.	9.
10. Principes populorum con- gregati sunt, populus Dei Abraham.	10. Principes populorum con- gregati sunt cum Deo Abraham.	10. Principes populorum con- gregati sunt cum Deo Abraham.
Quoniam Dei protectiones terræ.	Quoniam Dei fortes terræ vehem- enter elevati sunt. V, protectio- nes terræ.	Quoniam Dei protectiones terræ

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVI.

naeorum, ac populos Chanaeorum; idipsum quippe utroque modo significatur.

V. 5. Ἄ., κληρονομίαν etc. Mss. et Eusebius.

Ibid. Ἄ., τὸ ὑπερφερὲς Ἰακώβ. Sic Eusebius: at Theodoretus, Ἄ., τὸ ὑπερήφανον Ἰακώβ. Sequentes Symmachi et Quintæ versiones habet Eusebius.

Ibid. Τὸ Ἐθρ., τελ. Vide supra psalm. m.

V. 9. Ἄ.λ.λ., ἐπάνω etc. Drusius.

V. 10. Lectionem Hebraicam sic αμ ελωιμ, habet

(*) Vera lectio hebraica est αμ, Ϛγ, ut et eam effert Eusebius. Præterea eodem Eusebio teste, Theodotio iisdem verbis transtulit quibus Symmachus. Καὶ ὁ Θεοδοτίων, inquit, ὁμοίως τῷ Συμμάχῳ ἠραμύρευεν εἰπών· Ἀρχοντες etc. DRACH.

unus codex; sed Chrysostomus, εμ ελωιμ Ἀβρααμ. Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius, qui dicit vocem Hebraicam Ϛγ et cum et populam significare pro varietate legendi em, vel am. (*)

Ibid. Ἄ., ὅτι τοῦ Θεοῦ etc. Has interpretationes exhibent duo manuscripti. Ad Aquilam sic etiam verti forte posset, Quoniam Dei scuta terræ multum exaltata sunt. Utam malis interpretationem adhibe.

PSALMUS XLVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ψαλμὸς ὕμνης τοῖς υἱοῖς Κορὲ δευτέρῃ σαββάτου. Ἄ.λ.λ.ς, ὕμνη ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορὲ.	1.
2.	2. Μέγας Κύριος καὶ αἰνεσθὲς σφόδρα. Οἱ δεῖπλοι, μέγας Κύριος καὶ ἕμνητης σφόδρα.	2.
5. Ἀπ' ἄρχῆς ἀφορισμένῳ ἀ- γάλλμασι πάσης τῆς γῆς.	5. Εὐρίζων ἀγαλλιάμασι πάσης τῆς γῆς. Ἄ.λ.λ.ς, εὐρίζῃ. Ε΄, εὐ- κλάθῃ.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Psalmus cantici filii Core, secunda sabbati. <i>Alius</i> , cantium psalmi filii Core.	1.
2.	2. Magnus Dominus et laudabi- lis nimis. <i>Reliqui</i> , magnus Domi- nus et laudabilis valde.	2.
5. A principio determinato splen- dori universæ terræ.	5. Bene radicans exultatione universæ terræ. <i>Al.</i> , bene radicato. V, pulchritis ramis prædito.	5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῦ γράμματος.

Ἀρ. Σίων ὑπερῶς σαφούν.

AKYAAΣ.

הר ציון והנה ציון

4 אלהים בארמוניתה יזע לבושג

4.

4. Εἰς ὑπερέπασιν.

5 ניד-הנה המלכים נועדו עמו
יהוד

5.

5.

6, 7 הברה ראו כן תהיה נבהלו
נחשו העדה אהיהם שם היל נולדה

6, 7. Θεσσαθερ.

6, 7. Ἐθαμβήθησαν.

8 ברוח קדים תשבר אמות
תרשיש

8.

8. Ἐν πνεύματι καύσωνος συν-
τρίβεις νῆας Θαρσεῖς.10 דמינו אלהים הסך בקרב
היכלך

10. Δεμμηγού. .. γχαλαγ.

10. Ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.

11 ער-קצו

11.

11.

12 ישמה ו הר-ציון תלנה בנית
יהדה

12.

12.

לבגן כוששטיך

15 והקופיה

15.

15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Mons Sion, latera aquilonis. *Hieron.*, monti Sion lateribus a-
quilonis.

Mous Sion, latera aquilonis.

4. Deus in palatiis ejus notus
est ad elevationem. *Hieron.*, Deus
in domibus ejus agnitus est in au-
xiliando.

4. Deus in domibus ejus cogno-
sectur, cum suscipiet eam.

4. In superexaltationem.

5. Quoniam ecce reges conve-
nerunt, transierunt pariter. *Hie-
ron.*, quoniam ecce reges congre-
gati sunt: venerunt simul.

5. Quoniam ecce reges terre
congregati sunt, convenerunt in
unum.

5.

6, 7. Ipsi viderunt, sic admirati
sunt, territi sunt, festinaverunt,
tremor apprehendit eos: ibi dolor
tanquam parturientis. *Hieron.*,
ipsi videntes sic obstupuerunt:
conturbati sunt, admirati sunt.
Horror possedit eos ibi: dolor
quasi parturientis.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati
sunt, conturbati sunt, commoti
sunt, tremor apprehendit eos: ibi
dolores ut parturientis.

6, 7. Attoniti sunt.

8. In vento orientali conteres
naves Tharsis. *Hieron.*, in vento
uredinis confringes naves Tharsis.

8. In spiritu vehementi conteres
naves Tharsis.

8. In vento uredinis confringes
naves Tharsis.

10. Cogitavimus, Deus, miseri-
cordiam tuam in medio templi tui.
Hieron., atinavimus, Deus, mise-
ricordiam tuam in medio templi
tui.

10. Suscepimus, Deus, miseri-
cordiam tuam in medio templi
tui.

10. In medio templi tui.

11. Super fines. *Hieron.*, ad ex-
tremum.

11. In fines.

11.

12. Laetetur mons Sion, exsul-
tent filie Jude. *Hieron.*, *id.*

12. Laetetur mons Sion, et exsul-
tent filiae Jude.

12.

Propter judicia tua. *Hieron.*, *id.*

Propter judicia tua.

15. Et erente eam. *Hieron.*, *id.*

15. Et complectimini eam.

15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

THEODOTUS.

Ὅρη Σιών τὰ πέρα τῶν βόρων.
 "Αλλος, Ὅρη Σιών εἰς μέση τοῦ βόρου.

4. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βασιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται εἰς ἄβυσσος.

4. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βασιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται, ὅταν αὐτὰ ἀναβῶσιν αὐτῆς. "Αλλος, Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βόρῃν αὐτῆς ἐγνωσθή εἰς τὸ ἕσθῃ αὐτῆν. Εἰ, Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βασιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται εἰς ἄβυσσος.

4.

5. Ἰδοὺ γὰρ οἱ βασιλεῖς συνετάξοντο, ἤλθον ἅμα.

5. Ὅτι ἰδοὺ γὰρ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς συνετάξοντο, ἤλθον ἐπὶ τὸ αὐτὸ.

5.

6, 7. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐξέπλάγησαν, φόβῳ κατέσχευ αὐτοὺς· ὠδίνες ὡς τικτούσης.

6, 7. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐταλάρησαν, τρόμος ἐπέλαβεν αὐτοὺς· ἐκεῖ ὠδίνες ὡς τικτούσης.

6, 7.

8. Δεῖ ἀνέμου βιαίου καταάξει καὺς Θαρσείας.

8. Ἐν πνεύματι βιαίῳ συντριψέτω κλίμα Θαρσείας.

8.

10. Εἰκίσταμεν, Ὁ Θεὸς, τὸ ἐλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου.

10. Ὑπολάθωμεν, Ὁ Θεὸς, τὸ ἐλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. "Αλλος, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. Εἰ, Γ, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου.

10. Ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου.

11.

11. Ἐπὶ τὰ πέρατα. "Αλλος, ἐπὶ τὰ τέλη.

11.

12. Εὐφραίνονται τὸ ὄρος Σιών, καὶ ἀγαλλώσιν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

12. Εὐφρανέσθω, τὸ ὄρος Σιών, ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

12. Εὐφραίνονται τὸ ὄρος Σιών, καὶ ἀγαλλώσιν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

"Ἐνεκα τῶν κριμάτων σου. "Αλλος, διὰ κρίσεις σου.

15. Περιελάβετε αὐτήν.

15. Περιλάβετε αὐτήν. "Αλλος, καὶ περιελάβετε αὐτήν.

15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

Montes Sion latera aquilonis. *Alius*, montes Sion, femora aquilonis.

4. Deus in regibus ejus cognoscetur ad munimentum.

4. Deus in domibus ejus cognoscitur cum suscipiet eam. *Alius*, Deus in domibus ejus cognitus est ut liberet eam. V, Deus in regibus ejus cognoscetur ad munimentum.

4.

5. Ecce enim reges congregati sunt: venerunt simul.

5. Quoniam ecce reges terre congregati sunt, venerunt in unum.

5.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, territi sunt, horror occupavit eos, dolores sicut parturientis.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt, tremor apprehendit eos: ibi dolores ut parturientis.

6, 7.

8. Per ventum violentum continges naves Tharsis.

8. In spiritu vehementi continges naves Tharsis.

8.

10. Estimavimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui.

10. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui. *Aliter*, in medio populi tui. V, VI, in medio templi tui.

10. In medio templi tui.

11.

11. In terminos. *Alius*, in fines.

11.

12. Letatur mons Sion, et exsultant filie Judæe.

12. Letare, mons Sion, exsultent filie Judæe.

12. Letatur mons Sion, et exsultant filie Judæe.

Propter judicia tua. *Alius*, id.

15. Muris circumcingite eam.

15. Complectimini eam. *Alius*, et circuite eam.

15.

TO EBPAIKON.

כפרו בגדליה

14 שיתי לבכם ו החילה

כסנו ארמינתיה

לדור אחרון

15 ועד

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Numerate turres ejus. *Hieron.*, *idem.*

14. Ponite cor vestrum ad antemurale ejus. *Hieron.*, ponite cor vestrum in menibus ejus.

Roborate palatia ejus. *Hieron.*, separate palatia ejus.

In generatione novissima. *Hieron.*, *id.*

15. Et perpetuum. *Hieron.*, in perpetuum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

14.

15.

VULGATA LATINA.

Narrate in turribus ejus.

14. Ponite corda vestra in virtute ejus.

Distribuite domos ejus.

In generatione altera.

15. Et in sæculum sæculi,

ΑΚΥΛΑΣ.

Υψίστατε τοὺς πύργους αὐτῆς.

14. Eis εὐπορίαν.

15.

AQUILA.

Numerate turres ejus.

14. In abundantiam.

15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVII.

V. 4. Titulus ex quibusdam mss. Illud autem, δευτέρᾳ σαββάτου, adjectivum est, nec habetur in Hebræo, ut et alia multa in titulis Psalmorum secundum LXX Interpretes.

V. 2. Οἱ λαῖτοί, μέγας Κύριος, καὶ ὑμνητὸς σφόδρα. Eusebius in Psalmos.

V. 5. Ἄ., καλῶ βλαστήματι etc. Drusius. In τοῖς Ὁ' sic legit Eusebius, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ εὐριζῶ, ut sensus hujus versus sit secundum ipsum: *Magnus Dominus et laudabilis valde, in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus bene radicata, jubilatione universæ terræ Montes Sion, latera Aquilonis, civitas regis magni.*

Ibid. Lectionem Hebraicam, אר שיון etc., adfert Chrysostomus. Ἄ.λλος, ὄρη Σιών etc. Cuislin.

bombyc. Videtur Aquilæ esse: nam litteram e vestigio sequitur.

V. 4. Ἄ., εἰς ὑπερέπαρσιν, Drusius. Symmachi vero interpretationem, ejus præmisso nomine, adfert Eusebius, itemque codex unus Regius; sed Drusius eam Quintæ editioni tribuit. Eam vero quæ Quintæ editionis est, quasi incerti interpretis adfert, Eusebium incunctanter sequimur, ejus lectio etiam altero codice firmatur. Vocem בושגב alibi vertunt Aquila et Symmachus, κραταίωμα.

V. 5. Σ., ἰδοὺ γὰρ etc. Sic Eusebius.

V. 6, 7. Ἄ., ἐθαμβήθησαν. Drusius. Ibidem Symmachi lectionem plenam profert Eusebius in Psalmos.

V. 8. Ἄ., ἐν πνεύματι καύτωνος etc. Eusebius.

PSALMUS XLVIII.

TO EBPAIKON.

1 לבנעם לבני קרה בוכור

2 שבוני-זאת

ישבו חלד

3 גם-בני אדם גם-בני-איש

ידד

4 והגות לבו המונות

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1.

2.

Οὐδ.

3.

4. Ουαγ:θ.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Τῷ νικητοῦ τῶν υἱῶν Κορέ, μελόδημα.

2.

Οἱ κατοικοῦντες τὴν κατάδυσιν.

3.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori filiis Core, psalmus. *Hier.*, victori filiorum Core, psalmus.

2. Audite hoc. *Hieron.*, audite hæc.

Qui habitatis orbem. *Hieron.*, qui habitatis occidentem.

3. Etiam filii hominis, etiam filii viri. *Hieron.*, tam filii Adam, quam filii singulorum.

Pariter. *Hieron.*, simul.

4. Et meditatio cordis mei intel-

VULGATA LATINA.

1. In finem filii Core, psalmus.

2. Audite hæc.

Qui habitatis orbem.

3. Quique terrigenæ et filii hominum.

Simul in unum.

4. Et meditatio cordis mei

AQUILA.

1. Victori filiorum Core, canticum.

2.

Qui habitatis occidentem.

3

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Ἀριθμήσατε τοὺς πύργους αὐ- τῆς.	Διηγήσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐ- τῆς. Ἄλλοι, ἐπανόστατε.	
14. Τάξασθε τὰς καρδίαις ὑμῶν εἰς τὸν περιβάλλον αὐτῆς.	14. Θέσθε τὰς καρδίαις ὑμῶν εἰς τὴν δόναμιν αὐτῆς.	14.
Διαμετρήσατε τὰ βασιλεῖα αὐτῆς. Ἐν γενεᾷ μεταγενεστέρῃ.	Καταδιέσθε τὰς βάρεις αὐτῆς. Εἰς γενεὰν ἑτέραν.	
15. Εἰς τὸ διηνεκές.	15. Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶ- νος.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Numerate turres ejus.	Narrate in turribus ejus. <i>Alius</i> , laudate.	
14. Constituite corda vestra in ambitum murorum ejus.	14. Ponite corda vestra in vir- tute ejus.	14.
Dimetimini regias ejus.	Distribuite domos ejus.	
In generatione novissima.	In generatione altera.	
15. In perpetuum.	15. Et in saeculum saeculi.	15.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLVIII.

V. 10. Symmachi lectionem adfert Coislin. unus antiquissimus. Vocem Hebraicam *δευμηρου* habet Chrysostomus. Drusius, *ἄλλοι*, *εικάσταμέν* etc. Sed esse Symmachi interpretationem declarat Coislmanus supra memoratus.

Ibid. Α., Θ., Ε', Γ'. Hos interpretes, adjunctis Σ., Ο', una serie ponunt Colbertinus *συναγῶως* scriptus et Coislmanus. Alii vero dicunt, *ἐκλειπὸν*. Inter illos autem interpretes memorantur etiam LXX, quia sic habebant in Hexaplis. Altera autem lectio, *ἐν μέτρῳ τοῦ λαοῦ σου*, in aliis exemplaribus exstabat, et est hodie in edit. Rom.

V. 11. Ἄλλοι, *ἐπὶ τὰ τέλη*. Sic Coislmanus unus

(*) De voce *חַיִּים* - *חַיִּים* hujus versus, Talmud Hieros. tract. Megilla, cap. ii, Halacha 4, sic habet : *חַיִּים חַיִּים בְּחַיִּים בְּחַיִּים*. I. e. « Aquila transtulit *ata nasia* (*ἀθανασία*, immortalitas), seculum in quo non est mors. » Drach.

vetustissimus : vocem *ἄλλοι* vertere solet Aquila.

V. 12. Σ., Θ., *εὐφραίνεταί* etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλοι, *διὰ κρίσεως σου*. Idem.

V. 15. Σ., *περιτεινίσασθε αὐτήν*. Sic Regius unus.

Ἄλλοι, *περιέθεσθε*. Chrysostomus.

Ibid. Α., *ψηφίσασθε* etc. Sic Eusebius et duo codices Regii.

V. 14. Has lectiones exhibent duo mss. Harum partem duntaxat Drusius. [Ex Eusebio addidimus *αὐτῆς* in lectione Symmachi. Drach.]

Ibid. Σ., *διαμετρήσατε* etc. Idem Drusius.

Ibid. Σ., *ἐν γενεᾷ μεταχρ.* Idem.

V. 15. Σ., *εἰς τὸ διηνεκές*. Drusius (*).

PSALMUS XLVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος τῶν υἱῶν Κορέ, ψῆψ.	1. Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορέ, ψαλμός.	1. Εἰς τὸ νίκος.
2.	2. Ἀκούσατε ταῦτα. Ἄλλοι, ἀκούσατε τοῦτο.	2.
Οἱ κατοικοῦντες τὴν κατὰ δύσιν.	Οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. Ἄλλοι, ἐγκατὰ δύσιν.	
5. Ἦν τε ἀνθρωπότης, καὶ προσ- έτι καὶ υἱὸς ἑκάστου ἀνθρώπου.	5. Ὅτε γε γηγενεῖς, καὶ υἱὸς τῶν ἀνθρώπων.	5.
4.	Ἐπιτοκουτό. Ἄλλοι, ὁμοῦ.	
	4. Καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. Ἄλλοι, καὶ μινυρίσει ἡ	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale filiorum Core, canticum.	1. In finem, filii Core, psalmus.	1. In victoriam.
2.	2. Audite haec. <i>Alius</i> , audite hoc.	2.
Qui habitatis occidentem.	Qui habitatis orbem. <i>Alius</i> , de- mersionem.	
5. Etiam humanum genus, et praeterea etiam filii uniuscujusque viri.	5. Quique terrigenae, et filii ho- minum.	5.
4.	Simul in unum. <i>Alius</i> , paiter.	
	4. Et meditatio cordis mei	4.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνιστὶς γραμμαται.

ΑΚΥΛΑΣ.

<p>תבונות 5 אסיה לבושל אנה</p> <p>בנויר</p> <p>היהרי</p> <p>6 יבוי רע 6 'O Συγγε, ῥε.</p> <p>עין עקבו יסבוי 7 יתהלל</p> <p>9 ויקר בדין</p> <p>ההל לעילם</p> <p>10 ויהיר עור לננה</p> <p>11 ויהר כסיל ובער יאשה</p> <p>12 בישנתם להור ודר</p> <p>קראו בשמותם עלי אדמית</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT. ligentias. <i>Hieron.</i>, et meditatio cordis mei prudentias.</p> <p>Intelligentias. 5. Inclinabo ad parabolam aurem meam. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>In cithara. <i>Hieron.</i>, in cithara.</p> <p>Ænigma meum. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>6. In diebus mali. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i> <i>Syrus</i>, ra.</p> <p>Iniquitas calcaneorum meorum calcandabit me. <i>Hieron.</i>, iniquitas calcanei mei.</p> <p>7. Gloriantur. <i>Hieron.</i>, superbiunt.</p> <p>9. Et pretium redemptionis. <i>Hieron.</i>, neque pretium redemptionis.</p> <p>Et desinet in sæculum. <i>Hieron.</i>, sed quiescet in sæcula.</p> <p>10. Et vivat adhuc in æternum. <i>Hieron.</i>, et vivet ultra in sempiternum.</p> <p>11. Simul stultus et insipiens peribunt. <i>Hieron.</i>, simul insipiens et indoctus peribunt.</p> <p>12. Tabernacula eorum in generatione et generatione. <i>Hieron.</i>, tabernacula sua in generatione et generatione.</p> <p>Vocaverunt in nominibus suis super terras. <i>Hieron.</i>, vocaverunt nomina sua suis terris.</p>	<p>5. Ασμαται.</p> <p>10αβου.</p> <p>6.</p> <p>Αων ακουθθαου ιουουθθουουου.</p> <p>7.</p> <p>9.</p> <p>10.</p> <p>11.</p> <p>12.</p> <p>Αληθαμαουθ.</p> <p>VULGATA LATINA. prudentiam.</p> <p>Prudentiam. 5. Inclinabo in parabolam aurem meam.</p> <p>In psalterio.</p> <p>Propositionem meam.</p> <p>6. In die mala.</p> <p>Iniquitas calcanei mei.</p> <p>7. Gloriantur.</p> <p>9. Et pretium redemptionis.</p> <p>Et laboravit in æternum.</p> <p>10. Et vivet adhuc in faem.</p> <p>11. Simul insipiens et stultus peribunt.</p> <p>12. Tabernacula eorum in pro- genie et progenie.</p> <p>Vocaverunt nomina sua in terris suis.</p>	<p>Σουδσεις. 5.</p> <p>6.</p> <p>7.</p> <p>9.</p> <p>Και επαύσατο εις αιωνα.</p> <p>10. Καὶ ζήσεται εις νεκος. 11.</p> <p>12.</p> <p>Ἐκάλησαν ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐπὶ χθόνας.</p> <p>AQUILA. Intelligentias. 5.</p> <p>6.</p> <p>7.</p> <p>9.</p> <p>Et quiesvit in sæculum.</p> <p>10. Et vivet in victoriam.</p> <p>11.</p> <p>12.</p> <p>Vocaverunt in nomine suo super terras.</p>
---	---	--

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

καρδία μου σύλπιον. *"Αλλε, ηρ-
υλιτι.*

Σύλπιον.

Συλίσπει. *V, 7, id.*

Σύλπιον.

5.

5. Κλινῶ εἰς παραβάθη τῆ ὄψι
μου. *"Αλλε, κλινῶ παραβάθη τῆ
ὄψι μου.*

5.

Ἐν ψάλτηρίῳ. *"Αλλε, ἐν κηθά-
ρα. "Αλλε, ἐκ ψάλτηρίου.*

Ἐπρόθεμα μου. *"Αλλε, ἀ-
νεργά μου.*

6. Ἐν ἡμέρα κακώσεως.

6. Ἐν ἡμέρα πονηρά. *"Αλλε,
ἐν ἡμέρα πονηρά. "Αλλε, κα-
κού.*

6.

Ἄνομια τῶν ἡμερῶν μου.

Ἄνομια τῆς πύργου μου.

7.

7. Καυχόμενοι. *"Αλλε, ἀλαζ-
νεύμενοι.*

7.

9.

9. Καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἀποθέσεως.
"Αλλε, καὶ ἀπειθήσει.

9.

Ἀλλὰ πιστάμενος τῷ αἰῶνι
τούτῳ.

Καὶ ἐκοπίαται εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Ζῶν ἀπὸ διατελέσει.

10. Καὶ ζήσεται εἰς τέλος.

10.

11. Ὅμοῦ ἀνόητος καὶ ἀμαθὴς
ἀπολείπεται.

11. Ἐπιταυτὸ ἀφρον καὶ ἄνοος
ἀπολείπεται.

11.

12.

12. Σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεάν
καὶ γενεάν. *"Αλλε, τὰ ἐντὸς τῶν
ὀκτωῶν αὐτῶν εἰς αἰῶνα. "Αλλε,
κατακτηρόσεις αὐτῶν εἰς γενεάν.*

12.

Ὀνομάσαντες ἐπὶ ὀνομασίαν αὐ-
τῶν τὰς γαίας.

Ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐ-
τῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐ-
τῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

prudentiam. *Alius, et meditabitur
cor meum intelligentiam. Alius,
indicabit.*

Intelligentiam.

Intelligentias. *V, VI, id.*

Intelligentiam.

5.

5. Inclino in parabolam au-
rem meam. *Alius, inclino pa-
rabole aurem meam.*

5.

In psalterio. *Alius, in cithara.
Alius, per psalterium.*

Propositionem meam. *Alius, ge-
nigma meum.*

6. In die afflictionis.

6. In die mala. *Alii, in die mali.*

6.

Iniquitas vestigiorum meorum.

Iniquitas calcanei mei.

7.

7. Gloriantes. *Alius, arroganter
agentes.*

7.

9.

9. Et pretium redemptionis.
Alius, id.

9.

Sei et cum quieverit seculo
luic.

Et laboravit in aeternum.

10. Vivens semper durabit.

10. Et vivet in finem.

10.

11. Simul insipiens et indoctus
peribunt.

11. Simul insipiens et stultus
peribunt.

11.

12.

12. Tabernacula eorum in pro-
genie et progeme. *Alius, interiora
domum eorum in saeculum. A-
lius, habitationes eorum in gene-
rationem.*

12.

Nominantes super nomine suo
terras.

Vocaverunt nomina sua in ter-
ris suis.

Vocaverunt nomina sua in ter-
ris suis.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

14. זה דרכם נסל למי ואהריתם ו
בפיהם יוצי

14.

14. Τοῦτο ὁδὸς ἀνοσιτίας αὐτοῖς...

15. כצאן ו לשאיל שתי בית ירעם

15.

15.

וירדו במ
ועירם לבלות שאיל כצאן לו

Ἐν κρατήτουςι.

Καὶ χαρακτηριστὴρ αὐτῶν κατατρί-
ψαι ἄδην ἐκ κατοικητηρίου αὐτῶν.

18-20. לא ירד אחריו נבדו בו
נבשו בהויו יבך יתוך כיתובים
לך הביא עד-זר אבותיו עד-נצח

18-20.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται
ὀπίσω αὐτοῦ ὄψα αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυ-
χὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογη-
τός... ἐλεύση....

לא יראו

Οὐκ ὕψονται.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

14. Haec via eorum, stultitia eis :
et posterī eorum in ore ipsorum
volent. *Hieron.*, haec est via insi-
pientiae eorum : et post eos juxta
es eorum current.

14. Haec via illorum scandalum
ipsis : et postea in ore suo com-
placebunt.

14. Hoc via insipientiae ipsis..

15. Sicut ovis in inferno ponentur :
mors depascet eos. *Hieron.*,
quasi grex in inferno positi sunt :
mors pascet eos.

15. Sicut oves in inferno positi
sunt : mors depascet eos.

15.

Et dominabuntur in eos. *Hie-
ron.*, subjicient eos.

Et dominabuntur eorum.

...imperabunt.

Et figura eorum ad inveterandum
sepulcrum ab habitaculo sibi.
Hieron., et figura eorum conteretur
in inferno post habitaculum
sancti.

Et auxilium eorum veterascet in
inferno a gloria eorum.

Et character eorum conterere
infernum ex habitaculo eorum.

18-20. Non descendet post eum
gloria ejus. Quoniam in vita sua
benedixit, et laudabit te si bene
leceris tibi. Introibit usque in pro-
geniem patrum suorum usque in
perpetuam. *Hieron.*, nec descendet
post eum gloria ejus. Quia ani-
mae suae in vita sua benedicet :
laudabunt te cum benefeceris tibi.
Introibit usque ad generationem
patrum suorum.

18-20. Neque descendet cum eo
gloria ejus. Quia anima ejus in
vita ipsius benedicetur : confite-
bitur tibi cum benefeceris ei. In-
troibit usque in progenies patrum
suorum.

18-20. Neque una descendet
post ipsum gloria ipsius. Quia
anima ejus in vita ipsius benedi-
cta ...venies...

Non videbunt. *Hieron.*, *id.*

Non videbit.

Non videbunt.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLVIII.

V. 1. Ex duobus Regiis codicibus.

V. 2. "Α.Ι.Ι.Θ., ἀκούσατε τοῦτο. Drusius.

Ibid. 'Α, Σ., οἱ κατοικη-. Eusebius. "Α.Ι.Ι.Θ., ἐγκα-
τῶστων, et lectionem Hebraicam. Chrysostomus
in Psalmus.

V. 5. Σ., ἦ τε ἀβήρωπ-. Eusebius et Drusius.

Ibid. "Α.Ι.Ι.Θ., ὁμοῦ. Drusius.

V. 4. "Α.Ι.Ι.Θ., καὶ μινυρίζει etc. Agellius et
Drusius. "Α.Ι.Ι.Θ., μηνύσει. 'Ο 'Εβραῖος, οὐαγιθ.
Chrysostomus.

Ibid. 'Α., Ο', Ε', συνέσεις etc. Coislin.

V. 5. "Α.Ι.Ι.Θ., κληῶ παραβ-. Drusius. 'Ο 'Εβραῖος,
καματά. Chrysostomus.

Ibid. "Α.Ι.Ι.Θ., ἐν κηθάρα. "Α.Ι.Ι.Θ., διὰ ψαλτηρίου.
Coislinianus hombycinus.

Ibid. "Α.Ι.Ι.Θ., ἀνυγά μου. Drusius. Videtur au-
tem esse Aquile, qui vocem הדיח sic vertit infra

psalmi. lxxvii, 2. Hieronymus hic de more Aquilam
sequitur. Hebraicam autem vocem sic exprimit
Chrysostomus, ἰθαθαι.

V. 6. Σ., ἐν ἡμέρα κακώσεως. Agellius. Reliquas
lectiones exhibent Agellius et Drusius. Syri Chry-
sostomus.

Ibid. Σ., ἀνομία etc. Sic duo Regii ex Origene.
Hebraicam lectionem exprimit Chrysostomus.

V. 7. "Α.Ι.Ι.Θ., ἀλαζονευόμενοι. Drusius. Vide Job
xv, 20.

V. 9. "Α.Ι.Ι.Θ., καὶ ἀντίλυτρον. Cuislin. unus, qui
addit ἀνακλητικόν.

Ibid. et v. 10. 'Α., καὶ ἐπάσαστο etc. Sic Agellius
et Drusius Aquilae et Symmachi lectiones exhibent.
Duo autem mss. et Eusebius postremam versionis
Symmachi partem sic efferunt, ζῶν εἰς αἰῶνα δια-
τελέσει ὁ ποιούσας, quae videntur paraphrasim sa-
pere, ab ipso Eusebio adjectaui.

SYMMACHOS.

Ο.

THEODOTEN.

11. Αὐτῆ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἀνοία· αὐτοῖς, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦς λόγον αὐτῶν εὐδοκῆσουσι.

11. Αὐτῆ ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογῆσουσι. Ἄλλοι, θελήσουσι.

11.

15. Ὡς βοσκῆματα ἤδου ἔπαξαν ἐαυτοῦς, θάνατος νεμήσει αὐτούς.

15. Ὡς πρόβατα ἐν ἔδῃ ἔθουτο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς.

15.

Ἐπιστάξουσιν αὐτούς.

Καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν.

Καταθίθονται.

Τὸ δὲ κρατερόν αὐτῶν παλαιώσει ἄδης ἀπὸ τῆς οἰκήσεως τῆς ἐντίμου αὐτῶν.

Καὶ ἡ βροχία αὐτῶν παλαιωθείσεται ἐν τῷ ἔδῃ ἐκ τῆς ὀδύνης αὐτῶν.

18-20. Ἐλευσῆ.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται ἀνολοθῶσα αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ἄλλὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν εὐλογῆσει λέγων ἐν ἑαυτῷ, Ἐπαινήσουσί σε ἐκ κελῶς ποιήσης σεαυτῷ· Ἐλευσῆ ἕως γενεᾶς πατέρων.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογῆθήσεται, ἐξομολογήσεται σοι ἐκ ἀγαθῶν αὐτοῦ. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Ἄλλοι, ἕως τέλους.

Οὐκ ἔψεται. Ε', id. Γ', οὐκ ἔψονται.

Οὐ βλέποντες.

Οὐκ ἔψεται. Ε', id. Γ', οὐκ ἔψονται.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

11. Hæc via eorum stultitæ ipsis : posteri autem eorum verbum eorum acceptum habebunt.

11. Hæc via illorum scandalum ipsis : et postea in ore suo benedicent. *Al.* volent.

11.

15. Sicut pecora inferni posuerunt seipso : mors pascet eos.

15. Sicut oves in inferno positi sunt : mors depascet eos.

15.

Subjicient eos.

Et dominabuntur eorum.

Deducuntur.

Et fortitudinem eorum antiquabit infernus, ab habitatione honorabili eorum.

Et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.

18 20. Venies.

18-20. Neque una descendet sequens eum gloria ipsius. Sed animam ipsius, dum vivet ipse, benedicet, dicens in semetipso : Laudabunt te si bene feceris tibi ipsi. Venies usque ad generationes patrum.

18-20. Neque descendet cum eo gloria ejus. Quia anima ejus in vita ipsius confitebitur, benedicetur tibi cum benedixeris ei. Introibit usque in progenies patrum suorum usque in æternum. *Alius*, usque ad finem.

Non videntes.

Non videbit. V, id. VI, non videbunt.

Non videbunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVIII.

V. 11. Σ., ὁμοῦ ἀνοήτος etc. Theodoretus et codex unus.

V. 12. Hæc duas lectiones exhibet Drusius sine interpretum nomine. (*)

Ibid. Α., ἐκάλειπεν etc. Has lectiones exhibet Drusius; sed secundam sine interpretis nomine. Agellius vero ait esse Symmachi.

V. 14. Α., τοῦτο ὁδὸς etc. Coislin. unus. Σ., αὐτῆ ἡ ὁδὸς etc. Regius unus.

V. 15. Σ., ὡς βοσκῆματα etc. Eusebius, Theodoretus et mss. Sed Theodoretus, ὡς πρόβατα, ut LXX.

Ibid. Α., ἐν κρατῆσουσι. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Eusebio in Psalmos. Suspicio illud ἐνὶ invecium esse pro xai, vel ἐτι. (**)

Ibid. Α., καὶ χρακτῆρ etc. Hæc Aquilæ et Symmachi versiones pleniores adfert Eusebius, qui ad Symmachium legit κρατερόν, ut et tres mss. Drusius vero, κραταίον.

V. 18-20. Has Symmachi et Aquilæ lectiones circumferunt duo Regii, quorum unus ad Symmachium habet, ἐπαινήσει σε etc., et sic etiam Theodoretus.

Ibid. Ἄλλοι, ἕως τέλους. Coislin. unus.

Ibid. Has lectiones habet Drusius. Daniel autem Barbarus Symmachi lectionem ita exhibet : *Introibit usque in progenies patrum suorum : morientur, non aspicientes lucem.*

(*) Prior harum lectionum male posita est hic a Montf., manifeste enim pertinet ad comma præcedens ejusdem versus 12, וְעַל פְּנֵי הַיָּם בְּרֵיבֵינָם בְּרֵבֵבֵנָם. I. e. ad verbum : *Intra eos domus eorum in æternum.* DRACU

(**) Hoc ἐνὶ vocem esse spuriam, et casu aliquo inveciam in textum Eusebii patet ex Catena Patrum Græc. ubi legitur : ἡ κατὰ τὸν Ἀκύλιαν, κρατῆσσων. I. e., vel secundum Aquilam, κρατῆσσων. DRACU

TO EBPAIKON.

PSALMUS LXIX.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γράμμασι.

ΑΚΥΡΑΑΣ.

1 אל ואלהים יהוה דבב יקראני אָרְיָן	1.	1. Ἰσχυρὸς Θεὸς Κύριος λαλή- σας ἐκάλεσε τὴν γῆν.
2 כעון כנולל יופי אלהים הישע	2.	2. Ἐκ Σιών τετελεσμένης ἀλλοι- ῆ Θεὸς ἐπεψάνη.
3 נשערה כמד	3.	3. Ἐλαλιχπίσθη σφόδρα.
5 אספילי הכודי סנאגאגאטέ μαι τούς ἁγίους μου.	5.	5.
ברותי		
7 ואעידה כך	7.	7.
9 עתהים	9.	9. Καρεϊνούς.
11 זקן שדי	11.	11. Παντοδραπὰ γώρας.
14 זבח לאלהים תודה	14.	14. Θῦσον τῷ Θεῷ εὐχαριστίαν.
16 הקן	16.	16.
21 דמות הנות אהיה ככין	21.	21. Ὑπέλαθεις, ἐσόμενος ἔσομαι ἕμοιός σοι.
ואערכה		
22 ביערנא	22.	22.
25 זבח תודה יכבדני ושם דרך אראנו בישע אלהים	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Fortis Deus Dominus locu- tus est, et vocavit terram. <i>Hie- ron., id.</i>	1. Deus deorum Dominus locu- tus est, et vocavit terram.	1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.
2. De Sion perfecta decore Deus apparuit. <i>Hieron., id.</i>	2. Ex Sion species decoris ejus, Deus manifeste.	2. De Sion perfecta decore Deus apparuit.
3. Tempestas excitata est vehe- menter. <i>Hieron., tempestas valida.</i>	3. Tempestas valida.	3. Turbo excitatus est vehemen- ter.
3. Congregate mihi pios meos. <i>Hebr. int. et Hieron., congregate mihi sanctos meos.</i>	3. Congregate illi sanctos ejus.	3.
Pactum meum. <i>Hieron., id.</i>	Testamentum ejus.	
7. Et testificari faciam in te. <i>Hieron., testificabor in te.</i>	7. Et testificabor tibi.	7.
9. Hircos. <i>Hieron., idem.</i>	9. Hircos.	9. Corneos.
11. Fera agri. <i>Hieron., univer- sitas agri.</i>	11. Pulchritudo agri.	11. Universitas agri.
14. Sacrifica Deo confessionem. <i>Hieron., immola Deo laudem.</i>	14. Immola Deo sacrificium laudis.	14. Immola Deo gratiarum actio- nem, <i>vel</i> , hostiam gratiarum actionis.
16. Præcepta. <i>Hieron., præcep- torum.</i>	16. Justitias.	16.
21. Existimasti quod futurus sim sicut tu. <i>Hieron., existimasti me futurum similem tui.</i>	21. Existimasti inique quod ero tui similis.	21. Existimasti quod futurus ero similis tibi.
Et ordinabo. <i>Hieron., et pro- ponam te.</i>	Et statuam.	
22. Intelligite utique. <i>Hieron., intelligite hoc.</i>	22. Intelligite hæc.	22.
25. Sacrificans confessionem hono- rificabit me : et ponentem viam videre faciam emi in salutem Dei. <i>Hieron., qui immolat confessionem glorificabit me : et qui ordinat viam, ostendam ei salutem Dei.</i>	25. Sacrificium laudis honorifi- cabit me : et illic iter, quo osten- dam illi salutare Dei.	25.

PSALMUS XLIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Τετραπλῆς Θεὸς Κύριος λαλήσας ἐκάλεισε τὴν γῆν.	1. Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησεν, καὶ ἐκάλεισε τὴν γῆν.	1. Τετραπλῆς Θεὸς Κύριος λαλήσας ἐκάλεισε τὴν γῆν.
2.	2. Ἐκ Σιών ἡ εὐπρόσπικτος ὄρασις ὁτις αὐτοῦ, ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἦεν.	2.
3.	3. Καταγίγῃ σφόδρα, Ἱ, κατα- γίσθη σφόδρα.	3. Καταγίγῃ σφόδρα
5.	5. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ. Ἄλλοι, τοὺς ἁγίους αὐτοῦ. Οὐλοισί, συναγάγετέ μοι τοὺς ἁγίους μου.	5.
7. Μαρτύρομαι σοι.	7. Τὴν διαθήκην αὐτοῦ. Οὐλοισί, τὴν διαθήκην μου.	7.
9. Κεραινοῦς.	9. Διαμαρτύρομαι σοι.	9.
11.	11. Τετραπλῆς, Ἄλλοι, μιμνήσκει. Εἰ, κεραινοῦς.	11.
14.	14. Ὁσίων τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέ- σεως.	14.
16.	16. Τὰ δικαιώματά, Ἄλλοι, τὰ προσπάγιατά.	16.
21. Ἐνόμιστος ἔσσεσθαί με ὡς σέ.	21. Ὑπέλαβες ἁνομίαν, ὅτι ἔσο- μαί σοι ὄμιος. Ἄλλοι, ὄμιος. Ἱ, υπέλαβες ἔσσομαι ὄμιός σοι.	21. Ὑπέλαβες ἔσσομαι ὄμιος ὄμιός σοι.
22.	Καὶ παραστήσω. 22. Σύνατε ὄψ, Ἄλλοι, νοήσατε ὄψ.	Καὶ ποιθήσω. 22.
25. Θυσίῳ ὁπῆρ αἰνέσεως δο- ξήσει με, καὶ τῷ εὐτάκτως ὀδύου- σι δείξω σωτήριον Θεοῦ.	25. Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὄψς ἡ δείξω αὐτῷ τὸ σω- τήριον Θεοῦ.	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOIHO.

1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.	1. Deus deorum Dominus locu- tus est, et vocavit terram.	1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.
2.	2. Ex Sion species decoris ejus, Deus manifeste veniet.	2.
3.	3. Tempestas valida. VII, pro- cella excitata est vehementer.	3. Procella excitata est vehem- enter.
5.	5. Congregate illi sanctos ejus. <i>Alius</i> , castos ejus. <i>Reliqui</i> , congre- gate mihi sanctos meos.	5.
7. Testificor tibi.	7. Testamentum ejus. <i>Reliqui</i> , tes- tamentum meum.	7.
9. Corneos.	9. Testificabor tibi.	9.
11.	9. Hireos. <i>Aliter, alio verbo</i> . V, corneos.	9.
14.	11. Pulchritudo agri.	11.
16.	14. Immola Deo sacrificium laudis.	14.
21. Existimasti me futurum sicut tu.	16. Justificationes. <i>Alius</i> , præ- cepta.	16.
22.	21. Existimasti mihi iunitatem, quod ero tibi similis. <i>Al.</i> , inique. VII, existimasti, quod futurus ero si- milis tibi.	21. Existimasti, quod futurus ero similis tibi.
25. Sacrificans pro laude honori- ficabit me: et ordinate viam fac- cienti ostendam salutem Dei.	Et statuam.	Et preparabo.
	22. Intelligite utique. <i>Alius</i> , cog- itate utique.	22.
	25. Sacrificium laudis honorifi- cabit me: et illic iter, quo osten- dam illi salutem Dei.	25.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIX.

V. 1. 'A., Σ., Θ., ἰσχυρὸς Θεὸς etc. Eusebius, Drusius et mss. Theodoretus vero, οἱ τρεῖς, ἰσχυρὸς Θεός. Ubi vides, οἱ τρεῖς idem esse quod 'A., Σ., Θ.
 V. 2. 'A., ἐκ Σιών πεταλοσμένης etc. Coislin. lombycinus.
 V. 5. 'A., ἐλαλιπίσθη σφόδρα. Sic mss. et Drusius.

V. 5. Τὸ Ἔρρ. etc. Eusebius. Ibid. Ἄλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. Coislin. unus. Sic vocem ἸΔΗ vertit Aquila psalm. xi, 2.
 Ibid. Οἱ Ἀιπὸλ, τὴν διαθήκην μου. Sic Regius unus.
 V. 7. Σ., μαρτύρομαι σοι. Coislin. unus.
 V. 9. 'A., Σ., Ε', κερβεῖνός. Drusius. Ο', τράγους. Sic mss. Editio autem Rom., χιμάρους. Coislinianus

PSALMUS L.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
בְּתֵשֶׁבֶת 2	2.	2. Βηθσαβεί.
הִנְנִי אֲלֵהֶם בְּחֶסֶד 5	5.	5. Δώρησαί μοι, θεέ, κατὰ ἔλεός σου.
הַבּוֹיָד 5	5.	5.
הַתּוֹכַח בַּשִּׁשִּׁי 6	6.	6. Ὑπερχρηθῆς.
בְּעוֹן הוֹלֵלְתִי וּבַחֲבוּא יַחֲסוּנִי 7 אֲבוֹ	7.	7.
וּבַפֶּצֶת וּבַסֶּתֶם 8	8.	8. Ἐβουλήθης.
וְהִדְעֵנִי 10		
תִּשְׁמָעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׂוְחָה הַגְּלִילָה 10 עֲצוּמוֹת דָּגִי	10.	10.
בְּרָא 12	12.	12. Ἀνάκτιστον.
וְרוּחַ נֶקֶן 15		
אֶל-תְּקַח בִּימִנִי 15	15.	15. Μὴ λάθῃς ἐξ ἐμοῦ.
תִּרְגַּן לִשְׁנֵי צַדִּיקֶיךָ 16	16.	16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Bethsabee. <i>Hieron.</i> , id.	2. Bethsabee.	2. Bethsabee.
5. Miserere mei, Deus, secundum misericordiam tuam. <i>Hieron.</i> , id.	5. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.	3. Condona mihi, Deus, secundum misericordiam tuam.
5. Semper.	5. Semper.	5.
6. Mundus sis in iudicando te. <i>Hieron.</i> , vincas cum iudicaberis.	6. Vincas cum iudicaris.	-6. Iudicio superes.
7. In iniquitate formatus sum, et in peccato calefecit me mater mea. <i>Hieron.</i> , in iniquitate conceptus sum, et in peccato peperit me mater mea.	7. In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.	7.
8. Voluisti. <i>Hieron.</i> , diligis. Et in occulto. <i>Hieron.</i> , et arcuatum.	8. Dilexisti. Et occulta.	8. Voluisti.
Seire facies me. <i>Hieron.</i> , manifestasti mihi.	Manifestasti mihi.	
10. Audire facies me gaudium et lætitiarum : exsultabunt ossa, contrivisti. <i>Hieron.</i> , auditum mihi facies gaudium et lætitiarum, et exsultent ossa que confregisti.	10. Auditui meo dabis gaudium et lætitiarum, et exsultabunt ossa humiliata.	10.
12. Crea. <i>Hieron.</i> , id. Et spiritum stabilem. <i>Hieron.</i> , id.	12. Crea. Et spiritum rectum.	12. Iterum crea.
15. Ne capias a me. <i>Hieron.</i> , ne auferas a me.	15. Ne auferas a me.	15. Ne capias a me.
16. Laudabit lingua mea iustitiam tuam. <i>Hieron.</i> , id.	16. Et exsultabit lingua mea iustitiam tuam.	16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIX.

item vetustissimus, *χιμάρβους*, cum duplici ρ.

V. 11. Ἄ., παντοδαπὰ χώρας. Agellius. Hanc versionem secutus est Hieronymus, qui Latine sic interpretatur, *universitas agrī*.

V. 14. Ἄ., θῦτον τῷ Θεῷ θυσίαν εὐχαριστίας. Ita Coislin. bombye. Agellius vero, εὐχαριστίαν, melius.

V. 21. Σ., ἐνόμισας ἔτσθαί με ὡς τέ. Sic Colber

tinus unus. Ἄ., Θ., Ζ', ἐπύλατος etc. Drusius Theodotioni tantum et Septimæ adscribit: sed in scholis meis Aquilæ etiam adscriptum reperio.

Ibid. Θ., καὶ στοβάτο. Drusius.

V. 22. Ἄλλοι, γῆρατε δέ. Coislin. unus.

V. 25. Σ., θυσίῳν etc. Sic Reg. unus et Theodoretus.

PSALMUS L.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Βηθσαβεά.
3. Ὀϊκτιρὸν με, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ ἔλεός σου.
5. Ἐνδὲλεγχῶς.
6. Νικήσῃς ἐν τῷ κρίνοντι.
7. Εἰς ἀδικίαν ὠδονήθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκύθητό με ἡ μήτηρ μου.
8. Θέλεις.
10. Ἀκουστὴν ποίησόν μοι εὐθυμίαν καὶ εὐφροσύνην, ἡλαρωθήτω ὅσα ἔχον ἐκ σονέλλασεν.
- 12.
- 15.
16. Διαλαλήσει ἡ γλῶσσά μου τὴν ἐλεημοσύνην σου.

SYMMACHUS.

2. Bethsabée.
3. Miserere mei, Deus, secundum misericordiam tuam.
5. Perpetuo.
6. Vincere judicantem, vel, ut vincas judicans.
7. In iniquitatem conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.
8. Vis.
10. Auditam fac mihi alacritatem et letitiam, exultarentur ossa quæ confregit.
- 12.
- 15.
16. Enarrabit lingua mea misericordiam tuam.

ΠΑΤΡΙΟΥ. GR XVI.

2. Βηθσαβεά. Ζ'. Βηθσαβεά.
3. Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.
5. Διαπαντός.
6. Νικήσῃς ἐν τῷ κρίνοντι. Ἄλλοι, νικήσεις.
7. Ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίστησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἄλλοι, ἐγέννησεν.
8. Ἠγάπησας.
Καὶ τὰ κρύφια. Ἄλλοι, καὶ τὰ ἄγνωστα.
Ἐδήλωσάς μοι. Ἄλλοι, ἐφανέρωσάς μου.
10. Ἀκουσίως με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅσα ἔταπεινωμένα.
12. Κτίσον.
Καὶ πνεῦμα εὐθείας. Ἄλλοι, καὶ πνεῦμα ἀληθείας.
15. Μὴ ἀντανόηξ ἀπ' ἐμοῦ.
16. Ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.

LXX INTERPRETES.

2. Bersabee. VII, Bethsabée.
3. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.
5. Semper.
6. Vincas cum judicaris. *Alius*, vincas.
7. In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea. *Alius*, genuit.
8. Dilexisti.
Et occulta. *Alius*, et ignota.
Manifestasti mihi. *Alius*, declarasti mihi.
10. Audire me facies gaudium et letitiam, exultabunt ossa humiliata.
12. Crea.
Et spiritum rectum. *Alius*, et spiritum verum.
15. Ne auferas a me.
16. Exultabit lingua mea iustitiam tuam.

ΘΕΟΔΟΤΙΝ.

2. Βηθσαβεά.
- 5.
- 5.
6. Νικήσῃς ἐν τῷ κρίνοντι
- 7.
- 8.
- 10.
- 12.
- 15.
- 16.

THEODOTIO.

2. Bethsabée.
- 5.
- 5.
6. Vincas cum judicaris.
- 7.
- 8.
- 10.
- 12.
- 15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
19. הַחַיִּים נִשְׁבַּרָה	19.	19.
לִבְּנֵי נִשְׁבַּר וְזָהָה		
20. הַיּוֹסֵפֶה בְּיַדְךָ אֶת־צִיִּין	20.	20. Ἀγάθυνον εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών.
21. אֵלֶּה אֵן תְּחַפֵּץ וְזָהָה צְדָקָה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל	21.	21.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
19. Spiritus contritus. <i>Hieron.</i> , spiritus contribulatus. Cor contritum et concontractum. <i>Hieron.</i> , cor contritum et humiliatum.	19. Spiritus contribulatus. Cor contritum et humiliatum.	19.
20. Benigne fac in bona voluntate tua Sion. <i>Hieron.</i> , benigne fac in voluntate tua Sion.	20. Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion.	20. Benefac in beneplacito tuo ipsi Sion.
21. Tunc voles sacrificia iustitiæ, ascensionem et holocaustum. <i>Hieron.</i> , tunc suscipies sacrificium iustitiæ, oblationes et holocausta.	21. Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes et holocausta.	21.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum L.

V. 1. 'A., Σ., Θ., Z', Βηθσαβεζέ. Drusius habet Βηθσαβεθ. Sed est haud dubie error librariorum, qui ⊕ pro Θ acceperunt, ob similitudinem earum litterarum quando caractere unciali rotundo illo scribebantur. Quod scribendi genus non modo Origenis tempore, sed etiam tribus quatuorve postea sæculis in usu erat.

V. 5. 'A., δώρησάι μοι etc. Drusius.

V. 5. Σ, ἐνδελεγῶς. Ita mss.

V. 6. 'A., ὑπερκριθῆς. Sic Agellius recte, Drusius itidem, ὑπερκριθῆς. Sequentes Σ Θ. lectiones ex Drusio mutuamur. Coisl. unus, "Α.Α.Ι.Ο.Σ, νικήσας [*f. pro νικήσης*].

V. 7. Σ., εἰς ἀδικίαν ὠδ-. Ex Eusebio et Colbertino uno. Alteram vero lectionem, "Α.Α.Ι.Ο.Σ, ἐγέννησεν, habent Colbertinus στιχηρῶς scriptus, et Coisl. unus.

V. 8. 'A., ἐβούλ-. Haec Drusius habet.

Ibid. "Α.Α.Ι.Ο.Σ, καὶ τὰ ἄγνωστα. Coisl. unus

PSALMUS LI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2. אַחִימֵלֵךְ	2.	2. Ἀχιμέλεχ.
3. כָּל־הַיּוֹם	3.	3. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν.
4. תְּחַשֵּׁב	4.	4.
6. אַהַבַּת כָּל־דְּבָרַי בְּנֶפֶשׁ	6.	6.
7. וְיִתְנַךְ לְנֶפֶשׁ יִתְנַךְ וְיִסְתַּךְ בְּאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי־אֵין הַיּוֹם סֵלָה	7.	7.
9. יִעָרֵךְ	9.	9. Ἐκραταιώθη.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Achimelech. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	2. Achimelech,	2. Aimelech.
3. Omni die. <i>Hieron.</i> , tota die.	3. Tota die.	3. In unoquoque die.
4. Cogitabit. <i>Hieron.</i> , cogitavit.	4. Cogitavit.	4.
6. Dilixisti omnia verba ad devorandum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	6. Dilixisti omnia verba præcipationis.	6.
7. Destruet te, in æternum conteret te, et abradet te e tabernaculo, et eradicabit te e terra viventium, selah. <i>Hieron.</i> , destruet te, in sempiternum terret te, et evellet te de tabernaculo, et eradicabit te de terra viventium. Semp r.	7. Destruet te in finem: evellet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam de terra viventium.	7.
9. Roboratus est. <i>Hieron.</i> , confortatus est.	9. Prevaluit.	9. Roboratus est.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ

19. Πνεύματος συντετριμμένου.
Καταργούα γέγονεν ἡ καρδία μου.

19. Πνεῦμα συντετριμμένου. Ἄλλοι, συντεθλασμένον.
Καρδίαν συντετριμμένην καὶ καταπεινωμένην. Ἄλλοι, συντεθλασμένην.

19.

20. Εὐσεργέτησον.

20. Ἀγαθούσον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών. Ἄλλοι, ἐν τῇ θελήσει σου.

20.

21. Τότε προσέβηθι θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφοράν καὶ ὀλοκαυτώματα.

21. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφοράν καὶ ὀλοκαυτώματα.

21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

19. Spiritu contrito.

19. Spiritus contritus. *Atius*, confractus.

19.

Confractum fuit cor meum.

Cor contritum et humiliatum. *Atius*, confractum.

20. Benefac.

20. Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion. *Atius*, in voluntate tua.

20.

21. Tunc suscipies sacrificium iustitiae, oblationem et holocausta.

21. Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationem et holocausta.

21.

Notæ et varia lectioes ad Psalmum L.

Ibid. Ἄλλοι, ἐφανερώσας μοι. Idem Coislín.

Ibid. Ἄλλοι, συντεθλασμένον ἢ Ἄλλοι, συντεθλασμένην. Coislín. unus. Est forte scholion.

V. 10. Σ., ἀκουστήν etc. Primam versus partem ex Colbertino uno mutauimus; alteram vero, βαρυνθήτω etc., ex altero στιχηρῶς scripto.

Ibid. Σ., καταργούα etc. Eusebii et tres mss.

V. 12. Ἄ., ἀνάκτιστον. Coislín. unus.

V. 20. Ἄ., ἀγαθούσον etc. Drusius. Ἄλλοι, ἐν τῇ θελήσει σου. Coislín. unus.

Ibid. Ἄλλοι, καὶ πνεῦμα ἀληθές. Alter Coislín.

V. 21. Σ., τότε προσδ-. Ex Colbertino uno et ex Daniele Barbaro. Ibid. Coislín. unus, τότε θελήσει ὀλόκληρα καταγιαζόμενα πυρί, quæ videntur scholion esse.

V. 15. Ἄ., μὴ λάθῃς ἐξ ἔμοῦ. Colbert. unus.

V. 16. Σ., διαλάθῃς etc. Sic omnes mss., Theodoretus et Drusius.

V. 19. Σ., πνεύματος συντε-. Eusebius.

PSALMUS LI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

2. Ἀχιμέλεχ.

2. Ἀχιμέλεχ.

2. Ἀχιμέλεχ.

3. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

3. Ὅλην τὴν ἡμέραν.

3.

4.

4. Ἐλογίσαστο.

4 Ἐλόγησε.

6. Ἠγάπηρας πάντας λόγους εἰς τὸ καταπεινῶν.

6. Ἠγάπηρας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ.

6.

7. Καθελί σε, καὶ ἀποξύσει σε ἀπὸ τῆς σαρκῆς σου, καὶ ἐκριζώσει σε ἐκ γῆς ζώντων εἰς αἶψ.

7. Καθελί σε εἰς τέλος, ἐκτίλα σε καὶ μεταναστεύσει σε ἀπὸ σαρκώματος, καὶ τὸ ῥιζωμα σου ἐκ γῆς ζώντων. Διάψαλμα.

7.

9. Ἐνισχυρίαστο.

9. Ἐνδυναμώθη.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

2. Achimelech.

2. Abimelech.

2. Achimelech.

3. In unoquoque die.

3. Tota die.

3.

4.

4. Cogitavit.

4. Locuta est.

6. Dilixisti omnia verba ad deorandum.

6. Dilixisti omnia verba demerisionis.

6.

7. Destruet te, et abradet te de tabernaculo tuo, et eradicabit te de terra viventium in perpetuum.

7. Destruet te in finem, eucllat te, et transferat te de tabernaculo, et radicationem tuam de terra viventium. Diapsalma.

7.

9. Confortatus est.

9. Prevaluit.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
10 כזית רענן בבית אלהים	10.	10.
11 שנוך כדמבוב נגד חסידך	11.	11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
10. Et ego sicut oliva frondosa in domo Dei. <i>Hieron.</i> , ego autem sicut oliva virens in domo Dei.	10. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei.	10.
11. Nomen tuum, quoniam bonum coram sanctis tuis. <i>Hieron.</i> , nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.	11. Nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LI.

V. 2. Ἄ. Ἀειμέλεξ. Σ., Θ., Ἀχιμέλεξ. Drusius. Aquila et alii persæpe litteram π non exprimiunt per consonantem, ut alibi dicemus. V. 4. Θ., ἐλλάτσει. Drusius. nem Theodoretus Symmacho, Euthymius Aquile tribuit.

PSALMUS LII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
1 לבנצה על-מחלת בשביל לדוד	1.	1. Τῷ νικοποιοῦ ἐπὶ χοροῖς ἐπιστήμονος τοῦ Δαυὶδ.
2 אכור נבל השחיתו והתעיבו על	2.	2. Εἶπεν ἀπορρόβειον.
6 שם פחדו-פחד לא-היה פחד	6.	6. Ἐκεῖ ἐπτοθήθησαν...
כז-אלהים פור עצמות דוד כז-אלהים מואס		ἽΟτι ὁ Θεὸς ἐσχόρπισεν ὅσα περιμαθεθληχόντων σου· ἤσχυνας, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέβριψεν αὐτούς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori super Maeleth masehil ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori per chorum, eruditio David.	1. In finem, pro Maeleth, intelligentiæ David.	1. Victori super Choreia scientis ipsius David.
2. Dixit stultus. <i>Hieron.</i> , id. Corruerunt et abominabilem fecerunt iniquitatem, <i>Hieron.</i> , corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitate.	2. Dixit insipiens. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus.	2. Dixit effluens.
6. Ibi timuerunt timore, non fuit timor. <i>Hieron.</i> , ibi timuerunt timore, ubi non est timor.	6. Illic trepidaverunt timore ubi non erat timor.	6. Ibi attoniti sunt. .
Quoniam Deus dispersit ossa obsidentis te: pudore allecisti, quoniam Deus spreuit eos. <i>Hieron.</i> , quoniam Deus dispersit ossa circumstantium te: confunderis quia Deus projecit eos	Quoniam Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent: confusi sunt, quoniam Deus spreuit eos.	Quoniam Deus dissipavit ossa castrametantium circa te: pudore affecisti, quoniam Deus abiecit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LII.

V. 1. Ex Eusebio. Vide supra psalm. iv. Ibid. Σ., διεφθόρησαν etc. Eusebinus. V. 2. Ἄ., εἶπεν ἀπορρόβειον. Sic Aquila vocem נבל vertere solet. Vide I Reg. xxv, 25. V. 6. Trium lectiones habet Drusius. Ibid. Has Aquila et Symmachii lectiones exibat

PSALMUS LIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
1 לבנצה בנגינת בשביל לדוד	1.	1. Τῷ νικοποιοῦ ἐν ψαλμοῖς ἐπιστήμονος τοῦ Δαυὶδ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori in Neginoth, maschia ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori in psalmis eruditio David.	1. In finem in carminibus, intellectus David.	1. Victori in psalmis scientis ipsius David.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

10. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἑλαια σὺθαλῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

10. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἑλαια κατὰ καρπὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

10.

11. Ὅτι ἀγαθὸν τὸ ὄνομά σου ἀντικρὺς τῶν ἐπίων σου.

11. Ἐδὸνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν ἐπίων σου. Ἄλλος, τῶν ἀγῶν σου.

11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Ego autem sicut oliva virens in domo Dei.

10. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei.

10

11. Quoniam bonum nomen tuum in conspectu sanctorum tuorum.

11. Nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum. *Mius*, castorum tuorum.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LI.

- V. 6. Σ., ἤγάπησας etc. Colbert. unus.
- V. 7. Σ., καθέλκει σε etc. Chrysostomus.
- V. 9. Α., ἐκρατ-. Drusus.

- V. 10. Σ., ἐγὼ δὲ etc. Eusebius.
- V. 11. Σ., ὅτι ἀγαθὸν etc. Hem. Ἄλλος, τῶν ἀγῶν σου. Coislin. unus.

PSALMUS LIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Ἐπινίκιον διὰ χοροῦ περὶ συνέσεως τοῦ Δαυὶδ.

1. Eis τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελεθ συνέσεως τῷ Δαυίδ. Ε΄, eis τὸ νῆκος ὑπὲρ τῆς χορείας συνέσεως τῷ Δαυίδ.

1. Eis τὸ νῆκος ὑπὲρ τῆς χορείας συνέσεως τῷ Δαυίδ.

2. Διεφθάρουν καὶ βδελυρίαν ἐπέτηθήσαν μετὰ ἀδικίας.

2. Εἶπαν ἄφρων. Διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις.

2.

6. Φοβήθησανται....

6. Ἐκαὶ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος. Ὅτι ὁ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἄνθρωποιπαρέσταν· κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.

6. Ἐθαμβήθησαν, οὗ οὐκ ἦν θάμβος.

Ὅ γὰρ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα τῶν παρεμβιλλόντων περὶ σέ· κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπεδοκίμασεν αὐτούς.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale per Chorum de intelligentia ipsius David.

1. In finem, pro Maeleth intelligentie ipsi David. V, in victorium super Choreia intelligentie ipsi David.

1. In victoriam super Choreia intelligentie ipsi David.

2. Corrupti sunt et abominioni studuerunt cum iniquitate.

2. Dixit insipiens. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus.

2.

6. Timebunt...

6. Illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

6. Obstupuerunt, ubi non erat stupor.

Deus enim dissipabit ossa eastrametantium circa te : pudore afflicieris, quoniam Deus reproavit eos.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent : confusi sunt, quoniam Deus spreavit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIII.

Eusebius. Theodoretus vero, Α., Σ., ὁ γὰρ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα παρεμβιλλόντων περὶ σέ, quæ discriminis, quod et alibi non infrequenter lectu.

PSALMUS LIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Ἐπινίκιον διὰ ψαλτηρίων περὶ συνέσεως τοῦ Δαυὶδ.

1. Eis τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυίδ.

1.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale per psalteria de intelligentia ipsius David.

1. In finem, in carminibus intellectus ipsi David.

1.

TO EBPAIKON.

5 תדינני
 6 בסבני
 7 ישבו הרע לשררי באסתק
 הצבותם

8 בנדבה אובהה לך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Judicabis mihi. *Hieron.*, ul-
 ciscere me.
 6. Inter sustentatores. *Hieron.*,
 sustentans.
 7. Reddet malum inimicis meis :
 in veritate tua succide illos. *Hie-
 ron.*, redde malum insidiatoribus
 meis : in veritate tua disperde
 eos.
 8. In spontaneo sacrificabo tibi.
Hieron., voluntarie sacrificabo tibi.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.
 5.
 6
 7.

VULGATA LATINA.

5. Judica me.
 6. Susceptor.
 7. Averte mala inimicis meis :
 et in veritate tua disperde illos.
 8. Voluntarie sacrificabo tibi.

AKYΛAΣ.

5. Δικάσεις μοι.
 6.
 7.

AQUILA.

8. Ἐν ἐκουσιασμῷ θυσιάτω σοι.
 5. Judicabis mihi.
 6.
 7.
 8. In spontaneo sacrificabo tibi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIII.

V. 4. Tituli lectiones adfert Eusebius expositione nostri. Drusius vero sic, Ἄ. et V. κρινεῖς με. Sym, δικάσεις. Theodot. ut VII. Eusebius vero legit, οἱ λοιποὶ δικάσεις μοι, et lectioni codicum fa-

PSALMUS LIV.

TO EBPAIKON.

1 למונח בנינות משכיל לחד
 4, 5 ארד בשיחי ואהיבדה :
 מוקל ארוב כיפני עקת רשע
 כירובימוני עלי און ובאח ישמחוני

5 לכו יחול בקרבי

6 פלצות

7, 8 ואקור מודיתןני אבר מונח
 אקופה ואשנח : הנה ארחיק נדד
 אלץ במדבר

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.
 1.
 3, 4.

5.
 6.
 7, 8.

AKYΛAΣ.

1. Τῷ νικοποιῷ ἐν ψαλμοῖς ἐπι-
 στήμονος τοῦ Δαυὶδ.
 3, 4. . . ἐν ὀμάλῃ μου.

Ἄνωφελές.

5. Ἡ καρδία μου ὀδύνησεν ἐν
 ἐγκάτιρ μου.
 6. Εἰλίθησις.
 7, 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori in Neginoth maschil ipsi David. *Hieron.*, victori in psalmis eruditio David.
 5, 4. Conquerar in meditatione mea, et tumultuabor a voce inimici, a facie coarctationis impij. *Hieron.*, humiliatus sum in meditatione mea, et conturbatus a voce inimici a facie persecuentis impij.
 Quoniam labi facient super me mendacium, et in ira adversabuntur mihi. *Hieron.*, quoniam propecerunt super me iniquitatem, et in furore adversabuntur mihi.
 5. Cor meum cruciabitur in interiori meo. *Hieron.*, cor meum doluit in vitalibus meis.
 6. Horror. *Hieron.*, caligo.
 7, 8. Et dixi : Quis dabit mihi pennam sicut columbae? volabo et habitabo. Ecce elongabo me vagando, pernoctabo in deserto. *Hie-*

VULGATA LATINA.

1. In finem, in carminibus intellectus David.
 5, 4. Contristatus sum in exercitatione mea, et conturbatus sum a voce inimici, et a tribulatione peccatoris
 Quoniam declinaverunt contra me iniquitates : et in ira molesti erant mihi.
 5. Cor meum conturbatum est in me.
 6. Tenebra.
 7, 8. Et dixi : Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo, et requiescam? Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine.

AQUILA.

1 Victori in psalmis scientis ipsius David.
 5, 4. . . in colloquio meo.
 Inutilitatem.
 5. Cor meum parturivit in visceribus meis.
 6. Convolutio
 7, 8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Διχάζεις μοι.
6. Ὑπέρευμα
7. Ἀναποδώσει κακὰ τοῖς ἀπο-
κρίσει με· ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου
ἀποσιώπησον αὐτούς.

5. Κρίνον μοι. Ε', κρινεῖς μοι.
6. Ἀντιέρευμα.
7. Ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς
ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου
ἐξολόθρευσον αὐτούς.

5.
6.
7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Judicabis mihi.
6. Sustentaculum.
7. Retribuet mala depellentibus
me: in veritate tua facere fac
eos.

5. Judica me. V, judicabis mihi.
6. Susceptor.
7. Avertet mala inimicis meis:
in veritate tua disperde illos.

5.
6.
7.

8. Voluntarie sacrificabo tibi. 8.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LIV.

vere videntur. Coislinianus vero unus habet, 'Α., V. 7. Σ., ἀναποδώσει etc. Eusebius in Psalmog. Σ. μοι. Ε', κρινεῖς με. V. 8. 'Α., ἐν ἐκουσιασμῷ etc. Ibid.

PSALMUS LIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1 Ἐπινίκιον διὰ ψαλτηρίου περὶ
συνέπειαι τοῦ Δαυὶδ.
5, 4. Κατηνέχθην προσκλιθὼν
ἐμαυτῷ, καὶ συνεχύθην ὑπὸ φωνῆς
ἐχθροῦ, ἀπὸ ἐνοχλήσεως ἀσε-
βοῦς.

1. Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέ-
πειαι τοῦ Δαυὶδ.
5, 4 Ἐκουπύθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ
μου, καὶ ἐταράχθην ἀπὸ φωνῆς
ἐχθροῦ, καὶ ἀπὸ θλίψεως ἁμαρτω-
λοῦ. "Α.Ι.Ι.ο.σ., ἐν τῇ μερίμῃ μου.

1.
5, 4.

"Οτι ἐπάγχρᾳν κατ' ἐμοῦ ἀπέ-
θειαν, καὶ μετ' ὀργῆς ἠναντιώθη-
σάν μοι.

"Οτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἠνομίαν,
καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκίστην μοι.

5. Ἡ καρδία μου διεστρωφᾶτο
ἐνδόν μου.

5. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν
ἐμοί.

5.

6. Φρίκη.

6. Σκότος.

6.

7, 8. Καὶ εἶπον, Τίς δώσει μοι
πέτρους ὡσεὶ περισσεῶς, πετα-
σθῆναι, καὶ ἐδραστήθην; πῶς ἂν
ἐποίησα τὴν ἀναχώρησίν μου, ἠύλι-
ξόμην ἂν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

7, 8. Καὶ εἶπα· Τίς δώσει μοι
πέτρους ὡσεὶ περισσεῶς; καὶ πε-
ταστήσομαι καὶ ἀναπαύσω. Ἴδού
ἐμάκρωνα φυγαδεύων, καὶ ἠύλιξθην
ἐν τῇ ἐρήμῳ.

7, 8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphate per psalteria de
intelligentia ipsius David.

1. In fmem, in carminibus in-
tellectus David.

1.

5, 4. Demissus sum alloquens
meipsum, et confusus sum a voce
inimici, a molestatione impii.

5, 4. Contristatus sum in exer-
citatione mea, et conturbatus
sum a voce inimici, et a tribula-
tione peccatoris. *Alius*, in solici-
tudine mea.

5, 4.

Quoniam inscripserunt contra
me impietatem, et cum ira adver-
sati sunt mihi.

Quoniam declinaverunt contra
me iniquitatem: et in ira molesti
erant mihi.

5. Cor meum volebatur intra
me.

5. Cor meum conturbatum est
in me.

5.

6. Horror.

6. Tenelue.

6.

7, 8. Et dixi: Quis mihi dabit
pennas sicut columbae, ad volan-
dum et insidendum? Longe uti-
que fecissent secessionem meam.

7, 8. Et dixi: Quis dabit mihi
pennas sicut columbae? et volabo,
et requiescam. Ecce elongavi fu-
giens, et mansi in solitudine.

7, 8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

9 אהישה מפלט לי מרוח סער
כיסער

9.

9. Σπεύσω διασωσθῆν ἐμολ. ἀπὸ
πνεύματος λαίλαπτόδους, ἀπὸ λαίλα-
πτος.

10-12 בלע אדני פלג ישונם כי-
ראיתי חסם גריב בעיר : יומים
ולילה יסיבבה על-החובתיה ואין ועמל
בקרבה : הורת בקרבה ולא-ימיש
מרחבה תק וכרמה

10-12.

10-12. Ὁφλημα καὶ ἐπιθῶσιν.

13-15 כי רא-אויב יהרשני ואשא
לא-משנאו עליו הגדיל ואסתר
בומני : ואתה אגוש כערני אלופי
וכידעני : אשר יהוו נמותיק סוד בבית
אלהים נהלר ברש

13-15.

13-15. Οἱ ὁμοῦ ἐγλυκίναμεν
ἀπόρρητον.

16 ישימות ו עלימו

16.

16. Ἐπάξει θάνατον ἐπ' αὐτούς.

כי-רעות במערב

Ἵτι πονηρίαὶ ἐν συστροφῇ αὐ-
τῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

ron., et dixi : Quis dabit mihi pen-
nas coluimbæ, ut volem et requie-
scam? ut procul abeam, et com-
merer in deserto.

9. Accelerabo evasionem mihi,
a vento excitato a turbine. *Hie-*
ron., festinabo ut salver a spiritu
te rpestat et turbinis.

9. Exspectabam eum qui salvum
me fecit a pusillanimitate spiri-
tus, et tempestate.

9. Accelerabo evasionem mihi
a spiritu turbinis, a turbine.

10-12. Degluti, Domine, divide
linguam eorum, quoniam vidi rap-
inam et rixam in civitate. Die ac
nocte circumdederunt eam super
muros ejus : et iniquitas et labor
in interiori ejus. Pravitates in in-
teriori ejus : et non recedet e pla-
tea ejus fraus et dolus. *Hieron.*,
præcipita, Domine, divide linguas
eorum. Quoniam vidi iniquitatem et
contradictionem in civitate. Die ac
nocte circumeuntes muros : seelus
et dolor in medio ejus. Insidiæ in
vitalibus ejus, et non recedit de pla-
teis ejus damnum et fraudulentia.

10-12. Præcipita, Domine, et di-
vide linguas eorum : quoniam vidi
iniquitatem et contradictionem in
civitate. Die ac nocte circumdabit
eam super muros ejus iniquitas,
et labor in medio ejus et injusti-
tia. Et non defecit de plateis ejus
usura et dolus.

10-12. Debitum et fraudulentiam.

13-15. Quoniam non inimicus
probris affecit me, et feram ; non
olio habens me super me magni-
ficavit, et abscondam me ab eo. Et tu
homo secundum comparisonem
meam : præceptor meus, et notus
meus, qui simul dulces habebamus
secretum, in domo Dei ambulaba-
mus in strepitu. *Hieron.*, non enim
inimicus exprobravit mihi ut sus-
tineam : neque is qui oderat,
super me magnificatus est, ut abs-
condar ab eo. Sed tu homo unani-
mis meus, dux meus et notus
meus. Qui simul habuimus dulces
secretum, in domo Dei ambulavi-
mus in terrore.

13-15. Quoniam si inimicus
meus maledixisset mihi, susti-
nuissem utique, et si is qui oderat
me super me magna locutus fuisset,
abscondissem me forsitan ab
eo. Tu vero homo unanims, dux
meus, et notus meus, qui simul
meum dulces capiebas cibos, in
domo Dei ambulavimus cum con-
sensu.

13-15. Qui simul dulces misce-
bamus secretum.

16. Inducat mortem super eos.
Hieron., veniat mors super eos.

16. Veniat mors super illos.

16. Inducet mortem super eos.

Quia mala in habitatione eorum.
Hieron., quoniam nequitia
in congregatione eorum.

Quoniam nequitia in habitacu-
lis eorum.

Quoniam malitia in cætu eorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

9. Ἐξαίφνης ἐποίησα ἄν τὴν ἔκφυζίν μου ἀπὸ πνεύματος ἐπαίροντος· λαίλαπος.

10-12. Καταποντισθήναι ποίησον, Δείσποτα, καὶ ἀσύμφωνον ποίησον τὴν γλώσσαν αὐτῶν· ὅτι ἐθεώρησα βίαιον, ἀδικίαν καὶ ἀδικασίαν ἐν τῇ πόλει· ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλῶνται αὐτῆς τὰ τεύχη, ὀδύνην καὶ ταλαιπωρίαν ἔνδον αὐτῆς, ἐπηρησίας ἔνδον αὐτῆς, ἀχώριστον ἀπὸ τῶν πλατειῶν αὐτῆς ζήτημα καὶ ἐπίθεσιν.

15-15. Οὐ γὰρ ἐχθρὸς προσηλάκιστέ με, ἵνα βλαστῶ, οὐδὲ διὰ μέσους μοι ἐπ' ἐμὲ ἐμεγάλυνε πτερνισμὸν, ἵνα κρῆθωμαι αὐτόν. Ἀλλὰ σὺ, ἄνθρωπε ὁμοιοτρόπος μοι, συνήθης καὶ γνώριμός μοι, σὶ τινες ἐκοινολογοῦμεθα γλώκκιαν ὀμίλιαν· ἐν τρωαίῳ τοῦ Θεοῦ ἀνεστρέφόμεθα συνδιατιτούμενοι.

16. Αἰφνυδῶς θάνατος ἐπέλθοι αὐτοῖς.

"Ὅτι πονηρία ἐν συστραφῇ αὐτῶν.

SYMMACHIUS.

mansissem in deserto.

9. Repente fecissem effugium meum a spiritu elevante turbinis.

10-12. Demergi fac, Domine, et dissonam fac linguam eorum: quoniam intus sum violentum, iniquitatem et injustitiam in civitate, die ac nocte circumdantia aros ejus, dolorem et miseriam intra eam, nocumenta intra eam, inseparabile a plateis ejus damnum et fraudulentiam.

15-15. Non enim inimicus exprobravit mihi, ut feram, neque propter odium in me super me magnificavit calcaneum, ut abscondar ab eo: sed tu, homo similis moris mihi, familiaris et notus mihi, qui commune miscbamus dulces colloquium: in domo Dei versabamur una viventes.

16. Repente mors superveniat eis.

Quoniam nequitia in coetu eorum.

9. Προσεδοχόμεν τον σάζοντά με ἀπὸ ἀκαιοφροσύνης καὶ καταειγίδος.

10-12. Καταπόντισσον, Κύριε, καὶ καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀναιοφροσίαν ἐν τῇ πόλει. Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τεύχη αὐτῆς ἀνομία, καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἀδικία. Καὶ οὐκ ἐξήλιπον ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος καὶ δόλος. Ἄλλος, κρῆθος καὶ ὄμιλος.

15-15. "Ὅτι εἰ ἐχθρὸς ἐναίηδιστέ με, ὀφηνεγκα ἄν· καὶ εἰ ὁ μιστῶν ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλὸρῶρημένησιν, ἐκρούθην ἄν ἀπ' αὐτοῦ. Σὺ δὲ, ἄνθρωπε ἰσότροπος, ἡγεμόν μου καὶ γνωστῆ μου, ὅς ἐπιτοαυτὸ ἐγλόκκιαν ὀμίλια, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμοιοσίᾳ.

16. Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτοῦς.

"Ὅτι πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

9. Expectabam enim qui saluum me fecit a pusillanimitate spiritus et tempestate.

10-12. Precipita, Domine, et divide linguas eorum: quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas, et labor in medio ejus, et injustitia. Et non deficit de plateis ejus usura et dolus. *Misus*, labor et dolus.

15-15. Quoniam si inimicus exprobrasset mihi, sustinuissem utique: et si is qui oderat super me magna locutus fuisset, abscondissem me utique ab eo. Tu vero, homo unanimitis, dux meus, et notus meus, qui simul dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu.

16. Veniat mors super illos.

Quoniam nequitia in habitaculis eorum.

9. Σπεύσω διασπασθῆν ἐμὴ ἀπὸ πνεύματος λαίλαπιδόσους, ἀπὸ λαίλαπος.

10-12.

15-15.

16.

9. Accelerabo evasionem mihi a spiritu turbinis, a turbine.

10-12.

15-15.

16.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΓΓΛΑΣ.

17 אֲנִי אֶל-אֱלֹהִים אִקְרָא וְהוֹדָה
יְיָשׁוּעָה
19, 20 כִּי-בְרַסְיִם הָיָה עֲבָדִי :
יִשְׁבֹּעַ אֵל וְיִעַנֵּב יִישָׁב קֶדֶם

17.

19, 20.

7. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν καλέσω,
καὶ Κύριός σῶσάι με.
19, 20.

אֵין חַלִּיפוֹת לְמוֹ לֹא יִרְאֵי אֱלֹהִים

Οὗς οὐκ εἶπεν ἀλλαγὰι αὐτοῖς,
καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν.

21 שְׁלַח יָדוֹ בְשִׁלְמוֹי חַלְל בְּדוּתוֹ

21.

21. Ἀπέστειλε χεῖρα αὐτοῦ ἐν
εἰρηγικοῖς αὐτοῦ.

22 חֲלַקְךָ וּמַחְסֵאת פִּי וְקַרְבְּלִבִּי
רַגְזוֹ דַּבְּרוֹ מוֹשְׁבוֹ וְהַמָּה פִּתְחוֹת

22.

22. Λόγχοι.

25 וְכַלְכֶּךָ

25.

25. Ἀγαπήσει σε.

לֹא-יִתֵּן לְעוֹלָם כּוֹזֵב לַעֲדוּיִם

24 וְאַתָּה אֱלֹהִים וְתוֹרְדֵם לְנֶאֱר
שַׁחַת

24.

24.

אֲנִשִּׁי דְמוּיִם וּמְרַכְבֵּיהֶם לֹא-יִהְיֶוּ
יְבוּיָהֶם

Ἄνδρες αἰμάτων καὶ ἐπιθέσεως
οὐ μὴ ἤμιτεύσουσι τὰς ἡμέρας αὐ-
τῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

17. Ego ad Deum clamabo, et Dominus servabit me. *Hieron.*, ego ad Deum clamabo, et Dominus salvabit me.

17. Ego autem ad Deum clama- vi, et Dominus salvabit me.

17. Ego ad Deum clamabo, et Dominus salvabit me.

19, 20. Quoniam in multis fuerat mecum. Audiet Deus, et humiliabit eos, et sedens quiescit. *Hieron.*, multi enim fuerunt adversum me. Exaudiet Deus et humiliabit eos, qui iudex est ab initio.

19, 20. Quoniam inter multos erant mecum. Exaudiet Deus et humiliabit illos, qui est ante saecula.

19, 20.

Non mutationes eis, et non timeverunt Deum. *Hieron.*, non enim mutantur, neque timeverunt Deum.

Non enim est illis commutatio, et non timeverunt Deum.

Quibus non sunt mutationes, et non timeverunt Deum.

21. Misit manus suas in pacificos ejus, polluit pactum ejus. *Hieron.*, extendit manum suam ad pacifica: contaminabit pactum suum.

21. Extendit manum suam in retribuendo: contaminaverunt testamentum ejus.

21. Misit manum suam in pacificos ejus.

22. Lenierunt prae butyris os suum, et appropinquavit cor ejus. Mollia fuerunt verba ejus prae oleo, et ipsa gladii stricti. *Hieron.*, nitidus butyro os ejus: pugnat autem cor illius, molliores sermones ejus oleo, cum sint lanceae.

22. Divisi sunt ab ira vultus ejus: et appropinquavit cor illius. Molliti sunt sermones ejus super oleum: et ipsi sunt jacula.

22. Lanceae.

25. Educabit te. *Hieron.*, enutriet.

25. Enutriet.

25. Diliget te.

Non dabit in saeculum mutationem justo. *Hieron.*, non dabit in aeternum fluctuationem justo.

Non dabit in aeternum fluctuationem justo.

24. Et tu, Deus, descendere facies eos in puteum interitus. *Hieron.*, tu autem, Deus, deduces eos in puteum interitus.

24. Tu vero, Deus, deduces eos in puteum interitus.

24

Viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos. *Hieron.*, viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos.

Viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos.

Viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

O.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ

17. Καὶ Κύριος σώσει με.
- 19, 20. Πολλοὶ γὰρ ἐγένοντο πρὸς ἐμέ.
- Ὁς γὰρ ἀλλάσσεται, οὐδὲ φοβῶνται τὸν Θεόν.
21. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰργασθέντας πρὸς αὐτόν· παρέθηκεν συνθήκην.
22. Λειότερα βουτύρου τὰ στόματα αὐτῶν. Πόλεμεί δὲ ἡ καρδία ἐκίστου αὐτῶν ἀπαλώτεροι οἱ λόγοι αὐτοῦ ἢ αἵματος, ὄντες ἀνατιμητικοί.
25. Ἀγαπήσει σε
- Ὁς ἐκθόσει εἰς αἰῶνα κλεισθῆναι δίκαιον.
24. Σὺ δὲ, ὁ Θεὸς, καταλέγεις αὐτοὺς εἰς λίαν διαφθορᾶς. Μιαῖφρονι καὶ δόλοισι οὐχ ἤμισυόσους τὰς ἡμέρας αὐτῶν.

SYMMACHUS.

17. Et Dominus salvabit me.
- 19, 20. Multi enim fuerunt adversum me.
- Non enim mutantur, neque timeant Deum.
21. Extendit manum suam ad pacem habentes cum eo: transgressi sunt pactum.
22. Molliora butyro ora eorum (et appropinquans cor eorum). Pugnat vero cor minuscujusque ipsorum. Molliores sermones ejus oleo cum sint dissecantes.
25. Diliget te.
- Non concedet in seculum claudii justum.
24. Tu vero, Deus, deducis eos in lacum corruptionis.
- Sanguinarii et dolosi non dimidiabunt dies suos.

17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεόν ἐκέκραξα, καὶ ὁ Κύριος εἰσέκουσέ μου.
- 19, 20. Ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν τὸν ἐμοί. Εἰσακούσεται ὁ Θεός, καὶ ταπεινώσει αὐτούς, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰῶνων.
- Ὁς γὰρ ἔστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν. Ἄλλως, ὅτι ὁ ὄλος ἀντάλλαγμα αὐτοῖς.
21. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδοθῆναι· ἐβέβηλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ.
22. Διαιερίσθησαν ἀπὸ βουτύρου τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἦγγισαν ἡ καρδία αὐτοῦ. Ἠπαλώθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἶπε βολίδας.
25. Διαθήσει. Ε', Γ', ἀγαπήσει σε.
- Ὁς θῶσει εἰς τὸν αἰῶνα σίλον τῷ δικαίῳ. Ἄλλως, εἰς μετακίνησιν εἰς τὴν ταραχὴν.
24. Σὺ δὲ, ὁ Θεός, κατέχεις αὐτοὺς εἰς φρεῖαν διαφθορᾶς.
- Ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἤμισυόσους τὰς ἡμέρας αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

17. Ego ad Deum clamavi, et Dominus exaudivit me.
- 19, 20. Quoniam inter multos erant mecum. Exaudiet Deus et humiliabit illos, qui est ante secula.
- Non enim est illis commutatio, et non timeerunt Deum. *Alius*, quoniam dolus commutatio ipsis.
21. Extendit manum suam in retribuendo; contaminaverunt testamentum ejus.
22. Divisi sunt ab ira vultus ejus; et appropinquavit cor illius. Molliti sunt sermones ejus super oleum; et ipsi sunt jacula.
25. Enutriet. V, VI, diliget te.
- Non dabit in æternum fluctuationem justo. *Alius*, in transmotionem et in perturbationem.
24. Tu vero, Deus, deduces eos in puteum corruptionis.

Viri sanguinum et dolositatis non dimidiabunt dies suos.

17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεόν ἐκέκραξα, καὶ Κύριος σώσει με.
- 19, 20.
21. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰργασθέντας πρὸς αὐτόν· παρέθηκεν συνθήκην.
- 22.
- 25.
- 24.
21. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰργασθέντας πρὸς αὐτόν· παρέθηκεν συνθήκην.
- 22.
- 25.
- 24.
- 21.
17. Ego ad Deum clamabo, et Dominus salvabit me.
- 19, 20.
21. Extendit manum suam ad pacem habentes enim eo: transgressi sunt pactum.
- 22.
- 25.
- 24.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIV.

V. 1. Tituli lectiones ex mss. et ex Eusebio mutuantur.

V. 5, 4. 'Α.,..... ἐν ἁμιλίᾳ μου etc. Theodoretus, unus codex et Drusius. 'Α.ἱ.ἱ.ε.ς, ἐν τῇ μερίμνῃ μου. Coislín. unus.

Ibid. Σ., κατηρέχθην etc. Sic Theodoretus, Drusius et unus Regius, qui postremus habet, ἀπὸ ἐνοχλήσεως, ἰσοῦ ἀπὸ θλίψεως.

Ibid. Σ., ὅτι ἐπέγραψαν etc. Sic Eusebius. Alii cum Theodoro forte melius, ἐπέβροψαν, *injece- rant*, quæ interpretatio magis ad Hebraici verbi sensum accedit. Ibid. 'Α., ἀνωφελές, ex Theodoro. Sic autem solet Aquila vocem קָן vertere, ut sæpe vidimus.

V. 5. 'Α., ἡ καρδία etc. Has Aquilæ et Symmachi interpretationes exhibet Eusebius in Psalmos.

V. 6. 'Α., εἰλίνθησις. Σ., φρίζη, Eusebius. (*)

V. 7 et 8. Σ., καὶ εἶπον etc. Idem.

V. 9. 'Α., Θ., σπεύσω etc. Sic unus Regius optime. Theodoretus hanc interpretationem Symmacho etiam tribuit, cui tamen tota competere nequit, ut arguitur ex serie. In hoc tamen consenti Symmachus cum aliis, quod קָן verterit ἀπὸ πνεύματος * in ceteris autem in sensu tantum convenit cum illis, dum vertit ex eodem Regno, ἐξαιφνης ἐποίησα ἄν etc., et ita intelligendus est Hieronymus, ubi ait Epist. ad Sun. et Fret : *Sed sciendum est quod pro ὀλιγοψυχία, Aquila et Symmachus, et Theodotus, et Quinta editio, interpretati sunt, ἀπὸ πνεύματος, id est, a spiritu; et in Hebræo scriptum est, MERUA : omnisque sensus ita apud eos legatur : Festinabo ut salver a spiritu tempestatis et turbinis.*

V. 10-12. Σ., καταποντισθῆναι etc. Ex Eusebio. Colbertinus unus habet, καταποθῆναι, perperam; alter στιχτηρῶς scriptus, καταποθῆναι, quæ lectio

(*) Melius S. Athanasius in Catena Patrum Græc., ἢ κατὰ τὸν 'Ακύλαν, εἰνήσις. I. e., vel secundum Aquilam, εἰνήσις, tremor. DRACH.

PSALMUS LV.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

למנצח ו על יונת אים חקוב
 דוד מכתם באחו אתי פלשתים בגח

ש אפן שוררו גל הים

כידרבים לחבים וי מרים

יום אירא אני אלך אבתי

בארזים אהרר דברי

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

1.

5.

4.

5.

ΑΚΥΤΑΣ

1. Τῷ νικησιῶ ὑπὲρ περισσε-
 ρᾶς ἀλλοῦ, μακροσμῶν τοῦ Δαυὶδ
 ταπεινοῦ τελείου, ἐν τῷ κρατησαί
 αὐτὸν Φυλισταίους ἐν Γέθ.

5.

"Ὅτι πολλοὶ πολεμοῦσί με, Ὑψι-
 στε.

1. Ἡμέρας φοβηθῆσομαι ἐγὼ,
 πρὸς σὲ πεποιθῆσω.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ὑμνήσω ῥήματα
 αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori super columbam vultum remotis, ipsi David machtham, cum tenerent eum Philisthim in Geth. *Hieron.*, victori pro columba muta, eo quod procul abierit David humilis et simplex, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

5. Absorbuerunt inimici mei tota die. *Hieron.*, conculcaverunt me insidiatores mei tota die.

Quia multi bellantes mihi, o Excelsè. *Hieron.*, multi enim qui pugnant contra me, Altissime.

4. Die timebo, ego in te fidam. *Hieron.*, quacumque die territus fuero : ego in te confidam.

5. In Deo laudabo verbum ejus. *Hieron.*, id.

1. In finem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth.

5. Conculcaverunt me inimici mei tota die.

Quoniam multi bellantes adversum me. Ab altitudine.

4. diei timebo : ego vero in te sperabo.

5. In Deo laudabo sermones meos.

1. Victori pro columba muta elongationum David humilis perfecti, cum tenerent eum Philistei in Geth.

5.

Quia multi impugnant me, Altissime.

4. Die timebo ego, ad te confidam.

5. In Deo celebrabo verba ejus.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LIV

non spernenda. Ἀ., ὑψήλιμα καὶ ἐπίθεσιον. Sic Colbert. unus. ἸΑ.Ι.Ι.Ι.Ι., κόπος καὶ ὄλιος. Coishm.

V. 15-15. Σ., οὐ γὰρ ἐχθρός etc. Sic Eusebius et mss. Symmachi lectionem plenam, et Aquila mutilam referunt.

V. 16. Ἀ., ἐπάξει etc. Eusebius et Colbert. unus. Sequentem vero Symmachi lectionem duo Colbertini Aquila perperam adscribunt.

Ibid. Ἀ., ὅτι ποιηταί etc. Eusebius et Colbertinus unus. Symmachi lectionem adferunt duo Colbertini.

V. 17. Ἀ., ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν καλέσω etc. Hanc interpretationem Aquila tantum tribuit Eusebius; Symmacho etiam Colbert. unus. Theodotionis lectio ex Eusebio.

V. 19, 20. Σ., πολλοὶ etc. Eusebius et mss. Vide Hieronymum ad Sam. et Fret. (*)

Ibid. Ἀ., ὅς οὐκ εἶπεν etc. Has lectiones mutua-

mur ex Eusebio, ex tribus mss. et ex Theodoreto.

V. 21. Aquila et Symmachi lectiones sic expiunt Eusebius. Drusus vero et Theodoritus, ut ipse ait, hanc trium lectionem proponit: Ἀ., Σ., Th., ἐξέτινος τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰρημεύοντας πρὸς αὐτόν. Ibi vero lectio Aquila cum aliorum lectione confunditur, quia parum differat ab illa.

V. 22. Σ., καίτερα etc. Eusebius, Theodoretus et tres mss. Ἀ., ὄβριχα. Theodoretus Aquilam sequitur Hieronymus pro more suo.

V. 25. Ἀ., Σ., Ε', Γ', ἀγαπήσει etc. Sic Colbert. unus.

Ibid. Σ., οὐκ ἐκδώσει etc. Eusebius. ἸΑ.Ι.Ι.Ι.Ι., εἰς μετὰ τὴν etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 24. Σ., τὸ δὲ, ὁ Θεὸς etc. Eusebius.

Ibid. Ἀ., ἄνδρες αἰμάτων etc. Aquila et Symmachi lectiones effert Eusebius.

(*) Ad hanc Symmachi lectionem adjuuxit Montf., errore vix excusando, longam expositionem ipsius Eusebi, quasi partem versionis Symmachi. Re autem vera nulla ratione quadrat ad hebraicum textum. Sed inspicie Eusebii comment. DRACH.

PSALMUS LV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῆς περισσευούσης, ὑπὲρ τοῦ φύλου ἀπωσμένου τοῦ Δαυὶδ, τοῦ ταπεινώφρονος καὶ ἀμώμου, ὅτε κατέστην αὐτὸν οἱ Φιλισθαῖοι ἐν Γεθ.

5. Ἐπέτριβον οἱ θλίβοντές με κατὰ πᾶσαν ἡμέραν.

"Οτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ὑψήλοισιν.

4. Ἐν ἧ ἡμέρᾳ φοβηθῶ, σὺ πέποιθα.

5. Διὰ τοῦ Θεοῦ ὑμνήσω τὸν λόγον αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro columba, pro tribu repulsa ipsius David, humilis et inculpati, quando tenuerunt eum Philistaei in Geth.

5. Atterebant tribulantes me per omnem diem.

Quia multi impugnantes me excelsiores.

4. In quacumque die timebo, tibi confido.

5. Per Deum celebrabo verbum meum.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρομμένου, τῷ Δαυὶδ εἰς στιχογραφίαν, ὅποτε ἐκράτησαν αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γεθ. Ε', τῷ νικοποῦ ὑπὲρ τῆς περισσευούσης τοῦ μογγιλίου κεκρομμένου τῷ Δαυὶδ εἰς στιχογραφίαν ὅποτε ἐκράτησαν αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γεθ.

5. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν.

"Οτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με.

4. Φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σοί.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαυέσω τοὺς λόγους μου. Ε', ἐν τῷ Θεῷ ἐπαυέσω τὸν λόγον μου.

LXX INTERPRETES.

1. In linem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, ipsi David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth. V, victori pro columba ballutiente, occultorum ipsi David in tituli inscriptionem, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

5. Conculeaverunt me inimici mei tota die.

Quoniam multi bellantes adversum me.

4. Timebunt: ego vero sperabo in te.

5. In Deo laudabo sermones meos. V, in Deo laudabo verbum meum.

4. Εἰς τὸν νίκος, ὑπὲρ τῆς περισσευούσης.

5.

4.

5.

THEODOT.O.

1. In victoriam pro columba.

5.

4

5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασί.	AKYΛAΣ.
6 כל-היום דברי יעצבו עליו כל- בחדשכתם לרע	6.	6.
7, 8 יגורו ו יעצמו הביה עקבי ושבורו כאשר קחו נפשי : על-אין פלטרלבוו באך עכום ו תודד אלהים	7, 8.	7, 8. Ἐπὶ ἀνωφελὲς διέσσωσ αὐτούς. Ἐν ὀργῇ λαπούς καταθίθα- σον.
9, 10 נדו ספרתה אתה שיכה דמועתי בנאוך הלא בכפרתך : או ו ושבו איבו אהור ביום אקרא זה ידעתי כו-אלהים לו	9, 10.	9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσι.
11, 12 באלהים אהלל דבר ביהוה אהלל דבר : באלהים בכותי לא אירא כה-יעשה אדם לו	11, 12.	11, 12. Ἐν τῷ Θεῷ καυχῆσομαι βῆμα. ἐν τῷ Θεῷ ὑμνήσω λόγον.
13 עליו אלהים נדריך אשלם תודות לך	13.	13.
14 להתהלך לפני אהים באר החיים	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Tota die verba mea dolore afficiunt super me omnes cogitationes eorum in malum. *Hieron.*, tota die sermonibus me affligebant: contra me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Commorabuntur, abscondent se, ipsi vestigia mea observabunt, ut expectaverunt animam meam, super iniquitatem evasio eis: in ira populos descende- fac, Deus. *Hieron.*, congregabuntur abscondite, plantas meas observabunt: expectantes animam meam. Quia nullus est salvus in eis: in furore populos detrahet Deus.

9, 10. Motionem meam numerasti: tu pone lacrymam meam in utro tuo. Nomen in libro tuo? Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in die clamabo. Hoc scio quia Deus mihi. *Hieron.*, secretiora mea numerasti, pone lacrymam meam in conspectu tuo: sed non in narratione tua. Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in quacumque die invocaverote. Hoc scio quia Deus meus es.

11, 12. In Deo laudabo rem: in Domino laudabo negotium. In Deo tui, non timebo quid faciat homo mihi. *Hieron.*, in Deo laudabo verbum, in Domino praedicabo sermonem. In Deo speravi, non timebo quid faciat homo mihi.

13. Super me, Deus, vota tua: reddam laudes tibi. *Hieron.*, in me sunt, Deus, vota tua: reddam gratiarum actiones tibi.

14. Ad ambulandum ad facies Dei in lumine viventium. *Hieron.*, ut ambulens coram Deo in lumine viventium.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos, in ira populos contringes, Deus.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi: posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua: tunc convertentur inimici mei retrorsum. In quacumque die invocavero te: ecce cognovi quoniam Deus meus es.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

13. In me sunt, Deus, vota tua, quae reddam, laudationes tibi.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium.

6.

7, 8. Ad inutilitatem servavit eos: in ira populos descendere fac.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12. In Deo gloriabor verbum, in Deo celebrabo sermonem...

13.

14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

6. Διὰ πάτης ἡμέρας λόγους περὶ ἐμοῦ ἐφρόντιζον· κατ' ἐμοῦ πᾶς διάλογισμός αὐτῶν εἰς κακόν.

7, 8. Συνήγαγον λάθρα, καὶ τὰ ἔργη μου παρατηροῦν προσδοκῶντες τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἀδικίαν. Ἦῦσαι ἀπ' αὐτῶν, ἐν ὀργῇ λαοὺς καταγάγε, ὁ Θεός.

9, 10. Τὰ ἔνδοξά μου ἐξηγήθησας. Σὺ ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου. Μὴ οὖχι ὅταν ἐξαριθμῆς τότε ἀποστραφῆσονται οἱ ἐχθροὶ μου ὀπίσω, ἢ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι σε; Ὅσα ὅτι ἐστὶ Θεός μου.

11, 12. Τὸν Θεόν ὑμνολογήσω, διὰ τοῦ Θεοῦ ὑμνοποιήσομαι λόγον, τῷ Θεῷ πέποιθα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

15. Ἀναβίβομαι, Θεέ, ἀ γυζάμην ἀποδώσω αἰνέσεις σοι.

14. Ὡς τὸ ἐθέλειν ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ διὰ φωτὸς τῆς ζωῆς.

6. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους ἐμοῦ ἐβδολύσσοντο, κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διάλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

7, 8. Ἠροικῆσουσι καὶ κατακρύψουσιν αὐτοί, τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν· καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου. Ὑπὲρ τοῦ μηθεὺς σώσεις αὐτοὺς, ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις, ὁ Θεός. Ἐ, ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι διασσωσμένον αὐτοῖς.

9, 10. Τὴν ζωὴν μου ἐξηγγεῖλά σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροὶ μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε. Ἦῦσαι ἔγνωον ὅτι Θεός μου εἶ τοῦ. Ἐ, τότε ἐπιστρέψουσι.

11, 12. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον. Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

15. Ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, αἰετοχά, ἕς ἀποδώσω αἰνέσεις σου.

14. Τοῦ εὐχραστήσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων. Ἄλιος, εὐχραστήσω.

6.

7, 8. Ἐν ὀργῇ λαοὺς καταγάγει.

9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσι.

11, 12.

15.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Per totam diem verba de me curabant : contra me omnis cogitatio eorum in malum.

7, 8. Congregabantur clam, et vestigia mea observabant, expectantes animam meam propter iniquitatem. Libera ab ipsis, in ira populos deturba, Deus.

9, 10. Interiora mea ennumerasti. Tu posuisti lacrymas meas ante te. Annon cum enumeraveris tunc convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te? Scio quoniam Deus est mihi.

11, 12. Deum hymnis celebrabo, per Deum hymnos proferam : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

15. Recipio, Deus, qua precatus sum : reddam laudes tibi.

14. Et iter agam in conspectu Dei per lumen vite.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Inhabitabant et abscedent ipsi, calcaneum meum observabunt. Sicut sustinui in anima mea. Pro nihilo salvos facies illos, in ira populos deduces, Deus. V, ad non existendum servatum ipsis.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi : posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua : convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te. Ecce cognovi quoniam Deus meus es. V, tunc convertent se.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

15. In me, Deus, vota, que reddam laudationis tue.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium. *Alius*, acceptus ero.

6.

7, 8. In ira populos dejicies.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12.

15.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

V. 1. Tituli variæ lectiones exhibet Eusebius in hunc psalmum. LXX adeo diversam ab aliis interpretationem edidit, ut aliud legerint necesse sit.
 V. 5. Σ., ἐπέτριβον οἱ θλιβόντές με etc. Sic Eusebius et Colbertinus unus.
 Ibid. 'A., ὅτι πολλοὶ πολέμοισί με. Drusius sic Aquilæ et Symmachi lectionem habet.
 V. 4. 'A., ἡμέρας φόβ- etc. Sic cum Drusio habent duo mss., quorum unus Regius, alius Colberti-

nus. Hic vero postremus ad Symmachum habet, ἐν σὸν πέποιθα.
 V. 5. 'A., ἐν τῷ θεῷ etc. Aquilæ, Symmachi et Quinte lectiones adferunt Eusebius et unus Regius.
 V. 6. Σ., διὰ πάσης ἡμέρας etc. Sic Eusebius et Colbert. unus, qui sic habet, οὕτω διὰ πάσης etc.
 V. 7, 8. Symmachi lectionem plenam habent Eusebius et Regii duo, quorum unus sic, παρετηροῦντο. Aquilæ item lectionem mutilam adfert Eu-

PSALMUS LVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
בַּתָּה 1	1.	1. Ταπεινοῦ τελείου.
עַד-וַעֲבַר הַחַיִּים 2	2.	2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ἐπιβουλή.
בַּתָּךְ לְבָאֵם אֲשֶׁנְבָה לְהַטִּיִּם 5	5.	5. Ἐν μέτρῳ λειπνῶν κοιμηθῆσομαι λάθρων.
הַנִּיחַ 7	7.	Δόρυ.
נִכְוֵן לְבִי אֱלֹהִים נִכְוֵן לְבִי 8	8.	7. 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Machtham. Hieron., humilem et simplicem.	1. In tituli inscriptionem.	1. Humilis perfecti.
2. Donec transeat contritio. Hieron., donec transeant insidiæ.	2. Donec transeat iniquitas.	2. Donec transeant insidiæ.
5. In medio leonum jacebo : ardentes. Hieron., in medio leonum dormivit ferocientium.	5. De medio catulorum leonum : dormivi.	5. In medio leonarum dormiam voracium.
Lancea. Hieron., lanceæ.	Arma.	Hasta.
7. Foveam. Hieron., id.	7. Foveam.	7.
8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum. Hieron., id.	8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

V. 1. In titulum sic Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius in Psalmos. Hebraizantes hodierni בַּתָּה, quasi ignotam vocem Latinis litteris exprimit machtham. Aquila et Symmachus atque Hieronymus vocem vel quasi compositam ex כָּךְ, i. e., tenuis, humilis, et תָּם, perfectus, vel simplex, vel inculpatus, legerunt, vel duas esse distinctas voces putaverunt.
 V. 2. 'A., ζωὴς ἂν etc. Versiones Aquilæ et Sym-

machi exhibent Eusebius et Theodoretus.
 V. 5. 'A., ἐν μέτρῳ etc. Eusebium sequimur, qui lectiones pleniore habet quam Drusius, qui ita legit : Sym., εὐθαρσῶν ἐκοιμήθην μετὰξὺ φλεγόντων, ut et Theodoretus. A.,... μετὰ λαύρων, alias, μετὰ λάθρων. Th.,... ἐκοιμήθην μετὰ ἀνάπισκόντων. Colbertinus autem unus Symmachi lectionem sic exprimit : Ὁ δὲ Σὺμ. ἐν μέτρῳ λείοντων εὐθαρσῆς ὦν

PSALMUS LVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
שִׁפְטֵי 5	5.	5. Διασταθμίζετε.
דַּבְּרוּ כֹזֵב 4	4.	4.
כִּי-דִבְרֵי קֶרֶשׁ וְיִטְּסוּ אָזְנוֹ 5, 6	5, 6.	5, 6. Ἐπαρόντων ἐπαείδῃν ἐπαοιδῶν σεσοφισμένου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Librabitis. Hieron., appendunt.	5. Concinnant.	5. Libratis.
4. Loquentes mendacium. Hieron., id.	4. Locuti sunt falsa.	4.
5, 6. Sicut aspidis surdæ obturabit aures suas. Quæ non au-	5, 6. Sicut aspidis surdæ et obturantis aures suas : quæ non ex-	5, 6. Incantantium incantare incantationem callide docti.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LV.

sehbus, itemque Coislini unus; Theodotionis Martianiæus. Symmachii vero lectionem aliam quatuor capitulis, refert Hieronymus Epist. ad Sun. et Fret. nempe, καταστῆσαι. Hic vide Coisliniannus supra memoratus in textu τῶν Θ' habet, ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ὄστεος αὐτοῦς, pro πώστει αὐτοῦς. In margine vero, Θ. ἄνωγος τοῖς Θ', ὄστεις αὐτοῦς, ἀντὶ τοῦ, ὄθησται αὐτοῦς. Θ' δὲ Ἀγκίλας, ἐπὶ ἀνωφαλὲς διέστειται αὐτοῦς. Ἐν ἄλλοις, πώστει αὐτοῦς. Illud autem, ὄστεις αὐτοῦς, omnino vitium est, pro πώστει.

V. 9, 10. Σ., τὰ ἔδου μου etc. Sic Eusebius lectionem plenam habet, ut et Regius unus. Drusius vero mancam refert. Theodoretus, τὰ ἔδου μου ἐξήρθηθηκαί σοι. Ἄ., Θ', Ε', τότε ἐπιστρέψουσι. Drusius.

V. 11 et 12. Apule et Symmachii lectiones addunt Eusebius et Regius unus.

V. 15. Σ., ἀναδ' ἰχθυαί etc. Idem.

V. 14. Σ., ὡς τὸ ὄδεδαν etc. Eusebius. Ἀ. ἄ., ἀναστῆσο. Collectimus περιχρῶς scriptus.

PSALMUS LVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Τοῦ ταπεινώφρονος καὶ ἀμώμου.	1. Εἰς τηλόγραφίαν.	1.
2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἐπιρραστής.	2. Ἔως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.	2.
5. Ἐν μέσῳ λεόντων εὐθαρσίων ἐκοιμήθην.	5. Ἐκ μέσου σκύμων ἐκοιμήθην.	5. . . . ἐκοιμήθη, μετὰ ἄσπετον.
Δόρατα.	Ἵπλον. Ε', Γ', ἰδ.	Ἵπλον.
7.	7. Βῆθρον. Ἄλλος, λάκκον.	7.
8. Ἐδραία ἢ καρδία μου, ὁ Θεὸς, ἔδραία ἢ καρδία μου.	8. Ἐτόμη ἢ καρδία μου, ὁ Θεὸς, ἐτόμη ἢ καρδία μου.	8.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
1. Humilis et inculpatus.	1. In tituli inscriptionem.	1.
2. Donec transeat obtrektor.	2. Donec transeat iniquitas.	2.
5. In medio leonum audacium dormivi.	5. De medio catulorum leonum : dormivi.	5. . . dormivi cum consumentibus.
Hasta.	Telum. V, VI, id.	Telum.
7.	7. Foveam. Ἄλιος, lacum.	7.
8. Firmum cor meum, Deus, firmum cor meum.	8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.	8.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LVI.

ἐκοιμήθην. Illud vero λάκκον haud dubie lapsus librarii est pro λέβητον. Quod spectat autem ad versionem Symmachii, lectio Drusii praepostere posita videtur, vocem εὐθαρσῶν vel ex alia versione, vel ex altera Symmachii editione petitam putamus : in Drusiana item lectione vox ἰσχυρῶν, leonum, non exprimitur. Caeteroquin si Drusii lectionem sic restituamus, Σ., μετὰξὺ λεόντων ἐκοιμήθην φλεγόντων,

melius quadrabit ad Hebraicum, quam lectio Eusebii, quae est fortasse alterius interpretis, vel ex altera Symmachii editione petitur. Certe Symmachus psalm. em, 4, כִּלְיָ vertit φλόξ, flamma.

Hib. Ἄ., δόρου. Sic Agellus.

V. 7. Ἄλλος, λάκκον. Sic unus codex.

V. 8. Σ., ἔδραία etc. Sic tres mss. ex Theodoro, et Drusius.

PSALMUS LVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Συμπλέκουσι. Ε', διασταθμίζονται.	5. Διασταθμίζονται.
4. Οἱ λαλοῦντες ψευδῆ.	4. Ἐλάλησαν ψευδῆ.	4.
5, 6. Ὡς ἀσπίδι κωφῆ, βοούσῃ ὡτίον αὐτῆς, ἔνα μὴ ἀκούσῃ φωνῆν.	5, 6. Ὡς ἀσπίδος κωφῆς καὶ βοούσης τὰ ὡτα αὐτῆς ἥτις οὐκ	5, 6. Ἐπαρόντων, φαρμάκων φαρμακισμένου παρὰ σοφοῦ.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Complicant. V, librant.	5. Librant.
4. Loquentes falsa.	4. Locuti sunt falsa.	4.
5, 6. Sicut aspidi surde, obturanti auriculam suam, non audit	5, 6. Sicut aspidis surde et obturantis aures suas : quae non ex-	5, 6. Incantantium, veneficium educti a sapiente.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ.
אשר ראדשמוע לקול בולחשים תנב הברים בתנב		
8 וביאסו נבוֹ-מים ותלכוֹ-לבוֹ ידרך הצו נבוֹ יתבולֵלִי	8.	8.
9 נבוֹ שבוֹלל המס יתקֵן : פל אשת בלֵה־הו שביש	9.	9. Ὁμοίως γῆς ἐντέρω τακὲν πορεύεται, ἔκτρομα γυναικὸς, οὐ μὴ ὀραματισθῶσιν ἕλιον.
10 במרמם יביש סורתוֹם אמו נבוֹ-חי נבוֹ-תהן ושערה	10.	10. Αἰκαπήσει.
11 ישמה צדיק כִּי-הוה נקם פעמוֹ ירחץ בדם הרשע	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
diet ad vocem mussitantium, iungentis conjunctiones docti. <i>Hieron.</i> , sicut reguli surdi obturantis aurem suam : ut non audiat vocem murmurantium, nec incantatoris incantationes callidas.	audiet vocem incantantium, et venefici incantantis sapienter.	
8. Liquescent sicut aque, ambulabunt sibi ipsis. <i>Hieron.</i> , dissolvantur quasi aque que fluunt.	8. Ad nihilum devenient tamquam aqua decurrens.	8;
Tendit sagittas suas ac si exciderentur. <i>Hieron.</i> , intendit arcum suum donec conterantur.	Intendit arcum suum, donec infimentur.	
9. Sicut limax liquefactionis ibit : abortivus mulieris, ne videant solem. <i>Hieron.</i> , quasi vermis tafectus pertranseat : quasi abortivum mulieris, quod non vidit solem.	9. Sicut cera que fluit auferentur, supercecidit ignis, et non viderunt solem.	9. Similiter ac vermis terre liquefactus abiit, abortivum mulieris, nequaquam viderint solem.
10. Antequam intelligant spine vestrae rhamnum, sic viventem, sic ira, turbine rapiet eum. <i>Hieron.</i> , antequam crescant spine vestrae in rhamnum, quasi viventes, quasi in ira tempestas rapiet eos.	10. Priusquam intelligerent spine vestrae rhamnum, sicut viventes, sic in ira absorbet eos.	10. Turbine auferet.
11. Laetabitur justus cum viderit ultionem, pedes suos lavabit in sanguine impii. <i>Hieron. id.</i>	11. Laetabitur justus cum viderit vindictam : manus suas lavabit in sanguine peccatoris.	11.

Notæ et varia lectiões ad Psalmum LVII.

V. 5. 'A., διαστῶθ-. Sic mus Regius ex Origene.
 V. 4. Σ., οἱ λαλοῦντες etc. Drusius.
 V. 5, 6. Σ., ὡς ἀσπίδι etc. Sic Eusebius, apud quem perperam legitur, ni fallor, ἐλάσσου pro ἐπασσῶ, ut habent duo Colbertini, Theodoretus et Drusius. Ἐπασσῶ, incantatores, hec vox reperitur apud Justinum in *Apologia ad Antonium*. Duo Colbertini habent, ἐπασσῶ τε. In aliis τε deest. Ibid., ἐπρωῶς, sic duo Colbertini; alii vero, ἐπρωῶς. Lectiões Aquilæ et Theodotiani exhibet Drusius. Ἄλλως, ἐπρωῶς. Ἄλλως, παρωῶς. Coislini unus.

V. 8. Σ., διαλοθῆσων etc. Eusebius. Reg. unus habet, διαλοθῆσονται.
 Ibid. Σ., ὁ τείνων etc. Eusebius in Psalmos. Ἰβδ., ὡς τὰ θροιστῶμενα, quasi ea que comminuta sunt, Prov. vi, 5, כולל vertit Symmachus προσστῶων, alterrens.
 V. 9. 'A., ὁμοίως γῆς ἐντέρω etc. Drusius, qui sic interpretatur, similiter ac intestinum terre; sed male, ni fallor. Sensus enim est, vermis terra: nam hoc usu ἐντέρον τῆς γῆς reperitur, atque ita vertit Hieronymus. Sensus igitur Aquilæ hic esse videtur: Sicut vermis terre qui liquefactus abiit, et

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

ψιθυροῦζόντων, ἐπασσῶ τε ἐπιθαῖς
σεσφιζομένου.

σιτακουσάται ψοφῆν ἐπιθῶσται,
ψοφιάκου τε ψοφιακουσάσται πα-
ρα τῶν αὐτῶν. Ἐπασσῶ, ἐπιθαῖς. Ἐπασ-
σῶ, ψοφιάκου. Ἐ, ψοφιακουσάτα ψοφ-
μακούς.

8. Διαλυθήσονται ὡς ὕδωρ παρ-
εργόμενον ἑαυτῶ.

8. Ἐξουδινωθήσονται ὡς ὕδωρ
διαπορευόμενον.

8.

9. Ὡς πορὴ γογγύον διαλυθὲν δια-
φθίηται ὡς τὰ θροπύόμενα.

Ἐκπορῆ τὸ τῶρον αὐτοῦ ζωῶς ὡς
ἀσθροθήσονται.

8.

9. Ὡς πορὴ γογγύον διαλυθὲν δια-
φθίηται, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς, ἵνα
μὴ ἴδωσιν ἕλκων.

9. Ὡς κηρὸς ὁ πορὴς ἀνταναι-
ρεθήσονται, ἔπασσῶ πύρ, καὶ οὐκ
εἶδον τὸν ἕλκων.

9. Ὡς κηρὸς ὁ πορὴς ἀνταναι-
ρεθήσονται, ὡς ἔκτρομα γυναικὸς,
ὡς μὴ ἴδωσιν ἕλκων.

10. Ἡρὸν ἢ ἀξέζηθῶσιν αἱ ἄκωναι
θύων, ὥστε γενέσθαι ἄμυνος, εἴτι
ζῶντα ὡς ἀλάτρηρον λαίλαψ ἄρει.

10. Ἡρὸν τοῦ συνίνασι τὰς ἀκῶν-
θας θύων τῶν ἄμυνος, ὥστε ζῶντα,
ὥστε ἐν ὄργῃ καταπίεται ἄμυνος.

10.

11. Χαρήσεται δίκαιος ἰδὼν ἐκ-
δίχησιν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νύφεται
αἵματι ἀσεβοῦς.

11. Ἐθροσθήσεται δίκαιος ἵπταν
ἰδῆ ἐκδίχησιν ἀσεβῶν τὰς πόδας
αὐτοῦ νύφεται ἐν τῷ σπλάγι τοῦ
ἀμαρτωλοῦ. Οἱ δεσποῖ, καὶ τὰς
πόδας αὐτοῦ.

11.

SYMMACHI'S.

EXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

vocem susurrantium, incantato-
risque incantationes edocti.

audiet vocem incantatum, et ve-
nietur incantans a sapiente. *AL*,
incantatum. *AL*, vencheorum.
V, incantans veneticos.

8. Dissolvantur ut aqua per-
transiens sibi ipsi.

8. Ad nihilum devenient tam
quam aqua decurrens.

8.

Qui tendit arem suam turbetur
ut que comminuta sunt.

Intendet arem suam donec in-
firmetur.

9. Ut vulvae pellicula dissoluta
dissonat, aut abortivum mulieris,
et non videat solem.

9. Sicut cera que fluit auferen-
tur, coardit ignis, et non viderunt
solem.

9. Sicut cera liquefacta auferen-
tur, ut abortivum mulieris, non
vidit solem.

10. Priusquam crescant spinee
vestrae, ita ut fiant thannus, ad-
huc viventem quasi penitus siccum
turbo auferet.

10. Priusquam intellerent spinee
vestrae thannum, sicut viventes,
sicut in ira absorbet vos.

10.

11. Latabitur justus videns in-
tentionem: pedes suos lavabit in
sanguine impi.

11. Latabitur justus cum viderit
intentionem impiorum: manus
sue lavabit in sanguine peccato-
ris. *Reliqui*, et pedes suos.

11.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LVII.

sicut abortivum mulieris, sic non videant solem. Symmachi versio varie legitur. Eusebius sic habet, ὡς περιγορῶν διαλυθὲν, διαφθίηται ἔκτρομα γυναικὸς etc. Drusus vero ita legit, ὡς πορὴ γογγύον διαλυθὲν διαφθίηται, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς etc. quoniam lectionem sequuntur, ac sic legentium patamus apud Eusebium. *Goγγύον* est pellicula, sive scintilla mulieris patientis, sentitur etiam *γογγύον*. *Ἐκτρομα* interpretatur Drusus, *exanimatur*: quam translationem, ut videtur, sequitur Eusebius in expositione lupus Symmachi loci, que sic habet: *Quemadmodum pellicula e muliere prodians, vive cōtors nul-*

late mix est, sed dissoluta dissonat; vel si ut abortivum in pellicula jacens mortuum, cum a præparati copulatur, nullo sensu præditum est, ut luce et sol fuerit; sic erunt peccatores memoratis vrbis iudicant etc.

V. 10. Σ., πρὸν ἕ etc. Sic Eusebius atque Drusus, qui legitur ζῶντα. Iustus Regius, ζῶντας: s ipsi s ipca ἀξέζησται habet. Alms Regius, ἀξέζησται ἄρει. Ibid. *A.*, λαίλαψεται. Drusus, *Th.*, καταπίεται. Ibid.

V. 11. Σ., γογγύεται etc. Ex Eusebio.

PSALMUS LVIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON. Ἑλληνικοῖς ᾠδαῖσι.	IAKYAAΣ.
5 בלו- עץ ירצח ויכוננו	5.	5.
7 לִקְרָאתִי 7 יָשׁוּבוּ לְעַרְם יִהְיוּ כְּלָב ויִסְבְּבוּ עִיר	7.	7. καὶ ἐγλασάτωσαν ὡς κύων. . .
8 הִנֵּה יָבוֹעֵן בְּפִיהֶם הַרְבִּיבֵת בְּשִׁפְמוֹתֵיהֶם כִּי-בָּו יִשְׁמָע	8.	8.
9 וְאַתָּה יְהוָה הַשְׁחַק- נָבוּ תִרְעַג לְכָל-גֹּיִם	9.	9.
11 אֱלֹהֵי הַסֵּדוּ יִקְדְּמוּ	11.	11.
12 פֶּן- יִשְׂכַח עַמִּי יִרְאֵנִי בַשִּׁירָרִי	12.	12. Μὴ ποτε ἐπιλάθωνται τοῦ λαοῦ σου.
15 הַמַּאֲתָ-פִימוּ דַבַּר- שְׁפִתַיִכֶּם	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Absque iniquitate current et parabunt se. <i>Hieron.</i> , non egi inique, et illi currunt et preparantur.	5. Sine iniquitate cucurri et direxi.	5.
In occursum meum. <i>Hieron.</i> , ex adverso pro me.	In occursum meum.	
7. Convertentur ad vesperam, tumultuabuntur sicut canis, et circuibunt civitatem. <i>Hieron.</i> , revertantur ad vesperam, et latrent ut canes, et circumeant civitatem.	7. Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.	7. ... et tumultuentur ut canis..
8. Ecce seaturient in ore suo, gladii in labiis eorum: quoniam quis audiens? <i>Hieron.</i> , ecce loquuntur in ore suo, gladii in labiis eorum, quasi nemo audit.	8. Ecce loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam quis audivit?	8.
9. Et tu, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes. <i>Hieron.</i> , tu autem, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes.	9. Et tu, Domine, deridebis eos, ad nihilum deduces omnes gentes.	9.
11. Deus misericordia ejus praeveniet me. <i>Hieron.</i> , Dei mei misericordia praeveniet me.	11. Deus meus misericordia ejus praeveniet me.	11.
Videre faciet me in inimicis meis. <i>Hieron.</i> , Deus ostendet mihi insidiatores meos.	Ostendet mihi super inimicos meos.	
12. Ne forte obliviscantur populi mei. <i>Hieron.</i> , id.	12. Nequando obliviscantur populi mei.	12. Ne forte obliviscantur populi tui.
Commovet eos in fortitudine tua, et deprime eos, defensor noster, Domine. <i>Hieron.</i> , disperge eos in fortitudine tua; et destrue eos, protector noster, Domine.	Disperge illos in virtute tua: et depone eos, protector meus, Domine.	
15. Peccatum oris eorum, verbum labiorum eorum. <i>Hieron.</i> , in peccato oris sui, in sermone labiorum ipsorum.	15. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum.	15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΗΡΩΝ.

5. Μὴ οὐσῆς ἀμαρτίας, ἐπιτρέ-
χουσιν ἵνα ἐλκυσθῶσί με.

Ἐξ ἐναντίας ὑπὲρ ἐμοῦ.

7. Ἀνακάμψουσιν ἐσπέρας, καὶ
συνήχηθουσιν ὡς κύνας, κυκλῶντες
πόλιν.

8. Αὐτοὶ μὲν ἀποδύξουσιν τοὺς
στόματι αὐτῶν, καὶ ὡς μαχαίρας
τοὺς χειλέσιν αὐτῶν, ὡς οὐδενὸς
ἀκούοντες ἔθθον.

9. Σὺ δὲ, Κύριε, καταγελάσεις
αὐτῶν, ἐπιφράξεις πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

11.

Ἐπίδειν ποιήσαι με τοῖς ἀποτει-
χίζουσί με.

12. Μήποτε ἐπιλάθωνται ὁ λαὸς
σου τοῦ νόμου σου.

Ἀναστρέψου αὐτοὺς τῇ δυνάμει
σου, καὶ κάθειλε αὐτοὺς, ὑπεραπειτῶ-
τήμων, Κύριε.

15. Τῇ ἀμαρτίᾳ τοῦ στόματος
αὐτῶν, καὶ τῷ λόγῳ τῶν χειλέων
αὐτῶν.

5. Ἄνεθ' ἀνομίας ἔδραμον καὶ
κατεθύονα.

Εἰς συνάντησίν μου.

7. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν,
καὶ λημόξουσιν ὡς κύων, καὶ κυ-
κλώσουσι πόλιν. Ἐ, καὶ ἔχη τούτων
ὡς κύνας.

8. Ἰδοὺ ἀποφθέγγονται ἐν τῷ
στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς
χειλέσιν αὐτῶν, ὅτι τὴν ἤκουσαι;

9. Καὶ σὺ, Κύριε, ἐχγελάτη αὐ-
τῶς, ἐξουθενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὁ Θεὸς μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ
προσθάσει με. Ἄλλος, ὁ ἐφορὸς
μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ σκεπάσει με.

Δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

12. Μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ νό-
μου σου.

Διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνά-
μει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς, ὁ
ὑπεραπειτῶτής μου, Κύριε.

15. Ἀμαρτίαν στόματος αὐτῶν,
λόγον χειλέων αὐτῶν.

5.

7. Καὶ ἔχηθουσιν ὡς κύων.

8.

9.

11.

12. Μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ
λαοῦ σου.

15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

5. Cum non sit peccatum, in-
currunt ut pertrahant me.

Ex adverso pro me.

7. Deflectent vespere, et strepi-
tum edent ut canes, circumeuntes
civitatem.

8. Ipsi quidem scaturiant ori-
bus suis, et quasi gladios labiis
suis, quasi nemine audiente cla-
mabant.

9. Tu autem, Domine, deride-
bis eos, obturabis omnibus genti-
bus.

11.

Respicere faciet me eos qui me
expulerunt.

12. Ne forte obliviscantur po-
pulus tuus legis tue.

Extorres fac eos virtute tua, et
destrue eos, protector noster, Do-
mine.

15. Peccato oris eorum, et ver-
bo labiorum ipsorum.

5. Sine iniquitate cucurri et di-
rexi.

In occursum meum.

7. Converterentur ad vesperam,
et famem patientur ut canis et
circuibunt civitatem. V, et stre-
pitum edent ut canes.

8. Ecce loquentur in ore suo, et
gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit?

9. Et tu, Domine, deridebis eos,
pro nihilo habebis omnes gentes.

11. Deus meus misericordia ejus
præveniet me. *Alius*, inspector
meus misericordia ejus obteget
me.

Ostendet mihi in inimicis meis.

12. Nequando obliviscantur le-
gis tue.

Disperge illos in virtute tua: et
depone eos, protector meus, Do-
mine.

15. Delictum oris eorum, ser-
monem labiorum ipsorum.

5.

7. Et sonitum edent ut canis.

8.

9.

11.

12. Ne forte obliviscatur: po-
puli tui.

15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
יִשְׁבֹּן בְּמַחְסֵי וּבְאֵהָרָה וְכִי הָיָה יִסְבֵּר		
14 בָּיָה בְּרַחֲמֵי נְלֵה וְאִיִּבְרֵי	14.	14. Τέλεισον ἐν χόλῳ, τέλεισον, καὶ οὐχ ὑπάρξουσιν.
רַחֲמֵי הָאָרָץ		Εἰς πέριστα τῆς γῆς.
15, 16 וְיִשְׁבֹּן לְעַמֵּי יִסְבֵּר מְלֵי	15, 16.	15, 16. Ἀνακαμπτέτωσαν ἐσπέρας, ὀχλήτουςιν ὡς κύων, περιεργόμενοι πόλιν βεμβόμενοι.
וְיִסְבֵּר עַם : וְיִסְבֵּר יוֹעֵץ אֱלֹהִים אֵם		
88 וְיִשְׁבֹּן וְיִלְבֵּן		
17 וְאִרְגֵן לְבָקֵר הַסֶּדֶךְ	17.	17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Et capiuntur in sublimitate sua: et de perjurio, et de mendacio narrabunt. Hieron., et capiuntur in superbia sua, maledictionem et mendacium narrantes.	Et comprehendantur in superbia sua, et de execratione et mendacio annuntiabuntur.	
14. Consume in furore, consume, ut non subsistant. Hieron., idem.	14. In consumatione, in ira consummationis, et non erunt.	14. Consume in ira, consume, et non existent.
In fines terræ. Hieron., in finibus terræ.	Finium terræ.	In fines terræ.
15, 16. Et convertentur ad vesperam, tumultuabuntur sicut canis; et circuibunt civitatem. Ipsi vagabuntur ad manducandum, si non saturati fuerint, et murmurabunt. Hieron., convertentur ad vesperam, et latrent ut canes, et circumieant civitatem. Ipsi vagabuntur ut comedant, et cum saturati non fuerint, murmurabunt.	15, 16. Convertentur ad vesperam, et fumen patientur ut canes et circuibunt civitatem. Ipsi dispergentur ad manducandum: si vero non fuerint saturati, et murmurabunt.	15, 16. Deflectant vespere, tumultuabuntur ut canis, circumcutes civitatem palabundi.
17. Et predicatio in mane misericordiam tuam. Hieron., et laudabo mane misericordiam tuam.	17. Et exultabo mane misericordiam tuam.	17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVIII.

V. 5. Σ., μὴ οὖτος etc. Sic Eusebius. Unus autem codex Regius sic habet ex Theodoro, μὴ οὖσης : μαρτίας οὖτοι προέγρουσιν ἕνα πατάξωσί με. Drusius item legit, πατάξωσι, et sic Theodoretus. Si sic verterit Symmachus, legerit haud dubie זכור. Ibid. Σ., ἐξ ἕναγντ-. Regius unus ex Theodoro.

V. 7. Has omnes lectiones exhibet Eusebius in Psalmos.

V. 8. Σ., αὐτοὶ μὲν etc. Ex duobus mss., Agellio, Drusio et Eusebio. Unus autem codex Regius ex Theodoro notat circa versionem τῶν Ο', ἐναυθα τῶ, ἰδοὶ, προσεβήριπται ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἰδιώματος. I. e. *Hic illud, ecce, ex Hebraico idiomate adjectum est.* Vox Hebraica est נַטַּף quam LXX ἰδοὺ vertunt. Symmachus vero pronomen esse putans, αὐτοὶ transtulit.

V. 9. Σ., τῷ δὲ etc. Hæc habent partim Regius unus ex Theodoro, partim Eusebius. Sed in voce ἐπιφράξεις suspicor mendum; non enim apte exprimere videtur Hebraicum זכור (*).

(*) Nullo pacto conciliari potest ἐπιφράξεις cum hoc verbo hebraico. Veram autem lectionem videtur exhibere Eusebius qui in Catena Patrum Græc. testatur Symmachum vertisse ἐπιφθέγγῃ, *acclamabis*, scil. contumeliose Indibrioseque, secundum geminum sensum verbi זכור. Duxon.

PSALMUS LIX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2, 1 לְמוֹנֵעַ עַל-שִׁינָי דָוִד בְּמַתָּם	4, 2.	1, 2. Τῷ νικησιῶν τοῖς ἀλλοτριωθησομένοις ἐπὶ κρίνον μαρτυρίας ταπεινοῦ τελείου τοῦ Δαυὶδ. . .
דָּוִד לְלִבֵּי : בְּהַמְנוּחַ אֵת אֲרַם בְּהַרְבֵּי		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1, 2. Victori super susan testimonii, machtham ipsi David, ad docendum: in rixando ipsum cum Aram Naharaim, et cum Aram Esoba: et reversus est Joab, et	1, 2. In finem, pro his qui immutabuntur, in tituli inscriptionem ipsi David in doctrinam: cum succendit Mesopotamiam Syrie et Sobal: et convertit Joab: et per-	1, 2. Victori immutandis super lida testimonii, humilis perfecti David...

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Συλληφθήτωσαν μετὰ τῆς ὑπερημανίας αὐτῶν. Ἄρῶν καὶ ψεύδους λαλοῦντες.

Καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερημανίᾳ αὐτῶν. Καὶ ἐξ ἄρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται.

14. Σουτῶλαι, ἐν ὄργῃ σουτελείας, ἵνα μὴ ὑπάρξωσι.

14. Σουτῶλαι, ἐν ὄργῃ σουτελείας, ἵνα μὴ ὑπάρξωσι.

14.

Εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς.

Τῶν περάτων τῆς γῆς.

Τῶν περάτων τῆς γῆς.

15, 16. Ἀνακαμπέτωσαν εἰς ἐσπέραν, θορυβήτωσαν ὡς κύνες, περιεργόμενοι πλῆν βραβύμενοι, ἵνα μὴ ἀγγεραστοὶ ἀδυσθῶσι.

15, 16. Ἐπιστροφέωσαν εἰς ἐσπέραν, καὶ κοκλύσουσι πλῆν, καὶ κοκλύσουσι πλῆν. Αὐτοὶ δυσσοροποιθήσονται τοῦ φαγεῖν. Ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ χορτάσονται. 15, καὶ ἔχησονται ὡς κύνες.

15, 16. Καὶ ἔχησονται ὡς κύνες.

17. Καὶ ὑμνήσω κατ' ἔρθρον τὸ ἐλεός σου.

17. Καὶ ἀγγελάσωμαι τὸ πρωὶ τὸ ἐλεός σου.

17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Comprehendantur cum superbia sua. Exsecrationem et mendacium loquentes.

Et comprehendantur in superbia sua, et de execratione et mendacio annuntiabuntur.

14. Consumē in furore, consume, ut non subsistant.

14. Consummationes, in ira consummationis, ut non existant.

14.

In fines terre.

Finium terre.

Finiua terre.

15, 16. Deflectant in vesperam, tumultuentur ut canes, circumventes civitatem palabundi, ne non saturati mancant.

15, 16. Convertantur ad vesperam, et lamem patientur ut canis, et circumbunt civitatem. Ipsi dispergentur ad manducandum : si vero non fuerint saturati, et murmurabunt. V, et sonitum edent ut canes.

15, 16. Et sonitum edent ut canis.

17. Et cantabo in matutino misericordiam tuam.

17. Et exsultabo mane misericordiam tuam.

17.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LVIII.

V. II. Ἄλλοι, ὁ ἔφορός μου etc. Sic unus Regius, qui interpretem facit. Videtur autem esse Quintæ, vel Sextæ, vel Septimæ, quæ liberiori interpretandi genere connumata sunt.

quibus quæ deerat in Montfauconii Hexaplis, addidimus nos ex Eusebio, latineque reddidimus, consume. Vide Stephani Thes. ed. Didot. Parisi.]

Ibid. Σ., ἐπίδω etc. Sic Eusebius et unus Reg. V. 12. Ἄ., θ., μήποτε etc. Sic duo mss.

Ibid. Ἄ., εἰς πέρατα etc. Drusius.

Ibid. Σ., ἀνακαμπέωσαν etc. Eusebius, unus Colbertinus et Drusius. Colbertinus autem pro κάθηται habet κατὰ γαγε.

V. 15 et 16. Ἄ., ἀνακαμπέωσαν etc. Eusebius. Unus Regius ex Theodoro ad Symmachum habet, ἐπιστροφέωσαν εἰς ἐσπέραν, quæ lectio videtur lapsu librarii desumpta ex LXX. [In Symmachi lectione habet Theodoretus Comment., ἐσπέρας, vespertas. Ita etiam legitur in Catena Patrum Gr. et in codice Vaticano ab Adlero collato. Daven.]

V. 15. Σ., τῇ ἀμαρτίᾳ etc. Eusebius et Theodoretus. Ibid. Σ., συλληφθήτωσαν etc. Eusebius et Drusius. Euthymius, in superbia sua.

V. 17. Σ., καὶ ὑμνήσω etc. Eusebius.

V. 14. Σ., σουτέλαι etc. lidem. [Lectionem A-

PSALMUS LIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ

1, 2. Ἐπιπέριον ὑπὲρ πῶν ἀνομιμαρτορία τοῦ ταπεινώσεως καὶ ἀμώμου τοῦ Δαυὶδ, εἰς διδασχῆν, ὅπως

1, 2. Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι, εἰς στερογραφίαν τοῦ Δαυὶδ, εἰς διδασχῆν, ὅπως ἐπιπέ-

1, 2.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1, 2. Triumpnale pro floribus, testimonium humilis et incolpati David, in doctrinam : quando incensa Syria Mesopotamiae, et Syria Sobal, et reversus est Joab, et

1, 2. In finem, pro his qui immutabuntur adhuc, in tituli inscriptionem ipsi David, in doctrinam : cum succendit Mesopotamiam Syriæ et Syriam Sobal : et

1, 2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΓΥΛΑΣ.

ואת־ארם ציבה וישב יזאב ויך את־
אדום בגיא־בילה שנים עשר אף

5 אלהים ונתת כרצתו 5.

אנפת השובב לנו

5 השקותו יין הרעילה 5.

6 נתת ליראיך גם להתחכם כפזא
קטב 6.

8 אלהים ו דבר בקדשי 8.

אעילה אחלקה שגב

ועמק סנות אבוד

9 בעוז ראשי 9.

יהודה בחקקי

10 סוד רהצי O Σύρος, 40
κάδος τῆς πλύσεώς μου. Al., λε-
κλή τῆς καταπατήσεώς μου. 40.

5.

Θυμωθεὶς μετέστρεψας ἡμᾶς.

5. Ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον καρώ-
σεως.

6. Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε
σύστημον, τοῦ σημειοῦσθαι ἀπὸ
προσωποῦ βεβαίωτητος.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἡγια-
σμένῳ αὐτοῦ.

Γαυριάσομαι. . .

Κολάδα συσκιασμῶν καταμετρή-
σω.

9.

Ἰούδας ἀκριβαστῆς μου.

10. Μωλὲ λέβητος λουτροῦ μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

perussit Edom in valle salis, duodecim millia. Hieron., victori pro-
piliis, testimonium humilis et sim-
plicis David ad docendum: quan-
do pugnavit adversus Syriam Me-
sopotamiae, et adversus Syriam
Soba: et reversus est Joab, et
perussit Edom in valle salina-
rum, duodecim millia.

5. Deus elongasti nos, rupisti
nos. Hieron., projecisti nos, scidi-
disti nos.

Exacerbatus es, reverteris ad
nos. Hieron., iratus convertisti
nos.

5. Propinare fecisti nobis vinum
perturbationis. Hieron., potasti
nos vino consopiente.

6. Dedisti metuentibus te ve-
xillum, ad elevandum se a facie
veritatis. Hieron., dedisti metuen-
tibus te signum, ut fugerent a facie
arcus.

8. Deus locutus est in sanctitate
sua. Hieron., Deus locutus est in
sanctuario suo.

Lætabor, dividam Sechem. Hie-
ron., lætabor, dividam Sichnam.

Et vallem tabernaculorum metiar.
Hieron., et vallem Soccoth di-
metiar.

9. Fortitudo capitis mei. Hie-
ron., id.

Juda legifer meus. Hieron., id.

10. Moab olla lotionis mee.
Syrus, cadus lotionis mee. Al.,
leçthus conculationis mee. Hie-
ron., Moab olla lavacri mei.

percussit Idumæam in valle salina-
rum, duodecim millia.

5. Deus, repulisti nos, et destru-
xisti nos.

Iratus es, et misertus es no-
bis.

5. Potasti nos vino compunctio-
nis.

6. Dedisti metuentibus te signi-
ficationem, ut fugiant a facie ar-
cus.

8. Deus locutus est in sancto
suo.

Lætabor, et partibor Sichi-
nam.

Et convallem tabernaculorum
metibor.

9. Fortitudo capitis mei.

Juda rex meus.

10. Moab olla spei mee.

5.

Exacerbatus es, reverteris ad
nos.

5. Potasti nos vino soporis.

6. Dedisti metuentibus te si-
gnum, ut significentur a facie fir-
mitatis.

8. Deus locutus est in sanctifi-
cato suo.

Lætabor...

Vallem umbraculorum metiar.

9.

Judas legislator meus.

10. Moab lebes lavacri mei.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΗΝ.

τε ἐμπρόσθε τῆν Συρίαν τῆς Μεσοποταμίας, καὶ τῆν Συρίαν Σοβαίλ, καὶ ἀνίσταρε· [Ἰοάβ] καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ ἐν τῇ φάραγγι τοῦ ἄλλος, ἐν χιλιάρδας.

ρι· τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τῆν Συρίαν Σοβαίλ, καὶ ἐπίστρεψεν Ἰοάβ καὶ ἐπάταξε τὴν φάραγγα τῶν αἰῶν, δώδεκα χιλιάρδας.

5. Ὁ Θεὸς, ἀπέβαλον ἡμᾶς καὶ δεικνύσας ἡμᾶς.

5. Ὁ Θεὸς, ἀπόσω ἡμᾶς, καὶ καθείλες ἡμᾶς.

5.

Ἐργίσθης, καὶ περιήραγες ἡμᾶς.

Ἐργίσθης, καὶ ἐκατέρησας ἡμᾶς. Ἐ, καὶ περιέκωνισαν ἡμᾶς.

5. Ὅσον σίλου.

5. Ἐπίπισας ἡμᾶς ὅσον κατακύψεως.

5.

6. Ἐδωκας τοῖς φόβουμένοις σε σημεῖον, εἰς τὸ ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἐχθρού σου.

6. Ἐδωκας τοῖς φόβουμένοις σε σημεῖωσιν, τὸ ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ σου.

6.

8.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.

8.

Ἐχουράσω καὶ διανομήσω Σίκιμα.

Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα. Ἄλιωσ, ὑψώθησομαι.

Καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρέσω.

9. Ἦχος τῆς ἀρχῆς μου. Ἰούδας προστάστην ὁ θεός,

9. Κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου. Ἰούδας βασιλεύς μου. *Οὐ. ἰ. ἰ. ἰ. ἰ. ἰ. ἰ.*

9.

Ἰούδας ἀκριβοῦς/μενός μου.

10. Μωάβ λέβης ἀμεριμνίας μου.

10. Μωάβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου.

10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

percussit Edom in valle salis, duodecim millia.

convertit Joab, et percussit vallem salinarum, duodecim millia.

5. Deus, abjecisti nos, et discidisti nos.

5. Deus, repulisti nos, et destruxisti nos.

5.

Iratus es, et circumduxisti nos.

Iratus es, et misertus es nobis. V, et circumdederunt nos.

5. Vinum agitationis.

5. Potasti nos vino compunctionis.

5.

6. Dedisti timentibus te signum, ut luciant a facie sagitte.

6. Dedisti metuentibus te significationem, ut lugiant a facie arcus.

6.

8.

8. Deus locutus est in sancto suo.

8.

Lætabor, et distribuam Sicima.

Exsultabo et dividam Sicima. *Aliter, exaltabor. Et convallem tabernaculorum metbor.*

9. Fortitudo principatus mei.

9. Fortitudo capitis mei.

9.

Judas præceptor meus.

Juda rex meus. *Reliqui, id.*

Judas accuratus institutor meus.

10. Moab lebes securitatis meæ:

10. Moab olla spei meæ.

10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
על־ההים אשרך נבלי		
עלי פלישת התרועע		Ἐπ' ἐπὶ Φυλιστιαία ἤστειρήσατο.
11 ערך ביצור	11.	11.
12 הלא־אתה אלהים ונתתו ולא־	12.	12.
תצא אלהים בעצמותיו		
15 הבה־לני עזרת ביצור וצא	15.	15.
תשיעת אדם		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Super Edom projiciam calcaementum meum. <i>Hieron.</i> , super Idumaeam incedam calcaemento meo.	In Idumaeam extendam calcaementum meum.	
Super me Peleseth jubila. <i>Hieron.</i> , mihi Palaestina federata est.	Mihi alienigenae sublimiti sunt.	Super me Phylistica amicitiam habuit.
11. Civitatem munitonis. <i>Hieron.</i> , ad civitatem munitam.	11. In civitatem munitam.	11.
12. Nonne tu, Deus, elongasti nos, et non egredieris, Deus, in exercitibus nostris? <i>Hieron.</i> , nonne tu, Deus, qui projecisti nos, et non egredieris, Deus, in exercitibus nostris?	12. Nonne tu, Deus, qui repulisti nos, et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris?	12.
15. Da nobis auxilium ab angustia, et mendacium salutis hominis. <i>Hieron.</i> , da nobis auxilium de tribulatione: vana est enim salus ab homine.	15. Da nobis auxilium de tribulatione, quia vana salus hominis.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIX.

V. 1. Tituli lectiones mutuamur ex Eusebio, et ex uno codice Regio. Drusius Symmachi tantum lectionem maxima sui parte mutilam adtulit. Ex Aquila versione hæc Hilarius refert pag. 135, cum percussit valles, ubi sensum magis spectasse videtur, quam verba. [Montf. quoque mutilas attulerat Aquila et Symmachi loca, quibus addere debuimus ex Eusebio, quem nimis cursim legerat, μαρτυρίας et μαρτυρία. Postulat præterea alterutrum additamentum textus hebraicus. Dracen.]

V. 5. Σ., ὁ Θεὸς, ἀπεθάλου ἡμᾶς, καὶ διέκοψας ἡμᾶς. Sic Colbertinus unus: alter vero Colbertinus, ἐκοψας ἡμᾶς.

Ibid. Α., θυμιοθεῖς etc. Eusebius et duo Regii.

V. 5. Α., ἐπότισας etc. Unus Regius et Corderius.

V. 6. Α., ἔδοξας etc. Eusebius. Σ., τοξεύματος, q. d. sagittationis, תַּשַׁק arcus. Hic legitur יִשַׁק cum י; significat autem veritas et firmitas. LXX tamen et Hieronymus perinde atque Symmachus, pro arcu habuerunt. Videturque ita series postulare.

V. 8. Α., ὁ Θεὸς ἐλάλησεν etc. Eusebius.

Ibid. Α., γαυριάσομαι. Σ., γαυριάσω καὶ διανεμήσω Σίκιμα. Οἱ ἀγγαλιᾶσομαι etc. Eusebius. In hunc autem locum hæc adfert Regius unus ex Theodoro. Τὸ ἀγαλλιᾶσομαι, οὐχ ὡς περὶ ἑαυτοῦ λέγει: ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀγαλλιασθῆναι ποιήσω. Καὶ εἶρηται μὲν οὕτως ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κατὰ τι οἰκεῖον ἰδίωμα τῆς γλώττης: ἀσφρέστερον δὲ γέγονε τὸ Ἑλληνικόν, διὰ μιᾶς λέξεως φρασθέν. I. e. Illud, exultabo, non quasi de seipso dicit; sed ac si diceret,

PSALMUS LX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
3 בוקצה הארץ ו אלהך אקרא	3.	3. Ἀπὸ τελευταίου της γῆς πρὸς τὸ ἐπικαλέσασθαι.
בנשב לבו		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Ab extremoterræ ad te clamabo. <i>Hieron.</i> , de novissimo terræ ad te clamabo.	3. A finibus terræ ad te clamavi.	3. Ab extremo terræ ad te invocabo.
In deficiente cor meum. <i>Hieron.</i> , cum triste iniecit cor meum.	Dum anxietaretur cor meum.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

Ἐπὶ Ἰδουμαίαν ἐπιβήσομαι τοῦ ποδοῦματί μου.

Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενοῦ τὸ ποδοῦμά μου.

Ἐπιὸ ἀλλόφρονος ἐπιβήσομαι.

11. Εἰς πόλιν περιπεπραγμένον.

11. Εἰς πόλιν περιεργῆς.

11.

12. Εἰ μὴ σὺ, ὁ Θεός, ὁ ἀποκάλυψενος ἡμῶν, καὶ μὴ προσέλθων ἐν ταῖς στρατιώσεσιν ἡμῶν;

12. Οὐ γὰρ σὺ, ὁ Θεός, ὁ ἐπιστήμηνος ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐξέλθουσι, ὁ Θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;

12.

15. Δός ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, ματαία γὰρ σωτηρία ἀνθρώπου.

15. Δός ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.

15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Super Iudaeam incendam calcamento meo.

In Iudaeam extendam calcamentum meum.

Mibi alienigenae subditi sunt.

Mihi alienigenae amici facti sunt.

11. In civitatem circummunitam.

11. In civitatem munitiois.

11.

12. Nonne tu, Deus, qui abiecasti nos, et non accedens in exercitiis nostris?

12. Nonne tu, Deus, qui repulisti nos, et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris?

12.

15. Da nobis auxilium de tribulatione, vana enim salus hominis.

15. Da nobis auxilium de tribulatione, et vana salus hominis.

15.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LX.

exultare faciam. Et quidem in Hebraico ita habetur, secundum quendam linguarum proprietatem: obscurior autem est Graeca dictio, una voce prolata. Putabat igitur Theodorus ἡδύσθη in aliqua ex conjugationibus esse, quas transitivas vocant. Piel videlicet aut Hiphil, quae in futuro per solas Massoreticas motiones a conjugatione Kal distinguntur. Hodie legitur *Ecclia*, per Holem deficiens post Lamed. Omnesque interpretes tam veteres quam recentiores, *intransitive* vertunt, *exultabo*: voxque ἡδύσθη nomini in Kal observatur unquam.

Ibid. A., *καὶ ἀδελφῶν*. Eusebius.

V. 9. Σ., *ἐργῶν τῆς* etc. Colbertinus unus.

Ibid. A., *ἡδύσθη* etc. Has lectiones habet Drusus. V. 10. A., *Μωσῆ* etc. Has lectiones habent tum mss., tum Eusebius et Drusus. Agellius autem ad Symmachum legit, *ἀμεριμωσῆσαι*.

Ibid. Σ., *ἐπὶ Ἰδουμαίαν*. Eusebius.

Ibid. A., *ἐπὶ ἐμὲ* etc. Aquilae et Theodotionis lectiones sic habent duo colucae.

V. 11. Σ., *εἰς πόλιν* etc. Sic mss. et Drusus, Theodoretus, *περιεργῆσιν*. Sed ejus interpres legisse videtur *περιπεπραγμένον*, qui vertit, *circumseptam*.

V. 12. Σ., *εἰ μὴ* etc. Eusebius.

V. 15. Σ., *δός ἡμῖν* etc. Eusebius et mss. (*)

(*) In Eusebii Commentario ne minima quidem hujus Symmachi versionis fit mentio. Emergit autem ex Theodoretis et Catena Patrum Gr. DRACON.

PSALMUS LX

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

5. Ἀπὸ περάτων τῆς γῆς σὺ ἐπικαλοῦμαι.

5. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὺ ἐκίκαλῶμαι. ἢ, ἀπὸ περάτων τῆς γῆς πρὸς σὺ κικαλῶμαι.

5.

Ἐν τῷ ἀδημονεῖν τὴν καρδίαν μου.

Ἐν τῷ ἀκηδέσθαι τὴν καρδίαν μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. A finibus terrae te invoco.

5. A finibus terrae a te clamavi. V, a finibus terrae ad te clamabo.

5.

In desperando cor meum.

Dum anxietetur cor meum.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
בצורה ירום בומוגו תהנה		Ἐν στερεῷ ὑψώθητι παρ' ἐμὲ καλοδηγῆσεις με.
4 כי-היות בוחסה לו בגדל-עו בפני אויב	4.	4. . . . πύστος κράτους . . .
6 כי-אתה אלהים טמונת לדדרי	6	6. Ὅτι σὺ, ὦ Θεὲ, ἔχουσας τῶν εὐχῶν μου.
7 ימים על-יבמו-בוך תסיף שנותיו כבו-דר ודרי	7	7.
8 ושם עולם לפני אלהים חסד ואמת בין יצרהו	8.	8. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια διατηρή- σουσιν αὐτόν.
9 לשלבו נדרי יום ו יום	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
In petram exaltabitur a me, deduces me. <i>Hieron.</i> , cum fortis elevabitur adversum me, tu eris ductor meus.	In petra exaltasti me, deduxisti me.	In solido exaltare, apud me deduces me. ,
4. Quia fuisti spes mihi, turris fortitudinis a faciebus inimici. <i>Hieron.</i> , fuisti spes mea, turris munitissima a facie inimici.	4. Quia factus es spes mea, turris fortitudinis a facie inimici.	4. ... turris roboris...
6. Quoniam tu, Deus, audisti vota mea. <i>Hieron.</i> , tu enim, Deus, ex. etc.	6. Quoniam tu, Deus meus, ex-audisti orationem meam.	6. Quoniam tu, o Deus audisti preces meas.
7. Dies super dies regis adjicies : anni ejus sicut generatio et generatio. <i>Hieron.</i> , dies super dies regis adjicies : annos ejus donec est generatio et generatio.	7. Dies super dies regis adjicies : annos ejus usque in diem generationis et generationis.	7.
8. Manebit in sæculum ad facies Dei. Misericordiam et veritatem prepara : custodient eum. <i>Hieron.</i> , sedebit semper ante faciem Dei. Misericordia et veritas servabunt eum.	8. Permanet in æternum in conspectu Dei. Misericordiam et veritatem ejus quis requireret.	8. Misericordia et veritas con-servabunt eum.
9. Ad reddendum me vota mea die, die. <i>Hieron.</i> , reddens vota mea per singulos dies.	9. Ut reddam vota mea de die in diem.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LX.

V. 5. Has lectiones exhibet Eusebius, Comment. in Psalmos.

Hid. Σ. , ἐν τῷ ὁδημονεῖν etc. Sic Reg. unus ex Theodoro. Vocem עבף ἀβυμεῖν vertit alibi Symmachus, et quidem accuratius, ut videtur.

Hid. Α., ἐν στερεῷ etc. Sic Eusebius.

V. 4. Ad Symmachum alius legit, ἔχουσας, munita,

melius, ut videtur.

[Ad v. seq. 5 adde versionem Symmachi ab Heracleota traditam in Comment. Gatena Patrum Gr., estque : Ἐχουήσω ἐν τῇ σκαυῇ σου δι' αἰῶνος, εὐθαρήσω ἐν τῇ σκέπη τῶν περὺγων σου. *Habitabo in tabernaculo tuo per seculum, confidam in tegumento ularum tuarum.* DRACH.]

PSALMUS LXI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 לכוננח על-ידותך בומוגו לדוד	1.	1. Τῷ νικοποιῷ περὶ τοῦ Ἰδοῦθου μελόδημα τοῦ Δαυὶδ.
5 לא- אבוש רבה	5.	5. Οὐ σφαλίσομαι πολλήν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori super Idithum, psalmus ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori pro Idithum, canticum Davidis.	1. In finem, pro Idithum, psalmus David.	1. Victori de Idithum, canticum Davidis.
5. Non labar multum. <i>Hieron.</i> , non commovebor amplius	5. Non movebor amplius.	5. Non labar multum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ὅταν στερεὸς καταπαίρομαι μου, ὁδηγήσεις με.

4. Ἐγένου γὰρ ἀφοβία μου, πύργος ὑψηλὸς ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

6. Σὺ γὰρ, ὁ Θεὸς, εἰσέηκουσας τῶν προσευχῶν μου.

7. Ἡμέρας ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλείου προσθήσεις, ἔτη αὐτοῦ ἐφ' ὅσον γενεὰ καὶ γενεὰ.

8. Οἰκίηται αἰωνίως Ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια περιεργάζει αὐτόν.

9. Ἀποδοῦός τις εὐχάς μου καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἐν πέτρᾳ ὑψώσάς με, ὁδήγησάς με.

4. Ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχυρὸς ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

6. Ὅτι σὺ, ὁ Θεὸς, εἰσέηκουσας τῶν προσευχῶν μου.

7. Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλείου προσθήσεις, τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.

8. Διαμνεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν; Ε', Γ', ἐλεος καὶ ἀλήθεια ἀπὸ σοῦ φυλάξουσιν αὐτόν.

9. Τοῦ ἀποδοῦναί με τίς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Quando firmus insurgit in me, deduces me.

4. Fuiisti enim securitas mea, turris alta a facie inimici.

6. Tu enim, Deus, exaudisti orationes meas.

7. Dies diebus regis adjicies : annos ejus in quantum generatio et generatio.

8. Habitabit aeternum in conspectu Dei. Misericordia et veritas circummuniēt eum.

9. Reddens vota mea per singulos dies.

In petra exaltasti me, deduxisti me.

4. Quia factus es spes mea, turris fortitudinis a facie inimici.

6. Quoniam tu, Deus, exaudisti orationes meas.

7. Dies super dies regis adjicies : annos ejus in diem generationis et generationis.

8. Permanet in aeternum in conspectu Dei. Misericordiam et veritatem ejus quis requaret eorum? V, VI, misericordia et veritas a te custodient eum.

9. Ut reddam vota mea de die in diem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LX.

V. 6. Α., ὅτι σὺ etc. Eusebius.

Ubid. et v. 7. Σ., ἡμέρας etc. Sic Eusebius et Regius unus ex Theodoro.

V. 8. Α., ἔλεος καὶ ἀλήθεια etc. Sic Eusebius. Symmachi vero lectionem præferunt præter Eusebium codex Regius ex Theodoro, itemque Colber-

tinus unus, qui habet, περιεργάζουσιν. Ε', Γ', ἔλεος etc. Eusebius. Vocem ἦν *prapara*, in versione sua prætermittunt Aquila, Symmachus et Hieronymus. LXX vero τίς interpretantur.

V. 9. Σ., ἀποδοῦός τις etc. Eusebius et Reg. unus. [Ex Eusebio addidimus ἐκάστην. Drach.]

PSALMUS LXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος διὰ Ἰθιθὺν ὠδὴ εἰς Δαυὶδ.

3.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale propter Ithithum, canticum in David.

5.

1. Eius τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰθιθὺν. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

5. Οὐ μὴ ταλασθῶ ἐπὶ πλάτου. Ε', *id.*

1. In finem, pro Ithithum, psalmus David.

5. Non moveor amplius. V. *id.*

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
4 עַד-אֵפֶה וְ הַתּוֹתֵר עַד-אֵישׁ	4.	4. Ἔως τίνος ἐπιβουλεύετε,
5 אָךְ	5.	5.
כּוֹב		Ἐν διαψεύσματι.
7 לֹא אֶבְזֹב	7.	7. Οὐ σφαλῆσομαι.
8 עַל-אֱלֹהִים יִשְׁעִי יִבְדּוּ צַדִּיקִים	8.	8. Ἐπὶ Θεῶν σωτήριόν μου καὶ δόξα μου ἰσχυροῦς κράτους μου, ἐλπίς μου ἐν Θεῶ.
9 בַּסּוּף בּוֹ בְנֵי-עַת וְ עַם	9.	9. Ἀμεριμνεῖτε ἐν αὐτῶ, ἐν παντί καιρῶ χάρις.
10 אָךְ וְ הַבֵּל בְּנֵי-אָדָם כּוֹב בְּנֵי-אֵישׁ בְּמֵאֲזוּזִים	10.	10
כּוֹב בַּהֶבֶל יִהְיֶה		
11 וּבְנֵהל אֶל-תְּהַבְלֵי	11.	11. Καὶ ἐν βίᾳ μὴ ματαιοῦσθε.
12, 15 חֵל וְ כִי-יִזְכּוּ אֶל-תְּשִׁיבָתוֹ	12, 15.	12, 15. Ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, καὶ δευτερον ἐπήκουσα ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ Θεοῦ, καὶ σοί, Δέσποτα, τὸ ἔλεος. Σὺ δὲ ἀπόδος κατὰ ἄνδρα ἐκάστη κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
4. Esquequo detrahetis super virum? <i>Hieron.</i> , usquequo insidiarimini contra virum?	4. Quousque irruitis in hominem?	4. Usquequo insidiarimini?
5. Veruntamen. <i>Hieron.</i> , id. Mendacium. <i>Hieron.</i> , in mendacio.	5. Veruntamen. In siti.	5. In mendacio.
7. Non uitabo. <i>Hieron.</i> , non timebo.	7. Non emigrabo.	7. Non labor.
8. Super Deo salus mea et gloria mea: petra fortitudinis meae: spes mea in Deo. <i>Hieron.</i> , in Deo salutare meum et gloria mea: robur fortitudinis meae et salus mea in Deo.	8. In Deo salutare meum et gloria mea, Deus auxiliū meū, et spes mea in Deo est.	8. In Deo salutare meum et gloria mea: solidus fortitudinis meae, spes mea in Deo.
9. Sperate in eo in omni tempore populus. <i>Hieron.</i> , sperate in eo in omni tempore, populi.	9. Sperate in eo, omnis congregatio populi.	9. Sollicitudinem ponite in eo, in omni tempore populus.
10. Tantum vanitas filii hominum, mendacium filii viri, in bilance. <i>Hieron.</i> , veruntamen vanitas filii Adam, mendacium filii viri in stateris.	10. Veruntamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris.	10.
Ipsi a vanitate pariter. <i>Hieron.</i> , fraudulententer agunt simul.	Ut decipiant ipsi de vanitate in idipsam.	
11. Et in rapina ne evanescatis. <i>Hieron.</i> , et in rapina ne frustremini.	11. Et rapinas nolite concupiscere.	11. Et in violentia ne vani evadatis.
Facultas cum pullulaverit, ne ponatis cor. <i>Hieron.</i> , divitiae si alluxerint, nolite cor apponere.	Divitiae si affluant, nolite cor apponere.	
12, 15. Semel locutus est Deus, bis hoc audiui, quia fortitudo Dei, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes viro secundum opus suum. <i>Hieron.</i> , unum locutus est Deus: duo haec audiui: quia imperium Dei est, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opus suum.	12, 15. Semel locutus est Deus, duo haec audiui, quia potestas Dei est, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opera sua.	12, 15. Locutus est Deus, et bis audiui, quia fortitudo Dei, et tibi, Domine, misericordia: tu vero reddes per virum unicuique secundum opera sua.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

- 4. Ἔως τίνος ματαιοποιήσασθε;
- 5. Ἐν ψεύσματι.
- 7. Οὐ σφαλῆσθε.
- 8.
- 9.
- 10. Πλὴν ἀτιμῆς (al. ἀτιμῆς) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψεύδος υἱὸς ἀνδρός ὡς βροπὴ ζυγοῦ. Αὐτοὶ ματαιοῦνται ὁμοῦ.
- 11. Καὶ ἐπὶ ἄρπαγμα μὴ γίνεσθε ἀτιμῆς. Πλοῦτος ἔνν καρποφορῆ, μὴ τᾶπτε τὴν καρδίαν.
- 12, 15. Ἐν ἐλλάττειν ὁ Θεός, καὶ δεύτερον ἔκουσα.

- 4. Ἔως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἀνθρώπων;
- 5. Πλὴν. Ἔλλας, ὁμοῦ.
- 7. Οὐ μὴ ματαιοποιήσω.
- 8. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου, ἴδιος τῆς βοήθειάς μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.
- 9. Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν, πάντα συναγορῆ λαοῦ.
- 10. Πλὴν ματαιοὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψεύδοις οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς.
- 11. Καὶ ἐπὶ ἄρπαγμα μὴ ἐπιτιμῆσθε. Πλοῦτος ἔνν βίη, μὴ προστίθεσθε καρδίαν.
- 12, 15. Ἄποξ ἐλλάττειν ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἔκουσα, ὅτι τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ, καὶ σοῦ, Κύριε, τὸ ἔκαστο, ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

- 4.
- 5.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10. Πλὴν ἀτιμῆς (al. ἀτιμῆς) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψεύδος υἱὸς ἀνδρός ὡς βροπὴ ζυγοῦ.
- 11. Καὶ ἐπὶ ἄρπαγμα μὴ ματαιοῦσθε.
- 12, 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 4. Usquequo vane laborabitis?
- 5. In mendacio.
- 7. Non labar.
- 8.
- 9.
- 10. Verumtamen vapor filii hominum, mendacium filii viri ut momentum statera.
- Ipsi vani fiunt simul.
- 11. Et super rapinam ne fiat vanitas.
- Divitiae si fructificaverint, ne ponatis cor.
- 12, 15. Unum locutus est Deus, et secundum audivi.

- 4. Quousque inruitis in hominem?
- 5. Verumtamen. *Alius*, tamen. In siti, V, mendacio.
- 7. Non emigrabo.
- 8. In Deo salutare meum et gloria mea, Deus auxilii mei, et spes mea in Deo est.
- 9. Sperate in eo, omnis congregatio populi.
- 10. Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris.
- Et decipiant ipsi de vanitate in idipsam.
- 11. Et super rapinas nolite concupiscere.
- Divitiae si adlaant, nolite cor apponere.
- 12, 15. Semel locutus est Deus, duo haec audivi, quia potestas Dei est, et tua, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opera sua.

- 4.
- 5.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10. Verumtamen vapor filii hominum, mendacium filii viri ut momentum statera.
- 11. Et in rapina ne vani fiat.
- 12, 15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXI.

V. 1. Titulum secundum Aquilam habent duo mss. et Eusebius; secundum Symmachum vero iidem atque Brusius.

V. 5. 'A., σὺ σφαλ-. Sic Eusebius in Psalmos: in cuius editione exiit particula σὺ.

V. 4. 'A., ἕως τίνος etc. Aquile et Symmachi versiones exhibet idem Eusebius.

V. 5. 'A. l. τοῦ, ὁμοῦ. Coisl. I.

Ibid. Has omnes lectiones effert idem Eusebius qui recte notat LXX primitus habuisse ἐν ψεύδει, in mendacio, unde mendose factum fuerit ἐν δόψει, in siti: nam hæc postrema lectio nullam habet cum voce Hebraica שָׁנַד affinitatem. Alia editio habet, ἐν δόλω, in dolo.

V. 7. 'A., Σ., σὺ σφαλῆσσομαι. Eusebius.

V. 8. 'A., ἐπὶ Θεῷ etc. Eusebius.

PSALMUS LXII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 יהוה	1.	1.
2 צמאה לך	2.	2.
כמה לך בשירי		Ἐπετάθη σοι ἡ σὰρξ μου.
בארץ ציה ועיף בלוי- כוים		
6 ושפתו רננת יהלל- פי	6.	6.
7 אבד-זכרתוך על-יצינוי באשבורות אהנה-בך	7.	7. Ἐν φυλακαῖς φθέγγομαι ἐν σόλ.
8 ובעל כנפך ארנן	8.	8.
12 יתהלל כל-הנשבע בו	12.	12. Καυχῆσεται ὁ ὀμνύων ἐν αὐ- τῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Juda. Hieron., Judææ.	1. Idumææ.	1.
2. Sitivit te. Hieron., sitivit tibi- Appetit ad te caro mea. Hieron., desideravit te caro mea.	2. Sitivit in te. Quam multipliciter tibi caro mea.	2. Extensa est ad te caro mea.
In terra siccitatis et anhelante absque aquis. Hieron., in terra invia, et constitiente, ac sine aqua.	In terra deserta, et invia, et in- aquosa.	
6. Et labiis præconiorum lau- dabit os meum. Hieron., et labiis laudantibus canet os meum.	6. Et labiis exultationis laudabit os meum.	6.
7. Si recordatus sum tui super stratis meis, in custodiis medita- bor in te. Hieron., recordans tui in cubili meo, per singulas vigiliis meditabor tibi.	7. Si memor fui tui super stra- tum meum, in matutinis medita- bor in te.	7. In custodiis loquor in te.
8. Et in umbra alarum tuarum laudabo. Hieron., id.	8. Et in velamento alarum tua- rum exultabo.	8.
12. Laudabitur omnis qui jurat in eo. Hieron., id.	12. Laudabuntur omnes qui ju- rant in eo.	12. Gloriabitur qui jurat in eo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXII.

V. 1. 'A. l., ἰσοδολαίε. Verisimile est ita legisse alios omnes præter LXX. Sed Aquila legerit ἰσοδολαίε.

V. 2. Ὁι τοι σὺ, ἐδὲψησέ σοι. Ex Hieronymo ad Sun. et Fret. ubi vide. Sed Agellius ait legisse

Symmachum, ἱμεῖρεται. Hieronymus vero dicit omnes convenire in voce σόλ, tibi. Vocem ἱμεῖρεται videtur Agellius ex sequenti lectione desumpsisse.

Ibid. 'A., ἐπετάθη etc. Eusebius.

PSALMUS LXIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
2, 5 שמע- אלהים קולי בשירי	2, 5.	2, 5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2, 5. Audi, Deus, vocem meam in loquela mea, a pavore inimici	2, 5. Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor, a timore	2, 5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXI.

- V. 9. Ἄ., ἀμεριμνεῖτε etc. Idem.
 V. 10. Hanc interpretationem non sine scrupulo Symmacho tribuimus : nam Theodoretus et tres niss. eam Theodotioni ascribunt, ac Eusebius ex Symmacho unam vocem ἀτρός adfert. Attamen Symmachi et Theodotionis eam esse opinamur.
 Ibid. Σ., αὐτοὶ ματαιοῦνται ὄμοῦ. Drusius.
 V. 11. Ἄ., καὶ ἐν βίῃ etc. Has lectiones habet idem.
 Ibid. Σ., πλοῦτος etc. Eusebius.
 V. 12. Lectionem Aquile habet Eusebius, Symmachus Colbertinus unus. [Ante ἐλάττων in lectione Aquile, addendum ἐν, quod manifeste exerit. Drusius.]

PSALMUS LXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἰδομαχίας. Ἄ.Ι.Ι., Ἰουδαίας.	1.
2.	2. Ἐδέχητέ σοι. Οἱ Λευῖται, id.	2.
Ἰμερίζεται σε ἡ σὰρξ μου. Ὡς ἐν γῆ διαψάδει, καὶ ἐκλύσει, μὴ ὑπάρχοντος ὕδατος.	Ποταπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου. Ἐν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνδρῶν. Ἄ.Ι.Ι.ς, ὡς γῆ ἄβατος, καὶ ἀνδρῶν, καὶ ἔρημος.	Ποταπλῶς.
6. Καὶ διὰ χειλέων εὐφύμων ὠμῆσαι τὸ στόμα μου.	6. Καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως ἀνέσται τὸ ὄνομά σου.	6.
7. Ἀναμνησκόμενός σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, καθ' ἑκάστην φυλακὴν ἐμελέτων σε.	7. Εἰ ἐμνησκόμενός σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ἔρημοις ἐμε- λέτων εἰς σέ.	7.
8. Καὶ σκεπόμενος ἐν ταῖς πτε- ρυξί σου ἀνηυφάμουν.	8. Καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυ- γων σου ἀγαλλιάσμαι.	8.
12.	12. Ἐπανεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύ- ων ἐν αὐτῷ.	12.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Idumæe. <i>Alius</i> , Judæe.	1.
2.	2. Sitivit tibi. <i>Reliqui</i> , it.	2.
Desiderat te caro mea.	Quam multipliciter tibi caro mea.	Quotupliciter.
Quasi in terra siticulosa, et ex- solutione, cum non sit aqua	In terra deserta, et in via, et in- aquosa. <i>Alius</i> , ut terra in via, et in aquosa, et deserta.	
6. Et per labia benedicientia cantabit os meum.	6. Et labia exultationis laula- bunt nomen tuum.	6.
7. Recordans tui super stratum meum, in unaquaque custodia meditabar te.	7. Si memor fui tui super stra- tum meum, in matutinis medita- bar in te.	7.
8. Et tectus in alis tuis benedi- cebam.	8. Et in velamento alarum tua- rum exultabo.	8.
12.	12. Laudabitur omnis qui jurat in eo.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXII.

- Ibid. Σ., ὡς ἐν γῆ etc. Eusebius. Ἄ.Ι.Ι.ς, ὡς γῆ
 ἄβατος etc. Chrysostomus.
 V. 6. Σ., καὶ διὰ etc. Idem.
 V. 7. Σ., ἀναμνησκόμενός σου etc. Sic Eusebius et
 unus Regius : duo autem alii mss. habent, ἀνηυ-
 φάσμαι. Ibid. Colbertinus unus, ἐμελέτων εἰς σέ.
 Aquile item lectionem habet Eusebius.
 V. 8. Σ., καὶ σκεπόμενος etc. Sic unus Regius ac
 Drusius.
 V. 12. Ἄ., κρυψεται etc. Eusebius.

PSALMUS LXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. 5. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου προστάλοντός, ἀπὸ ἐκ-	2. 5. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς προσ- ευχῆς μου ἐν τῷ δεσφάί μου, ἀπὸ	2. 5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. 5. Exaudi, Deus, vocem mei alloquentis, a terrore inimici cir-	2. 5. Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor, a timere in-	2. 5.
PATROL. GR. XVI.		29

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικῶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
כסוד איז תצר חי : תסורתי כסוד בורנים מרגשת בעלי ארץ		
4 כהרב	4.	4.
דרנו חצם דבר בור		... βῆμα πικρόν.
5 בבוסתנים תם	5.	5. Ἄπλοῦν.
6 יתקן לבו דבר יע יפסד לבוזו מוששים	6.	6.
7 יחששו עינת הבני	7.	7.
חפש בחפש יקרב איש ולב עמו		Σκαλεύσει σκαλεύμενος. "Ἐγκατον ἀνδρός καὶ καρδίαν βα- θεῖαν.
8 וירם אלהים הו בתאם הו כעולם	8.	8. Καὶ βουζήσει αὐτοὺς ὁ Θεός, βέλη παραχρῆμα, ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν.
9 וינשלתו עליבו רשונם	9.	9. Καὶ ἐσκανόλιταν αὐτὴν ἐπ' αὐτοὺς αἱ γλώσσαι αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
custodies vitas meas. Abscondes me a secreto malignorum, a tumultu operantium iniquitatem. <i>Hieron.</i> , audi, Deus, vocem meam loquentis : a timore inimici serva vitam meam. Absconde me a consilio malignorum : a tumultu operantium iniquitatem.	inimici eripe animam meam. Pro- textisti me a conventu malignan- tium, a multitudine operantium iniquitatem.	
4. Ut gladium. <i>Hieron.</i> , quasi gladium.	4. Ut gladium.	4.
Tetenderunt sagittam suam, verbum amarum. <i>Hieron.</i> , tetenderunt sagittam suam, verbum amarissimum.	Intenderunt arcum rem ama- ram.	...verbum amarum.
5. In absconditis. <i>Hieron. id.</i>	5. In occultis.	5.
Perfectum. <i>Hieron.</i> , simplicem.	Immaculatum.	Simplicem.
6. Roborabunt sibi verbum ma- lum : narrabunt ad abdendum la- queos. <i>Hieron.</i> , confortaverunt sibi sermonem pessimum : narra- verunt ut absconderent laqueos.	6. Firmaverunt sibi sermonem nequam : narraverunt ut abscon- derent laqueos.	6.
7. Investigabunt iniquitates, per- fecerunt. <i>Hieron.</i> , scrutati sunt iniquitates, defecerunt.	7. Scrutati sunt iniquitates, de- fecerunt.	7.
Scrutinium pervestigatum. <i>Hie- ron.</i> , scrutantes scrutinio.	Scrutantes scrutinio.	Scrutatione scrutans.
Et intimum viri et cor profun- dum. <i>Hieron.</i> , et cogitatione sin- gularum, et corde profundo.	Accedet homo ad cor altum.	Intestinum hominis et cor pro- fundum.
8. Et sagittabit eos Deus, sagi- ta subito : fuerunt percussiones eorum. <i>Hieron.</i> , sagittabit ergo eos Deus, jaculo repentino : infe- rentur plagae eorum.	8. Et exaltabitur Deus : sagittae parvulorum factae sunt plagae eo- rum.	8. Et sagittabit eos Deus, sagi- tae subito : factae sunt plagae eo- rum.
9. Et impingere facient eam in semetipsis linguam suam. <i>Hieron.</i> , et corruent in semetipsos linguis suis.	9. Et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.	9. Et impingere fecerunt eam in ipsos linguae eorum.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXIII.

V. 2 et 5. Σ., εἰσάκουσον etc. Sic Eusebius, qui ἄλλ' ὡς περὶ μελλόντων τὰ ὅλα εἴρηται· καὶ κατὰ
haec notat ibidem: Ὁ γὰρ ὡς περὶ παρεχθέντων, τοὺς λοιποὺς ἐρμηνευτὰς ὁμοίως. I. e. Non enim

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

πλήξεως ἐγθροῦ περιεγράψεις τὴν
ζωὴν μου. Κρούσεις με ἀπὸ συκλέ-
των κακούργων, ἀπὸ κακῆσεως
ἐργαζομένου ἀδικίου.

πλόον ἐγθροῦ ἐξέλοῦ τὴν ψυχὴν μου.
Κακίπατος με ἀπὸ συκλέων κα-
κούργων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζο-
μένου ἀδικίου.

4. Ἐπλήρωσαν τὸ στόνον αὐτῶν λό-
γον πικρόν.

4. Ὡς βομφαίαν. Οἱ λοιποὶ, ὡς
μάχαιραν.
Ἐνέπεινον στόνον προῖμα πικρόν.

4. ...λόγον πικρόν.

5. Κρούσῃ.

5. Ἐν ἀποκρούσει.
Ἄμωμον.

5.

6. Ἐκραταίωσαν λόγον πονηρόν,
εἰσηγγήσαντο κρούσαι παγίδας.

6. Ἐκραταίωσαν ἐκαστοὶς λόγον
πονηρόν, εἰσηγγήσαντο τοῦ κρούσαι
παγίδας.

6.

7. Ἐξερευνήσαν ἀνομίαις σύμ-
παντες.

7. Ἐξερευνήσαν ἀνομίαν, ἐξελέ-
πον.

7.

Ἐξερευνηθῶν ἐξερευνήσει.

Ἐξερευνηθὼν ἐξερευνήσει.

Ἐξ ἐγκαίτων ἕκαστος, καὶ καρ-
δίαις ψαθείαις.

Ἡροσπεύσεται ἄνθρωπος καὶ
καρδία ψαθεία.

Καὶ διάνοιαν ἀδόξης καὶ καρδίαν
ψαθείαν.

8. Ἀκουτίσει ὁὖν αὐτοὺς ὁ Θεός,
βέλος ἀφιδίου, ἔσονται αἱ πληγαὶ
αὐτῶν.

8. Καὶ ὑβώθησεται ὁ Θεός, βέ-
λος νεπίων ἐγευθήσαν αἱ πληγαὶ
αὐτῶν.

8. Κατακοιτίσει ὁ Θεός.

9. Καὶ παύουσι καθ' ἑαυτῶν
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν.

9. Καὶ ἐξουβήσαν αὐτοὶ αἱ
γλώσσαις αὐτῶν.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

conmunes vitam meam. Abscon-
des me a consiliis malignorum, a
tumultu operantium iniquitatem.

mei eripe animam meam. Pro-
texisti me a conventu malignan-
tium, a multitudinis operantium
iniquitatem.

4. Impleverunt arcum suum verbo
amaro.

4. Ut gladium. Reliqui, ut ma-
charam.
Intenderunt arcum rem ama-
ram.

4. ... sermonem amarum.

5. Clam.

5. In oculis.
Immaculatum.

5.

6. Firmaverunt verbum malum,
inlaxerunt abscondere laqueos.

6. Firmaverunt sibi sermonem
nequam: naraverunt ut abscon-
derent laqueos.

6.

7. Scrutati sunt iniquitates uni-
versi.

7. Scrutati sunt iniquitatem:
defecerunt.

7.

Examinans examinabit.

Scrutantes scrutinio.

Ex interioribus unusquisque, et
corde profundo.

Accedet homo et cor altum.

Et cogitationem hominis, et cor
profundum.

8. Jaculabitur ergo illis Deus,
sagitta repente: erunt plagae eor-
um.

8. Et evulabitur Deus: sagitta
parvolorum lacte sunt plagae eor-
um.

8. Sagitabit Deus.

9. Et impingunt contra semet-
ipsos linguis suis.

9. Et vilipenderunt eum lingue
eorum.

9.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LXXIII.

anasi de præteritis, sed quasi de futuris omnia di-
ctu sicut, ac similiter secundum reliquos interpretes.

Ad hunc versum hoc nimum notat Brusius, *et* *λο-
πέθ*, *προσπεύσῃς* μου. Ille vero Symmachus versionem

respicere non potest, cum dicit, *cl. Aoiπol*, *Reliqui*: nam Symmachus habet, τῆς φωνῆς μου · LXX vero, τῆς προσευχῆς μου · aliquot tamen exemplaria, τῆς φωνῆς μου. Fortasse errant tum Drusius, tum Romani editores, cum dicunt cæteras editiones

habere, τῆς προσευχῆς μου · siquidem Symmachus, ut vidimus, habet, τῆς φωνῆς μου. Aquilam vero quis eredit ἄλλῃ vertisse, τῆς προσευχῆς μου (?)? V. 4. *Oi Aoiπol*, ὡς μάχαιραν. Eusebius. Ibid. 'A., ῥῆμα πικρὸν. Drusius. Σ., ἐπλήρω-

(*) Schlensnerus adducit hic locum ex Origenis operibus, qui ignotus erat Montfauconio: Ἄντι συ-στίρωσις, ἀπειρήτην Ἀκύλας εἴρηκεν, ὁ δὲ Σύμмахος, σκέψεως. I. e.: Pro συστροφῆς (LXX interpretum) Aquila dixit ἀπορήτησιν, secreto, Symmachus vero, σκέψεως, *consilio*. DBXCII.

PSALMUS LXIV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
דבריו עינת גברו בני 4	4.	4. Λόγοι ἀνομιῶν ἐδυναμώθησαν παρ' ἐμέ.
בנין ההיב בנהו 7	7.	7.
8 מושביו ו שאן ימים שאן גלהם והביו לאבים	8.	8. Καταστέλλων ἦγον θαλάσσης, θόρυβον κυμάτων αὐτῆς, καὶ ἐχλὸν φυλῶν.
9 מוצאי בקר וערב תרנין	9.	9. Αἶνοποιήσεις.
10 פקדת הארץ ותשקנה רבת תעשרנה	10.	10.
פלג אלהים בילא מים		Διαιρέσεις Θεοῦ πλήρεις ὑδάτων.
תנין דגנם כו כן תנינה		
11 תלבויה רוח	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Verba iniquitatum praevaluerunt prae me. <i>Hier.</i> , verba iniquitatum praevaluerunt adversum me.	4. Verba iniquorum praevaluerunt super nos.	4. Verba iniquitatum roborata sunt apud me.
7. Preparans montes in virtute sua. <i>Hieron.</i> , preparans montes in virtute sua.	7. Preparans montes in virtute tua.	7.
8. Compescens sonitum maris, sonitum fluctuum eorum, et turbam gentium. <i>Hieron.</i> , compescens sonitum maris, fecimium fluctuum ejus, et multitudinem gentium.	8. Qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus. Turbabitur gentes.	8. Comprimens sonum maris, tumultum fluctuum ejus, et turbam tribunalium.
9. Exitus aurorae et vespere laudare faeles. <i>Hieron.</i> , egressus matutini et vesperi laudantes facies.	9. Exitus matutini et vespere delectabilis.	9. Laudabis.
10. Visitasti terram, et irrigasti eam, plurimum ditabis eam. <i>Hieron.</i> , visitasti terram, et irriga eam, ubertate dita eam.	10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.	10.
Rivus Dei plenus aquis. <i>Hieron.</i> , rivus Dei plenus aqua.	Flumen Dei repletum est aquis.	Divisiones Dei plenae aquis.
Parabis frumentum eorum, quia sic parabis eam. <i>Hieron.</i> , preparabis frumentum eorum, quia sic turbasti eam.	Parasti cibum illorum, quoniam ita est preparatio ejus.	
11. Sulcos ejus inebria. <i>Hieron.</i> ,	11. Rivus ejus inebria.	11.

σαν etc. Eusebius et Coslinianus unus. Alter vero codex ad Symmachum habet, *λόγον παρόν* : sed ad desumptum videtur ex Theodotione.

V. 5. Σ., *κρυφῆ*. Codex unus et Drusius.

Ibid. Α., *ἀπλοῦν*. Eusebius.

V. 6. Σ., *ἐκρατοναν* etc. Sic mss. et Theodoretus.

V. 7. Σ., *ἐξέρουσαν* etc. Eusebius.

Ibid. Aquila et Symmachi lectiones exhibet Drusius.

Ibid. Α., *ἐγκρατον ἀνόρου* etc. Drusius. Theodotionis vero lectionem plenam effert Colbertinus unus, qui Theodotionem *Θεόδοτος* his vocat. Theodota sequentia commutat 8 his conjuncta, ita ut unum sensum conficiant.

V. 8. Α., *καὶ βραζίζται* etc. Has omnes lectiones effert Drusius.

V. 9. Α., *καὶ ἐκτανθάλισαν* etc. Drusius.

PSALMUS LXIV.

SYMMACHUS.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

4. Λόγοι ἀνομιῶν καταδυναστεύσαν μου.

7. Ὅς ἤδρανας ἔρη τῆ δυνάμει αὐτοῦ.

8.

9. Τὰς προελούσεις τοῦ ἔθρου καὶ τῆς ἐσπέρας ὑμνολογούσας ποιήσεις.

10. Ἐπίσκαψαι τὴν γῆν, καὶ ποτίσεις αὐτήν, πολυκαρπία πλουτίσεις αὐτήν.

Ὅχλοῖς Θεοῦ μέσταις ὑδάτων.

Ἐλεσφορήσεις τὴν σπερματίαν αὐτῆς, ὅτι οὕτως ἤδρανας αὐτήν.

11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Verba iniquitatum dominata sunt mihi.

7. Qui firmasti montes virtute sua.

8.

9. Progressiones diluenti et vespere cantare facies.

10. Visita terram, et potabis eam, abundantia fructuum ditabis eam.

Canalibus Dei plenis aquarum.

Fructificare facies sementem ejus, quia sic fundasti eam.

11.

Ἄλλοι, ὅσῃ Ἰερουζαὴμ καὶ Ἔβζουκὴ, καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτι ἐμὲλλον ἐκπορεύεσθαι.

4. Λόγοι ἀνόμιου ὑπερδυναστεύσαν ἡμᾶς. Ε', ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

7. Ἐτοιμάζων ἔρη ἐν τῆ ἰσχύϊ σου.

8. Ὁ τουταράσσων τὸ κῦτος τῆς θαλάσσης, ἦχος κυμάτων αὐτῆς. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη. Ε', καταπραύσων.

9. Ἐξόδους προίας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.

10. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτήν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν.

Ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων.

Ἡτόμασας τὴν προφήν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἦ ἐτοιμασία.

11. Τοὺς αὐλάκας αὐτῆς μέθυσον. Ε', τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις.

LXX INTERPRETES.

Afius, canticum Jeremie, et Ezechiel, et populi peregrinationis, quando profecturi erant.

4. Verba iniquorum praevaluerunt super nos. V, confortata sunt super me.

7. Praeparans montes in fortitudine tua.

8. Qui conturbas profundum maris, sonos fluctuum ejus. Turbabuntur gentes. V, compescens.

9. Exitus matutini et vespere delectationes.

10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis.

Parasti cibum illorum, quoniam ita est praeparatio.

11. Rivos ejus inebria. V, tremulos ejus inebriabis.

4.

4.

7.

8.

9.

10.

11.

4.

7.

8.

9.

10.

11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
<p>בְּרִיבִים תְּכַנְנֶנּוּ עִמָּהּ צִחָה, טֹיֵץ דְרֹסָאִים.</p> <p>15 ירעפי נאית בידבר</p> <p>14 ב-</p>	<p>15.</p> <p>14.</p>	<p>13.</p> <p>14. Ἐκλεκτόν.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>In imbribus liquefacies eam, germi- mini ejus (benedices.) <i>Syrus</i>, roribus. <i>Hieron.</i>, pluviis irriga eam, et germen ejus (bene- dic).</p> <p>15. Stillabunt pascua deserti. <i>Hieron.</i>, pinguescent pascuæ de- serti.</p> <p>14 Frumento. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p>	<p>In stillicidiis ejus letabitur ger- minans.</p> <p>15. Pinguescent speciosa de- serti.</p> <p>14. Frumento.</p>	<p>13.</p> <p>14. Electum.</p>

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

In titulum טֹוֹן O' hanc notam habent tres mss. :
 Τῶν ἀντιγράφων πρόκειται, ὡς δὲ Ἱερουμίου καὶ
 Ἐξραήλ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτε ἐμελλόν
 ἐκπορεύεσθαι. Ταῦτα οὕτε τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει, οὕτε
 οἱ ἄλλοι ἐργηνεύται, καὶ οὕτε οἱ O' ἐν τῷ Ἐξαπλῷ.
 i. e. *Quibusdam exemplaribus pramittitur : cantu-
 cum Jeremiæ, et Ezechielis, et populi transmigra-
 tionis, cum exituri essent. Hæc neque Hebraicum
 habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.*
 V. 4. A., λόγος ἀνομιῶν etc. Lectionem Aquilæ
 habent mss. et Drusius, Symmachi Eusebius, Theo-
 doretus et Drusius. Sed ipsi legunt ἀνομιῶν. Coisli-
 nianus autem unus, ἀνομιῶν, recte, ut suadent

tum vox תַּעֲוִי tum Hieronymus, qui vertit, *iniqui-
 tatum.*
 V. 7. Σ., ὡς ἔδρασας etc. Sic Regius unus ex
 Didymo, Agellius atque Drusius. Theodoretus vero
 habet, ἐδράζων, *firmans*. Cujus lectionem confir-
 mare videtur Euthymius, qui sic vertit : *Quod vero
 ait, præparans, Symmachus dixit, stabiliens. Sub-
 intelligitur autem substantivum verbum, est. Deus,
 inquit ille, est qui stabiles reddit montes, ita et
 nullis tametsi validissimis ventorum flatibus dimo-
 veri possint.*
 V. 8. Lectionem Aquilæ plenam adfert Eusebius,
 Theodotius et Quintæ idem.

PSALMUS LXV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
<p>1 לְמוֹנֵחַ שִׁיר בְּכוֹרֵי הַרְיָעוּ</p> <p>כָּל-הָאָרֶץ</p> <p>2 שִׁיבֹה כְבוֹד הַחַלְתֵּה</p> <p>5 יִכְחָשׁוּ</p> <p>4 כָּל-הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲוּ לָךְ וְיִזְכְּרוּ- לָךְ יִזְכְּרוּ שְׁבָךְ</p>	<p>1.</p> <p>2.</p> <p>5.</p> <p>4.</p>	<p>1. Τῷ νικητοῦ . . .</p> <p>2. Δότε δόξαν ὑμνήσει αὐτοῦ.</p> <p>5. Ἠρονήσαντο.</p> <p>4.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>1. Victori canticum psalmi. <i>Hie- ron.</i>, <i>id.</i> Jubilate. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>Omnis terra. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>2. Ponite gloriam laudem ejus. <i>Hieron.</i>, date gloriam laudi ejus.</p> <p>5. Mentientur. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>4. Omnis terra incurvabunt se tibi, et cænet tibi, cænet nomini tuo. <i>Hieron.</i>, omnis terra adoret te et canat tibi, canat nomini tuo.</p>	<p>1. In finem, canticum psalmi re- surrectionis. Jubilate.</p> <p>Omnis terra.</p> <p>2. Date gloriam laudi ejus.</p> <p>5. Mentientur.</p> <p>4. Omnis terra adoret te et psallat tibi, psalmum dicat no- mini tuo.</p>	<p>1. Victori...</p> <p>2. Date gloriam laudi ejus.</p> <p>5. Abnegarunt.</p> <p>4.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

Ταῖς ψεκάσιν αὐτῆς χαυνώσας αὐτήν, καὶ τὸ βλάστημα αὐτῆς.

Ἐν ταῖς σταρῶσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.

15. Γνωσθήσεται τὰ ὄρατα τῆς ἐρήμου.

15. Γνωσθήσεται τὰ ὄρατ' τῆς ἐρήμου. Ἄλλοι δ', ἠμυχθήσεται ἀνομαλ' τῆς ἐρήμου.

15.

14. Τροφῆν.

14. Σίτον.

14. Σίτον.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Stillis ejus emollies eam, et genuen ejus.

In stillicidiis ejus letabitur geminus.

15. Replebuntur caligine speciosa deserti.

15. Pinguescent montes deserti. *Alius*, obnubilabuntur pascua deserti.

15.

14. Escam.

14. Frumentum.

14. Frumentum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

V. 9. Σ., τὰς προσλεύσεις etc. Colbert. στιχρῶς scriptus, quam item lectionem sequitur Agellius. Eusebius vero, καὶ τῆς ἐσπέρας τὰς ὑμολογίας. Regius unus, καὶ τῆς ἐσπέρας ὑμολογοῦσι. Ἄ., ἀνοποῦσας. Sic Eusebius, qui, ut videtur, putavit esse nomen plurab; sed, ni fallor, est verbum, *laudabis*. In versione τῶν Θ' illud τέρψεις, a quibusdam explicatur, *delectationes*; alii, ut Vulgatus Interpres, vertendum putant, *delectabis*.

V. 10. Σ., ἐπίσκοψαι etc. Sic Theodoretus et Eusebius.

Ibid. Ἄ., διακρίσεις etc. Has lectiones adfert Colbertinus στιχρῶς scriptus.

Ibid. Σ., τελεσφορήσεις etc. Sic Eusebius et Colbertinus στιχρῶς scriptus, qui pro οὐτως legit αὐτός. Agellius pro σπερματίαν legit πανσπερμαίαν, eodem sensu, similiterque Theodoretus, et Cordarius ex anonymo.

V. 11. Ε', τοῖς λόφοις αὐτῆς μεθύσεις. Sic Colbertinus στιχρῶς scriptus.

Ibid. Σ., ταῖς ψεκάσιν etc. Eusebius. Syri vero lectionem habet Regius unus ex Theodoro.

V. 15. Σ., γνωσθήσεται etc. Has lectiones exhibet Drusius ex edit. Romana. Sed Agellius habet, Ἄ., γνωσθήσονται. Σ., ἠμυχθήσονται.

V. 14. Ἄ., ἐκλεστέον. Idem.

PSALMUS LXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

1. Ἐπινίκιος . . .

1. Εἰς τὸ τέλος, ὠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

1. Εἰς τὸ νίκος . . .

Πάντες οἱ ἐν τῇ γῆ.

Ἄλλὰ ἔξατε. Ἄλλοι δ', σημάνατε. Ἄλλοι δ', κροτήσατε.

Ἡᾶτα ἢ γῆ.

2. Τάξατε εἰς τιμὴν τὸν ὕμνον αὐτοῦ.

2. Δότε δόξαν τῇ αἰνέσει αὐτοῦ.

2.

5.

5. Ψεύσονται.

5.

4. Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσί σοι· μελωδοῦντές σοι ἄρουσι τὸ ὄνοματί σου.

4. Ἡᾶτα ἢ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, καὶ ψαλλάτωσάν σοι, ψαλλάτωσάν τῷ ὀνόματί σου.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1. Triumphale...

1. In faciem, canticum psalmi resurrectionis.

1. In victoriam.

Jubilate. *Alius*, significate. *Alius*, plaudite.

Omnes qui in terra.

Omnis terra.

2. Statute in honorem hymnum ejus.

2. Date g'loriam laudi ejus.

2.

5.

5. Mentientur.

5.

4. Omnes qui super terram adorabunt te, concinentes tibi canticum nomen tuum.

4. Omnis terra adorent te, et psallant tibi, psalmum dicant nomen tuo.

4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣI
5 לכו וראו מפעלות אלהים טרא עלילה על-בני אדם	5.	5.
6 הפך ים ו ליבשה בנהר יעברת ברגל	6.	6.
7 בישל בגבורתי ו עולם	7.	7. Τῷ ἐξουσιάζοντι ἐν τῇ θυναστείᾳ αὐτοῦ δι' αἰῶνος. Οἱ ἀφίστάμενοι.
עינו, בגוים הצפינה הכוררים אל יריבו למו		
8 והשביעו קול תהלתו	8.	8.
9 השם נפשו בהיים ולא נתן למוט רגלנו	9.	9.
11 הבאתני במוצודה	11.	11. Εἰσῆγαγες ἡμᾶς ἐν ὄχυρόματι.
שמת בועקה במותנו		Ἐθλας τρισμύνην τῷ νότῳ ἡμῶν.
12 לרויה	12.	12.
14 אשר פצו שפתי	14.	14.
15 אילים	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Ite et videte opera Dei : terribilis opere super filios hominum. *Hieron.*, venite et videte opera Dei : terribilia consilia super filiis hominum.

6. Convertit mare in aridam : in flumine transierunt pede. *Hieron.*, convertit mare in aridam : in flumine pertransibunt pede.

7. Dominans in fortitudine sua æternam. *Hieron.*, qui dominatur in fortitudine sua seculo.

Oculi ejus in gentes respiciunt, rebelles ne elevent seipsos. *Hieron.*, oculi ejus gentes aspiciunt, qui increduli sunt non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus. *Hieron.*, *id.*

9. Ponens animam nostram in vitam, et non dedit ad nutandum pedes nostros. *Hieron.*, qui posuit animam nostram ad vitam, et non dedit in commotionem pedes nostros.

11. Introduxisti nos in rete. *Hieron.*, introduxisti nos in obidionem.

Posuisti coarctationem in lumbis nostris. *Hieron.*, posuisti stridorem in dorso nostro.

12. Ad irriguam. *Hieron.*, in refrigerium.

14. Quæ aperuerunt labia mea. *Hieron.*, quæ promiserunt labia mea.

15. Arietum. *Hieron.*, *id.*

VULGATA LATINA.

5. Venite et videte opera Dei : terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam : in flumine pertransibunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua in æternum.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos.

11. Induxisti nos in laqueum.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Arietum.

AQUILA.

5.

6.

7. Dominans in potentia sua per sæculum.

Qui absecund.

8.

9.

11. Introduxisti nos in munimentum.

Posuisti stridorem in dorso nostro.

12.

14.

15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΕΩΝ.

5. Ἦθέητε καὶ ἴδετε πράξεις τοῦ Θεοῦ, φοβερὰ μηχανήματα ὑπὲρ υἱῶν ἀνθρώπων.

6. Μετέβαλε τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν· ποταμὸν διεύθυνεν ποδί.

7.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπισκοπεύουσιν· οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑψούτωσαν ἑαυτοὺς.

8. Καὶ ἐξήκουστον ποιήσατε τὴν φωνὴν τοῦ ἠμῶν αὐτοῦ.

9. Τοῦ θαλάσσης τὴν ψυχὴν ἡμῶν εἰς ζωὴν, καὶ μὴ θύνητος σφαλῆται τούτος πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσέπραγες ἡμᾶς ἐν τῷ πολιορκίας.

Ἔθνηρας κύκλωσιν τῇ δυνάμει ἡμῶν.

12. Εἰς εὐρυχωρίαν.

14. Ἄς ἤνοιξε τὰ χεῖρά μου.

15.

SYMMACHUS.

5. Venite et videte opera Dei: terribilia machinamenta super filios hominum.

6. Converterit mare in aridam: flumen transierunt pede.

7.

Oculi ejus gentes visitant, inobsequentes ne elevet seipsos.

8. Et auditum facite vocem laudis ejus.

9. Qui constituit animam nostram in vitam, et non dedit labi pedes nostros.

11. Introduxisti nos intra obsidionem.

Posuisti circumtionem (vel, circumtulum) lumbo nostro.

12. In latum spatium.

14. Quæ aperuerunt labia mea.

15.

5. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· φοβερὰ ἐν βουαῖς ὑπὲρ τούτους υἱούς τῶν ἀνθρώπων.

6. Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν. Ἐν ποταμῷ διεύθυνονται ποδί.

7. Τῷ δεσπάζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἵωνος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψουθήσων ἐν ἑαυτοῖς.

8. Καὶ ἀκουσίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ.

9. Τοῦ θαλάσσης τὴν ψυχὴν σου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ θύνητος εἰς τάλαν τούτους πόδας μου. Ἄλλως, εἰς μετακίνησιν τούτους πόδας ἡμῶν. Ἄλλως, τὴν ψυχὴν ἡμῶν. . . τούτους πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσέπραγες ἡμᾶς εἰς παρῖδα.

Ἐθνη θλίψεις ἐπὶ τὸν νῦτον ἡμῶν.

12. Εἰς ἀνάψυχον. Ἄλλως, εἰς ἀνάπαυσιν. Ἄλλως, εἰς παράμωθίαν.

14. Ἄς διέστειλε τὰ χεῖρά μου.

15. Χειρῶν. Ἄλλως, τράχυν χειρῶν.

LXX INTERPRETES.

5. Venite et videte opera Dei: terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam: in flumine pertransiunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua seculo.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos. *Alius*, in transmotionem pedes nostros. *Reliqui*, animam nostram. . . pedes nostros.

11. Induxisti nos in laqueum. *V*, induxisti nos in munitionem.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium. *Alius*, in requiem. *Alius*, in consolationem.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Hircorum. *Reliqui*, hircorum temporivorum.

5. Φοβερὰ ἐν βουαῖς ὑπὲρ τούτους υἱούς τῶν ἀνθρώπων.

6.

7.

Οἱ ἐκκλίνοντες.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

THEODOTIO.

5. Terribilis in consiliis super filios hominum.

6.

7.

Qui declinant.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
אָלוּ פִּי-קְרָאתִי וְרוּבִים תְּהוּ 17 לְשׁוֹנִי	17.	47.
אָן אֲבִדְרֵאִיתִי בְּלִבִּי לֹא יִשְׁבֵּן 18 אֲדָנִי	18.	18. Ἀνωφελὲς ἰδὼν ἐν καρδίᾳ μου, οὐκ εἰσακούσεται Κύριος.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Ad ipsum ore meo clamavi: et exaltatus est sub lingua mea. <i>Hieron.</i> , ipsum ore meo invocavi, et exaltavi in lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	17.
18. Iniquitatem si vidi in corde meo, non exaudiet Dominus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.	18. Inutilitatem videns in corde meo, non exaudiet Dominus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXV.

V. 1. Α., τῷ νικοποῖῳ etc. Mss. nota: Ἀναστάσεως, οὕτως τὸ Ἔθρ. ἔχει, οὐδὲ οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύουσι, οὐδὲ οἱ Ὁ ἐν τῷ Ἑξάπλῳ. I. e. Resurrectionis. *Id neque Hebraicum habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.* Saep̄ antea notam de inducta voce, ἀναστάσεως, exhibent duo Regii.

Ibid. Ἀλλος, σημάνατε. Ἀλλος, κροστ., Coislin. unus.

Ibid. Σ., πάντες οἱ ἐν τῇ γῆ. Drusius.

V. 2. Α., ὄστε etc. Eusebius.

V. 3. Α., ἤρυνήσαντο. Corderius.

V. 4. Σ., πάντες οἱ ἐπὶ γῆς etc. Sic mss. quorum unus habet, τῷ ὀνόματί σου. Ita quoque Theodoretus, et Coislin. unus, qui non habet σοι post μελωδοῦντες. Agellius vero sic legit, πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνησάτωσάν σοι, καὶ ψαλάτωσάν σοι. μελωδοῦντες ἄσουσι τὸ ὄνομά σου. [Secundum Origenem

in operib. Symmachus hoc comma ita transtulit: Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσί σοι, μελωδοῦντες σοι ἄσουσι τὸ ὄνομά σου. DRACM.]

V. 5. Σ., ἔλθετε etc. Locum plenum sic habet Eusebius. Postremam hujusce versus partem, ut est in τοῖς Ὁ, Theodotioni etiam tribuit Theodoretus.

V. 6. Σ., μετέβαλε etc. Eusebius et mss.

V. 7. Α., τῷ ἐξουσιάζοντι etc. Eusebius.

Ibid. Σ., οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ etc. Eusebius. Postremam vero versiculi partem, οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑψώσωσάν ἑαυτούς, quasi Aquilæ et Symmachi adfert Colbertinus στιχηρῶς scriptus, sed omnes alii ad Aquilam legunt, οἱ ἀφιστάμενοι, tantum; ad Theodotionem vero, quem Θεόδωτον vocat Regius unus, οἱ ἐκκλίβοντες. [Aliiter effert Theodoretus alteram partem Symmachi lectionis: Οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑψώσωσάν ἐν ἑαυτοῖς. DRACM.]

PSALMUS LXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּרְנְנוּ 5	5.	5. Καὶ αἰνέσουσι.
אֶרֶץ יִבְלֶה 7	7.	7.
וַיִּשְׂבְּ 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et laudent. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	5. Et exsulent.	5. Et laudabunt.
7. Terra dedit germen suum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8. Fines. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	8. Fines.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

V. 2. Nota Eusebii Comment. in hunc psalmum: Τὸ δὲ ἐπιλεγόμενον ἐξῆς, καὶ ἐλεῖσθαι ἡμῶς, μὴ κείμενον μῆτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ μῆτε ἐν τοῖς λοιποῖς

ἐρμηνευταῖς, ἀναγκάως ὀφείλιστα. I. e. Quod autem repetitur postea, et misceratur nostri, cum neque in Hebraico, neque apud reliquos interpretes le-

PSALMUS LXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּשְׁבְּ 5 Ὁ Ἐβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ἀσεβῆς.	5.	5.
כְּלוּ לְרֵגֶב בַּעֲרֻבָה 5	5.	5. Ἀποσκολοπίσατε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Impii. <i>Heb. int., Syrus et Hieron.</i> , <i>id.</i>	5. Peccatores.	5.
5. Exaltate equitatem per deserta. <i>Hieron.</i> , preparete viam ascendenti per deserta.	5. Iter facite ei qui ascendit super occasum.	5. Palos figite (vel, vinctula e-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17. Αὐτὸν τῷ στόματι μου ἐπικαλεσάμην, καὶ ὑψώθη παραχρῆμα ἡ γλῶσσά μου.	17. Ἡρῶς αὐτὸν τῷ στόματι μου ἐκέκραξα, καὶ ὑψώσα ὑπὲρ τῆν γλῶσσαν μου.	17.
18. Ἄδικίαν εἰ προσέδον ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσῆ Κύριος.	18. Ἄδικίαν εἰ ἐθεάησον ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17. Ipsum ore meo invocavi, et exaltata est statim lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	17.
18. Iniquitatem si prævidi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18. Iniquitatem si aspevi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXV.

V. 8. Σ., καὶ ἐξήκουστον ποιεῖτε etc. Sic Eusebius lectionem plenam habet. Drusius hæc tantum adfert, ἄκουστέην ποιεῖτε. Theodoretus et Reg. unus, ἀκουσιπτήν ποιήσατε.

V. 9. Σ., τοῦ πάχυντος etc. Sic Eusebius, qui monet reliquos omnes, τὴν ψυχὴν ἰμῶν, et τῶς πόδες ἰμῶν legisse, ut est in Hebræo. Ἄλλοι, εἰς μετακίνησιν etc. Sic Colbertinus συγχρῶς scriptus.

V. 11. Ἄ., εἰσέρχεται etc. Sic Eusebius. Ibid. Ἄ., ἔθρηξας τρισμῶν etc. Idem.

V. 12. Σ., εἰς ἐβρουχορίαν. Idem. Ἄλλοι, εἰς ἀναπν etc. Coislinianus unus.

V. 14. Σ., ἄς ἦγοιξί etc. Sic Colbertinus συγχρῶς scriptus.

V. 15. *Of Acipeli, τράγων καίριον.* Hilarius in Psalm. p. 185. *Confirmat autem spiritualis intelligentie sensum aliorum consonans sibi et concors*

translatio, qui pro χειμᾶλλοις, τράγων καίριος transtulerunt. Τράγων καίριος autem significatur, qui ex ipso tempore editi sunt; χειμᾶλλοις autem, quos hyems genuit. Mirum sane videatur si omnes reliqui interpretes τράγων καίριος verterunt. Quod enim adfinitatis habeat vox illa, καίριος, cum Hebraica צִיָּוִן? Eusebius vero legit, καὶ ἔρημοι, et deserti, quæ versio corrupta haud dubie est. Aquila, Symmachus et Quinta, psalm. xlix. 9, hircum κέρυονον, cornum, vocant: unde fortassis suspicio oritur, καίριος et καὶ ἔρημοι substitutos fuisse pro κέρυονον: imo vix aliam lectionem adhibitam.

V. 17. Σ., αὐτὸν τῷ στόματι μου etc. Sic Eusebius, tres mss., Theodoretus et Drusius.

V. 18. Versionem Aquila: exhibet Colbertinus unus; Symmachii Colbertinus alter συγχρῶς scriptus ac Theodoretus.

PSALMUS LXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Καὶ εὐφραμείωσαν.	5. Καὶ ἀγαλλιάσθωσαν.	5.
7. Ἐῆ δόξα τὴν φροῶν αὐτῆς.	7. Ἐῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς.	7.
8.	8. Τὰ πέπρατα. Ἄλλοι, τὰ πέθη.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Et laudent.	5. Et exsillent.	5.
7. Terra dabit proventum suum.	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8.	8. Fines. Alius, termini.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

gatur: necessario notatum obelo fuit.

V. 5. Ἄ., καὶ αἰνέσουσι etc. Eusebius.

V. 7. Σ., τῆ δόξα etc. Idem.

V. 8. Ἄλλοι, τὰ πέθη. Coisl. unus.

PSALMUS LXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Ἄμαρτοισί. <i>Of Acipeli, ἀποβίξ.</i>	5.
5. Καταστρώσατε ὁδοὺ τῷ ἐποχρωμένῳ ἐν τῇ ἀοικήτῳ.	5. Ὀδοποιήσατε τῷ ἐπιθεθήκῳ: ἐπὶ θυσμῶν.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Peccatores. Reliqui, impij.	5.
5. Sternite viam ei qui scithur in inhabitata.	5. Per facite ei qui ascendit super occasum.	5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
בֵּיה שִׁבְי		
וְעָלָה לְפָנָי		
6 וְדָן אֲלֵכֶם אֱלֹהִים בְּמוֹעֵד קֹדֶשׁ	6.	6. Δικαστοῦ χηρῶν. Ἡ Θεὸς ἐν βασιλείαις ἁγίοις αὐ- τοῦ.
7 מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה	7.	7. Καθίζει μονογενεῖς ἐν οἴκῳ.
בִּיְצִיא אֲסִירִים בְּנוֹשְׁרוֹתַי		
אֲךְ-סוֹרְרוֹם שָׁנָי צַחֲחָה		Ἡλὴν ἀφιστάμενοι ἐσκήνωσαν λεωσπετρίανθε.
8 אֱלֹהִים בְּעֶאֱקֵל לְפָנַי עֵבֶךְ בְּעֶדְךָ בִּישִׁיבֶיךָ	8.	8. Ἠφανισμένῃν.
9 אֶרֶץ רַעֲשָׁה וְאֶף-שָׁבוּס נִמְצָא מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִימָן מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל	9.	9.
10 נִחְלַתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה מִנִּנְתָּה	10.	10. Τὴν κληροδοσίαν σου τὴν με- μοχθηκυῖαν, σὺ ἤλρασας αὐτήν.
11 בְּמִזְבֵּחַךְ	11.	11.
12 אֲדַנִּי יִתֵּן-אִבְרָהָם הַכַּבְּשִׁיחוֹת צַבָּא רַב	12.	12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

In la nomen ejus. *Hieron.*, in Domino nomen ejus.

Et exsultate ad facies ejus. *Hieron.*, exsultate coram eo.

6. Et iudex viduarum. *Hieron.*, et defensore viduarum.

Deus in habitaculo sanctitatis suae. *Hieron.*, Deus in habitaculo sancto suo.

7. Habitare faciens unicos in domo. *Hieron.*, inhabitare facit solitarios in domo.

Educens vinetos in compedibus. *Hieron.*, qui educit vinetos in fortitudine.

Veruntamen rebelles habitaverunt sicum. *Hieron.*, increduli autem habitaverunt in siccitatibus.

8. Deus, in egrediendo te ad facies populi tui, in incedendo te in solitudine. *Hieron.*, Deus cum egredereris ante populum tuum, et ambulares per desertum.

9. Terra tremuit, etiam caeli distillaverunt, a faciebus Dei Injus Sinai, a faciebus Dei, Dei Israel. *Hieron.*, terra commota est, et caeli distillaverunt a facie tua, Deus, hoc est in Sinai; a facie Dei Israel.

10. Hereditatem tuam et labore conlectam tu confirmasti eam. *Hieron.*, hereditatem tuam et laborantem tu confortasti.

11. In bonitate tua. *Hieron.*, id.

12. Dominus dabit sermonem, annuntiantium exercitus multos.

VULGATA LATINA.

Domini nomen illi.

Exsultate in conspectu ejus.

6. Judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo.

7. Inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinetos in fortitudine.

Similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.

8. Deus, cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto.

9. Terra mota est, etenim caeli distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel.

10. Hereditati tuae, et infirmata est, tu vero perfecisti eam.

11. In dulcedine tua.

12. Dominus dabit verbum evangelizantibus virtute multa.

AQUILA.

6. Defensoris viduarum.

Deus in regia sancta sua.

7. Collocat unigenitos in domo.

Veruntamen abscedentes habitaverunt levem petram.

8. Dissipatam.

9.

10. Hereditatem tuam, quae laborabat, tu firmasti eam.

11.

12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Διὰ τοῦ Ἰα ἡ ὄνομασία αὐτοῦ.	Κύριος ὄνομα αὐτοῦ. Ε', ἐν τῷ Ἰα τῷ ὄνομα αὐτοῦ.	
Καὶ γαυριᾶσθε εἰς πρόσωπον αὐ- του.	Καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.	
6. Ὑπερδικούοντας χιρῶν.	6. Κριτοῦ τῶν χιρῶν.	6.
Ὁ Θεὸς ἐν ἤγιασμαίνῳ κατοική- τηρῶν αὐτοῦ.	Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.	
7. Δίδωσιν οἴκῳ μοναχῶς οἰ- κίαν.	7. Κατοικίζει μοναχόπους ἐν οἴκῳ. Ε', κατοικίζει μοναζήτους ἐν οἴκῳ.	7 Κατοικίζει μοναχοὺς ἐν οἴκῳ.
Ἐξήγαγε δεδεμένους εἰς ἀπόλωσιν.	Ἐξήγαγον πιπιδημένους ἐν ἀν- θραξί.	Ἐξήγαγον πιπιδημένους ἐν εὐθύ- τητιν.
Οἱ δὲ ἀπειθεῖς κατοικήτους: καὶ- συναὶ ξηρότητα.	Ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικούντας ἐν τάφοις.	Ἠθῆ ἐκκλίνοντας κατοικήσαν πιποθῆτας.
8. Ὁ Θεὸς, προσερχομένου σου πρὸ τοῦ λαοῦ σου, βαίνοντός σου δι' ἐραχίτου.	8. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δια- βαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ.	8.
9. Ἐγὼ ἐταίετο, οὐρανὸς δὲ ἐπέ- σταξεν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ τοῦτου τοῦ Σινᾶ, καὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, Θεοῦ Ἰσραὴλ.	9. Ἐγὼ ἐταίεθην, καὶ γὰρ οἱ οὐρα- νοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.	9.
10. Ἦν ἐξῆποίητας καὶ ἤδρασας.	10. Ἦν ἀλχορυσία σου, καὶ ἤσθῃ- νησε· σὺ δὲ κατηρέτιτο αὐτήν.	10.
11.	11. Ἐν τῇ χρηστότητί σου. <i>Οἱ λοιποὶ, διὰ τῆς ἀγαθότητος σου.</i>	11.
12. Κύριος ἔδωκε ἄγρεις εὐαγ- γελιζομένη στρατιῇ πολλῇ.	12. Κύριος δῶκεν ὄψημα τοῖς εὐαγ- γελιζομένοις, δυνάμει πολλῇ.	12.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

Per la nomen ejus.	Dominus nomen illi. V, in la nomen ejus.	
Et gloriimini in faciem ejus.	Et exsultate in conspectu ejus.	
6. Defensoris viduarum.	6. Judicis viduarum.	6.
Deus in sanctificato habitaculo suo.	Deus in loco sancto suo.	
7. Dat habitandam solitariis do- mum.	7. Inhabitare facit unius moris in domo. V, habitare facit accinctos in domo.	7. Habitare facit solitarios in domo.
Educit vinctos in dimissionem.	Qui educit vinctos in fortitu- dine.	Qui educit vinctos in rectitu- libus.
Inobsequentes autem inhabita- bunt astus sicutitatem.	Similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.	Verumtamen declinantes habi- taverunt confidentes.
8. Deus, procedente te ante po- pulum tuum, ambulante te per inhabitatum.	8. Deus, cum egredereis in con- spectu populi tui, cum pertransi- res in deserto.	8.
9. Terra movebatur: caelum autem distillavit a facie Dei hujus Sinaï, et a facie Dei, Dei Israel.	9. Terra mota est, etenim caeli distillaverunt a facie Dei Sinaï, a facie Dei Israel.	9.
10. Quam effecisti et fundasti.	10. Hereditati tuae, et infirmata est: tu vero perfecisti eam.	10.
11.	11. In dulcedine tua. <i>Reliqui, per bonitatem tuam.</i>	11.
12. Dominus dedit verba evan- gelizato exercitui multo.	12. Dominus dabit verbum e- vangelizatis, virtute multa.	12.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ, ¹
15 כּוֹלֵי צְבָאוֹת יִדְּקוּ יִדְּקוּ וְגוֹת בֵּית תְּחַלֵּק שִׁיל	15.	15. Καὶ ὄραυότης οἴκου μερίζετα λάφυρα.
14 אִם-תִּשְׁכַּח בֵּין שַׁחֲתִים וְאִבְרָתִיהָ	14.	14.
15, 16 בַּפֶּשֶׁשׁ שָׂדֵי וּ בְלִיָּים בַּה תִּשְׁלַג בְּעֵלְמוֹן : הֲרֵ-אֱלֹהִים הֲרֵ- בִשָּׁן הֲרֵ גִבְנִים הֲרֵ-בִשָּׁן	15, 16.	15, 16.
17 לְבָהּ וּ תְרִצְחֶן הַדִּים גִּבְנִים הֲרֵ הַמִּד אֱלֹהִים לְשַׁחֲתֵי אֶף-יִהְיֶה יִשָּׁן לְנֶצַח	17.	17. Εἰς τὴ ἐρίζετε ἕρη ὄφρωμαῖς να: τὸ ἕρος ὃ ἐπεθύμησεν ὁ Θεὸς καθῆσαι αὐτῷ.
18 רַב־אֱלֹהִים רַבְתִּים אֲלֵפֵי שִׁנְאָן	18.	18.
19 וְאֶף כּוֹדְרִים לְשָׁן	19.	19. Καὶ περ ἀπειθεῖς τοῦ κατα- σκηνοῦσαι.
20 יִשְׁעֵתָּהּ	20.	20.
21 הָאֵל וְ לֵאָ אֵל לְבוֹשֵׁעִית וְלִיהוָה אֲדַנִּי לְבוֹת תִּצְאוֹת	21.	21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Hieron., Domine, dabis sermonem amantiatricibus multitudinis plurime.

15. Reges exercituum fugiebant, fugiebant. *Hieron.*, reges exercituum foederabuntur, foederabuntur.

Et habitatio domus dividet spolia. *Hieron.*, et pulcritudo domus dividet spolia.

14. Si accubueritis inter tripodes. *Hieron.*, si dormieritis inter medios terminos.

Et alae ejus. *Hieron.*, et posteriora dorsi ejus.

15, 16. In dissipando Saddai reges in ea albescibat ut nix in Selmon: mons Dei, mons Basan, mons gibborum, mons Basan. *Hieron.* cum divideret Potentissimus reges in ea, nive dealbata est in Selmon: mons Dei, mons pinguis, mons excelsus, mons pinguis.

17. Ut quid despicitis montes gibbosi? montem desideravit Deus habitare in eo, etiam Deus habitabit in finem. *Hieron.*, quare contenditis, montes excelsi, adversus montem quem dilexit Deus ut habitaret in eo? Siquidem Dominus habitabit semper.

18. Currus Dei duae myriades millia duplicata. *Hieron.*, currus Dei innumerabilis millia abundantia.

19. Et etiam rebelles ad inhabitandum. *Hieron.*, insuper et non credentes inhabitare.

20. Salutem nostram. *Hieron.*, salutis nostrae.

21. Deus nobis Deus ad salutes, et Domino Adonai ad mortem exitus. *Hieron.*, Deus noster Deus

15 Rex virtutum, dilecti, dilecti.

Et speciei domus dividere spolia.

14. Si dormiatis inter medios cleros.

Et posteriora dorsi ejus.

15, 16. Dum discernit ecclestis reges super eam nive dealbabuntur in Selmon: mons Dei mons pinguis: mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo benepacitum est Deo habitare in eo: etenim Dominus habitavit in finem.

18. Currus Dei decem millibus multiplex millia letantium.

19. Etenim non credentes inhabitare.

20. Salutarium nostrorum.

21. Deus noster Deus salvos faciendi, et Domini Domini exitus mortis.

15.

Et species domus dividit spolia.

14.

15, 16.

17. Ad quid contendatis, montes superciliosi? mons quem desideravit Deus ad habitandum in eo.

18.

19. Et etiam rebelles ad inhabitandum.

20.

21.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

ΟΪ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

15. Βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν ἠγαπήθησαν, ἀγαπήτοὶ ἐγένοντο.

Καὶ ἡ δαίτα τοῦ οἴκου διανέμει λάφυρα.

14. Ἐν ἀναπέμψῃ μεταξὺ τῶν κλήρων.

Καὶ τὰ μέλη αὐτῆς.

15, 16. Ὅπότε καταμέριζεν ὁ Ἰσραὴλ βασιλεῖσιν αὐτῶν, ὡς χωρισθῆναι ἦν Σελμόν ἕως Θεοῦ, ἕως εὐτροφίας, ἕως ὑψηλότατον, ἕως εὐτροφίας.

17. Εἰς τί περισπουδάσετε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά; τὸ ὄρος ὅπου ἐπέθησαν ὁ Θεὸς εἰς τὸ κατοικεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ μορισπλάδων, χιλιάρχος εὐθροσύτων.

19. Ἐπὶ καὶ ἐν ἀπειθοῦσι κατασκηνώσει.

20. Τοῦ σωτήρος ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν Θεὸς εἰς σωτηρίαν, καὶ τοῦ Κυρίου τοῦ Δεσπότου αἰ εἰς θάνατον ἕξοδος.

SYMMACHUS.

15. Ἡ βασιλεῖς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπήτου, τοῦ ἀγαπήτου.

Καὶ ὀρακεῖται τοῦ οἴκου διελθεῖν αὐτῶν.

14. Ἐν κοιμηθῆτα ἀναπέμψῃ τῶν κλήρων.

Καὶ τὰ μετέφρασα αὐτῆς.

15, 16. Ἐν τῷ διατελλεῖν τῶν ἐπουράνιων βασιλεῖς ἐπὶ αὐτῆς χωρισθῆναι ἐν Σελμόν ἕως τοῦ Θεοῦ ἕως πῶν, ἕως πετροφρένου, ἕως πῶν.

17. Ἰναὶ ὑπολαχθεῖσθε ὄρη πετροφρένα; τὸ ὄρος ὃ εὐδόκησαν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Τὸ ἄσμα Κυρίου μορισπλάσων, χιλιάρχος εὐθροσύτων.

19. Καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνώσει.

20. Τῶν σωτηρίου ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς σώζων, καὶ τοῦ Κυρίου αἰ διέξοδος τοῦ θανάτου.

LXX INTERPRETES.

15.

14.

15, 16. Ἐπὶ αὐτῆς χωρισθῆναι ἐν Σελμόν ἕως τοῦ Θεοῦ ἕως πῶν, ἕως πετροφρένου, ἕως πῶν.

17. Ἰνα τί ἐρίσετε περὶ τοῦτο τοῦ ὄρους;

18.

19.

20.

21.

THEODOTUS.

15. Reges militum dilecti sunt, dilecti fuerunt.

15. Rex virtutum, dilecti, dilecti.

15.

Et vivendi ratio domus distribuit spolia.

Et speciei domus dividere spolia.

14. Si recideritis inter sortes.

14. Si dormitis inter melos ceteros.

14.

Et membra ejus.

Et posteriora dorsi ejus.

15, 16. Quando distribuit Omnipotens regnare ipsam, quasi nive dealbata erat Selmon mons Dei, mons boni alimenti : mons celsissimus, mons boni alimenti.

15, 16. Dum discernit celestis reges super eam nive dealbabitur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

15, 16. Super eam nive dealbabitur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ad quidsollicitudo vobis est circa montes excelsos? mons quem desideravit Deus ad habitandum in eo, et Dominus habitabit in finem.

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo : etenim Dominus habitavit in finem.

17. Et quid contenditis de hoc monte?

18. Currus Dei myriadum millia sonantium.

18. Currus Dei decem millibus multiplex, milia letantium.

18.

19. Insuper et in inobsequentibus ad inhabitandum.

19. Etenim inobsequentes ad inhabitandum.

19.

20. Salvatoris nostri.

20. Salutarium nostrorum.

20.

21. Deus nobis Deus ad salutem, et Domini Domini ad mortem exitus.

21. Deus noster Deus salvos facendi, et Domini exitus mortis.

21.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
22 קדקדך ישער מתהלך באשביז	22.	22.
23 אבוד אדני בביטן אישׁב אישׁב כיביעלות זם	23.	23.
24 לביגן ׀ תבחיץ הגיך בדם וישן כלביך באיבום בנהו	24.	24.
25 ראו הליטתך אלהים הליטת אלו בליכו	25.	25.
26 אחר נננים	26.	26. Ὅπισω ψαλλόντων.
28 שם בנימן ׀ צעור רדם	28.	28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν βραχὺς ἐπι- κρατῶν αὐτῶν.
29 ציה אלהיך עקך עיזה אלהים זו פעלת לנו	29.	29.
30 מהולךך על-ירושלם	30.	30.
31 גער חית קנה עדת אברום ׀ בעגלו עצום בותרבם ברצי-כסף	31.	31.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
salutis, et Domini Dei mortis egressus.		
22. Verticem crinis ambulantis in delictis suis. <i>Hieron.</i> , verticem crinis perambulantium in delictis suis.	22. Verticem capilli perambulantium in delictis suis.	22.
23. Dixit Dominus, Ex Basan redire faciam, redire faciam de profundis maris. <i>Hieron.</i> , dixit Dominus, De Basan convertam: convertam de profundis maris.	23. Dixit Dominus, Ex Basan convertam, convertam in profundum maris.	23.
24. Ut figas pedem tuum in sanguine: lingua canum tuorum ex inimicis ex ipso. <i>Hieron.</i> , ut caleat pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis a te- metipso.	24. Ut intingatur pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.	24.
25. Viderunt itinera tua, Deus, itinera Dei mei Regis mei. <i>Hieron.</i> , <i>idem</i> .	25. Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei Regis mei.	25.
26. Post modulatores. <i>Hieron.</i> qui post tergum psallebant.	26. Coniuncti psallentibus.	26. Post eos qui psallebant,
28. Ibi Benjamin pusillus dominans eis. <i>Hieron.</i> , ibi Benjamin parvulus continens eos.	28. Ibi Benjamin adolescentulus in iuventis excessu.	28. Ibi Benjamin parvus imperans eis.
29. Praecipit Deus tuis fortitudinae tuae: confirma Deus hoc quod operatus es nobis. <i>Hieron.</i> , praecipit Deus tuis de fortitudine tua, conforta Deus hoc quod operatus es in nobis.	29. Manda, Deus, virtuti tuae, confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.	29.
30. A templo tuo super Jerusalem. <i>Hieron.</i> , de templo tuo, quod est in Jerusalem.	30. A templo tuo in Jerusalem.	30.
31. Increpa feras cannae: congregationem robustorum in vitulis populorum, se gloriantem in fragmentis argenti. <i>Hieron.</i> , increpa	31. Increpa feras arundinis: congregatio taurorum in vaccis populorum, ut excludant eos qui probati sunt argento.	31.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

22. Κορυφήν ἑντρομίον ἀνοίτροι φορέων ἐν ταῖς πλημμυράσις αὐτῆς.

22. Κορυφήν προχῶν διαπορεύου μέσων ἐν πλημμυράσις αὐτῶν.

22.

25. Εἶπε Κύριος, Ἄπὸ Βάσαν ἐπιστρέψω, καὶ ἀναστρέψαι ποίησω ἀπὸ βυθῶν θαλάσσης.

25. Εἶπε Κύριος, Ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω, ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.

25.

24. Ὅπως ἐν θάρσῃ ὁ ποῦς σου σὺ μετὰ αἵματος, καὶ λάβῃ ἡ γλῶσσαι τῶν κυνῶν σου ἀπὸ ἐκκέρτου τῶν ἐχθρῶν σου.

24. Ὅπως ἐν θάρσῃ ὁ ποῦς σου ἐν αἵματι, ἡ γλῶσσαι τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

24.

25.

25. Ἐθεωρήθησαν αἱ πορείαι σου, ὁ Θεὸς, αἱ πορείαι τοῦ Θεοῦ μου τοῦ βασιλέως. Ἄλλοι, αἱ ὁδοὶ οἱ ἀπειλῆθεωρήσανται πορείαι σου, ὁ Θεὸς, πορείας τοῦ Θεοῦ μου τοῦ βασιλέως μου.

25.

26. Ἀκόλουθα ταῖς μελωδίαις.

26. Ἐρχόμενοι ψαλλόντων.

26.

28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν ὁ μικρότατος.

28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, Ἦ, διδασκων.

28. Παίδευτῆς αὐτῶν.

29. Πρόσταξον, ὁ Θεὸς, περὶ ἱστῶς τοῦ. Ἐνίστησον, ὁ Θεὸς, τούτο ὃ ἐποίησας ἡμῖν.

29. Ἐνσταίαι, ὁ Θεὸς, τῆ δύναμις σου ἰσχύματος, ὁ Θεὸς, τούτο ὃ κατεποίησεν ἐν ἡμῖν.

29

50. Διὰ τὴν ναὸν σου τὴν ἐπάνω τῆς Ἱερουσαλήμ.

50. Ἀπὸ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.

50.

51. Συνόδοι παμμεγεθῶν μετὰ συστροφῶν λαῶν, τοῖς διαλακτίζουσι τοὺτους αὐτοὺς εὐδοκίτους ὄντας ὡς δοκιμὴν ἀργυρίου.

51. Ἐπιτίμησον τοῖς θηρόσι τοῦ καλήμου ἢ συναγωγῇ τῶν τυχῶν ἐν ταῖς θαλάσσι τῶν λαῶν, τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.

51.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODORE.

22. Verticem capillatum versantem in delictis suis.

22. Verticem capilli perambulanti in delictis suis.

22

25. Dixit Dominus, Ex Basan revertar, et reverti faciam ex profundis maris.

25. Dixit Dominus, Ex Basan revertar, revertar in profunda maris.

25.

24. Et compingat pes tuus cum sanguine, et lambat lingua canum tuorum ab unoquoque inimicorum tuorum.

24. Et intingatur pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

24.

25.

25. Visi sunt gressus tui, Deus, gressus Dei mei Regis. *Alius, viae, Iuliq.*, viderunt gressus tuos, Deus, gressus Dei mei Regis mei.

25.

26. Comes modulatricibus.

26. Coniuncti psallentibus.

26.

28. Ibi Benjamin quam minimus.

28. Ibi Benjamin adolescentulus in mentis excessu, *V.*, doctor.

28 Institutor eorum.

29. Praecipe, Deus, circa virtutem tuam : cabora, Deus, hoc quod operatus es nobis.

29. Manda, Deus, virtuti tuae : confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

29

50. Propter templum tuum, quod est super Jerusalem.

50. A templo tuo in Jerusalem.

50

51. Conventui maximorum cum catibus populorum, calcantibus bos, qui accepti sunt ut probatio argenti.

51. Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum, ut non excludantur qui probati sunt argento.

51.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

52. יִשְׁתַּחֲוֶינּוּ מִנִּי בְּעֵינָי
מִשׁ תְּרוֹץ יְדֵי אֱלֹהִים
54. לִלְחֵם בְּשִׂמְי שְׂמִינִדָּם
56. נִרְאָה אֱלֹהִים וּ בְּמִקְדָּשׁ

52.
54.
56.

52. Οἴσουσιν ἐσπευσμένως ἐξ Αἰγύπτου.
Αἰθίοψ δρομώσσει χεῖρα αὐτοῦ τῷ Θεῷ.
54. Τῷ ἐπιθεθῆκετι ἐν ὄρανῳ ὄρανός ἀρχήθεν.
56.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

bestiam calami, congregatio forum in vitulis populorum calcitrantium contra rotas argenteas.

52. Venient magni principes ex Aegypto. Hieron., offerantur velociter ex Aegypto.

Aethiopia currere faciet manus suas Deo. Hieron., Αἰθιοπία τὸ σῖνκτ δαρε manus Deo.

54. Equitanti in caelis colorem a principio. Hieron., qui ascendit super caelum caeli a principio.

56. Terribilis Deus in sanctuariis suis. Hieron., terribilis Deus de sanctuario tuo.

52. Venient legati ex Aegypto.

Aethiopia praevient manus ejus Deo.

54. Qui ascendit super caelum caeli ad orientem.

56. Mirabilis Deus in sanctis suis.

52. Ferent festinanter ex Aegypto.

Aethiops currere faciet manum suam Deo.

54. Inscendenti in caelum caeli a principio.

56.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXVII.

V. 5. Οἱ λαοὶ τὸ Ἐθιοπῆες καὶ ἡ Σέγγος, ἀπεθεῖς. Theodoretus.

V. 5. Ἄ., ἀποσκοποῖσαστε. Sic ex mss., Theodoro, Eusebio et Drusio, qui postremus in versione Symmachi omittit, ὀδόν.

Ibid. Σ., διὰ τοῦ Ἰα etc. Sic Eusebius et Drusius.

Ibid. Σ., καὶ γαυριᾶσθε etc. Eusebius.

V. 6. Ἄ., ὀκασσ-. Eusebius.

Ibid. Ἄ., ὁ Θεὸς ἐν βασιλείῃς etc. Sic Drusius. At Eusebius eam quae Aquilae tribuitur, Symmacho adscribit, et vice versa.

V. 7. Ἄ., καθίξει etc. Has lectiones exhibet Eusebius, quae apud Drusium non ita accurate describuntur. Theodotianis vero lectionem, autē non eadē, adfert Colbertinus συγγρηγῶς scriptus. Eusebius Comment. in Psalmos putat voce μοναχῶς, quae in versione Symmachi legitur, intelligi eos qui apud Christianos monachi vocantur : sed ejus sententiam confutavimus in Preliminaribus ad eosdem Commentarios. Ibi videsis. Melius Euthymius : Symmachus, inquit, pro hominibus, quos unius moris esse dicit Propheta, sed unanimes, monachos reddidit : quasi ab omni mundano negotio segregatos et solitarios. Dicitur videlicet de solitariis quibuslibet in genere, non de monachis Christianis.

Ibid. Σ., ἐξῆγει θεῷ. Sic Eusebius. Alter codex habet, εἰς ἀπόλαυσιν, male. Theodotianis lectionem adferunt codices.

Ibid. Aquilae et Symmachi lectiones exhibet Eu-

sebius; Theodotianis Colbertinus supra memoratus. Aquila, λεοπετρίανδς. Drusius vero, λεοπετρίαν, λεοπετρία autem est levis petra, sive petra politae superficiei. Haec voce utitur LXX Ezech. xlvii, 7.

V. 8. Versionem Symmachi pleniorē habet codex unus Regius, quam Drusius. Aquila, ἤφανισμένη. Vide I Reg. xviii, 19.

V. 9. Σ., γῆ ἐστειρο etc. Sic Eusebius et Regius unus ex Theodoro.

V. 10. Ἄ., πῆν κληροδοσίαν etc. Sic Eusebius, Theodoretus et duo Regii, quorum unus habet, ἐμροθηκλίαν. Symmachi lectionem habet Eusebius.

V. 11. Οἱ λαοὶ, διὰ τῆς ἀγαθωσύνης. Drusius.

V. 12. Σ., Κύριος ἔδωκε etc. Eusebius. Drusius vero legit, εὐαγγελισομένους, sed suspicatur legendum, εὐαγγελισομένους, quae lectio magis quadraret ad vocem Hebraicam.

V. 13. Σ., βασιλεῖς etc. Sic Eusebius, Theodoretus et duo mss. Eusebius habet, ἧ ἀγαπητοὶ ἐγένοντο.

Ibid. Ἄ., καὶ ὄραυότες etc. Aquilae et Symmachi lectiones sic effert Regius unus ex Theodoro.

V. 14. Σ., ἐὰν ἀναπέστης etc. Sic habet Eusebius et Regius unus ex Theodoro, qui legit ἀναμέσση, pro μεταξύ.

Ibid. Σ., καὶ τὰ μέλη αὐτῆς. Reg. unus ex Theodoro. Qui verterunt, μεταφρῶνα, vel, posteriora, forte legerunt מִנְיָהּ pro מִנְיָהּ.

PSALMUS LXVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. לִבְנֵי עֵלִי-שִׁשְׁנֵים לְדָוִד
2. מִי בָּא בַיָּם עַד-נַפְשׁ

1.
2.

1. Τῷ νεοποιῷ ἐπὶ κρίνον τοῦ Δαυὶδ.
2.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori, super Sosannim, ipsi David. Hieron., victori pro filii David.

2. Quoniam intraverunt aquae usque ad animam. Hieron., quoniam venerunt aquae usque ad animam meam.

1. In finem, pro iis qui commutabuntur, David.

2. Quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam.

1. Victori, super filia, ipsius David.

2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.

52. Ἐθιόπεισαν ἑκφραναυτας ἐξ Αἰγύπτου.

Aethiopia speusatae diducata gē
ra tō Theō.

54. Τῷ ἐπογορεύσῃ ἐπὶ τοῦ οὐ-
ρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἐκ πρώτης.

56. Φοβερὸς Θεὸς ἐν ἀρχαῖς κατὰ σου.

SYMMACHUS.

52. Veniant patrefactae qui ex
Ægypto.

Æthiopia festinet datus manum
Deo.

54. Qui velutur super eadum
caeli ex prima.

56. Tremende Deus in sanctua-
rio tuo.

52. Ἠθίους, πρὸς τὸν ἑξ Αἰγύ-
πτου.

Aethiopia progessata gēra tō tō
Theō.

54. Τῷ ἐπιθεσῃ ἐπὶ τοῦ οὐ-
ρανοῦ τοῦ οὐρανοῦ κατὰ πρώτη.

56. Θεογατὸς ο Θεὸς ἐν τοῖς
ἀρχαῖς αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

52. Venient legati ex Ægypto.

Æthiopia preveniet manum
suam Deo.

54. Qui ascendit super eadum
caeli ad orientem.

56. Marabilis Deus in sanctis
suis.

52.

54.

56.

THEODOTIU.

52.

54.

56.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXIII.

V. 15, 16. Σ., ὅποτε καταμέριζον etc. Eusebius. Hilf. autem, ἐπὶ αὐτῆς, quod in LXX legitur. Coislmannus unus testifi atur esse Theodotium.

V. 17. Lectionem Aquilae sic exhibent Drusius et Regius unus. Duo alii habent, καθήσται ἐπὶ αὐτῷ. Symmachi lectionem plenam mutauimus ex Eusebio, qui legit, περισπουδάξεται. Drusius, ἵνατί περισπουδάξεται, et hoc unum ex Symmacho adfert. Θ., ἵνα τι ἐρίξ-. Sic Theodoretus in cap. xxxv Ezechielis.

V. 18. Σ., ἔχρησις etc. Eusebius. קטשׁוׁ ישׁעׁן vertit Hieronymus, nihilia abundantiam, Aquilam, ut videtur, de more secutus, qui solet קטשׁוׁ עֲבֹרָתוֹ vertere, id est, abundare. Legisseque videtur קטשׁוׁ pro קטשׁוׁ.

V. 19. Α., καίπερ ἀπειθείς etc. Theodoretus, unus Regius et Drusius. Symmachi lectionem profert Eusebius.

V. 20. Σ., τοῦ σωτήρος ἡμῶν. Drusius.

V. 21. Σ., ὁ Θεὸς ἡμῶν etc. Eusebius.

V. 22. Σ., κοροσὴν ἐνπροσφῶν ἀναστρεφόμενην etc. Sic Eusebius et Drusius. Duo mss., διαπρεσφάμενην, quam lectionem, ut videtur, mutauit ex LXX.

V. 25. Σ., εἶπε Κύριος etc. Sic Eusebius et quidam mss. quorum unus habet, ἀπὸ Βαβυλῶν ἐπιστρέψαι ποιήσω, ἀναστρέψαι ποιήσω.

V. 24. Σ., ὅπως συγκαταάξῃ etc. Eusebius. Drusius habet, ὅπως ἂν συγκα. Alius, ἕως ἂν συγκα.

Coislin. autem unus, κατέλγ. Hilf. Σ, κατέλγ. Theodoretus et alius codex, κατέλγ.

V. 25. Θ., ἀπειθὶ ἐβρόχησεν. Sic unus. Vale et Hieronymum in Epist. ad Simian. et Fretelan. "Αλλοι, αὶ ὀδοί. Coislin. unus.

V. 26. Α., ὅπισθε ψάλλόντων. Sic Regius unus ex Theodoro, qui hanc Symmacho tribuit. Σ., ἀκλόουθα ταῖς μέλωδός. Drusius.

V. 28. Has omnes lectiones exhibent Eusebius et Regius unus ex Theodoro, qui Theod. tomis lectionem sic refert, παιδαυτῆς αὐτοῦ. Eusebius autem παιδαυτῆς dicit.

V. 29. Σ., πρόσταξον etc. Duo Regii et Drusius. Unus ex Regiis habet, ἰσχύος μου. male.

V. 50. Σ., δὴ τὸν οὐρανόν σου etc. Sic tres mss. et Drusius.

V. 51. Σ., συνόδοι παρχα. Sic Regius unus et Eusebius. Drusius legit δαυδαυτῆσσι. unus cod. Idem habet, εἰδοκίματος σοφ. Eusebius bis, et Regius unus ex Theodoro, εἰδοκίτους.

V. 52. Α., εἶπασιν etc. Eusebius Aquilae et Symmachi lectiones sic habet.

Hilf. Α., Αἰθίοψ etc. Eusebius utramque lectionem habet.

V. 54. Α., τῷ ἐπιθε. Aquilae et Symmachi lectio similiter ex Eusebio et ex mss.

V. 56. Σ., φοβερὸς Θεὸς etc. Sic Colbetinus σιγχερῶς scriptus.

PSALMUS LXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.

1. Ἐπινίκιος ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων,
τοῦ Δαυὶδ.

2. Ὅτι ἐπέβησαν ὕδατα ἕως τῆς
ψυχῆς μου.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro floribus,
ipsius David.

2. Quoniam supervenerunt aque
usque ad animam meam.

1. Ἐπὶ τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιω-
θησομένων, τῷ Δαυὶδ.

2. Ὅτι εἰσέβησαν ὕδατα ἕως
ψυχῆς μου.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, pro iis qui com-
mutabuntur, ipsi David.

2. Quoniam intraverunt aque
usque ad animam meam.

1.

2.

THEODOTIU.

1.

2.

Τῷ ΕΒΡΑΙΚΩΝ.

Τῷ ΕΒΡΑΙΚΩΝ
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

5 כִּימָצְיָהוּ בְּיַם מַעֲיָהוּ יָאֵן
כִּימָצְיָהוּ בְּיַם מַעֲיָהוּ יָאֵן
שִׁמְשֵׁמָהוּ
4 כִּי עֵינַי בִּיהָרָה אֵלֶיךָ
5 וְשָׂאָה חֵם
אִשׁ לֹא־גִלְתִּי אֵן אִשִּׁים
6 אֱלֹהִים אַתָּה יֹדֵעַת לֵאמֹרִי
7 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בֵּן יִקְרָךְ אֲדֹנָי יְהוִה
צְבֹאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בֵּן מִבְּרִיךְ אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל
8 כִּסְתָה כְּלָמֶךָ יְהוָה
10 אֱלֹהֵי
11-15 וְהִנֵּה בְּשֵׁם נִפְשִׁי וְתָהוּ
לְהַרְפֵּיזִתִּי לִי : וְהִתְנַהֵרָה לְבוֹשִׁי שֶׁקֶן
יִהְיֶה לְחֵם לְבוֹשֶׁל : יִשְׁחָרֵב בֵּן יִשְׂבֹּן
שֶׁעַד יִנְטִיזִתִּי שׁוֹרֵי שֶׁבֶר

5.
6.
5.
6.
7.
8.
10.
11, 15

5 Καὶ βροῦς ἐπέκλυσέ με.
4 Ἐτελέσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου περιμένοντες τὸν Θεόν.
5.
6 Ἄσως ἐβιασάμην τότε ἀπέστρεψον.
7 Κύριος ὁ Θεὸς στρατιῶν.
8.
10.
11-15. Καὶ ἐκλαύσα ἐν νηστείᾳ ψυχῆν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς ἀνεπίσημούς ἐμοί, καὶ ἔδωκεν ἐνδοσύν μου σάκκον, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς παραθόλῃν. Ὁμίλου ἐν ἐμοὶ καθήμενοι πύλῃν, καὶ ψαλμοὶ πινόντων μέθυσμα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Demersus sum in cœno profundi, et non statio. Veni in profunda aquarum, et alveus inundavit me. *Hieron.*, infixus sum in limo profundi, et non possum consistere: veni in profundum aquarum, et flumen operuit me.
4. Defecerunt oculi mei sperando in Deo meo. *Hieron.*, defecerunt oculi mei, expectantes Deum meum.
5. Qui oderunt me gratis. *Hieron.*, *id.*
Quæ non rapueram, tunc reddebam. *Hieron.*, *id.*
6. Deus, tu scis stultitiam meam. *Hieron.*, *id.*
7. Ne pudore afficiantur in me expectantes te, Domine, Domine Sabaoth. *Hieron.*, non confundantur super me qui expectant te, Domine Deus exercituum.
Non erubescant in me querentes te, Deus Israel. *Hieron.*, non confundantur in me etc.
8. Opernit confusio facies meas. *Hieron.*, operuit confusio faciem meam.
10. Comedit me. *Hieron.*, *id.*
11-15. Et fleui in jejuniio animæ meæ, et fuit in opprobria mihi. Et dedi vestimentum meum saccum, et fui eis in parabolam. Eloquuntur in me sedentes portæ, et mo tui bibentium sechar. *Hieron.*, et fleui in jejuniio animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum saccum, et factus sum eis in parabola-

5. Infixus sum in limo profundi, et non est substantia: veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me.
4. Defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.
5. Qui oderunt me gratis.
Quæ non rapui, tunc exsolvebam.
6. Deus, tu scis insipientiam meam.
7. Non erubescant in me qui expectant te, Domine, Domine virtutum.
Non confundantur super me qui querunt te, Deus Israel.
8. Operuit confusio faciem meam.
10. Comedit me.
11-15. Et operni in jejuniio animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum cilicium, et factus sum illis in parabolam. Adversum me loquebantur qui sedebant in porta, et in me psallebant qui bibebant vinam.

5. Et fluxus inundavit me.
4. Consummati sunt oculi mei, expectantes Deum.
5.
Quæ non violenter rapueram, tunc reddebam.
6.
7. Dominus Deus exercituum.
8.
10.
11-15. Et fleui in jejuniio animam meam, et factum est in opprobria mihi, et dedi indumentum meum saccum, et factus sum illis in parabolam. Colloquebantur in me sedentes in porta, et psaloi bibentium ebrietatem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΣ.

5. Ἐβαπτίσθην εἰς ἀπεράντους
κατοδάσεις, καὶ οὐκ ἔστι στάσις.
Ἐισήλθον εἰς τὰ βάθη τῶν ὑδάτων,
καὶ βεῖθρον ἐπέκλυσέ με.

5. Ἐβαπτίσθην εἰς ὕδα βάθος, καὶ
οὐκ ἔστιν ἰσότησις. Ἡθρον εἰς τὰ
βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ κατακλῆς
κατεπότισέ με.

5.

4.

4. Ἐξέλιπον οἱ βεβηκοὶ μου
ὀφθάλμους ἐπὶ τὸν Θεόν
μου.

4.

5. Οἱ μισοῦντές με ἀναίτιως.

5. Οἱ μισοῦντές με δωρεάν.

5.

Ἄ σὺ χάρησασθαι τότε ἀποτίθονου.

6. Ὁ Θεός, σὺ οἶδαις τὴν ἀπειρίαν
μου.

6. Ὁ Θεός, σὺ ἔγνωσ τὴν ἀπρο-
σίτην μου.

6.

7. Μὴ κατατρονωθεῖσαν ἐπ' ἐμὲ οἱ
ὀφθαλμοὶ σου, Κύριε Θεὸ τῶν
δυνάμεων.

7. Μὴ κίτρονωθεῖσαν ἐπ' ἐμὲ οἱ
ὀφθαλμοὶ σου, Κύριε τῶν δυνά-
μεων.

7.

Μὴ ἐντρονωθεῖσαν ἐπ' ἐμὲ οἱ
ὀφθαλμοὶ σου, Θεὸ τοῦ Ἰσραὴλ.

Μὴ ἐντρονωθεῖσαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ὀφ-
θαλμοὶ σου, ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ.

7. Κύριε ὁ Θεός τῶν δυνατέων.

8. Ἐκάλυψεν ἀσχημονήσεις τὸ
πρόσωπόν μου.

8. Ἐκάλυψεν ἐτροπή τὸ πρόσω-
πόν μου.

8.

10. Κατέφαγέ με.

10. Κατέφαγέ με.

10.

11-15. Καὶ κλάοντι μετὰ νη-
στείας τὴν ψυχὴν μου ἐγένετο εἰς
θνητὸς ἐμοί, καὶ τάρσων τὸ θυδύμα
μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς
εἰς παραβολήν. Διαγγόντό με καθύ-
πτατοι ἐν πόλει, καὶ ἐξάλλον με οἱ
πίνοντες μέθυμα.

11-15 Καὶ συνέκαμψα ἐν νη-
στείαις τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐγενήθη
εἰς θνητὸς ἐμοί. Καὶ ἐθήραον τὸ
θυδύμα μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην
αὐτοῖς εἰς παραβολήν. Κατ' ἐμὸν
ἤδολέτρονον οἱ καθύπτατοι ἐν πόλει,
καὶ εἰς ἐμὲ ἐξάλλον οἱ πίνοντες τὸν
οἶνον.

11, 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOFITO.

5. Demersus sum in infinitas
voragine, et non est statio : in-
gressus sum in profunda aqua-
rum, et alveus inundavit me.

5. Infixus sum in limo profundi,
et non est substantia : veni in al-
titudinem maris, et tempestas de-
mersit me.

5.

4.

4. Defecerunt oculi mei a spe-
rando me in Deum meum.

4.

5. Qui oderunt me sine causa.

5. Qui oderunt me gratis.

5.

Quæ non rapui, tunc exsolve-
bam.

6. Deus, tu scis imperitiam
meam.

6. Deus, tu scis insipientiam
meam.

6.

7. Non confundantur super me,
qui exspectant te, Domine Deus
virtutum..

7. Non erubescant in me qui
exspectant te, Domine virtutum.

7. Domine Deus virtutum.

Ne pudant super me exqui-
rentes te, Deus Israel.

Non confundantur super me qui
querunt te, Deus Israel.

8. Operuit confusio faciem
meam.

8. Operuit confusio faciem
meam.

8.

10. Consumpsit me.

10. Comedit me.

10.

11-15. Et fleuit cum jejunio a-
nimam meam, factum est in op-
probrium mihi, et statuens indu-
mentum meum sacco, et factus
sum illis in parabolam. Alloque-
bantur me sedentes in porta, et
psallebant me bibentes ebrietatem.

11-15. Et incurvavi in jejunio
animam meam, et factum est in
opprobrium mihi. Et posui vesti-
mentum meum sacco, et factus
sum illis in parabolam. Adversum
me loquebantur qui sedebant in
porta, et in me psallebant qui bi-
bebant vinum.

11-15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΤΑΑΣ.
14 יאני תפלת־ךָ : יהרה עיני רצץ איהם ברב־הסדך עני	14.	14. Καὶ ἐγὼ ἢ προσευχῇ μου σεῖ, Κύριε.
16 יאל־ת־אס־ד־עלי באר ביה	16.	16.
18 ביד־ע־ךָ ביה עני	18.	18. Ὅτι στενοῦ μοι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.
21 חסיה לבי־אאטיה	21.	21. Ὁνειδισμός συνέτριψε τὴν καρδίαν μου, καὶ ἀπεγούσθη.
21, 22 ואתה לבד ואין ל־מִנְחָמַי וְלֹא מִצָּמְתִי : יתֵן בְּמַרְוֵי רֹאשׁ לִבְנֵי אֲשֶׁר־יִשְׁקֹנוּ הַבַּיִת	21, 22	21, 22.
25 יתֵן שְׂלֵשֶׁת לִפְנֵיהֶם לֶבֶן וְלִשְׁבֻעֵיהֶם לִבְרִיקָה	25.	25. Eis σχῶλον.
24 יבִטְנֵיהֶם יתֵן הַפִּיעַד	24.	24. Καὶ τοὺς νότους αὐτῶν ἐνδελειχθῶς ἀπόνυσσον.
26 נִשְׁבֵּה בְּאֶתְרֵיהֶם אֶל־יְהוָה יִשֶׁב	26.	26. Ἠφανισμένη.
27 יִפְסֹד	27.	27. Διαγῆσονται.
31 בְּתוֹרָה	31.	31. Ἐν εὐχαριστίᾳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

lam. Contra me loquebantur qui sedebant in porta, et cantabant bibentes vinum.

14. Et ego oratione mea ad te, Domine : tempus beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me. *Hieron.*, mea autem oratio ad te, Domine : tempus reconciliationis est, Deus etc.

16. Neque obturet super me puteus os suum. *Hieron.*, et non coronet super me puteus os suum.

18. Quia angustum mihi, statim exaudi me. *Hieron.*, quoniam tribulor, cito exaudi me.

21. Probrum contrivit cor meum, et anxius fui. *Hieron.*, opprobrio contritum est cor meum, et desperatus sum.

21, 22. Et expectavi ad condolendum, et non : et consolantes, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel : et in siti mea propinaverunt mihi acetum. *Hieron.*, et expectavi qui contristaretur etc. ut *Vulg.*

25. Erit mensa eorum ad facies eorum in laqueum, et ad pedes in offendiculum. *Hieron.*, sit mensa eorum coram eis in laqueum, et in retributiones ad corrundum.

24. Et lumbos eorum semper nutare fac. *Hieron.*, et dorsum eorum semper incurva.

26. Desolatum. *Hieron.*, deserta.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. *Hieron.*, id.

27. Narrabunt. *Hieron.*, narrabunt.

31. In confessione. *Hieron.*, id.

14. Ego vero orationem meam ad te, Domine : tempus beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque urgeat super me puteus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter exaudi me.

21. Improperium expectavit cor meum et miseriam

21, 22. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit : et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

25. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributiones, et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper incurva.

26. Deserta.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Adfiderunt.

31. In laude.

14. Et ego oratio mea tibi, Domine.

16.

18. Quia angustum mihi, statim exaudi me.

21. Opprobrium contrivit cor meum, et desperavi.

21, 22.

25. In offendiculum.

24. Et terga eorum semper deflata.

26. Dissipata.

27. Narrabunt.

31. In gratiarum actione.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΕΘΔΟΤΗΕΝ.

14. Ἐγὼ δὲ ἡ προσευχή σου, Κύριε, καθὼς δικαιοσύνη, ὁμοίως. Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μὴ δὲ ἐπιπορεύσῃ μοι φρενὴ ἐν στόμα αὐτοῦ.

18.

21. Ὁνειδίετο κατελάξῃ τὴν καρδίαν μου, καὶ ἰνυόμην.

21, 22. Καὶ ἐπέμενα σὺλλυπομένων, καὶ οὐχ ὑπὲρξεν, καὶ παρατηροῦντα, καὶ οὐχ ἤβουλον. Καὶ ἐπέβαλλον εἰς τὴν τροφὴν μου γάλακτος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ μου ἐπέτασαν με ἄβυσσος.

25. Γένοιτο ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐμπροσθεν αὐτῶν εἰς παρῖθα, καὶ εἰς τιμωρίαν, ὥστε σὺλληψθῆναι.

24. Καὶ τὰς ἄσφύδας αὐτῶν διαπαντός ἐξέκθροωσον.

26. Ἀσκήητος.

Ἐν ταῖς σικραῖς αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Ἐξήροδοτο.

31.

SYMMACHUS.

14. Ἐγὼ δὲ τῆ προσευχῆ σου πρὸς σὲ, Κύριε, καθὼς εὐδοκίαν, ὁμοίως ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μὴ δὲ τοσχεῖτο ἐπὶ τῷ φρενὴ ἐν τῷ στόμα αὐτοῦ.

18. Οὐθὶ θλίβεται, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

21. Ὁνειδίετο προστάλαξεν ἡ καρδία μου καὶ ταλαπορεύσασθε.

21, 22. Καὶ ἐπέμενα σὺλλυπομένων, καὶ οὐχ ὑπὲρξεν, καὶ παρακαλύπτει, καὶ οὐχ εἴδον. Καὶ ἐπέβαλλον εἰς τὸ βρομά μου γάλακτος, καὶ εἰς τὴν δόξαν μου ἐπέτασαν με ἄβυσσος.

25. Γένοιτο ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐμπροσθεν αὐτῶν εἰς παρῖθα, καὶ εἰς ἀσκήητος καὶ εἰς σκάνδαλον.

24. Καὶ τὸν ὄντων αὐτῶν διαπαντός σὺγκραμψόν.

26. Πρωμομένη.

Καὶ ἐν ταῖς σικραῖσιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Προσέθηκον.

31. Ἐν ἀύδσει.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

14. Oratio autem mea tibi, Domine : tempus reconciliationis, Deus. In multitudine misericordiarum tue exaudi me.

16. Neque obstruat mihi puteus os suum.

18.

21. Opprobrium confregit cor meum, et cruciabar.

21, 22. Et expectabam condolentem, et non erat : et consolantem, et non inveni : et in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

25. Fiat mensa eorum coram eis in laqueum, et in ultionem, ita ut comprehendantur.

24. Et lumbos eorum semper exacta.

26. Inhabitata.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Narrabant.

31.

14. Igo vero oratione mea ad te, Domine : tempus benepaciti, Deus. In multitudine misericordiarum tue exaudi me.

16. Neque urgeat super me puteus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter exaudi me.

21. Improperium expectavit cor meum et miseriam.

21, 22. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit : et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

25. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributionem et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper incurva.

26. Deserta.

Et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Addiderunt.

31. In laude.

14. Ἐγὼ δὲ ἡ προσευχή σου πρὸς σε, Κύριε.

16.

18.

21.

21, 22.

25.

24.

26.

27.

31.

14. Mea autem oratio ad te, Domine.

16.

18.

21.

21, 22.

25.

24.

26.

27.

31.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
ותיטב ליהוה בישר פה בקרן בוֹשִׁים 52	52.	52.
ויהי רבכם 55	55.	55.
ואת־אסרתו לא בזה 54	54.	54.
וימים ובל־רבוש בם 55	55.	55. Θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἐρ- πατὰ ἐν αὐτοῖς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
52. Et melior erit Domino, quam bos, vitulus cornua producens et ungulas. <i>Hieron.</i> , ... cornua effe- rentem et unguilas.	52. Et placebit Domino super vitulum novellum cornua produ- centem et unguilas.	52.
55. Et vivet cor vestrum. <i>Hie- ron.</i> , et vivet anima vestra.	55. Et vivet anima vestra.	55.
54. Et vinetos suos non despe- xit. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	54. Et vinetos suos non despe- xit.	54.
55. Maria et omne reptile in eis. <i>Hieron.</i> , mare et omnia que moventur in eis.	55. Mare et omnia reptilia in eis.	55. Mare et omnia reptilia in eis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVIII.

- V. 1. Titulus ex Eusebio.
 V. 2. Σ., οτι ἐπήλθεν etc. Eusebius. Pronomen
 μου adijciunt Σ. et Θ' post ψυχῆς, etsi non exstet
 in Hebræo.
 V. 5. Σ., ἐθαπτίσθη etc. Eusebius et Regii duo.
 Aquila, καὶ ῥούς ἐπέκλυσέ με. Sic Eusebius.
 V. 4. 'A., ἐτελέσθησιν etc. Eusebius.
 V. 5. Σ., οὐ μισούντές με ἀναίτιως. Mem.
 Ibid. 'A., ἀ οὐκ ἐβιασάμεν etc. Sic Eusebius,
 Drusus et Colbertinus unus.
 V. 6. Σ., ὁ Θεὸς etc. Eusebius.
 V. 7. Σ., μὴ καταιχθονθείησιν etc. Sic plenam
 lectionem Eusebius habet : cæteras Drusus.
 Ibid. Σ., μὴ ἀσχημονήσαιεν etc. Eusebius.
 V. 8. Σ., ἐκάλυψεν ἀσχημόνησις etc. Eusebius.
 Unus codex habet, ἀσχημοσύνη.
 V. 10. Σ., κατηγάλωσέ με. Theodoretus.
 V. 11-15. 'A., καὶ ἐκλαύσα etc. Sic lectiones trium
 versuum ex Aquila et Symmacho plenas exhibet
 Eusebius. Σ., καὶ κλάουσι etc. Verbum κλάω fre-
 quenter i amittit apud Eusebium, ut et κλιώ, quod
 alibi observavimus. Θ', καὶ συνέκαμψα, et incur-

PSALMUS LXIX

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
להוֹבִיר 1	1.	1.
ויהי לעזרתו חושה 2	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Ad recordandum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	1. In rememorationem.	1.
2. Domine, ad auxilium meum festina. <i>Hieron.</i> , Domine, ut au- xilieris mihi festina.	2. Domine, ad adjuvandum me festina.	2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIX.

- V. 1. Θ', εἰς ἀνάμνησιν. Sic legitur apud Euse-
 bium. In aliis autem exemplaribus olim scriptum
 erat, teste Theodoro, εἰς ἀνάμνησιν εἰς τὸ, σῶσά
 με, Κύριε : atque ita legitur in edit. Romana, ubi
 tamen habetur Κύριον pro Κύριε. Nota Theodoret
 sic exstat in uno codice Regio : τοῦτο ἐν ἐνίοις μὲν
 ἀντιγράφοις εἶδρον· ἐν ἐνίοις δὲ οὐ. Πλὴν οὔτε παρὰ
 τῷ Ἑβραῖω, οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ῥομηνευταῖς.
 I. e. Hoc reperi in quibusdam exemplaribus, in aliis
 secus. Cæterum neque in Hebræico, neque apud cæ-
 teros interpretes habetur. Quod intelligitur de postre-
 mis tantum verbis : nam illud, εἰς ἀνάμνησιν, est in

PSALMUS LXX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כי־פָּרְצוּ וּמִצִּידוֹתַי אֶתָּה 3	3.	3. Ὅτι πέτρα μου καὶ ὄχυρόμα μου σὺ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Quoniam petra mea et muni- tio mea tu. <i>Hieron.</i> , quia petra mea et munitio mea es tu.	3. Quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu.	3. Quoniam petra mea et muni- tio mea tu.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ

52. Καὶ ἰδέσσει τῷ Κυρίῳ μᾶλλον ἢ βόως παύρος διερχόμενος, κίβραστης.

52. Καὶ ἰδέσσει τῷ Κυρίῳ ὡς ὁ βοὸς παύρος γίνω, κίβρατα διερχόμενα καὶ κίβρατα.

52

53

53. Καὶ ζήσεται. *Θεὸς ἄλλοι*, καὶ ζήσεται ἢ ψαχὴ ἤμῳ. *Θεὸς ἄλλοι*, καὶ ζήσεται ἢ καρδία ἤμῳ.

53

54. Καὶ τοὺς δεσμοτάτας τοὺς ἐαυτοῦ ὄνα ἐξουδένωσι.

54. Καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ ὄνα ἐξουδένωσι.

54

55. Θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἐρπυσία ἐν αὐτοῖς.

55. Θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐρπυσία ἐν αὐτοῖς.

55

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

52. Et placebit Domino magis quam bos taurus unguam dillidens, cornutus.

52. Et placebit Domino super vitulum novellum cornua producentem et unguas.

52.

53.

53. Et vivetis. *Alii*, et vivet anima vestra. *Reliqui*, et vivet cor vestrum.

53.

54. Et vinctos suos non vilipendet.

54. Et vinctos suos non despexit.

54.

55. Mare et omnia reptilia in eis.

55. Mare et omnia reptilia in eis.

55

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVIII

vavi. Interpres Vulgatus, qui vertit, *et operui*, legisse videtur, καὶ συνεκάλυψα.

pro συλλεψθηῖναι habet συληθηῖναι. *Α.*, εἰς καὶ ὄνα. Drusius.

V. 14. *Σ.*, ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ etc. Ex Eusebio et Theodoro. Aquile vero et Theodotionis lectiones ex Theodoro.

V. 24. *Α.*, καὶ τοὺς ὄντους etc. Eusebius Aquile et Symmachi versiones sic adfert.

V. 16. *Σ.*, μηδὲ ἐπιπομπ-. Eusebius.

V. 26. *Α.*, ἤφανισμένη etc. Idem.

V. 18. *Α.*, ὅτι στενὸν μοι etc. Idem.

V. 27. *Α.*, διερχόμενος etc. Idem.

V. 21. *Α.*, ὀνειδισμός etc. Aquila et Symmachi lectiones habet idem Eusebius.

V. 51. *Α.*, ἐν εὐχαριστίᾳ. Idem.

V. 21 et 22. *Σ.*, καὶ ἀνέμισσον πολλοί-. Eusebius.

V. 52. *Σ.*, καὶ ἰδέσσει etc. Idem.

V. 25. *Σ.*, γένωστο etc. Sic Reg. 2 ex Theodoro, et Theodoretus. Colbertinus vero συζητήσῃς scriptus

V. 53. *Θεὸς ἄλλοι*, καὶ ζήσεται etc. Mss. et Drusius. *Alii* autem, καὶ ζήσεται ἢ ψαχὴ ἤμῳ.

V. 54. *Σ.*, καὶ τοὺς δεσμ-. Eusebius.

V. 55. *Α.*, *Σ.*, θάλασσα etc. Agellus.

PSALMUS LXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

1.

1. Εἰς ἀνάμνησιν.

1.

2.

2. *Vacant.* *Αλλοι*, εἰς τὸ βοηθηῖν μοι, Κύριε, σπεύσον.

2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

1.

1. In remembrance.

1.

2.

2. *Vacant.* *Alii*, ad auxiliandum mihi, Domine, festina.

2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIX.

Hebræo, et apud reliquos haud dubie interpretes exprimebatur.

שׁוּבָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
sic efferunt, ὁ Θεὸς, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόχρησι,

V. 2. *Αλλοι*, εἰς τὸ βοηθηῖν etc. Hæc repetitio est in Hebræo, et in cæteris interpretationibus habebatur: sed in τοῖς Θ' hodiernis desideratur; nam versiculum Hebræicum,

quæ quoad sensum totum Hebræicæ sententiam exprimit, sed paucioribus verbis; nam Hebræa hæc ad litteram significant, *Deus, ad auxiliandum me, Domine, ad auxilium meum festina.*

PSALMUS LXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

5. Ὅτι πέτρα μου καὶ καταφυγὴ μου εἶ σύ.

5. Ὅτι στερέωμα μου καὶ καταφυγὴ μου εἶ σύ.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

5. Quoniam petra mea et refugium meum es tu.

5. Quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu

5.

TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνιστοῖς γραμματοῖ.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
5 תקיתי	5.	5.
7.6 עֲלִיךָ וְנִכְבַּחְתִּי בְּכַסְפֵּךָ בְּיַמֵּי אָבִי אַתָּה גִּזְוִי בְךָ תִּלְוֶנִי תְּכַוֶּד : כְּשִׁפְתַי הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה בַּחֲסִידֶיךָ	6, 7.	6, 7.
8.9 וְיִבְלֵא בִּי תְהַלְתֵּךְ כָּל־הַיּוֹם חֲפָצְתֵךְ : אֶל־תִּשְׁלַכְנִי לַעֵת זָקְנָה	8, 9.	8, 9.
10, 11 וְשָׁמְרוּ נַפְשֵׁי נַעֲמָן יַחַד לְאַבְרָם אֱלֹהִים עֲזָבוּ רַדְפֵי וְתַשְׁטוּהָ כִּי־אֵין בְּיַצִּיל	10, 11	10, 11.
12 אֱלֹהֵי לְעֹזְרָתִי הוֹשֵׁה	12.	12.
15 וְיִשָּׂא וְכֹל־שִׁמְעֵי נַפְשֵׁי	15	15.
14 הוֹדַסְפֹתִי עַל־כָּל־תְּהַלְתֵּךְ	14.	14. Καὶ προσθήσω ἐπὶ πάντας ὑμνήσεις σου.
15, 16 פִּי וְיִסְפֵּר עֲדָקֶתְךָ כָּל־הַיּוֹם תִּשְׁעֶתְךָ כִּי לֹא יִדְעֵתִי כְּפִיּוֹת : אֲבִיא בְּנִבְרֹת אֲדַנִּי	15, 16.	15, 16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Expectatio mea. *Hieron., id.*

6, 7. Super te innivus sum ab utero, a visceribus matris mee tu eductor meus. In te laus mea semper. Tamquam portentum fui multis, et tu spes mea fortis. *Hieron.,* a te sustentatus sum ex utero, de ventre matris mee tu es protector meus: in te laus mea semper. Quasi portentum factus sum multis, et tu spes mea fortissima.

8, 9. Repletur os meum laude tua: tota die gloria tua: ne projicias me in tempore senectutis. *Hieron.,* impletur os meum laude tua, tota die magnitudine tua. Ne projicias me in tempore senectutis.

10, 11. Et custodientes animam meam consiliati sunt pariter, dicendo: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat. *Hieron.,* et qui observabant animam meam, inierunt consilium pariter, dicentes *etc.* qui eruat.

12. Deus meus, in auxilium meum festina. *Hieron., id.*

15. Pudore alliciantur, deficiant adversarii animæ meæ. *Hieron.,* confundantur et consumantur adversarii animæ meæ.

14. Et adjiciam super omnem laudem tuam. *Hieron.,* et adjiciam super omnes laudationes tuas.

15, 16. Os meum nuntiabit justi-

VULGATA LATINA.

5. Patientia mea.

6, 7. In te confirmatus sum ex utero: de ventre matris mee tu es protector meus. In te cantatio mea semper: tamquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis.

8, 9. Repletur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne projicias me in tempore senectutis.

10, 11. Et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in unum, dicentes: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

12. Deus meus, in auxilium meum festina.

15. Confundantur et deficiant detrahentes animæ meæ.

14. Et adjiciam super omnem laudem tuam.

15, 16. Os meum annuntiabit

AQUILA.

5.

6, 7.

8, 9

10, 11.

12.

15.

14. Et adjiciam super omnes laudationes tuas,

15, 16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

5. Ἡ προσδοκία μου.

5. Ἡ ὑπομονή μου. *Alit*, ο ὑπεροσπιστής μου.

5.

6, 7. Σὺ ἐπιστηροῦθήθην ἀπὸ γαστροῦ, ἀπὸ τῶν ἐνδοσθίων τῆς μητροῦς μου σὺ ἐπίβλεψέ με. Ἐγὼ δὲ ἦ ἀναμονή μου ἐνδοκίμως, ὅτι τῶρας ἐγενήθη τὰς πολλοῖς· σὺ δὲ πισποθήτης μου ἐσθλοῦ.

6, 7. Τίβι σὺ ἐπιστηροῦθήθην ἀπὸ γαστροῦ, ἐκ κωλίας μητροῦς μου τοῦ μου εἰ καταπιστής. Ἐγὼ δὲ ἦ ἀναμονή μου διαπαντός· ὅτι τῶρας ἐγενήθη τὰς πολλοῖς, καὶ σὺ βοήθης κρηταῖς.

6, 7.

8, 9. Πληρθεῖν τὸ στόμα μου αἰῶνός σου κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἐν τῇ εὐπρεπίᾳ σου μὴ ἀποβάλλῃς με κληρῷ γῆρας.

8, 9. Πληρθεῖτω τὸ στόμα μου αἰώνιας, ὅπως ὑμῶν σὺ τὴν δόξαν σου, ἔσθην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρεπέαν σου. Μὴ ἀποβάλλῃς με εἰς κληρῷ γῆρας.

8, 9.

10, 11. Καὶ οἱ ἐπιστηροῦντες τὴν ψυχὴν μου ἐδόλοσαντὸ ἐπὶ τὸ αὐτὸ λόγοντες· Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατο καὶ καταλίβετο αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθός.

10, 11. Καὶ οἱ φυλάττοντες τὴν ψυχὴν μου ἐδόλοσαντὸ ἐπιστασθῆ, λέγοντες· Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατο καὶ καταλίβετο αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθός.

10, 11.

12.

12. Ὁ Θεὸς μου, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόστιξέ. *Alit*, ἰδ.

12.

15. Καταστυγῆνται καὶ ἀναδομήτωσαν οἱ ἀντικείμενοί τῆ ψυχῆ μου.

15. Αἰσχυρῶνθῶσιν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδοδιώκοντες τὴν ψυχὴν μου.

15

14. Καὶ προσθήσω τοῖς ὕμνοις σου.

14 Καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰώνίαν σου.

14.

15, 16. Τὸ στόμα μου διήχηται κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου, ὃ γὰρ οἶδα ἐξαριθμεῖσαι, ἐλεύσομαι ἐν δυνάμει Κυρίου.

15, 16. Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ δικαιοσύνην σου, ὅσθην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου. Ὅτι οὐκ ἔγνω γραμματείας, εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου.

15, 16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

5. Expectatio mea.

5. Patientia mea. *Alius*, protector meus.

5.

6, 7. Tibi confirmatus sum a ventre : ex visceribus matris meae tu respexisti me. In te patientia mea perpetuo, tamquam prodigium factus sum multis : tu vero fiducia mea fortis.

6, 7. In te confirmatus sum ex utero : de ventre matris meae tu es protector meus. In te cantatio mea semper : tamquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis.

6, 7.

8, 9. Repletur os meum laude tua per omnem diem : in decore tuo ne abicias me tempore senectutis.

8, 9. Repletur os meum laude, ut caute[m] gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne proicias me in tempore senectutis.

8, 9.

10, 11. Et observantes animam meam consilium inieciunt pariter, dicentes : Deus dereliquit eum : persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

10, 11. Et qui custodiebant animam meam consilia fecerunt in unum, dicentes : Deus dereliquit eum : persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

10, 11.

12.

12. Deus meus, in auxilium meum respice. *Reliqui*, id.

12.

15. Confundantur et consumantur adversarii anime meae.

15. Confundantur et deficiant detrahentes anime meae.

15.

14. Et adiciam hymnis tuis.

14. Et adiciam super omnem laudem tuam.

14.

15, 16. Os meum narrabit per totum diem salutem tuam, non

15, 16. Os meum annuntiabit justitiam tuam, tota die salutem

15, 16.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΛΑΣ
אלהים לדתני 17	17.	17. Θεὸς, ἐδίδαξάς με.
אלהים עד-כבודו אשר עשית גדלות 19	19.	19. Ὁ Θεὸς ἕως ὕψους ἔ ἐποίησας μεγαλεία.
אלהים מי כתיך		Ὁ Θεὸς, τίς ὅμοιός σοι; Ὁ Θεὸς, τίς ὡς σὺ;
ורעית 20	20.	20.
תרב ו גדלתי יתבס הנחמני 21	21.	21. Πληθυνεὶς μεγαλειότητά μου.
נב-אני ו אודך 22	22.	22.
אזכירה לך בכנור קדוש ישראל		Μελοψοῦν σοι ἐν κιθάρα, ἅγιε Ἰσραήλ
תרנה שפתי כי אזכירה לך ונפשי אשר פדית 25	25.	25.
נידבשו נידהפשו בפקשי יעתי 24	24.	24. Ὅτι κατησχύνθησαν οἱ ζητούντες κακίαν μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
tuam, tota die salutem tuam, Quoniam non cognovi numeros, introibo in potentias Domini. <i>Hieron.</i> , os meum narrabit justitiam tuam, tota die salutem tuam: quia non cognovi literaturas, ingrediar in fortitudine Domini Dei.	justitiam tuam, tota die salutare tuum. Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini.	
17. Deus, docuisti me. <i>Hieron., idem.</i>	17. Deus, docuisti me.	17. Deus, docuisti me.
19. Deus usque in excelsum quae fecisti magna. <i>Hieron.</i> , Deus usque in excelsum: quanta fecisti magna.	19. Deus usque in altissima quae fecisti magna.	19. Deus usque in excelsum quae fecisti magna.
Deus, quis sicut tu? <i>Hieron.</i> , Deus, quis similis tibi?	Deus, quis similis tibi?	Deus, quis similis tibi? Deus, quis sicut tu?
20. Et malas. <i>Hieron., id.</i>	20. Et malas.	20.
21. Multiplicabis magnitudinem meam, et circumibis, consolaberis me. <i>Hieron.</i> , multiplicabis magnitudinem meam, et conversus consolaberis me.	21. Multiplicasti magnificentiam tuam, et conversus consolatus es me.	21. Multiplicabis magnitudinem meam.
22. Etiam ego confitebor tibi. <i>Hieron.</i> , ego autem confitebor tibi.	22. Nam et ego confitebor tibi.	22.
Psallam tibi in cithara, sancte Israel. <i>Hieron.</i> , cantabo tibi in cithara, sancte Israel.	Psallam tibi in cithara, sanctus Israel.	Cantabo tibi in cithara, sancte Israel.
25. Laudabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti. <i>Hieron., id.</i>	25. Exsultabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti.	25.
24. Quia pudore affecti sunt, quia erubuerunt quærentes malum meum. <i>Hieron.</i> , quia confusi sunt et debonestati quærentes malum mihi.	24. Cum confusi et reveriti fuerint qui quærent mala mihi.	24. Quia confusi sunt qui quærent malum meum.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LXX.

Titulus in LXX interpretibus sic olim erat, teste Theodoretō: Ἦν Δαυὶδ ψαλμὸς τῶν υἱῶν Ἰωνὰδὰβ, καὶ τῶν πρώτων ἀγγελοποιτηθέντων ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. Id est, *Davidi psalmus filiorum Jonadab, et eorum qui primum in captivitatem abducti fuerant, sine inscriptione apud Hebraeos.* Et sic, ut notat ibidem Theodoretus, ipse titulus psalmum apud Hebraeos inscriptione carere declarat.

V. 5. *Α., ἔτι: πέτρα μου* etc. Aquile et Symmachi lectiones habet Eusebius in psalms.

V. 6. *Σ., ἡ προσδοκία μου.* Ex duobus mss. Regis.

V. 6. Hujus et sequentis versus interpretationem ex Symmacho plenam addfert Eusebius.

V. 8, 9. *Σ., πισθθεῖτε* etc. Eusebius. Theodoretus vero ad Symmachum, *καθ' ἐκαστην ἡμέραν.*

V. 10, 11. *Σ., καὶ οἱ ἐπιτηροῦντες* etc. Ex Eusebio.

V. 12. *Θ., καὶ οἱ λαοί.* etc. Ita mss. et Drusus.

V. 15. *Σ., καταισχύνθησαν* etc. Eusebius et Dausius.

V. 14. Aquile et Symmachi interpretationes exhibet Eusebius.

V. 15 et 16. *Σ., τὸ στόμα μου* etc. Hanc Symmachi lectionem partim ex tribus mss., partim ex Eu-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

17. Ὁ Θεός, ἐδίδαξάς με.
 19. Ὁ Θεός ἔως ὕψους ἤ ἐποίησας μεγαλεία.
 Ὁ Θεός, τίς ὅμοίος σοί; Ὁ Θεός, τίς ὡς σύ;
 20. Καὶ κακώσεις.
 21. Ἀύξησας τὴν μεγαλειότητά μου, καὶ περικυκλώσας με παραμυθία.
 22. Καὶ γὰρ ὁὖν ἐξομολογήσομαι σοί.
 25. Εὐφραμήσει τὰ χεῖρά μου ὅταν μελωδήσω σοί, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἑλυτρώσω.
 24. Ὅτι κατηργήθησαν, καὶ ὅτι ἀπορρώγησαν οἱ ζητούντες τὴν κἀκίαν μου.

SYMMACHUS.

cum scio numerare, veniam in virtute Domini.

17. De is, docuisti me.
 19. Deus usque in excelsum qua fecisti magnalia.
 Deus, quis similis tibi? Deus, quis sicut tu?
 20. Et vexationes.
 21. Augobis magnitudinem meam, et circumdabis me consolatione.
 22. Et ego igitur confitebor tibi.
 25. Laudabunt labia mea, cum modulabor tibi, et anima mea, quam redemisti.
 24. Quia confusi sunt, et quia clossi sunt qui quaerunt afflictionem meam.

17. Ὁ Θεός, ἐδίδαξάς με.
 19. Θεός ἔως ὕψιστον ἤ ἐποίησας μεγαλεία. Γ', Ὁ Θεός ἔως ὕψους ἤ ἐποίησας μεγαλεία.
 Ὁ Θεός, τίς ὅμοίος σοί; Ὁ Θεός, τίς ὡς σύ; Γ', Γ', *id.*
 20. Καὶ κακά.
 21. Ἐπλάνασας τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ ἐπιστρέψας παρακλήσάς με.
 22. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσομαι σοί.
 Ἐάλω σοί ἐν κithαρῶ, ὁ ἄγιος τοῦ Ἰσραὴλ.
 25. Ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖρά μου, ὅταν ψάλλω σοί, καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἦν ἑλυτρώσω.
 24. Ὅταν αἰγυρωθῶσιν καὶ ἐντραπέθωσιν οἱ ζητούντες τὰ κακά μου.

LXX INTERPRETES.

tuum. Quoniam non cognovi literaturam, introibo in potentia Domini.

17. Deus, docuisti me.
 19. Deus usque in altissima que fecisti magnalia. VI, Deus usque in excelsum que fecisti magnalia.
 Deus, quis similis tibi? Deus, quis sicut tu? V, VI, *id.*
 20. Et mala.
 21. Multiplicasti justitiam tuam, et conversus consolitus es me.
 22. Nam et ego confitebor tibi.
 Psallam tibi in cithara, sanctus Israel.
 25. Exsultabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti.
 24. Cum confusi et reveriti fuerint qui quaerunt mala mihi.

THEODOTIO.

17. Deus, docuisti me.
 19.
 Deus, quis similis tibi? Deus, quis sicut tu?
 20.
 21.
 22.
 25.
 24.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXX.

selbio et Theodoro mutuamur. [In hoc Symmachii loco quam reliquit Montf. lacunam explēvimus ex ipso Eusebii commentario; nimirum, a κατὰ usque ad σου, Drusio.]

V. 17. Ἀ., Θεὸς etc. Hæc ex Drusio.
 V. 19. Ἀ., Σ., Γ', ὁ Θεός ἔως ὕψους etc. Hæc ex Theodoro. Sed ille Aquilam duntaxat et Symmachum huic interpretationi præfigit: Colbertinus autem unus Sextam editionem adjecit.

Ibid. Ἀ., Σ., Θ', Θ., Ε', Γ' etc. Sic Colbertinus περιγράφως scriptus, qui, ut puto, ideo alteram interpretationem adjecit, nempe, ὁ Θεός, τίς ὡς σύ,

ut indicet omnes interpretes alterutram versionem habere.

V. 20. Σ., καὶ κακώσεις. Drusius.
 V. 21. Ἀ., πλῆθοναίς etc. Agellius, Σ., αἰσῆσις etc. Sic Drusius et unus Regius, qui tamen habet παρακυκλώσεις.

V. 22. Σ., καὶ γὰρ ὁὖν. Sic Regius unus ex Theodoro. Ibid. Ἀ., μελωδήσω etc. Eusebius.

V. 25. Σ., εὐφραμήσει etc. Eusebius.
 V. 24. Lectiones Aquilæ et Symmachii exhibet idem Eusebius.

PSALMIUS LXXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

לְשׁוֹן 1	1.	1
וַיֵּאָדָה עַד־שֶׁשׁשׁ יִלְבַּן יָרֵחַ 5	5.	5. eis prōsōpon tḗs telḗ- nḗs.
וַיֵּרֶד כְּסִיפָה עַל־גֹּגֵן 6	6.	6. Καταθήσεται ὡς ὑετός ἐπὶ νοσφάν.
כִּיבוֹשִׁים 7	7.	7. Βλαστήσει ἐν ἡμέραις αὐτοῦ δικαίος καὶ πλῆθος εἰρήνης.
וַיִּפְרֹחַ בְּיוֹמֵי עֶדֶן יָרֵחַ שְׁלֵים 7	7.	"Eos οὐ ἦ σελήνη.
עַד־בְּלֵי יָרֵחַ 9	9.	9. Eis prōsōpon αὐτοῦ κάμψου- σιν Αἰθίοπες.
וַיִּבְנוּ וַיִּבְעֵי צִיִּים 9	9.	9. Βασίλεις Σαβᾶ καὶ Σαβᾶ.
כִּלְכֵי שֶׁבַע יִכְבֹּא 10	10.	10.
כִּי־יִצְיֵל אֲבוּן מִשָּׁמַיַם 12	12.	12.
וַיִּיקָרָה דְבוּם בְּעִינָיו 14	14.	14. Καὶ τιμηθήσεται τὸ αἶμα αὐ- τῶν ἐν ἐφθάλμοις αὐτοῦ.
וַיִּקְרָא יְיָ בְּהַם שֶׁבַע 15	15.	15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσίου τḗs Σαβᾶ.
וַיִּדְעַשׁ בְּלִבָּנוֹן פְּרִי 16	16.	16.
יְהִי שִׁשְׁוֹ 17	17.	17. "Εσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
בְּרִךְ יְיָ יְהוָה אֱלֹהִים אִשְׁרָאֵל 18	18. Βαρουχ IIIII ελοειμ ελοει ισραηλ.	18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ipsi Salomo. <i>Hieron.</i> , Salo- moni.	1. In Salomonem.	1.
5. Timebunt te cum sole, et ad facies lune. <i>Hieron.</i> , et timebunt te quoadiu erit sol, et ultra fa- nam.	5. Et permanebit cum sole et ante lunam.	5. in faciem lune.
6. Descendet ut pluvia in vellus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	6. Descendet sicut pluvia in vellus.	6. Descendet ut pluvia in vel- lus.
Sicut imbres. <i>Hieron.</i> , stille.	Sillieidia.	
7. Florebit in diebus ejus justus et multitudo pacis. <i>Hieron.</i> , ger- minabit in diebus ejus justus et multitudo pacis.	7. Oricur in diebus ejus justu- tia et abundantia pacis.	7. Germinabit in diebus ejus justus et multitudo pacis.
Usque ad non lunam. <i>Hieron.</i> , donec non sit luna.	Donec auferatur luna.	Donec non luna.
9. Ad facies ejus se incurva- bunt solitudinicola. <i>Hieron.</i> , ante eum procident Æthiopes.	9. Coram illo procident Æthio- pes.	9. In faciem ejus se incurva- bunt Æthiopes.
10. Reges Seba et Saba. <i>Hie- ron.</i> , reges Arabie et Saba.	10. Reges Arabum et Saba.	10. Reges Saba et Saba.
12. Quia eruet pauperem cla- mantem. <i>Hieron.</i> , quia eruet pau- perem a potente.	12. Quia liberabit pauperem a potente.	12.
14. Et pretiosus erit sanguis eorum in oculis ejus. <i>Hieron.</i> , et pretiosus erit sanguis eorum co- ram oculis ejus.	14. Et honorabile nomen eorum coram illo.	14. Et honorabitur sanguis eor- um in oculis ejus.
15. Et dabit ei de auro Seba. <i>Hebr. Int. et Hieron.</i> , et dabitur ei de auro Saba.	15. Et dabitur ei de auro Ara- bie.	15. Et dabitur ei de auro Saba.
16. Perstrepet sicut Libanon fructus ejus. <i>Hieron.</i> , elevabitur sicut Libani fructus ejus.	16. Superextolletur super Liba- num fructus ejus.	16.
17. Erit nomen ejus. <i>Hier.</i> , <i>idem.</i>	17. Sit nomen ejus.	17. Erit nomen ejus.
18. Benedictus Dominus Deus, Deus Israel. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	18. Benedictus Dominus Deus Israel.	18. Benedictus Dominus Deus Israel.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΗΡΩΝ.

1.	1. Εἰς Σολομών. <i>Οὐ λέγει, Σολομώντος.</i>	1.
5. Καὶ φοβηθήσονται σε ἐφ' ὅσον ἔημιος καὶ ἔμπροσθεν τῆς πείνης διακίνοι.	5. Καὶ συμπαράσονται σὺ ἦμιος, καὶ πρὸ τῆς πείνης.	5.
6. Καταθήσεται ὡς ὄρεος ἐπὶ πίκνον. <i>Καὶ εἰ λέγει, ἐγγυμναταὶ ἰμίου.</i>	6. Καταθήσεται ὡς ὄρεος ἐπὶ πίκνον.	6.
7. Ἀνοθήσει ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δίκαιος.	7. Ἀνοθήσει ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλήθος εἰρήνης.	7.
Ἔως παλαιώσῃς τῆς πείνης.	Ἔως οὐ ἀνταναιρέθῃ ἡ πείνη.	
9. Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀκλάσουςιν Αἰθίοπες.	9. Ἐνώπιον αὐτοῦ προσπίπτουσι Αἰθίοπες.	9.
10. Βασιλεῖς Σαβᾶ καὶ Σαβᾶ.	10. Βασιλεῖς Ἀραβίου καὶ Σαβᾶ.	10.
12. Ὅτι ἐξέλκεται πένητα οἰμώζοντα.	12. Ὅτι ἐρβύτατο πτωχοὶ ἐκ δυνάστου.	12.
14. Καὶ τίμιον ἔσται τὸ αἶμα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.	14. Καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ.	14.
15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσίου τῆς Σαβᾶ.	15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας.	15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσίου τῆς Σαβᾶ.
16. Διαπρέψῃ ὡς λίθωνος καρπὸς αὐτοῦ.	16. Ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τοῦ λίθωνος ὁ καρπὸς αὐτοῦ.	16.
17. Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.	17. Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.	17. Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.	18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. <i>Ψ. LXX. id.</i>	18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. In Solomonem. <i>Reliqui, Solomonis.</i>	1.
5. Et timebunt te quamdiu sol et ante lunam manet.	5. Et permanebit cum sole et ante lunam.	5.
6. Descendet ut ros super vellus. <i>Et reliqui interpretes similiter.</i>	6. Descendet sicut pluvia in vellus. <i>Stillicidia. Reliqui, stille.</i>	6.
7. Florebit in diebus ejus justus.	7. Orietur in diebus ejus justitia et abundantia pacis.	7.
Usque ad inveterationem lune.	Donec auferatur luna.	
9. Ante eum procumbent Æthiopes.	9. Coram illo procident Æthiopes.	9.
10. Reges Saba et Saba.	10. Reges Arabum et Saba.	10.
12. Quia eruet pauperem ejulantem.	12. Quia liberavit pauperem a potente.	12.
14. Et pretiosus erit sanguis eorum coram eo.	14. Et honorabile nomen eorum coram illo.	14.
15. Et dabitur ei de auro Saba.	15. Et dabitur ei de auro Arabie.	15. Et dabitur ei de auro Saba.
16. Decorus erit sicut Libani fructus ejus.	16. Superextolletur super Libanum fructus ejus.	16.
17. Erit nomen ejus.	17. Sit nomen ejus.	17. Sit nomen ejus.
18. Benedictus Dominus Deus Israel.	18. Benedictus Dominus Deus Israel. <i>Y, M, id.</i>	18. Benedictus Dominus Deus Israel.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

אָמֵן וְאָמֵן 19
כִּי תִפְלֵת הוּא בְּיָיִשׁ 20

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνιστοῖς γραμμασι.
19.
20.

ΑΚΥΛΑΣ.

19. Πεπιστωμένως, πεπιστοιμέ-
ως.
20. Ἐτελέσθησαν προσευχαὶ Δα-
βίδ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

19. Amen et Amen. *Hieron.*, *id.*
20. Consummate sunt orationes
David filii Isai. *Hieron.*, complete
sunt orationes David filii Jessae.

VULGATA LATINA.

19. Fiat, fiat.
20. Defecerunt laudes David filii
Jessa.

AQUILA.

19. Fideliter, fideliter.
20. Finite sunt orationes David.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXI.

V. 1. *Ol. λοιπ.*, Σολομῶντος. Eusebius in Psalmos.

V. 5. *Α.*, εἰς πρόσωπον etc. Lectionem
Aquila exhibet Eusebius, qui Symmachii etiam lec-
tionem addert; sed Symmachii pleniorē habet
Dreusins. [Ad Sym. adjecimus vocem διαμένει ex
Eusebii commentario. Draeb.]

V. 6. *Α.*, καταθήσει etc. Sic Eusebius, qui
habet etiam illud, καὶ οἱ λοιποὶ ἐρημνευτὰ ὁμοίως.
Ibid. *Ol. λοιποὶ, ψαλάδες.* Idem.

V. 7. *Α.*, βλάστησει etc. Sic Eusebius. Verisi-
mileque est Symmachium etiam habuisse, καὶ πλη-
θος εἰρηγυγῆς, ut et alios.

Ibid. *Α.*, ἕως οὗ ἡ σελήγη. Ex Eusebio. Sic nos
Hieronymum secuti legimus: nam ille particulam
οὗ sic cum tenni legit, veritique, *donec non sit luna.*

In ms. tamen Eusebii Coisliniano, quem in edendo
ejus in Psalmos Commentario secuti sumus, legi-
tur, ἕως οὗ ἡ σελήγη, *usquequo luna*, vel, *donec erit*
luna. Quæ lectio optime quadrat, et forte melius
quam altera: utraque tamen eodem recidit. Sym-
machus, qui בְּלִי vertit, *παλαιώσεις*, ex הָלִי deduxit.
[Solum οὗ respondet hebraico בְּלִי *non*; et hoc a ra-
dice, הָלִי *παλαισῶμαι*, Draeb.]

V. 9. *Α.*, εἰς πρόσωπον αὐτοῦ etc. Eusebius.

V. 10. *Α.*, Σ., βασιλεῖς Σαθὰ καὶ Σαθὰ. Sic Euse-
bius, qui adiecit, primas litteras utriusque vocis
Σαθὰ, pronuntiatione quidem easdem esse, sed ele-
mentorum forma differre, ac primum nomen
per Σέν, *Seu* scribi, secundum vero per Σάδῃ,

PSALMUS LXXII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

אֶךְ כִּי־אֵל אֱלֹהִים לְבָרִי 1
לְבָב 1
כִּי אֵין שִׁמְנָה אִשְׁרֵי 2
כִּי אֵין הַרְצֵבֵת לְמוֹתָם וְזָרִיא 4
אֵילִים 4
כִּי בְעַל אֵינִשׁ אֵינִיכֹו יַעֲסֵד אֵדָם 5
לֹא יַנְעֹז 5
לִכֵּן עֲנַקְהֵמוּ אַחֵי יַעֲבֹד־שִׁימ 6
הַבִּים לְבוֹ 6
יֵצֵא כִּוְהָב עֵינֵיכֹו 7

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνιστοῖς γραμμασι.
1.
2.
4.
5.
6.
7.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.
2.
4. Ὅτι οὐκ εἶσι δυσπρόβηται τῷ
θανάτῳ αὐτῶν.
5.
6.
7. Ἐξήλθον ἀπὸ στέατος ὀφθαλ-
μοῖ αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Profe 6 bonus Israeli Deus
mundis corde. *Hieron.*, attam-n
bonus est Israel Deus his qui
mundo sunt corde.

2. Quasi nihil effusi sunt gres-
sus mei. *Hieron.*, pene effusi sunt
gressus mei.

4. Quia non ligamina in morte
eorum, et sana fortitudo eorum.
Hieron., quod non cogitaverint de
morte sua, et firma sunt vestibula
eorum.

5. In labore hominis non ipsi,
et cum hominibus non flagella-
buntur. *Hieron.*, in labore ho-
minum non sunt, et cum homi-
nibus non flagellabuntur.

6. Ideo torque ligabit eos super-
bia, involvet ornamento iniquitas
eos. *Hieron.*, ideo nutiti sunt ad
superbiam: circumdederunt iniqui-
tatem sibi.

7. Exiit prae adipe oculus eo-
rum. *Hieron.*, processerunt a pin-
guine oculi eorum.

VULGATA LATINA.

1. Quam bonus Israel Deus his
qui recto sunt corde.
2. Pene effusi sunt gressus mei.
4. Quia non est respectus morti
eorum, et firmamentum in plaga
eorum.
5. In labore hominum non sunt,
et cum hominibus non flagella-
buntur.
6. Ideo tenuit eos superbia, o-
periti sunt iniquitate et impietate
sua.
7. Prodiit quasi ex adipe iniqui-
tatis eorum.

AQUILA.

1.
2.
4. Quia non sunt aegritudines
morti eorum.
5.
6.
7. Exierunt ex adipe oculi eo-
rum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	G.	THEODOTIUS.
19. Ἀμήν, ἀμήν.	19. <i>Fiat, fiat.</i>	19.
20. Ἐποτελεύθησαν προσευχαί Δαυὶδ υἱοῦ Ἰεσσαί.	20. <i>Defecerunt laudes David filii Jessa. A, recognite sunt orationes David filii Jessa.</i>	20. <i>Recognite sunt orationes David filii Jessa.</i>
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
19. Amen, amen.	19. Fiat, fiat.	19.
20. Complete sunt orationes David filii Jessa.	20. Defecerunt laudes David filii Jessa. A, recognite sunt orationes David filii Jessa.	20. Recognite sunt orationes David filii Jessa.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LXXII.

Sade etc., qui versus ibi ille prosequitur. Verum memoria lapsu ibi *Sade* pro *Samech* scripsisse videtur; nam *שׂד* legitur: non enim potest ad librario adscribi.

V. 12. Σ., *ὅτι ἐξέλκεται* etc. Eusebius.

V. 14. Α., *καὶ περιθρήσεται* etc. Lectio Aquile ex Eusebio et Drusio; Symmachi ex Eusebio tantum.

V. 15. *Τὸ ἔργον* etc. Ex Drusio et Eusebio.

V. 16. Σ., *διαπρέψει* etc. Sic unus codex.

V. 17. Α., Σ., *ἔσται τὸ ἔσθμα* etc. Coislin. unus.

Ibid. Hæc nota apud Theodoretum: *Τὸ εἶδε ῥημῶν παρ' οὐδένα κείται, ὅσα ἐν τῷ ἑξαπλόῳ, ὅσα παρ' Ἑβραίοις.* I. e., *Illud, benedictum, apud neminem existit, neque in Hexaplo, neque apud Hebræos.*

V. 18. Lectionem Hebræicam Græcis characteribus, et lectionem aliorum interpretum habet Colbetinus *πενήχρῶς* scriptus. IIIII pro πεπ in Hexaplis locum habuisse, sua lura ex multi Hebræis locis indra, ubi IIIII occurrit, ad formam Hebræicarum litterarum sic expressum. Hæc de re in Preliminaribus.

V. 19. Α., πεπ. Has lectiones exhibet Eusebius. Vide supra.

V. 20. Σ., *ἐποτελεύθησαν* etc. Hoc alii quasi partem psalmi habuerunt; alii notam extra psalmum esse putabant; ut ait Eusebius, qui priorem sententiam amplectitur. [Lectionem Aquile adiecimus ex Originis operibus. Tricen.]

PSALMUS LXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	G.	THEODOTIUS.
1. Πῶν ὄντως ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ, τοῖς καθαρῶς τὴν καρδίαν.	1. <i>Ὡς ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ Θεός, τοῖς καθαρῶς τὴν καρδίαν.</i>	1.
2. Παρ' οὐδέν ἐδόθη τὰ ὑποβουδῶτά με.	2. <i>Παρ' οὐδέν ἐξεργήθη τὰ διαδηματὰ μου.</i>	2.
4. Ὅτι οὐκ ἐνεθυμοῦντο περὶ θανάτου, στερεὰ γὰρ ἦν τὰ πόρπυρα αὐτῶν.	4. <i>Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνεύσεις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στερέωμα ἐν τῇ μάσσιν αὐτῶν.</i>	4.
5. Ἐν ταλαιπωρίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἐγένοντο, οὐδὲ μετὰ ἀνθρώπων ἐπλήσσοντο.	5. <i>Ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἶσι, καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγροθήσονται.</i>	5. <i>Ἐν μέτῳ ἀνθρώπων.</i>
6. Ὑπερηφανίαν ἤμαρτάντο, ἐπὶ δόξης ἐξ ἀδικίας ἔχοντες.	6. <i>Διὰ τοῦτο ἐκράτησαν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία, περιεβάλλοντο ἀδικίαν καὶ ἀπέβησαν αὐτῶν.</i>	6.
7. Προέπιπτον ἀπὸ λιπαρότητος αἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.	7. <i>Ἐξέλευσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν.</i>	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Utique vere bonus Deus Israeli mundis corde.	1. <i>Quam bonus Israel Deus, his qui mundo sunt corde.</i>	1.
2. Pene soluta sunt quæ me dirigebant.	2. <i>Pene effusi sunt gressus mei.</i>	2.
4. Quia non cogitabant de morte, firma enim erant vestibula eorum.	4. <i>Quia non est respectus in morte eorum, et firmamentum in flagello eorum.</i>	4.
5. In miseria viri non fuerunt, neque eum hominibus percutiebantur.	5. <i>In laboribus hominum non sunt, et eum hominibus non flagellabuntur.</i>	5. <i>In medio hominum.</i>
6. Superbiam induerunt, depolita ex iniquitate habentes.	6. <i>Ideo tenuit eis superbia, operati sunt iniquitate et impietate sua.</i>	6.
7. Prociderunt a pinguedine oculi eorum.	7. <i>Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum.</i>	7.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνιστικῆς ᾠδῆς.

ΑΚΥΛΑΟΣ.

עברי בשמיית לבב		Παρηλθου σκοπιὰς καρδίας.
8, 9. יביקו ידברו בדע עשק בפרוזם ידברו : שתי בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ	8, 9.	8, 9.
11. דאמרו איפה ידע-אל ויש דעה בעליון	11.	11.
14, 15. אך-הרוק הויתו לבבי וארחץ בנקות כפי : יאמי נניע בלתי היום ותוכחתי לבקרם	15, 14.	15, 14. Πήλιν κενῶς ἐκαθάρισα τὴν καρδίαν μου.
16. דאחשבה לדעת זאת עמל הוא בעיני	16.	16.
17. עד-אביא אל-מוקדשי-אל אבינה לאהריתם	17.	17.
18-20. אך בחלקות תשייר לבו הפלתם למשאאת : אך היו לשכח כרגע ספו חמו כן-בלות : כה-יש בהקיי	18-20.	18-20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Transierunt imaginationes cordis. <i>Hieron.</i> , transierunt cogitationes cordis.	Transierunt in affectum cordis.	Præterierunt speculas cordis.
8, 9. Reddunt se dissolutos, loquentur in malo calumniam, de excelso loquentur. Posuerunt in cælos os suum, et lingua eorum ambulabit in terra. <i>Hieron.</i> , irriserunt, et locuti sunt in malitia calumniam: de excelso loquentes. Posuerunt in cælum os suum, et lingua eorum ambulavit in terra.	8, 9. Cogitaverunt et locuti sunt nequitiam, iniquitatem in excelso locuti sunt. Posuerunt in cælum os suum, et lingua eorum transivit in terra.	8, 9.
11. Et dixerunt, Quomodo scivit Deus, et est scientia in Excelso? <i>Hieron.</i> , et dixerunt, Quomodo novit Deus? et si est scientia in Excelso?	11. Et dixerunt, Quomodo scit Deus? et si est scientia in Excelso?	11.
15, 14. Vere frustra mundavi cor meum, et lavi in innocentia volas meas: et fui flagellatus omni die, et castigatio mea in matutinis. <i>Hieron.</i> , ergone frustra mundavi cor meum, et lavi in innocentia mea manus meas? Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.	15, 14. Et dixi, Ergo sine causa justificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.	15, 14. Cæterum frustra mundavi cor meum.
16. Et putabam scire hoc, labor ipse in oculis meis. <i>Hieron.</i> , et cogitavi ut intelligerem istud: labor est in oculis meis.	16. Existimabam ut cognoscerem hoc, labor est autè me.	16.
17. Donec intrem ad sanctuaria Dei, intelligam novissimum eorum. <i>Hieron.</i> , donec veniam ad sanctuaria Dei: et intelligam in novissimo eorum.	17. Donec intrem in sanctuarium Dei, et intelligam in novissimis eorum.	17.
18-20. Profecto in lubricis posuisti eos: cadere fecisti eos in desolationem. Quomodo fuerunt in desolationem tere subito? defecerunt, consumpti sunt a terroribus, velut somnium ab expergiscendo. <i>Hieron.</i> , verumtamen in lubrico	18-20. Verumtamen propter dolos posuisti eis, dejecisti eos dum allevarentur. Quomodo facti sunt in desolationem? subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam. Velut somnium surgentium.	18-20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

α.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.

Παρέβησαν τὰ φωνήματα τῆ καρδίας.

Διήλθον εἰς διόθετον καρδίαν.

8, 9. Καταρροχόμενον ἐλάσσον ἐν πολλῇ σκωφανσίᾳ, κατὰ τοῦ ὕψους καταλάσων ἑτασσον εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, ἣ δὲ γλώσσα αὐτῶν περιπατήματα ἐν τῇ γῆ.

8, 9. Διηροήθησαν καὶ ἐλάττησαν ἐν πουροίᾳ, ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάττησαν. Ἔβησαν εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ γλώσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Οἱ δὲ ἔλεγον, Πῶς ἔγνω ὁ Θεός; εἰ ἔστιν ἐπίγνωσις τῷ Ἰσραήλ;

11. Καὶ εἰπαν, Πῶς ἔγνω ὁ Θεός, καὶ εἰ ἔστι γνῶσις ἐν τῷ Ἰσραήλ;

15, 11. Ἦτος ὁὖν κἀγὼ μάτην ἐκάθαρα τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐνέπυθην ἐν ἀνακατησίᾳ τὰς χεῖράς μου, καὶ διεπίπτεσα ματαστραγιόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ ἔλαγχόμενος καθ' ἑκάστην ὥρην.

15, 11. Καὶ εἶπα, Ἦρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνέψυθην ἐν ἀθῶσις τὰς χεῖράς μου. Καὶ ἐγενόμην ματαστραγιόμενος ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἔλαγχος μου εἰς τὰς προῖδας.

16. Καὶ εἰ ἐλογιζόμην ἐπιγνώσασθαι τοῦτο, μήθως ἐπαίνιστό μοι.

16. Καὶ ἐπέλαθον τοῦ γνῶσαι τοῦτο, τίς τις ἔστιν ἐναντίου μου.

17. Ἔως εἰσέλθω εἰς τὰ ἀγαθήματα τοῦ Θεοῦ, συνεισθεθὲ τὰ ἔσχατα αὐτῶν.

17. Ἔως εἰσέλθω εἰς τὰ ἀγαθήματα τοῦ Θεοῦ, καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῶν.

18-20. Ὅσους ἐν ὀπίσθω ἐτάξας οὐτόσας, κατέβαλες αὐτούς εἰς ἀφανισμόν· ἐξείπυες ἐξέλιπον, ἀνηλόθησαν ὡς ὄχθ' ἀπάρεστας, ὡς ἑνὸς ἐξυπνίσανται.

18-20. Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῦ, κατέβαλες αὐτούς ἐν τῷ ἐπαρήτῳ. Πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν· ἐξείπυα ἐξέλιπον, ἀπόλησαν διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, ὡσεὶ ἐξυπνίου ἐξεργασμένοι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Prægressi sunt ea quæ apparebant cordi.

Transierunt in affectum cordis,

8, 9. Deridentes loquebantur in multa scyophantia, contra altum loquebantur. Statuerunt in cælum os suum: lingua autem eorum decambulationes in terra.

8, 9. Cogitaverunt et loenti sunt in nequitia, iniquitatem in altum loenti sunt. Posuerunt in cælum os suum, et lingua eorum transiit in terra.

11. Illi autem dicebant, Quomodo novit Deus? si est scientia Altissimo?

11. Et dixerunt, Quomodo scit Deus? et si est scientia in Excelso?

15, 11. Forte igitur et ego frustra mundavi animam meam, et lavabam in innocentia manus meas, et perseveravi subsannatus in unoquoque die, et redargutus in unoquoque matutino.

15, 11. Et dixi, Ergo sine causa justificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

16. Et si cogitabam scire hoc, labor apparebat mihi.

16. Et existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me.

17. Donec intrem in sanctificationes Dei, edocear ultima eorum.

17. Donec intrem in sanctuarium Dei, et intelligam in novissimis eorum.

18-20. Vere in lapsu statuisti eos, deiecisti eos in destructiones: subito defecerunt, consumpti sunt quasi non fuissent, quasi somnium expergiscenti.

18-20. Verumtamen propter dolos posuisti eis, deiecisti eos dum extollerentur. Quomodo facti sunt in desolationem? subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam, velut somnium expergiscente.

8, 9.

11.

15, 11. Πῶς.

16

17.

18-20.

8, 9.

11

15, 11. Verumtamen.

16

17.

18-20.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

25-21. כִּי יִתְחַבֵּץ לִבִּי וְיִשְׁכַּח אֲשֵׁרָתַי : אֲנִי כִּי יִשְׁכַּח אֲשֵׁרָתַי : אֲנִי כִּי יִשְׁכַּח אֲשֵׁרָתַי

21-25.

21-25. Κατὰ ἀτόνως, καὶ οὐ γινώσκωμαι.

24. כִּי יִתְחַבֵּץ לִבִּי וְיִשְׁכַּח אֲשֵׁרָתַי

24.

24.

25. כִּי יִתְחַבֵּץ לִבִּי וְיִשְׁכַּח אֲשֵׁרָתַי

25

25. Τίς μοι ἐν τῷ οὐρανῷ; καὶ μετὰ σοῦ οὐκ ἐβουλήθη ἐν τῇ γῆ.

28. לִבִּי כִּי יִתְחַבֵּץ

28.

28. Τοῦ ἐξηγγελῆσαι πάτας τὰς ἀγγελίας σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

posuisti eos; deiecasti eos ad interitum. Quomodo vastati sunt sulato: deiecerunt, consumpti sunt quasi non sint. Quasi somnium evigilantis.

21-25. Quia acescet cor meum, et renibus meis acuar: et ego insipiens, et non cognoscebam: jumenta eram apud te: et ego semper tecum. Hieron., quia contractum est cor meum, et hundi mei velut ignis fumigans. Et ego insipiens et nescius: quasi jumentum factus sum apud te: et etiam semper tecum.

21-25. Quia inflammatum est cor meum, et renes mei commutati sunt: et ego ad nihilum reductus sum, et nescivi: ut jumentum factus sum apud te, et ego semper tecum.

21-25. Et ego imprudens, et non sciam.

24. In consilio tuo duxisti me, et post gloriam accipies me. Hier., in consilium tuum deduces me, et postea in gloria suscipies me.

24. Et in voluntate tua deduxisti me: et cum gloria suscepisti me.

24.

25. Quis mihi in caelo? et tecum nihil volui in terra. Hieron., quis mihi est in caelo? et tecum nolui in terra.

25. Quid enim mihi est in caelo? et a te quid volui super terram?

25. Quis mihi in caelo? et cum nolui in terra.

28. Ad narrandum omnia opera tua. Hieron., ut narrem omnes annuntiationes tuas.

28. Ut annuntiem omnes predicationes tuas.

28. Ad nuntandum omnes annuntiationes tuas.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXII.

- V. 1. Σ., πληγ θυτος etc. Eusebius.
- V. 2. Σ., παρ' οὐδεν etc. Drusius. Regius nunc ex anonymo ad Symmachum legit, παρ' ὀλίγον.
- V. 4. Σ., ὅτι οὐκ ἐνεθυροῦσθω etc. Eusebius. Colbertinus autem et Regius unus, στέαρ γὰρ ἦν τὰ πρόπ., nunc recte. Lectionem Aquilae adfert Drusius. [In Symmachi versione Theodoretus habet, περι θανάτου αὐτῶν, Origenes vero in operibus, περι τοῦ θανάτου ἐαυτῶν, de morte sua. Utraque lectio melius qualitat ad Hebraicam textum. Drach.]
- V. 5. Σ., ἐν ταλαιπωρίᾳ etc. Eusebius. Theodotius vero lectionem habet Drusius.
- V. 6. Σ., ὑπερηγάσθω etc. Eusebius.
- V. 7. Α., ἐξήλθον etc. Versionem Aquilae habent Eusebius et codex Colbertinus nunc; Symmachi, Eusebius, Drusius et mss. Ille pro ἑβραϊστικῶν Septua-

- gintaegerunt ἑβραϊστικῶν qui vertunt, ἀδικία αὐτῶν. [Aliam Symmachi versionem, quae toto caelo a nostra differt, exhibet Origenes in operibus, nimirum: Ἐξίστιν ἀπόλιτους οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. I. e., Exeunt a pinguedine oculi eorum. Drach.]
- Hid. Α., παρῆλθον etc. Eusebius. Σ., παρέβαινον etc. Eusebius et Drusius.
- V. 8 et 9. Σ., κατανοώμενοι ἐλάου etc. Totum huic locum Symmachi Eusebius habet. Agellus vero legit, περιεπάται ἐν τῇ γῆ.
- V. 11. Σ., οἱ δὲ ἔλαγον etc. Eusebius et Theodoretus. Hieronymus in Epist. ad Suniam et Fretelam ait omnes pauper habere, πῶς ἔγνω ὁ Θεός, quomodo novit Deus?
- V. 15 et 14. Σ., ἔσωσ ὁν etc. Eusebius sic totum Symmachi locum exhibet. Aquilae vero clausulam

PSALMUS LXXIII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

1. לִבִּי אֲלֵהוּם וְחַת לִנְצַח 1
2. וְהָרַע עֲשָׂה 1 קִנְיַת קֶדֶם

1.

2.

1. Tí, Θεὸς, ἀπέσω εἰς νῆκος;
2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἦν ὑποπίσω ἀπὸ ἀρχῆς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Et quid, Deus, elongasti te in finem? Hieron., ut quid, Deus, repulisti in buem?
2. Memento cœtus tui, aquilae ad quendam. Hieron., recordare

1. Et quid, Deus, repulisti in finem?
2. Memor esto congregationis tue, quam possedisti ab initio.

1. Quid, Deus, repulisti in victoriam?
2. Memento congregationis tue, quam redemisti ab initio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

21-25. Συνεστύλλετο ἡ καρδία μου, καὶ ἐντὸς τῶν νεφρῶν μου διελιγόμεν ἠντιθέγων ἤμην δὲ ἀνεπίστημον καὶ μὴ εἰδώς· κτηνωδῶς διετέλεσα παρὰ σοί, καὶ συνέμην σοὶ διαπαντός.

24. Τῆ συμβουλῆ σου ὠδήγησάς με, ὕστερον τιμῆ διεδέξαστό με.

25. Τίς μοι ἔστιν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ μετὰ σοῦ οὐκ ἠθέλησα ἐν τῆ γῆ.

28.

SYMMACHUS.

21-25. Ὅτι ἠγροῦμένη ἦ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἠντιθέτησαν. Κατὰ ἐξουθενωμένον, καὶ οὐκ ἔγνων, κτηνωδῶς ἐγενόμην παρὰ σοί, κατὰ διαπαντός μετὰ σοῦ.

24. Καὶ ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με, καὶ μετὰ τιμῆς προσέλαβόν με.

25. Τί γὰρ μοι ὕπὸ τῶν οὐρανῶν, καὶ παρὰ σοῦ τι ἐθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;

28. Τοῦ ἐξαγγέλλαι πάντα τὰς ἐπαγγελίας σου.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

21-25. Contrahebatur cor meum, et intra renes meos dissererebam contradicens : eram autem imperitus et non sciens : jumentum more perseveravi apud te, et tecum eram semper

24. Consilio tuo duxisti me, denam honori excepti me.

25. Quis mihi est in caelo? et tecum volui in terra.

28.

21-25. Quia delectatum est cor meum, et renes mei mutati sunt : et ego ad nihilam redactus sum, et nescivi : ut jumentum factus sum apud te, et ego semper tecum.

24. Et in consilio tuo deduxisti me : et cum gloria suscepisti me.

25. Quid enim mihi est in caelo? et a te quid volui super terram?

28. Ut annuntiem omnes praedicationes tuas.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXIII.

Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Θ., πλὴν. Drusius. [Aliter exhibetur Symmachi lectio in Catena Patrum Gr. ex Theodori commentario : Ἰσως ὄν μάλιστα ἐκθήρησα τὴν καρδίαν μου. Forte igitur frustra mutavi cor meum. Et sic melius concordat cum Hebraico וַיִּזְדַּד. DRACON.]

V. 16. Σ., καὶ εἰ ἐλογιζόμεν etc. Eusebius et Drusius.

V. 17. Σ., ἕως εἰσέλθω. Eusebius.

V. 18-20. Σ., ἔνωσες ἐν ἐλίσθῳ etc. Eusebius et Regius unus.

V. 21-25. Σ., συνεστύλλετο etc. Eusebius. Aquila vero lectionem exhibet Colbert. στιχηρῶς scriptus. [Οὐ, ἠγροῦμένη. Aldina et Complut. editi praeferrunt, ἐξέκαύθη, inflammatum est. DRACON.]

V. 24. Σ., τῆ συμβουλῆς etc. Eusebius.

V. 25. Α., τίς μοι etc. Lectionem Aquila habet Drusius; Symmachi Regius unus.

V. 28. Α., τοῦ ἐξαγγέλλαι etc. Hieronymus ad Sumaniam et Freteham sic habet : Pro quo vos in Graeco legisse divistis, τὰς ἀγγελίας σου, id est, laudes tuas. It sciendum, quod in Hebraeo ΜΑΝΑΜΟΥΘΙΑCII scriptum habet, quod Aquila ἀγγελίας σου, id est, nuntios tuos; Septuaginta, τὰς ἐπαγγελίας σου, id est, praedicationes tuas, vel. promiss. a, interpretati sunt : licet et laus, et praedictio, utriusque significet. [Editio Romae, ἀνέσεις σου. DRACON.]

Ibid. Το, ἐν ταῖς πόλεις τῆς θυγατρὸς Σαδὸν, παρὰ μέσους τοῦ Ο΄. i. e. Illud, in portis hinc Sion, apud solos LXX legitur. Hanc clausulam, utpote in Hebraeo non existentem, obelo notatam fuisse inquit Eusebius.

PSALMUS LXXIII

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Ἰναπὶ ἀπόσω, ὁ θεός, εἰς τέλος; 1.

2. Μνησθήσε τῆς συμποσυχῆς σου, ἧς ἐκτέθες ἀπὸ ἀρχῆς. 2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1. Ut quid repulisti, Deus, in finem? 1.

2. Memor esto congregationis tuae, quam possedisti ab initio. 2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

גאלת שבט נחֹרֶק
הֶדֶד צִיִן הוּא שְׁנַת בִּי
5 הַרְחִיבָה בַעֲבֹד לַמִּשְׁאֵה נַחַח
בְּקֹדֶשׁ
4 שָׂאוּ צִיִּהֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֵדֶךָ
שְׂבו אִתְּחֶם אֲתָם
5, 6 הוּא יוֹדֵעַ כְּמוֹיָא לְמוֹעֵדָה בַּסֶּבֶךְ
עֵץ כְּרִדְמוֹת : יַעַת פְּתוּחָה יִהְיֶה
בְּכַשְׁל וְנִלְבַּחַת יִהְיֶה
8 שְׂרֵפֵי נֹל־מוֹעֵדֶיךָ אֵל בְּאֶרֶץ
9 אֲתַחֲזִיג
10 יִצְאֵךָ
15 אַתָּה פִּרְרַת בַּעֲדָךְ יָם
שְׂמַרְתָּ רֵאשִׁי תַנְיִים עַל־הַפְּסִים

3.
4.
5, 6.
8.
9.
10.
15.

Ἐκτίσω σκῆπτρον κληρονομίας σου.
3.
Ἐν ἡγιασμένῳ.
4. Ἐδούρησαντο οἱ πόλεμοί σου ἐν μέσῳ τῆς συνταγῆς σου. Ἐθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα.
5, 6. Ἐγνώσθη ὡς εἰσοδος εἰς ἄνω.
8. Ἐνεπόρισαν πάσας τὰς συναγωγὰς Ἰσχυροῦ ἐπὶ τῆς γῆς.
9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.
10.
15.
Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρᾶκόντων ἐπὶ τῶν ὕδατων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

congregationis tuæ, quam possedisti ab initio.
Redemisti virgam hereditatis tuæ. *Hieron., id.*
Montem Sion istum habitasti in eo. *Hieron.,* montem Sion, in quo habitasti.
5. Leva pedes tuos ad desolationes in æternum. *Hieron.,* sublimitas pedum tuorum dissipata est usque ad finem.
In sanctitate. *Hieron.,* in sancto.
4. Rugierunt hostes tui in medio conventus tui. Posuerunt signa sua signa. *Hieron.,* fremuerunt hostes tui in medio pacti tui. Posuerunt signa sua in tropæum.
5, 6. Cognoscetur velut adducens in sublime, in perplexitate igni secures. Et nunc apertiones ejus pariter in bipenni, et malleis conquassabunt. *Hieron.,* manifesta in introitu desuper. In saltu lignorum secures. Et nunc sculpturas ejus pariter in bipenne et doliariis deraserunt.
8. Incenderunt omnes conventus Dei in terra. *Hieron.,* incenderunt omnes solemnitates Dei in terra.
9. Signa nostra. *Hieron., id.*
10. Blasphemabit. *Hieron., id.*
15. Tu contrivisti in fortitudine tua mare. *Hieron.,* tu dissipasti in fortitudine tua mare.
Confregisti capita cetorum super aquis. *Hieron.,* contrivisti capita draconum in aquis.

Redemisti virgam hereditatis tuæ.
Mons Sion, in quo habitasti in eo.
5. Leva manus tuas in superbias eorum in fluem.
In sancto.
4. Et gloriati sunt qui oderunt te in medio solemnitatis tuæ. Posuerunt signa sua signa.
5, 6. Et non cognoverunt sicut in exitu super summum. Quasi in sylvâ lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum : in securi et ascia dejecerunt eam.
8. Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.
9. Signa nostra.
10. Irritat.
15. Tu confirmasti in virtute tua mare.
Contribulasti capita draconum in aquis.

Possedisti sceptrum hereditatis tuæ.
3.
In sanctificato.
4. Rugierunt inimici tui in medio conventus tui. Posuerunt signa sua signa.
5, 6. Cognitus est quasi introitus in sublime.
8. Incenderunt omnes synagogas Potentis in terra.
9. Signa nostra.
10.
15.
Contribivisti capita draconum super aquas.

SYMMACHUS.

O'.

THEODOTIUS.

Ἐλυτρώσω σκήπτρον κληρονομίας σου.

Καὶ ἤγαγες εἰς τὸ Σιών ὄρος τὸ ἅγιόν σου τοῦτο.

5. Τὸ ὄψωμα τῶν ποδῶν σου ἤφρα- νίσθη εἰς νίκης.

4. Ἐβρουχίσαντο οἱ πόλεμοί σου ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς σου. Ἐθίχον τὰ σημεῖα αὐτῶν ἐπισήμους.

5, 6. Ἰνώριμα κατὰ τὴν εἰσόδον ἐπάνω. Ἐν ἀρμένιοις ξυλίνοις ἀξίναις τῶνδε, καὶ τὰς πύλας αὐτῶν ἔρουθ ἐν μοχαλοῖς καὶ δικράνοις κατέβριζαν.

8. Ἐναπόρισαν πάσας τὰς συναγωγὰς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.

10. Προπηλαξίσει.

15. Σὺ διεσκέδασας τῇ ἰσχύϊ σου τὴν θάλασσαν.

Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν κριτῶν ἐπὶ τῶν ὕδατων.

SYMMACHUS.

Redemisti sceptrum hereditatis tue.

Et induxisti in Sion montem sanctum tuum hunc.

5. Elevatio pedum tuorum delecta est in victoriam.

4. Rugierunt inimici tui in medio synagoge tue. Posuerunt signa sua conspicue.

5, 6. Nota juxta introitum desuper. In instrumentis ligneis et securibus ipsorum, et portis eorum simul in vectibus, et lapideibus tui (Harcis) dejecerunt.

8. Incenderunt omnes synagoge Dei in terra.

9. Signa nostra.

10. Vituperabit.

15. Tu dissipasti fortitudine tua mare.

Contrivisti capita cetorum super aquas.

Ἐλυτρώσω βλάβον κληρονομίας σου. Ε', . . . φύλην . . .

Ἄθος Σιών τοῦτο θ' κατακίρω- σας ἐν αὐτῷ.

5. Ἐπαρον τῆς χειρᾶς σου ἐπὶ ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος.

Ἐν τοῖς ἁγίοις σου.

4. Καὶ ἐκαυχῆσαντο οἱ μεσοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας σου. Ἐθίχον τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα.

5, 6. Καὶ οὐκ ἐγνωσαν ὡς εἰς τὴν εἰσόδον ὑπεράνω. Ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς ἐπισταυθ', ἐν πικύλαι καὶ λαξυτηρίῳ κατέβριζαν αὐτήν.

8. Αὐτοί, καταπόρισαν τὰς ἐκκλησίας Κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς. Ε', κατέκαυσαν. Ἰ', κατακίρωσαν.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν. Ε', *id.* Ἄθ- ηος, τὰ σημεῖα αὐτῶν.

10. Προξυνοῖ.

15. Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.

Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

LXX INTERPRETES.

Redemisti Virgam hereditatis tue. V.... tibi.

Montem Sion hunc, in quo habitasti in eo.

5. Leva manus tuas in superbiis eorum in finem.

In sanctis tuis.

4. Et gloriati sunt qui oderunt te in medio solemnitatis tue. Posuerunt signa sua signa.

5, 6. Et non cognoverunt sicut in introitu desuper. Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum in securi et ascia dejecerunt eam.

8. Heus, quiescere faciamus dies testos Domini a terra. V, combusserunt. VI, comburamus.

9. Signa nostra. V, *id.* Alius, signa eorum.

10. Iritabit.

15. Tu confirmasti in virtute tua mare.

Contrivisti capita draconum super aqua

5.

4. Ἐθίχον τὰ σημεῖα σημεῖα.

5, 6. Καὶ γινώσκῃτο ὡς εἰσοδος ὑπεράνω.

8. Ἐναπόρισαν πάντα καίρους Ἰσχυροῦ ἐν τῇ γῇ.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.

10.

15. Σὺ διέστησας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.

THEODOTIUS.

5.

4. Posuerunt signa signa.

5, 6. Et cognoscatur quasi introitus desuper.

8. Incenderunt omnia temporis Potentis in terra.

9. Signa nostra.

10.

15. Tu divisisti in virtute tua mare.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
לָצִיִּים 14	14.	14. Τοῖς ἐξελευσομένοις.
בַּעַן וּבַעַן 15	15.	15. Πηγῆν καὶ χεῖμαλῶδον.
אֵתָה הַיַּבֵּשׁתָּה נִדְרָתָה אֵין		Στεροῦός ποταμούς.
אֵתָה הַיַּבֵּשׁתָּה בְּאֵרָה וְשִׁשִּׁים	16.	16. Σὺ ἤτοιμάσας φωστῆρα καὶ ἥλιον.
הַצֶּבֶת 17	17.	17. Ἐστῆλωσας.
דָּמָה 18	18.	18.
וְיִמְלִיכָהּ כִּהְשִׁיבָה אֶרֶץ נֶאֱמָה	20.	20.
הַבַּיִת		
קִיָּמָה אֱלֹהִים יִשְׁפָּה רֹחַן וְנִדְרָה	22.	22.
הַרְשִׁיקָה בְּנִיבֹהַב גַּלְהָדִים		
אֶלְתִּישְׁבָּח לְךָ יְהוָה קָדְשׁ שָׁמַיִם	23.	23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἐχθρῶν σου...
קָדְשׁ יְהוָה הַיָּבֵשׁתָּה		

VULSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
14. Solitudinicolis. Hieron., populo Æthiopum.	14. Populis Æthiopum.	14. Egressuris.
15. Fontem et torrentem. Hieron., id.	15. Fontes et torrentes.	15. Fontem et torrentem.
Tu siccasti fluxuos fortitudinis. Hieron., tu exsiccasti flumina fortia.	Tu siccasti fluxuos Ethan.	Solidos fluxuos
16. Tu præparasti luminare et solem. Hieron., tu ordinasti luminaria et solem.	16. Tu fabricatus es auroram et solem.	16. Tu præparasti luminare et solem.
17. Statuisti. Hieron., id.	17. Fecisti.	17. Stabilivisti.
18. Hujus. Hieron., id.	18. Hujus.	18.
20. Quia repleta sunt loca tenebrosa terræ habitaculis rapinæ. Hieron., quia repleta sunt tenebris terræ, habitaciones iniquæ sabrutæ.	20. Quia repleti sunt qui obscuroti sunt terræ, domibus iniquitatum.	20.
22. Surge, Deus, litiga litem tuam, memento probri tui a stulto omni die. Hieron., surge, Deus, judica causam tuam: memento opprobrii tui ab insipiente tota die.	22. Exsurge, Deus, judica causam tuam: memor esto improperiorum tuorum, eorum que ab insipiente sunt tota die.	22.
25. Ne obliviscaris vocis hostium tuorum: superbia obsistentium tibi ascendens semper. Hieron., ne obliviscaris voces hostium tuorum: somnus adversariorum tuorum ascendit jugiter.	25. Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: superbia eorum qui te oderunt ascendit semper.	25. Ne obliviscaris vocis inimicorum tuorum...

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIII.

V. 1. א., הִי תֵבֶּה etc. Drusius. Corderius legit, א., עלֵי הִי. [Miter sonant Aquile verba in Catena Patrum Gr.: Εἰς τῆ, ὁ Θεός, ἀπεβάλλου εἰς νίκης; ad quid, Deus, abiecasti in victoriam? Drusius.]

V. 2. Aquile lectionem habet Corderius, qui vocem ἐκστῆσας et ἐκστῆσας commutationem fecisse videtur. Dulcia sane est hæc Aquila lectio.

Ibid. א., ἐκστῆσας ἀκτῆσας etc. Sic Eusebius et Drusius, qui tamen postremus habet, א.,..... בְּבִשְׁבֹּשׁוֹת אֶלְתִּישְׁבָּחִים שׁוֹן. Lectio nem Eusebii, ἀκτῆσας, confirmant Regius unus, Colbertinus et Euthymius.

Ibid. Σ., καὶ ἤγαγες etc. Sic ex edit. Rom. Drusius. Si autem sincera sit lectio, paraphrasten egit Symmachus.

V. 3. Σ., τὸ ὑψώμα etc. Sic Eusebius.

Ibid. א., ἐν ἤγιασμαῖνον. Ita Drusius. Corderiu etiam Symmacho tribuit. Theodoretus vero notat vocem Hebraicam (scilicet עֲרִיב) in singulari esse et singulariter expressam fuisse a reliquis interpre tibus, atque etiam a LXX, ut erant in Hexaplo.

V. 4. א., Σ., ἐβροχῆσαντο etc. Eusebius. In ea. Corderii etiam Symmacho tribuitur. Vide psal. xxi 44. Aquile hujus sequentisque versiculi, ut e Theodotionis interpretationes sic edidit Martianeus noster. Symmachus sic habet idem, itemque Eusebius et Drusius.

V. 5, 6. Σ., γῶβριμα etc. Eusebius.

V. 8. א., Σ., ἐνεπύρισαν etc. Ita lectiones effert Martianeus noster ex Epist. Hieron. ad Sim. et Fret.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

THEODOTUS.

44.
 15. Πηγὴν καὶ χεῖμαλόβρον.
 Σὺ ἐξήρανας ποταμούς ἀρχαίους.
 16

44. Αἰθίοβιν. Ε', πῶ' ἐξήρα' ἐθόβιν.
 15. Πηγὰς καὶ χεῖμαλόβρους. Ε',
 πηγὴν καὶ χεῖμαλόβρον.
 Σὺ ἐξήρανας ποταμούς Ἠθόβιν.
 16. Σὺ κατηρτίσω ἔλιον καὶ σελήνην. Ε', τὸ κατηρτίσω σελήνην καὶ ἔλιον.

44. Πῶ' ἐπὶ γάτορ.
 15. Πηγὴν καὶ χεῖμαλόβρον.
 16. Φῶς καὶ ἔλιον.

17. Ἐστῆρας.
 18. Ταῦτα.
 20. Ὅτι ἐπλήσθησαν ἔσκατοι μέ-
 να τῆς γῆς ὀφραισιτῶν ἀδικίας.
 22. Στήθι, ὁ Θεὸς, προμάχησον
 τῆς ἀχίρης σου, καὶ μητρίον σου
 τοῦ ἐναντίου σου παρὰ ἀφρονος τοῦ
 διὰ πάσης ἡμέρας.

17. Ἐποιήρας.
 18. Ταῦτες.
 20. Ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἔσκατοι-
 μένοι τῆς γῆς ὄφραϊον ἀνομιῶν.
 22. Ἀνάστα, ὁ Θεὸς, δικάσον τῆν
 ἀχίρη σου, μητρίον τῶν ἐναντί-
 οῦ σου τῶν ὑπὸ ἀφρονος ἀχίρη
 τῆν ἡμέραν.

17. Ἐποιήσρας.
 18.
 20.
 22.

25. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν
 πολεμίων σου, ἦρσόν τῶν ἀνθιστη-
 χότων σοι, μέγας δὲ ἀναβαίνοντας
 ἀδικημάτων.

25. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν
 ἐκείτῶν σου, ἢ ὑπὸ στῆθρα τῶν με-
 σουδόντων σοι ἀναβαίτη διαπαντός πρὸς
 σέ. Γ', ἐχθρόν.

25.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

44.
 15. Fontem et torrentem.
 Tu siccasti fluvios antiquos.

44. Æthiopilus. V, egresso.
 15. Fontes et torrentes. V, fon-
 tem et torrentem.
 Tu siccasti fluvios Etham.

44. Ufino.
 15. Fontem et torrentem.

16.
 17. Statuisti.
 18. Hæc.
 20. Quia repleta sunt loca tene-
 brosa terræ peccositatibus iniqui-
 tatis.

16. Tu fabricatus es solem et
 lunam, V, tu parasti lunam et so-
 lem.
 17. Fecisti.
 18. Hujus.
 20. Quia repleti sunt qui obser-
 vati sunt terræ domibus iniquita-
 tum.

16. Lucem et solem.
 17. Stab. livisti.
 18.
 20.

22. Sta, Deus, propugna pu-
 gnâ tuam, et memor esto oppro-
 brii tui ab insipiente per omnem
 diem.

22. Exsurge, Deus, judica cau-
 sam tuam: memor esto imprope-
 riorum tuorum, eorum quæ ab in-
 sapiente sunt tota die.

22.

25. Ne obliviscaris vocis hosti-
 um tuorum, scilicet obsisten-
 tum tibi, donec ascendant meces-
 santer.

25. Ne obliviscaris vocis sup-
 plicum tuorum: superbia eorum
 qui te oderunt ascendat semper
 ad te. VI, inimicorum.

25.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LXXIII.

V. 9. 'A., Σ., Θ', Θ', Ε', τὰ σημεῖα ἡμῶν. Coislin. unus, qui in textu habet, τὰ σημεῖα κῶτων, quæ fuit in aliquot exemplaribus lectio τῶν Θ'.

V. 10. Σ., προπηλαξίσει. Sic Drusus. Eius vero codex Regius habet, προπηλαξίσει.

V. 15. Σ., τὸ διεσκέδατος etc. Symmachi et Theodotus lectiones sic habet Eusebius.

Hibid. 'A., συνέτριψας etc. Aquile et Symmachi lectiones sic habet Eusebius et mss.

V. 14. 'A., τοῖς ἐξέλεν.—Sic Eusebius.

V. 15. 'A., Σ., Θ', Ε', πηγὴν καὶ χεῖμαλόβρον. Hic notat Drusus: c Symmachus pro Eitham antiquos reddidit. Eitham, ἰ. e., Ἠθόβιν. Mendam reus pro Ἐθόβιν, quæ in Μαθόβιν. Sic Ἐθόβιν legi-

tur pro Ἐθόβιν, quæ scriptura imposuit doctissimo Theodoro, ut existimari Ἀδόβιν dictum ab Ἐθόβιν, loco in quo formatus fuit.)

V. 16. 'A., τὸ ἠτόμασας φωστῆρα etc. Eusebius et Drusus. Eusebius vero ad LXX legit, φάσιν καὶ ἦλσον.

V. 17. 'A., Θ', ἐστῆσρας etc. Drusus.

V. 18. Σ., ταῦτα. Eusebius.

V. 20. Σ., ὅτι ἐπλήσθη ταν etc. Drusus.

V. 22. Σ., στήθι etc. Eusebius.

V. 25. Lectionem Symmachi plenam habet Eusebius. Pro ἀναβαίνοντας legendum videtur, ἀναβαίνουσαι, et sic latine vertimus. Aquile lectionem præfert Matthanæus.

TO EBPAIKON.

1 לְמוֹנֵחַ אֶל־תְּשֻׁחַת מִצְבּוֹר לְאֶפֶס
 שִׁיר
 5 בִּי אֶקַּח מִיַּד
 1 וּבְעֵינַיִם אֶרְץ יִשְׂרָאֵל יִשְׁבִּיחַ
 אֲנִי תִּנְתִּי עֲבִידֶיהָ סִיחַ

5, 6 אֲמַרְתִּי לְהַלְלִים אֶל־הַהֲלִל
 וְלִשְׁעִים אֶל־תְּרִיבֵי קֶרֶן : אֲלֵךְ
 תְּרִיבֵי לְמוֹנֵחַ קֶרֶן אֲנִי תִּנְתִּי עֲבִידֶיהָ בְּצִוָּר
 עֵתָּק
 7, 8 בִּי לֹא מִצְדָּא וּמִצְעֵרֵב זֶלֶא
 מִצְדָּבֵר הַרִיבִים : מִי־אֱלֹהִים שִׁמְעוּ
 זֶה יִשְׁפֹּל זֶה יִיָּם

9 בִּי מִי־בִדְדִי־יִהְיֶה זִינן הַבֵּר
 כֹּלֵא מִנְקֵךְ וְיָגֵר מִיָּה אֶק־שִׁבְחֶהָ
 יִצְוֵנו וְשִׁמְעוּ כָל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, ne corrumpas, psalmus ipsi Asaph, canticum. *Hieron.*, victori, ut non disperdas, psalmus Asaph cantici.
 3. Cum accepero tempus statutum. *Hier.*, cum accepero tempus.
 4. Liquefacti terre, et omnes habitatores ejus. *Hieron.*, dissolvetur terra cum omnibus habitatoribus suis.
 Ego firmavi columnas ejus, selah. *Hieron.*, ego appendi columnas ejus. Semper.

5, 6. Dixi insanis, Ne insanatis; et impiis, Ne exaltetis cornu: ne extollatis in excelsum cornu vestrum, loquamini in collo prefraeto. *Hieron.*, dixi inique agentibus, Nolite inique agere; et impiis, Nolite exaltare cornu, Nolite extollere in excelsum: cornu vestrum: loquentes in cervice veteri.

7, 8. Quia non ab exitu, et ab occidente, et non a deserto montium, quia Deus judicans: hunc humiliabit, et hunc exaltabit. *Hieron.*, quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque a solitudine montium. Sed Deus iudex hunc humiliabit, et hunc exaltabit.

9. Quia calix in manu Domini, et vinum tulit, plenus mixto: et effudit ex hoc: verumtamen feces ejus expiment: bibent omnes impii terre. *Hieron.*, quia calix in manu Domini est vino meraco usque ad plenum mixtus, et propinquabit ex eo: verumtamen feces ejus epotabunt libentes omnes impii terre.

PSALMUS LXXIV.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς ᾠδαίμασι.

1.
 5.
 4.
 Ἀμωδᾶ.

5, 6.
 7, 8.
 9.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

1.
 5. Ὅταν λάβω συνταγὰς.
 4.
 Ἐγὼ ἐσταθμισάμην τοὺς πόδας ἀὐτῆς ἀσὶ.

5, 6.
 7, 8.
 9.

VULGATA LATINA.

1. In finem, ne corrumpas, psalmus cantici Asaph.
 3. Cum accepero tempus.
 4. Liquefacta est terra, et omnes qui habitant in ea.
 Ego confirmavi columnas ejus.

5, 6. Dixi iniquis, Nolite inique agere; et delinquentibus, Nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altum: cornu vestrum, nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

7, 8. Quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque a desertis montibus, quoniam Deus iudex est. Hunc humiliat, et hunc exaltat.

9. Quia calix in manu Domini vini meri plenus mixto. Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fex ejus non est exinanita: bibent omnes peccatores terre.

AQUILA.

1.
 3. Cum accepero tempus statutum.
 4.
 Ego ponderavi columnas ejus semper.

5, 6.

7, 8.

9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

1. Ἐκράνιστος· περί ἀσφαρίδας
ψάλλῃς τῷ Ἀσάφ.

5. Ὅταν γέθω τὴν συναγωγὴν.

4. Σταθερήσεται ἡ γῆ τῶν τοῖς
κατακλύουσιν αὐτῆν.

Ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς,
διαψάλμα.

5, 6. Εἶπα τοῖς στασιάζουσι, μὴ
στασιάζετε, καὶ τοῖς παρανομοῦσι,
μὴ ἐπαίετε τὸ κέρας ὑμῶν. Μὴ ἐπαίετε
εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν, λαλοῦντες
τραχήλῳ ἀνομίῳ.

7, 8. Ὁ γὰρ ἀπὸ ἀνατολῆς, οὐδὲ
ἀπὸ δύσεως, οὐδὲ ἀπὸ ὄρους ὄρειον·
ἀλλ' ὁ Θεὸς κριτὴς τούτου μέν
ταπεινοῖ, τούτου δὲ ὕψαι.

9. Πιπῆρον γὰρ ἐν χειρὶ Κυ-
ρίου, καὶ οἶνος ἀκράτου πλήρης κερ-
ατοῦ· ὅστις ἐκείνῳ ἐπ' αὐτοῦ.
Ἠλῆν τὰς τραχίας αὐτοῦ ἐκτραχή-
σουσι πίνοντας οἱ ψάλλοι τῆς γῆς.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

1. Triumphate de incorruptione,
psalmus ipsi Asaph.

1. In fucm, ne corrupas, psal-
mus cantici ipsi Asaph.

5. Cum accipero synagogam.

5. Cum accipero tempus.

4. Constabiletur terra cum ha-
bita. tibus eam.

4. Liquefacta est terra, et omnes
qui habitant in ea.

Ego firmavi columnas ejus, di-
apsalma.

Ego confirmavi columnas ejus,
diapsalma. V, ego sum, qui prapa-
ravi columnas ejus, semper. VI,
ego firmavi columnas ejus, jugiter.

Ego confirmavi columnas ejus,
diapsalma.

5, 6. Dixi seditiosis, Ne seditio-
nem moveatis; et iniquis, Ne ex-
tollite cornu. Ne extollite in excel-
sum cornu vestrum, loquentes
collo iniquitatem.

5, 6. Dixi iniquis, Nolite inique
agere, et delinquentibus, Nolite
exaltare cornu. Nolite extollere in
altum cornu vestrum, nolite loqui
adversus Deum iniquitatem.

5, 6.

7, 8. Non enim ab oriente, ne-
que ab occidente, neque a deserto
montium: sed Deus iudex hunc
q idem humiliat, hunc autem ex-
altat.

7, 8. Quia neque ab exitibus,
neque ab occidente, neque a des-
ertis montibus, quoniam Deus
iudex est: hunc humiliat, et hunc
exaltat. V, ab exitu.

7, 8.

9. Calix enim in manu Domini,
et vinum metum, plenus effusus;
ita ut trahant ab ipso. Verumtam-
en faces ejus excolabant biben-
tes improbi terre.

9. Quia calix in manu Domini
vini meti plenus mixto. Et incli-
navit ex hoc in hoc: verumtamen
lex ejus non est exinanita: bi-
bent omnes peccatores terre. V,
plenus latitudine.

9.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ
יְצַד 10	10.	10.
צַדֵּק 11	11.	11. Περικύβω.
קָדַשׁ צִדִּיק		Κέρατα δικαίου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
10. Annuntiabo. <i>Hieron., id.</i>	10. Annuntiabo.	40.
11. Concidam <i>Hieron., con-</i>	11. Confringam.	11. Concidam.
fringam.	Cornua justī.	Cornua justī.
Cornua justī. <i>Hieron., id.</i>		

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIV.

V. 1. Lectionem Symmachi sic habet Eusebius. Drusus Παλῶς Ἀσάφ legit; Theo Ioretus, Agellus, et unus Reg., τῶ Ἀσάφ. Vide infra psal. LXXXI.
V. 5. A. ὅταν λάβω συνταγὰς. Σ., ὅταν λάβω συναγωγῆν. Sic Eusebius recte. Drusus autem ex Theodoro variat, nec sibi constantes interpretationes adfert. Corderius habet, Σ., συνταγῆν.

V. 4. Σ., συσταθήσεται. Sic Regius unus ex Theodoro, et Eusebius.
Ibid. A., ἐγὼ ἐσταθμισάμην etc. Has omnes lectiones exhibet Origenes Opusculo post Preliminaria nunc primum edito.
V. 5 et 6. Σ., εἶπα τοῖς στασιάζουσι etc. Eusebius.
V. 7 et 8. Σ., οὐ γὰρ ἀπὸ etc. Sic Eusebius

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ.
וַיְהִי בְשֵׁלֶמֶן 5	5.	5. Καὶ ἐγένετο ἐν Σαλήμ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ.
בְּמִן הַדָּבָר וּבִמְלָחָמָה 1	1. Οὐραλαμα σελ.	4. Θυρεὸν καὶ πόλεμον καὶ μάχαιραν, αἰεῖ.
5. נִבְרָא אֱתָה אֱתָה בְּהַדְרֵי שָׁמַיִם 5	5.	5. Φωτισμὸς σου. ὑπερμεγέθους, ἀπὸ ὕψων ἀλώσεως.
6. אֲבִיחֵי לֵב 6	6.	6.
בְּנֵי לֵב אֲנִישׁוּתֵי הַדָּבָר 6		
7. מִשְׁעֵתְךָ אֵלֶיךָ יַעֲקֹב נִדְּמָה וְרִנָּה 7	7.	7. Ἀπὸ ἐμβριμῆσεώς σου, Θεὸς Ἰακώβ, κατεφέρετο καὶ ἄρμα καὶ ἵππος.
9. הַשְׁבִּיעַת 9	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et factum est in Salem tabernaculum ejus. <i>Hieron., id.</i>	5. Et factus est in pace locus ejus.	5. Et factum est in Salem tabernaculum ejus.
4. Scutum et gladium et bellum, scelah. <i>Hieron.,</i> scutum et gladium et bellum, semper.	4. Scutum, gladium et bellum.	4. Clypeum et bellum et gladium, semper.
5. Illustris tu, potens, præ montibus præde. <i>Hieron.,</i> lumen tu es, magnifice, a montibus captivitatis.	5. Illuminatus tu mirabiliter a montibus æternis.	5. Illuminatio tu, prægrandis, a montibus capturæ.
6. Fortes corde. <i>Hieron.,</i> superbi corde.	6. Insipientes corde.	6.
Dormierunt. <i>Hieron.,</i> dormitaverunt.	Dormierunt.	
Omnes viri roboris manus suas. <i>Hieron.,</i> omnes viri exercitus manus suas.	Omnes viri divitiarum in manibus suis.	
7. Ab increpatione tua, Deus Jacob, soporatus est et currus et equus. <i>Hieron.,</i> ab increpatione tua, Deus Jacob, consopitus est currus et equus.	7. Ab increpatione tua, Deus Jacob, dormitaverunt qui ascenderunt equos.	7. A fremitu tuo, Deus Jacob, dejiciebantur (in somnum) et currus et equus.
9. Audire fecisti. <i>Hieron.,</i> annuntiabis.	9. Audium fecisti.	9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.
10.	10. Ἀπυργηθῶν. Ἄλλοι. ὁμοιομορφία. Ἐ. ἀπυργηθῶν.	10.
11. Μετακλίσεις. Κέρατα δικαίου.	11. Συγκλίσεις. Κέρατα δικαίου.	11. Συγκλίσεις. Κέρας δικαίου.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIHO
10	10. Annuntiabo. <i>Miter, exultabo.</i> V, annuntiabo	10.
11. Conteram.	11. Confingam.	11. Confingam.
Coruua iusti.	Coruua iusti.	Coruua iustorum.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum LXXXIV.

Quinta vero lectionem, ἀπ' ἐξόδου, præfert unus codex. Alteram ejusdem longè prolixiorē exhibet Colbertinus στιχηρῶς scriptus, quæ nescio quid peregrinū habet: eam tamen representare visum est: Ἐ. ἀνατόλων ἔρημα, ἔρη τε νότια, καὶ βόρεια τμήματα. I. e., Ἐ. orientis deserta, montesque

montales, et apuloanae sectioes.
V. 9. Σ., ποιήσον etc. Euseldius. Lectionem Quinte mutilam effert Colbert. στιχηρῶς scriptus.
V. 10. Ex Deusio. et ex aliis exemplaribus.
V. 11. Ἄ., παρακλίσεις etc. Deusius.
Cod. Ἄ., Σ., Θ', κέρατα δικαίου etc. Idem.

PSALMUS LXXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.
3.	3. Καὶ ἐγένετο ἐν εὐφροῇ ὁ τόπος αὐτοῦ. <i>Θι. δ. απθ.</i> ἐν Σαλέμ.	3.
4 Ἄσπιδα καὶ μάχαιραν καὶ πέλμον, διάλασμα.	4 Ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πέλμον, διάλασμα. Ἐ. ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πέλμον, διελ. Ἦ, ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πέλμον, εἰς τὸ τέλος.	4. Ὅπλα καὶ ῥομφαίαν καὶ πέλμον, διάλασμα.
5. Ἐπιφανής εἶ, ὑπερμεγέθης, ὁπὸ ὀρέων θήρα.	5. Φοβίσεις τὸ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων.	5. Φοβερὸς εἶ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων καρπίμων.
6. Ἐπερήρανοι τὴν καρδίαν. Ἐκαρῶθησαν. Ἦντες οἱ ἄνδρες οἱ ἰσχυροὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν.	6. Ἀσύντατοι τῆ καρδίᾳ. Ἦνωσαν. Ἦντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλοῦτος ταῖς χερσὶν αὐτῶν.	6.
7. Ἀπὸ ἐπιταγήσεώς σου, Θεὸς Ἰακώβ, ἐκαρῶθη καὶ ἄρμα καὶ ἵππος.	7. Ἀπὸ ἐπιταγήσεώς σου, ὁ Θεὸς Ἰακώβ, ἐνδυστάξαν εἰς ἐπιδοθηχότας τοὺς ἵππους.	7.
9. Ἀκουστήν ποιήσεις.	9. Ἠχοῦστας.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIHO.
3.	3. Et factus est in pace locus ejus. <i>Belhmi, in Salem.</i>	3.
4. Scutum et gladium et bellum, diapsalma.	4. Totum et gladium et bellum, diapsalma. V, telum et gladium et bellum, semper. M, telum et gladium et bellum, in finem.	4. Arma et gladium et bellum, diapsalma.
5. Illustris es, prægrandis, a montibus venationis.	5. Illuminas tu mirabiliter a montibus æternis.	5. Terribilis es mirabilis a montibus fructiferis.
6. Superbi corde.	6. Insuperantes corde.	6.
Soporati sunt.	Dormierunt.	
Omnes viri fortes manus suas.	Omnes viri divitiarum manibus suis.	
7. A fremitu tuo, Deus Jacob, soporatus est et currus et equus.	7. Ab incerpatione tua, Deus Jacob, dormitavit ut que ascenderant equos.	7.
9. At ditum facies.	9. Ad tum fecisti.	9.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
10. הושיע נפשתי ארץ בלה Tēpōitōn gōā tē, ānūq̄ = rs, ō šōtō, tōlōs pōqōnōtōš q̄š q̄š, tē, šēl.	10.	10. Τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς τρ - εῖς τῆς γῆς, ἀεί.
11. מדהחמת אדם תוך שאיפת המת והרגר	11.	11.
12, 15. לבי-א : יבשר היה נמדים נרא לבי-ארץ	12, 15.	12, 15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
40. Ad servandum omnes mansuetos terrae, selah. <i>Hebraicum post illud, Anie</i> = rs, <i>quod est, mansuetos terrae, habet sel. Hieron., ut salvos faciat omnes mites terrae, semper.</i>	40. Ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.	10. Ad salvandum omnes mansuetos terrae, semper.
41. Quoniam furor hominis confitebitur tibi, residuum furoris accinges. <i>Hieron., quia ira hominis confitebitur tibi : reliquiis irae accingeris.</i>	41. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquiae cogitationibus diem festum agent tibi.	41.
42, 15. Terribili amputabit spiritum ducum, terribili regibus terrae. <i>Hieron., terribili auferet spiritum ducum : terribili regibus terrae.</i>	42, 15. Terribili et ei qui auferit spiritum principum, terribili apud reges terrae.	12, 15.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXV.

LXX titulo addunt, πρὸς τὸν Ἀσσάφου. Quod addamentum nec legit Eusebius, nec in Hexaplo erat, teste Theodoro.
V. 5. [A.] καὶ ἐγένετο etc. Hanc versionem nescio unde, ac fortasse ex conjectura, addit Drusus : ut ut vero sit, vix dubito sic vertisse Aquilam, quem sequitur Hieronymus de more. *Oi λοιποὶ, ἐν Σαλάφ.* Eusebius.

V. 4. A., *θυροῦν* etc. Haec omnes lectiones habentur in Opusculo Origenis post Praefinitaria edito supra.
V. 5. A., *φωτισμὸς* etc. Aquile et Theodotionis versiones exhibet Eusebius. Symmachi vero Theodoretus et cod. manus Regius, Drusus sic lectionem Symmachi exhibet, *φωτισεῖς σὺ θεουμαστῶς ἀπὸ ὀρέων θύρας.*

PSALMUS LXXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνιστῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1. לביצה על ידיתון נאפח בי מור	1.	1. Τῷ νικητοῦ ἐπὶ τῷ θεοῦ μετ' ὄχημα τοῦ Ἀσάφ.
2. קולי אל-אלהים ואשמעה קולי אל-אלהים יהאזין אלי	2.	2. Πρὸς Κύριον.
3. יד יי לילה נדה ללא תבוי	3.	5.
ביאנה המה נפשו	5.	'Ανένευσε παρηγορεῖσθαι ἡ ψυχὴ μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori super Idithun, ipsi Asaph cantus. <i>Hieron., victori pro Idithana, psalmus Asaph.</i>	4. In finem, pro Idithun psalmus Asaph.	4. Victori super Idithum, canticum ipsius Asaph.
2. Vox mea ad Deum, et clamavi : vox mea ad Deum, et auscultando me. <i>Hieron., voce mea ad Dominum exclamavi : voce mea ad Dominum, et exaudivit me.</i>	2. Voce mea ad Dominum clamavi : voce mea ad Deum, et intendit mihi.	2. Ad Dominum.
5. Manus mea nocte deflexit, et non cessabit. <i>Hieron., manus mea nocte extenditur, et non quiescit.</i>	5. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.	5.
Renunt consolari anima mea. <i>Hieron., voluit consolari anima mea.</i>	Renunt consolari anima mea.	Renunt consolari anima mea.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ

10.

10. Τοῦ σώτου παντοῦ τὸς προεἰς τῆς γῆς, διὰ βασιλεῖα. Ἡ τοῦ σώτου πάντας τοῦς πασι τῆς γῆς, αὐτῶν ἴπ', τοῦ σώτου πάντας τοῦς πρακτῆς τῆς γῆς, εἰς τέλος.

10.

11. Θυμὸς γὰρ ἀθυροῦτος ἐξοργισθήσεται, καὶ ἄκων θυμὸς περιζωθεῖν.

11. Ὅταν ἐθυροῦτος ἀθυροῦτος ἐξοργισθῆται σοὶ, καὶ ἄκων θυμὸς ἐθυροῦτος ἔσται σοὶ.

11.

12, 15. Τῷ νομοδότη, ἀφαιροῦνται μὲν πνεύμα ἡμετέρον, φθερόν δὲ τοῖς βασιλεύουσιν τῆς γῆς.

12, 15. Τῷ νομοδότη καὶ ἀφαιροῦνται μὲν πνεύματα ἡμετέρα, φθέρουσι δὲ παρὰ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς.

12, 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

10.

10. Ad salvandum omnes mansuetos terrae, dapsalma. V, ad salvandum omnes mansuetos terrae, semper. VI, ad salvandum omnes mansuetos terrae, in finem.

10.

11. Furor enim hominis confitebitur, residuum furoris circumaccinctum.

11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquia cogitationis dicam festem agent tibi.

11.

12, 15. Legislatori auferenti quidem spiritum ducum : terribili autem regibus terra.

12, 15. Terribili et ei qui auferit spiritum principum, terribili apud reges terra.

12, 15.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXV.

V. 6. Σ., ὑπερήφανοι τὴν καρδίαν. Eusebius.
Ibid. Σ., ἐκαρῶθησαν. Eusebius.
Ibid. Σ., πάντες etc. Sic ex n. s., Theodorico et Denisio.
V. 7. A., ἀπὸ ἐμβρομιῆσεως etc. Sic n. s. Duo tamen ad Aquilam habent, ἀπὸ ἐπιτιμῆσεως etc., ab increpatione etc. [Addidimus σοῦ quod excederat ut ex Hebraico perspicuum est. Dixit.]

V. 9. Σ., ἀκούστην ποιήσεις. Denisius.
V. 10. A., I', τοῦ σώτου etc. Has interpretationes omnes mutavimus ex Origenis Opusculo post Praeambula edito, ubi illud = [ε]ρς pro γ' α' nā scribitur.
V. 11. Σ., θυμὸς γὰρ etc. Sic n. s. Reg us et Denisius, qui omittit γὰρ.
V. 12, 15. Σ., τῷ νομοδότη etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

1. Ἐπιπέσειον διὰ Ἰδοθόμ, φθὴ τοῦ Ἄσαφ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδοθόμ, ψαλμὸς τῷ Ἄσαφ.

1.

2. Φωνὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ βοήθησόν μοι πρὸς τὸν Θεόν, παρεστήσε γὰς ἀκούσας αὐτοῦ.

2. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, βοήθη μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ παρεστήσε μοι. Ε', ἴ', πρὸς τὸν Θεόν.

2. Ἡρὸς Κύριον.

5. Ἡ χεὶρ μου νοκτὸς ἐκτέτατο εἰρηκεῖως.
Ὅλα ἐπέθετο παρεγγορεῖσθαι ἡ ψυχὴ μου.

5. Ταῖς χερσὶ μου νοκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ὅλα ἠπατήθη.
Ἄπρηξάτο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

1. Triumphale per Idithum, canticum ipsius Asaph.

1. In finem, pro Idithum, psalmus ipsi Asaph.

1.

2. Voce mea ad Deum, et clamante me ad Deum, praebuit aures suas.

2. Voce mea ad Dominum clamavi : voce mea ad Deum, et intendit mihi. V, VI, ad Deum.

2. Ad Dominum.

5. Manus mea nocte extensa fuit assidue.

5. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.

5.

Non persuadebatur consolationem accipere anima mea.

Requit consolari anima mea.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνοὶς γράμματι.	AKYAAΣ.
אֲשִׁירָא וְיִתְעַצֵּב יְהוָה 4	4.	4.
אֲהַרְבֵּה שְׂמֵיכֶם מִי 5	5.	5. Κατέσχεσ φύλαξὶς ὀφθαλμῶν.
וְעָנַתְי אֵלַי אֲדָבָר 7, 6 הַשָּׁנֹת יָמִים בְּקֶדֶם שֶׁנִּשְׁחַח עֵינָיִם : אֲדָבָר	6 7.	6, 7.
אֲנִי בְּלַיְלָה עִם הַדָּבָר אֲשִׁירָא וְיִחַשׁ רִחְמִי 9 גְּבִיר אֲבִיר לִדְרֹוֹתֶיךָ	9.	Καὶ ἐσχάλευσε τὸ πνεῦμά μου. 9.
הַשָּׁחַ 10	10.	10. Μη̄ ἐπιλήσεται.
וְאֲבִיר הָלוֹתִי הִיא שֵׁנָה וְכִפְרוֹן 11 עֵלְךָ	11.	11. Καὶ εἶπα, Ἀβήωστί μοι, αὕτη ἀλλοίωσις δεξιᾶς Ἰψίστου.
12, 15 אֲזַכֵּיר מַעֲלֵי־יְהוָה בְּנֵי אֲדָבָר בְּקֶדֶם שֶׁלֵּךְ : וְאֲנִי בְּלַיְלָה מַעֲלֵךְ וּבַעֲלֵי־יְהוָה אֲשִׁירָא	12, 15.	12 13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Meditabor, et involvetur spiritus meus. *Hieron.*, loquebar in memetipso, et deficiebat spiritus meus.

5. Tenisti vigilias oculorum meorum. *Hieron.*, prohibebam suspectum oculorum meorum.

Quassatus sum, et non loquar. *Hieron.*, stupebam et non loquebar.

6, 7 Supputavi dies a principio : annos saeculorum recordabor. *Hieron.*, recogitabam dies antiquos, annos saeculorum. Recordabar.

Moduli mei in nocte, cum corde meo meditabor. *Hieron.*, psalmorum meorum in nocte : cum corde meo loquebar.

Et peruestigabit spiritus meus. *Hieron.*, et scrutabar spiritum meum.

9. Consumptum est eloquium in generatione et generatione. *Hieron.*, consummabitur verbum de uenietatione in generationem.

10. Num obliuiscetur. *Hieron.*, nunquid oblitus est.

11. Et dixi, Infirmetas mea ipsa, anni dexterae Excelsi. *Hieron.*, et dixi, Imbecillitas mea est, haec commutatio dexterae Excelsi.

12, 15. Recordabor studiorum tuorum, quia recordabor a principio miraculi tui. Et meditabor in omnibus operibus tuis, et in studiis tuis exercitabor. *Hieron.*, recordabor cogitationum Domini : remissens antiqua mirabilia tua. Et meditabor in omni opere tuo, et ad uentures tuas loquar.

4. Et exercitatus sum : et defecit spiritus meus.

5. Anticipaverunt vigilias oculi mei.

Turbatus sum, et non sum locutus.

6, 7. Cogitavi dies antiquos : et annos aeternos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo, et exercitabar.

Et scopebam spiritum meum.

9. Misericordiam suam abscedet a generatione in generationem.

10. Aut obliuiscetur.

11. Et dixi, Nunc caepi : haec mutatio dexterae Excelsi.

12, 15. Memor fui operum Domini, quia memor ero ad initium miraculorum tuorum, et meditabor in omnibus operibus tuis, et in aduentionibus tuis exercetbar.

4.

5. Detinuisti custodias oculorum.

6, 7.

Et scrutatus est spiritus meus.

10. Num obliuiscetur.

11. Et dixi, Infirmetas mea, haec mutatio dexterae Altissimi.

12, 15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

O.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

4. Διελάουν ἐν ἑμαυτῷ, καὶ ἐλειποθήμουν.

5. Ἐκόλουσάν τῆς ἀναβλέψεις οἱ ὀφθαλμοί μου.

Διεπύρουν καὶ οὐκ ἐλάλησα.

6, 7. Ἀνελογισθῆμην τὰς ἡμέρας τῆς πρώτης, τὰ ἐστὶ τὰ ἀπ' αἰῶνος ἀνεμνησκόμεν.

Ἄλλὰ ψαλμοὺς μου νοκτὸς πρὸς τὴν καρδίᾳ μου διελάουν.

Καὶ ἀνηρέωνον τὸ πνεῦμά μου.

9. Συνετέλεσε βῆσιν περὶ γενεῶν ἑκίστης.

10.

11. Καὶ εἶπα, Τροφίς μου ἐστὶν ἀπιδευτέρωσις δεξιῆς τοῦ Ἑψίστου.

12, 15. Ἀνεμνησκόμεν τὰς περὶ σίας Κυρίου, ἀναπόλων τὰ ἀρχαία περὶ σίας σου καὶ διεμελέτων πάσας τὰς πράξεις σου, καὶ τὰ μηχανήματά σου διεγόμεν.

SYMMACHUS.

4. Colloquebar in meipso, et animo deficiebam.

5. Impediebant sursum aspicere oculi mei.

Dud̄itabam et non locutus sum.

6, 7. Recogitabam dies primos, annos a sæculo recordabar.

Sed psalmos meos nocte ad cor meum loquebar.

Et perscrutabar spiritum meum.

9. Consummavit dictum circa generationem unamquamque.

10.

11. Et dixi, Vulnus meum est iteratio dexteræ Altissimi.

12, 15. Recordabar cogitationum Domini, animo volvens antiqua prodigia tua: et meditabar omnia opera tua, et machinamenta tua narrabam.

4. Ἠδολογήσα, καὶ ἐλειποθήμην τὸ πνεῦμά μου.

5. Προκατελάουντο ψυχῆς οἱ ὀφθαλμοί μου. Ἄλλως, πάντες οἱ ἔχθροί μου.

Ἐπαρόλθην, καὶ οὐκ ἐλάλησα.

6, 7. Διελογισθῆμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἐστὶ αἰῶνα ἐμνήσθην.

Καὶ ἐμελέτησα νοκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἰσολέτησον.

Καὶ ἑσκαλίον τὸ πνεῦμά μου.

9. Τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀποκόψεται ἀπὸ γενεῆς εἰς γενεάν. Ἄλλως, καὶ γενεῶν.

10. Μὴ ἐπιλήσεται. *Oi Reliqui*, εἰ ἐπιλήσεται.

11. Καὶ εἶπα, Νῦν ἰροξέμην, αὐτὴ ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιῆς τοῦ Ἑψίστου. Ἦ. Καὶ εἶπα, Ὠδίνες μου εἰσὶν, ἀλλοίωσις δεξιῆς τοῦ Ἑψίστου.

12, 15. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμάτων σου. Καὶ μελετήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχήσω.

LXX INTERPRETES.

4. Meditabar, et defecit spiritus meus.

5. Anticipaverunt vigilias oculi mei. *Aliter*, omnes inimici mei.

Turbatus sum, et non sum locutus.

6, 7. Cogitavi dies antiquos: et annos æternos in mente habui.

Et meditatus sum: nocte cum corde meo meditabar.

Et scrutabam spiritum meum.

9. Misericordiam suam abscindet a generatione in generationem. *Aliter*, et generationem.

10. Num obliviscetur. *Reliqui*, si obliviscetur.

11. Et dixi, Nunc cœpi: hæc mutatio dexteræ Altissimi. V. Et dixi, Dolores mei sunt, mutatio dexteræ Altissimi.

12, 15. Memor fui operum Domini, quia memor ero ab initio mirabilem tuorum. Et meditabor in omnibus operibus tuis, et in adinventionibus tuis meditabor.

4.

5. Ἐχρότητας τὰς ψυχῆς σου ὀφθαλμοί μου.

6, 7.

Καὶ ἐξηρέωνητε τὸ πνεῦμά μου.

9.

10.

11. Καὶ εἶπα. Ὠδίνες μου εἰσὶν, ἀλλοίωσις δεξιῆς Ἑψίστου.

12, 15.

THEODOTUS.

4

5. Tenuisti custodias oculorum meorum.

6, 7.

Et scrutatus est spiritus meus.

9.

10.

11. Et dixi, Dolores mei sunt, mutatio dexteræ Altissimi.

12, 15.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΑΑ Σ.

14 אלהים בקדש דרנך 14
 15 הודעת בעמם ען 15
 18 קח נתנו שחקים 18
 19 קח העבך ו בבגלי 19
 ותעש

14.
 15.
 18.
 19.

14. Ὁ Θεός, ἐν ἡγιασμένῳ ἢ ὁδός σου.
 15.
 18.
 19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τρο-
 χῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

14. Deus, in sanctitate via tua. *Hieron.*, Deus, in sancto via tua.
 15. Scire fecisti in populis fortitudinem tuam. *Hieron.*, ostendens in populis potentiam tuam.
 18. Vocem dederunt aethers. *Hieron.*, vocem dederunt nubes.
 19. Vox tonitruui tui in rotunditate. *Hieron.*, vox tonitruui tui in rota.
 Et contremuit. *Hieron.*, et commota est.

14. Deus, in sancto via tua.
 15. Notam fecisti in populis virtutem tuam.
 18. Vocem dederunt nubes.
 19. Vox tonitruui tui in rota.
 Et contremuit.

14. Deus, in sanctificato via tua.
 15.
 18.
 19. Vox tonitruui tui in rota.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVI.

V. 4. Tituli lectiones partim ex Eusebio, partim ex mss. mutuanur.
 V. 2. Σ., φωνῆ μου etc. Sic Eusebius. Lectiones vero alias exhibet Drusius.
 V. 5. Σ., ἡ γὰρ μου νοκτὴς ἐκτέτατο διηγεκῶς. Sic Eusebius. Drusius vero, ἐκτεταμένη. Alius, ἐκτέταται. Theodoretus, ἐκτέταται.
 Ibid. Σ., οὐκ ἐπέθετο etc. Eusebius.
 V. 4. Σ., διελάου ἐν ἐμαυτῷ etc. Sic Eusebius et Regius unus. Drusius legit, διελάου ἐμαυτῷ, atque ita etiam Coislinianus unus : quæ lectio non spernenda.

V. 5. Α., κατέχευς etc. Sic Drusius. Lectionem vero Symmachi ex Eusebio mutuanur. Drusius alio modo legit sic, ἐκόλουσεν τὰς ἀναθλίψεις τῶν ἀφθάλμων μου. Interpretationem etiam Theodotionis exhibet Drusius.
 Ibid. Σ., διεπόρου etc. Eusebius.
 V. 6, 7. Σ., ἀνελογιζόμεν etc. Eusebius.
 Ibid. Σ., ἀλλὰ ψαλμούς etc. Eusebius.
 Ibid. Α., καὶ ἐσκέλευσε etc. Sic mss. et Drusius. Hieronymus vero ad Suniam et Fret. legit, ἐσκαλλόν. In lectione Symmachi vitiatum hand dubie fuit Eusebius, qui habet, καὶ ἀνὴρ συνόν τῷ πνευμά μου : ex commutatione unius litteræ hæc lectionum

PSALMUS LXXVII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΑΑΣ.

2 במות 2
 5 ויקם עותו ו בעקב 5
 6 להודיע לבניהם 6
 8 דור ברור וברה 8

2.
 5.
 6.
 8.

2.
 Ὁμωρήσω αἰνίγματα ἐξ ἀρχῆθεν.
 5. Μαρτύριον ἀνεστήσατο τῷ Ἰακώβ.
 6. Καὶ διηγήσονται τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.
 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. In parabola. *Hieron.*, id.
 Scaturiam ænigmata a principio. *Hieron.*, loquar ænigmata antiqua.
 5. Et suscitavit testimonium in Jacob. *Hieron.*, statuit contestationem in Jacob.
 6. Ad notificandum ea filiis suis. *Hieron.*, ut docerent filios suos.
 8. Generatio declinans et rebellis. *Hieron.*, generatio declinans et provocans.

2. In parabolis.
 Loquar propositiones ab initio.
 5. Et suscitavit testimonium in Jacob.
 6. Nota facere ea filiis suis.
 8. Generatio prava et exasperans.

2.
 Pluram ænigmata ex initio.
 5. Testimonium suscitavit ipsi Jacob.
 6. Et narrabunt filiis suis.
 8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
14. Θεός, ἐν ἀγιασμῷ ἡ δόξ σου.	14. Ὁ Θεός, ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ δόξ σου.	14.
15. Ἐνωστὴν ἐποίησας ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν ἰσχύν σου.	15. Ἐνωστὴν ἐποίησας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δόξαν σου.	15.
18. Ἦχος ἔδωκαν αἱ θύραι.	18. Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι.	18.
19. Ἦχος βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ.	19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ. Καὶ ἔστρωσεν ἡ γυνὴ θηρῶν, οἱ λαοὶ, καὶ ἐπέστηθη.	19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
14. Deus, in sanctificatione via tua.	14. Deus, in sancto via tua.	14
15. Notam fecisti in gentibus fortitudinem tuam.	15. Notam fecisti in populis virtutem tuam.	15.
18. Vocem dedit aether.	18. Vocem dederunt nubes.	18.
19. Sonitus tonitruī tui in rota.	19. Vox tonitruī tui in rota.	19. Vox tonitruī tui in rota.

Et contremuit. *Reliqui*, et concussa est.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVI.

varietas oritur; nimirum τοῦ Ε in C, quæ litteræ in mss. unciali characterē scriptis sic semper descriptæ erant. Theodotiois lectionem habet Drusus. Nec prætermittendum est, Hieronymum ad Suniam legisse ad Symmachum, ἀνωστῶνον, ex qua voce librarius qui Eusebium ex vetustiori exemplari exscripsit, ἀνήρ συνών effecit.

V. 9. Σ., συνετέλεσε etc. Sic Reg. unus ex Theodoro, itemque Theodoretus et Drusus.

V. 10. Goulin., Ἄ. μένος καὶ οἱ Θ', μὴ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, εἰ ἐπιλησεται.

V. 11. Ἄ., καὶ εἶπα etc. Aquile, Symmachi et

Quintæ lectiones sic habet Eusebius; Theodotiois Regius unus.

V. 12 et 15. Σ., ἀνεμνησκόμεν etc. Sic Eusebius, Regii duo et Drusus, qui habet προνοίας pro περινοίας, Regius unus, ἀναπλῶν pro ἀναπλόων.

V. 14. Ἄ., ὁ Θεός, ἐν ἁγιασμῷ etc. Sic mss. et Theodoretus. Euthymius vero; Symmachus pro sancto dicit, in sanctitate.

V. 15. Σ., ἔνωστὴν etc. Eusebius et Colbertinus.

V. 18. Σ., ἦχον etc. Colbertinus unus, Theodoretus et Drusus.

V. 19. Ἄ., Θ', φωνὴ etc. Eusebius,

Ibid. οἱ λαοὶ, καὶ ἐπέστηθη. Eusebius et mss.

PSALMUS LXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Ἐν παραβολῇ. Ἄλλως, ἐν παραβολαῖς.	2. Ἐν παραβολῇ.
Ἄναβλύσω προβλήματα ἀρχαῖα.	Φθὲρξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.	
5. Καὶ ἔστησε διαμαρτυρίαν τῷ Ἰακώβ.	5. Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ.	5.
6. Καὶ διηγῆσονται τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.	6. Καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.	6.
8. Γενεὰ ἀπειθής καὶ προσερίψουσα.	8. Γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικρὰ νόουσα.	8.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. In parabola. <i>Aliter</i> , in parabolis.	2. In parabola.
Scaturire faciam propositiones antiquas.	Loquar propositiones ab initio.	
5. Et statuit testificationem Jacob.	5. Et suscitavit testimonium in Jacob.	5.
6. Et narrabunt filiis suis.	6. Et annuntiabunt ea filiis suis.	6.
8. Generatio inobsequens et litigiosa.	8. Generatio prava et exasperans.	8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἐὐλαχιστὸς γράμμασι.

דָּרָה לֹא־הֶחֱזַן לְבוֹי אֶל־אֲמוֹנָה אֶת־
אֵלֵי הַרְהוֹ... καὶ ὁθέβαιος πρὸς τὸν Θεὸν
τῷ πνεύματι τῷ ἑαυτοῦ.

15. יִבְקַע צִרִים בְּבִדְבַר

15.

15. Ἐσχίσε πέτρους ἐν ἐρήμῳ.

17. לְמוֹדֵת עֲלִיָּן בְּנִיָּה

17.

17. Τοῦ προσερίσαι Ὑψίστην ἐν
ἄβυσσῳ.

20. שָׂאֵר

20.

20. Κρέα.

21. וְיִתְנַבֵּר

21.

21. Καὶ ἀνυπερβήτησεν.

24, 25. וְדָגְנ־שָׂמוּם נָתַן לְבָנֵי יִלְהֵם

24, 25.

24, 25. ... ἄρτων δυναστῶν ἔφα-
γεν ἀνθρώρ.

אֲבִירִים אֵלֵי אִישׁ

26. יִסַּע קְדִים בְּשָׂמוּם וַיַּהֲגֵם בַּעֲוֹ

26.

26.

תִּיבִין

27. וַיִּכְסֹּף עֲלֵיהֶם כַּנֶּפֶד שָׂאֵר

27.

27.

וּבְחֹל יָמוּם עֵף בָּרָף

28. וַיִּפֹּל בְּקֶרֶב בַּחֲנֹתוֹ סָבִיב

28.

28.

לְכִשְׁתֹּנְתֵךְ

29. וַיִּאֲכַל וַיִּישָׂבֵעַ מֵאֵד וּתְאִיתִים

29.

29.

יָבֵא יֵלֵם : לֹא־זָרָה בְּתַאֲוָתָם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Generatio non preparavit cor suum : nec fidelis fuit cum Deo spiritus ejus. *Hieron.*, generatio quæ non preparavit cor suum : et non credidit Deo spiritus ejus.

Generatio quæ non direxit cor suum ; et non est creditus cum Deo spiritus ejus.

... et non firma erga Deum spiritu suo.

15. Scidit petras in deserto. *Hieron.*, scidit petram in deserto.

15. Interruptit petram in eremo.

15. Scidit petras in deserto.

17. Ad exacerbandum Excelsum in solitudine. *Hieron.*, ut provocarent Excelsum in invio.

17. In iram excitaverunt Excelsum in iniquoso.

17. Ad litigandum cum Altissimo in invia.

20. Carnem. *Hieron.*, id.

20.

20. Carnes.

21. Et iratus est. *Hieron.*, non distulit.

21. Distulit.

21. Et non distulit.

24, 25. Et triticum cæleste dedit eis : panem fortium comedit vir. *Hieron.*, id.

24, 25. Et panem cæli dedit eis : panem angelorum manducavit homo.

24, 25. ... panem potentium comedit vir.

26. Transtulit fecit eorum in cælis, et induxit in fortitudine sua austrum. *Hieron.*, abstulit eorum de cælo, et induxit in fortitudine sua africanum.

26. Transtulit austrum de cælo, et induxit in virtute sua africanum.

26.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnem, et sicut arenam marium volatile alatum. *Hieron.*, et pluit super eos quasi pulverem carnes, et quasi arenam maris volatilia pennata.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnes, et sicut arenam maris volatilia pennata.

27.

28. Et cadere fecit in medio castrametationis ejus circa habitacula ejus. *Hieron.*, et ceciderunt in medio castrorum eorum, in circuitu tabernaculorum eorum.

28. Et ceciderunt in medio castrorum eorum circa tabernacula eorum.

28.

29. Et comederunt, et saturati sunt valde, et desiderium eorum attulit eis, non alienati sunt a desiderio suo. *Hieron.*, et comederunt et saturati sunt nimis : et desiderium eorum attulit eis : non sunt fraudati a desiderio suo.

29. Et manducaverunt et saturati sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis : non sunt fraudati a desiderio suo.

29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

Γενεά ἀπροαίρετος τῆ καρδία,
καὶ ἀθέβαιος πρὸς τὸν Θεὸν τῆ
πνεύματι τῷ ἐαυτοῦ.

Γενεα ἤτης οὐ καταβόηεν ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστάθη
μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

15.
17. Φυλονεικεῖν τῷ Ἰψίστῳ ἐν
ὄρει ἐν ἀβάτῳ.
20. Κρέα.
21. Καὶ ἐχολώθη.
24, 25. Καὶ πύρον οὐρανὸν παρ-
έσχεν αὐτοῖς, ἄρτον μεγάλων ἐφα-
γεν ἄνθρωπος.
26. Ὅς ἦσαν εὔρον ἐξ οὐρανοῦ,
καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐ-
τοῦ νότον.
27. . . . ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν
πετεινὰ περωτὰ.
28. Καὶ ἐπέβαλεν ἔνδον εἰς τὴν
παρεμβολὴν αὐτῶν, κύκλιον τῶν
σκηνῶν.
29. Καὶ φαγόντες ἐνεπλήσθησαν
σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν
ἤνεγκεν αὐτοῖς, οὐκ ἀπέστησαν τῆς
ἐπιθυμίας αὐτῶν.

15. Διέβρηξεν πύρον ἐν τῇ ἐρη-
μῳ.
17. Ηἰκατέκραναν τὸν Ἰψίστον
ἐν ἀνδρῳ.
20. Τράπεζαν.
21. Ἀνεβάλετο.
24, 25. Καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς· ἄρτον ἀγγέλων ἐφαγεν
ἄνθρωπος V, ἄρτον δυναστῶν.
26. Ἀπῆρε νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ
νότον. Ad.ι.ς, ὠρμησεν καύσωνα.
27. Καὶ ἐβρεξεν ἐπὶ αὐτοὺς ὡσεὶ
γρῶν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θα-
λασσῶν πετεινὰ περωτὰ.
28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς
παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλιον τῶν σκη-
νωμάτων αὐτῶν.
29. Καὶ ἐφαγόντες, καὶ ἐνεπλή-
σθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
αὐτῶν ἤνεγκεν αὐτοῖς, οὐκ ἀπέστη-
θησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Generatio invita corde, et non
firma erga Deum spiritu suo.

Generatio que non direxit in
corde suo : et non fidelis fuit cum
Deo spiritus ejus.

15.
17. Ad rivandum cum Altissi-
mo in siti in inivia.
20. Carnes.
21. Et iratus est.
24, 25. Et frumentum celeste
præbuit eis : panem magnorum
manducavit homo.
26. Qui tulit eorum de cælo, et
induxit in potentia sua notum.
27. . . . quasi arenam marium vo-
latilia pennata.
28. Et injecit intus in castra
eorum, in circuitu tabernaculo-
rum.
29. Et manducantes saturati
sunt valde, et concupiscentiam
eorum attulit eis : non abstiterunt
a concupiscentia sua.

15. Interruptit petram in eremo.
17. Exacerbaverunt Altissimum
in inaquoso.
20. Mensam.
21. Distulit.
24, 25. Et panem cæli dedit eis :
panem angelorum manducavit ho-
mo. V, panem potentium.
26. Transtulit austrum de cæ-
lo, et induxit in virtute sua afri-
cum. *Alius*, impulit ventum aren-
tem.
27. Et pluit super eos sicut
pulverem carnes, et sicut arenam
maris volatilia pennata.
28. Et ceciderunt in medio ca-
strorum eorum, circa tabernacula
eorum.
29. Et manducaverunt, et sat-
urati sunt nimis, et desiderium
eorum attulit eis : non sunt frau-
dati a desiderio suo.

15.
17.
20.
21.
24, 25. Panem potentium.
26.
27.
28.
29.

TO EBPAIKON.

50. עוד אלהם בפייהם : יאֵה
אלהים ו עליה בהם

51. ויהרג בנישכניהם ויחורו
ישראל הנבון

55. ויגל-בהבל ימיהם ושנתם
בבהלה

55. עליון גאלם

56. ויבזו-לו

58. והיא רחום ו ינפר עין ולא-
ישחית והדברה להשיב אפי ולא-
יעיר כל-רמייה

42. לא-זכרו את-ידיו וגם אשר-
פרם בני-צד

45. אשר-שם בניצרים אתתו
ובזפתו בשדה-צנן

44. ויהפך לדם יאריהם ויהליתם
בל-ישחיתן

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

50.

51.

55.

55.

56.

58.

42.

45.

44.

AKYLAAS

50.

51. Καὶ ἀπέκτεινον ἐν λιπαροῖς
αὐτῶν....

55. Καὶ συνετέλεσεν ὡς ἀτμὴν
τὰς ἡμέρας αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐ-
τῶν κατέσπευσεν.

55.

56. Ἐψεύσαντο αὐτῶ.

58.

42.

45.

44. Αἱ κατάβροαι αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

50. Adhuc esca eorum in ore eorum, et ira Dei ascendit in eos. *Hieron.*, cum adhuc cibus esset in ore eorum. Furor ergo Dei ascendit super eos.

51. Et occidit in pingues eorum, et electos Israel incurvavit. *Hieron.*, et occidit pingues eorum, et electos Israel incurvavit.

55. Et consumpsit in vanitate dies eorum, et annos eorum in terrore. *Hieron.*, et consumpsit in vanitate dies eorum, et annos eorum velociter.

55. Excelsus redemptor eorum est. *Hieron.*, *id.*

56. Mentiti sunt ei. *Hieron.*, *id.*

58. Et ipse misericors, propitiabitur iniquitati, et non disperdet: et multiplicabit ad avertendum furorem suum: et non suscitabit omnem iram suam. *Hieron.*, ipse vero misericors propitiabitur iniquitati, et non disperdet, multumque avertit iram suam, et non suscitavit totum furorem suum.

42. Non sunt recordati manus ejus, diei qua redemit eos de angustia. *Hieron.*, non sunt recordati manus ejus: diei qua redemit eos a tribulante.

45. Qui posuit in Ægypto signa sua, et portenta sua in campo Sohan. *Hieron.*, qui fecit in Ægypto signa sua, et ostenta sua in campo Taneos.

44. Et convertit in sanguinem rivus eorum, et fluentia eorum, ne biberent. *Hieron.*, qui convertit in sanguinem fluvios eorum, et rivus eorum ne biberent.

VULGATA LATINA.

50. Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum, et ira Dei ascendit super eos.

51. Et occidit pingues eorum, et electos Israel impedivit.

55. Et defecerunt in vanitate dies eorum, et anni eorum cum festinatione.

55. Excelsus redemptor eorum est.

56. Mentiti sunt ei.

58. Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis eorum: et non disperdet eos. Et abundavit ut averteret iram suam, et non accendit omnem iram suam.

42. Non sunt recordati manus ejus, die qua redemit eos de manu tribulantis.

45. Sicut posuit in Ægypto signa sua, et prodigia sua in campo Taneos.

44. Et convertit in sanguinem flumina eorum, et imbres eorum, ne biberent.

AQUILA.

50.

51. Et occidit in pinguibus eorum...

55. Et consumpsit ut vaporem dies eorum, et annos eorum acceleravit.

55.

56. Mentiti sunt ei.

58.

42.

45.

44. Defluxus eorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

30. Ἐπὶ τῆς θρόνωσός αὐτῶν ὄσσης ἐν τοῖς ὄσοσιν αὐτῶν, ὄργη ὄν Θεοῦ ἐπέβηεν αὐτοῖς.

31. Καὶ ἀπέκτανεν τοὺς λιπαροτέρους αὐτῶν, καὶ τοὺς νεανίσκους τοῦ Ἰσραὴλ ἔκκασεν.

33.

35. Ὁ Ὑψίστος ὑπερεμάχηεν αὐτῶν.

36. Ἐφθέσκατο αὐτῶν.

38. Αὐτὸς ἐλιγμῶν, ἐξιλιάσκειν ἀμαρτίας, καὶ μὴ διαφθείρειν. Καὶ ἐπὶ πολὺ ἀπέστρεψεν τὴν ὄργην αὐτοῦ, καὶ οὐ διήγειρεν ὄλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

42. Οὐκ ἀνεμιμνήσκοντο τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τὴν ἡμέραν ἐν ἧ ἔρρύσαστο αὐτὸν ἐκ τοῦ θλιβόντος.

45. Τοῦ ποιήσαντος τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν πεδίῳ Τάνως.

44. Τοῦ μεταβάλλοντος εἰς αἶμα τοὺς ποταμούς αὐτῶν, καὶ τὰ ῥεῖθρα αὐτῶν ἕνα μὴ πῖοντι.

SYMMACHIUS.

30. Cum adhuc esca eorum esset in dentibus eorum, ira igitur Dei invasit illos.

31. Et occidit pinguiores eorum, et juvenes Israelis prostravit.

33.

35. Altissimus pugnavit pro eis.

36. Mentiti sunt ei.

38. Ipse misericors propitius peccato, et non disperdens. Et multum avertit iram suam, et non excitavit totum furorem suum.

42. Non sunt recordati manus ejus, diei qua liberavit eum de tribulante.

45. Ejus qui fecit signa sua et prodigia sua in Ægypto, in campo Taneos.

44. Qui immutavit in sanguinem flumina eorum, et alveos eorum ut non biberent.

30. Ἐπὶ τῆς θρόνωσός αὐτῶν ὄσσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὄργη τοῦ Θεοῦ ἐπέβη ἐπὶ αὐτοῖς.

31. Καὶ ἀπέκτανεν ἐν τοῖς πῖοντι αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συνεπόδισεν. Ἐ, ἐν τοῖς πῖοντι αὐτῶν.

33. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαίωτησι αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.

35. Ὁ Ὑψίστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστι.

36. Ἐφθέσκατο αὐτῶν.

38. Αὐτὸς δὲ ἐστὶν ἐκλιγμῶν, καὶ ἕλκεται ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν, καὶ οὐ διαφθείρει. Καὶ πᾶρῆγεν τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ οὐχ ἔκκαυσεν πᾶσαν τὴν ὄργην αὐτοῦ.

42. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντος.

45. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνως.

44. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἶμα τοὺς ποταμούς αὐτῶν, καὶ τὰ ῥεῖθρα αὐτῶν, ὅπως μὴ πῖοντι.

LXX INTERPRETES.

30. Adhuc esca eorum erant in ore ipsorum, et ira Dei ascendit super eos.

31. Et occidit in pinguibus eorum, et electos Israel compedivit. V, in pinguibus eorum.

33. Et defecerunt in vanitate dies eorum, et anni eorum eum festinatione.

35. Excelsus redemptor eorum est.

36. Mentiti sunt ei.

38. Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis eorum : et non disperdet. Et abundabit ut avertat iram suam : et non accendet omnem iram suam.

42. Non sunt recordati manus ejus, die qua redemit eos de manu tribulantis.

45. Sicut posuit in Ægypto signa sua, et prodigia sua in campo Taneos.

44. Et convertit in sanguinem flumina eorum, et imbres eorum, ne biberent.

30.

31. Καὶ ἀπέκτανεν ἐν τοῖς πῖοντι αὐτῶν.

33.

35.

36. Ἐφθέσκατο αὐτῶν.

38.

42.

45.

44.

THEODOTUS.

30.

31. Et occidit in pinguibus eorum.

33.

35.

36. Mentiti sunt ei.

38.

42.

45.

44.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γραμμασι.</i>	ΑΡΥΤΑΣ.
45. יִשְׁחָה בָהֶם עֵרֶב יִיאָגֶרֶם וּצְרָדָע וְהַשְׁחִיתֵם	45.	45. Χαμμουῖαν.
46. יִתֵּן לְחֶסֶל יְבוּלִים יִזְעֵם לְאַרְבֶּה	46.	46. Τῷ βρούχῳ.
47. יִהְרַג בְּיָד גַּפְנִים וְשִׁקְמִיָּהִם בְּחִזְבֵּל	47.	47. Ἐν κρύει.
48. וַיִּסְתֵּר לְבַרְדּוֹ בַּעֲרִים וַיִּקְנֵתֵם לְרִשְׁשִׁים	48.	48.
49. כִּי־שָׁלַחַת כּוֹלְאֵי הָעִיִּם	49.	49.
50. יַעֲלֵם בְּתִיב לֵאפֵי	50.	50. Ὁδοποίησεν ἀτραπὸν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.
51. רֵאשִׁית אֲזִינִים בְּאַרְבְּלֵיהֶם	51.	51. Ἐν ταῖς σκέπαις Χάμ.
55. וַיִּנְתֵּם לְבִטָּח וְלֹא פָחַדוּ	55.	55. Καὶ καθωδήγησεν αὐτοὺς εἰς πεσοίθησιν, καὶ οὐκ ἐπτοσθήσαν.
54. הֲרַחֲקָה קִנְתָּה יִבְיָעַ	54.	54.
57. וַיִּבְגְּדוּ	57.	57. Καὶ ἤσυνθέτησαν.
58. בְּמַחְתֵּם	58.	58. Ἐν τοῖς ὑψηλοῖς αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

45. Misit in eos mixtionem et comedit eos, et ranam et disperdidit eos. <i>Hieron.</i> , qui immisit in eis omne genus muscarum ut comederent eos, et ranas ut disperderent eos.	45. Misit in eos cynomyiam et comedit eos, et ranam, et disperdidit eos.	45. Omnimodam muscam.
46. Et dedit brucho germen eorum, et laborem eorum locustæ. <i>Hieron.</i> , qui dedit brucho germen eorum, et laborem eorum locustæ.	46. Et dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.	46. Brucho.
47. Occidit in grandine vineas eorum, et sycomoros eorum in pruina. <i>Hieron.</i> , qui occidit in grandine vineas eorum, et sycomoros eorum in frigore.	47. Et occidit in grandine vineas eorum, et moros eorum in pruina.	47. In glacie.
48. Et tradidit grandini jumentum eorum, et pecora eorum carbonibus. <i>Hieron.</i> , qui tradidit grandini pascua eorum, et jumenta eorum volucrilibus.	48. Et tradidit grandini jumenta eorum, et possessionem eorum igni.	48.
49. Immissionem angelorum malorum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	49. Immissionem per angelos malos.	49.
50. Ponderavit semitam ire sue. <i>Hieron.</i> , munivit semitam furorū suo.	50. Viam fecit semite ire sue.	50. Complauavit semitam ire sue.
51. Præcipium fortitudinum in tabernaculis Cham. <i>Hieron.</i> , præcipium pactus in tabernaculis Cham.	51. Primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.	51. In tentoriis Cham.
55. Et duxit eos cum fiducia, et non expaverunt. <i>Hieron.</i> , et eduxit eos cum fiducia et absque timore.	55. Et deduxit eos in spe, et non timuerunt.	55. Et deduxit eos in fiduciam, et non expaverunt.
54. Montem istum acquisiuit dextera ejus. <i>Hieron.</i> , montem istum, quem possedit dextera ejus.	54. Montem quem acquisiuit dextera ejus.	54.
57. Et prævaticati sunt. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	57. Et non servaverunt pactum.	57. Et prævaticati sunt.
58. In excelsis suis. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	58. In colibus suis.	58. In excelsis suis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

45. Τοῦ ἐπιπέμφαντος αὐτοῖς κυνήμιαν φαγεῖν αὐτούς, καὶ βάρβαρον διασφθεῖραι αὐτούς.

46. Τοῦ δόντος τῷ μουστῆτι τᾶ γεννήματα αὐτῶν, καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Τοῦ ἀποκτείναντος ἐν γαλιᾷ τὴν ἄμπλον αὐτῶν, καὶ τὰς συκομύρους αὐτῶν ἐν τῇ πάργῃ.

48. Τοῦ ἐκδόντος λουμῶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν οἰουοῖς.

49. Ἐπαποστόλην ἀγγέλων κακούντων.

50. Διέστρωσε ἄτραπὸν τῇ ὄργῃ αὐτοῦ.

51. Πρωτεύων δυνάμει αὐτῶν ἐν ταῖς σκηνώμασι Λάμ.

55. Ὁδήγησεν αὐτοὺς ἀφ' ὄρους καὶ ἀπτοήτους.

54. Ὅρος ὃ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.

57. Καὶ ἤσυνθέτησαν.

58.

45. Ἐξἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνήμιαν, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ βάρβαρον, καὶ διέσφθειρεν αὐτούς.

46. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρουσίῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Ἀπέκτανεν ἐν γαλιᾷ τὴν ἄμπλον αὐτῶν, καὶ τὰς συκομύρους αὐτῶν ἐν τῇ πάργῃ.

48. Καὶ παρέδωκεν ἐν γαλιᾷ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπαρξὴν αὐτῶν τῷ πυρὶ.

49. Ἀποστόλην οἱ ἀγγέλων πονηρῶν.

50. Ὁδοποίησε τρίβον τῇ ὄργῃ αὐτοῦ.

51. Ἀπαρχὴν παντὸς κόπου αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Λάμ.

55. Καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐπιπέδῳ, καὶ οὐκ ἐδαλίασαν.

54. Ὅρος τοῦτο ὃ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.

57. Καὶ ἤσυνθέτησαν.

58. Ἐν τοῖς βουνοῖς αὐτῶν.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

55.

54.

57. Καὶ ἤσυνθέτησαν.

58.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

45. Qui misit ipsis cynomyiam ad comedendum eos, et ranam ad disperdendum eos.

46. Qui dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.

47. Qui occidit in grandine vineam eorum, et sycomoros eorum in verme.

48. Qui tradidit pesti jumenta eorum, et possessiones eorum avibus.

49. Immissionem angelorum mala inferentium.

50. Stravit callem iræ suæ.

51. Primitias virtutis eorum in tabernaenlis Cham.

55. Duxit eos sine timore et sine pavore.

54. Montem quem acquisivit lextera ejus.

57. Et prevaricati sunt.

58.

45. Misit in eos cynomyiam et comedit eos, et ranam, et disperdidit eos.

46. Et dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.

47. Occidit in grandine vineam eorum, et sycaminos eorum in pruina.

48. Et tradidit grandini jumenta eorum, et possessionem eorum igni.

49. Immissionem per angelos malos.

50. Complnavit semitam iræ suæ.

51. Primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

55. Et deduxit eos in spe, et non timuerunt.

54. Montem hunc quem acquisivit dextera ejus.

57. Et prevaricati sunt.

58. In collibus suis.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

55.

54.

57. Et prevaricati sunt.

58.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

59. שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּרְעַב
וַיִּבְאֵם בְּאֵד בְּיִשְׂרָאֵל
60. וַיִּטֵּשׁ בִּשְׁמֵן שֵׁלֹ אֶהָל שֵׁן
בָּאָדָם
61. עָוָן
62. וַיִּסְפָּר לְהִרְבֵּ עֲבוֹ וּבְנִחְלָתֵי
הַתְּעַבֵּר
63. לֹא הִלְלֹו
64. וְאַלְמֹנְתֵינוּ לֹא תִבְנִינָה
65. כְּגִבּוֹר בְּתִרְבֵּן בֵּינָן
69. וַיִּבֶן כְּבוֹד רַבִּימִים בִּקְדִישׁוֹ
כֶּאֱרָץ יִסְדָּה לְעִילָם
71. כִּי־אֶחָד עָלוֹת הֵבִיאוּ
72. כְּתֹם לָבָבוּ וּבְתַבְרוֹת כִּפְיוֹ יִנְהֹם

59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
69.
71.
72.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἀνυπερ-
βέτησεν.
60.
61. Κράτος αὐτῶν.
62.
63. Οὐχ ὑμνήθησαν.
64.
65. Ὡς δυνατὸς κεκραιπαληκῶς
ἐξ οἴνου.
69. Καὶ ἐγκοδόμησεν ὁμοίως ὑψη-
λοῦς ἀγίασμα αὐτοῦ.
71. Ἀπὸ ἑπισθεν λοχευομένων
ἤγαγεν αὐτόν.
72. Κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς καρ-
δίης αὐτοῦ, καὶ ἐν φρονήσει παρ-
σῶν αὐτοῦ καθωδήγησεν αὐτούς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

59. Audivit Deus, et iratus est. *Hieron.*, audivit Deus, et non distulit.
Et reprobavit valde Israel. *Hieron.*, et projecit valde Israel.
60. Et reliquit tabernaculum Silo: tentorium collocavit in homine. *Hieron.*, et reliquit tabernaculum Silo: tentorium quod collocavit inter homines.
61. Fortitudinem suam. *Hieron.*, gloriam eorum.
62. Et tradidit gladio populum suum: et in hereditatem suam iratus est. *Hieron.*, et conclusit in gladio populum suum, et in hereditatem suam non distulit.
63. Non epithalamio celebratæ sunt. *Hieron.*, nemo luxit.
64. Et viduæ ejus non flevērunt. *Hieron.*, et viduæ ejus non sunt flete.
65. Tamquam potens exclamans præ vino. *Hieron.*, quasi fortis post erapulam vini.
69. Et edificavit sicut excelsa sanctorum suum. *Hieron.*, et edificavit in similitudine monocerotis sanctorum suum.
Sicut terram fundavit eam in sæculum. *Hieron.*, quasi terram fundavit illud in sæculum.
71. De post fetas adduxit eum. *Hieron.*, sequentem lætas adduxit eum.
72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in intelligentis volarum suarum duxit eos. *Hieron.*, in simplicitate cordis sui, et in prudentia manuum suarum dux eorum fuit.

59. Audivit Deus, et sprevit.
Et ad nihilum redegit valde Israel.
60. Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.
61. Virtutem eorum.
62. Et conclusit in gladio populum suum, et hereditatem suam sprevit.
63. Non sunt lamentatæ.
64. Et viduæ eorum non plorabantur.
65. Tamquam potens erapulatus a vino.
69. Et edificavit sicut unicornium sanctificium suum.
In terra quam fundavit in sæcula.
71. De post lætantes accepit eum.
72. In innocentia cordis sui, et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

59. Audivit Deus, et non distulit.
60.
61. Robur eorum.
62.
63. Non hymnis celebratæ sunt.
64.
65. Tamquam potens erapulatus a vino.
69. Et edificavit simile excelsis sanctificium suum.
71. De post lætas adduxit eum.
72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in prudentia volarum suarum deduxit eos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἐχολώθη.

Καὶ ἀπεδοκίμασε σφόδρα τὸν Ἰσραὴλ.

60. Καὶ ἀπέβρισε τὴν σκηνῶσιν τὴν Σηλόωμ, καὶ τὴν σκηνῶσιν τὴν Ἰθροβείταν ἐν ἀνθρώποις.

61.

62. Καὶ ἐξέδωκεν εἰς μάχαιραν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερίδεν.

65. Οὐκ ἐπηνέθησαν.

64. Καὶ αἱ χηρευθεῖσαι αὐτῶν οὐκ ἔκλαυσαν.

65. Ὡς θυνατὸς διαλαλῶν ἐξ οἴνου.

69. Καὶ ἠκοδόμησεν ὡς τὰ ὄρη τὰ τῶ ἀγίασμα αὐτοῦ.

Ὡς τὴν γῆν ἣν ἐθεμελίωσεν εἰς τὸν αἰῶνα.

71. Ἀκολουθοῦντα ἐγκύμοσιν ἔγαγον αὐτόν.

72. Κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν καθαρότητα τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτόν.

SYMMACHUS.

59. Audivit Deus, et iratus est.

Et reprobovit valde Israel.

60. Et repulit tabernaculum Sefom, et tabernaculum stabilitum in hominibus.

61.

62. Et tradidit in gladium populum suum, et hereditatem suam despexit.

65. Non laudate sunt.

64. Et vidue eorum non fleverunt.

65. Tamquam potens disserens ex vino.

69. Et edificavit ut excelsa sacrificium suum.

Sicut terram, quam fundavit in seculum.

71. Sequentem fectas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et secundum puritatem manuum suarum duxit eos.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερίδεν.

Καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραὴλ.

60. Καὶ ἀπέσπασε τὴν σκηνὴν Σηλόωμ, σκηνῶμα αὐτοῦ ὃ κατεσκεύωσεν ἐν ἀνθρώποις.

61. Ἦσχον αὐτῶν.

62. Καὶ συνέκλεισεν εἰς βρομῶσαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερίδεν.

65. Οὐκ ἐπηνέθησαν.

64. Καὶ αἱ χηραὶ αὐτῶν οὐ κλάουσθήσονται.

65. Ὡς θυνατὸς κεκραταληχῶς ἐξ οἴνου.

69. Καὶ ἠκοδόμησεν ὡς μονοκισρῶτων τὸ ἀγίασμα αὐτοῦ.

Ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

71. Ἐξόπισθεν τῶν λοχουμένων ἔλαθεν αὐτόν.

72. Ἐν τῇ ἀκαλίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτόν.

LXX INTERPRETES.

59. Audivit Deus, et sprexit.

Et ad nihilum redegit valde Israel.

60. Et repulit tabernaculum Sefom, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

61. Virtutem eorum.

62. Et conclusit in gladio populum suum, et hereditatem suam sprexit.

65. Non sunt lamentata.

64. Et vidue eorum non plorantur.

65. Tamquam potens erapulatus a vino.

69. Et edificavit sicut unicornium sacrificium suum.

In terra fundavit eam in seculum.

71. De post fectantes accepit eum.

72. In innocentia cordis sui, et in intellectu manuum suarum deduxit eos.

59.

60. Σκηνῶμα αὐτοῦ ὃ κατεσκεύωσεν ἐν ἀνθρώποις.

61.

62.

65. Οὐκ ἐπηνέθησαν.

64.

65.

69. Καὶ ἠκοδόμησεν ὡς μονοκισρῶτων τὸ ἀγίασμα αὐτοῦ.

71.

72. Καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτόν.

THEODOTIO.

59.

60. Tabernaculum suum ubi habitavit in hominibus.

61.

62.

65. Non laudate sunt.

64.

65.

69. Et edificavit sicut unicornium sacrificium suum.

71.

72. Et in intellectu manuum suarum duxit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVII.

V. 2. Ο, Θ., ἐν παραβολῇ. Sic unus. Nimirum ex Theodotione in Hexaplis ita emendatus fuerat textus τῶν Ο. Coisl. unus, οὐ Ο, Θ., Γ', ἐν παραβολῇ.

Ibid. 'A., ἀμβροσίω etc. Eusebius.

V. 5. Σ., καὶ ἔστησε etc. Eusebius. Drusius vero legit, ἀνέστησε etc. [Aquila versionem addidimus ex Catena Patrum Gr. DRACH.]

V. 6. 'A., Σ., καὶ διηγῆσονται etc. Sic Martianeus ex Hieronymo.

V. 8. Σ., γενεὰ etc. Sic Colbert. συγχρωῶς scriptus.

Ibid. 'A.,... καὶ ἀθέβαιος etc. Sic Regius unus. Verum suspicor ibi Aquilam pro Symmacho mendose substitutum fuisse. Nam præterquam quod ea ipsa est Symmachi versio, certe non solet Aquila ita vertere. Versio Symmachi ex Eusebio.

V. 15. 'A., ἔσχισε etc. Eusebius. Corderius legit, πῆξρας.

V. 17. 'A., τοῦ προσερίσαι etc. Eusebius.

V. 20. 'A., Σ., κρέα. Regii duo.

V. 21. 'A., καὶ ἀνυπερθέτησεν etc. Eusebius.

V. 24. 'A., ἄρτον θυμαστῶν etc. Ex Eusebio, qui monet illud, ἄρτον ἀγγέλων, panem angelorum, nec

in Hebraico exemplari, nec apud reliquos interpretes haberi.

V. 26. Σ., ὅς ἦρεν etc. Ex Eusebio, qui sex aut septem Symmachi versus una serie adfert. "Α.Ι.Ι.Ο.Σ., ὄρηταισεν καύσωνα. Coisl. unus.

V. 27. Σ., ὡσαύτ' ἄμμον etc. Eusebius, apud quem prior pars hujus versus desideratur.

V. 28. Σ., καὶ ἐπέβαλεν etc. Idem.

V. 29. Σ., καὶ φαγόντες etc. Eusebius. (*)

V. 30. Σ., ἔτι τῆς βρώσεως etc. Idem.

V. 31. 'A., καὶ ἀπέκτεινεν etc. Lectionem Symmachi plenam adfert Eusebius; aliorum vero Drusius et Martianeus noster. Coisl. unus sic habet, οὐ Ο', Γ', Θ., ἐν τοῖς πίσσιν αὐτῶν.

V. 35. 'A., καὶ συνετέλεσεν etc. Eusebius.

V. 35. Σ., ὁ Ὑψιστος etc. Regius unus.

V. 36. Οἱ πάντες, ἐψεύσαντο αὐτῷ. Drusius.

V. 38. Σ., αὐτὸς ἐλεῆμων etc. Eusebius.

V. 42. Σ., οὐκ ἀνεμιμνήσκοντο etc. Hunc et sex sequentes versus secundum Symmachi versionem una serie adfert Eusebius.

(*) Versus 29, 30, 31 aliquanto aliter quam in nostris exemplaribus distribuit eel. Hexaplorum restau-
rator, ut clarior evadat sensus. Nos autem indicavimus duobus punctis finem uniuscujusque versus He-
braici textus. DRACH.

PSALMUS LXXVIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אלהים באו 1	1.	1. Ὁ Θεὸς, ἦλθον.
שבו את- ירושלם לעינים		Ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς λιθολο- γίαν.
הסידך 2	2.	2.
ואת- נודה 7	7.	7. Ἰσραῖον αὐτοῦ.
8 כוהר יקדמונו רחמך כי דלוג באד	8.	8.
10 למה ו יאמרו הגוים איה אלהיהם	10.	10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Deus, venerunt. *Hieron., id.*

Posuerunt Jerusalem in acervos. *Hieron.*, posuerunt Jerusa-
lem in acervos lapidum.

2. Sanctorum tuorum. *Hieron., idem.*

7. Et habitaculum ejus. *Hieron.,*
decorum ejus.

8. Festina, prævenient nos mi-
sericordiæ tuæ, quia attenuati sum-
mus valde. *Hieron.*, cito occupent
nos misericordiæ tuæ, quia pau-
peres facti sumus nimis.

10. Et quid dicent gentes: Ubi
Deus eorum? *Hieron.*, quare di-
cunt gentes, Ubi est Deus eorum?

VULGATA LATINA.

1. Deus, venerunt.

Posuerunt Jerusalem in pom-
rum custodiam.

2. Sanctorum tuorum.

7. Locum ejus.

8. Cito anticipent nos miseri-
cordiæ tuæ, quia pauperes facti
sumus nimis.

10. Ne forte dicant in gentibus,
Ubi est Deus eorum?

AQUILA.

1. Deus, venerunt.

Posuerunt Jerusalem in acervos
lapidum.

2.

7. Speciem ejus.

8.

10.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVIII.

V. 1. 'A., Σ., Γ', ὁ Θεὸς, ἦλθον. Coisl. dno, Hieronymus, λιθάριον et λιθόριον · Drusius, λι-
θόριον.

Ibid. 'A., ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς λιθολογίαν. In
postrema voce variatur. Eusebius legit, λιθολογίαν.

V. 2. "Α.Ι.Ι.Ο.Σ., τῶν ἀγγῶν σου. Sic unus codex.

Vocem טיבה Aquila vertit ἀγγὺς supra psalmi. xi, 2.

Note et variae lectiones ad Psalmum LXXVIII.

- V. 45. Σ., τοῦ ποιήσαντος etc. Eusebius.
- V. 44. Σ., τοῦ μεταβάλλοντος etc. Idem. Lectionem Aquile, αὶ κατὰ λόγου, adfert item Eusebius.
- V. 45. Σ., τοῦ ἐπιπέμφσαντος etc. Idem. Ἄ., παραμύθων. Sic Eusebius et Drusius. Versionem Aquile sequitur de more Hieronymus.
- V. 46. Σ., τοῦ δόντος etc. Eusebius. Ἄ., τῷ βροῦχο. Eusebius et Drusius.
- V. 47. Σ., τοῦ ἀποκτείνοντος etc. Eusebius. Ἄ., ἐν κρύει. Idem.
- V. 48. Σ., τοῦ ἐκδόντος λοιμῶ etc. Eusebius. Duo mss. Regii habent, λιμῶ.
- V. 49. Σ., ἐπαποστολήν etc. Eusebius.
- V. 50. Σ., διέστρωσε etc. Idem.
- V. 51. Σ., πρωτεύον etc. Idem.
- V. 55. Ἄ., καὶ καθωδήγησαν etc. Idem.
- V. 54. Σ., ἔρος etc. Ex Hieronymo et Drusio.
- V. 57. *Οἱ πάντες*, καὶ ἤτυνθέτησαν. Vide Hieronymum ad Summ et Fretellam.
- V. 58. Ἄ., ἐν τοῖς ὕψ-. Drusius, qui hanc notam addit : *In libro De locis Hebraicis, Bama Aquila semper ὕψηλός reddit.*
- V. 59. Lectionem Aquile habet Eusebius, Symmachi Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
- Ibid. Σ., καὶ ἀπεδοκίμασε etc. Eusebius.

- V. 60. Σ., καὶ ἀπέβη etc. Eusebius. Theodotionis vero lectionem exhibet unus Regius.
- V. 61. Ἄ., κράτος αὐτῶν. Eusebius.
- V. 62. Σ., καὶ ἐξέδωκεν etc. Idem.
- V. 65. Ἄ., οὐκ ὑμνήθησαν. Σ., Θ., οὐκ ἐπηνέθησαν. Secundam interpretationem Eusebius Symmacho tantum, Drusius vero Symmacho et Theodotioni ascribit.
- V. 61. Σ., καὶ αἱ γερρ-. Eusebius et unus Reg.
- V. 65. Ἄ., Θ., ὡς δυνατὸς etc. Eusebius.
- V. 69. Ἄ., καὶ ἠκολούθησαν etc. Eusebius, mss. et Drusius.
- Ibid. Σ., ὡς τὴν γῆν etc. Sic Eusebius, Theodoretus et unus Regius. Hieronymus vero ad Summ, εἰς τὴν γῆν, et quidem, ut puto, mendose. Drusius legit, ἦν ἐθεμελίωσαν αὐτῆν etc. Sed postrema vox, αὐτῆν, apud neminem alium legitur.
- V. 71. Ἄ., ἀπὸ βασιθων etc. Sic mss. Regii et Drusius.
- V. 72. Ἄ., κατὰ τὴν etc. Eusebius Aquile et Symmachi lectiones sic exhibet; Theodotionis versionem habet Drusius. Coislimanus vero codex, Θ., ἐν τῇ συνέσει· ὁ Ἄ. καὶ Σ., ἐν τῇ φρονήσει. Alius autem Coislimanus, Θ., ἐν τῇ συνέσει. Ἄ., Γ', Σ., ἐν τῇ φρονήσει.

PSALMUS LXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ὁ Θεός, ἤλθον.
- Εἰς ὄρους.
- 2.
- 7. Καλλοῦν αὐτοῦ.
- 8. Τάχυνον, προκαταλαβέτω ἡμᾶς τὰ ἑλέη σου, ὅτι ἐπισημαμεν σφόδρα.
- 10.

- 1. Ὁ Θεός, ἤλθον. Γ', ὁ Θεός, ἤλθον.
- Ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς ὄπισθοφυλάκιον.
- 2. Τῶν δαίμων σου. Ἄλλοι, τῶν ἀγνῶν σου.
- 7. Τόπον αὐτοῦ.
- 8. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ σὺντιμοὶ σου, ὅτι ἐπισημαμεν σφόδρα.
- 10. Μήποτε εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι, Ἡοῦ ἐστὶν ὁ Θεός αὐτῶν· Ὁὶ Δεῖται, εἰς τί λέγει τὰ ἔθνη, Ἡοῦ ἐστὶν ὁ Θεός αὐτῶν;

- 1. Ὁ Θεός, ἤλθον.
- 2.
- 7. Εὐπρέπειαν αὐτοῦ.
- 8.
- 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Deus, venerunt.
- In sylvas.
- 2.
- 7. Pulcritudinem ejus.
- 8. Accelera, praeveniant nos misericordiae tuae, quia infirmati sumus valde.
- 10.

- 1. Deus, venerunt. VI, *id.*
- Posuerunt Jerusalem in pomorium custodiam.
- 2. Sanctorum tuorum. *Alius*, castorum tuorum.
- 7. Locum ejus.
- 8. Cito anticipent nos misericordie tuae, quia pauperes facti sumus nimis.
- 10. Ne forte dicant in gentibus, Ubi est Deus eorum? *Reliqui*, ut quid dicunt gentes, Ubi est Deus eorum?

- 1. Deus, venerunt.
- 2.
- 7. Decorem ejus.
- 8.
- 10.

Note et variae lectiones ad Psalmum LXXVIII.

V. 7. Ἄ., ὄρατῶν αὐτοῦ etc. Sic mss. duo Regii, Theodoretus et Drusius.

V. 8. Σ., τάχυνον etc. Eusebius.

V. 10. *Οὐ Δεῖται, εἰς τί λέγει* etc. Ex Regio uno, Theodoretus et Drusio.

PSALMUS LXXIX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

לְמַנְעַח אֶל־שִׁשִׁים עֲדַת לְאַסָּף	1.	1. Τῷ νικοπολίῳ ἐπὶ κρίνων, μαρτυρία τοῦ Ἀσάφ.
2 גַּג כְּצֶאֱן יוֹסֵף	2.	2. . . . ὡς ποιμνίου Ἰωσήφ.
5 וְיִשֶׁב הַכְּרֻבִים הַדּוֹפְעִים : לְפָנָי אֶפְרַיִם וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה	3.	3. Καθήμενε τοῖς Χερουβίμ, ἐπιφανῆθι εἰς πρόσωπον Ἐφραΐμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ.
5 בַּחֲפֹלֶת עֵבֶךְ	5.	5. Ἐπὶ προσευχῆν τοῦ λαοῦ σου.
6 הַאֲכִלְתֶּם, לֶחֶם דְּבֻעָה וְהִשְׁקַמְתֶּם בְּדְבֻעוֹת שְׁנָיִם	6.	6.
7 כְּדֹן	7.	7.
10 פְּנִית לְפָנָי	10.	10.
וְתַמְלֵא אֶ־אֶרֶץ		
12 תִּשְׁלַח קַצְוֵיָהּ עַד־יָם	12.	12. Ἀποστελεῖ θειρισμὸν αὐτῆς...
14 יִכְרַסְבְּנָה הַזֵּיִר בְּיַעַר וְזֵיִר יִשְׁוּ וְרַעְנָה	14.	14. Καὶ παντοδαπὴν χόρταν.
19 הַחַיִּטִּי וּבִשְׂבֹךְ נֶגְרָא	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori ad sosanum, testimonium ipsi Asaph. <i>Hieron.</i> , victori pro liliis, testimonium Asaph.	1. In finem, pro iis qui commutabuntur, testimonium Asaph.	1. Victori super lilia, testimonium ipsius Asaph.
2. Ducens tanquam pecus Joseph. <i>Hieron.</i> , qui ducis quasi gregem Joseph.	2. Qui deducis velut ovem Joseph.	2... ut ovile Joseph.
3. Insidens Cherubim, irradia ad facies Ephraim, et Benjamin, et Manasse. <i>Hieron.</i> , qui sedes super Cherubim, ostendere ante Ephraim, et Benjamin, et Manasse.	3. Qui sedes super Cherubim, manifestare coram Ephraim, Benjamin et Manasse.	3. Qui insides Cherubim, appare in faciem Ephraim et Benjamin et Manasse.
5. In oratione populi tui, <i>Hieron.</i> , ad orationem populi tui.	5. Super orationem servi tui.	5. In orationem populi tui.
6. Comedere fecisti eos panem lacrymarum, et propinare fecisti eis in lacrymis mensura magna. <i>Hieron.</i> , cibasti nos pane flebili, et potasti nos in lacrymis tripliciter.	6. Cibabis nos pane lacrymarum, et potum dabis nobis in lacrymis in mensura.	6.
7. Contentionem. <i>Hieron.</i> , id.	7. In contradictionem.	7.
10. Purgasti ad facies ejus. <i>Hieron.</i> , preparasti ante faciem ejus. Et implevit terram. <i>Hieron.</i> , et replevit terram.	10. Dux itineris fuisti in conspectu ejus. Et implevit terram.	10.
12. Mittet palmites ejus usque ad mare. <i>Hieron.</i> , expandit comas suas usque ad mare.	12. Extendit palmites suos usque ad mare.	12. Mittet messem ejus...
14. Consumpsit eam aper de sylva, et fera agrestis depasta est eam. <i>Hieron.</i> , vastavit eam aper de sylva, et omnes bestiae agri depaste sunt eam.	14. Exterminavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam.	14. Et omnigenam terram (pro singularem ferum.)
19. Vivificabis nos, et in nomine tuo invocabimus. <i>Hieron.</i> , vivificabis nos, et in nomine tuo vocabimur.	19. Vivificabis nos, et nomen tuum invocabimus	19.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS LXXIX.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ἐπαινῶν ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν, μαρτυρία τοῦ Ἀσάφ.
- 2. . . ὡς πόμηνια τῶν Ἰωσήφ.
- 5.
- 6. Ἐπὶ προσευχῇ τοῦ λαοῦ σου.
- 6. Ἐβόημισας ἡμᾶς ἤρτον θακρόων, καὶ ἐπότισας ἡμᾶς μετὰ θακρόων μέτρον.
- 7. Δὲκ μάχης.
- 10. Ἀπεσκευάσας ἔμπροσθεν αὐτῆς.
- 12. Τὰς χαίτας αὐτῆς ἐξέτεινον ἕως θαλάσσης....
- 14. Κατανεμήσατο αὐτὴν ὡς ἐν ὄρωσιν, καὶ μονίως ἄγριος κατέσκησατο αὐτὴν.
- 19. Ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τῷ ὀνόματι σου κληθυσόμεθα.

- 1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἁλλοιωθησομένων, μαρτυρίων τοῦ Ἀσάφ.
- 2. Ὁ ὀδῶντων ὡσεὶ πρόβατα τοῦ Ἰωσήφ.
- 5. Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, ἐμφάνθη ἐναντίον Ἐφραὶμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ.
- 5. Ἐπὶ τὴν προσευχῇ τοῦ λαοῦ σου.
- 6. Ἰομιῶμεν ἡμᾶς ἤρτον θακρόων, καὶ ποτιῶμεν ἡμᾶς ἐν θακρόων ἐν μέτρον.
- 7. Εἰς ἀντιλογία.
- 10. Ὁδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς.
Καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν. Ἄλλως, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ.
- 12. Ἐξέτεινον τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης. Ἦ, τὰς χαίτας αὐτῆς ἐξέτεινον ἕως θαλάσσης....
- 14. Ἐκουμήσατο αὐτὴν ὡς ἐν ὄρωσιν, καὶ μονίως ἄγριος κατανεμήσατο αὐτὴν. Ἄλλως, κατέσκηθη αὐτῆς ἄγριος.
- 19. Ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομα σου ἐπικλησόμεθα.

- 1.
- 2. Ὁ καθοδηγῶν ὡσεὶ πρόβατον τῶν Ἰωσήφ.
- 5.
- 5. Ἐπὶ προσευχῇ τοῦ λαοῦ σου.
- 6.
- 7.
- 10.
- 12. Ἐξαπέστειλε τὰ κλήματα αὐτῆς.
- 14.
- 19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Triumphale pro floribus, testimonium ipsius Asaph.
- 2. ...ut ovilia ipsam Joseph.
- 5.
- 5. In orationem populi tui.
- 6. Cibasti nos pane lacrymarum, et potasti nos cum lacrymis mensura.
- 7. Per pugnam.
- 10. Amovisti in eoapectu ejus.
- 12. Comas ejus extendit usque ad mare....
- 14. Vastavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam.
- 19. Vivificabis nos, et nomine tuo vocabimur.

- 1. In finem, pro iis qui commutabuntur, testimonium ipsi Asaph.
- 2. Qui ducis velut oves Joseph.
- 5. Qui sedes super Cherulim, manifestare coram Ephraim et Benjamin et Manasse.
- 5. Super orationem servi tui.
- 6. Cibabis nos pane lacrymarum, et potabis nos in lacrymis in mensura.
- 7. In contradictionem.
- 10. Dux itineris fuisti in conspectu ejus.
Et implevit terram. *Alius*, et impleta est terra.
- 12. Extendit palmites suos usque ad mare. *VI*, comas ejus extendit usque ad mare....
- 14. Exterminavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam. *Alius*, depastus est eam porcus.
- 19. Vivificabis nos, et nomen tuum invocabimus.

- 1.
- 2. Qui deducis velut ovem ipsam Joseph.
- 5.
- 5. In orationem populi tui.
- 6.
- 7.
- 10.
- 12. Emisit palmites suos.
- 14.
- 19.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIX.

V. 4. Titulus, 'A., τῷ νικ- etc. Sic Eusebius in hunc psalmum.

V. 2. 'A., ὡς ποιμ-. Lectiones Aquilæ et Symmachi effert Drusius. Theodotionis Eusebius.

V. 3. 'A., καθήμενος etc. Eusebius.

V. 5. 'A., Σ., θ., ἐπὶ προσευχῆ, etc. Idem.

V. 6. Σ., ἐψώμισας etc. Eusebius. At Theodoretus hanc lectionem aliis, nullo speciatim indicato,

adscribit, *οὐ ἀλλοι, ἐψώμισας* etc. Verum sæpe solent Theodoretus et alii reliquos interpretes simul adferre, cum non multum est inter eos discriminis, ut jam ante non infrequenter vidimus.

V. 7. Σ., διὰ μάχης. Sic Reginus ex Theodoretō, Theodoretus editus et Drusius.

V. 10. Σ., ἀπεσκέυασας etc. Eusebius.

Ibid. 'Αλλος, ἐπλήσθη ἡ γῆ. Sic legitur in qui-

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXX.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 הריבנו	2.		2. Αἰνοποιεῖτε.
5 שאור-זכורה ותנו-תף כנור נעים עם-נבל	5.		5. Ἄρατε μελωδίαν, καὶ ὀδτε τύμπανον, κιθάραν εὐπρεπῆ μετὰ νάβλης.
6 עדות ביהוקף שמו	6.		6.
7 הסירותי מוסבל שנמו כפיו כידוד העברה	7.		7.
8 אענך בסתר רעם	8.		8. Ἐπακούσω σου ἐν ἀποκρύφῳ βροντῆς.
על-כני מריבה			
10 לא-יהיה כף אל זר	10.		10. Οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἰσχυρὸς ἀλ- λότριος.
ולא תשתחה לאל גר			
12, 15 ולא-שמוע עביו לקויו וישראל לא-אחד לו דאשלתו בשירותת לבם ולנו בכונעיותיהם	12, 15.		12, 15. . . . καὶ ἐξαπέστειλα αὐ- τὸν ἐν σχολιότητι καρδίας αὐτοῦ, πορεύσονται ἐν βουλεύμασιν αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Vociferate. *Hieron.*, laudate.

5. Sumite psalterium, et date tympanum, citharam jucundam cum nebel. *Hieron.*, assumite citharam, et date tympanum: citharam decoram cum psalterio.

6. Testimonium in Joseph posuit illud. *Hieron.*, testimonium in Joseph posuit eum.

7. Subdixi ab onere humerum ejus: manus ejus ab alieno transierunt. *Hieron.*, amovi ab onere humerum ejus, manus ejus a cophino recesserunt.

8. Exaudiam te in abscondito tonitru. *Hieron.*, exaudivi te in abscondito tonitru.

Super aquas litigii. *Hieron.*, super aquam contradictionis.

10. Non erit in te deus alienus. *Hieron.*, non sit in te deus alienus.

Et non adorabis deum extraneum. *Hieron.*, ut non adores deum peregrinum.

12, 15. Et non paruit populus meus voci mee, et Israel non acquievit mihi. Et dimisi eum in pertinacia cordis sui, ibunt in consiliis suis. *Hieron.*, et non audivit populus meus vocem meam:

VULGATA LATINA.

2. Exsultate.

5. Sumite psalmum et date tympanum, psalterium jucundum cum cithara.

6. Testimonium in Joseph posuit illud.

7. Divertit ab oneribus dorsum ejus: manus ejus in cophino servierunt.

8. Exaudivi te in abscondito tempestatis.

Apud aquam contradictionis.

10. Non erit in te deus recens.

Neque adorabis deum alienum.

12, 15. Et non audivit populus meus vocem meam, et Israel non intendit mihi. Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum: ibunt in adinventionibus suis.

AQUILA.

2. Laudate.

5. Assumite melodiam, et date tympanum, citharam decentem cum nabilia.

6.

7.

8. Exaudiam te in abscondito tonitru.

10. Non erit in te fortis alienus.

12, 15. . . . et dimisi eum in toruositate cordis sui: ambulabunt in consiliis suis.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXX.

busdam exemplaribus.

V. 12. Α, ἀποστειλάτω etc. Drusius.

V. 14. Σ, κατανομήσατο etc. Has omnes lectiones habet Eusebius. Drusius vero aliam Symmachii interpretationem addit in haec Hebraea verba יָצַח יָצַח, scilicet καὶ ζῶα ἐρημίας, et animalia deserti. At Eusebius sic vertisse Symmachum relet, καὶ μονιὸς ἄγριος, ubi fortasse memoria lapsu versionem LXX Interpretum in Symmachii locum trans-

tulerit. Erit vero sit, hallucinari videtur Densius, cum putat illud, καὶ ζῶα ἐρημίας, his verbis Hebraicis respondere יָצַח יָצַח : nam supra allatis יָצַח יָצַח respondet, in Edfor. Corderius quoque καὶ ζῶα ἐρημίας legit ad Symmachum. Vide Hieronymum in Isaiam LXVI, 11. Colbertinus, "A Uter, καταβροχθή etc.

V. 19. Σ, ζώωσις etc. Eusebius.

PSALMUS LXXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Οΐ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Εὐφραμίστε.

2. Ἀγαλλιᾶσθε.

2.

5. Ἀναλάβετε φῶδην καὶ δίδοτε τύμπανον, λύραν ἡδύαν μετὰ νάλυξ.

5. Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας.

5.

6. Μακρόριαν διὰ τοῦ Ἰωσήφ ἐταξεν αὐτό.

6. Μακρόριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἐθετο αὐτό.

6.

7. Ηραεῖλον ἀπὸ βαταγαμοῦ τὴν ὄμην αὐτοῦ, αἱ χεῖρες αὐτοῦ κοφίνο ἀπὸ κλάγγησαν.

7. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὴν νότον αὐτοῦ : αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνο ἐδόλουσαν.

7

8. Ἐπήκουσά σου διὰ κρυφίας βροντῆς.

8. Ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ κατακρύβος. Εἰ, ἐπακούσω σου ἐν ἀποκρύφῳ βροντῆς.

8.

Ἐπὶ ὕδατος τῆς Μεββῆς.

Ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας.

10. Μὴ ἔστω ἐν σοὶ θεὸς ξένος.

10. Οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος.

10.

Μηδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτριῷ.

Οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτριῷ.

12, 15. Οὐχ ὑπήκουσε δὲ ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπίσθη μοι. Ἀφῆκα οὖν αὐτοῦς τῇ ἀρσεκείᾳ τῆς καρδίας αὐτῶν, ὁδεύειν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν.

12, 15. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέτη μοι. Καὶ ἐξαπέστειλα αὐτούς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύονται ἐν ταῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

12, 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Benedicite.

2. Exsultate.

2.

5. Assumite canticum et date tympanum, lyram dulcem cum naba

5. Sumite psalmum et date tympanum, psalterium jucundum cum cithara.

5.

6. Testimonium per Joseph statuit illud.

6. Testimonium in Joseph posuit illud.

6.

7. Abstuli ab onere humerum ejus, manus ejus a cophino liberate sunt.

7. Divertit ab oneribus dorsum ejus : manus ejus in cophino servierunt.

7.

8. Exaudivi te per absconditum tonitru.

8. Exaudivi te in abscondito tempestatis. V, exaudiam te in abscondito tonitru.

8.

Super aquam Meriæ.

Apud aquam contradictionis.

10. Ne sit in te deus extraneus.

10. Non erit in te deus recens.

10.

Neque adores deum peregrinum.

Neque adorabis deum alienum.

12, 15. Non audivit autem populus meus vocem meam, et Israel non obtemperavit mihi. Dimisi ergo eos beneplacito cordis sui, ut ambulent in consiliis suis.

12, 15. Et non audivit populus meus vocem meam, et Israel non intendit mihi. Et dimisi eos secundum desideria cordum eorum : ibant in adinventibus suis.

12, 15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
15 כְּכִימָה אִיבִיהֶם אֲנִי עַל-צַדִּיקִים אֲשֶׁר יָדָי	15.	15.
16 בְּיָמָי יְהוָה יִהְיֶה-לִּי יֵהוּ עַתָּה לְעוֹלָם	16.	16. Μισοποιούντες Κύριον ἀρνήσονται αὐτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
et Israel non credidit mihi. Et dimisi eum in pravitate cordis sui : ambulabunt in consiliis suis.		
15. Quasi parum inimicos eorum humiliassem, et super hostes eorum vertissem manum meam. <i>Hieron.</i> , quasi nihilum inimicos ejus humiliassem, et super hostes eorum misissem manum meam.	15. Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, et super tribulantes eos misissem manum meam.	15.
16. Odio habentes Dominum mentientur ei. <i>Hieron.</i> , qui oderunt Dominum, negabunt eum.	16. Inimici Domini mentiti sunt ei.	16. Odientes Dominum abnegabunt eum.
Et erit tempus eorum in seculum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Et erit tempus eorum in secula.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXX.

V. 2. 'A., αἰσχροποιεῖτε etc. Drusus ex Theodoro.
 V. 5. 'A., ἄρατε μελοδίαν etc. Sic Eusebius. Ad Symmachum vero Corderius legit, αἴρατε ἰδέειαν.
 A pro A, que litterarum ob similitudinem commutatio frequenter accidit.
 V. 6. Σ., μαρτυροῦν etc. Eusebius.
 V. 7. Σ., παρτίλον etc. Idem.
 V. 8. 'A., E', ἐπακούσω etc. Lectionem Aquilæ et Quinte habet Eusebius, Symmachi Theodoretus.
 Ibid. Σ., ἐπὶ ὕδατος τῆς Μερόβας. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Cur autem Symmachus בְּרִיבָה expresserit Μερόβας, non difficile est augurari; nempe illam aquam habuit pro ea que בְּרִיבָה vocatur Exod. xv, 25.

TO EBPAIKON.	PSALM'S LXXXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1 אֱלֹהִים נָצַב בְּעֵדֶת-אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט	1.	1. Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ Ἰσχυρῶν, ἐν ἐγκατῶ Κυρίου κρίνει.
5 דָּל וְיָתוּם	5.	5. Ἀραιῶ καὶ ὀρφανῶ.
5 יִזְמוּ כַל-בְּמוֹסֵי אֶרֶץ	5.	5.
7 אֵין בְּאָדָם תְּבוֹתָן וְהִתְחַד הַשָּׁרִים תִּשְׁוֶן	7.	7.
8 קוֹבֵה אֱלֹהִים שֹׁפֵט הָאָרֶץ כִּי-אֵתָה תִּגְדַּל כָּל-הַגּוֹיִם	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Deus stans in cœtu fortis, in interiori deorum judicabit. <i>Hieron.</i> , Deus stetit in cœtu Dei : in medio deos dijudicat.	1. Deus stetit in synagoga deorum : in medio autem deos dijudicat.	1. Deus stetit in synagoga fortium : in interiori Dominus judicet.
5. Egeno et pupillo. <i>Hieron.</i> , auperi et pupillo.	5. Egeno et pupillo.	5. Tenui et orphano.
5. Nutabunt omnia fundamenta terræ. <i>Hieron.</i> , movebuntur omnia fundamenta terre.	5. Movebuntur omnia fundamenta terre.	5.
7. Vere sicut homo moriemini : et sicut unus principum cadetis. <i>Hieron.</i> , ergo quasi Adam moriemini, et quasi unus de principibus cadetis.	7. Vos autem sicut homines moriemini ; et sicut unus de principibus cadetis.	7.
8. Surge, Deus, judica terram, quoniam tu hereditabis in omnes gentes. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	8. Surge, Deus, judica terram, quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.	8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

15. Ἐν ἐλαγίστῳ ἢ ἐχθροὺς αὐτῶν ἤστηξα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους αὐτῶν ἀνέστηξα ἢ τὴν γῆν γῆρα μου.

16. Μεταποιοὶ Κυρίου αἱ ψεύσασμενοι αὐτῷ.

Ἄλλ' ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

SYMMACHUS.

15. In minimo forsitan inimicos eorum prostravisssem, et super adversarios eorum vertisssem manum meam.

16. Odientes Dominum qui mentiuntur ei.

Sed erit tempus eorum in saeculum.

15. Ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐστρώσωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους αὐτοὺς ἐπέβηκον αὐ τὴν γῆρα μου.

16. Οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσασατο αὐτῷ.

Καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

LXX INTERPRETES.

15. Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, et super tribulantes eos misissem manum meam.

16. Inimici Domini mentiti sunt ei.

Et erit tempus eorum in saeculum.

Nota et variæ lectiones ad Psalmum LXXX.

V. 10. Ἄ., οὐκ ἔσται etc. Eusebius. Ad Symmachum vero Colbertinius supra memoratus habet πρόσφατος pro ξένος, voce videlicet desumpta ex versione τῶν Ο΄, ubi legitur, πρόσφατος.

Symmachii vero lectionem plenam habet Eusebius.

V. 15. Σ., ἐν ἐλαγίστῳ etc. Eusebius.

Ibid. Σ., μεγδὲ πρόσκ-. Idem Colbertinius.

V. 16. Ἄ., μισ-. Lectionem Aquilæ habet Drusus, Symmachii autem Eusebius.

Ibid. Σ., ἀλλ' ἔσται etc. Theodoretus.

PSALMUS LXXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Ὁ Θεὸς κατέστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ θεῶν κρίνων.

3. Ἄγρον καὶ ὄρφανον.

5. Περιτραπήσεται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθανέσθε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πεσεῖσθε.

8. Στῆθι, ὁ Θεὸς, κρίνων τὴν γῆν σὺ γὰρ κληρονομήσεις πάντα τὰ ἔθνη.

SYMMACHUS.

1. Deus stetit in cætu Dei, in mediis Deus judicans.

3. Sterili et orphano.

5. Evertentur omnia fundamenta terre.

7. Vos autem sicut homines moriemini; et sicut unus de principibus cadetis.

8. Sta, Deus, judicans terram: tu enim hæreditabis omnes gentes.

1. Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεῶν διακρίνει.

3. Ὀρφανὸν καὶ πτωχόν.

5. Σαλευθήσεται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθηγήσκετε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

8. Ἀνάστα, ὁ Θεὸς, κρίνων τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν παντί τοῖς ἔθνεσιν.

LXX INTERPRETES.

1. Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos iudicat.

3. Orphanum et egenum.

5. Moveluntur omnia fundamenta terre.

7. Vos autem sicut homines moriemini; et sicut unus de principibus cadetis.

8. Surge, Deus, iudica terram, quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

1.

3. Πτωχὸν καὶ ὄρφανον.

5.

7.

8.

THEODOTIO.

1.

3. Egenum et orphanum.

5.

7.

8.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXI.

V. 1. 'A., Θεός ἔστη etc. Versionem Aquilae et Symmachi adfert Eusebius.

mendum pro ἀπόνο, infirmo. Nam psalm. civ, 6 Symmachi ἠλλή vertit ἡτόνησα, et ἦ 'A., ἄτονος,

V. 5. 'A., ἀραῖφ etc. Drusius. Σ., ἀγόνω, forte

PSALMUS LXXXII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2 ואל-תשקט 2.
5 כיהנה אויבך יהמיון ויבטחניך 5.
נשאו ראש
4 על-עמך וערבונו סוד ויתעצו 4.
על-עמך
5 אמרו לנו ונחידם בענו 5.
8 פלשת 8.
9 גם-אשור 9.
היו דרנו לבנו-הלוט
11 נשבעו בעיני-דאר היו דבר 11.
לאדבה
15 את-נאות אלהים 15.
17 פניהם 17.
19 כי אתה שמך יהוה 19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Et non quiescas. Hieron., id.
5. Quoniam ecce inimici tui tumultuabuntur: et odientes te extulerunt caput. Hieron., quia ecce inimici tui tumultuati sunt, et qui oderunt te elevaverunt caput.
4. Super populum tuum callide inibunt secretum, et consilia-buntur super absconditos tuos. Hieron., contra populum tuum nequiter tractaverunt, et inierunt consilium adversus arcana tuum.
5. Dixerunt, Venite, et succidamus eos de gente. Hieron., dixerunt, Venite, et conteramus eos de gente.
8. Peleseth. Hieron., Palaestina.
9. Etiam Assur. Hieron., sed et Assur.
Fuerunt brachium filiis Lot. Hieron., facti sunt brachium filiorum Lot.
11. Deleti sunt in Endor, fuerunt stercus terrae. Hieron., contriti sunt in Endor: fuerunt quasi sterquilinum terrae.
15. Habitacula Dei. Hieron., pulchritudinem Dei.
17. Facies eorum. Hieron., id.
19. Quod tu nomen tuum Dominus. Hieron., quia nomen tuum est Dominus.

2. Neque compescaris.
5. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt, et qui oderunt te extulerunt caput.
4. Super populum tuum malignaverunt consilium, et cogitaverunt adversus sanctos tuos.
5. Dixerunt, Venite, et disperdamus eos de gente.
8. Alienigenae.
9. Etenim Assur.
Facti sunt in adiutorium filiis Lot.
11. Disperierunt in Endor, facti sunt ut stercus terrae.
15. Sanctuarium Dei.
17. Facies eorum.
19. Quia nomen tibi Dominus.

2. Καὶ μὴ καθησυχάσης.
3. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ὠχλασάν, καὶ μισοποιούντές σε ἤραν κεφαλῆν.
4. . . . κατὰ τοῦ συγκεκρυμμένου σου.
5.
8. Φυλισταία.
9. Καὶ γὰρ Ἀσσοῦρ.
Ἐγένοντο βράχιον τοῖς υἱοῖς Δαύτ.
11. Ἐξετριβήσαν ἐν Ἀενδόρ, ἐγενήθησαν κόπριον τῆς γῆθόνης.
15.
17. Πρόσωπα αὐτῶν.
19. Ὅτι σοι ὄνομα, Κύριε.

2. Et non quiescas.
5. Quoniam ecce inimici tui tumultuati sunt, et qui oderunt te extulerunt caput.
4. ... contra absconditum tuum, cogitaverunt adversus tuum.
5.
8. Phylistaea.
9. Et quidem Assur.
Facti sunt brachium filiis Lot.
11. Attriti sunt in Aendor, facti sunt stercus terrae.
15.
17. Facies eorum.
19. Quod nomen tibi, Domine.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXII.

V. 2. 'A., μὴ καθησυχάσης etc. Eusebius.
V. 5. 'A., ὅτι ἰδοὺ etc. Eusebius sic Aquilae et Symmachi versiones exprimit.
V. 4. Σ., κατὰ τοῦ λαοῦ etc. Mss. et Theodoretus.

V. 5. Σ., λέγουσι etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
V. 8. 'A., Σ., Φυλισταία. Eusebius.
V. 9. 'A., Θ., καίγες Ἀσσοῦρ etc. Drusius.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXI.

Joh v, 16.

V. 5, Σ., περιτραπήεται etc. Gorderius.

V. 7, Σ., ἔμαξε etc. Eusebius et Theodoretus.

V. 8, Σ., πρήθη etc. Gorderius.

PSALMUS LXXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΡΗΝ.

- 2. Καὶ μὴ ἠρομήσης.
- 5. Ἴδού γὰρ οἱ ἐχθροὶ σου συνηχῶσιν, καὶ οἱ μισοῦντίς σε ἔπαυρουν κεφαλῆν.
- 4. Κατὰ τοῦ λαοῦ σου πανούργως ἐμικλοῦσι, καὶ συμβούλευονται κατὰ τοῦ ἀποκρύπτου σου.
- 5. Λέγουσι· Συνέλθετε, ἀφραῖτες ποιήσομεν αὐτούς, μὴ ὡς ἐθνος.
- 8. Φυλισταῖα.
- 9. Ἔτι καὶ Ἀσσοῦρ. Ἐγένοντο σύμμαχοι τοῖς υἱοῖς Λότ.
- 11.
- 15. Δίαιταν τοῦ Θεοῦ.
- 17. Πρόσωπα αὐτῶν.
- 19. Ὅτι· σοὶ ὄνομα, Κύριε.

SYMMACHUS.

- 2. Et non quiescas.
- 5. Ecce enim inimici tui somniant, et qui oderunt te extulerunt caput.
- 4. Contra populum tuum vafre colloquuntur, et consilium ineunt contra absconditum tuum.
- 5. Dicunt, Convenite, de medio tollamus eos, ne sint gens.
- 8. Phylistea.
- 9. Insuper et Assur. Facti sunt commilitones filii Lot.
- 11.
- 15. Mansionem Dei.
- 17. Facies eorum.
- 19. Quod nomen tibi, Domine.

- 2. Μὴδὲ καταπραῦνης.
- 5. Ἴδου· Ἴδού οἱ ἐχθροὶ σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντίς σε ἔραυν κεφαλῆν.
- 4. Ἐπί τὸν λαόν σου καταπανούργησαντο γνόμην, καὶ ἐβούλευσαντο κατὰ τῶν κρύπτων σου.
- 5. Εἴπαυ, Δεῦτε καὶ ἐξολοθρευσομεν αὐτούς ἐξ ἔθνους.
- 8. Ἀλλόφυλοι.
- 9. Καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοῦρ. Ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληψιν τοῖς υἱοῖς Λότ.
- 11. Ἐξολοθρευθήσαν ἐν Ἀσσοῦρ, ἐγενήθησαν ὡσεὶ κέκρυος τῆ γῆ.
- 15. Τὸ ἀγκαστήριον τοῦ Θεοῦ.
- 17. Πρόσωπα αὐτῶν.
- 19. Ὅτι· ὄνομά σοι Κύριος.

LXX INTERPRETES.

- 2. Neque compescatis.
- 5. Quoniam ecce inimici tui somnauerunt, et qui oderunt te extulerunt caput.
- 4. Super populum tuum malignaverunt consilium, et cogitaverunt adversus sanctos tuos.
- 5. Dixerunt, Venite et disperdamus eos de gente.
- 8. Alienigenae.
- 9. Etenim et Assur. Facti sunt in adiutorium filii Lot.
- 11. Disperierunt in Aendor, facti sunt ut sterces terrae.
- 15. Sanctuarium Dei.
- 17. Facies eorum.
- 19. Quia nomen tibi Dominus.

THEODOTIU.

- 2.
- 5.
- 4.
- 5.
- 8.
- 9. Et quidem Assur.
- 11.
- 15.
- 17. Facies eorum.
- 19. Quod nomen tibi, Domine.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXII.

Ibid. A., ἐγένοντο etc. Aquila et Symmachi lectionem adfert Eusebius. Colbertinus item περιτραπή scriptus Symmachi lectionem, ac pro περιτραπή praefert συμμάχοι.

A. 11. A., ἐξολοθρεύσαντο etc. Drusius.
V. 15. Σ., δίαιταν τοῦ Θεοῦ. Idem.
V. 17. A., Σ., Θ., Θ., πρόσωπα αὐτῶν. Idem.
A. 19. A., Σ., Θ., οὗ σοὶ ὄνομα, Κύριε. Idem.

PSALMUS LXXXIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 גַּם צִפּוֹר מְצָאָה בַּיַּת יְדוּדָהּ כִּן לֹה אֲשֶׁר-שָׂתָה אֲבִיהָ	4.	4. Καί τις ὄρνειον εὗρεν οἶκον. καὶ στρουθὸς νοστήτην ἐκαστῶ, οὗ ἔθετο νεοσσούς αὐτῆς.
7 עָבְרָה בְּעוֹק הַבְּנַיִם בְּעֵין יְשׁוּתָהּ בְּוֶרֶה	7.	7. Περερχόμενοι ἐν κοιλῶδι τοῦ κλαυθμοῦ πηγῆν θήσονται αὐτήν. Ἠρώμους.
8 יָלַד בְּחֵיל אֶל-הַיַּל יְרָאָה אֶל-אֱלֹהִים בְּעֵין	8.	8. Ὁφθήσεται Ἴσχυρὸς Θεὸς ἐν Σιών.
10 בְּמַגְנֹו רָאָה אֱלֹהִים וְהִבְטָא פִּי בְּשִׁוּחָהּ	10.	10. Θυρεὲ ἡμῶν, ἴδε, Θεὲ, καὶ ἐπί- στρεψον πρόσωπον ἡλειμμένου σου.
12 כִּי שָׁמַשׁ וְזָבַח יְהוָה אֱלֹהִים	12.	12. Ὅτι ἥλιος καὶ θυρεὸς Κύ- ριος ὁ Θεός.
15 הֲלֵכִים בְּתַבִּים יְהוָה צְבָאוֹת	15.	15. Κύριος στρατιῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Etiam passer invenit domum, et hirundo nidum sibi, ubi pone- ret pullos suos. <i>Hieron.</i> , siquidem passer invenit sibi domum, et a- vis nidum sibi, ut ponat pullos suos.	4. Etenim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.	4. Et quidem avis invenit do- num, et passer nidum sibi, ubi posuit pullos suos.
7. Transcutes in valle fletus, fontem ponent eam. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Doctor. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Disposuit in valle lacryma- rum, in loco quem posuit. Legislator.	7. Transeuntes in valle fletus, fontem ponent eam. Matutinus.
8. Hant de virtute ad virtutem. <i>Hieron.</i> , ibunt de fortitudine in fortitudinem.	8. Hant de virtute in virtutem.	8.
Videbitur Deus deorum in Sion. <i>Hieron.</i> , parebunt apud Deum in Sion.	Videbitur Deus deorum in Sion.	Videbitur Fortis Deus in Sion.
10. Clypee noster, vide, Deus, et aspice facies uncti tui. <i>Hieron.</i> , clypeus noster, vide, Deus, et atten- de faciem Christi tui.	10. Protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui.	10. Clypee noster, vide, Deus, et converte faciem uncti tui.
12. Quia sol et scutum Dominus Deus. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	12. Quia misericordiam et veri- tatem diligit Deus.	12. Quia sol et scutum Domi- nus Deus.
15. Ambulantibus in integritate. <i>Hieron.</i> , iis qui ambulant in per- fectione.	15. Fos qui ambulat in inno- centia.	15.
Domine exercituum. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	Domine virtutum.	Dominus exercituum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIII.

V. 4. 'A., καί τις etc. Sic duo Regii mss. In Dru-
sii lectione omittitur ὄρνειον. Theodoretus vero legit,
ἐκαστῶ ὄρνειον. Sed illud, ἐκαστῶ, non est in Hebræo
hoc loco : quare præstat sequi Regios codices.
[Ἀστῆς ad instar pronominiis suffixi feminini Hebræici
textus. BRACH.]

V. 7. 'A., περερχόμενοι etc. Aquila et Symmachi
lectiones habet Eusebius.

Ibid. 'A., πρώμους etc. Eusebius. Vide Prov. xi, 25.
V. 8. Σ., ὀδεύουσιν etc. Idem.

Ibid. 'A., ὀφθήσεται etc. Eusebius.

V. 10. 'A., θυρεὲ ἡμῶν, ἴδε etc. Aquile et Sym-
machi lectiones sic habet idem Eusebius.

V. 12. 'A., ὅτι ἥλιος etc. Drusius. Eusebius vero
legit, ἔλαος, nisi sit librarii mendum, quod liben-
tius credam. Symmachi lectionem sic effert Dru-
-

PSALMUS LXXXIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

9 אֲשֶׁר יִשְׁמְעָה בְּהַר-רַבָּה דָּבָר	9.	9. Ἀκούσομαι τί λαλήσει ὁ ἰσχυ- ρὸς Κύριος.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Audiam quid loquatur Deus Dominus. <i>Hieron.</i> , audiam quid loquatur Dominus Deus.	9. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.	9. Audiam quid loquetur fortis Dominus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	G.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.
4.	4. Καὶ γὰρ προσήκον εὐρανεῖον ἐκαστῷ οὐρανῷ, καὶ προσήκον νοστῆσαν ἐκαστῆ, ὡς θῆσαι τὰ νοστῆσα ἐκαστῆς.	4.
7. Προσδοῦναι καὶ ἀλάλα ἐκαστῷ, πηγῆ πᾶξστα. Ἐποδείκτης.	7. Διέβητο εἰς τὴν καὶ ἀλάλα τῷ κλαυθμῶνος, εἰς τόπον ἐν θηῆτο. Ὁ νομοθετῶν. Ε', ἐ φωτίζων. Γ', ὁ διδάσκων.	7.
8. Ὁδεύουσιν ἐκ δυνάμεως εἰς δυνάμιν.	8. Προσδοῦνται ἐκ δυνάμεως εἰς δυνάμιν. Ὁσθησεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.	8.
10. Ἐπερασιπὸν ἡμῶν, ἔθι, ὁ θεὸς, καὶ πρόσθερον τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου.	10. Ἐπερασιπὸν ἡμῶν, ἔθι, ὁ θεὸς, καὶ ἐπίθερον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου.	10.
12. Ὅτι ἤλιον καὶ ὑπερασιπῶν Κύριος ὁ θεός.	12. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἔγαγεν Κύριος ὁ θεός. Ε', ἔτι ἡμῶν καὶ σκαπατῆς Κυρίου ὁ θεός.	12. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἔγαγεν Κύριος ὁ θεός.
15. Τοῖς δεύουσιν ἐν τελειότητι.	15. Τοῖς προνομημένοις ἐν ἀκαλίᾳ. Κύριος τῶν δυνάμεων.	15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

4.	4. Et enim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponet pullos suos.	4.
7. Prægrediens valem plorabat, fons constituetur. Commonstrator.	7. Disposuit in valle plorationis, in loco quem posuit. Legislator. V, illuminans. M, docens.	7.
8. Iter agent de virtute in virtutem.	8. Hunc de virtute in virtutem. Videbitur Deus deorum in Sion.	8.
10. Protector noster, vide, Deus, et aspice faciem Christi tui.	10. Protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui.	10.
12. Quia solem et protectionem Dominus Deus.	12. Quia misericordiam et veritatem diligit Dominus Deus. V, quia sol et protector Dominus Deus.	12. Quia misericordiam et veritatem diligit Dominus Deus.
15. Iis qui ambulant in perfectione.	15. Ambulantibus in innocentia. Domus virtutum.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIII.

sus, ἤλιον γὰρ etc. Eusebius vero, ἔτι ἤλιον : utraque lectio quadrat. Theodotus in schedis nostris habet, ἔτι ἔλεον, ut LXX. Drusius, θ, ἔτι ἤλιον, quia solem, melius ut videtur. Quinte lectionem addit Eusebius. Dubium est an LXX interpretes primitus habuerint, ἔτι ἤλιον, id enim omnino postulat vox צִיָּהָה.

Ibid. A, Κύριος στρατιῶν. Sic Drusius, qui hanc notam adiecit : c. *Origenes Hom. 4 in Isaiam* : Interpretatur Sabaoth, ut Aquila ἡ ἀληθία, Dominus virtutum. *Sophon. 1, 3, צִיָּהָה אֱלֹהֵינוּ* LXX, τῆ στρατιῆ τοῦ ἀσρανοῦ. *Ephraïmus adversus hæreses*, Aquila ubique Alonai Sabaoth interpretatur dicens, Κύριος στρατιῶν, i. e., *Dominus exercituum.*

V. 15. Σ., τοῖς δεύουσιν etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.

9. Ἀκούσω τί λαλήσει ὁ θεὸς Κύριος.	9. Ἀκούσονται τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ θεός.	9. Ἀκούσονται τί λαλήσει. Κυρ, ὁ θεός.
9. Audiam quid loquetur Deus Dominus	9. Audiam quid loquetur mihi Dominus Deus.	9. Audiam quid loquetur Dominus Deus.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ואל-הסידו

14 צדק לפניו יהלך וישם לדרך
בגביו

44.

41.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et ad sanctos suos. *Hieron., id.*

Et super sanctos suos.

14. Justitia ad facies ejus ambulabit: et ponet in via gressus suos. *Hieron.,* justitia ante eum ibit: et ponet in via gressus suos.

14. Justitia ante eum ambulabit, et ponet in via gressus suos.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIV.

V. 9. Α., ἀκούσομαι etc. *Has lectiones adfert Drusius.*

unus. Est forte Aquila, qui ita vertit psalm. xi, versu 2.

Hid. "Αλλος, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. *Coislin.*

V. 14. Σ., δικαιοσύνη etc. *Eusebius, qui sic ha-*

TO EBPAIKON.

PSALMUS LXXXV.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 תפלה לדוד

4.

1. Προσευχή τοῦ Δαυὶδ.

2 הסיד אני

2.

2.

3 כי-אלוך אקרא כל-היום

3.

3.

5 וסלה

5.

5. Καὶ ὕμνησις.

7 אקראך כי תענני

7.

7. Ἐπικαλέσομαι σε, ὅτι εἰσακούσεις μου.

11 הורני יהוה ו דרךך אהלך
באבותך

11.

11. Φώτισόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, περιπατήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

יחד לבני ליראה שבך

Μονάχωσον τὴν καρδίαν μου τοῦ φώτισεθαι τὸ ὄνομά σου.

14 דדים

14.

14.

ועדת ערעצים בקשו נפשי

Καὶ συναγωγή κατισχυρευμένων . . .

16 תנה-ערך לעבודך

16.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Oratio ipsi David. *Hieron.,* oratio David.

1. Oratio ipsi David.

1. Oratio ipsius David.

2. Sanctus sum. *Hieron., id.*

2. Sanctus sum.

2.

3. Quoniam ad te clamabo omni die. *Hieron.,* quoniam ad te clamabo tota die.

3. Quoniam ad te clamavi tota die.

3.

5. Et parcens. *Hieron.,* et propitiabilis.

5. Et mitis.

5. Et propitius.

7. Invocabo te quia exaudies me. *Hieron., id.*

7. Clamavi ad te, quia exaudisti me.

7. Invocabo te quia exaudies me.

11. Doce me, Domine, viam tuam: ambulabo in veritate tua. *Hieron.,* doce me, Domine, viam tuam, ut ambulem in veritate tua.

11. Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua.

11. Illumina me, Domine, in via tua, ambulabo in veritate tua.

Uni cor meum ad timendum nomen tuum. *Hieron.,* unicum fac cor meum, ut timeat nomen tuum.

Lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Solitarium fac cor meum, ut timeat nomen tuum.

14. Superbi. *Hieron., id.*

14. Iniqui.

14.

Et cœtus terribilium quæsierunt animam meam. *Hieron.,* et cœtus robustorum quæsierunt animam meam.

Et synagoga potentium quæsierunt animam meam.

Et synagoga prævalentium. . .

16. Da fortitudinem tuam servo tuo. *Hieron., id.*

16. Da imperium tuum puero tuo.

16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

Καὶ ἐπὶ τοὺς ὁπίους αὐτοῦ. *A. l. de q.*, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγνούς αὐτοῦ.

14. Δικαιοσύνη ἐκάστου προσελούσεται αὐτόν, καὶ θίγσει εἰς ὄδον τοὺς πόδας αὐτοῦ.

14. Δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προσπορεύσεται, καὶ θίγσει εἰς ὄδον τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

Et super sanctos suos. *Mius*, et super castos suos.

14. *Justitia uniuscujusque præcedet eum, et ponet in via pedes suos.*

14. *Justitia ante eum ambulabit, et ponet in via gressus suos.*

14.

Notæ et varia lectiones ad Psalmum LXXXIV.

bet, τούτου τὴν δίκαιον σαφέστερον ἐκδηλώκατον ὁ *δίκαιον εὐνοῖα* etc., indicans reliquos interpretes elationem loi τοῦ ἑρμηνευτοῦ, καὶ μάλιστα ὁ Σύμμαχος εἰπόν, quam LXX, et Symmacho affinem versionem edidisse.

PSALMUS LXXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.

1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.

1.

2.

2. Ὁσιός εἰμι. *A. l. de q.*, ἀγνός ἐγώ.

2.

5. Ὅτι πρὸς σὲ βοήσω καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

5. Ὅτι πρὸς σὲ κωκράζομαι ἡμέραν τὴν ἡμέραν.

5.

5. Καὶ ἀφύου.

5. Καὶ ἐπειτακῆς.

5.

7. Ἐπικαλέσομαι σε, ὅτι εἰσακούσεις μου.

7. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ, ὅτι ἐπήκουσάς μου.

7.

11. Ἐπόθειξόν μοι, Κύριε, τὴν ὄδόν σου, ἵνα ὀδύσω τῆ ἀληθείᾳ σου.

11. Ὁδήγησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

11.

Ἐκωσεν τὴν καρδίαν μου εἰς φόβον τοῦ ὀνόματός σου.

Ἐξερρανθήτω ἡ καρδία μου τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.

11.

14.

14. Παράνομοι. *Ο. l. τοῦ π.*, ὑπερήφανοι.

14.

Καὶ συναγορῆ ἀνοσιεταῶν ἐξήτησαν τὴν ψυχὴν μου.

Καὶ συναγορῆ κραταιῶν ἐξήτησαν τὴν ψυχὴν μου.

11.

16. Δὸς ἰσχύον παρὰ τοῦ τοῦ δούλου σου.

16. Δὸς τὸ κράτος σου τοῦ παιδὶ σου.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Oratio ipsius David.

1. Oratio ipsi David.

1.

2.

2. Sanctus sum. *Mius*, castus ego.

2.

5. Quoniam ad te clamabo per unamquamque diem.

5. Quoniam ad te clamabo tota die.

5.

5. Et dimittens.

5. Et mitis.

5.

7. Invocabo te quia exaudisti me.

7. Clamavi ad te, quia exaudisti me.

7.

11. Ostende mihi, Domine, viam tuam, ut ambulem in veritate tua.

11. Deduc me, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua.

11.

Unito cor meum in timorem nominis tui.

Latetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

14.

14. Iniqui. *Reliqui*, superbi.

14.

Et synagoga intolerabilium quæsit animam meam.

Et synagoga potentium quæsierunt animam meam.

16. Da fortitudinem a te servo tuo.

16. Da potestatem tuam puero tuo.

16.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXV.

V. 1. 'A., Σ., προσερχή τοῦ Δαυὶδ. Sic unus Regius et Eusebius.

V. 2. 'A., ἄγγελος, ἄγγελος ἐγώ. Est fortasse Aquila, ut supra, psalm. xi, 2.

V. 5. Σ., ἔτι. πρὸς σὲ βοήσω etc. Sic Eusebius. Regius autem unus ex Hesychio sic habet, ἔτι πρὸς

σὲ βοῶ etc., quoniam ad te clamo etc.

V. 5. 'A., Θ., καὶ ἰλαστής etc. Eusebius. Drusius autem sic, 'A., Θ., ἰλαστής. Σ., ἀφιεῖς. Ex duobus vero mss. Regius, alius habet ἀφιών, alius ἀφιεῖς.

V. 7. 'A., Σ., ἐπικαλέσονται etc. Hanc versionem Eusebius et unus Regius Aquilae adscribit, Dru-

PSALMUS LXXXVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

<p>1 לבנו־קרָה 1.</p> <p>2 יסודתו בהר־רִקְדִשׁ 2.</p> <p>4 אֶזְכִּיר־וְהִבֵּל לִיהוָי 4.</p> <p>פְּרִשְׁתָּ וְצוּר עַם-יִשְׂרָאֵל עַם-יִשְׂרָאֵל</p> <p>5, 6 וְלִצְיֹן וַיֹּאבֵד אִישׁ וְאִשׁ וְלִדְבַרְהָ וְהָיָא יִמְנַנָּה עֲלֵינוּ : יִהְיֶה כִּסְפֵר בְּתוֹב עַמִּים הָאֵל־יִשְׂרָאֵל</p> <p>7 וְשָׂרִים כְּהֹלִים כֹּל בִּמְעִינֵי כָךְ</p>	<p>1.</p> <p>2.</p> <p>4.</p> <p>5, 6.</p> <p>7.</p>	<p>1. Τῶν υἱῶν Κορέ.</p> <p>2. Ἡ θεμελίωσις αὐτοῦ ἐν ἕρρειν ἠγιασμένου.</p> <p>4. Ἀναμνήσω ὀρημάτων καὶ Βαβυλῶνος τοὺς γινώσκοντάς με. Φουλισταία καὶ Τύρος μετὰ Αἰθιοπίας, οὗτος ἐπέχθη ἕκαστ.</p> <p>5, 6. Καὶ τῆ Σιών λεχθήσεται, Ἄνθρω καὶ ἄνθρω ἐπέχθη ἐν αὐτῆ, καὶ αὐτῆς ἐδράσει αὐτήν . . . ἐν τῷ γράφειν λαούς, οὗτος ἐπέχθη ἕκαστ.</p> <p>7. Καὶ ᾄδοντες ὡς χοροὶ, πᾶσαι πηγαὶ ἐν σοὶ</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>1. Filiis Core. Hieron., filiorum Core.</p> <p>2. Fundamentum ejus in montibus sanctificatis. Hieron., fundamenta ejus in montibus sanctuarum.</p> <p>4. Memorare faciam Rahab et Babel scientibus me. Hieron., commemorabor superbiæ et Babylonis scientium me.</p> <p>Peleseth et Tyrus cum Æthiopia, iste natus est ibi. Hieron., ecce Palestina, et Tyrus cum Æthiopia : iste natus est ibi.</p> <p>5, 6. Et ipsi Sion dicetur : Vir et vir natus est in ea, et ipse fundabit eam Altissimus. Dominus numerabit in scribendo populos, iste natus est ibi. Hieron., ad Sion autem dicetur, Vir et vir natus est in ea, et ipse fundavit eam Excelsus. Dominus numeravit scribens populos : ipse natus est in ea.</p> <p>7. Et cantores sicut tibicines : omnes fontes mei in te. Hieron., et cantores quasi in choris, omnes fontes mei in te.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p> <p>1. Filiis Core.</p> <p>2. Fundamenta ejus in montibus sanctis.</p> <p>4. Memor ero Rahab et Babylonis scientium me.</p> <p>Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Æthiopum, hi nati fuerunt illi.</p> <p>5, 6. Numquid Sion dicet, Homo et homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus? Dominus narrabit in scripturis populorum et principum ; horum, qui fuerunt in ea.</p> <p>7. Sicut latantium omnium habitatio est in te.</p>	<p>AQUILA.</p> <p>1. Filiorum Core.</p> <p>2. Fundamentum ejus in montibus sanctificati.</p> <p>4. Memorabo impetum et Babylonem scientes me.</p> <p>Phylistia et Tyrus cum Æthiopia, hic natus est ibi.</p> <p>5, 6. Et ipsi Sion dicetur, Vir et vir natus est in ea, et ipse fundabit eam . . . in scribendo populos : hic natus est ibi.</p> <p>7. Et cauentes ut chori : omnes fontes in te.</p>

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXVI.

V. 1. 'A., Σ., τῶν υἱῶν Κορέ. Euseb. et Drusius.

V. 2. 'A., ἡ θεμελίωσις etc. Mss. et Drusius.

V. 4. 'A., ἀναμνήσω etc. Aquilae et Symmachi lectiones sic plenas habet Colbertinus συγχρωθῶς scriptus. Ceteri vero truncas adferunt.

Ibid. 'A., Φουλισταία etc. Sic Eusebius Aquilae et Symmachi lectiones habet.

V. 5 et 6. 'A., καὶ τῆ Σιών etc. Has pariter lectiones ex Eusebio et ex mss. erimus. Coislinaus hanc notam habet : Μητηρ Σιών τὸ ρ κατὰ

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXV.

ius Symmacho.

V. 11. Α., φρότισον etc. Aquile et Symmachii lectiones adfert Eusebius.

Ibid. Α., μονάχισον etc. Sic Eusebius Aquile et Symmachii versiones adfert. Drusius ad Aquilam μοναχῶς tantum habet, et quidem mendose, et ad

Symmachum, ἑνωσον : cetera vero apud eum desiderantur.

V. 14. Οἱ ἄπολοι, ὑπερήφανοι. Eusebius.

Ibid. Α., καὶ παναποχή etc. Aquile et Symmachii lectiones Sic exhibet Eusebius.

V. 16. Σ., ὄψ etc. Eusebius et Drusius.

PSALMUS LXXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

1. Τῶν οἰῶν Κορέ.

2.

4. Ἀναμνήτω ὑπερηφανίαν καὶ Βαβυλωνά τοῖς εἰδόσι με.

Ἰδοὺ Φυλιστιαῖοι καὶ Τύρος μετὰ Αἰθιοπίαις, οὗτος ἐπέβη ἐκεῖ.

5, 6. Περὶ τῆ Σιών λεγθήσεται καθ' ἕκαστον, Ἄνθρωπος οὗτος ἐπέβη ἐκεῖ· αὐτὸς ἦρασεν αὐτὴν ὁ Ὑψίστος. Κύριος ἀριθμήσεται γραμμὰν λαοῦς, οὗτος ἐπέβη ἐκεῖ.

7. Καὶ αἰδέσονται ὡς ἐν αὐλοῖς πᾶσαι αἱ πηγαὶ ἐν σοί.

SYMMACHUS.

1. Filiorum Core.

2.

4. Memorabo superbiam et Babylonem scientibus me.

Eccc Phylistiæi et Tyrus cum Æthiopia, hic natus est ibi.

5, 6. De Sion quoque dicitur per singulos, Homo hic natus est ibi : ipse fundavit eam Altissimus. Dominus numerabit scribens populos, hic natus est ibi.

7. Et eamēt quasi in tibiis : Omnes fontes in te.

1. Τοῖς οἰῶς Κορέ.

2. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἁγίοις.

4. Μνησθήσομαι Ἐὰνθ καὶ Βαβυλωνός, τοῖς γνώσασσί με.

Ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος καὶ λαὸς Αἰθιοπίων. ὅστις ἐγεννήθησαν ἐκεῖ.

5, 6. Μήτηρ Σιών ἔρεῖ, Ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς θεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὑψίστος. Κύριος ἀριθμήσεται ἐν γραμμῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων πῶν γεννησάντων ἐν αὐτῇ, Ἐ. . . ἐν ἀπογραφῇ λαῶν, οὗτος γεννηθήσεται ἐκεῖ.

7. Ὡς εὐφρανόμενον πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

LXX INTERPRETES.

1. Filiis Core.

2. Fundamenta ejus in montibus sanctis.

4. Memor ero Rahab et Babylonis, scientibus me.

Eccc alienigenæ, et Tyrus, et populus Æthiopum, hi natī sunt illic.

5, 6. Mater Sion dicet, Homo et homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus. Dominus narrabit in scriptura populorum et principum horum, qui facti sunt in ea. V. . . in descriptione populorum, hic nascetur illo.

7. Sicut letantium omnium habitatio in te.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVI.

προσθήκην ἐκείτω εἰς τὴν τῶν Θ' ἐν τῷ τετρασκέλιδῳ· ἐν δὲ τῷ ὀκτασκέλιδῳ, μὲν τῆ Σιών, ἕξουσι ὄψα τοῦ ὄψ. Quo significatur in Tetrascelido sive in Tetraplo LXX habuisse μήτηρ Σιών, mater Sion; in Octa-

selido autem sive in Octaplo, ita lectum fuisse, ἢ τῆ Σιών, nunquid Sion.

V. 7. Α., καὶ ἕξουσι etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ
1 על־כּוּחַלַת	1.	1. Ἐπὶ χορείας.
4 וְהוּי לְשֵׂאוֹל הַגִּיעִי	4.	4. Καὶ ἡ ζωὴ μου εἰς ἄδην κατήντηκεν.
5 נַחֲשַׁבְתִּי עִם־יֹרְדֵי בֹר	5.	5.
6 בְּתוֹמִים הַפְשִׁי	6.	6. Ἐν τεθνηκόσιν ἐλευθέρος.
כִּבְּו הַלְלוּם : שִׁנְיָ קִבְרֵי אִשׁוֹ לֹא־זִכְרָתָם עִיד וְהִבִּיחַ בַּיּוֹדֵךְ נִגְדִי		Ὁμοίως ἀνηρημένοις . . . Ὦν οὖν ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπεώσθησαν.
7 שְׁתַּנִּי בְּבוֹחַשִׁים בְּבִצְלוֹת	7.	7. Ἔθου με. Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν βυθοῖς.
8 עָלַי כִּכְוִיחַ הַבִּיתְךָ וְגַלְבִּיבִישְׁבְּרִיךָ עֲנִית	8.	8.
9 הִרְחַקְתָּ מִי־עֵינַי מִכְּוִיחַ שְׁתַּנִּי תּוֹעֵבֹת לִבּוֹ כֹּלָא וְלֹא אִנְנָא	9.	9.
10 עֵינַי דֹּאבָה מִכְּוִיחַ עֵינַי קִרְאִתְךָ יִהְיֶה בְּנֶל יוֹם שִׁבְחָתִי אֵלֶיךָ כִּפְּי	10.	10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Super Mahalath. *Hieron.*, per echorum.

1. Pro Mahleth.

1. Super chorea.

4. Et vitæ meæ ad sepulcrum pertigerunt. *Hieron.*, et vitæ meæ ad infernum descendit.

4. Et vitæ meæ inferno appropinquavit.

4. Et vitæ meæ in infernum devenit.

5. Reputatus sum eum descendentibus in cisternam. *Hieron.*, reputatus sum eum descendentibus in lacum.

5. Æstimatus sum cum descendentibus in lacum.

5.

6. In mortuis liber. *Hieron.*, inter mortuos liber.

6. Inter mortuos liber.

6. In mortuis liber.

Sicut vulnerati jacentes sepulcro, quorum non recordatio amplius, et ipsi a manu tua abscissi sunt. *Hieron.*, sicut interfecti et dormientes in sepulcro, quorum non recordaris amplius : et ipsi a manu tua abscissi sunt.

Sicut vulnerati, dormientes in sepulcri, quorum non es memor amplius : et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Similis interfectis... quorum non recordatus es amplius, et ipsi de manu tua depulsi sunt.

7. Posuisti me. *Hieron.*, *id.*

7. Posuerunt me.

7. Posuisti me.

In tenebris et in profundis. *Hieron.*, *id.*

In tenebris et in umbra mortuis.

In tenebris et in profundis.

8. Super me nixus est furor tuus, et cunctis procellis tuis afflixisti. *Hieron.*, super me confirmatus est furor tuus, et cunctis fluctibus tuis afflixisti me.

8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes fluctus tuos induxisti super me.

8.

9. Elongare fecisti notos meos a me : posuisti me abominationes eis, clausum et non egrediar. *Hieron.*, longe fecisti notos meos a me, posuisti me abominationem eis ; clausum et non prodeuntem.

9. Longe fecisti notos meos a me : posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.

9.

10. Oculus meus doluit propter afflictionem. Invocavi te, Domine, in omni die, distendi ad te volas meas. *Hieron.*, oculus meus infirmatus est ab afflictione, invocavi te, Domine, tota die : expandi ad te palmas meas.

10. Oculi mei languerunt propter inopia. Clamavi ad te, Domine, tota die : expandi ad te manus meas.

10.

PSALMUS LXXXVII.

Θ΄.

ΘΙ ΟΥΔΟΥΗΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

- 1. Διὰ χροσῶ.
- 4. Καὶ ἡ ζωὴ μου ᾄδῃ ἔφρατο.
- 5. Ἐλογίσθην μετὰ τῶν καταγορέων εἰς λάκκον.
- 6. Ἐπὸς νεκρῶν ἀφίξαι ἐλεύθερος.
- Ὡσεὶ τετραμένον· οἱ κείμενοι ἐν ἄφρῳ, ὧν οὐ μνημονεύεις ἔτι, σῆμας ὑπὸ τῆς χειρὸς σου ἐξέκόπησαν.
- 7. Ἐταξάς με.
- Ἐν σκοτεινῶς ἐσκοπισμένον.
- 8. Ἐμὸν ἐπέθρυσεν ὁ θυμὸς σου, καὶ ταῖς καταγίγιν σου ἐκάκωσάς με.
- 9. Μακρὰν ἐποίησας τὸς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ· ἔταξάς με βδελυκτὸν αὐτοῖς, φρονοῦμενον καὶ ἀη προσερχόμενον.
- 10. Ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐξέβόρευεν ἀπὸ τῆς κακώσεως· ἐπικαλεσάμην δὲ ἐκάστην ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

- 1. Ὑπὸς Μακλέθ.
- 4. Καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδῃ ἔφρατο.
- 5. Προσπονήθην μετὰ τῶν καταθανόντων εἰς λάκκον.
- 6. Ἐν νεκρῶς ἐλεύθερος.
- Ὡσεὶ τετραμακίαι ἐβόρευμένοι καθέδοντες ἐν τᾷ φρῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπώστησαν.
- 7. Ἐθρονό με.
- Ἐν σκοτεινῶς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. V, ἐν σκοτεινῶς ἐν κατὰδύτης.
- 8. Ἐπ' ἐμὲ ἐσπρόχθη ὁ θυμὸς σου, καὶ πάντα τοὺς μετρωσιμῶς σου ἐπήμασας ἐπ' ἐμὲ.
- 9. Ἐμάκρυνας τὸς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθρονό με βδελυκτὸν αὐτοῖς. Παροδόθην καὶ οὐκ ἐξέπροσεύραμ.
- 10. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐπθόνησαν ἀπὸ τῆς πτωχείας. Καὶ ἐκέκραξα πρὸς σὲ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

- 1.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

SYMMACHE'S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

- 1. Per chorum.
- 4. Et vita mea infernum attingit.
- 5. Reputatus sum cum descendentibus in lacum.
- 6. Inter mortuos dimissus liber.
- Sicut vulnerati jacentes in sepulcro, quorum non recordaris amplius, qui a manu tua excisi sunt.
- 7. Statuisti me.
- In tenebrosis obtectum.
- 8. Super me aggravatus est furor tuus, et procellis tuis afflixisti me.
- 9. Longe fecisti notos meos a me: posuisti me abominabilem ipsis: custodię traditum, et non progredientem.
- 10. Oculus meus effluxit propter vexationem: invocavi te per singulos dies, expandi ad te manus meas.

- 1. Pro Macheth.
- 4. Et vita mea inferno appropinquavit.
- 5. Estimatus sum cum descendentibus in lacum.
- 6. Inter mortuos liber.
- Sicut vulnerati projecti dormientes in sepulcro, quorum non es memor amplius: et ipsi de manu tua expulsi sunt.
- 7. Posuerunt me.
- In tenebrosis et in umbra mortis. V, in tenebrosis in latibulis.
- 8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes flactus tuos induxisti super me.
- 9. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.
- 10. Oculi mei languerunt pro inopia. Et clamavi ad te, Domine, totadie, expandi ad te manus meas.

- 1
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
11 ה'כיתים העשהה פלא	11.	11.
12 היבשׁ בקבר	12.	12.
13 הידל	15.	15.
14 ואני אלך יהיה שועתי ובבקר תפלי תקדוך	14.	14.
15 למה יהיה תונה נשתי	15.	15. Εἰς τί, Κύριε, ἀπόστη ψυχή μου;
16-18 עני אני וגיע בונער נשאתי אמוך אפניה : עלו עברו הרונך בעותך עבתתני : סוני נכיום כל היום הקיפו עלי יחד	16-18.	16-18. Ἐπ' ἐμὲ παρήλθον αἱ ὄργαι σου.
19 הרחקת מכני אהב ורע בודעי כהנך	19.	19. Φίλον καὶ πλησίον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Numquid mortuis facies mirabile? <i>Hieron.</i> , numquid mortuis facies mirabilia?	11. Numquid mortuis facies mirabilia?	11.
12. Numquid narrabitur in sepulero? <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	12. Numquid narrabit aliquis in sepulero?	12.
15. Numquid cognosceetur? <i>Hieron.</i> , numquid cognosceatur?	15. Numquid cognosceatur?	15.
14. Etego ad te, Domine, clamaui, et mane oratio mea praeveniet te. <i>Hieron.</i> , ego autem ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea praeveniet te.	14. Et ego ad te, Domine, clamaui, et mane oratio mea praeveniet te.	14.
15. Ut quid, Domine, elongabis animam meam? <i>Hieron.</i> , quare, Domine, abiecis animam meam?	15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam?	15. Ut quid, Domine, repelles animam meam?
16-18. Afflictus ego et deficiens a juventute: portavi terrores tuos, anxius fui. Super me transierunt irae tuae: terrores tui succiderunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die: ambierunt super me pariter. <i>Hieron.</i> , pauper ego et ærummosus ab adolescentia mea, portavi furem tuum. Super me transierunt irae tuae: terrores tui oppresserunt me. Circumdederunt me quasi aquae tota die: vallaverunt me pariter.	16-18. Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt irae tuae, et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die, circumdederunt me simul.	16-18. ...super me praevenierunt irae tuae...
19. Elongasti a me amicum et socium, noti mei obscuritas. <i>Hieron.</i> , longe fecisti a me amicum et sodalem: notos meos abstulisti.	19. Elongasti a me amicum, et proximum, notos meos a miseria.	19. Amicum et proximum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVII.

V. 1. 'A., ἐπὶ χροαίας. Sic Eusebius et Drusius. Theodoretus vero, ἐπὶ χροαίχ. Item Σ., διὰ χροαῖ. Eusebius et Drusius. At Theodoretus, δι' ἄχρου, perperam.

V. 4. 'A., καὶ ἡ ζωὴ μου etc. Sic Eusebius.

V. 5. Σ., ἐλογίσθηγ etc. Eusebius. In illud, εἰς λάκκον, Coislun. unus in margine notat, εἰς βόθρον. Et infra ad illud, ἐν λάκκω, notat idem, ἐν βόθρῳ.

V. 6. 'A., ἐν τεθνηχόσιν etc. Idem.

Ibid. 'A., ἄμοιος etc. Versionem Aquilae sic maneam offert Eusebius. (*) Lectionem verò Symmachi ex Eusebio item atque ex Drusio mutuamur.

V. 7. 'A., ἔθου με etc. Eusebius.

Ibid. 'A., ἐν σκατεινός etc. Has lectiones adfert idem Eusebius, qui adjicit τῶν Θ', καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου, nec in Hebraico, nec apud reliquos interpretes haberi.

V. 8. Σ., ἐμὸς ἐπέθρισεν etc. Eusebius. Colbertianus στιχηρῶς scriptus, Σ., ὅτως ἐμὸς ἐπέθρισεν.

(*) Eusebius in commentario sic offert posteriorem partem Aquilae versionis: ἐκ τῆς χειρὸς σου ἐπε-
τρεθήσων, *abscissi sunt*, quae lectio melius quam ἀπεσώθησων quadrat ad Hebraicum. DRUSCH.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

U.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

11. Ἄρα νεκροὺς ποιήσεις τεράστια;

12. Ἢ διεγρήσεται τις ἐν τάφῳ;

15. Ἢ γνωσθήσεται;

14. Ἐμοῦ δὲ πρὸς σὲ, Κύριε, ἡ αἰμαγωγὴ, καὶ κατ' ἄρθρον ἡ προσευχὴ μου προσέθανε σε.

15. Ἰατί, Κύριε, ἀποβάλλῃ τὴν ψυχὴν μου;

16-18. Πτωχὸς ὢν καὶ ἐκλείπων ἀπὸ νεότητος, ἀνέλαθον τὸν φόβον σου. Πρὸς τοῦτοισι δὲ ἔμοῦ παρέδουσάν αἱ ῥογαί σου, αἱ ἐκπέλαξαι σου κατασκόπησάν με. Περιέβληθόν με ὡς ὕδατα, πάντα τὴν ἡμέραν περιεκύκλωσάν με.

19. Μακρὸν ἐποίησας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ ἑταῖρον, καὶ τοὺς γνωστούς μου κατατάξου.

11. Μὴ οὐδὲ νεκροὺς ποιήσεις θαυμάσια;

12. Μὴ διεγρήσεται τις ἐν τάφῳ;

15. Μὴ γνωσθήσεται;

14. Κἀγὼ πρὸς σὲ, Κύριε, ἐπέβραξα, καὶ ταπεινὴ ἡ προσευχὴ μου προσέθανε σε.

15. Ἰατί, Κύριε, ἀποβάλλῃ τὴν προσευχὴν μου;

16-18. Πτωχὸς εἶμι ἐγὼ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου ὑπέσταθες δὲ ἐταπεινώθητι καὶ ἐξηπορήθητι. Ἐπ' ἐμὲ διεβλήθον αἱ ῥογαί σου, καὶ αἱ φοβήρισμαί σου ἐξέσκαζάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδατα πάντα τὴν ἡμέραν, περιέβληθόν με ἅμα.

19. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ τάξαι πορίαι.

11.

12.

15.

14.

15. Ἰατί, Κύριε, ἀποβάλλῃ τὴν προσευχὴν μου;

16-18.

19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

11. Num mortuis facies prodigia?

12. An narrabit quis in sepulcro?

15. An cognoscentur?

14. Mens autem a te, Domine, gemitus, et in matutino oratio mea praevenit te.

15. Ut quid, Domine, abiecis animam meam?

16-18. Pauper cum sim et deficiens a juventute, suscepi timorem tuum. Ad haec per me praeteneant irae tuae, terrores tui tacere me lecerunt. Circumvenierunt me sicut aquae, tota die circumdederunt me.

19. Longe fecisti a me amicum et sodalem, et notos meos obtenebrationem.

11. Numquid mortuis facies mirabilia?

12. Numquid narrabit aliquis in sepulcro?

15. Numquid cognoscentur?

14. Et ego ad te, Domine, clameavi, et in mane oratio mea praevenerit te.

15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam?

16-18. Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt irae tuae, et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die, circumdederunt me simul.

19. Elongasti a me amicum, et notos meos a miseria.

11.

12.

15.

14.

15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam?

16-18.

19.

Notes et varia lectiones ad Psalmum LXXXVII.

Vocem ὄντως nullus praeter Colbertinum praemittit. Ἐπέβρασαν, sic Eusebius, Colbertinus supra, et Drusius. Theodoretus vero, ἐπέβρασαν. Regius unus, ἐνεβρόμησεν.

V. 9. Σ., μακρὸν ἐποίησας etc. Eusebius.

V. 10. Σ., ὁ ὀφθαλμὸς μου etc. Sic Eusebius locum prolixiorum et pleniorum addit. Theodoretus item et Drusius, ὁ ὀφθαλμὸς μου. Unus vero Regius et Alms in edit. Romana, αἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέβρασαν.

V. 11. Σ., ἄρα νεκροὺς etc. Eusebius et Reg. unus.

V. 12. Σ., ἡ διεγρήσεται etc. Sic Reg. unus.

V. 15. ἡ γνωσθήσεται. Hem.

V. 14. Σ., ἐμοῦ δὲ etc. Hanc lectionem habet Colbertinus συγχρῶς scriptus.

V. 15. Α., εἰς τί etc. Has lectiones exhibet Drusius.

V. 16. Σ., πτωχὸς ὢν etc. Eusebius Symmachi lectionem plenam, et Aquile mutilam addit.

V. 19. Σ., μακρὸν ἐποίησας etc. Colbertinus συγχρῶς scriptus. Drusius habet, Α. et Sym., φίλον καὶ πατέρα. Andas scilicet junxit is qui haec prior scripsit, qui in sensu conventu ant.

PSALMUS LXXXVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1 לאיתן האזרחי	1.	1.
2 חסדו יהוה עולם אשירה	2.	2. Ἐλεος Κυρίου αἰῶνα ᾄσομαι.
3 כִּי-אֲבוֹרְתִי שְׁבוּיִם וְתָמוּ אֲבוֹנֶתְךָ בָּהֶם	3.	3. Ὅτι εἶπα.
4 בְּרִית לְבַהֲרֵי	4.	4. Συνθήκην.
5 עַד-עוֹלָם אֲנִי וְרַעַךְ וּבְנֵיהִי לְדֶר-זֶדֶד נִסְאֶךָ	5.	5.
6 אֶף-אֲבוֹנֶתְךָ בִּקְהָל קְדוֹשִׁים	6.	6.
7 כִּי כִּמוֹ בִּשְׁחָךְ יַעֲרַךְ לַיהוָה יִדְבַּח לַיהוָה בְּבִנְיָ אֱלֹהִים	7.	7.
8 אֵל נַעֲרָץ בְּסִדֵּי-קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנִירָא עַל-כָּל-סְבוִיבוֹ	8.	8. Ἰσχυρὸς κατισχυροῦμενος ἐν ἀπορήτῳ ἁγίων, πλῆθος, πλῆθος, καὶ ἐπιφόβος ἐπὶ πάντας κύκλῳ αὐτοῦ.
15 צִפְּן וַיִּמְיֵן אֶתָּה בְּרֵאתָם	15.	15. Βορβᾶν καὶ δεξιᾶν σὺ ἔκτισας αὐτά.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ethan Ezraïte. <i>Hieron., id.</i>	1. Ethan Ezrahitæ.	1.
2. Misericordias Domini sæculum cantabo. <i>Hieron., misericordias Domini in æternum cantabo.</i>	2. Misericordias Domini in æternum cantabo.	2. Misericordiam Domini sæculum cantabo.
3. Quoniam dixi. <i>Hieron., id.</i> Cælis firmabis veritatem tuam in illis. <i>Hieron.,</i> cælos fundabis, et veritas tua in eis.	3. Quoniam dixisti. In cælis præparabitur veritas tua in eis.	3. Quoniam dixi.
4. Fœdus. <i>Hieron., id.</i> Electo meo. <i>Hieron.,</i> cum electo meo.	4. Testamentum. Electis meis.	4. Fœdus.
5. Usque in æternum stabiliam semen tuum : et ædificabo in generationem et generationem thronum tuum. <i>Hieron.,</i> usque in æternum stabiliam semen tuum : et ædificabo in generatione et generatione thronum tuum.	5. Usque in æternum præparabo semen tuum : et ædificabo in generationem et generationem sedem tuam.	5.
6. Etiam fidem tuam in ecclesia sanctorum. <i>Hieron.,</i> et veritatem tuam in ecclesia sanctorum.	6. Etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.	6.
7. Quoniam quis in æthere æquabitur Deo? <i>Hieron.,</i> quis enim in nubibus æquabitur Domino in filiis deorum? <i>Hieron.,</i> quis enim in nubibus æquabitur Domino : assimilabitur Domino de filiis Dei?	7. Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino, similis erit Deo in filiis Dei?	7.
8. Deus formidandus in secreto sanctorum multo, et terribilis super omnes qui in circuito ejus. <i>Hieron.,</i> Deus ineluctus in arcano sanctorum numio, et terribilis in cunctis que circa eum sunt.	8. Deus qui glorificatur in consilio sanctorum : magnus et terribilis super omnes qui in circuito ejus sunt.	8. Fortis roboratus in secreto sanctorum, multitudo, multitudo, et tremendus super omnes in circuitu ejus.
15. Aquilonem et dexteram tu creasti ca. <i>Hieron.,</i> aquilonem et dextram tu creasti.	15. Aquilonem et mare tu creasti.	15. Aquilonem et dexteram tu creasti ca.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

4.

2. Τὰ ἐλέη Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.

5. Ὅτι εἶπον.

Ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐδοξαθήσεται ἡ ἀληθεία σου.

4. Συνθήκην.

5. Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσει τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσῃ εἰς ἐκείτην γενεάν τὴν θρόνον σου.

6.

7. Τίς γὰρ ἐν αἰθέρι ἀντιπαράσῃ τῷ Κυρίῳ, ἐξίσταται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;

8. Θεὸς θήσεται ἐν ἀνάβυσσῳ ἀγίων πόλιν, καὶ ἐπιφύσῃ ἐν πᾶσι τοῖς περὶ σαουτὸν.

15. Εἰς βορρᾶν καὶ δεξιάν σου ἔκτισας.

1. Αἶθρα τῷ Ἐθραῖτῃ. Ἄλλως, Αἶθρα τῷ Ἐθραῖτῃ. Ἄλλως, Αἶθρα τῷ Ζαράτῃ.

2. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσονται.

5. Ὅτι εἶπαί, Ἐ, ἔτι εἶπα.

Ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐδοξαθήσεται ἡ ἀλήθειά σου.

4. Διαθήκην.

Τοῖς ἐκλεκτοῖς μου. Οἱ δεσπότη, τῷ ἐπιλέκτῳ μου.

5. Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσει τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσῃ εἰς γενεάν καὶ γενεάν τὸν θρόνον σου.

6. Καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.

7. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ, καὶ τίς ἰσομοθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;

8. Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλή ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός ἐπὶ πάντας τοὺς περιχώλους αὐτοῦ.

15. Τὸν βορρᾶν καὶ θάλασσαν σου ἔκτισας. Ἐ, βορρᾶν καὶ νότον σου ἔκτισας.

4.

2. Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσονται.

5. Ὅτι εἶπον.

4.

5.

6. Καίγει τὴν πίστιν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.

7.

8.

15. Βορρᾶν καὶ νότον σου ἔκτισας.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

4.

2. Misericordias Domini in æternum cantabo.

5. Quoniam divi.

In caelis fundabitur veritas tua.

4. Fodus.

5. Usque in sæculum preparabo semen tuum : et edificabo in unamquamque generationem thronum tuum.

6.

7. Quis enim in æthere æquabit se Domino, æqualis crit Domino in filiis Dei?

8. Deus inviete in colloquio sanctorum multo, et tremende in omnibus quæ circum te sunt.

15. In aquilonem et dexteram tu creasti.

4. Ethan Ezraite. *Miter*, Ethan Israelite. *Mius*, Ethan Zarate.

2. Misericordias tuas, Domine, in æternum cantabo.

5. Quoniam dixisti. V, quoniam dixi.

In caelis preparabitur veritas tua.

4. Testamentum.

Electis meis. *Reliqui*, electo meo.

5. Usque in æternum preparabo semen tuum : et edificabo in generationem et generationem thronum tuum.

6. Et veritatem tuam in ecclesia sanctorum.

7. Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino, et quis assimilabitur Domino in filiis Dei?

8. Deus qui glorificatur in consilio sanctorum : magnus et terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.

15. Aquilonem et mare tu creasti. V, aquilonem et austrum tu creasti.

4.

2. Misericordias tuas, Domine, in æternum cantabo.

5. Quoniam divi.

4.

5.

6. Etiam fidem tuam in ecclesia sanctorum.

7.

8.

15. Aquilonem et austrum tu creasti.

TO EB AIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γραμμοῖσι.

AKYAAΣ.

תבור ותרמון בשבך יצונו
 14 לך יצונו עבדך גמילה תנו ידך
 תהום ימיךך
 15 צדק ומשפט כסך כסךך
 16 ידעו תרועה
 17 כל־היום
 20 אה דברת־בחרון ל־חסדךך
 20, 21 שויתי ענה על־גבתי
 הוציאתי כחור כוונם : מוצאתי דוד
 עבדי בשבך קדשי בישחתי
 22-23 אשר ידך תבין עמי וְיָד־
 ידועו האמיני : לא־ישא אונים כי
 וְיָד־עוֹלָה לֹא יענו : וכתתו מוצני
 ערמי ובשחתי אסף : יאמינתי
 וחסדי עמי

14.

15.

16.

17.

20.

20-21

22-23.

Ἐκδόρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὄνματι
 τί σου αἰνέσουσι.
 14. Μισὰ δυνάμεως.

15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα τὸ
 ἔδρασμα τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

16.

17.

20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὄρασει τοῖς
 ἁγίοις σου.

20, 21.

22-23.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Thabor et Hermon in nomine
 tuo personabant. *Hieron.*, Thabor
 et Hermon noam tuum lauda-
 bunt.

Thabor et Hermon in nomine
 tuo exsultabant.

Thabor et Hermon in nomine
 tuo laudabunt.

14. Tili i brachium cum fortitu-
 dine: roboretur manus tua, exal-
 tetur dextera tua. *Hieron.*, ierum
 brachium cum fortitudine: robo-
 retur manus tua, et exaltetur dex-
 tera tua.

14. Tuum brachium cum poten-
 tia: firmetur manus tua, et exal-
 tetur dextera tua.

14. Cum virtute.

15. Iustitia et iudicium locus
 paratus throni tui. *Hieron.*, iusta
 et iudicium firmamentum throni
 tui.

15. Iustitia et iudicium præpara-
 ratio sedis tue.

15. Iustitia et iudicium firma-
 mentum throni ejus.

16. Scientium jubilationem.
Hieron., qui novit jubiliu.

16. Qui scit jubilationem.

16.

17. Omni die. *Hieron.*, tota die.

17. Tota die.

17.

20. Tunc locutus es in visione
 misericordie tue. *Hieron.*, tunc lo-
 cutus es per visionem sanctis
 tuis.

20. Tunc locutus es in visione
 sanctis tuis.

20. Tunc locutus es in visione
 sanctis tuis.

20, 21. Posui adjutorium super
 potentem, exaltavi electum de
 populo. Inveni David servum
 meum, in oleo sanctitatis mee
 unxi eum. *Hieron.*, posui adjuto-
 rium super robustum, et exaltavi
 electum de populo. Inveni David
 : rum meum.

20, 21. Posui adjutorium in po-
 tente, et exaltavi electum de plebe
 mea. Inveni David servum meum.

20, 21.

22-25. Quo manus mea firma
 erit cum eo; etiam brachium
 meum roborabit eum. Non exiget
 inimicus in eo, et filius iniquitatis
 non affliget eum. Et concidam a
 faciebus eius affligentes eum, et
 odientes eum percutiam. Et veri-
 tas mea et misericordia mea cum
 eo. *Hieron.*, cum quo manus mea
 firma erit, et brachium meum ro-
 borabit eum. Non decipiet inimi-
 cus eum, et filius iniquitatis non
 affliget eum. Sed concidam ante
 faci in ejus hostes illius: et qui
 cum oderunt percutiam. Veritas

22-25. Manus enim mea auxi-
 liabitur ei, et brachium meum
 confortabit eum. Nihil proficiet
 inimicus in eo, et filius iniquitatis
 non apponet nocere ei. Et concidam
 a facie ipsius inimicos ejus,
 et odientes eum in fugam conver-
 tam. Et veritas mea, et miseri-
 cordia mea cum i, so.

22-25

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

DE DEO THRON.

Θαβὼρ καὶ Ἑρμόν τὸ ἄστυ σου
εὐφρανθήσονται.

14. Σὺς ὁ βραχίον μετὰ δυνα-
στίας· Ἀγαστήτος ἡ χεὶρ σου, ὑψι-
λὴ ἢ δεξιὰ σου.

15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα βάσις
τοῦ θρόνου σου.

16. Ὁ γνώσκων σηματοῖται.

17. Πᾶταν ἡμέραν.

20. Τότε ἐλάλησας δι' ὀράσεως
τοῖς ἁγίοις σου.

20, 21. Ἐθέλησα ἀντιθέην ἐν-
θρόνῳ, ὑψώσασθαι ἐπιεσπύον ἀπὸ τοῦ
λαοῦ μου. Ἐύρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν
μου.

22-25. Ἡ δεξιὰ μου βεβαίως
σύνεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίον μου
στερεώσει αὐτόν. Οὐκ ἐξαπατήσας
αὐτὸν ἐγθρόης, οὐδὲ υἱὸς ἀδικίας
κακώσει αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ συγκόψω
ἀπὸ ἐμπροσθεν αὐτοῦ τοὺς μισούν-
τάς αὐτόν, καὶ τοὺς κακοποιούντας
αὐτόν πατάσω· ἢ δὲ βεβαίως καὶ
ἡ χάρις μου σύνεται αὐτῷ.

SYMMACHUS.

Thabor et Hermon nomina tuum
celebrabunt.

14. Tuum brachium cum poten-
tia: inviata manus tua, exelsa
dextera tua.

15. Justitia et judicium basis
throni tui.

16. Qui scit significationem.

17. Oam die.

20. Tunc locutus es per visio-
nem sanctis tuis.

20, 21. Posui adjutorium viro-
rum, exaltavi electum a populo
meo. Inveni David servum meum.

22-25. Dextera mea firmiter ad-
erit ei, et brachium meum firma-
bit eum. Non decipiet eum inimi-
cus, neque filius iniquitatis affli-
get eum. Sed et concidam a con-
spectu ejus odientes eum, et ve-
xantes eum perentiam: confirma-
tio autem et gratia mea aderit
ipsi.

Θαβὼρ καὶ Ἑρμόν ἐν τῷ ἄστυ-
τί σου ἀγαλλιάσονται.

14. Σὺς ὁ βραχίον μετὰ δυνα-
στίας· κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου,
ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου.

15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοι-
μασία τοῦ θρόνου σου.

16. Ὁ γνώσκων ἀλαλαγήσει.

17. Πᾶσιν τὴν ἡμέραν.

20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὀράσει τοῖς
υἱοῖς σου. Ἦ, τοῖς προφήταις σου.

20, 21. Ἐθέλησα βεβαίως ἐπὶ
θρόνου, ὑψώσασθαι ἐκ τοῦ
λαοῦ μου. Ἐύρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν
μου.

22-25. Ἡ γὰρ χεὶρ μου συναυτι-
λήσεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίον μου
κραταιώσει αὐτόν. Οὐκ ἐξαπατήσας
αὐτόν ἐν ἐγθρόῃ, καὶ υἱὸς ἀνομίας
οὐ κακώσει αὐτόν. Καὶ συγκόψω
ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς
μισούντας αὐτόν, καὶ τοὺς μι-
σοῦντάς αὐτόν τροπώσωμαι. Καὶ ἡ
ἀληθεία μου καὶ ὁ ἐλεῶς μου μετ'
αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

Thabor et Hermon in nomine
tuo exultabunt.

14. Tuum brachium cum po-
tentia: firmetur manus tua, et
exaltetur dextera tua.

15. Justitia et judicium prepa-
ratio throni tui.

16. Qui scit jubilationem.

17. Tota die.

20. Tunc locutus es in visione
filiis tuis. VI, prophetis tuis.

20, 21. Posui adjutorium super
potentem, exaltavi electum de
plebe mea. Inveni David servum
meum.

22, 23. Manus enim mea auxi-
liabitur ei, et brachium meum
confortabit eum. Nihil proficiet
inimicus in eo, et filius iniquitatis
non apponet nocere ei. Et concidam
a facie ipsius inimicos ejus,
et odientes eum in fugam conver-
tam. Et veritas mea, et misericor-
dia mea cum ipso.

14.

15.

16.

17.

20.

20, 21.

22-25. Οὐ κακοί, ρίσει.

THEODOCITO.

14.

15.

16.

17.

20

20, 21.

22-25. Non vexabit.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYΛAΣ.
עֵינַי לִבְיֹד־אֶרֶץ 28	28.	28. Ὑψίστων τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.
וְשִׁמְתִי לֵעַד דְּרַעַי וְכִסְאִי כִּסֵּי־שִׁבּוּיִם 50	50.	50.
וְהָקֵמְךָ 52	52.	52.
וְלֹא אֶשְׁקֶךָ בְּאִמּוֹתַי 54	54.	54. Καὶ οὐ ψεύσομαι ἐπὶ τὰς ἐπαγγελίας μου.
וּבְקִדְשִׁי 56	56.	56.
כִּי־הָיָה יוֹמֵךָ עוֹלָם 58	58.	58.
וְעַד 72		
וְיָתֵחַ וְיִתְחַזַּק וְיִבְנֶה אֶת־הַתְּעַבָּת 59	59.	59. Ὑπερθέτησας μετὰ ἠλειμμένου σου.
עַשְׂתִּי־בְשִׁיתֶךָ		
וְאַתָּה בְּדִית עִבְדְּךָ 40	40.	40.
וְהִשְׁבַּת בְּמִדְבָּרִי 45	45.	45.
עַל־יָבוּשָׁי 46	46.	46. Νεοτῆτων αὐτοῦ.
עַד־חֲסוֹת יָדֶיךָ הִתְחַזַּק לְנֹצֵחַ 47	47.	47. Ἔως πότε, Κύριε, ἀποκρυθήσῃ εἰς νίκης;

הַבְּעַר כְּבֹד־אֵשׁ הַמִּוֶּקֶן

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

autem mea et misericordia mea erit cum eo.

28. Excelsum regibus terræ. *Hieron., id.*

50. Et ponam in perpetuum semen ejus, et thronum ejus sicut dies cælorum. *Hieron.,* et ponam perpetuum semen ejus, etc. *ut vulg.*

52. Statuta mea. *Hieron.,* carimonias meas.

54. Et non fallam in veritate mea. *Hieron.,* nec mentiar in veritate mea.

56. Per sanctitatem meam. *Hieron.,* in sancto meo.

58. Sicut luna stabilietur sæculum. *Hieron.,* sicut luna stabilietur in æternum.

Et testis. *Hieron., id.*

59. Et tu elongasti et reprobasti, inatus es cum uncto tuo. *Hieron.,* tu autem repulisti et projecisti: inatus es adversus Christum tuum.

40. Abolevisti pactum servi tui. *Hieron.,* attenuasti pactum servi tui.

45. Cessare fecisti puritatem ejus. *Hieron.,* quiescere fecisti munditiam ejus.

46. Adolescentiarum ejus. *Hieron.,* adolescentiæ ejus.

47. Usquequo, Domine, abscondes te in æternum? *Hieron.,* usquequo, Domine, absconderis in finem?

Exardescet sicut ignis furor tuus. *Hieron.,* succenditur quasi cinis in flagratio tua.

28. Excelsum præ regibus terræ.

50. Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cæli.

52. Justitias meas.

54. Neque nocebo in veritate mea.

56. In sancto meo.

58. Sicut luna perfecta in æternum.

Et testis.

59. Tu vero repulisti et despexisti, distulisti Christum tuum.

40. Everisti testamentum servi tui.

45. Destruxisti eum ab emundatione.

46. Temporis ejus.

47. Usquequo, Domine, averfis in finem?

Exardescet sicut ignis ira tua.

28. Altissimum regibus terræ.

50.

52.

54. Et non mentiar in proni-sis meis.

56.

58.

59. Distulisti eum uncto tuo.

40.

45.

46. Juventutum ejus.

47. Usquequo, Domine, absconderis in victoriam?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

28. Ἀνώτατον τῶν βασιλείων τῆς γῆς.

50. Καὶ ποιήσω διηνεκὲς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως ἄντων αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ.

52.

54. Οὐδὲ πρὸς ἀπαρτήσομαι . . .

56.

58. Ὡς ἡ μῆνη, ἑσθραία αἰωνίως μνησθήσεται.

Καὶ ὁ δικαιοστροφόμενος.

59. Σὺ δὲ αὐτὸς ἀπεθάλου καὶ ἀπεδοκίμασας, ἐχολώθης πρὸς τὸν Χριστὸν σου.

40. Εἰς καθάρσον ἐδόκασ τὴν δικαιοσύνην τοῦ δούλου σου.

45. Ἀπέπευσας τὴν καθαρότητα αὐτοῦ.

46. Νεότητος αὐτοῦ.

47. Ἔως πόντος, Κύριε, ἀποκρουθήσῃ εἰς τέλος ;

Φλογησεται ὡς πῦρ ὁ θυμὸς σου.

SYMMACHUS.

28. Ἐψήσαν παρὰ τοῖς βασιλεύσι τῆς γῆς.

50. Καὶ θέσωμαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

52. Τὰ δικαιώματά μου. Ἄλλοι, ἀκροβάσματα. Ἄλλοι, προστάγματα.

54. Οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου.

56. Ἐν τῷ ἁγίῳ μου. Ἐ, κατὰ τοῦ ἁγιασμοῦ μου.

58. Ὡς ἡ, τελέγη, καταρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ ὁ μάρτυς.

59. Σὺ δὲ ἀπόσω καὶ ἐξουδένωσας, ἀνεθάλου τὸν Χριστὸν σου.

40. Κατέστροφας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου.

45. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτοῦ.

46. Τοῦ χρόνου αὐτοῦ. Ἄλλοι, τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

47. Ἔως πόντος, Κύριε, ἀποστρέψῃς εἰς τέλος ;

Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

28. Supremum regum terræ.

50. Et faciam perpetuum semen ejus, et thronum ejus in quantum dies cæli.

52.

54. Non prætergrediar.

56.

58. Sicut luna firma æternum manebit.

Et testificans.

59. Tu vero ipse abjecisti, et reprobasti, iratus es contra Christum tuum.

40. In maledictionem dedisti testamentum servi tui.

45. Cessare fecisti puritatem ejus.

46. Juventutis ejus.

47. Usquequo, Domine, absconderis in finem ?

Exardescet sicut ignis furor tuus.

28. Excelsum præ regibus terre.

50. Et posam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cæli.

52. Justificationes meas. *Alius*, accurate statuta. *Alius*, præcepta.

54. Neque nocebo in veritate mea.

56. In sancto meo. *V*, per sanctuarium meum.

58. Sicut luna perfecta in æternum.

Et testis.

59. Tu vero repulisti et despexisti, rejecisti Christum tuum.

40. Evertisti testamentum servi tui.

45. Dissolvisti eum ab emundatione.

46. Temporis ejus. *Aliter*, throni ejus.

47. Usquequo, Domine, avertis in finem ?

Exardescet sicut ignis ira tua.

28.

50.

52.

54.

56.

58.

59.

40.

45.

46.

47.

28.

50.

52.

54.

56.

58.

39.

43.

45.

46.

47.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON. Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
פיה לו 50	50.	50. Πῶς ἔστι;
מיום עוברתו לך יקום זרעו 51	51.	51. Αἰροῦντός μου ἐν κόλπῳ πάσας ἀδικίας λαῶν.
ךהשם פיהו עתה אשר 52	52.	52. Οὐ δυνάσδισαν ἐλ ἔγγη τοῦ Χριστοῦ σου.
ךהניו וךהניו 53	53. אִי הֵן, אִמֵּן.	53. Πιστωμένως, πιστωμένως.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
50. Ubi sunt? <i>Hieron., id.</i>	50. Ubi sunt?	50. Ubi sunt?
51. Ferre me in sinu meo omnes multos populos. <i>Hieron.,</i> quia portavi in sinu meo omnes iniquitates populorum.	51. Quod contini in sinu meo, multarum gentium.	51. Gestate me in sinu omnes injustitias populorum.
52. Quod reprobraverunt vestigia uncti tui. <i>Hieron.,</i> quibus reprobraverunt vestigia Christi tui.	52. Quod reprobraverunt commutationem Christi tui.	52. Quo reprobraverunt vestigia Christi tui.
53. Amen et amen. <i>Hieron.,</i> amen, amen.	53. Fiat, fiat.	53. Fideliter, fideliter.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXXVIII.

V. 1. Ἐξραῖτη. Sic Eusebius. Drusius vero aliam lectionem addit, Αἰθῶν Ζαρχαῖτη. LXX Romane edit., Αἰθῶν τῷ Ἰσραηλίτῃ.
 V. 2. 'Α, ἔλκος etc. Has lectiones habet Drusius.
 V. 5. 'Α, Ε, ὅτι εἶπα. Sic Drusius et codex unus Regius.
 Ibid. Σ., ἐν τοῖς οὐρανοῖς etc. Eusebius.
 V. 4. 'Α., Σ., σουθῆκηγ. Vide Eusebium in hunc locum.
 Ibid. Οἱ ἱερεῖς, τῶ ἐπιλάκτω μου. Eusebius.
 V. 5. Σ., ἕως τοῦ etc. Idem.
 V. 6. Θ., καίγῃ etc. Theodoretus.
 V. 7. Σ., τίς γάρ etc. Sic lectionem Symmachi plenam habet Colbertinus : ea vero mutila est apud Eusebium, itemque apud Drusium, qui legit, υἱοῖς θεῶν, pro υἱοῖς Θεοῦ.
 V. 8. 'Α., ἰσχυρῶς etc. Aquile et Symmachi lectiones sic exhibet Eusebius.

V. 15. 'Α., βοῶν etc. Eusebius. Postremam lectionem Theodoretus Theodotium tribuit, Eusebius Quinte.
 Ibid. 'Α., θαλάσῃ etc. Idem.
 V. 14. Σ., σὺ δὲ βραχίων etc. Sic Eusebius, qui primo Aquile hanc interpretationem tribuerat, et quidem, ut videtur, memoria lapsus; nam eam ipsam postea Symmacho adscribit, ut et Theodoretus atque Regius unus. Corderius, 'Α., μετὰ δυνάμει.
 V. 15. 'Α., δικαιοσύνη etc. Eusebius
 V. 16. Σ., ὁ γινώσκων etc. Idem.
 V. 17. Σ., πάνταν ἡμέραν. Idem.
 V. 20. 'Α., τότε etc. Sic ex mss. et ex Hieronymo : ubi notes illud, τοῖς προφήταις σου, quod est Sextae editionis, in uno Colbertino tribui Symmacho.

PSALMUS LXXXIX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
בדר ודר 1	1.	1.
בדרים 2	2.	2. Πῶν ἔργα περιθῆναι, καὶ ὠδίνθηθῆναι γῆν καὶ τῆν οἰκουμένην.
בדרים 3	3.	3. Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
בדרים 4	4.	4. Καὶ ἔραξτε, Ἐπιστρέψατε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. In generatione et generatione. <i>Hieron., id.</i>	1. A generatione in generatione.	1.
2. Priusquam montes nascerentur, et formaretur terra et orbis. <i>Hieron.,</i> antequam montes nascerentur, et pareretur terra et orbis.	2. Priusquam montes fierent, aut formaretur terra et orbis.	2. Antequam montes nascerentur, et pareretur terra et orbis.
Et a saeculo et usque in saeculum tu es Deus. <i>Hieron., id.</i>	A saeculo et usque in saeculum tu es Deus.	A saeculo et usque in saeculum tu es Deus.
3. Et dices, Convertimini, filii hominum. <i>Hieron.,</i> et dices, Convertimini, filii hominum.	3. Et dixisti : Convertimini, filii hominum.	3. Et dices, Convertimini, filii hominum.
4. Et vigilia in nocte. <i>Hieron.,</i> et vigilia nocturna.	4. Et custodia in nocte.	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ΄	ΘΕΟΔΟΤΙΗΝ.
50. Πῶς ἔστι;	50. Πῶς ἔστι;	50. Πῶς ἔστι;
51. Τὴ ἀστατα ἐν τῷ κόλπῳ μου, πολλῶν τῶν ἐθνῶν.	51. Ὁς ἐπέστη ἐν τῷ κόλπῳ μου, πολλῶν τῶν ἐθνῶν.	51.
52. Ὁς ἀνείδισαν τὴ ἔρημ τοῦ Χριστοῦ σου.	52. Ὁς ἀνείδισαν τὸ ἀπώλετο τοῦ Χριστοῦ σου.	52. Ὁς ἀνείδισαν τὴ ἔρημ τοῦ Χριστοῦ σου.
55. Ἀμήν, ἀμήν.	55. Ἐνενοῦτο, γένοιτο.	55.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
50. Ubi sunt?	50. Ubi sunt?	50. Ubi sunt?
51. Tuli in sinu meo, multarum gentium.	51. Quod contumini in sinu meo, multarum gentium.	51.
52. Quo exprobraverunt vestigia Christi tui.	52. Quo exprobraverunt commutationem Christi tui.	52. Quo exprobraverunt vestigia Christi tui.
55. Amen, amen.	55. Fiat, fiat.	55.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVIII.

V. 20, 21. Σ., ἐπιθήρα etc. Eusebius.
 V. 22. Hunc et sequentes tres v. vsus sic refert Eusebius ex Symmacho.
 V. 28. Α., ὑψίστων etc. Aquile et Symmachi lectiones sic habent Theodoretus et Drusius.
 V. 50. Σ., καὶ ποιήσω etc. Eusebius et duo mss. Regii.
 V. 52. Ἄλλος, ἀκροθ- etc. Coislin, unus.
 V. 54. Α., καὶ ὁ ψεύσομαι etc. Unus cod. et Drusius. Sed hæc interpretatio non videtur Aquila esse, imò potius scholion aliquid incerti.
 V. 56. Ε', κατὰ τοῦ ἀγ-. Regius unus ex Apollinatio.
 V. 58. Σ., ὡς ἡ μέγη etc. Eusebius.
 Ibid. Σ., καὶ ὁ διαμικροβόμενος. Duo codices et Drusius. Unus habet, διαμικροβάμενος.
 V. 59. Symmachi lectionem, ac precedentem Aquile habet Eusebius, Drusius eam solum que

Symmachi est.
 V. 19. Σ., εἰς κατόραν etc. Drusius.
 V. 45. Σ., ἀπίπασσας etc. Duo Regii habent, κατόρασας; sed id ex LXX desumptum, Theodoretus, alius Regi, et Drusius, ἀπίπασσας.
 V. 46. Α., νεστήτην etc. Drusius. Ἄλλος, τὸ θρόνον αὐτοῦ. Sic edit. Rom.
 V. 47. Α., ἕως πότε etc. Eusebius.
 Ibid. Σ., φλεγγήσεται etc. Theodoretus.
 V. 50. Α., Σ., Ο', πῶς ἔστι. Θ., πῶς εἶσι. Sic mss. Coislin.
 V. 51. Α., ἀφροντός μου etc. Eusebius.
 V. 52. Α., Σ., Θ., ὃς ἀνείδισαν etc. Hanc lectionem Eusebius uni Symmacho tribuit, Theodoretus Aquile et Theodotio, unus Regius Symmacho et Theodotio.
 V. 55. Α., πεπιστ- etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ΄	ΘΕΟΔΟΤΙΗΝ.
1. Ἐν ἐκείτῃ γενεῇ.	1. Ἐν γενεῇ καὶ γενεῇ.	1.
2. Πρὶν ἕρη γενθῆναι, καὶ ὠδινθῆναι γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην.	2. Πρὸ τοῦ ἕρη ἐρησθῆναι, καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην.	2.
Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.	Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.	Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
3.	3. Καὶ εἶπα: Ἐπιστρέψατε, οἱ ἀνθρώποι.	3.
4. Καὶ ὡς φυλακὴ νυκτερινή.	4. Καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. In unaquaque generatione.	1. In generatione et generatione.	1.
2. Antequam montes nascerentur, et parturiretur terra et orbis.	2. Priusquam montes firmarentur, et formaretur terra et orbis.	2.
A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.	A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.	A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
3.	3. Et dixisti: Convertimini, filii hominum.	3.
4. Et ut custodia nocturna.	4. Et custodia in nocte.	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασι.	ΑΚΥΑΑΣ.
7 כִּי נִלְכַּח בְּאַפְךָ נבחנו	7.	7. Ἐσπούσαμεν.
8 שֵׁשׁ עֶשְׂרִים לְנֶגְדְךָ עִבַּרְנוּ לִבֵּינוּ פניך	8.	8. τὰς παρορᾶσεις ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.
9 כִּי כָל־יְמֵינוּ בָנוּ בַעֲבֹרְתְךָ כִּרְשׁוֹ	9.	9.
10 בָּהֶם שְׁבַע־יָמִים שָׁנָה וְאַחַב בְּנֵי־רֵת	10.	10.
כִּי־גַד הוּשׁ וְנִעְשָׂה		ἽΟτι διεπέλασεν ἀνὴρ καὶ ἐπετά- σθη.
11 מִי־יָדַע עַד אַפְךָ וְיִצְרָאֲלֶיךָ עבדך	11.	11.
12 יְכִינֹחַ כִּן הוּדַע וְנָבֵא וְנָבֵא חֲכָמָה	12.	12 [Τὰς ἡμέρας ἡμῶν οὕτω γνώ- ρισον, ἵνα ἔλθωμεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς σοφίας.]
13 שִׁיבָה יְהוָה עַד־בֵּיתִי וְהִנֵּרְתָם על־עבדך	13.	13.
14 שְׁבַע־נוּ בְּבֶקֶר הַסֶּדֶךְ וְהִשְׁמַרְהוּ וְשִׁמְחָה בְּכָל־יְכִינֹחַ	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Quia consumpti sumus in ira tua. Hieron., consumpti enim sumus in forore tuo.

Territi sumus. Hieron., conturbati sumus.

8. Posuisti iniquitates nostras coram te, adolescentiam nostram ad luminare facierum tuarum. Hieron., posuisti iniquitates nostras coram te : negligentias nostras in luce vultus tui.

9. Quoniam omnes dies nostri declinaverunt in ira tua : consumpsimus. Hieron., omnes enim dies nostri transierunt in furore tuo : consumpsimos.

10. In eis septuaginta anni, et si in fortitudinibus. Hieron., in ipsis septuaginta anni : si autem multi.

Quia res catur cito, et avolavimus. Hieron., quoniam transibimus cito, et avolabimus.

11. Quis cognoscens fortitudinem irae tuae, et sicut timor tuus ira tua? Hieron., quis novit fortitudinem irae tuae, et secundum timorem tuum indignationem tuam?

12. Dies nostros sic scire fac, et adducemus cor sapientiam. Hieron., ut numerentur dies nostri sic ostende, et veniemus corde sapienti.

13. Convertere, Domine, usquequo? et consolare super servos tuos. Hieron., convertere, Domine, usquequo? et exorabilis esto super servos tuos.

14. Saturate nos in matutino mi-

VULGATA LATINA.

7. Quia defecimus in ira tua.

Turbati sumus.

8. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo : saeculum nostrum in illuminatione vultus tui.

9. Quoniam omnes dies nostri defecerunt : et in ira tua defecimus.

10. In ipsis septuaginta anni ; si autem in potestatibus.

Quoniam supervenit mansuetudo, et corripiemur.

11. Quis novit potestatem irae tuae, et pro timore tuo iram tuam dinumerare?

12. Dexteram tuam sic notam fac, et eruditos corde in sapientia.

13. Convertere, Domine, usquequo? et deprecabilis esto super servos tuos.

14. Repleti sumus mane miseri-

AQUILA.

7.

Festinavimus.

8. ... negligentias nostras in illuminationem vultus tui.

9.

Quia transivit vir et avolavit.

11.

12. Dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientiae.

13.

14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.

7. Ὅτι ἀνηλώθημεν ἐν τῇ ὀργῇ σου.

Ἐσπούσαμεν.

8. Προσέθηκας τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀντικρύς σου, τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φάνησθαί τῷ προσώπῳ σου.

9. Πῆσαι γὰρ αἱ ἡμέραι ἡμῶν διέθρασαν, ἐν τῷ γόῳ σου ἀνηλώθημεν.

10. Ὁλόκληρος ὁ ἔσθρ, ἐν δὲ ἐν παρὰ προσδοκίαν.

Τραχύθυνοι γὰρ, ἄρνοι ἐκπιτανύμεθα.

11. Τίς οἶδε τὴν ἰσχύον τοῦ θυμοῦ σου, καὶ κατὰ τὸν φόβον σου τὴν ὀργὴν σου;

12. [Τὰς ἡμέρας ἡμῶν οὕτω γνόριστον, ἵνα ἐλθῶμεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς σοφίας.]

15. Ἐπιστρέψθητι, Κύριε, ἕως πότις; παρακλήθητι ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

14. Χόρτασον ἡμᾶς ὀρθρονοῦ ἐλέους σου, ἵνα ὑπνώσωμεν, καὶ εὐφρανόμεθα ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

SYMMACHIUS.

7. Quia consumpti sumus in ira tua.

Festinavimus.

8. Apposuisti iniquitates nostras ante te, negligentias nostras ut apparerent vultui tuo.

9. Omnes enim dies nostri auferunt: in ira tua consumpti sumus.

10. Integri septuaginta anni: si vero praeter expectationem.

Suo cisi enim, cito avolvimus.

11. Quis novit fortitudinem fortis tui, et secundum timorem tuum iram tuam?

12. Dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientiae.

15. Convertere, Domine, usquequo? deprecabilis esto pro servis tuis.

14. Satia nos matutina miseri-

7. Ὅτι ἐξέλιπον ἐν τῇ ὀργῇ σου.

Ἐτραχίθημεν.

8. Ἔθεο τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου· ὁ φόβος ἡμῶν εἰς προσώπον τοῦ προσώπου σου.

9. Ὅτι πῆσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξέλιπον.

10. Ἐν αὐτοῖς ὁ ἔσθρ, ἐν δὲ ἐν δυναστεσίαις.

Ὅτι ἐπλήθη προῦτης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδεύθημέμεθα.

11. Τίς γνώσκει τὴν κράτος τῆς ὀργῆς σου, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὸν θυμὸν σου ἐξέτροθημασθαί;

12. Τὴν διεξίχον σου οὕτω γνώριστον, καὶ τοὺς παιδευόμενους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. Ἐ, [τὰς ἡμέρας ἡμῶν οὕτω γνόριστον, ἵνα ἐλθῶμεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς σοφίας.]

15. Ἐπιστρέψου, Κύριε ἕως πότις; καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.

14. Ἐνπλήθημεν τοπροῦ τοῦ ἐλέους σου, καὶ ἡγαλιώταμέμεθα, καὶ εὐφρανόμεθα ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. *Οἱ λαοὶ.* Ἐμπλήσθου

LXX INTERPRETES.

7. Quia defecimus in ira tua.

Turbati sumus.

8. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: scutum nostrum in illuminatione vultus tui.

9. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defecimus.

10. In ipsis septuaginta anni: si autem in potestatibus.

Quo iam supervenit mansuetudo super nos, et corripiemur.

11. Quis novit potestatem heretice tue, et praetimore tuo iram tuam dimmetare?

12. Dexteram tuam sic notam fac, et eruditus corde in sapientia. V, dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientiae.

15. Convertere, Domine: usquequo? et deprecabilis esto super servos tuos.

14. Repleti sumus mane miseri-

7.

8.

9.

10.

11.

12.

15.

14.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

15.

14.

THEODOTIU.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

17-15 שבתנו כבודת עיתנו
שבת ראיתו עמך : יראה אלה עמך
פעלך והתוך על-בניהם : יתה נגם
יתה אלהינו עלינו ומעשה ידנו
כננה עלינו ומעשה ידנו כנננו

15-17.

15-17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

seruicordia tua, et exsultabimus et letabimur in omnibus diebus nostris. Hieron., imple nos matutina misericordia tua, et laudabimus et letabimur in cunctis diebus nostris.

cordia tua, et exsultauimus, et delectati sumus omnibus diebus nostris.

15-17. Latifica nos, juxta dies afflixisti nos, annos vidimus malum : conspiciatur in seruis tuis opus tuum, et decor tuus in filiis eorum. Et sit iucunditas Domini Dei nostri super nos, et opus manuum nostrarum fac stabile super nos : et opus manuum nostrarum confirma illud. Hieron., latifica nos pro diebus quibus afflixisti nos, et annis quibus vidimus mala. Appareat apud seruos tuos opus tuum, et gloria tua super filios eorum. Et sit decor Domini Dei nostri super nos, et opus manuum nostrarum fac stabile super nos, et opus manuum nostrarum confirma.

15-17. Latati sumus pro diebus quibus nos humiliasti, annis quibus vidimus mala. Respice in seruos tuos et in opera tua, et dirige filios eorum. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige : et opus manuum nostrarum dirige.

15, 17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIX.

V. 1. Σ., ἐν ἐκλάσει etc. Eusebius, mss. et Drusus.

V. 4. Σ., καὶ ὡς etc. Regius unus.

V. 7. Σ., ὅτι ἀνγλ. Eusebius.

Ibid. Α., Σ., ἐσπεύσαμεν. Mss.

V. 2. Α., Σ., πρὶν ὄρη περὶ ἔργου etc. Eusebius. Hieronymus vero ad Cyprianum, et codex Græcus Collertinus, hæc omnibus aliis interpretibus tribuere videntur.

Ibid. Οι πάρες, ἀπὸ τοῦ etc. Hieronymus ad Suan. et Fret.

V. 8. Α., τὰς παροράσεις etc. Sic Martianus noster Aquilæ versionem ex Hieronymo edidit. Lectionem Symmachi sic habent Eusebius, mss. et Drusus, qui legit, προσέθηρας, alii vero, προσέθηρας.

V. 9. Σ., πᾶσαι γῆρ etc. Eusebius et unus Reg.

PSALMUS XC.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1 ישב בסתר עליון

1.

1. Ὁ καθήμενος ἐν ἀποκρύφῳ ὕψιστου.

בצל שדו יתלונן

Ἐν σκίπῃ Ἰακωβὸς ἀδυσθήσεται

2 אלהי אבמהרבו

2.

2. Ὁ Θεὸς μου, πεποιθήσω ἐν αὐτῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Habitans in abscondito Altissimi. Hieron., qui habitat in abscondito Excelsi.

1. Qui habitat in adiutorio Altissimi.

1. Qui sedet in arcano Altissimi.

In membra Saddai commorabitur. Hieron., in umbraculo Domini commorabitur.

In protectione Dei caeli commorabitur.

In tegumento Fortis commorabitur.

2. Deus meus, confidam in eo. Hieron., id.

2. Deus meus, sperabo in eum.

2. Deus meus, confidam in eo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

THEOPHIL.

15-17. Εύφρανον ἡμᾶς πάσας ἡμέρας ὡς ἐκακώσατε ἡμᾶς, ἐπὶ ἐν οἷς ἴδομεν κακὰ. Φανήτω παρὰ τοῖς δοῦλοις σου τὰ ἔργα σου, καὶ τὸ δόξασμα τῆς ἐπιτοῦ ἡμῶν. Καὶ ἔστω τὸ καλλὸς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τοῖς ἡμῶν, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν ἴδρατε πλήρως ἐπὶ τοῖς ἡμῶν, καὶ τὴν πρόξιν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπιπέσωτον.

SYMMACHUS.

cordia tua : ut dormiamus et letemur omnibus diebus nostris.

15-17. Letetia nos omnibus diebus quibus nos afflixisti, amice in quibus vidimus mala. Appa- reant apud servos tuos opera tua, et dignitas super filios nostros. Et sit pulchritudo Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum firma fac super nos, et actionem manuum nostrarum per- fice.

ἡμᾶς ἐν τῇ προξίᾳ ἰδέου σου, καὶ αἰδέσμενον καὶ εὐφρανθήσεμεθα ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

15-17. Εὐφρανθήσεμενον ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου ἐκακώσατε ἡμᾶς, ἐπὶ ἐν οἷς ἴδομεν κακὰ. Καὶ ἴδε ἐπὶ τοῖς δοῦλοις σου καὶ ἐπὶ τα ἔργα σου, καὶ δόξα σου τοῖς υἱοῖς σου. Καὶ ἔστω ἡ καμπύτης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατοῦθου ἐπὶ ἡμᾶς.

15-17.

LXX INTERPRETES.

ricordia tua, et exultavimus, et delectati sumus omnibus diebus nostris. *Reliqua*, imple nos mane misericordia tua, et laudamus et exultabimus omnibus diebus nostris.

15-17. Lactemur pro diebus quibus nos humiliasti, amice quibus vidimus mala. Et respice in servos tuos et in opera tua, et dirige filios eorum. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige super nos.

THEOPHIL.

15-17.

Note et variae lectiones ad Psalmum LXXXIX.

- V. 10. Σ., *δόξα σου* etc. Martianus noster ex Hieronymo.
- Thi. A., *ὅτι διεπέλασεν* etc. Drusius. Symmachii vero lectionem Eusebius affert.
- V. 11. Σ., *τὸς αἰῶς* etc. Sic mss., Dousius et Theoporetus.
- V. 12. A., Σ., P., *τὰς ἡμέρας* etc. Sic Marti- anus ex Hieronymo.

- V. 15. Σ., *ἐπιστοχῆσθ'* etc. Eusebius.
- V. 14. *Θὸς ἀπὸ ἐπιπέσου* etc. Drusius. Σ., *γῆρ- πασσεν* etc. Eusebius. [Pro *ἐπιπέσου*, quod revera habet Eusebius, legendum omnino videtur *ἐπιπέ- σουσεν*, hymnos canamus; sic enim postulat et tex- tus hebraicus et res ipsa. Drach.]
- V. 15-17. Σ., *εὐφρανον* etc. Hos versus secun- dum Symmachum exhibet Eusebius.

PSALMUS XC.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

THEOPHIL.

- 1. Ὁ κατοικῶν ὑπὸ σκιάν τοῦ Ὑψίστου.
- Ὑπὸ σκίαν τοῦ Ἰσχυροῦ νοκτε- ρεῖται.
- 2. Ὁ Θεός μου, καὶ σύσρασητό ἐν αὐτῷ.

SYMMACHUS.

- 1. Qui habitat sub tegumento Altissimi.
- Sub umbra Potentis pernoctans.
- 2. Deus meus, et confidam in eo.

- 1. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου. Ἢ, ὁ καθήμενός ἐν ἀπο- κρύφῳ Ὑψίστου.
- Ἐν σκίπῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἰσχυροῦ ἀδυσήσεται.
- 2. Ὁ Θεός μου, ἐκπεῖ ἐπὶ αὐτόν.

LXX INTERPRETES.

- 1. Qui habitat in adjutorio Altissimi. V, qui sedet in arcano Altissimi.
- In protectione Dei celi commo- ditatum.
- 2. Deus meus, sperabo in eum.

THEOPHIL.

- 1.
-
- 2.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
5 בּוֹדֵב הַחַיִּת	5.	5.
5 צַנָּה וְכַתְּרָה אֲבוֹתָי	5.	5. Ὡς πανοπλία καὶ περιφόρεια ἢ ἀλήθεια αὐτοῦ.
6 בּוֹדֵב בְּאֶפֶס יִהְיֶה	6.	6. Ἀπὸ ῥήματος ἐν σκοτομήνῃ περιπατοῦντος.
בּוֹקֵבב יִשִׁיד צַהֲרִים		Ἀπὸ δῆγμοῦ δαιμονίζοντος μεσημβρίας.
7 הַיַּעֲדֵךְ	7.	7. Ἐκ τοῦ πλαγίου σου.
9 כִּי־אֵתָּה יִהְיֶה בְּחַסְדִּי עֲלֶיךָ שְׁבוּת בּוֹדֵבךְ	9. <i>Εὐλαω.</i>	9. Ὅτι σὺ, Κύριε, ἐλπίς μου Ἰψίστον ἔθρηκα κατοικητήριόν σου.
10 לֹא־תִתְקַח אֵלֶיךָ רַעַה וְגַגֵּעַ לֹא־יִקְרַב בְּאֵדֶיךָ	10.	10. Οὐ μεταθήσεται πρὸς σὲ κακία, καὶ ἀψή οὐκ ἐγγιεῖ ἐν σκέπη σου.
11 מִי בּוֹלְאַנִי יִצַּח לְךָ לְשִׁבוּרְךָ בְּכָל־דַּרְכֶּיךָ	11.	11. Ὅτι ἀγγέλους αὐτοῦ ἐντελεῖται τοῦ φυλάξαι σε ἐν πάσαις ὁδοῖς σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. A peste contritionum. *Hier.*, de morte insidiarum.

5. Scutum et parma veritas ejus. *Hieron.*, scutum et protectio veritas ejus.

6. A peste in caligine ambulabit. *Hieron.*, a peste in tenebris ambulante.

Ab excidio vastabit meridie. *Hieron.*, a morsu iusantientis meridie.

7. A latere tuo. *Hieron.*, *id.*

9. Quoniam tu, Domine, spes mea : Excelsum posuisti habitaculum tuum. *Hieron.*, tu enim es, Domine, spes mea : Excelsum posuisti habitaculum tuum.

10. Non accedet ad te malum, et plaga non appropinquabit in tabernaculo tuo. *Hieron.*, non accedet ad te malum, et lepra non appropinquabit tabernaculo tuo.

11. Quoniam angelis suis mandabit tibi ad custodiendum te in omnibus viis tuis. *Hieron.*, quia angelis suis mandavit *etc.*, *ut vulg.*

VULGATA LATINA.

5. A verbo aspero.

5. Scuto circumdabit te veritas ejus.

6. A negotio perambulante in tenebris.

Ab ineursu et demonio meridiano.

7. A latere tuo.

9. Quoniam tu es, Domine, spes mea : Altissimum posuisti refugium tuum.

10. Non accedet ad te malum, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

11. Quoniam angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.

AQUILA.

5.

5. Quasi omnis armatura et circumferentia veritas ejus.

6. A verbo in nocte illumi perambulante.

A morsu demoniaco meridie.

7. Ex transverso tuo.

9. Quoniam tu, Domine, spes mea : Altissimum posui habitaculum tuum.

10. Non traductur ad te malitia, et plaga non appropinquabit in tentorio tuo.

11. Quoniam angelis suis precipiet ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XC.

Ἀνεπίγραφος, sine inscriptione. Sic Eusebius in hunc psalmum.

V. 1. Ἄ. Ἐ, ὁ καθήμενος *etc.* Eusebius.

Ibid. Ἄ., ἐν σκέπη *etc.* Eusebius et Hieronymus.

V. 2. Ἄ., ὁ Θεός μου *etc.* Eusebius.

V. 5. Σ., ἀπὸ λόγου *etc.* Eusebius et Drusius.

V. 5. Ἄ., ὡς πανοπλία *etc.* Sic Colbertinus συγχερῶς scriptus. [Περιφόρεια. Sic. Seldenus vero : « Vide tamen an scribendum sit, περιφέρεια. » Drach.]

V. 6. Ἄ., ἀπὸ ῥήματος *etc.* Eusebius.

Ibid. Ἄ., ἀπὸ δῆγμοῦ *etc.* Drusius. Ad Symma-

PSALMUS XCI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

6 בָּאֵד עֲבוּרֵי בַּחֲשָׁבֶתְךָ

8 וַיִּצְיָצֵן

11 בְּלִתִּי בַשֶּׁבֶן רַעַנָן

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6.

8.

11.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

6. Σφύδρα ἐθαθύνησαν οἱ διαλογισμοί σου.

8. Καὶ ἔθνησαν.

11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Valde profunda sunt cogitationes tue. *Hieron.*, satis profunda facte sunt cogitationes tue.

8. Et germinaverunt. *Hieron.*, et floruerunt.

11. Senectus mea in oleo viridi. *Hieron.*, senectus mea in oleo ulivi.

VULGATA LATINA.

6. Nimis profunde facte sunt cogitationes tue.

8. Et appaerunt.

11. Senectus mea in misericordia ulivi.

AQUILA.

6. Valde profunda facte sunt cogitationes tue.

8. Et floruerunt.

11.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	G.	THEODOTIEN.
5. Ἀπὸ λόγου ἐπιρροίας.	5. Ἀπὸ λόγου ταραχῶδους.	5.
5.	5. Ὅπως κωλύεται τοῦ ἁγίου αὐτοῦ.	5.
6. Οὐδὲ λαίμην ζῶντι δειδύοντα.	6. Ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει.	6.
Ἀπὸ συγκροήματος δαιμονίου διος μεταμύθους.	Ἀπὸ συμπόματος καὶ δαιμονίου μεταμύθου.	
7. Ἐκ τοῦ πλάγιου σου.	7. Ἐκ τοῦ κλίτους σου.	7.
9. Σὺ γὰρ, Θεέ, ἀποθήκισόν μου, Ἐπίστον ἔθου τῆς κατοικήσει σου.	9. Ὅτι τοῦ κούρι, ἡ ἐλπίς μου, τὸν Ἐπίστον ἔθου καταφυγῆ σου. <i>Ε, id.</i>	9.
10. Οὐ κατισχύσει σου κακόν, οὐδὲ ἀρῆ ἐγγίσει τῆς ταχῆ σου.	10. Οὐ προστελεύεται πρὸς σὲ κακὰ, καὶ μάλιστα οὐκ ἐγγίσει τῆς σκηνώματι σου.	10.
11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ, φυλάσσειν σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.	11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξει σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. A verbo nocenti.	5. A verbo turbulento.	5.
5.	5. Armatura circumdabit te veritas ejus.	5.
6. Neque pestem in caligine ambulante.	6. A negotio perambulante in tenebris.	6.
A casu demoniaco meridie.	A ruina et demonio meridiano.	
7. Ex transverso tuo.	7. A latere tuo.	7.
9. Tu enim, Deus, secumitas mea: Altissimum posuisti habitacionem tuam.	9. Quoniam tu, Domine, spes mea: Altissimum posuisti refugium tuum. <i>V, id.</i>	9.
10. Non prævalebit tibi malum, nec plaga appropinquabit tabernaculo tuo.	10. Non accedent ad te mala, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.	10.
11. Quoniam angelis suis præcipiet de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.	11. Quoniam angelis suis mandabit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.	11.

Notæ et varie lectiones ad Psalmum XCI.

chum Corder., ἀπὸ συγκροήματος etc.

V. 7. Ἄ, Σ, ἐκ τοῦ πλάγιου σου. Sic omnes.

V. 9. Ὅτι etc. Has lectiones exhibet Eusebius.

V. 10. Ἄ, οὐ μεταχθήσεται etc. Drusius et Eusebius.

V. 11. Ἄ, ὅτι ἀγγέλοις etc. Drusius et manuscript. [Ad versum sequentem 12, exhibet Eusebius in Comment. p. 597, versionem Symmachi que Montfalconii effugit diligentiam. Ἐπὶ χειρῶν βασιλευσού σου, ἵνα μὴ προσπαίση ἐν λίθῳ ποδῶ σου. *Drusius.*]

PSALMUS XCI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

THEODOTIEN.

6. Σφόδρα βαθεῖς οἱ διαλογισμοὶ σου.	6. Σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοὶ σου.	6. Σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοὶ σου.
8. Καὶ ἤρθησαν.	8. Καὶ διέκυζαν.	8.
11. Καὶ ἡ παλαιότης μου ὡς εἰαία εὐθαλής.	11. Καὶ τὸ γῆρας μου ἐν εὐθείᾳ πόνου.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Valde profunde cogitationes tue.	6. Valde profunde facte sunt cogitationes tue.	6. Valde profunde facte sunt cogitationes tue.
8. Et floruerunt.	8. Et apparuerint.	8.
11. Et vetustas mea ut oliva florida.	11. Et senectus mea in misericordia uberi.	11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
12 יהבני עיני בשירי καὶ ἐπέβλεψατο ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐν τοῖς ἀποστειχίζουσι με.	12.	12.
14 שְׁהוּלִים	14.	14.
15 עד יסופן בשיבחה דשׁוּב ורעננים יהי	15.	15. Ὡςτι γερνηματιζοντες ἐν πο- λιῶ πῖνοι.
16 הנהיג ביד ישר יהוה צדקו ונאמנה בן	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Et respexit oculus meus in hostibus meis. <i>Hieron.</i> , et respiciet oculus meus eos qui insidantur mihi. <i>Hebraicus</i> , et inspiciet oculus meus in excludentibus me.	12. Et despexit oculus meus inimicos meos.	12.
14. Plantati. <i>Hieron.</i> , transplanti.	14. Plantati.	14.
15. Adhuc germinabunt in caenitie pingues, et virides erunt. <i>Hieron.</i> , fructificabunt in senectute : pingues et frondentes erunt.	15. Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi, et bene patientes erunt.	15. Adhuc germinantes in caenitie pingui.
16. Ad annuntiandum, quod rectus Dominus petra mea, et non iniquitas in eo. <i>Hieron.</i> , annuntiantes quia rectus Dominus fortitudo mea, et non est iniquitas in eo.	16. Ut annuntient, quoniam rectus Dominus Deus noster, et non est iniquitas in eo.	16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCI.

V. 6. א., O', Θ., σφόδρα etc. Has lectiones exhibet Theodoretus.
 V. 8. א., Σ., καὶ ἤσθησαν. Drusius, Theodoretus et Reg. unus.
 V. 11. Σ., καὶ ἡ παλαιότης etc. Drusius, Theodoretus, ὡς ἐλάτια ἐσθλάτης. Legit haud dubie Sym-

maachus כשכין רעין, videlicet כ pro כ, quarum litterarum commutatio jam ab antiquis temporibus ob similitudinem frequens erat, ut ait Eusebius. כשכין pro oliva arbore hic habet Symmachus. Verisimilique est LXX olim habuisse ἐν ἐλάτω πῖνοι, in olco

TO EBPAIKON.	PSALMUS XCII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
2 מן נכאך ברא כועלב אהה	2.	2.
5 קִלְם	5.	5. Φουήν αὐτῶν.
4 אדיר בפרים אהה	4.	4. Ἐπῆρθη ποταμῶν βλήθη αὐτῶν.
5 קדקד	5.	5. Ἐπεμεγέθης ἐν ὕψει Κύ- ριος.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Paratum solium tuum ex tunc, a sæculo tu. <i>Hieron.</i> , firmum solium tuum ex tunc, ab æterno tu es.	2. Parata sedes tua ex tunc, a sæculo tu es.	2.
5. Vocem suam. <i>Hieron.</i> , id. Elevaverunt flumina illisiones suas. <i>Hieron.</i> , levaverunt flumina gurgates suos.	5. Vocem suam. Elevaverunt flumina fluctus suos.	5. Vocem suam. Elevata sunt fluminum profunda sua.
4. Potens in excelso Dominus. <i>Hieron.</i> , grandis in excelso Dominus.	4. Mirabilis in altis Dominus.	4. Maximus in excelso Dominus.
5. Testimonia tua. <i>Hieron.</i> , id.	5. Testimonia tua.	5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCII.

V. 1. Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίων. I. e., sine inscriptione apud Hebræos. Vide Eusebium in titu-

lum hujus psalmi.
 V. 2. Σ., ἐδραϊός etc. Colbert. σπαρχῶς scriptus

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

12. Καὶ ἐπιβλέπει ὁ θεοὺς μου ἐν τοῖς ἀποτειχίζουσί με.

12. Καὶ ἐπιβλέπει ὁ θεοὺς μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

12. Καὶ ἐπιβλέπει ὁ θεοὺς μου ἐν τοῖς ἀποτειχίζουσί με.

14.

14. Περὶ σπογγίων. *Οἱ δεσποῖ, μετασπογγιόντες.*

14.

15. Ἐτι καρποφορήσουσι γηρῶντες, πίνοντες καὶ εὐθαλαεῖς ἔσονται.

15. τότε πληθυνθήσονται ἐν γηρῶσι πίνον, καὶ εὐπαθόντες ἔσονται. Ἐ, ἔτι γονιματίσουσι. Ὑ, ἔτι πληθυνθήσονται.

15. Ἐτι καρποφορήσουσι γηρῶντες πίνοντες.

16. Ἀπαγγέλλοντες ὅτι ἑθὺς Κύριος ὁ περιφράσσων με, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

16. τοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ θεός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. Et inspiciet oculus meus in excludentibus me.

12. Et respexit oculus in eis inimicis meis.

12. Et inspiciet oculus meus in excludentibus me.

14.

14. Plantati. *Reliqui, transplantati.*

14.

15. Adhuc fructum ferent senes, pingues et floridi erunt.

15. Tunc multiplicabuntur in senecta uberi, et bene patientes erunt. V, adhuc germinabunt. VI, adhuc multiplicabuntur.

15. Adhuc fructum ferent senes pingues ..

16. Annuntiantes quod rectus Dominus circummumens n.e, et non est iniquitas in eo.

16. Ut annuntient, quoniam rectus Dominus Deus meus, et non est iniquitas in eo.

16.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XCI.

uberi, ac ex ἐλάτῳ postea ἑλάτῳ factum fuisse: frequentissima quippe est τοῦ αἰ in e mutatio. [Ml. et Complut. edidit. habent ἐλάτῳ. Sic etiam Alex. Drach.]

Colbertinus σιγγηρῶς scriptus.

V. 14. *Οἱ δεσποῖ, μετασπ.* Drusius.

V. 15. *Ἄ, ἔτι etc.* Has omnes lectiones affert Drusius.

V. 16. *Σ, ἀπαγγέλλοντες etc.* Idem.

V. 12. *Τὸ Ἐξρ., Σ, θ., καὶ ἐπιβλέπει etc.* Sic

PSALMUS XCI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

2. Ἐτονος ὁ θεοὺς σου ἀπὸ τοῦ αἰ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σου εἰ.

2. Ἐτονος ὁ θεοὺς σου ἀπὸ τοῦ αἰ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σου εἰ.

2.

5.

5. *Οἱ δεσποῖ, φωνῆς αὐτῶν.*

5.

Vacat.

4.

4. θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος.

4.

5. Αἱ μαρτόρια σου.

5. Τὰ μαρτόριά σου.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Firmus thronus tuus ex tunc, a saeculo tu es.

2. Paratus thronus tuus ex tunc, a saeculo tu es.

2.

5.

5. *Reliqui, voces suas.*

5.

Vacat.

4.

4. Mirabilis in altis Dominus.

4.

5. Testificationes tuae.

5. Testimonia tua.

5.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XCI.

V. 5. *Ἄ, φωνῆς etc.* Drusius.

Roid. *Ἄ, ἐπιβλέπει etc.* Drusius.

V. 4. *Ἄ, θαυμαστήτης etc.* Sic Theodotus.

Ibid. *Σ, αἱ μαρτόρια σου.* Sic unus codex.

PSALMUS XCIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

ΑΓΥΛΑΣ.

הוֹשִׁיעַ 1	1.	1. Ἐπιφάνηθι.
אֲלֹמֹנָה וְגַר יִהְיֶה וְיִתְּנוּם 6 יְדַעוּ	6.	6.
בְּנֵי בַעֲרִים 8	8.	8.
תִּשְׁכַּלְוּ		
וְזָמְרָתוּ כָל-יְשׁוּדֵי-לֵב 15	15.	15. Καὶ ὀπίσω αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῆ καρδία.
בְּיַד מַדְיָקִים לֹא עֲבַדְתִּיעֵם מִי- 16 יִתְּנוּ לִי עֲבַדְפִּעֲלֵי אֵין	16.	16. Τίς ἀναστήσεται μοι;
עַל-יְהִבְרַךְ כִּמָּה הָיָה יָמֵי עַבְלִי- 20 קָה	20.	20. Μὴ μεθέξῃ σου θρόνος ἐπι- θουλῆς, ὁ πλάστων κόπον ἐπὶ ἀκρι- θασμῶν;
אֵינָם 25	25.	25.

וּבְרַעַתָּם יִצְבִּיתָם

Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανισθὲ αὐτούς.

Κόπος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

וְהָיָה אֱלֹהֵינוּ

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Irradia. <i>Hieron.</i> , ostendere.	1. Libere egit.	1. Appare.
6. Viduam et advenam interficient, et pupillos occident. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	6. Viduam et advenam interfecerunt: et pupillos occiderunt.	6.
8. Intelligite, stulti. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	8. Intelligite, insipientes.	8.
Intelligite. <i>Hieron.</i> , discite.	Sapite.	
15. Et post illud omnes recti corde. <i>Hieron.</i> , et sequentur illud omnes recti corde.	15. Et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.	15. Et post illud omnes recti corde.
16. Quis consurget mihi cum malignantibus? quis stabit mihi cum operariis iniquitatis? <i>Hieron.</i> , quis stabit pro me adversus malos? quis stabit pro me adversum operarios iniquitatis?	16. Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?	16. Quis resurget mihi?
20. Numquid jungitur tibi thronus contritionis, fugiens laborem super statutum? <i>Hieron.</i> , numquid particeps erit tui thronus insidiarum, fugiens laborem in precepto?	20. Numquid adheret tibi sedes iniquitatis, qui fugis laborem in præcepto?	20. Num partem habebit tecum thronus insidiarum, fugiens laborem super statutum?
25. Iniquitatem eorum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	25. Iniquitatem eorum.	25.
Et in malitia eorum succidet eos. <i>Hieron.</i> , et in malitia sua perdet eos.	Disperdet eos.	Et secundum malitiam eorum delebit eos.
Dominus Deus noster. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Dominus Deus noster.	Dominus Deus noster.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIII.

Ἐπιφάνηθι Δαυὶδ. Ἀνεπίγραφος παρὰ τοῖς P, καὶ E, καὶ G. l. e. Psalmus ipsi David, sine inscriptione apud tres interpretes et V et VI. Hanc tituli notam ex uno codice mutuamur. Eusebius et unus codex Regius habent solum, ἀνεπίγραφος παρὰ Ἑβραίοις, sine inscriptione apud Hebræos.

V. 6. Θ., γήραν etc. Drusius.
V. 8. Ο', Θ., σύνετε δὲ, ἀνόητοι. Coislín, qui indicare videtur LXX ex Theodotionis editione sic emendatos fuisse in Hexaplis.
Ibid. Ἀ.Α., ἐπιστ-. Idem Coislínianus. Videtur autem esse Aquila, qui ἐπιστημῶν vertere solet.

V. 1. Α, Σ., Θ., E, G, ἐπιφάνηθι. Sic duo codd.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS XCIII.

G.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Επιβάνθη.

6.

8.

15.

16. Τίς ἀναστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ
πρὸς κακοῦργους; τίς ἀναστήσεται
ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς ἐργάτας ἀδικίας;

20. Μὴ συναφθήσεται σοι θρόνος
ἐπηρείας, ὁ πλάστου πάλαιπρωίου
κατὰ προστάγματός;

25.

Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν
ἀφανισί αὐτούς.

Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

SYMMACHUS.

1. Appare.

6.

8.

15.

16. Quis consurget pro me ad-
versus malignantes? quis insistet
pro me adversus operantes iniqui-
tatem?

20. Num conjungetur tibi thronus
nocuenti, formans miseriam con-
tra præceptum?

25.

Et secundum malitiam eorum
delebit eos.

Dominus Deus noster.

1. Ἐπαβήκησάσατο. Ε', Γ', ἐπι-
βάνθη.

6. Χήσαν καὶ ὄφρανοι ἀπίκταν-
ναν, καὶ προσήλυτον ἐφάνευσαν.

8. Σύνετε δὲ, ἀνόητοι. Ἄψωα,
τόντες δὲ, ἄφρονες.

Φρονήσατε. Ἄδθεο, ἐπιστημοβή-
σεθε.

15. Καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες
οἱ εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ.

16. Τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πο-
νηρουμένους; ἢ τίς συμπαρηστή-
σεται μοι ἐπὶ τοῖς ἐργαζομένοις
τὴν ἀνομίαν;

20. Μὴ συμπροσέσται σοι θρό-
νος ἀνομίας, ὁ πλάστου κόπτον ἐπὶ
προστάγματι;

25. Τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. Ε', Γ',
τὴς ὀδόνος αὐτῶν.

Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν
ἀφανισί αὐτούς.

Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

LXX INTERPRETES.

1. Libere egit. V, VI, appare.

6. Viduam et pupillum occide-
runt, et proselytum interfecerunt.

8. Intelligite utique, stulti. *Aliter*,
intelligite utique, insipientes.

Sapite. *Alius*, discetis.

15. Et qui juxta illam omnes
qui recto sunt corde.

16. Quis consurget mihi adver-
sus malignantes? aut quis stabit
mecum adversus operantes iniqui-
tatem?

20. Numquid adhæret tibi sedes
iniquitatis, qui fingis laborem in
præcepto?

25. Iniquitatem eorum. V, VI,
dolores eorum.

Et secundum malitiam eorum
delebit eos.

Dominus Deus noster.

1. Επιβάνθη.

6. Χήσαν καὶ ὄφρανοις ἐφάνευ-
σαν, καὶ προσήλυτον ἐλάκωσαν.

8. Σύνετε δὲ, ἀνόητοι.

15. Καὶ ὀπίσω αὐτῆς πάντες οἱ
εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ.

16. Τίς ἀναστήσεται μοι;

20.

25.

Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν
ἀφανισί αὐτούς.

Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

THEODOTIO.

1. Appare.

6. Viduam et pupillum occide-
runt, et proselytum afflixerunt.

8. Intelligite utique, stulti.

15. Et post illud omnes recti
corde.

16. Quis resurget mihi?

20.

25.

Et secundum malitiam eorum
delebit eos.

Dominus Deus noster.

Nota et varia lectiones ad Psalmum XCIII.

V. 15. Ἄ., Θ., καὶ ὀπίσω etc. Theodoretus et
Cobertinus συγχρόως scriptus.

V. 16. Σ., τίς ἀναστήσεται etc. Regii duo, quo-
rum unus habet ἄναστήσεται, ac Theodoretus, qui
pro ἐργάτας habet ἐργαζομένους, ut et Coishin. unus.
Aquila et Theodotionis lectionem habet Drusius.

V. 20. Ἄ., μὴ μεθέξει etc. Duo Regii, Drusius
ac Theodoretus, qui ad Symmachum legit, προσ-

τάγματα.

V. 25. Ε', Γ', καὶ τὴς ὀδόνος αὐτῶν. Corder.

Ibid. Οἱ πάντες, κατὰ τὴν πονηρίαν etc. Drusius,
Martianus vero, καὶ ἐν τῇ πονηρίᾳ αὐτῶν, et in
malitia sua etc.

Ibid. Οἱ πάντες, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ex Hiero-
nymo.

PSALMUS XCIV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 בְּרִיעַ 2	2.	2.
5 וּבֹלֵךְ גִּדְלָה עַל-כָּל-אֱלֹהִים	5.	5. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς.
4 אֲשֶׁר בִּידוֹ בַחֲקָרָיו-אֶרֶץ	4.	4. Ὅν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐξίχυσαν οἱ γῆς.
10 אַרְבַּעִים שָׁנָה וְאֶקִּיט	10.	10. Τεσσαράκοντα ἔτη δυσήροσθήθην.
11 אֶל-בְּנוֹתָי	11.	11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Jubilemus. <i>Hieron., id.</i>	2. Jubilemus.	2.
5. Et rex magnus super omnes deos. <i>Hieron., id.</i>	5. Et rex magnus super omnes deos.	5. Et rex magnus super omnes deos.
4. Quod in manu ejus investigationes terræ. <i>Hieron., in cujus manu fundamenta terræ.</i>	4. Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ.	4. In cujus manu investigationes terræ.
10. Quadraginta annis fastidio habui. <i>Hieron., quadraginta annis displicuit mihi.</i>	10. Quadraginta annis proximus fui.	10. Quadraginta annis displicuit mihi.
11. In requiem meam. <i>Hieron., id.</i>	11. In requiem meam.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIV.

V. 2. Ἄλλ., σηµάνωµεν. Coislinianus unus. machi locum habet etiam Eusebius.
 V. 5. Ἄ., Ὁ., Θ., καὶ βασιλεὺς etc. Drusius. Sym- V. 4. Ἄ., ὅ ἐν τῇ etc. Drusius.

PSALMUS XCV.

[TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1.	1.	1.
5 אֱלִילִים	5.	5. Ἐπίπλαστοι.
7 כּוֹשֶׁפְּחוֹת עַמִּים סוּגְגֵנֵי עֹנֵי עֲוֹנוֹתָם	7. <i>Tò 'Eερ., ai</i>	7.
9 חִילוֹ בּוֹפְנֵי כָל-הָאָרֶץ	9.	9. Ὁδινῆσθε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πάσα ἡ γῆ.
10 יְהוָה בּוֹלֵךְ אֶרֶץ-תְּנוּן תְּבַל בַּל-חֲבוּט	10.	10.
11 יִרְעַם הַיָּם וּבֹלְאוֹ	11.	11. Βροντήσῃ ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
12 יַעֲלוּ שָׂדֵי וּכְל-אֶשֶׁר-בּוֹ	12.	12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.:	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1.	1.	1.
5. Vana. <i>Hieron., sculptilia.</i>	5. Dæmonia.	5. Commentitii.
7. Cognationes populorum. <i>Heb. int., id. Hieron., familiae populorum.</i>	7. Patriæ gentium.	7.
9. Pavete a faciebus ejus, universa terra. <i>Hieron., paveat a facie ejus omnis terra.</i>	9. Commoveatur a facie ejus universa terra.	9. Parturite a facie ejus, universa terra.
10. Dominus regnavit, etiam firmabitur orbis, ne nutet. <i>Hieron., Dominus regnavit; siquidem apprehendit orbem immobilem.</i>	10. Dominus regnavit: etenim correxit orbem terræ, qui non commovēbitur.	10.
11. Sonabit mare et plenitudo ejus. <i>Hieron., tonet mare et plenitudo ejus.</i>	11. Commoveatur mare et plenitudo ejus.	11. Tonabit mare et plenitudo ejus.
12. Exsultabit ager, et omne quod in eo. <i>Hieron., gaudeat ager, et omnia quæ in eo sunt.</i>	12. Gaudelunt campi et omnia quæ in eis sunt.	12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2.
 3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπάνω πάντων τῶν θεῶν.
 4. Οὐ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ κατώτατα γῆς.
 10. Τεσσαράκοντα ἔτη δυστηροσύνης.
 11.

SYMMACHUS.

2.
 3. Et rex magnus supra omnes deos.
 4. In ejus manu sunt infima terre
 10. Quadraginta annis displicuit mihi.
 11.

PSALMUS XCV.

ΟΨ.

2. Ἀλάδωμεν. Ἄλλοι, σημάτωμεν. Ἄλλοι, κροτήσωμεν.
 3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
 4. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πύρινα τῆς γῆς.
 10. Τεσσαράκοντα ἔτη προσώθησα.
 11. Εἰς τὴν κατάπυσίν μου. Οἱ ἄλλοι, εἰς ἀνάπυσίν μου.

LXX INTERPRETES.

2. Jubilemus. *Alius*, significemus. *Alius*, plaudamus.
 3. Et rex magnus super omnes deos.
 4. Quia in manu ejus fines terræ.
 10. Quadraginta annis offensus fui.
 11. In requiem meam. *Reliqui*, *id.*

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

2.
 3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
 4.
 10.
 11.

THEODOTIO.

2.
 3. Et rex magnus super omnes deos.
 4.
 10.
 11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCV.

V. 10. Ἄ. Σ., τεσσαράκοντα. Drusius, Theodoretus et duo Regii.

V. 11. Οἱ ἄλλοι, εἰς ἀνάπυσίν μου. Theodoretus.

PSALMUS XCV.

ΟΨ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

4.
 5. Ἀνόπαρτοι.
 7.
 9. Ὁδονήσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, πᾶσα ἡ γῆ.
 10. Κύριος ἐθαπλέυσα, καὶ ἔδρασε τὴν οἰκουμένην ἀπερίτρεπτον.
 11. Ἦχησεν ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς.
 12. Γαυριάζει ἄγρος, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ.

SYMMACHUS.

4.
 5. Non existentes.
 7.
 9. Parturitea facie ejus, universa terra.
 10. Dominus regnavit, et firmavit orbem immobilem.
 11. Sonuit mare cum plenitudine ejus.
 12. Gaudebit ager et omnia que in eo.

ΟΨ.

4. Τῷ Δαυὶδ. Ἀρεπλήρωτες παρὰ τοὺς V καὶ V καὶ VI.
 5. Δαιμόνια.
 7. Αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν. Οἱ ἄλλοι, αἱ συγγένειαι τῶν ἐθνῶν.
 9. Σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
 10. Ὁ Κύριος ἐθαπλέυσα· καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται.
 11. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
 12. Χαρήσεται τὰ πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

LXX INTERPRETES.

4. Ipsi David. *Caret inscriptione apud tres interpretes et V et VI.*
 5. Dæmonia.
 7. Patrie gentium. *Reliqui*, cognationes populorum.
 9. Commoveatur a facie ejus universa terra.
 10. Dominus regnavit: etenim correxit orbem terre, qui non commovebitur.
 11. Commoveatur mare et plenitudo ejus.
 12. Gaudebunt campi et omnia que in eis sunt.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

4.
 5.
 7.
 9.
 10.
 11.
 12.

THEODOTIO.

4.
 5.
 7.
 9.
 10.
 11.
 12.

TO EBPAIKON.

אז ירננו כל-עני-יער
 15 לפני יהוה כי בא

15.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΣ.

Ἰὼτε αἰνέσουσι πάντα τὰ ξύλα
 τοῦ ὄρου.

15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Tunc præconia dicent omnia li-
 gna sylvæ. *Hieron.*, tunc lauda-
 bunt universa ligna saltus.

15. A facie Domini quia venit.
Hieron., ante faciem Domini quo-
 nam venit.

VULGATA LATINA.

Tunc exsultabunt omnia ligna
 sylvarum.

15. A facie Domini quia venit.

AQUILA.

Tunc laudabunt universa ligna
 saltus.

15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

V. 1. De titulo vide supra ad psalm. xciii.
 V. 5. Ἄ., ἐπίπλαστοι etc. *Drusius.*
 V. 7. *Ol. λοιπὸν* etc. Sic unus codex Colberti-
 nus. [Sic etiam Eusebius in comment. ad ps. xxviii,
 in principio, ubi exhibet ipsa τῶν λοιπῶν verba, et

interpretationem Hebraicæ veritatis. *Drach.*]
 V. 9. Ἄ., Σ., ὠδινήσατε etc. Sic duo Regii, et
Theodoretus.
 V. 10. Σ., Κύριος ἐθασιλευσε etc. *Drusius.*
 V. 11. Ἄ., βροντήσει etc. Sic manuss. *Symonia.*

PSALMUS XCVI.

TO EBPAIKON.

רע 10
 חסידיו

10.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΣ.

10. Πονηρόν.

מִיַּד רָשָׁעִים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Malum. *Hieron.*, *id.*
 Sanctorum suorum. *Hieron.*, *id.*
 De manu impiorum. *Hieron.*, *ia.*

VULGATA LATINA.

10. Malum.
 Sanctorum suorum.
 De manu peccatoris.

AQUILA.

Ἐκ χειρὸς ἀσεβῶν.
 10. Malum.
 De manu impiorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

Eusebii nota ad titulum : Μητε ψαλμὸς , μητε mus, neque canticum inscribitur apud Hebræos.
 ψδὴ ἐπιτέγραπται παρ' Ἑβραίοις. I. e. neque psal-

PSALMUS XCVII.

TO EBPAIKON.

1 שיר הדש
 נפלאות
 הושיעה דרו
 5 מפני
 4 הריוע

1.
 3.
 4.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.
 3.
 4.

ורננו

7 ירעם הים וכלאו תבל וישבו בה

7.

Kat' alveite.
 7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Canticum novum. *Hieron.*, *id.*
 Mirabilia. *Hieron.*, *id.*
 Salvavit sibi. *Hieron.*, *id.*
 5. Fines. *Hieron.*, *id.*
 4. Jubilate. *Hieron.*, *id.*
 Et laudate. *Hieron.*, *id.*
 7. Tonet mare et plenitudo ejus :
 orbis et habitatores ejus. *Hieron.*,
id.

VULGATA LATINA.

1. Canticum novum.
 Mirabilia.
 Salvavit sibi.
 5. Termini.
 4. Jubilate.
 Et exsultate.
 7. Moveatur mare et plenitudo
 ejus : orbis terrarum et qui habi-
 tant in eo.

AQUILA.

1.
 5.
 4.
 Et laudate.
 7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

15.

Ὅτι ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἄρουρου.

15. Ἡρὸν προσώπου τοῦ Κυρίου ὅτι ἔρχεται. *Οἱ Δεισιπλ.* ἀπὸ προσώπου Κυρίου ὅτι ἔρχεται.

15.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

Tunc exsultabunt omnia ligna salutis.

15.

15. Ante faciem Domini quoniam veni. *Reliqui*, a facie Domini quia venit.

15.

Note et variæ lectiones ad Psalmum XCV.

eli vero lectionem habet Drusius. Theodoretus Symmacho et Theodotioni tribuit, habetque ἡγήσει;

Ibid. 'Α., τότε ἀνέσται etc. Theodoretus. V. 15. *Οἱ Δεισιπλ.*, ἀπὸ προσώπου Κυρίου etc. Drusius.

V. 12. Σ., γαυρήσει etc. Theodoretus.

PSALMUS XCVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

10. Κεχών.

10. Πονηρόν. E', Γ', *id.*
Τῶν ἐπίων αὐτοῦ. *Α.Δ.Ι.Θ.*, τῶν ἀργῶν αὐτοῦ.

10. Πονηρόν.

Ἐκ χειρὸς παρονομήων.

Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν.

Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

10. Malum.

10. Malum. V, VI, *id.*
11. Sanctorum suorum. *Alius*, castorum suorum.

10. Malum.

De manu iniquorum.

De manu peccatorum.

De manu peccatoris.

Note et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

V. 10. Α., Θ', Θ. etc., Drusius. Ibid. *Α.Δ.Ι.Θ.*, τῶν ἀργῶν αὐτοῦ. Coislinianus

unus. Vocem *ἡγήσει* ita vertit Aquila psalm. xli. Ibid. 'Α., ἐκ χειρὸς etc. Drusius.

PSALMUS XCVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1.

1. Ἄσμα κεινόν. *Α.Δ.Ι.Θ.*, ἄσμα νέον.

1.

Τεράστια.

Θαυμαστά.
Ἐποίησεν αὐτῷ.

Ἐποίησεν αὐτῷ.

5.

5. Τὰ πέριπα. *Α.Δ.Ι.Θ.*, τὰ τέλη.

5.

4.

4. Ἀλάλιξαι. *Α.Δ.Ι.Θ.*, σημάξαι. *Α.Δ.Ι.Θ.*, χορηγήσαι.

4.

Καὶ εὐφραμίεσθε.

Καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

7. Ἠχρίτω ἡ θάλασσα σὺ πληρώματι αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

7. Σάλουθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πληρώμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1.

1. Canticum novum. *Alius*, *id.*

1.

Prodigia.

Mirabilia.
Salvavit sibi.

Salvavit sibi.

5.

5. Termini. *Alius*, fines.

5.

4.

4. Jubilate. *Alius*, significate. *Alius*, plaudite.

4.

Et benedicite.

Et exsultate.

7. Sonet mare cum plenitudine ejus, orbis et inhabitantes eum.

7. Moveatur mare et plenitudo ejus: orbis terrarum et qui habitant in eo

7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
9 בֵּי-בֵּי 9	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Quoniam venit. <i>Hieron.</i> , quia venit.	9. Quoniam venit.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVII.

V. 1. Ἄλλος, ᾄσμα νέον. Coislinianus unus. V. 5. Ἄλλος, τὰ τέλη. Coislinianus unus.
 Ibid. Σ., τερᾶστια. Reginus unus ex Hesychio. V. 4. Ἄλλος, σημάνατε. Coislinianus unus.
 Ibid. Θ., ἔσωσεν αὐτῶ. Coislinianus unus.

PSALMUS XCVIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
4 וְעַל כֹּחַ בּוֹשֵׁטוֹ אֱהָב	4.	4. Καὶ κράτος βασιλείως κρίσιν ἤγάπησεν.
6 וְהוּא יַעֲנֵם	6.	6. Καὶ αὐτὸς ἐπακούσεται αὐτῶν.
8 וְיָקָם עַל-עַלְוֹתָם	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Et regis fortitudo iudicium dilexit. <i>Hieron.</i> , imperium regis iudicium diligit.	4. Et honor regis iudicium diligit.	4. Et imperium regis iudicium dilexit.
6. Et ipse exaudiebat eos. <i>Hieron.</i> , et ipse exaudivit eos.	6. Et ipse exaudiebat eos.	6. Et ipse exaudiet eos.
8. Et vindicans super studia illorum. <i>Hieron.</i> , et ultor super commutationibus eorum.	8. Et ulescens in omnes adinventiones eorum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVIII.

Ἄνεπιγραφος παρ' Ἑβραίοις. I. e. caret inscriptione apud Hebræos. Hanc notam ad titulum habet Eusebins.
 V. 4. Ἄ., καὶ κράτος etc. Drusius.

PSALMUS XCIX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 הֲרִיעִי	1.	1.
2 בְּרִנְנָה	2.	2. Ἐν αἰνέσει.
3 הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עָמוּ וְצֶאֱן בִּרְעִיתִי	3.	3.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Jubilate. <i>Hieron.</i> , id.	1. Jubilate.	1.
2. In laude. <i>Hieron.</i> , id.	2. In exsultatione.	2. In laude.
3. Ipse fecit nos, et non nos. Populus ejus, et pecus pascuæ ejus. <i>Hieron.</i> , ipse fecit nos, et ipsius sumus : populus ejus, et grex pascuæ ejus.	3. Ipse fecit nos, et non ipsi nos : populus ejus, et oves pascuæ ejus.	3.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIX.

V. 1. Ἄλλος, σημάνατε etc. Coisl. unus. retus et Drusius.
 V. 2. Ἄ., ἐν αἰνέσει etc. Sic Regii duo, Theodo- V. 3. Σ., αὐτὸς etc. Eusebius. Sed hæc interpre-

PSALMUS C.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1, 2 אֲבוֹרֶרָה אֲשַׁבְּלֶיהָ וְ בִדְרָךְ הַכּוֹסִים	1, 2.	1, 2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1, 2. Psallam, intelligam in via perfecta. <i>Hieron.</i> , psallam, erudiar in via perfecta.	1, 2. Psallam et intelligam in via immaculata.	1, 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9.	9. Ὅτι ἔχει. <i>Ol. λαπελ, ὅτι ἔρ- χεται.</i>	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9.	9. Quoniam venit. <i>Reliqui, id.</i>	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVII.

Ibid. 'A., καὶ κινεῖται etc. Sic unus codex. στιχισθῶς scriptus habet, ἔρχεται.
V. 7. Σ., ἔρχεται etc. Drusius. Colbertinus autem V. 9. *Ol. λαπελ, ὅτι ἔρχεται.* Drusius.

PSALMUS XCVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Ἰσχυὸν βασιλεὺς τοῦ κρίματος ἀγαπᾷ.	4. Καὶ τιμὴ βασιλείως κρίτων ἀγαπᾷ.	4.
6. Καὶ αὐτὸς εἰσέρχουεν.	6. καὶ αὐτὸς εἰσέρχουεν. <i>E, id. Γ', ἐπήκουσεν.</i>	6. Καὶ αὐτὸς εἰσέρχουεν.
8. Καὶ ἐκδικῶς ἐπὶ ταῖς ἐπιρροίαις αὐτῶν.	8. Καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Fortitudinem rex iudicii diligit.	4. Et honor regis iudicium diligit.	4.
6. Et ipse exaudiebat.	6. Et ipse exaudiebat. <i>V, id. VI, exaudivit.</i>	6. Et ipse exaudiebat.
8. Et vindex super nocentis eorum.	8. Et ulescens in omnes adinventiones eorum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVIII.

V. 6. 'A., καὶ αὐτὸς etc. Drusius. V. 8. Σ., καὶ ἐκδικῶς, etc. Sic Reg. unus.

PSALMUS XCIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἀλαλάξατε. "Αλλοι, κροτήσατε." <i>Αλλοι, σημάνατε.</i>	1.
2. Μετ' εὐφρημίας.	2. Ἐν ἀγαλλίαται.	2.
3. Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμῶς οὐκ ὄντας ἡμεῖς δὲ καθὺς νόμῳ αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.	3. Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμῶς, καὶ οὐχ ἡμεῖς, καθὺς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νόμῳ αὐτοῦ.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Jubilate. <i>Alius, plaudite. Alius, significate.</i>	1.
2. Cum benedictione.	2. In exultatione.	2.
3. Ipse fecit nos non existentes. Nos autem populus pascue ejus, et oves manus ejus.	3. Ipse fecit nos, et non nos, populus ejus, et oves pascue ejus.	3.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIX.

tatio non mendi suspicione vacat. Coislirivnus unus *ε In alio, et oves manus ejus.* ο Illic vero codex est habet: *Ἐν ἄλλω, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ, i. e., noni seculi.*

PSALMUS C.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1, 2. Μελορδήσω, ἐνοήσω ὁδὸν ἁμῶμον.	1, 2. Ψαλῶ, καὶ συνήσω ἐν ὁδῶ ἁμῶμον. "Αλλοι, ἀσέμπρω.	1, 2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1, 2. Modulabor, cogitabo viam perfectam.	1, 2. Psallam et intelligam in via immaculata. <i>Alius, inculpata.</i>	1, 2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
לבב עקש 4	4.	4.
מצבית 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Cor perversum. <i>Hieron.</i> , cor pravum.	4. Cor pravum.	4.
8. Succidam. <i>Hieron.</i> , perdam.	8. Interficiebam.	8.
Notæ et variæ lectiones ad Psalmum C.		
V. 2. Σ., μελοδῆσω. Sic duo mss. et Theodoret.	V. 4. Hæ lectiones ex Coisimiano uno.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
ינסף 1	1.	1.
שירי 2	2.	2.
ועצבותי כבויקד נהרו 4	4.	4. Καὶ τὰ ὄστέ μου ὡς καύσις ἐξάθρορόθη.
הייתי נמוס הרבות 7	7.	7. Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικώραξ ἐν οἰκοπέδῳ.
בהוללל בני נטבעי 9	9.	9.
ואתה עשיה 13	13.	13. Καὶ τὸν χροῦν αὐτῆς.
ענה בדרך כחו 24	24.	24.
ועלם כנגד יבולו גלביש תחליפם 27	27.	27.
ויחלפי 29	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Deficiet angore. <i>Hieron.</i> , anxius fuerit.	1. Anxius fuerit.	1.
Eloquium suum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Precem suam.	
2. Et clamor meus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	2. Et clamor meus.	2.
4. Et ossa mea tamquam focus exusta sunt. <i>Hieron.</i> , et ossa mea quasi frixa contabuerunt.	4. Et ossa mea sicut cremium aruerunt.	4. Et ossa mea ut res exusta aruerunt.
7. Fui sicut falco solitudinum. <i>Hieron.</i> , factus sum quasi bubo solitudinum.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.
9. Insanientes adversum me jurabant. <i>Hieron.</i> , exultantes per me jurabant.	9. Et qui laudabant me adversum me jurabant.	9.
15. Et pulverem ejus. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	15. Et terræ ejus.	15. Et humum ejus.
24. Affixit in via fortitudinem meam. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	24. Respondit ei in via virtutis suæ.	24.
27. Et omnes ipsi sicut vestis veterascent, sicut vestimentum mutabis eos, et mutabuntur. <i>Hieron.</i> , et omnes quasi vestimentum atterentur: quasi pallium mutabis eos, et mutabuntur.	27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur.	27.
29. Stabiletur. <i>Hieron.</i> , perseverabit.	29. Dirigetur.	29.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CI.

V. 1. Σ., ἀθυμαῖ. Chrysostomus. Eusebii aliter exhibet Symmachi lectionem, ἀθυμαῖ. Unus vero Regius sic habet, ἐντα πῶν ἀντιγράφων ἔχει, τετραδι: σαθῶστων: πληγ ὅτε παρὰ τῷ Ἑβραῖῳ, ὅτε

παρὰ τοῖς ἀλλοῖς ἐρμηνευταῖς, ὅτε παρὰ τοῖς Ὁ εὐρηται.

V. 2. Σ., καὶ ἡ αἰμογὴ μου etc. Theodoretus et Euthymius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.	4. Καρδία πικρῶν. Ἄλλοι, καρδία πικρῶν πικρῶν. Ἄλλοι, καρδία διαστραμμένη.	4.
8. Ἀφώνους ἐπόρευ.	8. Ἀπίκτωνον.	8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4.	4. Cor pravum. <i>Alius</i> , cor tortuosum. <i>Alius</i> , cor perversum.	4.
8. Mutos faciebant.	8. Interficiebam.	8.

Nota et variae lectiones ad Psalmum C.

V. 8. Σ., ἀφώνους ἐπόρευ. Ita Reg. unus ex Hesychio. Forte, ἀφώνος ἐπόρευ.

PSALMUS CI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἄθουαί.	1. Ἀκηδαίση.	1.
Τὴν λογοποιοῦν ἐκαστοῦ.	Τὴν δέησιν αὐτοῦ.	
2. Καὶ ἡ οἰμωγή μου.	2. Καὶ ἡ κραυγή μου.	2.
4. Καὶ τὰ ὀστέ μου ὡς ἀπόκρυμα ἀπὸ γέγονου.	4. Καὶ τὰ ὀστέ μου ὡς ἀπόκρυπον σουφρόνησαν.	4. Ὡς φρόνηον.
7. Ἐγενήθη ὡς ἐποψ ἐν ἔρειπίῳ.	7. Ἐγενήθη ὡς ἐπὶ νεκτικῶν ἐν οἰκοπέδῳ. <i>E, id. Γ</i> , ὡς γλαυῶς.	7. Ἐγενήθη ὡς ἐπὶ νεκτικῶν ἐν οἰκοπέδῳ.
9.	9. Καὶ οἱ ἐπικνουόντες με κατ' ἑμοῦ ὄρανον. Ἄλλοι, καὶ οἱ καταστασιάζοντες μου ἐμὰ ὄρανον ἐπόρευ.	9.

15. Καὶ τὴν γροῦν αὐτῆς.

24. Ἐκίχασεν ἐν ὁδῷ τὴν ἰσχὺν μου.

27. Καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡς ἐνδομα ἐλίξις αὐτοῦς, καὶ ἀλλαγῆσονται.

29. Διαμανεῖ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Animo deficit.	1. Anxius fuerit.	1.
Sermocinationem suam.	Preceam suam.	
2. Et ejulatus meus.	2. Et clamor meus.	2.
4. Et ossa mea sicut exustio arefacta sunt.	4. Et ossa mea sicut cremum confixa sunt.	4. Sicut cremum.

7. Factus sum sicut upupa in maceria.

7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio. *V, id. VI*, ut noctua.

7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.

9.

9. Et qui laudabant me adversum me jurabant. *Alius*, et seditionem moventes adversum me, juramentum me faciebant.

9.

15. Et humum ejus.

15. Et humum ejus.

15. Et humum ejus.

24. Milixit in via fortitudinem meam.

24. Respondit ei in via virtutis sue.

24.

27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut opertorium volves eos, et mutabuntur.

27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut opertorium volves eos, et mutabuntur.

27.

29. Perseverabit.

29. Dirigetur.

29.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CI.

V. 4. Α., καὶ τὰ ὀστέ μου etc. Ita Drusius Aquila, Symmachii et Theodotionis lectiones effert, ἐφ' αὐθροδῆ. Vide Josue ix, 5.

V. 7. Α., Θ, Θ, Ε, ἐγενήθη etc. Sic ex Hie-

nymo versiones expressit Martiniens. Locum vero Hieronymi sic habet I. post. ad Sum. et Fret.: *In Hebraeo pro nycticorace verbum BOS scriptum est, quod Aquila et LXX et Theodoton et Quinta edidit*

nycticoracem, *interpretati sunt, Symmachus, נפנפאם* : Sexta editio, noctuam, quod et nos magis sequimur. Denique ubi apud nostros et Græcos legitur : Factus sum sicut nycticorax in domicilio, *plerique bubonem contentiosè significari putant.* Sic

locum ex Martiano damus. Ubi notat ille mss. omnes bos, non cos habere. Cum autem B et C Latine longe dissimiles sint; contra vero ב et ב ita similes, ut teste Eusebio una pro alia saepe accipiat, Hieronymum unam pro alia litera accepisse

PSALMUS CII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
ב כלה גבולוי 2	2.	2.
ורחבנים 4	4.	4. Καὶ οἰκτιρμοῖς.
המושביע 5	5.	5.
זכור 14	14.	14.
כי רוח עברה בו ואיננו 16	16.	16. Τότε οὐχ ὑπάρξει.
ודכרתה 17	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Omnium retributionum ejus. <i>Hieron., ia.</i>	2. Omnes retributiones ejus.	2.
4. Et miserationibus. <i>Hieron., idem.</i>	4. Et miserationibus.	4. Et miserationibus.
5. Saturans. <i>Hieron., qui replet.</i>	5. Qui replet.	5.
14. Recordatus. <i>Hieron., id.</i>	14. Recordatus.	14.
16. Quia ventus pertransiit in eum, et non ipse. <i>Hieron., quia spiritus pertransiit cum, et non subsistet.</i>	16. Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet.	16. Tunc non subsistet.
17. Et justitia ejus. <i>Hieron., id.</i>	17. Justitia illius.	17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CII.

V. 2. Σ., πάσας τὰς etc. Reg. unus et Drusus.

V. 5. Ἄλλοι, κορεννόντα. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 4. Ἄ, Σ., Ο', καὶ οἰκτιρμοῖς etc. Drusus.

PSALMUS CIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יהוה אלהי גדלת בראד 1	1.	1.
הוד והדר לבשת		Ἐπιδοξότητα καὶ διαπρέπειαν...
כיריעה 2	2.	2.
אש להט 4	4.	4. Πῦρ λάθρον.
על-פשוניה 5	5.	5. Ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς.
תהום נלביש כסויה 6	6.	6. Ἄβυσσον ὡς ἔνδυμα περιέβαλες αὐτήν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Domine Deus meus, magnificatus es vehementer. <i>Hieron., Domine Deus meus, magnificatus es nimis.</i>	1. Domine Deus meus, magnificatus es vehementer.	1.
Gloriam et decorem induisti. <i>Hieron., gloria et decore indutus es.</i>	2 Confessionem et decorem induisti.	Gloriam et decorem...
2. Sicut pellem. <i>Hieron., id.</i>	2. Sicut pellem.	2.
4. Ignem flagrantem. <i>Hieron., ignem urentem.</i>	4. Ignem urentem.	4. Ignem voracem.
5. Super bases suas. <i>Hieron., super basem suam.</i>	5. Super stabilitatem suam.	5. Super sedes suas.
6. Abysson quasi vestimento operuisti eam. <i>Hieron., id.</i>	6. Abyssus sicut vestimentum amictus ejus.	6. Abyssum sicut indumentum circumjecisti ei.

putandum est; nisi quis malit vitium in libris Latinos retundere qui *Bos*, pro *Cos*, posuerint, quod probabilius.

V. 9. *Ἄλλοι, καὶ οἱ κατὰ*. Drusius.
 V. 15. *Οἱ Ἦ, καὶ τὸν χρόν.* Hieron. Ibidem.

V. 24. *Σ, ἐλάωσαν* etc. Drusius.
 V. 27. *Σ, καὶ πάντες* etc. Theodoretus, qui ibidem legit *ἐκίχθη*; sed ejus interpres olim legisse videtur, *ἀλλ' ἐκίχθη*, qui verit *mutabis*.
 V. 29. *Σ, διακρονεῖ*. Theodoretus.

PSALMUS CII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Πάσαι τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ.	2. Πάσαι τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ.	2.
4. Καὶ οἰκτιροῦς.	4. Καὶ οἰκτιροῦς.	4. Καὶ οἰκτιροῦ.
5.	5. Ἐμπιπλῶνται. Ἄλλοι, χορονοῦνται.	5.
14. Μνημονεύων.	14. Μνήθηται.	14. Μνήθηται.
16. Ὅτι πνεῦμα διερχεται αὐτόν εἶτα οὐχ ὑπάρχει.	16. Ὅτι πνεῦμα διεῖλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρχει.	16.
17. Ἀνταπόδοσις.	17. Δικαιοσύνη αὐτοῦ.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Omnia beneficia ejus.	2. Omnes laudes ejus.	2.
4. Et miserationibus.	4. Et miserationibus.	4. Et miseratione.
5.	5. Qui replet. <i>Alius</i> , satiantem.	5.
14. Recordans.	14. Recordare.	14. Recordare.
16. Quia spiritus pertransit cum; deinde non existit.	16. Quoniam spiritus pertransit vit in illo, et non subsistet.	16.
17. Retributio ejus.	17. Justitia illius.	17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CII.

V. 14. *Σ, μνημονεύων* etc. Drusius. bert. unus. Lectionem Aquile habet Regius unus.
 V. 16. *Σ, ὅτι πνεῦμα* etc. Theodoretus et Col- V. 17. *Σ, ανταπόδοσις* etc. Eusebius.

PSALMUS CIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Κύριε ὁ Θεός μου, μέγας εἶ σφόδρα. Ἦμνον καὶ εὐδοξίαν ἠμφιάσω.	1. Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμγαλόν- θης σφόδρα. Ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνδοξοῦ.	1. Μεγαλοπρέπειαν.
2.	2. Ὡσεὶ δέρον. Ἄλλοι, ὡσεὶ δέσμα.	2.
4. Ἡορίην φλόγα.	4. Ἦρ φλέγον.	4.
5. Ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς.	5. Ἐπὶ τῆν ἀσφάλειαν αὐτῆς. Ἦ, ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς.	5.
6.	6. Ἄβυσσος ὡς ἡμάτιον τὸ περι- βάλλον αὐτοῦ.	6. Ἄβυσσον ὡς ἔνδομα περιβά- λος αὐτῆς.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Domine Deus meus, magnus es valle.	1. Domine Deus meus, magnifi- catus es vehementer.	1.
Hymnum et gloriam induisti.	Confessionem et decorem indui- sti.	Magnificentiam.
2.	2. Sicut pellem. <i>Alius</i> , id.	2.
4. Igneam flammam.	4. Ignem urentem.	4.
5 Super sedes suas.	5. Super firmitatem suam. VI. super sedes suas.	5.
6	6. Abyssus sicut vestimentum amicтус ejus.	6. Abyssum sicut indumentum circumjecisti ei.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

11 ישרו בראים צמאם
14, 15 בוציח ו הציר לברכה
ועשב לעבדת האדם להניח לחם
בךדהארץ : ויין ו ישבה לבב אנש
להצחיל פנים בשפן ולהם לבב
אנש וכעד
16 עצי יהוה 'O 'Ερταός, ἀ ξύ-
λα τοῦ Κυρίου.
17 אשרשם צפרים יקנז הסוהה
ברושם בוחה
18 סלעים כוחס לשפנים
22 יאספן
24 בולאה הארץ קנינדך
25 זה ו הים גדול ורהב ידים
26 יהלכזן
28 תפתח ידך ישבען בויב

11.
14, 15.
16.
17. Ἀσιδα.
18.
22.
24.
25.
26.
28.

11.
14, 15.
16. Τοῦ πεδίου Κυρίου.
17. Ἐκεῖ ἔρνεα νοσσεύουσιν ἔριδιον ἑλάται οἶκος αὐτῶ.
18. Πέτραι καταφυγή τοῖς χοιρο-
γρολλίοις.
22.
24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ σῆς κατήσεως
σου.
25. Ἀβηθ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος χερσίν.
26. Περιπατεῖ.
28. Ἀνοίξεις χεῖρά σου, ἐμπλη-
σθήσονται ἀγαθοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

11. Frangent onagri sitim suam.
Hieron., reliciat onager sitiam
suam.

11. Expectabunt onagri in siti
sua.

11.

14, 15. Germinare faciens fœ-
num jumento, et herbam ad ob-
sequium hominum: ad educendum
panem de terra, et vinum exhi-
larabit cor hominis, ad nitere fac-
iendum facies ab oleo, et panis
cor hominis sustentabit. *Hieron.*,
germinans herbam jumentis, et
fœnum servituti hominum, ut
educat panem de terra, et vinum
lætificat cor hominis, ad exhila-
randum faciem in oleo, panis au-
tem cor hominis roborat.

14, 15. Produccens fœnum jū-
mentis, et herbam servituti homi-
num: ut educas panem de terra,
et vinum lætificet cor hominis:
ut exhilaret faciem in oleo, et pa-
nis cor hominis confirmet.

14, 15.

16. Ligna Domini. *Heb. int. et
Hieron.*, id.

16. Ligna campi.

16. Campi Domini.

17. Ut ibi aves nidificent: ci-
conia abietes domum ejus. *Hieron.*,
ibi aves nidificabunt, milvo abies
domus ejus.

17. Illic passeres nidificabunt:
crolii domus dux est eorum.

17. Illic aves nidificabunt; cro-
dio abietes domus ejus.

18. Petræ refugium herinacis.
Hieron., petra refugium herina-
cis.

18. Petra refugium herinacis.

18. Petræ refugium herinacis.

22. Congregabuntur. *Hieron.*,
recedent.

22. Congregati sunt.

22.

24. Impleta est terra possessio-
ne tua. *Hieron.*, id.

24. Impleta est terra possessione
tua.

24. Impleta est terra possessio-
ne tua.

25. Hoc mare magnum et latum
manibus. *Hieron.*, id.

25. Hoc mare magnum et spa-
tiosum manibus.

25. Hoc mare magnum et latur
manibus.

26. Ambulabunt. *Hieron.*, per-
transeunt.

26. Pertransibunt.

26. Ambulant.

28. Aperies manum tuam, satu-
rabuntur bono. *Hieron.*, aperien-
te te manum tuam replebuntur
bono.

28. Aperiente te manum tuam
omnia implebuntur bonitate.

28. Aperies manum tuam, re-
plebuntur bono.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

11.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

11. Ἀνακίησται θυαίρος δι' ἄν
αὐτοῦ.

14, 15. Ἐκθλαστάνων γόστου
τοῖς κτήνεσι, καὶ γόστου τῆ θούλια
τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸ ἐκφύσαι προ-
φῆν ἀπὸ γῆς, καὶ ὄνως εὐφραίνου
καρδίαν ἀνθρώπου· τίθειεν πρόσω-
πον τῷ ἐλαίῳ, καὶ ἄρτου καρδίαν
ἀνθρώπου στηρίζου.

16.

17. Ἐκεί στρουθία ἐνοσταύουσι,
τῷ ἱκεῖν βόρατον οἰκησῖς.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρο-
γρολλίοις.

22. Ὑποχωρήσουσι.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς
σου.

25. Ἀὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα,
πληθύνονται ἀγαθούνης.

SYMMACHUS.

11. Recreabit onager sium
suam.

14, 15. Germinare faciens fo-
num jumentis, et herbam servituti
hominum, ad educendum cibum
de terra, et ut vinum letificet cor
hominis : ut illucescat facies oleo,
et panis cor hominis confirmet.

16.

17. Illie passerres nidificabunt,
mulvo abies domus.

18. Petra refugium herinaciis.

22. Secedent.

24. Impleta est terra possessio-
ne tua.

25. Hoc mare magnum et latum
manibus.

26.

28. Aperiente te manum reple-
buntur bono.

11. Προσδέξονται θυαίροι εἰς δι'
ψαυ αὐτοῦ.

14, 15. Ἐκθλαστάνων γόστου
τοῖς κτήνεσι, καὶ γόστου τῆ θούλια
τοῦ ἀνθρώπου· τοῦ ἐκφύσαι ἄρ-
του ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὄνως εὐφραίνου
καρδίαν ἀνθρώπου· τοῦ τίθειεναι
πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτου καρ-
δίαν ἀνθρώπου στηρίζου.

16. Ἐκθλα τοῦ ποδίου. *Οἱ λέου-
ποῖ,* τὰ ζώα τοῦ Κορίθου.

17. Ἐκεί στρουθία ἐνοσταύου-
σι, τοῦ ἐροσίου ἡ οἰκία ἔργεται ἀθ-
εῶν. *Ἄ. Ἄ. Ἄ. Ἄ.* αἱ σὺπάρισσαι. *Ἄ. Ἄ.
Ἄ. Ἄ.* ἡ ἄρκυβος.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρο-
γρολλίοις.

22. Συναθήσονται.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ κτήσεώς
σου.

25. Ἀὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος. *Ἄ. Ἄ.* αὐτὴ ἡ θά-
λασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος
χερσίν.

26. Διαπορεύονται.

28. Ἀνοίξαντος δὲ σου τὴν χεῖ-
ρα, τὰ εὐμπεύατα πληθύνονται
χρηστέτης. *Ἄ.* τὰ εὐμπεύατα πλη-
θύνονται.

LXX INTERPRETES.

11. Expectabunt onagri in siti
sua.

14, 15. Producens fenum ju-
mentis, et herbam servituti homi-
num : ut educat panem de terra,
et vinum letificat cor hominis : ut
exhilararet faciem in oleo, et panis
cor hominis confirmat.

16. Liza campi. *Reliqui,* li-
gna Domini.

17. Illie passerres nidificabunt :
erodii domus dux est eorum. *A-
lius,* eyparissi. *Alius,* juniperus.

18. Petra refugium herinaciis.

22. Congregabuntur.

24. Impleta est terra creatione
tua.

25. Hoc mare magnum et latum.
V, VI, hoc mare magnum et
latum manibus.

26. Pertransibunt.

28. Aperiente te manum omnia
implebuntur bonitate. *VI,* omnia
implebuntur.

11.

14, 15.

16. Τοῦ ποδίου Κορίθου.

17.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρο-
γρολλίοις.

22.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς
σου.

25. Ἀὐτὴ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα,
πληθύνονται ἀγαθούνης.

THELLOTIO.

11.

14, 15.

16. Campi Domini.

17.

18. Petra refugium herinaciis.

22.

24. Impleta est terra possessio-
ne tua.

25. Hoc mare magnum et latum
manibus.

26.

28. Aperiente te manum reple-
buntur bono.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וְשִׁי 54	54.	54. Ὀμιλία μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
54. Eloquium meum. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	54. Eloquium meum.	54. Colloquium meum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIII.

- V. 4. Σ., Κύριε etc. Ex Theodoro et uno Reg. Ibid. Ἀ., ἐπιδοξότητα etc. Drusius.
- V. 2. Ἀ. λ. λ. ο. ς., ὡσεὶ δέμα. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
- V. 4. Ἀ., πῦρ λάθρον etc. Drusius.
- V. 5. Ἀ., Σ., ἐπὶ τῆς etc. Theodoretus. Colbertinus vero στιχηρῶς scriptus etiam Sextæ editioni tribuit.
- V. 6. Ἀ., Θ., ἄβυσσον etc. Theodoretus. Unus codex Regius habet αὐτόν.
- V. 11. Σ., ἀναστήσεται etc. Drusius.
- V. 14 et 15. Hunc Symmachi locum plenum habent unus Regius et Theodoretus. Qui postremus legit, πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ. Regius vero postea habet ἄρσῳ.
- V. 16. Ὁ Ἐθρ. etc. Sic Eusebius et duo Regii. Nescio quid velit Coislinianus qui ad vocem τοῦ πεδίου notat in margine Θ', Ἀ., Σ., Θ., Ε', Γ', Ἰσχυροῦ.
- V. 17. Ἀ., ἐκεῖ etc. Has omnes lectiones ex Eusebio, Theodoro et duobus mss. Regiis eruimus: βόρατον, sic vertit Symmachus ברושׁוֹ Græcis litteris vocem Hebraicam exprimens, quod et alibi observatur. In hunc locum notat Drusius:

PSALMUS CIV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
1	1.	1.
קרא בשׁוֹךְ		
התהרננו 5	5.	3. Καυχᾶσθε.
וישמעו 5	5.	5.
במטה 16	16.	16.
ברזל באה נפשו.	18.	18.
בושל עמום 20	20.	20. Ἄρχων λαῶν.
ולא כורז 28	28.	28. Καὶ οὐ προσήρισαν.
ויבות 29	29.	29. Καὶ ἐθανάτωσε.
אמר ויבא ערב 31	31.	31. Εἶπε καὶ ἦλθε πάμμικτος.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. <i>Hieron.</i> , Halleluia.	1. Alleluia.	1.
Invoke in nomen ejus. <i>Hieron.</i> , invoke nomen ejus.	Invoke nomen ejus.	
5. Laudamini. <i>Hieron.</i> , exultate.	5. Laudamini.	3. Gloriamini.
5. Et judicia. <i>Hieron.</i> , judiciorum.	5. Judicia.	5.
16. Virgam. <i>Hieron.</i> , id.	16. Firmamentum.	16.
18. Ferrum ingressa est anima ejus. <i>Hieron.</i> , in ferrum venit anima ejus.	18. Ferrum pertransiit animam ejus.	18.
20. Dominator populorum. <i>Hieron.</i> , princeps populorum.	20. Princeps populorum.	20. Princeps populorum.
28. Et non exacerbaverunt. <i>Hieron.</i> , et non luerunt increduli.	28. Et non exacerbavit.	28. Et non litigaverunt.
29. Et interfecit. <i>Hieron.</i> , et occidit.	29. Et occidit.	29. Et occidit.
31. Dixit et venit mixtura insectorum. <i>Hieron.</i> , dixit et venit musca omnimoda.	31. Dixit et venit cynomyia.	31. Dixit et venit promiscuum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

34 Διαλογὴ μου.
SYMMACHUS.
34. Eloquium meum.

34. Διαλογὴ μου.
LXX INTERPRETES.
34. Eloquium meum.

34.
THEODOTIO.
34.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CIV.

Erodio. *Consentit cum Graeca vetere. Est autem ἐρωδιός genus ciconiae juxta nonnullos, quae Ebraice הַכַּנְיָה vocatur, q. pietaticulatrix: quod epitheton ei tribuit Petronius Arbitr. Suidas, ἐρωδιός, εἶδος ὀρνέου, ἢ πελαγογός λεγόμενος, ἢ ὁμοίος αὐτοῦ. Chaldaice vocatur huc avis אַלְבֵּדִינָה, ab albedine, quasi λευκὴν dicas, et אֲרֵינָה אֲרֵינָה, id est, λευκορῶδιος. Hactenus Drusius qui postea Hieronymi locum adfert, quem vide in Epist. ad Suniam et Fretelam.*

De voce autem Βορᾶτ, nam ita legit Drusius, sic ille loquitur: *Rectius Βορᾶτ ברית. Sic Chaldaei abietem appellant. Ebraei dicunt בְּרִית et בְּרִית. Reperitur et Βορᾶת pro abiete. A Βορᾶτ factum Βορατίνας, i. e. abiegnar. Cant. i, 17, in versione Aquila.*

V. 18. 'A., πῆρασι etc. Sic ex Hieronymo Mar-

tianens. Vide Epist. ad Sun. et Fret. In hunc vero locum Drusius nonnulla de χειρογραφῶδεις, et de γῆσῃ habet.

V. 22. Σ., ὁπορογῆσουσι. Drusius.

V. 24. 'A., Σ., Θ., ἐπιηρόθη etc. Theodoretus.

V. 25. A., Σ., Θ., E, Γ', αὐτη etc. Theodoretus.

V. 26. 'A., περιπατεῖ. Drusius.

V. 28. 'A., ἀνοήτως etc. Has omnes lectiones exhibet idem.

V. 34. 'A., ἁμῶνα μου etc. Theodoretus. [Sed prorsus aliter tradit Theodoretus in commentario. Sic enim ille: εὐάθεξιν ὁ Σύμμαχος εἶρηγεν ὁ δὲ Ἀκούλας ἐμύλιαν. Cumque illo consentit Heracleota in Catena Patrum Gr. Draven.]

PSALMUS CIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

4.
Κηρύσσετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

4. Ἀλληλοῦσα. "Αλλος, αὐοῦτε τὸν Κύριον.
Ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
"Αλλος, καὶ ἐπικαλεῖσθε ἐν τῷ ὄνοματι αὐτοῦ.

4.

5.

5. Ἐπαινεῖσθε.

5.

5.

5. Κρίματα. "Αλλος, ἀκριθάσματα. "Αλλος, προστάγματα.

5.

16.

16. Στήριγμα. "Αλλος, βρακτηρίαν.

16.

18. Εἰς σιδήρον ἤλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.

18. Σιδήρον διήλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.

18.

20. Ἄργων λαῶν.

20. Ἄργων λαῶν.

20. Ἄργων λαῶν.

28. Καὶ οὐκ ἐπεπίκραναν.

28. Καὶ παρεπίκραναν. Γ', id. E', καὶ οὐ παρεπίκραναν.

28. Καὶ οὐ παρεπίκραναν.

29. Καὶ ἐθανάτωσε.

29. Καὶ ἀπέκτεινε. Γ', id.

29. Καὶ ἀπέκτεινε.

31.

31. Εἶπε καὶ ἤλθε κούρμυια.

31.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4.
Prædicate nomen ejus.

4. Alleluia. *Al.*, laudate Dominum.
Invoke nomen ejus. *Alius*, et invoke in nomine ejus.

4.

5.

5. Laudamini.

5.

5.

5. Judicia. *Alius*, statuta. *Alius*, præcepta.

5.

16.

16. Fulcimentum. *Alius*, Iaculum.

16.

18. In ferrum venit anima ejus.

18. Ferrum pertransiit anima ejus.

18.

20. Princeps populorum.

20. Princeps populi.

20. Princeps populi.

28. Et non repugnaverunt.

28. Et exacerbaverunt. VI, id. V, et non exacerbaverunt.

28. Et non exacerbaverunt.

29. Et occidit.

29. Et occidit. VI, id.

29. Et occidit.

31.

31. Dixit et venit cynomyia.

31.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
לֵב פְּרִי אֲדוּכָהּ 53	53.	53. Καὶ ἔφαγον καρποὺς χθονὸς αὐτῶν.
רַבִּי 40	40.	40. Ἦγαγεν.
יָקָר 45	45.	45.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
53. Et comedit fructum terræ eorum. <i>Hieron.</i> , devoravit fructum terre eorum.	53. Et comedit omnem fructum terræ eorum.	53. Et comederunt fructus terre eorum.
40. Et adduxit. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	40. Venit.	40. Duxit.
45. Statuta ejus. <i>Hieron.</i> , cæremônias ejus.	45. Justificationes ejus.	45.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIV.

V. 1. Tit., ἀλληλοῦσα. Vide Eusebium, [Scil. Euseb. ita : Ἦδὼν ἐπιγεγραμμένων Ἀ.λ.η.λοῦσα πρῶτος ὁ παρὼν τυγχάνει ψαλμὸς. I. e., *hic psalmus primus eorum est qui Alleluia inscribuntur.* Veram enim vero omnia Hebraica exemplaria carent hoc in psalmo tali inscriptione; et perperam transtulit huc Montfauconius vocem הללהי a fine ps. precedentis. *Drach.*]

Ibid. Σ., κηρύσσετε etc. Ex Eusebio, Chrysostemo et Theodoretō.

V. 5. Ἀ., καυχᾶσθε. Sic Eusebius, Theodoretus et mss.

V. 5. Ἀ. ἄκριθάσματα etc. *Coislin.* unus.

V. 16. Ἀ. ἄλοος, βακτηρίαν. Sic unus.

V. 18. Σ., εἰς σῶτηρον etc. *Regius* unus, *Theodo-*

TO EBPAIKON.	PSALMUS CV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
כִּי טוֹב 1	1.	1. Ὅτι χρηστός.
עֲשֵׂה צְדָקָה 5	5.	5.
זָכַרְנִי יְהוָה בְּרִצּוֹן עֲבֹד 4	4.	4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.
וַיִּבְרָךְ 7	7.	7.
וַיִּשְׂבֹּר 11	11.	11.
לֵלֵךְ 50	50.	50. Ἐξουρανήσατο.
הַבְּנֵה וַיִּבְרָא בִשְׂפָתָי 53	53.	53. Διέκρινεν ἐν τοῖς χειλέσιν αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Quoniam bonus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	1. Quoniam bonus.	1. Quoniam bonus.
5. Faciens justitiam. <i>Hieron.</i> , et faciunt justitiam.	5. Et faciunt justitiam.	5.
4. Memento mei, Domine, in voluntate populi tui. <i>Hieron.</i> , recordare mei, Domine, in repropitiacione populi tui.	4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.	4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.
7. Et exacerbaverunt, et ad iracundiam provocaverunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Et irritaverunt.	7.
11. Et operuerunt. <i>Hieron.</i> , operuit.	11. Operuit.	11.
50. Dijudicabit. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	50. Placavit.	50. Propitiavit.
Plaga. <i>Hieron.</i> , percussio.	Quassatio.	
53. Et effudit in labiis suis. <i>Hieron.</i> , et præcepit labiis suis.	53. Distinxit in labiis suis.	53. Dijudicavit in labiis suis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CV.

V. 1. *Oi H.*, ὅτι χρηστός. *Hieronymus* ad *Suniam* et *Fretelam.*

V. 4. Ἀ., Σ., Ὁ, Θ. etc. *Drusius.*

V. 7. Ex *Coislin.* uno. [*Ἀ.λ.ο.ο.ς, καὶ ἔφρλ.* Sic etiam v. 55 et 45.]

V. 5. Ἀ. ἄλοος, ποιοῦντες ἐλεημοσύνην. *Reg.* unus ex *Chrysostomo.*

V. 11. Ex eodem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

35. Καὶ ἐξέπραγον πᾶν γέννημα τῆς γῆς αὐτῶν.
40. Ἦσαν γὰρ.
45.

35. Καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.
40. Ἦσαν.
45. Τὰ δικαιοσύματα αὐτοῦ. Ἄλλοι, τὰ προστάγματα αὐτοῦ.

35. Καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτοῦ.
40.
45.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

35. Et comederunt omnem fructum agri eorum.

35. Et comedit fructum terrae eorum.

35. Et comederunt fructum terrae eorum.

40. Intulit.

40. Venit.

40.

45.

45. Justificationes ejus. *Alius*, praecepta ejus.

45.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CIV.

retus et Drusius.

V. 20. 'Α., Σ., ἄρχων λαῶν etc. Drusius. [Romana autem editio, ἄρχων λαῶν.]

V. 20. 'Α., Σ., ἐθαυμάσασθε etc. Drusius.

V. 28. 'Α., καὶ οὐ προσήρισαν etc. Drusius. Goussin autem sic habet, 'Α., οὐ προσήρισαν ἐρμήνευσαν· ὁ δὲ Σ., οὐκ ἠπεύθησαν. Θ., καὶ ἡ πέμπτη ἐκδόσις, οὐ παρεπίκραναν· ἡ δὲ 7' ἀνωλόγιστος· ὁ δὲ (1. καὶ) παγ επιζησιων.

V. 51. 'Α., εἶπε καὶ ἦθε πάγκριτος. Martianeus ex Hieronymo: πάγκριτος autem ipsam est quod πάγκριτα, omnis generis musca.

V. 53. 'Α., καὶ ἐπραγον etc. Drusius.

V. 40. 'Α., ἦσαν γὰρ etc. Unus Regius.

V. 45. 'Α. Ἄλλοι, τὰ προστ-. Goussin. unus.

PSALMUS CV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ

1. Ὅτι χρηστός.

1. Ὅτι χρηστός.

1. Ὅτι χρηστός.

3.

3. Καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην. Ἄλλοι, ποιῶντες ἐλεημοσύνην.

3.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου. Ε', Γ', id.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.

7.

7. Καὶ παρεπίκραναν. Ἄλλοι, καὶ προσήρισαν. Ἄλλοι, καὶ ἐφελονείκησαν.

7.

11.

11. Ἐκάλωψεν. Ἄλλοι, ἐσκέπασεν. Ἄλλοι, κατεπόνησεν.

11.

50.

50. Ἐξήλαστο.

50.

Ἦ πληγῆ.

Ἦ θρασύσις.

55. Διαστολήν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ.

55. Καὶ διέσταλεν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ.

55.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1. Quoniam bonus.

1. Quoniam bonus.

1. Quoniam bonus.

3.

3. Facientes justitiam. *Alius*, facientes misericordiam.

3.

4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.

4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui. V, VI, id.

4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.

7.

7. Et exacerbaverunt. *Alius*, et litigaverunt. *Alius*, et contentione egerunt.

7.

11.

11. Operuit. *Alius*, obtexit. *Alius*, demersit.

11.

50.

50. Placavit.

50.

Plaga.

Quassatio.

55. Distinctionem in labiis suis.

55. Distinxit in labiis suis.

55

Notae et variae lectiones ad Psalmum CV.

V. 50. 'Α., ἐξουμένισατο. Corderius. Sed Colbertinus sine χρωσ scriptus sine inter pretis nomine adfert. Ibid. Σ., ἡ πληγῆ. Duo Regii et Theodoretus. Chrysostomus vero, τὴν θρασύτην ὁ Σύμμαχος· πληγῆν εἶρηκε.

V. 55. 'Α., διέστειλεν etc. Ex Regio uno. [In Symmacho sine dubio legendum est, διέσταλεν, *distinxit*. Ita enim postulat et fons Hebraicus et res ipsa. BRACH.]

TO EBPAIKON.	PSALMUS CVI. TO EBPAIKON Ἑλληνιστῆς γραμμασι.	AKYAAΣ.
8 ונפלאותיו לבני אדם	8.	8.
22 וידברו זבחי תודה	22.	22. Καὶ θυσάτωσαν θυσίαν εὐχαριστίας.
29 יקם סערה לדממה	29.	29. Ἄναστήσει λαίλαπα εἰς ἄβραν.
36 עיר בושב	36.	36. Πόλιν κατοικεσίας.
38 לא ימויט	38.	38. Οὐκ ἀλιγώσει.
39 ויכנסו וישחיו בנער רעה ויגון	39.	39.
40 ויתעם בתוהו לא דרך	40.	40. Καὶ πλανήσει αὐτούς....
41 וישגב אביון מעוני	41.	41. Καὶ ὑπεραίρει πτωχὸν ἐκ πείνας.
ויהם כצאן משפחת		Καὶ θήσει ὡς ποιμνιον συγγενείας.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Et mirabilia ejus filiis hominum. <i>Hieron.</i> , et prodigia ejus in filios hominum.	8. Et mirabilia ejus filiis hominum.	8.
22. Et sacrificent sacrificia laudis. <i>Hieron.</i> , et immolent hostias gratiarum.	22. Et sacrificent sacrificium laudis.	22. Et sacrificent sacrificium gratiarum actionis.
29. Stare fecit turbinem in silentium. <i>Hieron.</i> , statuet turbinem in tranquillitatem.	29. Et statuit procellam ejus in auram.	29. Excitabit turbinem in auram.
36. Civitatem habitationis. <i>Hieron.</i> , ad habitandum.	36. Civitatem habitationis.	36. Civitatem habitationis.
38. Non minuet. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	38. Non minoravit.	38. Non minorabit.
39. Et diminuti sunt et humiliati sunt a tyrannide mala et anxietate. <i>Hieron.</i> , imminuta sunt autem et allicta propter angustiam mali et doloris.	39. Et pauci facti sunt et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore.	39.
40. Et errare fecit eos in inani absque via. <i>Hieron.</i> , et errare eos faciet in solitudine de via.	40. Et errare fecit eos in invio, et non in via.	40. Et errare faciet eos...
41. Et sublevavit egenum ab afflictione. <i>Hieron.</i> , et sublevabit pauperem de inopia.	41. Et adjuvit pauperem de inopia.	41. Et sublevat inopem ex paupertate.
Et posuit sicut pecus familias. <i>Hieron.</i> , et ponet quasi gregem familias.	Et posuit sicut oves familias.	Et ponet sicut gregem cognationes.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVI.

V. 8. Σ., καὶ τὰ τεράστια etc. Regius unus et Theodoretus.
 V. 22. Ἀ., καὶ θυσάτωσαν etc. Idem. Regius autem ex Didymo accepit.
 V. 29. Ἀ., ἀναστήσει etc. Has lectiones exhibet Drusius.
 V. 36. Ἀ., Σ., πόλιν κατοικεσίας. Drusius.
 V. 38. Ἀ., οὐκ ἀλιγώσει etc. Idem.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CVII. TO EBPAIKON Ἑλληνιστῆς γραμμασι.	AKYAAΣ.
10 מואב סיר רחצי	10.	10. Μοῶβ λέβης τοῦ λουτροῦ μου.
עלי פלשת אתרועע		Ἐπὶ Φυλιστιαίους συνεταρισθήσονται.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
10. Moab olla lotionis meae. <i>Hieron.</i> , Moab lebes pelvis meae.	10. Moab lebes spei meae.	10. Moab lebes lavaeri mei.
Super Peleseth taratantarizabo. <i>Hieron.</i> , cuius Philistinum foederator.	Mihi alienigenae subditi sunt.	Cum Phylistiis amicitiam inibo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

8. Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τὰ εἰς τοὺς οὐλοὺς τῶν ἀνθρώπων.

22.

29. Στήσαντος αὐτοῦ τὴν καταγεῖδα εἰς γαλήνην.

56. Πόλιν κατοικεσίας

58. Οὐκ ὀλίγα ἐποίησαν.

59. Καὶ ὀλιγόθησαν καὶ καταεθάρτησαν ἀπὸ συνόχης κακῆς καὶ ταλαιπωρίας.

40. Καὶ πλανήσῃ αὐτοὺς ἐν ματαίῃσι διανοίαις.

41. Καὶ ἐχυρώσῃ πόνηρα ἀπὸ κακώσεως.

Καὶ τάξει ὡς ποίμνια συγγενείας.

SYMMACHUS.

8. Et prodigia ejus in filios hominum.

22.

29. Constitente ipso turbamem in tranquillitatem.

56. Civitatem habitationis.

58. Non pauca fecit.

59. Et pauci facti sunt et corrupti sunt a colubitione mala et miseria.

40. Et errare faciet eos in vanitate mentis.

41. Et muniet pauperem de vexatione.

Et statuēt sicut greges cognationes.

PSALMUS CVL.

Ο΄.

8. Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς οὐλοῖς τῶν ἀνθρώπων.

22. Καὶ θυσάσωσιν αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως.

29. Καὶ ἐπίταξεν τῇ καταγεῖδι, καὶ ἔστη εἰς ἀβραν.

56. Πόλεις κατοικεσίας.

58. Οὐκ ἐσμύκρυνον.

59. Καὶ ὀλιγόθησαν καὶ ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης.

40. Καὶ ἐπλάκυσεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ ὀχ ὀδῶ.

41. Καὶ ἐβοήθησεν πόνηρι ἐν πτωχείαις.

Καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.

LXX INTERPRETES.

8. Et mirabilia ejus filiis hominum.

22. Et sacrificent ei sacrificium laudis.

29. Et praecepit procellae, et stetit in auram.

56. Civitates habitationis.

58. Non minoravit.

59. Et pauci facti sunt et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore.

40. Et errare fecit eos in invio, et non via.

41. Et adjuvit pauperem de inopia.

Et posuit sicut oves familias.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

8.

22

29. Καὶ ἔστησεν τὴν καταγεῖδα οὐλοῦν εἰς ἀβραν.

56.

58. Οὐκ ἐσμύκρυνον.

59.

40

41.

THEODOTIU.

8.

22.

29. Et statuit procellam eorum in auram.

56.

58. Non minoravit.

59.

40.

41.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CVL.

V. 59. Σ., καὶ ὀλιγόθησαν etc. Idem.

V. 40. Σ., καὶ πλανήσῃ etc. Ex duobus Regiis.

V. 41. A., καὶ ὑπερβίβει etc. Sic mss. Eusebius vero solum Symmachi lectionem adfert.

Ibid. A., καὶ ἤρει etc. Eusebius Aquile et Symmachi lectiones sic habet. [Symmachi versionem adferens, in Comment. ad h. l., non ποίμνια habet Eusebius, sed ποίμνην, gregem. DRACH.]

PSALMUS CVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

10. Μωὰβ λέβης ἀμεριμνίας μου.

SYMMACHUS.

10. Moab lebes securitatis meae.

Ο΄.

10. Μωὰβ λέβης ἐλπίδος μου. Εἰ, Μωὰβ λέβης τοῦ λουτροῦ μου.

Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. Εἰ, ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους ὑπετιμωθήσονται.

LXX INTERPRETES.

10. Moab lebes spei meae. V, Moab lebes lavacri mei.

Mihi alienigenae subditi sunt, V, apud allophylos honorabor.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

10. Μωὰβ λέβης ἐλπίδος μου.

THEODOTIU.

10. Moab lebes spei meae.

TO EBPAIKON.

11 עיר מובצר
12 הלא אלהים והתת
ולא תצא אלהים בעבאחיני

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
11.
12.

AKYΛAΣ.

11.
12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

11. Civitatem munitionis. *Hieron.*, civitatem munitam.

12. Nonne, Deus, elongasti nos? *Hieron.*, nonne tu, Deus, qui projeceras nos?

Et non egredieris, Deus, cum exercitibus nostris? *Hieron.*, et non exieras, Deus, in exercitibus nostris?

VULGATA LATINA.

11. Civitatem munitam.

12. Nonne tu, Deus, qui repulisti nos?

Et non exilis, Deus, in virtutibus nostris?

AQUILA.

11.

12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVII.

V. 10. 'A., E, Μωλθ etc. Eusebius.

Ibid. 'A., ἐπὶ Φυλιστιναιῶν συνεταιρισθήσομαι. Hanc esse veram Aquilæ lectionem testificantur Eusebius et Colbertinus minus. Quæ autem omnium interpretum nomine apud Drusium adfertur, ἐμὸ

οὐ ἀλλόφυλοι ἐφιλίωθησαν, ea certe vitiosa est, ut et ipse Drusius suspicatur.

De hac voce Hieron. Isaïæ 11 : *Pro Philistinsemper LXX alienigenas interpretati sunt, nomen commune pro proprio : quæ est hodie gens Palæstinorum*

PSALMUS CVIII.

TO EBPAIKON.

1 לכוננצא לדוד כוזבור
2 אלהי תהלתו אל-החדש
10 בחרבותיהם
11 ינקש נישא לכל-אשר-לך
20 שטני
24 ובשרו קחש כושטני
29 שוטני
31 כושטני

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.
10.
11.
20.
24.
29.
31.

AKYΛAΣ

4. Τῷ νικητοῦ, μελιόδημα τοῦ Δαυὶδ.
2. Θεὸς ἐμνήστως μου, μὴ κωφεύσῃς.
10.
11.
20.
24.
29.
31. Ἄπο κρινόντων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi David psalmus. *Hieron.*, victori David psalmus.

2. Deus laudis meæ, ne taceas. *Hieron.*, Deus laudabilis mihi, ne taceas.

10. De desolationibus suis. *Hieron.*, in parietinibus suis.

11. Inlaqueet fenerator omnia quæ ei. *Hieron.*, scrutetur exactor universa quæ habet.

20. Adversariorum. *Hieron.*, his qui adversantur.

24. Et caro mea macruit a pinguedine. *Hieron.*, et caro mea immutata est absque oleo.

29. Adversarii mei. *Hieron.*, id.

31. A iudicibus. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.

2. Deus, laudem meam ne tacearis.

10. De habitationibus suis.

11. Scrutetur fenerator omnem substantiam ejus.

20. Eorum qui detrahunt.

24. Et caro mea immutata est propter oleum.

29. Qui detrahunt mihi.

31. A persequentibus.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsius David.

2. Deus laudationis meæ, ne obsurdescas.

10.

11.

20.

24.

29.

31. A judicantibus;

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ

11. Πόλιν περιπετραγμένην.

11. Πόλιν περιολής.

11.

12. Εἰ μὴ σὺ, ὁ Θεὸς, ἀποβάλλομενος ἡμᾶς.

12. Οὐ γὰρ σὺ, ὁ Θεὸς, ἀποσταμενος ἡμᾶς;

12.

Καὶ σὺ προστέθων, Θεὸς, ἐν ταῖς στρατεύμασιν ἡμῶν. Ἄλλως, καὶ μὴ προστέθων, Θεὸς, ἐν τοῖς στρατεύμασιν ἡμῶν.

Καὶ σὺ ἐξελύσθη, ὁ Θεὸς, ἐν ταῖς δουλείμασιν ἡμῶν;

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

11. Civitatem circummunitam.

11. Civitatem munitionis.

11

12. Nisi tu, Deus, uni eiecisti nos.

12. Nomen tu, Deus, qui repulisti nos?

12.

Et non accedens, Deus, in exercitibus nostris. *Al.*, *idem.*

Et non exiis, Deus, in virtutibus nostris?

Notæ et variae lectiones ad Psalmum CVII.

pro Philistinorum, quia p litteram Hebraicus sermo non habet, sed pro ea Phi Græco utitur. Quinte lectionem habent item Eusebius et Colbert. unus.

dymo.

Ibid. Prior Symmachi lectio, καὶ σὺ προστέθων etc. a Drusio adfertur et a Coislino uno, posteriori duobus codicibus Regiis.

V. 11. Σ., πόλιν περιπετραγμένην. Drusius.

V. 12. Σ., εἰ μὴ σὺ etc. Sic Regii duo ex Di-

PSALMUS CVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

1. Ἐπιπέσιον, ὄδη τοῦ Δαυὶδ.

1. Εἰς τὸ πέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.

1.

2. Ὁ Θεὸς ὑμνήσώς μου, μὴ σιγήσῃς.

2. Ὁ Θεὸς, τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς.

2. Ὁ Θεὸς, τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς.

10.

10. Ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτοῦ. *Οἱ Λευῖται*, ἐκ τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ.

10.

11. Συγκρούσαι πρακτοῦρ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

11. Ἐξέρουνηράτω θανειστής πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτοῦ.

11.

20.

20. Τῶν ἐνδοθάλόντων. *Οἱ Λευῖται*, τῶν ἀντικειμένων.

20.

24. Καὶ σὰρξ μου ἠλλοιώθη ἀπὸ ἀνακρίβιας.

24. Καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη δι' ἑλαίου.

24.

29.

29. *Οἱ ἐνδοθάλόντες* με. *Ἄλλως*, οἱ ἀντικειμένοι μου.

29.

31. Ἀπὸ τῶν κρινόντων.

31. Ἐκ τῶν καταδικαζόντων. *Εἰ*, ἐκ τῶν δικαζόμενων. *Τ'*, ἐκ τῶν διοκόντων.

31. Ἐκ διοκόντων.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

1. Triumphale canticum ipsius David.

1. In linem, psalmus David.

1.

2. Deus laudationis mee, ne taceas.

2. Deus, laudem meam ne taceris.

2. Deus, laudem meam ne taceris.

10.

10. De habitationibus suis. *Reliqui*, ex parietibus suis.

10.

11. Compellat exactor omnia quæ sunt ei.

11. Scrutetur fenerator omnem substantiam ejus.

11.

20.

20. Eorum qui detrahunt. *Reliqui* qui, adversariorum.

20.

24. Et caro mea immutata est a defectu unctionis.

24. Et caro mea immutata est propter oleum.

24.

29.

29. Qui detrahunt mihi. *Al.*, adversarii mei.

29.

31. A judicantibus.

31. A persecutantibus. *V.*, ex deceptantibus *M.*, ex persecutantibus.

31. Ex persecutantibus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVIII.

V. 4. 'A., τῷ υιοσποῦ etc. Eusebius, qui ait Aquilam et Symmachum sic pro more suo, συνήθως, vertere.
V. 2. 'A., θεῆ ὑμνήσεως etc. Has versiones ex-

hibet Chrysostomus.
V. 10. Ὁ Λοιπὸν, ἐκ τῶν ἐρειπίων. Drusius.
V. 11. Σ., συγκραῦσαι etc. Eusebius et Theodoretus.

PSALMUS CIX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ

2 דדה בקרב א'ביך

2.

2. Ἐπικράτει ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου.

3 בהדריוקרש

3.

3. Ἐν διαπρῆσεις ἡγιασμέναις.

3 מרחם משהר לך מל יתתך

3. Μηρεμ μεσσαρ λαυθολ̄ Ιελοδο-
θεζ.

3. Ἀπὸ μήτρας ἐξωρθησιμένης σοι ὀρθῶς παιδιότητός σου.

4 נשבע יהה ו וול נחם

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Dominare in medio inimicorum tuorum. *Hieron., id.*

2. Dominare in medio inimicorum tuorum.

2. Impera propter inimicos tuos.

3. In decoribus sanctitatis. *Hieron., in montibus sanctis.*

3. In splendoribus sanctorum.

3. In decoribus sanctificatis.

A vulva ab aurora tibi ros natiuitatis tuæ. *Hieron.,* quasi de vulva oriatur tibi ros adolescentiæ tuæ.

Ex utero ante luciferum genui te.

A vulva matutina tibi ros puerilitatis tuæ.

4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum. *Hieron., id.*

4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum.

4.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIX.

V. 2. 'A., ἐπικράτει etc. Has omnes lectiones exhibet Drusius [Ad versum præcedentem exhibet Eusebius in Comment. ad alium locum, p. 357, Symmachi versionem, quæ sic sonat : τῷ δεσπότῃ μου, pro τῷ Κυρίῳ μου, LXX interpretum. Drach.]

יהרי pro דהרי. Altera vero Symmachi ἐν δόξῃ ἁγίων, in gloria sanctorum, cum יהיה voce convenit. In Præliminaribus disquiritur utrum duas Symmachus, ut Aquila, versiones ediderit, an priorem tantum emendaverit.

V. 3. 'A., ἐν διαπρῆσεις etc. Sic Reg. unus, qui duplicem Symmachi versionem habet; prior est ἐν ἔρεσιν ἁγίοις, secundum quam legerit Symmachus

Ibid. Has omnes lectiones mutuanur partim ex Epiphanio Hæresi 65, partim ex mss. et ex Eusebio qui circa verbum יהיה etc. hæc ait: Τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει,

PSALMUS CX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

2 דדושים

2.

2.

3 הדדוהדר פעי

3.

3.

3 מרף נתן ליראיו

3.

3. Θήραν.

יזכר לעולם ברתי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Quæsita. *Hieron.,* exquirenda.

2. Exquisita.

2.

3. Gloria et decor opus ejus. *Hieron., id.*

3. Confessio et magnificentia opus ejus.

3.

3. Prædam dedit timentibus se. *Hieron.,* escam dedit timentibus se.

3. Escam dedit timentibus se.

3. Prædam.

Memor erit in æternum pacti sui. *Hieron.,* memor erit in sempernum pacti sui.

Memor erit in sæculum testamenti sui.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum CVIII.

V. 20. *Οι λοιποὶ, τῶν ἀντικειμένων.* Drusius.
 V. 21. Σ., καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη ἀπὸ ἀνάλοι-
 ζίας. Drusius, qui male vertit : *et caro mea immu-
 tata est propter unctionem.* Nam est oppositus loci

sensus.
 V. 20. *Ἄλλοι, οἱ ἀντικείμενοι μου.* Drusius.
 V. 31. *Ἄ., κοινόντων* etc. Idem.

PSALMUS CIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.
2. Σὺ δὲ παίδευσενδον τοὺς ἐχ- θρούς σου.	2. Κατακουρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. E, κατακουρίευστον. Γ', κατακουρίεύσεις.	2.
5. Ἐν ἔρημοις ἀγίοις.	5. Ἐν ταῖς λαμπρότητι τῶν ἀ- γίων E, ἐν εὐπρεπέσι ἀγίου.	3. Ἐν εὐπρεπέσι ἀγίου
Ὡς κατ' ἔρημον σοι δρόμος ἡ νεότης μου.	Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέν- νησά σε. E, ἐκ μήτρας ἀπὸ ἔρ- θρου σοι δρόμος ἐν νεότητι σου. Γ', ἐκ γαστρὸς ζήτησούσι σε, δρό- μος νεανιότητός σου.	Ἐκ μήτρας ἀπὸ πρῶτῆ νεότητός μου.
4. Διομώστατο Κύριος καὶ οὐ με- ταμέλει.	4. Ὡμῶστα Κύριος, καὶ οὐ μετα- μελήθησεται.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Tu vero erudi intus inimico- rum tuos.	2. Dominare in medio inimico- rum tuorum. V, dominare. VI, dominaberis.	2.
5. In montibus sanctis.	5. In splendoribus sanctorum. V, in decore sancti.	5. In decore sancti.
Quasi in diluculo tibi ros ju- ventus mea.	Ex utero ante luciferam genui te. V, ex utero a matutino tibi ros in juventute tua. VI, ex utero querent te, ros juvenilitatis tue.	De vulva a matutino juventutis meæ.
4. Juravit Dominus, et non pœ- nitet eum	4. Juravit Dominus, et non pœ- nitebit eum.	4.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum CIX.

Μαριάμ. Οἶδα δὲ εἰς τοῦτο τινος ἀκούσας, ὡς τῆς
Ἑβραϊκῆς φωνῆς ἐνταῦθα τῆς Μαρίας μνημονουσαί-
σας τὸ γὰρ, *Μαριάμ*, τὸ Μαρίας ὄνομα σημαίνει, ὡς
ὄνομαστὴ διὰ τούτων τῆς Θεοτόκου μνημονουθείσης.
 1. c. *Hebraicum habet Mariam, Aliquo autem nar-
 vante novi, Hebraicam vocem hic Mariam memi-
 nisse : nam illud, Mariam, Marie nomen significat ;*

*ita ut his nominatim Deipara commemoretur. Quo
 opinio magis pia, quam vera est. [In Aquile versione,
 pro μου, quod edi jussit Montf., restituumus σου,
 quod legitur apud Eusebium, postulatque Hebraica
 veritas. Drusen]*
 V. 4. Σ., διομώστατο etc. Sic mss. duo.

PSALMUS CX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΝ.
2.	2. Ἐξοζήτημένα. Ἄλλοι, ἡκρι- βωμένα. Ἄλλοι, παρεσκευασμένα.	2.
5.	5. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέ- πεια τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἄλλοι, ἐπαί- νος καὶ ἀξίωμα ἡ ἐργασία αὐτοῦ.	5
5. Θήραν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτοῦ.	5. Τροφήν ἔδωκε τοῖς φοβουμέ- νοις αὐτοῦ.	5. Θήρα
Μνημονεύων αἰωνίου σπουδῆς αὐτοῦ.	Μνησθήσεται εἰς τον αἰῶνα δια- θήκης αὐτοῦ.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Exquisita. <i>Alius</i> , diligenter perquisita. <i>Alius</i> , preparata.	2.
5.	5. Confessio et magnificentia opus ejus. <i>Alius</i> , laus et dignitas operatio ejus.	5.
5. Prædam dedit timentibus se.	5. Esecam dedit timentibus se.	5. Prædam.
Memor aeterni pacti sui.	Memor erit in sæculum testa- menti sui.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CX.

V. 2. "A. l. l., ἡχαριθωμένα etc. Drusius. Chrysostomus vero habet, ἐξηχαριθωμένα.

V. 5. "A. l. l., ἔπαυτος etc. Idem. V. 5. Σ., θήραν etc. Ex Theodoro et ex mss.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּצְדַּק 5	3.	5.
בְּדַרְוֵי בְּמִשְׁפָּט וּבְלִבְיָהּ וּבְלִבְיָהּ יִשְׁכַּח 5	5.	5.
כִּשְׂמוֹעָה רַעַה לֹא יִירָא	7.	7. Ἀπὸ ἀκούης ποιητῶς οὐ φοβηθήσεται.
נִכְנַן לִבִּי בַטָּח בַּיהוָה		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et justitia ejus. <i>Hieron., id.</i>	5. Et justitia ejus.	5.
5. Bonus vir miserans et commodans, moderabitur verba sua in judicio. <i>Hieron.,</i> bonus vir clemens et fornerans : dispensabit verba sua in judicio.	5. Jucundus homo qui misereatur et commodat, disponet sermones suos in judicio.	5.
7. Ab auditione mala non timebit. <i>Hieron.,</i> ab auditu malo non timebit.	7. Ab auditione mala non timebit.	7. Ab auditione mala non timebit.
Firmum cor ejus fidens in Domino. <i>Hieron.,</i> paratum cor ejus confidens in Domino.	Paratum cor ejus sperare in Domino.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXI.

V. 5. "A. l. l., ἐλεημοσύνη etc. Drusius.

unus Regius, qui legit ἄνθρωπος.

V. 5. Σ., ἀγαθὸς ἀνὴρ etc. Sic Theodoretus et

V. 7. "A., ὁ, ἀπὸ etc. Sic unus. "A. l. l., ἀγγε-

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וְהַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֱתֵי שֵׁמוֹתָי 1	1.	1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.
וְהַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֱתֵי שֵׁמוֹתָי		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Laudate, servi Domini, laudate nomen Domini. <i>Hieron.,</i> laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini. <i>Syrus,</i> servi.	1. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini,	1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.

Nota.

V. 1. Has interpretationes mutuamur ex Theodoro et Eusebia.

PSALMUS CXIII.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXIII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
וְהַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֱתֵי שֵׁמוֹתָי 1	1.	1. Ἀπὸ λαοῦ ἑτερογλώσσου.
וְהַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֱתֵי שֵׁמוֹתָי 7	7.	7. Ὠδονησάτω.
וְהַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֱתֵי שֵׁמוֹתָי 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. De populo barbaro. <i>Hieron., idem.</i>	1. De populo barbaro.	1. De populo alterius linguæ.
7. Contremisce. <i>Hieron.,</i> contremiscit.	7. Meta est.	7. Parturiat.
8. Convertens. <i>Hieron.,</i> qui convertit.	8. Qui convertit.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CX.

Ibid. Σ., *μνημονεύων* etc. Drusius, et Colbertinus *περιηρός* scriptus.

PSALMUS CXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ. *Αὐτὴ*, ἐλεημοσύνη αὐτοῦ. *Ἄλλοι*, φιλανθρωπία αὐτοῦ.

5. Ἀγαθὸς ἄνθρωπος χρηστικὸς καὶ κηρῶν, οἰκονομῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ μετὰ κρίσεως.

5. Χρηστικὸς ἄνθρωπος ὁ οἶκε ἱκανὸν καὶ κηρῶν, οἰκονομῆται τοὺς ἰσχύους αὐτοῦ ἐν κρίσει.

7. Ἐξομῶν ἡ καρδία αὐτοῦ ἀμείριμνος ἐν Κυρίῳ.

7. Ἄπὸ ἀκούης ποιηρῶς οὐ φοβηθήσεται. *Ἄλλοι*, ἀγγέλιον κακῶν οὐ φοβηθήσεται.

7. Firmum cor ejus securum in Domino.

7. Ἐξομῶν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπιπίπτον ἐπὶ Κύριον.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Bonus vir gratus et commodans, dispensans negotia sua cum judicio.

5. Et justitia ejus. *Alius*, misericordia ejus. *Alius*, clementia ejus.

5. Firmum cor ejus securum in Domino.

5. Jucundus homo qui misereatur et commodat, disponet sermones suos in judicio.

7. Firmum cor ejus securum in Domino.

7. Ab auditione mala non timebit. *Alius*, nuntium malum non timebit.

7. Firmum cor ejus securum in Domino.

7. Paratum cor ejus sperare in Domino.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXI.

λαγ etc. Unus. Unus codex, *ἀμείριμνος*.

Ibid. Σ., *ἰδραία* etc. Sic Eusebius et Drusius.

PSALMUS CXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.

1. Αἰνεῖτε, παῖδες, τὸν Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.

1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.

1. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini.

1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.

PSALMUS CXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐκ λαοῦ ἀλλοφώνου.

1. Ἐκ λαοῦ βαρβαρῶν.

1.

7. Τῶν μεταβάλλοντος.

7. Τῶν μεταβάλλωντος.

7.

8. Τῶν μεταβάλλοντος.

8. Τῶν στρέψαντος.

8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. De populo alterius vocis.

1. De populo barbaro.

1.

7. Mota est.

7. Mota est.

7.

8. Ejus qui mutavit.

8. Qui convellit.

8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

עַל-הַסֶּדֶךָ 1
עַצְבֵיהֶם כֶּסֶף 4

1.
4.

1.
4. Διαπονήματα αὐτῶν ἀργύρου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Super misericordia tua. *Hieron.*, propter misericordiam suam.
4. Dolores eorum argentum. *Hieron.*, idola gentium argentum.

1. Super misericordia tua.
4. Simulacra gentium argentum.

1.
4. Labores eorum argentum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIII.

V. 1. Ἄ, ἀπὸ λαοῦ etc. Eusebius.

Drusius, ὠδινῆσατο. Alius mendose, ὄδουνησάτω.

V. 7. Eusebius et codex unus habent ὠδινησάτω.

V. 8. Σ., τοῦ μεταβάλλοντος. Drusius.

PSALMUS CXIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

אֵן הָיָה כִּלְטָה נַפְשִׁי 4
דָּלִיתִי וְלִי יִתְשִׁיעַ 6
אֶתְהַלֵּךְ 9
לִפְנֵי יְהוָה

4.
6.
9.

4. Ὡ δὲ, Κύριε, περισσῶσον τὴν ψυχὴν μου.
6.
9.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Quæso, Domine, erue animam meam.
6. Attematus sum, et me servabit. *Hieron.*, humiliatus sum, et salvavit me.
9. Ambulabo. *Hieron.*, id. Ad facies Domini. *Hieron.*, coram Domino.

4. O Domine, libera animam meam.
6. Humiliatus sum, et liberavit me.
9. Placebo. Domino.

4. O Domine, quæso, serva animam meam.
6.
9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIV.

V. 4. Ἄ. καὶ οἱ λοιποὶ, Ὡ δὲ, Κύριε. Sic mss. Vide Hieron. Epist. ad Damasum.

V. 6. Σ., ἡτόνησα etc. Theodoretus.

PSALMUS CXV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

עֲנִיתִי כִּבְאֵד 10
אֲנִי אִמְרֹתַי בַּחֲפוּי כֹל-הָאָדָם 11
כֹּבֵד
יָקָר 15
לְחַסִּידֵי

10.
11.
15.

10.
11. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ θαμβεῖσθαι με, Ἦξ ἄνθρωπος διάψευσμα.
15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. Allictus sum valde. *Hieron.*, afflictus sum nimis.
11. Ego dixi in festinatione mea: Omnis homo mendax. *Hieron.*, ego dixi in stupore meo: Omnis homo mendacium.
15. Pretiosa. *Hieron.*, gloriosa. Sanctorum ejus. *Hieron.*, id.

10. Humiliatus sum nimis.
11. Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax.
15. Pretiosa. Sanctorum ejus.

10.
11. Ego dixi in stupore meo: Omnis homo mendacium.
15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

Ὁ Ἑβραῖος, καὶ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ, καὶ μέντοι καὶ ὁ Σύρος, τοῦτον τοῖς προσηταγμένοις συνάπτουσιν. Καὶ γὰρ τῆς αὐτῆς ἔχεται διαφοράς. Καὶ τὸν ἐννατον διγῆ διελόντες, τῆ τῶνδε τῶν ψαλμῶν συναρῆ τὸν ἴσον ψαλμῶν ψυλάττουσιν ἀριθμῶν. I. e. *Hebraeus et reliqui Interpretes, itemque Syrus, hunc præce-*

dentibus copulant: siquidem eidem sententiæ hæret: ac nonnum psalmum in duos dividentes, per horum tamen psalmorum conjunctionem eundem servant psalmorum numerum. Hanc notam habent unus Regius et Theodoretus. Hieronymus tamen dicit Symmachum ut et LXX psalmum in duos dividere.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἐπὶ τῷ ἔλεει σου. Ἄλλοι, δὲ ἐπὶ ἔλεός σου.	1.
4.	4. Τὰ εἰδωλά των ἔθνων ἀργυρίον.	4.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIΟ.		
1.	1. Super misericordia tua. <i>Alius</i> , propter misericordiam tuam.	1.
4.	4. Simulacra gentium argenti.	4.

Note et variaē lectiones ad Psalmum CXIII.

V. 1 alterius divisionis hujusce ps. Ἄλλοι, δὲ ἐπὶ ἔλεός σου. Drusus. V. 4. Ἄ., διαπονήματα etc. Theodoretus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Ἄξιόν, Κύριε, ἐξελοῦ τήν ψυχὴν μου.	4. Ὡ Κύριε, ῥύσαι τήν ψυχὴν μου. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ὦ δέη, Κύριε, περισσοῦτον τήν ψυχὴν μου.	4.
6. Ἡτάνθησα, καὶ ἔσωσέ με.	6. Ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέ με.	6.
9.	9. Ἐἵχαρησάμην. Ἄλλοι, ἐμπαρρησιάσθην. Ἐνόησον Κυρίου. Ἄλλοι, ἔμπροσθεν Κυρίου.	9.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIΟ.		
4. Obsecro, Domine, libera animam meam.	4. O Domine, libera animam meam. <i>Reliqui</i> , o Domine, quæso, serva animam meam.	4.
6. Infirmatus sum, et salvavit me.	6. Humiliatus sum, et salvavit me.	6.
9.	9. Placebo. <i>Alius</i> , inambulabo. <i>Coram Domino. Alius, id.</i>	9.

Note et variaē lectiones ad Psalmum CXIV.

V. 9. Ἄλλοι, ἐμπροσπατήσω. Drusus. *Ibid.* Ἄλλοι, ἔμπροσθεν Κυρίου. *Idem.*

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
10. Ἐταπινώθην σφόδρα.	10. Ἐταπεινώθην σφόδρα.	10.
11. Καὶ εἶπον ἀνημόνων, Ἡμεῖς ἀνθρώπος διαψεύδεται.	11. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, Ἡμεῖς ἀνθρώπος ψεύστης.	11. ... Ἡμεῖς ἀνθρώπος ἐκείπεται.
15.	15. Τίμιος. Ἄλλοι, ἔντιμος. Τῶν ἁγίων αὐτοῦ. Ἄλλοι, τῶν ἀγίων αὐτοῦ.	15.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIΟ.		
10. Adlictus sum valde.	10. Humiliatus sum nimis.	10
11. Et dixi dum angerer : Omnis homo mentitur.	11. Ego autem dixi in excessu meo : Omnis homo mendax.	11. ...Omnis homo delict.
15.	15. Pretiosa. <i>Alius</i> , honorabilis. Sanctorum ejus. <i>Alius</i> , castorum ejus.	15.

Note et variaē lectiones ad Psalmum CXV.

Sed jam annotavimus, illud *ci. Accet* non sine exceptione dici. In Breviario quod Hieronymi nomine circumfertur, aliud habetur : *Hunc psalmum V et VI editio cum superioribus copulant : Symmachus vero et LXX Interpretes avidunt.*
 V. 10. Σ., ἐταπινώθην σφόδρα. Eusebius et Regius unus.
 V. 11. Ἄ., ἐγὼ εἶπα etc. Has lectiones adferunt Reg. unus et Theodoretus, et Coislui. unus.
 V. 15. Ἄλλοι, ἔντιμος. Chrysostomus. *Ibid.* Ἄλλοι, τῶν ἀγίων αὐτοῦ. Coislui. unus.

PSALMUS CXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
ד עני במרהב 5	5.	5.
אלים 10	10.	10.
כפני גם סמנוי 11	11.	11.
דענו כיש קוצים 12	12.	12. Καὶ ἀπισθέσθησαν ὡς πῦρ ἀκαυθῶν.
היה לראש בה 22	22.	22.
באת יהיה היתה דת 25	25.	25. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο τοῦτο. Αὐτὸ παράδοξον ἐγράφη ἡμῖν.
היא נפלת בעינוי 25	25.	25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ, Κύριε, εὐλόωσον δὲ.
אנא אדונאי ו השיליה נא אנויה 25	25. Αὐνα ἀδωναι ὡσιεννα ἀννα ἀδωναι ἀσλιαννα.	25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ, Κύριε, εὐλόωσον δὲ.
היה הצליחה נא 25	25.	25.
ברוך הבה בשם יהוה 26	26. Βαρουχ ἀβθα βσαιμ ἀδωναι.	26. Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.
סדורהג בעתים עד קרונה המוצב 27	27. Ασρου αγ βααθ.θουμ.	27. Δῆσατε ἐορτήν ἐν πιμελέσει...

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

<p>5. Exaudivit me in latitudine <i>Hieron.</i>, et exaudivit....</p> <p>10. Succidam eas. <i>Hieron.</i>, ultus sum eas.</p> <p>11. Circumdederunt me, etiam circumdederunt me. <i>Hieron.</i>, circumdederunt me et obsederunt me.</p> <p>12. Extinctæ sunt quasi ignis spinarum. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>22. Fuit in caput anguli. <i>Hieron.</i>, hic factus est in caput anguli.</p> <p>25. A Domino fuit istud. <i>Hieron.</i>, a Domino factum est istud.</p> <p>Ipsum mirabile in oculis nostris. <i>Hieron.</i>, et hoc est mirabile in oculis nostris.</p> <p>25. Obsecro, Domine, salva nunc, obsecro, Domine, prospere fac nunc. <i>Hieron.</i>, obsecro, Domine, salva, obsecro: obsecro, Domine, prosperare, obsecro.</p> <p>26. Benedictus qui venit in nomine Domini. <i>Hieron.</i>, <i>id.</i></p> <p>27. Ligatæ festum in implicationibus usque ad cornua altaris. <i>Hieron.</i>, frequentate solemnitate in frondosis, usque ad cornua altaris.</p>	<p>5. Et exaudivit me in latitudine.</p> <p>10. Ultus sum in eis.</p> <p>11. Circumdantes circumdederunt me.</p> <p>12. Et exarserunt sicut ignis in spinis.</p> <p>22. Hic factus est in caput anguli.</p> <p>25. A Domino factum est istud.</p> <p>Et est mirabile in oculis nostris.</p> <p>25. O Domine, saluum me fac, o Domine, bene prosperare.</p> <p>26. Benedictus qui venit in nomine Domini.</p> <p>27. Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornu altaris.</p>	<p>5.</p> <p>10.</p> <p>11.</p> <p>12. Et extinctæ sunt quasi ignis spinarum.</p> <p>22.</p> <p>25. A Domino factum est istud.</p> <p>Ipsum incredibile visum est nobis.</p> <p>25. O Domine, obsecro, salva, queso: o Domine, prosperate fac, queso.</p> <p>26. Benedictus qui venit in nomine Domini.</p> <p>27. Ligatæ festum in pinguis...</p>
--	--	--

Notæ et variae lectiones ad Psalmum CXVII.

V. 5. Σ., καὶ ἐπήκουσέ μου etc. Sic Regius unus ex anonymo.

V. 10. Σ., διέθρουσα αὐτούς. Regius unus.

V. 11. Σ., ἐκόλλωσαν etc. Drusius.

V. 12. Ἀ., Σ., καὶ ἀπισθέσθησαν etc. Drusius.

V. 22. Σ., ὁὐτως ἔγενε. Theodoretus, Regius unus et Drusius.

V. 25. Ἀ., παρὰ etc. Drusius. Hæc versio apud Corderium Symmacho tribuitur.

Ibid. Ἀ., αὐτὸ παρ- etc. Idem. [Difficile a nubis impetrare possumus ut credamus versionem quæ hic Symmacho tribuitur non esse Aquile, siquidem potius convenit ingenio hujus κατὰ πόδας interpretis. Symmacho autem libentius adscriberemus eam quæ ut Aquile fertur. Drach.]

PSALMUS CXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ω.	ΘΕΟΔΩΤΗΩΝ.
5. Καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς εὐρυχωρίαν.	5. Καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλάτος γῆς.	5.
10. Διέθρουφα αὐτούς.	10. Πηλώθησαν αὐτοὺς.	10.
11. Ἐκύκλωσάν με, καὶ πάλιν περιεκύκλωσάν με.	11. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με.	11.
12. Καὶ ἀπεστέθησαν ὡς πῦρ σκανθῶν.	12. Καὶ ἐξεκαύθησαν ὡσεὶ πῦρ ἐν ἀκάνθαις.	12.
22. Οὗτος ἐγενήθη ἀκρογωνιαίος.	22. Οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.	22.
23.	23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη.	23.
23. Αὕτη ἐστὶ θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.	Καὶ ἐστὶ θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.	
25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ Κύριε, εὐδώσον δὲ.	25. Ὡ Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ Κύριε, εὐδώσον δὲ. Εἰ, ὦ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ, Κύριε, εὐδώσον δὲ.	25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ, Κύριε, εὐδώσον δὲ.
26. Εὐλογημένος ὁ ἐργόμενος ἐν δόγματι Κυρίου.	26. Εὐλογημένος ὁ ἐργόμενος ἐν δόγματι Κυρίου. Εἰ, ἰδ.	26. Εὐλογημένος ὁ ἐργόμενος ἐν δόγματι Κυρίου.
27. Συστήσατε ἐν πανηγύρεσι πυκνάματα ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.	27. Συστήσαθε ἐροτήν ἐν τοῖς πυκνίσουσιν ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Ἄλλοι, θέσατε θυσίαν. Ἄλλοι, στεφανώματα καὶ κλάδους ἀνάψατε τῷ ναῷ.	27.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
5. Et exaudivit me in latum spatium.	5. Et exaudivit me in latitudine.	5.
10. Confregi eos.	10. Ulter sum in eis.	10.
11. Circumdederunt me, et rursum circumdederunt me.	11. Circumdantes circumdederunt me.	11.
12. Et extincte sunt quasi ignis spinarum.	12. Et exarserunt sicut igois in spinis.	12.
22. Ille factus est summus angularis.	22. Ille factus est in caput anguli.	22.
23.	23. A Domino factum est istud.	23.
23. Ipsum est mirabile in oculis nostris.	Et est mirabile in oculis nostris.	
25. O Domine, obsecro, salva, queso : o Domine, prosperare fac, queso.	25. Domine, salva, queso, o Domine, prosperare fac, queso. V, o Domine, obsecro, salva, queso : o Domine, prosperare fac, queso.	25. O Domine, obsecro, salva, queso : o Domine, prosperare fac, queso.
26. Benedictus qui venit in nomine Domini.	26. Benedictus qui venit in nomine Domini. V, id.	26. Benedictus qui venit in nomine Domini.
27. Colligate in celebritate condensa usque ad cornua altaris.	27. Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornua altaris. Ἄλλοι, sacrificiate sacrificium. Ἄλλοι, coronas et ramos alligate templo.	27.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVII.

V. 25. Ἄ., Σ., Θ., Εἰ, ὦ δὲ etc. Drusius, et lectionem sequentem eorundem ipse addert Drusius. Origenes in Matth. pag. 459 Huet. Aquile triluit, et Græce Hebraicam lectionem effert.

V. 27. Ἄ., δὲ, στατε. Has lectiones partim ex Eusebio, partim ex Drusio profertimus. Hebraicam lectionem Græcis litteris habet anonymus apud Cordeium.

PSALMUS CXVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1 אשרו תבייבי	1.	1.
9 במה זכה נער את ארצה	9.	9.
18 נפלאות	18.	18.
20 גרסה	20.	20. Ἐπεσώθησεν.
25 עבדך ישיח בחקך	25.	25. Ὁ δὲ δούλος σου ὁμιλήσει ἐν ἀκριβασμοῖς σου.
24 אנשי עצתי	24.	24.
27 ואשיחה	27.	27.
28 דלפה נפשי	28.	28.
29 דרך שקר הכר במנוי	29.	29. Ὅδον ψεύδους ἀπέστησόν ἀπ' ἐμοῦ.
35 הורני	35.	35. Φώτισόν με.
35 מי-בו הצנתי	35.	35. Ὅτι ἐν αὐτῇ ἐβουλήθην.
39 אשר יגרתני	39.	39. Ὅν ὑπεστέλλην.
41 כאבורתך	41.	41. Κατὰ τὸ λόγιόν σου.
49 זכר-דבר לעבדך	49.	49. Μνήσθητι ῥήματος τῶν δούλων σου.
54 זכורת היו-לי חקך בבית בגורי	54	54. Ἄσματα ἦν μοι τὰ προστάγματατά σου ἐν τόπῳ τῆς παροικίας μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

1. Beati perfecti. Hieron., beati immaculati.	1. Beati immaculati.	1.
9. In quo mundabit adoleseens semitam suam? Hieron., in quo corrigit juvenis viam suam?	9. In quo corrigit adolescentior viam suam?	9.
18. Mirabilia. Hieron., id.	18. Mirabilia.	18.
20. Confraeta est. Hieron., desideravit.	20. Concupivit.	20. Concupivit.
25. Servus tuus meditabitur in praeceptis tuis. Hieron., servus autem tuus meditabatur praecepta tua.	25. Servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.	25. Servus autem tuus conversabitur in statutis tuis.
24. Viri consilii mei. Hieron., quasi viri amicissimi mei.	24. Consilium meum justificationes tuae.	24.
27. Et meditabor. Hieron., et loquar.	27. Et exercebor.	27.
28. Distillavit anima mea. Hieron., id.	28. Dormitavit anima mea.	28.
29. Viam mendacii amove a me. Hieron., viam mendacii aufer a me.	29. Viam iniquitatis amove a me.	29. Viam mendacii amove a me.
35. Doce me. Hieron., ostende mihi.	35. Legem pone mihi.	35. Illumina me.
35. Quia in ipsa volui. Hieron., quia ipsam volui.	35. Quia ipsam volui.	35. Quia in ipsa volui.
39. Quo. l timui. Hieron., quod reveritus sum.	39. Quod suspicatus sum.	39. Quo cohibitus sum, vel, a quo formidavi.
41. Secundum eloquium tuum. Hieron., juxta eloquium tuum.	41. Secundum eloquium tuum.	41. Secundam eloquium tuum.
49. Memento verbi erga servum tuum. Hieron., memento sermonis servo tuo.	49. Memor esto verbi tui servo tuo.	49. Memento verbi servorum tuorum.
54. Cantus fuerunt mihi statuta	54. Cantabiles mihi erant ju-	54. Cantica erant mihi praece-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXVIII.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1. 9. Ἐν τίνι λαμπρυνεῖ νεότερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
18. Τεράστια.
20. Τελεία ἦν.
25. Ὁ δοῦλος σου διεγρόμενος τὰ προστάγματα σου.
24. Ὡς ἄνδρες ἐμυγνόμενός μοι.
27.
28. Κατέσταξεν ἡ ψυχὴ μου.
29. Ὅδον ψευδῆ περιελαβὼν ἐμοῦ.
33. Ὑπόδειξόν μοι.
35. Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.
39. Ὅν εὐλαβοῦμαι.
41. Κατὰ τὸν λόγον σου.
49. Μνημόνευσον λόγων ἐμῶν τοῦ δούλου σου.
54. Ἄσματα ἦν μοι τὰ προστάγματα σου ἐν τόπῳ τῆς παροικίας μου.

1. Μακάριοι ἄμωμοι. Ἄλλως, ἄμωμοι.
9. Ἐν τίνι κατορθώσαι νεότερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
18. Θαυμάσια.
20. Ἐπαποθήσαν. Ε', Γ', ἐπαποθήσαν.
25. Ὁ δὲ δοῦλος σου ἐβόλεσται ἐν τοῖς δικαιομασί σου. Ε', ὁ δοῦλος σου ἀβόλεσθήσεται ἐν τοῖς ἀκριβομασί σου.
24. Καὶ αἱ συμβουλῆαι μου τὰ δικαιοματά σου. Ε', ἄνδρες τῆς βουλής μου.
27. Καὶ ἀβόλεσθήτω. Ἄλλως, καὶ μεριμνήτω.
28. Ἐνέσταξεν ἡ ψυχὴ μου. Ε', Γ', ἐσταξεν ἡ ψυχὴ μου.
29. Ὅδον ἀδικίας ἀπέστησεν ἀπ' ἐμοῦ.
33. Νομοθέτησόν με.
35. Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα. Ε', Γ', ὅτι ἐν αὐτῇ ἠθέλησα.
39. Ὅν ὑπόπτευστα.
41. Κατὰ τὸν λόγον σου.
49. Μνησθήσεται τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου.
54. Ἐλάττω ἦσαν μοι τὰ δικαιοματά σου ἐν τόπῳ παροικίας μου.

1. 9. 18. 20. 25. 24. 27. 28. 29. 33. 35. 39. 41. 49. 54.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. 9. In quo illustrabit adolescentior viam suam?
18. Prodigia.
20. Perfecta erat.
25. Servus tuus enarrans præcepta tua.
24. Quasi viri consentientes mihi.
27.
28. Distillavit anima mea.
29. Viam mendacem amove a me.
33. Ostende mihi.
35. Quia ipsam volui.
39. Quod revereor.
41. Secundum verbum tuum.
49. Recordare verborum meorum servi tui.
54. Cantica erant mihi præcepta

1. Beati immaculati. *Alius*, inculpato.
9. In quo corrigit adolescentior viam suam?
18. Mirabilia.
20. Concupivit. V, VI, fiduciam habuit.
25. Servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis. V, servus tuus exercebatur in statutis tuis.
24. Et consilia mea justificationes tue. V, viri consilii mei.
27. Et exercebor. *Alius*, et sollicitus ero.
28. Dormitavit anima mea. V, VI, distillavit anima mea.
29. Viam iniquitatis amove a me.
33. Legem pone mihi.
35. Quia ipsam volui. V, VI, quia in ipsa volui.
39. Quod suspicatus sum.
41. Secundum verbum tuum.
49. Memento verborum tuorum servo tuo.
54. Cantabiles mihi erant justitiae

1. 9. 18. 20. 25. 24. 27. 28. 29. 33. 35. 39. 41. 49. 54.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

הורחק 55	55.	55. Τὰ ῥήματά σου.
כי בקדיך 56	56.	56. Ὅτι τὰ προστάγματατά σου.
דרכי 59 'O Ἐξρ., εἰς ἑδούς μου.	59.	59.
ואשיבה		
חבר אנו לכה אשר יראך 65	65.	65. Μέτοχος.
'O Συγγρ., φίλος.		
כיון עשית עמך עבדך 65	65.	65.
בזב-אתה 68	68.	68
בפש כחלב לבם 70	70.	70. Ἐλιπάνθη ὡς στῆαρ ἡ καρδία αὐτῶν.
בזב-לנו כדעניתו לביען ארבוד 71	71.	71.
קך		
ידך עשיתי ויכוננוני 75	75.	75. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἤθρασάν με.
ואבזנה עניתני 75	75.	75. Καὶ πίστει ἐκακούγησάς με.
ישבו לי יראך 79	79.	79.
כנאד בקיפוד 85	85.	85.
ברו-לי זדים שיהית 85	85.	85. Ἐσακκῶν μοι ὑπερήφανοι βρόχους.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

tua in domo peregrinationum mearum. <i>Hieron.</i> , carmina erant mihi praecepta tua in domo peregrinationis meae.	stificationes tuæ in loco peregrinationis meae.	pta tua in loco peregrinationis meae.
55. Legem tuam. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	55. Legem tuam.	55. Verba tua.
56. Quia praecepta tua. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	56. Quia justificationes tuas.	56. Quia praecepta tua.
59. Vias meas. <i>Hebr. int.</i> , et <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	59. Vias meas.	59.
Et converti. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Et converti.	
65. Socius ego omnibus qui timent te. <i>Hieron.</i> , particeps ego sum omnium timentium te. <i>Syrg.</i> , amicus.	65. Particeps ego sum omnium timentium te.	65. Particeps.
65. Bonum fecisti cum servo tuo. <i>Hieron.</i> , benefecisti servo tuo.	65. Bonitatem fecisti cum servo tuo.	65.
68. Bonus es tu. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	68. Bonus es tu.	68.
70. Impinguatum est velut adeps cor eorum. <i>Hieron.</i> , incrassatum est velut adeps cor eorum.	70. Coagulatum est sicut lac cor eorum.	70. Impinguatum est velut adeps cor eorum.
71. Bonum mihi quia afflictus fui, ut discam statuta tua. <i>Hieron.</i> , bonum mihi quia afflictus sum, ut discerem praecepta tua.	71. Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas.	71.
75. Manus tuæ fecerunt me, et firmaverunt me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	75. Manus tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me.	75. Manus tuæ fecerunt me, et firmaverunt me.
75. Et vere affixisti me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	75. Et in veritate tua humiliasti me.	75. Et fide affixisti me.
79. Convertantur ad me timentes te. <i>Hieron.</i> , revertantur ad me qui timent te.	79. Convertantur mihi timentes te.	79.
85. Sicut uter in fumario. <i>Hieron.</i> , quasi uter in pruina.	85. Sicut uter in pruina.	85.
85. Foderunt mihi superbi foveas. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	85. Narraverunt mihi iniqui fubulationes.	85. Fodiebant mihi superbi laqueos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

55. Τὰς λόγους σου.
 56. Ὅτι πάλαι παρακλήσεις σου.
 59.
 Καὶ ἐπίστρεψον.
 65. Συνημιμένος ἐγενόμην τοῖς
 υἱοῦσίν σου.
 65. Ἐβεργέτησας τὴν δούλῳ σου.
 68.
 70. Ἐταπείνωθ' ὡς σάβρα ἡ καρ-
 δία αὐτῶν.
 71. Συνήμιναί μοι ὅτι ἐταπείνωθ' ἡ
 καρδία τοῦ μωθοῦ τὰ προστάγματα σου.
 75. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ
 συναπήρτισάν με.
 75. Ἐξάνκυσά με
 79. Ἀναστρέψαιτόν με οἱ φο-
 βούμενοί σου.
 85.
 85. Ὑπόρυσξάν μοι ὑπερήφανοι
 ὑπόγεια.

55. Τὴν νόμον σου.
 56. Ὅτι τὰ δικαιώματά σου. Ἐ-
 στί τὰ προστάγματα σου.
 59. Τὰς ὁδοὺς σου. *Mihi*, τὰς
 ὁδοὺς μου.
 Καὶ ἐπίστρεψα.
 65. Μέτοχος ἐγένετο πνεύματός σου
 φοβουμένων σου.
 65. Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ
 τοῦ δούλου σου.
 68. Χρηστὸς εἶ σύ. *Oi* *Reliqui*,
 ἀγαθὸς εἶ σύ.
 70. Ἐταπείνωθ' ὡς γάλα ἡ καρδία
 αὐτῶν. *Aliter*, ἐταπείνωθ' ἡ *Al-
 ter*, ἀπείνωθ' ἡ.
 71. Ἀγαθὸν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς
 με, ὅπως ἴκω μέθεο τὰ δικαιώματά
 σου.
 75. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με,
 καὶ ἐπάτησάν με.
 75. Καὶ ἀληθείᾳ ἐταπείνωσάς με.
 79. Ἐπιστρέψαιτόν με οἱ φο-
 βούμενοί σου.
 85. Ὡς ἀκλὸς ἐν κάμῳ. *Aliter*,
 ὡς ἀκλὸς ἐν κάμῳ.
 85. Διηγέσαντό μοι παράνομοι
 ἰδέσσειάς. Ἐ, ὄρυσξάν μοι ὑπερή-
 φανοὶ βόθρους.

55.
 56.
 59
 65. Μέτοχος.
 65
 68.
 70.
 71. Ἀγαθὸν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς
 με, ὅπως ἴκω μέθεο τὰ δικαιώματά
 σου.
 75.
 75.
 79. Ἀναστρέψαιτόν με οἱ φο-
 βούμενοί σου.
 85.
 85.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

tua in loco peregrinationis mea.

ficationes tuae in loco peregrina-
 tionis mea.

pta tua in loco peregrinationis
 mea.

55. Sermones tuos.
 56. Quia hortationes tuas.
 59.
 Et convertelam.
 65. Coniunctus factus sum ti-
 mentibus te.
 65. Benefecisti servo tuo.
 68.
 70. Medullatum est velut adeps
 cor eorum.
 71. Contulit mihi quia afflic-
 tus sum, ut discam praecepta tua.
 75. Manus tuae fecerunt me, et
 preparaverunt me.
 75. Afflixisti me.
 79. Convertant me timentes te.
 85.
 85. Suffoderunt mihi superbi
 subterranea.

55. Legem tuam.
 56. Quia justificationes tuas. *V*,
 quia praecepta tua.
 59. Vias tuas. *Mihi*, vias meas.
 Et converti.
 65. Particeps ego sum omnium
 timeantium te.
 65. Bonitatem fecisti cum servo
 tuo.
 68. Mansuetus es tu. *Reliqui*,
 bonus es tu.
 70. Coagulatum est sicut lac
 cor eorum. *Aliter*, obduratum est.
Aliter, in lapidem versum est.
 71. Bonum mihi quia humiliasti
 me, ut discam justificationes
 tuas.
 75. Manus tuae fecerunt me, et
 plasnaverunt me.
 75. Et veritate humiliasti me.
 79. Convertant me timentes te.
 85. Sicut uter in pruina. *Aliter*,
 sicut uter in fumo.
 85. Narraverunt mihi iniqui fa-
 bulationes. *V*, foderunt mihi su-
 perbi foveas.

55.
 56.
 59.
 65. Particeps.
 65.
 68.
 70.
 71. Bonum mihi quia humiliasti
 me, ut discam justificationes
 tuas.
 75.
 75.
 79. Convertant me timentes te.
 85.
 85.

TO EBPAIKON.

כי הכל עבדך	91.
לא- אישנח עבדך	95.
קן 95	95.
לכל- תכלה האיתי קץ החבה	96.
בצותך ביאד	
כי לעולם היא - לי	98.
בזקנים אתבינו כי עבדך	100.
נצרתו	
כלאתי הנלי	101.
נפשו בכפי הביד	109.
עקב	112.
כאבודך	116.
סלית כל- שיגים בחקך בי-	118.
שקר תרבויותם	
סיגים השבת מל-רשעו-ארץ	119.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

91. Quia omnes servi tui. *Hieron.*, quia omnia serviunt tibi.
 95. Non obliviscar praeceptorum tuorum. *Hieron.*, *id.*
 95. Exspectaverunt. *Hieron.*, *id.*
 96. Omnis consummationis vidi finem : latum praeceptum tuum valde. *Hieron.*, omnis consummationis vidi finem : latum mandatum tuum nimis.
 98. Quia in saeculum ipsum mihi. *Hieron.*, quia in sempiternum hoc est mihi.
 100. Prae senibus prudens ero, quia praecepta tua custodivi. *Hieron.*, super senes intellexi : quia praecepta tua servavi.

101. Prohibui pedes meos. *Hieron.*, *id.*

109. Anima mea in vola mea indesinenter. *Hieron.*, anima mea in manu mea semper.

112. In finem usque. *Hieron.*, propter aeternam retributionem.

116. Secundum verbum tuum. *Hieron.*, *id.*

118. Conculcasti omnes errantes a mandatis tuis, quia mendacium dolus eorum. *Hieron.*, abiecasti omnes qui aversantur praecepta tua : quia injusta cogitatio eorum.

119. Scorias cessare fecisti omnes impios terra. *Hieron.*, quasi scoriam computasti omnes impios terrae.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικὸς γράμματι.

91.
95.
95.
96.
98.
100.

401.

409.

112.

116.

118.

119.

AKYΛAΣ

91. "Ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.
 95. Ὅτι ἐπιλήσομαι τῶν προστάγμάτων σου.
 95. Προσεδόκησαν.
 96. Τῇ πάτῃ συντελέσει.
 98. "Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα αὕτη μοι.
 100. Ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων κατανόησω, ὅτι προστάγματα σου διετήρησα.

401. Εἶρξα πόδας μου.

409. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταρσῶ μου ἐνδεδεχῶς.

112.

116. Τῷ ῥήματι σου.

118. Ἀπεσκολόπισας πάντας τοὺς ἀποστρεφομένους ἀπὸ ἀκριβασμοῦ, ὅτι ψευθεῖς συνεπιθέσεις αὐτῶν.

119. Στέμφυλα διελογίσω πάντας ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

VULGATA LATINA.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.
 95. Non obliviscar justificationes tuas.
 95. Exspectaverunt.
 96. Omnis consummationis vidi finem : latum mandatum tuum nimis.
 98. Quia in aeternum mihi est.
 100. Super senes intellexi : quia mandata tua quesivi.

401. Prohibui pedes meos.

109. Anima mea in manibus meis semper.

112. Propter retributionem.

116. Secundum eloquium tuum

118. Sprexisti omnes discedentes a iudiciis tuis, quia injusta cogitatio eorum.

119. Praevariantes reputavi omnes peccatores terrae.

AQUILA.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.
 95. Non obliviscar praeceptorum tuorum.
 95. Exspectaverunt.
 96. Omni consummationi.
 98. Quia in saeculum ipsum mihi.
 100. A senioribus intelligam, quia praecepta tua custodivi.

401. Prohibui pedes meos.

109. Anima mea in vola mea indesinenter.

112.

116. Dicto tuo.

118. Palis confixisti omnes errantes a statuto, quia mendaces doli eorum.

119. Vinacea reputasti omnes impios terrae.

93. Ὅτι τὰ ἐμπόματα δοῦλα τὰ.
 95. Οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν ἐντολῶν σου.
 95. Πρὸς δόκησαν.
 96. Πλάτης κατασκευῆς εἶδον πί-
 ρας, εὐρύχωρος ἡ ἐντολή σου τρέδρα.
 98. Διὸ εἰς τὸν αἰῶνα αὐτῆ μοι.
 100. Ἐρρόντων συνειτώτερος ἐγ-
 νόμην, ὅτι τὰς παρακλήσεις σοι δι-
 τήρησα.

101.

109. Ἡ ψυχὴ μου μετὰ χειρὸς μου διαπαντός.

112. Δι' ἀνταπόδοσιν.

116. Κατὰ τὸν λόγον σου.

118. Ἀπήλεγξας πάντας τοὺς
 βλαβημένους ἀπὸ τῶν προσταγμά-
 των σου, ματὰ ἅ γὰρ πάντα ἡ δολι-
 κτης αὐτῶν.

119. Σκωρίαν ἐλογίσω πάντας
 παρανόμους τῆς γῆς.

SYMMACHUS.

91. Quoniam omnia servantur tibi.
 95. Non obliviscar mandatorum tuorum.
 95. Expectaverunt.
 96. Omnis apparatus vidi finem, spatiosum præceptum tuum valde.
 98. Quapropter in æternum ipsum mihi.
 100. Senibus prudentior factus sum, quia adhortationes tibi custodivi.

101.

109. Anima mea post manum meam semper.

112. Propter mercedem.

116. Secundum verbum tuum.

118. Redarguisti omnes remanentes se a mandatis tuis: inanis enim omnis dolus eorum.

119. Scorum reputasti omnes iniquos terre.

91. Ὅτι τὰ ἐμπόματα δοῦλα τὰ.
 95. Οὐ μὴ ἐπιλήθομαι τῶν δικαιωμάτων σου.
 95. Ἐπέμεναν.
 96. Πλάτης συνειτώτερος εἶδον πί-
 ρας, πλάτεια ἡ ἐντολή σου τρέδρα.
 98. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐμὴ ἔστι.
 100. Ἐπὶ πρὸς συνειτώτερος συν-
 ἦκα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξέζητησα. Ἐ', ἀπὸ πρὸς συνειτώτερος κατανοήσω, ὅτι προσταγμάτων σου ἐφύλαξα. Ἐ' ἀλλοῦ, ἐπὶ πρὸς συνειτώτερος συνήκα, ὅτι τὰ προσταγμάτων σου ἐφύλαξα.

101. Ἐκόλουσα τοὺς πόδας μου. Ἐ', ἴ', *id.*

109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου διαπαντός. Ἐ', ἡ ψυχὴ μου ἐν χερσὶ μου.

112. Δι' ἀνταμίψιν.

116. Κατὰ τὸ λόγον σου.

118. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς
 ἀποστατούντας ἀπὸ τῶν δικαιωμά-
 των σου, ὅτι ἀδικον τὸ ἐπιθύμημα
 αὐτῶν. Ἐ', ἐξουδένωσας πάντας
 τοὺς πλανωμένους ἀπὸ τῶν ἀκρι-
 θαμάτων σου, ὅτι ἀδικου τὸ ἐπι-
 θύμημα αὐτῶν.

119. Παραβαίνοντας ἐλογισάμην
 πάντας τοὺς ἀκαρπολούς τῆς γῆς. Ἐ', εἰς οὐδὲν διεκόψας πάντας τοὺς ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

LXX INTERPRETES

91. Quoniam omnia servantur tibi.
 95. Non obliviscar justificationes tuas.
 95. Sustinerunt.
 96. Omnis consummationis vidi finem: latum præceptum tuum valde.
 98. Quia in sæculum meum est.
 100. Super senes intellexi, quia mandata tua quesivi. V, a senioribus intelligam, quia præcepta tua servavi. V *aliter*, super senes intellexi, quia præcepta tua servavi.

101. Impedivi pedes meos. V, VI, *idem*.

109. Anima mea in manibus meis semper. V, anima mea in manu mea.

112. Propter retributionem.

116. Secundum eloquium tuum.

118. Sprevisi omnes discedentes a iudiciis tuis, quia iniusta cogitatio eorum. V, sprevisi omnes aberrantes a mandatis tuis, quia inquam desiderium eorum.

119. Prævaricantes reputavi omnes peccatores terre. V, in nihilum dissecasti omnes impios terre.

91. Ὅτι τὰ ἐμπόματα δοῦλα τὰ.
 95.

95. Πρὸς δόκησαν.

96.

98. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα μοι.

100. Ἀπὸ πρὸς συνειτώτερος κατα-
 νόησω, ὅτι προσταγμάτων σου ἐφύ-
 λαξα. Ἐ' ἀλλοῦ, ἐπὶ πρὸς συνειτώτερος
 συνήκα, ὅτι τὰ προσταγμάτων σου
 ἐφύλαξα.

101. Ἐκόλουσα τοὺς πόδας μου.

109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου διαπαντός.

112.

116. Κατὰ τὸν λόγον σου.

118. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς
 πλανωμένους ἀπὸ τῶν ἀκριθαιμα-
 των σου, ὅτι ἀδικον τὸ ἐπιθύμημα
 αὐτῶν.

119. Εἰς οὐδὲν διεκόψας πάντας
 τοὺς ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

THEODOTIHO.

91. Quoniam omnia servantur tibi.
 95.
 95. Expectaverunt.
 96.

98. Quia in sæculum mihi.

100. A senioribus intelligam, quia præcepta tua servavi. *Aliter*, super senes intellexi, quia præcepta tua servavi.

101. Impedivi pedes meos.

109. Anima mea in manibus meis semper.

112.

116. Secundum verbum tuum.

118. Sprevisi omnes aberrantes a mandatis tuis, quia iniquum desiderium eorum.

119. In nihilum dissecasti omnes impios terre.

TO LBPAIKON.

TO EIPAIKON

AKYTAΣ.

Ἐλλήγουσιν ἡ γράμματα.

כְּבוֹד כִּפְחוּךְ בִּשְׂרִי 120	120.	120. Ἠλώθη ἀπὸ πετοήσεως ἡ σάργξ μου.
עֲשִׂיתִי כִּשְׁפָט 121	121.	121. Ἐποίησα κρίσιν.
בְּלֹ-תְנַחֲנִי לְעִשְׂקֶךָ 122	122.	Μὴ ἀφῆξ με τοῖς συκοφαντοῦσί με.
עֲרַב עֲבֹדְךָ לְטוֹב 122	122.	122. Ἐγγύθησαι....
עַתָּה לְעִשְׂתָּ לַיהוָה 126	126.	126.
הִכְרַת תִּירְחֶךָ		Ἠκόρωσαν τὸν νόμον σου.
עַל לֹא-שָׁמְרוּ תִירְחֶךָ 136	136.	136.
צָבֹתַתְנִי קִנְיָתִי 139	139.	139. Ἐξέλιπσέν με ὁ ζῆλός σου.
צָרָה וּבוֹיֵזֶק בּוֹצֵאִי כִּיעִתֶּיךָ 145	145.	145. Θλίμμος καὶ συκοφῆ εὐρύθω με...
שְׁעִי		
כְּבוֹשְׁפָטְךָ הִנֵּי 149	149.	149. Κατὰ κρίσεις σου ζῶωσιν με.
קָרְבוּ רֵדְבִי 150	150.	150.
קִדְּם יָדַעְתִּי כִּיעֲדֶיךָ 152	152.	152. Ἀρχῆθεν ἔγνων ἀπὸ τῶν μαρτυριῶν σου.
רִיבָה רֵיבִי 154	154.	154. Δίκασαι δίκασίαν μου.
וְהִנֵּנִי		Καὶ ἀγγίστευσον με.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

120. Horruit a povere tuo caro mea. <i>Hieron.</i> , horripilavit a timore tuo caro mea.	120. Confige timore tua carnes meas.	120. Confixa est a consternatione caro mea.
121. Feci iudicium. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	121. Feci iudicium.	121. Feci iudicium.
Ne permittas me opprimentibus me. <i>Hieron.</i> , ne delinquas me his qui calumniantur me.	Ne tradas me calumniantibus me.	Ne dimittas me calumniantibus me.
122. Fidejube servo tuo in bonum. <i>Hieron.</i> , sponde pro servo tuo in bonum.	122. Suscipe servum tuum in bonum.	122. Fidejube...
126. Tempus faciendi Domino. <i>Hieron.</i> , tempus est ut facias, Domine.	126. Tempus faciendi, Domine.	126.
Dissipaverunt legem tuam. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Dissipaverunt legem tuam.	Abrogaverunt legem tuam.
136. Propterea quod non custodierunt legem tuam. <i>Hieron.</i> , quia non custodierunt legem tuam.	136. Quia non custodierunt legem tuam.	136.
139. Succidit me zelus meus. <i>Hier.</i> , consumpsit me zelus meus.	139. Tabescere me fecit zelus meus.	139. Perdidit me zelus tuus.
145. Allicio et angustia invenerunt me : precepta tua delectationes meae. <i>Hieron.</i> , tribulatio et angustia invenerunt me : mandata tua meditatio mea.	145. Tribulatio et angustia invenerunt me : mandata tua meditatio mea est.	145. Allicio et angustia invenerunt me...
149. Secundum iudicium tuum vivifica me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	149. Secundum iudicium tuum vivifica me.	149. Secundum iudicia tua vivifica me.
150. Appropinquaverunt persecuentes me. <i>Hieron.</i> , appropinquaverunt persecutores mei.	150. Appropinquaverunt persecuentes me.	150.
152. A principio cognovi de testimoniis tuis. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	152. Initio cognovi de testimoniis tuis.	152. A principio cognovi de testimoniis tuis.
154. Contende contentionem meam. <i>Hier.</i> , judica causam meam.	154. Judica iudicium meum.	154. Judica causam meam.
Et redime me <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Et redime me.	Et jure propinquitatis redime me.

ΣΥΜΜΑΧΟΥΣ.

Θ.

ΘΙ ΟΔΟΛΗΘΝ.

120. Ὁρθοστροφί ἀπὸ φόβου σου ἡ σάρξ μου.

120. Καθήμι σοι ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου.

120. Καθήμισαι ἐκ τοῦ φόβου σου ἡ σάρξ μου.

121. Ἐποίησα τὰ κρίματα σου.

121. Ἐποίησα κρίμα. Εἰ, Ἦ, Ἐποίησα κρίμα.

121.

122. Ἐνδοξάζει με εἰς ἀγαθὸν ἐν δόξῳ σου.

Μὴ παραθής με τῶς ἀδικουσί μου.
122. Ἐνδοξάζει τὴν δόξαν σου εἰς ἀγαθόν.

122. Ἐγγύσταται...

126. Καίριος προῖξαι τῷ Κυρίῳ.

126. Καίριος τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ. Ἄλλοι, καίριος κατορθώσεως, Κύριος.

126.

Ὅταν διασκεδάσῃς τὸν νόμον σου.

Διασκεδάσῃς τὸν νόμον σου. Ἄλλοι, σὺ διασκεδάσεις. Εἰ, Ἦ, διασκεδάσῃς.

156. Πλὴν τῆς ψυχῆς σου τὸν νόμον σου.

156. Πλὴν οὐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σου.

156.

159. Ἄπὸ σπληνός μου ἡ ζήλοσ σου.

159. Ἐξέστηξί με ὁ ζήλος σου.

159.

145. Θθήεις καὶ ἀνάγκαισ σου ἐλάβω με· αἱ δὲ ἐντολαί σου μετέμνησ μου.

145. Θθήεις καὶ ἀνάγκαισ σου ἐλάβω με· αἱ ἐντολαί σου μετέμνησ μου.

145. Θθήεις καὶ παρανομίασ σου ἐλάβω με, αἱ ἐντολαί σου τερπνότησ μου.

149. Ἀναζήσεις με.

149. Κατὰ τὸ κρίμα σου ζήτησ με.

149. Ζήτησ με.

150. Ἐσπούσαν οἱ διαδουλοῦντές μου.

150. Προσέγγισαν οἱ καταδουλοῦντές μου.

150.

152. Τὰ ἐπ' ἄρχαίσ ἔργουσ ἀπὸ πῶν μαρτυριῶν σου.

152. Κατ' ἄρχαίσ ἔργουσ ἐκ τῶν μαρτυριῶν σου.

152.

154. Ὑπερέβησ σου τῆσ δίκασ μου.

154. Κρίθων τῆν κρίσιν μου. Καὶ ἄστρωσαί με.

154. Δίκασον τῆν δίκασ μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETIS.

THEODOIHO.

120. Horrripilat a timore tuo caro mea.

120. Contige timore tuo carnes meas.

120. Confluxit se ex timore tuo caro mea.

121. Feci iudicia tua.

121. Feci iudicium. V, VI, id.

121.

Ne iras me iadentibus me.

122. Suscipe me in bonum servum tuum.

122. Suscipe servum tuum in bonum.

122. Fidejube...

126. Tempus faciendi Domino.

126. Tempus faciendi Domino. *Alus*, tempus correctionis, Domine.

126.

Quando dissipavit legem tuam.

Dissipaverunt legem tuam. *Al*, quia dissipaverunt. V, VI, dissipaverunt.

156. Circa eos qui non custodiunt legem tuam.

156. Quia non custodierunt legem tuam.

156.

159. Tacere me fecit zelus tuus.

159. Tabescere me fecit zelus tuus.

159.

145. Tribulationes et vexationes comprehenderunt me. Præcepta autem delectabant me.

145. Tribulationes et angustie invenerunt me: mandata tua meditatio mea.

145. Alluctio et angustia invenierunt me: præcepta tua delectatio mea.

149. Reviviscere fac me.

149. Secundum iudicium tuum vivifica me.

149. Vivere fac me.

150. Festinaverunt persequentes me.

150. Appropinquaverunt persequentes me.

150.

152. Que a principio novi a testimonio suis.

152. Initio cognovi de testimonio tuis.

152.

154. Judica pro causa mea.

154. Judica iudicium meum.

154. Judica causam meam.

Et redime me.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
'Ελληνικοῦς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|--|
| כְּשֹׁשְׁמִיךְ חִינִי 136 | 136. | 156. Κατὰ κρίσεις σου ζήωσόν με. |
| בגדים 138 | 158. | 158. Ἀσυνθετούντας. |
| יָמֵךְ שְׂאֵתִי 165 | 165. | 165. Ψεύδος ἐμίσησα. |
| אֶהְבֵּתִי | | |
| שָׁבַע 164 | 164. | 164. |
| הַלְלוּךְ | | Ἵμνησά τε. |
| הַחֲנִיתִי 170 | 170. | 170. . . . |
| בְּחַרְתִּי 175 | 175. | 175. Ἐξελεξάμην. |
| הַחַבְתִּי 174 | 174. | 174. Ἐξείχόμην. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 156. Secundum judicia tua vivifica me. <i>Hieron., id.</i> | 156. Secundum iudicia tua vivifica me. | 156. Secundum iudicia tua vivifica me. |
| 158. Prævaricatores. <i>Hieron., prævaricatores tuos.</i> | 158. Prævaricatores. | 158. Prævaricantes. |
| 165. Mendacium odio habui. <i>Hieron., id.</i> | 165. Iniquitatem odio habui. | 165. Mendacium odio habui. |
| Dilexi. <i>Hieron., id.</i> | Dilexi. | 164. |
| 164. Septies. <i>Hieron., id.</i> | 164. Septies. | |
| Laudavi te. <i>Hieron., id.</i> | Laudem dixi tibi. | Laudavi te |
| 170. Deprecatio mea. <i>Hieron., id.</i> | 170. Postulatio. | 170. Oratio mea. |
| 175. Elegi. <i>Hieron., id.</i> | 175. Elegi. | 175. Elegi. |
| 174. Desideravi. <i>Hieron., id.</i> | 174. Concupivi. | 174. Mili vindicavi. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVIII.

V. 1. Ἄλλοι, ἄμυρτοι. Coisl. unus.
 V. 9. Σ., ἐν τίνι λαμπρυνεῖ νεότερος etc. Coisl. nianus unus atque Drusius. Regius autem unus sic habet, διὰ τίνος λαμπρυνεῖ νέος;
 V. 18. Σ., τεράστια. Drusius.
 V. 20. Ἄ., ἐπεπόθησεν etc. Drusius.
 V. 25. Ἄ., ἡ δὲ δούλος σου etc. Hæc prodeunt ex Coisl. niano ix vel x sæculi. Notandum autem est, ubi vox קָח vel etiam כִּישָׁשׁ occurrit, in altero Coisl. niano notari in margine ἀκριβασμα, πρόσταγμα, si in plurali, ἀκριβάσματα, προστάγματα.
 V. 24. Σ., ὡς ἄνδρες etc. Ex eodem.
 V. 27. Ἄλλοι, καὶ μεριμνήσω. Colbertinus σιχηρώς scriptus.
 V. 28. Regius unus ex Origene, ἡ πέμπτη καὶ ἡ ἕκτη ἐκδοσις τοῦ, ἔστειλεν ἡ ψυχὴ μου, περιέχει, παρὰ δὲ τοῦ Συμμαχίου, κατέστειλεν ἡ ψυχὴ μου. Hilarius vero in Psalmos: Nonnulli pro eo quod ab illis (LXX) dictum est, ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου, posuerunt, ἔσταξεν ἡ ψυχὴ μου. Quidam autem ex illis non ἐνύσταξεν, sed κατέσταξεν transtulit: et aliud, ἐνύσταξεν, aliud, ἔσταξεν, aliud, κατέσταξεν significare intelligunt. Corderius Aquila tribuit.
 V. 29. Ἄ., ἔδωκε ψεῦδος. Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Eusebius.
 V. 55. Ἄ., θ, φώτισσον etc. Theodoretus, codex unus et Drusius.
 V. 55. Ἄ., ὅτι ἐν αὐτῇ etc. Drusius.
 V. 59. Ἄ., θ, ὅν ὕπνισ- etc. Theodoretus, unus Reg. qui etiam Theodotioni tribuit, et Drusius.
 V. 41. Ἄ., θ, κατὰ τὸ λόγιόν σου etc. Drusius.
 V. 49. Ἄ., μνήσθητι. Hæc lectiones prodeunt ex Corderio.
 V. 54. Ἄ., Σ, θ. Sic Colbertinus unus, et Theodoretus. Suspicor autem in eodem interpretatione legendum esse ἐν ὄλω, non ἐν τόπω.
 V. 55. Ἄ., τὰ ῥῆμα- etc. Ex Coisl. n. num. 48. Suspectum.

V. 56. Ἄ., Εἰ, ὅτι τὰ προσ-. Ex eodem.
 V. 59. Theodoretus, ὁ Ἐθραῖος καὶ οἱ λοιποὶ τὰς ὁδοὺς μου, ἔχει, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἡρμηνεύσαν ἐρμηνευστά, καὶ οἱ Ὁ' ἐν τῷ Ἑξάπλῳ. Hebraeus, vias meas, habet. Sic etiam alii interpretes transtulerunt, et LXX in Heaplo. Coisl. nianus, Ἄ., θ, Ὁ', τὰς ὁδοὺς σου. Σ., Εἰ, Γ', τὰς ὁδοὺς μου.
 Ibid. Σ., καὶ ἐπέστρεψον. Drusius.
 V. 65. Σ., συνημμένους etc. Has lectiones mutuumur ex duobus Regiis, et ex Theodoro.
 V. 65. Σ., εὐεργέτησας etc. Eusebius et Drusius.
 V. 68. Οἱ λοιποὶ, ἀγαθός etc. Colbert. unus et Eusebius.
 V. 70. Ἄλλοι, ἐπιληρόνη etc. Drusius.
 Ibid. Ἄ., ἐλυπάνθη etc. Sic ex duobus mss., uno Regio, alio Colbertino atque ex Eusebio.
 V. 71. Σ., συνηγγεγε etc. Drusius.
 V. 75. Ἄ., αἱ χεῖρές σου etc. Ex uno Regio.
 V. 75. Ἄ., καὶ πισται etc. Coisl. n. num. 48.
 V. 79. Σ., θ., ἀναστρεψάτωσαν. Sic Regius unus et Theodoretus.
 V. 85. Ἄλλοι, ὡς ἀσπὸς ἐν καπνῷ. Corderius.
 V. 85. Ἄ., ἐσχαλλόν etc. Drusius.
 V. 91. Ἄ., Σ., Ὁ, θ, ὅτι τὰ etc. Drusius.
 V. 95. Ἄ., οὐκ ἐπιλε- etc. Coisl. n. num. 48.
 V. 95. Σ., θ, προσεδόχησαν. Theodoretus et duo Regii. Corderius etiam Aquilæ adscribit.
 V. 96. Σ., πάσης κατασξ- etc. Ex duobus Regiis et ex Theodoro.
 V. 98. Ἄ., ὅτι εἰς τὸν etc. Drusius.
 V. 100. Ἄ., ἀπὸ τῶν προσθ- etc. Coisl. n. 48, qui etiam Theodotionis aliam interpretationem adfert. Σ, γερόντων etc. Regius unus, qui θ. et Ε' interpretationem adjicit. Sed mendose fortasse θ. præposuit: nam Theodotionis alteram versionem præfert Coisl. nianus.
 V. 101. Ἄ., εἰρήσα etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

or

ΘΕΟΔΩΤΗΣ

156.	156. Κατα το χροιά σου εχθροί μου.	156.
158. Ἀποθετόντας.	158. Ἀποθετόντας. I., ἀθ. τοῦο ταξ. ᾿, ἀποθετόντας.	158. Ἀποθετόντας.
165. Ψεῦδος ἐμίσησα.	165. Ἀδικίαν ἐμίσησα.
Ἠγάπησα. E, id.	165.
164.	164. Ἐπιόκεις. Ἄλλοι, πότισάκεις.	164.
Ἔγνωσα σε.	Ἔγνωσα σε.	
170.	170. Ἀξιομά μου. Ἄλλοι, ἡ δόξαις μου.	170.
175. Εὐλόγην.	175. Ἠροισάμην.	175. Ἐξελιξάμην.
174. Ἐπιπροπέθρησα.
SYMMACHUS.	174. Ἐπιπροθησα. E, ᾿, id.
LXX INTERPRETES.	174. Ἐπιπροθησα.
THEODOTIU.
156.	156. Secundum iudicium tuum vivifica me.	156.
158. Prævaricantes.	158. Insensatos. V, VI, prævaricantes.	158. Prævaricantes.
165. Mendacium odio habui.	165. Iniquitatem hodie habui.	165.
164.	Dilexi. V, id.	
Laudavi te.	164. Septies. III, sapissime.	164.
170. Supposito.	Laudavi te.
170. Dignitas, vel melius, postulatio mea. Alius, deprecatio mea.	170.
175. Elegi.	175. Elegi.	175. Elegi.
174. Supra modum desideravi.	174. Concupivi. V, VI, id.	174. Concupivi.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum CXVIII.

V. 109. Ἄ, ἡ ψυχὴ μου etc. Drusius. Vocem ἐνδεδεχθῆς ad Aquilam, et διαπαντός ad Symmachum adjicit Goishm. num. 48. Edit. Rom. ἐν ταῖς χερσὶ σου, in manibus tuis. [Origenes in Opp., tom. II, pag. 809 ed. Paris., Aquila nobis interpretationem suppeditat alterius hujus versus partis, quæ est: ἠπαύσα ἡ ψυχή μου, et legis tua non sum oblitus. Præterea ibidem Symmachi et Quinte, necnon Aquilæ, lectiones ab his differunt quas hic edidit Montt. Hæcce autem habet Origenes: Ὁ δὲ Ἀξίος ὄπωπ' Ἠγάχῃ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου ἐνδεδεχθῆς καὶ διαπαντός, καὶ νόμος σου ἐν ἀπαυθίῳ μου ὃ δὲ Σόμμαχος, ἡ ψυχὴ μου μετὰ χερίσιν μου διαπαντός: ἡ δὲ πέμπτη ὁμοίως τοῖς ἐβδόμητοντα, Quinta autem eodem modo ac LXX. Draven.]

V. 112. Σ, δὲ ἀναπέθου. Sic codex unus.
V. 116. Ἄ, τῶ βήματι σου etc. Drusius.
V. 118. Ἄ, ἀποκαλόπτας etc. Has omnes lectiones mutarunt ex Drusio et ex Regio uno, qui postremam extremam partem versionis Aquilæ, Quinte tribuit sic, E, ὅτι ψευδῆς συντιθέσαις αὐτῶν.
V. 119. Ἄ, πείροφα etc. Drusius, Regii duo et Theodoretus. Omnes interpretes legerunt ἠπαύσα.
V. 120. Ἄ, ἠλόθη etc. Drusius.
V. 121. Ἄ, E, ᾿, ἐποίησα etc. Regius.
Ibid. Ἄ, μὴ ἀρῆς etc. Euselius et duo Regii.
V. 122. Ἄ, Θ, ἐγγύθσαι etc. Ex Theodoro et Regio uno.

V. 126. Σ, καιρός προῖξαι etc. Drusius male, καράξαι. Ἄλλοι, καιρός κατορθώσεως etc. Corder.
Ibid. Ἄ, ἠγύρωσαν etc. Drusius. [Apud Origenem in opp. tom. II, pag. 811, sic variat lectio Symmachi: ὅτε σχεδαννῶσαι. Draven.]
V. 156. Σ, πρὸ πάντων etc. Regius unus [Adde Origenem qui in opp. pag. 815, tradit Symmachi versionem integri hujus versus. Ὁ Σόμμαχος, inquit, ὄπωπ' διαίθετα, ἰδέσθαι κατέδυναν εἰ ἐρημαί

μου πρὸ τῶν etc. Primum comma versus nostri sic sonat Hebraice: עיני ידעתי כימים יבשתי, visus aquarum demiserunt oculi mei. Draven.] Ed. Rom. ἐφύλαξα, custodivi.

V. 159. Ἄ, ἐξέλασαν etc. Drusius.
V. 115. Σ, ἠλόθεις etc. Eusebius et Coll. unus. Sed Coisl. num. 48 habet, Σ, ἠλόθεις καὶ ἐγγύθουσαι. [Secundum rationem Patrum Gr. legendum ἐγγύθουσαι, secundum vero Origenem, opp. t. II, p. 815, legendum καλόθεις. Draven.] Et Aquila versionem, Ἄ, ἠλόθεις etc. adhibet. [Lat. una qua hic laborat Aquila versio, apud Origenem, ibidem, sic explatur: αἱ ἐγγύθαι σου ἀποκαλοῖς μου, præcepta tua oblectatio mea. Draven.]
V. 119. Ἄ, κατὰ κρίσεις etc. Drusius.
V. 150. Σ, ἐπισπασα etc. Idem.
V. 152. Ἄ, ἀργήθων etc. Goishm. num. 48.
V. 154. Ἄ, ὄκισσα. Idem.
Ibid. Ἄ, καὶ ἀγγίσσασόν με. Corder.
V. 156. Ἄ, κατὰ κρίσεις etc. Idem.
V. 158. Ἄ, Θ, ᾿, ἀποθετόντας etc. Idem.
V. 165. Ἄ, Σ, ψεῦδος ἐμίσησα. Coisl. unus.
Ibid. Θ, E, ἡ ἀπρησα. Coisl. alter.
V. 164. Ἄλλοι, πότισάκεις. Theodoretus.
Ibid. Ἄ, Σ, ἡμαρτὰ σε. Drusius.

V. 170. Δ, oratio mea. S, supposito. . . . Hæc Latine tantum ellert Drusius, legendum forte supposito, quod ex voce Græca ὑπόκειται, expressum videtur. [Aquila ut et Symmachi Græca verba tradidit idem Origenes, ibid., p. 817: Ὁ πῶν Ἀξίος, ἐθέσθη μου, ὃ δὲ Σόμμαχος, ἰσχυρὸς μου, ἐβόησεν. I. e. c. Aquila quidem oratio mea, Symmachus vero, supplicatio mea, averserunt. De verbo supplicatio emersit mendum supposito. Draven.] Ἄλλοι, ἡ δόξαις, sic Colbert. unus.
V. 175. Ἄ, Θ, ἐξελιξ- etc. Sic duo Regii et Theodoretus.
V. 174. Ἄ, ἐξελιξήτην etc. Drusius.

PSALMUS CXIX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

1 שיר המעלות	1.	1. Ὠδὴ εἰς τὰς ἀναβάσεις.
2 משפת שוקד	2.	2.
3 מהדיוקן קד ומהדיוסף קד לשון רמיה	3.	3.
4 חצי נביר שנינים עם נהל רתמים	4.	4. σὺν ἀνθρακίαις ἀρκεσθί-
νας.
5 אויה-לוי ניד-גרתו בושך	5.	5.
7 וכי אדבר המה לביהמות	7.	7. Ὅταν ἐλάλουσιν αὐτοῖς εἰς πύ-
λαμον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Canticum graduum. Hieron., <i>iacu.</i>	1. Canticum graduum.	1. Canticum in ascensus.
2. A labio mendacii. Hieron., <i>idem.</i>	2. A labiis iniquis.	2.
3. Quid dabit tibi, et quid addet tibi lingua dolosa? Hieron., quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam?	3. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam?	3.
4. Sagitte potentis acutæ cum carbonibus genistarum. Hieron., sagitte potentis acutæ cum carbonibus junipero um.	4. Sagitte potentis acutæ cum carbonibus desolatoriis.	4. cum carbonibus juniperi-
rin s.
5. Hei mihi quia peregrinatus sum Mesech. Hieron., heu mihi quia peregrinatio mea prolongata est.	5. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est.	5.
7. Et cum loquebar ipsis ad bellum. Hieron., ego pacifica loquebar, illi bellantia.	7. Cum loquebar, illis incupiebant me gratis.	7. Cum loquebar ipsis ad bellum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIX.

V. 1. Α., Σ., Γ', Ὠδὴ εἰς τὰς etc. Has lectiones ex Chrysostomo. V. 4. Α., . . . σὺν ἀνθρακίαις etc. Ita legit Marti-
 anicus. Drusius autem, μετὰ ἀνθρακίαις etc., male.
 V. 2. Ἀ. ἄλοϋ, ἀπὸ χειρὸς ψευδοῦς. Drusius. Sequentem vero interpretationem Symmacho et
 V. 3. Ἀ. ἄλοϋ, εἰ παρέξει: etc. Sic Regius unus

PSALMUS CXX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

1 אשף עיני אל ההרים בושך נביר שוקד	1.	1.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Levabo oculos meos ad montes: unde veniet auxilium meum. Hieron., levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi.	1. Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi.	1.

PSALMUS CXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

1. Ἠδὴ εἰς τὰς ἀναβάσεις.

1. Ἠδὴ τῶν ἀναβάσεων. *Althe*, Ἠδὴ τῆς ἀναβάσεως. *Th*, Ἠδὴ εἰς τὰς ἀναβάσεις.

1. Ἠδὴ τῶν ἀναβάσεων.

2.

2. Ἄπὸ γούθου ἐλόων. *Althe*, ἀπὸ γούθου ἐλουθῶς.

2.

3.

3. Τί δόθει σοι καὶ τί προσέθεται σοι πρὸς ψόφιστον δόλιον; *Althe*, τί παρέδωκε σοι, ἢ τί προσέθεται σοι γὰρ τῆς δόλιαι; *Althe*, τί δόθη σοι καὶ τί προσέθεται σοι γὰρ σπιν (al. γούθος) κατ' ἐπιθέσειαι;

3.

4. Βλέψα τὸ δολίον ἔχοντα καὶ ἀνθρώπων ἐπιθεσμάτων.

4. Τὰ βλέψα τῶν δολιῶν ἔχοντων τῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπιθεσμάτων.

4. Βλέψα τὸ δολίον ἔχοντα καὶ ἀνθρώπων ἐπιθεσμάτων.

5.

5. Οἶμοι ἐπὶ παρεσμία μου ἐμακρόθυος. *Althe*, οἶμοι ἐπὶ παρεσμία μου ἐμακρόθυος. *Althe*, ἐπὶ παρεσμία μου ἐμακρόθυος.

5.

7. Ὅταν ἐλάσω αὐτοὺς πολεμικῶς.

7. Ὅταν ἐλάσω αὐτοὺς ἐπιθέσειαι με δωρεάν.

7. Ὅταν ἐλάσω αὐτοὺς ἐπιθέσειαι μετὰν μοι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Canticum in ascensu.

1. Canticum graduum. *Althe*, canticum ascensu. *Th*, canticum in ascensu.

1. Canticum ascensuum.

2.

2. A labiis iniquis. *Althe*, a labio mendaci.

2.

3.

3. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi a lingua dolosa? *Althe*, quid prebebit tibi, aut quid addet tibi lingua dolosa? *Althe*, quid dederit tibi, aut quid apposuerit tibi lingua secundum dolum?

3.

4. Sagitte potentis acute sicut cum ca. Lumbus aggestis.

4. Sagitte potentis acute cum carbonibus desolatoriis.

4. Sagitte potentis acute sicut cum carbonibus aggestis.

5.

5. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est. *Althe*, hei mihi quia peregrinans atraxi. *Althe*, quia proselytus fui longo tempore.

5.

7. Cum loquebar ipsis hostiliter.

7. Cum loquebar illis impugnant me gratis.

7. Cum loquebar illis, impugnant me.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXX.

Theodotio tribuit Martianeus, Drusius vero quasi incerti interpretis auctor.

Drusius, qui legit μακρόθυος, male. V. 7. *Al*, ἔταυ etc. Sic Drusius et miss

V. 3. *Althe*, οἶμοι etc. Regius unus itemque

PSALMUS CXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

1.

1. Ἦρα τὸς ἐφθάλμοις μου εἰς τὰ ἔρη. ὅθεν ἦξει ἢ βροθήσεια μου. *Althe*, εἰς τὸς ἐφθάλμοις μου εἰς τὰ ἔρη, ὅθεν ἦξει ἢ βροθήσεια μου;

1.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium oculi. *Althe*, levo oculos meos in montes, unde veni t auxilium meum?

1.

TO EBPAIKON.

5 אֶל-יְתֵן לְכוּתֵי רַגְלְךָ

5 עַל-יַד יְמִינְךָ

8 יְמִינְךָ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Non dabit ad nutandum pedem tuum. *Hieron.*, non det in commotionem pedem tuum.

5. Umbra tua. *Hieron.*, protectio tua.

Super manum dexteram tuam. *Hieron.*, *id.*

8. Et intrare tuum. *Hieron.*, introitum tuum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

5.

5.

8.

VULGATA LATINA.

5. Non det in commotionem pedem tuum.

5. Protectio tua.

Super manum dexteram tuam.

8. Introitum tuum.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

5. Μὴ δώῃς εἰς σφαλμὸν πόδας σου.

5.

8.

AQUILA.

3. Ne dederis ad lapsum pedes tuos.

5.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXX.

V. 1. Vide ad psalm. cxix pro titulo hujus et sequentium.

Ibid. Ἄλλοι, ἀῖρω etc. Sic Reg. unus ex Chry-

sostomo.

V. 5. Ἄ., μὴ δώῃς etc. Drusius.

PSALMUS CXXI.

TO EBPAIKON.

1 שְׂבַחְתִּי בְּאִמְרוֹם לִי בֵּית יְהוָה

2 עַמְדוֹתָ הֵיוּ רַגְלֵי בַשַּׁעֲרַיִךְ יְרוּשָׁלַם

3 יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה נְעִיר שְׂחִבְרָהּ לָהּ יְהוָה

4 שֵׁשׁ עָלָי שְׁבִטִים

6 שְׂאֵלֵי שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם

יְשׁוּלוּ אַהֲבִיךָ

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1.

2.

3.

4.

6.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

1.

2.

3.

4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέθῃσαν σκῆπτρα.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Latatus sum in dicentibus mihi : Domum Domini ibimus. *Hieron.*, letatus sum eo quod dixerint mihi : In domum Domini ibimus.

2. Stantes fuerunt pedes nostri in portis tuis, Jerusalem. *Hieron.*, stantes erant pedes nostri in portis tuis Jerusalem.

3. Jerusalem edificata ut civitas, que juncta est sibi simul. *Hieron.*, Jerusalem que edificatur ut civitas, ejus participatio ejus simul.

4. Quia illuc ascenderunt tribus. *Hieron.*, quia ibi ascenderunt tribus.

6. Postulate pacem Jerusalem. *Hieron.*, rogate pacem Jerusalem.

Quieti erant diligentes te. *Hieron.*, sit bene his qui diligunt te.

VULGATA LATINA.

1. Latatus sum in his que dicta sunt mihi : In domum Domini ibimus.

2. Stantes erant pedes nostri in atris tuis, Jerusalem.

3. Jerusalem que edificatur ut civitas, ejus participatio ejus in idipsum.

4. Illuc enim ascenderunt tribus.

6. Rogate que ad pacem sunt Jerusalem.

Et abundantia diligentibus te.

AQUILA.

1.

2.

3.

4. Illuc enim ascenderunt septora.

6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.
5. Μὴ ὀφθῆς περιτραπήναι.	7. Μὴ ὀφθῆς εἰς πάγον τὸν πόδα σου.	7. Μὴ ὀφθῆς εἰς πάγον τὸν πόδα σου.
5. Βοηθός σου.	5. Σκέπη σου.
Ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. Ἄλλως, παρὰ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν σου παρὰστήσεται σοι.	5.
8.	8. Τὴν εἰσόδόν σου. Ἄλλως, τὴν προσέλευσίν σου.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
5. Ne deleris subverti.	5. Ne des in commotionem pedem tuum.	5. Ne des in commotionem pedem tuum.
5. Adjutor tuus.	5. Protectio tua.	5.
	Super manum dexteram tuam. <i>Alius</i> , ad manum dexteram tuam adstabit tibi.	
8.	8. Introitum tuum. <i>Alius</i> , accessum tuum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXI.

V. 5. Σ., βοηθός σου. Reg. unus ex Chrysostomo.

V. 8. Ἄλλως, τὴν προσέλευσίν σου. Duo Regii et Drusius.

PSALMUS CXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΟΨ.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΩΝ.
1.	1. Εὐφράνηθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκαῖοι μοι. Εἰς οἶκον Κυρίου περιουσία μοι. Ἄλλως, εὐφράνηθη εἰπόντων μοι, Εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἠλθόμεν.	1.
2.	2. Ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς ἀβυαῖς σου, Ἱερουσαλήμ. Ἄλλως, ἔστησαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς ἀβυαῖς σου, Ἱερουσαλήμ.	2.
5. Ἱερουσαλήμ τὴν οικοδομουμένην ὡς πόλιν, συναΐσαν ἔχουσαν ἑαυτῷ.	5. Ἱερουσαλήμ οικοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ μεταρῆ αὐτῆς ἐπιτοαυτῷ.	5.
4.	4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί.	4.
6. Ἀσπάσασθε τὴν Ἱερουσαλήμ.	6. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλήμ.	6.
Ἐπαρήρυσεν οἱ ἀγαπῶντές σε.	Καὶ εὐθνήσῃ τοῖς ἀγαπῶσά σε. Ἄλλως, καὶ εὐπαθήσειαν οἱ ἀγαπῶντές σε.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
1.	1. Letatus sum super iis qui dixerunt mihi: In domum Domini ibimus. <i>Alius</i> , letatus sum dicentibus mihi: In domum Domini venimus.	1.
2.	2. Stantes erant pedes nostri in atris tuis, Jerusalem. <i>Alius</i> , steterunt pedes nostri in atris tuis, Jerusalem.	2.
5. Jerusalem aedificatam ut civitatem, conjunctionem habentem simul.	5. Jerusalem que aedificatur ut civitas, ejus participatio ejus in idipsum.	5.
4.	4. Illic enim ascenderunt tribus.	4.
6. Amplectimini Jerusalem.	6. Rogate que ad pacem sunt Jerusalem.	6.
Quiescent diligentes te.	Et abundantia diligentibus te. <i>Alius</i> , et prosperent diligentes te.	

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικαῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|---|--|---------------|
| 7 יהוה שלום ביהוה 7 | 7. | 7. |
| שלוה בארבעותך | : | : |
| 8 אדברה נא שלום בך 8 | 8. | 8. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT.
7. Sit pax in autemurali tuo.
<i>Hieron.</i> , sit pax in muris tuis. | VULGATA LATINA.
7. Fiat pax in virtute tua. | AQUILA.
7. |
| Tranquillitas in palatiis tuis.
<i>Hieron.</i> , abundantia in domibus tuis. | Et abundantia in turribus tuis. | |
| 8. Loquar nunc pacem in te.
<i>Hieron.</i> , loquar pacem tibi. | 8. Loquebar pacem de te. | 8. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXI.

- V. 4. Ἄλλος, εὐφράνθηγ etc. Regius unus et unus et Drusius.
 V. 4. Ἄ., ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν σκῆπτρα. Unus co-
 dex. Drusius habet σκῆπτρα tantum.
 V. 5. Σ., Ἱερουσαλήμ etc. Theodoretus, Regius

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικαῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|--|
| 4 רבת שבעה לרה נפשנו הלענ
השאננים הבנו לנאונים | 4. | 4. Πολλὰ ἐνεπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν
τοῦ μεγθυσμοῦ τῶν ἐνειδιζόντων,
τοῦ ἐξουθενισμοῦ τῶν ὑπερφερῶν. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT.
4. Multum satiata est sibi ani-
ma nostra subannatione abundan-
tiantium, despectione superborum.
<i>Hieron.</i> , multum repleta est ani-
ma nostra opprobrio abundantium,
et despectione superborum. | VULGATA LATINA.
4. Multum repleta est anima
nostra, opprobrium abundantibus,
et despectio superbis. | AQUILA.
4. Multum repleta est anima
nostra subsannatione exprobranti-
um, despectione superborum. |

Nota.

- V. 4. Ἄ., πολλὰ etc. Regius unus. Alius legit retus et Drusius. [Ad istud antecedentis versiculi
 μεγθυσμοῦ. Symmachi lectionem exhibent Theodo-
 comma : כִּי רַב שְׁבַעֲנוּ בּוֹ quia nimium saturati

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικαῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|---|
| 1 לולי יהיה שהיה לנו 1 | 1. | 1. |
| 4 אזו המים שמופנו נהלה עבר
על-נפשנו | 4. | 4. |
| 5 אזו עבר על-נפשנו המים
היהונים | 5. | 5. Τότε παρήλθον ὑπὲρ τῆν ψυ-
χῆν ἡμῶν ὡς τὰ ὕδατα οἱ ὑπερήφα-
νοι. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT.
1. Nisi Dominus qui fuit in no-
bis. <i>Hieron.</i> , nisi Dominus fuisset
in nobis. | VULGATA LATINA.
1. Nisi quia Dominus erat in
nobis. | AQUILA.
1. |
| 4. Tunc aquæ inundassent nos :
torrens transisset super animam
nostram. <i>Hieron.</i> , forsitan aque
circumdederissent nos : torren trans-
isset super animam nostram. | 4. Forsitan aqua absorbuisset
nos : torrentem pertransivit anima
nostra. | 4. |
| 5. Tunc transissent super ani-
mam nostram aque tumide. <i>Hie-
ron.</i> , forsitan transissent super
animam nostram aque superbiæ. | 5. Forsitan pertransisset anima
nostra aquam intolerabilem. | 5. Tunc transissent super ani-
mam nostram quasi aque superbi. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	Ο	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
7. Εἰς εἰρήνην ἐν τῷ περιβάλλει
σ.	7. Ἐπέσθην δὲ εἰρήνην ἐν τῷ δευ-
τέρῳ σου. Ἄλλοι, ἐπέσθην εἰρήνην.
Ἄλλοι, ἐν τῷ περιβάλλοντι σου.	7.
Καὶ ἔσυχία ἐν τοῖς βασιλείαι,
σου.	Καὶ εὐθυρία ἐν ταῖς περιβάλλο-
σιν σου. Ἄλλοι, καὶ εὐπρόθεια.
Ἄλλοι, ἔσυχία. Ἄλλοι, ἐν ταῖς
βασιλείαις σου.	
8.	8. Ἐπάκουσον δὲ εἰρήνην περὶ τοῦ.
Ἄλλοι, καλέσω εἰρήνην ἐν τοῖς.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7. Sa pax in septe tuo.	7. Fiat pax in virtute tua. <i>Alius</i> ,
erit pax. <i>Alius</i> , in antemurali
tuo.	7.
Et quies in regia tua.	Et abundantia in turribus tuis.
<i>Alius</i> , et felicitas. <i>Alius</i> , quies. <i>A-</i>
<i>lius</i> , in regia tua.	
8.	8. Loquebar utique pacem de
te. <i>Al</i> , loquar pacem in te.	8.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 6. Σ., ἀπάταιθι etc. Theodoretus. Ibid. Σ., καὶ ἔσυχία etc. Theodoretus. Reliquae
 Ibi. Σ., ἔσυχία σου etc. Theodoretus. vero lectiones ex Drusio.
 V. 7. Σ., εἰς εἰρήνην etc. Theodoretus et Regius. V. 8. Ἄλλοι, καλέσω etc. Drusius.
 unus. Reliquae lectiones ex Drusio.

PSALMUS CXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
4. Πολλῶν ἐχρηστάθη ἡ ψυχὴ ἡ-
μῶν, ἐπιλάουστων τῶν εὐθροσύ-
νων, καὶ ἐξουτελιζόντων τῶν ὑπερ-
τρήτων.	4. Ἐπὶ πολλῶν ἐπιήσθη ἡ ψυχὴ
ἡμῶν ἐν διεύθει τοῖς εὐθροῦσιν,
καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηβάτοις.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Multis satata est anima no-
stra, obloqueantibus abundantibus,
et despicientibus superbis.	4. Multum repleta est anima
nostra, opprobrium abundantibus,
et despectio superbis.	4.

Nota.

sus contemptu, addenda est ad Hexapla, ex Ori- γένει, opp. t. II, p. 822, hac Symmachii lectio: Ὅτι πολλῶν ἐχρηστάθησαν ἐξουτελιζόμενοι. *Qui e multo satu-*
gine, opp. t. II, p. 822, hac Symmachii lectio: Ὅτι *rati sumus contemptu*, Duxca.]

PSALMUS CXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
1. Εἰ μὴ Κύριος, ὃς ἐγένετο ἐν
ἡμῖν.	1. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν.	4.
4.	4. Ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν καταπόνοιτον
ἡμᾶς, χαίμαρόν διήλθεν ἡ ψυχὴ
ἡμῶν. Ἄλλοι, τότε ἂν τὰ ὕδατα
παρέκλυσον ἡμᾶς, ὡς φάραγγις παρ-
ελήλυθα κατὰ τῆς ψυχῆς ἡμῶν.	4.
5. Τότε παρέλθον ὑπὲρ τῆν ψυ-
χῆν ἡμῶν τὰ ὕδατα τὰ ὑπερήβανα.	5. Ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ
ὕδωρ τὸ ἀνοπόστατον.	5. Τότε παρέλθον ὑπὲρ τῆς ψυ-
χῆν ἡμῶν τὰ ὕδατα τὰ ὑπερήβανα.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Nisi Dominus qui factus est
in nobis.	4. Nisi quia Dominus erat in
nobis.	4.
4.	4. Forsitan aqua absorberisset
nos: torrentem pertransiit anima
nostra. <i>Alius</i> , tunc forte aqua in-
unda sent nos, quasi torrentis per-
terentem contra animam no-
stram.	4.
5. Tunc transissent super ani-
mam nostram aquae superbae.	5. Forsitan pertransisset anima
nostra aquam intolerabilem.	5. Tunc transissent super ani-
mam nostram aquae superbae.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 1. Σ., εἰ μὴ Κύριος etc. Drusius.

V. 4. Ἄλλος, τότε ἂν τὰ ὕδατα etc. Drusius.

PSALMUS CXXIV.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | AKYΛAΣ. |
|---|-------------------------------------|--|
| 1, 2 נהר- עיון לא- יבויטו לעולם
ישב ירושלם
ויהיה סביב לעבדו | 1, 2. | 1, 2. |
| 5 למען לא- ישלחו העדוקים
בעלתה ידיהם | 5. | 5. |
| 4 המיבה | 4. | 4. |
| 5 והמומים עקלקלתם | 5. | 5. Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς
διαπλοκάς. |

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1, 2. Sicut mons Sion non commovebitur in sæculum sedebit Jerusalem. *Hieron.*, quasi mons Sion in æternum habitabilis Jerusalem.

1, 2. Sicut mons Sion non commovebitur in æternam qui habitat in Jerusalem.

1, 2.

Et Dominus circum populum suum. *Hieron.*, et Dominus in circuitu populi sui.

Et Dominus in circuitu populi sui.

5. Ut non mittant justi in iniquitatem manus suas. *Hieron.*, *id.*

5. Ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas.

5.

4. Benefac. *Hieron.*, *id.*

4. Benefac.

4.

5. Et pervertentes tortuositatibus suis. *Hieron.*, qui autem declinant ad pravitates suas.

5. Declinantes autem in obligationes.

5. Declinantes autem in complicationes.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIV.

V. 1 et 2. Σ., ὡς τὸ ὕρος etc. Hanc lectionem adfert Drusius, quæ est ut videtur Symmachi, pleniorum vero Agellius.

Ibid. Ἄλλος, Κύριος δὲ etc. Chrysostomus.
V. 5. Ἄλλος, διὰ τοῦτο etc. Regius unus et Drusius.

PSALMUS CXXV.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | AKYΛAΣ. |
|---|-------------------------------------|------------------------------|
| 1 בשׁוב יהוה את־שיבת ציון הויט
כהלכיים | 1. | 1. |
| 2 רנה
הגדול יהוה לעשית עם אלה | 2. | 2. Αἰνέσεως.
Μετὰ τούτων. |

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. In convertendo Dominus captivitatem Sion, factus sum sicut consolatus. *Hieron.*, cum converteret Dominus captivitatem Sion: facti sumus quasi somniantes.

1. In convertendo Dominus captivitatem Sion, facti sumus sicut consolati.

1.

2. Laude. *Hieron.*, *id.*

2. Exultatione.

2. Laude.

Magnificavit Dominus facere eum cum istis. *Hieron.*, *id.*

Magnificavit Dominus facere eum eis.

Cum istis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 5. 'Α., τότε etc. Has lectiones sic exhibet Martianus

PSALMUS CXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1, 2. Ὡς τὸ ἔθνος Σιών ἀπερίτρου-
πτον εἰς τὴν αἰῶνα οἰκοῦμενον περὶ
Ἱερουσαλήμ.

1, 2. Ὡς ἔθνος Σιών, οὗ πάλου-
θήσεται εἰς τὴν αἰῶνα ὁ κατοικῶν
Ἱερουσαλήμ.

1, 2

3.

Καὶ ὁ Κύριος κέλευσεν τὸν λαὸν
αὐτοῦ. Ἄλλως, Κύριος δὲ περὶ τὸν
λαόν αὐτοῦ.

3.

4.

3. Ὅπως ἂν μὴ ἐκτεινῶσιν οἱ
δίκαιοι εἰς ἀνομίαν χεῖρας αὐτῶν.
Ἄλλως, δὲ τούτο οὐκ ἐκτείνουσιν
οἱ δίκαιοι εἰς ἀνομίαν τὰς χεῖρας
αὐτῶν.

4

5. Τὸς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς σκο-
λίτητας.

4. Ἀγαθόνον. Ἄλλως, ἀγαθο-
ποίησον.

5. Τὸς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰ
διεστραμμένα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1, 2. Sicut mons Sion, immo-
bilis in sæculum habitantem circa
Jerusalem.

1, 2. Sicut mons Sion non con-
mouebitur in æternum qui habi-
tat in Jerusalem.

1, 2.

3.

Et Dominus in circuitu populi
sui. Alius, Dominus autem circa
populum suum.

3.

4.

5. Ut non extendant iusti ad
iniquitatem manus suas. Alius,
propterea non extendunt iusti in
iniquitatem manus suas.

4.

5. Declinantes autem in obliqui-
tates.

4. Benefac. Alius, id.

5. Declinantes autem in per-
uersa.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIV.

V. 4. Ἄλλως, ἀγαθοποίησον. Regius unus ex
Chrysostomo.

V. 5. 'Α., τὸς δὲ ἐκ-. Has lectiones sic adfert
Martianus ex Pseudo-Hieronymo in Psalmos.

PSALMUS CXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1.

1. Ἐν τῷ ἐπιστρέφει Κύριον
τὴν αἰγυπτιακὴν Σιών, ἐργασθημεν
ὡς παρὰ κλημένον. Ἄλλως,
ὅταν ἐπιστρέψῃ Κύριος τὴν αἰγυπ-
τιακὴν Σιών, ἐσόμεθα παρὰ κλη-
μένον. Οἱ ἄλλοι, ὡς ἐνοπιμαζό-
μενοι.

1.

2. Εὐφρημίας.
Μεγάλα ἐποίησεν ὁ Κύριος ἐπ'
αὐτοῦς.

2. Ἀγαλλιάσεως.
Ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸν ποιῆσαι
μετ' αὐτῶν. Ἄλλως, μετὰ τούτων.

2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1.

1. In convertendo Dominus cap-
tivitatem Sion, facti sumus sicut
consolati. Alii, cum converterit Do-
minus captivitatem Sion, erimus
consolati. Alii, quasi somniantes.

1.

2. Benedictione.
Magna fecit Dominus super
illos.

2. Exultatione.
Magnificavit Dominus facere
cum eis. Alii, cum istis.

2.

Cum istis.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

כַּסְפֵּיךָ 4

4.

4. Ὡς καταβροχίας

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Quasi torrentes. Hier., sicut cibus.

4. Sicut torrens.

4. Sicut defluxus.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXV.

V. 4. "Α.Λ.Ι.Ο.Σ, ὅταν ἐπιστρέψῃ etc. Chrysostomus. Drusius, ἐπιστρέψει. Suspicor autem hic παρακαλιόμενοι ex LXX mendose desumptum esse pro

ἐνοπιναζόμενοι. Nam Pseudo-Hieronymus ait: Pro consolati, omnes pariter editiones, somniantes translulerunt.

PSALMUS CXXXVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

2 שׁוּא לֹכֵם בּוֹטְחוֹמוֹ קוֹם בְּאַחֲרָיו שָׁבַח

2.

2. Εὐκλή ὑμῖν ἐρθρίζουσιν ἀνίστασθαι, βραδυνούσι καθήσθαι.

אֶכְלִי לֶחֶם הַעֲצָבוֹם

Οἱ ἐσθίοντες τὸν ἄρτον διαπονημάτων.

5 שֶׁנֶּר פְּרוּ הַבֶּמֶן

3.

5.

4 כַּחֲצִיבִים בְּיַד-נְבִידָן כֵּן בְּנֵי הַנְּעִירִים

4.

4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, ὡς περ υἱοὶ ἐφθέλιων.

5 אִשְׁרֵי הַנְּבִיר אֲשֶׁר כִּלְּא אֶרֶץ אִשְׁפֹתוֹ מִיָּהִם

5.

5. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐπλήρωσε τὴν φαρέτραν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Frustra vobis mane experretis surgere, tardantibus sedere. Hieron., frustra est vobis de mane consurgere: postquam sederitis.

2. Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis.

2. Frustra vobis mane experretis surgere, tardantibus sedere.

Edentibus panem dolorum. Hieron., qui manducatis panem dolorum.

Qui manducatis panem doloris.

Qui manducatis panem laborum.

5. Merces fructus ventris. Hieron., id.

5. Merces fructus ventris.

5.

4. Sicut sagittae in manu potentis, ita filii juventutum. Hieron., sicut sagittae in manu potentis, ita filii juventutis.

4. Sicut sagittae in manu potentis, ita filii exessorum.

4. Sicut sagittae in manu potentis, sicut filii adolescentiarum.

5. Beatus vir qui implevit pharetram suam ex ipsis. Hieron., id.

5. Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis.

5. Beatus vir qui implevit pharetram suam ex ipsis.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXXVI.

V. 2. Lectiones Aquilae et Symmachi exhibet Drusius. Aliam vero anonymi sic efficit Reg. nunc ex Chrysostomo, ἐγγυρονίζεῖν τοῦ καθήσθαι. Drusius vero et Chrysostomi edit., χροινίζουσι τοῦ καθήσθαι.

Ibid. 'A., οἱ ἐσθίοντες etc. Sic lectiones exhibet Martianus noster ex epist. Hieronymi ad Marcellum in psalmum cxxxvi.

V. 5. "Α.Λ.Ι.Ο.Σ, μισθὸς ὁ καρπὸς etc. Drusius.

PSALMUS CXXXVII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

2 יָגִיעַ כַּפְיךָ מִן הַחֶמְלִי אֲשֶׁר-יָרָךְ וְטוֹב לְךָ

2.

2. Κόπον παρσων σου ὅτι φάγεσαι, μακάριος εἶ, καὶ ἀγαθὸν σοι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Laborem volarum tuarum quia comedes beatus es, et bonum tibi. Hieron., laborem manuum tuarum comedes: beatus tu, et beae tibi erit.

2. Labores manuum tuarum quia manualibus beatus es, et bene tibi erit.

2. Laborem volarum tuarum quia comedes beatus es, et bonum tibi.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

4. Ὡς ἀμύγδαλι.

4. Ὡς ἀμύγδαλι, ὡς ἀμύγδαλι.

4.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

4. Sicut amygdales.

4. Quasi tormentos, V. emissio-

4

nes.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 2. Α., ἀνέπιτος etc. Theoporetus.

Θβδ, Σ., πρὸ θεοῦ ἀνέπιτον etc. Agellus.

Θβδ Α., Θ' ἀλλοθι, Θ., ματὴ τοῦ ποταμοῦ. Sic unus codex.

V. 4. Α., ὡς καταμύγδαλι etc. Dunsius.

PSALMUS CXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

2. Μάταιον ὄψιν ἐξ ἄβυθου ἀνίστασθαι εἰς τὸ εὐχέσθαι.

2. Εἰς μάτην ὄψιν ἐστὶ τὸ ἀβύθου-
ζῆον, ἐγείρεσθε ματὴ τὸ κατῆσθαι.
"Αλλοθι, εἰ γροῦδῆσαι τοῦ κατῆσθαι.
"Αλλοθι, γροῦδῆσαι τοῦ κατῆσθαι.

2.

Θι ἐσθίωντες τὸν ἄρτον κακοπαθούμενον.

Θι ἐσθίωντες ἄρτον ἄδουχον. Ε',
οἱ ἐσθίωντες ἄρτον εὐδούχου. Γ', οἱ
ἐσθίωντες ἄρτον πικρῆς.

Θι ἐσθίωντες ἄρτον εὐδούχου.

5.

5. Ὁμοίως τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός. "Αλλοθι, μισθὸς ὁ καρπὸς
τῆς γαστρός.

5.

4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ θανάτου, ὡς-
περὶ οὐκ νεότητος.

4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ θανάτου,
ὡςτοι οἱ οὐκ τὸν ἐκπειραζόμενον.
"Αλλοθι, οὐκ τὸν παιδεύον. Γ',
ἀκίνετος νεός.

4 Ὡς βέλη ἐν χειρὶ θανάτου, ὡς-
περὶ οὐκ νεότητος.

5. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐπληρώσει
τὴν ψαροῖτραν αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ.

5. Μακάριος ὃς πληρώσει τὴν
ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ.

5 Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὃς πληρώσει
τὴν ψαροῖτραν αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

2. Vanum vobis ex motu-
no surgere ad habitandum.

2 In vanum vobis est diluculo
surgere, surgite postquam seles-
eritis. *Alus*, competendinare ad
sedendum. *Alius*, competendinan-
tibus ad sedendum.

2.

Qui manducatis panem male
affectum.

Qui manducatis panem delatis.
V, qui manducatis panem idolo-
rum. M, qui manducatis panem
erroris.

Qui manducatis panem idola-
rum.

5.

5. Merces fructus ventris. *Alus*,
merces fructus ventris.

5.

4. Sicut sagitte in manu poten-
tis, sicut filii juventutis.

4. Sicut sagitte in manu poten-
tis, ita filii excussorum. *Alus*, fi-
lii victorum. M, acminis mentis.

4. Sicut sagitte in manu poten-
tis, ita filii juventutis.

5. Beatus vir qui implevit pha-
retram suam ex ipsis.

5. Beatus qui implebit deside-
rium suum ex ipsis.

5 B eatus vir qui implebit pha-
retram suam ex ipsis.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CXXVI.

V. 4. Α., ὡς βέλη etc. Sic ex Hieronymo ad Marcellam Martianeus. M Sextam edit. legit Dru-
sius ἰσχυροῦς νεός, acute mentis.

V. 5. Α., Σ., μακάριος etc. Sic ex Regio uno, Theodoro et Hieronymo ad Marcellam Tom. II, pag. 712, ubi videsis.

PSALMUS CXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

2. Κάπον χειρῶν σου ὁ ἐσθίων.
μακάριος ἐστὶ, καὶ καλῶς σοι ἔσται.

2. Τόλι πόνους τῶν καρπῶν σου
φάγεται· μακάριος εἶ καὶ καλῶς
σοι ἔσται.

2. Κάπον χειρῶν σου ὁ ἐσθί-
ων, μακάριος εἶ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

2. Laborem manuum tuarum
comedens, beatus eris, et bene
tibi erit.

2. Labores palmarum tuarum
manducabis, beatus es, et bene
tibi erit.

2. Laborem manuum tuarum
quia manducabis, beatus es.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|-------------------------------------|----------------|
| בִּי-חַי 3 | 5. | 5. |
| וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם 5 | 5. | 5. |
| שָׁלֹם עַל-יִשְׂרָאֵל 6 | 6. | 6. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 5. In lateribus. <i>Hieron.</i> , in penetralibus. | 5. In lateribus. | 5. |
| 5. Et vide in bono Jerusalem. <i>Hieron.</i> , et videas bona Jerusalem. | 5. Et videas bona Jerusalem. | 5. |
| 6. Pacem super Israel. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i> | 6. Pacem super Israel. | 6. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVII.

V. 2. A., *ἀβρον* etc. Sic ex Regio cod. uno, Theodoro et Hieronymo.
V. 5. Ἀλλοι, ἐν τοῖς ἐσωτάτοις etc. Drusius.

PSALMUS CXXVIII.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|---|--|---|
| גַּם לֹא-יִכְלֶה לִי 2 | 2. | 2. |
| הֲרִשָׁה 3 | 3. | 3. Ἠροσπίσαν. |
| הֲרִינֵנוּ לְבַעֲזוֹתָם 3 | | Ἐμψύσαν... |
| עֲבוֹת 4 | 4. | 4. Βροχους. |
| וַיִּסְגֹּר אַחֲרָי 5 | 5. | 5. |
| שִׁקְדוֹת שְׂרָף יִבֹּשׁ 6 | 6. | 6. Ὁ ἀρχῆθεν ἀνέθαλεν ἐξηράνηθη. |
| כִּפְּו קִינָר וְחִנְנוּ כִּנְמָר 7 | 7. | 7. |
| בִּרְכֵנוּ 8 | 8. | 8. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 2. Etiam non prevaluerunt mihi. <i>Hieron.</i> , sed non potuerunt mihi. | 2. Etenim non potuerunt mihi. | 2. |
| 5. Araverunt. <i>Hieron.</i> , arabant. In longum protraxerunt sulcum suum. <i>Hieron.</i> , prolongaverunt sulcum suum. | 5. Fabricaverunt. Prolongaverunt iniquitatem suam. | 5. Araverunt. Prolongaverunt... |
| 4. Funes. <i>Hieron.</i> , laqueos. | 4. Cervices. | 4. Laqueos. |
| 5. Et recedent retrorsum. <i>Hieron.</i> , revertantur retrorsum. | 5. Convertantur retrorsum. | 5. |
| 6. Quæ antequam erumpat exaruit. <i>Hieron.</i> , quod statim ut viruerit, exaruit. | 6. Quod priusquam evellatur exaruit. | 6. Quod ab initio regeveruinavit exaruit. |
| 7. Volam suam metens, et sinum suam colligens manipulos. <i>Hieron.</i> , manum suam messor, et sinum suum manipulos faciens. | 7. Manum suam qui metit, et sinum suum qui manipulos colligit. | 7. |
| 8. Benediximus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 8. Benediximus. | 8. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVIII.

V. 2. Ἀλλοι, ἀλλ' οὐκ ἔδυνάθησαν μοι. Drusius qui sequentem illam lectionem addfert, ἀλλ' οὐχ ὑπερίσταν. Regius autem unus ex Chrysostomo habet, ἀλλ' ὑπερίσταν, non male quoad sensum. [Alia lectio incerti addenda e Catena Patrum Gr. T. III, p. 591. Ἀλλοι, καίτοι οὐκ ἔδυνάθηγεν. *Alia*, etiam

non prevalui. Legit יכלתי pro לִי יכלתי. Dracu.]

V. 5. Ἀ., Θ., Ἠροσπίσαν. Theodoretus.

Hib. Ἀ., ἐμψύσαν etc. Theodoretus.

V. 4. Ἀ., Σ., βροχους. Sic Theodoretus. Unus autem Regius habet βροχον.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ,	Θ΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
5.	5. Ἐν τοῖς κλίμασι. Ἄλλοι, τῶν ἐποπταῶν. Ἄλλοι, ἐν τοῖς μύθοις.	7.
	5. Καὶ ἴδωσ τὰ ἄγαθὰ Ἐργου αἰῆμ. Ἄλλοι, καὶ ἴρα ἐν ἀγαθοῖς Ἐργου αἰῆμ.	5.
5.	6. Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ἄλλοι, εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἐργαῖμ.	6.
SYMMACHUS,	LXX INTERPRETIS.	THEODOTIO.
5.	5. In latensibus. <i>Alius</i> , in intus. <i>Alius</i> , in tementibus.	5.
5.	5. Et videas bona Jerusalem. <i>Alius</i> , et vide in bonis Jerusalem.	5.
6.	6. Pax super Israel. <i>Alius</i> , pax cum super Israel.	6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVII.

- V. 5. Ἄλλοι, καὶ ἴρα etc. Drusius.
 V. 6. Ἄλλοι, εἰρήνη etc. Chrysostomus.

PSALMUS CXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ,	Θ΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ γὰρ οὐκ ἔδουθήσαν μοι. Ἄλλοι, ἀλλ' οὐκ ἔδουθήσαν μοι. Ἄλλοι, ἀλλ' οὐκ ἐπίρριψάν μοι.	2.
5.	5. Ἐπέκτανον. Ἐμάκρουν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.	5. Ἠροστίασαν.
4. Βρόχους.	4. Ἀλγένας. Ε', κλισίους.	4. Κλισίους.
5.	5. Ἀποτραπήσαν εἰς τὰ ὀπίσω. Ἄλλοι, ἀνατραπήσαν εἰς τὰ ὀπίσω.	5.
6. Ἐκκαθήσται.	6. Ὅς πρὸ τοῦ ἐκπασθῆναι ἐξηράθη. Ε', ἐκπασθῆναι. Γ', ἐκπαρῶσαι.	6. Ἐκπασθῆναι.
7.	7. Τὴν γὰρ αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κλίπον αὐτοῦ ὁ τὰ θραγγατα σπλήσων. Ἄλλοι, τὴν ἄρα αὐτοῦ, καὶ τὸν κλίπον αὐτοῦ ὁ τὰ θραγγατα σπλήσων.	7.
8. Ἐβλογώμεν.	8. Ἐβλογήκαμεν.	8.
SYMMACHUS,	LXX INTERPRETIS.	THEODOTIO.
2.	2. Etenim non poterunt mihi. <i>Alius</i> , etiam non prevaluerunt mihi. <i>M.</i> , sed non poterunt mihi.	2.
5.	5. Fabricabant. Prolongaverunt iniquitatem suam.	5. Araverunt.
4. Laqueos.	4. Cervices. V, torques.	4. Torques.
5.	5. Convertantur retrorsum. <i>Alius</i> , revertantur retrorsum.	5.
6. Decalescat.	6. Quod priusquam evellatur exivit. V, evellatur. M, excutatur.	6. Evellatur.
7.	7. Manu suam qui metit, et sinum suum qui manipulos colligit. <i>Alius</i> , pugnium suum et sinum suum qui manipulos colligit.	7.
8. Beneficimus.	8. Benediximus.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVIII.

- Hibid. Θ., Ε', κλισίους. Theodoretus.
 V. 5. Ἄλλοι, ἀνατρ-. Sic Regius unus ex Chry- ex Chrysostomo.
 V. 8. 2., ἐβλογώμεν. Drusius.
 V. 6. Α., ὁ ἐξηράθη etc. Drusius.

TO EBPAIKON.

1 בְּעִמְקֵי קְרֵאתְךָ יְהוָה
4 לְבִינָה תִדְרָא

5 קִיַּיִתִּי יְהוָה

קוּתָה נַפְשִׁי וְדַבְּרוּ הַחַיִּים

6 נַפְשִׁי לֹאֲדַעַי בִּישְׁמוֹתַי לְבַקֵּר

VERSIO HEBRAICI TEXT.
1. De profundis invocavi te, Domine. *Hieron.*, de profundis clamavi ad te, Domine.

4. Ideo timeberis. *Hieron.*, cum terribilis sis.

5. Expectavi Dominum. *Hieron.*, sustinui Dominum.

Expectavit anima mea, et in verbo ejus praestolatus sum. *Hieron.*, sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.

6. Anima mea ad Dominum a custodibus in mane. *Hieron.*, anima mea ad Dominum : a vigilia matutina.

PSALMUS CXXIX.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

4.

5.

6.

VULGATA LATINA.
1. De profundis clamavi ad te, Domine.

4. Propter regem tuam.

5. Sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit.

6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Ἐκ βαθέων ἐπεκαλεσάμην σε, Κύριε.
4. Ἐνεκεν τοῦ φόβου.

5.

Ἐπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ἐχαράδραξα.

6. Ψυχὴ μου εἰς Κύριον ἀπὸ φυλακιστόνων τῆς πρωΐαν.

AQUILA.

1. De profundis invocavi te, Domine.

4. Propter timoreia.

5.

Sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.

6. Anima mea ad Dominum, a custodientibus matutinum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIX.

V. 1. Α., ἐκ βαθέων etc. Has omnes lectiones

V. 4. Α., Θ., Ἐνεκεν τοῦ φόβου. Sic Theodoretus in edito et in miss. At Hieronymus ait Theodotionem

et Symmachum νόμον vertisse. Hieronymi verba sunt : *Pro nomine, sive, lege, apud eos legitur THIRA ; quod Aquila interpretatus est φόβον, hoc est, timorem ; Symmachus et Theodotion, νόμον, id*

TO EBPAIKON.

1 וְלֹא־דַבְּרוּ
בְּנִדְוֹתַי
וּבְנִשְׁלֹאֲתַי בְּכִנִּי
2 אִם־לֹא־שִׁוְיָהּ וְדוֹכִיבוֹתַי נַפְשִׁי
נִגְבֹּל עָלַי אִם־נִגְבֹּל עָלַי נַפְשִׁי

VERSIO HEBRAICI TEXT.
1. Neque elati sunt. *Hieron.*, *id.*

In magnis. *Hieron.*, *id.*
Et in mirabilibus prae me. *Hieron.*, et in mirabilibus super me.

2. Si non posui et silere feci animam meam : sicut ablactatum super matrem suam : sicut ablactatus super me anima mea. *Hieron.*, si non proposui et silere feci animam meam, sicut ablactatus ad matrem suam ; ita ablactata anima mea.

PSALMUS CXXX.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

Ἐν μεγαλωσύναις.

2.

VULGATA LATINA.

1. Neque elati sunt.

In magnis.
Neque in mirabilibus super me.

2. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam : sicut ablactatus est super matre sua, ita retribuēs in anima mea.

AQUILA.

1.

In magnitudinibus.

2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXXIX.
Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

1. Ἐκ βαθύτατων ἐκάλεσά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ νόμου.

5.

1. Ἐκ βαθύτων ἐκάλεσά σε, Κύριε. Ε', Γ', ἐκάλεσά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ νόμου σου. Ἄλλοι, Ἐνεκεν τοῦ νόμου σου. Ἄλλοι, Ἐνεκεν τοῦ προσθέσαι τὸν νόμον σου. Ἄλλοι, ὅπως ἐπιφύβου ἐστὶν, Ε', ἐπὶ φύβου.

5. Ὑπέμεινά σε, Κύριε. Ἄλλοι, ὑπέμεινα Κύριον. Ἄλλοι, διέμεινα Κύριον. Ἄλλοι, προσεδόχησα τὸν Κύριον.

Ὑπέμεινον ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπιτον. Ἄλλοι, προσεδόχησον ἡ ψυχὴ μου τῷ ῥήματι αὐτοῦ.

6.

6. Ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον· ἀπὸ φυλακῆς προσίας.

1. Ἐκ βαθύτων ἐκάλεσά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ νόμου.

5.

SYMMACHUS.

1. De profundissimis vocavi te, Domine.

4. Propter legem.

5.

LXX INTERPRETES.

1. De profundis clamavi tibi Domine, V, VI, clamavi te, Domine.

4. Propter nomen tuum. *Alius*, propter nomen. *Alius*, ut cognoscatur verbum tuum. *Alius*, ut formidabilis sis. V, super timore.

5. Sustinui te, Domine. *Alius*, expectavi Dominum. *Alius*, sustinui Dominum.

Sustinuit anima mea in verbo tuo: speravit. *Alius*, expectavit anima mea verbo ejus.

6.

6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.

6.

THEODOTIO.

1. De profundis clamavi te Domine.

4. Propter timorem.

5.

Nota et variae lectiones ad Psalmum CXXIX.

est, legem: putantes THORA, propter literarum similitudinem Iod et Vau, quae tantum magnitudine distinguuntur. Quinta editio, terrorem, interpretata est; Sexta, verbum.

V. 5. Ἄλλοι, ὑπέμεινα etc. Drusius.

Ibid. Ἄ, ὑπέμεινον etc. Drusius.

V. 6. Ἄ, ψυχὴ μου etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXXX.
Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΣ.

1.

Ἐν μεγαλειότητιν.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ

2. Εἰ μὴ ἐξίσωσα καὶ ὁμοίωσα τὴν ψυχὴν μου ἀπογαλακτισθέντι πρὸς μητέρα αὐτοῦ, οὕτως ἀναποδοθίῃ τῆ ψυχῆ μου.

1.

In magnificentis.

Neque in exsuperantibus me.

2. Si non coequavi et comparavi animam meam ablactato apud matrem suam, sic retribuatur anime meae.

1. Οὐδὲ ἐμπετοροῦσθησαν. Ἄλλοι, οὐδὲ ὑψώθησαν.

Ἐν μεγαλείω.

Οὐδὲ ἐν θαυμαστός ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐταπεινωθρόνησον. ἀλλ' ὑψώσα τὴν ψυχὴν μου ὡς τὸ ἀπογαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀναποδοθίῃ ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. Ἄλλοι, ἀναποδοθίῃ ἡ ψυχῆ μου.

LXX INTERPRETES.

1. Neque exaltati sunt. *Alius*, neque exaltati sunt.

In magnis.

Neque in mirabilibus super me.

2. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam: sicut ablactatus super matrem suam, ita retribuatur in animam meam. *Alius*, retribuatur anima mea.

1.

Ἐν μεγαλειότητις.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ

2.

1.

In magnitudinibus.

Neque in exsuperantibus me.

2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXX.

V. 1. "A. L., οὐδὲ ὑψώθησαν. Drusius. Ibid. "A., Θ., ἐν μεγάλωσύναις. Theodoretus hanc lectionem Aquilæ; Drusius Theodotioni adscribit. Ibid. Σ., Θ., οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν etc. Theodoretus et Drusius.

PSALMUS CXXXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|---------------------|-------------------------------------|--|
| עניו 1 | 1. | 1. Κακουχίας αὐτοῦ. |
| לעשעשי תנוכה 4 | 4. | 4. Τοῖς βλεφάροις μου νουσταγμόν. |
| בשדו יער 6 | 6. | 6. Ἐν χώρᾳ δρυμοῦ. |
| וארון עך 8 | 8. | 8. |
| יבשתי צדק 9 | 9. | 9. |
| צידה ברך אברך 15 | 15. | 15. Ἐπιστισμὸν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῆσω. |
| והכידה רגן ירנני 16 | 16. | 16. Καὶ οἱ ὄσσιοι αὐτῆς αἰνέσει αἰνέσουσι. |
| ברך 18 | 18. | 18. |

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Afflictionis ejus. <i>Hieron., id.</i>	1. Mansuetudinis ejus.	1. Ærnniæ ejus.
4. Palpebris meis dormitacionem. <i>Hieron., id.</i>	4. Palpebris meis dormitacionem.	4. Palpebris meis dormitacionem.
6. In campis sylvæ. <i>Hieron., in regione sylvæ.</i>	6. In campis sylvæ.	6. In regione sylvæ.
8. Et arca fortitudinis tuæ. <i>Hieron., id.</i>	8. Arca sanctificationis tuæ.	8.
9. Induant justitiam. <i>Hier., id.</i>	9. Induantur justitiam.	9.
15. Esæ ejus benedicendo benedicam. <i>Hieron., venacionem ejus benedicens benedicam.</i>	15. Vidnam ejus benedicens benedicam.	15. Cibum ejus benedicens benedicam.
16. Et sancti ejus exultando exultabunt. <i>Hieron., et sancti ejus laude laudabunt.</i>	16. Et sancti ejus exultatione exultabunt.	16. Et sancti ejus laude laudabunt.
18. Corona ejus. <i>Hieron., diadema ejus.</i>	18. Sanctificatio mea.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXI.

V. 1. 'A., κακουχίας etc. Drusius.

V. 4. 'A., Σ., Θ., τοῖς βλεφ- etc. Idem.

V. 6. 'A., Σ., ἐν χώρᾳ etc. Idem.

V. 8. "A. L., ζωστοῦς etc. Regius unus ex Chrysostomo et Drusius.

V. 9. "A. L. ις, ἐνδυσάσθωσαν etc. Drusius.

V. 15. 'A., ἐπιστισμὸν etc. Sic ex Theodoretō et

PSALMUS CXXXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

1 הנה כה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד	1.	1.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres etiam pariter. <i>Hieron., ecce quam bonum et quam jucundum etc. ut vulg.</i>	1. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum.	1.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXX.

V. 2. Σ., εἰ μὴ ἐξίσωτα etc. Theodoretus et Drusius; itemque Colbertinus scriptus, qui ἰξίσωτα. Theodoretus vero, melius, in fallor, habet ἐξ τούτων: Theodoretus vero, sicut; itemque Colbertinus scriptus, qui ἰξίσωτα.

PSALMUS CXXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΡ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Κακώσεως αὐτοῦ.	1. Πράξιότητος αὐτοῦ. Ε', ταπεινώσεως αὐτοῦ.	1.
4. Τοῖς βλεφάροις μου νοσταγμῶν.	4. Τοῖς βλεφάροις μου νοσταγμῶν.	4. Τοῖς κροτάφοις μου νοσταγμῶν.
6. Ἐν γόμφῳ ἄρουρόν.	6. Ἐν πείλαις τοῦ ἄρουρόν. Ε', ἐν ἀγρῶν.	6.
8.	8. Κιβωτὸς τοῦ ἀγαπᾶμαι σου. Ἄλλως, κιβωτὸς τῆς ἐσθλότητος σου. Ἄλλως, κιβωτὸς τοῦ κράτους σου.	8.
9.	9. Ἐνδοξάσονται δικαιοσύνην. Ἄλλως, ἐνδοξάσθησαν δικαιοσύνην. Ἄλλως, ἀμφισβητήσονται δικαιοσύνην.	9.
15. Τὴν σίτησιν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῆτω.	15. Τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῆτω. Ε', id. Ὁ ἄλλως, χήραν.	15. Τὴν θήραν αὐτῆς, εὐλογῶν εὐλογῆτω.
16. Εὐφραμούντες εὐφραμήτουςι.	16. Καὶ οἱ ὄντιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσαι ἀγαλλιάσονται.	16.
18. Ὁ ἀγαπᾶμαι αὐτοῦ.	18. Τὸ ἀγαπᾶμαι μου. Ἄλλως, ἀφῆρησκα αὐτοῦ. Ἄλλως, τὸ ἀφῆρησμένον αὐτοῦ.	18.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

1. Afflictionis ejus.	1. Mansuetudinis ejus. V, humiliationis ejus.	1.
4. Palpebris meis dormitatio-nem	4. Palpebris meis dormitatio-nem.	4. Temporibus meis dormita-tionem.
6. In regione sylvæ.	6. In campis sylvæ. V, in agro.	6.
8.	8. Area sanctificationis tuæ. A-ltus, arca fortitudinis tuæ. Ἄλλως, arca imperii tui.	8.
9.	9. Induent justitiam. Ἄλλως, in-duant justitiam. Ἄλλως, amiccantur justitiam.	9.
15. Escam ejus benedicens ben-edicam.	15. Venationem ejus benedicens benedicam. V, id. LXX aliter, vi-duam.	15. Venationem ejus benedicens benedicam.
16. Benedicentes benedicent.	16. Et sancti ejus exsultatione exsultabunt.	16.
18. Sanctificatio ejus.	18. Sanctificatio mea. Ἄλλως, se-gregatio ejus. Ἄλλως, segregatum ejus.	18.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXXI.

Drusio. In LXX Interpretibus θήραν in χήραν jam V. 16. Ἄ., καὶ οἱ ὄντιοι αὐτῆς αἰδέσθαι αἰδέσονται etc. olim a priscis temporibus commutatum fuerat. Goishm. num. 48. Vera lectio est, θήραν. V. 18. Σ., ὁ ἀγαπᾶμαι etc. Drusius.

PSALMUS CXXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΡ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Ἴδού δὴ τί καλόν ἢ τί τρυ-πνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοῖς ἐπιτοαυτοῦ: Ἄλλως, Ἴδού δὴ τί ἀγαθόν καὶ τί καλόν, ἀλλ' ἢ τὸ κα-τοικεῖν ἀδελφοῖς ἐπιτοαυτοῦ;	1.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIQ.
1.	1. Ecce nunc quid bonum vel quid jucundum, nisi habitare fratres in unum! Ἄλλως, ecce quid bonum et quid pulchrum, nisi habitare fratres in adpsum!	1.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

2 שֶׁמֶן הַטֵּיבִים עַל־הָרֹאשׁ יֵרֵד
עַל־הַקֶּן וְקַן־אֶהְרֵן יֵרֵד עַל־פִּי
בְדוֹתָיו

2.

Ἐλληνικοῖς γράμμασι.

2. Ὡς ἔλαιον ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καταβαίνον ἐπὶ τὸν πώγωννα, τὸν πώγωννα Ἀαρὼν, τὸ καταβαίνον ἐπὶ στόμα ἐνδουμάτων αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Sicut oleum bonum super caput, descendens super barbam, barbam Aaron: quod descendens super os vestimentorum ejus. *Hieron.*, sicut unguentum optimum in capite, quod descendit in barbam Aaron: quod descendit super oram vestimentorum ejus.

2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus.

2 Sicut oleum bonum super caput, descendens super barbam, barbam Aaron, descendens super os indumentorum ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXII.

V. 1. "Α.Α.αα, ἰσοὺ δὴ etc. Drusius.

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXXXIII.

ΑΚΥΛΑΣ.

2 קִדְשׁ

2.

TO EBPAIKON

Ἐλληνικοῖς γράμμασι.

2.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Sanctitatem. *Hieron.*, ad sanctum.

2. In sancta.

2.

Nota.

V. 2. "Α.Α.αα, ἀγλωσ etc. Unns Reg. et Drusius.

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXXXIV.

ΑΚΥΛΑΣ

5 כִּי־טוֹב יְהוָה

5.

TO EBPAIKON

Ἐλληνικοῖς γράμμασι.

5.

3 כִּי נָעִים

4 יִשְׂרָאֵל לְבַלְתִּי

4.

Ἵστε εὐπροπέες.

4.

5 3 כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גִדּוּל יְהוָה

5.

5.

7 7 מַעֲלֵה גִשְׁמִים בְּקִצֵּה

7.

7.

3 מִיַּצֵּא
3 מֵאֵצְדוֹתָיו

Ἵξ ἐξάγων.
Ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Quia bonus est Dominus. *Hieron.*, quoniam bonus Dominus. Quoniam jucundum. *Hieron.*, quoniam decens.

5. Quia bonus est Dominus.

5.

4. Israel in peculium suum. *Hieron.*, id.

Quoniam suave.

Quoniam decens.

5. Quia ego scio quod magnus Dominus. *Hieron.*, id.

4. Israel in possessionem sibi.

4.

5. Quia ego cognovi quod magnus est Dominus.

5.

7. Levans vapores ab extremo. *Hieron.*, levans nubes de summitatibus.

7. Educens nubes ab extremo.

7.

Educens. *Hieron.*, id.

Qui producit.

Educens.

De thesauris suis. *Hieron.*, id.

De thesauris suis.

De thesauris ipsorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ὡς τὸ μύρον τὸ κάλλιστον ἐπὶ κεφαλῆν, καταβέβηκεν ἐπὶ πόγωνα τοῦ Ἀαρὼν, τὸ καταβέβηκεν ἐπὶ τὴν ὄψαν τῶν περιμέτρων αὐτοῦ.

2. Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβέβηκεν ἐπὶ πόγωνα, τὸν πόγωνα τοῦ Ἀαρὼν, τὸ καταβέβηκεν ἐπὶ τὴν ὄψαν τοῦ ἐσθλήματος αὐτοῦ. Ἄλλοι, τῶν ἐσθλήτων αὐτοῦ.

2. Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβέβηκεν ἐπὶ πόγωνα, τὸν πόγωνα τοῦ Ἀαρὼν, τὸ καταβέβηκεν ἐπὶ τὴν ὄψαν τοῦ ἐσθλήματος αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

2. Sicut unguentum optimum super caput, defluens super barbam Aaron, quod defluxit super oram dimensionum ejus.

2. Sicut mignentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimento ejus, *Al.*, vestimento- rum ejus.

2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXII.

V. 2. Ἄ, ὡς ἔλαον etc. Has lectiones exhibet idem Drusius.

PSALMUS CXXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Εἰς τὰ ἅγια. Ἄλλοι, ἀγίως. Ἄλλοι, ἡγιασμένως. Ἄλλοι, ἡγιασμένα.

2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

2.

1. In sancta. *Alius*, sancte. *Al-* *ius*, sanctificate. *Alius*, sanctifica-
ta.

2.

Nota.

PSALMUS CXXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.

5. Ὅτι ἀγαθὸς Κύριος. Ἄλλοι, ὅτι ἡραστή: Κύριος. Ὅτι καλός.

5.

4. Καὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς ἐξέλιτον ἐαυτοῦ.

4. Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμένον ἐαυτοῦ.

4.

5.

5. Ὅτι ἐγὼ ἐγνώκα ὅτι μέγας ὁ Κύριος. Ἄλλοι, οἶδα γὰρ ὅτι μέγας ὁ Κύριος.

5.

7.

7. Ἀνάγειν νεφέλας ἐξ ἐσθλάτου. Ἄλλοι, ἀναβέβηκον. Ἄλλοι, ἔνα-
σπῃ ἀπὸ ακροῦ. Ἄλλοι, ἐκ κατασπα-
τος. Ἄλλοι, πλέματος.

7.

Προφέρων.

Ὁ ἐξέλιτον. Ε', Γ', *id.*
Ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. Ε', Γ', ἐκ
θησαυρῶν αὐτοῦ.

Ὁ ἐξέλιτον.

Ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

5.

5. Quia bonus Dominus. *Alius*, quia mansuetus Dominus. Quoniam bonum.

5.

4. Et Israel in selectum sibi.

4. Israel in possessionem sibi.

4.

5.

5. Quia ego cognovi quod magnus est Dominus. *Alius*, scio enim quod magnus Dominus.

5.

7.

7. Educens nubes ab extremo. *Alius*, ascendere faciens. *Alius*, atcalit ab extremis. *Alius*, ex consummatione. *Alius*, orno.

7.

Proferens.

Educens. V, M, *id.*

Educens.

De thesauris ipsorum.

De thesauris suis. V, M, de thesauris ipsorum.

De thesauris ipsorum.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι | ΑΚΥΛΑΑΣ. |
|--|------------------------------------|---------------------------------|
| לִישְׂרָאֵל 12 | 12. | 12. Τῶν Ἰσραήλ. |
| זְבַרְךָ 15 | 13. | 15 |
| כָּל אִשְׂרָאֵל בְּבִיחַ בָּהֶם 18 | 18. | 18. Πᾶς ὁς πέποιθεν ἐπ' αὐτοῖς. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 12. Ipsi Israel. <i>Hieron.</i> , Israel. | 12. Israel. | 12. Ipsi Israel. |
| 15. Memoriale tuum. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i> | 15. Memoriale tuum. | 15. |
| 18. Omnis qui fudit in eis. <i>Hieron.</i> , omnes qui confidunt in eis. | 18. Omnes qui confidunt in eis. | 18. Omnis qui fudit in eis. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIV.

V. 5. Ἄλλοτε, ὅτι χρηστὸς etc. Drusius.

Chrysostomo.

Ibid. Ἄ., ὅτι εὐπρεπές. *Idem.*

V. 7. Ἄλλοτε, ἀναθετάζων etc. Sic mss. et Drusius.

V. 4. Σ., καὶ τὸν Ἰσραήλ etc. Theodoretus.

Ibid.

V. 5. Ἄλλοτε, οἶδα γὰρ etc. Sic Regius unus ex.

Ibid. Ἄ., Ο', Θ., Ε' Γ', ὁ ἐξάγων etc. *Idem.*

PSALMUS CXXXV.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | ΑΚΥΛΑΑΣ. |
|---|-------------------------------------|----------------------------------|
| לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל-הַמַּיִם 6 | 6. | 6. |
| אֲרוֹרִים גְּדֹלִים 7 | 7. | 7. Φῶτα μεγάλα. |
| לְבִמְשַׁלֵּת בַּיּוֹם 8 | 8. | 8. |
| לְגֹדְרִים 15 | 15. | 15. Εἰς ἀποτμήματα. |
| נָתַן לָהֶם לֶכֶל-בָּשָׂר 25 | 25. | 25. Ὅς δίδωσιν ἄρτον πάση σαρκί. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 6. Expandenti terram super aquas. <i>Hieron.</i> , qui firmavit terram super aquas. | 6. Qui firmavit terram super aquas. | 6. |
| 7. Luminaria magna. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i> | 7. Luminaria magna. | 7. Luminaria magna. |
| 8. Ad dominandum in die. <i>Hieron.</i> , in potestatem diei. | 8. In potestatem diei. | 8. |
| 15. In divisiones. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 15. In divisiones. | 15. In dissectiones. |
| 25. Qui dat panem omni carni. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 25. Qui dat escam omni carni. | 25. Qui dat panem omni carni. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXV.

V. 6. Ἄλλοτε, πλεῖσσαντι etc. Chrysostomus. Regius autem unus ex Chrysostomo habet, πλεῖσσαντι. Coislin. num. 48 hanc lectionem Symmacho

tribuit.

V. 7. Ἄ., Σ., Ο', φῶτα etc. Drusius.

PSALMUS CXXXVI.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | ΑΚΥΛΑΑΣ. |
|---|-------------------------------------|----------------------------------|
| תְּלִינֵי בְּטוֹרֹתֵינוּ 2 | 2. | 2. Ἐκρεμάσαμεν κιθάρας ἡμῶν. |
| וּתְלִינֵי 5 | 5. | 5. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 2. Suspendimus citharas nostras. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 2. Suspendimus organa nostra. | 2. Suspendimus citharas nostras. |
| 5. Et ulubatus nostros. <i>Hieron.</i> , qui affligebant nos. | 5. Qui abduxerunt nos. | 5. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΣ.
12. Ἰσὶ Ἰσραήλ.	12. Ἰσραήλ.	12. Ἰσὶ Ἰσραήλ.
15.	15. Ἐβραϊστικῶς τοῦ. Ἄλλοι,
ἡ ἀλαμνητὶς τοῦ.	15.
18. Πᾶς ὁ πισποθέως αὐτοῖς.	18. Πᾶσιν οἱ πισποθέται ἐπὶ αὐ-
τοῖς. Ε', πᾶς ὅς ἐπίθει ἐπὶ αὐτοῖς. ἐπὶ αὐτοῖς.
Τ', πᾶς ὁ ἐπίθει ἐπὶ αὐτοῖς.	18. Καὶ πάντες οἱ ἐπίθειται
ἐπὶ αὐτοῖς.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
12. Ipsi Israel.	12. Israel.	12. Ipsi Israel.
15.	15. Membrale tuum. <i>Alius</i> , re-
cordatio tua.	15.
18. Omnis qui confusus est in
eis.	18. Omnes qui confidunt in eis.
V, omnis qui sperat in eis. VI,
omnis sperans in ea.	18. Et omnes sperant s in ea.

Notæ et varia lectiones ad Psalmum CXXXIV.

Heb. Α', Σ, Θ, Ε', Τ', ἐκ θησαυροῦ αὐτοῦ. Sic
Drusius. Suspicor hic αὐτοῦ pro αὐτοῖς a librario

V. 12. Α', Σ, Θ, τῶ Ἰσραήλ. Drusius.

V. 15. Ἄλλοι, ἡ ἀλαμνητὶς. Idem.

V. 18. Α', πᾶς ὅς ἐπὶ. Sic, non πᾶς ὁ, ut habet
Drusius, qui has omnes lectiones adfert.

PSALMUS CXXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΣ.
6.	6. Στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν
ὕδατων. Ἄλλοι, τῶ πύργων τὴν
γῆν παρ' ὕδατι.	6.
7. Φῶτα μεγάλα.	7. Φῶτα μεγάλα.	7. Ἰάκυστρα.
8.	8. Εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας. Ἄλλοι,
ἐπικρατεῖν τῆς ἡμέρας.	8.
15. Εἰς τομάς.	15. Εἰς διαρέσεις. Ἄλλοι, εἰς
τμήματα.	15.
25. Διδούς ἄρτον πάσῃ σαρκί.	25. Ὁ διδούς τροφήν πάσῃ σαρκί.	25.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
6.	6. Qui firmavit terram super
aquis. <i>Alius</i> , compilanti terram
ad aquas.	6.
7. Luminaria magna.	7. Luminaria magna.	7. Astra.
8.	8. In potestatem diē. <i>Alius</i> , ad
dominandum in die.	8.
15. In sectiones.	15. In divisiones. <i>Alius</i> , in se-
ctiones.	15.
25. Qui dat panem omni carni.	25. Qui dat escam omni carni.	25.

Notæ et varia lectiones ad Psalmum CXXXV.

V. 8. Ἄλλοι, ἐπικρατεῖν etc. Idem.

V. 15. Α', εἰς ἀποτμήματα etc. Regius unus et

Drusius. Ἄλλοι, εἰς τμήματα. Chrysostomus.
V. 25. Α', ὅς διδούς etc. Sic duo Regi.

PSALMUS CXXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΩΤΗΣ.
2. Ἐκρεμάσαμεν τὰς λύρας ἡ-
ρῶν.	2. Ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡ-
ρῶν.	2.
5.	5. Οἱ ἀπαρχόντες ἡμῶν. Ἄλλοι,
οἱ καταλαζόντες ἡμῶν.	5.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Suspendimus lyras nostras.	2. Suspendimus organa nostra.	2
5.	5. Qui abduxerunt nos. <i>Vnus</i> ,
qui arroganter agebant contra
nos.	5.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|---------------------------------------|-------------------------------|
| עַל רֹאשׁ שְׂבֻחָתִי 6 | 6. | 6. Ἐπὶ κεφαλῇ εὐφροσύνης μου. |
| לִבְנֵי אָדָם 7 | 7. | 7. |
| הַשְׁתַּחֲוֶה 8
שְׂגִבְלָתָ לְנֹ | 8. | 8. Ἡ προνοησομεμένη. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 6. Super capite latitiæ meæ. <i>Hieron.</i> , in principio latitiæ meæ. | 6. In principio latitiæ meæ. | 6. Super capite latitiæ meæ. |
| 7. Filiorum Edom. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 7. Filiorum Edom. | 7. |
| 8. Vastata. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>
Quam retribuisti nobis. <i>Hieron.</i> , quam tu retribuisti. | 8. Misera.
Quam retribuisti nobis. | 8. Vastata. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVI.

Ὅστις ὁ ψαλμὸς ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. I. e. *Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos.* Hæc nota est Theodoretī.

V. 2. Ἄ., ἐκρεμάσαμεν etc. Regius unus. Drusius

vero sine interpretum nomine adfert.

V. 5. Ἄ. ἁ., οἱ καταλαζονεόμενοι ἡμῶν. Drusius.

V. 6. Ἄ., ἐπὶ κεφαλῇ etc. Drusius.

PSALMUS CXXXVII.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|---|--|--------------------------------------|
| נֹגַד אֱלֹהִים אֲזַמְרֵךְ 1 | 1. | 1. Ἐναντι Θεῶν μελωδήσω σοι. |
| כִּי-הַגְדַּלְתָּ עַל-כָּל-שִׁמְךָ 2
אֲבִירֶךָ | 2. | 2. |
| בְּיוֹם קִרְאתִי וְהִעֲנֵנִי 3 | 3. | 3. |
| תְּרַחֲמֵנִי בַנְּשִׂי עַד | | |
| וַיִּשְׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה 3 | 3. | 3. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 1. In conspectu deorum cantabo tibi. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 1. In conspectu angelorum psallam tibi. | 1. In conspectu deorum cantabo tibi. |
| 2. Quoniam magnificasti super omnia nomen tuum, eloquium tuum. <i>Hieron.</i> , quia magnificasti super omne nomen eloquium tuum. | 2. Quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum. | 2. |
| 3. In die invocavi, et exaudisti me. <i>Hieron.</i> , in die invocabo, et exaudies me. | 3. In quacumque die invocaverote, exaudi me. | 3. |
| Roborabis me in anima mea fortitudine. <i>Hieron.</i> , dilatabis in anima mea fortitudinem. | Multiplicabis in anima mea virtutem. | |
| 5. Et cantent in viis Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 5. Et cantent in viis Domini. | 5. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Ἐν ἀρχῇ ἐξερροσύνης ἤμῳ

6. Ἐν ἀρχῇ ἐξερροσύνης ἤμῳ
E. T. *id.*

6. Ἐν ἀρχῇ ἐξερροσύνης ἤμῳ

7. Τὸν υἱὸν Ἐδὼμ. Ἄλλοι, τοὺς υἱοὺς Ἐδὼμ. Ἄλλοι, τοὺς υἱοὺς Ἐδὼμ.

7

8. Ἡ ἀγαθή σου.

8. Ἡ ἀγαθή σου.
Ἡ ἀναπίδουκας ἤμῳ. Ἄλλοι, ἔπιρ ἐποίησας ἤμῳ. Ἄλλοι, ὁ προσηύχας ἤμῳ.

8. Ἡ ἀγαθή σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

6. In principio letitiae nostrae.

6. Quasi in principio letitiae nostrae. V. VI. *id.*

6. Quasi in in principio letitiae nostrae.

7. Filium Edom. *Alius*, filius Edom. *Alius*, filius Edom.

7.

8. Praedatrix.

8. Misera.
Quam retribuisti nobis. *Alius*, quam fecisti nobis. *Alius*, quam prius fecisti nobis.

8. Parvienda.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXXVI.

V. 7. Ἄλλοι, τοὺς υἱοὺς etc. Reg. 2 ex Chrysostomo. Alteram vero lectionem effert Drusus.

Ibid. Ἄλλοι, ἔπιρ ἐποίησας ἤμῳ. Sic unus Regum ex Chrysostomo. Drusus, ὁ προσηύχας ἤμῳ, forte mendum.

V. 8. Ἄ, ἡ προσηύχασμένη etc. Idem.

PSALMI S CXXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐν οὐρανῷ θεῶν ἔσω σοι.

1. Ἐν οὐρανῷ ἀγγέλων ψαλῶ σοι.
Ἄλλοι, παρήχησάσω σοι. Ἄλλοι, ἔσωσάσω σοι. Ἄλλοι, παρήχησά, θεῶ, ἔσω σο.

1.

2. Ὅτι ἐμεγαλύνσας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου. Ἄλλοι, ἐμεγαλύνσας γὰρ ὑπὲρ πάντα τὰ ὀνόματά σου, τὴν δόξαν σου. Ἄλλοι, τὸ ἅγιόν σου.

2.

3. Ἐν ᾧ ἔν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσασαί τε, ταχὺ ἐπήκουσόν μου. Ἄλλοι, ἐν ᾧ ἔν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσασαί μου, ἐπήκουσάς μου.

3.

Συνέστησας τῇ ψυχῇ μου δυνάμεις μου.

Πολυούρησας με ἐν ψυχῇ μου δυνάμεις σου.

5. Καὶ ἔστασαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου. Ἄλλοι, καὶ ἔδιδόνταν τὰς ὁδοὺς Κυρίου. Ἄλλοι, ἔστασαν.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1. In conspectu deorum cantabo tibi.

1. In conspectu angelorum psallam tibi. *Alius*, . . . fiduciaiter agam tecum. *Alius*, in conspectu sacerdotum. *Alius*, fiduciaiter, Deus, cantabo te.

1.

2. Quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum. *Alius*, magnificasti enim super omnia nomina tua, loquelam tuam. *Alius*, eloquium tuum.

2.

3. In quacumque die invocavero te, cito exaudi me. *Alius*, in quacumque die invocavi te, exaudisti me.

3.

Constituisti animae meae virtutes meas.

Multiplicabis me in anima mea virtute tua.

5. Et cantent in viis Domini. *Alius*, et cantent vias Domini. *Alius*, cantent.

5.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
<i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i> | AKYAAΣ. |
|--|--|-------------------------------------|
| 6 וגבוה במרחק יודע | 6. | 6. Καὶ ἐπηρμένον μακρόθεν γινώσκει. |
| 7 אב-אלך ׀ בקרב צרה תהיני על אר איבי השלח ידך ותשיעני ימינך | 7. | 7. |
| 8 יהוה יגבור בעדי | 8. | 8. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 6. Et altum a longinquo cognosceat. <i>Hieron.</i> , et excelsa de longe cognoscit. | 6. Et alta a longe cognoscit. | 6. Et excelsum de longe cognoscit. |
| 7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: super iram inimicorum meorum mittes manum tuam, et servabit me dextera tua. <i>Hieron.</i> , si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: super furorem inimicorum meorum mittes manum tuam, et salvabit me dextera tua. | 7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: et super iram inimicorum tuorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua. | 7. |
| 8. Dominus perficiet pro me. <i>Hieron.</i> , Dominus operabitur pro me. | 8. Dominus retribuet pro me. | 8. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVII.

Ἡρακλ᾽ Α. καὶ Σ. ἀνεπίγραφος. Ο, Θ., τῷ Δαυὶδ.
 I. e. *Apud A. et S.* caret inscriptione. *LXX, Th., Vulg.*, ipsi *David, Hieron., David.* Hanc notam inscriptionis habet *Drusius.*
 V. 1. *Α., ἔξαντι θεῶν etc.* Has lectiones exhibet unus *Regius.*

V. 2. *Α. ἄλλος, ἐμεγάλυνας etc. Drusius.*
 V. 5. *Α. ἄλλος, ἐν ᾗ ἂν ἤμ-. Drusius.*
Ibid. Σ., συνέστησας etc. Sic unus *Regius.* Aliam lectionem adfert *Drusius* sine interpretis nomine, *συνέστησας τῇ ψυχῇ μου δυνάμει.* Aliam ex *Chrysostomo* sine nomine item adfert *Regius* alter

PSALMUS CXXXVIII.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
<i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i> | AKYAAΣ. |
|---|---|-----------------------------------|
| 1 למנצח לדוד במזמור | 1. | 1. |
| 3 ארעה ורבעי דרית | 5. | 5. |
| דרבי | | <i>Ὁδοῦς μου.</i> |
| 4 אין בולה בדשיני | 4. | 4. Οὐκ ἔστι λαλιὰ ἐν γλώσσῃ μου. |
| 6 פלאיה דעת בימוני | 6. | 6. |
| נשנבה | | |
| לא-איכל לה | | Οὐ δυνήσομαι αὐτήν. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 1. Victori, ipsi David psalmus. <i>Hieron.</i> , victori, psalmus David. | 1. In finem, psalmus David. | 1. |
| 5. Semitam meam et accubitum meum ventilasti. <i>Hieron.</i> , semitam meam et accubationem meam eventilasti. | 5. Semitam meam et funiculum meum investigasti. | 5. |
| Vias meas. <i>Hieron., id.</i> | Vias meas. | Vias meas. |
| 4. Non est sermo in lingua mea. <i>Hieron.</i> , non est eloquium in lingua mea. | 4. Non est sermo in lingua mea. | 4. Non est loquela in lingua mea. |
| 6. Mirabilis scientia præ me. <i>Hieron.</i> , super me est scientia. | 6. Mirabilis facta est scientia tua ex me. | 6. |
| Excelsa est. <i>Hieron.</i> , et excelsior est. | Confortata est. | |
| Non potero ei. <i>Hieron.</i> , non potero ad eam. | Non potero ad eam. | Non potero eam. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

6.
7. Ἐάν πορευθῶ διὰ μέσου θλίψιως, περιστώσεις με, κατὰ τῆς ἀναπνοῆς ἐθροῶν μου ἐκτενεῖς χεῖρά σου, καὶ σώσει με ἡ δεξιὰ σου.

6. Καὶ τὰ ἄφρατα ἀπομακρόθυ γινώσκαι. Ἄλλοι, καὶ μετέωρον...

7. Ἐάν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψιως, ζήσεις με ἐπὶ θροῶν ἐθροῶν μου ἐξέτενας χεῖράς σου, καὶ σωσέ με ἡ δεξιὰ σου.

8. Κύριε, ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἄλλοι, Κύριος ἐπιπέσει ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἄλλοι, Κύριος συντελέσει. Ἄλλοι, ἐπιπέσει.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIHO.

6.
7. Si ambulavero per medium tribulationis salvabis me : contra respirationem inimicorum meorum extends manus tuam, et salvavi me dextera tua.

6. Et alta a longe cognoscat. *Alius*, et sublime...

7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me : super itam inimicorum meorum extendisti manus tuas, et salvavi me fecit dextera tua.

8. Domine, retribuens pro me. *Alius*, Dominus perficiet pro me. *Alius*, perliciat. *Alius*, perliciet.

8. Domine, retribuens pro me. *Alius*, Dominus perficiet pro me. *Alius*, perliciat. *Alius*, perliciet.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVII.

συνέστη τὴν ψυχὴν μου δυνάμει. *Aliam* Theodoretus, συνέστης τῆς ψυχῆς μου δυνάμει.

nom sine interpretis nomine adfert nempe, καὶ μετέωρον.

V. 5. Ἄλλοι, καὶ ἠδέτωσαν etc. Sic Drusius et Reg. unus ex Chrysostomo, qui habet ἠδέτωσαν.

V. 7. Σ., ἐάν πορευθῶ etc. Drusius.

V. 6. Ἄ., καὶ ἐπὶ θροῶν μου etc. Reg. unus ex Chrysostomo habet ἐπὶ θροῶν μου. Idem vero *altam* lectio-

V. 8. Ἄλλοι, Κύριος etc. Sic Drusius et mss. qui varias illas lectiones exhibent : unus præterea habet συντελέσει.

PSALMUS CXXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΗΩΝ.

1.
3. Τὴν ὁδὸν μου ..
Ὅδοός μου.
4. Οὐκ ἔστι λαλιὰ ἐν γλώσσῃ μου.
6. Ὑπερβάλλει με ἡ γνώσις σου.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
3. Τὴν τρίβον μου, καὶ τὴν σχολὴν μου ἐξέχυνάσας.
Ὅδοός μου. Ε', Γ', *id.*
4. Οὐκ ἔστι λόγος ἀδικῶς ἐν γλώσσῃ μου. Γ', ὁδός.
6. Ἐθαυμαστώθη ἡ γνώσις σου ἐξ ἐμοῦ.
Ἐκραυαώθη. Ἄλλοι, *id.* Ἄλλοι, ὑπερπέφθη.

4.
5. Τὴν τρίβον μου καὶ τὴν ὁδὸν μου ἐξέχυνάσας.
Τρίβους μου.
4. Οὐκ ἔστι λόγος ἐν γλώσσῃ μου.
6.

Πρὸς ἣν οὐ δύναμαι.

Οὐ μὴ δύναμαι πρὸς αὐτήν. Ε', Γ', οὐ δύνασμαι πρὸς αὐτήν.

Οὐ δύνασμαι πρὸς αὐτήν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIHO.

1.
5. Viam meam...
Vias meas.
4. Non est toquela in lingua mea.
6. Exsuperat me scientia tua.
Adversus quam non possim.

1. In finem, psalmus David.
5. Semitam meam et funiculum meum investigasti.
Vias meas. V, VI, *id.*
4. Non est sermo injustus in lingua mea. VI, dolus.
6. Mirabilis facta est scientia tua ex me.
Confortata est. *Alius*, *id.* *Alius*, admodum elevata est.
Non potero ad eam. V, VI, non potero adversus eam.

5. Semitam meam et viam meam investigasti.
Semitas meas.
4. Non est sermo in lingua mea.
6.
Non potero adversus eam.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|-------------------------------------|--|
| 9 אִשְׁכַּח | 9. | 9. Σηλεύω. |
| 10 גַּם-יָשִׁים יָדְךָ תַּחְתֵּי וְתֹאחֲזֵנִי
בְיָמֶיךָ | 10. | 10. |
| 11 וְאִבְרָה אֶךְ-חֲשֵׁךְ יִשְׁפָּנִי | 11. | 11. |
| וְלִילָה אִיר בְּנֶדְנִי | | Καὶ νύξ φῶς περὶ ἐμέ. |
| 12 גַּם-חֲשֵׁךְ לֹא-יִחְשֵׁן סִפְךָ
וְלִילָה כִּיִּם יִאִיר | 12. | 12. |
| 13 וּבְלַיִם סִפְשֵׁךְ | 13. | 14. Θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου. |
| 15 לֹא-נִבְחַד עֲצֻמוֹ סִפְךָ אֲשֶׁר-
עֲשִׂיתָ בְּסִתְרָה | 15. | 15. Οὐκ ἐπεκαλύφθη ὅσπ᾽ αὐτῷ
ἀπὸ σοῦ, οἷς ἐποιήθην ἐν ἀποκρύφῳ. |
| רַקְבֹתַי בְּתַחֲתֵיט אֶרֶץ | | Ἐποικίλθην ἐν ταῖς κατωτάτοις
τῆς γῆς. |
| 16 גְּלִבְנִי וְרֹאֵי עֵינֶיךָ | 16. | 16. Ἀκατέργατον μου εἶδον ὡς
ὀφθαλμοὶ σου. |
| וְעַל-סִפְךָ כֹּלִם יִכְתָּבוּ | | Καὶ ἐπὶ βιβλίον σου πᾶσι γε-
γραμμένους. |
| יָכִיִם יִצְרֹו וְלֹא אֶחָד בָּהֶם | | ... καὶ ὁ μίς ἐν αὐτοῖς. |
| 17 וְלִי בִיה-יִקְרוּ רַעַךְ אֵל | 17. | 17. |

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Habitavero. <i>Hieron., id.</i>	9. Habitavero.	9. Habitavero.
10. Etiam ibi manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua. <i>Hieron., id.</i>	10. Etenim illuc manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua.	10.
11. Et dixero : Verumtamen tenebrae occultabunt me. <i>Hieron., si dixero : Forte tenebrae operient me.</i>	11. Et dixi : Forsitan tenebrae conculcabunt me.	11.
Et nox lux circa me. <i>Hieron., nox quoque lux erit circa me.</i>	Et nox illuminatio mea in delictis meis.	Et nox lux circa me.
12. Etiam tenebrae non obscurabunt a te : et nox sicut dies lucebit. <i>Hieron., nec tenebrae habent tenebras apud te, et nox quasi dies lucet.</i>	12. Quia tenebrae non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur.	12.
14. Mirabilia opera tua. <i>Hieron., idem.</i>	14. Mirabilia opera tua.	14. Mirabilia opera tua.
15. Non occultum fuit corpus meum a te, quando factus fui in occulto. <i>Hieron., non sunt operata ossa mea a te, quibus factus sum in occulto.</i>	15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto.	15. Non sunt occultata ossa mea a te, quibus factus sum in occulto.
Varie compactus sum in imis terrae. <i>Hieron., imaginatus sum in novissimis terrae.</i>	Et substantia mea in inferioribus terrae.	Varie compactus sum in imis terrae.
16. Informe meum viderunt oculi tui. <i>Hieron., informem me viderunt oculi tui.</i>	16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.	16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.
Et in libro tuo omnia scribentur. <i>Hieron., et in libro tuo omnes scribentur.</i>	Et in libro tuo omnes scribentur.	Et in libro tuo omnibus descriptis.
Dies formate sunt, et non unus in eis. <i>Hieron., dies formati sunt, et non est una in eis.</i>	Dies formabuntur, et nemo in eis.	... et non una in eis.
17. Et mihi quam pretiosae fuerunt cogitationes tuae, Deus. <i>Hie-</i>	17. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus.	17.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΝ.

- 9. Κατακρινῶ.
- 10. Ἔτι ἐκεῖ ἦ χεῖρ σου ὁδηγήσει με, καὶ καθέσει με ἡ δεξιὰ σου.
- 11. Ἐάν εἶπω, Ἴσως σκότος ἐπισκεπάσει με.
Ἀλλὰ καὶ νύξ φωτεινὴ πορὶ ἐγὼ.
- 12. Ὅστε σκότος σκοτεινὸν ἔσται ὑπὲρ σέ, ἀλλὰ καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φωσιεύεται.
- 13. Παράδοξα τὰ ἔργα σου.
- 14. Ὅτι ἐλάθη σε ἡ κραταιότης μου, ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ κρυπτῷ.
- 16. Ἀνόρωτόν με εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.
Ἐν τοῖς ἐν τῇ βιβλῷ σου πάντα ἐγγεγραμμένοις.
Ἡμίρας πλασθήσονται (ἢ πλασσομένοις) οὐκ ἐνδεύσεις αὐτοῖς οὐδεμίαν.
- 17.

- 9. Κατακρινῶ σε.
- 10. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἦ ἡρ σου ὁδὸς γένοιτο με, καὶ καθέσει με ἡ δεξιὰ σου.
- 11. Καὶ εἶπα, Ἴσως σκότος καταπατήσει με. Ἀλλ' ἔτι, καλὴ εἶ με. Καὶ νύξ φωτεινὰ ἐν τῇ τροφῇ μου.
- 12. Ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ὑπὲρ σου, καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φωσιεύεται. Ἀλλ' ἔτι, παρά σοι.
- 13. Θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου.
- 14. Ὅτι ἐκρίθη τὸ ὄσσοδόν μου ἀπὸ τοῦ ὄ ἐποίησας ἐν κρυπτῷ. Ἀλλ' ἔτι, οὐκ ἐλάθον ἡ δυνάμις μου καὶ τὰ ὄσσοά μου ἀπὸ τοῦ, ἐποίησεν ἐν κρυπτῷ.
Καὶ ἡ ὑπερταῖς μου ἐν τοῖς κρυπτοτάτο τῆς γῆς.
- 16. Ἀκατάργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.
Καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντα γραφῆσονται.
Ἡμίρας πλασθήσονται, καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς.
- 17. Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐπιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἔτι, καλῆ μοὶ τίμησις ἐγένοντο οἱ ἑταῖροί σου, ὁ

- 9. Κατακρινῶ σε.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13. Θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου.
- 14. Ὅτι ἐκρίθη τὸ ὄσσοδόν μου ἀπὸ τοῦ, ὄ ἐποίησας ἐν κρυπτῷ.
- 16.
- 16. Ἡμίρας πλασθήσονται, καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς.
- 17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 9. Mansero.
- 10. Adhuc ibi manus tua duceat me, et continebit me dextera tua.
- 11. Si dixero: Forsitan tenebrae obtigent me.

Sed et nox luminosa circa me.
- 12. Neque tenebrae tenebrosae erunt super te, sed et nox ut dies apparebit.
- 14. Incredibilia opera tua.
- 15. Non latuit te robur meum, quo factus sum in occulto.
- 16. Informem me viderunt oculi tui.

Cum iis qui in libro tuo omnes descripti sunt.

Die formati, nulla ipsis deficiente.
- 17.

- 9. Habitavero.
- 10. Etenim illae manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua.
- 11. Et dixi: Forsitan tenebrae conculcabunt me.
Alius, operient me.

Et nox illuminatio in deliciis meis.
- 12. Quia tenebrae non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur. *Alius*, apud te.
- 13. Mirabilia opera tua.
- 15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto. *Alius*, non latuit virtus mea et ossa mea a te, factus sum in occulto.

Et substantia mea in inferioribus terrae.
- 16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.

Et in libro tuo omnes scribentur.
- 17. Die formabuntur, et nemo in eis.
- 17. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus. *Alius*, et

- 9. Habitavero.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13. Mirabilia opera tua.
- 15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto.
- 16.
- 16. Die formabuntur, et nemo in eis.
- 17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι:	AKYAAΣ.
כִּיה עַמְּוֵי הָאֲשִׁיחָה		Αἱ κεφαλὰὶ αὐτῶν ἐκραταιώθησαν.
18 הקיזתי ועודי עבד	18.	18.
19 אב־תקמל אלהי ו רשע	19.	19. Ἐάν κτείνης, Θεός, ἀσεβῆ.
וְאִנְשֵׁי דְמִיִּם כִּי־וּ כְּמִי		
20 אִשֶׁר יִסְרֹךְ לְכַוְנָהּ נִשְׂאָה לְשֵׁן עֵרֶךְ	20.	20. Ὅτι ἀντιλέξουσί σοι εἰς ὀπένουσαν, ἤραν εἰς εἰκῆ ἀντίζηλοῦ σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<i>ron., mihi autem quam honorabiles lacti sunt amictui, Deus.</i>		
Quam invaluerunt capita eorum ! <i>Hieron.,</i> quam fortes pauperes eorum !	Nimis confortatus est principatus eorum.	Capita eorum roborata sunt.
18. Evigilavi et adhuc ego tecum. <i>Hieron.,</i> evigilavi, et adhuc sum tecum.	18. Exsurrexi, et adhuc sum tecum.	18.
19. Si occideris, Deus, impium. <i>Hieron., id.</i>	19. Si occideris, peccatores.	19. Si occideris, Deus, impium.
Et viros sanguinum : recedite a me. <i>Hieron.,</i> viri sanguinum, declinate a me.	Viri sanguinum, declinate a me.	
20. Qui dicent te in nefas : assumpserunt in vanum hostes tui. <i>Hieron.,</i> qui contradicent tibi scelerate : elevati sunt frustra adversarii tui.	20. Quia dicitis in cogitatione : accipient in vanitate civitates tuas.	20. Quia contradicent tibi in insaniam, extulerunt se in vanum temuli tui.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVIII.

Ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις πρόκειται, Ζαχαρίου ἐν τῇ διασπείρῃ. Τοῦτο δὲ ὄντε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, ὄντε παρὰ τοῖς Ὁ, ὄντε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς εἶδον. I. e. In quibusdam exemplaribus additur, Zacharie in dispersione. Hoc autem neque in Hebraico, neque apud LXX, neque apud reliquos interpretes reperi. Hanc notam de inscriptione quorundam exemplarum adfert Theodoretus.

V. 5. Σ., τῆν ὁδὸν μου. Versionem Symmachi ex Drusio, Theodotoniis ex Theodoro mutuamur.

Ibid. Α., Σ., Ο', Θ. etc. Drusius.

V. 4. Α., Σ., ὅσα ἔστι λαλιὰ etc. Sic Martianens ex Hieronymo Aquilæ et Symmachi lectiones expressit. Verba autem Hieronymi ad Samiam hæc sunt : *Cæterum et apud LXX et apud omnes interpretes, et ipsum Hebraicum, vel λαλιὰ, vel λόγος, id est, eloquium, et verbum, scriptum habet. Denique*

Hebraice MALA dicitur. In ed. vero Rom. ad Symmachum legitur *ἐτερολογία, sermo varians.* Que sane lectio non videtur mihi cum verbis Hieronymi pugnare. Nam Hieronymus solum intelligit, ni fallor, alios omnes interpretes vocibus *λαλιὰ* et *λόγος* usos fuisse, vel similibus, que verbum Hebraicum מלה exprimerent; secus quam *ὁδὸς*, ut legebatur in quibusdam exemplaribus.

V. 6. Σ., ὑπερβάλλει etc. Sic unus Regius et Drusius.

Ibid. Α. *Μορ,* ἐκραταιώθη etc. Regius unus ex Chrysostomo.

Ibid. Α., ὁ δὸν etc. Drusius.

V. 9. Α., σκεπώσω etc. Idem.

V. 10. Σ., ἔτι ἐξεί etc. Duo Regii.

V. 11. Σ., ἐάν εἴπω etc. Unus cod. et Drusius.

Ibid. Α., καὶ γὰρ etc. Drusius et Theodoretus.

PSALMUS CXXXIX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	AKYAAΣ.
5 כָּל-יוֹם	5.	5.
8 עַד	8	8.
9 אֶל-תְּנוּ יוֹהָה בְּאוֹרֵי רֶשַׁע	9.	9. Μὴ ὀδῶ, Κύριε, τὰ ἐπιποθήματα ἀσεβοῦς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. <i>Omni die. Hieron.,</i> tota die.	5. Tota die.	5.
8. Fortitudo. <i>Hieron., id.</i>	8. Virtus.	8.
9. Ne tradas, Domine, desideria impii. <i>Hieron.,</i> ne des, Domine, desideria impia	9. Ne tradas me, Domine, a desiderio meo peccatori.	9. Ne des, Domine, desideria impii.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

Παμπλήθεις μοι ἦσαν αἱ κεραιαὶ αὐτῶν.

18. Ἐξυπνώσω καὶ εἰς αἶψά ἔσομαι μετὰ σοῦ.

19. Ἐάν κτείνης, ὁ Θεὸς, παράθῃσιν (al. παραβάτας).

Ἄνδρες μακρόβιοι, ἀπονεύσατε ἀπ' ἐμοῦ.

20. Οἵτινες ἀντιόληξαν σοι διαλογισμῶ, ἐπέβησαν ματαίως εἰ ἐναντίῳ σοῦ.

Φερε. Ἄλλοι, καὶ ἐμὸν ἴσον ἐπέβησαν εἰς ψῆσιν σου, ὁ Θεός.

Ἄλλοι ἐκραταύθησαν εἰς ἄργισιν τῶν.

18. Ἐξυπνώθη, καὶ ἐπιείρῃ μετὰ σοῦ. Ἄλλοι, ἐξυπνώσει καὶ εἰς ἔσομαι παρὰ σοῦ.

19. Τὸ ἀποκτείνῃς ἀρραστοῦς, ὁ Θεός.

Ἄνδρες ἀμάτωι, ἐκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ.

20. Ὅτι ἐβόη εἰς διαλογισμῶ, λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πύλας σου. Ἦν, ὅτι παρὰπύρου σου ἐν κακοδομίᾳ.

Ἐκραταύθησαν εἰς πουργῆς ὄψιν.

18.

19.

20. Ὅτι ἐβόησάν σοι εἰς διαλογισμῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIUS.

Quam plurima erant mihi capita eorum.

18. Evigilabo, et semper ero tecum.

19. Si occideris, Deus, transgressorem. (M., transgressores.)

Viri sanguinarii, declinate a me.

20. Qui contralixerunt tibi in cogitatione, extulerunt se temere adversarii tui.

mibi pretiosi fuerunt amici tui, Deus. Alius, et mihi valde honorati sunt amici tui, Deus.

Nimis confortati sunt principes eorum.

18. Exsurrexi, et adhuc sum tecum. Alius, evigilabo, et semper ero apud te.

19. Si occideris, Deus peccatores.

Viri sanguinum, declinate a me.

20. Quia dices in cogitatione: accipiem in vanitate civitates tuas. V, quia exacerbaverunt te in pravo consilio.

Roborati sunt pauperes eorum.

18.

19.

20. Quia contendit tecum in cogitatione.

Notae et varia lectiones ad Psalmum CXXXVIII.

- V. 12. Σ., οὔτε σκότος etc. Theodoretus.
- V. 14. Ἀ., θ., θαυμαστὰ etc. Drusius.
- V. 15. Ἀ., οὐκ ἐπεκαλύφθη etc. Reg. unus, Theodoretus et Drusius.
- Ibid. Ἀ., ἐποικίλῃσιν etc. Ita mss. et Drusius, qui Graeca Symmacho, eorundemque versionem Latinam Aquile tribuit, lapsu, ut videtur, graphico.
- V. 16. Ἀ., Ο., ἀκατέρησται etc. Sic Reg. unus et Drusius. Σ., ἀμόρφωτόν με. Sic Reg. idem; Drusius vero, ἀμόρφωτόν μου.
- Ibid. Theodoretus, εἶδόν. Colbert. unus, προσεῖδόν.
- Ibid. Ἀ., καὶ ἐπὶ etc. Unus Regius. Σ., σὺν τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ etc. Idem Regius. Drusius vero, ἐν τῇ βίβλῳ.
- Ibid. Σ., ἡμέρας etc. Lectionem Aquilae exhibemus ut legitur apud Drusium, Symmachii vero et Theodotionis ex mss., Theodoro et Drusio.

- V. 17. Ἄλλοι, καὶ ἐμὸν τίμησι etc. Sic mss. et Drusius.
- Ibid. Ἀ., αἱ κεραιαὶ etc. Trium lectiones prodeunt ex B gio uno, Theodoro et Drusio. Ο., πύργους αὐτῶν, quasi צריצרים.
- V. 18. Σ., ἐξυπνώσω etc. Drusius.
- V. 19. Ἀ., ἐν κτείνης. Sic Reg. unus.
- Ibid. Σ., ἀνδρες etc. Drusius.
- V. 20. Ἀ., ὅτι ἀντιόησουσι etc. Has omnes lectiones ex duobus Regiis et ex Drusio mutuamur. Unus Regius ad Aquilam ἐπέβησαν ματαίως ἀντιόησάν σου, ad Symmachum vero ἐβήσάν σου. Alter Regius eam versionem, quae Quinta est, Symmacho tribuit, et quidem lapsu graphico, ut videntur: nam secundum veterem scribendi morem C et E facili permutantur, ut videas in Preliminaribus. C autem Symmachum, E Quintam indicat.

PSALMUS CXXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

5. Κατὰ πᾶσαν ἡμέραν.
8.
9. Μὴ ὀδῶ, Κύριε, τὰς ἐπιθυμίας τοῦ παρανομοῦ.

SYMMACHUS.

5. Per omnem diem.
8.
9. Ne des, Domine, concupiscentias iniqui.

5. Ὅλην τὴν ἡμέραν.
8. Δύναμις. Ἄλλοι, κράτος.
9. Μὴ παραδῶς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλοῦ.

LXX INTERPRETES.

5. Tota die.
8. Virtus. Alius, imperium.
9. Ne tradas me, Domine a desiderio meo peccatori.

5.
8.
9. Μὴ ὀδῶ, Κύριε, τὰς ἐπιθυμίας τοῦ παρανομοῦ.

THEODOTIUS.

5.
8.
9. Ne des, Domine, concupiscentias iniqui.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

וְסִבּוֹ אֶל־תַּפְסֵן יָד בִּי

10 ראש סיבוי עסילי שפסוי
וְסִבּוֹ

10.

10. Κεφαλὴν καταστρεφόντων
με. . . .

11 יפלים בכוהנות בלדוסיבוי

11.

11. Πτωματίσθης αὐτούς. . . .

12 בלדוסיבוי

12.

12.

14 אישדחבוס רע ישידני

14 ישיבו

14.

14. Καὶ καθεδούονται.

אתד פניך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Cogitationem ejus ne provebas, exaltabunt se. *Hieron.*, scelera ejus ne effundantur, et eleventur.

Cogitaverunt contra me : ne derelinquas me, ne forte exaltentur.

10. Caput circumdantium me : labor labiorum ipsorum operiet eos. *Hieron.*, amaritudo convivarum meorum : labor labiorum eorum operiet eos.

10. Caput circuitus eorum : labor labiorum ipsorum operiet eos.

10. Caput subvertentium me...

11. Cadere faciet eos in foveas profundas ne resurgant. *Hieron.*, dejicies eos in foveas, ut non consurgant.

11. Dejicies eos, in miseriis non subsistent.

11. Cadere facias eos..

12. Non fumabitur. *Hieron.*, non dirigetur.

12. Non dirigetur.

12.

Vir rapinae malus venabitur ipsum. *Hieron.*, virum iniquum mala capient.

Virum injustum mala capient.

14. Habitabunt. *Hieron.*, *id.*

14. Habitabunt.

14. Et insidebunt.

Cum vultu tuo. *Hieron.*, *id.*

Cum vultu tuo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIX.

V. 5. Σ., κατὰ πᾶσαν ἡμέραν. Theodoretus.
V. 8. Ἀ. ἀλες, κράτος. Sic Drusius.
V. 9. Ἀ., μὴ ὄβς etc. Ita Regii duo, Theodoretus et Drusius.

Ibid. Σ., ἐθουλεύσαντο etc. Unus Regius.
V. 10. Σ., ὁ πικροσμός etc. Sic duo Regii et Theodoretus, melius quam Drusius, qui habet ὁ πατ-

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXL.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

2 תנון תמתי קטרת רשניך

2.

2.

בנהת-ערב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Firmetur oratio mea suffimentum in conspectu tuo. *Hieron.*, dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.

2. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.

2.

Munus vesperæ. *Hieron.*, sacrificium vespertinum.

Sacrificium vespertinum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐθούλευσάντο, μὴ ἀποβαίνης, ἵνα μὴ ἐπικρθῶσι.

Διό, ἴσαντο κατ' ἑμοί, ἢ κατὰ κήρυξί μου, μὴ ποτε ἐξήθωσι. Ἄλλοι, μὴ ἀποβαίνης, ἢ ποτε ἐξήθωσιν.

10. Ὁ πικρασμὸς τῶν κυκλόωντων με, ὁ μὲν ἄλλος τῶν ποικιλοῦντων ἀνθρώπων.

10. Ἡ πικρὰ τῆς τοῦ κυκλόου κύκλου, ἡ πικρὰ τοῦ ποικίλου ἀνθρώπου κακότης αὐτοῦ.

10. Η πικρὰ τοῦ κυκλόου κύκλου, ἡ πικρὰ τοῦ ποικίλου ἀνθρώπου κακότης αὐτοῦ.

11. Καταβλήθησαν εἰς βροχούς, ὧν μὴ ποτε ἀναστῶσιν.

11. Καταβλήθη αὐτοὶ ἐν ταλαιπωρίαις, ὧ μὴ ὑποστῶσιν. Ἄλλοι, ὅπως αὐτοὶ ἐπέστησαν, ὅστι μὴ κίτι ἀναστῆναι. Ἄλλοι, ἐσπουμένως, καὶ ὧ μὴ ἀναστῶσιν. Ὁ δὲ ἔστησε, μετὰ πολλοῦ τοῦ πάρου. Ε', γ', καταβλήθη αὐτοῖς.

11. Καταβλήθη αὐτοὶ εἰς βροχούς, ὧ μὴ ποτε ἀναστῶσιν.

12.

12. Ὁ καταβλήθηται. Ἄλλοι, ὧ μὴ ἐδραστήσεται.

12.

Παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσιν.

Ἄνδρα ἔδεικον κατὰ θηρίων.

14. Διαμενοῦσι,

14. Κατοικήσουσι.

14. Καὶ κατοικήσουσι.

Ἡρὰ τῆ προσώπου σου.

Σὺν τῆ προσώπου σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Consilium inierunt : ne abscedas, ut non se extollant.

Cogitaverunt contra me : ne derelinquas me, ne forte exultentur. *Alius*, ne abscedas, ne forte exultentur.

14. Καὶ κατοικήσουσι.

10. Exacerbatio circumstantium me, labor labiorum ipsorum operiet eos.

10. Caput circuitus eorum : labor labiorum ipsorum operiet eos.

10. Caput circuitus eorum : labor labiorum ipsorum operiet eos.

11. Deiciantur in foveas, unde nunquam resurgant.

11. Deicies eos in miseria, ne subsistant. *Alius*, sic eos perde, ut non ultra resurgant. *Alius*, festinanter, et ne resurgant. *Alius* vero, cum multa festinatione. A, VI, deicies eos.

11. Deicies eos in foveas, ne nunquam resurgant.

12.

12. Non dirigetur. *Alius*, non firmabitur.

12.

Iniquitates virum venatu capient.

Virum injustum mala capient.

14. Permanebunt.

14. Habitabunt.

14. Et habitabunt.

Apud vultum tuum.

Cum vultu tuo.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXXXIX.

ρασμὸς, et infra, ἀλοπάτωςαν pro ποικιλοῦντων.

V. 11. Ἄ, καὶ καθεδύονται etc. Drusius.

V. 11. Has omnes lectiones exhibet Drusius.

Ibid. Σ, παρὰ τῆ etc. Regius unus ex Chrysostomo et Drusius.

V. 12. Ἄλλοι, ὧ μὴ ἐδραστήσεται. Drusius.

Ibid. Σ, παρανομίαι etc. Drusius.

PSALMUS CXL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Καταβλήθη τῆ προσευχῆ μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. Ἄλλοι, ταχθήτω τῆ προσευχῆ μου ὡς θυμίαμα ἐμπροσθεν σου. Ἄλλοι, ἐτοιμαστήτω.

2.

Θυσία ἐσπερινή. Ἄλλοι, ὄψρον ἐσπέρινον. Ἄλλοι, προσφορά ἐσπερινή.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. *Alius*, ordinetur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. *Alius*, praeparetur.

2.

Sacrificium vespertinum *Alius*, minus vespere. *Alius*, oblatio vespertina.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικαῖς γραμμασί.

5 עַד־הַל שִׁבְתִּי
4 אֶל־תַּבְּתִּי לְדַבְּרֵי רָע
לְהִתְלַחֵל עַל־לִי וְ בָרָעָה
וּבִל־אֱלֹהִים בְּמִנְעֵמֵיהֶם

5.
4.5. Ἐπὶ τὰ χεῖρά μου.
4.

5 וְדַבְּרִי עִזִּיק וְהִסֵּד וְזִנְיָתִי

5.

5.

כִּי־עִיד וְתַפְּלִי בְרַעֲיָתָהֶם

6 נִשְׁבַּחְתִּי בִידֵי־סֶלַע שִׁבְתֵּיהֶם

6.

Ἐπι εἶπε καὶ προσευχὴ μου ἐν κακίαις (al. πονηρίαις) αὐτῶν.

6. Ὑπεσπάσθησαν ἐν χεῖρὶ πέτρας οἱ κριταὶ αὐτῶν.

וְשִׁבְתֵנו אִבְרָיִם כִּי נִשְׁבַּח

Ἐπι ἐδορυσορήθησαν (al. ἐυτροπίσθησαν).

7 כִּמְהָ בִלְחָ וְנִקְעָ בְּאַרְצָ נִשְׁבְּרוּ
עַצְבֵּינִי לְפִי שֹׂאֵל

7.

7. Ὁμοίως ἀποκλῶντι καὶ διασχίζοντι ἐν τῇ γῆ, ἐσκαρπίσθη τὰ ὄσῳ τῶν εἰς στόμα ἄδου.

8 אֶל־תַּעַר נַפְשִׁי

8.

8. Μὴ ἐκκενώσης τὴν ψυχὴν μου.

10 יִפְּלוּ בְּכַנְמֵרֵנוּ הַשְּׁעִים

10.

10

יהו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Super janua laborum meorum. *Hieron.*, serva paupertatem laborum meorum.

3. Labiis meis.

3. Super labia mea.

4. Ne inclines cor meum ad verbum malum, ad meliendum studia in impietate. *Hieron.*, ne declines cor meum ad verbum malum, volvere cogitationes impias.

4. Non declines cor meum in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis.

4

Et non comedam in deliciis eorum. *Hieron.*, neque comedere in deliciis eorum.

Non communicabo cum electis eorum.

5. Perentiat malleo me justus misericordia, et increpet me. *Hieron.*, corripiat me justus in misericordia, et arguat me.

5. Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me.

5.

Quoniam adhuc et oratio mea in malis eorum. *Hieron.*, quia adhuc oratio mea pro malitiis eorum.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum.

Quoniam adhuc et oratio mea in malitiis eorum.

6. Demissi sunt in manus petrae iudices eorum. *Hieron.*, sublati sunt juxta petram iudices eorum.

6. Absorti sunt juncti petrae iudices eorum.

6. Sublati sunt in manu petrae iudices eorum.

Et audient verba mea, quoniam jucunda fuerunt. *Hieron.*, audient verba mea, quoniam decora sunt.

Audient verba mea, quoniam potuerunt.

Quia satellitio munita sunt (al., quia decora fuerunt).

7. Sicut sciendens et findens in terra, dispersa sunt ossa nostra in ore sepulchri. *Hieron.*, sicut agricola cum sciudit terram : sic dissipata sunt ossa nostra in ore inferni.

7. Sicut crassitudo terræ erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum.

7. Quasi frangenti et discindenti in terra dissipata sunt ossa nostra in os inferni.

8. Ne effundas animam meam. *Hieron.*, ne evacues animam meam.

8. Ne auferas animam meam.

8. Ne evacues animam meam.

10. Cadent in retinacula ejus impii. *Hieron.*, incident in rete ejus impii.

10. Cadent in retiaculo ejus peccatores.

10.

Simul. *Hieron.*, id.

Singulariter.

Simul.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΪ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

3. Ἐπὶ ταῖς χεῖράσι μου.
4. Μὴ παρατρέψῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, ἐννοεῖν ἐννοίας παρανομίας.

Μὴ δὲ συμπάρομαι τὰ ἔθνη αὐτῶν.

3.

Ἐτι γὰρ καὶ ἡ προσευχὴ μου ἐντὸς τῶν κακῶν αὐτῶν.

6. Ἐκτελέσονται ἐν χειρὶ πέτρας οἱ κραταὶ αὐτῶν.

Ἀκούσονται ῥήταις μου ἑθελίταις. Ὅτι εὐπροσωπίστησαν.

7. Ὡσπερ γεωργὸς ὅταν ῥήσῃ τὴν γῆν, ὅπως ἐσκαρπίσθῃ τὰ ὄσπῃ ἔμῳν εἰς στόμα ἕδου.

8. Μὴ ἀποκινώσῃς τὴν ψυχὴν μου.

10. Ἐμπίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα αὐτῶν (al. ἐαυτῶν) οἱ ἁμαρτωλοὶ.

Ὁμοίως, Ἄλλως, ἕμῳ.

SYMMACHUS

3. Super labiis meis.

4. Ne subvertas cor meum in verba mala, ad cogitandum cogitationes iniquas.

Ne una comedam dulcicia eorum.

3.

Adhuc enim et oratio mea intra malitias eorum.

6. Evellentur in manu petre judices eorum.

Audient sermones meos dulcissimos.

Quia acceptabilia fuerunt.

7. Sicut agricola cum seiderit terram, sic dissipata sunt ossa nostra in os inferni.

8. Ne evacues animam meam.

10. Cadant in retia eorum (al. sua) peccatores.

Similiter, *Alter*, simul.

3. Ἐπὶ τὰ χεῖρά μου.
4. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, τοὺ προφασίζεσθαι προφασίαις ἐν ἁμαρτίαις.

Οὐ μὴ συμπάρομαι μετὰ τῶν ἠελικτῶν αὐτῶν. Ἄλλως, μὴ συμπάρομαι ἐν ταῖς τροπικότητιν αὐτῶν.

3. Χαλεπότερον με δίκτυος ἐν ἐθελίταις καὶ ἐθελίταις μοι. Ἄλλως, κατελάττω με δίκτυος ἐθελίταις καὶ ἐθελίταις.

Ἅτι ἐτι καὶ ἡ προσευχὴ μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.

6. Κατεπίσθησαν ἔθρημα πέτρας οἱ κραταὶ αὐτῶν.

Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου ἐπι ἑθελίταις.

7. Ὡσὸς πᾶχος γῆς διεβόληται ἐπὶ τῆς γῆς. Δυσκαρπίσθη τὰ ὄσπῃ ἔμῳν παρά τὸν ἕδον. Ἐ, ὡς καλλιερῶν καὶ σκαπτῶν ἐν τῇ γῆ, δυσκαρπίσθη τὰ ὄσπῃ ἔμῳν παρά τὴν ἕδον.

8. Μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχὴν μου.

10. Περσύνονται ἐν ἁμαρτηλίαισιν αὐτῶν ἁμαρτωλοὶ.

Καταρῶνας, Ἐ, ἐπὶ τὸ αὐτῶ.

CXX INTERPRETES.

3. Circa labia mea.

4. Non declines cor meum in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis.

Non communicabo cum electis eorum. *Alius*, ne convalescat in voluptatibus eorum.

3. Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me. *Alius*, malleo ne extendat justus misericordia, et redarguat.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum.

6. Absorpti sunt juxta petram fortes eorum.

Audient verba mea, quia dulcicia fuerunt.

7. Sicut crassitudo terre erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum. *V.* sicut pulchre operans et fodiens in terra, dissipata sunt ossa nostra secus infernum.

8. Ne auferas animam meam.

10. Cadent in reticulo ejus peccatores.

Singulariter, *V.* in idipsum.

3. Ἐπὶ τὰ χεῖρά μου.
4.

3. Χαλεπότερον με δίκτυος ἐν ἐθελίταις καὶ ἐθελίταις μοι. Ἄλλως, κατελάττω με δίκτυος ἐθελίταις καὶ ἐθελίταις.

Ἅτι ἐτι καὶ ἡ προσευχὴ μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.

6. Κατεπίσθησαν ἔθρημα πέτρας οἱ κραταὶ αὐτῶν.

Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου ἐπι ἑθελίταις.

7. Ὡσὸς πᾶχος γῆς διεβόληται ἐπὶ τῆς γῆς. Δυσκαρπίσθη τὰ ὄσπῃ ἔμῳν παρά τὸν ἕδον. Ἐ, ὡς καλλιερῶν καὶ σκαπτῶν ἐν τῇ γῆ, δυσκαρπίσθη τὰ ὄσπῃ ἔμῳν παρά τὴν ἕδον.

8. Μὴ ἀποκινώσῃς τὴν ψυχὴν μου.

10. Ἐμπίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα αὐτῶν (al. ἐαυτῶν) οἱ ἁμαρτωλοὶ.

Ὁμοίως, Ἄλλως, ἕμῳ.

THEODOTUS.

3. Super labia mea.

4. Ne declines cor meum in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis.

Ἐπὶ τὸ αὐτῶ.

THEODOTUS.

3. Super labia mea.

4. Ne declines cor meum in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis.

Non communicabo cum electis eorum. *Alius*, ne convalescat in voluptatibus eorum.

3. Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me. *Alius*, malleo ne extendat justus misericordia, et redarguat.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum.

6. Absorpti sunt juxta petram fortes eorum.

Audient verba mea, quia dulcicia fuerunt.

7. Sicut crassitudo terre erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum. *V.* sicut pulchre operans et fodiens in terra, dissipata sunt ossa nostra secus infernum.

8. Ne evacues animam meam.

10. Cadent in reticulo ejus peccatores.

In idipsum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXL.

- V. 2. "Αλις, ταχθίτω etc. Reg. unus et Drusius. Rom. Symmacho tribuit. Alteram item lectionem habet Drusius.
 Ibid. "Αλις, εἶρον etc. Duo Regii et Drusius.
 V. 5. 'Α., Θ., ἐπὶ τὰ χεῖρά μου etc. Drusius.
 V. 4. Σ., μὴ παρατρέψης etc. Unus Reg., Theodoretus et Drusius, qui id sine interpretis nomine addit. Regius habet, λόγους πονηρίας.
 Ibid. Σ, μὴ δὲ συμπάγοιμι etc. Sic unus Regius. Drusius vero minus recte, μὴ συμπάγοιμαι. Edit.
 Ibid. 'Α., ὅτι ἐπι καὶ etc. Has lectiones suppeditant Theodoretus, Reg. unus et Drusius.
 V. 6. 'Α., ὑπεπέσθησαν etc. Lectionem Aquile

| TO EBPAIKON. | PSALMUS CXXI.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|--|
| וְתָמָה יָדַעַת נְתִיבָתִי 4 | 4. | 4. Ὅτι σὺ ἔγνωσ τὰς τρίβους μου. |
| וְהִקְשִׁיבָה אִי דַרְתֵּי בִּי דְלִיתִי 7
בְּאֵר | 7. | 7. |
| וְהִנְצִיחָה בְּמוֹסַר אֱלֹהִים נַפְשִׁי 8 | 8. | 8. Ἐξάγαγε ἐξ ἀποκλεισμοῦ τῆς ψυχῆν μου.
Ἐμὲ παραδοκήσουσι δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποῶς μοι. |
| אֲתִשְׁכַּח בְּיָדְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדִּיקִים בְּיָד הַגּוֹבֵל עָלַי | | |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 4. Et tu nosti semitam meam. <i>Hieron.</i> , tu enim nosti semitam meam. | 4. Et tu cognovisti semitas meas. | 4. Quia tu nosti semitas meas. |
| 7. Intende deprecationem meam, quia attenuatus sum valde. <i>Hieron.</i> , ausculta deprecationem meam, quoniam infirmatus sum nimis. | 7. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis. | 7. |
| 8. Educ de clausura animam meam. <i>Hieron.</i> , educ de carcere animam meam. | 8. Educ de custodia animam meam. | 8. Educ de clausura animam meam. |
| Nomen tuum in me coronabunt iusti, cum retribuieris super me. <i>Hieron.</i> , nomini tuo : in me coronabuntur iusti, cum retribuieris mihi. | Nomini tuo : me expectant iusti, donec retribuas mihi. | Me expectabunt iusti, donec retribuas mihi. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXII.

- V. 4. 'Α., ὅτι σὺ ἔγνωσ etc. Reg. unus. Symmachi
 V. 7. Σ., ἀκούσασαι etc. Theodoretus et Drusius. V. 8. 'Α., ἐξάγαγε etc. Reg. unus. Symmachi vero lectionem habet Drusius.

| TO EBPAIKON. | PSALMUS CXXII.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|---|-------------------------------------|
| בְּאֵמֶתְךָ 1 | 1. | 1. Ἐν τῇ βεβαιότητι σου. |
| וְהִתְעַפַּף עָלַי רוּחִי 4 | 4. | 4. |
| בְּעֵינַי כָּל-פְּעֻלָּתְךָ 5 | 5. | 5. Ἐμελέτησα πάσας τὰς πράξεις σου. |
| בְּמַעֲשֵׂה יָדַי דְּרֹשׁתָּה | | |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 1. In veritate tua. <i>Hieron.</i> , id. | 1. In veritate tua. | 1. In firmitate tua. |
| 4. Et involvit se super me spiritus meus. <i>Hieron.</i> , et anxius fuit in me spiritus meus. | 4. Et anxius est super me spiritus meus. | 4. |
| 5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis. <i>Hieron.</i> , meditabar omnia opera tua. | 5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis. | 5. Meditatus sum omnia opera tua. |
| In opere manuum tuarum meditabor. <i>Hieron.</i> , lacta manuum tuarum loquebar. | In factis manuum tuarum meditabar. | |

Note et varie lectiones ad Psalmum CXII.

habet Reg. unus, Symmachi vero Rega duo et Drusius.

Ibid. Σ., ἀκούσονται etc. Hic mire variant exemplaria. Lectiones notatu digniores profertur, ut habentur in uno Regio et apud Drusium.

V. 7. Α., ὁμοίως ἀποκρίθητι etc. Sic duo Regi et Drusius. Duo vero Regi habent, ὁμοίως εἶ. Drusius vero ὁμοίως tantum. Infra Reg. unus, εἰς στόμα ἔξου, recte. Drusius, εἰς τὸν ἕδρ. In versione

Symmachi unus Reg. habet εἰς φῶς. In lectione Quarte unus nem. Regius habet, ὁμοίως ἀποκρίθητι παρὰ τὰ ἕδα etc.

V. 8. Α., γὰρ ἐξελήθητι, Reg. unus.

V. 10. Σ., ἔρπίσαν etc. Reg. unus et Drusius. Pro ἀκαρπώδη ad Symmachum Apollinus habet παρὰ κάρου, forte melius.

Ibid. Α., ἔρα etc. Reg. unus.

PSALMUS CXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

4. Σὺ γὰρ εἶδας τὴν τρυφήν μου.

4. Καὶ τὸ ἔργον τὰ τρυφῶνάς μου.

4.

7. Ἀκούσεται εἰς καλοῖς μου, ὅτι ἔβουλησα σφόδρα.

7. Ἠρώτησε πρὸς τὸν δέσπότη μου, ὅτι ἐταπαινώθη σφόδρα.

7.

8. Ἐξῆο ποίησον ἀπὸ συγκλήσεως τὴν ψυχὴν μου.

8. Ἐξέλασσε ἐκ ψυχῆς τὴν ψυχὴν μου.

8.

Τὸ ὄνομα σου στεφανώσονται δικαιοί, ὅταν εὐεργετήσης με.

Τὸ ὄνοματί σου, Κύριε. Ἐπὶ ὑποτασσάτω δίκαια, ἕως ὅς ἐταπαινώθῃς μοι. Ἄ.θεο, ὅτι εὐεργετήσάς με.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

4. Tu enim nosti semitam meam.

4. Et tu cognovisti semitas meas.

4.

7. Ausculta sermones meos, quia infirmatus sum vultu.

7. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis.

7.

8. Emitte de clausura animam meam.

8. Edue de custodia animam meam.

8.

Nomen tuum coronabunt iusti, cum benefeceris mihi.

Nomen tuum, Domine. Me expectabunt iusti, donec retribuas mihi. *Misus*, quia benefecisti mihi.

Note et varie lectiones ad Psalmum CXIII.

Ibid. Lectionem Aquile adfert ex Euthymio Drusius, sed Latine tantum : lectionem Symmachi ha-

bet Theodorus, postremam Drusius.

PSALMUS CXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΣ.

1. Ἐν τῇ πίστει σου.

Ὅταν εὐπρόσδοξοι καταδύωνται.

1. Ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

1.

4. Καὶ περιεβλήθη ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχὴ μου.

4. Καὶ ἐκράδαται ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου.

4.

5.

5. Ἐβλήθησα ἐν πίστι τοῖς ἔργοις σου.

5.

Ἐκ ἔργων τῶν χειρῶν σου διελέλθου.

Ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐβλήθησα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

Quando filius cum persequabatur.

1. In fide tua.

1. In veritate tua.

1.

4. Et circumvolvebatur super me anima mea.

4. Et anxius est super me spiritus meus.

4.

5.

5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis.

5.

Opera manuum tuarum ediscerebam.

In factis manuum tuarum meditabar.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|--|
| נפשי כמרחץ עיפה לך 6 | 6. | 6. |
| אל תסתתר פניו מכוני 7 | 7. | 7. |
| ונבישלתי עמי יודאי ביר | | Καὶ παραβλήθησονται μετὰ των καταβαινόντων εἰς λάκκον. |
| בבקר 8 | 8. | 8. |
| בארץ בנישרד 10 | 10. | 10. Διὰ γῆς ὀμαλῆς. |
| בצדקך 11 | 11. | 11. |
| תנביות 12 | 12. | 12. Ἐξολέσεις. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 6. Anima mea sicut terra lassata tibi. <i>Hieron.</i> , anima mea quasi terra sitiens ad te. | 6. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. | 6. |
| 7. Ne abscondas faciem tuam a me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 7. Ne avertas faciem tuam a me. | 7. |
| Et comparabor cum descendentibus in lacum. <i>Hieron.</i> , et comparabor descendentibus in lacum. | Et similis ero descendentibus in lacum. | Et comparabor cum descendentibus in lacum. |
| 8. In matutino. <i>Hieron.</i> , mane. | 8. Mane. | 8. |
| 10. In terram rectitudinis. <i>Hieron.</i> , in terram rectam. | 10. In terram rectam. | 10. Per terram planam. |
| 11. In justitia tua. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 11. In aequitate tua. | 11. |
| 12. Exscindes. <i>Hieron.</i> , dissipabis. | 12. Disperdes. | 12. Perdes. |

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIII.

Ταύτην τὴν προσθήκην τῆς ἐπιγραφῆς, οὕτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὕτε παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐρον ἐρμηνησταις. I. e. *Hoc inscriptionis additamentum, neque in Hebraico, neque apud alios interpretes reperi.* Hanc notam in titulum habet Theodoretus.

V. 4. Σ., καὶ περιεβλεῖτο etc. Reg. unus. Hanc vero et versus 4 lectiones sine interpretum nomine addit Drusius.

V. 5. Α., ἐμελέτησα etc. Reg. unus.

Ibid. Σ., τὰ ἔργα etc. Reg. unus, qui habet ἐμελέτων pro διελάλουν. Drusius, qui nomen interpre-

V. 1. Α., ἐν τῇ βεβαιωτάτῃ σου etc. Sic unus Reg.

PSALMUS CXLIII.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYAAΣ. |
|--|--|--|
| לך 1 | 1. | 1. |
| מה אדם ותדענה 3 | 3. | 3. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ γνώσῃ αὐτόν; |
| אדם להבל דמה 4 | 4. | 4. |
| הט שביך ותיד גע בהרים 5 | 5. | 5. |
| במזרים 12 | 12. | 12. Μεμεγαλυμένα. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 1. Ipsi David. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 1. Ipsi David. | 1. |
| 3. Quid est homo, et cognovisti eum? <i>Hieron.</i> , quid est homo, quia cognoscis eum? | 3. Quid est homo, quia innotuit ei? | 3. Quid est homo, et cognoscet eum? |
| 4. Homo vanitati similis est. <i>Hieron.</i> , homo vanitati assimilatus est. | 4. Homo vanitati similis factus est. | 4. |
| 5. Inclina oculos tuos, et descende: tange montes et fumigabunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> | 5. Inclina oculos tuos, et descende: tange montes et fumigabunt. | 5. |
| 12. Grandescentes. <i>Hieron.</i> , augentes. | 12. Novellæ. | 12. Grandescentes. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΗΝ.
6. Ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ διεψῶσα
πρὸς σέ.	6. Ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἀνοδρῶς
σου.	6
7.	7. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν
σου ἀπ' ἐμοῦ. Ἄλλοι δέ, μὴ στρέψῃς
τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.
Καὶ ἐρωσθήτωμαι τοῖς καταβά-
ουσι ἐν Ἰακκὼν.	7.
8.	8. Τοπρὸν, Ἄλλοι, ἐξ ἑσθέρου.	8.
10.	10. Ἐν τῇ εὐθείᾳ.	10.
11. Ἐν τῇ ἐλεημοσίᾳ σου.	11. Ἐν τῇ δικαιοσίᾳ σου.	11.
12. Σιωπήσεις.	12. Ἐξολοθρεύσεις.	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
6. Anima mea quasi terra si-
ciens ad te.	6. Anima mea sicut terra sine
aqua tibi.	6.
7.	7. Ne avertas faciem tuam a me.
Mius, ne abscondas faciem tuam
a me.
Et similis ero descendantibus in
lacum.	7.
8.	8. Mane. Mius, ex matutino.	8.
10.	10. In tecta.	10.
11. In misericordia tua.	11. In justitia tua.	11.
12. Tacere facies.	12. Disperdes.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIII.

tis tacet, habet διεψάλλου.

V. 6. Σ., ἡ ψυχὴ etc. Regius unus.

V. 7. Ἄλλοι δέ, μὴ στρέψῃς etc. Drusius.

Ibid. Ἄ., καὶ παρὰ βλ. Sic unus codex.

V. 8. Ἄλλοι, ἐξ ἑσθέρου. Drusius, qui hoc Chry-

sostomi scholion subijcit, ποσὸς τε παρὰ.

V. 10. Ἄ., ἐν τῇ εὐθείᾳ. Hanc interpretationem
Symmacho tribuit Reg. unus, sed est Aquila.

V. 11. Σ., ἐν τῇ ἐλεημ. Reg. unus.

V. 12. Ἄ., ἐξολεύσεις etc. Reg. unus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	PSALMUS CXLIII.	ΘΕΟΔΟΤΗΝ.
	Ο.	
1.	1. Ἐφ' Δαυὶδ. Ἄλλοι, id.	1.
3. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι γνώ-
ρισταις αὐτοῦ;	3. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώ-
σθης αὐτοῦ;	3.
4. Ἄτρυφ.	4. Ἄνθρωπος ματαύτητι ἐρωσ-
θήτῃ.	4 Ἄνθρωπος ἀτρυφὴ ἐρωσθήτῃ.
5.	5. Κλίβου σόφρωνός σου καὶ κα-
τάβηθι· ἔψασι τῶν ὄρεων καὶ κα-
ταβήσουσιν. Ἄλλοι δέ, κλίβαντός
σου σόφρωνός καὶ καταβάτος, καὶ
ἔψαμένου τῶν ὄρεων, ἐκαταβήτου-
σαν.	5.
12. Ηὐξήμενα.	12. Ἴδρυμένα.	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
1.	1. Insi David. Alii, id.	1.
3. Quis est homo, quia agnos-
ces eum?	3. Quid est homo, quia innotui-
sti ei?	3.
4. Vapor.	4. Homo vanitati similis factus
est.	4. Homo vaporii assimilatus est.
5.	5. Inclina oculos tuos, et de-
scende: tange montes et fumi-
gabit. Anus, inclinante te oculos et
descendente, et tangente montes,
fumigaverunt.	5.
12. Augentes.	12. Constalitate.	12.

TO EBPAIKON.
כחובות כחובות	TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
Ὡς ἐπαγόνια διεισαδεασμένα.
אין פרוץ ואין נצאט ואין צחה
ברחבש	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.
Sicut anguli incisī. <i>Hieron.</i> ,
quasi anguli, ornati.	VULGATA LATINA.
Composite, circumornatæ.	AQUILA.
Quasi angularia dissipata.
14. Non irruptio, nec egrediens,
nec clamor in plateis nostris. <i>Hie-</i>
<i>ron.</i> , non est interruptio, et non
est egressus, et non est ululatus
in plateis nostris.	14. Non est ruina maceria, ne-
que transitus, neque clamor in
plateis eorum.	14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIII.

Ἐν ἐνίοις τῶν ἀντιγράφων προσκείμενον εὖρον, *neque apud reliquos interpretes, neque apud LXX in* *Hexaplo.* Hæc nota in titulum est Theodoretī, ea
παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς, ὅστε παρὰ τοῖς Οἱ ἐν *demque habetur in duobus Regiis.*
τῶ Ἐξάπλω. l. e. In quibusdam exemplaribus hæc
reperi, adversus Goliath. Sed non apud Hebraicum, V. 1. Ἄλλοι, τῶ Δαυῖδ. Vide supra.
 V. 5. Ἄ, τί ἐστίν etc. Sic duo Regii.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXLIV.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
אין הנהלך
לעולם ועד	1.	1. Ὑμνησις τοῦ Δαυῖδ.
אין הקך	5.	5.
אשר
בפאתך הנהלך הנהלך
אשרה	5.	5.
וגדלתך אשפרנה	6.	6. Καὶ μεγαλοσύνας σου διεγγή-
σομαι αὐτάς.
בונך	7.	7.
ועדקתך ידעני		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Laus ipsi David. <i>Hieron.</i> ,
laudatio David.	1. Laudatio ipsi David.	1. Laudatio ipsius David.
In saeculum et in perpetuum.
<i>Hieron.</i> , in aeternum et ultra.	In aeternum et in saeculum sae-
culi.	
5. Non est investigatio. <i>Hieron.</i> ,
non est inventio.	5. Non est finis.	5.
5. Decorem gl'orie magnificen-
tiae tuae, et verba mirabilium tuo-
rum meditabor. <i>Hieron.</i> , decorem
gloriae magnitudinis tuae, et verba
mirabilium tuorum loquar.	5. Magnificentiam gloriae san-
ctitatis tuae loquentur, et mirabilia
tua narrabunt.	5.
6. Et magnitudinem tuam nar-
rabo eam. <i>Hieron.</i> , et magnitudi-
nes tuas narrabunt.	6. Et magnitudinem tuam nar-
rabunt.	6. Et magnitudines tuas narrabo
cas.
7. Bonitatis tuae. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Suavitatis tuae.	7.
Et justitiam tuam laudabunt.
<i>Hieron.</i> , et justitias tuas lauda-
bunt.	Et justitia tua exultabunt.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

Κεκοσμημένα.

Κεκοσμημέναισι, ἢ κεκοσμημένα.

14. Οὐκ ἔστι διακοπή, οὐκ ἔστι φασγὰ, οὐκ ἔστι κωκυθὸς ἐν ταῖς πόλεσι αὐτῶν.

14. Οὐκ ἔστι κωκυθὸς ἐν πόλεσι αὐτῶν, οὐκ ἔστι φασγὰ, οὐκ ἔστι κωκυθὸς ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. ἢ οὐκ ἔστι διακοπή, οὐκ ἔστι φασγὰ, οὐκ ἔστι κωκυθὸς ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

14

SAMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

Onnata.

Composite, circumonate.

14. Non est excisio, neque funis elatio, neque luctus in placis eorum.

14. Non est ruina munitio, neque transitus, neque clamor in placetis eorum. *Alms*, in placis eorum.

14

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIV.

V. 4. Θ., ἀθροισμός etc. Has lectiones habent Theodoretus et Dunsius.

Ibid. Δ., ὁ ἐπαύθων etc. Dunsius.

V. 5. "Α.Δ.Θ.ρ., κλίμακός σου etc. Reg. unus qui habet ἑκαπνίσθηρ. Dunsius ἑκαπνίσθηρα.

V. 14. Σ., οὐκ ἔστι etc. Dunsius, et Theodoretus qui ait alios etiam interpretes similiter edidisse. Sed hæc quoniam olim intelligenda sunt jam non semel explicavimus. At etiam lectionem affert Dunsius.

V. 12. Δ., μεγαλομρένια etc. Dunsius.

PSALMUS CXLIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.

1. Ὕμνος τῷ Δαυὶδ.

1. Ἄδεις τῷ Δαυὶδ.

1.

Ἐἰς τὴν αἰῶνα καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος." Α.Δ.Θ.ρ., εἰς τὴν αἰῶνα διηνεκῶς.

5.

5. Οὐκ ἔστι πέρας "Α.Δ.Θ.ρ., οὐκ ἔστιν ἐξούρασι.

5.

5.

5. Καὶ τὴν μεγαλομρένια τῆς δόξης τῆς ἀνωσύνης σου καλέσονται, καὶ τὰ θαυμάσια σου διηγῆσονται. "Α.Δ.Θ.ρ., θαυμάσια τοῦ ἐπαύθου σου καὶ τοὺς λόγους τῶν παραδόξων σου διηγῆσονται. "Α.Δ.Θ.ρ., τὴν μεγαλομρένια τῆς δόξης τοῦ ἐπαύθου σου.

5.

6. ...καταλέξω αὐτήν.

6. Καὶ τὴν μεγαλοσύνην σου διηγῆσονται. Ε', διηγῆτόμεθα. Γ', ἀριθμήσομαι.

6. Καὶ τὴν μεγαλοσύνην σου διηγῆσονται αὐτήν.

7.

7. Ἐἰς χρηστότητός σου. "Α.Δ.Θ., τῆς ἀγαθουσύνης σου.

7.

Καὶ τῆς ἐλεημοσύνης σου εὐφημήσουσι.

Καὶ τῆ δικαιοσύνη σου ἀγαλλιάσονται.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

1. Hymnus Davidi.

1. Laudatio ipsius David.

1.

In æternum et in sæculum sæculi. *Alms*, in sæculum perpetuo.

5.

5. Non est finis. *Alms*, non est inventio.

5.

5.

5. Et magnificentiam glorie sanctitatis tue loquentur, et mirabilia tua narrabunt. *Alms*, speciem laudis tue, et verba incredibilium tuorum narrabunt. *Alms*, magnificentiam glorie laudis tue.

5.

6. ...recensebo ipsam.

6. Et magnitudinem tuam narrabunt. V, narrabimus. M, numerabimus.

6. Et magnitudinem tuam narrabo eam.

7.

7. Suavitatis tue. *Alms*, benivolentia tue.

7.

Et misericordias tuas laudabunt.

Et iustitia tua exsultabit.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
כִּשְׁבֹּן 9	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Universis. <i>Hieron.</i> , in universa.	9. Super omnia.	9.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXLIV.

V. 1. 'A. Ὑμνησις τοῦ Δαυὶδ. Drusius. Σ., Ὑμνος τῷ Δ. Agellius.
 V. 5. "A. Ἄλλοι, ὅσα ἔστιν ἐξεύρεσις. Reg. unus.
 V. 5. "A. Ἄλλοι, ὠραϊότητα etc. Has lectiones exhibet Drusius.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXLV.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
שֵׁן יְהוָה תִּשְׁמַע 5	5.	5.
יְשֵׁב 4
אֲבֹדוּ 4
עֲשֵׂתֶנְתּוּ 4	4.	4. Ἀποστρέφει.
Ἀπόλωτο.
יְהוָה יִתְּנֵנוּ חֵן וְרַחֲמִים 8
כְּמִשְׁכָּבֵינוּ 8	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Cui non ei salus. <i>Hieron.</i> , cui non est salus.	5. In quibus non est salus.	5.
4. Revertetur. <i>Hieron.</i> , id. Peribunt. <i>Hieron.</i> , id. Cogitationes ejus. <i>Hieron.</i> , id.	4. Revertetur. Peribunt. Cogitationes eorum.	4. Revertitur. Perierant.
8. Dominus aperiens caecos, Dominus erigens curvatos. <i>Hieron.</i> , Dominus illuminat caecos, Dominus erigit allisos.	8. Dominus illuminat caecos, Dominus erigit elisos.	8.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CXLV.

Τὸ, Ἀγγαίη καὶ Ζαχαρίου, ὅτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, ὅτε παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐρον ἐραυγευσταῖς, ὅτε παρὰ τοῖς Ὁ ἔν τῷ Ἑξάπλῳ. I. e. *Hud*, Aggaei et Zachariu, neque apud Hebraicum, neque apud alios inter-
 pretes reperi, neque apud LXX in Hexaplo. Hae nota apud Theodoretum et in duobus mss. repetitur.
 V. 5. "A. Ἄλλοι, τῶ ὅσα ἔχοντι etc. Hanc lectio-

TO EBPAIKON	PSALMUS CXLVI.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γραμμασι.	AKYAAΣ.
הַלְלוּ יְהוָה כִּי בִּנְיָאֵם בְּרַחֲמֵי בְרִיָּה 1	1.	1.
בְּרִיָּה 2
בְּרִיָּה 2
לְשִׁבְרֵינוּ 5	2.
2.
5.	2.
2.
5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Laudate Deum, quoniam bonum canere. <i>Hieron.</i> , laudate Dominum, quoniam bonum est cautium.	1. Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus.	1.
2. Aedificans. <i>Hieron.</i> , aedificabil.	2. Aedificans.	2.
Expulsos. <i>Hieron.</i> , ejectos.	Dispersiones.	
3. Contritos. <i>Hieron.</i> , id.	5. Contritos.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ΄.	ΘΓΩΔΟΤΗΡΩΝ.
9.	9. Ἐπιπλάται Ἄθλοι, τοῖς πύλαις πύλαι.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
9.	9. Super omnia. <i>Alui</i> , omnibus.	9

Note et variae lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 6. Ἄ., καὶ μεγαλοσύνης etc. Drusius. V. 11.
 V. 7. Ἄθλοι, τοῖς ἀγίοι. Idem. V. 9. Ἄθλοι, τοῖς πύλαισι. Drusius.
 Ibid. Σ., καὶ τὰς ἀκαταμάτους etc. Vide psal. cxliii.

PSALMUS CXLV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ΄.	ΘΓΩΔΟΤΗΡΩΝ.
5.	5. Οὐκ ἔστι σωτηρία Ἄθλοι, τῶν ἄνα ἔχουσι σωταί Ἄθλοι, ἄνα ἔχουσι σωτηρίαν.	5.
4.
Ἀπόλλυται.	4. Ἐπιστρέψου.
Ἀπόλλυται. Ἄ., ὤ, ἀπόλλυται.
Οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν. Ἄθλοι, αὐτοὶ προθέσται αὐτοῦ.	4. Ἀπιστρέψου.
8.	8. Κύριος σωτὴρ τῶν ἄθλων, Κύριος ἀνορθῶν κατὰ ἄκαταμάτους. Ἄθλοι, σωτὴρ τῶν ἄθλων, Κύριος ἀνορθῶν κατὰ ἀκαταμάτους.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
5.	5. In quibus non est salus. <i>Aluis</i> , ei qui non potest salvare. <i>Aluis</i> , non habenti salutem.	5
4.
Perierunt.	4. Revertetur.
Peribunt. V, M, p. uerunt.
Cogitationes eorum. <i>Aluis</i> , propositiones ejus.	4. Revertitur.
8.	8. Dominus sapientes reddit cecos, Dominus erigit cecos. <i>Aluis</i> , illuminat cecos, Dominus erigit allisos.	8.

Note et variae lectiones ad Psalmum CXLV.

non habet Drusius; sequentem Regius unus ex Chrysostomo. Ibid. Ἄθλοι, αὐτοὶ προθέσται. Drusius.
 Ibid. Ἄ., Σ., Ε΄, ὤ, ἀπόλλυται. Idem. Ibid. Ἄθλοι, αὐτοὶ προθέσται. Drusius.
 V. 8. Ἄθλοι, σωτὴρ etc. Unus Reg. ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ΄.	ΘΓΩΔΟΤΗΡΩΝ.
1. Ἀλληλοῦα ὅτι ἀγαθὸς ψαλμός.	1. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός. Ἄθλοι, ἀλληλοῦα ὅτι καλὸν ὄψθι τῶ θιῶν.	1. Αἰνεῖτε τὸν Ἰα.
2. Οἰκοδομήσει.
Τοῖς ἐξουστρέψουσ.	2. Οἰκοδομήσει.
Τὰς διασποράς.	2.
5. Τοῖς κακλατρήνοισ.	5. Συναστρέψουσ.	5
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIU.
1. Alleluia, quoniam bonus est psalmus.	1. Laudate Dominum, quoniam bonum psalmus. <i>Aluis</i> , alleluia, quoniam bonum Deo canticum.	1. Laudate Ia.
2. Edificabit.	2. Adificans.	2.
Expulsos.	Dispersiones.	
3. Contractos.	3. Contritos.	3.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYMAΣ. |
|--|-------------------------------------|--|
| לעבבם | | |
| ל לבלם שפית יבדא | 4. | 4. |
| 6 במידד | 6. | 6. |
| 7 עני לזניה כסניה זכרון ל'אח'א
כסנה | 7. | 7. Καταλάξαστε. . . ψάλλετε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κίθάρῃ. |
| 8 הניר | 8. | 8. |
| 10 גשח | 10. | 10. Βούλεται. |
| 11 את-הויהלם ל'הסו | 11. | 11. |

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Dolores eorum. <i>Hieron.</i> , plagas eorum.	Contritiones eorum.	
4. Omnibus eis nomina vocabit. <i>Hieron.</i> , et omnes nomine suo vocat.	4. Et omnibus eis nomina vocabit.	4.
6. Erigens. <i>Hieron.</i> , suscipiens.	6. Suscipiens.	6.
7. Respondete Domino in confessione, canite Deo nostro in cithara. <i>Hieron.</i> , canite Domino in confessione : canite Deo nostro in cithara.	7. Præcinite Domino in confessione : psallite Deo nostro in cithara.	7. Jubilate... psallite Deo nostro in cithara.
8. Herbam. <i>Hieron.</i> , germen.	8. Fenum et herbam servituti hominum.	8.
10. Volet. <i>Hieron.</i> , voluntas ejus.	10. Voluntatem habebit.	10. Vult.
11. Expectantes in misericordia ejus. <i>Hieron.</i> , et expectant misericordiam ejus.	11. Et in eis qui sperant super misericordia ejus.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 1. Σ., ἀλληλοῖα etc. Theodoretus, et Reg. unus ex Chrysostomo siue nomine interpretis. "A. l. l. c., ἀλληλοῖα ὅτι καλῶν etc. Sic unus.
 V. 2. Σ., οὐνοδομήσει. Regius unus et Drusius. Ibid. Σ., τοῦς ἐξωσμεν. Ibidem.
 V. 5. Σ., τοῦς κικλασμεν. Drusius. Ibid. "A. l. l. c., τὰ κατεαγμένα. Drusius. "A. l. l. c., τὰ κατ'ἀγμῆτα αὐτῶν. Regius unus et Chrysost.
 V. 4. "A. l. l. c., τοῖς πᾶσιν etc. Sic Drusius et Reg. unus, qui in postrema etiam lectione habet, καλῶν

PSALMUS CXLVI.

| TO EBPAIKON. | TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι. | AKYMAΣ. |
|--|--|---|
| 12 הל'י אסנהך | 12. | 12. Ὕμνει Θεὸν σου. |
| 16 כסח | 16. Χαρεῖρ. | 16. |
| 17 לבני קרת'י בני יבדד | 17. | 17. Eius πρόσωπον ψυχῶς αὐτοῦ εἰς στήσεται; |
| 18 דבדד | 18. | 18. Ὁῖμα αὐτοῦ. |
| 19 הקי | 19. | 19. Ἀκρεθασμοὺς αὐτοῦ. |
| VERSIO HEBRAICI TEXT. | VULGATA LATINA. | AQUILA. |
| 12. Lauda Deum tuum. <i>Ibidem.</i> , et. | 12. Lauda Deum tuum. | 12. Lauda Deum tuum. |
| 16. Pruinam. <i>Hieron.</i> , pruinas. | 16. Nebulam. | 16. |
| 17. In faciem frigoris ejus quis stabit? <i>Hieron.</i> , ante faciem frigoris ejus quis stabit? | 17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit? | 17. In faciem frigoris ejus quis stabit? |
| 18. Verbum suum. <i>Hieron.</i> , id. | 18. Verbum suum. | 18. Verbum suum. |
| 19. Statuta ejus. <i>Hieron.</i> , præcepta sua. | 19. Justitias. | 19. Statuta ejus. |

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

6

ΘΕΟΔΟΤΗΝ

Τὰ κατακλιμακτα σουτὸν Ἄλλοι, καὶ κατακλιμακτα σουτὸν Ἄλλοι, καὶ κατακλιμακτα σουτὸν.

4. Καὶ πᾶσι ἀστέρι βούληται γὰρ ἰδοῦν Ἄλλοι, τοῖς πᾶσι βούληται καλῶν Ἄλλοι, πλάτη, ἀστέρι βούληται καλῶν.

6. Ἀνακλιμακτα.

7. Κατακλιμακτα τῷ Κυρίῳ ἐξομολογήσῃ, μετὰ κλιμακτα τῷ Θεῷ ἡμῶν δικὰ λόγου.

7. Ἐξομολογήσῃ τῷ Κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσῃ ψάλατι τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κλιμακτα Ἄλλοι, προκλιμακτατῃ.

8. Λόγον καὶ λόγον τῆ βούληται τῶν ἀστέριων. Οἱ ἀστέρι, id.

8. Λόγον καὶ λόγον τῆ βούληται τῶν ἀστέριων. Οἱ ἀστέρι, id.

10. Εὐδοκίηται.

10. Θύληται. E, T, id.

11. Τοῖς ἐπιζουσι ἐπὶ τὸ ἔλεος σουτὸν Ἄλλοι, τοῖς ἀναμένουσι τὸ ἔλεος σουτὸν.

11. Τοῖς ἐπιζουσι ἐπὶ τὸ ἔλεος σουτὸν Ἄλλοι, τοῖς ἀναμένουσι τὸ ἔλεος σουτὸν.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUM.

Contributiones eorum. *Alus*, fracturas eorum.

4. Et omnibus eis nomina vocans. *Alus*, omnibus nomina vocans. *Alus*, omnes illos nominatum vocabit.

6. Recreans.

6. Suseipiens.

7. Precinute Domino confessionem, modulamini Deo nostro et lyram.

7. Precinute Domino in confessione: psalite Deo nostro in cithara. *Alus*, precinute.

8. Fenum et herbam servituti hominum. *Reliqui*, id.

8. Fenum et herbam servituti hominum. *Reliqui*, id.

10. Sibi placet.

10. Voluntatem habebit. V, M, id.

11. In eis qui sperant super misericordia ejus. *Alus*, expectantibus misericordiam ejus.

11. In eis qui sperant super misericordia ejus. *Alus*, expectantibus misericordiam ejus.

Note et varie lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 6. Σ., ἀνακλιμακτα. Theodoretus.
V. 7. Ἄ., κατακλιμακτα etc. Sic mss. duo Regii.
V. 8. Οἱ ἀστέρι, λόγον καὶ λόγον etc. Sic Drusus mendose, ut videtur; nam in Hebraico נִצְחִי

tantum repetitur, et Hieronymus *germen* duntaxat habet. Quamobrem post *χρόνον* hinc dubie obelus ponendus erat.
V. 10. Ἄ., βούληται etc. Drusus.
V. 11. Ἄλλοι, τοῖς ἀναμένουσι etc. Drusus.

PSALMUS CXLVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

6.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

12. Αἶνει τὸν Θεὸν σου.

12. Αἶνει τὸν Θεὸν σου.

12. Ὑμνεῖ τὸν Θεὸν σου.

16. Λόγον πατηγμένον.

16. Ὁμίλημα.

16.

17. Κατὰ πρόσωπον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;

17. Κατὰ πρόσωπον ψύχου αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;

17.

18. Λόγον αὐτοῦ. E, id. T, τὸ λόγον αὐτοῦ.

18. Λόγον αὐτοῦ. E, id. T, τὸ λόγον αὐτοῦ.

18. Τὸν λόγον αὐτοῦ.

19. Κρίματα.

19. Κρίματα.

19.

SYMMACHI S.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. Lauda Deum tuum.

12. Lauda Deum tuum.

12. Lauda Deum tuum.

16. Rorem addensatum.

16. Nebulam.

16.

17. Ad faciem aestus ejus quis subsistet?

17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?

17.

18. Verbum suum. V, M, id.

18. Verbum suum. V, M, id.

18. Verbum suum.

19. Justitias.

19. Justitias.

19.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON
<i>Ἑλληνιστῶς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
לא-עשה כן 20	20.	20.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
20. Non fecit sic. <i>Hieron.</i> , non fecit similiter.	20. Non fecit taliter.	20.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVII.

V. 12. 'A. ὕμνοι etc. *Drusius.*

V. 17. Lectiones Aquilæ et Symmachii exhibent

V. 16. 'O Ἑβραῖος, γαρζαρ etc. Ex Regiis duobus. duo Regii.

PSALMUS CXLVIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON
<i>Ἑλληνιστῶς γραμμασι.</i>	AKYAAΣ.
כל-צבאו 2	2.	2.
הללוהו כל-כינבי אוד 5	5.	5.
ויעבדום לעד לעלים 6	6.	6.
וקיפוזר רוח סערה עשה דברו 8	8.	8.
וגל-לאביו 11	11.	11.
15, 12 בחירים וגב-בתולות וקנים
עב-נערים : יהללו את-יש יהוה	12, 15.	12, 15.
כי-נשגב שכו לבדו הודו		
תהלה 14	14.	14.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Omnes exercitus ejus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	2. Omnes virtutes ejus.	2.
3. Laudate eum, omnes stelle luminis. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	3. Laudate eum, omnes stelle et lumen.	3.
6. Et stare fecit ea in perpetuum in sæculum. <i>Hieron.</i> , statuit ea in sæculum et in æternum.	6. Statuit ea in æternum, et in seculum sæculi.	6.
8. Et vapor ventus turbinis faciens verbum ejus. <i>Hieron.</i> , ventus, turbo, que facitis sermonem ejus.	8. Spiritus procellarum que faciunt verbum ejus.	8.
11. Et omnes populi. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	11. Et omnes populi.	11.
12, 15. Electi et etiam virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. <i>Hieron.</i> , juvenes et virgines, senes cum pueris laudent nomen Domini.	12, 15. Jvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini.	12, 15.
Quia exaltatum est nomen ejus solius : magnificentia ejus. <i>Hieron.</i> , quoniam sublime nomen ejus solius : gloria ejus.	Quia exaltatum est nomen ejus solius : confessio ejus.	
14. Laus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	14. Hymnus	14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ.
20.	20. Οὐκ ἐποίησεν αὐτός, ὡς ἐποίησεν ἔθνη.	20.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIHO
20.	20. Non fecit taliter. <i>Alius</i> , non fecit similia.	20.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

V. 18. 'Α., ζῆμα αὐτοῦ etc. Drusius. V. 20. 'Αλλος, οὐκ ἐποίησεν ἔθνη. Drusius.
 V. 19. 'Α., ἀκριβατμούς etc. Regius unus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΗΡΗΝ
2. Πᾶσαι αἱ στρατιαὶ αὐτοῦ.	2. Πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.	2.
5. Αἰνεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ ἀστέρες φωτός.	5. Αἰνεῖτε αὐτὸν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.	5.
6.	6. Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὴν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. 'Αλλος, ἔστησεν αὐτὰ διαχρονίῳ αἰωνίῳ.	6.
8.	8. Πνεῦμα κατακρίβος τὰ ποιῶντα τὴν λόγον αὐτοῦ. 'Αλλος, ἄνεμος τυφῶνος. 'Αλλος, καὶ τυφῶνας, πνεῦμα κατακρίβος, τὰ ποιῶντα τὴν λόγον αὐτοῦ. 'Αλλος, ἄνεμος κατακρίβος, τὰ ποιῶντα τὴν λόγον αὐτοῦ.	8.
11.	11. Καὶ πάντες λαοί. 'Αλλος, καὶ πάντα φύλα.	11.
12. 15.	12, 15. Νεανίσκoi καὶ παρθένoi, προσέβηται μετὰ νεοτέρον ἀνεπάτασταν τὸ ὄνομα Κυρίου. 'Αλλος, ἐκλεκτοί, προσέβηται μετὰ νεόν. 'Αλλος, μετὰ παίδων ἀνεπάτασταν τὸ ὄνομα Κυρίου.
"Ὅτι ἐβόθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου ἢ ἐξομολόγησις αὐτοῦ. 'Αλλος, ὁσιὸν πρῶτον τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου ἢ ἐξομολόγησις αὐτοῦ. 'Αλλος, καὶ ὁ ὕμνος αὐτοῦ.	12, 15.
14.	14. Ὑμνος. 'Αλλος, ἔπαινος.	14.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Omnes exercitus ejus.	2. Omnes virtutes ejus.	2.
5. Laudate eum, omnes stelle luminis.	5. Laudate eum, omnes stelle et lumen.	5.
6.	6. Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi. <i>Alius</i> , statuit ea ut manerent aeternum.	6.
8.	8. Spiritus procelle quæ faciunt verbum ejus. <i>Alius</i> , ventus typhonis. <i>Alius</i> , et typhones, spiritus procelle, quæ faciunt verbum ejus. <i>Alius</i> , ventus procelle, quæ faciunt verbum ejus.	8.
11.	11. Et omnes populi. <i>Alius</i> , et omnes tribus.	11.
12, 15.	12, 15. Jvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. <i>Alius</i> , electi, seniores cum junioribus. <i>Alius</i> , cum pueris laudent nomen Domini.
Quia exaltatum est nomen ejus solus : confessio ejus. <i>Alius</i>, quia excellens nomen ejus solius : confessio ejus. <i>Alius</i>, et hymnus ejus.	12, 15.
14.	14. Hymnus. <i>Alius</i> , laus.	14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

V. 2. Σ., πᾶσαι αἱ στρατιαὶ etc. Duo Regii et V. 6. Ἄ. *Allec*, ἔστησαν etc. Reg. 2 ex Chrysost. et Drusius.
 V. 5. Σ., αἰνεῖτε αὐτὸν etc. Theodoretus et Re- V. 8. Ἄ. *Allec*, καὶ τυφῶνας etc. Unus Regius ex gius unus ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

הרבה בימות בידם 6

6.

6.

הרבה בימות בידם

Καὶ μάχαιρα στομάτων ἐν χειρὶ ἐν αὐτῶν.

9 בשבט כתר 9

9.

9. Κρῖμα γεγραμμένον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Exaltationes. Hieron., id.

6. Exaltationes.

6.

Et gladius acierum in manu eorum. Hieron., et gladii ancipites in manibus eorum.

Et gladii ancipites in manibus eorum.

6. Et gladius acierum in manibus eorum.

9. Judicium scriptum. Hieron., iudicium conscriptum.

9. Judicium conscriptum.

9. Judicium scriptum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

V. 6. Ἄ. *Allec*, ὑπολογίζαται etc. Drusius. Ibid. Ἄ., καὶ μάχαιρα στομάτων etc. Corder.,

PSALMUS CL.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

1 בקדשו הללוהו בקרני עז 1

1.

1. Ἐν ἡγιασμένῳ αὐτοῦ. Ἐν στερεώματι κράτους αὐτοῦ.

2 בגבורתו 2

2. Βεγεθουροβα.

2.

3 בתקע שופר הנבל ולבו 3

3.

3. Ἐν ναύῳ καὶ λύρῃ.

4 כבנאים וענב 4

4.

4. Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνοις.

5 בעלילי תרועה 5

5.

5.

6 כל הגשמה 6

6.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. In sanctitate ejus. Hieron., in sancto ejus.

1. In sanctis ejus.

1. In sanctificato ejus.

Laudate eum in firmamento fortitudinis ejus. Hieron., laudate eum in fortitudine potentie ejus.

Laudate eum in firmamento virtutis ejus.

In firmamento imperii ejus.

2. In fortitudinibus ejus. Hieron., id.

2. In virtutibus ejus.

2.

5. In clangore buccinae. Hier., id.

5. In sono tubæ.

5.

In nebel et cithara. Hieron., in psalterio et cithara.

In psalterio et cithara.

In naulo et lyra.

4. In chordis et organo. Hieron., id.

4. In chordis et organo.

4. In chords et organis.

5. In cymbalis jubilationis. Hieron., in cymbalis timidantibus.

5. In cymbalis jubilationis.

5.

6. Omnis halitus. Hieron., omne quod spirat.

6. Omnis spiritus.

6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

V. 1. Ἄ., ἐν ἡγιασμένῳ etc. Regius unus et veram habet Colbertinus στιγχερῶς scriptus, nempe ὑμνεῖτε αὐτὸν ἐν πῶ etc. Similiterque Theodoretus qui tamen legit, αἰνεῖτε αὐτὸν.

Ibid. Ἄ., ἐν στερεώματι etc. Ex duobus Regiis, qui habent : Σ., αἱ δ. τ. ἐ. ἐν πῶ στερεώματι στερεώμα- V. 2. Ἐβραῖος, βεγεθουροβα. Sic Regius unus ex Chrysostomo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

V. 11. Ἄλλοι, καὶ πάντα φύλα. Drusius. Ibid. Ἄλλοι, ὅτι ἐπερίχου etc. Flein.
 V. 12, 15. Ἄλλοι, ἐκλεκτοὶ etc. Has lectiones V. 14. Ἄλλοι, ἐπαυτοί. Idem.
 affert Regius unus ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ἦ.	ΘΕΟΔΟΤΗΣ.
6	6. Ὑψώσεως. Ἄλλοι, ὑμνήσ-
γιαί.
Καὶ βογγαίαι διπλοῖαι ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτοῦ.	6.
9. Κρίμα γραμμῆν.
SYMMACHIUS.	9. Κρίμα ἑγγραπτον.
LXX INTERPRETES.	9 THEODOTIO.
6.	6. Exaltationes. <i>Alius</i> , hymno-
rum cantus.
Et gladii accipites in manibus
eorum.	6.
9 Judicium scriptum.	9. Judicium conscriptum.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

εἰσαύτων, id est binarum acierum. V. 9. Ἄ., κρίμα etc. Drusius.

PSALMUS CL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ἦ.	ΘΕΟΔΟΤΗΣ.
1. Ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.
Ἐνεῖτο αὐτὸν ἐν τῷ στερεώ-
ματι τοῦ ἀκαθαιρέτου αὐτοῦ.	1. Ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.
Ἐνεῖτο αὐτὸν ἐν στερεώματι θε-
νάματος αὐτοῦ.	1.
2.	2. Ἐν ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ.
Ἄλλοι, διὰ τὸν δυναστεῖον αὐτοῦ.	2.
5. Δι' ἔχου κεραιῶν.	5. Ἐν ἔχου πάλπιγγος.
Ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα. Ἄλλ-
οι, διὰ νάβλας (id. ναύλας) καὶ
λύρας. Ἄλλοι, ἐν ναύλῃ καὶ λύρα.	5.
4.	4. Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ. Ἄλλ-
οι, διὰ χορδῶν καὶ κιθάρας.	4.
5. Ἐν σημασίαις.	5. Ἐν κυμβάλαις ἀλάλαγμοῦ. Ἄλλ-
οι, ἐν κυμβάλαις σημασίας.	5.
6.
SYMMACHIUS.	6. Πᾶσα πνοή. Ἄλλοι, πᾶσα
ἀναπνοή.
LXX INTERPRETES.	6.
THEODOTIO.
1. In sancto ejus.
Celebrate eum in firmamento
indecubili ejus.	1. In sanctis ejus.
Laudate eum in firmamento vir-
tutis ejus.	1.
2.	2. In virtutibus ejus. <i>Alius</i> , per
potestates ejus.	2.
5. Per sonum cornu.	5. In sono tube.
In psalterio et cithara. <i>Alius</i> , per
nablam (<i>aliter</i> , nauham) et lyram.
<i>Alius</i> , in nauha et lyra.	5.
4.	4. In chordis et organo. <i>Alius</i> ,
per chordas et citharam.	4.
5. In significationibus.	5. In cymbalis jubilationis.
<i>Alius</i> , in cymbalis significationis.	5.
6.	6. Omnis spiritus. <i>Alius</i> , omnis
halitus.	6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

V. 5. Σ., δι' ἔχου etc. Duo Regii et Drusius.
 Ibid. Ἄ., ἐν ναύλῳ etc. Legendum ναύλη. Duo
 Regii habent ἐν αὐλῷ. *Alius* Regius, ἐν αὐλῷ loco
 ἐν ναύλῳ.
 Ibid. *Alius*, διὰ ναύλας et ναύλας. Chrysostomus.
 V. 4. Ἄ., ἐν χορδαῖς etc. Duo Regii.
 V. 5. Σ., ἐν σημασίαις. Duo Regii. Ἄλλοι, ἐν κυμ-
 βάλαις σημασίας. Corderius.
 V. 6. Ἄλλοι, πᾶσα ἀναπνοή. Drusius.

ORDO RERUM

QUÆ IN TOMI XVI PARTE PRIMA CONTINENTUR.

ORIGENES.
HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.
Liber II Regum.
Liber III Regum.
Liber IV Regum.
Liber I Paralipomenon.

11
145
195
255

Liber II Paralipomenon.
Monitum in Librum Job.
Liber Job.
Monitum in Librum Psalmorum.
Liber Psalmorum.

265
287
287
567
567

FINIS PARTIS PRIMÆ TOMI DECIMI SEXTI.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BR
60
P36
t.16
pt.1

Patrologiae cursus completus.
Series graeca

